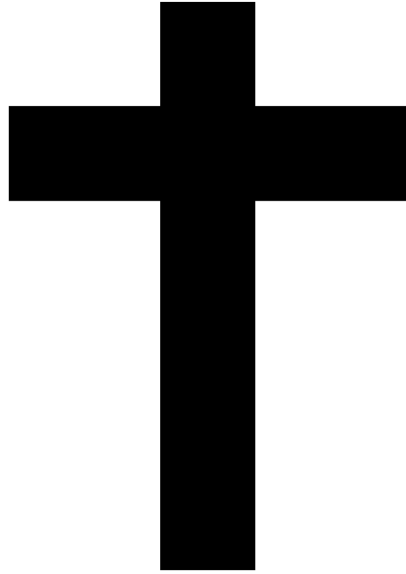

Re ãhâimana u'âsi
mono zadawa wasu'u

New Testament in Xavante (BR:xav:Xavante)

'Re Ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavánte (BR:xav:Xavánte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavánte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavánte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavánte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c

Contents

MATEUSI	1
MARCUSI	99
RUCASI	151
ZUWĀ	240
ATUSI	305
ROMANU	388
1 CORĪTU	436
2 TORĪTU	486
Darasiza	515
ÉPÉZU	531
PIRIPU	544
TOROSU	556
1 TESARONITA	567
2 TESARONITA	576
1 TIMOTIU	581
2 TIMOTIU	592
TITU	600
PIREMO	605
EBREUSI	608
TIADU	643
1 PEDRU	653
2 PEDRU	665
1 ZUWĀ	671
2 ZUWĀ	683
3 ZUWĀ	685
ZUDASI	687
Apocaripsi	691

Mateusi Zezu Cristuhu wasu'uwě na Mateusi te te ãma ĩrob'ui'érézė Ĩbaihã wasu'uzé

Zezihi siré 're ĩnomro mono norĩ siré hã aibã hã te 're hãimana, Mateusi na ĩsisi hã, Réwi na ĩsisi hãiba amo hã. Ta hã ma tô ã ĩbaihã na hã dama rob'ui'éré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina. Zezihi siré 're morĩ ô ré hã, rob'ui'prazé hã ma tô te te dawĩ 're a'ubumro, danhib'apito ma. Zezihi ãma ma tô rob'ui'éré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. ãne na rob'ui'éré 'rata 'wa norĩ hã te te ãma 're ĩrob'ui'éré za'ra mono zéb zarina, sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô ãma rob'ui'éré, Mateusi hã. Ma tô duré sima wě, te te dama waihu'u pese da, Zezihi hã tô sena zudezu norĩ nhĩb'apito na hã, duré tô õhõ zô si 're ĩsimipari za'ra mono na hã.

Zezihi Cristuhu hi'rata norĩ za'ratazė Rucasi 3.23-38

¹ ã hã rob'ui'éré hã Zezihi Cristuhu hi'rata norĩ za'ratazė. Ta hã Dawihi nhĩhudu, duré Abra'ãhã nhĩhudu.

² Abra'ã hã Izatihi mama. Izati hã Zacohe mama. Zaco hã Zuda norĩ mama, tĩsĩãnawã norĩ me.

³ Zuda hã Perezĩhi mama, duré Zeraha mama. ĩna zahuré hã Tama na ĩsisi hã. Duré Perezĩ hã Esĩrõhõ mama. Duré Esĩrõ hã Arãhã mama, ta hã.

⁴ Arã hã Aminadabehe mama. Duré Aminadabe hã Nasõhõ mama. Duré Nasõ hã Samohõ mama.

⁵ Samo hã Bu'azĩhi mama. Bu'azĩhi na hã Ra'abi na ĩsisi hã. Duré Bu'azĩ hã Obedihi mama. Obedihi na nhĩsi hã, Ruti na ĩsisi hã. Duré Obedi hã Zéséhé mama.

⁶ Zésé hã Dawihi mama, dama ĩpire mama. Dawi hã Saromahã mama. Uri'asi ĩdã'ã mro wa, ma podo, Saroma hã.

⁷ Saroma hã Robu'ãhã mama. Duré Robu'ã hã Abizaha mama. Duré Abiza hã Azaha mama.

⁸ Aza hã Zosapaha mama. Duré Zosapa hã Zorãhã mama. Zorã hã Uzi'asihi hi'rada.

⁹ Uzi'asi hã Zotãhã mama. Duré Zotã hã Acasihi mama. Duré Acasi hã Ezetizaha mama, ta hã.

¹⁰ Ezetiza hã Manaséhé mama. Duré Manasé hã Amosihi mama. Amosi hã Zozi'asihi mama, ta hã.

¹¹ Zozi'asi hã Zeconiza norĩ mama, tĩsĩãnawã norĩ me. Babironiza u Izarazéhé nhĩhudu norĩ, da te séme da, da te simroi mono ré, ma tô ta norĩ hã tipoto za'ra.

¹² Tawamhã Izarazéhé nhĩhudu norĩ, Babironiza u da te simroi mono za'u si, ma tô Zeconiza hã poto, Sarati'é hã. Sarati'é hã Zorobabéhé mama, ta hã.

¹³ Zorobabé hã Abi'udihi mama. Duré Abi'udi hã Eri'atĩhĩ mama. Duré Eri'atĩ hã Azoho mama.

¹⁴ Azo hã Sadotihi mama. Duré Sadoti hã Atĩhĩ mama. Duré Atĩ hã Eri'udihi mama.

¹⁵ Eri'udi hã Eri'azaha mama. Duré Eri'aza hã Matãhã mama. Duré Matã hã Zacohe mama, ta hã.

¹⁶ Zaco hã Zuzéhé mama. Zuzé hã Marizaha mro. Mariza hã, Zezihihi na, ta hã. Zezihi hã, ta hã Cristu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisudu, Danho'reptui'wa da, da te 're ĩsisi za'ra mono.

¹⁷ Āne hã 14 na dahi'rata norĩ hãiba za'ra hã, Abra'ãhã hawimhã, Dawihi u hã. Duré 14 na dahi'rata norĩ hãiba za'ra hã Dawihi hawimhã, Izarazéhé nhihudu norĩ, da te ĩsimroi mono zéb u hã, Babironiza u. Duré 14 na dahi'rata norĩ hãiba za'ra hã Izarazéhé nhihudu norĩ, da te ĩsimroi mono zém hawimhã, Cristu ĩpotozéb u hã.

Zezu Cristuhu waptã'ãzé wasu'u

Rucasi 2.1-7

¹⁸ Tawamhã ãne Zezu Cristuhu potozé hã: Mariza hã Zezusi, ãma ĩna da hã ma tô sima ropisutu zahuré Zuzéhé me, sina mro zahuré da. Tane nherẽ, sina mro zahuré õ ré, ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani na tiwasã Mariza hã, te te sa'rese õ nherẽ.

¹⁹ Tawamhã aibã hã Marizaha ãma ĩmro da hã 're morĩ wẽ di, Zuzé na ĩsisi hã. Ta hã marĩ ĩwẽ si te te 're 'manharĩ u'ãsi. Taha wa, ma tô sima rosa'rata, ãma ĩmro da ropisudu hã pi'uriwi za te te siwi ĩpari na hã, duré danho'a ĩwasété na te te ãma hiri wa, da te dasiwi waihu'u za'ra tã da.

²⁰ Āne na te te sima rosa'rata wamhã, hãiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã ma tô tãma sihãire, sõtõ 'rowi. Āne te tãma tinha:

– Zuzé, Dawihi nhihudu, asina aihãtã'ã tã, Marizaha ãma aimro tã da hã. Ta hã ma tô tiwasã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani na.

²¹ ĩ'ra hã 'watébrémi na te za tãma podo. Tawamhã Zezusi na te za ĩsisi. Danho'reptui'wa te wasu'u, ĩsisi hã. Taha si te za tinhib'a'uwẽ hã te te 're anho'reptu, ĩwasété hawi, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te 're ĩdahã za'ra mono zém hawi.

²²⁻²³ Āne da hã ma tô pisutu, Zezusihi ma, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã duréihã tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, Iza'izaha ma, te te ĩwaihu'uzém na te te ãma uwaimrami da. Āne ma tô tãma waihu'u, duréihã:

“Pi'õ ubuni hã te za tiwasã. Duré ĩ'ra hã te za tãma waptãrã, aibã na.

Taha nhisi hã za, Emanuwé na ĩsisi hã.”

('Re ĩhãimana u'ãsi mono, wasiré 're ĩmorĩ u'ã, te wasu'u, ĩsisi hã.) Āne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ãma ĩrowaihu'uzé hã, duréihã.

²⁴ Tawamhã Zuzé hã utu wamhã, hãiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina, ma tô ãma timro oto, Marizaha ãma, awa'awi.

²⁵ Tane nherẽ, Zuzé hã te te sima ãma rosa'rata õ di a'ã Marizaha ãma, ĩ'ra tãma waptã'ã õ ré. Taré te ĩré 'madã. Tawamhã ĩ'ra tãma waptã'ã wamhã, Zuzé hã ma tô sisi, Zezusi na.

2

Bãtã pusizém hawi, aibã norĩ ĩsi'aba'rézé wasu'u, Zezusihi u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô podo, Berẽ na 'ri nho'õmo nhisi ãma, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Apito Erodi hã, Izarazéhé nhihudu norĩ te te 're 'madã'ã za'ra mono ré, ma waptãrã. Waptã'ã parip si, ma tô wasi na romnhoré'wa norĩ hã aihutu Zeruzarẽ u, bãtã pusizém hawi, rowaihu'u pese 'wa norĩ hã.

² Tawamhã te sô anharĩ za'ra, Zezusihi zô:

– E mahãta 'watébrémi, zudezu norĩ nhib'apito da, ĩpodo hã. Wa norĩ hã wa tô 'madã'ã za'ra ni, wasi hã, bãtã pusizém niwĩmhã, zudezu norĩ nhib'apito da, ĩpotozé te te ĩwasu'u hã. Taha wa, wa we ai'aba're ni, ãma wawata za'ra da.

– Āne ma tô sô anharĩ za'ra.

³ Tawamhã apito Erodi te te wapari wamhã, hãtã'ã uptabi di, uburé Zeruzarẽ ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ zama.

⁴ Tawamhã apito Erodi hã ma tô 'rã'õtõ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ hã, duré ĩsimiroti na rob'ui'ére 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã te te sadanharĩ za'ra da:

— E mame te za waptārã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã, Danho'reptui'wa da. — ãne te sadanharĩ za'ra.

⁵ Tawamhã ma ãma sada'ãbã za'ra:

— Berẽ na 'ri nho'õmo nhisi ãma te za waptārã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na:

⁶ “A norĩ wa'wa hã Berẽ ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã Zudaha nhihudu norĩ nhipti'ai ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã dama aiwapu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, te za oto dama asisi za'ëtẽ na dama 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Tame danhib'apito da hã za poto wa, ìnhib'a'uwẽ norĩ hã te te 're ab'madã'ã pese mono da, Izarazéhé nhihudu norĩ hã.”

ãne duréihã ma tô ãma rob'ui'ére siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã.

⁷ Tawamhã Erodi hã ma tô sô tihârã za'ra, bãtã pusizém hawi ìsihutu norĩ zô, pi'uriwi te te sadanharĩ za'ra da, ta norĩ hã:

— E mahãna ma tô wasi hã watobro. — ãne te sadanharĩ za'ra.

⁸ Te te sadanharĩ za'ra pari, ma tô tãma rob'ru za'ra, Berẽ u si'aba're da. ãne te duré tãma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'rei wa'aba, 'watébrémi zô asinharĩ pese za'ra wa'aba da. Sõpëtẽ za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé apã we asiwi ìpo're pu'u aba za, te waihu'u da, ìtẽme ìmorĩ da duré wa hã, ãma ìwata da, ìzama. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, apito Erodi hã.

⁹ Tawamhã apito mreme te te wapari za'ra parimhã, robzabui'wa norĩ hã te oto ai'aba're, Berẽ u. Tawamhã bãdãdi na si'aba'rei ré, ma tô wasi hã 'madã'ã za'ra, tô õ hã tirob ãma ré te te ì'madã'ã za'ra hã. Te ìsõwa timorĩ za'ra. Tawamhã ma tô oto mazazã. 'Watébrémi ìsãmrazém nho'õmoi baba, te oto za, wasi hã.

¹⁰ Tawamhã aibã norĩ hã wasi te te 'madã'ã za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di. Taha wa, te 're to za'ra.

¹¹ Tawamhã 'ri para u ma tô asisi. Sisisi wamhã, ma tô sabu za'ra 'watébrémi hã, ìna ìré sãmra ré, Mariza hã. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô asimro, ãma wata za'ra da. Taha pari, ma tô 'ridawa za'ra, tinhimiro'wapézéb za'ra hã. Ma tô ãma sawi za'ra, tinhoprub za'ra zém na; ëtẽ'ubuzi pré oru hã, duré wedewati ìsadaze hã, duré wedewati ìsadaze si'u'ëne hã. Taha na ma tô tãma tinhoprub za'ra.

¹² Tawamhã rosawërẽ na ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u za'ra, bãtã pusizém hawi ìsihutu norĩ ma, apã si'aba're tõ da, Erodihi u. Taha wa, te bãdãdi amo na apã ai'aba're, tirob u.

Zuzé norĩ hã Ezitu u ìnebzé wasu'u

¹³ Tawamhã aibã norĩ si'aba're za'u si, ma tô hãiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã Zuzéhé ma sihãire, sõtõ 'rowi. ãne te tãma rowasu'u:

— Apito Erodi hã ma tô dama rob'ru, ai'uté zô danhopré mono da, ìsadawa para da te wĩri da. Taha wa, te za oto ai'u. Ai'uté hã sa'ra na. Duré ìna zama ìré saprõni Ezitu u, tame a'ã ìré aimasisi aba da, dawi. Tawamhã apã we ì'ane wa'aba zéb da hã, wa hã te aima ìwaihu'uzéb zô si, te za asina asimipa. — ãne ma tãma waihu'u, hãiwa ãma romhuri'wa hã.

¹⁴ Tawamhã Zuzé hã ma tô udu. Utu wamhã, awa'awi ma tô ai'utére hã sa'ra. ìna hã ma tô ìré saprõ barana, Ezitu u.

¹⁵ Tawamhã tame te oto ìré aimasisi zahuré, apito Erodi hã ìdã'ãzéb u. ãne ma tô tiromhãiba, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono, tizadawa wasu'u 'rata 'wai ma, te te ìwaihu'uzém na te te sina uwaimrami da. ãne ma tô tãma waihu'u

siro: “Wa hã ï'ra, wa satõ, Ezitu hawi morĩ da.” ãne duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme hã, ti'ra ãma hã.

Ai'uté, da te 're ïsimroi mono zé wasu'u

¹⁶ Tawamhã apito Erodi hã aibã norĩ, bõtã pusizém hawi we ïsi'aba're norĩ hã pi'uriwi tiwi ïsi'aba're na te te ãma rowaihu'u za'ra wa, ma tã ab'rui pese. Sib'rui wa, tãma da'wapéi'wa norĩ hã ma tã satõrĩ za'ra Berẽ u, 'watébrémi zõ si'aba're da, uburé te te dawu uprosi mono da, maparane ãma ïwahu mono õ hã, Berẽ ãma 're ïdahâimana za'ra mono norĩ 'ra hã, duré Berẽ 'rata 're ïdahâimana za'ra mono norĩ 'ra zama. Aibã norĩ hã wasi te te ï'madã'ã za'ra zém na te te tãma ïwaihu'u za'ra zéb zarina, ma tã apito Erodi hã ãne 'manha.

¹⁷ ãne ma tã tiromhãiba, duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ïrowasu'uzéb zarina, Zeremiasi hã. Ma tã ãne ãma rob'ui'ére siro, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na:

¹⁸ “Rama na romnhisi ãma hã dawawa hã ma tã wapari za'ra ni, dazadari 'rãihã hã.

Raté hã te aiwa'õ, ti'ra norĩ ãma. Pẽ'ezé uptabi wa, te te sima wẽ õ di, da te ïpẽ'etété da hã, ï'ra norĩ hã uburé tiwi si'utõrĩ wa.”

ãne ma tã Zeremiasi hã rowasu'u.

Ezitu hawi, Zuzé norĩ hã apã te te sina ïsiri zahuré zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã apito Erodi dã'ã parimhã, ma tã hãiwa ãma Wanhib'apito ma romhuri'wa hã Zuzéhé ma sihãire, sõtõ 'rowi, Ezitu ãma sãmra ré.

²⁰ ãne te tãma tinha:

— Oto ai'utu. 'Watébrémi hã oto subzari aba. ïna ïré saprõni, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai u. Aibã norĩ hã 'watébrémi te te aré siwi wĩrĩ da, sõ ïsi'aba're norĩ hã ma tã tidã'ã za'ra. — ãne te tãma rowasu'u.

²¹ Tawamhã Zuzé hã utu wamhã, ma tã apã saprõni zahuré 'watébrémi hã, ïna me, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai u.

²² Tane nherẽ, ma tã wapa Aterazu, apito Erodihi 'ra wasu'u hã, timama nhowa're're ïsébré na hã Zudeza ãma te te 're ïda'ab'madã'ã mono dã hã. Taha wa, pahĩ di, tame ïré 're ïhâimana zahuré mono dã hã. Tawamhã sõtõ 'rowi ma tã tãma waihu'u na sahu, hãiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã, Zuzéhé ma, Zudeza u neb zahuré tã da, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u si neb dã. Taha wa, ma tã tamomop si tineb zahuré, Zuzé norĩ hã.

²³ Tame te oto 're simasisi zahuré, Nazaré na 'ri wa'õtõ nhisi ãma. ãne ïromhãimanazé hã, duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ére hã te te ãma uwaimrami dã. ãne duréihã ïwasu'u na rob'ui'ére 'rada hã: “Ta hã Nazaré ãma 're ïsãmra mono na te za oto dã te 're sisi za'ra.” ãne ma tã waihu'u sirõmo za'ra, za dã te dasima 're ïwasu'u za'ra mono zéb dã na hã.

3

Zuwã Batita te te dama 're ïrowahutu mono zé wasu'u

Marcusi 1.1-8; Rucasi 3.1-9, 15-17; Zuwã 1.19-28

¹ Tawamhã wahub ahã na ãma wahu pari, ma tã Zuwã Batita hã mo a'ubuni u, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama ãma sãna'rata dã.

² ãne te dama rowasu'u:

— Ma'ãpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba. 'Re ïhâimana u'âsi mono, dã'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zéb u hã romhuture di oto. — ãne te dama rowahutu, Zuwã Batita hã.

³ Duréihã Iza'iza hã ma tã Zuwã Batitaha ãma rob'ui'ére siro, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. ãne ïsimi'ui'ére hã: “Ni'wa hã te za te te dama 're rob'mahãrã, a'ubuni wi:

Bâdâdi hã asiwi ropese aba, Wanhib'apito zô.

Ïmana 'rãmi bâdâdi hã sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.”

Ãne ma tô Iza'iza hã âma rob'ui'ééré, romhã ré.

⁴ Zuwã hã awaru ba'õmore zéré 'manharĩ na te 're si'uza. Duré romhã 'manharĩ hãiwaré na te 're si'usisi. 'Riti na si te 're sa. Duré rom na ropĩni na zama te 're sa.

⁵ Tawamhã Zeruzarẽ âma 're ïdasi'ubumroi mono norĩ hã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma daza'rui mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono hã, duré Zodã pa nhisi 'rata 're ïdahâimana za'ra mono norĩ zama, ma tô ïtême 're dasito, daro mono bâ. Ïsimirowasu'u hã da te 're wapari za'ra mono da, ma tô ïtême 're dasito.

⁶ Taha wa, dawasété na ma tô 're dasiwẽ'õ za'ra 'rãwi, sô'awi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Dawasété na 're dasiwẽ'õ za'ra mono sidâpâsi, ma tô Zuwã Batita hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, Zodã pa âma.

⁷ Tawamhã Zuwã hã ma tô 'madâ'â za'ra, parisezu norĩ hã ahã uptabi na, duré sadusezu norĩ hã. Te ïtême ai'aba'ré, â dawabzuri te te dame 'manharĩ za'ra da. Tawamhã Zuwã hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, te tâma nharĩ za'ra, parisezu norĩ ma:

– A norĩ wa'wa hã wahi ne te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we ïtême ai'aba'réri wa'wa bété, â dawabzuri si ï'manharĩ za'ra wa'aba zém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimihâzé wi, asisõ'reptu za'ra wa'aba da bâ, aiwasédé hã rême za'ra wa'aba õ nherẽ.

⁸ Sena na aiwasédé hã ïrême za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo.

⁹ Duré Abra'ãhã nhihuudu wẽ te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'aihã za'ra wa'aba mono õ na hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, ã êtê norĩ ma, te te nharĩ da, tâma si'a'uwẽ za'ra da, Abra'ãhã nhihuudu oto 're hâimana za'ra mono da, êne hã.

¹⁰ Hâtãra hã te za oto ni'wa hã sarõtõ, wedepa nhihârizéb da hã. Uburé wede hã 're ï'rãi pese za'ra mono õ hã te za te te âma 're anhihãri. Tawamhã unhama u te za te te 're anhamra. — ãne te dama âma simiré'é Zuwã hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimihâzém na hã.

¹¹ Te duré dama tinha:

– Wa hã wa tô â uptabi na si te 're aihãiba ubu za'ra wa'wa, â dawabzuri hã te aima 're ab'manharĩ aba mono wamhã, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono zém na, da te oto âma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ïza'u si te za ïma ïpire uptabi hã wei wi. Taha si te za oto 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani na te te duré 're aihãiba ubu za'ra wa'wa, unhama ne na zama, â na te aima 're ï'ab'manharĩ aba mono ne hã. Ta hã ïma pire uptabi wa, ïpara'uza hã te tâma mrami waihu'u õ di za, tâma ïwapure wa.

¹² Wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o. Buru nho, da te 're upõrĩ za'ra mono parimhã, te za da te 're sa'wari za'ra, ïsa'warizéb 're. Tawamhã ïtomhã na te za da te âma 're ro'o za'ra. ïro hã sa'êtê nherẽ, da te wĩrĩ waihu'u õ di za. Tane ïma ïpire hã wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o, tridu upõrĩ za'wari ne, ïtomhã za'wari ne. — ãne ma tô dama rowasu'u, Zuwã Batita hã.

*Zezusi, â dawabzuri hã te te ï'manharizé wasu'u
Marcusi 1.9-11; Rucasi 3.21-22*

¹³ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, Zodã pa u, tame Zuwã Batita, â dawabzuri hã te te tâma 'manharĩ da.

¹⁴ Tane nherẽ, ma tô pibu Zuwã Batita hã, ïsimirosa'rada hã te te tiwi âma saprĩ da, â dawabzuri te te tâma 'manharĩ tõ da. ãne te tâma tinha:

– E marĩ da, te ïma aipire uptabi nherẽ, ïma asi'ru, â dawabzuri hã te aima 'manharĩ da. A hã te aré ïma ï'manha.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã asa te tãma tinha:

— Tane tã. Ībã ma te asina ĩma ĩwaihu. Tane nherẽ, te za ĩma ĩ'manha, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina, wa te wasina uwaimrami da. — ãne ma tã tãma waihu'u Zezusi hã, Zuwã Batitaha ma. Taha wa, Zuwã hã ma tã ãma saze. Ma tã â dawabzuri hã tãma 'manha, Zezusihi ma.

¹⁶ Tawamhã â dawabzuri te te tãma 'manharĩ pari, ma tã â hawi watobro, Zezusi hã. Watobro wi, ma tã hãwi hã tãma si'ridawa. Tawamhã Zezusi hã ma tã tisã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ezani hã we ĩtẽme ĩmorĩ hã hãwi hawi, utu'u ne hã. Tawamhã ma tã ãma za.

¹⁷ Tawamhã hãwi hawi te we ãma tinha:

— Ā hã ĩ'ra. ĩma sawi uptabi di. Tãma ĩto za'etẽ uptabi di. — ãne te we tinha, ĩmama hã.

4

Zezusi hã, Wa'uburé te te ĩpibuzé wasu'u

Marcusi 1.12-13; Rucasi 4.1-13

¹ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ezani hã ma tã Zezusi hã saprõ a'ubuni u, tame Wa'uburé hã te te nasi pibu da.

² Tawamhã a'ubuni wi sãmra ré, ma tã bâdã hã 40 na ãma ai'utõ, sai ãna sãmra ré hã. 40 na ma duré ãma timara. Tãma mrab uptabi di.

³ Tawamhã Wa'uburé ma tã ĩtẽme wi. ĩtẽme wisi wamhã, te tãma tinha:

— Sena a hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé etẽ ma nharĩ, ĩ'u'etẽ wapu na aima si'manharĩ za'ra da.

⁴ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére hã ãne: “Dasa na si 're danhiptete za'ra mono õ di za. 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te dama 're ĩ'awaihu'u mono zém na zama, te za 're danhiptete za'ra.” — ãne te tãma tinha, Zezusi hã.

⁵ Taha pari, Wa'uburé hã ma tã Zezusi hã saprõ Zeruzarẽ u, 'ri nho'u ĩwẽ uptabi u, te te duré pibu da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, te saprõ, 'ri nhisi u, sab da hãimo, 'ri 'rãihã uptabi nhisi.

⁶ Tawamhã ãne te tãma tinha, Wa'uburé hã:

— Sena a hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé atobro, ti'ai u. 'Re ĩhãimana u'âsi mono, te za, u, hãwi hawi we atẽme satõrĩ za'ra, tãma ĩromhuri'wa norĩ hã, te te ai'madã'ã za'ra da. Tinhib'rata na te za, u, siwi asapa, ãne hã te te ai'u'a õ'umnhasite, aipara wi. ãne 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ére hã, duréihã, ĩbaihã na hã.

⁷ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma tinha:

— Mare di. “Asib'apito za'ra wa'wa hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã marĩ hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ nherẽ, 're pibu za'ra wa'aba mono õ di za, ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zõ.” ãne duré ĩmreme na rob'ui'ére, ĩbaihã na hã. — ãne te Zezusi hã tãma tinha.

⁸ Taha pari, te duré Wa'uburé Zezusi hã saprõ, etẽ 'rãihã u, danhib'apito norĩ nhipti'ai mono bâ te te rob'madã'ã mono da, uburé ro ĩwẽ uptabi hã te te ab'madã'ã mono da.

⁹ Tawamhã Wa'uburé te ãne tãma ropisutu, Zezusihi ma:

— Asib'apito na ĩ'ãma aiwata da, te za aihirãtitõ ĩma aime. Tawamhã ã hã uburé wa za aima tisõ, ate da.

¹⁰ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Satanasi, mo oto aimorĩ, ĩnhiti. 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tã ãne rob'ui'ére: “Uburé Danhib'apito uptabi ãma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma si. Taha ma si te za 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si.” ãne ĩmreme na

rob'ui'ééré, ìbaihâ na hã. — Æne te rob'ui'ééré 'rada hã tâma 'rãzarõtõ Zezusi hã, Satanasihî ma.

¹¹ Tawamhã Wa'uburé ma tô ìhawi mo. Morî wamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norî hã ma tô we ìtême aihutu, te te siwi pawaptob da, Zezusi hã.

*Zezusi hã, romhuri na te te ìsãna'ratazé wasu'u
Marcusi 1.14-15; Rucasi 4.14-15*

¹² Tawamhã Zezusi hã Zuwã da te ìsêrêzé wasu'u te te wapari wa, ma tô mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

¹³ Tawamhã Nazaré ãma 're ìsãmra mono da hã, te te sima rowê õ di oto. Taha wa, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u si ma tô mo, tame oto 're sãmra mono da, Darireza ãma ìsõ'u zapoto 'rata, Zeburõhõ nhihudu norî nhipti'a niwî, duré Naptarihi nhihudu norî nhipti'a niwî.

¹⁴ Æne ma tô Zezusi hã 'manha, duréihã Iza'iza hã te te ãma ìrob'ui'éérézéb zarina te te sina uwaimrami da, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Æne ìsimi'ui'ééré hã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na:

¹⁵⁻¹⁶ “Zeburõhõ nhihudu norî nhipti'ai ãma 're ìdahâimana za'ra mono, duré Naptarihi nhihudu norî nhipti'ai ãma zama, ìsõ'u tême bâdâdi wa, 're ìdahâimana za'ra mono hã, Zodã na pa nhisi zara niwî 're ìdahâimana za'ra mono hã, Darireza ãma zudezu'õ norî hã dawazari 're ìhâimana za'ra mono norî hã te uburé robra na 're dahâimana za'ra. Tane nherê, te za oto rowa'a za'êne hã da te 're 'madâ'â za'ra, tame. Te za oto dama rowa'a, dapê'ê 're robra na 're ìdanomro mono norî ma.”

Æne Iza'izaha nhimi'ui'ééré wasu'u hã, Zeburõhõ nhihudu norî 're ìhâimana za'ra mono norî ãma hã, Naptarihi nhihudu norî ãma zama.

¹⁷ Tawamhã ta hawim haré ma oto romhuri na sãna'rata Zezusi hã, Timama zadawa wasu'u na. Æne ma tinhimirowasu'u na dama ãma sãna'rata:

— Aiwaseté wi te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo. Æhãna bâdâ hã ma tô oto ìwa waptãrã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zéb da hã.

*Zezusi hã, tepe na romhuri'wa norî zô ìhârâ za'ra zé wasu'u
Marcusi 1.16-20; Rucasi 5.1-11*

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã Darireza na ìsõ'u nhisi zaihâi baba 're morî wamhã, ma tô aibâ norî hã sãmri zahuré, tepe mrami na romhuri'wa norî hã, tisisãnawãi me: Sima na ìsisi hã, Pedru na ìsisi amo hã. Duré ìno hã Ædéré na ìsisi hã. ìsõ'ui wa, te nasi abazipara hã wabzuri zahuré, tepe zô.

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te sô tihârâ zahuré:
— We ane wa'aba, ìsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aima ìsisanho wa'aba da, ìma 're ìda'awaibui wa'aba mono zéb da hã. — Æne te sô tihârâ zahuré, Zezusi hã.

²⁰ Taha wa, ma te awa'awi tâma marême zahuré abazipara ma, Zezusihi siré 're neb zahuré da oto.

²¹ Tawamhã syry na sina pahâ wi, ma duré 'madâ'â zahuré, Ti'adu norî hã Zuwãhã me. Ta norî hã Zebedehe 'ra zahuré. Timama siré te abazipara sisinarî hã te te ãma a'rã'õtõ zahuré apã, uba're wa. Tawamhã te duré sô tihârâ zahuré.

²² Sô hârâ zahuré wamhã, awa'awi ma tô tinhimiromhuri ma marême zahuré. Timama zama ma rême zahuré, Zezusihi siré 're neb zahuré da.

*Zezusi hã da'ahâ na te te ìda'apesezé wasu'u
Rucasi 6.17-19*

²³ Tawamhã daza'rui mono bâ te 're mo Zezusi hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã. Zudezu norî te, rowahutuzé mono bâ, ma tô te te dama

're rowahutu. 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na te duré te te dama 're rowasu'u, ìwasu'uwẽ na. Dahâzé mono bâ ma duré da'apese. Hâzé u'âsi wa, sib'uwẽ na 're ìnomro mono norĩ zama ma apese, Zezusi hã.

²⁴ Tawamhã Zezusi te te ìda'apesezém na, ma tô rowasu'u hã te te ropé, Siriza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma. Taha wa, ma tô ìtême da te 're 'wasari dahâzé mono bâ, uburé aimawi hã dahâzé da te 're ìsépata za'ra mono norĩ hã, wa'uburé te te 're ìwamnarĩ za'ra mono norĩ hã, duré da'rã siwamnarĩ wa, 're ìdahâiba popo'o za'ra mono norĩ hã, duré ìmorĩ'ô norĩ hã. Uburé ma tô da'apese, Zezusi hã.

²⁵ Taha wa, ma tô da'ahâ uptabi na ìsarina dasi'ré, Darireza hawi, duré Decapori hawimhã, duré Zeruzarẽ hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawimhã. Duré Zoda pa zara niwĩ 're ìdasi'ubumroi mono norĩ zama ma tô ìtême dasito.

5

*Zezusi hã, êtẽ 'rãihã âma te te dama ìrowahutuzé wasu'u
Rucasi 6.20-23*

¹ Tawamhã Zezusi hã da'ahâ uptabi na te te da'madâ'â wamhã, êtẽ 'rãihã na ma tô sai'u, tame a'â sãmra da. Tawamhã ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã ma tô 'rãwi ìtême ubumro.

² Tawamhã tame ma tô Zezusi hã tinhimirowahutu na tãma sãna'rata za'ra, âne:

³ — Ni'wam norĩ hã umnhasi sina 'rãwi 're ìsipawapto waihu'u za'ra mono ô na 're siwaihu'u za'ra mono wamhã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono si za ta norĩ hã ì'upana te te 're ìpawapto wẽ za'ra mono na te te sina 're waihu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za rowẽ na 're hâimana za'ra, âma 're sib'a'uwẽ za'ra mono wa.

⁴ — Duré, ni'wam norĩ hã ti'ab ré dawasété u'âsi 're danomro mono wa, da'âma 're ìpẽ'êzé za'ra mono norĩ hã ta norĩ ma si tãma 're rowẽ za'êtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ ma si te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're pisutu za'ra, toi u'âsi 're ìhâimana za'ra mono zéb da hã.

⁵ — Duré, ni'wam norĩ hã tiwaihu'u pese na 'rãwi 're ìsi'madâ'â ze za'ra mono ô norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sima 're ì'madâ'â za'ra mono norĩ hã, ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'êtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ ma si te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwẽ hã te te 're tãma anhomri, te te tãma 're ìropisutu za'ra mono zéb zarina.

⁶ — Duré, ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're ìwẽ za'ra mono zéb uwaibaba, uburé marĩ ìwẽ hã te te tãma 're ì'manharĩ za'ra mono da si, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'êtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ ma si, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te tãma âma 're a'uwaimrami, rowẽ te te tãma 're ì'apisutu mono zém na hã.

⁷ — Duré, ni'wam norĩ hã da'âma 're ìpẽ'êzé za'ra mono zéb zarina, da'âma 're ìsina mono norĩ hã, ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'êtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ âma si te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã âma tipẽ'êzé za'ra, za da'âma ìsipo'ozéb âma hã.

⁸ — Duré, ni'wam norĩ hã marĩ wasété zô 're sipizari za'ra mono âna 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si, tãma 're ìsihâiba nhomri u'âsi za'ra mono norĩ hã ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'êtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ si te za titômo na 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â za'ra, 'rãwi.

⁹ — Duré, rowẽ na dasiré 're dahâimana za'ra mono da, ni'wam norĩ hã tinhimiroti wẽ na te te 're dapawapto u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'êtẽ za'ra mono di za. Ta norĩ si te za ti'ra na te te 're sisi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

10 — Duré, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina, uburé marĩ ãwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono da si, te te sima 're wẽ za'ra mono wa, da te tãma 're ãrob'manharĩ wasété za'ra mono norĩ ma si, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. E marĩ wa. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã ta norĩ ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono wa. — ãne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

11 Tawamhã ãne te duré tãma rowahutu za'ra:

— ãzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te ai'ãma 're wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, duré dazadawa nhipse na taré da te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, ãwi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za.

12 Taha wa, ma'ãpé atoi u'ãsi, ãma 're anomro aba mono za. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã te za marĩ ãwẽ hã sa'ëtẽ na te te aima 're sãmri za'ra wa'wa, hãiwa ãma asô 're ãsimi'wara aba mono hã. Duré hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ ma, ma tô da te tãma 're rob'manharĩ u'ãsi za'ra, da te aima 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono ne. — ãne na ma tô Zezusi hã tãma waihu'u sirõmo za'ra romhã ré, te te waihu'u zara da.

*Dasai warĩrĩzé wasu'u, rob'uwiwézé wasu'u me
Marcusi 9.50; Rucasi 14.34-35*

13 Tawamhã ãne te duré tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma:

— ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã sa ne, te za dama 're aihãmãna za'ra wa'aba mo. Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrĩzé wa. Tane nherẽ, oto 're se si'utõrĩ za'ra mono wamhã, niha da te 'manharĩ waihu'u õ di, apã se da, dasa da te ãma 're ãwarĩrĩ za'ra mono da hã. Marĩ dai õ di oto, dama hã. Taré te za da te 're sa'wari za'ra rob u, marĩ dai õ wa oto. Taha wa, te za oto taré ãsisiwi 're danomro, dapara na. Tane duré, a norĩ wa'wa hã ãzadawa wasu'u na dama 're romhuri wẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, oto romhuri hã 're sahãri za'ra wa'aba mono wamhã, marĩ dai õ di oto, 're aihãmãna za'ra wa'aba mono zé hã za, ãma hã.

14 — ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã rob'uwiwézém ne, te za dama 're aihãmãna za'ra wa'aba mo. 'Re dasimani za'ra mono tô da, da te dasima 're ãrob'uwiwé za'ra mono ne, te za 're ãdanhimroi wẽ wa'aba mo, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono u. 'Rinõ'u hã sa'a nhisiwi, da te 're ãri za'ra mono hã dawĩ 're simani waihu'u za'ra mono õ di. 'Madã'ã pese di, dama hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã dawĩ 're aimani waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Sõ'awi te za dama 're ãwasu'u wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo.

15 Duré, rob'uwiwézé hã da te ro'o wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. Mare di. ãsima'warazém na si te za sõ'awi da te 're sõré, 'ri paramhã te te dama 're rob'uwiwé za'ra mono da, 'ri 're, 're ãdasi'ubumroi mono norĩ ma.

16 Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za sõ'awi dama 're aihãmãna za'ra wa'aba mo, rob'uwiwézé hã sõ'awi te te dama 're ãrob'uwiwé za'ra mono ne. Uburé marĩ hã te za dama 're ã'manharĩ wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo, dama 're ã'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zé hã da te 're ã'madã'ã za'ra mono zéb zarina, Aimama za'ra wa'aba ãma 're dawata za'ra mono da, hãiwa ãma 're ãsãmra mono ãma.

'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te ãma ãrob'ui'érezé wasu'u

17 — Duré, rosa'rata na ã'ãma upa za'ra wa'aba õ di za, duré hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ãrob'ui'érezé hã, duré ãsada wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimiroti zama, te dawĩ sawi da, we ãmorĩ na hã ti'ai u. Ta norĩ nhimirowasu'u 'rada hã te dawĩ ãsawi da hã, we ãmorĩ õ di. Mare di. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã te ãsina ã'uwaimrami da si, wa wei mo.

18 Tô sena, wa za ãne aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Hâiwa norĩ hã ti'ai me nimahã na si'utõrĩ zahuré da nherẽ, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã pire na te za tô dama 're hâimana u'âsi. Nima hã dawi 'masi'utõrĩ waihu'u õ di za, ì'ui'ééré misi hã, duré ì'ui'ééré 'ràzazazé hã, ìwaptêrẽ mono bâ. Za niha dama 're ìromhâimana mono zéb da hã, ìbaihã na duréihã ìsadawa wasu'u'wa norĩ te te ãma ìrob'ui'ééré sirõmo za'ra zéb zarina, rob'rãsutuzéb u za niha dama 're romhâimana uptabi za'ra mono õ ré, si'utõrĩ za'ra õ di za, ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rata norĩ hã.

19 Duré, ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã nima hã roti hã taré dama 're 'maihâimana mono newa, te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wamhã, duré ìsine da te 're 'madâ'â tô za'ra mono da, te te dama ãma 're roti za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za dama wapu na 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Tane nherẽ, ni'wam norĩ si ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rada hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, duré ìsine da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, te te dama ãma 're roti za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za dama pire na 're hâimana za'ra, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

20 ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Parisezu norĩ hâimanazém nhipai u, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ hâimanazém nhipai u, Wamama te te sima 're ì'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi, te za dame 're asisisi aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zéb u hã.

Dasisada 're ìdanhiti'ru wairébé mono zé wasu'u

21 — ãne hã ma tô duré 're ìwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìrotizé hã: “Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã te te 're danhimroi mono wamhã, te za dawasété na dawaihu'u'wa norĩ u da te 're simro, ta norĩ hã ìwasété na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa, te te dama 're 'ru za'ra mono da, da te dasiwi 're simroi mono da.” ãne duréihã aih'i'rata norĩ wa'aba ma, ma tô roti.

22 ãne na roti hã tô sena nherẽ, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, ãne na roti na hã. Ni'wam norĩ hã tisiré 're ìhâimana za'ra mono norĩ da, 're siti'ru za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're awẽ'õ, ìwasété na te te 're ì'awaihu'u mono zéb zarina. Duré âté ni'wa hã te za tisiré ma tinha, ãne: “A hã, marĩ da, 're aihâimana mono õ.” ãne ni'wam norĩ hã te te dama 're nharĩ za'ra mono wamhã, te za da te 're simro, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ u, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ tẽme, ta norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono da, ìwasété na te te siwi 're waihu'u za'ra mono wa. Duré ni'wa hã âté ãne te za tisiré ma tinha: “E niha asimiza'rese'õ a hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono wasu'u na hã.” ãne ni'wam norĩ hã tisiré ma, te te 're nharĩ za'ra mono wamhã, âté ta norĩ hã te za ropipa u 're sisisi, unhamarõ'o u'âsi u.

23-24 ãté a norĩ wa'wa hã te za 're anomro aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa u, marĩ hã tâma asõprubzéb da hã, wedeza ne nhisiwi 're sa'ra za'ra wa'aba mono da, tâma danhoprubzé nomrizé nhisiwi. Tawapsi âté te za asina 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mo, marĩ hã asiré ma, 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã. ãne wa, te za a'â asisô 're ìsa'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, asõprubzéb hã wedeza ne nho're, asiré u a'â asitẽme 're anomro aba mono da, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, apâ duré asina 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Taha parip si te za apâ 're anomro aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa u, tâma asõprubzéb hã oto tâma 're sõmri za'ra wa'aba mono da.

25 – Āté ni'wa hã te za sima ai'ãma rosa'rata 'wa, dama rowairébé'wai u te te ai'mazaprõni aba da, marĩ tiwi ì'mai'manharĩ wasété aba zém na te te tãma ai'maiwasu'u wa'aba da. Āne wamhã, te te ai'mazaprõni aba õ ré, te za tãma ai'masiwasu'u wa'wa, te te ãma ai'mazazei wa'aba wa, dama rowairébé'wa norĩ u, te te ai'mazaprõni aba tō da, damrami'wai ma, te te ai'mai'rui wa'aba tō da, dazazéb 're, da te ai'manherē aba tō da.

26 Dazazéb 're, da te ai'manherē aba wamhã, marĩ hã dawì ì'mai'manharĩ wasété aba wa'rãmi, dama asi'maiwa'ábã 'rãsutu pese aba õ nherē, ta hawi ai'maiwatobro waihu'u aba õ di za. Tō sena, wa ãne na hã aima rowasu'u za'ra wa'wa.

Damro na dasiwi danhipsaihuri wasu'u

27 – Āne hã ma tō duré 're ìwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te dama ìrotizém na hã: “Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za.”

28 Āne na roti hã tō sena nherē, wa za oto wa hã aimawi aima roti za'ra wa'wa, tō õhõ na roti na hã. Ni'wam norĩ hã pi'õ, titõmo na te te 're 'madã'ã ze za'ra mono wa, te te 're waibui mono da, te te sima ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, taha na zama te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, tinhimirosa'rata na si nherē.

29 Duré marĩ hã atõmo nhimire niwĩm na 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, tawamhã atõmo nhimire niwĩ asiwi 're sanì za'ra wa'aba mono wa, romhã na asisiti 're ìsãmra aba mono ne, te za oto 're anomro wē wa'aba mo. Ato hã sahuré aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ nherē, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihãiba wahuré ré, duré atõmo zahuré ré, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã ropipa u, te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're rowē za'ra wa'aba mono õ di za.

30 Duré, asib'rata nhimire niwĩm na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, asiwi 're sihãri za'ra wa'aba mono wa, romhã na asisiti 're ìsãmra aba mono ne, te za oto 're anomro wē wa'aba mo. Asib'rada hã sahuré aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ nherē, aima 're rowē uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihãiba wahuré ré, duré asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowē za'ra wa'aba mono õ di za.

Damro, da te 're ìrēme za'ra mono zé wasu'u

Mateusi 19.1-9; Marcusi 10.1-12; Rucasi 16.18

31 – Duréihã 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te duré dama ìrotizé hã, ãne: “Aibã norĩ hã timro te te 're rēme za'ra mono õ ré, te za rob'ui'ééré hã te te tãma 're sõmri za'ra, za te te ìrēmezém na. Taha parip si, te za oto timro hã te te 're rēme za'ra, pibu pese na.” Āne duréihã Mozési te te ãma ìrob'ui'éérézé hã, ãne na hã.

32 Āne na roti hã tō sena nherē, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tō õhõ na roti na hã. Pi'õ norĩ hã aibã aimawi na 're sipsaihuri za'ra mono õ nherē, ìmro te te 're rēme za'ra mono wamhã, tiwasédé hã te za te te 're 'manharĩ za'ra, aibã norĩ hã. E marĩ wa. Pi'õ norĩ hã ìmro te te 're rēme za'ra mono nherē, aibã aimawi na duré apã 're mro zahu za'ra mono wamhã, tawapsi te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, pi'õ norĩ hã. Taha wa, aibã norĩ hã tiwasédé te te tãma 're ì'manharĩ za'ra mono zém hawi wa, te za duré õ norĩ zama aibã aimawi na 're mro za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. Duré aibã norĩ hã, pi'õ, da te 're ìrēme za'ra mono na 're mro za'ra mono wamhã, tawapsi, te za duré ta norĩ zama tiwasédé hã te te ãma 're 'manharĩ za'ra, aibã norĩ hã.

Marĩ na da te dasima 're ìropisutu za'ra mono zé wasu'u

33 – Āne hã ma tō duré 're ìwapari za'ra wa'aba mo, duréihã 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te dama ìrotizém na Mozési te te ãma ìrob'ui'éérézé hã: “Re ìhãimana

u'âsi mono nho'a, marĩ na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô dama ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo." ãne duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩrotizém na rob'ui'ére hã.

³⁴⁻³⁵ ãne na roti hã tô sena nherẽ, wa za oto wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ na roti na hã. Marĩ pire na taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a. Mare di. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: "Hãwa hã tô sena wahuré 're ĩsa'wari mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu." ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Hãwa hã taré hã 're ĩhâimana mono õ wa, tame 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã 're sãmra u'âsi mono wa, ta hawi te te we duré 're da'ab'madâ'â mono wa. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: "Ti'a hã tô sena wahuré 're ĩsa'wari mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu." ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Ti'a zama pire wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te si wa. Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: "Zeruzarẽ na 'ri nho'õmo nhisi hã tô sena 're ĩsa'wari mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu." ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te si wa duré, uburé Danhib'apito uptabi te si wa.

³⁶ Duré ãne na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za: "Ĩrã hã tô sena ĩma 're ĩhâimana mono ne, wa duré wa hã tô sena aima ropisutu." ãne wasu'u zarina taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Ai'rã za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba õ wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te si wa. Asi'uihã na aséré hã asima 're 'rãdã'â waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Duré asi'uihã na 're asiséré'a waihu'u za'ra wa'aba mono õ di.

³⁷ Marĩ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asina dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, ãne si te za dama 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo: "Ĩhe. Wa za tô 'manha." Duré marĩ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono õ wamhã, ãne si te za duré dama 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo: "Mare di. Wa hã te 'manharĩ õ di za." ãne si te za dama 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo. ãne si dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ wamhã, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina te za aiwasédé hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo.

*Marĩ na da te dasima 're ĩwa'rãmi za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 6.29-30*

³⁸ – ãne hã ma tô duré 're ĩwapari za'ra wa'aba mo, duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩrotizém na hã: "Ni'wam norĩ hã te te 're datõmo wamnarĩ za'ra mono wamhã, te za asa da te 're tõmo wamnarĩ za'ra ĩwa'rãmi, aiwab da. Duré ni'wam norĩ hã da'wa te te dawĩ 're prub za'ra mono wamhã, te za duré asa ĩwa'rãmi da te 're 'waprub za'ra, aiwab da." ãne na duréhã roti hã.

³⁹ Tane nherẽ, wa za duré wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tô õhõ na rotizém na hã. Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, asa dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. Atob'rata nhimire niwĩ da te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, dama ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, atob'rata amo niwĩ, da te duré 're aihã za'ra wa'aba mono da.

⁴⁰ Áté ni'wa hã te za ai'ãma wa'aba sima rosa'rata, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ u te te ai'mazaprõni aba da, marĩ tiwi ĩ'mai'manharĩ wasété aba zém na te te tãma ai'maiwasu'u wa'aba da. Tawamhã áté te za tãma ai'maiwasu'u wa'wa, ta norĩ hã te te aima 'maipisutu aba da, asõ'utu'u ĩwa'ãbã syryre hã ĩwa'rãmi tãma 'manhomri aba da, tiwi ĩ'mai'manharĩ wasété aba wa'rãmimhã. ãne wamhã, te te aiwi 'mai'ãri aba wamhã, asi'ubuzéb

zama te za tãma ã'manhomri 'wa, wa'ãbã za'ëtẽ nherẽ, te te aiwi 'maiwaptẽrẽ õ nherẽ.

⁴¹ Duré, ni'wam norĩ hã bãdãdi na marĩ hã misi ti'ai pibuzém na tãma 're 'wasari aba mono da, te te aima 're 'ru za'ra wa'aba mono wamhã, asi'uihã na te za asima 're ãwẽ za'ra wa'aba mo, taha nhipai u, maparane ti'ai pibuzém na tãma 're 'wasari aba mono da a'ã.

⁴² Duré marĩ hã da te aiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te za dama 're ãsõmri za'ra wa'aba mo. Duré marĩ hã asibro hã taré a'ã da te aiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, dawĩ 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za, asimarĩ 'wa hã. Te za tã taré dama 're ãsõmri za'ra wa'aba mo, a'ã.

Da'ruiwapari'wa norĩ, da te 're ãsawi pese za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 6.27-28, 32-36

⁴³ — ãne hã ma tã duré 're ãwapari za'ra wa'aba mo: “Asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ si te za 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. Ai'ruiwapari'wa norĩ si te za asa asiwi 're ãwẽ'õ pese za'ra wa'aba mo.”

⁴⁴ Tane nherẽ, wa za duré wa hã aimawi aima waihu'u za'ra wa'wa, tã õhõ na rotizém na hã. Ai'ruiwapari'wa norĩ hã te za 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. Duré te te aima 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ ãma, te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ãwẽ si te te tãma 're apisutu mono da, ta norĩ ma.

⁴⁵ ãne te za dama 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo, Aimama aba 'ra na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, hãiwa ãma 're ãsãmra mono 'ra na. E marĩ wa, te za ai'ruiwapari'wa norĩ hã 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. Ni'wai ma, ãsawi hã te te ba'a õ wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Uburé te te 're da'azawi pese, te te 're ãsawi pese za'ra mono norĩ hã, duré te te 're ãsawi õ za'ra mono norĩ zama. Aiwapasi te bãdã hã te te dama 're rob'uiwẽ za'ra, 're ãnomro wẽ mono norĩ ma, duré 're ãnomro wasété mono norĩ ma zama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzéb zarina. Aiwapasi te duré tã hã dama 're ta'a za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're ã'madã'ã pese za'ra mono norĩ ma, duré te te 're ãwapari za'ra mono õ norĩ ma zama, ãsimipisutuzéb zarina.

⁴⁶ Rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã bété. Ta norĩ hã dawĩ 're sipsaihuri u'ãsi za'ra mono wa, te 're nomro wasété. Ta norĩ hã te tizawi pese 'wa norĩ si te te 're sawi za'ra. Tawamhã asawi pese 'wa norĩ si, 're sawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, e te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Mare di. ãwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁷ Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u'õ'wa norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, te tisiwadi norĩ ma, marĩ ãwẽ hã te te tãma 're 'manharĩ za'ra, siré 're ãhãimana za'ra mono norĩ ma hã. A norĩ wa'wa hã bété, asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma si, marĩ ãwẽ hã tãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwapasi te aiwasété na dame 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u'õ'wa norĩ siré.

⁴⁸ Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã uburé 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te da'ãma 're a'upai mono ãna, uburé te te 're ãda'azawi pese mono ne.

6

Dasisõ'a, marĩ hã da te dasima 're ã'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

¹ — 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã dama 're ã'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na hã ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di za, danho'a hã, ãne na hã taré da te 're ai'madã'ã wẽ za'ra wa'aba mono zõ. Asimiza'rese te za 're anomro aba mo, ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. ãne hã danho'a 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ãhãimana mono hã tinhoprubzé ãwẽ

uptabi hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono õ di za, marĩ ãwẽ hã 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmimhã.

² — Taha wa, ãsibrob'õ norĩ ma, marĩ hã tãma 're ãsômri za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ãne na hã. ãne hã te ni'wam norĩ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb 're, 'ri 're, duré 'ri nhi'riti na 're ãdahãimana za'ra mono norĩ ma zama. 'Re hãimana wẽ za'ra mono newa, te ta norĩ hã ãma 're dawata za'ra mono zô, ãne hã te te dama 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã, ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tã ãma 're hãimana za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhoprubzẽ hã nimahã bãtã na hã tãma 're hãimana za'ra mono õ di za. Tã sena, wa ãne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

³⁻⁴ Taha wa, ni'wai wi, marĩ zô 're rowaptã'ã mono wa, 're pawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, sã'awi 're pawaptob za'ra wa'aba mono õ di za, da te ãma 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tã da, marĩ na 're ãpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã. Dama 're ãrob'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na hã, da te 're ai'madã'ã za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te Aimama aba si te te ai'ãma 're 'madã'ã za'ra wa'wa. Taha wa, te za taha si ãwẽ hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa, ãwa'rãmi.

*'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're ãdamreme zusi mono zé wasu'u
Rucasi 11.2-4*

⁵ — Duré ni'wam norĩ hã te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina, te danho'a 're mreme zusi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Hãiwi 're simasa mono sina, te 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma, 're mreme zusi, 're hãimana wẽ za'ra mono newa, da te 're 'madã'ã wẽ za'ra mono da. 'Ri nhi'riti wa, bãdãdi sitob ãma, te duré ãne 're mreme zusi, da'ahã norĩ nho'a. Tawamhã, da te 're 'madã'ã wẽ za'ra mono wa, ãma 're dawata za'ra mono wamhã, taha na si te za tã ãma 're hãimana za'ra. Nimahã na hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhoprubzẽ hã tãma 're ãhãimana za'ra mono da hã, mare uptabi di za, ta norĩ ma hã. Tã sena wa ãne na aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

⁶ Duré, a norĩ wa'wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, te za 'ri para u 're asisisi aba mo, asõrõwa 'ri 're wa'wa u. Tawamhã te za asiré 're ã'ridawa nhitob za'ra wa'aba mo, Aimama aba ma, 're aimreme zusi aba mono da, romnhiwasi nimahã bãtã na da te 're ã'madã'ã waihu'u za'ra mono õ ma hã. ãne wamhã, aihãiba pisutu 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'ãma 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, te za taha si ãwẽ hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa, ãwa'rãmi.

⁷ — Duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, taré aimreme na 're sahu ahã za'ra wa'aba mono õ di za apãre, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ newa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u'õ'wa norĩ si te timreme na te te tãma 're sahu u'ãsi za'ra taré, taha zarina si te te 're pawaptob za'ra mono da newa.

⁸ Taha wa, ta norĩ ne 're aimreme zusi aba mono õ di za. E marĩ wa. Aimama aba wi, marĩ hã tiwi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ ré, marĩ zô aiwi 're ãrowaptã'ã za'ra wa'aba mono zé hã, te te 're awaihu'u sirõmo mono wa.

⁹ ãhã zarina si te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma: "Wamama, hãiwa ãma 're asãmra mono hã, asisi wẽ na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'ãma 're ãmreme.

¹⁰ Uburé da'ãma 're asib'a'uwẽ mono da, wa duré da'ãma 're ãmreme. Hãiwa ãma aima romhuri'wa norĩ hã, asima 're ãwẽ mono zéb zarina si, te te 're ã'aiwapari pese za'ra mono ne, ti'ai ãma uburé da te duré 're aiwapari pese za'ra mono da, wa da'ãma 're ãmreme.

- 11 Ā bātā na, wei wama 're anhomri mono, wasa hã āma 're ĩwasaihuri mono zéb da hã.
- 12 Dawasédé hã da te wa'āma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa te wasina 're ĩ'madâ'â za'ra mono õ ne, a hã duré wa'āma 're ab'madâ'â mono õ di za, wawasédé hã.
- 13 Duré, 're wa'ab'madâ'â nhimini mono õ di za, Wa'uburé hã te te 're wa'a'upi mono wa, wawasété u 're warere'e tō mono da. Ma'āpé, 're wa'anho'reptui u'âsi mono, ĩwasété uptabi wi."

Āne si te za Aimama aba wi, 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mo. — Āne ma tō Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

14-15 Tawamhã āne te duré tãma roti za'ra:

— Dawasédé hã da te ai'āma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã asina 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, Aimama 'wa hã te za duré uburé aiwasédé hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã te te ai'āma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'wa. Dawasédé hã da te ai'āma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherē, asina 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ wamhã, tawapsi, aiwasédé hã te te ai'āma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za Aimama 'wa hã, hãiwa āma 're ĩsāmra mono hã.

Dasai āna a'â 're ĩdahâimana za'ra mono zé wasu'u

16— 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai āna a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, ai'ubu pire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ si te za ubu pire na sai āna 're mreme zusi, 're nomro wē mono newa, da te 're 'madâ'â wē za'ra mono da. Tawamhã, da te 're 'madâ'â wē za'ra mono wa, āma 're dawata za'ra mono wamhã, taha si te za tō tãma 're hâimana za'ra. Nimahã na 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã tãma 're hâimana za'ra mono õ di za, ta norĩ ma hã. Tō sena wa āne na hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

17-18 Taha wa, a norĩ wa'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da, asai āna a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za taré â na 're asi'ubu upsõ za'ra wa'aba mo, tō 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Te za duré taré 're asiwarĩrĩ za'ra wa'aba mo, a'â asai āna 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono tō da, Aimama aba si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, datõmo na da te 're ĩ'madâ'â waihu'u za'ra mono õ si. Āne wamhã, aihâiba pisutu, asai āna a'â tãma 're aimreme zusi aba mono ré, Aimama aba si te te ai'āma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za ĩwē hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, ĩwa'rãmi.

Hãiwa āma, marĩ hã wē uptabi na 're ĩhâimana za'ra mono wasu'u

Rucasi 12.33-34

19— Marĩ ĩwa'ábã za'ene hã asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono õ di za, ti'a 're anomro aba mono ré hã. Ti'ai āma marĩ na 're ĩdanhimarĩ za'ra mono hã si'utõrĩ pese di, dawĩ 're u're su'u za'ra mono wa, duré zazahã hãzapu'u'wa hã te te dawĩ 're hãiwasété za'ra mono wa. ĩsipsaihuri norĩ hã te za duré dawĩ sô 're sisisi, dawĩ 're sipsaihuri za'ra mono da, danhimarĩ na.

20 Hãiwa āma asimarĩ za'ra wa'wa hã ĩsi'utõrĩ'õ zô si te za asima 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwē uptabi hã te te asô 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mono zô si. Tame marĩ hã dawĩ 're u're waihu'u za'ra mono õ di. Zazahã hãzapu'u'wa hã te te duré dawĩ 're hãiwasété waihu'u za'ra mono õ di. Duré ĩsipsaihuri norĩ hã dawĩ 're sipsaihuri waihu'u za'ra mono õ di, tamemhã.

21 Ti'ai āma asimarĩ ahã zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za aipē'ē 're, asima 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, hãiwa āma ĩwē hã ĩsi'utõrĩ'õ upana. Duré hãiwa āma ĩwē uptabi zô si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si te za asima 're ĩrosa'rata

u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono, ãwẽ te te asô 're ã'apisutu aba mono zô si.

*Rob'uiwẽzé wasu'u
Rucasi 11.34-36*

²²⁻²³ — Rob'uiwẽzé hã te za da te dasima 're ro'o za'ra, dama rob'madâ'â pibu pese da. Tane duré, dato hã aiwa rob'uiwẽzém ne. Datômo wẽ wamhã, dama rob'madâ'â pese di. Datob'a wamhã, dama rob'madâ'â waihu'u ô di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã asimirosa'rata wẽ za'ra wa'aba wamhã, te za rowa'a na ne 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba wamhã, robra na ne te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

*Rob'uiprazéb zô si da te dasima 're ãrob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 16.13; 12.22-31*

²⁴ — Dama romhuri'wa hã ãsib'apito maparane wamhã, aiwa te te tãma 're romhuri wẽ zahuré mono ô di za. ãsib'apito maparane wamhã, sahuré te te 're sawi pese zahuré mono ô di za. Misi te za te te 're sawi pese. ãhãiba amo si te za te te siwi 're wẽ'ô. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono ô di za, romhuri'wa hã. Misi te za te te 're wapari pese. ãhãiba amo si te za te te 're 'ruiwapari. Tane, a norĩ wa'wa hã rob'uiprazéb zô si, asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, 're romhuri wẽ waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za. Mare di.

Marĩ na 're dahâtâ'â za'ra mono ãna 're ãdanomro mono zé wasu'u

²⁵ — Taha wa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za, asazé wa'aba na, duré 're ã'huri aba mono ô na zama. Duré ai'uzazém na zama, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. E taré wasa zô si wa za 're wahâimana za'ra. Mare di. Wasazé nhipai u pire uptabi di, wahâimanazé hã. E taré 're ãwasi'uza za'ra mono zép si, te wahãiba hã wama 're hãimana za'ra. Mare di. Marĩ ãwẽ uptabi da, te wahãiba hã wama 're hãimana za'ra.

²⁶ Duré, sire norĩ hã bété. Ta norĩ hã te te sima 're robzuri mono ô di. Duré te te sima 're rob'rãihãri za'ra mono ô di. Robza'razéb ãma te te sisa 're robza'wari za'ra mono ô di duré, ãma 're ãsaihuri mono zéb da hã. Tane nherẽ, te Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ãsãmra mono hã ãsa hã te te tãma 're anhomri u'âsi. E tawamhã sire si te te 're azawi pese, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Sire zawĩ nhipai u, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, sire te te 're ã'ab'madâ'â mono zém nhipai u, te za te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, Aimama 'wa hã, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono tã da.

²⁷ Duré, 're atâ'â za'ra wa'aba mono zém na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, e asibâtâ na 're atâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. E asibâtâ nhipai u, te za 're aihâimana siroptub za'ra wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibâtâ nhipai u 're aihâimana siroptub za'ra wa'aba mono ô di za.

²⁸ — E marĩ wa, te bété ai'uzazéb ô na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mo. E asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Mare di. Ma'ãpé, romnhirãrã 're ãhâimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'â, rom na 're ãsimasa mono na hã. Ta norĩ hã ti'uzazéb da hã, te te sisada 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono ô di.

²⁹ Tane nherẽ, dama 'madâ'â zeĩ uptabi di, romnhirãrã hã. Apito Saroma hã sibro pese wa, uza wẽ uptabi na 're si'uza mono nherẽ, taha nhipai u, dama 'madâ'â zeĩ uptabi di, romnhirãrã hã.

³⁰ Romnhirãrã hã hãiwi 're simnhatã mono ré, te za du hã ãré da te 're wazãri za'ra, unhama da, da te 're ub'rã za'ra mono da. Taha wa, 're simasam hã mono dai ô nherẽ, ma tô wẽ uptabi na te te 're ab'manharĩ, 'Re ãhâimana u'âsi

mono hã. E tawamhã, ai'uzazé hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono õ di za bété. Te za tô te te aima 're sômri za'ra wa'wa, du hâimanazéb zawi nhipai u te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, a norĩ wa'wa hã. E niha Aimama 'wa hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, taha si ai'uzazé hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono wa.

³¹⁻³² Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ãsãmra mono ma hã, tãma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di, marĩ zô aiwi 're ãrowaptã'ã za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, marĩ na asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. Áté asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono wa, te za ãne asima 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, ãne asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: “E ma hawi te za mra hã wama 're wairébé, duré wa te 're ããhuri mono zéb da hã, duré wa'uzazéb da hã.” ãne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u'õ'wa norĩ hã, taha zô si te sima 're sôpré, sina 're hãtã'ã za'ra mono wa.

³³ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãma 're ãsib'a'uwẽ za'ra mono norĩ ma, ãwẽ uptabi hã te te tãma 're ãsômri za'ra mono zéb zô si, te za asima 're asôpré u'ãsi aba mo. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina si, 're anomro wẽ wa'aba mono da, te za asima 're ãwẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã, ãhã zô si 're asôpré wa'aba mono wamhã, marĩ zô aiwi 're ãrowaptã'ã za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tô te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hã.

³⁴ Awẽ sidãpãsi te marĩ hã asada 're hãimana za'ra wa'wa. Tane nherẽ, oto ai'ãma 're awẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te za asina 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, marĩ hã asada 're hãimana za'ra wa'aba mono nherẽ. Taha wa, za duré ai'ãma 're ãawẽ za'ra wa'aba mono zé bãtã na hã 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na hã, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si te za awẽ sidãpãsi bãdã hã te te ai'ãma 're ab'madã'ã 'wa.

7

Dawasédé hã da te dasi'ãma 're ãsa'ra mono zé wasu'u Rucasi 6.37-38, 41-42

¹ — Dawasédé hã da'ãma 're ãsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, taha zarina 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono tã da.

² Asi'uihã na asiwi 're dawẽ'õ pese za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa, ãwa'rãmi. Asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono õ wamhã, tawapsi, te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, ãne na hã aiwa.

³⁻⁵ ãne, wa za duré ãma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Áté wede wa'õno hã atob 're te nomro, sabui õ nherẽ. E niha te za bété sô ãtõmo 'madã, wede nhiprubre wazere da, asisãnawã tãmo hawimhã. E ãne hã ãuwaibaba. Mare di. Wede wa'õno hã atob 're ãnomro hã sabui õ nherẽ, e niha te za tãma ãnha: “Ropru hã a'ã te aima wazere, atõmo hawimhã.” Mare di. Wede wa'õno hã te za a'ã atõmo hawimhã ãwaze. Tawamhã te za sô airĩtĩ wẽ, wazere da, asisãnawã tãmo hawimhã, wede nhiprubre hã.

⁶ — Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ruiwapari'wa norĩ ma, ãwasu'u'uwẽ na tãma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, te te ãma 're ãwasété za'ra mono norĩ ma hã. E marĩ wa. Ta norĩ hã wapsã ma, marĩ ãse hã da te tãma 're a za'ra mono nherẽ, dazô 're sipizari za'ra mono wa, te te 're ãdahãzu mono ne, te za ta norĩ hã asada 're hãimana wasété za'ra wa'wa. Uhãbã norĩ hã marĩ wẽ zô, sima 're sôpré waihu'u mono õ di. Marĩ ãwẽ hã wa'ãbã za'ëtẽ nherẽ, uhãbã ma, da te 're sãmra mono wa, taré te te 're ãwati'i za'ra mono ne, te za ta norĩ

hã taré te te 're wapari za'ra, ãwasu'u'wẽ hã. Taha wa, ta norĩ ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ruiwapari'wa norĩ ma hã.

'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, da te 're ãrowaptẽrẽ za'ra mono zé wasu'u

Rucasi 11.9-13

⁷⁻⁸ — 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, te za ãwẽ hã 're ãwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te aima 're anhomri 'wa. ãwẽ zô si te za duré asima 're asõpré u'ãsi aba mo. Tawamhã taha zarina te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, 'rãwi aima 're hãimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hã 'ri tede'wa zô te te 're ã'ridawa ta'a mono ne, te za ãwẽ hã tiwi 're ãwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'ri tede'wa te te tãma ã'ridawa ne, te za tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're anhomri 'wa, ãwẽ hã, si'uihã na.

⁹ ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ai'ra hã ã'u'ëtẽ wapu te te aiwi 'maiwaptẽrẽ aba wamhã, e ãne te aré tãma ã'manhomri 'wa, te te ãwaptẽrẽ upana. Mare di. ã'u'ëtẽ wapu si te aré tãma ã'manhomri 'wa, te te 'rẽne da, ai'ra wa'wa hã.

¹⁰ Duré, tebe te te aiwi 'maiwaptẽrẽ aba wamhã, e wahi te aré tãma ã'manhomri 'wa, te te ãwaptẽrẽ upana. Mare di. Tepe si te aré tãma ã'manhomri 'wa, te te 'rẽne da.

¹¹ Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ uptabi aba mono õ nherẽ, te marĩ ãwẽ si tô ai'ra norĩ ma, 're ãsõmri za'ra wa'aba mo. E tawamhã Aímama 'wa hã hãiwa ãma 're ãsãmra mono hã wẽ uptabi na 're hãimana mono nherẽ, e ai'ra norĩ ma 're asõprub za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za bété, tinhoprubzé ãwẽ hã. Te za tô ãsipai u te te aima 're sõmri za'ra wa'wa ãwẽ hã, tiwi 're ãwaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹² — Marĩ ãwẽ si da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're ãdawẽ za'ra wa'aba mono ne, te za marĩ ãwẽ si dama 're ã'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mo, ãwa'rãmi. ãne duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ãrob'ui'ééré hã te wama wasu'u za'ra, duréihã ãsada wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ééré zama.

Bãdãdi nhitobzé wasu'u

Rucasi 13.24

¹³⁻¹⁴ — Duré, ropipa u 're ãdanhisisi mono zé hã bãdãdi hã sa'ëtẽ uptabi di. Duré ãsitobzé hã, sa'ëtẽ uptabi di. Taha wa, dama wapure di, ãma 're ãdanomro mono zéb da hã, bãdãdi hã sa'ëtẽ uptabi wa. Taha wa, te da'ahã uptabi na ãma 're danomro, ropipa u, tamomo 're danhisisi mono wa, da te 're robzépata u'ãsi za'ra mono da. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata 're ãdahãimana u'ãsi za'ra mono zéb u, 're ãdanhisisi mono zéb da hã, bãdãdi nhitobzé hã syryre di. Tamomo bãdãdi hã syry uptabire di duré, ãma 're ãdanomro mono zéb da hã. Dama pire di, ãma 're ãdanomro mono zéb da hã. Taha wa, te da'umro na si da te dasina 're uwaimrami za'ra. Taha wa, ma'ãpé, sada 're asiptete za'ra wa'aba mono, bãdãdi nhitobzé ãsyryre na si 're asisisi aba mono da, rowẽ uptabi u.

Rob'rãi wasu'u, 'wabzéré wasu'u me

Rucasi 6.43-44

¹⁵ — Duré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norĩ wi, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã tô sena dasiré 're hãimana wẽ za'ra mono newa, te za te te dama 're roti za'ra taré. Ta norĩ hã te abaze zahi ne 're hãimana u'ãsi za'ra, ãsazei'wa norĩ zada.

¹⁶ Ta norĩ hã uburé marĩ hã te te 're ã'manharĩ za'ra mono zém na te za ãma 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai õ na hã. E 'wabzéré hã te za rob'rã na 're 'rã za'ra, uwa 'ru 'rã na. Mare

di. Uwa 'ru 'rã na 're 'rã waihu'u za'ra mono õ di, 'wabzéré hã. Duré, e apto hã rob'rã ãse na te za 're 'rã za'ra. Mare di. ãma 're 'rã waihu'u za'ra mono õ di, apto hã.

¹⁷⁻¹⁸ Duré rowede hã wẽ wamhã, 're 'rã wasété za'ra mono õ di za. Te za 're 'rã wẽ u'âsi za'ra. Wasété wapsi, te za 're 'rã wasété u'âsi za'ra. Ta norĩ hã 're 'rã wẽ waihu'u za'ra mono õ di za.

¹⁹ Rowede hã 're 'rã za'ra mono õ wa, te za da te 're sãna'rata nhihãri za'ra, unhama u da te 're sãmra mono da.

²⁰ Tane, aibã norĩ hã roti tô senai'õ na te te dama 're ãroti za'ra mono norĩ hã uburé marĩ hã te te 're ãmanharĩ wasété za'ra mono zém na, te za ãma 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wai õ na hã.

'Re ãhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u, 're ãdanhisisi mono zé wasu'u

Rucasi 13.25-27

²¹ — ãté ni'wam norĩ hã te za dama 're siwasu'u za'ra, ãne: “Zezusi hã ta hã ãnhib'apito. Wa hã tãma romhuri'wa, wa tô 're ãhãimana u'âsi.” ãne ni'wam norĩ hã dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, uburé 're sisisi mono õ di za, 'Re ãhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u hã. Ni'wam norĩ si te za 'Re ãhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're hãimana za'ra, ãmama hã hãiwa ãma 're ãsãmra mono hã te te sima 're ãawẽ mono zéb zarina, marĩ ãwẽ si te te 're ãmanharĩ za'ra mono norĩ si.

²² Nimahã bãtã na ropsi'utõrĩzéb ãma, ãmama za oto da'ãma ãsipo'ozéb ãma hã te za da'ahã na ãma nharĩ za'ra ni, ãne: “Wanhib'apito, Wanhib'apito, wa norĩ hã asadawa para, wa tô wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Asadawa para, wa tô duré wa'uburé hã wa te dama 're sãmra za'ra. Marĩ dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã wa tô duré wa te dama 're 'manharĩ za'ra, asadawa para.” ãne na hã da'ahã na te za ãma tasiwasu'u za'ra ni, ãnhib'a'uwẽ uptabi hã 're danomro mono newa.

²³ Tane nherẽ, wa za wa hã ãsi'uihã na tãma nharĩ za'ra, ãne: “Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di, ãzazei'wa na. Marĩ ãwasété si ma tô 're ãmanharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'rãi wa'aba, ãnhiti.” ãne wa za ta norĩ ma nharĩ za'ra, misi haré.

'Ri'wa norĩ wasu'u

Rucasi 6.46-49

²⁴⁻²⁵ — ãne, wa za duré ãma aima simiré'é za'ra wa'wa, 'ri'wai wasu'u na. 'Ri'wa hã tãma rosa'rata waihu'u pese wa, ma tô ãtẽ nhisiwi 'ri hã 'manha, siptete na 're sa mono da. Tawamhã tã hã pĩni za'ãtẽ na 're ta'a mono wa, ma tô 're ãpré. 'Re ãpré mono wamhã, 'ri u ma tô 're praba, ã hã. Rowa'u'u za'ãne hã ma tô duré 're pusi, 'ri uwaibaba, te te me da aré. Tane nherẽ, 'ri hã simeĩ õ di, ãtẽ nhisiwi te te sima 'ri wa, aibã hã. Tane duré, ã hã te ãrotizé hã ni'wam norĩ hã te te 're wapari za'ra mono wa, te te oto 're 'madã'ã pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za rowẽ na 're hãimana u'âsi za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono 'rata.

²⁶⁻²⁷ — 'Ri'wa hãiba amo na, wa za duré ãma aima simiré'é za'ra wa'wa, tãma ãrosa'rata waihu'u õ hã. Ta hã supara nhisiwip si ma tô sima 'ri, siptete na tãma 're sab u'âsi mono da newa. Tawamhã tã hã pĩni za'ãtẽ na 're ta'a mono wa, ma tô 're ãpré. 'Re ãpré mono wamhã, 'ri u ma tô 're praba, ã hã. Rowa'u'u za'ãne hã ma tô duré 're pusi, 'ri uwaibaba. Tawamhã 'ri hã ma tô 'marõwĩ, awa'awi. Tane duré, ã hã te ãrotizé hã ni'wam norĩ hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherẽ, te te 're 'madã'ã za'ra mono õ wamhã, ta norĩ si te za si'uihã na 're sisimini za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono 'rata za 're ãdahãimana u'âsi za'ra mono zé hã.

²⁸ Tawamhã Zezusi hã ãne na te te dama rowasu'u parimhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, te te dama ïrowahutuzém na hã.

²⁹ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ, simirowasu'u wapure na te te dama 're ïrowahutu za'ra mono ne, te te dama 're rowahutu mono õ di, Zezusi hã. Simirowahutu pire uptabi na ma tô te te dama 're rowasu'u. Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, dama ïwaihu'u'õ hã te te dama wasu'u wa.

8

*Aibã ï'wa're ré hã Zezusi te te ïpesezé wasu'u
Marcusi 1.40-45; Rucasi 5.12-16*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô êtê 'rãihã hawi si'ra. Te te si'rai wamhã, da'ahã uptabi na ma tô ïsarina ai'aba'rê ni.

² Tawamhã aibã ï'wa're ré hã ma tô ïtême wi. ïtême wisi wamhã, ma tô hi'rãitõ nhamra, ïpapara. Te tãma tinha:

— Apito, ïma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na. Taha wa, asima ïwẽ wamhã, te za ïpe.

³ Tawamhã Zezusi ma tô tinhib'rada hã wahutu, te te ãma upi da. Te te upi wamhã, te tãma tinha:

— Tane tô. Wa tô ïsima aiwẽ, te aipese da. Tãibã oto aihãzé hã.

Tawamhã awa'awi ma ï'wa're hã tãma apa.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te tãma tinha, ãne:

— ïwapari pese, asina. Ni'wai ma, asina ïwasu'u õ di za, te aipesezém na hã. Sasedoti u si te za aimo, aihãiba wẽ zõ te te aihãiba 'madã'ã da. Taha parip si, te za tãma asõpru 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, aipesezém na da te ãma aiwaihu'u za'ra da, sena na. — ãne te Zezusi hã tãma roti, aibã te te ïpese ma.

*Da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma romhuri'wa, Zezusi te te ïpesezé wasu'u
Rucasi 7.1-10*

⁵ Tawamhã Zezusi hã Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u ma tô wi. Wisi wamhã, ma tô aibã sõpêtê, romanu hã. Ta hã da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa. Tawamhã, te te sõpêtê wamhã, ma tô aibã hã tãma ti'ru Zezusihi ma, tãma ïromhuri'wa hã te te tãma pese da.

⁶ ãne te tãma tinha:

— Apito, ïma romhuri'wa hã ïnhorõwa ãma te nomro. Hãzé uptabi di. Hãzé uptabi wa, sirési waihu'u õ di, hãzé za'êtê wa.

⁷ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma tinha:

— Wa za ãma mo tô, te pese da.

⁸ Tawamhã romanu hã te duré tãma tinha, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã:

— Tô'ã, apito. Wa hã aima ïwapure di, ïnhorõwa u asébré da hã. Ma'ãpé, taré ã hawi pese aimreme na, séptã'ã da. Tawamhã te za tãma tirowẽ, ïma romhuri'wai ma.

⁹ Wa hã da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa zapari romhuri'wa. ïzapari te duré 're hãimana za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. Nimomo te 'mazatõrĩ wamhã, te za 'maimo. Duré sô ï'maihãrã wamhã, te za we 'maimo, ïtême. Duré ïma romhuri'wai ma, marĩ hã te 'rui wamhã, te za 'manha awa'awi, ïzadawa para. — ãne te siwasu'u, Zezusihi ma.

¹⁰ Tawamhã Zezusi hã ãne hã te te wapari wamhã, ma tô ãma titob'uzu, ïsiwasu'uzém na. Taha wa, ïsarina ïdasi'aba'rê norĩ ma, ma tô nharĩ za'ra:

– Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ā hã te te sina ĩ'umnhasizém na hã niwa te ĩ'madâ'â õ, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipiti'ai āma hã. Ta norĩ hã te te āma siwi wabzu õ di, te te sina ĩ'umnhasizém na hã.

¹¹ Āne, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'ahâ uptabi na te za 're dasihutu, bātâ pusizém hawi, duré bātâ zasizém hawi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u, ĩsiré 're dasihuri mono da, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zéb āma. Abra'āhã siré te za 're dasi'ubumro, duré Izatihi siré, duré Zacohe siré.

¹² Tane nherē, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, āma 're sib'a'uwē za'ra mono da nherē, ĩsiré 're si'ubumroi mono da nherē, te za sāmra sisiti, robra si 're ĩsa'wari mono u. Tame te za sina 're 'ry'ry. Te za duré 're 'wasitete za'ra, te te 're robzépata za'ētē za'ra mono wa. – Āne ma tô Zezusi hã dama rowasu'u.

¹³ Tawamhã te duré da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma tinha:

– Mo oto aimorĩ apâ, asõrõwa u. Asina ĩ'umnhasizéb zarina, wa za aipawapto.

Tawamhã āne te te tãma nharĩ wi, ma tô tipepe, romanuhu ma, romhuri'wa hã.

Da'ahâ uptabi na, Zezusi te te ĩda'apesezé wasu'u

Marcusi 1.29-34; Rucasi 4.38-41

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã Pedruhu nhorõwa u ma tô mo. Morĩ wamhã, ĩmaprewa ma tô sabu. Hâzé ré, te nomro waptâ wa, wa'ro na.

¹⁵ Tawamhã ma tô sib'rata upi, Zezusi hã. Te te sib'rata upi wamhã, ma tô tiwahã. Tawamhã ma tô wahudu, pi'õ hã. Wahutu wamhã, ma tô ĩsa hã tãma tisõ Zezusihi ma, sa da.

¹⁶ Tawamhã bādâ sébrézéb u, ma tô wa'uburé ré 're ĩdanomro mono hã da te simro, Zezusihi u, ahâ uptabi na. Tawamhã misi si te nasi dama azatõ wa'uburé hã, misi haré timreme na si. Uburé ĩhâzé ré norĩ zama te apese duré.

¹⁷ Āne ma tô Zezusi hã te te 're da'apawapto, Iza'iza hã duréihã te te āma ĩrob'ui'érezéb zarina te te sina uwaimrami da. Āne Iza'izaha nhimi'ui'ére hã: “Wahâzé mono bâ, ma tô te te wawi 're awaibu.”

Āne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'ére hã, Zezusihi āma hã.

Aibã norĩ hã Zezusihi siré ĩneb zahuré zé wasu'u

Rucasi 9.57-62

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã da'ahâ uptabi na da te dasiwi ĩ'uirĩ za'ra norĩ hã ma tô 'madâ'â za'ra. Te te da'ab'madâ'â wamhã, ma tô tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma rob'ru za'ra, ĩsõ'u na te te saprĩ za'ra da, zara u.

¹⁹ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na rowahutu'wa hã ma tô ĩtēme wi, Zezusihi u. Āne te tãma tinha:

– Rowahutu'wa, āhãna wa ĩsima aiwē, asiré 're ĩmorĩ da oto, daro mono bâ.

²⁰ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

– Wapsã wawēre hã ab're 're, ĩsõrõwa hã. Duré si norĩ hã tizasi te te sima 're 'manharĩ za'ra, tinhorõwa da hã. Tazahã, wa hã ti'ai āma dasiré ĩpodo hã ĩnhorõwa õ di, āma 're ĩwa'utu mono zéb da hã. Hãwi si wa datēme 're morĩ u'â.

²¹ Tawamhã Zezusi ma tô duré aibã hãiba amo 'mahã, ĩsarina 're ĩmorĩ hã, ĩsiré 're morĩ u'âsi da oto. Tawamhã aibã hã te asa tãma tinha:

– Apito, a'â apã ĩmorĩ, ĩmama hã ĩwi dâ'â wa, ĩsisa'u te āma ti'a da. – Āne te sina 'mahã.

²² Tane nherē, te Zezusi hã tãma tinha, asa:

– Õne haré te za ĩsiré 're aimo oto. ĩdâ'â norĩ hã te za tisiré ĩdâ'â norĩ āma te te 're ti'a za'ra.

*ZeZusi hã rowa'u'u za'ëtê ma, te te ãnarĩzé wasu'u
Marcusi 4.35-41; Rucasi 8.22-25*

²³Tawamhã ZeZusi hã ma tô ãzé, uba're 're. ãsiré 're ãnomro mono norĩ zama ma ãsiré asisi, ãsiré si'aba're da.

²⁴Tawamhã uba're na si'aba'rei ré, ma tô rowa'u'u za'êne hã tiwi tiwatobro za'ra. Â sisasi hã te te ãré wabzuri za'ra, uba're hã. Tane nherê, ZeZusi te nhono.

²⁵Tawamhã ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ma tô ãtême sina roptob za'ra, te te siwi utu da. Tawamhã ãne te 'mahârã za'ra:

— Wanhib'apito, ma'ãpé wanho'reptu za'ra na. Wa za ai'utõrĩ ni.

²⁶Tawamhã ZeZusi hã te tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma aipahi za'ra wa'wa. E ã'umnhasi za'ra wa'aba ãna.

Tawamhã ma tô wahudu, ZeZusi hã. Wahutu wamhã, ma tô rowa'u'u ma tinha, te te sazãri da, â sisasisi ma zama. Tawamhã ma tô sazã, rowa'u'u hã. Ma tô duré ti'ãtu.

²⁷Tawamhã ma tô ãma titob'uzu za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã. ãne te sima nharĩ za'ra:

— Pra, e niha ãwaihu'u pe, õ hã. ãsadawa hawi ma rowa'u'u hã sazã, â sisasisi zama. — ãne te sima rowasu'u za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã.

*ZeZusi hã aibã norĩ, wa'uburé ré 're ãneb zahuré te te ãpese zahuré zé wasu'u
Marcusi 5.1-20; Rucasi 8.26-39*

²⁸Tawamhã ZeZusi hã ma tô mo, Dadara na danhipti'a nho'õmo nhisi u, Darireza na ãsõ'u nhisi zara u. Tame ma tô aibã norĩ hã sõpêtê zahuré, wa'uburé ré 're ãneb zahuré hã. Adã'ã 'ru hawi, ma we sina uzusi zahuré, êtê zahãpã ab're sirõmo 're, 're ãsimasisi u'ãsi zahuré mono zém hawi. Ta norĩ hã ãsipãrĩ su'u zahuré, duré simimnhasi zahuré di. Taha wa, 're ãhãimana zahuré mono zé wa'wai baba 're danomro waihu'u mono õ di.

²⁹Tawamhã rosa'rese õ ré, ma tô sa'ëtê 'mahârã zahuré ZeZusi hã, ãne:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, e marĩ wa'ãma 'manharĩ da, te we aimo, wawa'wai baba. E ropsi'utõrĩzé wana wa'ahãri da, te we aimo, wa te robzépata da.

³⁰Tawamhã romhã prã na te uhãbã hã tisa hã te te 're huri, ahã na.

³¹Tawamhã wa'uburé norĩ hã aibã norĩ pẽ'ẽ 're, 're ãhãimana za'ra mono hã te sa'ëtê sina 'mahârã za'ra:

— Nimomo wazatõrĩ za'ra da wamhã, ma'ãpé uhãbã norĩ u wazatõrĩ za'ra na, ãhãiba 're, 're wahãimana za'ra mono da.

³²Tawamhã ZeZusi hã ma tô õne haré tãma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'rei wa'aba.

Tawamhã uhãbã hãiba 're ma tô sisisi, wa'uburé norĩ hã. Taha wa, te sa'ëtê sisa're, uhãbã norĩ hã, ã'rãsipra u. Âi ba ma tô rere. Taha wa, ma ai'utõ, â na uburé.

³³Tawamhã uhãbã 'madã'ã'wa norĩ hã ma tô ãsiti sisa're. 'Ri nho'õmo u ma tô sisa're. Tame ma tô uburé dama rowasu'u za'ra, aibã norĩ ma, niha ãromhãimana zahuré zém na hã, wa'uburé ré 're ãneb zahuré ma.

³⁴Tawamhã 'ri nho'õmo ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ hã ma tô aihĩni tawairébé ni, ZeZusi hã da te dasina uzusi za'ra da. Tawamhã ma tô sãmri za'ra ni. Da te dasiwi sãmri wamhã, ma tô tãma rob'ru za'ra ni:

— Ma'ãpé, warom nhiti aimorĩ, nimomo. — ãne te dasiwi satõrĩ ni, ZeZusi hã.

9

*ãmorĩ'õ, ZeZusi te te ãwahutuzé wasu'u
Marcusi 2.1-12; Rucasi 5.17-26*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô uba're 're âzé, zara u te te saprĩ da. Te te saprĩ wamhã, ma tô 'ri nho'õmo u wi, tirob u.

² Tamomo ma tô ni'wam norĩ hã we siwi ti'â, ãmorĩ'õ hã ãsimiwaptâ ré. ãmorĩ'õ hã za te te ãpese na ma tô ãma umnhasi za'ra, Zezusi hã. Tawamhã Zezusi hã taha na ma tô sina simirosa'rata waihu'u za'ra, aibã norĩ hã. Taha wa, te ãmorĩ'õ ma tinha:

– ãsiwadi, aiwi robzei'õ tõ. Aiwasedé hã 're ã'ab'manharĩ wasété mono zé hã te ai'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto. – ãne te tãma tinha.

³ Tawamhã ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô 'ráwi sima rowasu'u za'ra, ãne:

– Õ hã te 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma wasété.

⁴ Tane nherẽ, Zezusi hã ma tô sina waihu'u, ãsimirosa'rata za'ra hã. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra:

– E marĩ da, ma tô ãne ã'ãma ãrosa'rata wasété za'ra wa'wa.

⁵ Wa hã dawasedé hã te dama 're ã'apari waihu'u pese mono zém na hã, sena na ãwaihu'u za'ra wa'aba da hã, e niha te za ãwaihu'u za'ra wa'wa. Aibã ma, wa tô tinha: “Aiwasedé hã 're ã'ab'manharĩ mono zé hã te ai'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto.” ãne na si ãmreme wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di. ã hã ãmorĩ'õ hã wahutu da, duré oto morĩ da, te tãma nharĩ wapsi, te za ãwaihu'u za'ra wa'wa, ãwaihu'u pese na sena na ãwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aima pibu pese za'ra wa'aba di za.

⁶ Ti'ai ãma dasiré ãpodo hã ãma waihu'u pese di, dawasedé te dama 're ã'apari mono da hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para. ãne na asiwi ãwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ãhi'ré ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ãmorĩ'õ ma, te tinha Zezusi hã:

– Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé hã ãri, asõrõwa u aimorĩ da oto.

⁷ Tawamhã awa'awi ma tô wahudu aibã hã, tinhorõwa u morĩ da.

⁸ Tawamhã ãne hã da te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô tãma tapê'ewara za'ra ni, dama sa'rese õ wa. Ma tô duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma tawata za'ra ni, tiwaihu'u pe hã te te dama 're anhomri mono wa.

*Mateusihĩ zô Zezusi, sisarina ãhãrãzé wasu'u
Marcusi 2.13-17; Rucasi 5.27-32*

⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, dahawi. Morĩ ré, ma tô ãsã, danhib'apito ma, rob'ui'prazé ubumroi'wa hã, Mateusi na ãnhisi hã. ãnhimiromhurizéb ãma wa nhamra, rob'ui'prazé te dawi 're ã'a'ubumroi mono zéb ãma. Tawamhã Zezusi hã te ã'mahã:

– We aimorĩ, ãsiré 're aimorĩ da oto.

Tawamhã awa'awi wa tô wahudu, ãsiré 're ãmorĩ da oto.

¹⁰ Tawamhã barana wa oto wasiré wasaihuri ni Zezusi norĩ hã, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ me. ãnhorõwa ãma wa wasaihuri ni. Wasaihuri ré, ma tô rob'ui'prazé ubumroi'wa norĩ hã ãtême asisi 'ri para u, ahã na, ãsiré saihuri da. Ni'wam norĩ hã zudezu nherẽ, parisezu norĩ nhimiroti zarina 're ãhãimana za'ra mono õ norĩ zama ma tô duré ãtême aihutu, Zezusi u.

¹¹ Tawamhã parisezu norĩ hã ãne hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô Zezusi siré 're ãwanomro mono norĩ hã wazadanharĩ za'ra, ãne:

– E niha bã, te asib'apito za'ra wa'wa hã rob'ui'prazé ubumroi'wa norĩ siré tisa, dawasedé na 're ãdahãimana za'ra mono norĩ siré zama.

¹² Tawamhã Zezusi hã te te sina wapari za'ra wa, ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne:

– Hãzé ãna 're ãnomro mono norĩ zô, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. ãhãzé ré norĩ zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da.

¹³ Duréihã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãne na rob'ui'ére, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na: "Asimizama hã ìma 're ìzata za'ra wa'aba mono zô hã, sô 're ìnhimipari mono ô di oto. Asimizawi pese zarina, da'ãma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa ìsima te 're aiwê za'ra wa'wa oto." ãne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére hã sô sabu za'ra wa'aba ìbaihã hã, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Dawê na 're ìdanomro mono norĩ zô ìsitême 're ìhârâ mono da, we ìmorĩ ô di. Dawasété na 're ìdanomro mono norĩ zô si 're ìhârâ mono da, wa wei mo.

*Dasai ãna bâtã na a'ã 're ìdahâimana za'ra mono zé wasu'u
Marcusi 2.18-22; Rucasi 5.33-39*

¹⁴ Tawamhã Zuwã Batitaha siré 're ìnomro mono norĩ hã ma tô Zezusihi u ai'aba'ré. Tawamhã ãne te siwi sadanha:

— Wa norĩ hã, duré parizezu norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're wamreme zusi mono da hã, wasai ãna wa a'ã 're wahâimana za'ra, bâtã na. E marĩ wa, sai ãna a'ã 're hâimana za'ra mono ô di bété, asiré 're ìnomro mono norĩ hã.

¹⁵ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Aibã hã ìmrozéb u, sô ìhârâ za'ra norĩ hã sihutu wamhã, e aibã ìmro da hã ìsiré sãmra za'ra ré, te za robzei'ô na tihâimana za'ra, ta norĩ hã. Mare di. ãne ô di. Niwapsi te za bâdã hã ìwa waptãrã, aibã ìmro da hã ìsiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi ì'ãri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai ãna 're si'ubumro, robzei'ô na.

¹⁶ — Duré da'uza hã hã'ratare wamhã, te za hãihata. E tawamhã ìhâté hãnhãri na te za hãiwa'aba ni. Mare di. ìhâté hãnhãri na da te hãiwa'aba wamhã, da te ìré hã'upsôï wamhã, te za tihãzahutu, ìhãiwa'abazé hã. Tawamhã te za oto hãsisinarĩ pese, da'uza 'rada hã.

¹⁷ Duré e romhã 'manharĩ 'rata 're, te za uwa 'rãï wa'u ìsé hã da te 're sé, wa'ui ware ô ré. Mare di. Wa'ui ware ô ré, da te 're séme mono wamhã, oto wa'ui ware wamhã, te za romhã 'manharĩ 'ratare hã sina wazu. Tawamhã uwa 'rãï wa'u ìsé hã te za asa'wa. Romhã 'manharĩ hã te za duré hãihaiwamna. ìtép si'uiwa na si, te za da te 're sé, dawï 're sisa'wari za'ra mono tô da, rob'rãï wa'u zé té hã. Tawapsi, romhã 'manharĩ hã dawï 're hãsiwamnarĩ za'ra mono ô di za duré. — ãne ma tô Zezusi hã ãma romnhimiré'é, uwa 'ru 'rãï wa'u ìsé, da te 're ìséme mono zém na hã.

*Zezusi hã pi'ô norĩ te te ìpese zahuré zé wasu'u, azarutu me
Marcusi 5.21-43; Rucasi 8.40-56*

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã te te dama rowasu'u ré, ma tô aibã hã ìtême wi, dama roti'wa hã. ìtême wisi wamhã, ma tô hi'rãtitô ìpapara nhamra. Tawamhã te tãma tinha, ãne:

— ì'ra hã azarudu hã ma tô ìwi dârã, ãhãna si. Tane nherê, ma'ãpé ãma ìme aimorĩ, asib'rada ãma hiri da, hãiwa'utu da, ìma 're morĩ da apã.

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, ma tô ìsiré mo. ìsiré 're ìwanomro mono norĩ zama, wa ìsiré ai'aba'ré ni.

²⁰ Tawamhã morĩ ré, te pi'ô hã we ìsarina mo, ìbabarãï hawi. Pi'ô hã ìhãzé te te ìsazãri'ô, 12 na ma tô ãma tiwahu, ìhãzé te te 're 'manharĩ mono ré hã. We ìsarina morĩ wamhã, ma tô ì'uza hãnhisudu hã upi.

²¹ Ta hã ma tô ãne sima rosa'rata: "ì'uza si te tiwi upi nherê, wa za séptãrã." ãne te sima rosa'rata, pi'ô hã.

²² Tawamhã pi'ô, ì'uza te te upi wamhã, ma tô Zezusi hã sô aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tô pi'ô hã tisã. ãne te tãma tinha:

— ìsiwadi, aiwi robzei'ô tô. Za te aipesezém na, ì'umnhasi zarina ma tô aihãzé hã aima apa.

Tawamhã awa'awi ma tô pi'ô hã séptãrã.

²³ Taha pari, te mo Zezusi hã, dama roti'wa nhorõwa u. Morĩ wamhã, rowamreme'wa norĩ hã ma tô sôpêtê za'ra, adâ'â ãma simnhihãsi ré. Da'ahã na ma tô da'anhopêtê, ãma ãda'ry'ry norĩ hã.

²⁴ Tawamhã ãne te dama tinha:

— Mo oto aiwairébé aba. Azarudu hã dâ'â õ di. Taré te nhono.

Tawamhã ma tô ãma tawa'ẽ za'ra ni, dâ'â uptabi nherẽ, taré ãsõtõ na te te waihu'u wa, Zezusi hã.

²⁵ Tawamhã rob u ma tô tawairébé ni. Dawairébé wi, ma tô Zezusi hã ãzé 'ri 're wa'wa u, azarudu ãnomrozéb u. Tawamhã awa'awi ma tô pa'â. Te te pa'ãri wamhã, ma tô awa'awi wahudu, azarudu hã.

²⁶ Tawamhã ãwasu'u hã ma tô te te ropé daro mono bâ, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã.

Ïtob'a norĩ, Zezusi te te ãpese zahuré zé wasu'u

²⁷ Tawamhã 'ri para hawi watobro wamhã, morĩ ré, ma tô aibã norĩ hã ãsarina tineb zahuré, ãtob'a zahuré hã. Tawamhã te 'mahãrã zahuré, ãne:

— Dawihi nhihudu, ma'ãpé wa'ãma aipê'êzé na.

²⁸ Tawamhã 'ri para u ma tô ãzé, Zezusi hã. Sébré wi, ma tô ãtob'a norĩ hã ãtême aimasisi zahuré. Tawamhã Zezusi hã te sadanharĩ zahuré:

— E te asina ã'umnhasi 'wa, te ato pese aba da hã.

Tawamhã asa te tãma nharĩ zahuré:

— Ïhe, wa tô wasina ai'umnhasi ni, apito.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô tãmo upi zahuré. Te duré tãma nharĩ zahuré:

— Asina ã'umnhasi aba zéb zarina, wa za tô ato pese 'wa.

³⁰ Tawamhã ma tô oto tito pese zahuré, aibã norĩ hã. Ma tô duré sadawa uwati zahuré, ãne:

— Te aima ã'manharĩ wê wa'aba zém na, dama ãwasu'u wa'aba õ di za. Tô'ã.

— ãne te sina sadawa uwati zahuré.

³¹ Tane nherẽ, oto neb zahuré wamhã, ma tô tisiwasu'u na te te ropé zahuré ropã, Zezusi te te ãpese zahuré zém na.

Ïmreme'õ, Zezusi te te ãpesezé wasu'u

³² Tawamhã Zezusi te te ãto pese zahuré neb za'u si, ma tô aibã hã we ãtême dasiwi saprõni ni Zezusihi u, wa'uburé ré wa, mreme'õ u'ãsi 're ãhãmana mono hã.

³³ Tawamhã Zezusi hã ma tô wa'uburé ma rob'ru, ãhawi watobro da, ãsiti. Te te tãma rob'rui wi, ma tô aibã hã mreme watobro. Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— Niwa, wa te ã'madã'ã za'ra õ, ãne hã, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai 'remhã.

³⁴ Tane nherẽ, ma tô parisezu norĩ hã taré ãwasédé hã ãma hiri za'ra, ãne:

— Wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para, te õ hã wa'uburé hã te te dama 're anhamra, Satanasihĩ zadawa para. — ãne ma tô parisezu norĩ hã siwi wê'õ, Zezusi hã.

Zezusi hã da'ãma ãsiwamrizé wasu'u

³⁵ Tawamhã Zezusi hã ma tô datême 're mo, 'ri wa'õtõ mono bâ, te te dama 're rowahutu mono da, zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ. 'Re ãhãmana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zé wasu'u na te te dama 're rowasu'u, ãwasu'uwê na. Dahãzé mono bâ ma tô duré da'apese. Hãzé u'ãsi wa, sib'uwere na 're ãnomro mono norĩ zama te apese, Zezusi hã.

³⁶ Tawamhã da'ahã uptabi na te te da'ab'madã'ã wamhã, ma tô Zezusi hã da'ãma aiwamri tipê'ẽ na, pone'ẽrebã 'madã'ã ãna 're ãnomro mono ne, robzei ãna 're dahãmana za'ra mono wa, 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ wa.

³⁷ Tawamhã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, te tinha, ãne:

— Amnho hã sa'ëtê uptabi di, da te 're ï'ubumroi mono da hã. Tane nherê, sada hã da'umrore di, ï'ubumroi'wa da hã.

³⁸ Taha wa, ma'âpé tiwi 're rowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mono, rob're tede'wai wi, romhuri'wa da hã we te te da'azatôrî da da'ahâ na, rob're hã te te 're ubumro za'ra mono da. — Æne ma tô Zezusi hã da'ãma romnhimiré'é.

10

Zezusi hã tisiré 're ïnomro mono norî te te ïsatôrî za'ra zé wasu'u, daro mono bâ

Marcusi 3.13-19; Rucasi 6.12-16

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô sitême wazô hã, ïsiré 're ïwanomro mono norî zô, 12 na wahâiba norî zô. Wazô hârâ za'ra wamhã, ma tô wama pisutu za'ra, ïwaihu'u pese zarina ïsadawa para, wa'uburé norî te te 're ïdawamnarî za'ra mono hã wa te dama 're sãmra za'ra mono da. Duré ïhâzé ré norî hã dahâzé mono bâ ïsadawa para, wa te 're dapese za'ra mono da, ma tô duré wama pisutu za'ra, duré hâzé u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, 're ïsib'uwa pese za'ra mono norî zama.

² Zezusi hã daro mono bâ te za oto wazatôrî za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norî hã, ïsadawa para wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Tizadawa wasu'u'wa na, ma tô wanhisi za'ra oto, Zezusi hã. Wanhisi za'ra hã, ãne: Sima na ïsisi hã. Taha nhisi amo hã Pedru. Duré ïno nhisi hã Ædéré na ïsisi hã. Duré Ti'adu, duré Ti'aduhu no, Zuwã. Ta norî hã Zebedehe 'ra norî.

³⁻⁴ Duré Piripi, duré Batoromezu, duré Tome, duré wa hã Mateusi. Wa hã rob'uiprazé ubumroi'wa aré. Duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã. Duré Tadezu, duré Sima aimawi hã. Ta hã ma tô aré dame 're hâimana, romanu norî zada, tirom hawi apâ te te 're satôrî za'ra mono da. Duré Zudasi Icarizoti, Zezusi hã te te dama ïhâiba nhomri da hã.

⁵ Tawamhã Zezusi hã te te wazatôrî za'ra da, ma tô ãne wama roti za'ra, 12 na wahâiba norî ma hã:

— Zudezu'ô norî nhipti'ai u 're anomro aba mono ô di za. Duré samaritanu norî nhipti'ai u 'ri nho'ômo mono bâ, 're asisisi aba mono ô di za.

⁶ Izarazéhé nhihudu norî u si te za 're anomro aba mo, pone'ërebâ 'madâ'â ãna, siwa'ru 're ïnomro mono ne, 're ïdahâimana za'ra mono norî u si.

⁷ Æne te za dama 're ïrowahutu za'ra wa'aba mo: “Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zéb u hã romhuture di oto.”

⁸ ïhâzé ré norî hã te za duré 're ïpese za'ra wa'aba mo. 'Re dadâ'â za'ra mono nherê, te za duré 're ïdahâiwa'utu za'ra wa'aba mo. ï'wa're ré norî zama te za 're ïpese za'ra wa'aba mo. Wa'uburé hã te za dama 're ïsãmra za'ra wa'aba mo. Wa'âbâ ãna wa tô ïwaihu'u pe hã aima sômri za'ra wa'wa. Taha wa, wa'âbâ ãna te za ãne uburé dama ãma 're ï'uwaimrami wê za'ra wa'aba mo.

⁹ Rob'uiprazé ïspotore hã asiré 're 'wasari aba mono ô di za, êtê'ubuzi pré oru hã duré êtê'ubuzi'a prata zama.

¹⁰ Dama romhuri'wai ma, te za dasa hã da te tâma 're sômri za'ra, tiwi sô robaba wa. Taha wa, nimomo 're anomro aba mono wamhã, romramizé hã asiré 're 'wasari aba mono ô di za. Duré ai'uza misire ré si te za 're anomro aba mo. Aipara'uza misire ré si te za duré 're anomro aba mo. Wedehu hã asiwazusizé hã misire te za duré asiré 're ï'wasari aba mo.

¹¹ — Nimomo daza'rui u 're anomro aba mono wamhã, asô 're ïtob'uzu za'ra wa'aba mono norî u si te za 're asisisi aba mo. Tawamhã tame te za ïsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'ri tede'wa siré, nimomo 're anomro aba mono zéb u hã.

¹² Danhorôwa u 're asisisi aba mono wamhã, ãne te za 're ïdazawi za'ra wa'aba mo: “Rowê na 're aihâimana za'ra wa'aba mono.” Æne te za 're ïdazawi za'ra wa'aba mo.

¹³ Tawamhã danhorõwa u 're aihutu aba mono wi, da te 're ai'mazasi wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, 're ãsawi za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za rowẽ na 're hãimana za'ra, 'ri tede'wa norĩ hã. Duré da te 're ai'mazasi wẽ za'ra wa'aba mono õ wamhã, rowẽ na 're hãimana za'ra mono õ di za, 'ri tede'wa norĩ hã.

¹⁴ Duré nimomo darob u 're aihutu aba mono wamhã, asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono õ wamhã, da te 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono õ wamhã, ta hawi te za 're aiwairébé aba mo. 'Re anomro aba mono zéb u, te za asisa'u aipara zapru hã 're ãtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dapo're õ na 're danomro mono wa, 'rãwi 're dasisãmri za'ra mono da.

¹⁵ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma ãsipo'ozéb ãma hã Sodoma ãma duré Domora ãma 're ãdahãimana wasété uptabi za'ra mono norĩ ma, te te ãrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za asô 're ãtob'uzu za'ra wa'aba mono õ norĩ hã te te tãma 're arob'manharĩ za'ëtẽ. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

Zezusi te te ãsatõrĩ za'ra ma, za da te tãma 're ãrob'manharĩ wasété za'ra mono zé wasu'u

Marcusi 13.9-13; Rucasi 21.12-19

¹⁶ Tawamhã Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— Ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba. Pone'ërebãire, robzahi wa'wa u 're ãsisisi mono ne, wa za datême asatõrĩ za'ra wa'wa. Taha wa, te za asimiza'rese 're anomro aba mo, wahi ne. Duré utu'u, marĩ ãwasédé hã te te 're ãmanharĩ za'ra mono õ ne, te za 're anomro wẽ wa'aba mo.

¹⁷ Taha wa, te za 're asipibui pese za'ra wa'aba mo, dawĩ. ãté ni'wam norĩ hã te za te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, te te 're aiwaibui wa'aba mono da, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ u, te te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhã ta norĩ hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za duré ãsimirowahutuzéb ãma da te 're ai'maipré'é 'wa, romhã nhorõ 'manharĩ na.

¹⁸ Duré ããma si 're anomro aba mono wa, te za dama ãpire norĩ u da te 're asimroi wa'wa, zudezu'õ norĩ nhib'apito norĩ u, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono da. Taha ré, ãsõ're 're aimasa aba mono ré, te za ãwasu'uwẽ na tãma 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo, ãsib'a'uwẽ norĩ ma zama.

¹⁹ Tawamhã dama ãpire norĩ u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata na asisõwa asina 're aihâtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zém na da hã. Da te aima 're ãropipa za'ra wa'aba mono zéb u, da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te za te te aima 're sãmri za'ra wa'wa, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²⁰ Tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, asi'uihã na asimirosa'rata na tãma 're aimreme zusi aba mono õ di za. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Tipê'ëzani na te te aima 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, danhib'apito norĩ ma.

²¹ — Da te 're ãzaze za'ra mono 'ru te, te za dasisãnwãĩ uptabi nherẽ, da te dasima 're dahãiba nhomri za'ra, da te 're danhimroi mono da. Damama norĩ hã te za ti'ra ma, ãne te te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra, 'rãwim nherẽ. Duré da'ra norĩ hã timama uptabi da nherẽ, te za sada 're hãimana za'ra, te te dama 're hãiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ãna me.

²² Uburé te za da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, ãzazei'wa 're anomro aba mono wa. Tane nherẽ, asiptete sina õne haré ããma 're anomro u'ãsi aba mono wamhã, te za asina 're ãuwaimrami za'ra wa'aba mo, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã.

²³ Tawamhã nimame 'ri nho'õmo ãma da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, ta hawi te za 're aimani za'ra wa'aba mo, 'ri nho'õmo amoi u 're anomro aba mono da. Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Izarazéhé nhihudu norĩ nhipai 're, 'ri wa'õtõ mono bâ ãwasu'uwẽ na romhuri 'rãsutu za'ra wa'aba õ ré, wa za we dama ãsihãire' apã, dasiré ãpodo hã.

²⁴⁻²⁵ — Romnhoré'wa norĩ hã te te 're romnhoré za'ra mono ré hã, pire na 're hãimana waihu'u za'ra mono õ di, tãma ãromnhoré'wa norĩ ma hã. Tane nherẽ, romnhoré hã te te 're 'ruiwapari u'ãsi za'ra mono wamhã, zahadu wapsi te za tãma ãromnhoré'wa norĩ ne oto 're hãimana za'ra, aiwa. Duré te te dama 're ãromhuri za'ra mono norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono ré hã, hãimana pire na 're hãimana waihu'u za'ra mono õ di, tinhib'apito norĩ nhipai u hã. Tane nherẽ, tipire zõ te te 're rob'ruiwapari u'ãsi za'ra mono wamhã, zahadu wapsi te za tinhib'apito ne pire na 're hãimana za'ra oto. ãruiwapari'wa norĩ hã te Bezebu na te te 're ãnhisi za'ra, wa'uburé norĩ nhib'apito nhisi na. ãne te ta norĩ hã te te ããma 're wasété za'ra. Taha wa, taha nhipai u te za duré te te aiãma 're wasété uptabi za'ra wa'wa, ãsiré 're anomro aba mono wa.

'Re ãhãimana u'ãsi mono si, da te dasima 're ãpipa za'ra mono zé wasu'u Rucasi 12.2-7

²⁶ Tawamhã Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— Taha wa, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Uburé marĩ hã upsibi na 're ãhãimana za'ra mono hã zahadu wapsi te za suwa nhamra ni. Duré uburé marĩ hã pi'uriwi 're ãhãimana za'ra mono hã te za niwapsi waihu'u za'ra ni.

²⁷ Uburé pi'uriwi te aima 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono hã te za oto sõ'awi dama ãma 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo.

²⁸ Dahãiba te te dawĩ 're ãsimroi mono norĩ ma hã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za, dapẽ'ẽzani hã te te dawĩ 're simroi waihu'u mono õ nherẽ. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si te za asima 're ãpipa za'ra wa'aba mo. Taha ma si waihu'u pese di, dahãiba hã duré dapẽ'ẽzani zama, te te dawĩ 're ã'uprosi mono zéb da hã.

²⁹ Sire wa'ã hã wa'ãbã syryre nherẽ, uburé Damama zadawa para õ nherẽ, 're si'utõrĩ mono da hã, mare di, sire norĩ hã.

³⁰ Tane duré, aséré za'rata aba zama, tãma waihu'u pese di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã. Simi'madã'ã pese uptabi di.

³¹ Sire hã tãma sawi pese za'ra nherẽ, sire zawi nhipai u, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã. Taha wa, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za. — ãne ma tô wama rowasu'u za'ra Zezusi hã, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma hã.

Zezusihi zazei'wa na 're ãdasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u, ãzazei'õ'wa na zama Rucasi 12.8-9

³² Tawamhã Zezusi hã te duré wama rowasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— Ni'wam norĩ hã ãzazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã wa za duré ãmama nho'a te 're awasu'u, ãzazei'wa na, hãiwa ãma 're ãsãmra mono nho'a.

³³ Tazahã, ni'wam norĩ hã ãzazei'õ'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã wa za duré ãmama nho'a te 're awasu'u, ãzazei'õ'wa na, hãiwa ãma 're ãsãmra mono nho'a. — ãne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusihi ãma dasina 're ãdasipo'o za'ra mono zé wasu'u Rucasi 12.51-53; 14.26-27

³⁴ Tawamhã te duré ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— E ti'ai u we ĩmorĩ wa, te za ti'ab ré rowẽ na si dasiré 're dahâimana za'ra, simisutu. Mare di. ãne hã ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Ti'ai u we ĩmorĩ wa, rowẽ na si 're dahâimana za'ra mono õ di za. Te za ĩ'ãma dasima 're dasiwanhizari. Te za duré ĩ'ãma 're dasi'wapé za'ra.

³⁵ Ti'ai u we ĩmorĩ wa, te za da'ra si'aibã norĩ hã timama ãma 're sitob'ru za'ra. Da'ra sipi'õ norĩ hã te za duré tina ãma 're sitob'ru za'ra. Duré dasani'aba norĩ hã te za timaprebaba sipi'õĩ ãma 're sitob'ru za'ra.

³⁶ ãne te za dasisãnawãĩ uptabi nherẽ, dasina 're danhitob'ru uptabi za'ra, râwi dasiré 're dahâimana za'ra mono nherẽ.

³⁷ — Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi za'ra mono zém nhipai u, timama norĩ hã te te 're sawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'ãma 're nomro waihu'u mono õ di za. Duré ni'wam norĩ hã ĩzawi nhipai u ti'ra norĩ te te 're sawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'ãma 're nomro waihu'u mono õ di za duré.

³⁸ Wedepo'o nnonhi'rãmi hã, daza'ozéb da, da te dasisada 're ĩ'wasari mono ne, ni'wam norĩ hã da te 're simroi mono da nherẽ, sisawi ãna ĩzarina 're nomro mono wapsi, te za ĩ'ãma 're hâimana u'âsi za'ra. ãnei õ wamhã, ĩ'ãma 're nomro waihu'u mono õ di za.

³⁹ Ni'wam norĩ hã si'uihã na tihâimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ ĩsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, 're sihãiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã. — ãne ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

*'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te dama 're ĩ'awa'âbã mono zé wasu'u
Marcusi 9.41*

⁴⁰ Tawamhã te duré ãne na wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Ni'wam norĩ hã te te 're aiwaibui wẽ wa'aba mono wamhã, ta norĩ hã ai'u'âbã wa'aba te za te te siwi 're ĩmrami wẽ. Ta norĩ hã te te siwi 're ĩmrami wẽ mono wa, we ĩzatõrĩ'wa zama te za duré ĩsiré te te siwi 're mrami wẽ.

⁴¹ Áté ni'wa hã te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã âri wẽ, ĩsadawa wasu'u'wa na te te waihu'u wa. ãne ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wẽ za'ra mono wamhã, tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, za te te 're ĩ'awa'âbã mono ne, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're awa'âbã aiwa, damrami wẽ 'wa norĩ ma hã. Áté ni'wa hã te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're ĩmorĩ wẽ uptabi hã âri wẽ, 're ĩmorĩ wẽ uptabi na te te waihu'u wa. ãne ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wẽ za'ra mono wamhã, tinhimiroti 'madã'ã pese 'wa norĩ ma, za te te 're ĩ'awa'âbã mono ne, te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're awa'âbã aiwa.

⁴² — Áté ni'wa hã te za ĩzazei'wai ma, â wahã hã tãma õ, te te hã'rêne da, ĩsiré ĩzazei'wa norĩ ma ĩwapu ma, 're ĩmorĩ na te te waihu'u wa. ãne hã ĩzazei'wa norĩ hã marĩ 'rare na nherẽ, ni'wam norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te tãma 're ĩ'awa'âbã mono zé hã te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. — ãne ma tô Zezusi hã wama rowasu'u za'ra, daro mono bã te te ĩwazatõrĩ za'ra zéb u hã.

11

*Zuwã Batita hã Zezusihĩ u, tizadawa wasu'u'wa norĩ te te ĩsatõrĩ za'ra zé wasu'u
Rucasi 7.18-35*

¹ Tawamhã 12 na ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, ãne na te te wama roti za'ra pari wamhã, ma tô mo Zezusi hã, dama ãsãmrazém hawi, tamomo 'ri nho'õmo mono bâ te te dama rowahutu mono da.

² Tawamhã Zuwã Batita, dazazéb 're sãmra ré, ma tô Cristuhu wasu'u hã wapa, marĩ te te dama 're ã'ab'manharĩ wẽ mono zé hã. Te te wapari wamhã, ma tô ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusi hã te te siwi 'mazadhanharĩ da.

³ ãne ma tô siwi sadanha:

– E a hã Zuwã Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zõ, wa za 're wanhimipari za'ra.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

– Mo oto apã ai'aba'rúi wa'aba Zuwãhã u, marĩ hã ãwapari za'ra wa'aba zém na tãma rowasu'u za'ra wa'aba da, marĩ hã ã'madã'ã za'ra wa'aba zém na zama.

⁵ ãtob'a norĩ hã to pese za'ra wa, ma tô apã te te 're rob'madã'ã za'ra. ãmorĩ'õ norĩ hã te oto para na 're nomro. Duré ã'wa're ré norĩ hã ma tô 're pese za'ra. Hãiba wẽ na te oto 're nomro. Duré ãpo'reptõ norĩ hã te oto 're simipari za'ra. Duré 're ãdã'ã za'ra mono norĩ hã ma tô duré apã 're hãiwa'utu za'ra. ãwasu'uwẽ hã ma tô duré ãsibrob'õ norĩ hã te te 're wapari za'ra. ãne na te za tãma ãrowasu'u za'ra wa'wa, Zuwãhã ma.

⁶ Ní'wam norĩ hã, wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para we ãmorĩ na, 'rãwi ã'ãma 're siwawã za'ra mono õ wamhã, ta norĩ ma si tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. – ãne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

⁷ Tawamhã Zuwã Batitaha siré 're ãnomro mono norĩ hã apã si'aba'rúi wamhã, ma tô Zezusi hã dama rowasu'u, Zuwã Batitaha hãimanazém na. Da'ahã na ãdasi'ubumroi mono norĩ ma, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

– Zuwã hã a'ubuni wi 're sãmra mono ré, ma tô ãtẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. E tawamhã du teihi 'rãihã hã uware wa, rowa'u te te 're ãhãpã za'ra mono ne, Zuwã Batita hã roti da, sib'uwere na 're hãimana mono wa, ma tô ãtẽme 're anomro aba mo. Mare di. Ta hã roti da, siptete na ma tô 're hãimana.

⁸ E uza wẽ na 're si'uza mono wa, ma tô ãtẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wẽ na 're si'uza mono õ di. Uza wẽ ré 're ãnomro mono norĩ hã, te danhib'apito nhorõwa ãma si 're si'ubumro, 'ri 'rãihã ãma si.

⁹ Ma'ãpé, ãma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wai wa, te ãtẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tô. Õ hã uburé ãwana 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ nhipai u te pire na 're hãimana, Zuwã hã.

¹⁰ Duréihã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãne ãma rob'ui'ééré, Zuwãhã ãma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na: “ãzadawa wasu'u'wa, wa za aiwana satõ, te te asõ ropese mono da.” ãne duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ééré, ãbãihã na hã.

¹¹ Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé ãwana 're ãnomro mono norĩ hã te te siwi ãma wabzu za'ra õ di Zuwã Batita hã, ãsimiromhuri pire na hã. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'azawi mono zéb zarina te te 're ãda'apawapto mono zé hã, hãiba ré ré, te te waihu'u õ di za, Zuwã Batita hã. Ní'wam norĩ si, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ si te za te te sina 're waihu'u za'ra, ãuirĩ na. Taha wa, ta norĩ hã te za pire na 're hãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhipai u. Duré ní'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã, tisiré norĩ ma, wapu na 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za pire na 're hãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhipai u, ta norĩ si ãuirĩ na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'apawapto mono zé hã.

¹² Zuwã Batita hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama 're ìsadawa wasu'u mono zém na te te dama âma ìsãna'ratazém hawim haré, te oto ni'wam norĩ hã sib'ru na 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'âma 're sib'a'uwẽ mono tã da. Da te dasima 're wẽ za'ra mono nherẽ, te ta norĩ hã te te dawu 're ro'wa'rutu za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwẽ za'ra mono tã da.

¹³ Zuwãhã wana ré hã, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã te te âma 're rob'ui'ére za'ra Mozésihi zama, 'Re ìhâimana u'âsi mono, za da'âma 're ìsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na hã.

¹⁴ Tawamhã ìsimirowasu'u za'ra na, 're saze za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za duré âne 're ìsaze za'ra wa'aba mo, Eriasi ti'ai u za we ìmorĩ na Zuwã te te ìwasu'u na hã.

¹⁵ Asimipari pese aba wamhã, ma'ápé ìwapari pese za'ra wa'aba.

¹⁶⁻¹⁷ — E 'wai âma, wa za oto romnhimiré'é, âhãna 're ìdahâimana za'ra mono norĩ âma hã. Ai'uté norĩ âma, wa za simiré'é. 'Ri nhi'riti wa, rowedezéb âma si'ubumroi ré, te za âne si'mahârâ za'ra, ai'uté norĩ hã: “Wa norĩ hã wa tô aima rowamreme za'ra wa'aba ni aré, dasina damro wa, rowamremezém na. Tane nherẽ, âma ato za'ra wa'aba ô di. Duré da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezém na wa tô aré aima rowamreme za'ra wa'aba ni. Tane nherẽ, wame ai'ry'ry wa'aba ô di.” Âne te za si'mahârâ za'ra. Âne wa tô ai'uté norĩ âma simiré'é, âhãna 're ìdahâimana za'ra mono norĩ hã.

¹⁸ Duré Zuwã Batita hã te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'madâ'â sina ma tô sai âna te te 're romhuri, misi bâtâ na. Duré uwa 'ru 'rã wa'u hã te te dame 're hâsi mono ô di. Taha wa, ma tô da te tãma 're nharĩ wasété za'ra. Âne ma tô da te tãma 're nharĩ za'ra: “Ô hã wa'uburé te te 're pibui u'âsi.”

¹⁹ Duré wa hã ti'ai âma dasiré ìpodo hã wa ìto sina dasiré 're ìsa, dasazém na. Uwa 'rã wa'u ìsé hã wa duré te dame 're hâsi. Taha wa, ma tô âne na da te ìma 're nharĩ wasété za'ra: “Ma'ápé 'madâ'â za'ra wa'aba. Ôhõta te aibã hã sa za'ëtẽ na 're sai u'âsi. Ta hã uwa 'ru 'rã wa'u ze'i'wa duré. Rob'ui'prazé ubumroi'wa norĩ siwadi ta hã, uburé siwa'ru 're ìdanomro mono norĩ siwadi.” Âne ma tô da te ìma 're nharĩ wasété za'ra. Ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're nomro mono wamhã, te za marĩ ìwẽ si te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra. Âne wa, te za ìwaihu'u pese za'ra wa'wa, tô sena 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti ìwẽ uptabi na hã. — Âne ma tô Zezusi hã dama rowasu'u.

²⁰ Tawamhã nima niwĩmhã 'ri wa'õtõ mono bâ 're ìdahâimana za'ra mono norĩ hã dawasété wi 're dasipizari za'ra mono ô wa, ma tô Zezusi hã siwi dawẽ'õ, tiwaihu'u pese na marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã tamep si te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'âsi mono nherẽ.

²¹ Âne te 'ri wa'õtõ âma ma tinha Zezusi hã, 'ri wa'õtõ 're, 're ìdahâimana za'ra mono norĩ ma:

— Corazi na 'ri wa'õtõ nhisi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'õtõ nhisi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama. Marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te 're ì'ab'manharĩ wẽ mono ne, Tiru âma 'ri nho'õmo âma, duré Sido âma 'ri nho'õmo âma 're ìdahâimana za'ra mono norĩ nho'a, te dama 're ab'manharĩ mono 'wa'âhã, duréi te aré ta norĩ hã 're sipizari za'ra, tiwasété wi. Tiwasété wi 're ìsipizari za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hã ti'rã nhisiwi te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ìhãiro na 're si'uza za'ra.

²² Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma ìsipo'ozéb âma hã Tiru âma duré Sido âma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te ìrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'ëtẽ za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

²³ Duré Capana'u āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã e danhipai u aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ma tô asina 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're asãmra 'wa, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'âsi ne 're ĩdahâimana za'ra mono zéb u. Marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono ne, duréihã Sodoma āma 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã te āma 're pawaptob za'ra mono 'wa'âhã, aré si'utõrĩ õ di, ta norĩ hã. Rowẽ na te aré 're hâimana u'âsi za'ra.

²⁴ Niwapsi 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'āma ĩsipo'ozéb āma hã Sodoma āma 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te ĩrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'ētẽ za'ra wa'wa, tô sena. — Āne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, Capana'u āma 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ ma hã.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã te duré Timama ma mre:

— ĩmama, a hã Danhib'apito uptabi, hãiwa āma zama, ti'ai āma zama. A hã ma tô rowaihu'u pese 'wa norĩ wĩ 're ĩ'anhito mo, roti ĩwẽ hã te te waihu'u za'ra tõ da. Rowaihu'u prãĩ 'wa na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma si, ma tô marĩ ĩwẽ hã 're ĩ'awaihu'u mo. Taha wa, wa ai'āma ĩwata, asõpru wa.

²⁶ Tane tô, ĩmama. Asima 're ĩ'awẽ mono zéb uwaibaba si, ma tô õ norĩ ma si 're ĩ'awaihu'u mo. — Āne Zezusi hã ma tô Timama ma mre.

²⁷ Taha wa, te duré wama nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— ĩmama ma tô ĩma waihu'u, uburé 're ĩhâimana mono zé hã. Ni'wam norĩ hã si'uihã na te te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ di, 're ĩhâimana mono zém na hã. ĩmama si ma tô ti'ra na ĩwaihu'u pese, 're ĩhâimana mono zém na hã. Duré dasi'uihã na ĩmama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. ĩwétési wa tô ĩmama hã waihu'u pese, 're ĩhâimana mono zém na hã. Te ĩsima 're ĩ'awẽ mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norĩ ma si te 're awaihu'u, ta norĩ zama ĩmama hã te te waihu'u za'ra da, 're ĩhâimana mono zém na hã. — Āne ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁸ Tawamhã Zezusi hã te oto uburé dama tinha, āne:

— Marĩ ĩpire, da te 're 'wasari mono wamhã, te za 're dazadâ'â wairébé. Tane te duré a norĩ wa'wa hã 're asiwasutu u'âsi za'ra wa'aba mo, dama rowahutu'wa norĩ nhimirowasu'u hã 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa. Tane nherẽ, asina 're uwaimrami waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Āne hã uburé 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma'ápé we ĩzõ 're asõpré u'âsi aba mono. We ĩzõ 're asõpré u'âsi aba mono wamhã, wa za te 're aipẽ'ẽ nomri za'ra wa'wa, 're asiwasutu za'ra wa'aba mono tõ da oto.

²⁹ Wa hã ĩpẽ'ẽ na ĩnhimizawi pese uptabi di. Atãma ĩhâimanazé hã. Taha wa, ma'ápé ĩ'āma 're sasõmri za'ra wa'aba mono, ĩ'āma 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za aipẽ ĩ're aima 're simi'wara 'wa.

³⁰ Marĩ ĩwapure, da te 're 'wasari mono wamhã, 're ĩdazadâ'â wairébé mono õ ne, te za aipẽ'ẽ wapu na 're anomro aba mo oto, ĩnhimiroti zarina si.

12

*Zudezu norĩ wa'utuzé wasu'u
Marcusi 2.23-28; Rucasi 6.1-5*

¹ Tawamhã wa norĩ hã sabadu na wa tô ro'rahãri za'ra ni Zezusi norĩ hã, buru nho wa'wai baba, zudezu norĩ te, romhuri zahãrizém na. Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã mráp te, wa tô aro 'rã ne hã da te 're ĩzuri mono hã wa te wasima 'rãnhinarĩ tridu 'rã hã, wa te huri mono da.

² Tawamhã parisezu norĩ hã te te āma wa'madâ'â za'ra wamhã, Zezusihi ma, te nharĩ za'ra, āne:

— E 'madâ'â za'ra âna, asiré 're ïnomro mono norĩ hã. Ta norĩ hã ma tô aro 'rã ne hã te te sima 'rãnhinarĩ, sabadu na wawa'utuzém na nherẽ. Taha wa, wahi'rata nhimiroti hã ma tô âma upa za'ra, dawa'utuzé bâta na romhuri, wa te dawi 're ïsawi za'ra mono zém na roti hã.

³ Tawamhã Zezusi hã te asa tâma nharĩ za'ra:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'ére hã 're sôré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te ïrob'manharizém na tisiré norĩ me, mra te te simroi wamhã.

⁴ 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zéb u, ma tô âzé, apito Dawi hã. Sébré wamhã, ma tô 'mai'rẽ, ï'u'êne hã. ïsiré norĩ zama ma tô tihu, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, aré da te ïsa'ra hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô pisutu aré, da'âma romhuri'wa norĩ si ï'u'êne hã te te 're huri mono da, sasedoti norĩ si. Tane nherẽ, ma tô 'mai'rêne za'ra, Dawi norĩ hã. Te te 'mai'rêne za'ra nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te siwi wẽ'õ za'ra õ di, ta norĩ hã.

⁵ E sasedoti norĩ wasu'u zama, 're sôré za'ra wa'aba mono õ di duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ïrob'ui'ére na hã. Ta hã ma tô 're ïsôré za'ra wa'aba mo, tô. Taha wa, te za oto âma ïwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duréihã ta norĩ hã ma tô te te 're romhuri za'ra sabadu na, dawa'utuzém na nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zéb âma. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã romhuri zahârizém na romhuri hã te te dawi sawi nherẽ, te te 're romhuri za'ra mono wamhã, ïwasédé hã te te âma 're sa'ra mono õ di ta norĩ âma hã, dawa'utuzém na te te 're romhuri za'ra mono nherẽ.

⁶ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. ïnhimiroti hã pire uptabi di, duréi roti ma hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorõwa âma da'âma romhuri'wa norĩ hâimanazém na, danhimiroti ma hã.

⁷ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âne na rob'ui'ére ïbaihã na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na: “Asimizama hã ïma 're ïzata za'ra wa'aba mono zô, 're ïnhimipari mono õ di oto. Asimizawi pese zarina da'âma 're aiwamri za'ra wa'aba mono da si, wa ïsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa oto.” Æne hã âma waihu'u za'ra wa'aba wamhã, aré ïwasédé hã âma sa'ra wa'aba õ di, ïsiré 're ïnomro mono norĩ âma hã, marĩ ïwasédé hã te te 'manharĩ za'ra õ wa, ã bâta na.

⁸ Wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu, dasiré ïpoto da, ti'ai âma. Taha wa, dama ïpire di, romhuri zahârizém na roti hã te dama 're ï'apisutu mono zéb da hã. — Æne ma tô Zezusi hã tâma siwasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Aibã ïsimizu'rã're hã Zezusi te te ïpesezé wasu'u

Marcusi 3.1-6; Rucasi 6.6-11

⁹ Tawamhã Zezusi hã ta norĩ hawi morĩ wamhã, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u ma tô âzé.

¹⁰ Tame te aibã hã nhamra, ïsimizu'rã're hã. Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô sima wẽ za'ra, duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ïrob'ui'ére na hã sabadu na romhuri zahârizém na roti hã, te te âma upai wa, Zezusi hã ãma ïwasédé hã te te âma hiri za'ra da. Ma tô âne siwi âma sadanha, Zezusi hã:

— Dawa'utuzém na dapesezé hã romhuri zahârizém na hã, e Mozésihi nhimi'ui'ére zarina. — Æne te âma siwi sadanha.

¹¹ Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— Pone'ërebã hã aima 'mai'hâimana aba wamhã, ab're 'rehã wa, aiwi 'maiwaptã'ã aba wamhã, e te aré ï'maiwazere 'wa, 'manho'reptui aba da hã. Te aré tô ï'maiwazere 'wa, romhuri zahârizém na 'maiwaptã'ã nherẽ, pone'ërebã hã.

¹² Duré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã pone'ërebã te te 're azawi pese mono nherẽ, pone'ërebã zawi nhipai u, tâma dazawi uptabi di. Taha wa, sabadu na

romhuri zahârizém na ni'wam norĩ hã marĩ te te dama 're 'manharĩ wẽ za'ra mono wamhã, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, te za tô te te 're 'manharĩ za'ra, te te âma 're upa za'ra mono âna, ta norĩ hã. — Æne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

¹³ Tawamhã ìsimizu'rã're ma, te duré tinha, Zezusi hã:

— Ma'ápé, asimizu wahutu.

Tawamhã ma tô tinhimizu hã wahutu, aibã hã. Te te wahutu wamhã, awa'awi ma tô tinhimizu pese apã. Ìsimizu amo ne, wẽ di oto.

¹⁴ Tawamhã te te pese pari, ma tô parisezu norĩ hã wairé, te te sima âma roti za'ra da, Zezusihi âma, da te dasiwi wĩrĩ da, ìsadawa parab za'ra.

'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma romhuri'wa da, Zezusi te te ìpisutuzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã ma tô sina waihu'u, parisezu norĩ te te sima âma ìroti za'ra zé hã te te siwi wĩrĩ da. Taha wa, ma tô ìhawi timorĩ za'ra. Ìhawi morĩ za'ra wamhã, da'ahã na ma tô ìsarina ai'aba'ré ni. Tawamhã daro mono bâ 're morĩ ré, ma tô uburé dahâzé ré hã da'apese, Zezusi hã.

¹⁶ Te te da'apese parimhã, ma tô duré sina da'azadawa uwati, da te dasina 're wasu'u za'ra mono tã da.

¹⁷ Æne ma tô Zezusi hã sina da'azadawa uwati, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na, Iza'iza hã ìsadawa wasu'u 'rata 'wa te te âma ìrob'ui'éérézé hã te te âma uwaimrami da. Æne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã:

¹⁸ “Åhãta te ìpisudu ìma romhuri'wa da, te 're ìsawi pese mono hã. Taha âma si wa âma 're ìtoi u'âsi.

Taha ma, wa za ìpẽ'ẽzani hã tãma tisõ. Tawamhã daro mono bâ te 're ìda'anho'reptui mono zé wasu'u na te za te te dama 're rowasu'u, da te 're ìwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

¹⁹ Ta hã awa'awi te te dama 're anharĩ mono õ di za. Æma 're ìdawata za'ra mono zéb da hã, mreme 'rãihã na te te dama 're rowasu'u mono õ di za, sõ'awimhã.

²⁰ Duré, buru teihi hã sihâpã na 're simasa mono wamhã, e te za da te 're si'ë. Mare di. Taré te za da te 're wahutu za'ra, wahu na apã 're simasa mono da. Tane duré, sib'aware na ì'ãma 're ìnomro mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono õ di za, ta hã. Duré ìro'ore hã ro'o nhib'aware nherë, da te 're ìsimroi mono õ ne, sib'aware na ì'ãma 're ìnomro mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono õ di za duré. Ta norĩ âma te za 're siwamri u'âsi za'ra. Tawamhã nimahã na si te za oto ìsimipawapto wẽ zéb zarina, da te 're waihu'u za'ra, dapoto mono bâ, te 're ìda'anho'reptui mono zém na hã, ìsitob'ru norĩ hã te te dawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra mono nherë, da te 're waihu'u za'ra mono tã da, te 're ìda'anho'reptui mono zé wasu'u hã.

²¹ Tawamhã daro mono bâ te za tô sena sô 're danhimipari za'ra, te te 're ìda'anho'reptui mono zéb zô.”

Æne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã, Zezusihi âma hã.

Bezebuhu wasu'u

Marcusi 3.20-30; Rucasi 11.14-23

²² Tawamhã Zezusihi tẽme, ma tô aibã hã dasiwi saprõni ni, wa'uburé te te 're pibui u'âsi mono wa, ìtob'a hã duré ìmreme'õ hã. Tawamhã Zezusi hã ma tô pese. Te te pese parip si, ma oto mreme watobro, apã. Te te rob'madã'ã wẽ di duré, aibã hã.

²³ Tawamhã da'ahã na ma âma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni, âne:

— Æté õ hã apito Dawihi nhihudu, sô 're ìwanhimipari za'ra mono. — Æne te dasima âma romnomri za'ra ni.

²⁴ Tawamhã ãne na parisezu norĩ te te dawapari za'ra wamhã, ma tô sima nharĩ za'ra, ãne, ta norĩ hã:

– Õ hã Bezebuhu zadawa para, ma tô wa'uburé hã te te dama 're anhamra, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. Bezebu hã tiwaihu'u pe hã te te tãma 're sômri mono õ 'wa'âhã, aré te te dama 're anhamra waihu'u mono õ di, wa'uburé hã. – ãne ma tô parisezu norĩ hã Zezusihi nhimiromhuri na sima rowasu'u za'ra.

²⁵ Tawamhã te te ãma ãrosa'rata wasété za'ra na, ma tô sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te ãne tãma ãma romnhimiré'é za'ra:

– Danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ hã 'rãwim nherẽ, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré 'ri nho'õmo ãma 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã sisada 're hãimana za'ra mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré dasisãnawã nherẽ, 'rãwi dasisada 're dahãimana za'ra mono wa, 're dasi'wapé za'ra mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi, 'rãwim nherẽ.

²⁶ Tane duré, wa'uburé norĩ hã Satanasihhi nhib'a'uwẽ, simisutu 're hãimana za'ra mono nherẽ, dapẽ'ẽ hawi 're wairébé mono da, te te sima 're rob'ru za'ra mono wamhã, te aré sisada 're hãimana za'ra, wa'uburé norĩ hã. Tawamhã sisada 're sipo'o za'ra mono wa, te aré wara sina 're si'utõrĩ, Satanasihhi nhib'a'uwẽ norĩ hã. ãne, ãma ãnharĩ za'ra wa'aba zéb zarina, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're anhamra mono 'wa'âhã, 'rãwim nherẽ, te aré tô sisada 're simasa. Taha zarina, te aré tô ta norĩ hã 're si'uprosi.

²⁷⁻²⁸ Ma tô ãma ãnharĩ za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para wa'uburé te te dama 're ãanhamra mono na. Asiré norĩ hã bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norĩ hã te te dama 're sãmra, ta norĩ hã. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. E Bezebuhu zadawa para wa'uburé te te dama 're ãsãmra mono na, ma tô dama 're ãwasu'u za'ra wa'aba mo. Mare di. ãne na dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, ma tô ãma ã'upa za'ra wa'wa, ãma ãnharĩ za'ra wa'aba zém na hã, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're ãanhamra mono na. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani zadawa parap si, wa tô te dama 're anhamra, wa'uburé hã. Taha zarina si, te za oto ãwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ai'ãma 're ãsib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono zéb da, te te ãma ãsãna'rata na hã.

²⁹ – Ni'wa hã aibã ãsiptete nhorõwa u sébré wamhã, te te sima pawasisi õ ré, ãsimarĩ hã te te tiwi ubumroi waihu'u õ di za, aibã ãsiptete wi hã. Te te sima pawasisi wapsi, te za ãsimarĩ hã tiwi ubumro oto, 'ri 're tãma ãromnhimi'wara hã.

³⁰ – Ni'wam norĩ hã ãwẽ'wa 're nomro mono õ wamhã, ta norĩ hã te ãzada 're hãimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono u, te 're ãda'anhimroi mono ne, te te 're danhimroi mono õ wamhã, ta norĩ hã te 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhiti, te te 're dazatõrĩ za'ra.

³¹ Taha wa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma da te 're wasété za'ra mono nherẽ, dawasété na tãma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, tãma waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're ã'apari mono zéb da hã, te te oto da'ãma 're ab'madã'ã tã mono da. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani ãma, da te 're wasété za'ra mono wamhã, taha na dawasédé hã te te dama 're apari mono õ di za oto. Te za te te da'ãma 're ab'madã'ã u'ãsi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

³² Duré ni'wam norĩ hã dasiré ãpoto ãma te te ã'ãma 're wasété za'ra mono wamhã, oto tiwasété na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're siwasu'u za'ra mono wamhã, tãma waihu'u pese di, ãne hã ãwasédé hã te te tãma 're pari za'ra mono da, te te oto ãma 're 'madã'ã tã za'ra mono da. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani ãma te te 're wasété za'ra mono wamhã, te za õhõ

na ĩwasédé hã te te ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. — ãne na ma tô tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

*Rowede ĩwẽ wasu'u, rowede ĩwasété wasu'u me
Rucasi 6.43-45*

³³ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tâma romnhimiré'é za'ra, rowede ĩwẽ na. Rowede ĩwasété na ma tô duré tâma romnhimiré'é za'ra, parisezu norĩ ãma. ãne te tâma ãma romnhimiré'é za'ra, parisezu norĩ ma:

— Rowede hã wẽ wamhã, te za 're 'rãi wẽ u'âsi za'ra. Rowede hã wasété wamhã, te za duré 're 'rãi wasété u'âsi za'ra. Rowede, 're ĩrã za'ra mono zéb zarina te za ãma waihu'u za'ra ni, rowede ĩwẽ na, duré rowede ĩwasété na hã.

³⁴ A norĩ wa'wa hã te wahi ne 're anomro aba mo. Dapẽ'ẽ 're, da te 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb zarina te za 're damreme zusi. Taha wa, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, marĩ ĩwẽ na 're aimreme zusi waihu'u aba mono õ di. Aipẽ'ẽ 're, 're ĩrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te marĩ ĩwasété na si 're aimreme zusi aba mo, a norĩ wa'wa hã.

³⁵ Ni'wa hã 're morĩ wẽ wamhã, tipẽ'ẽ 're tinhimirosa'rata wẽ hawim na te za 're mreme wẽ u'âsi. Duré ni'wa hã 're morĩ wasété wamhã, tinhimirosa'rata wasété hawim na te za duré 're mreme wasété u'âsi.

³⁶ — Tô sena, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã dahâiba mono bâ te za tâma tasiwasu'u za'ra ni, rosa'rata ãna marĩ ĩwasété na te te dama 're ĩnharĩ za'ra mono zém na hã.

³⁷ Taha wa, ti'ab ré uburé marĩ na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aima rowairébé za'ra wa'wa, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã. Ti'ab ré, marĩ ĩwẽ na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za aiwêsãmri za'ra wa'wa. Duré, marĩ ĩwasété na 're aimreme zusi aba mono zéb zarina si, te za siwi aiwẽ'õ za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u sirõmo za'ra, parisezu norĩ ma.

*Zonahã wasu'u, apito Saromahã wasu'u me
Marcusi 8.11-12; Rucasi 11.29-32*

³⁸ Tawamhã parisezu norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ me, ma tô Zezusihi ma, nharĩ za'ra, ãne:

— Rowahutu'wa, wa wasima wẽ za'ra ni, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã aiwaihu'u pese na wanho'a 'manharĩ da, wa te 'madâ'â za'ra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para dama 're ĩ'ab'manharĩ mono na, sena na wa te ãma aiwaihu'u za'ra da. — ãne te Zezusihi wi waptẽrẽ za'ra, ta norĩ hã.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã Zezusi hã te asa tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Nimosi aipoto té wa'aba mono hã, ĩ'aihâimana wasété za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zahã, ma tô ĩwi ĩwaptẽrẽ za'ra wa'wa, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te 'manharĩ da, asõ'a za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono na sena na ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, te 'manharĩ õ di za, ãhãna. ãne si wa za a'â aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréhã Zona hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã si'ubdatõ ma tô bâdã hã ãma ai'utõ, tebe ĩsa'ëtẽ di'i 're, hâimana ré hã. Taha parimhã, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sõ'reptu. Âzadãré u ma tô ĩré 'rãiwatobro, rob u, tebe hã, Zonahã ré. Tane duré, wa hã dasiré ĩpodo hã si'ubdatõ bâdã hã te za ĩ'ãma ai'utõ, ĩdã'ã wa, ab're 're ĩnomro ré hã. Taha parip si, wa za duré hãiwa'udu, apã. ãne wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi we ĩmorĩ na sena na oto ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

⁴¹ Niwamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã, duréhã Niniwé na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã te za asada tihâimana za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma hiri za'ra wa'aba da, 'Re

ĩhâimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Duréihã Zona hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ma tã te te 're wapari za'ra. Taha wa, ma tã ta norĩ hã tiwasété wi 're sipizari za'ra. Zonahã nhimiroti hã pire nherẽ, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ĩzaze za'ra wa'aba õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina wẽ atẽme ĩmorĩ aba na hã. Taha wa, te za tã ĩ'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, Niniwé ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã.

⁴² Niwamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã, duréihã danhib'apito sipi'õ hã Saba na romnhisi ãma te te 're ĩda'ab'madã'ã mono hã te za duré asada tihâimana 'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma hiri za'ra wa'aba da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Ta hã duréihã romhã uptabi nherẽ, ma tã wi, apito Saromahã u, ĩsimiroti hã te te wapari da, ĩsimiroti hã dahâimanazém na rowaihu'u na hã wẽ uptabi wa. Taha nhimiroti hã pire nherẽ, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, ĩnhimiroti hã aima wapari ze za'ra wa'aba õ di. Taha wa, te za tã ĩ'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma hiri za'ra wa'wa, danhib'apito sipi'õ hã.

*Wa'uburé norĩ, da'ãma 're ĩsõrõwa za'ra mono zé wasu'u
Rucasi 11.24-26*

⁴³⁻⁴⁴ — ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. ãté wa'uburé hã te za aibã hawi 'maiwatobro. Watobro wamhã, a'ubuni wi te za 're mo, rob'rẽ na. Tawamhã dazõ 're rĩtĩ baba mono wa, nimomo wa'utu õ wa, te za sima tinha: “ĩnhorõwa 'rata u, wa za apã mo, ãma 're ĩnhorõwa u'âsi mono da oto, ĩpẽ'ẽ 'remhã.” ãne te za sima tinha. Tawamhã apã te za oto mo, aibã u, ĩpẽ'ẽ 're apã sébré da. Tawamhã ĩhawi watobro haré, te aré hãiba baba na 're hãimana, 'ri hã baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're ĩsimasa mono ne, duré 'ri paramhã robza'ra wẽ u'âsi 're ĩromnhimi'wara mono ne. Taha wa, wa'uburé ma, wẽ di, aibã hã apã ãma 're ĩsõrõwa mono da hã.

⁴⁵ Tawamhã tisiré norĩ zõ te za mo wa'uburé hã, si'u ãma 're sõrõwa za'ra mono da. Tawamhã te za ĩtẽme ãwisi za'ra, 7 na ĩhãiba za'ra hã ĩsipai u ĩwasété uptabi za'ra hã. Tawamhã siré te za tã ãma 're sõrõwa za'ra, aibã ãma. Aibã ma, tãma rowẽ prã ti aré, wa'uburé misi, ãma 're sõrõwa mono ré hã, ĩpẽ'ẽ 'remhã. Ahã na oto ĩwa 're hãimana za'ra mono wa, tãma rowẽ õ uptabi di oto. Tane duré, a norĩ wa'wa hã aima 're rowẽ prã za'ra wa'aba mono di aré. Tane nherẽ, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono newa, zahadu ĩzazei ãna 're aihãimana wasété u'âsi za'ra wa'aba mono wa, aima 're rowẽ õ uptabi za'ra wa'aba mono di za oto. — ãne ma tã Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma, rowahutu'wa norĩ ma zama.

*Zezusihĩ na wasu'u, ĩno norĩ wasu'u me
Marcusi 3.31-35; Rucasi 8.19-21*

⁴⁶ Tawamhã Zezusi hã te te dama rowasu'u ré, ma tã ĩno norĩ hã ĩtẽme aihutu, tina me. Tawamhã rowi simasa wamhã, ma tã da'maipo're pu'u za'ra, Zezusihĩ ma, da te 'mairowasu'u da, ĩtẽme watobro za'ra da, rob u.

⁴⁷ Tawamhã Zezusihĩ ma, ma tã 'mairowasu'u ni, ãne:

— Ano norĩ hã te rowi asõ aimasa, ana me. Te sima aiwẽ za'ra, marĩ na te te aima rowasu'u za'ra da.

⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã ma uburé dama waihu'u, ãne:

— E 'wa hã ĩna. E 'wam norĩ hã ĩno norĩ. — ãne hã ma dama waihu'u, Zezusi hã.

⁴⁹⁻⁵⁰ Tawamhã tinhiptõmo na ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã te te wawasu'u za'ra sina, te duré dama tinha:

— ãhãta, ĩna. ãhãta ĩno norĩ. ãhãta ĩhidiba norĩ. Ni'wam norĩ hã ĩmama, hãiwa ãma 're ĩsãmra mono hã te te sima 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina, te te

tãma ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono norĩ si, ta norĩ hã ĩno, duré ĩhidiba, duré ĩna. — Āne ma tô Zezusi hã dama siwaihu'u, (da te waihu'u za'ra dai õ nherẽ).

13

Amnho potozé wasu'u

Marcusi 4.1-9; Rucasi 8.4-8

¹ Tawamhã tô taha bātã na ma tô Zezusi hã watobro 'ri hawi, ĩsõ'ui u morĩ da. Tame ma tô nhamra, ĩsõ'u zaihã na, te te dama rowahutu da.

² Tawamhã da'ahã uptabi na ma tô ĩtẽme dasito, da te wapari za'ra da. Da'ahã uptabi na da te dasiwi uirĩ wa, ma tô uba're wa dawĩ ázé, Zezusi hã. Uba're wa, te oto nhamra. Tawamhã ĩsõ'u zaihã na te ĩ'rata aimasam ni.

³ Taha wa, te Zezusi hã tinhimromnhimiré'é na dama rowahutu, ãne:
— Aibã hã te buru u mo, ti'ai hãibãdã wa, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da.

⁴ Tawamhã, amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bãdãdi zababa ma rere'e. Tawamhã sire hã ma te te uprosi uburé, poto mono õ ré.

⁵ Ĕtẽ nhisiwi ma duré nima norĩ hã rere'e. Ti'ai baiháire di, ĩtẽ nhisiwimhã. Ti'ai baiháire wa, ma tô 'wanhipré su'u, amnho hã.

⁶ Tawamhã bãdã hã oto 'rãiwatobro wamhã, rowa'ro wa, ma ro'wanhipré hã ti'wanhipré 'ré za'ra, ĩsari hã te te rowa'rei mono õ wa.

⁷ Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tô 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, 'rãĩ mono õ di, ta norĩ hã.

⁸ Ti'ai wẽ wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Tawamhã, oto 'wanhipré 'rãihã mono wamhã, ma tô ti'rã za'ra. 'Rãĩ mono wamhã, nima niwĩmhã 'rãĩ ahã prã ti, amnho hã. Duré nima niwĩmhã 'rãĩ ahã di. Duré nima niwĩmhã 'rãĩ pese uptabi di. — Āne na ma tô Zezusi hã dama ãma romnhimiré'é.

⁹ Tawamhã ãne na ma tô duré dama ãma 'rãsutu, tinhimiroti na:
— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩnhimirowasu'u na hã waihu'u za'ra wa'aba da. — Āne ma tô dama waihu'u, da te waihu'u za'ra da.

Romnhimiré'é na si, Zezusi te te dama 're ĩrowahutu mono zé wasu'u

Marcusi 4.10-12; Rucasi 8.9-10

¹⁰ Tawamhã wa norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô Zezusihi u ubumro ni. Tawamhã ãne, wa oto wasiwi sadanharĩ ni:

— E marĩ wa, te romnhimiré'é na si dama 're ĩrowahutu mo. — Āne, wa wasiwi sadanharĩ za'ra ni, wa norĩ zama, wa te waihu'u za'ra õ wa.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra, ãne:
— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã a norĩ wa'aba ma si, ma tô aima waihu'u za'ra wa'wa, dama ĩwaihu'u'õ hã, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zém na hã, sõ'awi te te dama waihu'u õ nherẽ.

¹² Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirowaihu hã te te 're 'ruiwapari u'ãsi za'ra mono wamhã, taha zarina te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã sa'ẽtẽ na tãma ãma 're sõprub za'ra, te te aré ãma 're ĩrowaihu'u za'ra mono zém nhipai u, te te waihu'u pese za'ra da oto. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ĩsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono õ wamhã, ta norĩ wi te za tinhimirowaihu hã tãma waihu'u pese za'ra õ nherẽ, te te tiwi 're awaibu 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, te te aré ãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zé hã.

¹³ ĩnhimromhuri hã datõmo na da te 're 'madã'ã za'ra mono nherẽ, te taré da te 're 'madã'ã za'ra, da te ãma 're waihu'u za'ra mono ãna. Duré ĩnhimiroti hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherẽ, te taré da te 're wapari za'ra, da te ãma 're waihu'u za'ra mono ãna. Taha wa, wa romnhimiré'é na si te dama 're rowasu'u.

¹⁴ Duréihã Iza'iza hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô da'ãma rob'ui'ééré, za da'ãma 're ìromhâimana mono zém na hã. Taha wa, ãhãna ma tô da'ãma uwaimra. ãne duréihã ìsimi'ui'ééré hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na hã:

“Ìnhimiroti hã dapo're na da te 're wapari u'âsi za'ra mono nherẽ, taré te za da te 're wapari za'ra, da te ãma 're waihu'u za'ra mono ãna. Duré ìnhimirohuri hã datômo na da te 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono nherẽ, taré te za da te 're 'madâ'â za'ra, da te ãma 're waihu'u za'ra mono ãna.

¹⁵ E marĩ wa. Dapẽ'ẽ 're, da te 're ìrosa'rata za'ra mono zé hã sitom haré te za ìré 're dahâimana u'âsi za'ra, da te ì'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono õ wa. Dapo're nhitom haré, te za duré 're dahâimana za'ra, ìnhimiroti hã da te 're wapari ze za'ra mono õ wa. Duré datômo sitom haré te za 're dahâimana za'ra, ìnhimirohuri hã dama 'madâ'â ze ò wa.

ãnei õ 'wa'ãhã, te aré ìnhimirohuri hã da te 're 'madâ'â ze za'ra, datômo na. Te aré duré da te 're wapari ze za'ra, ìnhimiroti hã. Te aré duré da te 're ìwaihu'u pese za'ra, dapẽ'ẽ 're, da te ì'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ìtême 're dasipizari za'ra, dawasété wi hã. Tawamhã daházé wa, da te 're ìdapeze za'ra mono ne, wa aré dawasédé hã te dama 're apari, te da'ãma 're ab'madâ'â tô mono da oto.”

ãne duréihã, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã.

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma, te oto nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— A norĩ wa'wa hã ìnhimirohuri, atômo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, ma tô ì'ãma ìwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ìnhimiroti hã aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, ma tô duré ì'ãma ìwaihu'u pese za'ra wa'wa. Taha wa, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di, a norĩ wa'aba ma si. Tô sena wa ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã duré ìsimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ hã te aré te te sima 're wẽ uptabi za'ra, ìnhimirohuri na 're ì'madâ'â za'ra wa'aba mono zé hã te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Ma tô duré aré te te sima 're wẽ za'ra, ìnhimiroti na 're ìwapari za'ra wa'aba mono zé hã te te 're wapari za'ra mono da. Taha wa, a norĩ wa'aba ma si, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. — ãne hã ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Amnho potozém na ìsimiré'ézé hã, Zezusi hã sô'awi te te dama ìwaihu'uzé wasu'u

Marcusi 4.13-20; Rucasi 8.11-15

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré wama waihu'u za'ra:

— Ma'ãpé, ìwapari pese za'ra wa'aba. ãhãna wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, amnho potozém na te ãma ìsimiré'ézé hã waihu'u za'ra wa'aba da.

¹⁹ Amnho hã aibã te te ì'anhamra mono hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u. Ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã, tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherẽ, te te ãma 're rosa'rata ze za'ra mono õ wamhã, te te ãma waihu'u pese za'ra õ di za. Ta norĩ hã amnho hã bádâdi zababa ìrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. Amnho hã sire te te ì'uprosi mono ne, te za ìwasété uptabi hã ìtême 're simasisi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na taré te te 're ìwapari za'ra mono hã te te tiwi 're awaibui mono da, Wa'uburé hã.

²⁰ Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã êtê nhisiwi, ti'ai baihãire wa ìrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, amnho hã ti'ai baihãire wa ìpoto su'u mono ne, te ta norĩ hã awa'awi te te ãma 're saze za'ra, to sina.

²¹ Tane nherẽ, ãsawawa wasu'u hã te te 're saze za'ra mono wa, da te tãma 're ãrob'manharĩ waseté za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za sazei utõrĩ za'ra. Amnho hã ti'ai baihãire wa, ãrere'e mono hã sari õ wa, ã'wanhipré 'ré mono ne, te za romhutu na sazei utõrĩ za'ra, ta norĩ hã.

²² Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã wab'ru wazari ãrere'e mono ne, te 're hãimana za'ra. Wab'ru hã ro'wanhipré siré 'wanhipré mono wa, te te oto ubu mono wa, ã'rã za'ra õ ne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono nherẽ, ãwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, ta norĩ hã. Tihãimanazém na si te za sina 're hãtã'ã u'ãsi za'ra. Duré danhibro pe hã wẽ uptabi newa te za taha zõ si te te 're rob'ruiwapari u'ãsi za'ra. Taha wa, amnho 'wanhipré hã ã'rã za'ra õ ne, 're nomro wẽ mono õ di za, ta norĩ hã.

²³ Duré ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã ti'ai wẽ wa ãrere'e mono ne, te za 're hãimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za te te sima 're wẽ uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da. Tawamhã, rowede ã'rã pese uptabi ne, te za wẽ u'ãsi 're hãimana za'ra, ta norĩ hã. — ãne ma tõ Zezusi hã wama waihu'u za'ra, te te da'ãma ãromnhimiré'ézé hã.

Wab'ru hã rob're ãwẽ wazari, ãpoto mono zé wasu'u

²⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tõ duré wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:
— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã tiburu na ma tõ amnho potozé ãwẽ hã te te a're, amnho hã tãma 'rã da.

²⁵ Tawamhã nimahã na barana danhotõ mono ré, ãsitob'ru hã ma tõ ãburu u mo. Wab'ru hã ma tõ te te a're, amnho ãwẽ wazari. Te te a're mono pari, ma tõ apã mo.

²⁶ Tawamhã rob're hã ma tõ prédu. Taha wa, ma tõ 'rã. 'Rã mono wamhã, dama 'madã'ã pibu pese di oto, wab'ru hã ãwazari ãpoto mono na hã.

²⁷ Tawamhã buru tede'wai ma, romhuri'wa norĩ hã ma tõ ãtẽme aihutu. ãtẽme sihutu wamhã, ãne te tãma rowasu'u za'ra: “Apito, oro amnho hã ãwẽ si aiburu na a're mono za, ma wab'ru hã ãsiré 'wanhipré.” ãne te ãma siwi sadanha, buru tede'wa hã.

²⁸ — Tawamhã buru tede'wa hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne: “Ni'wa hã ã'ruiwapari'wa, ma tõ ãne ãma 'manha.”

Tawamhã tãma ãromhuri'wa norĩ hã te siwi sadanha, ãne: “E ãne hã aima wẽ di, wab'ru hã uburé wa te ãsanoi mono da hã, tãma ropese da.”

²⁹ — Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra: “Tõ'ã. Rob're hã ã'rã ré hã ãsu sano za'ra wa'aba tõ da, taha wa, sano za'ra wa'aba õ di za a'ã, wab'ru hã.

³⁰ A'ã simisutu siré prédu mono, roptehãri na da te 're ãsãna'rata mono zéb u hã. Tawapsi wa za oto roptehãri na romhuri'wa norĩ ma 'ru za'ra, wab'ru uimrehẽne te te siwi sanoĩ mono da, te te duré wasisi mono da, unhama u te te siwi sãmra da, si'unhama da. Taha parip si, te za oto tehãri za'ra, amnho za'razéb u te te siwi sa'ra da, ãma.” — ãne na ma tõ Zezusi hã ãma romnhimiré'é, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na hã, ãne hã sõ'awib õ nherẽ.

Motada nhamare wasu'u

Marcusi 4.30-32; Rucasi 13.18-19

³¹ Tawamhã romnhimiré'é na ma tõ duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma simiré'é za'ra wa'wa, motada nhamare na, aibã tiburu na te te ã'a're hã.

³² Motada nhamare hã uburé romnhamare norĩ ma syryre nherẽ, oto prédu mono wamhã, uburé romnhamare, da te 're ĩzuri mono hã te za te te 're sipai pese za'ra. Papo za'ětẽ wamhã, ĩsu 'rowi te za si norĩ hã te te sima 're sasi za'ra. — Āne na ma tô duré Zezusi hã wama ãma romnhimiré'é za'ra.

Ī'u'ětẽ wapuzé wasu'u

Rucasi 13.20-21

³³ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré ãne na wama ãma romnhimiré'é za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Pi'õ hã te za ĩ'u'ětẽ wapuzé hã syry na sa'wa, aro 'rã ne zu pese wazari, tridu 'rã zu pese wazari. Aro 'rã ne zub'a si, sa'ětẽ uptabi di. Tawamhã te te wazari pese wamhã, te za tidupto, ĩ'u'ẽne hã. Sa'ětẽ uptabi di za oto. Āne duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zé hã. — Āne na ma tô duré Zezusi hã ãma romnhimiré'é.

³⁴ Marĩ na te te dama ãma 're romnhimiré'é mono nherẽ, te te dama ãma 're rowasu'u mono õ di, Zezusi hã. Romnhimiré'é na si ma tô te te dama 're rowasu'u.

³⁵ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma ĩrob'ui'érezéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tô romnhimiré'é na si te te dama 're rowasu'u, Zezusi hã. Āne duréihã ãma ĩrob'ui'ére siro hã:

“Te dama 're rowasu'u mono wamhã, wa za te dama ãma 're aromnhimiré'é. Wa za duré te dama 're awaihu'u, ropoto na'rata hawimhã dama ĩwaihu'u'õ hã.”

Āne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma ĩrob'ui'ére siro hã.

Wab'ru na ĩsimiré'ézé hã, Zezusi hã sõ'awi te te dama ĩwaihu'uzé wasu'u

³⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô dawı mo. Dawı morĩ wamhã, ma tô 'ri para u ãzé. Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô 'rãwi ĩtẽme ubumro ni, wa te wasiwi sadanharĩ da, ãne:

— Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na. E marĩ na ma tô wab'ru na hã ãma ĩromnhimiré. E marĩ te wasu'u.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra, ãne:

— Aibã hã tiburu na amnho ĩwẽ te te ĩ'a're mono hã, wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para dasiré ĩpodo hã, te ĩwasu'u.

³⁸ Duré aibã buru hã, daro mono bã ti'ai wa, 're ĩdahâimana za'ra mono hã te dawasu'u. Duré amnho ĩwẽ hã uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ãma 're ĩsib'a'uwẽ za'ra mono norĩ, te wasu'u. Duré wab'ru hã ĩwasété uptabi nhıb'a'uwẽ norĩ, te wasu'u, Wa'uburé nhıb'a'uwẽ norĩ hã.

³⁹ Duré buru tede'wa nhıto'ru hã wab'ru hã ĩburu na te te tiwi ĩ'azuri mono hã wa'uburé norĩ nhıb'apito te wasu'u, tô õ hã. Duré da te 're ĩroptehãri za'ra mono zé hã rob'rãsutuzéb ãma za da'ãma ĩsipo'ozé, te wasu'u. Duré buru nho ubumroi'wa norĩ hã hãıwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ, te wasu'u.

⁴⁰ Wab'ru hã da te 're sano za'ra mono wa, unhamu u da te 're ĩsãmra mono ne, te za dama tiromhãıba, rob'rãsutuzéb ãma hã.

⁴¹ Wa hã dasiré ĩpodo hã hãıwa ãma ĩma romhuri'wa norĩ hã wa za we satõrĩ za'ra ti'ai u, marĩ ĩwasédé hã da te 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra mono norĩ hã te te da'ubumro za'ra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhıb'a'uwẽ norĩ nhıti. Dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da, te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ zama te za ubumro za'ra, hãıwa ãma ĩma romhuri'wa norĩ hã. Wab'ru hã da te 're ĩsano za'ra mono ne, te za da'ubumro za'ra, õne haré.

⁴² Taha parimhã te za unhamu ro'o za'ětẽ u danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ry'ry u'âsi. Te za duré 're da'wasitete u'âsi za'ra, da te oto 're robzépata za'ětẽ za'ra mono wa.

⁴³ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ì'madâ'â pese za'ra mono norî si, te za pire na dama 're hâimana za'ra. Bâdâ hã daro mono bâ te te dama 're rob'uiwê za'ra mono wa, uburé da te 're ì'madâ'â za'ra mono ne, te za uburé da te 're waihu'u za'ra, pire na oto dama 're ìhâimana za'ra mono na, Wamama za oto da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zéb ãma hã.

Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ìwapari pese za'ra wa'aba, ìnhimiroti na hã. — Æne ma tô Zezusi hã wama rowasu'u za'ra.

Ëtê'ubuzi wasu'u

⁴⁴ Tawamhã ãne te duré wama rowasu'u za'ra:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zém na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã daburu na te te romhuri ré, ma tô êtê'ubuzi ìwa'âbã za'êtê uptabi hã 'masã, ti'ai 'rowi ni'wa hã te te aré dawî ìsuwa hã. Te te sãmri wamhã, ma tô apã dawî suwa tame, da te sãmri tô da. Tawamhã toi uptabi wa, ma tô uburé tinhibro hã dama wede, buru hã tô õ hã te te dawî uipra da, êtê'ubuzi, ìwa ìnomro hã te te sima âri da. Æne 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zé wasu'u hã.

Ëtêwaipo wasu'u

⁴⁵ — Æne duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zé hã. Aibã hã ma tô sima wê, dasima danhipesezé hã êtêwaipo ìwa'âbã za'êne hã te te dawî 'manhopêtê wa, te te sima uipra da, dama ì'madâ'â ze hã.

⁴⁶ Tawamhã êtêwaipo ìwa'âbã za'êtê uptabi hã te te 'masãmri wamhã, uburé tinhibro hã ma tô dama wede, êtêwaipo hã te te sima uipra da. Æne 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zé wasu'u hã. — Æne ma tô Zezusi hã wama rowasu'u za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norî ma, wa te waihu'u za'ra da, sô'awib õ nherê.

Tepe mramizé wasu'u

⁴⁷⁻⁴⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré ãne na wama rowasu'u za'ra, tinhimirotnhimiré'é na:

— Æne hã duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zé hã. Tepe mrami'wa norî hã ma tô abazipara hã sô siwi time, ìsô'ui wa. Te te siwi mei wamhã, ahã na ma tô siwi ãma 'mai'âri za'ra, ìpoto mono bâ, tebe hã. Tawamhã tebe hã ahã uptabi wamhã, ma tô abazipara hã siwi tisa, â zada're u. Tame ma tô oto tebe hã ìwê si siwi waibu, si'õtõ 're, te te 'manherê za'ra da. Tebe siwamnarî norî hã da te 're ìhuri mono õ hã ma tô taré siwi sãmra.

⁴⁹ Tane te za dama tiromhãiba, rob'rãsutuzéb ãma hã. Hãiwa ãma romhuri'wa norî hã te za we dazô ai'aba're ti'ai u, dawasété na 're ìdahâimana u'âsi mono norî si te te da'ubumro za'ra da, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ì'madâ'â pese za'ra mono norî nhiti, te te dazani za'ra da oto.

⁵⁰ Tawamhã unhamã ro'o za'êtê u te za oto danhamra, ropipa u. Tame te za 're da'ry'ry u'âsi. Te za duré 're da'wasitete u'âsi za'ra, da te 're robzépata za'êtê za'ra mono wa. — Æne Zezusi hã te te wama ãma ìromnhimiré'é za'ra zé wasu'u hã.

Marî ìté hã da te dasima 're ìsômri za'ra mono zé wasu'u

⁵¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô wazadanharî za'ra, ìsiré 're ìwanomro mono norî hã:

— E ma tô asiwi ìwaihu'u 'wa, uburé te aima ãma ìromnhimiré'é za'ra wa'aba zé hã.

Tawamhã asa wa tãma nharî za'ra ni:

— Ìhe. Wa tô waihu'u za'ra ni.

⁵² Tawamhã ãne te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Æté 'ri tede'wa te za marî ìwê hã te te 're azani, 'ri 're wa'wa 're ìromnhimi'wara mono zém hawi,

te te dama 're anhomri mono da. E tawamhã marĩ ã'ratãre si te za te te dama 're azani. Mare di. Marĩ ã'téb zama te za duré te te dama 're azani, te te dama 're anhomri mono da. Tane duré, ni'wam norĩ hã 'Re ã'hãimana u'ãsi mono nhimiroti waihu'u pese 'wa norĩ hã da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u te te waihu'u pese za'ra wamhã, ta norĩ hã te za ãsimiroti ã'téb zama te te dama 're waihu'u za'ra, ãsimiroti 'rata me. — ãne ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

*Zezusi hã, ãprédubzéb ãma da te dasiwi ãwẽ'õzé wasu'u
Marcusi 6.1-6; Rucasi 4.16-30*

⁵³⁻⁵⁶ Tawamhã Zezusi hã marĩ nhimiré'é na te te dama arowasu'u pari, ma tô mo, aré 're ã'hãimana mono zéb u. Tamomo wisi wamhã, te oto dama rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma. Tawamhã ãsimiroti hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Te duré dasima ãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Õ hã wede'é na romhuri'wai 'ra. ãna nhisi hã, Mariza na ãsisi hã. Duré ãno norĩ nhisi hã Ti'adu, duré Zuzé, duré Sima, duré Zudasi. ãhidiba norĩ hã te duré wa'rata 're hãimana za'ra. E niha ma bété õhõ si uburé marĩ hã waihu'u, tiwaihu'u pese na te te dama 're ãrowasu'u mono zéb da hã, duré marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ã'ab'manharĩ wẽ mono zéb da hã. — ãne ma tô ãma dasima romnhoré za'ra ni.

⁵⁷ Taha wa, ma tô dasiwi wẽ'õ ni, Zezusi hã.

Taha wa, te Zezusi hã ãne dama tinha:

— 'Re ã'hãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bâ datẽme 're nomro mono wamhã, ãsimiroti na wazép sina, te za sô 're datob'uzu za'ra. ãsipti'ai ãma 're ã'hãimana za'ra mono norĩ si, sô 're datob'uzu za'ra mono õ di, ãsipti'ai ãma wa. ãsisãnawã norĩ zama, ãsõrõwa ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã te te duré siwi 're hãiba wazé mono õ di. — ãne hã ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

⁵⁸ Tawamhã ãsimipawaptobzém na da te dasina 're umnhasi za'ra mono õ wa, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã ahã na te te dama 'manharĩ õ di, tamemhã.

14

*Zuwã Batita, da te ãbutu nhizãrizé wasu'u
Marcusi 6.14-29; Rucasi 9.7-9*

¹ Tawamhã apito Erodi hã Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma te te 're da'madã'ã mono ré, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa.

² ãwasu'u hã te te wapari wamhã, ma tô te te tãma 're ãromhuri za'ra mono norĩ ma rowasu'u, Zezusihi hãiba na:

— Zuwã Batita te dama 'rui wa, da te wĩrĩ wa, apã ãhãiwa'udu, ta hã. Taha wa, te tiwaihu'u pese na te te dama 're ab'manharĩ, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã.

³⁻⁴ ãne ma tô apito Erodi hã Zezusihi wasu'u na tãma rowasu'u za'ra. Ta hã ma tô aré tinoi mro zô rowasutu, Erodiza na pi'õ nhisi zô. ãno nhisi hã Piripi na ãsisi hã. Zuwã Batita hã ma tô aré te te tãma 're roti u'ãsi, ãne: “'Re ã'hãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã te te ãma roti õ di, asisãnawã mro na aimro da hã. Tãma wẽ õ di, 'Re ã'hãimana u'ãsi mono ma hã.” — ãne ma tô te te tãma 're roti u'ãsi, Erodihi ma. Tane nherẽ, ma tô apito Erodi hã tinoi mro na tiwi ãma ai'ré. Taha wa, ma tô dama ti'ru, Zuwã Batita hã da te ãri da, da te pawasisi da, duré da te sërẽ da, dazazéb 're.

⁵ Apito Erodi hã ma tô sima wẽ aré, te te dama 'ru da, Zuwã Batita da te wĩrĩ da. Tane nherẽ, pahi di zudezu norĩ ma hã, Zuwã Batita hã 'Re ã'hãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na da te waihu'u za'ra wa.

⁶ Tawamhã Erodihi waptã'ázém na ma tô dato hã dasiwi 'manharĩ ni. Tawamhã Erodizaha 'ra hã ma tô danho'a apese azarudu hã, apito Erodihi nho'a zama. Taha wa, te te 'madâ'â ze ti, apito Erodi hã.

⁷ Taha zarina, ma tô azarutu ma ropisutu, âne:

– Tô sena, wa za uburé marĩ hã aima tisõ, asima ïwézéb uwaibaba, ïwi ïwaptêrêzéb zarina.

⁸ Tawamhã ïna hã te te tâma ïrotizéb zarina, ma tô tiwi rowaptê, âne:

– Zuwã Batitaha 'rã si, wa ïsima wê, piza'a 'renho'a wa, ïma hiri da, âhãna awa'awi.

⁹ Taha wa, ma tô apito Erodihi wi tirobzei'õ. Tane nherê, sô ïhârâ norĩ nho'a te te azarutu ma ropisutu wa, ma tô âma tâma uwaimra, te te tiwi ïwaptêrêzéb uwaibaba.

¹⁰ Ma tô dama ti'ru oto, dazazéb u Zuwã Batitaha zô da'maimorĩ da, da te butu nhizâri da.

¹¹ Da te butu nhizâri wamhã, ma tô oto siwi ti'â ï'rã hã, azarutu ma, piza'a 'renho'a wa. Tawamhã ma tô tina ma ti'â oto, azarudu hã.

¹² Tawamhã Zuwãhã siré 're ïnomro mono norĩ hã ma tô sô ai'aba're, ïhâiba zô, te te siwi âri da, te te siwi sêrê da, ab're 're. Taha parip si, te ai'aba're Zezusihi u, te te tâma rowasu'u za'ra da.

*Zezusi hã dasa te te dama ï'manharizé wasu'u
Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17; Zuwã 6.1-14*

¹³ Tawamhã Zezusi hã Zuwãhã wasu'u te te wapari wamhã, ma tô danhiti mo uba're na siwaprosi, romnhiwasi sãmra da. Tane nherê, nimomo ïsãmra na ïwasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô darom hawi tawairébé ni da'ahâ na, ïsarina dasi'aba're da ïsõ'rãmi, ti'ai baba.

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã uba're hawi watobro wamhã, da'ahâ uptabi na ma tô da'ab'madâ. Te te da'ab'madâ'â wamhã, ma tô da'âma tipê'ézé, Zezusi hã. Taha wa, ïhâzé ré norĩ hã tame ïsi'ubumro norĩ hã ma tô apese.

¹⁵ Tawamhã hâiwahâ pesere, wa norĩ hã ïsiré 're ïwanomro mono norĩ hã wa tô ïtême ubumro ni, Zezusihi u. Âne, wa tô tâma nharĩ za'ra ni:

– Ma tô tihâiwahâ. Âme a'ubuni wi, wa wahâimana za'ra ni, 'ri nhiti. Taha wa, ma'âpé dama rob'ru na, 'ri wa'õtõ u dasi'aba're da, dasa hã da te dasima uipra za'ra da.

¹⁶ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra, âne:

– Mare di. Dasi'aba'rêi õ di za. A norĩ wa'wa hã te za dasa hã dama ï'a za'ra wa'wa, dasaihuri da.

¹⁷ Tawamhã wa duré asa tâma nharĩ za'ra ni, Zezusihi ma:

– ï'u'êtê wapu hã 5 na te wama tihâimana za'rare. Duré pe'a hã maparanere. Â norĩ si, umrore di.

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã te oto wama 'ru za'ra:

– Ma'âpé we ïma waibui wa'aba, ï'u'êtê wapu hã, duré pe'a hã.

¹⁹ Tawamhã te oto dama tinha, duiroi wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tô oto ï'u'êtê wapu hã waibu, 5 na ïhâiba hã. Duré pe'a hã maparane. Tawamhã hâiwa u te ïré rob'madâ, Timama âma wata da, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wê'ê, ï'u'êtê wapu hã. ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma, ma tô wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da.

²⁰ Tawamhã aihĩni ma tô dasa hã huri ni. Ma tô da te 'mahâpãrĩ. Tawamhã Zezusihi siré 're ïwanomro mono norĩ hã wa tô apâ si'õtõ 're, wa te sé danho'rada hã, ï'u'êtê wê'ê hã pe'a wê'ê zama. 12 na si'õno hã ïré hã, danho'rata ré hã. Si'õtõ 'remhã 'masisi di.

²¹ Aibâ norĩ hã 5 miu na ïhâiba za'ra hã ïsaihuri norĩ hã, aibâ norĩ za'rata si hã. Pi'õ norĩ hã duré ai'uté norĩ hã sa'rata õ di.

Zezusi hã â nhisi baba ïmorĩzé wasu'u
Marcusi 6.45-52; Zuwã 6.15-21

²² Tawamhã Zezusi hã ma tô wama rob'ru za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma, uba're wa, wanhisisi da, ïwana zara u wa te saprĩ za'ra da ïsõ'u na, waza'u za'ra te te dama rob'ru da, darob u apâ da te ropéi mono da.

²³ Te te dama rob'rui pari, te oto Zezusi hã mo sa'a u, siwaprosi Timama ma mreme da. Tame siwaprosi sãmra ré, ma tô ãma timara.

²⁴ Taha ré, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ hã wa tô â wa'wa u wahâimana za'ra ni, uba're na. Tame ma tô â sisasi hã te te waré wabzuri za'ra uba're hã, rowa'u'u za'ene hã ïsõ'õmoi baba te te rowapõrĩ za'ra wa.

²⁵ Tawamhã zahadu mara hã ré, te Zezusi hã watême timorĩ za'ra, â nhisi baba.

²⁶ Tawamhã, wa te wasiwi 'madâ'â wamhã, wa tô tãma wapê'ewara za'ra ni, adâ watême morĩ za'ra newa. ãne, wa wasima 'mahârâ za'ra ni:

— Ôhõta adâ'â hãiba warõ, te wei watême mo. — ãne, wa wasima 'mahârâ za'ra ni. Tawamhã tãma wapahi za'ra wa, wa tô tãma wazadari za'ra ni.

²⁷ Tawamhã awa'awi ma tô Zezusi hã wama si'mahârâ za'ra:

— Wa hã wa we atême ïmorĩ 'wa. ïma aipahi za'ra wa'aba õ di za.

²⁸ Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne:

— Wanhib'apito, tô sena a hã wamhã, ma'ãpé we ïzõ aihârâ, â nhisi baba ãma atême ïmorĩ da, asabzéb u.

²⁹ Tawamhã asa te tãma tinha, Pedruhu ma:

— We aimorĩ pé, ïtême.

Taha wa, ma tô uba're hawi watobro Pedru hã, â nhisi baba morĩ da, Zezusihi u.

³⁰ Tawamhã â nhisi baba ïtême morĩ wa, ma tô rowa'u'u za'etê ma tipahi, Pedru hã. Taha wa, ma tô tizadari. Ma tô aré ázé, â 'rowi. Te sina 'mahã, ãne:

— Wanhib'apito, ma'ãpé ïnho'reptu na, ïdã'â tô da.

³¹ Tawamhã awa'awi ma tô Zezusi hã pa'â, tinhib'rata na. ãne te tãma tinha, Pedruhu ma:

— E niha ïzaze syry di. E marĩ da, ma tô 'rãwi ï'ãma asiwawã, te aipawapto-bzém na hã. — ãne ma tô tãma tinha, Zezusi hã.

³² Tawamhã uba're 're ma tô tizasi zahuré, Zezusi norĩ hã Pedruhu me. Zasi zahuré wi, ma tô rowa'u hã tiwa'u'utu.

³³ Tawamhã ïsiré 're ïwanomro mono norĩ hã wa tô ãma wawata za'ra ni, Zezusihi ãma. ãne wa ãma wawata za'ra ni:

— Wanhib'apito, a hã tô sena 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, te 're aimo. — ãne wa ãma wawata za'ra ni.

Zezusi hã te te ïda'apesezé wasu'u

Marcusi 6.53-56

³⁴ Tawamhã wa norĩ hã wa tô saprĩ za'ra ni, Zezusihi me, ïsõ'u na. Wa te saprĩ za'ra wamhã, wa tô aihutu ni, Zenezaré na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

³⁵ Tamemhã ma tô dasiwi waihu'u ni, Zezusi hã. Taha wa, ma tô Zezusihi wasu'u na ãma dasima da te ropé, 'ri wa'õtõ mono bâ, ti'ai 're dasi'rata 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã da'ahã na ma tô ïhãzé ré norĩ hã ïtême 'wasari ni.

³⁶ Tawamhã ma tô ïhãzé ré norĩ hã tiwi waptêrê za'ra, ï'uza nhisutu si te te tiwi upi za'ra da. Tawamhã ï'uza nhisutu si te te nasi upi za'ra nherê, ma tô tizéptã'â za'ra, uburé ïhãzé ré norĩ hã, awa'awi.

15

Zudezu norĩ hi'rata hâimanazé wasu'u
Marcusi 7.1-13

¹ Tawamhã parisezu norĩ hã, duré 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô ai'aba're Zeruzarẽ hawi, Zezusi hã te te siwi ãma sadanharĩ da, zudezu norĩ hi'rata nhimiroti na. ãne te siwi sadanha, ãma:

² — E niha asiré 're ãnomro mono norĩ hã te te 'madã'ã za'ra õ di, duréi wahi'rata norĩ nhimiroti hã. Ta norĩ hã 're saihuri mono õ ré, 're simisõi pese za'ra mono õ di. ãne wa, te ta norĩ hã wahãmanazé hã te te ãma wawi 're upa za'ra.

³ Tawamhã asa te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra:

— E niha bã bété, a norĩ wa'wa hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti hã 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di, te bété asimiroti na si 'rãwi 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mo.

⁴ Duréihã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã ma tô ãne dama roti: “Aimama norĩ hã te za 're ãwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama.” ãne ãsimiroti amo hã duré: “Ni'wam norĩ hã timama nheré, duré tina nheré, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're simro.” ãne ãsimiroti hã duréihã.

⁵⁻⁶ Tane nheré, te aimawi dama 're ãroti za'ra wa'aba mo, ãne: “Ãté ni'wa hã te za sima rosa'rata, marĩ hã timama norĩ ma, te te sãmri da, te te ãma pawaptob zahuré da. Tane nheré, te za tipê'ẽ na sima tinha: ‘Ã hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te hã.’ ãne wamhã, timama norĩ ma, te te sãmri zahuré õ di za, te te ãma pawaptob zahuré da.” ãne te dama 're ãroti wasété za'ra wa'aba mo. 'Rãwi asimiroti na si 're anomro aba mono da, ma tô 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti hã asiwi 're ãwê'õ za'ra wa'aba mo.

⁷ A norĩ wa'wa hã aihãmãna si'ahã za'ra wa'aba di. Duréihã Iza'iza hã ma tô ã'uwaibaba ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa, za 're ãaihãmãna za'ra wa'aba mono zém na hã. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono mreme na ma tô ãne na ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa:

⁸ “Õ norĩ hã tô sena newa, te timreme na si taré ããma 're wata za'ra. Tane nheré, te tipê'ẽ 're aimawi zô si te te 're rosa'rata u'ãsi za'ra, ãupana.

⁹ Danhimiroti zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra, ãnhimiroti zarina newa. Taha wa, senai õ di, ta norĩ hã ããma 're ãwata za'ra mono zé hã.” ãne ma tô ai'ãma waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã, duréihã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Dasa hã da te 're huri mono wa, dasa na dawasédé, da te 're ãmanharĩ za'ra mono õ zé wasu'u

Marcusi 7.14-23

¹⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô sima dazô hã, ãsimirowasu'u hã da te wapari za'ra da. ãne te dama tinha:

— Ma'ãpé, ãwapari pese za'ra wa'aba za, marĩ hã waihu'u za'ra wa'aba da, ãma.

¹¹ Uburé marĩ na 're dasaihuri mono wamhã, dapê'ẽ 're, 're sisisi mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono õ di za 'rãwi. Dapê'ẽ hawim na danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra mono wapsi, te za 're dasiwasété za'ra, 'rãwi. — ãne ma tô Zezusi hã dama waihu'u.

¹² Tawamhã wa norĩ hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô ãtẽme ubumro ni, Zezusihi u, wa te wasiwi ãma sadanharĩ za'ra da, ãne:

— E ma tô asina ãwaihu'u za'ra. Parisezu norĩ hã ma tô aimreme hã siwi wê'õ pese za'ra.

¹³ Tawamhã Zezusi hã te asa wama ãma romnhimiré'é za'ra, parisezu norĩ ãma:

— ãmama hã hãiwa ãma 're ãsãmra mono hã rob're te te ãa're'õ hã taha si te za uburé te te 're aza'o'o.

¹⁴ Parisezu norĩ ãma 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Si'uihâ na 're hâimana za'ra mono. Ni'wa hã te za tisiré hã saprõ, ãtob'a zahuré hã. Te te saprõni wamhã, te za ab're 're siré tiwaptã'ã zahuré. Tane te parisezu norĩ hã tob'a ne te te 're danhimro. — ãne ma tô Zezusi hã wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã Pedru te ãma 'mahã, Zezusi hã:

— Ma'ãpé ãma wama rowasu'u za'ra na, taha na ãma ãromnhimiré'é na hã wa te waihu'u za'ra da.

¹⁶ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— E niha a norĩ wa'aba zama, waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

¹⁷ Dasa hã da te 're huri mono wamhã, taré te za dadub 're, 're sisisi. Taha pari, te za duré apã 're wairébé, dahãiba hawi.

¹⁸ Tazahã, dapê'ê hawi da te 're ãsani za'ra mono na si, te za 'rãwi 're dasiwasété za'ra.

¹⁹ Dapê'ê 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te za dawasédé hã uburé da te 're 'manharĩ za'ra, dasipãrĩ hã, duré dasina danhimisaihuri hã, duré marĩ na danhimisaihuri hã, duré dazadawa nhipe hã, duré da te da'ãma 're ãwasété za'ra mono hã.

²⁰ ãne uburé dapê'ê 're, da te 're rosa'rata wasété za'ra mono wapsi, te za dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra. Tane nherê, danhimisõi ãna 're dasaihuri mono wamhã, ãma 're dasiwasété waihu'u za'ra mono õ di za. Mare di. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

Pi'õ hã zudezu'õ 'ra, Zezusi hã te te ãpesezé wasu'u

Marcusi 7.24-30

²¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo Zenezaré hawi, Tiru na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ, Sido na 'ri nho'õmo nhisi niwĩb zama.

²² Tame sãmra ré, ma tô pi'õ zudezu'õ hã ãtême wi, Cana'ã norĩ siré hã, ta niwĩ 're ãsãmra mono hã. ãtême wisi wamhã, ma tô 'mahã, ãne:

— Apito, Dawihi nhihudu, ma'ãpé ã'ãma aipê'ézé na. ã'ra sipi'õ, wa'uburé ré 're hâimana u'ãsi mono wa, te te 're robzépata za'ëtê u'ãsi.

²³ Tawamhã ãne na pi'õ te te 'mahãrã nherê, te te sada'ãbã õ di asa, Zezusi hã. Tawamhã wa norĩ hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô ãtême ai'ré za'ra ni, Zezusihi u. ãne, wa tô tãma 'ru za'ra ni:

— Ma'ãpé pi'õ satõrĩ apã, wa hawi morĩ da. Wazarina te we 're mo. Te duré we te te wa'ab'mahãrã, mreme 'rãihã na.

²⁴ Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, asa:

— Pone'ërebã 're ãsimani za'ra mono norĩ zõ si, ma tô we ãmama hã ãzatõ, Izarazéhé nhihudu norĩ zõ si.

²⁵ Tawamhã ãne na Zezusi hã te te rowasu'u wamhã, ma tô pi'õ ãtême mo. Ma tô hi'rãtitõ ãpapara aime. Tawamhã te tãma tinha, ãne:

— Apito, ma'ãpé ã'ãma aime na.

²⁶ Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— E 're dasaihuri mono ré, te za dasa hã da'ra wi, da te 're waibu, wapsã ma, da te 're sa'wari za'ra mono da. Mare di. ãne hã ã'uwaibaba õ di. — ãne te Zezusi hã pi'õi ma ãma romnhimiré'é, zudezu'õ norĩ ãma hã, sõ'awib õ nherê.

²⁷ Tawamhã pi'õ hã te duré asa tãma tinha, ãne:

— Apito, tô ãbã ma tane hã ãma ãwaihu. Tane nherê, wapsã hã wedeza zahãpã ãtede'wa sai'a'a hã te za te te 're huri, ãsahãpã 're ãrere'e mono hã.

²⁸ Tawamhã pi'õi mreme te te wapari wamhã, te tãma tinha, Zezusi hã:

— Pi'õ, wa tô aiwaihu'u, aima ã'umnhasi za'ëtê na, ãwi ãwaptêrêzéb zarina te aima ã'manharĩ da hã. Taha wa, wa za aima ãma uwaimra, tô. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u, pi'õi ma. Tawamhã ãne te te tãma nharĩ wi, ma tô wa'uburé hã ã'ra sipi'õi hawi watobro. Taha wa, ma tô tipese oto.

ZeZusi hã da'ahã uptabi na te te ãda'apesezé wasu'u

²⁹ Tawamhã ta hawi te oto mo ZeZusi hã, Darireza na ãsõ'u zapoto nhisi u. Ta hawi te duré sa'a u mo, sa'a nhisiwi sãmra da.

³⁰ Tame sãmra ré, ma tô da'ahã uptabi na ãtẽme aihutu ni. ãhãzé ré norĩ hã ma tô ãtẽme da te simro, ãmorĩ'õ norĩ hã, duré ãtob'a norĩ hã, duré ãrãtẽire norĩ hã, duré ãmreme'õ norĩ hã. Uburé siwa'ru ma tô ãhãzé ré norĩ ãma dasito, ãpapara da te sõré da. Tawamhã uburé ma tô da'apese, ZeZusi hã.

³¹ Tawamhã ãmreme'õ norĩ hã ma tô mreme wairé. Duré ãrãtẽire norĩ hã ma tô timorĩ wẽ za'ra. ãmorĩ'õ norĩ hã para na te oto 're nomro. ãtob'a norĩ hã te duré rob'madã'ã za'ra oto. Tawamhã ãne hã da te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, ma tô duré ãma tawata za'ra ni, ãzarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito ãma.

ZeZusi hã dasa te te dama ã'manharĩzé wasu'u hãiba amo

Marcusi 8.1-10

³² Tawamhã ZeZusi hã ma tô ãsiré 're ãwanomro mono norĩ zõ sima wazõ tihãrã za'ra. Tawamhã te wama nharĩ za'ra, ãne:

— ãhãna ã'rata dasi'ubumroi ré, ma tô dasa hã dawu ai'utõ, bãdã si'ubdatõ da'ãma si'utõrĩ wa. Taha wa, da'ãma ãpẽ'ẽzé di, wa hã. Dasai õ nherẽ, te dama rob'rui waihu'u õ di, apã da te ropéi mono da hã. Danhib'uware wa, bãdãdi wa, dawu robra za'ra õ'umnhasite, te dama rob'rui waihu'u õ di.

³³ Tawamhã wa norĩ hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô wasiwi sadanharĩ ni, ZeZusi hã:

— E niha wa za ã'u'ẽtẽ wapu hã 'masãmri za'ra ni, a'ubuni wi wasi'ubumro nherẽ, dahãiba mono bã wa te dama ã'a za'ra da hã. Da'ahã uptabi di.

³⁴ Tawamhã te asa wazadanharĩ za'ra, ZeZusi hã:

— E niha te ã'u'ẽtẽ wapu hã aima tihãimana za'ra wa'wa.

Tawamhã ãne te asa tãma wasu'u za'ra:

— 7 na te wama tihãimana za'ra. Duré pe'a hã umrore na te tihãiba. — ãne, wa asa tãma wasu'u za'ra ni.

³⁵ Tawamhã ZeZusi te dama rob'ru, ti'ai wa dasi'ubumroi mono da.

³⁶ Taha pari, ma tô duré 7 na ã'u'ẽtẽ wapu hã waibu, pe'a zama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma wata da, sõpru wa. ãma wata pari, ma tô te te wẽ'ẽ, ã'u'ẽtẽ wapu hã, pe'a zama. ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, ma tô wama sõmri za'ra, wa te dama sõmri za'ra mono da.

³⁷ Tawamhã uburé ma tô tasaihuri ni. Ma da te 'mahãpãrĩ. Tawamhã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tô danho'rada hã apã wa te ubumro za'ra, 7 na si'õno hã ãsi'atarẽme ré hã.

³⁸ Aibã norĩ hã tisa te te ãhuri norĩ hã 4 miu na ãhãiba za'ra hã. Pi'õ norĩ hã duré ai'uté norĩ hã sa'rata õ di.

³⁹ Tawamhã ZeZusi hã te oto dama rob'ru, apã dasi'aba'rã da, darob u. Taha pari, ma tô uba're 're ãzé, Madadã na danhipti'a nho'õmo nhisi u te te saprĩ da.

16

ZeZusi hã marĩ ãwaihu'u'õ hã te te 'manharĩ da, da te tãma ã'ruzé wasu'u

Marcusi 8.11-13; Rucasi 12.54-56

¹ Tawamhã parisezu norĩ hã duré sadusezu norĩ hã ma tô ZeZusihi u ai'aba'rã, te te tãma 'ru za'ra da, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te 'manharĩ da, ãsõ'a za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para di pã, marĩ hã tô sena te te 'manharĩ zõ. ãne ma tô tãma 'ru za'ra, te te siwi pibu da, ZeZusi hã.

² Tawamhã ZeZusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Bãdã ãsébrãzãb u hãiwa prã wamhã, te za ãne asima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo: "Awẽmhã hãiwa wẽ di za oto."

³ Duré nimahã na bâdâ 'rãi watobrozéb u, hâiwa nhirõtõ si simi'wara wamhã, ïwatobrozéb ãma si bâdâ te te hâiwa nhirõtõ pré wamhã, te za duré ãne asima 're ïrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Ãhãna hã tã te za we tita'a.” ãne hã hâiwa u 're asimizawêrê za'ra wa'aba mono wamhã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, tã 're ïta'a mono zéb da hã duré 're ïhâiwa pese mono zéb da hã. Tane nherê, ãhãna uburé 're ïromhâimana mono zé hã 'madâ'â za'ra wa'aba nherê, za 're ïromhâimana mono zéb da hã waihu'u za'ra wa'aba õ di.

⁴ Nimosi aipoto té wa'aba mono hã ï'aihâimana wasété za'ra wa'wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono zõ, 're asimipari za'ra wa'aba mono zahã, te ïma ï'ru za'ra wa'wa, marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã te aima 'manharĩ za'ra wa'aba da. Tane nherê, te 'manharĩ õ di za. Duréihã Zonahã ma ïromhâimanazém na si te za ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono, marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã te te tãma ï'manharĩzém na. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma, duré sadusezu norĩ ma zama.

Tawamhã Zezusi hã te oto tiwi timorĩ za'ra, nimomo morĩ da.

Ï'u'êtê wapuzém na Zezusi te te ãma ïsimiré'é za'ra zé wasu'u, parisezu norĩ ãma

Marcusi 8.14-21

⁵ Tawamhã wa norĩ hã wa tô saprĩ za'ra ni, Zezusihi me, ïsõ'u na. Wa te saprĩ za'ra wamhã, wa tô ï'u'êtê wapu na po're ha'âri za'ra ni. Taha wa, wa wa'ubana ai'aba'ré ni.

⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô wama nharĩ za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma:

— Ma'ãpé 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono, ï'u'êtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti, sadusezu norĩ me. — ãne ma tô wama ãma romnhimiré'é za'ra, sõ'awib õ nherê.

⁷ Tawamhã wa norĩ hã wa wasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— ãté õ hã ï'u'êtê wapu hã wa te wei wasiré 'mai'âri õ wa, ma tô ãne wama nharĩ za'ra.

⁸ Tawamhã Zezusi hã wanhimirosa'rata za'ra hã te te sina waihu'u wa, te wama nharĩ za'ra, ãne:

— E niha te ï'u'êtê wapu hã aima ïhâimana za'ra wa'aba õ na, sô asimrami za'ra wa'wa. E asiwi ï'umnhasi za'ra wa'aba ãna.

⁹ E zahadu bété asiwi ïzadaihu'u za'ra wa'aba ã bâ. E ma tô ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa, 5 miu na aibã norĩ ma, ï'u'êtê wapu hã 5 na te ïwê'êi mono zém na hã. E niha si'õno hã ï'masisi za'ra wa'wa hã, ï'u'êtê wapu wê'êi ré hã. E ma tô duré ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa.

¹⁰ Duré 4 miu na aibã norĩ ma, ï'u'êtê wapu hã 7 na te wê'êi mono wamhã, e niha si'õno hã ï'masisi aba mono hã. E ma tô duré ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa.

¹¹ E niha bâ waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, ï'u'êtê wapu 'manharĩzém na te ïnharĩ uptabi õ zém na hã. Ma'ãpé 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono, ï'u'êtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharĩzém nhiti, sadusezu norĩ me.

¹² Tawamhã ïsiré 're ïwanomro mono norĩ hã wa tô wasina waihu'u za'ra ni, Zezusihi mreme hã, ï'u'êtê wapu 'manharĩzém na te te wama ïnharĩ uptabi õ na hã, parisezu norĩ nhimiroti wasété na te te ãma ïsimiré'ézém na si, sadusezu norĩ me.

Zezusi hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu na, Danho'reptui'wa da, Pedru te te ïwasu'uzé wasu'u

Marcusi 8.27-30; Rucasi 9.18-21

¹³ Tawamhã Zezusi hã te oto mo darob amoi u, apito Piripihite te, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ. Tame ma tô wazadhanharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã:

– E niha ma tô dasima ĩwasu'u za'ra ni, dasiré ĩpodo hã ti'ai ãma. E 'wa hã, wa hã wa 're mo.

¹⁴ Tawamhã ãne wa asa tãma nharĩ za'ra ni:

– Aiwasu'u hã, ahã di. A hã, u, Zuwã Batita, apã aihãwa'udu. Duré a hã, u, Eriasi apã we ĩ'aimorĩ. Duré a hã, u, Zeremiasi. Duré a hã, u, duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa ĩhãiba amo, apã aihãwa'udu.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã te duré wazadhanharĩ za'ra:

– A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tawamhã Sima Pedru te asa tãma tinha:

– A hã Cristu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. A hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra.

¹⁷ Tawamhã Zezusi, te Pedru oto 'mahã:

– Sima, Zuwãhã 'ra, aima 're rowẽ mono di. Ma tô ãma ĩ'uwaĩmra. A hã danhimirowasu'u hawi, ãne na ĩwaihu'u õ di. ĩmama, hãwa ãma 're ĩsãmra mono si ma tô ãne na aima ĩwaihu'u. – ãne ma tô Zezusi hã wẽsã Pedru hã, te te ĩwaihu'uzém na.

¹⁸ Tawamhã te duré tãma ãma romnhimiré'é:

– Pedru, ãne wa za aima waihu'u. Êtẽ na, wa ai'ãma simiré'é. Ni'wa hã êtẽ nhisiwi te za 'ri na'rada hã 'manha, 'ri hã siptete na 're sa mono da, tãma. Tane hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na, ma tô ĩwaihu'u na'ra. Taha wa, ni'wa hã êtẽ nhisiwi te te ĩ'ri ne, te za oto ĩwaihu'u na'rata zém hawim na ĩwaihu'u za'ra ni, za da te 're ĩzaze za'ra mono norĩ hã. 'Re ĩdadã'ã za'ra mono zé hã dama siptete nherẽ, pire nherẽ, ĩzazei'wa norĩ ãma te te ai'uté waihu'u za'ra õ di za.

¹⁹ Danhib'apito, 'ri za'êtẽ 're, 're ĩsãmra mono hã te za 'ridawazé hã tãma ĩromhuri'wai ma tisõ, te te dama ãma 're 'ridawa mono wa, ãma 're danhisisi mono da. Tane, wa za aima tisõ 'ridawazé hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb u, dama 're a'ridawa mono da, ãma 're danhisisi mono da. Uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ tã za'ra mono da, dawĩ 're ĩ'azawi mono hã te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te ãma 're asaze, hãwa ãma. Duré uburé marĩ hã dawĩ 're ĩ'azawi mono õ hã te za duré te te ãma 're ai'uzei pese. – ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u, Pedruhu ma.

²⁰ Taha wa, Zezusi hã ma tô sina wazadawa uwati za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã, wa te dama wasu'u tã za'ra da a'ã, Danho'reptui'wa na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na hã.

*Zezusi hã za ĩdã'ázém na ĩsiwasu'uzé, za ĩhãwa'utuzém na zama
Marcusi 8.31-9.1; Rucasi 9.22-27*

²¹ Tawamhã ta hawim haré te oto tidã'ázém na wama 're siwasu'u u'ãsi sã'awi Zezusi hã, tihãwa'utuzém na zama. ãne ma tô wama 're siwasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

– ĩmama te te ĩma ĩpisutuzéb zarina wa za mo, Zeruzarẽ u. Tamemhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ hã, duré ĩsimiroti na rob'ui'ére 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã te za ĩma rob'manharĩ wasété za'ra. Taha zarina, wa za robzépata za'êtẽ. Te za duré dasiwi ĩwĩrĩ ni. Tawamhã bãdã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za hãwa'udu apã.

²² Tawamhã Pedru ma tô Zezusi hã sima saprõ tisiré norĩ nhiti, romnhiwasi, tãma ĩsiwasu'u za'ra zé hã te te tiwi sawi da. ãne te tãma tinha:

– Wanhib'apito, ãne hã ai'ãma ĩromhãimana da hã mare di za. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te aima ba'a da si, wa ĩsima wẽ, da te aima rob'manharĩ tã da.

²³ Tawamhã Zezusi hã ma tô aipi'ra, Pedruhu u. ãne te tãma tinha:

— Satanasi, mo oto aimorĩ, ãnhiti. Marĩ hã bådãdi wa, 're ãsimi'wara mono, te te 're ãda'marõpãrĩ za'ra mono ne, te ãwasutu mo, ãmama te te ãma ãpisutuzéb zarina te ãsina dama uwaimrami tõ da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimirosa'rata nei õ di, asimirosa'rada hã. Ti'ai ãma danhimirosa'rata zarina si te ããma ãrosa'ra, a hã.

²⁴ Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— Ni'wam norĩ hã ãsiré 're nomro u'ãsi mono da, te te sima 're ãwẽ za'ra mono wamhã, tihãimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tiza'ozéb ré, ãzarina 're ãnomro mono ne, te za ãsiré 're nomro, da te 're simroi mono da nherẽ.

²⁵ Ni'wam norĩ hã tihãimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ ãsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ãzarina 're nomro mono da, tihãimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, tawapsi te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

²⁶ ãté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahã uptabi da. Tawamhã te za oto dârã. Ti'ab ré, sibrob ahã nherẽ, e tãma 're rowẽ mono di za, rowẽ ãsi'utõrĩ'õ hã te te sina uwaimrami õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowẽ mono õ di za. Ti'ai ãma, simarĩ ahã uptabi nherẽ, tãma waihu'u õ di za, marĩ na ãsiwa'ãbãzéb da hã, rowẽ ãma 're ãhãimana mono zéb da hã.

²⁷ Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo, niwapsi wa za wei mo apã, ãmama zadawa para, hãiwa ãma tãma ãromhuri'wa norĩ siré. Tamep si uburé marĩ hã da te 're ãmanharĩ za'ra mono zéb zarina, wa za dama rowairébé, ãwẽ norĩ ma, duré ãwasété norĩ ma zama.

²⁸ Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã aihĩni õ nherẽ, ai'matã'ã aba õ ré, te za ãmadã'ã za'ra wa'wa ti'ai ãma dasiré ãpodo hã, uburé Danhib'apito uptabi na apã we ãmorĩ wamhã. — ãne ma tô wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

17

*Ëtẽ 'rãihã ãma, Zezusihi hãiba na rowa'a za'ëtẽ wasu'u
Marcusi 9.2-13; Rucasi 9.28-36*

¹ Tawamhã bådã 6 na ãma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ si te te simro, Ti'adu norĩ zama ãnoi me, Zuwãhã me. Ëtẽ 'rãihã u, ma tô te te simro.

² Tame si'ubumroi ré, ma tô Zezusi hã aimawi tihãiba na saprĩ, Pedru norĩ nho'a. Ma tô ti'uburã pese, båtã ro'o ne. Duré ã'uzã hã rã uptabi di, rowa'a za'ëtẽ ne.

³ Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô 'madã'ã za'ra, Mozési norĩ hã, Eriasihĩ me. Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhã Pedru te Zezusihi ma tinha, ãne:

— Wanhib'apito, ãme wama rowẽ za'ra di. Aima wẽ wamhã, uridi hã si'ubdatõ te aima 'manharĩ za'ra wa'aba da, wa tô rosa'rata, ate da hã, duré Mozésihi te da hã, duré Eriasihĩ te da hã.

⁵ Tawamhã ãne Pedru te te tãma nharĩ ré, ma tô hãiwa nhirõtõ'a za'ẽne hã we hãiba zuwa za'ra, Zezusi norĩ hã. Tawamhã hãiwa nhirõtõ'a hawi, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã mre:

— ã hã ã'ra, te 're ãsawi pese mono. Tãma 're ãto za'ëtẽ mono di. Ma'ãpé ãsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

⁶ Tawamhã Pedru norĩ hã Zezusihi siré ãsi'aba'ré norĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tipahi za'ra. Tãma pahĩ za'ra wa, ma tô ti'ai wa rere, dumana na. Ti'ubu na ma tô roptob za'ra.

⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô ãtẽme ai'ré za'ra. Simi'wara ré, ma tô upi za'ra, tinhib'rata na. Te te upi za'ra wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— Ma'ápé aiwahutu za'ra wa'aba. Aipahi za'ra wa'aba tō.

⁸ Tawamhã ma tô ti'rãiwahutu za'ra oto, te te rob'madâ'â za'ra da. Te te rob'madâ'â za'ra wamhã, Zezusihi si ma tô 'madâ'â za'ra.

⁹ Tawamhã êtê 'rãihã hawi, ma tô si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Si'aba'rêi ré, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ hã sadawa uwati za'ra, ãne:

— Êtê 'rãihã ãma ã'madâ'â za'ra wa'wa hã dama wasu'u za'ra wa'aba õ di za a'â. Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã ab're hawi, ãmama te te ãhãiwã'utu parip si, te za dama 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Tawamhã Pedru norĩ hã te oto ãma siwi sadanha, ãne:

— E marĩ wa, te dama rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're roti za'ra, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu wana, Eriasi za we ãmorĩ na hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ã'uwaibaba ãma rob'ui'ére, Eriasi za we apã ãmorizém na te te ropese da.

¹² Tane nherê, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eriasi hã ma tô wei morĩ pa. Tane nherê, õ hã da te dasiwi waihu'u õ wa, ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra ni, da te dasima ãwê za'ra zéb zarina. Tane te za duré da te ãma 're rob'manharĩ wasété za'ra, ti'ai ãma dasiré ãpoto ma hã.

¹³ Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô waihu'u za'ra, Zezusi te te tãma ãrowasu'u za'ra zé hã, Eriasihi upana Zuwã Batita te te ãwasu'u na hã.

Zezusi hã ai'reputu ma, wa'uburé te te ãmezé wasu'u

Marcusi 9.14-29; Rucasi 9.37-43

¹⁴ Tawamhã wa norĩ hã wa tô apã ai'aba'rê ni, Zezusihi me, da'ahã uptabi na sô ãdahãimana za'ra u. Tawamhã aibã hã ma tô Zezusihi u wi. Wisi wamhã, ma tô ãpapara nhamra, hi'rãtitõ.

¹⁵ Tawamhã te tãma tinha, Zezusihi ma:

— Apito, ma'ápé ã'ra ãma aipê'ézé na. Te 're sitete u'ãsi. 'Re sitete u'ãsi mono wa, te unhamã u 're waptã'ã, ãi ba zama.

¹⁶ Asiré 're ãnomro mono norĩ u, wa tô aré saprõ. Tane nherê, te te siwi pese waihu'u õ di, ta norĩ hã.

¹⁷ Tawamhã Zezusi ma tô tinha, ãne:

— E niha bété ai'rata 're ãnhamra u'ãsi za'ra wa'aba mono nherê, asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, te 're ã'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Nimosi aipoto té wa'aba mono hã ã'ãhãimana wasété za'ra wa'wa. E ãpê'ézé u'ãsi, wa za ai'rata 're ãmorĩ u'ãsi 'wa, 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Ma'ápé we ãtême saprõni aba, ai'repudu hã.

¹⁸ Tawamhã wa'uburé ma, ma tô rob'ru Zezusi hã, ai'repudu te te 're ãpibui u'ãsi mono nhiti, morĩ da. Te te tãma rob'rui wi, ma tô awa'awi watobro, ai'reputu hawi. Tawamhã awa'awi ma tãma tirowê, ai'reputu ma hã.

¹⁹ Tawamhã wa norĩ hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã, wa tô wahãiba pisutu ãtême ai'rê za'ra ni Zezusihi u, romnhiwasi wa te wasiwi sadanharĩ da. ãne, wa tô wasiwi sadanharĩ ni:

— E niha bã bété wa norĩ hã, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherê, wa te wasiwi ãmei waihu'u õ, tãma.

²⁰⁻²¹ Tawamhã Zezusi hã te asa wama nharĩ za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã syry na 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, tãma mei waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tô senã, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Motada nhamare hã syryre nherê, da te 're wamhã, oto poto wamhã, wede za'êtê uptabi di. Tane, a norĩ wa'wa hã syryre na 'Re ãhãimana u'ãsi mono 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, syryre na nherê, uburé marĩ hã te aré 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo, asi'uihã na aima waihu'u za'ra wa'aba õ nherê. ã êtê 'rãihã ma, te aré ãnharĩ za'ra wa'wa, si'uihã na si'rê da, ãsãbzém nhiti.

Tawamhã te aré tô ai'ré. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

*Zezusi hã za ĩdâ'ázém na ĩsiwasu'uzé hãiba amo, ĩhãwa'utuzém na zama
Marcusi 9.30-32; Rucasi 9.43-45*

²² Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré wa tô asimro ni, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Wasiré wasi'ubumroi wamhã, ma tô Zezusi hã wama siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã dasiré ĩpodo hã te za dasima ĩhãiba nhomri za'ra ni.

²³ Te za ĩwĩrĩ ni duré, dasiwi. Tane nherẽ, bådã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, te za ĩmama hã apã ĩhãwa'utu.

Tawamhã, wa te wapari za'ra wamhã, ma tô wawi tirobzei'õ pese za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ wi.

'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhorõwa 'ri 'madâ'ázéb da, rob'uiprazé da te tãma 're ĩpo'o za'ra mono zé wasu'u

²⁴ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô ai'aba'ré ni, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Wasihutu wamhã, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã ma tô Pedru siwi sadanha, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zé ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã. ãne ma tô siwi sadanha:

— E asib'apito za'ra wa'wa hã rowahutuzé 'madâ'ázéb da, te te dame 're wa'âbã mono õ di.

²⁵ — ĩhe. Te te 're wa'âbã. — ãne ma tô sada'ã, Pedru hã.

Tawamhã Pedru ma tô ãzé 'ri para u, Zezusihi zarina, te te ãma sadanharĩ da. Sébré wamhã, ma tô Zezusi hã timreme na sõzã, Pedru hã:

— Sima, e niha ma asimirosa'rada ĩwaihu. Daro mono bâ danhib'apito norĩ ma, e 'wam norĩ hã te rob'uiprazé hã te te tãma 're po'o za'ra. E ĩsib'a'uwẽ norĩ hã, e darob zô te te da'ãma 're ĩ'ai'uté za'ra mono norĩ si te za te te tãma 're po'o za'ra. — ãne te sadanha, Zezusi hã.

²⁶ Tawamhã Pedru te asa tãma tinha:

— Darob zô te te da'ãma 're ĩ'ai'uté za'ra mono norĩ si, te za te te 're wa'âbã za'ra.

Tawamhã Zezusi hã te duré tãma tinha, ãne:

— Tane tô. Daro mono bâ danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ, tinhib'apito ma, te te 're ĩwa'âbã za'ra mono da hã mare di. (Tane, wa hã ĩmama nhib'a'uwẽ wa, rowahutuzé 'madâ'ázéb da, te dame 're wa'âbã mono õ nherẽ, te ãma dame 're upai mono õ di za.)

²⁷ Tane nherẽ, wawasédé, da te wa'ãma 're sa'ra mono õ'umnhasite, wa za wa'âbã za'ra ni, ãhãna hã. Ma'ãpé ai'maimorĩ aba ĩsõ'ui u, tepe zô 'maimeĩ wa'aba da. Tawamhã ĩmorĩ'rada 'mai'ãri aba wamhã, te za ĩ'masari waré wa'wa, rob u. Tawamhã ĩsadaire 're, te za ĩ'manhopêtẽ 'wa, rob'uiprazé ĩsapotore hã. Ta hã ĩwabre za, rowahutuzé 'madâ'ázéb da hã te ĩwa'âbãzéb da hã, duré ãma ĩwa'âbã za'ra wa'aba zéb da hã. Taha wa, rob'uiprazé ĩsapotore hã 'mai'ãri aba wamhã, te za asiwi ĩ'mai'ãri 'wa, rowahutuzé ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ u, ãma wa'âbã za'ra wa'aba da. — ãne te tinha, Zezusi hã.

18

*Danhipai u dama ĩpire na Zezusi hã te te ĩrowasu'uzé wasu'u
Marcusi 9.33-37; Rucasi 9.46-48*

¹ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô ĩtẽme ubumro ni, wa te wasiwi sadanharĩ da, ãne:

— E 'wa hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ, siré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã danhipai u dama ĩpire.

² Tawamhã Zezusi hã ma tô ai'uté hã 'mahâ, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ wa'wa, te te sãrĩ da.

³ Tawamhã te wama nharĩ za'ra oto:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Aihâimanazém na saprĩ za'ra wa'aba õ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ai'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono õ di za. Dama ĩwapu na ai'uté hâimanazém ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wapsi, te za ai'ãma 're sib'a'uwẽ za'ra wa'wa.

⁴ Ni'wam norĩ hã ã ai'uté ne tipire na 'rãwi 're si'madâ'â za'ra mono õ wapsi, te za pire na 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

⁵ Duré ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te duré ĩzô 're tob'uzu za'ra. — ãne ma tô wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Dawasédé, da te 're ĩmanharĩ za'ra mono õ zé wasu'u

Marcusi 9.42-48; Rucasi 17.1-2

⁶ Tawamhã Zezusi hã te duré wama rowasu'u za'ra, ãne:

— ãhãta ai'uté norĩ te asimro. Áté ni'wa hã te za tinhimiroti wasété na ãma ropé, ai'uté norĩ ãma, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ ãma. Tawamhã ĩsimiroti wasété hawi, ai'uté te te ĩ'mairême wamhã, tãma ropipa uptabi di za, tãma ĩroti wasété 'wai ma hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te azãri wa. ĩbutu na étẽ tõmo wawẽ, da te ãma wasisi pari, dâ'â da, âi ba da te mei 'wa'ãhã, tãma ropipa di aré. Tane nherẽ, ĩsimiroti wasété zarina ai'uté te te ĩrême wamhã, tãma ropipa uptabi di za, roti wasété'wai ma hã.

⁷ Danhimiroti wasété hawi 're dasi'marõpãrĩ u'âsi za'ra mono wa, taha wa, dama 're ropipa uptabi za'ra mono di za, daro mono bâ. Te za tô da te 're ĩrême za'ra. Tane nherẽ, tinhimiroti wasété hawi te te 're ĩda'marõpãrĩ za'ra mono norĩ ma si, danhipai u tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za.

⁸ — Asib'rata na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, duré aipara na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, te za asiwi 're ĩsihãri za'ra wa'aba mo, 're sãmra aba mono da. Asib'rada asiwi 're sihãri za'ra wa'aba mono newa, duré aipara hã asiwi 're sihãri za'ra wa'aba mono newa, te za oto misire ré si newa, hãiwa u 're anomro aba mo, 're asimroi u'âsi aba mono da oto, tame. Tawapsi aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherẽ, asib'rata zahuré ré, duré aipara zahuré ré, unhama u'âsi u 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁹ Duré atõmo na marĩ 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, aiwasété na 're asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ato hã te za asiwi 're ĩsani za'ra wa'aba mo, 're sãmra aba mono da. Tawamhã ato hã asiwi 're sani za'ra wa'aba mono newa, te za atõmo misire ré si newa, 're asisisi aba mo, hãiwa u, 're ai'ubumroi u'âsi aba mono da, tame. Tawapsi aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za. Tane nherẽ, atõmo zahuré ré ropipa u unhama u'âsi u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. — ãne ma tô Zezusi hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma, wama waihu'u sirõmo za'ra.

Pone'ërebãire ĩsimanizé wasu'u

Rucasi 15.3-7

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã Zezusi hã te duré wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— ãhãta ai'uté norĩ hã te asimro. ãma 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tõ, dama ĩwapu newa. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Hãiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te ai'uté mono bâ te te

're 'madâ'â pese za'ra, misi si, tite mono bâ. Ta norĩ hã te ĩmama nho'a te te 're 'madâ'â pese za'ra, hãwa ãma 're ĩsãmra mono nho'a.

¹² — Wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Aibã hã pone'ërebã 100 na ĩsimizama hãiba hã misi tiwi 'masimani wamhã, e sô rĩtĩ mono õ di za. Te za tô sô 're rĩtĩ. Pone'ërebãire hã te za a'â rême za'ra 99 na ĩhãiba hã. ĩsa'u rom na tisa te te 're huri mono ré, te za sô rĩtĩ, tiwi ĩsimani zô.

¹³ Tawamhã te te sãmri wẽ te, te za 're to, pone'ërebã tede'wa hã. Pone'ërebã hã ĩsimani'õ norĩ hã rowẽ u'âsi tãma 're hãimana za'ra mono wa, tãma 're ĩrowẽ mono zém nhipai u, te za 're to za'ëtẽ.

¹⁴ Tane, ã ai'uté norĩ hã Aimama aba wi, 're ĩsimani za'ra mono da hã sô 're simipari mono õ di, tãma wẽ õ wa. — ãne ma tô Zezusi hã pone'ërebãire ĩsimanizém na simiré'é.

Dasiré ĩsazei'wa nherẽ, dasiwi 're ĩdawasété za'ra mono zé wasu'u

¹⁵ ãne te duré rowasu'u, Zezusi hã:

— Asisãnawã, asiré ĩsazei'wa nherẽ, asada 're wasété za'ra wa'aba mono wamhã, te za ĩtême 're anomro aba mo, asada 're ĩwasété za'ra wa'aba mono zém na tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da, aihãiba pisutu. Tawamhã tãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zé hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za apã asina 're asisãnawã za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tane nherẽ, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za oto asiré ĩsazei'wa hã misi, niwamhã maparane asiré 're ĩsimroi wa'aba mo, asada 're ĩwasété za'ra wa'aba mono u, oto ĩsõ'a zahuré tãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, ta norĩ nho'a. Duréihã 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré hã ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, te za ãne 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, asima. ãne ĩsimiroti na rob'ui'ééré hã: “Ni'wam norĩ hã sada 're dawasété za'ra mono wamhã, dahãiba maparane nho'a te za dama 're siwaihu'u za'ra, ĩwapari'wa norĩ hã danho'a te te ãma 're mreme waptob za'ra mono da.” ãne duréihã 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré, ĩbaihã na hã.

¹⁷ Tawamhã asiré ĩsazei'wa norĩ nho'a tãma 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te te 're aiwapari za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za oto uburé asiré ĩsazei'wa norĩ ma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo, asada 're ĩwasété za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhã uburé asiré ĩsazei'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono õ wamhã, ĩsazei'õ'wa hãimanazém ne, te za oto ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, tiwasété na 're siwaihu'u za'ra mono õ wa oto. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

¹⁸ Tawamhã te duré wama rowasu'u za'ra Zezusi hã, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ tã za'ra mono da, dawĩ 're ĩsawi za'ra wa'aba mono hã te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te ãma 're asaze za'ra wa'wa, hãwa ãma. Duré uburé marĩ hã dawĩ 're ĩsawi za'ra wa'aba mono õ hã, te za duré te te ãma 're ai'uzei pese za'ra wa'wa.

¹⁹ — ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, tô sena. Ni'wam norĩ hã maparane nherẽ, marĩ na ti'ai ãma 're asisaze za'ra wa'aba mono wamhã, ĩmama wi 're ĩrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, hãwa ãma 're ĩsãmra mono hã.

²⁰ Ni'wam norĩ hã maparane, ãté si'ubdatõ nherẽ, ĩzadawa para 're mreme zusi mono da, siré 're si'ubumroi mono wamhã, wa hã wa za tame duré ĩsiré 're ĩhãimana za'ra. — ãne ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

²¹ Tawamhã Pedru hã ma tô Zezusihi u ai'ré, te te sadanharĩ da. ãne te sadanha:

— Wanhib'apito, wasiré ĩsazei'wa nherē, ĩzada 're ĩwasété u'âsi mono zé hã e mame ĩsa'ratazém nhitō ãma wa za ĩsina 'madâ'â zazâ, ĩwasédé te ĩsina ĩ'madâ'â'ôzém na hã za. E 7 ãma.

²² Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Mare di. 7 ãma asina 'madâ'â zazâri ô di za. Até 77 ãma si te za asina ĩ'madâ'â zazâ, ĩwasédé hã asina ĩ'madâ'â'ôzém na hã.

²³ ãne, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zém na hã. Tawamhã ti'ai ãma danhib'apito hã ma tô rosa'rata, tite rob'uiprazé te te sa'rata da, ĩsapari tãma rob'madâ'â'wa norĩ hã rob'uiprazé te te tiwi 're ĩwaptērē za'ra mono hã wahuré ĩsōwa're're te te tãma 're sōmri za'ra mono zô.

²⁴ Tawamhã te te ãma sãna'rata wi, ma tô ĩtēme saprõni ni aibã hã, ĩsapari rob'madâ'â'wa hã. Ta hã ma tô rob'uiprazé hã tinhib'apito wi te te 're awaptērē, sa'ētē uptabi na. Sa'ētē uptabi wa, niwa ĩsōwa're're te te tãma ĩsōmri da hã waihu'u ô di.

²⁵ Tawamhã te te tãma sōmri waihu'u ô wa, ma tô ĩsib'apito hã dama ti'ru, da te wede da, da te uipra da, ĩmro zama, ĩ'ra norĩ zama, pawa'ãbã ãna te te dama 're romhuri za'ra mono da oto. Uburé ĩsibro hã da te dama wede za'ra da, ma tô dama ti'ru duré, rob'uiprazé te te tiwi 're ĩ'awaptērē mono hã te te ãma wa'ãbã da.

²⁶ Tawamhã ô hã tô tãma rob'madâ'â'wa hã aré, ma tô hi'rãtitō tãma aime ĩpapara, tinhib'apito ma. Tawamhã te tiwi waptē, ãne: “Apito, a'ã ĩzapari ze na asimi'ē na. Zahadu uburé wa za aima wa'ã, wa hã.” ãne ma tô tãma siwaihu'u, aibã hã.

²⁷ — Tawamhã ĩsib'apito hã ma tô ãma aiwamri, ĩmreme na. Taha wa, ma tô tãma sisisi apã, õne haré nomro da, te te tãma sōmri tō da. Õne haré ma duré satō oto, apã morĩ da.

²⁸ Tawamhã ô hã aibã hã te oto mo. Morĩ wamhã, ma tô tisiré romhuri'wa hã sōpētē. Taha wi, ma tô duréhã rob'uiprazé misi bãtã na dapawa'ãbãzé hã waptē syry na, apito hawi ĩmorĩ wi. Tawamhã ĩsōwa're're te te tãma sōmri ô wa, ma tô ti'ã, ĩbutu na awa'awi. ĩbutu na te te tété sina, ma tô tiwi waptē, ãne: “Ma'ãpé ãhãna ĩma sōmri, zahadu ĩma ĩwa'ãbã ô hã.” ãne te tiwi waptē.

²⁹ — Tawamhã ĩsiré romhuri'wa ma tô hi'rãtitō nhamra ĩpapara, te te tiwi rowaptērē da, ãne: “Ma'ãpé, ĩzapari ze na a'ã syry na. Wa za tô aima tisō uburé, ĩsōwa're're.”

³⁰ — Tawamhã ãne te te tiwi waptērē nherē, te te ãma sazei ô di. Te te ãma sazei ô wa, ma tô dama ti'ru, da te sērē da, dazazéb 're. Rob'uiprazé hã te te tãma sōmri wapsi, te za dama ti'ru, apã da te wazere da, dazazém hawi.

³¹ Tawamhã ĩsiré rob'madâ'â'wa norĩ hã ma tô ĩwasu'u hã wapari za'ra, te te dama ĩ'ru na hã da te sērē da, dazazéb 're. Te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tihâimana za'ra. Ma tô duré ai'aba'ré, tinhib'apito ma, te te siwi wasu'u da.

³² Tawamhã te te tãma wasu'u za'ra parimhã, ma tô ĩsib'apito hã sô hã, dazazéb 're danherē'wa zô. Sô hãrã wamhã, ãne te tãma tinha: “A hã romhuri wasété 'wa, ĩwi ĩwaptērēzéb zarina wa tô po're ha'ã, rob'uiprazé ĩwi 're ĩ'awaptērē mono zém na hã apã ĩma sōmri ô nherē. Te 'ruiwapari ô di.

³³ E niha bã bété, ãma aipē'ézé ô di asiré romhuri'wai ãma hã, wa hã ai'ãma ĩpē'ézé ne.” ãne te tãma tinha ĩsib'apito hã, tãma rob'madâ'â'wai ma.

³⁴ — Tawamhã ĩsib'apito hã ma tô ab'rui pese. Sib'rui wa, ma tô dama ti'ru, dazazéb 're da te sērē da, da te tãma 're ĩrob'manharĩ u'âsi za'ra mono zém na, tame te te 're robzépata mono da. Rob'uiprazé te te tiwi 're ĩ'awaptērē mono nhowa're're tinhib'apito ma, te te tãma sōmri wapsi, te za wazere ni apã. —

Ñe ma tô Zezusi hã wama ãma romnhimiré'é za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma.

³⁵ Tawamhã ãne ma tô timreme hã wama 'rãsutu za'ra, Zezusi hã:

— Ñe hã asiré ïsazei'wa hã asada 're ïwasété za'ra wa'aba mono zém na sena na asina 're 'madâ'â zahâri za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za ïmama hã te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa aihâiba mono bâ wa'aba, hãwa ãma 're ïsãmra mono hã.

19

Damro, da te 're ïrême za'ra mono zé wasu'u

Mateusi 5.31-32; Marcusi 10.1-12; Rucasi 16.18

¹ Tawamhã ãne na Zezusi te te rowasu'u parimhã, ma tô Darireza hawi mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da, Zodã pa zara u.

² Da'ahã uptabĩ na te ïsarina ai'aba're ni. Tawamhã Zudeza u wisi wamhã, ma tô ïhâzé ré norĩ hã apese, tame.

³ Tawamhã parisezu norĩ hã ni'wam norĩ hã ma tô ïtême aihutu Zezusihi u, te te siwi sadawa pibu da, timreme na te te upai wa, te te siwi mreme wẽ'õ da. Ñe ma tô siwi sadanha:

— E aibã hã te za timro hã marĩ ïpire hã te te tiwi 're 'manharĩ za'ra mono õ nherẽ, te te 're rême za'ra. E wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, ãne hã.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— E ïbãhã na ãne hã 're sõré za'ra wa'aba mono ã bâ, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã. Ñe rob'ui'ééré hã: “Ropoto na'rata hawimhã ma tô 'Re ïhãimana u'âsi mono hã a'uwẽ hã aibã na 'manha. Pi'õ zama ma tô duré 'manha.” Ñe duréhã ïbãhã na rob'ui'ééré hã.

⁵ Ñe ma tô duré roti 'Re ïhãimana u'âsi mono hã, ïbãhã na hã: “Taha wa, aibã hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama norĩ hã te te 're rême za'ra, timro me si siré 're simasisi zahuré mono da oto. Sina 're hãiba sitob zahuré mono wa, maparane ïhãiba nherẽ, misi ïhãiba ne, te za siré 're simasisi u'âsi zahuré oto.” — Ñe 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã.

⁶ Ñe wa, dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahãiba maparane nherẽ, te za oto dahãiba misi ne dasiré 're dasi'ubumro. Taha wa, 'Re ïhãimana u'âsi mono, dasi'ãma te te 're da'ahãiba to mono nherẽ, ni'wa hã da'ãma 're siwanhizari mono õ di za. Mare di. — Ñe ma tô Zezusi hã parisezu norĩ ma waihu'u za'ra.

⁷ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô duré siwi sadanha, Zezusi hã:

— Oro zapre te Mozési hã te te wama 're roti za'ra, aibã hã timro te te 're rême za'ra mono da wamhã, timro te te 're ïrême za'ra mono zém na rob'ui'ééré te te tãma 're sòmri za'ra mono da, te te duré ïré 're satõrĩ za'ra mono da, ïsiti oto sina 're pahã za'ra mono da. — Ñe te siwi sadanha.

⁸ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ta hã Mozési hã aipẽ'ẽ tete za'ra wa'aba wa, ma tô ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ropoto na'rata hawimhã, ãne na 're ïromhãimana mono zé hã robaba di.

⁹ Taha wa, tô sena wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wa hã aibã hã, ïmro aibã na sipsaihuri õ nherẽ, timro te te mei wamhã, pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibã hã.

¹⁰ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ïwanomro mono norĩ hã wa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Tane ze te bâ, damro ãna te za 're danomro pé.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te duré asa wama nharĩ za'ra:

— Ñ hã te ãma ïrowasu'uzé hã aihĩni da te 're ïwaihu'u za'ra mono da hã mare di za. 'Re ïhãimana u'âsi mono te te tãma 're ïwaihu'u za'ra mono norĩ si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, ãne hã.

¹² Aibâ hã ni'wam norĩ hã 're ĩpoto za'ra mono zém hawim haré, 're 'ra waihu'u za'ra mono õ wa, te za ta norĩ si mro ãna 're nomro, õne haré. Duré aibâ hã ni'wam norĩ hã da te 're sihari za'ra mono wamhã, oto 're 'ra waihu'u za'ra mono õ wa, te za duré ta norĩ hã mro ãna 're nomro. Duré ni'wam norĩ hã te za tihãiba hã te te 're sawi pese za'ra 'rãwi, 're mro za'ra mono tã da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwẽ si 're nomro mono da. Ni'wam norĩ hã ãne hã te te 're waihu'u pese za'ra mono wamhã, te za tã ãma 're sãpré u'ãsi. — ãne ma tã Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Zezusi hã, ai'uté te te ĩ'azawizé wasu'u

Marcusi 10.13-16; Rucasi 18.15-17

¹³ Tawamhã ma tã Zezusihi u, ai'uté da te simro, tinhĩb'rada hã ĩ'rã nhisiwi, te te nasi ãma aza'ra sina, Timama ma, ãma mreme za'ra da. Tane nheré, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tã dama nharĩ za'ra ni, da te ĩtẽme simro tã mono da, ai'uté norĩ hã.

¹⁴ Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma:

— Tã'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tã. A'ã we ĩtẽme da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. ã norĩ hã ai'uté norĩ hã õne haré simizazei pese na 're ĩhãimana za'ra mono ne, tane ni'wam norĩ hã 're hãimana za'ra mono wapsi, ta norĩ hã te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra. — ãne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

¹⁵ Tawamhã tinhĩb'rada, ĩ'rã nhisiwi te te nasi ãma aza'ra sina te hãiwa u nasi ãma timreme za'ra. Taha pari ma tã mo.

Aibã ĩsibro pese wasu'u

Marcusi 10.17-31; Rucasi 18.18-30

¹⁶ Tawamhã nimahã bãtã na ma tã aibã hã mo, Zezusihi u, te te sadanharĩ da. ãne te sadanha:

— Rowahutu'wa, e marĩ ĩwẽ hã wa za 'manha, 're ĩdanomro u'ãsi mono zé hã te ĩsina ĩ'uwaimrami da hã.

¹⁷ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— E marĩ da, te ãne ĩzadanha, marĩ ĩwẽ hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na hã. Misire 're ĩmorĩ wẽ uptabi hã te 're hãimana. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma rob'ui'ééré hã 're 'madã'ã pese mono wapsi, te za asina ĩ'uwaimra, dadã'ã ãna 're ĩdanomro u'ãsi mono zé hã.

¹⁸ Tawamhã aibã te duré sadanha, Zezusi hã:

— E ma hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wa za te 're 'madã'ã pese.

Tawamhã asa te tãma tinha, Zezusi hã:

— “Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré danhibrom na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dawasu'u wasété na dama 're asadawa nhĩpese za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁹ Duré aimama hã te za 're ĩwazé pese za'ra wa'aba mo, ana zama. Te za duré uburé 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Marĩ ĩwẽ zã asima 're asãpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sã 're asãpré wa'aba mo, ĩwẽ zã.” — ãne ma tã Zezusi hã tãma waihu'u, aibã ma.

²⁰ Tawamhã ĩprédupté hã ma duré ãma sada'ã apã, tã õ hã:

— Tã õhõ si, wa tã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã te 're 'madã'ã pese, uburé. E marĩ, wa za 'manha, ãhã nhĩpai u hã bété.

²¹ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne:

— Rowẽ na 're aihãimana mono zéb zã, 're rosa'rata mono wamhã, mo oto aimorĩ, uburé asibro hã dama wede mono da, da te aiwi ĩ'uipra za'ra zé hã rob'ui'prazé hã ĩsibrob'õ norĩ ma, sãmri mono da. Tawapsi asibro pese di za, hãiwa ãma. Taha parĩp si te za we apã aimo ĩtẽme, ĩsiré 're aimorĩ da oto.

²² Tawamhã ãne hã te te wapari wamhã, ma tô aibã ãprédupté hã robzei ãna mo, tinhibro pese si te te sima sawi wa.

²³ Tawamhã ãsa'u ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. ãsibro pese norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u 're ãsisisi mono da hã, ãpire di. Tãma ãpire uptabi za'ra di za.

²⁴ E niha te za awaru ba'õmore hã ãsi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, ãsibro pese norĩ hã si'uihã na 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u hã. — ãne ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁵ Tawamhã ãne ãmreme hã wa te wapari za'ra wamhã, wa tô ãma watob'uzu za'ra ni, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã. Tawamhã wa wasisadhanarĩ za'ra ni, ãma:

— ãsibro pese norĩ ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norĩ hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadã'ã ãna 're ãdanomro u'ãsi mono zé hã.

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te wa'madã'ã pese za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã. Tawamhã, te te wa'madã'ã pese za'ra wamhã, te duré asa wama nharĩ za'ra:

— Dasi'uihã na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si waihu'u pese di, uburé marĩ hã te te 're ã'ab'manharĩ mono zéb da hã.

²⁷ Tawamhã Pedru te tãma siwasu'u, ãne:

— Wa norĩ hã wa tô wanhibro hã uburé rẽme pese za'ra ni wasipara, asiré 're wanomro mono da oto. ãne wamhã, e marĩ te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te wama 're apisutu, te te wama 're ã'anhomri mono da hã.

²⁸ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— ãne, tô sena wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa hã dasiré ãpodo hã wa za ro ãtéb ãma danhib'apito simasisizém na 're ãnhamra. ãsimasisizé ãwẽ uptabi ãma wa za 're ãnhamra, te 're da'ab'madã'ã u'ãsi mono da oto. Tame te za duré a norĩ wa'wa hã ãsiré 're anomro aba mono norĩ hã 12 na danhib'apito simasisizém na 're asimroi wa'aba mo, aipire na Izarazéhé 'ra ãnihudu mono bã 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono da.

²⁹ Até ni'wam norĩ hã te za tinhorõwa hã te te 're rẽme pese za'ra, duré até tisisãnawã norĩ hã, duré até timama norĩ hã, duré até ti'ra norĩ hã, duré até tinhipti'a hã. Até ãsiré 're nomro mono da, te za uburé marĩ hã te te 're rẽme pese za'ra. Ta norĩ ma, te za uburé marĩ te te 're ãrẽme za'ra mono zém ãhipai u pese, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma 're ãnhomri. Ta norĩ ma si te za dadã'ã ãna 're ãdanomro u'ãsi mono zé hã te te tãma 're apisutu.

³⁰ Ni'wam norĩ hã dama ãpire na ti'ab ré 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te tãma 're apisutu da'ahã na, wapu na 're hãimana za'ra mono da oto, za da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Duré ni'wam norĩ hã ti'ab ré dama wapu na 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za te te tãma 're apisutu, ãpire na oto 're hãimana za'ra mono da. — ãne ma tô Zezusi hã wama waihu'u sirõmo za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

20

Buru na romhuri'wa norĩ wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romnhimiré'é na wama rowasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, âne. Aibâ hã buru tede'wa hã bâdâ 'râiwatobro wi, ma tô mo, tâma ìromhuri'wa norĩ da hã, te te da'maipisutu za'ra da, te te âma tâma romhuri za'ra da, uwa 'ru na.

²Tawamhã te te da'anhopêtẽ wamhã, ma tô tâma pisutu za'ra, misi bâtâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba te te âma pawa'âbâ za'ra mono da. Taha wa, ma tô âma saze za'ra, tâma ìromhuri za'ra 'wa da hã. Tawamhã ma tô tâma rob'ru za'ra, misi bâtâ na te te romhuri za'ra da, rob're na, uwa 'ru na.

³Tawamhã mararé ma tô duré mo, bâtâ si'ré na, 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're ìrowede za'ra mono zéb u. Tame ma tô duré aibâ norĩ hã sôpêtẽ za'ra, romhuri âna taré da'rata ìsi'ubumro hã.

⁴Tawamhã âne ma tô tâma nharĩ za'ra: “A norĩ wa'wa hã te za oto ai'aba'rúi wa'wa ìburu u, uwa 'ru na dame romhuri za'ra wa'aba da. Tawamhã dapawa'âbâzéb uwaibaba, wa za duré aipawa'âbâ za'ra wa'wa.” Âne ma tô duré buru tede'wa hã tâma pisutu za'ra.

⁵— Tawamhã ìburu u te oto ai'aba'rúi, te te tâma romhuri za'ra da. Tawamhã abzuma ma tô duré aibâ norĩ hã sôpêtẽ za'ra, buru tede'wa hã. Taha wa, te duré satõrĩ za'ra, ìburu na te te dame romhuri za'ra da. Bâdâ sipra wi, ma duré sôpêtẽ za'ra aibâ norĩ hã, aimawi hã. Tô õhõ si ma duré tâma pisutu za'ra. Tawamhã ta norĩ hã te duré dazarina ai'aba'rúi.

⁶Tawamhã hâiwahâ pesere te duré mo buru tede'wa hã, 'ri nhi'riti wa, da te dasima 're ìrowede za'ra mono zéb u. Tawamhã aibâ norĩ hã ma duré sôpêtẽ za'ra aimawi hã, romhuri âna taré da'rata ìsi'ubumro hã. Te te sôpêtẽ za'ra wamhã, âne te sadanharĩ za'ra: “E marĩ wa, te taré asimroi wa'wa, bâtâ bâ, marĩ hã dame 'manharĩ za'ra wa'aba âna.”

⁷— Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra, âne: “Ni'wa hã marĩ hã te te wama pisutu õ di, wa te tâma ìromhuri za'ra zéb da hã. Taha wa, marĩ na wa te dame romhuri za'ra õ di, ã bâtâ na hã.”

— Tawamhã buru tede'wa te duré tâma rob'ru za'ra: “Mo oto a norĩ wa'aba zama dazarina ai'aba'rúi wa'aba, ìburu na dame romhuri za'ra wa'aba da, uwa 'ru na.” Âne ma tô buru tede'wa hã satõrĩ za'ra.

⁸— Tawamhã mara simeï wamhã, tâma ìromhuri'wa norĩ 'madâ'â'wai ma, te tinha âne, buru tede'wa hã: “Ma'âpé, uburé ìma romhuri'wa norĩ zô aihârâ za'ra na oto, pawa'âbâ mono da. Tawamhã daza'u romhuri na te te ìsâna'rata za'ra norĩ, uimrehêne te za ìpawa'âbâ na'rata za'ra. Taha parip si te za duré romhuri na ìsâna'rata'wa norĩ hã ìpawa'âbâ za'ra.” Âne ma tô tâma waihu'u, buru tede'wa hã.

⁹— Tawamhã hâiwahâ pesere, romhuri na te te ìsâna'rata za'ra hã ma tô rob'uiprazé hã waibu hâiba mono bâ, misi bâtâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba, bâtâ bâ te te romhuri za'ra õ nherẽ.

¹⁰⁻¹¹Tawamhã dawana romhuri na te te ìsâna'rata za'ra norĩ hã ma tô duré hâiba mono bâ waibu rob'uiprazé hã, aiwapsi. Tane nherẽ, te te waibui wamhã, ma tô tâma nharĩ za'ra, buru tede'wai ma, ìsa'u romhuri na te te ìsâna'rata za'ra norĩ pawa'âbâ nhipai u, te te waibui õ wa.

¹²Âne te mreme nhiti'ru na tâma nharĩ za'ra: “Õ norĩ hã hâiwahâ si romhuri na te te ìsâna'rata za'ra hã misi bâtâ za'ratazé hã ma tô sina uprosi za'ra. Wa norĩ hã bété. Bâtâ bâ, wa te ìromhuri za'ra hã, rowa'ro uptabi nherẽ. E niha bâ, ma bété õ norĩ zama tipawa'â hã waibu, aiwa wapawa'âbâ za'ra me.”

¹³— Tawamhã aibâ norĩ siré ma, te misi tinha, buru tede'wa hã: “Ìsiwaihu, ìwapari pese. Wa hã te aima 'manharĩ wasété õ di, âne hã. Oro âma ìzaze za, bâtâ bâre ìma romhuri da, tô misi bâtâ na dapawa'âbâzéb uwaibaba te aipawa'âbâ da.

¹⁴ Ma tô dame asima ï'âri pa. Taha wa, te za oto aimo. Wa tô ïsima wê, aiwa aipawa'âbâ za'ra wa'aba ne te pawa'âbâ za'ra da, asa'u wa'aba romhuri na te te ïsâna'rata za'ra norĩ hã.

¹⁵ Te ïsima ïwê zéb zarina, ïte rob'uiirazém na te da'apawa'âbâ wamhã, e ïwasédé wa tô 'manha. Mare di. ïwasédé hã te 'manharĩ ò di. Áté taré dama ïnhopru wa, ma tô ïzada asahi, bôtâ bâ te te ïma romhuri za'ra ò nherê, bôtâ na dapawa'âbâzém na te pawa'âbâ za'ra 'ru te." Áne ma tô buru tede'wa hã tâma siwaihu'u, tâma ïromhuri'wai ma. — Áne ma tô Zezusi hã wama ãma romnhimiré'é za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma.

¹⁶ Tawamhã ãne ma tô Zezusi hã timreme na wama 'rãsutu za'ra:
— Ni'wam norĩ hã dama pire na ti'ab ré 're hâimana za'ra mono nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te za te te tâma 're pisutu za'ra, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'ãma 're ïsib'a'uwê mono zéb ãma hã. Duré ni'wam norĩ hã ti'ab ré dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherê, te za te te tâma 're pisutu za'ra, pire na oto 're hâimana za'ra mono da. — Áne ma tô timreme na wama 'rãsutu za'ra, Zezusi hã.

*Zezusi hã, si'ubdatô ãma za ïdâ'ázém na ïsiwasu'uzé, ïhâiwa'utuzé me
Marcusi 10.32-34; Rucasi 18.31-34*

¹⁷ Tawamhã wa norĩ hã Zeruzarê u wa oto ai'aba'ré ni, Zezusihi siré. Wasi'aba'réi ré, ma tô wahâiba pisutu, wama rowasu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma, 12 na wahâiba za'ra ma. Áne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

¹⁸ — ïwapari pese za'ra wa'aba. Áhãna, wa Zeruzarê u ai'aba'ré ni. Tame wa hã dasiré ïpodo hã te za dasima ïhâiba nhomri ni, sasedoti ïpire norĩ ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ ma zama. Ta norĩ hã ïwasédé te te ï'ãma ïsa'ra za'ra zéb zarina, te za dama ï'ru za'ra, da te ïwĩrĩ da, dasiwi.

¹⁹ Taha zarina te za oto zudezu'ò norĩ ma siwi ïhâiba nho. Tawamhã te za ï'ãma tiwa'ê za'ra, zudezu'ò norĩ hã. Te za ï'ãma wasété za'ra ni duré. Te za duré da te dasiwi 're ïpré'é. Taha parip si, te za wedepo'o nhonhi'rãmi na dasiwi ïzasõmri ni hâiwi, ïdâ'â da. Tane nherê, bôtâ maparane ï'ãma si'utõrĩ ò ré, wa za apâ hâiwa'udu. — Áne ma tô wama siwaihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

*Zebedehe mro, Zezusihi wi, te te ïrowaptêrêzé wasu'u, ti'ra norĩ ma
Marcusi 10.35-45*

²⁰ Tawamhã Zebedehe mro hã ma tô Zezusihi u mo, ti'ra si'aibâ norĩ siré. ïtême morĩ wamhã, tâma pire wa, ma tô tâma aiwê'ê, ti'ra norĩ ma, te te tiwi rowaptêrê da.

²¹ Tawamhã Zezusi hã te pi'õ sadanha, ãne:
— E marĩ ma tô asima ïwê, te aima ãma ï'uwaimrami da hã.
Tawamhã pi'õ te asa tâma tinha:
— Ma'ápé, ï'ra norĩ ma, tâma ropisutu sirõmo zahuré na, danhib'apito simasisizém na asimire niwĩ duré asimi'e niwĩ dama pire na 're simasisi u'âsi zahuré mono da, za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã da'ãma ïsib'a'uwêzéb ãma hã. — Áne te Zezusihi wi rowaptê, ti'ra norĩ ma, pi'õ hã.

²² Tawamhã Zezusi hã te ï'ra norĩ ma oto rowasu'u zahuré, ãne:
— E marĩ da, te rosa'rata ãna asina ïzadanhari'wa. Wa hã wa za robzépata za'êtê, dawi ïsisawi ãna. E tawamhã sada asiptete aba di, za te ïrobzépata za'êtê ne, ïrobzépata aba da hã.

Tawamhã asa te tâma nharĩ zahuré, Zebedehe 'ra norĩ hã:
— ïhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te ïrobzépata da hã. — Áne ma asa tizadawa na tâma wa'rãmi zahuré, Zezusihi ma.

²³ Tawamhã Zezusi hã te duré tâma rowasu'u zahuré, ãne:

— Te za tô ĩsine ĩrobzépata za'ětē 'wa. Tane nherē, ĩsi'uihâ na te aipisutu waihu'u aba ô di za, dama aipire wa'aba na 're aihâimana aba mono zéb da hã, ĩnhimire niwĩ, duré ĩnhimi'e niwĩmhã. ĩmama te te ĩpisutu za'ra norĩ si te za dama pire na ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra. Ta norĩ hã te pisutu za'ra ô di za, wa hã. — Āne te tãma siwasu'u zahuré, Zezusi hã.

²⁴Tawamhã Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã 10 na wahâiba za'ra hã, Zebedehe 'ra norĩ mreme wa te wapari za'ra wamhã, wa tô sada wanhiti'ru za'ra ni.

²⁵Taha wa, Zezusi hã te sima wazô tihârâ za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ zô. Tawamhã āne te wama nharĩ za'ra:

— Ti'ai āma danhib'apito norĩ hã te pire uptabi na dama 're hâimana za'ra. Sa'ětē te duré te te 're dawada'uri za'ra, ĩsimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

²⁶Tane asima 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, ai'maipire wa'aba da, asina 're 'mairob'ruiwapari aba mono wamhã, te za asiré hã 're ĩ'maipawaptob u'âsi aba mo, marĩ zô 're ai'manhimnhasi aba mono āna.

²⁷Duré 'râwi asima aipire uptabi na 're ai'maihâimana aba mono da, asima 'maiwē uptabi aba wamhã, pawâ'âbâ āna romhuri'wa ne, te za asima 're ĩ'mairomhuri wē wa'aba mo.

²⁸Tane duré, wa hã dasiré ĩpodo hã da te ĩma 're romhuri za'ra mono da, we ĩmorĩ ô di, ti'ai u. Te 're da'apawapto mono da si, wa wei datēme mo, ĩsihâiba zawi āna dazada ĩdâ'â da, da'upana te da'awa'âbâ da. — Āne ma tô Zezusi hã wama siwasu'u za'ra.

Zezusi hã, ĩtob'a norĩ te te ĩpese zahuré zé wasu'u

Marcusi 10.46-52; Rucasi 18.35-43

²⁹Tawamhã wa norĩ hã wa tô ai'aba'ré ni, Zezusihi siré, Zerico hawi. Wasi'aba'réri wamhã, da'ahâ na ma tô wazarina hã ai'aba'ré ni.

³⁰Tawamhã aibâ ĩtob'a norĩ hã bâdâdi waptoma ĩsimasisi zahuré hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari zahuré, bâdâdi na ĩsababa za te te ĩro'razâri zahuré na hã. Āne hã te te wapari zahuré wamhã, te nasi sina 'mahârâ zahuré, āne:

— Dawihi nhihudu, ma'āpé wa'āma aipē'ēzé na. — Āne te nasi sina 'mahârâ zahuré, ĩtob'a norĩ hã.

³¹Tawamhã da'ahâ na Zezusihi zarina ĩdasi'aba'ré norĩ hã ma tô tãma nharĩ za'ra, ari'iwĩ simasisi zahuré da. Tane nherē, sa'ětē te nasi sina 'mahârâ zahuré, āne:

— Apito, Dawihi nhihudu, ma'āpé wa'āma aipē'ēzé na.

³²Tawamhã ma Zezusi hã ĩ'rata mazazâri zahuré, bâdâdi wa. Taha wa, te 'mahârâ zahuré, ĩtob'a norĩ hã:

— E marĩ te asima ĩwē wa'wa, te aima ĩ'manharĩ aba da hã.

³³Tawamhã asa te tãma nharĩ zahuré:

— Apito, wato pese da, wa wasima wē ni. — Āne ma tizadawa na tãma wa'râmi zahuré, ĩtob'a norĩ hã.

³⁴Tawamhã Zezusi hã ma tô āma tipē'ēzé zahuré, ĩtob'a norĩ āma. Taha wa, ma tô tōmo upi zahuré, apâ tōmo wē zahuré da. Te te tōmo upi zahuré wi, awa'awi ma tô tito pese zahuré. Te te rob'madâ'â wē zahuré di oto. Tawamhã Zezusihi zarina te oto tineb zahuré, awa'awi.

21

Zezusi hã, Zeruzarē u datēme ĩwisizé wasu'u

Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40; Zuwã 12.12-19

¹Tawamhã wa norĩ hã wa tô oto ai'aba'ré ni, Zezusihi siré, Zeruzarē u. Tawamhã wa tô rob'umhutu za'ra ni oto, Betazé na 'ri wa'õtō nhisi u. Oriwera

na êtê 'râihâ nhisi âma 'ri wa'õno hã. Wa te rob'umhutu za'ra wamhã, ma tô Zezusi hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã maparane wa'mazatõ sisõwa, 'ri wa'õtõ u.

² Æne ma tô satõrĩ zahuré:

— Õwa te za ane wa'wa, 'ri wa'õtõ u, asõ're uwaibaba wa'aba. Tawamhã aimasisi aba wi, te za awaru po'repore hã ãsãmri 'wa, butu wazi na da te ãma wasisi haré, ãsa hã. Tame te duré ã'ra hã ãsiré za. Tawamhã te za ãwasihu zahuré wa'wa, sahuré we ãma saprõni aba da.

³ Tawamhã ni'wa hã awaru po'repore, sahuré we ãma ãsaprõni aba na te te asadhanarĩ aba wamhã, ãne te za tãma ãzadawa wasu'u wa'wa, asa: “Wanhib'apito hã marĩ õ wa, ãma morĩ da, wa we sô wanem ni, wa te tãma saprõni zahuré da.” Æne hã tãma waihu'u aba wi, te za ãma asazei wa'wa, sahuré we ãma saprõni aba da, awaru po'repore hã. — Æne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u zahuré.

⁴ Duréihã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa te te ãma ãrob'ui'éré sirõmo zéb zarina te te sina uwaimrami da, ma tô Zezusi hã ãne tãma pisutu zahuré, awaru po'repore te te ãtẽme saprõni zahuré da. Æne duréihã ãma ãrob'ui'éré siro hã:

⁵ “Ma'ãpé, tãma rowasu'u za'ra wa'aba, Si'ã na êtê 'râihâ nhisi âma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ ma, ãne:

‘Õhõta te we oto atẽme timorĩ 'wa, asib'apito za'ra wa'wa hã. Ta hã dazada 're ãhãimana mono õ hã ãsimizawi pe hã te we ãma mo, awaru po'repore na, ãpréduptém na hã.’ ”

Æne duréihã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimi'ui'éré hã, Zeruzarẽ ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ ma hã.

⁶ Tawamhã Zezusi te te tãma ãpisutu zahuré zéb zarina, ma tô awaru po'repore norĩ zõ tineb zahuré, wasiré norĩ hã.

⁷ Tawamhã, te te sãmri zahuré wamhã, ma tô apã saprõni zahuré Zezusihi u, awaru po'repore hã ã'ra ré. Tawamhã tisi'ubuzém na ma tô tãma ba'ubu zahuré. Taha pari, ma tô ãma darõno Zezusi hã, ãma morĩ da.

⁸ Tawamhã da'ahã uptabi na ma tô dasi'ubuzém na tãma waptã za'ra ni bâdãdi na, ãsisiwi ãmorĩzéb da hã, dama pire wa, sô 're datob'uzu za'ra mono wa. Wedepa nhipti su na zama ma duré tãma waptã za'ra ni.

⁹ Tawamhã Zezusihi nhowa ãdasi'aba'ré norĩ hã duré ãsarina ãdasi'aba'ré norĩ zama te nasi dasima 'mahãrã za'ra ni, ãne:

— Apito Dawihi nhihudu ãma, 're wawata za'ra wa'aba mono. Wanhib'apito zadawa para, te we oto mo. 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãwẽ si te te tãma 're pisutu u'âsi mono neza. 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma zama duré 're wawata za'ra wa'aba mono, hãwa ãma 're ãsãmra mono ãma, wei watẽme te te satõrĩ wẽ te. — Æne te nasi dasima 'mahãrã za'ra ni, da'ahã na.

¹⁰ Tawamhã Zeruzarẽ u ma oto wi, Zezusi hã. Wisi wamhã, ãwa 're ãdasi'ubumroi mono norĩ hã ma tô da'ahã uptabi na 're dasiwairõtõ, da te dasima 'mahãrã za'ra sina. Taha wa, te nasi tasisadhanarĩ za'ra ni, ãne:

— E 'wa hã, õ hã bété.

¹¹ Tawamhã Zezusihi zarina ãdasi'aba'ré norĩ hã ma tô dama nharĩ za'ra, Zeruzarẽ ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ ma:

— Æ hã Zezusi, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, Nazaré na 'ri wa'õtõ nhisi hawi we ãmorĩ hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. — Æne ma tô ãsiré ãdasi'aba'ré norĩ hã dama wasu'u za'ra.

'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zém hawi, Zezusi te te ãdazate mono zé wasu'u

Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48; Zuwã 2.13-22

¹² Tawamhã Zezusi hã ma tô oto âzé, 'ri 'rãihã u, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u. Tame te dama rowede'wa norĩ hã 're si'ubumro, dawi marĩ uipra'wa norĩ zama, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhã Zezusi hã ta norĩ hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô te te sate, rob u. Wedeza hã rob'ui'prazém na te te dawi ãma 're ãsaprĩ za'ra mono norĩ te hã ma tô te te tiwi anhamra, utu'u te te dama 're ãwede za'ra mono norĩ simasisizéb zama.

¹³ Tawamhã Zezusi hã ãne te tãma nharĩ za'ra, rowede'wa norĩ ma:

– Duréhã wahi'rada hã ma tô ãne na rob'ui'éré, 'Re ãhãimana u'âsi mono mreme na: “ ãnhorõwa hã ãwa ãma 're ãdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” ãne te tinha. Tane nherë, a norĩ wa'wa hã ma tô ãwa asima ãma 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawi 're ãsipsaihuri za'ra mono norĩ, 're ãsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. ãne duréhã ai'ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa hã, ãbaihã na hã. – ãne na ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, duréi rowasu'u na hã.

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã 'Re ãhãimana u'âsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, zahadu sãmra ré, ma tô da'ahã na ãtème dasito, ãtob'a norĩ hã ãmorĩ waihu'u'õ norĩ zama. ãtème dasito mono wamhã, ma tô da'apese, uburé ãhãzé ré norĩ hã.

¹⁵ Tawamhã ai'uté norĩ hã ma tô nasi sima 'mahãrã za'ra, ãne: “ Apito Dawihi nhihudu ãma, 're wawata za'ra wa'aba mono.” ãne te nasi sima 'mahãrã za'ra, 'ri 'wawi wa'ra 're, sãmra ré. Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ma, ãpire norĩ hã tisiré ma, duré ãsimiroti na rob'ui'éré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, ai'uté norĩ te te nasi sima ãmahãrã za'ra zé hã te te wapari za'ra wamhã, duré tinhimirohmõsi na Zezusi te te 're ãda'apawapto mono zé te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô sada tizahi za'ra, Zezusihi zãda.

¹⁶ Tawamhã ta norĩ hã te Zezusi hã siwi sadanha:

– E wapari õ di, ai'uté norĩ mreme hã. E asina sadawa uwati za'ra ãna. – ãne te tãma nharĩ za'ra, rowahutu'wa norĩ hã.

Tawamhã Zezusi hã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

– Wa tô wapari za'ra. A norĩ wa'wa hã bété. E sõré za'ra wa'aba õ di, wahi'rata nhimi'ui'éré hã: “ Ai'uté norĩ ma, ma tô ãwaihu'u sirõmo za'ra, ai'utépré norĩ ma zama, ãwë na si ai'ãma 're wata za'ra mono da.” ãne ma tô wahi'rada hã ããma rob'ui'éré siro, ãbaihã na hã. – ãne ma tãma waihu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã te oto ãhawi timorĩ za'ra, Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi u, tame a'ã sõtõ da.

Pidera wede ma, Zezusi te te ãnharizé wasu'u

Marcusi 11.12-14, 20-25

¹⁸ Tawamhã mararé ma tô Zezusi hã apã mo Zeruzarë u, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ me. Morĩ ré, ma tô mra hã tãwã, Zezusi hã.

¹⁹ Tawamhã wede hã ma tisã, bãdãdi zãda'ré ãsa hã. Pidera na wede nhisi hã. Te te sãmri wamhã, ma tô ãtème apa, te te sabu da, ãrã zõ. Tane nherë, 'rã ãna te za, ãsui ré si. Tawamhã pidera wede ma, te oto tinha:

– Niwa ãai'rã da hã, mare di za oto. Ai'rã'õ u'âsi, te za oto 're asa mo. – ãne te wede ma tinha, Zezusi hã.

Tawamhã awa'awi ma wede hã tiwede'rë oto.

²⁰ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ãwanomro mono norĩ hã ãne hã wa te 'madã'ã za'ra wamhã, wa tô ãma watob'uzu za'ra ni. Taha wa, wa tô Zezusi hã wasiwi sadanharĩ ni, ãne:

– E niha ma awa'awi tiwede'rë, pidera wede hã.

²¹ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

– Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ãhãimana u'âsi mono hã 're wawã za'ra wa'aba mono ãna, õhõ si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã,

te za marĩ hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ nherẽ, 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo ìsadawa para, wa hã pidera wede ma, te ìnharĩ ne, ãne hã aiwa. Õhõta êtẽ 'rãihã te za. 'Re ìhãimana u'ãsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za êtẽ 'rãihã ma ìnharĩ za'ra wa'wa, 'rãwi sisa'o'o da, âi ba waptã'ã da. Tawamhã asadawa para wa'aba, te za tô âi ba waptãrã, êtẽ 'rãihã hã. ãne 'Re ìhãimana u'ãsi mono si 're umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô ìsadawa para, marĩ ìwẽ hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo, aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ nherẽ, ãne hã.

²² 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, marĩ na tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa. — ãne hã ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ìsirẽ 're ìwanomro mono norĩ ma.

Zezusi hã, ni'wa sadawa para uburẽ marĩ hã te te dama 're ì'ab'manharĩ mono zẽb zõ, da te dasiwi ìsadanharĩzẽ wasu'u

Marcusi 11.27-33; Rucasi 20.1-8

²³ Tawamhã Zezusi hã ma tô apã mo, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhorõwa u. Tame te oto dama rowahutu, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tawamhã sasedoti ìpire norĩ hã ma tô ìtẽme aimasa, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Tawamhã Zezusi hã te siwi sadanha, ãne:

— E 'wa sadawa para, te bëtë ãne hã marĩ hã dama 're ì'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa.

²⁴ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã wa za a'ã asadanharĩ na aima ãma wa'rãmi za'ra wa'wa. Tawamhã ì'uwaibaba, ìma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za asa aima wasu'u za'ra wa'wa, ni'wa sadawa para te dama 're ì'ab'manharĩ mono na hã.

²⁵ ãne wa za asadanharĩ za'ra wa'wa: E 'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ bëtë. E 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa para. E dazadawa para. — ãne ma tô Zezusi hã sadanharĩ za'ra, te te tãma waihu'u za'ra da, a'ã.

Tawamhã 'rãwi te sima nharĩ za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã:

— E niha, wa za tãma waihu'u za'ra ni, õne wamhã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharĩ mono na wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadanharĩ na sahu za'ra, ãne: “E niha bëtë, Zuwã Batitaha nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba õ di, dame.”

²⁶ Tane nherẽ, tarẽ dazadawa parap si â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharĩ mono na wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, wa za wasina wapahi za'ra ni dama, niha da te wama rob'manharĩ za'ra õ'umnhasite. E marĩ wa. Zuwã Batita hã 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa 're ìmorĩ na, da te 're saze za'ra mono wa. — ãne te 'rãwi sima nharĩ za'ra.

²⁷ Tawamhã Zezusihi ma, te oto asa nharĩ za'ra:

— Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ni'wa sadawa para, Zuwã Batita hã â dawabzuri te te dama 're ì'ab'manharĩ mono zẽ hã.

Tawamhã Zezusi hã asa ma tizadawa na tãma wa'rãmi za'ra:

— Tane tô. A norĩ wa'wa hã ìma waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ, wa hã te durẽ aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para marĩ hã te dama 're ì'ab'manharĩ mono na hã. — ãne ma tô Zezusi hã asa tãma waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norĩ ma hã.

Aibã hã, ì'ra poto'rada hã te te sina ìsadawa zamarĩzẽ wasu'u

²⁸ Tawamhã Zezusi hã te durẽ tãma rowasu'u za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ma, ãne:

— Wa za oto aima ãma romnhimire'ẽ za'ra wa'wa. Ma'ãpẽ ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Aibã hã te 're sãmra. Maparane ì'ra hã. Tawamhã ti'ra

poto 'rata ma, ma tô rob'ru, âne: “Î'ra, mo oto aimorî buru u, romhuri da, â bātâ na.”

²⁹ — Tawamhã asa te tãma tinha, î'ra poto'rada hã: “Te îsima rowẽ õ di, îmorî da hã. Wa za nhamra u'â.” Âne ma tô timama ma waihu'u asa. Tane nherẽ, te te ãnarĩzém na ãma ronomro wapsi, ma tô tinhimirosa'rata na ãma saprî. Taha wa, ma tô oto mo buru u, te te romhuri da.

³⁰ — Tawamhã ti'ra hãiba amoi ma, te duré rob'ru, ãdub'rata ma, te te ãrob'ruzém ne, buru u morî da, te te romhuri da. Tawamhã î'ra hã te asa tãma tinha, timama ma, âne: “Wẽ di tô, ãmama. Wa za tô mo, te romhuri da.” Tane nherẽ, ta hã timama mreme hã awa'awi te te saze nherẽ, morî õ di, buru u.

³¹ — E 'wa hã tawamhã, timama te te sina ãsaze hã te te tãma ãrob'ruzéb uwaibaba, ãmorî da hã. E ãdub'rada. E ãno. — Âne ma tô Zezusi hã ãma sadanharî za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norî nhib'apito norî hã, duré zudezu norî ma rowahutu'wa norî hã.

Tawamhã asa te tãma nharî za'ra:

— Dama ãpoto'rada ma tô timama mreme hã sina saze.

Tawamhã Zezusi te duré ãne tãma rowasu'u za'ra:

— Tane tô. Tane duré, danhib'apito ma rob'uiprazé ubumroi'wa norî hã duré pi'õ hã aibã zô si siwa'ru 're ãhãimana za'ra mono norî hã, ta norî hã aré 're hãimana wasété za'ra mono nherẽ, ãté te za 're sisisi, 'Re ãhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u hã, ta norî si tô sena na te te 're sazei pese za'ra mono wamhã. Tane nherẽ, a norî wa'wa hã ãté dame 're asisisi aba mono õ di za. Tô sena, wa ãne na hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

³² Zuwã Batita hã ma tô aré atẽme timorî za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te sima 're ã'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina 're anomro wẽ wa'aba mono zéb da hã, te te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ãsimirowasu'u na hã ãma 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Rob'uiprazé ubumroi'wa norî si ma tô ãma saze za'ra ãsimirowasu'u na hã, pi'õ hã aibã zô si siwa'ru 're ãhãimana za'ra mono norî zama. Tawamhã ta norî hã atõmo na 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono nherẽ, a norî wa'aba zama asimirosa'rata na 're saprî za'ra wa'aba mono õ di, ãsimirowasu'u na ãma 're ãsaze za'ra wa'aba mono zéb da hã. — Âne ma tô Zezusi hã tãma wasu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norî nhib'apito norî ma, duré dama rowahutu'wa norî ma zama.

*Buru na romhuri wasété'wa norî wasu'u
Marcusi 12.1-12; Rucasi 20.9-19*

³³ Tawamhã Zezusi hã te duré ãne tãma rowasu'u za'ra:

— Âne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ma'ãpé, ãwapari pese za'ra wa'aba za. Aibã hã te 're sãmra, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburu ãma ma tô a're, uwa 'ru hã. Te te a're pari, ma tô buru 'wawi wa'ra. Ma tô duré êtẽ nhisiwi sada ab're, ãwa uwa 'rãi watizéb da hã, ãwa'u zô. Taha pari, 'ri 'rãihã hã ma duré buru wa'wa 'manha, ãsipsaihuri norî zô, dasipapara rob'madã'ãzéb da hã. Tawamhã ma tô ni'wam norî hã sisõ'a ré pisutu za'ra, ãburu hã te te sô 're 'madã'ã za'ra mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rã prédu za'ra mono wapsi, te za te te tãma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'ã sãmra da.

³⁴ Tawamhã oto 'rãi prédu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tãma ãromhuri'wa norî hã satõrî za'ra tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madã'ã'wa norî te te tãma ãpo'o za'ra zô.

³⁵ Tawamhã buru u sihutu wamhã, ma tô buru tede'wa te te ãsatõrî za'ra hã siwi waibu, buru 'madã'ã'wa norî hã. Tawamhã buru tede'wai ma, romhuri'wa norî ma, ma tô rob'manharî wasété za'ra. Taha wa, ma tô misi siwi azã. ãhãiba amo ma duré siwi tãwî. ãhãiba amo ma duré êtẽ na siwi u'a za'êtẽ, dã'ã da.

³⁶ Tawamhã buru tede'wa hã te duré sô satõrĩ za'ra, tãma Ìromhuri'wa norĩ hã, ahã na. Tawamhã, ta norĩ hã buru u sihutu wamhã, ma duré tãma rob'manharĩ wasété za'ra, buru 'madâ'â'wa norĩ hã.

³⁷ Tawamhã 'rãwi te oto sima rosa'rata, buru tede'wa hã: “Ì'ra si'aibã hã te ìtẽme satõrĩ za'ra wamhã, ãté te za siwi hãiba wazé.” ãne te sima rosa'rata, buru tede'wa hã. Tawamhã uburé da te tiwi uprosi za'ra wa, te oto ti'ra uptabi hã satõ, tãma Ìburu 'madâ'â'wa norĩ u.

³⁸ Tawamhã wisi wamhã, buru 'madâ'â'wa norĩ hã te te duré sima sãmri za'ra wamhã, te ãne sima 'mahârã za'ra: “Õhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uirĩ na buru tede'wa da hã. Wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da.” ãne na ma tô sima 'mahârã za'ra, buru 'madâ'â'wa norĩ hã.

³⁹ — Tawamhã wisi wi, ma tô siwi ti'ã, buru tede'wai 'ra hã. Buru nhiti ma tô siwi waze. Tame ma tô siwi tiwĩ, buru 'madâ'â'wa norĩ hã. ãne buru tede'wai 'ra wasu'u 'rãsudu hã.

⁴⁰ Tawamhã Zezusi hã te oto sadanharĩ za'ra, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ hã, ãne:

— Buru tede'wa hã tiburu u apã wisi wamhã, e marĩ te za tãma 'manharĩ za'ra, tãma Ìburu 'madâ'â'wa norĩ ma hã.

⁴¹ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Buru tede'wa hã ãma pẽ'ezé za'ra ãna, te za dama 'ru za'ra, da te dasiwi uprosi da, aibã Ìwasété uptabi norĩ hã. Tawamhã te za duré da'apisutu, dama Ì'umna hã tãma Ìburu 'madâ'â'wa da hã. Ta norĩ hã te za Ì'uwaibã si te te tãma 're po'o za'ra, uwa 'ru 'rã hã, 're 'rã prédub za'ra mono wa. — ãne ma asa tãma waihu'u za'ra, Zezusi ma, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ hã.

⁴² Tawamhã Zezusi hã te oto sina ãma simiré'é êtẽ na, ãne:

— Oro 'Re Ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére hã 're sõré za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ãne Ìbaihã na rob'ui'ére hã:

“Êtẽ tomhãpã wẽ hã 'ri na'ratazéb da hã, wẽ uptabi nherẽ, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te aré siwi Ìwẽ'õ hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'âsi, pire na.

Uburé Danhib'apito hã ma tô ãne hã pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na 're Ìsa'wari mono da hã.

Taha wa, ãne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'âsi za'ra, wa norĩ hã.”

ãne duréihã wahi'rata nhimi'ui'ére na rowasu'u hã.

⁴³ — Êtẽ tomhãpã wẽ hã da te dasiwi Ìwẽ'õ ne, a norĩ wa'wa hã asiwi 're Ìwẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, 'Re Ìhâimana u'âsi mono nhib'a'u'wẽ, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za. Ai'upana wa'aba si te za oto 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're sib'a'uwẽ, Ìsimiroti te te 're Ì'madâ'â pese za'ra mono norĩ ãma. Tô sena, wa ãne na aima waihu'u za'ra wa'wa.

⁴⁴ Duré, êtẽ tomhãpã nhisiwi, zé'a 'manharĩ hã 're rere'e mono wa, 're Ìsipru pese za'ra mono ne, te za Ìwẽ'õ'wa norĩ hã hã za'ra, 'Re Ìhâimana u'âsi mono hã. Duré êtẽ tomhãpã hã zé'a 'manharĩ nhisiwi 're rere'e mono wa, te te 're Ìpru pese za'ra mono ne, te za 'Re Ìhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ si hã za'ra. Ta norĩ ãma hã 're sib'a'uwẽ za'ra mono õ di za. — ãne ma tô Zezusi hã sina ãma simiré'é, êtẽ wasu'u na hã.

⁴⁵ Tawamhã sasedoti Ìpire norĩ hã, duré parisezu norĩ hã, Zezusi te te ãma Ìromnhimiré'ézé hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sina waihu'u za'ra, tô õ norĩ udãna te te ãma Ìromnhimiré'é mono na hã.

⁴⁶ Taha wa, ma tô aré sima hãiba 'ru za'ra, te te dama 'ru za'ra da, dazazéb 're da te dasiwi sërẽ da, Zezusi hã. Tane nherẽ, ma tô dama tipahi za'ra aibã

norĩ hã, Zezusi hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, oto 're ãmorĩ na da te 're saze za'ra mono wa, da'ahã na.

22

Dasina damrozém na dasai ahã wasu'u *Rucasi 14.15-24*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romnhimiré'é na tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma, ãne:

² — 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Apito 'ra si'aibã hã tãma mro wẽ te, tãma ãrowẽzéb zarina ma tô sima roti, dasa hã te te dama 'manharĩ da, sa'ëtẽ na, ti'ra mrozém na hã.

³ Tawamhã ma tô ãsiré dasaihuri da, da'apisutu. Taha parip si ma tô tãma ãromhuri'wa norĩ hã satõrĩ za'ra, dazô hãsi da, ãtẽme dasihutu da, ãsiré dasaihuri da. Tane nherẽ, ta norĩ hã te te sima rowẽ za'ra õ di, ãtẽme si'aba'rẽ da hã, ãsiré ãsaihuri da hã aré.

⁴ Taha wa, te duré apito, tãma ãromhuri'wa norĩ hãiba amo hã satõrĩ za'ra, ãne: “Mo oto ai'aba'rẽi wa'aba, aré sô ãhãrã 'rata za'ra norĩ zô. Tawamhã ãne te za tãma ãzadawa wasu'u za'ra wa'wa: ‘Powawẽ norĩ hã, duré powawẽ zapu da te dasima ãhãipese za'ra hã ma dasiwi simro ni. Uburé ma tô marĩ hã dasiwi 'rã'õtõ ni, dasa da te ãhurizéb da hã. Taha wa, te za we ãtẽme ai'aba'rẽi wa'wa oto, wasiré wasa hã wa te huri da, ã'ra ãma ãmrozém na.’ ãne te za ta norĩ ma ãzadawa wasu'u za'ra wa'wa.” ãne ma tô apito hã tãma ãromhuri'wa norĩ ma waihu'u za'ra.

Tawamhã apito hã te te sô satõrĩ za'ra wa, te oto sô ai'aba'rẽ.

⁵ — Tane nherẽ, sô ãhãrã 'rata za'ra norĩ hã sô simipari za'ra õ di, ãtẽme si'aba'rẽ da, ãsiré saihuri da hã. Taha wa, sô simipari za'ra ãna ma tô ni'wam norĩ hã tiburu u ai'aba'rẽ, duré tinhimiromhurizéb u hã.

⁶ Ni'wam norĩ hã ma tô apito ma romhuri'wa norĩ hã siwi waibu. Te te waibui pari wamhã, ma tô niha tãma rob'manharĩ wasété za'ra. Taha pari, ma uprosi uburé.

⁷ Tawamhã apito hã tãma ãromhuri'wa norĩ, da te ã'uprosi wasu'u te te wapari wamhã, ma tô ab'rui pese. Taha wa, tãma da'wapéi'wa norĩ hã ma tô ãtẽme satõrĩ za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ, da te tiwi ã'uprosi za'ra u. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô uprosi, ta norĩ hã. Ma tô duré ta norĩ nhorõwa hã te te 'rĩ su, 'rĩ nho'õmo wa, aré tãma 're ãsimasa mono hã.

⁸ Taha pari, ma tô duré sô hã, tãma ãromhuri'wa norĩ zô, aimawi norĩ zô. Tawamhã ãne te tãma nharĩ za'ra: “Dasazéb da hã tâibã ma tô api pari za'ra ni, ã'ra ãmrozém na dasa da te ãhurizéb da hã. Tane nherẽ, sô ãhãrã 'rata za'ra norĩ hã we si'aba'rẽi õ di. ãbãre ma tô ta norĩ zô rowasédé hã tiwatobro za'ra, sô ãhãrã za'ra nherẽ, te te ãwapari za'ra õ wa.

⁹ Taha wa, te za oto dazô ãropéi wa'aba mo 'ri nhi'rity mono bâ, dasai u we danhimroi wa'aba mono da, danhopëtẽ za'ra wa'aba mono sidãpãsi.” ãne te satõrĩ za'ra, apito hã.

¹⁰ — Tawamhã te oto ai'aba'rẽ, 'ri nhi'rity mono bâ, dazô sõpré mono da. Tawamhã te te danhopëtẽ za'ra mono sidãpãsi, ma tô te te dazatõrĩ za'ra da'ahã na, 're ãdanomro wẽ mono hã, 're ãdanomro wasété mono norĩ zama. Tawamhã da'ahã uptabi na ma tô 'ri 're wa'wa nho'u hã dasiwi sitom ni, apito 'ra ãmrozém na dasai u, dasi'rã'õtõ wa.

¹¹ Tawamhã apito hã ma tô datẽme ãzé, dasi'rã'õtõzéb u, te te da'ab'madãã da. Datẽme sébré wamhã, ma tô aibã hã 'madãã pese, dasina damro wa, da'uzazé hã te te dame sima 'manherẽ õ wa, ãhã wẽ hã.

¹² Tawamhã ãne te sadanha, apito hã: “Īsiwaihu, e niha bâ ma we tane ré asé, dasina damro wa, da'uzazé hã we dame asima sêrê ãna.” ãne te sadanha.

— Tawamhã aibã hã te ari'iwi za, niha te te tãma nharĩ waihu'u ô wa, te te tãma ãma upai wa.

¹³ Tawamhã apito hã ma tô ãne tãma ĩromhuri'wa norĩ ma nharĩ za'ra: “Ma'ãpé, ã hã aibã hã asiwi âri aba, asiwi pawasisi aba da, duré asiwi hiwasisi aba da, rob u asiwi mei wa'aba da, robra u. Tame te za oto sina tiwawa, sina pê'êzé wa. Te za duré 'wasitete, te te oto robzépata za'êtê wa.” ãne ma tô apito hã tãma waihu'u za'ra. — ãne na ma tô Zezusi hã tãma ãma romnhimiré'é za'ra.

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã ma tô ãne na timreme na 'rãsutu:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã da'ahã uptabi na dazô 're hãrã mono nherê, da'umro na si te za da'ãma 're sib'a'uwê. — ãne na ma tô Zezusi hã timreme na tãma 'rãsutu za'ra.

Rob'uiprazé, danhib'apito ma, da te 're ĩpo'o za'ra mono zé wasu'u

Marcusi 12.13-17; Rucasi 20.20-26

¹⁵ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô ai'aba're Zezusihi nhiti, si'rã'õtô da, a'â. Si'rã'õtô wamhã, ma tô sima ãma roti za'ra, Zezusi hã te te siwi pibu da, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra zô, te te tãma ãma upa za'ra wa, da te dasiwi wê'ô da, duré da te dasiwi âri da.

¹⁶ Tawamhã Zezusihi u ma tô 'mazatõrĩ za'ra, tizadawa zapari'wa norĩ hã, apito Erodihi nhimiroti wê 'wa norĩ zama. Tawamhã Zezusihi u sihutu wamhã, ãne te siwi sadanha:

— Rowahutu'wa, asadawa nhipese ô na 're aihãimana mono zém na hã wa tô aiwaihu'u za'ra ni. Tô sena na te ĩwê na si dama 're ĩrowasu'u u'âsi mo, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina si. Asimiroti hã da te dasiwi 're wê'ô za'ra mono nherê, te tô ôhõ na si dama 're ĩ'aroti u'âsi mo. Duré ni'wam norĩ hã dama pire na 're hãimana za'ra mono nherê, aimawi hã aima 're hãimana mono ô di. Aiwapsi te 're dahãimana za'ra, aima hã.

¹⁷ Taha wa, wa za oto wa norĩ hã wasiwi asadhanharĩ za'ra ni, ãne. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hã wa te tãma 're po'o za'ra, ĩsimiwada'uri zarina. E 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, wê di, ãne hã. E tãma wê ô di. Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na asimirosa'rada hã, wa te waihu'u za'ra da. — ãne te siwi sadanha, Zezusi hã te te ãma tãma upa za'ra zô, timreme na hã.

¹⁸ Tawamhã tinhimirosa'rata wasété zarina te te sima ãma ĩroti za'ra zé hã ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, ma ãne tãma tizadawa na wa'rãmĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã te asadawa nhipese na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. E marĩ da, te ãne na asiwi ĩzadhanharĩ 'wa, ĩmreme na te aima ãma upa za'ra wa'aba da newa, asiwi ĩwê'ô wa'aba da.

¹⁹ Tane wamhã, ma'ãpé rob'uiprazé ĩsapotore hã we ĩma 'mai'âri aba pé, te 'madâ'â da, romanu norĩ nhib'apito ma, da te tãma 're ĩpo'o za'ra mono zéb da si, rob'uiprazé ĩsapotore hã.

Taha wa, nima hawi ma rob'uiprazé ĩsapotore hã tãma 'mai'ãwisi ni.

²⁰ Tawamhã Zezusi hã te te 'madâ'â wamhã, te oto sadanharĩ za'ra:

— E 'wai hãibarĩ, rob'uiprazé ĩsapotore na hã. E 'wa sisi ui'ééré duré, ãma hã.

²¹ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— ã hã, Roma ãma danhib'apito hãibarĩ, duré taha nhisi ui'ééré.

Tawamhã Zezusi hã ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Taha wa, Roma ãma danhib'apito ma, te za ĩsimiwada'uri zarina, marĩ hã tãma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo apã, ĩte wa. Tane duré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, te za marĩ hã ĩsimiwada'uri zarina si tãma 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo apã, ĩte wa, marĩ hã. — ãne ma tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²² Tawamhã parisezu norĩ zadawa zapari'wa norĩ hã ãne na te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Tawamhã Zezusihi ãma, marĩ te te 'manharĩ za'ra ãna, ma tô ãhawi ai'aba're, apã.

*Dahãiwa'utuzém na, Zezusi da te dasiwi ãsadanharĩzé wasu'u
Marcusi 12.18-27; Rucasi 20.27-40*

²³ Tawamhã sadusezu norĩ hã ma duré ãtème aihutu Zezusihi u, te te siwi sadanharĩ da, tinhimirowasu'u na te te tãma ãma upa za'ra zô. Ta norĩ hã 're dadã'ã za'ra mono wamhã, ab're hawi apã 're ãdahãiwa'utu za'ra mono ô na te te dama 're ãroti za'ra mono.

²⁴ Tawamhã, Zezusihi u simasa wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne:
— Rowahutu'wa, duréihã wahi'rada Mozési hã ma tô ãne dama rob'ui'ééré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na: “Aibã hã 'ra ô ré, 're dã'ã za'ra mono wamhã, te za ãno hã ãma 're mro za'ra, tizédé'aba mro na, 're 'ra za'ra mono da, ãwasu'u hã si'utõrĩ tã da, ãsédé'aba wasu'u hã.” ãne na Mozésihi nhimi'ui'ééré hã, wahi'rata norĩ ma hã. — ãne ma Zezusihi ma waihu'u za'ra, sadusezu norĩ hã.

²⁵ Tawamhã Zezusihi ma, te duré rowasu'u za'ra, ãne:
— Dasisãnawã si 're ãhãimana za'ra mono norĩ wasu'u hã wa za oto aima wasu'u za'ra ni. Ta norĩ wasu'u hã wa te waihu'u za'ra da, wa za ãma asadanharĩ za'ra ni za. Dasisãnawã si hã ma tô wasiré 're si'ubumro aré, wasiré zudezu norĩ hã 7 na ãhãiba za'ra hã, aibã norĩ hã. Tawamhã ãpoto'rada hã ma tô timro. Mro nherẽ, ti'ra hã sisõ'a ré te te 'maipoto ô ré, ma tô dãrã. Taha wa, ã'uirĩ na ma tô ãsõsi hã ãma timro tizédé'aba mro na, Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina.

²⁶ Tawamhã ãsõsibi zama ma tô dãrã, 'ra ô ré. Taha wa, ma duré taha nhosi hã ãma timro, tizédé'aba mro na. Tawamhã taha zama ma duré dãrã, ti'ra hã sisa'u te te 'maipoto ô ré. ãne zarina ma tô uburé ãdub'rata norĩ hã dã'ã sidãpãsi, nasi ãma timro za'ra aré, sisõwa're're. Tawamhã uburé ma sisarina ai'utõrĩ za'ra, 'mai'ra ô ré.

²⁷ Tawamhã pi'õ zama ma tô duré dãrã, timro norĩ zarina.

²⁸ Aibã norĩ hã 7 na ãhãiba za'ra hã ma tô pi'õi ãma siparabãsi nasi ãma timro za'ra. ãne ma tô tãma tiromhãimana za'ra. Tawamhã e 'wai mro uptabi za bété pi'õ hã, ab're hawi 're dahãiwa'utu za'ra mono wamhã. — ãne te Zezusi hã siwi sadanha, sadusezu norĩ hã.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Ab're hawi apã 're ãdahãiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã aima ãwaihu'u za'ra wa'aba ô zarina, ma tô ãma ãupa za'ra wa'wa, asimirosa'rata na hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're ãdahãiwa'utu mono zé wasu'u na zama, aima ãwaihu'u za'ra wa'aba ô zarina, ma tô asimirosa'rata na ãma ãupa za'ra wa'wa.

³⁰ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ab're hawi apã te te 're dahãiwa'utu mono wamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ne, te za oto 're dahãimana u'ãsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono ãna.

³¹ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ab're hawi te te 're ãdahãiwa'utu mono zém na, a norĩ wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono ô di. E 're sõré za'ra wa'aba mono ô di bété, duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ééré hã, wahi'rada Mozésihi ma, ãsiwasu'uzé hã, ãne na hã:

³² “Wa hã Abra'ãhã nhib'apito, wa 're ãhãimana u'ãsi, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito.” ãne ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Abra'ã norĩ uirĩ na nherẽ, Mozésihi ma, siwaihu'u. Wahi'rata norĩ hã dawĩ 're dã'ã za'ra mono nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, 're dã'ã za'ra mono ô di. Taha wa, ma tô ãsib'apito za'ra na siwasu'u. Dã'ã u'ãsi 're hãimana za'ra mono 'wa'ãhã,

Īsib'apito za'ra na aré siwasu'u ō di. — Āne ma tō Zezusi hã Abra'ã norĩ wasu'u hã tãma waihu'u za'ra, sadusezu norĩ ma.

³³ Tawamhã ãne hã da'ahã uptabi na da te wapari za'ra wa, ma tō ãma tatob'uzu za'ra ni, ĩsimirowasu'u na hã.

*'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti ĩpire uptabi wasu'u
Marcusi 12.28-34; Rucasi 10.25-28*

³⁴ Āne na Zezusi hã te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, ari'iwi te oto aimasa, sadusezu norĩ hã, niha te te ãma sada'ãbã waihu'u za'ra ō wa, waihu'u pese uptabi wa, Zezusi hã.

Tawamhã parisezu norĩ hã ãne na te te wapari za'ra wamhã, ma tō sitẽme ubumro a'ã, Zezusihi u siré si'aba'ré da.

³⁵ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa hã tō parisezu norĩ siré hã ma tō Zezusi hã sadanha, te te tãma ãma upa zô, te te pibu da, ãne:

³⁶ — Rowahutu'wa, e ma hã bété, danhipai u ĩpire uptabi hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré hã, ĩbaihã na hã.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã asa te tãma tinha, ãne:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti, danhipai u ĩpire uptabi hã, ãne: “'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, Asib'apito za'ra wa'wa hã 're morĩ wa, te za asiwi 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za ĩsimiroti na ãma 're ĩrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ẽ na tãma 're ĩromhuri u'ãsi za'ra wa'aba mo.”

³⁸ Āne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti, danhipai u ĩpire uptabi wasu'u hã.

³⁹ Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti amo hã, aiwa ĩpire uptabi hã, ãne: “Te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marĩ ĩwẽ zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asõpré wa'aba mo, ĩwẽ zô.” Āne ĩsimiroti amo hã ĩpire uptabi hã, Mozési te te ãma ĩrob'ui'éérézẽ hã.

⁴⁰ Ā norĩ si, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti ma, pire uptabi zahuré di. Uburé 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĩ'arob'ui'ééré mono hã duré ĩsada wasu'u 'rata 'wa norĩ zama te te ãma 're ĩrob'ui'ééré za'ra mono zẽ hã, e marĩ te ãma wasu'u za'ra, ã norĩ hã. Tō ō norĩ na si te ãma rowasu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da te dasiwi 're ĩsawi pese za'ra mono zéb da hã, duré 're ĩdasisawi pese za'ra mono zéb da hã. — Āne ma tō Zezusi hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wai ma waihu'u.

*Danho'reptui'wa na Zezusi te te ĩda'azadhanharĩzẽ wasu'u
Marcusi 12.35-37; Rucasi 20.41-44*

⁴¹ Tawamhã parisezu norĩ hã zahadu siré hãimana za'ra ré, te Zezusi hã sadanharĩ za'ra, ãne:

⁴² — E niha asimirosa'rata za'ra wa'wa hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na, we datẽme ĩmorĩ na hã. E 'wa sihudu na ma bété a norĩ wa'wa hã ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ hã:

— Apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. — Āne te duré asa tãma nharĩ za'ra.

⁴³ Tawamhã Zezusi te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Tane wamhã, ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, ãne na hã. Duréihã apito Dawi hã ma tō tinhib'apito na sisi, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisudu hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani nhimipawap-tobzéb zarina, ma tō tinhib'apito na sisi. Oro Dawihi mreme wasu'u na rob'ui'ééré hã, ãne hã nomro za:

⁴⁴ “'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ma tō ĩnhib'apito ma tinha, ãne:

Ī'rata te za 're asãmra mo ĩnhimire niwĩ, dama aipire na ĩsiré 're aihãimana u'ãsi mono da. Asitob'ru norĩ nhiptetezẽ hã wa za te tiwi 're a'uprosi,

wapu na aima 're hâimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwa na 're hâimana za'ra mono da oto.' Æne ma tô tãma waihu'u." Æne apito Dawihi mreime wasu'u na rob'ui'ééré hã.

⁴⁵ Dawi hã tinhib'apito na te te sisi nherë, e niha te za ãsihudu si 're hâimana, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisudu hã. Ma'ãpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. — Æne na te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

⁴⁶ Tawamhã ni'wa hã te te ãma sada'ãbã waihu'u ò di oto, Zezusihi zãda, 're ãsiwamnhãsi za'ra mono norĩ hã, parisezu norĩ hã. Taha wa, Zezusi hã timreme na te te tãma ãma upa za'ra zô, te te siwi sadanharĩ waihu'u za'ra ò di oto ta norĩ hã, te te sina mreime wazéb za'ra wa oto.

23

*Parisezu norĩ hâimanazé wasu'u
Marcusi 12.38-39; Rucasi 11.43, 46; 20.45-46*

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô dama rowasu'u, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma zama, ãne:

² — 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ hã duré parisezu norĩ hã dama pire za'ra di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina Mozési te te ãma ãrob'ui'éérézém na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono zéb da hã.

³ Taha wa, parisezu norĩ nhimiroti hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro aba mono da. Tane nherë, 're ãhâimana za'ra mono zéb zarina, ãsine 're ãhâimana za'ra wa'aba mono ò di za. E marĩ wa. Te te dama 're ãroti za'ra mono zém na si 're sôpré mono ò wa, ta norĩ hã.

⁴ Danhoihi waptob ãna, marĩ ãpire uptabi hã da te 're 'wasari mono da, da te dama 're ãromnhibu za'ra mono ne, te ta norĩ hã tinhimiroti na zama te te dama 're roti u'âsi za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti upana, taha na si 're danomro mono da, dama pire uptabi nherë, da te dasina 're ãuwaimrami za'ra mono zéb da hã. Tane nherë, ta norĩ hã te te 're dapawaptob za'ra mono ò di, ãma 're ãdanomro wë mono zéb da hã.

⁵ Taré da te 're 'madã'ã wë za'ra mono da, te marĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra, danho'a. Powawë hã 'manharĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti ui'ééré na ãbaihã nhemézëbre hã ãsa'ëtë uptabi na si te ãma 're si'uihã wasisi za'ra, tipaihi wib zama, 're nomro wë mono newa, da te 're 'madã'ã wë za'ra mono da. Taha da, te duré ti'uza hãpa za'ru pa ré na 're si'uza za'ra.

⁶ Te duré te te sima 're pisutu za'ra, dama ãpire norĩ simasisizém na si 're si'ubumroi mono da, dasa da te 're huri mono sidãpãsi, duré rowahutuzé mono bã, 'ri hã 're ãsimasa mono zéb 'remhã.

⁷ Te duré te te sima 're wë za'ra, dama ãpire norĩ hã damreme ãpire na da te 're ãsawi za'ra mono ne, dahãimana prédup sina da te 're sawi za'ra mono da, da'ahã na 'ri nhi'rity wa, da te dasima 're ãrowede za'ra mono zéb ãma hã. Te duré te te sima 're wë za'ra, da te 're sawi za'ra mono wamhã, rowahutu'wa na da te 're sisi za'ra mono sina, da te 're sawi za'ra mono da, dama 're ãdapire za'ra mono norĩ 'mahãrãzém na. Æne te ta norĩ hã uburé marĩ hã te te sima 're wë za'ra, dama ãpire zarina, da te 're 'madã'ã wë za'ra mono da.

⁸ Tane nherë, te a norĩ wa'wa hã simisutu asisãnawã 're anomro aba mo, asiré ãsazei'wai wa. Duré misire Asib'apito wa'wa hã. Taha wa, "rowahutu'wa" na dama aiwaptëre pire na da te 're asisi za'ra wa'aba mono da, 're asi'madã'ã ze za'ra wa'aba mono ò di za, a norĩ wa'wa hã.

⁹ Dawaptëre pire wë te, aimama za'ra wa'aba na 're danhisi za'ra wa'aba mono ò di za. E marĩ wa. Misire te Aimama za'ra wa'wa hã 're hâimana hãiwa ãma, siwaprosi.

¹⁰ Wa hã misire Asib'apito za'ra wa'wa hã wa 're ìhâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwétési te te ìpisutu wa, Danho'reptui'wa da. Taha wa, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono ò di za, danhib'apito na da te 're ì'asisi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹¹ Asiré norĩ ma ai'maipire wa'aba da, asina 'mairob'ruiwapari aba wamhã, te za 're ì'maipawaptob u'âsi aba mo, marĩ zô 're ai'manhimnhasi aba mono ãna.

¹² Ni'wam norĩ hã pire na 'rãwi sina 're sôpré mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te za tãma pisutu za'ra, wapu na dama 're hâimana za'ra mono da oto. Duré, ni'wam norĩ hã pire na 'rãwi 're si'madâ'â za'ra mono ò wamhã, ta norĩ ma si te za pisutu za'ra, pire na oto dama 're hâimana za'ra mono da. – ãne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, ìsiré 're ìwanomro mono norĩ ma zama.

*Zezusi hã parisezu norĩ ma, te te ìnharĩ za'ra zé wasu'u
Marcusi 12.40; Rucasi 11.39-42, 52; 20.47*

¹³⁻¹⁴ Tawamhã parisezu norĩ ma, te oto rowasu'u za'ra Zezusi hã, ãne:

– Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi ò na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Ridawa hã 're danhisisi tō mono da, da te dawĩ 're ìsitob za'ra mono ne, te a norĩ wa'wa hã dawĩ 're ìsawi za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwē mono zéb u 're danomro tō mono da. A norĩ wa'aba zama te 'Re ìhâimana u'âsi mono wi 're asihâiba zawi za'ra wa'aba mo, ai'ãma 're sib'a'uwē za'ra wa'aba mono tō da.

¹⁵ – Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, a norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tô datēme 're ìropéi wa'aba mo daro mono bâ, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u na da te 're asaze za'ra wa'aba mono da. Tawamhã ni'wam norĩ hã asiniwĩ 're sipizari za'ra wa'aba mono wamhã, 're anomro wasété aba mono zéb zarina, ma tô 're hâimana wasété uptabi za'ra, asimiroti wasété aba zarina. Taha wa, ropipa ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're aihã za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te za te te 're hã za'ra za'ëtē, ta norĩ hã.

¹⁶ – A norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E ni'wa hã tob'a nherē, te za dazaprōni wē. Mare di. Tane te duré a norĩ wa'wa hã roti senai'ò na dama 're ìroti wasété za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na waihu'u za'ra wa'aba ò wa. ãne te dama 're ìroti wasété za'ra wa'aba mo: “Áté ni'wam norĩ hã te za marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra. Tawamhã áté tô sena te te dama 're ìropisutu za'ra mono zém na, da te 're saze za'ra mono da, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorōwa nhisi hã te te ãma dama 're waptob za'ra, tinhimiropisutu me. ãne na te te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono ò nherē, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're hã za'ra mono ò di za. Tane nherē, ni'wam norĩ hã marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, oru 'manharĩ hã ëtē'ubuzi pré 'manharĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorōwa 're, 're ìsimasa mono na te te dama 're rowasu'u za'ra mono nherē, te te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono ò wamhã, te za te te 're hã za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.” ãne te ai'rã ahã na dama 're ìroti za'ra wa'aba mo, tô senai'ò na.

¹⁷ E niha waihu'u za'ra wa'aba ò di bété, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Datob'a na 're ìdanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Ètē'ubuzi pré 'manharĩ hã 'ri 're wa'wa 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorōwa ãma 're simasa mono wa, tãma sawi di, oru 'manharĩ hã. Oru 'manharĩ hã ìsōrōwa ãma 're simasa mono ò 'wa'ãhã, aré tãma sawi ò di. Taha wa, 'ri hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zé hã oru 'manharĩ, ìwa 're ìsimasa mono zawi nhipai u, sawi uptabi di tãma, 'ri hã. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorōwa

nhisi na zama taré dama 're dasiwaptob za'ra mono õ di za. E ãne hã asima waihu'u za'ra wa'aba ã bâ.

¹⁸ Æne na te duré dama 're ãroti wasété za'ra wa'aba mo: “Ni'wa hã marĩ na te te dama 're ropisutu mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa ãma, tãma danhoprubzé nomrizém nhisi na wedeza ne nhisi na te te dama ãma 're waptob za'ra mono wamhã, duré te te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te azãri õ di za. Tane nherẽ, ni'wa hã tãma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, tinhoprubzé te te ãhiri nhisi na dama ãma 're siwaptob za'ra mono wamhã, duré te te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, tawapsi te za azã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.” Æne te duré siwa'ru dama 're ãroti za'ra wa'aba mo, tô senai'õ na.

¹⁹ E niha waihu'u za'ra wa'aba õ di bété, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. Datob'a na 're ãdanomro mono ne, te 're anomro aba mo. Danhoprubzé hã tãma danhoprubzé nomrizém nhisiwi, da te tãma 're ãsa'ra mono zé hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, sawi di. Tane nherẽ, tãma 're ãdanhoprub za'ra mono zé hã ãsõrõwa ãma tãma danhoprubzé nomrizém nhisiwi 're simi'wara mono õ 'wa'ãhã, aré tãma sawi prã ti, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã. Taha wa, tãma danhoprubzé nomrizé hã tãma 're ãdanhoprub za'ra mono zéb zawi nhipai u, tãma sawi uptabi di. E ãne hã asima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

²⁰ Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, danhoprubzé nomrizém nhisi na dama ãma 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré uburé ãsisiwi danhoprubzém nhisi na zama dama ãma 're siwaptob za'ra.

²¹ Duré ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa nhisi na dama ãma 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré ãwa 're ãsãmra mono nhisi na 're siwaptob za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhisi na.

²² Duré ni'wam norĩ hã hãiwa nhisi na dama 're siwaptob za'ra mono wamhã, taha nhisi zarina te duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono, pire na te te 're ãda'ab'madã'ã mono zém nhisi na dama ãma 're siwaptob za'ra, ãwa 're ãsãmra mono nhisi na zama, tô õhõ nhisi na.

²³ — Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihãimana uptabi õ na dama 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rada hã taha ma, tãma ãpire prã si te 're ã'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Wesuirã ãsu zadazei mono hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ãsimiroti 'rata zarina, tãma 're ãpo'o za'ra wa'aba mo, syry na, oterã na dasai wazarizém nhisi hã, duré wesuirã ze, duré cominhu. Tane nherẽ, ãsimiroti pire na Mozési te te ãma ã'arob'ui'éré mono hã 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di, ãsarina si dama 're ãrob'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré da'ãma 're aipẽ'ëzé za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna 're anomro aba mono zéb da hã. Æne hã ãsimiroti ãpire prã norĩ zu, 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, te aré tô sena aihãimanazém na asina tãma 're ãuwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma.

²⁴ E ãtob'a hã simizaprõni wẽ bâ. Mare di. Tane te duré a norĩ wa'wa hã roti senai'õ na dama 're ãroti wasété u'ãsi za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã sena na aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ wa. ãsimiroti pire norĩ hã 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ nherẽ, ãsimiroti ãpire prã norĩ si, 're ã'madã'ã pese za'ra wa'aba mono zéb da si, te 're asiwasutu u'ãsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ — Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihãimana uptabi õ na dama 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Æne na wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa: Hãsizé hã duré pratu hã ãmana wawip si, da te 're upsõ za'ra mono wamhã,

ĩwa'wamhã wasété di, zahadu upto wa. Tane, a norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'aba mono da, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti ĩpire prã norĩ si 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherẽ, aipẽ'ẽ 'remhã asimirosa'rata wasété na te zahadu ĩré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te duré danhibrob na si 're ĩda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihâimana uptabi õ zarina, te duré marĩ na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

²⁶ Parisezu norĩ, datob'a ne 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé aihâimana wasété za'ra wa'aba zé hã rême pese za'ra wa'aba, danhimihâsizé wa'wa hã upto wa, da te 're ĩ'upsõ za'ra mono ne. Tawapsi te za oto 're anomro wẽ wa'aba mono zém na sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁷⁻²⁸ — Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Āne na wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa: Adâ'â 'ru hã ĩmana wawimhã te za a ni, ĩ'madâ'â ze zéb da hã. Tane nherẽ, 're ĩdadâ'â za'ra mono norĩ hi hã te ĩwa 're simi'wara u'âsi ab're 're, dahâiba 'ro zama. ĩwasété si te ĩwa 're simi'wara, ab're 'remhã.

Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono newa, te da te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'wa, sô'awim na hã. Tane nherẽ, aipẽ'ẽ 'remhã aiwasété uptabi na te ĩré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâimana uptabi õ zéb zarina si, te dama 're anomro aba mo.

²⁹ — Parisezu norĩ, duré dama rowahutu'wa norĩ, aihâimana uptabi õ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. A norĩ wa'wa hã duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã aima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono newa, ma tô ta norĩ 'ru na marĩ hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, ĩ'madâ'â ze zéb da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ 'ru na hã.

³⁰ Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te duré āne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã wahi'rata norĩ siré 're wahâimana za'ra mono 'wa'âhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã wa te aré 're simroi mono õ di, ĩsiré za'ra.” Āne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo.

³¹ E marĩ te bété aima wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa pãrĩ'wa norĩ nhihudu na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. ĩsine marĩ ĩwasété si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

³² Taha wa, aih'i'rata norĩ te te 're ĩrob'manharĩ na'rata wasété za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono tô, asima āma 're sa'ëtẽ za'ra wa'aba mono da, aima wẽ za'ra wa'aba ze te bâ.

³³ Parisezu norĩ, a norĩ wa'wa hã wahi nhipãrĩ pese ne, te 're anomro aba mo. E ropipa u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asatõrĩ za'ra wa'aba mono zém na ĩsimihâzé wi, tiwi 're aiwairébé aba mono da bâ.

³⁴ Ni'wam norĩ hã wa za oto te 're satõrĩ za'ra, atême 're nomro aba mono da, ĩmama 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, ĩsimiroti na te te aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono da, āma 're anomro wẽ wa'aba mono da oto. Tane nherẽ, ĩzadawa para õ nherẽ, te za 're ĩsimroi wa'aba mo ta norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Te za duré dama 're ĩ'ru za'ra wa'aba mo, wedepo'o nhonhi'rãmi na hãwi da te 're sasõmri za'ra mono da, 're dâ'â za'ra mono da, hãwi. Rowahutuzéb 're, te za duré 're ĩhã za'ra wa'aba mo, powawẽ hãwaré na. 'Ri wa'õtõ mono bâ te za duré sô 're anomro aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zô, tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono da, ta norĩ ma zama.

³⁵ Duréihã aih'i'rata 'wa hã ma tô Abé hã tĩwĩ, marĩ te te 'manharĩ wasété õ nherẽ. Ta hawim haré, ma tô aih'i'rata norĩ hã te te 're danhimro za'ra da'ahã

na, 're danomro wasété mono õ nherẽ. Daza'u si ma duré Zacaria hã siwi tĩwĩ. Ta hã Baratizaha 'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, tãma danhoprubzẽ nomrizẽb 'rata te te tãma romhuri ré, ma tã wĩrĩ ni, wedeza ne 'rata. ãne ma tã aihirata norĩ hã da'ahã na te te 're danhimro, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti si te te 're 'madã'ã pese za'ra mono nherẽ, ta norĩ hã. Ta norĩ ne, te duré a norĩ wa'wa hã dama 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa hã wa za aiwasédé hã te ai'ãma 're sa'ra wa'wa, uburé aihirata norĩ te te 're ãdanhimroi mono zéb zarina. Taha wa, te za te te 're aihã za'ra za'ëté za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

³⁶ ãne hã wa tã sena, aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za tã te te 're aihã za'ra za'ëté 'wa, nimosi ãaipoto té wa'aba mono hã ãaihãimana za'ra wa'wa hã, ãne na dama 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina, aihirata norĩ nhipãrĩ zarina zama. — ãne ma tã Zezusi hã parisezu norĩ ãma simiré'é za'ra, ãhirata norĩ na.

*Zezusi hã, Zeruzarẽ ãma 're ãdahãimana za'ra mono ãma ãpẽ'ẽzézé wasu'u
Rucasi 13.34-35*

³⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha, ãne:

— Zeruzarẽ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ ãma, ai'ãma ãpẽ'ẽzézé za'ra wa'aba di. Aihirata norĩ hã ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã te te 're simroi u'ãsi. Datẽme te te 're ãsatõrĩ za'ra mono norĩ zama, te duré te te 're simroi u'ãsi, ëtẽ na. Si'a hã ti'ra zawĩ te, 're ãpapo za'ra mono ne, wa aré te ãsima 're aiwẽ u'ãsi za'ra wa'wa, ãsitẽme te 're ai'awaibui wa'aba mono da. Tane nherẽ, asima 're ãwẽ za'ra wa'aba mono õ di asa.

³⁸ Taha wa, tinhorõwa hã te za oto tirẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ãma 're ãaiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Baba na te za oto 're sa, 'ri 'rãihã hã. Ma'ãpẽ ãne na ãzadaihu'u za'ra wa'aba.

³⁹ Duré a norĩ wa'wa hã ãhãiba 'madã'ã na sahu za'ra wa'aba õ di za, a'ã. Niwapsi te za duré ãhãiba 'madã'ã za'ra wa'wa, ãne na ãwaihu'u za'ra wa'aba wapsi: “Zezusi hã, ta hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para we ãmorĩ ti'ai u, Danho'reptui'wa da. Taha wa, ãwẽ si te te tãma 're anhomri u'ãsi, ãmama hã.” ãne na aipẽ'ẽ 're ãwaihu'u za'ra wa'aba wapsi, te za ãhãiba 'madã'ã na duré ãsahu za'ra wa'wa.

ãne ma tã Zezusi hã dama siwaihu'u.

24

'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé, romhutu'õ za ãsi'utõrĩzé wasu'u

Marcusi 13.1-2; Rucasi 21.5-6

¹ Tawamhã wa norĩ hã wa tã wawairébé ni, Zezusihi siré, 'ri 'rãihã hawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zém hawi. Aré oto morĩ da, ma rob u watobro, Zezusi hã. Tane nherẽ, wa norĩ hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã wa tã 'rãwi ãtẽme aimasam ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa hã te te wama wasu'u za'ra da, uburé 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri, 're ãsimasa mono zama.

² Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, ãne:

— ãhãta tã 'ri hã wẽ na 're simasa mono ré, te ãmadã'ã za'ra wa'wa. Tane nherẽ, niwapsi te za dasiwi pru pese ni, ëtẽ na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, ëne hã. Sisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, ëne hã. Tãibã za oto. Tã sena, wa ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. — ãne ma tã Zezusi hã wama waihu'u sirõmo za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

*Robzépata wasu'u, da'ruiwapari na rowasu'u me
Marcusi 13.3-13; Rucasi 21.7-19*

³ Tawamhã Zezusi hã te oto nhamra, Oriwera na êtê 'rãihã nhisi âma. Sahã na sãmra wamhã, wa tô 'rãwi ãtême ubumro ni Zezusihi u, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã, wahãiba pisutu wa te wasiwi sadanharĩ za'ra da, ãne:

— E niwa te za ãne hã ãma tiromhãiba, 'ri nhamrazéb da hã. Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na, marĩ ãwatobrozé hã, ãsõwa wa te ãma waihu'u sirõmo za'ra da. Duré e marĩ te za watobro, apã we aimorizéb da hã, wa te ãma ãwaihu'u sirõmo za'ra zéb da hã, duré rob'rãsutuzéb u hã bãdã, ãwa ãwaptã'ãzéb da hã. — ãne wa tô wasiwi sadanharĩ ni, Zezusi hã.

⁴⁻⁵ Tawamhã Zezusi hã te ãne na asa wama rowasu'u za'ra:

— Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipse na sisarina datême 're nomro, ahã na. Wa hã newa, te za taré ãnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, Cristu na, Danho'reptui'wa na. Tawamhã da'ahã na te za ta norĩ ãma da te 're sasõmri za'ra, tô sena newa, dama 're ãsiwasu'u za'ra mono zé hã. Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã aihãimana nhimiza'rese, 're aihãimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipse sina, datême 're ãnomro mono norĩ ãma, 're sasõmri za'ra wa'aba mono tô da.

⁶ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ãropupu'u za'ra mono zé hã te za 're ãwapari za'ra wa'aba mo, romhã na 're ãdasi'wapé za'ra mono norĩ wasu'u zama. ãne hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za, ãdasi'wapéi ma hã. Dasi'wapé te za tô dazada 're wairébé. Tane nheré, ta hã rob'rãsutu õ di.

⁷ Danhipti'ai amoi u te za dasisõ 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bã te za tô 're ãsiwasutu za'ra. Nima niwãmhã danho õ wa, te za duré da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Nima niwãm norĩ ré hã te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra.

⁸ ãne na dama 're romhãimana mono wamhã, za daré ãrob'rãsutu na'rata zé, te wasu'u, pi'õi ãma ãwasã hã 're ãsépu'u na'rata za'ra mono ne hã. ãhã haré dazõ 're wairébé mono õ di za. — ãne ma tô Zezusi hã wama rowaihu'u za'ra, romhã ré.

⁹ ãne ma tô duré wama rowaihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma:

— Tawamhã ãne na oto daré 're romhãimana mono wamhã, te za da te 're aiwaibui wa'wa, da te dama 're ai'ru za'ra wa'aba mono da, rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, duré da te 're asimroi wa'aba mono da. ãzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa, daro mono bã.

¹⁰ ãne na daré 're romhãimana mono ré, te za ãzazei'wa norĩ hã te te 're ãzazei utõrĩ za'ra, ahã na. 'Rãwim nheré, te za duré dama 're sihãiba nhomri za'ra, da te 're ãruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te 're waibui mono da. ãzazei'wai wa, tisisãnawã na sima 're hãimana za'ra mono nheré, te za oto 're si'ruiwapari za'ra, 'rãwim nheré.

¹¹ 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa newa, roti tô senai'õ na te te dama 're ãroti za'ra mono norĩ hã te za datême 're nomro, sadawa nhipse na te te dama 're rowasu'u za'ra mono da, taré. Tawamhã ãsimiroti hã te za tô da te 're saze za'ra, tô sena newa, ta norĩ hã sadawa nhipse na taré dama 're siwasu'u za'ra mono nheré.

¹² Duré dawasété uptabi na si da'ahã uptabi na za oto 're danomro mono wa, te za 're ãdasisawi za'ra mono zé hã dawi 're si'utõrĩ za'ra.

¹³ Tane nheré, ni'wam norĩ hã rob'rãsutu u siptete sina ã'ãma 're nomro u'ãsi mono wamhã, duré ãwi 're sipizari za'ra mono õ wamhã, ta norĩ si te za ropipa hawi tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra.

¹⁴ 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwé mono zé wasu'u hã ãwé uptabi hã, ãzazei'wa norĩ hã te za daro mono bã te te dama 're wasu'u za'ra, daro mono bã da te oto 're wapari za'ra mono da, da te ãma 're ãsaze za'ra

mono zéb da hã. Tame te za oto tirob'rãsutu. — ãne ma tô Zezusi hã wama rowaihu'u za'ra, romhã ré.

Robzépata za'ětē uptabi wasu'u

Marcusi 13.14-23; Rucasi 21.20-24

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã Zezusi hã ma duré ãne na wama rowaihu'u sirõmo za'ra:

— Zahadu wapsi, te za asiwi ï'madâ'â za'ra wa'wa, marĩ ïwasété uptabi hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorõwa ãma te za tihâiba, te te siwi ïwë'õ pe hã. Taha ãma ma tô Dani'é hã rob'ui'ére siro duréihã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. (Ãhã wasu'u na rob'ui'ére hã 're sõré za'ra wa'aba mono wamhã, ma'ãpé ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhã ãne hã za oto daré romhâimana wamhã, rowasété si te za a'â daré 're sa'wari. Taha wa, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ïsi'ubumroi mono norĩ hã, wara sina te za 're sisa're, êtē 'rãihã u tiwi simani za'ra da, duré sisõ'reptu za'ra da.

¹⁷ Ni'wam norĩ hã 'ri nhisi hãpã ãma si'ubumroi wamhã, tinhibrob zô sisisi õ di za a'â, 'ri para u hã. Õne haré te za dame sisa're, êtē 'rãihã u, ta norĩ hã.

¹⁸ Duré ni'wam norĩ hã buru ãma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tēme sisa'rei mono õ di za apã, tisi'ubuzéb zô. Mare di. Õne haré te za duré ta norĩ hã êtē 'rãihã u dame sisa're.

¹⁹ ãne hã rowasédé hã daré hâimana wamhã, ïwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, ï'ra pré ré norĩ ma zama.

²⁰ Taha wa, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi aba mo, rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré, duré sabadu na romhuri zahârizém na bâdã hã te te pisutu tõ da, êtē 'rãihã u asa'rei wa'aba mono zéb da hã, rowasété wi aimani za'ra wa'aba zéb da hã.

²¹ Rowasédé hã oto dazô 're wairébé mono wamhã, te za oto robzépata za'ětē za'ra ni. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ï'aropoto na'rata mono zém hawimhã, ãne na hã da te 're robzépata za'ětē uptabi za'ra mono õ di. Niwamhã ãne na hã da te 're robzépata zahu za'ra mono õ di za.

²² 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô sima pisutu, bâdã hã za da te 're ïrobzépata za'ra mono zéb da hã, te te dama wâtari da, rowasété ré da'ãma romhâimana pahã tõ da. ãne hã te te sima pisutu õ 'wa'ãhã, te aré uburé dasi'utõrĩ pese, za daré ïrob'rãsutuzém na hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwë za'ra mono da, te te sima 're ï'apisutu mono norĩ zawi te, te za ãne hã 'manha.

²³ — Za da te 're robzépata za'ětē za'ra mono ré, ãté ni'wam norĩ hã te za te te aima 're da'mahârã za'ra wa'wa, ãne: “Ãhãta, Cristu, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu, Danho'reptui'wa da.” ãté aimawi norĩ hã te za duré ãne te te aima 're da'mahârã za'ra wa'wa: “Õhõta, Cristu.” ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, damreme na hã.

²⁴ E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã te za datēme 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipese na. Ta norĩ hã marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'õ hã te za duré te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para newa, da te ãma 're sasõmri za'ra mono da. ïsazei'wa norĩ zama te te dame ãma 're saze za'ra mono da, te za ãne na te te dama 're romhõsi za'ra. Tane nherë, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono õ di za ta norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're apisutu sirõmo mono wa, ãma 're sib'a'uwë za'ra mono da.

²⁵ ãne hã wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, zahadu romhâimana õ ré. Taha wa, ma'ãpé ãma 're asõpré u'âsi aba mono za, ãne na hã.

26 — Āté ni'wam norĩ hã te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ĩpisudu hã ma tô wei mo, apã. Ōhõta te nhamra, a'ubuni wi.” Āne hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, a'ubuni u 're anomro aba mono õ di za, ĩzõ 're asõpré wa'aba mono da. Āté te za duré ãne da te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa: “Āhãta ma dawĩ aima'u.” Āne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na hã, wa hã pi'uriwi nimahã na hã za we apã ĩmorĩ õ na dâ'ãsina.

27 Tã 're si'ubuzi za'ra mono wamhã, dama rob'madã'ã pibu pese di, hãiwa mono bã hã. Tane duré, wa hã dasiré ĩpodo hã apã we ĩmorĩ wamhã, aihĩni te za ĩ'madã'ã za'ra ni.

28 — Sipahudu hã marĩ dã'ã u 're si'rã'õtõ mono wamhã, dama pibui pese za'ra di, marĩ hã 're dã'ã za'ra mono wa, 're ĩsimi'wara mono zé hã. Tane, wa hã apã we ĩmorĩzé hã uburé dama ĩpibu pese za'ra di za oto. — Āne ma tô Zezusi hã wama sina rowaihu'u sirõmo za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã za we apã ĩmorĩzé wasu'u

Marcusi 13.24-27; Rucasi 21.25-28

29 Āne na ma duré wama waihu'u sirõmo za'ra:

— Tawamhã da te 're robzépata za'ëté za'ra mono parip si, awa'awi te za bãtã na tirobra. A'amo zama te te rob'uiwẽ õ di za oto. Wasi norĩ hã te za duré rere, hãiwa hawi. Uburé hãiwa na 're ĩsimasa mono hã te za duré 're sisa're.

30 Āne hã daré romhãimana pari, marĩ hã te za watobro hãiwa na, dama ĩpibu pese zéb da hã, wa hã dasiré ĩpodo, apã we ĩmorĩzém na da te ĩãma waihu'u za'ra da oto. Tawapsi te za oto daro mono bã dasiwi ĩ'madã'ã ni, hãiwa'a na we ĩmorĩ ré. ĩwaihu'u pese na wa za wei mo apã, duré ĩhãiba na hã rowa'a za'ëté ré. Da te dasiwi ĩ'madã'ã za'ra wamhã, te za 're dazadari za'ra, robzawi te, danhimiza'rese ĩzõ 're danhimipari za'ra mono õ wa.

31 Tawamhã hãiwa ãma ĩma romhuri'wa hã tinhimnihãrãzém na te za oto amnihã, hãrã 'rãihã uptabi na, daro mono bã da te ĩwapari za'ra da hã. Simnihãrã wi, hãiwa hawi ĩma romhuri'wa norĩ hã wa za we dazõ satõrĩ za'ra, ti'ai u. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da, te te sima 're ĩ'apisutu mono norĩ hã te za we daro mono bã te te simro, ĩtẽme. — Āne na ma tô Zezusi hã romhã ré wama waihu'u sirõmo za'ra.

Pidera wede wasu'u

Marcusi 13.28-31; Rucasi 21.29-33

32 Tawamhã ãne te duré wama rowasu'u za'ra:

— Pidera wede na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Pidera wede panhipti hã wapti'i wamhã, duré ĩsu té hã 're wairébé mono wamhã, tawapsi te za oto ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tã 're ĩta'a mono zéb u 're ĩromhutu mono zém na hã.

33 Tane duré, marĩ hã 're ĩromhãimana mono zéb da, te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madã'ã za'ra wa'aba wamhã, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, rob'rãsutuzé hã za oto ĩwatobro na hã.

34 Tô sena, wa ãne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Ā hã uburé rowasédé hã dazõ 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã 're dã'ã za'ra mono õ ré, te za ĩsõ'a za'ra ti'rãsutu, romhãimanazé hã.

35 Nimahã na te za hãiwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nherẽ, ĩnhimirowasu'u hã si'utõrĩ waihu'u õ di za. Pire na te za dama 're hãimana u'ãsi. — Āne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, Zezusi hã za we apã ĩmorĩzé wasu'u

Marcusi 13.32-37; Rucasi 17.20-37

36 Tawamhã Zezusi hã ma duré ãne na wama waihu'u sirõmo za'ra:

— Æne hã uburé za daré 're ïromhâimana mono zéb da hã, ni'wa hã bâdâ hã te te waihu'u õ di. Hãiwa ãma romhuri'wa norĩ zama, bâdâ hã te te waihu'u za'ra õ di duré. Wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra nherẽ, te duré bâdâ hã waihu'u õ di. Ìmama ma si, waihu'u pese di bâdâ hã.

³⁷ Danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, wa za wei mo apâ dasiré ïpodo hã, duréihã Nowé 're hâimana mono ré hã, danhimiza'rese ãna 're ïdahâimana za'ra mono ne.

³⁸ Ta norĩ hã daro mono bâ daré âpusi mono õ ré hã, ma tô 're saihuri, tisa na. Te te 're âhuri duré, rowẽ na 're rosa'wari u'âsi mono da newa. Te duré sina 're mro za'ra. Æne ma tô danhimiza'rese ãna 're dahâimana za'ra, Nowé hã uba're ne 'manharĩ 're sébré õ ré, 'ri ne 'manharĩ remhã.

³⁹ Tawamhã rosa'rese õ ré, ma tô daré âpusi. Tawamhã uburé ma dasi'utõrĩ pese, â na. Tane duré, wa hã dasiré ïpodo hã danhimiza'rese ãna 're danomro mono ré, wa za wei mo, apâ.

⁴⁰ — Até aibã norĩ hã buru na siré te te romhuri zahuré ré, wa za we apâ mo, dazô. Tawamhã ïhãiba amo hã até te za tiwi ti'â hãiwa u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ïhãiba amo si te za tirẽ.

⁴¹ Até pi'õ norĩ hã siré 'ru'u zahuré ré, te za tiwi ti'â, ïhãiba amo hã. Tawamhã ïhãiba amo si te za tirẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

⁴² Taha wa, te za asimiza'rese, ïzô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo, wa hã Asib'apito za'ra wa'wa hã apâ we ïmorĩzé hã bâdâ hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

⁴³ Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. 'Ri tede'wa hã ïsõrõwa u ïsipsaihuri ïwisizé hã, bâdâ te te waihu'u sirõmo wamhã, tawamhã barana te za sô rob'madâ'â u'âsi, sõtõ ãna, 'ri para u sébré tõ da, tiwi sipsaihuri õ'umnhasite.

⁴⁴ Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za asimiza'rese ïzô 're asõpré u'âsi aba mo. E marĩ wa. Wa hã dasiré ïpodo hã nimahã bâtâ na ïzô asimipari za'ra wa'aba õ zém na za we apâ ïmorĩ na dâ'âsina. — Æne te Zezusi hã wama roti za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma, wanhimiza'rese sô 're wanhimipari za'ra mono da.

*Romhuri'wa ï'umnhasi wasu'u, romhuri'wa ï'umnhasi'õ wasu'u me
Rucasi 12.41-48*

⁴⁵ Tawamhã Zezusi te duré wama ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Dama romhuri'wa ï'umna hã duré ïsimiroti wẽ hã, e niha 're ïhâimana mono zé hã. Æne hã 're hâimana mono wamhã, te za ïsib'apito hã nimomo tiwi morĩ õ ré, tãma pisutu, uburé tãma ïromhuri'wa norĩ hã ïsa'u nherẽ, te te sô 'madâ'â za'ra da. Te za duré tãma roti, bâtâ pisutuzém na ïsazéb da hã, te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma ïromhuri'wa norĩ ma.

⁴⁶ Tawamhã apâ we ïmorĩzéb u, tinhib'apito nhimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami wamhã, tãma rowẽ di za, romhuri'wai ma hã.

⁴⁷ Taha ma, tãma rowẽ uptabi di za tô. E marĩ wa. ïsib'apito hã apâ wisi wapsi, te za tãma pisutu, uburé ïsimarĩ hã te te tãma 're 'madâ'â u'âsi mono da oto, tãma umnhasi uptabi wa.

⁴⁸ Tazahã, tinhib'apito za're'ra, ïsimiroti hã te te tãma ãma uwaimrami õ wamhã, tãma rowẽ õ di za. Até apito za're'ra, te za 'rãwi sima tinha: “Ïnhib'apito hã simahudu õ di.”

⁴⁹ Tawamhã sô rowaptâ'â wẽ te, te za oto tizapari romhuri'wa norĩ hã te te 're ahã za'ra. Ázé hã te za duré te te 're hãsi, âzézei'wa norĩ siré. Siwa'ru te za oto 're hâimana.

⁵⁰ Tawamhã simisa'rese ãna hâimana ré, te za ïsib'apito hã ïtẽme wi apâ, sô ïsimipari õ zém na nimahã bâtâ na, siwa'ru.

⁵¹ Tawamhã sa'êtê te za azâ, tãma ïromhuri'wa hã. Tane ni'wam norĩ hã apã we ïmorĩ õ ré, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ wamhã, te za tãma pisutu za'ra, ropipa u 're sisisi mono da, dasiré, ïsimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono newa, taré ãma 're dawata za'ra mono da, 're ïhâimana wasété za'ra mono norĩ zu. Tame te za oto 're 'ry'ry. Te za duré 're 'wasitete za'ra, te te 're robzépata za'êtê za'ra mono wa. — ãne na ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma.

25

Pi'õi hãiba tém norĩ hã dasina damro u, ïsi'aba'rézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô tinhimirotnhimiré'é na wama rowasu'u za'ra, ïsiré 're ïwanomro mono norĩ ma, ãne:

— Nimahã na si 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zéb da, apã we dazô ïmorĩ wamhã, ni'wam norĩ si te za, ïzô 're simipari za'ra mono sina, hãimana nhimiza'rese 're hãimana za'ra. ã norĩ wasu'u zarina, wa za ãma aima romnhimire'é za'ra wa'wa, ãne. Pi'õ ïpréduptém norĩ hã barana ma tô ai'aba'ré, dasina damro u, 10 na ïhãiba za'ra hã, ïmro'õ norĩ hã. Aibã hã za azarutu na ïmro zô simipari za'ra da, ma tô ïtême ai'aba'ré, pi'õ nhorõwa u. ãro'ore hã te siré 'wasa hãiba bâ, aibã hã za pi'õ na ïmro u wisi wa, te te tãma ãma rob'uiwẽ za'ra da, zudezu norĩ hãimanazéb zarina.

²⁻⁴ Tane nherẽ, pi'õ ïpréduptém norĩ hã 5 na si ma tô hãiba mono bâ rob'rãi wa'u to hã siré 'wasa, simhi ne êtê 'manharĩ 're, ãro'ore da hã, ta norĩ si hãimana nhimiza'rese 're hãimana za'ra mono wa. ïhãiba amo norĩ hã 5 na ïhãiba za'ra hã te te siré 'mai'ãri za'ra õ di, rob'rãi wa'u tob ré hã simhi ne êtê 'manharĩ remhã, hãimana nhimiza'rese 're hãimana za'ra mono õ wa.

⁵ Tawamhã aibã zô te tirowaptã'ã hã, za pi'õ na ïmro zô. Sô rowaptã'ã wamhã, ma tô aptã hã simro. Taha wa, ma tô nasi titomhãima'ã za'ra. Taha wa, te oto tinhotõ za'ra, ïwana.

⁶ — Tawamhã mara wa'wa ma tô ni'wa hã 'mahã: “Õhõta te we oto aibã hã mo. We aiwairébé su'u aba, wa te wasina uzusi za'ra hã.” ãne te ni'wa hã aibã hã dama 'mahã.

⁷ — Tawamhã pi'õ ïpréduptém norĩ hã sô ïsimipari za'ra hã ma tô ti'utu za'ra. Utu za'ra wamhã, ãro'ore na wedenhorõ hã ma tô sõrõ nhihãri za'ra, ro'o wẽ da.

⁸ Tawamhã hãimana nhimiza'rese ãna 're ïhãimana za'ra mono norĩ hã ma tô tiwi rowaptêrẽ za'ra, tihãiba amo norĩ wi, hãimana nhimiza'rese sina 're ïhãimana za'ra mono norĩ wi: “Ma'ãpé syry na wama sa'wari za'ra wa'aba, ãro'ore na rob'rãi wa'u to hã. ãro'ore hã wate za'ra hã te za oto wawi tidã'ã za'ra.” ãne te pi'õ ïpréduptém norĩ hã tisiré norĩ wi rowaptêrẽ za'ra.

⁹ — Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra: “Rob'rãi wa'u to hã wa te aima sõmri za'ra wa'aba õ di za. Mara wab õ di za, wa te aima a za'ra wa'aba wamhã. Te za wawi ai'utõrĩ za'ra. Ma'ãpé tiha, da te 're ï'uipra za'ra mono zéb u, ai'aba'ré su'u aba, tamemhã asima 'mai'uipra za'ra wa'aba da.” ãne te satõrĩ za'ra, tisiré norĩ hã.

¹⁰ — Tawamhã pi'õ ïpréduptém norĩ hã hãimana nhimiza'rese ãna 're ïhãimana za'ra mono norĩ hã ma tô ai'aba'ré, rob'rãi wa'u tob zô, te te sima 'mai'uipra za'ra da. Tawamhã ta norĩ za'u si ma tô aibã hã wi, timro zô. Wisi wamhã, pi'õ ïpréduptém norĩ hã 5 na ïhãiba hã hãimana nhimiza'rese 're ïhãimana za'ra mono norĩ hã ma tô ïsiré asisi 'ri para u, ïsiré saihuri da, sina ïmro zahuré zém na. Sisisi wamhã, ma tô ïré 'ridawa nhitop tete za'ra ni.

¹¹ — ãma ronomro za'ra wapsi, ma tô ïhãiba amo norĩ hã aihutu apã, pi'õ ïpréduptém norĩ hã, aibã hã pi'õi ãma ïmrozéb u hã. Sihutu wamhã, ãne te

nasi 'mahârâ za'ra, rowi hawi: “Apito, apito, wei wama 'ridawa za'ra na, âma atême wanhisisi da.”

¹² – Tawamhã aibã hã pi'õ na ãmro hã te asa tãma nharĩ za'ra: “Mare di. Te aima 'ridawa za'ra wa'aba õ di za, ãma aiwaihu'u za'ra wa'aba õ wa.” Æhã wasu'u na wa tã aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, âne na hã.

¹³ – Taha wa, a norĩ wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese te za ãzõ 're asõpré u'âsi aba mo, bådã hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa, apã za we ãmorizé hã. – Æne ma tã Zezusi hã wama waihu'u sirõmo za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

Romhuri'wa norĩ hã, tinhib'apito zõ rob'uiprazé te te 're ãmadã'ã za'ra mono norĩ wasu'u

Rucasi 19.11-27

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhã Zezusi hã ma duré tinhimiromnhimiré'é na marĩ hã wama waihu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, âne:

– 'Re ãhâimana u'âsi mono, za da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa, âne. Aibã hã ma tã sima rowẽ, darob amoi u morĩ da. Tawamhã morĩ õ ré, ma tã sã tihãrã za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ zõ, tite rob'uiprazé hã te te tãma sõmri za'ra da, ãsa'u te te sã 're 'madã'ã za'ra mono da, duré tãma sina hã'ã da, taré 're simi'wara tã mono da, rob'uiprazé hã. ãsimiromhuri wẽ na tãma ã'umnhasi za'ra zarina, ma tã tãma sõmri za'ra. ãmorĩ'rata ma hã ma tã 5 miu na tãma tisõ rob'uiprazé ãsapotore hã, oru 'manharĩ hã. Duré ãsãna're ma hã 2 miu na ma tã tãma tisõ. Duré da'rãsutu'wai ma hã, miu na ma tã tãma tisõ. Taha pari te oto mo, darob amoi u, danhib'apito hã.

¹⁶ Tawamhã tãma ãromhuri'wa hã, 5 miu na rob'uiprazé ãsapotore te te ã'ãri hã õne haré ma tãma sina hã, te te ãma ãromhuri wẽ zéb zarina. Tawamhã 5 miu na nherẽ, ma tã duré 5 miu na ãma ato, ãsib'apito te te tãma ãsõmri na hã. Uburé hã 10 miu na oto, rob'uiprazé ãsapotore hãiba hã, ãma sito wamhã.

¹⁷ Tane duré tãma ãromhuri'wa hã 2 miu na rob'uiprazé ãsapotore te te ã'ãri hã ma tã duré tãma sina hã. 2 miu na nherẽ, ma tã duré 2 miu na ãma ato. Uburé hã 4 miu na ãhãiba hã oto.

¹⁸ Tane nherẽ, tãma ãromhuri'wa hã miu na rob'uiprazé ãsapotore te te ã'ãri hã tinhib'apito nhimiroti te te 'madã'ã õ di. Taré ma tã sada ab're, tinhib'apito wi, rob'uiprazé hã te te sãrẽ da.

¹⁹ – Tawamhã âma ronomro hã wapsi, ma tã ãsib'apito za'ra hã apã ãtême tiwisi za'ra, darob amoi hawi. Wisi wi, te sã tihãrã za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ zõ, rob'uiprazé ãsapotore hã niha si te te hãimana mono zõ, te te tãma wasu'u za'ra da.

²⁰ Tawamhã romhuri'wa hã 5 miu na rob'uiprazé te te aré ã'ãri hã ma tã ãtême ãzé ãmorĩ'rata na, tinhib'apito u. Æne te tãma tinha: “Apito, rob'uiprazé ãsapotore hã 5 miu na ma tã ãma ãsõ, asa'u aima sina hã'ã da, tawapsi, aima ãma ãsitol da, taré aiwi simi'wara tã da. Æhãta ma tã sina hã, 5 miu na, te ãma aima ãromhuri wẽ zéb zarina. Uburé hã 10 miu na oto ãhãiba hã, rob'uiprazé ãsapotore hã. Æhãta te asõ nomro.” Æne te romhuri'wa hã tinhib'apito ma wasu'u, tinhimiromhuri hã.

²¹ – Tawamhã ãsib'apito te asa tãma tinha, âne: “Wẽ di tã. A hã ãma romhuri wẽ 'wa. ãma ai'umnhasi di. Rob'uiprazé hã syryre nherẽ, ma tã ãma ãromhuri wẽ, ãzõ. Taha wa, Æhã nhipai u wa za oto aima pisutu, marĩ ahã uptabi na ãma 're ab'madã'ã u'âsi mono da. Te za oto ãsiré 're aihâimana mo, wasiré ãma 're watoi u'âsi mono da.” Æne ma tã tãma ropisutu siro, tãma ãromhuri wẽ 'wai ma.

²² – Tawamhã romhuri'wa hã 2 miu na rob'uiprazé te te aré ã'ãri hã ma tã duré ãtême ãzé, tinhib'apito u. Tawamhã âne te tãma tinha: “Apito,

rob'uiprazé ĩsapotore hã 2 miu na ma tô ĩma ĩsõ, asa'u aima sina hã'â da, tawapsi, aima ãma ĩsitob da, taré aiwi simi'wara tõ da. Āhãta ma tô aima sina hã, 2 miu na, te ãma ĩromhuri wẽ zéb zarina, aima. Uburé hã 4 miu na ĩhãiba hã rob'uiprazé ĩsapotore hã. Āhãta te asõ nomro.” Āne te romhuri'wa hã tinhib'apito ma siwasu'u, tinhimromhurizém na.

23 – Tawamhã ĩsib'apito asa te tãma tinha, ãne: “Wẽ di tô. A hã ĩma romhuri wẽ 'wa. ĩma ai'umnhasi di. Rob'uiprazé hã syryre nherẽ, ma tô ãma ĩzõ ĩromhuri wẽ. Taha wa, ãhã nhipai u wa za duré aima pisutu, marĩ ahã uptabi na ĩma 're ab'madã'â u'âsi mono da. Te za oto ĩsiré 're aihãimana mo, wasiré ãma 're watoi u'âsi mono da.” Āne ma tô duré tãma ropisutu siro, tãma ĩromhuri wẽ 'wai ma hã.

24 – Tawamhã romhuri'wa hã miu na rob'uiprazé te te aré ĩ'ári hã ma tô duré ĩtème ãzé, tinhib'apito u. Tawamhã ãne te tãma tinha, ta hã senai õ na hã: “Apito, ĩma aiwaihu'u pese di. A hã da'ãma 're aipẽ'ezé mono õ. Ni'wa hã te te dame 're rob're mono õ nherẽ, danho hã tite da, te te dawí sima 're ĩ'a'ráihãri mono ne, te danhimarĩ hã dawí asima 're ĩ'awaibui mo, ate da.

25 Āne na te aiwaihu'u wa, wa tô aima ĩpahi. Taha wa, te aiwi simini wa, niha ĩma rob'manharĩ õ'umnhasite, wa tô rob'uiprazé ĩsapotore hã simi'u ti'ai 'rowi, wẽ na asõ 're sa'wari mono da. Āhãta te wẽ na asõ nomro, uburé ate rob'uiprazé hã te asõ 're 'madã'â mono da, ĩma ĩsõmri hã.” Āne te romhuri'wa hã tãma siwasu'u, tinhib'apito ma.

26 – Tawamhã ĩsib'apito, te ãne asa tãma tinha: “A hã ĩma romhuri wasété 'wa. Aiwa'a uptabi di. Ma tô ĩ'ãma ĩrosa'ra, marĩ hã date nherẽ, te dawí ĩsima 're ĩ'awaibui mono na, ĩte da. Āne ma tô ĩ'ãma ĩrosa'ra, asima.

27 Āne na 're ĩhãimana mono wamhã, e marĩ wa bété, rob'uiprazé ĩzõ sērẽ õ di, wedehãpã 're. Tawamhã apã we ĩwisi wapsi, te aima ĩsõmri nhipai u, wa aré ĩsima waze uburé, ĩzõ sina hã'â wa.” Āne ma tô tãma waihu'u, tãma ĩromhuri wasété 'wai ma.

28-29 Tawamhã te duré tãma rowasu'u za'ra, uburé ĩ'rata ĩsimasam norĩ ma: “Ni'wam norĩ hã marĩ ahã nherẽ, simi'ẽ na te te 're romhuri za'ra mono wamhã, te za ãma tãma 're dasito, marĩ na. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã marĩ syryre na simi'ẽ na te te ãma 're romhuri za'ra mono õ wamhã, te za syryre nherẽ, tiwi sani za'ra ni. Taha wa, te za tiwi ĩ'ári 'wa, rob'uiprazé ĩsapotore hã, ĩma romhuri wasété 'wai wi, 10 miu na te te ĩzõ ĩhãiba ma, sõmri aba da.

30 Taha pari, te za asiwi ĩmei wa'wa rob u, robra u. Tame te za oto sina tiwawa. Te za duré 'wasitete, te te robzépata za'ëtẽ wa.” Āne ĩsib'apito hã ma tô dama hãiba 'ru. — Āne na ma tô Zezusi hã wama ãma romnhimiré'é za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Zezusi hã, za da'ãma ĩsipo'ozé wasu'u

31 Tawamhã Zezusi hã ma tô duré romhã ré wama rowaihu'u sirõmo za'ra, ãne:

– Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã niwapsi wa za wei mo apã ĩmama zadawa para, hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ siré. Tawapsi wa za danhib'apito simasisizém na 're ĩnhamra, ĩpire na te 're da'ab'madã'â u'âsi mono da oto.

32 Tame te za aihĩni pese ĩnho're aimasam ni, daro mono bã 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã, dapoto mono bã. Tawamhã tame wa za oto da'ãma aipo'o. Pone'ërebã 'madã'â'wa hã te za tinhimizama na 're sipo'o, pone'ërebã zéré mapu hã, pone'ërebã zéré uzé zama. Tane wa za duré wa hã da'ãma aipo'o, ĩwẽ hã duré ĩwasédé hã.

33 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ĩ'madã'â pese za'ra mono norĩ hã ĩnhimire niwĩ wa za sõré, ta norĩ si te 're awẽsãmri mono wa. 'Re ĩdanomro

wasété mono norĩ hã ĩnhimi'e niwĩ wa za duré sôré, ta norĩ si te ĩsiwi 're awě'ô pese mono wa.

³⁴ Tawamhã wa hã uburé Danhib'apito hã wa za ãne ta norĩ ma nharĩ za'ra, ĩnhimire niwĩm norĩ ma: “Īmama, ĩwě si te te aima 're ĩsômri za'ra wa'aba mono norĩ hã te za oto ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duréihã te te aropoto mono wamhã, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ai'ãma 're sib'a'uwě za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za oto ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ai'ãma 're sib'a'uwě u'âsi za'ra wa'aba mono da oto.

³⁵ Ti'ab ré, mram na 're ĩhâimana mono ré hã, ma tô mra hã ĩma 're ĩsômri za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu ré ma tô â hã ĩma 're ĩ'ôb za'ra wa'aba mo. Duré asiré ô nherě, ma tô ĩzô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asôrôwa u atême 're ĩzasi aba mono da.

³⁶ ĩ'uza ô ré, ma tô asiwi 're ĩ'uza za'ra wa'aba mo. Duré ĩhâzé wa, ma tô asiwĩ 're ĩpibui wa'aba mo. Dazazéb 're, 're ĩza mono ré, ma tô duré asiwi 're ĩzabu za'ra wa'aba mo. ãne na 're ĩpawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono wa, hãwa ãma te za oto ĩsiré 're anomro u'âsi aba mo, Īmama hã ai'ãma 're ĩsib'a'uwě za'ra wa'aba mono zéb ãma hã.” ãne na wa za nimahã na hã tãma ĩsiwasu'u za'ra, ĩnhimire niwĩ ĩsimasam norĩ ma.

³⁷ — Tawamhã ô norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono norĩ hã te za sina ĩzadanharĩ za'ra, ãne: “Wanhib'apito, e niwa wa tô mra hã wa te aima 're sômri za'ra, mram na 're aihâimana mono ré hã. E niwa duré 'rubu na 're aihâimana mono ré, wa tô â hã wa te aima 're ôb za'ra.

³⁸ E niwa wa tô aiwaihu'u ô nherě, asô 're watob'uzu za'ra, wanhorôwa u zama 're azasi mono da. E niwa wa tô duré ai'uzazéb da hã wa te aima 're sômri za'ra, ai'uza ô wa.

³⁹ E niwa wa tô duré wa te wasiwi 're aipibu, aihâzé ré. E niwa wa tô duré atême 're wanomro, wa te 're asabu za'ra mono da, dazazéb 're, 're asa mono ré hã.” ãne te za ta norĩ hã sina amrami za'ra, ĩma.

⁴⁰ — Tawamhã wa hã uburé Danhib'apito hã wa za ta norĩ ma ãne tãma rowasu'u za'ra: “Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. ĩsisânawã norĩ hã ti'ab ré ãne na te te 're robzépata za'ra mono wamhã, dama wapu na 're hâimana za'ra mono nherě, marĩ ĩwě hã tô ôhõ na hã tãma 're 'manharĩ wě za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hãiba u'âbã ma tô ĩma 're ĩ'manharĩ wě za'ra wa'aba mo.” ãne na wa za ta norĩ ma waihu'u za'ra.

⁴¹ — Tawamhã ĩnhimi'e niwĩ ĩsimasam norĩ ma, wa za nharĩ za'ra oto, ãne: “A norĩ wa'wa hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwě'ô pese za'ra wa'wa. Mo oto ĩnhiti ai'aba'réi wa'aba, unhama ro'o u'âsi u, wa'uburé norĩ zô 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutuzéb u, ta norĩ nhib'apito zô zama.

⁴² Ti'ab ré mram na 're ĩhâimana mono ré hã, ĩsa hã ĩma 're sômri za'ra wa'aba mono ô di. Duré 'rubu ré, â hã ĩma 're ôb za'ra wa'aba mono ô di.

⁴³ Wa hã aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba ô nherě, ĩzô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono ô di, asôrôwa u 're ĩzasi aba mono da hã. Duré ĩ'uza ô ré, asiwi 're ĩ'uza za'ra wa'aba mono ô di. Duré ĩhâzé ré, asiwi 're ĩpibu za'ra wa'aba mono ô di. Dazazéb 're, 're ĩza mono ré, ĩtême 're anomro aba mono ô di, 're ĩzabu za'ra wa'aba mono da.” ãne wa za ta norĩ ma nharĩ za'ra, ĩnhimi'e niwĩ ĩsimasam norĩ ma hã.

⁴⁴ — Tawamhã ta norĩ hã te za asa ĩma nharĩ za'ra, ãne: “Apito, e niwa wa tô taré wa te 're ai'madâ'â za'ra, mram na 're aihâimana mono ré hã, duré 'rubu 're sépata mono ré hã, duré wama aiwaihu'u ô nherě, nima hawi watême 're aimasisi mono na hã, duré ai'uza ãna 're aimorĩ wamhã, duré aihâzé na 're aihâimana mono ré hã, duré dazazéb 're, 're asa mono ré hã. E niwa wa tô ãne na hã taré wa te 're ai'madâ'â za'ra, wa te wasiwi 're aipawaptob za'ra mono

ãna.” Æne te za duré ta norĩ hã ãzadanhari na ãma wa'rãmi za'ra, ãnhimi'e niwĩ ãsimasam norĩ hã.

⁴⁵ — Tawamhã ta norĩ ma, wa za duré ãne rowasu'u za'ra: “Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ti'ab ré, ã norĩ hã dama wapu na 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã ãne na te te 're robzépata za'ra mono ré hã, marĩ ãwẽ na 're pawaptob za'ra wa'aba mono õ di. 'Re pawaptob za'ra wa'aba mono õ wamhã, ta norĩ hãiba u'ãbã, asiwi 're ãpawaptob za'ra wa'aba mono õ di duré.” Æne wa za ta norĩ ma, tãma waihu'u na wa'rãmi za'ra, ãnhimi'e niwĩ ãsimasam norĩ ma hã.

⁴⁶ — Tawamhã ta norĩ hã te za oto ai'aba'ré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhiti, ãsimihãzém na za te te 're ãrobzépata u'ãsi za'ra mono zéb u hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're ãmadã'ã pese za'ra mono norĩ si, te za ãrata 're hãimana u'ãsi za'ra, rowẽ u'ãsi ãma.

26

*Zezihi ãma da te ãrosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wĩri da
Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2; Zuwã 11.45-57*

¹ Tawamhã Zezusi hã tinhimiroti na uburé ãne na te te dama rowahutu parimhã, ma tô wama nharĩ za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, ãne:

² — Romhuture di oto, dato hã da te 're ãmanharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Ezitu hawi te te ãdawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Awẽ amo na te za ãwa waptãrã, bãdã hã. Æne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tawapsi te za oto dasiwi ãhãiba nhomri ni, Danho'reptui'wa da 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã, da te dasiwi ãzasõmri da hãwi, wedepo'o nhonhi'rãmi na. — Æne ma tô Zezusi hã sina wama rowasu'u sirõmo za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

³ Tawamhã sasedoti ãpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã ma tô si'rã'õtõ, Caipasihĩ nhorõwa u, 'ri za'ëtẽ u. Ta hã sasedoti ãpire uptabi, 're ãhãimana mono, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa.

⁴ Tawamhã, sitẽme si'rã'õtõ wamhã, ma tô sima ãma rosa'rata za'ra. Taha wa, te roti hã pi'uriwi siwi 'manha, Zezusi hã pi'uriwi te te siwi ãri da, da te oto dasiwi wĩri da.

⁵ Æne te sima ãma roti za'ra:

— Dasa hã da te 'manharĩ za'ra ré, wa te wasiwi ãri õ di za, wazada dazahi za'ra õ'umhasite, wazada dahãimana za'ra tõ da. — Æne ma tô sima ãma roti 'rãsutu za'ra.

*Pi'õ nhoprubzẽ wasu'u, Zezihi ma
Marcusi 14.3-9; Zuwã 12.1-8*

⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô mo, Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi u. Tame te oto nhamra, Simahã nhorõwa ãma, ã'wa're ré nhorõwa ãma.

⁷ Tawamhã sai ma sãmra ré, ma tô pi'õ hã ãtẽme wi, Zezihi u. Wedewa'u zadaze hã ma siré sada ãwisi, ãtẽ 'manharĩ 'remhã, simhi ne 'remhã ãdup syryre wamhã. Wa'ãbã za'ëtẽ di ta hã, wedewa'u zadaze hã. Wa'ãbã za'ëtẽ nherẽ, ma tô Zezihi 'rã nhisiwi sa'wa pi'õ hã, tãma sawi wa.

⁸⁻⁹ Tawamhã wa norĩ hã Zezihi siré 're ãwanomro mono norĩ hã ãne hã wa te 'madã'ã za'ra wamhã, wa tô sada ab'ru za'ra ni, pi'õ da. Taha wa, wa tô wasima ãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Oro õ hã wa'ãbã za'ëtẽ za, ma taré ãrã nhisiwi sa'wa, wedewa'u zadaze hã. Te te dama wede 'wa'ãhã, aré wa'ãbã za'ëtẽ di. Tawamhã ãwa'ã hã te aré ãsibrob'õ norĩ ma, te te sõmri. — Æne wa tô wasima ãma nharĩ za'ra ni, pi'õ nhoprubzém na hã.

¹⁰ Tawamhã Zezusi hã wa te wasima ãma ãnharĩ za'ra zé hã te te wawi waihu'u za'ra wamhã, te ãne na wazadanhari za'ra:

— E marĩ da, te pi'õi ma ĩnharĩ za'ra wa'wa. Tãma nharĩ za'ra wa'aba tã. Tô'ã. Ĩ'uwaibaba ma tã ãne na hã ãma ĩzawi wẽ.

¹¹ Ĩsibrob'õ norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'ãsi 'wa, 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tanei õ di, wa hã. Ai'rata 're ĩnhamra u'ãsi aba mono õ di za oto.

¹² Pi'õ hã wedewa'u zadaze hã ĩ'rã nhisiwi te te sa'wari wamhã, za ĩdâ'â wa, da te dasiwi ĩnherézéb u te te ãma ĩhãiba u're da, ma tã ãne hã ĩma 'manha, zudezu norĩ hãimanazéb zarina.

¹³ Daro mono bã te za ĩwasu'u wẽ na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhã pi'õ hã te te ĩma ĩ'manharĩ wẽ zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'ãsi za'ra, ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. Tô sena, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. — ãne ma tã Zezusi hã wama waihu'u za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Zudasi hã, Zezusi te te dama hãiba nhomri da, te te sima ĩrosa'ratázé wasu'u Marcusi 14.10-11; Rucasi 22.3-6

¹⁴ Tawamhã 12 na Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã misi wa tã wa'maimorĩ ni, Zudasi Icarizoti na ĩsisi hã sasedoti ĩpire norĩ u, te te sadanharĩ za'ra da.

¹⁵ Tawamhã ãne te sadanharĩ za'ra:

— Zezusi hã ma tã asima ĩwẽ za'ra wa'wa, asiwi âri aba da. E ãne hã aima wẽ za'ra wa'aba di za, te aima ĩhãiba nhomri za'ra wa'aba da hã. Aima wẽ za'ra wa'aba wamhã, e niha te za ĩma ĩwa'âbâ za'ra wa'wa. — ãne te ãma sadanharĩ za'ra, Zudasi Icarizoti hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ĩpire za'ra norĩ hã.

Tawamhã ãne na ãma sisaze za'ra wamhã, ma tã rob'uiprazé ĩsapotore hã tãma sa'rata za'ra, 30 na êtê'ubuzi'a prata 'manharĩ hã. Taha pari, ma tã tãma sômri za'ra, Zudasihĩ ma.

¹⁶ Tawamhã ta hawim haré te oto Zudasi hã sima ãma rob'madâ'â u'ãsi, nimahã bâtâ na Zezusi te te oto dama ĩhãiba nhomrizéb da hã, danhimiza'rese ãna dahãimana za'ra ré.

Zezusi norĩ hã Pascowa na siré ĩsaihurizé wasu'u Marcusi 14.12-21; Rucasi 22.7-23; Zuwã 13.21-30

¹⁷ Tawamhã bâdâ ma tã ĩwa waptãrã, ĩ'u'êtê duptoi'õ, da te 're ĩhuri mono zé hã, Pascowa na dato nhisi hã. Taha ré, wa tã Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã wasina tété za'ra ni, wa te wasiwi sadanharĩ za'ra da, ãne:

— E momo ma tã asima ĩrowẽ, asõ ĩwanhipi za'ra zéb da hã, Pascowa na dato nhisi na ĩwasaihurizéb da hã. — ãne, wa tã wasiwi sadanharĩ ni, Zezusi hã.

¹⁸ Tawamhã Zezusi te asa wama nharĩ za'ra:

— 'Ri ahã u te za oto ai'aba'rúi wa'wa, aibã hã asiwi sãpêtê aba da. Tawamhã ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u wa'wa: “Wama rowahutu'wa hã wa za aima sadawa wasu'u za'ra ni, ãne: ‘ĩnhibãdã hã romhuture di oto, ĩmama te te ĩpisutuzé hã, ĩ'ãma. Asõrõwa ãma wa za wasa hã huri ni, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ me, Pascowa na dato nhisi na 're ĩdasaihuri mono zém na hã.’ ” ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u za'ra wa'wa, aibã ma. — ãne hã ma tã Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

¹⁹ Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tã ãma uwaimrami za'ra ni, te te wama ĩwaihu'u za'ra zéb zarina. Wanhipi wa tã 'manharĩ za'ra ni, Pascowa na dato nhisizém na.

²⁰ Tawamhã mara wamhã, wa oto asimro ni, wasiré wasaihuri da, 12 na wahãiba za'ra hã, Zezusihi me.

²¹ Tawamhã wasaihuri ré, ma tã Zezusi hã wama waihu'u sirõmo za'ra, ãne:

— Tô sena, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Misire te za dama ĩ'maihãiba nhomri 'wa.

22 Æne, wa te wasina mreme wapari za'ra wamhã, ma tô wawi tirobzei'õ pese za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ wi hã. Æhã wamhã, misi si wa tô nasi ãma tâma romnomri za'ra ni, ãne:

– Wanhib'apito, e wa hã te dama aihãiba nhomri da bâ, te ãne wama ãnharĩ za'ra. – Æne, wa nasi wasina tâma amrami za'ra ni, ãne na hã wasiwaihu'u za'ra õ wa.

23 Tawamhã asa te Zezusi hã duré wama nharĩ za'ra:

– Za dama ãhãiba nhomri'wa hã, ã'u'ëne hã te za piza'a 're ãsiré di'i.

24 Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã duréihã ma tô ãdá'ázém na rob'ui'ére sirõmo za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Ta norĩ hã te te ã'ãma ãrob'ui'ére za'ra zéb zarina wa za ãma mo tô, ãdá'ázéb u. Tane nheré, aibã ma, tâma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ãhãiba nhomri'wai ma hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono za te te azãri wamhã, te za sima rosa'rata, ãne: “Ëpoto õ 'wa'ãhã, aré wé di. E marĩ wa. Æne na te 're robzépata mono õ wa aré.” Æne te za 'ráwi si'ãma rosa'rata, za dama ãhãiba nhomri'wa hã. – Æne ma tô Zezusi hã wama waihu'u za'ra.

25 Tawamhã Zudasi hã dama ãsõmri'wa da hã te Zezusi hã sina sadanha, ãne:

– Rowahutu'wa, e wa hã za te dama ã'ãhãiba nhomri na, ma tô asina ãwaihu.

Tawamhã asa te Zezusi hã tâma tinha:

– Tane tô. Asi'uihã na ma tô ãne na hã asiwaihu. – Æne ma tô Zezusi hã tizadawa na tâma wa'rã.

26 Tawamhã wasaihuri ré, ma tô ã'u'ëne hã ti'ã, Zezusi hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te ãré ãma tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wé'ë, ã'u'ëne hã. Te te wé'ëi mono parimhã, ma tô te te wama sõmri, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma. Æne te oto wama nharĩ za'ra:

– Æ, ã'u'ëne hã huri aba. Æ hã ãhãiba te wasu'u. – Æne ma tô Zezusi hã sina wama waihu'u za'ra.

27 Taha pari, hãsizé hã ma duré ti'ã, uwa 'ru 'rã wa'u ãsé ré hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te duré tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô ãré te te wama sõmri, uwa 'rã wa'u ãsé ré hã. Æne te duré wama nharĩ za'ra:

– Æ, rob'rã wa'u hã ãhuri aba, aihãni.

28 Æ hã ãwapru, te wasu'u. Rob'rã wa'u za'wari ne, te za ãwapru hã ãwi asa'wa, da'ahã zada ãdá'ã wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã dawasédé hã te te oto 're ab'madã'ã tô mono da, da'ãma. Æ hã ãwapru, ãwi sisa'wari wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwé ma, te te tâma ãropisutuzé hã tô sena za te te tâma ãma 're ã'u'waimrami mono zé, te wasu'u.

29 Tô sena, wa za aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. Æne hã rob'rã wa'u te 're hãsi mono õ di za oto, a'ã. Niwapsi ãmama hã uburé da'ãma 're sib'a'uwé mono wapsi, wa za duré te 're hãsi, asiré wa'aba. – Æne ma tô wama siwasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

30 Tawamhã wanho're na wa tô ãma wawata za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma. Wanho're za'ra parimhã, wa tô wawairébé ni, Oriwera na été 'rãihã nhisi u wasi'aba'ré da.

Pedru hã te te dawĩ ãudãzém na, Zezusi te te tâma ãwaihu'u sirõmo zé wasu'u Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34; Zuwã 13.36-38

31 Tawamhã Zezusi hã ma tô ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma rowasu'u za'ra, ãne:

– A norĩ wa'wa hã ã barana, niha ãma romhãimana wamhã, te za aihãni asiwi ãrême 'wa. Duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ã'ãma rob'ui'ére siro, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na hã: “Pone'ërebã 'madã'ã'wa hã wa za tãwĩ. Tawamhã pone'ërebã hã te za ropé.” Æne na duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ére, ãbahã na hã.

³² Tane nherẽ, asiwi ãrẽme aba nherẽ, ab're hawi apâ ãhâiwa'utu parip si, wa za aiwana ãmorĩ 'wa, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, tamomo ãnhopõtẽ za'ra wa'aba da. — ãne ma tô Zezusi hã wama siwasu'u za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma.

³³ Tawamhã Pedru, te Zezusihi ma tinha:

— Asiré 're ãwanomro mono norĩ hã aihĩni za te te airẽme za'ra nherẽ, wa hã te dame airẽme õ di za.

³⁴ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, Pedruhu ma:

— Tô sena wa za aima rowasu'u. ãma aipo're pu'u za. ã barana si'a hãrã õ ré, te za si'ubdatõ dawĩ ã'udã, aima ãza'rese õ na.

³⁵ Tawamhã Pedru te duré tãma tinha, Zezusihi ma:

— Wa hã asiré ãdã'ã da nherẽ, te dawĩ ai'udã õ di za, te ã'aiwaihu'u õ na hã. — ãne ma Pedru hã tizadawa na tãma wa'rã.

Tawamhã õhõ na si, wa tô wa norĩ hã ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã tãma wasiwasu'u za'ra ni, za wa te dawĩ ã'udã za'ra õ na hã.

*Zezusi norĩ hã Zésemani ãma ãsi'ubumrozé wasu'u
Marcusi 14.32-42; Rucasi 22.39-46*

³⁶ Tawamhã Zezusihi me, wa tô ai'aba're ni oto, Zésemani na rob're nhisi u. Wasihutu wamhã, ma tô wama nharĩ za'ra, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ ma, ãne:

— ãme ãzõ asimroi wa'aba. Õwa wa za a'ã mo asiti wa'aba, romnhiwasi ãmama ma, ãmreme da. — ãne ma wama siwaihu'u za'ra, Zezusi hã.

³⁷ Tawamhã Pedru hã te siré saprõ, Zebedehe 'ra norĩ me. Tawamhã ma tô tiwi tirobzei'õ pese, Zezusihi wi. Za te te ãrobzepatazé hã ma tô sima simimnhasi.

³⁸ Tawamhã Pedru norĩ ma, te rowasu'u, Zezusi hã:

— ãpẽ'ẽzé hã sa'ëtẽ na te ãma tihãiba. ãpẽ'ẽzé uptabi wa, wa aré dãrã. ãme a'ã asimroi wa'aba ã'rata, asõtõ ãna. Asõpré u'ãsi aba. — ãne ma tãma waihu'u za'ra, Pedru norĩ ma.

³⁹ Tawamhã romhã prã na ma tô ãsiti timorĩ za'ra, Zezusi hã. Dumana na te nomro ti'ai wa, Timama ma, mreme da. ãne te tãma mre:

— ãmama, asima wẽ wamhã, ãma ba'a, ãdã'ãzé hã te sãpata tõ da. Tane nherẽ, te ãsima ãwẽzéb uwaibaba, ãma pisutu õ di za. Asima ãwẽzéb uwaibaba si, te 'manharĩ da hã, ãma wẽ di. — ãne te Timama ma siwasu'u, Zezusi hã.

⁴⁰⁻⁴¹ Tawamhã Timama ma mreme pari, ma tô apã mo, Pedru norĩ u. Sõtõ za'ra ré, ma tô siza za'ra. Tawamhã Pedruhu ma, te tinha, Zezusi hã:

— E niha asimiza'rese syry na asãmra da hã, aima waihu'u õ di, ãsiré. Satanasihĩ zada, asiptete sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, asi'uihã na sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa ãhãna hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, asima rowaptẽrẽ za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'uri wasété wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

⁴² Tawamhã te duré romhã prã na ãsiti timorĩ za'ra, Timama ma mreme da. ãne te tãma mre:

— ãmama, ãdã'ãzé hã te sãpata da, asima wẽ wamhã, ãma wẽ di duré, asima ãwẽzéb uwaibaba, ãma pisutu da. — ãne te Timama ma siwasu'u, Zezusi hã.

⁴³ Timama ma mreme pari, te duré apã mo, Pedru norĩ u. Sõtõ za'ra ré, ma duré siza za'ra. Aptã'ã si te huri u'ãsi, sõpré waihu'u ãna.

⁴⁴ Tawamhã apã te duré ãsiti timorĩ za'ra Zezusi hã, Timama ma mreme da. Si'ubdatõ ma oto sina siri. Tô õhõ na si te tãma mre, tãma ãmreme na'rata zéb zarina.

⁴⁵ Tawamhã apâ te duré mo, Pedru norĩ u. ãne te duré tãma nharĩ za'ra:

— E niha bâ te zahadu asõtõ za'ra wa'wa bété. Ma'ãpé, waihu'u za'ra wa'aba. Romhuture di oto bâdâ hã, ĩmama te te ĩ'ãma ĩpisutuzé hã. Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã te za aibã hã tãma ĩhãiba nhomri za'ra oto, aibã ĩwasété norĩ ma.

⁴⁶ Oto aiwahutu za'ra wa'aba. Wasi'aba'rúi hã. Ōhõta te we oto mo, dama ĩhãiba nhomri'wa da hã. — ãne ma Zezusi hã sina tãma waihu'u za'ra, tisiré norĩ ma.

Zezusi hã da te dasiwi ĩ'ãrizé wasu'u

Marcusi 14.43-52; Rucasi 22.47-53; Zuwã 18.3-12

⁴⁷ Tawamhã Zezusi hã zahadu te te rowasu'u ré, ma we Zudasi hã sô wi, aré ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ siré, 12 na wahãiba za'ra siré hã. Da'ahã na te duré we ĩsiré ai'aba'rúi ni, sib'ézé 'wa pa ré, uibroi ré zama. Sasedoti ĩpire norĩ zadawa para te we ai'aba'rúi, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zadawa para zama.

⁴⁸ ãne ma tô Zudasi hã tãma waihu'u za'ra, te te siwi ĩ'ãri wana ré hã: “Aibã hã te tob'rata hãrã wamhã, ta hã te za asiwi ĩ'ãri 'wa.” ãne ma tô dama waihu'u, te te ãma ĩrosa'ratazém na hã, Zudasi hã.

⁴⁹ Tawamhã wisi wi, ma tô ĩtème mo õne haré, Zezusihi u, awa'awi. ãne te sawi, timreme na:

— Rowahutu'wa, rowẽ na 're aihãimana mono.

Tawamhã tob'rata hãrã na ma tô sawi, Zezusi hã.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha, ãne:

— ĩsiwadi, te we tô ĩzõ aimo, marĩ hã ĩ'ãma 'manharĩ da. Ma'ãpé, niha ĩma rob'manharĩ su'u.

Tawamhã ma tô sô ai'rúi za'ra oto, Zezusihi zõ, te te siwi ãri da. Te te siwi ãri wamhã, ma tô siwi pawasisi.

⁵¹ Tawamhã Zezusihi siré 're ĩmorĩ hã ĩ'rata ĩsa hã ma tô sib'ézé 'wapa waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizã, sasedoti ĩpire uptabi ma, romhuri'wa hã.

⁵² Tawamhã Zezusi te tãma tinha, ĩ'u'a'wai ma:

— Ma'ãpé, sib'ézé 'wapa hã apã sërẽ. Ni'wam norĩ hã sib'ézé 'wapa na te te 're danhimroi mono wamhã, asa sib'ézé 'wapa na te za da te 're simro, tô te te ãma 're ĩdanhimroi mono zéb zarina.

⁵³ Te ĩsima wẽ 'wa ãhã, wa aré ĩmama wi waptẽ, hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ hã ahã uptabi na te te we ĩtème satõrĩ za'ra da, ãhãna ĩ'ãma sisaprĩ za'ra da, dawĩ. E ãne na ĩ'ãma rosa'rada hã waihu'u õ di bété.

⁵⁴ ĩ'ãma dawĩ sisaprĩ za'ra wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te ĩ'ãma uwaimrami õ di aré, duréihã ĩsada wa'wa wasu'u'wa norĩ te te ĩ'ãma ĩrob'ui'éré za'ra zéb zarina hã, za niha ĩ'ãma ĩromhãimanazém na hã. Taha wa, te tiwi waptẽrẽ õ di za, ĩmama wi. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u, sib'ézé 'wapa na te te ĩda'mai'u'a ma.

⁵⁵ Tawamhã Zezusi hã te oto dama rowasu'u, ãne:

— E wa hã danhibrob zõ dapãrĩ'wa pã, ma bété we ĩzõ aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama. Bãtã sidãpãsi wa tô asõ'a wa'aba 're ĩsimasisi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama 're rowahutu mono da. Zapre bété, tameb ré asiwi ĩ'ãri za'ra wa'aba õ di.

⁵⁶ Tane tô. ãne hã ma tô ĩ'ãma tiromhãiba ãhãna hã, duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré hã te te ĩ'ãma uwaimrami da. — ãne te dama siwasu'u, Zezusi hã.

Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô oto rême za'ra ni. Wawara sina wa dawĩ wasisã're.

*Dama roti'wa norĩ hã ĩsi'rã'õtõzé wasu'u, Zezusihi zada
Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54-55, 63-71; Zuwã 18.12-14, 19-24*

⁵⁷ Tawamhã Zezusi, da te oto dasiwi âri wamhã, ma tô dasiwi saprõni ni, Caipasihĩ nhorõwa u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ĩpire uptabi nhorõwa u, sasedoti ĩpire uptabi u. Tame ma tô sô si'rã'õtõ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré dama roti'wa norĩ hã.

⁵⁸ Zezusi hã da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hã romhã na te te pibu. Sasedoti ĩpire uptabi nhorõwa u, te ĩsarina mo. Wisi wamhã, 'ri'wawi wa'ra 're, ma âzé. Sébré wamhã, tame te dame nhamra rowi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa 'madâ'â'wa norĩ me. Zezusi hã te te 'madâ'â da, te nhamra, niha da te tãma rob'manharĩ õ'umhasite.

⁵⁹ Tawamhã sasedoti ĩpire norĩ hã, duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, te ni'wam norĩ zô tinhopré, Zezusi hã marĩ te te 're ĩ'ab'manharĩ wasété mono zém na, sadawa nhipse na te te siwi ãma hiri da, tawapsi romanu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da.

⁶⁰ Tawamhã da'ahã na ma tô taré Zezusihi ãma ĩwasédé hã sa'ra ni, dama roti'wa norĩ nho'a. Tane nherẽ, ãma dasisaze za'ra õ di, ĩwasédé hã dasisõ'a da te ãma ĩsa'ra za'ra zém na hã, taha zarina si, da te oto dasiwi ĩwẽ'õzéb da hã. Taré te nasi ĩwasédé hã ãma sa'ra ni, dazadawa nhipse na. Tawamhã aibã norĩ hã ma tô sipisutu zahuré, dama ĩpire norĩ nho'a, ĩwasédé hã te te ãma ĩhiri zahuré zéb da hã.

⁶¹ ãne te oto wasu'u zahuré Zezusi hã, ĩsõ'a za'ra:

— ã hã aibã hã ma tô ãne dama siwasu'u, sadawa nhipse na: “Wa hã ĩma waihu'u pese di, ã hã 'ri' rãihã hã te sãmra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zé hã, duré apã te 'ri su'u da, si'ubdatõ bådã hã ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, te 'ri pari da.” ãne ma tô dama siwasu'u. — ãne te aibã norĩ hã Zezusi hã taré wasu'u zahuré.

⁶² Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã ma tô hãwi za, dawa'wa. ãne te sadanha, Zezusi hã:

— E asadawa na dama ãma wa'rãmi ãna, da te dasiwi ĩ'aiwasu'u wasété na hã. E tô ĩsarina ma tô aiwasédé hã ai'ãma hiri zahuré. E taré. — ãne te sadanha.

⁶³ Tane nherẽ, te Zezusi hã ari'iwi za. Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã te duré sadanha:

— E a hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩ'aipisudu. E a hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra. Ma'ãpé sena na wama asiwasu'u na. Wawi ai'udã tõ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a.

⁶⁴ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tahata ma tô tane hã tô ĩ'ãma ĩwaihu. ãne wa za duré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã dasiré ĩpodo hã te za asiwi ĩ'madã'ã za'ra wa'wa, ĩwaihu'u pese uptabi nhimire niwĩ 're ĩnhamra mono na, dama ĩpire na. Hãwa'a na apã we ĩmorĩ wamhã, te za ãne na ĩ'madã'ã za'ra wa'wa. — ãne ma tô Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra.

⁶⁵ Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã, Zezusihi mreme te te wapari wamhã, ma tô ti'uza hã hãiwazu, te te wẽ'õ wa, tipẽ'ẽ na sada sahi wa. Tawamhã ĩsi'rã'õtõ norĩ ma, te oto tinha, ãne:

— Tãibã oto. Aibã aimawi norĩ zô, ai'maihãrã aba õ di za, Zezusi te te wama ĩwasu'u za'ra da hã, ĩwasété na. 'Re ĩhâimana u'âsi mono newa, si'uihã na ma tô tiwaihu'u pe hã sina tihĩ, wasine 're hãimana mono nherẽ. Si'uihã na ma tô timreme wasété. ĩmreme ma tô ĩwapari za'ra wa'wa.

⁶⁶ E marĩ tawamhã, ma tô ãma ĩpisutu za'ra wa'wa. — ãne te ãma da'a'mahã.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Tiwasédé hã ma tô 'manha. Te za tô dãrã.

⁶⁷ Tawamhã te te oto siwi wê'õ pese za'ra wa, ma tô tizadaipro na nasi siwi ubu uptob za'ra. Tinhib'rata hi'rãti na, te duré nasi siwi ahã. Tinhib'rata na te duré nasi i'ubu wi siwi ahã.

⁶⁸ Tawamhã te te nasi siwi ahãri sina, te nasi 'mahârã za'ra, ãne:
— A hã danho'reptui'wai wamhã, ma'ãpé ai'azãri'wa norĩ hã wama wasu'u za'ra na. — ãne te nasi ãma wa'ẽ za'ra sina 'mahârã za'ra.

*Pedru hã, Zezusi te te dawi i'udãzé wasu'u
Marcusi 14.66-72; Rucasi 22.56-62; Zuwã 18.15-18, 25-27*

⁶⁹ Tawamhã Pedru, 'ri 'wawi wa'ra 're, rowi sãmra ré, ma tô pi'õ hã 'rãwi ãtẽme za. Sasedoti ãpire uptabi ma romhuri'wa, pi'õ hã. ãne te tãma tinha, Pedruhu ma:

— A zama te Zezusihi siré 're aimo, Darireza ãma aré 're ãsãmra mono siré.

⁷⁰ Tawamhã Pedru te tiwi ai'udã, uburé danho'a, ãne:
— Te waihu'u õ di, we ãma ãnharĩ hã. — ãne ma pi'õi ma, asa tizadawa na wa'rã.

⁷¹ Tawamhã te oto mo, 'ri 'wawi wa'ra ãma 'ridawa u. Tame sãmra ré, ma tô duré pi'õ ãhãiba amo hã tisã Pedru hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito ma romhuri'wa hã. Te te sãmri wamhã, i'rata ãsimasam norĩ ma, te wasu'u za'ra, ãne:

— Õ hã Zezusihi siré 're ãmorĩ, Nazaré ãma aré 're ãsãmra mono siré.

⁷² Tawamhã Pedru te duré dawi ai'udã, ãne:
— Tô sena, wa aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nho'a. Ta hã ãma sa'rese õ di, aibã hã.

⁷³ Tawamhã syry na ãma ronomro wi, ma duré i'rata ãsimasam norĩ hã 'rãwi ãtẽme aimasa Pedruhu u, te te tãma nharĩ za'ra da, ãne:

— Darireza ãma 're ãdamreme zusi mono ne, aimreme hã. Taha wa, wa tô wasiwi aiwaihu'u ni, Darireza ãma aré 're asãmra mono na. Taha wa, tô sena wa tô duré wasiwi aiwaihu'u ni, Zezusihi siré 're ãnomro mono norĩ siré 're aimorĩ na. — ãne hã ma tô tãma waihu'u za'ra, Pedruhu ma.

⁷⁴ Tawamhã Pedru te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:
— Mare di. Tane na ãwaihu'u nherẽ, õ hã ãma sa'rese õ di. Tô sena te aiwi udã za'ra wa'aba di pâ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãazãri pé. — ãne te tãma sina waihu'u za'ra.

Tawamhã ãne na dama siwasu'u wi, ma tô si'a hã hãrã watobro, awa'awi.

⁷⁵ Tawamhã Zezusi te te tãma ãwaihu'u uzém na ma sina po're puru, Pedru hã. ãne Zezusi te te tãma ãwaihu'u sirõmo zé hã, ãsõwa: “Si'a hã hãrã õ ré, si'ubdatõ te za dawi i'udã, ãzadawa para õ nherẽ.” ãne Zezusi hã te te tãma ãwaihu'u sirõmo zé hã.

Tawamhã ãne na oto ãmreme na sina po're pu'u wamhã, ma tô watobro rob u, Pedru hã. Taha wa, te oto aiwa'õ, sina pê'ézé uptabi wa.

27

*Zezusi hã, apito Piratuhu u, da te dasiwi ãsaprõnizé wasu'u
Marcusi 15.1; Rucasi 23.1-2; Zuwã 18.28-32*

¹ Tawamhã mararé ma uburé sasedoti ãpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã si'rã'õtõ, te te sima ãma roti za'ra da, Zezusihi ãma, te te dama sãmri za'ra da, da te dasiwi ãwirizéb da hã. Taha da, te roti hã sima 'manharĩ za'ra, Zezusihi hãiba na.

² Tawamhã sasedoti ãpire norĩ zadawa para, ma tô Zezusi hã dasiwi pawasisi ni, da te dasiwi saprõni da, Piratuhu u. Ta hã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma da'madã'ã'wa, romanu norĩ nhib'apito uptabi nhimipisudu. Tawamhã ãtẽme da te dasiwi ãwisi wamhã, ma tô tãma hãiba nhomri ni, Zezusi hã, Piratuhu ma.

Zudasihî dâ'âzé wasu'u
Atusi 1.18-19

³Tawamhã Zudasî, dama ìhâiba nhomri'wa hã, Zezusi dâ'â da, da te dasiwi ìpisutu na siwaihu'u wamhã, ma tô si'ruiwapa. Taha wa, 30 na rob'uiprazé ìsapotore hã êtê'ubuzi'a prata 'manharî hã ma tô apâ tâma sômri za'ra, sasedoti ìpire norî ma, duré zudezu norî ma roti'wa norî ma zama.

⁴Tawamhã âne ma tô tâma siwaihu'u za'ra:

— Ìwasédé hã wa tô 'manha, âhãna hã. Marî hã te te 'manharî wasété ô nherê, wa tô aima hâiba nhomri za'ra wa'wa, asiwi wîrî aba da. — Âne na ma tô tâma siwê'ô za'ra Zudasî hã, dama ìpire norî ma.

Tawamhã asa te tâma nharî za'ra:

— E marî, wa te wasiwi âma 'manharî da bâ. E wate bâ. Ta hã ate hã. Asiwaprosi ma aiwasédé hã âma ì'manha. — Âne ma asa tâma waihu'u za'ra, Zudasihî ma.

⁵Tawamhã Zudasî hã rob'uiprazé ìsapotore ma tô sãmra, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma, 'ri para. Te te sãmra pari, ma tô watobro rob u. Tawamhã siwîrî da, ma tô 'râwi sisô'reti, wedenhorô na.

⁶Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa norî ìpire za'ra hã ma tô rob'uiprazé ìsapotore hã siwi waibu, sasedoti ìpire norî hã. Te te siwi waibui wamhã, ma tô sima âma roti za'ra, âne:

— Â hã rob'uiprazé hã dawaprui wa'âbâzé. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ìrob'ui'érezéb zarinaî ô wa, rob'uiprazé nhemezéb 're, wa te wasiwi sêrê waihu'u ô di za, wedehâpâ 're, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb te, danhoprubzé wazari. — Âne ma tô sima âma rowaihu'u za'ra.

⁷Taha wa, âma sisaze za'ra parimhã, tô ôhõ na rob'uiprazém na ti'a hã ma tô siwi uipra, zé na piza 'manharî'wa nhipti'a hã. Darob amoi hawi, Zeruzarê u 're ìdasihutu mono norî hã tame 're dadâ'â za'ra mono wa, adâ da te 're ìséme mono zéb da hã, ma siwi uipra, âma.

⁸Taha wa, ti'a hã Dawaprui wa'âbâ na da te dasiwi ì'uipra na te oto da te 're sisi za'ra.

⁹⁻¹⁰Âne ma tô tiromhâiba, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã te te âma ìrowaihu'u sirõmo zéb zarina, Zeremiasi na ìsisi hã. Âne na ma tô âma rob'ui'ére siro, duréihã:

“Tawamhã 30 na rob'uiprazé ìsapotore hã ma tô ubuni na siwi ti'â, zé'a na piza 'manharî'wa nhipti'a hã te te siwi âma uipra da. Taha wa, ma tô Ìzarazéhé nhihudu norî hã siwi pisutu, 30 na te te tâma ìwa'âbâ za'ra zéb da hã. Âne ma tô 'manharî za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìma ì'ruzéb zarina, te tâma 'ru za'ra da.”

Âne duréihã ma tô Zeremiasi hã âma rob'ui'ére siro, âne na hã.

Apito Piratu, Zezusi te te ìsadanharîzé wasu'u
Marcusi 15.2-5; Rucasi 23.1-5; Zuwã 18.33-38

¹¹Tawamhã Zezusi hã Zudeza âma da'madâ'â'wa nho're, te oto za, Piratuhu nho're. Tawamhã Piratu te sadanha, âne:

— E a hã, zudezu norî nhib'apito.

Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha:

— Tahata ma tô tane hã tô ì'âma ìwaihu. — Âne ma asa tizadawa na tâma âma wa'rã.

¹²Tawamhã sasedoti ìpire norî hã duré dama roti'wa norî hã ma tô siwi wasu'u wasété za'ra Zezusi hã, Piratuhu ma. Tane nherê, Zezusi hã tizadawa na te te tâma âma wa'rãmi za'ra ô di, asa.

¹³Tawamhã Piratu te oto sadanha:

— E asina dazadawa 'rui ã di bété, da te nasi dasiwi aiwasu'u wasété za'ra zém na hã. E asi'uihá na asadawa na wa'rãmi ãna, dama. — Æne ma tô aré Piratu hã Zezusihi ma waihu'u.

¹⁴ Tawamhã dama ãpire norĩ hã te te nasi siwi wasu'u wasété za'ra nherê, tizadawa na te te ãma wa'rãmi ã di, Zezusi hã. Te te ãma wa'rãmi ã uptabi di. Æne wa, ma tô apito Piratu hã ãma titob'uzu, Zezusihi ãma.

Zezusi, da te dasiwi wĩrĩ da, Piratu te te dama ãhãiba nhomrizé wasu'u Marcusi 15.6-15; Rucasi 23.13-25; Zuwã 18.38-19.16

¹⁵ Pascowa na dasai 'manharizép sidápási, ma tô apito Piratu hã misi si te te 're da'azani, dazazém hawi, da te tiwi 're ãwaptêrê za'ra mono zéb zarina.

¹⁶ Aibã hã dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na ãsisi hã, ãhãimana wasété na dama ãwaihu'u pe hã.

¹⁷⁻¹⁸ Zezusi hã ãwê na si te te dama 're rowahutu mono 'ru te, ma tô zudezu norĩ ma ãpire za'ra norĩ hã te te siwi 're 'ruiwapari, ã norĩ upana Zezusihi ãma si 're datob'uzu za'ra mono 'ru te. Æne zarina ma tô siwi hãiba nhomri za'ra tãma, apito Piratuhu ma. Æne na da te dasiwi 're ãruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te tãma ãhãiba nhomri na ma tô apito Piratu hã ãma da'awaihu'u. Taha wa, te ãne ãma da'azadanha, da'ahã na, ãtême dasi'rã'õtõ wa:

— E 'wa hã te tawamhã asima ãwê za'ra wa'wa, te tãma ãrob'ru da hã. E Barabasi. E Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na da te 're ãsisi za'ra mono. — Æne te ãhãiba na zahuré ãma da'azadanha, Piratu hã.

¹⁹ Tawamhã Piratu hã te te 're ãda'awaihu'u mono zéb da, roti ma, 're ãsimasisi mono zéb ãma sãmra ré, ma tô ãmro hã timreme hã tãma tisõ. Æne ma tãma waihu'u:

— Ma'ãpé ãma rosazãri, aibã ãma. Ta hã tiha te te 're ab'manharĩ mono ã di. Barana hã ãnhotõ 'rowi te ãsawêrêzém na hã wa tô ãma robzépata za'ëtê, taha na hã. Æma ãpê'êzé uptabi di. Taha wa, te za ãma ãrosazã. — Æne na ma tô ãmro hã tãma sadawa wasu'u ni, Piratuhu ma.

²⁰ Æne ré, ma tô sasedoti ãpire norĩ hã duré dama roti'wa norĩ hã da'ahã norĩ ma 're sadawa si'aba'ré za'ra, Barabasihi si Piratuhu wi, da te waptêrê za'ra da, dazazém hawi te te tãma rob'ru da, duré Zezusihi si te te dama hãiba nhomri da, taha si da te dasiwi wĩrĩ da, ãsadawa para.

²¹ Tawamhã apito Piratu hã ma tô duré da'mahãrã na sahu, ãne:

— E 'wa hã te tawamhã asima ãwê za'ra wa'wa, te aima tãma ãrob'ru za'ra wa'aba da hã, dazazém hawi aima watobro za'ra wa'aba da.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni:

— Barabasihi ma, rob'ru na, taha si dazazém hawi watobro da.

²² Tawamhã Piratu te duré ãma da'azadanharĩ zahu, ãne:

— E marĩ, wa za tawamhã aima ãma pisutu za'ra wa'wa, Zezusihi ãma hã, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na da te 're ãsisi za'ra mono ãma hã.

Tawamhã aihĩni ma tô ãne ãma 'mahãrã za'ra ni:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ã da.

²³ Tawamhã Piratu te duré asa dama tinha:

— E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bã. — Æne te dama tinha, asa.

Tane nherê, ãne na hã da te wapari ã di. Dahãrã 'rãihã na te oto nasi 'mahãrã za'ra ni:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ãre da. — Æne te dahãrã 'rãihã na nasi dasiwi 'mahãrã u'ãsi ni, Zezusihi hãiba na.

²⁴ Tawamhã Piratu, marĩ hã te te oto ãma waihu'u ã di, da te oto dasiwi ãma ãrosazãrizéb da hã. Aihĩni te oto õhõ da si tahãimana za'ra ni, Zezusihi da, dazahi uptabi na. Æne na te te sina waihu'u wamhã, ma tô piza'a zõ

da'mazatõ, âma sisimisõ da, uburé danho'a. Tawamhã Zezusihi âma marĩ ïwasédé hã te te ï'manharĩ õ na aihĩni da te ïwaih'u za'ra zéb da hã, ma tõ danho'a sisimisõ. Æne te duré dama siwasu'u:

– Zezusi hã da te wĩrĩ da, te dama 'rui wamhã, ïwasédé hã te 'manharĩ õ di za, wa hã. Mare di. Ate za'ra wa'aba si, ta hã. – Æne te Piratu hã dama siwasu'u.

²⁵ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni:

– Wẽ di tõ. Wa te wasiwi ïwaptẽrẽzéb zarina, da te dasiwi wĩrĩ wamhã, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te wahã za'ra pé tõ, wa'ra norĩ zama wanhihudu norĩ zama, wawasédé hã wa te âma 'manharĩ za'ra di pâ. – Æne ma asa tãma tasiwaih'u za'ra ni, Piratuhu ma.

²⁶ Tawamhã da te tiwi ïhãiba waptẽrẽ za'ra zéb uwaibaba, ma tõ Piratu hã da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra oto, Barabasihi ma si te te tãma rob'ru da, dazazém hawi dama watobro da. Ma tõ duré tãma 'ru za'ra, Zezusi hã powawẽ hãiwaré na te te siwi 're pré'é mono da, taha pari te te duré siwi sasõmri da, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da oto.

Zezusihi âma, da'wapéi'wa norĩ hã nasi ïwa'ẽ za'ra zé wasu'u

Marcusi 15.16-20; Zuwã 19.2-3

²⁷ Tawamhã Piratuhu ma da'wapéi'wa norĩ hã ma tõ Zezusi hã siwi 'mazé ïsõrõwa u, 'ri 'rãihã u. Te te siwi 'mazébré wamhã, tame da'wapéi'wa norĩ hã ma tõ aihĩni âma si'rã'õtõ.

²⁸ Tawamhã ï'uza hã ma tõ siwi waze. Tisi'ubuzém na ma ïwa'rãmi siwi âma hãiba ubu, ti'uza hãpa ïhã pré na, danhib'apito âma 're ïsi'uza za'ra mono zém ne hã.

²⁹ 'Wabzéré panhipti hã ma duré sada 'ma'manharĩ za'ra, ï'wa ahã hã. Taha pari, ma ï'rã nhisiwi tãma hiri za'ra, te te âma siwi sõpre da, danhib'apito hã âma 're ïsisõpre za'ra mono ne hã. Wedehu ma duré ïsib'rata tãma hiri za'ra, ïsib'rata nhimire niwĩ, danhib'apito hã tinhiwedehu ré, 're ïsimasisi mono ne. Tawamhã hi'rãtitõ ma tõ nasi ïsõ're tãma asimro, âma wa'ẽ za'ra sina te te nasi sawi za'ra da, ãne:

– Zudezu norĩ nhib'apito, rowẽ na 're aihãimana mono. – Æne te nasi âma tiwa'ẽ za'ra, tõ sena newa.

³⁰ Tizadaipro na te duré nasi siwi uptob za'ra. Wedehu te duré nasi tiwi mrami za'ra, ï'rã wi, te te nasi siwi âma ahãri da.

³¹ Tawamhã nasi âma wa'ẽ za'ra parimhã, zazahã hãpa ïhãpré hã ma tõ apã tiwi wazere za'ra. Apã ma duré siwi uza, 're ïsi'uza mono zém na. Taha pari, te oto siwi saprõ, te te siwi sasõmri da oto, wedepo'o nhonhi'rãmi na.

Zezusi hã da te ïsasõmrizé wasu'u, wedepo'o nhonhi'rãmi na

Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43; Zuwã 19.17-27

³² 'Ri nõ'õmo nhiti te te oto Zezusi hã siwi wazere wamhã, aibã hã ma tõ siwi tisã, Sima na ïsisi hã. Sireni na ïsa'ru nhisi hã. Te te siwi sãmri wamhã, ma tõ tãma 'ru za'ra da'wapéi'wa norĩ hã, wedepo'o nhonhi'rãmi hã tinhisé te te tãma âri da, Zezusi te te sisada ï'âri hã.

³³ Tawamhã ma tõ oto siwi âwisi, Dodota na sa'a nhisi u, da te 're ïdanhimroi mono zéb u. Dodota hã wasimremézém na Da'rãihi na sa'a nhisi, te wasu'u.

³⁴ Tamomo te te siwi âwisi wamhã, uwa 'ru 'rã wa'u ïsé hã ma tõ aré tãma sõmri za'ra Zezusihi ma, wedewa'u ïsé na ïwazari ré hã, te te hã'rêne da. Tane nherẽ, te te téiwai wamhã, te te sima wẽ õ di, te te hã'rêne da, Zezusi hã.

³⁵ Tawamhã ma tõ oto siwi sasõ, wedepo'o nhonhi'rãmi na. Te te siwi sasõmri pari, ma tõ êtẽ zapotore ï'ui'ére ré hã nasi sima sãmra da'wapéi'wa norĩ hã, Zezusihi uzazéb zõ. Taha zarina, ma tõ sima âma aipé.

³⁶ Taha pari, te oto ï'rata asimro, Zezusi hã te te dawĩ 'madã'ã za'ra da, hãiwĩ sa'o ré.

³⁷ Tawamhã Zezusihi 'rã nho'õmoi baba ma tô siwi sasõ, wedepo'o na rob'ui'ééré hã, ãwasédé hã da te ãma ãhirizéb ui'ééré ré hã. ãne ãma ãrob'ui'ééré hã: “ã hã Zezusi, zudezu norĩ nhib'apito.”

³⁸ Zezusihi me ma tô aibã norĩ hã dasiwi sasõmri zahuré ni, ãsiré dá'ã zahuré da. Danhibrob zõ dapãrĩ'wa norĩ, aibã norĩ hã. Te ãma aiwa'aba zahuré ãsimire niwĩ, duré ãsimi'e niwĩmhã.

³⁹ ãwa'wai baba, da te nasi ãro'rahãri za'ra norĩ hã te nasi ãma tawa'ẽ za'ra ni, Zezusihi ãma. Nasi ãma da'rãsiwanarĩ za'ra sina, te nasi ãma wasété za'ra ni.

⁴⁰ ãma dawa'ẽ sina, te duré nasi ãne tãma nharĩ za'ra ni:

— Oro a hã asima roti za, 'ri 'rãihã hã sãmra da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé hã, duré apã 'ri da, si'ubdatõ bãdã hã ai'ãma si'utõrĩ õ ré. A hã tô sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé asisõ'reptu na. Wedepo'o nnonhi'rãmi hawi we si'ra na, atã'ã tõ da. — ãne te nasi ãma dawa'ẽ za'ra sina 'mahãrã za'ra ni.

⁴¹ Sasedoti ãpire norĩ zama te duré nasi ãma tiwa'ẽ za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ zama, dama roti'wa norĩ zama. ãne te nasi ta norĩ hã ãma tiwa'ẽ za'ra:

⁴² — Oro õ hã ãzarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito za. E niha hã bété, tin-himiromhõsi na te te 're da'anho'reptui mono nherẽ, 'rãwi sisõ'reptu waihu'u õ di bété oto. ãhãna wedepo'o nnonhi'rãmi hawi, we te te si'ra pé, wa te wasina ã'umnhasi za'ra zéb da hã.

⁴³ Õ hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te sina 're umnhasi, ãsiré 'rãwi 're ãmorĩ u'ãsi na. Ma tô duré dama 're siwasu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra na. Ma'ãpé ãhãna 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sõ'reptu oto, wanho'a. — ãne te nasi ãma tiwa'ẽ za'ra, zudezu norĩ ma ãpire za'ra norĩ hã.

⁴⁴ Tawamhã danhibrob zõ dapãrĩ'wa norĩ hã ma tô duré nasi dasiré ãma tiwa'ẽ zahuré, ãsiré dá'ã zahuré da, da te dasiwi ãsasõmri zahuré hã.

Zezusihi dá'ãzé wasu'u

Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49; Zuwã 19.28-30

⁴⁵ Tawamhã ma tô ti'abzuma oto. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bã. Bãdã siprazéb u, te oto robra si nomro.

⁴⁶ Tawamhã bãdã sipra wi, te Zezusi hã Timama hã sa'ëté sina 'mahã:

— Eri, Eri, rema sabatani. ãne wamremezém na hã: “ãnhib'apito, ãnhib'apito, e marĩ da, ma tô oto ãrẽ.”

⁴⁷ Tawamhã ni'wam norĩ hã ãrata ãsimasam norĩ hã Zezusihi hãrã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sima rowasu'u za'ra, ãne:

— Õhõta Eriasihi zõ te hã, te te we pawaptob da. — ãne te sima ãma romnomri za'ra.

⁴⁸ Tawamhã ni'wa hã ãrata ãsimasam norĩ siré hã si'aba're na ma tô piza 're upsõzém ne hã 'mai'ã, uwa 'ru 'rã wa'u ãsé na te te tãma ãma di'ã da, Zezusihi ma, ãwa'ãbã syry na. Tawamhã wedewaré 'rãsutu na ma tô ãma sapu'u, Zezusihi ma, te te wẽ da, te te upsõmri da.

⁴⁹ Tane nherẽ, ãsiré ãsimasam norĩ hã ma tô ãma sipa'uwati za'ra, ãne:

— A'ã pé, wanhimipari za'ra wa'aba a'ã, Eriasi we ãtème morĩ õ'umnhasite, te te sõ'reptu da, dá'ã tõ da. — ãne te a'ã siwi ãma pa'uwati, te te tãma sõmri tõ da, te te ãupsõmri da hã.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré tihãrã 'rãihã na ãma sahu, ãrème ma. Taha pari ma pẽ'ẽ hai'utõ.

⁵¹ Dã'ã wi, zazahã ãhãpa hã 'ri 're wa'wa nhitobzé hã ma uihã na hãhaipo'o aiwa, hãimo hawi pi'reba, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa ãma hã. Ti'a hã te duré sãã'ã. Sãã'ã wamhã, ëtẽ tõmo wawẽ hã ti'a 're ãsimi'wara mono zama ma tõmo sipo'o.

⁵²⁻⁵³ Taha wa, ma tô duré adâ'â 'ru hã si'ridawa za'ra. Si'ridawa za'ra wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã aré 're ìdâ'â za'ra mono hã ma tô apâ ahâiwa'utu ahâ uptabi na, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ta norĩ hã, Zezusi hã ab're hawi za hâiwa'utu parimhã, te za ab're hawi wairé. Tawamhã Zeruzarẽ u te za asisi, 'ri nho'u ìwẽ uptabi u, dama sihâi'ré za'ra da. Tawamhã da'ahâ uptabi na te za ãma tanhopré ni, tame.

⁵⁴ Tawamhã Zezusi te te dawí ì'madâ'â za'ra norĩ hã da'wapéi'wa norĩ hã, duré da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai me, ti'a ìsãsã ìwatobro hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, duré uburé ropipa ìwairébé mono te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô sa'êtẽ uptabi tipẽ'ẽwara za'ra. Tawamhã ãne te sima nharĩ za'ra:

— Nare õ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra. — ãne ma tô ta norĩ hã ãma titob'uzu za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã.

⁵⁵ Tawamhã pi'õ norĩ hã ahâ na te 'madâ'â za'ra romhã na, Zezusi hã hâiwi sa'o ré. Ta norĩ hã ma tô ìsiré 're nomro Darireza hawi, Zeruzarẽ u, te te siwi 're pawaptob za'ra mono da.

⁵⁶ Ta norĩ me, te Mariza Madarena hã dame za. Marizaha hâiba amo zama te dame za. Taha 'ra hã Ti'adu, Zuzé duré. Zebedehe mro zama te duré pi'õ norĩ me za.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi ìsêrêzé wasu'u

Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56; Zuwã 19.38-42

⁵⁷ Tawamhã ma tô bâdâ hã aipra pese oto. Taha wa, aibâ ìsibro pe hã ma tô mo Piratuhu u, Zuzé na ìsisi hã. Ta hã Arimateza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ìsãmra mono. Ta hã Zezusihi nhimiroti si te te 're ì'madâ'â pese mono.

⁵⁸ Tawamhã, Piratuhu u oto morĩ wamhã, ma tô Zezusihi hâiba hã tiwi waptẽ, ab're 're, te te sêrẽ da. Tawamhã apito Piratu ma tô dama ti'ru, Zezusihi hâiba hã da te tâma 'ru da.

⁵⁹ Tawamhã Zuzé hã Zezusihi hâiba, ma tô ti'â. Taha pari ma tô ubu, zazahã ìhâirã na.

⁶⁰ Te te hâiba ubu pari, ma oto tite ab're sirõmo wa tisẽ Zuzé hã, sa'a zahâpâ da te aré tâma ì'ab're sirõmo wa. Taha pari ma tô êtẽ tõmo zapodo hã te te pizari, ab're te te ãma ìré sitob da. Te te sito pari, te oto mo, õne haré.

⁶¹ Zuzé hã Zezusihi hâiba te te sêrẽ ré, te pi'õ norĩ hã ab're nho'õmoi baba aimasisi zahuré, Mariza Madarena norĩ hã duré Mariza ìhâiba amoi me. 'Râwi te te ãma 'madâ'â zahuré da, te ì'rata aimasisi zahuré.

Da'wapéi'wa norĩ hã, ab're nhitobzé te te siwi ì'madâ'â za'ra zé wasu'u

⁶² Tawamhã oto ãma awẽ wamhã, sasedoti ìpire norĩ hã, duré parisezu norĩ hã ma tô Piratuhu nhorõwa u si'rã'õtõ, sabadu na romhuri zahârizém na.

⁶³ ìtẽme si'rã'õtõ wamhã, ãne te tâma nharĩ za'ra:

— Apito, õ hã ìsadawa nhipe hã zahadu 're morĩ ré, dama 're ìsiwasu'u mono zém na wa tô ãma wapo're pu'u za'ra ni, ãhãna hã. ãne te dama 're siwasu'u: “Bâdâ si'ubdatõ ì'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apâ hâiwa'udu.” ãne dama 're ìsiwasu'u mono zé hã.

⁶⁴ Taha wa, âté ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã te za apâ siwi waze ìhâiba hã, pi'uriwi. Tawamhã âté sadawa nhipese na te za duré dama wasu'u za'ra, apâ ab're hawi ìhâiwa'utu na hã. Zezusi hã 're morĩ ré, sadawa nhipese na te tô dama 're siwasu'u. Tane nherẽ, ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã ãne na te te dama wasu'u za'ra wamhã, taha nhipai u te za duré dama sadawa hapese za'ra. Taha wa, te za dama ì'ru, sa'a zahâpâ ab're nhitobzé hã da te ìré dasiwi 'madâ'â pese da, si'ubdatõ bâdâ, ãma ìsi'utõrĩzéb u hã, ìhâiba hã te te siwi wazere za'ra õ'umnhasite, pi'uriwi. — ãne ma tô parisezu norĩ hã tiwi rowaptẽrẽ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ me.

⁶⁵ Tawamhã Piratu te asa tãma nharĩ za'ra:
 – Tane tã. Da'wapéi'wa norĩ hã wa za tã pisutu za'ra, asiré si'aba'réri wa'aba da, ab're u. Mo oto ãtẽme ai'aba'réri wa'aba pé, da'wapéi'wa norĩ ma, 'ru za'ra wa'aba da, ab're nhitobzé hã te te siwi 'madâ'â pese za'ra da, dawí. – ãne te ãtẽme tãma rob'ru za'ra, apito Piratu hã.

⁶⁶ Tawamhã ab're u te oto ai'aba'réri, da'wapéi'wa norĩ siré. Tawamhã ãtẽ tãmo zapodo hã, ab're nhitobzé hã marĩ na ma tã siwi upto, sitop tete na ãre sab da, da te dasiwi sa'réri tã da. Da'wapéi'wa norĩ ma, ma tã duré roti za'ra, ab're nhitobzéb 'rata simasab da, te te siwi 'madâ'â u'ãsi za'ra da, sãtã za'ra ãna.

28

ZeZusi ãhãiwa'utuzé wasu'u

Marcusi 16.1-8; Rucasi 24.1-12; Zuwã 20.1-10

¹ Sabadu parimhã rowa'a wi, dumidu na ma tã Mariza Madarena norĩ hã sisaprõni zahuré Marizaha me, sa'a zahãpã ab're u, ZeZusi da te ãsãrãzãb u.

² Tawamhã simiza'rese õ ré, ma tã ti'a hã ãre 're tiwara zahuré, hãiwa hawi Wanhib'apito ma romhuri'wa hã ãtẽme wisi zahuré wamhã. Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tã ab're nhitobzé hã sa'réri, ãtẽ tãmo wawã hã. Te te sa'réri wamhã, ma tã ãsisiwi nhamra.

³ Tã si'ubuzi ne ãhãiba hã. ã'uza hã rã uptabi di.

⁴ Tawamhã ab're 'madâ'â'wa norĩ hã ma tã tipahi za'ra. Pahi uptabi za'ra wa, ma tã tirãrãã za'ra. Tawamhã ti'ai u ma tã tãma ana. Dadã'ã wa, darési ãna 're ãdanhimi'wara mono ne, ma tã rãsi ãna daba'wara.

⁵ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tã tãma nharĩ zahuré, pi'õ norĩ ma, ãne:

– ãma aipahi wa'aba tã. ZeZusi hã da te dasiwi wãrĩ wa, wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi ãsasõmri zõ robzabui wa'aba da, te we ane wa'wa. Wa hã wa tã aiwaihu'u 'wa, we sã ãrobzabui wa'aba zãm na hã.

⁶ Tane nherã, ãme hãimana õ di. Te te sina ãrotizãb zarina ma tã hãiwa'udu. We ane wa'aba pé, ãnomrozã hã sabui wa'aba da.

⁷ Taha parip si, te za sa'ãtã ane wa'wa, ãsiré 're ãnomro mono norĩ ma, wasu'u za'ra wa'aba da. ãne te za tãma ãwasu'u za'ra wa'wa: “Ma tã hãiwa'udu. Darireza u ma tã asõwa timorĩ za'ra wa'wa. Tamep si te za ãsabu za'ra wa'wa.” ãne na ãmreme na ãma aipo're simrami aba tã. – ãne ma tã hãiwa ãma romhuri'wa hã pi'õ norĩ ma waihu'u zahuré.

⁸ Taha wa, te sa'ãtã oto asamro zahuré ab're hawi, pahi te. Pahi zahuré nherã, tãma rowã zahuré di, pi'õ norĩ ma hã. ZeZusihi siré 're ãwanomro mono norĩ ma, te te rowasu'u zahuré da, te asamro zahuré.

⁹ Sisamroi ré, ma tã ZeZusi hã sãpãtã zahuré, pi'õ norĩ hã. Simiza'rese ãna sisamroi ré, ma sãpãtã zahuré. Tawamhã ZeZusi hã ma tã sawi zahuré, ãne:

– Rowã na 're aihãimana aba mono. – ãne te sawi zahuré, ZeZusi hã.

Tawamhã pi'õ norĩ hã ma tã oto 'rãwi ãtẽme aima'wara zahuré. Tinhib'rata na te te para zawi zahuré sina, ma tã ãma tiwata zahuré, tãma pire zahuré wa.

¹⁰ Tawamhã ZeZusi te tãma nharĩ zahuré:

– Aipahi wa'aba tã. Mo oto ane wa'aba, ãsisãnawã norĩ ma, ãwasu'u wa'aba da, Darireza u ãzarina ãma si'aba'réri da. Tamep si te za ãzabu za'ra.

Ab're 'madâ'â'wa norĩ, ZeZusihi zõ ab're baba wa, 'ri tãme oto ãsi'aba'rãzé wasu'u

¹¹ Tawamhã Mariza Madarena norĩ hã zahadu neb zahuré ré, ma tã ab're 'madâ'â'wa norĩ hã ni'wam norĩ hã ai'aba'réri, Zeruzarã u. Zahadu te duré ni'wam norĩ hã asimro, ab're 'rata. Tawamhã Zeruzarã u ãsi'aba'réri norĩ hã,

sasedoti ĩpire norĩ ma, ma tô rowasu'u za'ra, uburé ĩromhâimana mono zém na hã.

¹² Tawamhã sasedoti ĩpire norĩ hã ma tô duré si'rã'õtõ, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ me, te te sima ãma roti za'ra da. Tawamhã ma tô rob'uiprazé hã sa'ëtê na tâma sômri za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, ab're 'madâ'â'wa norĩ ma, dama 're sadawa nhipse za'ra mono da, Zezusihi wasu'u na.

¹³ Te te tâma sômri za'ra sina, te ãne nasi tâma nharĩ za'ra:

– ãne te za dama ĩrowasu'u za'ra wa'wa, Zezusihi hãiba na hã: “Ĭsiré 're ĩnomro mono norĩ hã barana ma we sô aihutu. Wanhotõ ré ma tô siwi waze.” ãne te za dama ĩrowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁴ Tawamhã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma danhib'apito hã ãne hã te te wapari wamhã, wa za tâma aiwasu'u wê za'ra wa'aba ni, asada sahi za'ra wa'aba tã da, marĩ ĩ'upa za'ra wa'aba õ na hã, niha te te aima rob'manharĩ za'ra wa'aba tã da. – ãne ma tô tâma roti za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã ab're 'madâ'â'wa norĩ hã ma tô rob'uiprazé hã waibu, da'wapéi'wa norĩ hã. Te te sima waibui wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ nhib'apito norĩ, te te tâma ĩroti za'ra zéb zarina, ma tô 'manharĩ za'ra, ĩmreme hã. ãne ma tô Zezusihi hãiba na rowasu'u zadawa nhipe hã te te ropé, zudezu norĩ nhipti'ai 'remhã. Ta hawim haré te zahadu rowasu'u zadawa nhipe hã 're hâimana, Zezusihi hãiba na hã.

*Zezusi hã tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, ĩsihâi'rézé wasu'u
Marcusi 16.14-18; Rucasi 24.36-49; Zuwã 20.19-23; Atusi 1.6-8*

¹⁶ Tawamhã wa norĩ hã Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa tô ai'aba're ni Darireza u, 11 na wahãiba za'ra hã. Ètê 'rãihã u wa ai'aba're ni, Zezusi te te wama ĩpisutu za'ra zéb u.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã wa te wasiwi sãmri wamhã, wa tô ãma wawata za'ra ni. Tane nherê, nima norĩ hã wa tô wawã za'ra ni, õ hã õ newa.

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tô 'rãwi watême timorĩ za'ra oto. Ma tô wama nharĩ za'ra, ãne:

– ĩmama hã ma tô ĩma pisutu, ĩsadawa para dama ĩpire na 're ĩhâimana mono da, ti'ai ãma, hãiwa ãma zama.

¹⁹ Taha wa, te za 're ĩropéi'wa'aba mo a'uwê mono bâ, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, a'uwê mono bâ da te 're ĩzaze za'ra mono da, taha zarina ĩnhimiroti 'madâ'â'wa 're dahâimana za'ra mono da oto. Da te 're ĩzaze za'ra mono sidâpâsi, te za â dawabzuri hã dama 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, ĩmama nhisi na, duré ĩnhisi na, duré ĩmama pê'êzani nhisi na, ta norĩ zadawa para.

²⁰ Te za duré dama 're ĩroti za'ra wa'aba mo, uburé te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, ĩnhimiroti si da te 're 'madâ'â' u'âsi za'ra mono da. Õne u'âsi, wa za asiré 're ĩmorĩ u'âsi za'ra wa'wa, ro ĩsi'utõrízéb u hã. ãne na aipo're si'âri za'ra wa'aba õ di za. – ãne ma tô Zezusi hã wama siwaihu'u za'ra sisa'u, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ ma.

Marcusi Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na Marcusi te te ãma ĩrob'ui'érézẽ Ĩbaihã wasu'uzé

Ã ĩbaihã na rob'ui'éré'wa nhisi hã Zuwã Marcusi na, ĩsisi hã. Zezusihi zazei'wa, ta hã. Tane nherẽ, 12 na ĩhãiba norĩ siré 're morĩ õ di, Zezusi te te sima ĩpisutu norĩ siré hã.

Marcusi hã tinhimi'ui'éré na hã te te rowasu'u za'ětẽ õ di, Zezusihi nhimirowasu'u mono zém na hã. Te te 're ĩda'apawapto mono zém na si ma tô rowasu'u za'ětẽ. Ma tô duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hã ĩsimizawi pese na dama romhuri'wa na hã. Marcusi 10.45 ãma hã ma tô ãne na wama waihu'u za'ra. Zezusi hã ĩmreme pire na ma tô duré Marcusi hã wama rowasu'u za'ra, te te dama 're ĩrowahutu mono na hã, duré wa'uburé te te dama 're ĩ'anhamra mono na zama, duré dawasédé hã te te dama 're ĩ'apari mono na zama. Ã ĩbaihã na ma tô Zezusi hã dama 're siwasu'u, tidâ'ázéb zarina dawasété hawi, za te te 're ĩda'awaibui mono na hã.

Zuwã Batitaha wasu'u

Mateusi 3.1-12; Rucasi 3.1-20; Zuwã 1.19-28

¹⁻³ Ãhãna ĩsãna'rata hawi, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra wasu'u na. Romhã ré, ma tô ãma rob'ui'éré siro, Iza'iza hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Duréihã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, ti'ra ma, te te ĩwaihu'uzém na ma tô ãma rob'ui'éré, ãne:

“Wa hã wa za satõ ĩzadawa wasu'u'wa hã, aiwana, te te asõ ropese mono da.

Ãne te za te te dama 're rob'mahârã, mreme 'rãihã sina, a'ubuni wi: Ni'wa hã te za te te dama 're rob'mahârã, a'ubuni wi: Bâdâdi hã asiwi ropese aba, Wanhib'apito zõ.

Ĩmana 'rãmi bâdâdi hã sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.”

Ãne ma tô Iza'iza hã ãma rob'ui'éré, romhã ré.

⁴ Tawamhã Iza'iza te te dama ĩrob'ui'éré zarina, te oto Zuwã Batita hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, a'ubuni wi. Ãne te oto te te dama 're roti:

— Ma'ãpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, marĩ 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã te te aima pari za'ra wa'aba da. Tawamhã â dawabzuri hã wa za te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. — Ãne ma tô te te dama 're roti, Zuwã Batita hã.

⁵ Da'ahã uptabi na te ĩtẽme 're dasito, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Zeruzarẽ na 'ri nho'õmo nhisi hawib zama, te ĩtẽme 're dasito. Tawamhã dasisõ'a dawasété na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, ma tô â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ Zuwã hã, Zodã pa na â nhisi ãma.

⁶ Zuwã hã awaru ba'õmore zéré 'manharĩ na te 're si'uza. Duré romhã 'manharĩ hãiwaré na te ãma 're si'usisi. 'Riti na si, te 're sa. Ropĩni na zama te duré 're sa.

⁷ Ãne te te oto dama 're rowasu'u:

— ĩza'u si te za ĩma ĩpire uptabi hã wei wi. ĩma pire uptabi wa, ĩpara'uza wasisizé, te tãma wasihu waihu'u õ di za.

⁸ Wa hã wa tô â uptabi na si te 're aihãiba ubu za'ra wa'wa, â dawabzuri hã te aima 're ab'manharĩ aba mono wamhã. Tanei õ di za oto. ĩma ĩpire hã wei wisi wapsi, te za oto 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ézani na te te 're aihãiba ubu

za'ra wa'wa, ĩré 're anomro u'âsi aba mono da. Wě uptabi di, ĩpě'ězani hã. — Āne ma tô Zuwã Batita hã te te dama 're wasu'u.

Zezi hã â dawabzuri te te ĩ'manharĩzé wasu'u
Mateusi 3.13-17; Rucasi 3.21-22

⁹ Tawamhã ãne te te dama 're wasu'u mono ré, ma tô Zezi hã ĩtẽme wi, Nazaré na 'ri wa'õtõ nhisi hawi. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Nazaré hã. ĩtẽme wisi wamhã, ma â dawabzuri hã Zezihi ma 'manha, Zoda pa na â nhisi ãma.

¹⁰ Tawamhã â hawi watobro wi, ma hãiwa hã aipo'o. Hãiwa hawi, ma we 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ězani hã ĩtẽme si'ra, utu'u ne. Ma tô sina 'madã, Zezi hã.

¹¹ Tawamhã hãiwa hawi, te we 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã Zezihi ma tinha:

— A hã ĩ'ra. ĩma asawi uptabi di. Aima ĩto za'etẽ uptabi di. — Āne te we tãma tinha, ĩmama hã.

Wa'uburé hã Zezi te te ĩwada'urizé wasu'u
Mateusi 4.1-11; Rucasi 4.1-13

¹² Tawamhã Zezi hã â dawabzuri te te 'manharĩ pari, te oto 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ězani hã satõ, a'ubuni u sãmra da. Taha wa, te oto mo.

¹³ Tawamhã a'ubuni wi sãmra ré, bãdã hã ahã na ma ãma si'utõrĩ, 40 na. Tame sãmra ré, Satanasi hã te aré nasi wada'u, ĩsimiroti na te te saze da. A'ubuni ãma abaze zahi hã te 're hãimana za'ra. Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã hãiwa hawimhã, te we siwi 'madã'ã pese.

Zezi hã romhuri na te te ĩsãna'ratazé wasu'u
Mateusi 4.12-22; Rucasi 4.14-15; 5.1-11

¹⁴ Tawamhã Zezi hã te mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Zuwã Batita hã dazazéb 're, da te dasiwi sãrẽ pari, te Zezi hã mo. Tawamhã rowasu'u wẽ hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te tãma ĩsõmri na, te Zezi hã te te dama 're rowasu'u oto.

¹⁵ Āne te tinha:

— Āhãna bãdã hã ma tô oto ĩwa waptãrã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb da hã. Ma'ãpé aiwasété wi, 're aipizari za'ra wa'aba mono za, 'Re ĩhãimana u'âsi mono niwĩ, ĩwasu'uwẽ hã 're saze za'ra wa'aba mono da. — Āne ma tô te te dama 're rowasu'u, Zezi hã.

¹⁶ Tawamhã â zaihã u ma tô wi, Zezi hã, Darireza na ĩsõ'u nhisi u hã. Wisi wamhã, â zababa 're morĩ ré, ma tô tepe mrami na romhuri'wa norĩ hã sõpẽtẽ zahuré. Ta norĩ hã Sima Pedru na ĩsisi hã ĩsisãnawã me, Ādéréhé me. Tepe zõ, te nasi abazipara hã wabzuri zahuré.

¹⁷ Tawamhã ãne te Zezi hã 'mahãrã zahuré:

— We ane wa'aba, ĩsiré 're ane wa'aba da oto, romhuri na aima ĩsisanho wa'aba da, ĩma 're ĩda'awaibui wa'aba mono zém na da hã. — Āne ma tô tãma waihu'u zahuré.

¹⁸ Tawamhã õne haré ma tãma marẽme zahuré, abazipara ma. Zezihi siré te oto tineb zahuré.

¹⁹ Tawamhã syry na sina pahã wi, ma duré 'madã'ã zahuré, Ti'adu norĩ hã Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Abazipara sisinarĩ hã te te ãma a'rã'õtõ zahuré apã, uba're wa.

²⁰ Tawamhã Zezi te duré sõ tihãrã zahuré, ĩsiré neb zahuré da. Tawamhã õne haré timama hã ma rẽme zahuré, tãma ĩromhuri'wa norĩ zama, uba're 're ĩsi'ubumro norĩ hã, Zezihi siré 're neb zahuré da oto.

Zezi hã aibã ma, wa'uburé te te ĩsãmrazé wasu'u
Rucasi 4.31-37

²¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô aihutu, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Tawamhã sabadu na wa, ma awa'awi âzé Zezusi hã, zudezu norĩ te rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da, tô romhuri zahârizém na hã.

²² 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ nhimirowasu'u nei õ di, Zezusi te te dama ãrowahutu mono zé hã. Simirowahutu pire na te dama rowahutu. Simirowasu'u wê wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni.

²³ Tawamhã te te dama rowasu'u ré, ma we aibâ hã âzé, rowahutuzéb u, wa'uburé ré 're ãmorĩ hã. Sébré wi, te sa'êtê 'mahâ:

²⁴ — Zezusi, Nazaré nhihudu, e marĩ zô te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hã ãma aiwaihu'u pese di, 'Re ãhâimana u'âsi mono, we te te asatõrĩ na hã. Aiwê uptabi di, a hã. — ãne te 'mahâ.

²⁵ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, wa'uburé ma:

— Tô'ã, we ãma nharĩ tõ. Mo oto aibâ hawi aiwatobro.

²⁶ Tawamhã sisa'u te sa'êtê hãiba wasutu, wa'uburé hã. Tawamhã sadari sina, ma aibâ hawi watobro.

²⁷ Tawamhã ma ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Rãwi te ãma dasima rowasu'u za'ra ni, ãne:

— Ô hã, e niha. Wama ãsa'rese õ na, te wama rowahutu. Wa'uburé norĩ ma, te te rob'rui wamhã, ma tô wapari za'ra, ãmreme hã. — ãne te dasima ãma romnhoré za'ra ni.

²⁸ Taha wa, Zezusihi wasu'u hã ma tô waptu na ropé, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi 're, daro mono bâ.

Sima Pedruhu maprewa, Zezusi te te ãpesezé wasu'u

Mateusi 8.14-15; Rucasi 4.38-39

²⁹ Taha pari, ma tô Zezusi norĩ hã rowahutuzém hawi wairé, Sima Pedru norĩ nhorõwa u si'aba're da. Tisiséme me, ãdéréhé me, te siré 're simasisi zahuré, Sima Pedru norĩ hã. Ta norĩ hã, Ti'adu norĩ me, Zuwã norĩ me, ma asisi 'ri para u, Zezusihi siré.

³⁰ Tame te Simahã maprewa hã hãzé ré nomro, wa'ro na. Tawamhã sisisi wi, te Zezusihi ma 'mahârâ za'ra, hãzé na ãnomro na.

³¹ Taha wa, te oto ãtême mo, ãnomrozéb u. Tawamhã ma pa'â, wahutu da. Taha wa, ma awa'awi tiwahã. Tawamhã ma tô tãma api za'ra Zezusi norĩ ma, saihuri da.

Zezusi hã Darireza ãma te te 're ãda'apawapto mono zém na rowasu'u

Mateusi 8.16-17; Rucasi 4.40-41

³² Tawamhã bâdâ sébrézéb u, ma tô ãtême tasi'ãwisi za'ra ni, Zezusihi u, dahãzé mono bâ. Wa'uburé ré 're ãdanomro mono norĩ zama, ma ãtême ãwisi za'ra ni.

³³ Uburé 'ri ahã 're, 're ãdasi'ubumroi mono norĩ hã ma ãtême tasi'rã'õtõ ni, 'ri nho're uwaibaba.

³⁴ Tawamhã dahãzé mono bâ, ma da'apese, da'ahã na. Duré timreme na ma wa'uburé norĩ hã dama anhamra, ahã na. Wa'uburé norĩ hã ma tô waihu'u za'ra Zezusi hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra na. Taha wa, Zezusi ma tô wa'uburé norĩ hã sadawa uwati za'ra, te te dama rowasu'u za'ra tõ da.

³⁵ Tawamhã robza'rã ré, ma wahudu Zezusi hã, 'ri nhiti morĩ da, a'ubuni u. Tame te a'â tihãiba, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, mreme da.

³⁶ Tawamhã Sima Pedru norĩ hã te Zezusihi zô sõpré ropâ, tisiré norĩ me hã, te te siwi sõpêtê da.

³⁷ Tawamhã te te siwi sõpêtê wamhã, te tãma rowasu'u za'ra:

— Aihĩni te asô tanhopré ni.

³⁸ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

– Oto wasi'aba'rési wa'aba, 'râwi 'ri wa'õtõ 're, 're ïdahâimana za'ra mono u, tamomo zama te ïwasu'uwẽ na da'apo're pu'u mono da. Taha da, wa wei mo.

– ãne ma Zezusi hã tâma siwaihu'u za'ra.

³⁹Tawamhã daro mono bâ te 're mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ïdasi'ubumroi mono norĩ ma, ïwasu'uwẽ hã te te dama 're wasu'u mono da, zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ. Wa'uburé hã te te duré dama 're anhamra.

Aibã ï'wa're ré hã, Zezusi te te ïpesezé wasu'u

Mateusi 8.1-4; Rucasi 5.12-16

⁴⁰Tawamhã aibã hã ma ïtẽme wi, ï'wa're ré hã. Hi'rãtitõ ma aime, Zezusihi papara, te te tâma nharĩ da, ãne:

– ïma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hã. Taha wa, asima ïwẽ wamhã, te za ïpe. – ãne te Zezusihi ma si'ru, te te pese da.

⁴¹Tawamhã Zezusi hã ãma pẽ'ézé wa, ma tô tinhib'rada hã wahutu, te te ãma upi da. Te te upi wamhã, ãne te tâma tinha:

– Tane tô. Wa tô ïsima aiwẽ, te aipese da. Tãibã oto aihâzé hã. – ãne ma Zezusi hã tâma waihu'u asa.

⁴²Tawamhã awa'awi ma ï'wa're hã tâma apa. Ma tô tihâiba wẽ oto.

⁴³⁻⁴⁴Tawamhã Zezusi hã ma tô sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tã da. ãne te tâma tinha:

– ïwapari pese, asina. Ni'wai ma, asina ïwasu'u õ di za, te aipesezém na. Sasedoti u si te za aimo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wai u si, aihâiba wẽ zõ te te aihâiba 'madã'ã da. Taha parip si, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te za asõpru, Mozésihi nhimiroti zarina, aipesezém na da te ãma aiwaihu'u za'ra da, sena na. – ãne ma tô aibã hã satõ, Zezusi hã.

⁴⁵Tazahã aibã hã rowasu'u wẽ na ma tô ãma ropé. Taha wa, sõ'awi 'ri ahã u hã datẽme 're ne waihu'u mono õ di, Zezusi hã. Taha wa, a'ubuni wi te a'ã 're hâimana, danhiti. Tame 're hâimana mono ré, te ïtẽme 're dasihutu, daro mono bâ, da te 're sabu za'ra mono da.

2

Zezusi hã aibã ïhi'ré te te ïpesezé wasu'u

Mateusi 9.1-8; Rucasi 5.17-26

¹Syry na ãma ronomro parip si, ma Zezusi norĩ hã apã aihutu, Capana'u na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tawamhã awa'awi ma ïwasu'u hã ropé, 'ri para ãma oto ïhâimana na hã, Zezusi hã.

²Tawamhã da'ahã na ma ïtẽme dasito. Da'ahã na ïtẽme dasito mono wamhã, 'ri 're wa'wa ãma hã da'masisi di, 'ridawa ãma zama.

³Tawamhã Zezusi hã rowasu'u wẽ na te te dama rowasu'u ré, aibã norĩ hã ma tô ïhi'ré hã ïtẽme siwi ãwisi, ïsimiwaptã wa. Aibã norĩ hã maparane si'uiwa na ïhâiba za'ra hã.

⁴Tazahã da'ahã wamhã, te te siwi 'mazébré waihu'u õ di, Zezusihi u hã. Taha wa, sipapara 'ri nhisi hawi, ma tô siwi 'ri 're pu'u za'ra sada, Zezusihi uwaibaba te te siwi hiri da. Tawamhã ma tô ãma siwi si'ra, ïsa'warizéb ré, ïhi'ré hã.

⁵Aibã norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi ãma umnhasi, ïsiwadi hã za te te ïpesezém na. Zezusi hã ma tô tiwi waihu'u za'ra, sina ïsimirosa'rata za'ra hã. Taha wa, te ïhi'ré ma tinha:

– ïsiwadi, aiwasédé hã 're ï'ab'manharĩ wasété mono zé hã, te ai'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto. – ãne ma tô tâma waihu'u, ïhi'ré ma.

⁶Tame aibã norĩ hã te dame asimro, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã.

⁷Ta norĩ hã te 'rãwi sima ãma rosa'rata za'ra, ãne:

— E niha te aibâ ma tinha bété, õ hã, ãmorĩ'õ ma. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, wẽ õ di, aibâ ma, te te ãnharĩzé hã. Dawasédé hã da te 're ã'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, ni'wa hã te te dama 're apari waihu'u mono õ di. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma si waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're ã'apari mono zé hã. — ãne te Zezusihi ãma sima rosa'rata za'ra, rowahutu'wa norĩ hã.

⁸ Tawamhã 'rãwi te te sima ãma ãrosa'rata za'ra zém na, ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, te ãne ã'ãma ãrosa'rata za'ra wa'wa.

⁹ Wa hã dawasédé hã te dama 're ã'apari waihu'u pese mono na, e niha te za ãwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ãwaihu'u za'ra wa'aba da. ãhi'ré ma, wa tô tinha: “Aiwasédé hã 're ã'ab'manharĩ wasété mono zé hã, te ai'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto.” ãne hã ãmreme si wamhã, aima pibu prã za'ra wa'aba di tô. ã hã ãmorĩ'õ hã wahutu da, duré tiza'warizé hã te te sima ãri da, oto morĩ da, te tãma nharĩ wapsi, te za ãwaihu'u za'ra wa'wa, ãwaihu'u pese na sena na ãwaihu'u pese za'ra wa'aba da oto. Taha wapsi, aima pibu pese za'ra wa'aba di za oto.

¹⁰ Ti'ai ãma dasiré ãpodo hã ãma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ã'apari mono da hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa para. ãne na asiwi ãwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ãhi'ré ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ãhi'ré ma, te tinha oto:

¹¹ — Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé ãri, asõrõwa u aimorĩ da oto.

¹² Tawamhã awa'awi ma tô wahudu, aibâ hã. Tiza'warizé, ma tô ti'ã. Rob u, ma tô ãré watobro, danho'a. Taha wa, uburé, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma, te duré ãma tawata za'ra ni. ãne ma tô dasima rowasu'u za'ra ni:

— ãne hã niwa wa te ã'madã'ã za'ra õ. — ãne ma tô dasima rowasu'u za'ra ni.

Réwihí wasu'u

Mateusi 9.9-13; Rucasi 5.27-32

¹³ Tawamhã Darireza ãma ãsõ'u zapoto u, te apã mo Zezusi hã. Da'ahã na ma tô ãtẽme 're danomro. Tawamhã dasihutu sidãpãsi te nasi dama rowahutu, rowasu'u wẽ na.

¹⁴ Tawamhã morĩ ré, ma tô aibã tisã, danhib'apito ma, dawĩ rob'uiprazé ubumroi'wa hã, Réwi na ãsisi hã, Apezuhu 'ra hã. Tinhimirohmurizéb ãma te nhamra, rob'uiprazé te te dawĩ 're ã'a'ubumroi mono zéb ãma. Tawamhã Zezusi hã te 'mahã:

— We aiwahutu, ãsiré 're aimorĩ da oto. — ãne te 'mahã. Tawamhã awa'awi ma wahudu Réwi hã, ãsiré oto 're morĩ da.

¹⁵ Tawamhã syry na ãma ronomro wamhã, Zezusi hã te tisa, Réwihí nhorõwa ãma. ãsiré 're ãnomro mono norĩ zama, te ãsiré tisaihu. Da'ahã na duré ãsarina ãdasi'aba'ré hã te duré ãsiré tasaihuri ni. Ta norĩ hã rob'uiprazé ubumroi'wa, duré parisezu norĩ nhimiroti zarina 're ãhâimana za'ra mono õ.

¹⁶ Tawamhã ta norĩ me sai ma, sãmra ré, ma tô Zezusi hã 'madã'ã za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã, parisezu norĩ hã. Ta norĩ hã Zezusihi siré 're ãnomro mono norĩ ma, te nharĩ za'ra:

— E niha bã, te bété rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ siré tisa, dawasété na 're ãdahãimana za'ra mono norĩ siré zama.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã ãne te te sina wapari za'ra wamhã, ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Hãzé ãna 're ãnomro mono norĩ zõ, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. ãhãzé ré norĩ zõ si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da. Tane duré wa hã. Dawẽ na 're ãdanomro mono norĩ zõ, ãsitẽme 're ãhãrã mono da, we ãmorĩ õ di. Dawasété na 're ãdanomro

mono norĩ zô si, 're ãhârâ mono da, wa wei mo. — Æne ma tô dawede'wa na tâma siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

Bâtâ na dasai ãna, ãdahâimana za'ra zé wasu'u

Mateusi 9.14-17; Rucasi 5.33-39

¹⁸ Tawamhã Zuwã Batitaha siré 're ãnomro mono norĩ hã, duré parisezu norĩ hã, ã bâtâ na te saihuri ãna tihâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. Taha wa, ni'wam norĩ hã te Zezusihi ma, nharĩ za'ra:

— Zuwãhã siré 're ãnomro mono norĩ hã, duré parisezu norĩ hã, ã bâtâ na saihuri ãna te tihâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi da. E marĩ wa, asiré 're ãnomro mono norĩ hã, saihuri ãna ã bâtâ na hâimana za'ra õ di bété, tâma mreme zusi da.

¹⁹ Tawamhã Zezusi, ma tô asa tâma waihu'u za'ra:

— Aibã hã ãmrozéb u, sô ãhârâ za'ra norĩ hã sihutu wamhã, e saihuri ãna, te za tihâimana za'ra. Mare di. Saihuri ãna hâimana za'ra õ di za. Aibã ãmro da hã ã'rata sãmra za'ra ré, te za tô ãsiré tisa hã tihu, to sina.

²⁰ Niwapsi te za bâdã hã ãwa waptãrã, aibã ãmro da hã ãsiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi ã'ãri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai ãna 're si'ubumro, robzei'õ na. — Æne sô'awib õ nherë, ma tô aibã ãmrozé wasu'u na, sina ãma simiré'é, Zezusi hã.

²¹ Tawamhã ãne ma duré tâma waihu'u za'ra:

— Da'uza hã 'ratara hã, e te za ãhã wë na ãma hãiwa'aba ni, ãhã nhihãri tém na. Mare di. Æne wamhã, te za dawĩ 're hãzahutu za'ra. Tawamhã ãhã'rada hã te za sina hãta. Te za oto dawĩ hãihatari za'ëtë.

²² Duré e romhã 'manharĩ 'rata 're, te za uwa 'rãĩ wa'u ãsé hã da te 're sé, wa'ui ware õ ré. Mare di. Wa'ui ware õ ré, da te 're séme mono wamhã, oto wa'ui ware wamhã, te za romhã 'manharĩ 'ratara hã sina wazu. Tawamhã uwa 'rãĩ wa'u ãsé hã te za asa'wa. Romhã 'manharĩ hã te za duré hãihaiwamna. ãtépi si'uiwa na si, te za da te 're sé, rob'rãĩ wa'u té hã. — Æne sô'awib õ nherë, ma tô tinhimiroti tém na tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Romhuri zahãrizém na roti wasu'u

Mateusi 12.1-8; Rucasi 6.1-5

²³ Tawamhã romhuri zahãrizém na, ma tô buru nho wa'wai baba ro'rahãri za'ra Zezusi norĩ hã, sabadu na. ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ma tô te te sima 'rãnhinarĩ za'ra, te te huri mono da.

²⁴ Tawamhã parisezu norĩ hã te Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— E niha, romhuri zahãrizém na nherë, te te sima 'rãnhinarĩ za'ra, asiré 're ãnomro mono norĩ hã, wahi'rata norĩ hã romhuri zahãrizém na te te dawĩ 're sawi za'ra mono nherë.

²⁵ Tawamhã Zezusi ma asa tâma waihu'u za'ra:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'ére hã 're sôré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te ãrob'manharizém na, ãsiré norĩ me, mra te te simroi wamhã.

²⁶ 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u, ma tô ãzé, apito Dawi hã. Abi'ata hã 're hãimana mono ré, ma tô ãzé. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ãpire uptabi, Abi'ata hã, sasedoti ãpire uptabi hã. Tawamhã sébré wamhã, ma tô 'maĩ'rë ã'u'ëne hã, Dawi hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, aré da te ãsa'ra za'ra hã. Duré tisiré norĩ ma, ma tô tâma a za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô aré pisutu, da'ãma romhuri'wa norĩ si, ã'u'ëne hã te te 're ãhuri mono da hã, sasedoti norĩ si. Tane nherë, ma tô 'maĩ'rëne za'ra, Dawi norĩ hã. — Æne ma tô tâma hãimanazéb 'rãzarõtõ za'ra Zezusi hã, parisezu norĩ ma.

²⁷⁻²⁸ Tawamhã ãne ma tô Zezusi hã tâma 'rãsutu za'ra, timreme na:

— Wa hã 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisudu, dasiré ãpoto da, ti'ai ãma. Taha wa, dama ãpire di, sabadu na roti hã te dama 're ã'apisutu mono zéb da hã. — Æne ma tô tâma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

3

*Aibâ ĩsimizu prã hã, romhuri zahârizém na Zezusi te te ĩpesezé wasu'u
Mateusi 12.9-14; Rucasi 6.6-11*

¹ Tawamhã zudezu norĩ te, rowahutuzéb u, ma duré âzé Zezusi hã. Tame te aibã hã dame nhamra, ĩsimizu'rã're hã.

² Tame te ni'wam norĩ hã Zezusi hã siwi 'madã, zudezu norĩ te, romhuri zahârizém na, aibã hã te te pese zô. E marĩ da. Sabadu na te te pese wa, te te siwi wê'ô da, romhuri zahârizém na roti, te te ĩ'madã'ã ò na.

³ Tawamhã Zezusi hã te aibã 'mahã:

— We aimorĩ ãwa.

⁴ Te duré da'ab'mahã:

— E niha romhuri zahârizém na roti hã. E marĩ, wa za wa te dama 're 'manharĩ za'ra, romhuri zahârizém na, sabadu na hã. E ĩwê na, wa za wa te 're dapawaptob za'ra. E ĩwasété si, wa za wa te dama 're 'manharĩ za'ra. E romhuri zahârizém na, wa za wa te 're danho'reptu za'ra. E bãtã na, wa te 're danho'reptu za'ra mono ãna, wa za taré wa te 're da'madã'ã za'ra. — ãne te da'a'mahã.

Tawamhã ni'wa hã asa te te ãma sada'ãbã ò di, Zezusi te te ĩsadanharĩ za'ra zém na hã.

⁵ Tawamhã Zezusi te da'ab'madã. Te te ãma ĩrosa'rata norĩ ãma hã, toi ò di. Simirosa'rata wasété nhiptete za'ra wa, ta norĩ ãma pê'êzé za'ra di. Tawamhã ĩsimizu'rã're ma, te tinha:

— Ma'ãpé, asimizu wahutu.

Tawamhã ma tô tinhimizu hã wahutu, aibã hã. Taha wa, ma tô tinhimizu pese.

⁶ Te te pese pari, ma awa'awi wairé, parisezu norĩ hã. Tawamhã Erodihi niwĩ 're ĩhãimana za'ra mono norĩ me, ma tô sima ãma roti za'ra, Zezusi te te sima hãiba za'ré za'ra da.

Zezusi hã te te ĩda'apesezé wasu'u

⁷⁻⁸ Tawamhã Zezusi norĩ hã te ai'aba're, Darireza na ĩsõ'u nhisi u. Da'ahã uptabi na te ĩsarina ai'aba're ni, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zeruzarê hawimhã, duré Idumeza hawimhã, duré Zodã pa zara hawimhã, duré Tiru hawimhã, duré Sido hawimhã. Zezusihi wasu'u hã ma tô wapari za'ra ni aré, te te 're ĩda'apawapto mono zé wasu'u na hã. Taha wa, ma tô ĩtême dasito, daro mono bã.

⁹⁻¹⁰ Uburé ĩhãzé ré norĩ hã te ĩtême 're sisãmra, te te siwi upi da, tinhib'rata na. Taha wa, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, te 'ru za'ra, uba're hã te te 'ma'ãri za'ra da dawĩ, ĩwap sébré da, da te dasiwi hãiba wati tã da.

¹¹ Wa'uburé te te 're ĩda'awamnarĩ mono norĩ hã, Zezusi te te 're 'madã'ã za'ra mono wamhã, hi'rãtitõ te ĩpapara 're sina. Te duré siwi 'mahã, sa'ëtê:

— A hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra.

¹² Taha wa, wa'uburé norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra na te te dama sisi tã za'ra da, te sina sadawa uwati za'ra, Zezusi hã.

*Aibã 12 na ĩhãiba za'ra hã, Zezusi te te ĩpisutu za'ra zé wasu'u
Mateusi 10.1-4; Rucasi 6.12-16*

¹³ Tawamhã êtê 'rãihã na, ma tô sai'u Zezusi hã. Tame te te sima ĩwêzéb uwaibaba, te sitême sô tihãrã za'ra, aibã norĩ zô. Sitême sô hãrã za'ra wa, ma tô ĩtême aihutu 'rãwi.

¹⁴ Tawamhã 12 na ĩhãiba za'ra hã ma tô pisutu za'ra, ĩsiré a'ã 're hãimana za'ra mono da, nimahã na te te datême satõrĩ za'ra da, za te te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u na, ĩsõwa te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, ĩsadawa para. Tizadawa wasu'u'wa na ma tô sisi za'ra oto.

¹⁵ Ma tô duré pisutu za'ra, ïwaihu'u pese zarina, wa'uburé norĩ te te dama 're sãmra za'ra mono da.

¹⁶⁻¹⁷ Aibâ norĩ hã, 12 na ïhâiba hã ãne ïsisi za'ra hã: Sima hã Pedru na, ma tô sisi té, Zezusi hã. ïsiré norĩ hã ãne ïsisi za'ra hã: Ti'adu, duré Zuwã, Zebedehe 'ra norĩ hã. Bu'anezi na, ma tô sisi téb zahuré, Ti'adu norĩ hã Zezusi hã. Bu'anezi na, ïsisi hã, tãirãrã te wasu'u, ïsisi té hã.

¹⁸⁻¹⁹ Duré ïsiré norĩ hã ãne ïsisi za'ra hã: ãdéré, duré Piripi, duré Batoromezu, duré Mateusi, duré Tome, duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã, duré Tadezu, duré Sima, Zeroti norĩ niwĩ aré 're ïhâimana mono hã, duré Zudasi Icarizoti, si'uihã na Zezusihi hãiba nhomri'wa da hã dama. ãne ïsisi za'ra hã.

Bezebuhu wasu'u

Mateusi 12.22-32; Rucasi 11.14-23; 12.10

²⁰ Tawamhã Zezusi hã 'ri tême oto morĩ wamhã, da'ahã na ma duré ïtême dasito. ïtême dasito mono wa, Zezusi norĩ hã saihuri waihu'u õ di.

²¹ Tawamhã Zezusihi wasu'u te te wapari za'ra wa, ma tô sô ai'aba'ré, ïsisãnawã norĩ hã. Ma tô ni'wam norĩ hã ïrã siwamnarĩ na Zezusihi ãma romnomri za'ra. Taha wab zama, te sô ai'aba'ré, Zezusihi zô, ïsisãnawã norĩ hã.

²² 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã, Zeruzarê hawi datême ïsihutu norĩ hã, ãne te taré sima rowasu'u za'ra, Zezusihi hãiba na:

— Õ hã Bezebuhu zadawa para te 're mo, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. Bezebu hã romhõsi na te te 're pawapto, wa'uburé te te dama 're anhamra mono da. — ãne te taré 'rãwi sima rowasu'u za'ra Zezusihi hãiba na, zudezu norĩ ma, rowahutu'wa norĩ hã.

²³⁻²⁶ Tawamhã Zezusi te sima sô tihârã za'ra, rowahutu'wa norĩ zô, marĩ hã te te tãma waihu'u za'ra da, romnhimiré na. Tawamhã ïtême simasa wamhã, ãne te tãma nharĩ za'ra:

— E niha te za Satanasi hã tinhib'a'uwẽ norĩ hã te te dama 're sãmra. Te te dama 're ïsãmra mono da hã, mare di. ãne wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Danhib'apito nhib'a'uwẽ norĩ hã 'rãwim nherê, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré dasisãnawã nherê, dasisada 're dasimasa mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi, 'rãwim nherê. Tane duré Satanasihi nhib'a'uwẽ norĩ hã 'rãwi sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Tãibã aré ïsib'a'uwẽ norĩ hã. Taha wa, Satanasi hã tinhib'a'uwẽ norĩ hã te te dama 're ïsãmra mono da hã, mare di.

²⁷ — ãne wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, marĩ hã ãma waihu'u za'ra wa'aba da. Ni'wa hã aibã ïsiptete nhorõwa u, sébré wamhã, ïsibro hã te te tiwi ubumro da, te te tiwi ubumroi waihu'u õ di za, te te sima pawasisi õ ré hã. Te za a'ã sima pawasisi. Taha parip si, te za ïsibro hã tiwi ubumro, 'ri 're ïromnhimi'wara mono hã, aibã ïsiptete wi. — ãne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁸ Ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Ma'ãpé, ïwapari pese za'ra wa'aba za. Dawasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra mono nherê, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma, da te ãma 're wasété za'ra mono nherê, dawasété na tãma 're dasiwasu'u za'ra mono wamhã, dawasédé hã tãma waihu'u pese di, te te dama 're ï'apari mono zéb da hã, te te oto da'ãma 're ab'madã'ã tô mono da.

²⁹⁻³⁰ Tane nherê, ïpê'ëzani hã wê nherê, ïsimiromhuri na da te 're wê'õ pese za'ra mono wamhã, taha na dawasédé hã te te dama 're apari mono õ di za. Te za te te da'ãma 're ab'madã'ã u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. — ãne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma, taré te te sima rowasu'u za'ra

wa, wa'uburé zadawa para, 're ãmorĩ na. Æne wẽ'õ te, ma tô ãne tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u za'ra da.

*Zezihi na wasu'u, ãsãñawã norĩ wasu'u me
Mateusi 12.46-50; Rucasi 8.19-21*

³¹ Tawamhã Zezihi no norĩ hã ma tô ãtẽme aihutu, tina me. Rowi simasab ré, ma da'maipo're pu'u za'ra, Zezihi zô da'maihãrã da, ãtẽme watobro za'ra da.

³² Da'ahã na te ã'rata asimro ni. Tawamhã ni'wam norĩ hã te tãma rowasu'u za'ra, ãne:

— Ano norĩ hã te rowi asô aimasa, ana me. Te asô tihãrã za'ra. — Æne te oto tãma rowasu'u za'ra.

³³ Tawamhã tãma ãrowasu'u'wa norĩ ma, ma tô waihu'u za'ra, ãne:

— E 'wa hã ãna. E 'wam norĩ hã ãno norĩ.

³⁴ Tawamhã siwi ã'uirĩ'wa norĩ 'madã'ã sina, te ãne tina:

— Æhãta ãna. Æhãta ãno norĩ. Æhãta ãhidiba norĩ.

³⁵ Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina, te te tãma ãma 're ã'uwaimrami za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã ãno, duré ta norĩ hã ãhidiba, duré ta norĩ hã ãna. — Æne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, da te waihu'u za'ra da.

4

*Aibã hã amnho te te ã'anhãra mono zé wasu'u
Mateusi 13.1-23; Rucasi 8.4-15*

¹ Tawamhã Zezusi hã te duré dama rowahutu, Darireza ãma, ãsõ'u zapoto 'rata. Da'ahã uptabi na ãtẽme dasito mono wa, ma uba're wa ãzé, ã zãdã'rã prã na.

² Tawamhã sa'ëtẽ na ma tô dama rowaihu'u marĩ na, tinhimirowasu'u na romnhimire'ézẽm na. Æne te dama tina:

³ — Ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba za. Amnho potozé wasu'u na, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aibã hã te buru u mo, ti'ai hãbãdã wa, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da.

⁴ Tawamhã, amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bãdãdi zababa ma tô rere'e. Tawamhã sire hã ma te te uprosi uburé, poto mono õ ré.

⁵ Ætẽ nhisiwi ma duré nima norĩ hã rere'e. Ti'ai baihãire wa, ma tô 'wanhipré su'u, amnho hã.

⁶ Tawamhã bãdã hã oto 'rãiwatobro wamhã, rowa'ro wa, ma ti'wanhipré 'ré za'ra, ãsari hã te te rowa'rã mono õ wa.

⁷ Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tô 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, 'rã mono õ di, ta norĩ hã.

⁸ Ti'ai wẽ wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Tawamhã oto 'wanhipré 'rãihã mono wamhã, ma tô ti'rã za'ra. 'Rã mono wamhã, nima niwĩmhã 'rã ahã prã ti, rob're hã. Duré nima niwĩmhã 'rã ahã di. Duré nima niwĩmhã 'rã pese uptabi di. — Æne amnho potozé wasu'u na, ma tô dama rowasu'u, Zezusi hã.

⁹ Tawamhã ãne ma tô ãma dama 'rãsutu, timreme na:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba, ãnhimirowasu'u na hã waihu'u za'ra wa'aba da. — Æne ma tô ãma dama waihu'u.

¹⁰ Tawamhã dazahutu parip si, ni'wam norĩ dame ãsimasa hã ma tô ãtẽme sina rotété za'ra dawa'rãmi, aibã 12 na ãhãiba norĩ me. Tawamhã ãne te siwi 'mahã:

— E niha amnho potozẽm na rowasu'u hã.

¹¹⁻¹² Taha wa, Zezusi asa ma tô ãma sada'ãbã za'ra:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono hã a norĩ wa'aba ma si, ma tô aima waihu'u za'ra wa'wa, dama ìwaihu'u'õ hã, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zém na hã, sô'awi te te dama waihu'u õ nherẽ. Ìzazei'õ'wa norĩ ma, wa za ìnhimiromnhimiré'é na si te tãma 're rowasu'u za'ra. Tawamhã ta norĩ hã titõmo na te te 're rob'madâ'â za'ra mono nherẽ, taré te za te te 're rob'madâ'â za'ra. Duré 're simipari za'ra mono nherẽ, taré te za 're simipari za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono ãna. Te te 're waihu'u za'ra mono wamhã, te aré tiwasété wi 're sipizari za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono niwĩ, ìwasédé hã te te ãma 're ab'madâ'â tõ mono da. — Æne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

¹³ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— A norĩ wa'wa hã waihu'u za'ra wa'aba õ wamhã, amnho potozém na te ìrowasu'u hã, e niha te za tawamhã ìnhimirowasu'u amo hã ìwaihu'u za'ra wa'wa. — Æne ma tô tãma waihu'u za'ra.

¹⁴ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Amnho hã aibã te te ì'anhamra mono hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, tipo're na te te 're ìwapari za'ra mono hã, aiwa amnho hã bâdâdi zababa ìrere'e mono ne, te za 're hâimana za'ra. Awa'awi te te wapari za'ra wamhã, Satanasi hã te za ìtẽme tiwisi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te tiwi âri za'ra da.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã êtẽ nhisiwi ìrere'e mono ne, te za 're hâimana za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za te te 're saze za'ra awa'awi, to sina.

¹⁷ Tane nherẽ, te za te te 're sazei hutu za'ra. Tawamhã âté robzépada hã duré rowasédé hã te za ìsazei'õ'wa norĩ hã te te tãma 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã aré te te 're ìsaze za'ra mono zé hã, te za te te 're sazei utõrĩ za'ra.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã wab'ru wazari ìrere'e mono ne, te 're hâimana za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te za te te 're wapari za'ra, taré.

¹⁹ Áté marĩ na si te za duré te te 're rosa'rata za'ra. Áté danhibro pese na si, te za te te sima 're rosa'rata za'ra, ìwẽ uptabi newa. Áté marĩ hã te za te te sima 're wẽ uptabi za'ra. Tawamhã rob're ì'rãi õ ne, tãma 're hâimana wẽ za'ra mono õ di za.

²⁰ Ni'wam norĩ hã aiwa amnho hã ti'ai wẽ wa ìrere'e mono ne, te za 're hâimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te za te te sima 're wẽ za'êtẽ za'ra. Tawamhã rob're ì'rãi pese uptabi ne, te za hâimana wẽ uptabi na 're hâimana za'ra. — Æne ma tô tinhimirowasu'u hã tãma 'rãsutu za'ra, Zezusi hã.

Rob'u iwẽzẽ wasu'u

Rucasi 8.16-18

²¹ Tawamhã te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Rob'u iwẽzẽ hã 'ri 're wa'wa u, da te âri wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za sãrĩ ni. Mare di. Ìsima'warazém na si te za sô'awi da te 're sôré, te te dama 're rob'u iwẽ za'ra mono da.

²²⁻²³ Taha wa, marĩ hã a'â dama ìwaihu'u'õ hã, niwapsi dama waihu'u pese di za. Aipo're na ma tô ìnhimiroti hã ìwapari za'ra wa'wa. Taha wa, ma'ãpé ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono, waihu'u za'ra wa'aba da.

²⁴⁻²⁵ — Ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìsimirowaihu'u na te te 're ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, taha zarina te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sa'êtẽ na tãma ãma 're sôprub za'ra, te te aré ãma 're ìwaihu'u za'ra mono zém nhipai u, te te waihu'u pese za'ra da oto. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ìsimirowaihu'u na te te 're 'ruiwapari za'ra mono õ wamhã, ta norĩ wi te za

tinhimirowaihu hã tãma waihu'u pese za'ra õ nherẽ, te te tiwi 're awaibu 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, te te aré ãma 're ãwaihu'u za'ra mono zé hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Amnho potozé wasu'u

²⁶ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Aibã hã ti'ai wa, te za amnho hã te te anhamra, poto mono da.

²⁷ Tawamhã aibã hã rĩtĩ ré nherẽ, duré sõtõ ré nherẽ, si'uihã na te za ti'wanhipré za'ra, amnho hã. Te za ti'rãihã za'ra. E niha te za ti'wanhipré za'ra. E niha te za ti'rãihã za'ra. Aibã hã te te waihu'u õ di.

²⁸ Ti'ai 'rowim nherẽ, te za si'uihã na 're 'wanhipré za'ra, 're 'rã za'ra mono da. Te za a'ã ti'wanhipré za'ra. Taha parip si, te za 're sitoro wairébé. Taha parip si te za 're 'rã za'ra.

²⁹ Rãi 'ré wapsi, te za oto 'rãihã, ro'wa na aibã hã, bãdã hã oto ãwa waptã'ã wa, te te ãrãihãrizéb da hã. — ãne ma tô tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Motada nhama 'rare wasu'u

Mateusi 13.31-32; Rucasi 13.18-19

³⁰ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé hã, e marĩ na, wa za ãma romnhimiré'é.

³¹ Motada nhamare na, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé hã. Motada nhamare hã syry uptabire di, aimawi norĩ ma hã.

³² Tazahã da te 're zuri mono wamhã, 're 'wanhipré za'ra mono wamhã, te za ti'rãihã za'ra. Aimawi rob're hã te te 're sipai pese za'ra. Papo za'ëtẽ wamhã, ãsu 'rowi te za si norĩ hã te te sima 're sasi za'ra. ãne wa aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. — ãne te tinha, Zezusi hã.

³³ ãne ma tô Zezusi hã tinhimirowasu'u ahã na te te ãma 're romnhimiré'é, marĩ hã da te ãma 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

³⁴ Tinhimiroromnhimiré'é na si, ma tô te te dama 're rowasu'u. Tisiré 're ãnomro mono norĩ ma si, ma tô hãiba pisutu za'ra, te te tãma 're awaihu'u pese, sõ'awi.

Zezusi hã rowa'u'u ma, te te ãnharĩzé wasu'u

Mateusi 8.23-27; Rucasi 8.22-25

³⁵ Tawamhã Zezusi hã barana ma tô satõrĩ za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ hã:

— Oto zara u, wa te saprĩ za'ra wa'aba. — ãne ma tô satõrĩ za'ra.

³⁶ Tawamhã te a'ã dazatõrĩ za'ra, apã dasi'aba'ré da. Taha pari, Zezusi hã uba're 're ãsébrézéb 're, ma asisi ãsarina, zara u te te saprĩ za'ra da. Ni'wam norĩ hã te duré siré sari za'ra uba're hã, Zezusihi zarina.

³⁷ Tawamhã rowa'u'u hã ma tô watobro, sa'ëtẽ na. Tawamhã ãsisasi hã sa'ëtẽ wamhã, ma tô nasi asisi, uba're wa. ã hã te te ã'ãsisizéb u hã romhuture di oto.

³⁸ Tane nherẽ, te Zezusi hã nhono, uba're na're ãma. Da'rã zaparizém na te 'rã zapa. Taha wa, ma tô siwi utu. ãne te oto siwi 'mahã:

— Rowahutu'wa, wa za ai'utõrĩ ni. E wa'ãma aipẽ'ézé za'ra õ di za.

³⁹ Tawamhã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, rowa'u'u ma, te tinha, wa'u'utu da. Duré ãsisasisi ma zama, te tinha, ãne:

— Ma'ãpé ai'ãtu na.

Tawamhã ma tô sazã, rowa'u'u hã. Ma tô duré ti'ãtu oto.

⁴⁰ Tawamhã Zezusi hã te ãne tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, ma aipahi za'ra wa'wa. E niha zahadu asiwi 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ di.

⁴¹ Tawamhã te sima rowasu'u za'ra:

— Pra, e niha õ hã ĩwaihu'u pe. ĩsadawa hawi ma rowa'u hã sazâ, âsisasisi zama. — Āne te sima rowasu'u za'ra. Őne hã tãma sa'rese za'ra õ wa, ma tãma tipahi za'ra.

5

Aibã hã wa'uburé ré 're ĩmorĩ hã, Zezusi te te ĩpawaptobzé wasu'u

Mateusi 8.28-34; Rucasi 8.26-39

¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô zara u aihutu, Zeraza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Darireza ãma ĩsõ'u zapoto zara niwĩ, Zeraza hã.

² Tawamhã uba're hawi watobro wamhã, ma tô aibã hã wa'uburé ré 're ĩmorĩ hã sina uzusi.

³⁻⁴ Aibã hã adã'ã 'ru hawi, ma tô ĩtẽme watobro. Adã'ã 'ru ãma, te 're sãmra. Te aré da te 're pawasisi, ĩsi'uwazi nhorõ rutu na. Te aré duré da te 're hiwasisi. Tazahã ma tô te te sina 're anhinari. Ni'wa hã sada 're siptete waihu'u mono õ di.

⁵ Bãtã sidãpãsi, duré mara sidãpãsi te adã'ã 'ru ãma 're hãimana, etẽ 'rãihã ãma zama, sadari sina. Etẽ na te duré 're sisihãri u'ãsi.

⁶ Romhã na, ma tô aibã hã tisã, Zezusi hã. Te te sãmri wa, te ĩtẽme wara, Zezusihi u. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô ĩpapara aime.

⁷ Sa'etẽ te 'mahã, ãne:

— Zezusi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, danhipai u 're ĩsãmra mono 'ra, e marĩ ĩ'ãma 'manharĩ da, te we aimo. ĩ'azãri õ di za. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nho'a, wa ĩsina aipa'uwati.

⁸ Āne te Zezusihi ma tinha wa'uburé hã, te te tãma rob'rui wa, aibã hãiba hawi watobro da.

⁹ Tawamhã Zezusi te ĩsisi zõ sadanha:

— E niha asisi hã.

— Ahã na, ĩnhisi hã. E marĩ wa. Wa norĩ hã wa'ahã wa. — Āne te Zezusihi ma sisisi.

¹⁰ Tawamhã Zezusihi wi, te nasi tiwi rowaptẽ, wa'uburé norĩ ma, te te rob'ru tõ da, darob amoi u, si'aba'rẽ tõ da.

¹¹ Tawamhã romhutu na te uhãbã hã tisa te te 're huri, ahã na, sa'a ãma.

¹² Tawamhã wa'uburé norĩ hã te Zezusihi wi sina rowaptẽrẽ za'ra, uhãbã u:

— Ma'ãpé uhãbã u wazatõrĩ za'ra na, ĩhãiba 're, 're wasi'ubumroi mono da oto.

¹³ Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, aibã hãiba hawi wairébé da, uhãbã hãiba 're, sisisi da. Tawamhã uhãbã hãiba 're sisisi wi, uhãbã te sisa're, wara sina, ĩ'rã sipra u. Āi ba ma rere. Āi ba rere'e wa, ma uburé ai'utõ, uhãbã hã. 2 miu na ma tidã'ã za'ra.

¹⁴ Si'utõrĩ wi, te uhãbã 'madã'ã'wa norĩ hã ĩsiti sisa're wara sina, 'ri ahã u, te te dama rowasu'u za'ra da, rom na 'ri wa'õtõ ãma zama. Tawamhã da'ahã na ma tô ĩtẽme ai'aba'rẽ ni, da te 'madã'ã za'ra da.

¹⁵ Tawamhã Zezusihi u dasihutu wamhã, ma tô aibã hã 'madã'ã za'ra ni, wa'uburé norĩ ré aré 're ĩmorĩ hã. Uza ré, te oto nhamra, rowẽ na. Tawamhã ma tô tãma tapahi za'ra ni, õne hã dama sa'rese õ wa.

¹⁶ Tawamhã ãma ĩ'madã'ã za'ra 'wa norĩ hã, te aibã wasu'u hã dama wasu'u za'ra, ĩsihutu norĩ ma. Aibã hã Zezusi te te ĩpawaptobzẽm na, duré uhãbã ma, te te ĩrob'manharĩzẽm na zama, te dama rowasu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhã, te siwi satõ, danhipti'ai hawi watobro da, Zezusi hã.

18 Taha wa, Zezusi ma oto ãzé uba're wa, danhiti morĩ da. Uba're wa, sébré wi, te aibâ hã ãne sina 'mahâ, wa'uburé ré aré 're ĩmorĩ hã:

— Ma'ãpé ĩma pisutu, asiré 're ĩmorĩ da.

19 Tane nherẽ, Zezusi te te ãma sazei õ di. Taha wa, ma te aibâ ma waihu'u, ãne:

— Apâ te za aimo, asõrõwa u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwẽ na te te aipawap-tobzém na asisânawã norĩ ma, asiwasu'u da.

20 Tawamhã te oto mo, aibâ hã. Zezusi, ĩwẽ na te te ĩpawaptobzém na, ma tô te te dama 're rowasu'u, Decapori na danhipti'a nho'õmo nhisi 're. Tawamhã ĩsimirowasu'u na da te 're wapari za'ra mono wamhã, ma tô ãma 're datob'uzu za'ra.

Zairuhu 'ra wasu'u, pi'õi wasu'u me

Mateusi 9.18-26; Rucasi 8.40-56

21 Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ saprĩ, zara u. Da'ahâ na, ma ĩtẽme tasi'rã'õtõ ni, â zaihâ u hã.

22 Tawamhã aibâ hã ma ĩtẽme wi, Zairu na ĩsisi hã zudezu norĩ te, rowahutuzé 'madâ'â'wa hã. ĩtẽme wisi wi, ma tô hi'rãtitõ aime, Zezusihi papara.

23 ãne te tãma tinha:

— ĩ'ra hã hãzé ahâ di, azaruture hã. Te za ĩwi dârâ. Taha wa, te za ãma ĩsiré aimo, asib'rada hã ãma nomri da, ĩma pese da, dâ'â tõ da. — ãne ma tô tãma tinha.

24 Tawamhã Zezusi te ĩme mo. Da'ahâ na ĩsiré dasi'aba'réri wamhã, ma dasiwi hãiba wati ni.

25 Tawamhã morĩ ré, ma pi'õ hã ĩtẽme wi, ĩhãzé te te 're ĩ'manharĩ mono hã. Wahub ahâ na te hãzé ré 're hãimana, 12 na ãma ĩwahubzé hã.

26 Dawede'wa norĩ hã ma tô ahâ na te te 're wede za'ra. Dawede'wa nhib'rata 're hãimana mono ré, ma tô te te 're robzépata za'ëtê, pi'õ hã. Uburé tinhibro hã ma tiwede'wa norĩ ma uprosi, tiwede wa'âbâzém na. Taha wa, 're séptâ'â mono õ wa, ma tô ĩhãzé hã te te tiwi 're wasété u'âsi, ĩhãiba hã.

27-29 Tawamhã Zezusihi wasu'u te te wapari wamhã, dawa'wa u ma tô ãzé, ĩbabarãi hawi. ãne ĩsimirosa'rada hã: “Zezusihi uza si te tiwi upi nherẽ, wa za ĩpese.” ãne te sima rosa'rata, pi'õ hã. Taha wa, te ĩtẽme mo. ĩ'uza si ma tiwi upi. Tawamhã ĩ'uza te te tiwi upi wi, awa'awi ma tô séptârâ. Marĩ hã tãma ĩsipari na, ma tô 'rãwi sihãiba waihu'u.

30 Awa'awi ma tô duré sina waihu'u, Zezusi hã tiwaihu'u pese na te te ĩda'maipese na. Taha wa, ma aipi'ra, da'ahâ wa'wa. ãne te tawamhã da'a'mahã:

— E 'wa hã ma ĩ'uza hã ĩwi upi.

31 Tawamhã ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Oro aihĩni ai'ãma wasi'uirĩ mono za, te ĩwa'azadanha. — ãne te asa tãma nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

32 Tane nherẽ, Zezusi hã ti'upi'wa zõ te te 're rob'madâ'â.

33 Taha wa, te ĩtẽme mo, pi'õ hã. Ma tô sihãiba waihu'u, ĩhãzé te te tãma ĩpari na. Taha wa, pahĩ nherẽ, te ĩtẽme mo, rërẽ ĩ sina. Hi'rãtitõ ma aime Zezusihi papara, tãma siwasu'u da. Ma tô tãma siwasu'u pese, pi'õ hã.

34 Tawamhã Zezusi ma tô tãma waihu'u:

— ĩhidiba, za te aipesezém na, asina ĩ'umnhasi wa, ma tô aihãzé hã aima apa. Rowẽ na si aimorĩ. Ma tô aipe. — ãne ma tô tãma waihu'u.

35 Tawamhã pi'õi ma, te te rowasu'u ré, ma tô aihutu, Zairuhu nhorõwa hawimhã tãma ĩromhuri'wa norĩ hã. ãne te tãma rowasu'u za'ra:

— Ai'ra azaruture hã ma tô aiwi dârâ. Simiromhuri nherẽ, rowahutu'wai wi, ro'wa're ó'umnhasite, te za ãma ĩrosazã. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

36-37 Tazahã ĩsimirowasu'u za'ra hã te te 'madâ'â õ di, Zezusi hã. Taha wa, te Zairuhu ma tinha:

– Ai'ra wasu'u ma, aipahi tõi. ĩwétési ĩ'umnhasi, te aipawaptob da. – Āne ma tâma waihu'u. Ni'wa hã ĩsiré morĩ tõi da, ma tô pisutu za'ra, Pedru norĩ hã Ti'adu, Zuwã norĩ me si, ĩsiré si'aba'rei da, Zairuhu 'ra u. Ti'adu, duré Zuwã, ta norĩ hã tisisânawã zahuré.

³⁸ Tawamhã Zairuhu nhorõwa u sihotu wamhã, ma tô da'ab'madâ, Zezusi hã. Azarutu ãma te ta'ry'ry ni, dawawai 'rãihã sina. Taha wa, ro'wa'rutu di 'ri paramhã.

³⁹ Tawamhã te dama tinha:

– E marĩ wa, te ai'ahã na aiwa'õ za'ra wa'wa. Azaruture hã dâ'â õ di. Taré te nhono. – Āne ma tô tâma waihu'u za'ra.

⁴⁰ Tawamhã asa te tâma nharĩ za'ra:

– Oro taré sõtõ za. Pê'êzani õ di.

Tawamhã Zezusi hã ma tô dama rob'ru, rob u dawairébé da, uburé. Si'ubdatõ ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô ĩsiré asisi, 'ri 're wa'wa u, ĩnomrozéb u hã. ĩna norĩ si, ma tô ĩsiré tizasi zahuré.

⁴¹ Tawamhã ma tô pa'â, Zezusi hã. Āne te tâma tinha:

– Tarita tumi.

Āne ãma ĩsaprĩzé hã: “Azaruture aiwahutu.”

⁴² Tô awa'awi azaruture hã ma wahudu, 12 na ãma ĩwahu hã. Para na te oto 're mo. Tawamhã uburé 'ri para ĩsimasam norĩ hã ma ãma titob'uzu za'ra.

⁴³ Tawamhã Zezusi te ĩna norĩ ma nharĩ zahuré, rowasu'u na te te dama ãma ropé zahuré tõi da. Mram na si, te duré wada'uri zahuré, ti'ra ma, te te a zahuré da.

6

Zezusi hã Nazaré u ĩmorĩzé wasu'u Mateusi 13.53-58; Rucasi 4.16-30

¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã Nazaré u, ma tô apã ai'aba're, Zezusi hã aré 're ĩhãimana mono zéb u.

²⁻⁴ Tawamhã datême sihotu wamhã, zudezu norĩ te, romhuri zahãrizém na te oto dama rowahutu, sabadu na, rowahutuzéb ãma. Da'ahã na da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, ĩsimirowasu'u na hã. Āne te duré ãma tasisadhanharĩ za'ra ni:

– Pra. E ma hawimhã, ma uburé marĩ hã awaihu'u, waihu'u pese na, te te dama 're ĩrowasu'u mono da hã. E niha bété õhõ ma si waihu'u pese di, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono zéb da hã. Ō hã wede'é na romhuri'wa, Marizaha 'ra. ĩno norĩ hã Ti'adu, duré Zuzé, duré Zuda, duré Sima. ĩhidiba norĩ hã te duré wa'rata 're hãimana za'ra. – Āne te ãma dasima romnhoré za'ra ni.

Āne wa, Zezusihi zõ datob'uzu za'ra õ di, dama waihu'u pese wa, ãne na hã. Taha wa, ma ãne dama waihu'u, Zezusi hã:

– 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bâ datême 're nomro mono wamhã, ĩsimiroti na wazép sina, te za sõi 're datob'uzu za'ra. ĩsipti'ai ãma si sõi 're datob'uzu za'ra mono õ di za, ĩsipti'ai ãma wa. ĩsisânawã norĩ zama, sõi 're tob'uzu za'ra mono õ di za, ĩsõrõwa ãma ĩsiré 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ zama. – Āne sõi'awib õ nherẽ, ma tô dama siwasu'u, Zezusi hã.

⁵ Taha wa, Nazaré ãma sõi datob'uzu za'ra õ wa, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã ahã na te te dama 'manharĩ õ di, tiwaihu'u pese na hã. Ni'wam norĩ si, ma tô upi za'ra, tinhib'rata na te te pese za'ra da, da'umro na.

⁶ Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na da te dasiwi saze za'ra õ wa, te taré da'ãma rosa'rata, da te dasiwi ĩsaze za'ra õ zém na hã.

Tawamhã Nazaré 'rata 're ìdahâimana za'ra mono norĩ ma, te te 're rowahutu oto Zezusi hã, 'ri wa'õtõ mono bâ.

Zezusi hã tisiré 're ìnomro mono norĩ hã te te datême ìsatõrĩ za'ra zé wasu'u Mateusi 10.5-15; Rucasi 9.1-6

⁷ Tawamhã tisiré 're ìnomro mono norĩ zô, te tihârâ za'ra, aibâ 12 na ìhâiba norĩ zô. Taha pari, ma tô maparane si te te apisutu, daro mono bâ si'aba'rê da, datême. Si'aba'rêi õ ré, ma tô duré tãma pisutu za'ra, ìsimiromhõsi zarina, wa'uburé hã te te dama 're sãmra za'ra mono da.

⁸ Ma duré tãma waihu'u za'ra, marĩ hã te te siré 'wasari tõ da, bådâdi na da hã. Tisiwazusizéb ré si si'aba'rê da, ma tô tãma waihu'u za'ra. Mra hã duré romramizé hã duré rob'uiprazé hã te te 'wasari tõ da, ma tô duré tãma waihu'u za'ra.

⁹ Tipara'uza ré si si'aba'rê da, ma tô tãma waihu'u za'ra. Duré da'uza ìhâpa ìsõ'utu'u hã te te 'wasari tõ da, tihâiba na ré si si'aba'rê da, ma tô tãma waihu'u za'ra.

¹⁰ Æne ma tô duré tãma waihu'u za'ra:

– Darob u, 're aihutu aba mono wamhã, te te 're ì'aiwaibui wẽ wa'aba mono norĩ nhorõwa ãma si, te za a'â 're asimroi wa'aba mo, darob amoi u, duré 're aiwairébé aba mono õ ré.

¹¹ Da te 're aiwaibui wẽ za'ra wa'aba mono õ wamhã, duré da te 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za dahawi 're aiwairébé su'u aba mo. Tawamhã dahawi 're aiwairébé aba mono õ ré, te za asisa'u aipara zapru hã 're ìtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dapo're õ na 're danomro mono wa, 'râwi 're dasisãmri za'ra mono da. – Æne ma tô tãma waihu'u za'ra.

¹² Tawamhã ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã te oto datême ai'aba'rê, te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono niwĩ.

¹³ Wa'uburé hã te te oto dama 're sãmra za'ra. Duré azeitona 'rãi wa'u wam na, te te 're da'rãi u'rê za'ra mono pari, ma tô da'ahâ na te te 're dapese za'ra, dahâzé u'âsi 're ìdahâimana za'ra mono hã.

Zuwã Batitaha dâ'âzé wasu'u Mateusi 14.1-12; Rucasi 9.7-9

¹⁴ Tawamhã apito Erodi hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, ìwasu'uwẽ hã daro mono bâ waptã'ã mono wa. Æne te ni'wam norĩ hã Zezusihi wasu'u na taré te te sima 're romnomri za'ra:

– Õ hã, Zuwã Batita apã ìhâiwa'udu. Taha wa, te marĩ hã dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ, tiwaihu'u pese na. – Æne te te sima ãma 're romnomri za'ra, taré.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã te duré te te sima ãma 're romnomri za'ra, ãne:

– Õ hã Eriasi, duréihã dâ'â nherẽ, apã ìhâiwa'udu. – Æne te te ãma sima 're romnomri za'ra, taré. Ni'wam norĩ hã te duré te te sima ãma 're romnomri za'ra, ãne:

– Õ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, duréihã 're ìnomro mono norĩ ne hã. – Æne te Zezusihi wasu'u na taré da te dasima ãma 're romnomri za'ra.

¹⁶ Tawamhã apito Erodi, ma tô Zezusihi wasu'u na hã danhimirowasu'u hã wapa. Tawamhã ãne te tinha:

– Tô õ hã, Zuwã Batita. Te 'rui wa, da te butu nhizâri nherẽ, apã ìhâiwa'udu te 're mo. – Æne ma tô Erodi hã Zuwã Batita dama wasu'u, ta hã newa.

¹⁷⁻¹⁸ Erodi hã ma tô aré dama ti'ru, Zuwã Batita da te dasiwi pawasisi da, da te dasiwi sêrẽ da, dazazéb 're, 're sa mono da. Æne ma tô Erodi hã Zuwãhã ma, rob'manharĩ wasété. E marĩ da. Ìmro ma, tãma rowẽ da, Erodizaha ma. Tinoi

wi, āma īsi'ré na, ma timro, Piripihī mro na, Erodi hā. Āma mro wa, Zuwā ma tō Erodihi ma tinha: “Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā āne: ‘Asisānawāi mro hā tiwi āma 're ai'ré za'ra wa'aba mono ō di za.’ ” — Āne ma tō Erodihi ma waihu'u, 'Re īhāimana u'āsi mono nhimiroti hā.

¹⁹⁻²⁰ Taha wa, Erodiza hā te te sina 're mre me 'ruiwapari, Zuwā hā. Te te wīrī neza. Tane nherē, te te wīrī waihu'u ō di. E marī wa. Erodi hā te te tiwi 're 'madā'ā pese, Zuwā Batita hā. Zuwā hā wē uptabi na, te dama 're hāimana. Āne na ma tō īhāimanazém na waihu'u, Erodi hā. Taha wa, sina 're pahī mono wa, ma tō dawi te te 're 'madā'ā pese, Zuwā hā. Zuwā hā nhimirowasu'u hā te nasi wapa, Erodi hā. Tawamhā wapari ze na nasi te te wapari wa, zahadu rosa'rada te te sima āma waihu'u ō di Erodi hā, Zuwā Batitaha āma hā.

²¹ Tawamhā ma tō bādā hā pisutu Erodi hā, īwa īwaptā'āzém na dasipo're pu'u za'ra wa, īsiré dasa hā da te huri da. Taha wa, ma tō dama īpire norī hā īsiré tisa tihu, da'wapéi'wa norī nhib'apito norī hā, duré Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma dama īpire 're īhāimana za'ra mono hā. Tawamhā aihīni dasiré dasaihuri ré, Erodizaha ma wē di, Zuwā Batita īdā'āzéb da hā.

²² Taha wa, dasaihuri ré, ma Erodizaha 'ra sipi'ō hā āzé 'ri para u, dama sipse da. Tawamhā Erodi norī hā ma tō āma uze za'ra, tāma sipse za'ra wē te. Taha wa, te apito hā azarutu ma tinha:

— Marī īwi waptērē, asima īwēzéb uwaibaba. Tawamhā wa za aima tisō.

²³ Tō sena marī īwi waptērē wamhā, wa za aima āma uwaimra. Īnhipti'a īwi waptērē wamhā, aiwa wa za āma aipo'o aima, ate da, duré īte da. — Āne ma tō tāma waihu'u, azarutu ma.

²⁴ Taha wa, te tina u a'ā mo, marī hā apito wi te te īwaptērē da na, te te sadawa pibu da, tina hā. Tawamhā īna hā āne te asa tāma tinha:

— Ma'āpé, Zuwā Batitaha 'rā si tiwi waptērē, taha si te te aima sōmri da. — Āne ma ti'ra ma waihu'u.

²⁵ Taha wa, si'aba'ré na ma apā āzé apito u, azarudu hā. Tawamhā āne te apito ma tinha:

— Zuwā Batitaha 'rā si, wa īsima wē, piza'a 're nho'a wa, īma hiri da, āhāna awa'awi. — Āne te tiwi waptē.

²⁶ Tawamhā ma tō tiwi tirobzei'ō, apito Erodihi wi. Tane nherē, uburé sō īdahārā norī nho'a, te te azarutu ma ropisutu wa, ma tō tāma āma uwaimra, te te tiwi īwaptērēzéb uwaibaba.

²⁷ Tawamhā ma tō ti'ru, awa'awi īrā te te we āri da, da'wapéi'wa hā. Tawamhā awa'awi te sō mo, dazazéb u. Tame awa'awi ma tō butu nhizā, Zuwā Batita hā.

²⁸ Taha wa, te awa'awi ti'ā, piza'a 'renho'a wa, azarutu ma, te te sōmri da. Te te tāma sōmri parip si, ma tina ma oto tisō, Zuwā Batitaha 'rā hā.

²⁹ Tawamhā Zuwā Batitaha zawi'wa norī hā īwasu'u te te wapari za'ra wamhā, ma tō sō ai'aba'ré, īhāiba zō, te te siwi sērē da, ab're 're.

Zezi hā dasa na te te īdapawaptobzém na rowasu'u

Mateusi 14.13-21; Rucasi 9.10-17; Zuwā 6.1-14

³⁰ Tawamhā Zezihi zadawa wasu'u'wa norī hā darob amoi hawi apā sihutu wamhā, Zezihi ma, ma tō siwasu'u za'ra, īwē na te te īdapawaptob za'ra mono zém na hā. Duré te te dama īrowasu'u za'ra mono zém na zama ma tō tāma siwasu'u za'ra.

³¹ Tawamhā da'ahā uptabi na itēme dasisamarī pese wa, saihuri waihu'u ō di, Zezi norī hā. Taha wa, ma tō āne satōrī za'ra, Zezi hā:

— Oto wasi'aba'rēi wa'aba a'ubuni u, wawa'utu za'ra da a'ā, danhiti.

³² Tawamhā hāiba pisutu te oto ai'aba'ré, uba're u. Uba're wa, ma tō asisi, zara u te te saprī za'ra da, danhiti hāimana za'ra da a'ā, zara niwī.

³³ Tane nherë, da'ahâ na ma tô waihu'u za'ra ni, zara u te te ïsaprĩ za'ra na hã. Taha wa, ma tô ïsô'rãmib za'ra dasisa're, â zada'reí baba, Zezusi norĩ nho'rãmí, daza'rui mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã Zezusi norĩ wana, ma tô aihutu ni.

³⁴ Tawamhã Zezusi hã uba're hawi watobro wi, ma tô da'ahâ uptabi na da'ab'madâ. Taha wa, ma tô da'âma tipë'ëzé, pone'ërebâ 'madâ'â âna 're ïnomro mono ne, 're danomro mono wa. Tawamhã tame ma tô marĩ na tinhimirowasu'u ahâ uptabi na dapawapto, Zezusi hã.

³⁵ Tame tiwi hâiwahâ wamhã, Zezusihi siré 're ïnomro mono norĩ hã ma ïtême ubumro. Âne ma Zezusihi ma waihu'u za'ra:

— A'ubuni wi wahâimana za'ra ré, ma wawi tihâiwahâ za'ra.

³⁶ E dama rob'rui ô di za, dasi'aba're da, marĩ hã dasazéb da, da te dasima uipra za'ra da, re na 'ri ïsimasa mono u, 'ri wa'õtô u zama.

³⁷ Tawamhã Zezusi, ma tô asa tâma waihu'u za'ra:

— Mare di. A norĩ wa'wa hã te za dama ï'a za'ra wa'wa, dasaihuri da.

Tawamhã asa ma duré tâma waihu'u za'ra, Zezusihi ma:

— E niha wa za dasa hã dama uipra za'ra ni, da'ahâ uptabi nherë. Rob'uiprazé hã ahâ uptabi na, wama hâimana za'ra 'wa'âhã, 200 na wa aré dasa hã dama uipra za'ra ni, ï'u'ëtê wapu hã.

³⁸ Tawamhã Zezusi te asa sô sadanharĩ za'ra:

— E niha te bété ï'u'ëtê wapu hã aima tihâimana za'ra wa'wa. Ma'âpé sô sabu za'ra wa'aba.

Tawamhã ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã te te sabu za'ra pari wamhã, Zezusihi ma, te wasu'u za'ra:

— 5 na ïhâiba hã ï'u'ëtê wapu hã, duré maparane pe'a hã. — Âne ma apâ Zezusihi ma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô dama waihu'u, dui wa, dawa'õtô mono bâ dasi'ubumroi mono da, uburé.

⁴⁰ Taha wa, dui wa, te oto dasi'ubumro, ni'wam norĩ si 100 na ïhâiba hã, duré ni'wam norĩ hã 50 na ïhâiba hã.

⁴¹ Tawamhã ma tô oto ï'u'ëtê wapu hã waibu, 5 na ïhâiba hã. Pe'a zama ma duré timra. Tawamhã hâiwa u te ïré rob'madâ. Timama âma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô te te wë'ë, ï'u'ëtê wapu hã. Te te wë'ëi mono pari, ma tô tisiré 're ïnomro mono norĩ ma sômri za'ra, te te dama sômri za'ra mono da. Pe'a zama, ma tô te te wë'ë zahuré, te te duré dama sômri za'ra mono da.

⁴² Tawamhã ï'u'ëtê wapu hã umrore nherë, wë'ëi ahâ di. Duré pe'a hã maparane nherë, wë'ëi ahâ di. Taha wa, ma tô aihĩni dasa hã huri ni. Ma tô duré da te 'mahâpãrĩ. Da'ahâ uptabi nherë, da'âma si'utõrĩ ô di.

⁴³ Tawamhã ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã ma tô apâ si'õtô 're te te sé, danho'rada hã, ï'u'ëtê wapu wë'ë hã, pe'a wë'ë zama. 12 na ïré hã si'õno hã, danho'rata ré hã. Si'õtô 'remhã 'masisi di.

⁴⁴ 5 miu na aibâ norĩ hã ïhâiba hã, ï'u'ëtê wapu na ïsaihuri hã.

*Zezusi hã â nhisi baba ïmorizé wasu'u
Mateusi 14.22-33; Zuwã 6.15-21*

⁴⁵ Taha pari, ma tô Zezusi hã tâma rob'ru za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, uba're wa sisisi da, ïwana te te saprĩ za'ra da zara u, Besada na 'ri wa'õtô nhisi u, si'aba're da, ïwana. Tawamhã Zezusi hã te a'â ïsa'u tizab za'ra, te te dama rob'ru da, danhorõwa u, da te ropéi mono da.

⁴⁶ Te te dama rob'rui pari, te ëtê 'rãihâ u mo, Timama ma, mreme da.

⁴⁷ Tawamhã oto tiwi mara za'ra wamhã, uba're hã â wa'wa u, ma tô ïré tihâimana za'ra. Taha ré, Zezusi hã siwaprosi te a'â tihâiba, ëtê 'rãihâ âma.

⁴⁸ Tawamhã ëtê 'rãihâ hawi, ma tô 'madâ'â za'ra tisiré 're ïnomro mono norĩ hã, uba're sari na si'u'ëtê za'ra mono ré, rowa'u'u za'ëne apâ te te tiwi wabzuri

za'ra mono wa, uba're hã ãsõ'õmoi baba te te rowapõrĩ za'ra wa. Taha ré, ma tô Zezusi hã ãtẽme timorĩ za'ra â nhisi baba, mara hã ré. Tawamhã ãsõ'rãmi te aré timorĩ za'ra, Zezusi hã.

49-50 Â nhisi baba ãtẽme morĩ za'ra wamhã, te ãma rosa'rata za'ra, adâ'â hãiba warõ newa. Taha wa, tãma pahĩ za'ra wa, te tãma 're sadari za'ra. Taha wa, te Zezusi hã awa'awi tãma si'mahârâ za'ra, ãne:

— Wa hã wa we atẽme ãmorĩ 'wa. ãma aipahi za'ra wa'aba õ di za.

51-52 Tawamhã awa'awi uba're wa, ma tô ãtẽme tizébré za'ra. Sébré wi, ma rowa'u hã sazã. Taha wa, rowa'u te te ãsazãrizém na, ma ãma titob'uzu za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã. E marĩ wa. Zezusi hã ã'u'ëté wapu te te dama wẽ'ëi mono wamhã, ahã di. Tane nheré, te te siwi ãma waihu'u su'u õ di, ãwaihu'u pese uptabi na hã.

Zezusi hã, Zenezaré ãma te te ãda'apesezé wasu'u

Mateusi 14.34-36

53 Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô saprĩ za'ra, ãsõ'u na zara u. Te te saprĩ za'ra wamhã, ma tô aihutu, Zenezaré na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tame ma tô â zadaré ãma, uba're na ãma wasisi za'ra.

54 Tawamhã uba're hawi wairébé wamhã, awa'awi ma tô dasiwi waihu'u za'ra ni, Zezusi hã.

55 Tawamhã daza'rui mono bâ, ma tô ãhãzé ré norĩ hã ãtẽme 'wasari ni, Zezusihi hãimanazéb u, ãsimiwaptã ré.

56 Daro mono bâ te Zezusi hã datẽme 're mo, 'ri wa'õtõ u zama 'ri nho'õmo u zama, re na 'ri ãsimasa mono u zama. Darob u datẽme 're simasisi mono wi, ma tô ãhãzé ré norĩ hã da te tãma 're sa'ra za'ra, 'ri nhi'rity wa, da te dasina 're ãubumroi mono zéb ãma. Tawamhã ma tô tiwi rowaptêrẽ za'ra ni, ã'uza nhisutu si ãhãzé ré norĩ hã te te tiwi 're upi za'ra mono da. Tawamhã ã'uza nhisutu si te te tiwi 're upi za'ra mono nheré, ma tô 're séptã'ã za'ra, uburé ãhãzé ré norĩ hã.

7

Zudezu norĩ hi'rata hãimanazém na, parisezu norĩ ma, Zezusi te te ãwaihu'uzé wasu'u

Mateusi 15.1-9

1 Tawamhã aibã norĩ hã Zeruzarẽ hawi ãsihudu hã ma tô Zezusihi u si'rã'õtõ, zudezu norĩ hã. Ta norĩ hã parisezu, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ.

2 Ta norĩ hã ma tô 'madã'ã za'ra, Zezusihi siré 're ãnomro mono norĩ hã, parisezu norĩ nhimiroti hã te te 'madã'ã za'ra ãna, saihuri wa, simisõi pese ãna.

3-4 Zudezu norĩ hã tihirata norĩ nhimiroti zarina si, te 're hãimana za'ra. Tisiré zudezu norĩ nhipai u, te taha si te te 're 'madã'ã pese za'ra, parisezu norĩ hã. Taha wa, 're simisõi pese za'ra mono parip si, te za 're saihuri. Duré marĩ hã dasai wedezém hawi 'ri tẽme te te 're ã'ãwisi za'ra mono hã, te za te te 're upsõi pese za'ra, ãma 're saihuri mono õ ré. Duré te za hãsizé hã te te 're upsõi pese za'ra, duré piza'a hã duré piza'a ãsi'uwazi 'manharĩ hã, tihirata norĩ nhimiroti zarina.

5 Taha wa, parisezu norĩ hã Zezusihi u si'rã'õtõ wamhã, ma tô Zezusi hã siwi 'mahã, rowahutu'wa norĩ me:

— E marĩ wa, te bété asiré 're ãnomro mono norĩ hã simisõi ãna 're saihuri, wahirata norĩ nhimiroti na te te rosa'rata za'ra ãna.

6-7 Taha wa, ma tô Zezusi hã asa ãma sada'ãbã za'ra, ãne:

— Tô senai õ di, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã. Duréihã Iza'iza hã ma tô ã'uwaibaba ai'ãma rob'ui'ére sirõmo za'ra wa'wa, aihãimanazéb za'ra

wa'aba na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na ma tô âne na ai'âma rob'ui'ééré sirômo za'ra wa'wa:

“Ô norĩ hã tô sena newa, te timreme na si taré ì'âma 're wata za'ra. Tane nherê, te tipê'ê 're aimawi zô si te te 're rosa'rata u'âsi za'ra, ì'upana. Danhimiroti zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra, ìnhimiroti zarina newa. Taha wa, senai ô di, ta norĩ hã ì'âma 're ìwata za'ra mono zé hã.”

— Æne ma tô tâma waihu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô âne da'âma rob'ui'ééré, Iza'iza hã. Duréi pese, te te da'âma rob'ui'ééré nherê, tô sena na te aiwasu'u za'ra wa'wa.

⁸ A norĩ wa'wa hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're asapa'a za'ra wa'aba mono ô di. Ti'ai âma danhimiroti na si, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. — Æne ma tô parisezu norĩ ma 're ìhâimana za'ra mono zé hã tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

⁹ Æne ma tô duré tâma waihu'u za'ra:

— A norĩ wa'wa hã aihâimana nhipese sina te 're ìrême za'ra wa'aba mo 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, 'râwi asimirosa'rata na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréihã Mozési hã ma tô dama roti, âne: “Aimama hã te za 're ìwazéb za'ra wa'aba mo, ana zama.” Æne ìsimiroti amo hã duré: “Ni'wam norĩ hã timama âma nherê, duré tina âma nherê, te te âma 're wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're simro.” Æne ìsimiroti hã duréihã.

¹¹⁻¹² Tane nherê, te âhãna hã asimiroti za'ra wa'aba zéb zarina si 're dahâimana za'ra, damama norĩ hã da te 're pawaptob za'ra mono âna, dana norĩ zama. Até ni'wai ma, te za ìsibro hã 're hâimana, timama hã duré tina hã te te ìpawaptob zahuré zéb da hã. Wê nherê, te za até âne timama ma waihu'u, tina ma zama: “Marĩ na te aipawapto wa'aba da hã, te ìsima wê nherê hã, tane nherê, wa tô 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, âma ropisutu, te tâma sômri da, âma ìwata zéb da hã.” Até âne te za timama ma waihu'u, tina ma zama. Æne wamhã, te za tâma 're ìwaihu'u wasété za'ra wa'aba mo, âne: “Re ìhâimana u'âsi mono ma, ma tô ìropisutu pa. Taha wa, te za tâma âma ì'uwaimra, aimama norĩ, âma pawaptob zahuré ô nherê, ana me.” Æne ma tô dama 're ìroti wasété za'ra wa'aba mo.

¹³ Æne wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã aima wapu za'ra wa'aba di, ìsimiroti upana aihî'rata norĩ nhimiroti na si, dama 're roti u'âsi za'ra wa'aba mono wa. Tane duré aimawi na dama 're ìroti za'ra wa'aba mono zé hã, ahâ uptabi di. — Æne parisezu norĩ 're ìhâimana za'ra mono zém na, ma tô Zezusi hã tâma rowaihu'u za'ra.

*'Râwi 're ìdasiwasété za'ra mono zém na rowasu'u
Mateusi 15.10-20*

¹⁴ Tawamhã Zezusi te duré sima dazô hã, te te dama roti da, âne:

— Ma'âpé, ìnhimirowasu'u hã wapari pese za'ra wa'aba za, marĩ hã waihu'u za'ra wa'aba da âma.

¹⁵⁻¹⁶ Uburé marĩ na 're dasaihuri mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono ô di za. Dapê'ê hawim na danhimirosa'rata wasété zarina, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra mono wapsi, te za 're dasiwasété za'ra, 'râwi. — Æne ma tô dama rowasu'u, da te dasina waihu'u za'ra da.

¹⁷ Tawamhã te te dama rowasu'u pari, te oto ai'aba'rê, 'ri tême, tisiré 're ìnomro mono norĩ me. Tawamhã 'ri tême sihutu wapsi, te oto siwi sadanha, ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã, marĩ na te te dama ìrowasu'uzém na hã te te tâma waihu'u za'ra da, 'râwi 're ìdasiwasété za'ra mono zém na hã.

¹⁸ Tawamhã ma tô tâma waihu'u za'ra:

— E niha a norĩ wa'aba ma zama, aima waihu'u za'ra wa'aba ô di bété. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, taha na 're dasiwasété za'ra mono ô di za 'râwi.

¹⁹ E marĩ wa. Dapẽ'ẽ na, da te 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb u, 're sisisi mono õ wa za, dasa hã. Danomo u si, te za 're sisisi, dasa hã. Taha pari, te za 're wairébé apâ, rob u. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, te te ãma waihu'u za'ra da, dasai mono bâ ĩwẽ na 're ĩdasaihuri mono zéb da hã.

²⁰⁻²² ãne ma duré tâma waihu'u za'ra:

— Dapẽ'ẽ hawi, da te 're ĩsani za'ra mono na si, te za 'râwi 're dasiwasété za'ra. Dapẽ'ẽ 're, danhimirosa'rata wasété hawim na si, te dawasédé hã uburé da te 're 'manharĩ za'ra, marĩ na danhipsaihuri hã, duré dasipãrĩ hã, duré dasina danhipsaihuri hã, duré danhibrom na da'ruiwapari hã, duré dawasété 'manharĩ hã, duré dazadawa nhipe hã, duré marĩ na danhiminho'ru hã, duré danhisi wasédé hã, duré marĩ na 'râwi dasina dawada hã, duré 'râwi dawasété na 're ĩdasisãmri za'ra mono õ zé hã.

²³ Dasi'uihã na te za 'râwi da te dasima 're rosa'rata wasété za'ra. Taha pari, te za uburé marĩ hã ĩwasétére hã da te 're 'manharĩ za'ra. ãne wapsi, te za 'râwi 're dasiwasété za'ra. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Pi'õ zudezu'õ 'ra hã, Zezusi te te wa'uburé hã ĩhawi ĩsatõrízé wasu'u

Mateusi 15.21-28

²⁴ Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba'ré, darob amoi u. Tiru na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, daro hã. Tawamhã 'ri para u ma tô asisi. Tame ĩsãmrazém na da te dasiwi ĩwaihu'uzéb da hã, te te sima wẽ õ di, Zezusi hã. Tane nherẽ, a'â da te sa'rese ãna, sãmra waihu'u õ di.

²⁵⁻²⁶ Tawamhã pi'õ hã ma tô duré ĩsãmrazém na danhimirowasu'u hã wapa. Zezusihi wasu'u te te wapari wi, ma awa'awi ĩtẽme mo. ĩ'ra hã ba'õtõre hã, wa'uburé hã te te 're wamnarĩ mono wa, te ĩtẽme mo, te te tâma wasu'u da. Tawamhã ĩtẽme wisi wi, ma tô Zezusihi papara aime, hi'rãtitõ. Pi'õ hã deredu na ĩpodo, zudezu'õ, Siru Penisiza nhihudu. Tane nherẽ, ma tô Zezusihi wi rowaptẽ, wa'uburé ma, te te rob'ru da, ĩ'ra ma watobro da, ĩ'ra hã rowẽ na si, tâma 're hãimana mono da oto.

²⁷ Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha pi'õi ma, ãne:

— ĩmorĩ'rata na te za da'ra ma, ĩsa hã da te tâma 're sõmri za'ra, tisa hã te te 're 'mahãpãrĩ za'ra mono da, a'â. Da'ra sa hã ĩmorĩ'rata na wapsã ma, da te 're sãmra mono wamhã, ĩ'uwaibaba õ di.

²⁸ Tawamhã, pi'õ hã ma asa ãma sada'â:

— Tô ĩ'uwaibaba, ma tane hã ĩma ĩwaihu. Tane nherẽ, te za da'ra saipru hã, da'ra norĩ wi 're rere'e mono wamhã, wapsã hã te te 're huri, wedezai 'rowi.

²⁹ Tawamhã Zezusi ma duré asa tâma waihu'u:

— Tane tô. Asa ãma ĩma uwaimrami wẽ wa, te za oto apâ aimo, 'ri tẽme. Ai'ra ma, ma tô wa'uburé hã watobro.

³⁰ Tawamhã pi'õ hã te apâ mo, tinhorõwa u. Wisi wamhã, rowẽ na ma tô ti'ra hã sabu, waptã nomro ré. ĩwana ma tô tâma watobro, wa'uburé hã. Taha wa, tâma rowẽ di oto.

Zezusi hã aibã ĩpo'reptõ duré ĩmreme waihu'u'õ, te te ĩpesezé wasu'u

³¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã Tiru na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, hãimana za'ra pari, ma tô ai'aba'ré. Sido na daza'ru nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahãri za'ra. Duré Decapori na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahãri za'ra, 10 na daza'ru wa'wai baba. Tawamhã Darireza ãma â zaihã u, ma tô aihutu, ĩsõ'ui u.

³² Tawamhã ĩsõ'u zaihã u sihotu wamhã, aibã ĩpo'reptõ hã ma tô ĩtẽme dasiwi saprõni ni, ĩmreme waihu'u'õ hã. Tawamhã Zezusihi ma, te oto 'ru za'ra, siwi ĩsaprõni'wa norĩ hã tinhib'rada te te ãma hiri da, te te pese da.

³³Tawamhã Zezusi hã ma tô aibã hã danhiti sima saprõ. Tawamhã tinhipto hã ma tô ãpo're 're tiza. Taha pari, ma duré tizadaipro na tinhipto hã sada ãi'i, te te ãma soto u're da.

³⁴Taha pari, te hãiwa u rob'madã. Hãiwa u te te rob'madã'ã sina, aibã ãma pẽ'ẽzé wa, tipẽ'ẽ 're te ãi'ã. Tawamhã tisimremezém na te tãma tinha:

— Epata. — ãne ãma ãsaprĩzé hã, wamreme na: “Aipo're 'repu'u.”

³⁵Tawamhã ma tô po're 'repuru oto, awa'awi. Duré ma tô tinhoto wairo. Tawamhã mreme wẽ di oto, aibã ãmreme waihu'u'õ hã.

³⁶Tawamhã Zezusi hã te sina dazadawa uwati pese, ãwasu'u na da te dasima ãma ropé tõ da. Tane nherẽ, ã'madã'ã'wa norĩ hã te nasi dama rowasu'u za'ra, aibã te te ãpesezém na.

³⁷Tawamhã ãsimirowasu'u, da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. ãne te Zezusi hã dasima wasu'u za'ra ni:

— Tô sena, te uburé marĩ ãwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ. ãpo'reptõ hã ma tô pese, ãmreme waihu'u'õ hã. — ãne te ãma tawata za'ra ni.

8

Zezusi hã, 4 miu na dahãiba hã te te ãsaihurizé wasu'u Mateusi 15.32-39

¹Tawamhã syry na ãma ronomro parip si, ma tô duré apã ãtẽme tasi'rã'õtõ ni, Zezusihi u hã. Tawamhã marĩ na dasaihuri õ wa, dasazé hã oto hãimana õ wa, te Zezusi hã sima sô tihãrã za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ zõ.

²ãne te tãma siwasu'u za'ra:

— ãhãna ã'rata dasi'ubumroi ré, ma tô dasa hã dawi ai'utõ, bãdã si'ubdatõ da'ãma si'utõrĩ wa. Taha wa, da'ãma ãpẽ'ẽzé di, wa hã.

³Mram nherẽ, te dama rob'rui wamhã, te za dasi'marõpãrĩ za'ra bãdãdi na, danhib'uwara wa, romhã hawi we ãdasihutu norĩ hã.

⁴Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E niha wa za dasa hã dama 'mai'uipra za'ra ni, wa te dama sõmri za'ra mono da. ãmemhã a'ubuni wi, wa ai'ubumro ni.

⁵Tawamhã Zezusi te asa sadanharĩ za'ra, ãne:

— E niha te ã'u'ëtẽ wapu hã aima tihãimana za'ra wa'wa.

— 7 na te wama tihãimana za'ra. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra asa.

⁶Taha wa, ma tô Zezusi hã dama rob'ru, ti'ai wa, dasi'ubumroi mono da. Taha pari, ma tô duré 7 na ã'u'ëtẽ wapu hã waibu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma wata da, sõpru wa. ãma wata pari, ma tô te te wẽ'ẽ, ã'u'ëtẽ wapu hã. Tawamhã tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, ma tô te te sõmri, te te dama sõmri za'ra mono da.

⁷Pe'a hã ãsyryre hã te duré tãma ti'maihãiba, ãsebre siro hã. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te duré tiwata, pe'a ãsyryre na zama, sõpru wa. Taha pari, te duré tãma 'ru za'ra, te te dama sõmri za'ra mono da.

⁸Tawamhã aihĩni te oto dasa hã huri ni. Dasa hã ma da te 'mahãpãrĩ, aihĩni. Taha pari, dasa ãsi'azazãri hã ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ma tô apã te te sé. Si'õno hã 7 na ãhãiba wa, ma tô ãma 'masisi za'ra.

⁹ãdasaihuri za'ra norĩ hãiba za'ratazé hã, 4 miu u, ma watobro, ãté.

Taha pari, te oto Zezusi hã dama rob'ru, apã darob u, da te ropéi mono da.

¹⁰Tawamhã te te dama rob'rui pari, ma uba're wa asisi, Zezusi norĩ hã, zara u te te saprĩ za'ra da, Damanuta na ti'a nhisi u si'aba're da.

Parisezu norĩ hã, Zezusihi wi, te te ãrowaptẽrẽ za'ra zé wasu'u Mateusi 12.38-42; 16.1-4; Rucasi 11.29-32

¹¹Tawamhã parisezu norĩ hã ma Zezusihi u aihutu, ãsimirowasu'u na te te saze za'ra õ wa, ãsadawa wa'rãmi te te nasi tãma nharĩ za'ra da. Tawamhã

Zezihi wi, te oto rowaptêrê za'ra, tiwaihu'u pese na marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te tãma 'manharĩ za'ra da. E marĩ da. Tô sena 'Re ãhãmana u'ãsi mono zadawa para, dama ãwaihu'u'õ hã te te 're ã'ab'manharĩ mono zõ, te te siwi pibu za'ra da. Taré te te siwi wê'õ da, te ãne tiwi rowaptêrê za'ra.

¹² Tawamhã Zezusi hã ãma pê'êzé za'ra wa, ma sa'êtê pê'êwaze. Tawamhã te sima tinha, ãne:

— E niha ma tô nimosi dapoto tém norĩ hã siwi ãwada'u, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã ãsõ'a te tãma 'manharĩ za'ra da. Mare di, ãne hã. Te tãma 'manharĩ za'ra õ di za. — ãne te sima tinha, Zezusi hã.

¹³ Taha pari, te tiwi timorĩ za'ra. Uba're wa, ma oto ãzé, zara u te te saprĩ da apã.

*Parisezu norĩ te, duré Erodihite, ã'u'êtê wapuzé wasu'u
Mateusi 16.5-12*

¹⁴ Tawamhã zara u, ma tô oto aihutu, Zezusi norĩ hã. ã'u'êtê wapu hã siré te te 'ma'ãri za'ra da nherê, ma tô ãma po're ha'ãri za'ra, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã. Misire te nomro, uba're 'remhã.

¹⁵ Tawamhã Zezusi ma ãne tãma waihu'u za'ra:

— Ma'ãpé, 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono, ã'u'êtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharizém nhiti, apito Erodihime.

¹⁶ Tawamhã te sima nharĩ za'ra, ãne:

— ã'u'êtê wapu hã ãté wama hãimana za'ra õ wa, ma ãne wama waihu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhã Zezusi ma sina wapari za'ra. Taha wa, te sadanharĩ za'ra, ãne:

— E niha te ã'u'êtê wapu hã aima ãhãmana za'ra wa'aba õ na, sõ asimrami za'ra wa'wa. E asiwi ãzadaihu'u za'ra wa'aba õ di bété, ã'u'êtê wapuzém na te aima ãwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã. E niha waihu'u su'u za'ra wa'aba õ di bété.

¹⁸⁻¹⁹ E niha atõmo na marĩ 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono nherê, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. E niha aipo're na marĩ 're wapari za'ra wa'aba mono nherê, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. 5 na ã'u'êtê wapu hãiba hã te dama ãwê'êi ahã mono zém na hã, duré 5 miu na dahãiba nherê, aihãni ãdasaihurizém na hã, e ma ãma aipo're si'ãri za'ra wa'wa. E niha si'õtõ hãiba hã ãré danho'rada hã ãsi'azazãri hã, apã ãwa ãsême aba mono hã. — ãne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra. Tawamhã asa ma Zezusihi ma waihu'u za'ra:

— Si'õno hã 12 na ãhãiba hã danho'rata ré hã.

²⁰ Tawamhã Zezusi hã ãsadanharĩ na, ma duré tãma ãma sahu za'ra:

— Duré, 7 na ã'u'êtê wapu hã hãimana nherê, te dama ãwê'êi ahã mono zém na hã, duré 4 miu na dahãiba nherê, da te 'mahãpãrĩ mono wamhã, e niha si'õtõ hãiba hã danho'rata ré hã. — ãne te sadanharĩ za'ra.

— Si'õno hã, 7 na ãhãiba hã danho'rata ré hã. — ãne ma asa tãma waihu'u za'ra.

²¹ Tawamhã Zezusi te duré tãma nharĩ za'ra:

— E niha bété zahadu ãwaihu'u za'ra wa'aba õ di, ãwaihu'u pese na hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

Zezusi hã ãtob'a te te ãpesezé wasu'u

²² Taha pari, te oto ai'aba'rê Zezusi norĩ hã, Besada na 'ri wa'õtõ nhisi u. Tawamhã datême sihutu wamhã, aibã ãtob'a hã ma tô ãtême dasiwi saprõni ni, Zezusihi u. Tinhib'rada na te te upi da, te te to pese da, te tãma 'ru za'ra, siwi ãsaprõni'wa norĩ hã.

²³ Tawamhã Zezusi hã ma ãtob'a hã pa'ã, danhiti te te sima saprõni da. Tawamhã tizadaipro na ma sada sisiptõmo di'i, te te ãma tob'u'rê da, aibã hã. Taha pari, ma duré tinhib'rada hã ãma tihi. Taha parimhã, te sadanha, ãne:

— E zahadu marĩ hã 'madã'ã õ di. E ma tô marĩ hã ã'madã.

²⁴ Tawamhã aibã te te rob'madâ'â wamhã, Zezusihi ma, te asa tinha, ãne:
— Zahadu te rob'madâ'â pese õ di. Aibã norĩ hã te ai'aba'rê, wede ne ãhãiba za'ra hã. — ãne ma asa tãma waihu'u, te te rob'madâ'â pese waihu'u õ wa.

²⁵ Taha wa, tinhib'rada hã ma tô duré ãma tino, ãtomhã ãma, Zezusi hã. Tawamhã ma tô tito pese oto, aibã hã. Te rob'madâ'â wẽ di oto.

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te aibã ma rob'ru, tinhorõwa u morĩ waré da oto, apã morĩ tõ da, 'ri wa'õtõ u hã.

Zezusi hã Danho'reptui'wa na, Pedru hã asa te te tãma ãwaihu'uzé wasu'u Mateusi 16.13-20; Rucasi 9.18-31

²⁷ Taha pari, Zezusi norĩ hã te oto 're nomro, 'ri wa'õtõ mono bã. Apito Piripihi te, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi niwĩ, 'ri wa'õno hã. Tawamhã bãdãdi na si'aba'rê sina, te tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— E niha ma tô da te dasima 're ãwasu'u za'ra. E 'wa hã, wa hã.

²⁸ Tawamhã asa ma tãma waihu'u za'ra:

— Aiwasu'u hã, ahã di. A hã, u, Zuwã Batita, apã aihãiwa'udu. A hã, u, Eriasi apã we ãaimorĩ. A hã, u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hãiba amo, duré pese atã'ã nherẽ, apã aihãiwa'udu.

²⁹ Tawamhã Zezusi te duré sina sadanharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ãwasu'u za'ra wa'aba mo.

Tawamhã Pedruhu si, ma asa tãma waihu'u na wa'rã:

— A hã Cristu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da.

³⁰ Tawamhã Zezusi te sina sadawa uwati za'ra, Danho'reptui'wa na, te te a'ã dama wasu'u za'ra tõ da.

Zezusi hã, za ãdã'ázém na, duré za apã ãhãiwa'utuzém na ãsiwasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 16.21-28; Rucasi 9.22-27

³¹⁻³² Tawamhã ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma:

— Tã'ã ãma dasiré ãpodo hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãma ãpisutuzéb zarina, wa za robzépata za'ëtê. Wama roti'wa norĩ hã te za siwi ãwẽ'õ za'ra, ãhi norĩ hã. Sasedoti ãpire norĩ zama, duré dama rowahutu'wa norĩ zama, te za siwi ãwẽ'õ za'ra. Tawapsi te za dasiwi ãwĩrĩ ni. Tawamhã bãdã maparane ããma si'utõrĩ õ ré, wa za hãiwa'udu apã. — ãne sõ'awi ma tô Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra, tãma ãrob'rãsutuzém na hã te te ãma waihu'u sirõmo za'ra da. Tawamhã Pedru hã ãne tãma ãsiwasu'u za'ra zé hã te te tiwi sawi da, te sima saprõ Zezusi hã, tisiré norĩ nhiti.

³³ Tawamhã te te sina wapari wamhã, tisiré 're ãnomro mono norĩ u, ma aipi'ra. Tawamhã Pedruhu ma, te ãne tinha:

— Satanasi, mo oto aimorĩ, ãnhiti. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimirosa'rata zarina rosa'rata õ di, a hã. Danhimirosa'rata zarina si, te ããma ãrosa'ra, a hã.

³⁴ Taha pari, Zezusi te duré sima dazõ hã, uburé ãtẽme dasi'rã'õtõ mono da. Tisiré 're ãnomro mono norĩ zõ zama, te duré tihãrã za'ra sima. Tawamhã ãne ma si'ãma dama rowaihu'u:

— Ni'wam norĩ hã ãsiré 're nomro u'ãsi mono da, te te sima 're ãwẽ za'ra mono wamhã, tãhãimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Tãza'ozéb ré, ãzarina 're ãnomro mono ne, da te dasiwi uprosi da nherẽ, te za ãsiré 're nomro.

³⁵ Ni'wam norĩ hã si'uihã na tãhãimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ ãsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ãzarina 're nomro mono da, duré ãzadawa wasu'u'wa 're nomro mono wa, 're sihãiba zawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

36-37 *Āté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahâ uptabi da. Tawamhã te za oto dârâ. Ti'ab ré sibrob ahâ nherẽ, e tãma 're rowẽ mono di za, rowẽ ãsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami mono õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowẽ mono õ di za. Ti'ai ãma simarĩ ahâ uptabi nherẽ, tãma waihu'u õ di za, marĩ na ãsiwa'âbâzéb da hã, rowẽ ãma 're ãhãimana mono zéb da hã. — Āne Zezusi ma tô dama waihu'u siro, da te waihu'u za'ra da.*

³⁸ Ma tô duré dama rowaihu'u ãne:

— Āhãna da'ahã na 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã ma tô rẽme za'ra ni. Dawasété na si te oto 're danomro, ã nimosi dapoto té mono hã. Tawamhã ni'wam norĩ hã ãzazei'wa na, duré ãmreme wapari pese 'wa na, áté dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite. Āté te za dawi 're si'udâ za'ra, ãzazei'õ'wa ne. Ti'ai ãma dasiré ãpodo hã nimahã na si, wa za wei mo apã. ãmama te hã, rowa'a za'ëtẽ ré, wa za wei mo, hãiwa ãma tãma ãromhuri'wa norĩ siré. Tawamhã apã we ãmorĩ wapsi, ã'udâ'wa norĩ hã ãzazei'wa na te waihu'u za'ra õ di za. — Āne ma tô dama rowasu'u, Zezusi hã.

9

¹ Tawamhã Zezusi hã ma duré dama waihu'u, ãne:

— Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihĩni õ nherẽ, ai'matâ'â aba õ ré, te za tiwaihu'u pese na 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé hã ãma ã'madâ'â za'ra wa'wa. — Āne ma Zezusi hã dama waihu'u siro, da te dasina waihu'u za'ra da.

Zezusihĩ hãiba ãsisaprĩzé wasu'u

Mateusi 17.1-13; Rucasi 9.28-36

² Tawamhã bâdã 6 na ãma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã Pedru norĩ si te te simro, Ti'adu norĩ me, Zuwãhã zama. Ētẽ 'rãihã u ma tô ai'aba'ré. Tame ma tô Zezusi hã tihãiba na saprĩ, Pedru norĩ nho'a.

³ Ĩ'uzã hã ma tô tihãirã uptabi. Rowa'a za'ëtẽ ne, ma ai'ubuzi, rã uptabi na. Da'uzã hã da te 're hã upsõi pese za'ra mono nherẽ, hãirã prã ti, Zezusihĩ uza ma hã.

⁴ Tawamhã dahi'rata norĩ hã ma tô 'madã'â za'ra, Eriasi norĩ hã Mozésihĩ me. Zezusihĩ me, te sima rowasu'u za'ra.

⁵⁻⁶ Tawamhã Pedru te Zezusihĩ ma tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, ãme wama rowẽ za'ra di. Si'ubdatõ, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni aihãiba bâ wa'aba, ate da hã, duré Mozésihĩ te da hã, duré Eriasihi te da hã. — Āne ma Pedru hã tãma waihu'u, a'ã te te rosa'rata ãna. Te te 'madã'â za'ra wa, ma tãma tipahi za'ra, Pedru norĩ hã.

⁷ Tawamhã hãiwa nhirõtõ'a za'ẽne hã ma ubu za'ra, Zezusi norĩ hã. Taha wa, hãiwa nhirõtõ'a hawi, ma we tãma nharĩ za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, Pedru norĩ ma:

— Ā hã ã'ra, te 're ãsawi pese mono. Ma'ãpé ãsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za.

⁸ Taha wamhã, taré te titõmo na sô rowaimrami za'ra. Zezusihĩ si te ãma siwi 'madã, siwaprosi ãsam na.

⁹ Tawamhã ãtẽ 'rãihã hawi, ma oto si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Si'aba'ré sina, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ētẽ 'rãihã ãma ã'madã'â za'ra wa'aba zém na hã, dama rowasu'u za'ra wa'aba õ di za a'ã. Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã ab're hawi ãhãiwa'utu parip si, te za dama 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Tawamhã ãmreme ma tô wapari za'ra, Pedru norĩ hã. Taha wa, te 'rãwi sima rowasu'u za'ra, ãne:

— E niha ãsiwasu'uzé hã ab're hawi, za te te ãhãiwa'utu na. Wa norĩ hã wama waihu'u za'ra õ di. — Āne te 'rãwi sima rowasu'u za'ra.

11 Tawamhã te oto siwi sadanha, Zezusi hã:

— E marĩ wa, te rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra bété, Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te ãpisutu wana, Eriasi za we ãmorĩ na hã.

12-13 Tawamhã Zezusi ma tô asa tãma waihu'u za'ra:

— Duréhã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ã'uwaibaba ãma rob'ui'ééré ãbaihã na, Eriasi za we apã ãmorizém na te te ropese da. Tane nherẽ, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Eriasi hã ma tô wei morĩ pa. Da te dasima ãwẽ za'ra zéb zarina, ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra ni, ãwana da te duré ãma ãrob'ui'éérézéb zarina. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô ããma rob'ui'ééré sirõmo za'ra, ti'ai ãma dasiré ãpoto ãma hã, sa'ëtẽ na za te ãrobzépatazém na hã, duré za da te dasiwi ãwẽ'õzém na hã. E marĩ wa, ma tô ãne ããma rob'ui'ééré sirõmo za'ra. — ãne te Zezusi hã sina sadanharĩ za'ra.

Ai'repudu ãpesezé wasu'u

Mateusi 17.14-20; Rucasi 9.37-43

14 Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto apã ai'aba're, tisiré norĩ u. ãwana za'ra ma tô da'ahã na tasi'rã'õtõ ni. Tame 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti ui'ééré na rowahutu'wa norĩ hã te nasi ãsadawa wa'rãmi tãma nharĩ za'ra, Zezusihi siré 're ãnomro mono norĩ ma, ãsimirowasu'u na te te saze za'ra õ wa.

15 Zezusi hã da te 'madã'ã za'ra wamhã, uburé ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, ma tô ãtẽme dasisa're, da te sawi za'ra da.

16 Tawamhã Zezusi te dama tinha:

— E marĩ na, te asima ãrowasu'u za'ra wa'wa.

17 Tawamhã aibã hã dawa'wa hawi te 'mahã:

— Rowahutu'wa, ã'ra wa we atẽme saprõ, ãma pawaptob da. Wa'uburé te te 're upi mono wa, mreme õ u'ãsi te 're sãmra.

18 Wa'uburé hã te te 're wabzuri, ti'ai u. Tawamhã ãsadaipro hã te tiwi 're pusi. Te duré 're 'wahãihãsi. Te duré 're sitete. Te duré 're sib'uwa. Wa tô aré waptẽrẽ za'ra, asiré 're ãnomro mono norĩ hã wa'uburé te te siwi me da, tãma. Tane nherẽ, tãma waihu'u za'ra õ di, ã'ra ma, te te siwi ãme da hã. — ãne te aibã hã rowasu'u, Zezusihi ma.

19 Tawamhã aibã mreme te te wapari wamhã, ma tô tisiré 're ãnomro mono norĩ ma tinha:

— E niha bété ai'rata 're ãnhamra u'ãsi aba mono nherẽ, asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di bété, te 're ã'apawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. E ãpẽ'ézé u'ãsi, wa za ai'rata 're ãmorĩ 'wa, 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Ma'ãpé, ai'repudu hã we ãtẽme saprõni aba.

20 Tawamhã ma tô ãtẽme siwi saprõ, ai'repudu hã. ãtẽme te te siwi ãwisi wi, te wa'uburé hã Zezusi hã 'madã. Taha wa, te sisa'u ai'repudu hã wasutu. Sa'ëtẽ te 're sipizari, ti'ai wa. Ma duré sadaiproi waze.

21 Tawamhã Zezusi hã te ãmama hã ãma sadanha:

— E niha ma tô ãma tiwahu, ai'ra hã ãré 're hãmãna mono ré hã.

— ã'ra hã sapore ré, ma tô 're siwamnarĩ.

22 Unhama u te te 're wabzuri wa'uburé hã, unhama na te te wĩrĩ da. ãi ba zama te te 're wabzuri, ã na te te wĩrĩ da. Tô sena aiwaihu'u pese wamhã, wapawapto na. Ma'ãpé, wa'ãma aipẽ'ézé na.

23 Tawamhã ãne te Zezusi hã tãma tinha:

— E niha te ãne ãma ãna, tô sena ãwaihu'u pese wamhã, te aipawapto wa'aba da hã, ai'ra ãma. ãwaihu'u pese na, da te 're ã'umnhasi za'ra mono wamhã, uburé dama waihu'u pese di za, marĩ na da te 're ãdapawaptob za'ra mono zéb da hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u.

24 Tawamhã awa'awi te aibã hã Zezusihi ma tinha:

– Asimipawaptobzém na, wa tô ai'umnhasi. Ma'âpé, 're ïpawaptob u'âsi mono, asimipawaptobzém na te 're asazei pese mono da oto. Taha da, wa aima ïsiwasu'u.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã ïtême ïdasi'rã'õtõ norĩ hã da'ahâ na te te da'ab'madâ'â wamhã, ma tô wa'uburé ma rob'ru, ãne:

– Wa'uburé, ai'repudu 're upi u'âsi mono wa, te mreme'õ u'âsi 're hâimana. Te duré po'reptõ u'âsi 're sãmra. Aiwatobro, ai'reputu hawi. Niwa apâ asébré tõ, ai'reputu u.

²⁶ Tawamhã wa'uburé, ma tizadari. Sisa'u te duré wasutu, ai'repudu hã. Tawamhã ïhawi ma tô watobro. Ai'repudu hã rési ãna te oto nomro, dâ'â newa. Taha wa, te dasima rowasu'u za'ra ni, ai'repudu hã ïdâ'â na.

²⁷ Tane nherẽ, ma tô Zezusi hã ai'repudu hã pa'â. Ma tô hâiwi wahutu, para na sab da.

²⁸ Taha pari, ma asisi 'ri para u, Zezusi norĩ hã. Tame hâiba pisutu ma tô si'ãma sadanharĩ za'ra, ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã:

– E niha bâ bété wa norĩ hã, wa'uburé ma, wa te rob'ru za'ra nherẽ, wa te wasiwi ïmei waihu'u õ, tãma.

²⁹ Tawamhã asa ma Zezusi hã ãne tãma waihu'u za'ra:

– 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te za a'â 're damreme zusi ãma. Taha parip si, dama waihu'u pese di za, wa'uburé hã dama 're ïwairébé mono zéb da hã.

– ãne ma tãma waihu'u za'ra.

Zezusi hã za ïdâ'âzém na duré za apâ ïhâiwa'utuzém na ïsiwasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 17.22-23; Rucasi 9.43-45

³⁰⁻³¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã ta hawi te oto ai'aba'ré. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma ro'rahâri za'ra. Zezusi hã ma tô sima wê, ïhâimanazém na a'â da te sa'rese za'ra tõ da, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, a'â hâiba pisutu tãma siwasu'u za'ra da. Tawamhã ma tô tãma siwasu'u za'ra, ãne:

– Wa hã dasiré ïpodo hã te za dasima ïhâiba nhomri ni. Te za duré dasiwi ïwĩrĩ ni. Da te dasiwi ïwĩrĩ wamhã, bâdâ maparane ï'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apâ hâiwa'udu ab're hawi, ïdâ'â uptabi nherẽ. – ãne te tãma siwasu'u za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma.

³² Tawamhã te te siwi sadaihu'u za'ra õ di, tãma ïsiwasu'u za'ra zém na hã. Tane nherẽ, tãma pahĩ za'ra wa, te te siwi ãma sadanharĩ õ di oto. Ari'iwi te oto asimro.

Danhipai u dama ïpire na, Zezusi te te ïrowasu'uzém na rowasu'u

Mateusi 18.1-5; Rucasi 9.46-48

³³ Tawamhã Capana'u na 'ri nhisi u, ma tô oto aihutu, Zezusi norĩ hã. Tame 'ri para u sisisi wamhã, te Zezusi hã sadanharĩ za'ra, tisiré 're ïnomro mono norĩ hã, ãne:

– Bâdâdi na we wasi'aba'réi ré hã e marĩ na, te we asima ïrowasu'u za'ra wa'aba mo.

³⁴ Tazahã te ari'iwi tihâimana za'ra oto, bâdâdi na si'aba'ré sina, sipibu za'ra wa aré, 'râwi sima ï'maipire zõ.

³⁵ Zezusi hã ma tô nhamra oto. Tisiré 're ïnomro mono norĩ zõ, te tihârâ za'ra, sitême. ãne te tãma nharĩ za'ra:

– Ni'wam norĩ hã dama pire da, 'râwi te te si'ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, dama ïwapu ne, te za dama 're si'ai'uté za'ra.

³⁶⁻³⁷ Taha pari, ma ai'uté hã pa'â, tisiré 're ïnomro mono norĩ wa'wa, te te sãrĩ da, tipa. Tawamhã tipa te te sãrĩ sina, ma ãne tãma waihu'u za'ra:

– Ni'wam norĩ hã te te 're ïzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zõ 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te duré ïzõ 're tob'uzu za'ra. Tawamhã, e ïzõ

si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We ĩzatōrī'wa zô zama te sô 're tob'uzu za'ra.
— Āne ma tô tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u za'ra da.

ZeZusi norĩ wē 'wa norĩ wasu'u na rowasu'u
Rucasi 9.49-50

³⁸Tawamhã Zuwã hã te ZeZusihi ma siwasu'u:

— Rowahutu'wa, aibã wa tô 'madâ'â za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're ĩrob'rui mono hã, dama 're wairébé mono da. Tawamhã ma tô dama 're wairébé. Ō hã wasiré 're morĩ ō di. Taha wa, wa tô tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tō mono da, wasiré 're morĩ ō wa. — Āne te ZeZusihi ma siwasu'u, Zuwã hã.

³⁹⁻⁴⁰Tawamhã ZeZusi hã ma tô asa tãma waihu'u za'ra, Zuwã norĩ ma:

— Tiwi sawi za'ra wa'aba ō di za, te te 're ĩda'apawapto mono zé hã. Āté ni'wam norĩ hã ĩwaihu'u pese zarina, te za ĩwē hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã. E taha pari, te za ta norĩ hã awa'awi na ĩnhisi wasété za'ra. Mare di. Te te 're ĩnhisi wasété za'ra mono ō di za. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã wazada 're hãimana za'ra mono ō wamhã, ta norĩ hã wahãiba niwĩ te za 're hãimana za'ra. Taha wa, aibã hã wahãiba niwĩ 're hãimana mono nherē, tiwi sawi za'ra wa'aba ō di za, te te 're ĩda'apawapto mono zé hã. — Āne ma tô tãma waihu'u za'ra.

⁴¹Tawamhã ma tô duré tãma nharĩ za'ra:

— Ma'ápé, ĩwapari pese za'ra wa'aba asina. A norĩ wa'wa hã ĩzazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, â hã ni'wam norĩ hã te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, za te te tãma 're ĩ'awa'âbã mono zé hã tiwi 're simani za'ra mono ō di za. Te za te te sina 're uwaimrami za'ra. — Āne ma tô tãma siwaihu'u za'ra ZeZusi hã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Dawasété na romnhimimnhasi wasu'u
Mateusi 18.6-9; Rucasi 17.1-2

⁴²Tawamhã ZeZusi hã roti na ma duré tãma ãma uzusi za'ra:

— Āté ã norĩ hã, ai'uté dama ĩwapu ne, te za 're nomro, ĩzazei'wa norĩ hã. Tawamhã áté ni'wa simiroti zarina, te za ĩ'mairē. Tawamhã tãma ĩroti wasété'wai ma hã, tãma rowē ō uptabi di za, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, za te te azâri wa. ĩbutu na étē tōmo wawē, da te ãma wasisi pari, âi ba da te mei 'wa'âhã, uihã na dâ'â da, tãma rowē ō di aré. Tane nherē, ĩsimiroti wasétézéb zarina, ĩzazei'wa te te ĩrēme wamhã, tãma rowē ō uptabi di za, roti wasété'wai ma hã.

⁴³Taha wa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Asib'rata na aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, asib'rada asiwi 're ĩsihãri za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro wē wa'aba mo. Asib'rada misire ré si rowē uptabi u, 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za, hãiwa ãma hã. Asib'rata zahuré ré, ropipa u 're asisisi aba mono wamhã, unhamã u'âsi u, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁴⁻⁴⁵Duré nimomo 're aiwairébé aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, aipara asiwi 're ĩsihãri za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro waré wa'aba mo. Aipara misire ré si, rowē uptabi u 're asisisi aba mono wamhã, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za, hãiwa ãma hã. Aipara zahuré ré ropipa u, 're asisisi aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁶⁻⁴⁷Duré marĩ hã atōmo na 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, aiwasédé hã 're waibui wa'aba mono wamhã, tawamhã ato asiwi 're ĩsani za'ra wa'aba mono newa, te za oto 're anomro waré wa'aba mo. Atōmo misire ré si, 'Re ĩhãimana u'âsi mono u, 're asisisi aba mono wamhã, Asib'apito wa'aba u, aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. Atōmo zahuré ré ropipa u, 'Re ĩhãimana u'âsi

mono te te 're asãmra aba mono wamhã, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁸ Ropipa ãma ubu hã te te 're ãdahãiba uprosi za'ra mono hã, si'utõrĩ õ di. Duré uzã hã si'utõrĩ waihu'u õ di. Õne u'ã te 're hãimana u'ãsi. — ãne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

⁴⁹ Tawamhã ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Marĩ na da te 're ãrobzépata za'ra mono zém na, te za te te 're da'apibu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, tô sena ãzazei'wa 're danomro mono zô.

⁵⁰ Wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrĩzéb da hã. Tane nheré, oto 're se si'utõrĩ mono wamhã, niha da te 'manharĩ waihu'u õ di, apã se da, dasa da te ãma 're ãwarĩrĩ za'ra mono da hã. Sa na, wa za duré aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne. Ni'wam norĩ hãimanazéb zarina, te za dasi'u syry na sa na 're dasaihuri, dasisawi te. Tane asisawi te, te za rowé na asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

10

Dasiwi 're ãdasiwanhizari za'ra mono zém na rowasu'u
Mateusi 5.31-32; 19.1-12; Rucasi 16.18

¹ Tawamhã Zezusi hã Capana'u hawi te oto mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, morĩ da. Tawamhã Zoda pa zara u, ma tô saprĩ. Te te saprĩ wamhã, da'ahã uptabi na ma tô duré ãtème dasito. Taha wa, te duré dama rowahutu, te te dama 're ãrowahutu u'ãsi mono zém na, Zezusi hã.

² Tawamhã ni'wam norĩ hã parisezu norĩ hã, timreme na te te tãma ãma upa za'ra wa, te te siwi mreme wé'õ da, ma ãne siwi sadawa pibu:

— Aibã norĩ hã timro me sima 're siwanhizari za'ra mono wamhã, e wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, te za timro hã time, aibã hã. — ãne te siwi sadanha.

³ Tawamhã asa ma Zezusi hã sada'ãbã za'ra:

— E niha ma tô Mozési hã bété dama waihu'u aré, damro me dasiwi 're ãdasiwanhizari za'ra mono zém na hã.

⁴ Tawamhã asa ma duré ãma sada'ãbã za'ra:

— Mozési hã ãne ma tô dama roti: Aibã norĩ hã timro me, siwi 're siwanhizari za'ra mono õ ré, te za rob'ui'ére hã timro ma te te 're sãmri za'ra pi'õi ma, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, te te ãmezém na hã. Taha parip si, te za oto pi'õi ma, te te 're rob'ru za'ra.

⁵ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Ta hã Mozési hã aipé'ẽ tete za'ra wa'aba wa, ma tô ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa.

⁶ Ropoto na'rata hawimhã, ãnei õ di. Ropoto na'rata hawimhã, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã aibã hã poto, a'uwé na. Pi'õ zama ma tô duré poto.

⁷ Taha wa, aibã hã 're mro za'ra mono wamhã, te za timama norĩ hã te te 're rème za'ra, timro me si, siré 're simasisi zahuré mono da oto.

⁸ Sina hãiba sitob zahuré wamhã, maparane ãhãiba nheré, misi ãhãiba ne, te za siré 're hãimana u'ãsi zahuré oto.

⁹ Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dasi'ãma te te 're da'ahãiba to mono nheré, ni'wa hã da'ãma 're siwanhizari mono õ di za. Mare di. — ãne ma tô Zezusi hã parisezu norĩ ma waihu'u za'ra.

¹⁰ Taha pari, 'ri tème sihutu wamhã, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ma tô ãma siwi sadanha.

¹¹ Tawamhã Zezusi asa ma tô tãma waihu'u za'ra:

— Ni'wa hã aibã hã timro te te mei wamhã, pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibã hã.

¹² Duré ni'wa hã pi'õ hã, timro te te mei wamhã, aibã aimawi na mro wamhã, te za duré tiwasédé hã 'manha, pi'õ hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

ZeZusi hã, ai'uté te te i'azawizém na rowasu'u
Mateusi 19.13-15; Rucasi 18.15-17

¹³ Taha pari, ma tô da'ra hã ãwisi za'ra ni ZeZusihi u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ãma mreme za'ra da, te te 're apawaptob u'ãsi mono da, ãwẽ na. Tane nherẽ, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ma tô dawẽ'õ za'ra, da'ra hã da te ãtẽme 'wasari tô da, ZeZusihi u.

¹⁴ ãne te te ãdawẽ'õ za'ra zém na hã, te te wapari ze za'ra õ di, ZeZusi hã. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba tô. A'ã we ãtẽme da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. ã norĩ hã ai'uté norĩ hã õne haré simizazei pese na 're ãhãimana za'ra mono ne, tane ni'wam norĩ hã 're hãimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra.

¹⁵ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ai'uté dama ãwapu ne, 're hãimana za'ra mono õ wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u, 're sisisi mono õ di za. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, ZeZusi hã.

¹⁶ Tawamhã awa'awi ma tô nasi ai'uté hã dawí azaza tipa. Duré tinhib'rata na te te nasi upi za'ra sina, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, ma tô ãma arowaptẽ, ãwẽ hã te te tãma 're anhomri mono da.

Aibã ãsibro pese na rowasu'u
Mateusi 19.16-30; Rucasi 18.18-30

¹⁷ ZeZusi norĩ hã sina pahã za'ra õ ré, te aibã hã ãsarina tiwara za'ra. ãma wisi za'ra wamhã, ZeZusihi papara ma aime hi'rãtitõ. Tawamhã ãne te sina sadanha:

— Rowahutu'wa, aiwẽ di a hã. E marĩ ãwẽ hã wa za 'manha, 're ãdanomro u'ãsi mono zé hã te ãsina ã'uwaimrami da hã.

¹⁸ Tawamhã asa te ZeZusi hã tãma tinha:
— E niha te ã'ãma aiwa, ãwẽ na. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si ãwẽ uptabi hã, õhõ si. Ni'wa hã ãsine hã mare di.

¹⁹ A hã aima waihu'u pese di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. ãne dama ãsimiroti hã: “'Re danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré danhibrom na dawí 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dahãiba wasu'u na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aimama hã te za 're ãwazé pese mo, ana zama.” ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã.

²⁰ Tawamhã asa te ZeZusihi ma siwasu'u:
— Rowahutu'wa, ãprédu wi, wa tô te 're 'madã'ã pese, ãsimiroti hã.

²¹ Tawamhã ZeZusi hã te aibã 'madã, sawi sina. ãne te tãma tinha:
— Zahadu te misi aiwi sô rowaptã, tãma ãma ã'uwaimrami'õ hã. Mo oto aimorĩ apã, asibro hã uburé dama wedé mono da, ãwa'ãbã zô, ãsibrob'õ norĩ ma, sômri mono da. ãne wamhã, duré asibro pese di za, hãiwa ãma. Taha parip si, te za we apã aimo ãtẽme, ãsiré 're aimorĩ da oto. — ãne ma tô aibã ma waihu'u, ZeZusi hã.

²² Aibã hã ãne hã te te wapari wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ. E marĩ wa. Sibrob ahã uptabi wa. Taha wa, te oto mo apã, robzei ãna.

²³ Tawamhã aibã za'u, te ZeZusi hã 'madã'ã za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ hã. Taha wa, ma tô ãne tãma waihu'u za'ra:

— Īsibro pese norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb u 're ĩsisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za.

²⁴ Tawamhã te ãma rosa'rata za'ra, te te tãma ĩwaihu'u za'ra zém na hã. ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— ĩsiwadi norĩ, e niha te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma, 're sib'apito za'ra, ĩtẽme 're ĩsisisi mono zéb da hã. Tãma pire uptabi za'ra di.

²⁵ E niha te za awaru ba'õmore hã ĩsi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u õ di. Tane, ĩsibro pese norĩ hã si'uihã na 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb u hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ ãne ĩmreme hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Tawamhã te ãma sisadanharĩ za'ra, ãne:

— ĩsibro pese norĩ ma, waihu'u za'ra õ wamhã, e 'wam norĩ hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadâ'â ãna 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã. Áté ni'wai õ di.

²⁷ Tawamhã Zezusi hã te 'madâ'â za'ra. ãne ma tô tãma waihu'u za'ra:

— Dasi'uihã na danho'reptuzé hã, da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Dama waihu'u õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. Taha ma si, uburé marĩ hã 'manharĩ waihu'u pese uptabi di. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

²⁸ Tawamhã Pedru hã te asa tãma siwasu'u:

— Wa norĩ hã uburé wa tô wanhibro hã wasipara rẽme za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ãne ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Tane tô. ĩwapari pese za'ra wa'aba. Áté ni'wa hã te te 're ĩzawi pese mono zéb zarina, te za tinhorõwa hã a'â tirẽ, te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono da. Áté tisisãnawã norĩ, duré tihidiba norĩ te za a'â rẽme za'ra. Áté tina, timama, duré ti'ra norĩ hã te za a'â rẽme za'ra. Áté tinhipti'a zama, te za a'â tirẽ.

³⁰ ãne wamhã, ti'ai ãma 're morĩ ré, te za marĩ ĩwẽ uptabi hã ahã na tãma 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'ratamhã, ĩsõrõwa za'ra hã, ĩsisãnawã norĩ hã, ĩhidiba norĩ hã, ĩ'ra norĩ hã, duré ĩsipti'a hã. Marĩ ĩwẽ hã tãma 're ĩhâimana za'ra mono zu, te za duré rowasédé hã tãma 're hâimana za'ra, taré da te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Niwapsi te za duré tãma pisutu, dâ'â ãna 're morĩ u'âsi da, rowẽ uptabi ãma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

³¹ Ni'wam norĩ hã ahã uptabi na pire na ti'ab ré dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're apisutu, wapu na 're hâimana za'ra mono da oto, za da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. Duré ni'wam norĩ hã ahã uptabi na ti'ab ré wapu na dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, te za te te tãma 're apisutu, pire na oto 're hâimana za'ra mono da. — ãne ma tô romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Zezusi hã za tidâ'ázém na, duré za tihâiwa'utuzém na zama ĩsiwasu'u zahu zé Mateusi 20.17-19; Rucasi 18.31-34

³² Tawamhã Zezusi norĩ hã ma oto sai'uri za'ra, bådâdi na sõ'a na, Zeruzarẽ u. Zezusi hã tisiré 're ĩnomro mono norĩ nhowa, ma tô mo. Sina hâtâ'â ãna, morĩ wa, te ãma rosa'rata za'ra. Taha wa, ma tô ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ me ĩsi'aba'ré norĩ hã sina tipahi za'ra. Tawamhã danhiti te sima satõrĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã, te te tãma rowasu'u sirõmo za'ra da, za tãma ĩromhâimanazém na.

³³⁻³⁴ Tawamhã ãne te tãma rowasu'u za'ra:

— ĩwapari pese za'ra wa'aba. Áhãna Zeruzarẽ u, wa ai'aba'ré ni. Tame wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã te za dasima ĩhâiba nhomri ni, sasedoti ĩpire norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama

rowahutu'wa norĩ ma zama. Ta norĩ hã ĩwasédé te te ĩ'ãma ĩsa'ra za'ra zéb zarina, te za dama ĩ'ru za'ra, da te ĩwĩrĩ da, dasiwi. Tawamhã zudezu'õ norĩ ma, te za siwi ĩhãiba nho. Ta norĩ hã te za ĩ'ãma tiwa'ẽ za'ra, zudezu'õ norĩ hã. Tizadaipro na te za duré nasi siwi ĩ'upto. Te za duré te te siwi 're ĩpré'é. Tawamhã te za oto siwi ĩwĩ. Tane nherẽ, bâdâ maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apâ hãwa'udu. — Āne ma tô tãma siwasu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

*Ti'adu norĩ hã Zuwãhã me, te te sina ĩrowaptẽrẽ zahuré zé wasu'u
Mateusi 20.20-28*

³⁵ Taha pari, Ti'adu hã Zuwãhã me, Zebedehe 'ra zahuré hã, ma tô Zezusihi u sina rotété zahuré, te te tãma nharĩ zahuré da, āne:

— Rowahutu'wa, wa za aiwi rowaptẽrẽ ni. Ma'āpé, āma wama uwaimrami, wa te wasima ĩwẽ hã.

³⁶ Tawamhã Zezusi ma āma sada'ābã zahuré:

— E niha ma tô asima ĩwẽ wa'wa, te aima āma ĩ'uwaimrami aba da hã, asima ĩwẽ wa'aba zé hã. — Āne te sadanharĩ zahuré.

³⁷ Tawamhã asa te duré tãma nharĩ zahuré, Zezusihi ma:

— Niwamhã danhib'apito simasisizém na te za 're asãmra mo, dama aipire uptabi na 're aihãimana mono da. Āhã wa, ma'āpé wapisutu, asimire niwĩ 're wa'manhamra mono da, duré asimi'e niwĩb zama, asine dama wapire na 're wahãimana mono da.

³⁸ Tawamhã te duré asa tãma nharĩ zahuré:

— Rosa'rata āna te āne asina ĩzadanharĩ 'wa. Wa hã wa za robzépata za'ětẽ, dawi ĩsisawi āna. E tawamhã sada asiptete aba di za, za te ĩrobzépata za'ětẽ ne, ĩrobzépata aba da hã.

³⁹ Tawamhã asa te duré Zezusihi ma siwaihu'u zahuré:

— Īhe. Sada wanhiptete di za, asine wa te ĩrobzépata da hã.

Tawamhã Zezusi ma duré asa tãma waihu'u zahuré:

— Te za tô ĩsine ĩrobzépata za'ětẽ 'wa.

⁴⁰ Tane nherẽ, ĩsi'uihã na te aipisutu waihu'u aba õ di, dama aipire wa'aba na 're aihãimana aba mono zéb da hã ĩnhimire niwĩ, duré ĩnhimi'e niwĩ. 'Re ĩhãimana u'ási mono si te za te te dama 're apisutu, te te sima 're ĩda'awẽ mono zéb uwaibaba, dama pire na ĩ'rata 're dahãimana u'ási za'ra mono da. — Āne ma tô tãma waihu'u zahuré, Ti'adu norĩ ma.

⁴¹ Tawamhã Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ hã 10 na ĩhãiba za'ra hã, Ti'adu norĩ mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tinhiti'ru za'ra.

⁴² Taha wa, Zezusi te sô tihârã za'ra, 'rãwi ĩtẽme si'rã'õtõ da. Tawamhã āne ma tô tãma waihu'u za'ra:

— Ti'ai āma danhib'apito na da te 're ĩwamri za'ra mono norĩ hã te pire uptabi na dama 're hãimana za'ra. Sa'ětẽ te duré te te 're dawada'uri za'ra, ĩsimiroti hã da te 're 'madã'ã za'ra mono da.

⁴³ Tane asima 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, ai'maipire wa'aba da, asima 're 'maiob'ruiwapari aba mono wamhã, te za asiré hã 're ĩ'maipawaptob u'ási aba mo, marĩ zô 're a'manhimnhasi aba mono āna.

⁴⁴ Duré 'rãwi asima aipire uptabi na, 're ai'maihãimana aba mono da, asima 'maiwẽ uptabi aba wamhã, pawa'ābã āna romhuri'wa ne, te za asima 're ĩ'mairomhuri wẽ wa'aba mo.

⁴⁵ Tane duré, wa hã dasiré ĩpodo hã da te ĩma 're romhuri za'ra mono da, we ĩmorĩ õ di, ti'ai u. Te 're da'apawapto mono da si, wa wei datẽme mo, ĩsihãiba zawi āna dazada ĩdã'ã da, da'upana te da'awa'ābã da. — Āne ma tô tãma siwaihu'u za'ra Zezusi hã, te te āma waihu'u za'ra da.

*Zezusi hã Batimezu te te ĩto pesezé wasu'u
Mateusi 20.29-34; Rucasi 18.35-43*

⁴⁶ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô oto aihutu, Zerico na 'ri nho'õmo nhisi u. Zerico hawi duré si'aba'réri wamhã, da'ahã uptabi na te ĩsiré ai'aba'ré ni. Si'aba'réri ré, ma tô aibã hã sôpêtê za'ra ĩtob'a hã, bådâdi zababa ĩsãmra hã. ĩtob'a hã Batimezu na ĩsisi hã, Timezuhu 'ra. Rob'uiprazém na te nasi da'awa, da te tãma a za'ra da.

⁴⁷ Tawamhã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, Nazaré nhihudu hã ĩsababa te te ĩro'razãri na hã. Taha wa, te te sina 'mahãrã, sa'êtê, ĩtob'a hã:

– Zezusi, Dawihi nhihudu, ma'ãpé ĩ'ãma aipê'êzé na. – ãne te nasi sina 'mahã.

⁴⁸ Tawamhã da'ahã na te tãma nharĩ za'ra ni, ari'iwĩ sãmra da. Tane nherê, te nasi sa'êtê sina 'mahã:

– Dawihi nhihudu, ĩ'ãma aipê'êzé na.

⁴⁹ Tawamhã ma tô mazazã, Zezusi hã. ãne te dama ti'ru:

– Sô aihãrã za'ra wa'aba, we ĩtême morĩ da.

Taha wa, te dasiwi 'mahãrã ni, ĩtob'a hã:

– Aiwahutu. Zezusi hã te asô hã, ĩtême aimorĩ da. Aima rowê di za oto.

⁵⁰ Tawamhã Batimezu hã tisi'ubuzé ma tô time, si'aba'ré na wahutu da, Zezusihi u morĩ da.

⁵¹ ĩtême wisi wamhã, Zezusi te ãne sadanha:

– E marĩ te asima ĩwê, te ãma aima ĩ'uwaimrami da hã.

– Rowahutu'wa, ĩto pese da, wa ĩsima wê, apã te 're rob'madã'ã mono da.

– ãne te asa tãma si'ru.

⁵² Tawamhã Zezusi te ãne tãma tinha:

– Te za oto aimo. Asina ĩ'umnhasi wa, ma tô ato pe.

Tawamhã awa'awi ma tô rob'madã'ã wê, aibã hã. Tawamhã Zezusihi zarina te oto mo, bådãdi na.

11

Zezusi hã Zeruzarê u, ĩsébrézé wasu'u

Mateusi 21.1-11; Rucasi 19.28-40; Zuwã 12.12-19

¹⁻² Tawamhã Zezusi norĩ hã Zeruzarê u si'aba'réri wamhã, ma tô a'ã aihutu, Oriwera na êtê 'rãihã nhisi u. Êtê 'rãihã 'rata, te 'ri wa'õno hã 're hãimana zahuré, Betazé hã duré Betãnha. Tawamhã Zezusi hã sisõwa ma tô tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã 'mazatõrĩ zahuré maparane. ãne te tãma rob'ru zahuré:

– Õwa te za oto ane wa'wa, 'ri wa'õtõ u, asõ're uwaibaba wa'aba. ãma aimasisi aba wi, awa'awi te za awaru po'repore hã ĩsôpêtê 'wa, ĩprédupté hã, zahadu ni'wa hã nimomo ãma ĩmorĩ'õ hã. Da te ãma wasisi haré, te za. Tawamhã da te ãma ĩwasisizé hã te za ĩwasihui wa'wa, we ĩma saprõni aba da.

³ Ni'wa hã ãne te te asadhanharĩ aba wamhã: “E marĩ da, ma ĩwasihui wa'wa, ãma ĩwasisizé hã,” tawamhã asa te za ãne tãma ĩwaihu'u 'wa: “Wanhĩb'apito hã marĩ õ wa, ãma morĩ da, wa tãma wasihu ni. Te za we aima sõmri su'u apã.” ãne te za tãma ĩzadawa wasu'u wa'wa, ĩtede'wai ma.

⁴ Tawamhã te oto sô tineb zahuré, awaru po'repore zõ. Simasisi wi, awaru po'repore ma tô sôpêtê zahuré. 'Ridawa 'rata, te wasisi haré za.

⁵ Te te wasihu zahuré wamhã, ma tô ni'wam norĩ hã ãma 'mahãrã za'ra, ĩ'rata ĩsimasam norĩ hã:

– E marĩ te a norĩ wa'wa hã ĩ'manharĩ 'wa. E marĩ da, te asapa'abã ĩwasihui wa'wa, awaru po'repore hã.

⁶ Tawamhã asa ma tô dazada'ãbã zahuré, Zezusi hã te te tãma ĩwaihu'u zahuré zém na. Taha wa, ma tô tãma 'ru zahuré ni, awaru po'repore hã te te saprõni zahuré da, Zezusihi ma.

⁷ Tawamhã te te ãwisi zahuré wamhã, awa'awi ma tô tãma ba'ubu zahuré, tisi'ubuzém na. Taha pari, ma tô ãma darõno, Zezusi hã.

⁸ Āma sarōtō wamhã, da'ahã na ma tô bådâdi hã tâma waptâ za'ra ni, dasi'ubuzém na. Ni'wam norĩ hã rom na ĩsupo suiwawẽ te te ĩ'manhizãri za'ra na, ma duré tâma waptâ za'ra.

⁹ Tawamhã Zezusihi nhowa ĩsi'aba're norĩ hã ĩsarina ĩsi'aba're norĩ zama, mreme 'rãihã na te sima 'mahãrã za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're wawata za'ra wa'aba mono. ĩsadawa para we ĩmorĩ ma, ĩwẽ si te te tâma 're pisutu u'ãsi mono neza. Apito Dawihi ma, te te ĩropisutuzéb zarina, te we oto mo, watẽmeb za'ra, Wanhib'apito 're hãimana mono da.

¹⁰ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tô sena sōprub di. — Āne te ãma tawata za'ra ni.

¹¹ Tawamhã Zeruzarẽ u oto wisi wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, ma ãzé Zezusi hã, te te robzabu da. Tame tiwi hãiwahã wa, te oto mo, Betãna na 'ri wa'õtō nhisi u, tisiré norĩ me, aibã ¹² na ĩhãiba za'ra norĩ me.

Pidera wede ma, Zezusi te te ĩnharĩzé wasu'u

Mateusi 21.18-19

¹² Tawamhã båtã amo na Betãna hawi te apã ai'aba're, Zeruzarẽ u. Morĩ ré, ma tô mra hã tĩwĩ, Zezusi hã.

¹³ Tawamhã si'aba'rei ré, romhã ré, ma wede hã tisã, pidera wede hã. Sui hãza'õtō wa, te sô mo, 'rãĩ õ'umnhasite. Tawamhã 'rãwi ĩsu si ma tô 'madã. ĩ'rã hã robaba di. Zahadu a'amo hã watobro õ di, ĩ'rã uptabi zéb da hã.

¹⁴ Tawamhã Zezusi te wede ma tinha:

— Ai'rã hã da te 're huri mono õ di za oto. Ai'rã'õ u'ãsi, te za oto 're asa mo.

Tawamhã ma tô mreme wapari za'ra, wede ma, te te ĩnharĩzém na hã, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zém hawi, Zezusi te te ĩdazate mono zém na rowasu'u

Mateusi 21.12-17; Rucasi 19.45-48; Zuwã 2.13-22

¹⁵ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô Zeruzarẽ u apã aihutu. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, ma tô asisi, 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te da te 're rowede za'ra. Ni'wam norĩ hã te duré te te dawĩ 're rob'uipra za'ra. Tawamhã dama rowede'wa norĩ hã ma tô Zezusi hã te te sate, rob u. Te te dawĩ 're ĩrob'uipra za'ra mono norĩ zama, te te sate. Duré rob'uiprazém na te te dawĩ ãma 're ĩsaprĩ za'ra mono norĩ wi, ma wedeza hã te te tiwi anhamra, utu'u wede'wa norĩ simasisizéb zama.

¹⁶ Te duré dawĩ rosawi, 'ri 'rãihã nho're wa'wai baba, da te 're ro'wasari tõ mono da.

¹⁷ Te duré dama rowasu'u, da te ãma ĩrob'ui'érezéb zarina, ãne:

— Duréhã wahi'rada hã ma tô ãne na rob'ui'ére ĩbahã na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na: “ĩnhorõwa hã ĩwa ĩma 're ĩdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” Āne te tinha. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ma tô ĩwa asima ãma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawĩ 're ĩsipsaihuri za'ra mono norĩ, 're ĩsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. — Āne ma tô Zezusi hã dama waihu'u, da te waihu'u za'ra da.

¹⁸ Tawamhã aibã norĩ hã ma tô ĩwasu'u hã wapari za'ra, sasedoti ĩpire norĩ hã, rowahutu'wa norĩ zama. Āne hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ta norĩ hã sima ãma rosa'rata za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Tane nherẽ, Zezusihi nhimiroti na, da'ahã na ãma 're dawata za'ra mono wa, te te sima danhimimnhasi za'ra wa, te te siwi wĩrĩ õ di za a'ã.

¹⁹ Tawamhã bådã sébré wi, te Zezusi norĩ hã Zeruzarẽ hawi apã ai'aba're, Betãna na daza'ru nhisi u.

*Pidera wede wasu'u
Mateusi 21.20-22*

²⁰ Awēm na mararé si'aba'réri wamhã, ma tô Zezusi norĩ hã 'madâ'â za'ra, pidera wede hã, uburé ïwede 'ré na.

²¹ Tawamhã Pedru hã ma tô ãma po're puru, Zezusi hã wede ma, te te ïnharĩzém na hã. Tawamhã ãne te Zezusihi ma tinha:

— Rowahutu'wa, 'madâ'â. Õhõta pidera wede. Ahâmhã tãma ïnharĩ hã ma tô tiwede'ré.

²²⁻²³ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, te za asiwi 're ï'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Tawamhã ã êtê 'rãihã ma, nharĩ za'ra wa'aba wamhã, uihã na sisa'o'o da, ãi ba sime da, te za ãma aima uwaimrami za'ra wa'wa. 'Rãwi asiwawã za'ra wa'aba õ di za, za te te aima ãma ï'uwaimrami za'ra wa'aba zém na hã. Tãma ïnharĩ za'ra wa'aba zéb uwaibaba, za te te ãma aima ï'uwaimrami aba na, te za ãma ïsaze za'ra wa'wa. Tawamhã te za tô te te ãma aima 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

²⁴ Taha wa, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, duré marĩ na tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, za te te ãma aima 're ï'a'uwaimrami aba mono zém na, te za ãma 're ïsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te ãma aima 're a'uwaimrami u'âsi 'wa.

²⁵⁻²⁶ 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono da wamhã, te za a'â aiwi 're da'ru simani za'ra wa'wa. Dawasédé hã da'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tawamhã Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ïsãmra mono hã te te duré ai'ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto, aiwasété 'wa hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

*Zezusi hã ïpisutu'wai ãma, da te dasiwi ïsadanharĩzém na rowasu'u
Mateusi 21.23-27; Rucasi 20.1-8*

²⁷ Tawamhã ma tô apã aihutu Zeruzarê u, Zezusi norĩ hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te 're mo, Zezusi hã. Tame 're morĩ ré, ma tô aibã norĩ hã ïtême aihutu, sasedoti ïpire norĩ hã, duré dama rowahutu'wa norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã.

²⁸ Tawamhã ãne te siwi sadanha:

— E 'wa sadawa para, te bété ãne hã marĩ hã dama 're ï'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa.

²⁹ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã wa za duré asadanharĩ na aima ãma wa'rãmi za'ra wa'wa. We ïma waihu'u za'ra wa'aba wapsi, wa za duré wa hã aima waihu'u za'ra wa'wa, ïpisutu'wa hã.

³⁰ Ma'ãpé, we ïma waihu'u za'ra wa'aba. E 'wa sadawa para, te Zuwã Batita hã ã dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ. E 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para. E taré dazadawa parap si. — ãne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra.

³¹ Tawamhã 'rãwi te sima nharĩ za'ra:

— E niha, wa za tãma waihu'u za'ra ni, õne wamhã. 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para, ã dawabzuri te te dama 're ï'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadanharĩ na sahu za'ra, ãne: “E niha bété, Zuwã Batitaha nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba õ di.”

³² Tazahã dazadawa parap si, ã dawabzuri te te dama 're ï'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazada tazahi za'ra ni. — ãne te 'rãwi sima nharĩ za'ra, dapipa te, Zuwã Batita hã tô sena 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're ïmorĩ na, da te 're saze za'ra mono wa.

³³ Taha wa, sada dazahi za'ra õ'umnhasite, sina pahi za'ra wa, ma tô duré Zezusihi ma waihu'u na wa'rãmi za'ra, ãne:

— Ni'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ĩpisutu'wa hã.

Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã ĩma waihu'u aba õ nherẽ, wa hã te duré aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para, marĩ hã te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono na. — Āne ma tô Zezusi hã tãma timreme na wa'rãmi za'ra.

12

Buru na romhuri wasété 'wa norĩ wasu'u
Mateusi 21.33-46; Rucasi 20.9-19

¹ Tawamhã tinhimirowasu'u na ma tô duré tãma ãma sãna'rata za'ra, ãne:

— Aibã hã te 're sãmra, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburu ãma ma tô a're, uwa 'ru hã. Te te a're pari, ma tô buru 'wawi wa'ra. Ma tô duré êtẽ nhisiwi sada ab're, uwa 'rãĩ watizéb da hã, ĩwa'u zô. Taha pari, 'ri 'rãihã hã ma duré buru wa'wa 'manha, ĩsipsaihuri norĩ zô, dasipapara rob'madã'ázéb da hã. Tawamhã ma tô ni'wam norĩ hã sisõ'a ré pisutu za'ra, ĩburu hã te te sô 're 'madã'ã za'ra mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rãĩ prédub za'ra mono wapsi, te za te te tãma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'ã sãmra da.

² Tawamhã oto 'rãĩ prédu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tãma ĩromhuri'wa hã 'mazatõ tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madã'ã'wa norĩ te te tãma ĩpo'o za'ra zô.

³ Tane nherẽ, ĩtẽme wisi za'ra wi, ma tô siwi ti'ã, te te siwi azãri da. Tawamhã ubana ma tô siwi satõ apã.

⁴ Taha pari, te duré ĩwa'rãmi sô 'mazatõ, tãma ĩromhuri'wa hã. Tane nherẽ, buru u ĩtẽme wisi za'ra wamhã, ma tô tãma rob'manharĩ wasété za'ra. ĩ'rãĩ wi, ma tô siwi azã.

⁵ Taha pari, te duré 'mazatõ, ĩwa'rãmi. Tane nherẽ, ma tô siwi tĩwĩ, buru na romhuri'wa norĩ hã. Siwa'rãmi sihutu sidãpãsi, ma tô nasi hã za'ra. Ma tô duré nasi simro.

⁶ Tawamhã buru tede'wai 'ra si te oto ĩ'rata 're hãimana, danhowa're're te te ĩsatõrĩ da hã, ĩburu na romhuri'wa norĩ u. ĩ'ra hã tãma sawi pese uptabi di. Tãma sawi nherẽ, ma tô satõ, buru na romhuri'wa norĩ u, morĩ da. Āne te ĩmama hã sima rosa'rata: “ĩ'ra si'aibã hã te ĩtẽme satõrĩ za'ra wamhã, átẽ te za siwi hãiba wazé.”

⁷ Tane nherẽ, buru na romhuri'wa norĩ u wisi wamhã, te ãne sima 'mahãrã za'ra: “Õhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uirĩ na buru tede'wa da hã. Wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da.” Āne ma tô sima 'mahãrã za'ra, buru na romhuri'wa norĩ hã.

⁸ — Tawamhã ma tô siwi ti'ã, buru tede'wai 'ra hã, te te siwi wĩrĩ da. Te te siwi wĩrĩ pari, ma tô ĩhãiba hã siwi time, buru nhiti.

⁹ — Buru na romhuri'wa norĩ ma hã e niha te za buru tede'wa hã tãma rob'manharĩ za'ra. Te za sô timorĩ za'ra, uburé te te uprosi da, buru na romhuri'wa norĩ hã. Tawamhã te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu 'madã'ã'wa da. — Āne buru na romhuri'wa norĩ wasu'u hã ma tô tãma wasu'u za'ra, Zezusi hã.

¹⁰ Tawamhã te duré 'mahãrã za'ra:

— Oro 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére hã 're sõré za'ra wa'aba mono za, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Āne ĩbahã na rob'ui'ére hã:

“Êtẽ tomhãpã wẽ hã 'ri na'ratazéb da hã wẽ uptabi nherẽ, 'ri'wa norĩ te te siwi ĩwẽ'õ hã te oto pire na 're sa'wari u'ãsi.

11 Uburé Danhib'apito hã ma tô ãne hã pisutu, 'ri na'rata uparizéb da, pire na 're ãsa'wari mono da hã.

Taha wa, ãne na wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa ãma 're watob'uzu u'âsi za'ra, wa norĩ hã.”

Ãne ma tô êtẽ wasu'u na tãma rob'rãzarõtõ za'ra, Zezusi hã.

12 Buru na romhuri'wa norĩ wasu'u hã te te dama wasu'u wamhã, tisiré zudezu norĩ ma, pire na 're ãhãimana za'ra mono norĩ, te wasu'u, Zezusi hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, duré dama rowahutu'wa norĩ hã, duré dama roti'wa norĩ hã. Ãne na ma tô sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te, te aré siwi ti'â. Tane nherẽ, da'ahã nhimimnhasi te, te õne haré ai'aba'ré, ãsiti.

*Zezusi hã, rob'uiprazé ãsapotore na da te ãsadanharĩzé wasu'u
Mateusi 22.15-22; Rucasi 20.20-26*

13 Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô parisezu norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusihi u si'aba'ré da. Erodihi niwĩ 're ãhãimana za'ra mono norĩ zama, ma tô ãtẽme 'mazatõrĩ za'ra, tinhimiroti na te te upai wa, te te siwi wẽ'õ za'ra da.

14 Tawamhã ãtẽme sihutu wamhã, te siwi sadanha:

– Rowahutu'wa, tô sena na wa tô aimreme na aiwaihu'u za'ra ni. Danhimirosa'rata na 're aihãimana mono õ di. Duré dapire na 're dahãimana za'ra mono nherẽ, aima hã aiwapsi dahãimanazé hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina si, te uburé marĩ hã dama 're ã'awaihu'u mo, sena na. Taha wa, te za asimirosa'rada hã wama ãwaihu'u za'ra, wa te aiwapari za'ra da. E Roma ãma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hã wa te 're po'o za'ra, ãsimiwada'uri zarina. E 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, wẽ di. E tãma wẽ õ di. — Ãne ma tô ãma siwi sadanha, Zezusi hã.

15 Tô sena te te siwi ãma waihu'u za'ra da newa, ma tô siwi sadanha. Ãne na hã senai õ na, ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

– E marĩ da, te ãne na asiwi ãzadanharĩ 'wa, ãmreme na te aima ãma upa za'ra wa'aba da newa, asiwi ãwẽ'õ wa'aba da. Tane wamhã, ma'ãpé rob'uiprazé ãsapotore hã we ãma 'ma'ãri aba, te 'madã'ã da.

16 Tawamhã ma tô ni'wa hã tãma tisõ, Zezusihi ma. Te ãma dazadanharĩ za'ra, ãne:

– E 'wai hãibarĩ, rob'uiprazé ãsapotore na hã. E 'wa sisi ui'ééré duré, ãma hã.

Tawamhã asa ma tô tãma waihu'u za'ra:

– ã hã, Roma ãma danhib'apito hãibarĩ, duré taha nhisi ui'ééré.

17 Tawamhã Zezusi ma duré asa tãma waihu'u za'ra:

– Roma ãma danhib'apito ma, te za ãsimiwada'uri zarina, marĩ tãma 're ãpo'o za'ra wa'aba mo apã, ãte wa. Tane duré, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, te za marĩ hã ãsimiwada'uri zarina, tãma 're ãsõmri za'ra wa'aba mo apã, ãte wa marĩ hã. — Ãne ma tô asa tãma waihu'u za'ra.

Tawamhã ma tô ãma titob'uzu za'ra, te te tãma ãwaihu'u za'ra zém na asa, Zezusi hã.

*Zezusi hã, dahãiwa'utuzém na da te ãsadanharĩzé wasu'u
Mateusi 22.23-33; Rucasi 20.27-40*

18-19 Taha pari, ni'wam norĩ hã ma ãtẽme aihutu, Zezusihi u, sadusezu norĩ hã. Ta norĩ hã 're dadã'ã za'ra mono wamhã, ab're hawi apã 're ãdahãiwa'utu za'ra mono õ na te te dama 're ãroti za'ra mono. Ta norĩ hã te tãma rowasu'u za'ra, Zezusihi ma, ãne:

– Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hã ma tô ãne dama roti: “Aibã ãmro ré hã 'ra õ ré, dã'ã wamhã, tizédé'aba mro na te za timro ãno hã, ai'uté hã te te

'maipoto da, ĩwa ĩsédé'aba 'ra ne, 're morĩ da.” Āne wahi'rata nhimiroti na rob'ui'ééré hã.

²⁰ Wa za oto aima rowasu'u za'ra ni, dasisānawã si 're ĩhâimana za'ra mono norĩ wasu'u na. Aibã hã sisānawã si, te 're hâimana za'ra, 7 na ĩhâiba za'ra hã. Tawamhã ĩpoto'rada hã ma tô timro oto. Tawamhã 'ra õ ré, ma dârã, aibã hã.

²¹ Tawamhã ĩsõsi hã ma tô ãma timro pi'õi ãma hã, ĩsõwa're're. Ta hã 'ra õ ré, ma duré dârã. Taha nhosi, ãma mro wamhã, 'ra õ ré, ma duré dârã.

²² Aibã norĩ hã ma tô nasi sisõwa're're ãma timro za'ra, pi'õi ãma, 7 na ĩhâiba za'ra hã aibã norĩ hã. Tane nherẽ, 'ra õ ré, ma tô sisarina ai'utõ. Tawamhã nimahã bâtã na ma tô duré pi'õ hã, timro norĩ zarina, dârã.

²³ Aibã norĩ hã 7 na ĩhâiba za'ra hã, misi pi'õ nherẽ, ma tô nasi sisõwa're're ãma timro za'ra. Tawamhã 're ĩdadã'ã za'ra mono norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ab're hawi za apã oto te te 're da'ahãiwa'utu mono wamhã, e 'wai me te za oto 're simasisi zahuré. — Āne te ãma siwi sadanha, sadusezu norĩ hã.

²⁴ Tawamhã Zezusi te asa tãma rowasu'u za'ra:

— A norĩ wa'wa hã ma tô rosa'rata na ãma ĩ'upa za'ra wa'wa, ab're hawi, za apã 're ĩdahãiwa'utu za'ra mono õ na hã. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ééré hã 're sõré za'ra wa'aba mono nherẽ, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa, duré tiwaihu'u pese na, za ab're hawi apã te te 're ĩda'ahãiwa'utu mono zé hã, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

²⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ab're hawi apã te te 're da'ahãiwa'utu mono wamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ne, te za oto 're dahãimana u'âsi za'ra, dasina 're damro za'ra mono ãna.

²⁶ Marĩ, wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, 're dadã'ã za'ra mono pari, apã 're ĩdanomro mono zé wasu'u na. Wede zapore ĩro'o na ma tô ãma rob'ui'ééré, Mozési hã. E niha 're sõré za'ra wa'aba mono nherẽ, aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. Āne ma tô Mozésihi ma siwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã: “Wa hã Abra'ãhã nhib'apito, wa 're ĩhâimana u'âsi, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito.” Āne ma tô Mozésihi ma siwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Abra'ã norĩ uirĩ na nherẽ.

²⁷ Wahi'rata norĩ hã dawi 're dã'ã za'ra mono nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, 're dã'ã za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô ĩsib'apito za'ra na siwasu'u. Dã'ã u'âsi 're hâimana za'ra mono 'wa'ãhã, ĩsib'apito na aré siwasu'u õ di. Āne wa, ma tô rosa'rata na ãma ĩ'upa za'ra wa'wa, ab're hawi apã 're ĩdahãiwa'utu za'ra mono õ na hã. — Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, sadusezu norĩ ma.

*'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã danhipai u ĩpire uptabi wasu'u
Mateusi 22.34-40; Rucasi 10.25-37*

²⁸ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa hã ma tô ãma mreme wapa, da'rata ĩsa hã. Zezusi hã sadusezu norĩ ma, te te rowasu'u wẽ wa, te ãne sadanha:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã e ma hã te tihãiba, uburé dama ĩpire uptabi hã.

²⁹ Tawamhã Zezusi hã ma tô ãma sada'ã asa:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti, danhipai u ĩpire uptabi hã ãne: “Izarazéhé nhihudu norĩ, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito hã, misire danhib'apito uptabi, te 're hâimana.

³⁰ Taha wa, Asib'apito 're hâimana aba mono wa, te za asiwi 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo, sena na. Taha zarina, te za ĩsimiroti na ãma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ẽ na tãma 're ĩromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo.” Āne ĩsimiroti hã danhipai u ĩpire uptabi hã.

³¹ Āne duré ĩsimiroti hãiba amo hã aiwa ĩpire uptabi hã: “Uburé te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Marĩ ĩwẽ zõ asima 're asõpré wa'aba mono ne, te

za duré uburé dama zama sô 're asôpré wa'aba mo, ïwě zô." Æ norĩ si ïsimiroti hã, ïpire uptabi zahuré hã. ïsipai u hã roti hã 'maihâimana õ di, ïpire uptabi hã.

³² Tawamhã rowahutu'wa hã te asa tãma tinha:

– Tane tã rowahutu'wa. Tã sena uptabi, asimirowasu'u hã. Misire danhib'apito uptabi te 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Ni'wa hã 're hâimana mono õ di, ïsipai u hã.

³³ Taha wa, wa za tã wa te 're sawi pese za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha zarina, wa za ïsimiroti na wa te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za duré wanhimi'ê na wa te tãma 're romhuri u'âsi za'ra. Wa za duré wa te 're ðazawi pese za'ra. Marĩ ïwě zô wasima 're ïwanhopré mono ne, wa za uburé dama zama sô 're wanhopré, ïwě zô. Wa norĩ hã wa za wanhimizama hã duré wanhimarĩ hã wa te tãma 're sãmri za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da te tãma 're zata za'ra mono da, ïzatazém na. Æne wamhã, tãma wě di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Tane nherê, maparane ïsimiroti hã ïpire uptabi hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, tãma wě uptabi di za. – Æne ma tã Zezusihi ma waihu'u na wa'rã, rowahutu'wa hã.

³⁴ Tawamhã rowahutu'wa hã te te tãma ãma uwaimrami wě wa, ma duré Zezusi hã tãma waihu'u:

– Tane tã. A hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwě mono zém nhiti, romhã na aihâimana õ di, ãhãna hã. – Æne ma tã tãma waihu'u, rowahutu'wai ma.

Taha parimhã, ni'wa hã te te sadanharĩ na sahu õ di oto, Zezusi hã tinhimiroti na te te ãma upai õ wa.

*Danho'reptui'wa na, Zezusi te te ïda'azadhanharĩzém na rowasu'u
Mateusi 22.41-46; Rucasi 20.41-44*

³⁵ Tawamhã bãtã na te Zezusi hã dama rowahutu, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Tawamhã te te dama rowahutu ré, te da'mahã:

– E niha rowahutu'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, Dawihi nhihudu 're ïmorĩ na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu na hã Danho'reptui'wa da.

³⁶ Duréihã apito Dawi hã ma tã danho'reptui'wa na ãma rob'ui'ééré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Tipê'êzani na te te tãma ïwaihu'uzéb zarina. Æne ãma ïrob'ui'ééré hã:

“Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tã ïnhib'apito ma tinha, ãne: ‘Ï'rata te za 're asãmra mo, ïnhimire niwĩ dama aipire na ïsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Asitob'ru norĩ nhipetezé hã wa za te tiwi 're a'uprosi, wapu na aima 're hâimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwã na 're hâimana za'ra mono da oto.’ ”

– Æne te tãma tinha. Æne duréihã, ma tã ãma rob'ui'ééré, apito Dawi hã.

³⁷ Danho'reptui'wa da hã tinhib'apito na ma tã sisi, Dawi hã. ïsib'apito 're morĩ nherê, e niha te za ïsa'u si potõ nherê, Danho'reptui'wa da hã ïsihudu na 're hâimana. – Æne ma tã da'ahã na da'mahã, Zezusi hã. Tawamhã Zezusihi nhimiroti hã wě wa, ma da'ahã na wapari ze za'ra ni.

*Dama rowahutu'wa norĩ hâimanazém na rowasu'u
Mateusi 23.1-36; Rucasi 20.45-47*

³⁸⁻³⁹ Tawamhã Zezusi hã ma duré dama waihu'u, ãne:

– Ma'ãpé rowahutu'wa norĩ hâimanazé hã waihu'u za'ra wa'aba. Ta norĩ hã uza pa ré, 're ïnomro mono da si, tãma ïwě za'ra hã. Duré dama pire na 're hâimana za'ra mono wa, 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're ïubumroi mono zéb ãma, da te 're ïwazéb za'ra mono da si, ma tã te te sima 're wě za'ra. Duré

dama ĩpire norĩ simasisizém na 're si'ubumroi mono da si, tãma ĩwě za'ra hã, rowahutuzéb ãma duré 'ri para dasiré 're ĩdasaihuri mono zéb ãma hã.

⁴⁰ Dama rowahutu'wa zahã, te sadawa nhipese na pi'õi mrotõ norĩ wi, ĩsimarĩ na 're sipsaihuri za'ra. Tane nherẽ, te ta norĩ hã danho'a 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma 're mreme zusi hã, 're hãimana wě uptabi za'ra mono newa. Taha wa, te te dama 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zém nhipai u, te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te tãma 're rob'manharĩ za'ětẽ za'ra. — ãne ma tã dama rowasu'u, rowahutu'wa norĩ hãimanazém na.

Pi'õi mrotõ nhoprubzé wasu'u

Rucasi 21.1-4

⁴¹ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, rob'uiprazé da te 're ĩséme mono zéb 'rata, te nhamra Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Rob'uiprazé, da te nasi séme za'ra ré, te da'ab'madã. ĩsibro pese norĩ hã, ahã na te nasi séme za'ra, rob'uiprazé hã sa'ětẽ na.

⁴² Taha ré, ma tã wi pi'õi mrotõ hã, ĩsibrob'õ hã. Tawamhã rob'uiprazé ĩsapotore hã ma tã tiza, syryre nherẽ.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhã tisiré 're ĩnomro mono norĩ zõ, te sima sô tihãrã za'ra, Zezusi hã. ãne te tãma rowasu'u za'ra:

— Tã sena ã pi'õi mrotõ hã sibrob'õ nherẽ, ma tã tinhoprubzém na uburé da'a'rãnhipa. ĩsiré ĩséme'wa norĩ hã rob'uiprazé, nasi tãma ĩsi'atarẽme za'ra si, te nasi sé. Tanei õ di, pi'õi mrotõ hã. Simarĩ õ nherẽ, tihãimanazéb da, te te aré ĩtéde hã ma tã ĩbãre tãma tisõ, wahuré. ãne wamhã, ma tã tinhoprubzém na uburé da'a'rãnhipa. — ãne ma tã Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma hã.

13

'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zé, za ĩsi'utõrĩzé wasu'u

Mateusi 24.1-2; Rucasi 21.5-6

¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zé 'wawi wa'ra hawi, oto wairébé wi, misi te ĩsiré hã 'mai'mahã:

— Rowahutu'wa, 'ri hã 'madã'ã za'ra na. ãne hã e ĩtõmo wasétére. E ĩ'ri wasétére duré. — ãne te tãma ãma tiwata, 'ri wě na.

² Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha, ãne:

— ã hã 'ri ĩ'madã'ã za'ra wa'wa hã, nimahã na si te za dasiwi pru pese ni, ětẽ na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, ẽne hã. Sisisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, ẽne hã. Tãibã za oto. — ãne ma tã 'ri na tãma ãma rowasu'u sirõmo za'ra Zezusi hã, te te waihu'u za'ra da.

Robzépata na rowasu'u, duré da'ruiwapari na rowasu'u

Mateusi 24.3-14; Rucasi 21.7-19

³ Tawamhã Zezusi hã te oto nhamra, Oriwera na ětẽ 'rãihã nhisi ãma, tisiré 're ĩnomro mono norĩ me. Sisõ're u, te 'ri 'madã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhorõwa hã. Te te 'madã'ã ré, te siwi sadanha, hãiba pisutu Pedru norĩ hã, Ti'adu, Zuwã, ãdéré norĩ me:

⁴ — E niwa te za ãne hã ãma tiromhãiba, 'ri nhamrazéb da hã. E marĩ te za watobro, da te ĩwaihu'uzéb da hã. Ma'ãpé, wama waihu'u za'ra na, ĩsõwa wa te ãma ĩwaihu'u sirõmo za'ra zéb da hã.

⁵⁻⁶ Tawamhã Zezusi ma tã asa tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na sisarina datẽme 're nomro, ahã na. Wa hã newa, te za taré ĩnhisi na we 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Tawamhã da'ahã na te za ta norĩ ãma da te 're sasõmri za'ra, tã sena newa, dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono zé hã. Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã

asimiza'rese tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina datême 're ãnomro mono norĩ ãma, 're sasômri za'ra wa'aba mono tã da.

⁷ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ãropupu'u za'ra mono zé hã, duré romhã na 're ãdasi'wapé za'ra mono norĩ wasu'u zama, 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Dasi'wapé te za tã dazada 're wairébé. Tane nheré, da ãma rob'rãsutu uptabi õ di za a'ã.

⁸ Danhipti'ai amoi u te za dasisõ 're dapra, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bã te za tã 're dasiwasutu za'ra. Nima niwĩmhã, te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra. Duré danho õ wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. ãne hã rowasédé, dazõ 're wairébé mono wamhã, za daré ãrob'rãsutu na'rata zé, te wasu'u, pi'õ ãma ãwasã hã 're ãsépu'u na'rata za'ra mono ne. ãhã haré dazõ 're wairébé mono õ di za.

⁹ — Ma'ãpé, aihâimana nhimiza'rese, 're aihâimana za'ra wa'aba mono za. Niwapsi te za a norĩ wa'wa hã da te 're aipawasisi za'ra wa'wa, roti'wa norĩ u, da te 're asimroi wa'aba mono da. Tawamhã ta norĩ zadawa para, te za rowahutuzéb ãma da te 're aihã za'ra wa'wa, romhã nhorõ 'manharĩ na. ãzazei'wa 're anomro aba mono wa, te za da te 're asimroi wa'wa, dama ãpire norĩ u, duré danhib'apito norĩ u zama. ãne wamhã, te za tãma 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo, ãzazei'wa 're anomro aba mono na.

¹⁰ Rob'rãsutu õ ré, te za ãwasu'u wẽ na te te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bã, ãzazei'wa norĩ hã.

¹¹ Tawamhã dama ãpire norĩ u da te 're asimroi wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata na asisõwa asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono õ di za, niha tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Misi bãtã na, aihãimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, dama ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Asimirosa'rata na, asi'uihã na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono da hã, mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ézani hã te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹² Niwamhã te za dasisãnwã ãuptabi nheré, da te dasima 're dahãiba nhomri za'ra, da te 're simroi mono da. Damama norĩ hã te za ti'ra ma, ãne te te tãma 're 'manharĩ wasété za'ra, 'rãwim nheré. Duré da'ra norĩ hã timama uptabi da nheré, te za sada 're hãimana za'ra, te te dama 're hãiba nhomri za'ra mono da, da te 're simroi mono da, ãna me.

¹³ ãzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Tane nheré, õne haré ããma 're anomro u'ãsi aba mono wamhã, te za asõ'reptuzé hã asina 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mo. — ãne ma tã Zezusi hã tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, waihu'u za'ra, te te sina waihu'u sirõmo za'ra da.

Robzépata za'ëté wasu'u

Mateusi 24.15-28; Rucasi 21.20-24

¹⁴ Tawamhã ma duré tãma waihu'u za'ra:

— Nimahã na te za asiwi ã'madã'ã za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te siwi ãwẽ'õ pe hã, te te dawĩ ãrosawizéb ãma ãsa hã. (ãhã wasu'u na rob'ui'éré hã 're sãré za'ra wa'aba mono wamhã, ma'ãpé ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono za, waihu'u za'ra wa'aba da.) Tawamhã ãne hã za oto daré romhãimana wamhã, rowasété si te za a'ã daré 're sa'wari. Taha wa, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã, wara sina te za sisa're, ëtẽ 'rãihã u ta norĩ hã tiwi simani za'ra da, duré sisõ'reptu za'ra da.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã 'ri nhisi hãpã ãma si'ubumroi wamhã, tinhibrob zõ sisisi õ di za a'ã, 'ri para u. Õne haré te za dame sisa're, ëtẽ 'rãihã u, ta norĩ hã.

¹⁶ Duré ni'wam norĩ hã buru ãma te te romhuri za'ra wamhã, 'ri tẽme sisa'rei mono õ di za apã, tisi'ubuzéb zô. Mare di. Õne haré te za duré ta norĩ hã êtẽ rãihã u dame sisa're.

¹⁷ ãne hã rowasédé hã daré hãimana wamhã, ãwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, ã'ra pré ré norĩ ma zama.

¹⁸ Taha wa, rowa'u'u wahã 'rowi, marĩ hã dazô watobro tõ da, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, 're ãrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo.

¹⁹ E marĩ wa. Rowasédé hã oto dazô 're wairébé mono wamhã, te za oto robzépata za'êtẽ za'ra ni. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ã'aropoto na'rata mono zém hawimhã, ãne na da te ãrobzépata za'êtẽ uptabi za'ra õ. Niwamhã ãne na hã da te 're robzépata zahu za'ra mono õ di za.

²⁰ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô sima pisutu, bådã hã za da te 're ãrobzépata za'ra mono zéb da hã, te te dama wãtari da, rowasété ré da'ãma romhãimana pahã tõ da. ãne hã te te sima pisutu õ 'wa'ãhã, te aré uburé dasi'utõrĩ pese, za da'ãma ãrob'rãsutuzém na hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da, te te sima 're ã'apisutu mono norĩ zawi te, te za ãne hã 'manha.

²¹ — Marĩ hã wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. ãté ni'wam norĩ hã te za taré te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: “ãhãta danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã te nhamra. Õhõta te nhamra.” ãne wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono õ di za, damreme na hã.

²² E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã te za datẽme 're nomro, danho'reptui'wa na, niha wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono da, sadawa nhipese na. Ta norĩ hã marĩ dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã te za te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para newa, da te ãma 're sasõmri za'ra mono da. ãsazei'wa norĩ zama te te dame ãma 're saze za'ra mono da, te za ãne na te te dama 're romhõsi za'ra. Tane nherẽ, te te dame 're sazei waihu'u za'ra mono õ di za ta norĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te sima 're apisutu sirõmo mono wa, ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono da.

²³ ãne hã wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, romhã ré, pibui pese sina, ãma sô 're rob'madã'ã za'ra wa'aba mono da. — ãne ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

Ti'ai ãma dasiré ãpodo hã, za we apã ãmorĩzé wasu'u

Mateusi 24.29-31; Rucasi 21.25-28

²⁴ Tawamhã Zezusi ma duré tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma:

— Da te robzépata za'ra pari wamhã, bådã hã te za titobra. A'amo zama te te rob'uiwẽ õ di za oto.

²⁵ Wasi hã te za duré hãiwa hawi rere. Uburé hãiwa na 're ãsimasa mono hã te za duré 're sisa're.

²⁶ Tawamhã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã, hãiwa'a na wa za wei mo apã, danho'a. ãwaihu'u pese uptabi na, wa za wei mo apã, duré ãhãiba na rowa'a za'êtẽ uptabi na.

²⁷ Tawamhã hãiwa ãma ãma romhuri'wa norĩ hã wa za we dazô satõrĩ za'ra, Ropoto'wa te te sima 're ã'apisutu mono norĩ zô, te te ãtẽme da'ubumro za'ra mono da, daro mono bâ. — ãne ma tô romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 24.32-35; Rucasi 21.29-33

²⁸ Tawamhã Zezusi hã ma duré ãne tãma waihu'u za'ra:

— Pidera wede na wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Pidera wede panhipti hã wapti'i wamhã, duré ãsu té hã 're

wairébé mono wamhã, tawapsi te za oto ãma ïwaihu'u za'ra wa'wa, tã 're ïta'a mono zéb u 're ïromhutu mono zém na hã.

²⁹ Tane duré, marĩ hã 're ïromhãimana mono zéb da, te aima ïwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madã'ã za'ra wa'aba wamhã, te za ãma ïrowaihu'u za'ra wa'wa, rob'rãsudu hã za oto ïwatobro na hã.

³⁰ Tô sena wa ãne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. ã hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai ãma 're ïdasi'ubumroi mono norĩ hã ta norĩ hã 're dã'ã za'ra mono õ ré, te za ïsõ'a za'ra ti'rãsutu, rowasédé hã.

³¹ Nimahã na te za hãiwa norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nherẽ, ïnhimiroti hã si'utõrĩ waihu'u õ di za. Pire na te za dama 're hãimana u'ãsi. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u sirõmo za'ra da.

Zezi hã, za we apã timorĩzém na te te ïromnhimire'ézé wasu'u

Mateusi 24.36-44

³² Tawamhã ãne ma duré tinhimiroti 'rãsudu hã tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezi hã:

— ãne hã uburé za daré 're ïromhãimana mono zéb da hã, ni'wa hã bãdã hã te te waihu'u õ di. Hãiwa ãma romhuri'wa norĩ zama, te te waihu'u za'ra õ di duré. Wa hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono 'ra nherẽ, te duré bãdã hã waihu'u õ di. ïmama ma si, waihu'u pese di, bãdã hã.

³³ A norĩ wa'aba zama, bãdã hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, ma'ãpé asimiza'rese, 're aihãimana za'ra wa'aba mono za.

³⁴ Romnhimire'é na, wa za marĩ hã aima waihu'u za'ra wa'wa. ãté aibã hã te za tinhorõwa hawi watobro, romhã na 're morĩ da. Tawamhã sisõ'a ré, tãma ïromhuri'wa norĩ ma, te za romhuri hã te te tãma pisutu. Duré 'ridawa 'madã'ã'wai ma zama te za roti, te te sô 're rob'madã'ã pese mono da.

³⁵⁻³⁶ 'Ri tede'wa hã apã za ïwisizé hã, bãdã te te waihu'u za'ra õ di, tãma ïromhuri'wa norĩ hã. Apã tinhorõwa u ïwisizé hã, ãté hãiwahã, ãté mara wa'wa, ãté si'a hãrã wi, ãté awẽ wi. Tane bãdã hã apã we ïmorĩzé hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, te za asimiza'rese ïzõ 're asimipari za'ra wa'aba mo, a norĩ wa'aba zama, 're asõtõ za'ra wa'aba mono newa, asimiza'rese ãna 're aihãimana za'ra wa'aba mono ré, apã we ïmorĩ õ'umhasite.

³⁷ ãne hã aima si, te waihu'u za'ra wa'aba õ di. Uburé ïzazei'wa norĩ udãna zama, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, asimiza'rese, ïzõ 're asimipari za'ra wa'aba mono da. — ãne Zezi hã 'ri tede'wai wasu'u na te te sina ïsimire'ézé wasu'u 'rãsudu hã.

14

Da te dasima ãma ïrowa'õtõ za'ra zé wasu'u, Zezihi wĩrĩzéb da na

Mateusi 26.1-5; Rucasi 22.1-2; Zuwã 11.45-57

¹ Maparane te oto sô rowaptã bãtã zõ hã, dato hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono, Ezitu hawi te te ïdawaibuzém na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Tawapsi dasi'rã'õtõ ré, te za romhuri na ï'u'ëtẽ dupto'i'õ hã huri ni. Tawamhã bãdã ïwa waptã'ã õ ré, te sasedoti ïpire norĩ hã rowahutu'wa norĩ me, sima ãma rosa'rata za'ra, Zezi hã pi'uriwi te te siwi ãri da, da te dasiwi wĩrĩ da.

² ãne te sima ãma roti za'ra:

— Dato hã hãimana ré, wa te wasiwi ãri õ di za, wama dazahi za'ra õ'umhasite, uburé hã wazada hãimana za'ra tõ da. — ãne ma tô sima ãma roti za'ra.

Betãna ãma, Zezihi ma, pi'õ nhoprubzé wasu'u

Mateusi 26.6-13; Zuwã 12.1-8

³ Tawamhã Zezi hã Betãna na 'ri wa'õtõ nhisi ãma, te a'ã tihãiba, Simahã nhorõwa ãma, ï'wa're ré hã, aré ta hã. Tame sai ma, sãmra ré, ma tõ we pi'õ

hã ázé, 'ri para u. Wedewa'u zadaze hã êtê 'manharĩ 'remhã, ma siré áwisi. Wedewa'u zadaze hã, nadu na ĩsisi hã, ĩwa'âbã za'êne hã. Tawamhã ĩsé hã ma tô sô prú. Taha pari, ma Zezusihi 'rã nhisiwi sa'wa.

⁴ Nĩ'wam norĩ hã tame ĩhâimana za'ra hã ma tô âma wê'ô za'ra. Taha wa, ma tô sima rowasu'u za'ra:

— E niha, ma taré âma si'uba, wedewa'u zadaze na hã.

⁵ Te te dama wede 'wa'âhã, ĩwa'â hã ĩsa'êtê uptabi hã 300 na te aré tihâiba, rob'uiprazé ĩsapotore hã, ĩsibrob'ô norĩ ma, te te sômri mono da. — Áne ma sima âma rowaihu'u za'ra, ĩtede'wai upana nherê. Pi'ô ĩ âma, ma tô duré wasété za'ra.

⁶ Tawamhã Zezusi hã te tâma nharĩ za'ra:

— Tô'ã. Pi'ô hã rowê na hâimana. E marĩ da, ma tô sada asahi za'ra wa'wa. Pi'ô hã ĩwê uptabi hã ma tô ĩma 'manha.

⁷ ĩsibrob'ô norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'âsi 'wa. Nimahã bâtã na, asima 're ĩwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo, ĩsimarĩ'ô norĩ hã. Tanei ô di, wa hã. Ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono ô di za oto.

⁸ Pi'ô hã ma tô ĩ'uwaibaba tô ĩma 'manha, ĩwê hã. Á hã ĩdã'ã wana ré, ma tô âma ĩhâiba zadaze, da te ĩré ĩnherêzéb u.

⁹ Tô sena, wa âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Daro mono bâ te za ĩwasu'u wê na da te 're dapo're pu'u za'ra. Tawamhã pi'ô hã te te ĩma ĩ'manharĩ wê zém na zama, te za da te dasima 're wasu'u u'âsi za'ra, âma 're dasipo're pu'u za'ra mono da. — Áne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, âma ĩwê'ô'wa norĩ ma.

Zudasi hã, Zezusi za te te dama ĩhâiba nhomrizé wasu'u

Mateusi 26.14-16; Rucasi 22.3-6

¹⁰ Tawamhã Zudasi Icarizoti hã te mo, sasedoti ĩpire norĩ u. Aibã 12 na Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ siré 're ĩmorĩ, Zudasi hã. Zezusihi âma te te tâma âma roti za'ra da, te ĩtême timorĩ za'ra, te te tâma âma rowairébé za'ra da, Zezusi za te te tâma ĩhâiba nhomri za'ra zém na hã.

¹¹ Tawamhã Zudasihi mreime te te waparĩ za'ra wamhã, tâma rowê uptabi za'ra di. Taha wa, ma tô rob'uiprazém na tâma ropisutu za'ra, te te tâma wa'âbã za'ra da. Tawamhã Zudasi hã te oto sima rosa'rata, nimahã bâtã na te te dama ĩhâiba nhomri da hã.

Zezusi norĩ hã, dasai 'manharizém na, siré ĩsaihurizém na rowasu'u

Mateusi 26.17-30; Rucasi 22.7-23; Zuwã 13.21-30; 1 Corĩtu norĩ 11.23-25

¹² Tawamhã bâdã ma tô oto ĩwa waptãrã, ĩ'u'êtê duptoĩ'ô, da te ĩhurizéb da hã. Á bâtã na, ĩmorĩ'rata na zudezu norĩ hã te za pone'êrebã 'ra hã te te sima 're simro, tisa te te âma ĩhurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã. Tawamhã Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ hã, te âne siwi sadanha:

— E momo ma tô asima ĩwê, asô ĩwa'manhipizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na ĩwasaihurizéb da hã. — Áne te siwi sadanha.

¹³ Tawamhã Zezusi hã ma tô tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã 'mazatõrĩ zahuré. Áne ma tô tâma rob'ru zahuré:

— 'Ri ahã u, ane wa'aba. Tame te za aibã hã ĩsõpêtê 'wa, piza'a te te ĩ'ãri hã, â ré. Tawamhã ĩsarina te za ane wa'wa, 'ri tême.

¹⁴ Aibã hã nimomo sébré wamhã, te za 'ri tede'wa hã ĩsadanharĩ 'wa: "Rowahutu'wa hã te tinha: E ma niwĩ 'ri 're wa'wa hã, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ me, ĩwa ĩwasaihurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã."

¹⁵ Tawamhã 'ri tede'wa hã, hãimo 'ri 're wa'wa za'êne hã te za aima 'mazabui wa'wa. Tame te uburé ĩwa romhaimasa wedeza hã, danhamrazé hã. Tame te za wazô ĩrobza'ra pese 'wa. — Áne ma tâma waihu'u zahuré.

¹⁶ Tawamhã te oto tineb zahuré, 'ri ahã u. Tamomo simasisi wamhã, Zezusi te te tâma ĩwaihu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô sabu zahuré. Tawamhã tinhipi ma tô 'manharĩ zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hã.

¹⁷ Tawamhã ma'rã wi, ma tô aihutu Zezusi norĩ hã 'ri tẽme, aibã 12 na ìhãiba za'ra norĩ me.

¹⁸ Tawamhã sai ma, si'ubumroi ré, ma tô Zezusi hã tãma waihu'u sirõmo za'ra, ãne:

— Tô sena, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ìsire asaihuri aba nherẽ, misire te za dama ì'maihãiba nhomri 'wa.

¹⁹ Tawamhã ãne te te sina wapari za'ra wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ za'ra. Taha wa, ma tô siparabãsi si'mahãrã za'ra:

— E wa hã.

²⁰ Tawamhã Zezusi asa ma tãma waihu'u za'ra:

— Misire te za tô dama ì'maihãiba nhomri 'wa. Ì'u'ẽne hã ìsire piza'a 're te te ìdi hã, te za dama ìhãiba nho.

²¹ Wa hã ti'ai ãma dasiré ìpodo hã duréhã ma tô ìdã'ázém na rob'ui'ére sirõmo za'ra ìbaihã na, 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Ì'ãma rob'ui'érezéb zarina wa za tô mo, ìdã'ázéb u. Tane nherẽ, aibã ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ìhãiba nhomri'wai ma hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono, za te te azãri wamhã, te za sima rosa'rata, ãne: “Ìpoto õ 'wa'ãhã, aré wẽ di, ãne na hã te aré 're robzépata mono õ wa.” ãne te za 'rãwi si'ãma rosa'rata, za dama ìhãiba nhomri'wa hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, te te waihu'u sirõmo za'ra da.

²² Tawamhã saihuri ré, ma tô ti'ã, ì'u'ẽne hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, ì'u'ẽne hã. Te te wẽ'ei mono parimhã, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma, ma tô te te sõmri. ãne ma tãma sina waihu'u za'ra:

— ã, ì'u'ẽne hã huri aba. ã hã ìhãiba, te wasu'u.

²³ Taha pari, ma duré ti'ã hãsizé hã, uwa 'ru 'rã wa'ui ré hã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma te duré tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô tãma sõmri za'ra, uwa 'ru 'rã wa'ui ré hã. Tawamhã aihĩni ma áhu.

²⁴ ãne ma duré tãma sina waihu'u za'ra, Zezusi hã:

— ã hã ìwapru, te wasu'u. Rob'rã wa'u za'wari ne, te za ìwapru hã ìwi asa'wa, da'ahã zada ìdã'ã wamhã. ã hã ìwapru hã ìwi sisa'wari wamhã, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ ma, te te tãma ìropisutuzé hã tô sena za te te tãma ãma 're ì'uwaimrami mono zé, te wasu'u.

²⁵ Tô sena wa za aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa. ã hã rob'rã wa'u hã te 're hãsi mono õ di za oto, a'ã. 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã za uburé da'ãma ìsib'a'uwẽ zéb ãma si, wa za duré te 're hãsi. — ãne ma tô tãma siwasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhã Zezusi norĩ hã tinho're na te oto ãma tiwata za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma. Taha pari, ma tô wairé, Oriwera na êtẽ 'rãihã nhisi u si'aba'rẽ da.

Pedru hã za te te dawì ì'udãzém na, Zezusi te te tãma ìwaihu'u sirõmo zé wasu'u Mateusi 26.31-35; Rucasi 22.31-34; Zuwã 13.36-38

²⁷ Tawamhã ãne ma Zezusi hã tisiré 're ìnomro mono norĩ ma, waihu'u za'ra: — A norĩ wa'wa hã ìzadawa para õ nherẽ, te za aihĩni asiwi ìrẽme 'wa. Duréhã 'Re ìhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ì'ãma rob'ui'ére siro, 'Re ìhãimana u'ãsi mono mreme na hã: “Pone'ërebã 'madã'ã'wa hã wa za tiwĩ. Tawamhã pone'ërebã hã te za ropé.” ãne ì'ãma rowasu'u na rob'ui'ére, ìbaihã na hã.

²⁸ Tane nherẽ, ab're hawi apã ìhãiwa'utu parip si, wa za aiwana ìmorĩ 'wa, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, tamomo ìnhopëtẽ za'ra wa'aba da.

²⁹ Tawamhã Pedru hã te Zezusi ma tinha:

— Aihĩni za te te airẽme za'ra nherẽ, wa hã te airẽme õ di za.

³⁰ Tawamhã Pedruhu ma, te Zezusi hã asa tinha, ãne:

– Tô sena wa za aima waihu'u. Ā barana, si'a hã tihârâ na te te sahu õ ré, te za si'ubdatõ dawî ĩ'udâ, aima ĩza'rese õ na. – Āne ma tô tâma waihu'u siro.

³¹ Tawamhã mreme tete sina, te asa tâma tinha, Pedru hã:

– Wa hã asiré ĩdâ'â da nherê, te dawî ai'udâ õ di za. – Āne te Zezusihi ma siwasu'u.

Tawamhã uburé ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô õhõ na si tâma siwasu'u za'ra, za te te dawî ĩ'udâ za'ra õ na hã.

*Zezi hã, Zésemãni ãma ĩsãmrazém na rowasu'u
Mateusi 26.36-46; Rucasi 22.39-46*

³² Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô aihutu, Zésemãni na rob're nhisi u. Sihutu wamhã, ãne te tâma nharĩ za'ra:

– Āme ĩzõ asimroi wa'aba. Wa hã wa za a'â asiti ĩmorĩ 'wa, romnhiwasi ĩmama ma, ĩmreme da.

³³ Tawamhã Pedru norĩ hã te siré saprõni za'ra, Ti'adu norĩ hã, Zuwãhã me. Tawamhã te te sina rosa'rata pese wamhã, sina pê'êzé uptabi di.

³⁴ Taha wa, Pedru norĩ ma, ma ãne sina tâma rowaihu'u za'ra:

– ĩpê'êzé hã sa'etê na te ĩma tihâiba. ĩpê'êzé uptabi wa, wa aré dârâ. Āme a'â asimroi wa'aba ĩ'rata, asõtõ za'ra wa'aba ãna. Asõpré u'âsi aba. – Āne ma tô tâma waihu'u za'ra.

³⁵ Tawamhã romhã prã na te ĩsiti timorĩ za'ra. Tawamhã hi'rãtitõ ma tô nhamra. Sãmra wamhã, ma tô aiwê'ê, ti'ai u. Tawamhã Timama wi, te rowaptê, robzépada hã te te tâma ba'a da.

³⁶ Āne ma tô Timama wi rowaptê:

– ĩmama, uburé marĩ hã aima waihu'u pese di. Taha wa, ma'ãpé robzépada hã ĩma ba'a za, te robzépata za'etê tõ da. Tane nherê, ãne aima ĩsiwasu'uzéb uwaibaba, te ĩsina uwaimrami da, wa hã te ĩsima ĩwêzém na ĩma pisutu õ di za. A hã ĩma ĩwêzéb uwaibaba si, te ĩsina uwaimrami da, te za ĩma ĩpisu. – Āne ma tô Timama wi sina rowaptê.

³⁷ Tawamhã Timama ma, mreme pari, te apã mo, si'ubdatõ tisiré 're ĩnomro mono norĩ u. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma tô siza za'ra. Taha wa, te Pedru 'mahã, utu da:

– Sima, e niha te asõ. E niha asimiza'rese rob'madã'â waihu'u õ di, syry na.

³⁸ Satanasihî zãda, asiptete sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, asima 're wê za'ra wa'aba mono nherê, asi'uihã na sada 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, asimiza'rese te za ai'ubumroi wa'wa ãhãna hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono wi, asima rowaptêrê za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'urizé wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. – Āne ma tô tâma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã Pedru norĩ nhiti, te duré apã mo, Timama ma mreme da. Tawamhã õhõ na si, te duré Timama wi rowaptê.

⁴⁰ Timama ma, mreme pari, te duré apã ĩtême timorĩ za'ra. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma duré siza za'ra. Tãma aptã'â uptabi za'ra wa, te tinhõtõ pese za'ra, sõpré waihu'u ãna. Tawamhã utu za'ra da, Zezusi te te 'mahãrã za'ra wamhã, asa te te tâma ĩwaihu'u za'ra da hã, mare di.

⁴¹ Tawamhã ĩsiti te duré timorĩ za'ra. Taha pari, ma duré apã sina siri. Si'ubdatõ tinem na, ma tô oto ãma sahu. Tawamhã sõtõ za'ra ré, ma tô duré apã siza za'ra. Taha wa, te ãne 'mahãrã za'ra:

– E niha bã te zahadu asõtõ za'ra wa'wa bété. Te duré aiwa'utu za'ra wa'wa. Tô'ã oto. Bãdã ma tô oto ĩwa waptãrã. Ti'ai ãma dasiré ĩpodo, te za oto ĩhãiba nhomri ni, aibã ĩwasété norĩ ma.

⁴² Oto aiwahutu za'ra wa'aba, wasi'aba'rê da. Õhõta te wei oto mo, dama ĩhãiba nhomri'wa da hã. – Āne te tâma 'mahãrã za'ra.

*ZeZusi hã da te oto dasiwi ï'ârizém na rowasu'u
Mateusi 26.47-56; Rucasi 22.47-53; Zuwã 18.3-12*

⁴³ ZeZusi hã te te tãma 'mahârâ za'ra ré, ma Zudasi hã ïtême wi, ZeZusihi siré aré 're ïmorï hã. Da'ahâ uptabi na ma tô ïsiré sô aihutu ni, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama. Sasedoti ïpire norï zadawa para, duré rowahutu'wa norï zadawa para, duré zudezu norï ma, roti'wa norï zadawa para zama, ma tô sô aihutu ni.

⁴⁴ Zudasi hã ma tô âne dama ïpire norï ma, roti aré:

— Aibã hã te tob'rata hârâ wamhã, ta hã te za asiwi ï'âri 'wa. Tawamhã asiptete sina, te za asiwi ïsaprõni 'wa. — Âne ma tô Zudasi hã tãma waihu'wa za'ra, te te siwi ï'âri wana ré hã.

⁴⁵ Tawamhã Zudasi hã ZeZusihi u oto wisi wamhã, âne te 'mahã:

— Rowahutu'wa.

Tawamhã tob'rata hârâ na, ma tô sawi, ZeZusi hã.

⁴⁶ Tawamhã ma tô oto dasiwi âri ni.

⁴⁷ Tawamhã ZeZusihi siré ïsa hã, ma tô sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã âma po're nhizã, sasedoti ïpire uptabi ma romhuri'wa hã.

⁴⁸ Tawamhã ZeZusi hã sô ïdasihutu norï ma, te tinha, âne:

— E wa hã danhibrob zô dapãri'wa pâ, ma bété we ïzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroi ré zama.

⁴⁹ Bâtã sidâpãsi wa tô asõ'a za'ra wa'aba te 're da'apawapto, ïnhimirowasu'u na, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zé 'wawi, wa'ra 're. Zapre tameb ré asiwi ï'âri aba õ di bété. Tane nherê, te za tô asiwi ï'âri 'wa, ï'âma rob'ui'érezé hã te ïsina uwaimrami hã. — Âne ma tãma sina waihu'wa za'ra.

⁵⁰ Tawamhã ïsiré 're ïnomro mono norï hã aihïni ma siwi tirê. Wara sina, ma dama ropé.

⁵¹ Aibã hã ïprédupté hã, ZeZusihi zarina ïmorï hã ma tô ni'wam norï hã siwi ti'ã, ï'ubuzém na.

⁵² Tane nherê, ma tô tãma rême za'ra, ti'ubuzé hã. Tawamhã ai'uréiwi te oto dawi wara, ïprédupté hã.

*Dama roti'wa norï hã ZeZusihi da, ïsi'rã'õtõzém na rowasu'u
Mateusi 26.57-68; Rucasi 22.54-55, 63-71; Zuwã 18.12-14, 19-24*

⁵³ Tawamhã ZeZusi hã te oto dasiwi saprõni ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa ïpire uptabi nhorõwa u, sasedoti ïpire uptabi nhorõwa u. Tame ïwana ma tô si'rã'õtõ, sasedoti ïpire norï hã, duré zudezu norï ma roti'wa norï hã, duré rowahutu'wa norï hã.

⁵⁴ ZeZusi hã da te dasiwi saprõni ré, te Pedru hã romhã na te te pibu, sasedoti ïpire uptabi nhorõwa u. Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 're, ma âzé. Sébré wamhã, ma tô nhamra unhamã dawa, hãi'ro da, romhuri'wa norï me.

⁵⁵⁻⁵⁶ Tawamhã sasedoti ïpire norï hã duré uburé zudezu norï ma roti'wa norï hã, te ni'wam norï zô tinhopré za'ra, ZeZusi hã marï te te 're ï'ab'manharï wasété mono zém na, sadawa nhipse na te te siwi âma hiri da, tawapsi romanu norï hã te te siwi wïrï da. Tawamhã da'ahã na dazadawa nhipse na, ZeZusihi âma ïsimiroti wasété na da te âma sa'ra za'ra nherê, âma dasisaze za'ra õ di.

⁵⁷ Tawamhã ni'wam norï hã ma tiwahutu zahuré hãiwi, ZeZusi hã sadawa nhipse newa, ïsadawa nhipe te te âma hiri zahuré da, âne:

⁵⁸ — Wa norï hã wa tô wasi'uihã na ïsimirowasu'u hã wapari ni. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorõwa hã te za, u, sãmra, êtê na da te dasiwi ï'ri hã. Tawamhã te za, u, aimawi 'ri duré. Da te dasiwi ï'ri da hã, mare di. Te te 'ri ré hã, bâdã hã

si'ubdatō te za, u, āma ne, te te āma romhuri ré hã. Āne taré dama siwasu'u ré, wa tô wapari ni, wasi'uihã na. — Āne te Zezusi dama wasu'u zahuré, taré.

⁵⁹ Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma da'āma romhuri'wa norĩ hã te te siwi sadawa pibu zahuré wamhã, aiwab õ di, te te dama ĩwasu'u zahuré zé hã.

⁶⁰ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma da'āma romhuri'wa ĩpire uptabi hã dawa'wa ma hãwi za, Zezusi hã uihã na te te sadanharĩ da, āne:

— E asadawa na dama āma wa'rãmi āna, da te dasiwi ĩ'aiwasu'u wasété na hã. E tô ĩsarina ma tô aiwasédé hã ai'āma hiri zahuré. E taré. — Āne te sadanha.

⁶¹ Tane nherē, te Zezusi hã ari'iwĩ za. Te te āma wa'rãmi õ di, timreme na. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma da'āma romhuri'wa ĩpire uptabi hã te duré sadanharĩ na sahu, sasedoti ĩpire uptabi hã:

— E tô sena a hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aipisudu, Danho'reptui'wa da. E tô sena 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, a hã.

⁶² Tawamhã Zezusi hã asa te tãma siwasu'u oto:

— ĩhe. Wa hã, Danho'reptui'wa. Wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra. A norĩ wa'wa hã aihĩni te za ĩ'madâ'â za'ra wa'wa, ti'ai āma dasiré ĩpodo hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ, 're ĩnhamra mono na, ĩwaihu'u pese 'rata. Hãwi'a na apã we ĩmorĩ wamhã, te za āne na ĩ'madâ'â za'ra wa'wa. — Āne ma tô tãma siwasu'u sirõmo za'ra.

⁶³ Tawamhã te te sadawa 'rui wa, ma ti'uza hã hãiwazu, sasedoti ĩpire uptabi hã. Tawamhã āne ma tô āma da'mahã:

— Tãibã oto. Aibã aimawi norĩ zô, ai'maihãrã aba õ di za, Zezusi te te wama ĩwasu'u za'ra da hã, ĩwasété na.

⁶⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono newa, si'uihã na ma tô tiwaihu'u pe hã sina tihi, wasine 're hãimana mono nherē. Si'uihã na ma tô timreme wasété. ĩmreme ma tô ĩwapari za'ra wa'wa. E marĩ tawamhã, ma tô āma ĩpisutu za'ra wa'wa. — Āne te āma da'mahã. Tawamhã aihĩni ma tô sima wē za'ra, da te dasiwi wĩrĩ da.

⁶⁵ Tawamhã te te siwi wē'õ wa, ma tô nasi ni'wam norĩ hã siwi ubu upto, tizadaipro na. Zazahã na ma duré siwi ubu ubu. Taha pari, ma tô duré nasi siwi ahã. Āne ré, te nasi siwi 'mahã:

— E 'wa hã ai'azãri'wa. Ma'ãpé, waihu'u. — Āne te nasi siwi 'mahã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zé 'madã'ã'wa norĩ zama, ma tô siwi ti'ã, te te nasi siwi ahãri da.

Pedru hã, Zezusi te te dawi ĩ'udãzém na rowasu'u

Mateusi 26.69-75; Rucasi 22.56-62; Zuwã 18.15-18, 25-27

⁶⁶ Āne ré, te zahadu Pedru hã dame nhamra, 'ri 'wawi wa'ra 're, pi'reba 'ri zahãpã. Tawamhã tame sãmra ré, ma we pi'õ hã datēme wi, sasedoti ĩpire uptabi ma romhuri'wa hã.

⁶⁷ Wisi wi, ma Pedru hã tisã, unhamã āma hãi'ro ré. Tawamhã te te 'madã'ã pese pari, te Pedruhu ma tinha:

— A zama te duré Zezusihi siré 're aimo, Nazaré āma 're ĩhâimana mono siré.

⁶⁸ Tawamhã Pedru te asa tãma tinha:

— Tane na ĩwaihu'u nherē, õ hã ĩma sa'rese õ di. — Āne te pi'õi wi ai'udã, Pedru hã.

Tawamhã 'ri nhi'riti u te oto mo, 'ridawa u morĩ da, dapusizéb u. Tawamhã si'a ma oto hã.

⁶⁹ Tawamhã ma tô romhuri'wa sipi'õ hã tisã Pedru hã, 'ri nhi'riti āma. Tawamhã ĩ'rata ĩsimasam norĩ ma, te wasu'u za'ra:

— Ā hã Zezusi norĩ siré, 're ĩmorĩ.

⁷⁰ Tawamhã Pedru te duré tiwi ai'udã. Tawamhã āma ronomro õ ré, te duré tãma nharĩ za'ra, ĩ'rata ĩsimasa hã:

— Tô sena, a hã Zezusi norĩ siré, te 're aimo. A hã tô, Darireza ãma 're ã'aihâimana mono.

⁷¹ Tawamhã Pedru te asa tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Tane na ãwaih'u nherẽ, õ hã ãma sa'rese õ di. Tô sena te aiwi udã za'ra wa'aba di pâ, 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te ã'azãri pé. — ãne te tãma sina waih'u za'ra.

⁷² Tawamhã si'a hã awa'awi ma tihãrã na sahu. Tawamhã Zezusi te te tãma ãwaih'u uzém na, ma sina po're puru, Pedru hã. ãne ma tô Zezusi hã aré tãma waih'u siro: “Si'a hã tihãrã na te te sahu õ ré, te za si'ubdatõ dawi ã'udã, ãzadawa para õ nherẽ.”

Tawamhã Zezusihi mreme na sina po're pu'u wa, te oto aiwa'õ, Pedru hã.

15

Apito Piratu, Zezusi te te ãsadawa pibuzé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-26; Rucasi 23.1-5, 13-25; Zuwã 18.28-19.16

¹⁻² Tawamhã awém na mararé, ma duré si'rã'õtõ, sasedoti ãpire norĩ hã, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã. Zezusihi ãma te te sima roti za'ra da, ma si'rã'õtõ, dama roti'wa ãpire norĩ me. Taha pari, ma oto siwi pawasisi Zezusi hã, Piratuhu u te te siwi saprõni da. Tawamhã ãtème te te siwi ãwisi wamhã, Piratu te Zezusi sadanha:

— E a hã, zudezu norĩ nhib'apito.

Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tahata ma tô tane hã tô ã'ãma ãwaih'u. — ãne te tãma tinha.

³ Tawamhã sasedoti ãpire norĩ hã te Zezusihi ãma ãwasédé hã sa'ra za'ra taré, marĩ ãwasétére na 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ ãpire za'ra hã.

⁴ Taha wa, Piratu te Zezusi 'mahã:

— Marĩ ahã na ma tô ai'ãma sa'ra za'ra ni. E asadawa na tãma ãma wa'rãmi za'ra õ di za. — ãne te 'mahã.

⁵ Tane nherẽ, tizadawa na te te wa'rãmi õ di, Zezusi hã. Taha wa, ma tô Piratu hã ãma titob'uzu, tizadawa na te te ãma wa'rãmi õ wa.

⁶⁻⁷ Wahub sidãpãsi, ma tô apito Piratu hã misi si te te 're da'azani, dazazéb 're, 're ãdasimasa mono norĩ hã 're dawairébé mono da, misi si. 'Re ãhâimana u'ãsi mono, tinhimihãzé te te dama ãba'azém na dasa da te dasiwi 're ã'manharĩ za'ra mono zém na, ma tô te te 're da'azani, da te tiwi 're ãwaptêrẽ za'ra mono zéb uwaibaba. Aibã hã dazazéb 're, te dame 're sa, Barabasi na ãsisi hã. Romanu norĩ da, dasi'wapé watobro wamhã, te te da'mapãrĩ za'ra wa, ma tô séme ni, dazazéb 're.

⁸ Tawamhã ma duré bãtã na Piratuhu u tasi'rã'õtõ ni, da te tiwi rowaptêrẽ za'ra da, te te 're ã'manharĩ wẽ mono zéb zarina, misi te te dama 'mairob'ru da, dazazém hawi da'maiwatobro da, apã morĩ da.

⁹⁻¹⁰ Tawamhã Piratu te da'a'mahã:

— Zudezu norĩ, e asib'apito za'ra wa'aba ma, wa za rob'ru, apã morĩ da. — ãne te da'a'mahã, Zezusihi ãma. Sasedoti ãpire norĩ hã Zezusi te te sõ'ru za'ra wa, ma tô ãtème siwi ãwisi, Piratuhu u. ãne na ma tô Piratu hã ãma dawaihu'u.

¹¹ Piratu hã Zezusi hã apã morĩ da, te te nasi ãma da'ab'mahãrã nherẽ, te sasedoti ãpire norĩ hã nasi dawada'uri za'ra, Barabasihi si da te waptêrẽ za'ra da, tiwi, Zezusihi upana te te wazere da.

¹² Tawamhã Piratu te duré da'ab'mahã:

— E marĩ, wa za bété aima ãma pisutu za'ra wa'wa, asib'apito na asiwi 're ãsisi za'ra wa'aba mono ãma hã, te aima ãma ã'uwaimrami za'ra wa'aba zéb da hã.

13 — Wedepo'o nnonhi'rāmi na da te dasiwi sasōmri, dâ'â da. — ãne te nasi sa'êtê ãma 'mahârâ za'ra ni, Piratu hã.

14 — E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bâ. — ãne te ãma da'ab'mahã, Piratu hã.

Tane nherê, hârâ 'rãihã na te nasi ãma 'mahârâ za'ra, Piratu hã:

— Wedepo'o nnonhi'rāmi na, da te dasiwi sasōmri, dâ'â da.

15 Tawamhã Piratu hã dama rowê za'ra da, ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, Barabasihi ma si te te tãma rob'ru za'ra da, dazazém hawi watobro da, apã 're morĩ da. Taha pari, te Zezusi tãma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, powawê hã waré na te te siwi 're pré'é mono da, taha pari, te te duré siwi sasōmri da, wedepo'o nnonhi'rāmi na dâ'â da oto.

Da'wapéi'wa norĩ hã Zezusihi ãma ĩto za'ra zé wasu'u

Mateusi 27.27-31; Zuwã 19.1-3

16 Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi ãwisi, Piratuhu nhorõwa u, 'ri 're wa'wa nho'õmo u. Tamemhã te oto sitême sisô tihârâ za'ra, uburé sitême si'rã'õtõ da.

17 Tawamhã dasi'ubuzém na ma tô Zezusi hã siwi ãma hãiba ubu, ĩhã pré na. 'Wabzéré panhipti na ma duré siwi sōpre.

18 Tawamhã sisarina te nasi timreme na sawi za'ra, taré:

— Zudezu norĩ nhib'apito, rowê na aihâimana.

19 Tawamhã ĩ'rãĩ wi, ma tô nasi siwi ahã, wedehu waré na. Te duré nasi siwi upto, tizadaipro na. Te duré nasi hi'rãtitõ tãma asimro, Zezusihi papara, ãma wata za'ra da newa.

20 Tawamhã nasi ãma wa'ê za'ra parimhã, tisi'ubuzém na te te siwi ãma ĩhãiba ubu hã ma tô apã tiwi wazere za'ra. ĩ'uzazém na ma oto apã siwi uza. Taha pari, te oto rob u siwi saprõ, wedepo'o nnonhi'rāmi na te te siwi sasōmri da, 'ri nho'õmo nhiti.

Zezusi hã wedepo'o nnonhi'rāmi na da te dasiwi ĩsasōmrizé wasu'u

Mateusi 27.32-56; Rucasi 23.26-49; Zuwã 19.17-30

21 Tawamhã bådãdi na te te siwi saprõni ré, ma tô aibã hã siwi sōpêtê, Sima na ĩsisi hã, tirom hawi we ĩmorĩ hã, 'ri ahã u. ĩsa'ru nhisi hã, Sireni na. Sima hã Aresãdiri norĩ mama, Rupuhu me. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã, Simahã ma, ma tô 'ru za'ra, wedepo'o nnonhi'rāmi hã te te tãma âri da, Zezusihi ma.

22 Tawamhã Dodota na romnhisi u, ma tô siwi saprõ, Zezusi hã. Dodota na romnhisi hã, da'rãihĩ te wasu'u.

23 Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te aré tãma sōmri za'ra, uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé hã te te hã'rêne da, miha na wedepa wa'u nhisi na, ĩwazari ré hã. Tane nherê, te te hã'rêne õ di, Zezusi hã.

24 Taha pari, ma tô oto wedepo'o nnonhi'rāmi na siwi sasõ. Te te siwi sasōmri pari, ma tô êtê zapotore ĩ'ui'ére ré hã nasi sima sãmra da'wapéi'wa norĩ hã, pibu pese na Zezusihi uza hã te te siwi waibu da.

25 Zezusi te te siwi ĩsasōmrizém na hã, bådã ma tô oto tinho're za'a.

26 Zezusihi 'rãĩ uwaibaba wedepo'o na rob'ui'ére hã ma siwi tété, da te dasiwi ĩwê'õ za'ra zém na, da te dasiwi ãma waihu'u za'ra da. ãne ãma ĩrob'ui'ére hã: ã hã, zudezu norĩ nhib'apito.

27 Zezusihi siré, ma tô duré aibã norĩ hã sasōmri zahuré ni, danhibrob zõ dapãri'wa norĩ hã. Zezusihi ãma te aiwa'aba zahuré ĩsimire niwĩ, duré ĩsimi'e niwĩ.

28 ãne ãma ĩromhâimanazé hã ma tô rob'ui'ére zarina, sina uwaimra, Zezusi hã. ãne duréihã ãma ĩrob'ui'ére hã: “ĩwasété norĩ zu, te za taré dasiwi wê'õ ni.” ãne ãma ĩrob'ui'ére hã, ĩbaihã na hã.

29-30 Tawamhã ïwa'wai baba, da te nasi ro'rahâri za'ra sidâpâsi, te nasi âma tawa'ê za'ra ni, Zezusihi âma. Nasi âma da'rã siwanarĩ za'ra sina, te nasi âma wasété za'ra ni:

— Oro a hã asima roti za, 'ri 'rãihã hã sãmra da, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're ïdawata za'ra mono zé hã, si'ubdatô bâdâ hã ai'âma si'utôri ô ré, duré apâ 'ri da. Ma'âpé, asisô'reptu na. Wedepo'o nhonhi'rãmi hawi we si'ra na, atã'ã tã da. — Æne te nasi âma tiwa'ê za'ra.

³¹ Duré sasedoti ïpire norĩ hã te nasi âma wa'ê sina, ãne sima nharĩ za'ra âma, rowahutu'wa norĩ me:

— Oro te te 're da'anho'reptui mono za, 'rãwi sisô'reptui ô di bété.

³² Ma'âpé, ãne ré, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi we te te si'ra wanho'a, Danho'reptui'wa hã Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito hã, wa te wasina ï'umnhasi za'ra zéb da hã. — Æne ma sima âma rowaihu'u za'ra.

Tawamhã ïsiré ïsa'o zahuré zama, te nasi tãma nharĩ wasété zahuré, Zezusihi ma.

³³ Tawamhã ma tô ti'abzuma. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bãdã siprazéb u, te oto robra si nomro.

³⁴ Tawamhã si'ubdatô bãtã âma, te Zezusi hã Timama hã sina 'mahã, hãrã 'rãihã na ãne:

— Eroi, Eroi, rema sabatani.

Ïhãrãzém na hã, âma ïsaprĩzé hã, ãne:

— Ïnhib'apito, Ïnhib'apito, e marĩ da, ma tô oto ïrê. — Æne âma ïsaprĩzé hã.

³⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ï'rata ïsimasam norĩ hã Zezusihi hãrã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sima rowasu'u za'ra, ãne:

— Ôhõta wapari aba. Eriasihi zô te hã, te te we pawaptob da.

³⁶ Tawamhã ni'wa hã si'aba'ré na ma tô piza're upsözém ne hã 'mai'ã, uwa 'ru 'rã wa'u ïsé na te te tãma âma di'i da, Zezusihi ma, ïwa'ãbã syry na. Tawamhã wedewaré 'rãsutu na ma tô âma sapu'u, Zezusihi ma, te te wê da, te te upsômri da. Taha pari, te ãne dama tinha:

— A'ã pé wanhimipari za'ra wa'aba, Eriasi we sô morĩ ô'umnhasite, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi, te te si'ra da. — Æne ma dama waihu'u.

³⁷ Tawamhã Zezusi hã hãrã 'rãihã na te hã, ïrême ma. Taha pari, ma pê'ê hai'utô.

³⁸ Zezusi hã dã'ã wi, zazahã ïhãpa hã 'ri 're wa'wa nhitobzé hã ma uihã na hãihai'po'o aiwa, hãimo hawi pi'reba, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorõwa âma hã.

³⁹ Zezusi hã hãwi sa'o ré, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ïsô're te za, ïpapara, romanu hã. Tawamhã Zezusi hã ïrême ma hãrã 'rãihã na hãrã wamhã, te te wapari wamhã, ma âma rowaihu'u:

— Nare ô hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra.

⁴⁰ Pi'ô norĩ zama, romhã hawi te Zezusi hã 'madã'ã za'ra. Nima norĩ nhisi hã ãne: Mariza Madarena, duré Sarome, duré Mariza, Zuzé norĩ na hã Ti'aduhu me. Ti'adu hã ïhãiba té.

⁴¹ Zezusi hã Darireza âma 're morĩ ré hã, pi'ô norĩ hã ïsiré te 're nomro. Ma tô duré marĩ na te te siwi 're pawapto. Ta norĩ siré, te duré pi'ô norĩ hã ahã na Zeruzarê u ai'aba'ré, Zezusihi siré. Ta norĩ zama te romhã hawi siwi 'madã'ã za'ra.

Zezusi hã da te ïsêrêzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Rucasi 23.50-56; Zuwã 19.38-42

42-43 Sabadu u bãdã 're ïne mono u, te zudezu norĩ hã te te sima 're ropese za'ra, sabadu na hã te te 're romhuri za'ra mono ô na dã'ãsina. Tawamhã sabadu u oto hãiwahã wa, romhuri 'rãsutuzéb âma te Zuzé hã Piratuhu u mo. Arimateza âma te aré 're hãimana, Zuzé hã. Zudezu norĩ ma roti'wa ïpire, ta hã. Taha wa, te nasi si'rã'õtô, siré dama roti'wa ïpire za'ra norĩ me. Zuzé hã,

'Re ãhâimana u'âsi mono da'âma 're ãsib'a'uwẽ mono zẽb zõ, te 're simipari u'âsi. Tawamhã romhuri zahârizẽb u, romhuture wa, ma tõ sada aptete Zuzẽ hã, Piratuhu u morĩ da, Zezusihi hãiba hã te te tiwi waptẽrẽ da, ab're sirõmo 're, te te sãrẽ da.

⁴⁴ Zuzẽ hã, Zezusi hã ãdã'ã na te te tãma rowasu'u wamhã, Piratu hã te ãma rosa'rata, dã'ã su'u wa. Tawamhã Piratu hã da'wapẽi'wa norĩ wada'uri'wa zõ te hã, ãdã'ãzẽm na te te ãma sadanharĩ da, tõ sena zõ.

⁴⁵ Tawamhã tõ sena Zezusi hã ãdã'ã na te te tãma rowasu'u parimhã, Zuzẽhé ma, te oto Piratu hã tãma ti'ru, Zezusihi hãiba hã ab're sirõmo 're, te te sãrẽ da.

⁴⁶ Tawamhã Zuzẽ hã zazahã, ma sada uipra, ãhãirã hã. Taha pari, Zezusihi hãiba hã ma oto si'ra, wedepo'o nnonhi'rãmi hawi. Tawamhã zazahã ãhãirã na ma ubu. Te te ubu pari, ma tõ ab're 're tisẽ. Sa'a zahãpã ãtẽ wa, ab're sirõmo 're, ma tisẽ. Taha pari, te ãtẽ tõmo wawẽ hã te te pizari, ab're te te ãma ãrẽ sitob da.

⁴⁷ ãne Zezusihi hãiba te te sãrẽ rẽ, ma tõ pi'õ norĩ hã ãma 'madã'ã zahurẽ, Mariza Madarena hã Marizaha me. Ta hã Zuzẽhé na. Tawamhã ma tõ sabu zahurẽ, nimame Zuzẽ te te ãsãrẽzẽ hã.

16

Zezusi apã ãhãiwa'utuzẽ wasu'u

Mateusi 28.1-8; Rucasi 24.1-12; Zuwã 20.1-10

¹ Tawamhã bãdã oto sãbrẽ wamhã, tãibã oto sabadu hã romhuri zahârizẽ hã zudezu norĩ te hã. Tawamhã pi'õ norĩ hã ãwa'u zadaze hã, ma tõ siwi uipra, te te siwi ãma hãiba u'rẽ da, Zezusi hã. Pi'õ norĩ nhisi hã Mariza Madarena, durẽ Sarome, durẽ Mariza, Ti'aduhu na hã.

² Tawamhã pi'õ norĩ hã mararẽ te ai'aba'rẽ, sa'a zahãpã ab're u, bãdã 'rãiwatobro wi, dumidu na.

³ Bãdãdi na si'aba'rẽi rẽ, ma ãne sima waihu'u za'ra:

– E 'wa hã te za ãne hã wama sa'rẽ za'ra, ab're nhitobzẽ hã.

⁴ Ab're nhitobzẽ hã ãne hã tõmo wawẽ uptabi wa, ma ãne sima waihu'u za'ra. Tane nherẽ, sihotu wamhã, ãne da te ãsa'rẽ na ma tõ 'madã'ã za'ra.

⁵ Tawamhã ab're 're, sisisi wamhã, ma tõ aibã hã siwi sõpẽtẽ ãprẽduptẽ hã, uza hãirã rẽ ãsãmra hã. ãnomrozẽ nhimire niwĩ te nhamra. Taha wa, pi'õ norĩ hã ma tãma tipẽ'ẽwara za'ra.

⁶ Tawamhã ãne te tãma nharĩ za'ra, pi'õ norĩ ma:

– ãma aipahi za'ra wa'aba tõ. Zezusi hã Nazarẽ ãma arẽ ãprẽdu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na, da te dasiwi ãsasõmri zõ robzabu za'ra wa'aba da, te we ai'aba'rẽi wa'wa. ãne na, wa tõ aiwaihu'u za'ra wa'wa. ãme hãimana õ di oto. Apã ma tõ hãiwa'udu. Ma'ãpẽ, ãnomrozẽ hã sabu za'ra wa'aba. Robaba di.

⁷ Taha wa, te za oto apã ai'aba'rẽi wa'wa, Pedru norĩ ma tãma rowasu'u za'ra wa'aba da, ãne: “Zezusi hã aiwana te za, u, timorĩ 'wa, Darireza u. Tame te za, u, ãsõpẽtẽ za'ra wa'wa, aima ãsiwaihu'u za'ra wa'aba zẽb zarina.” – ãne ma tõ pi'õ norĩ ma waihu'u za'ra.

⁸ Tawamhã ma wairẽ ab're hawi, wara sina sisa'rei mono da. Tãma pẽ'ẽwara za'ra wa, te tirẽrẽ'ẽ za'ra. Pahi te, ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra õ di a'ã.

Zezusi hã, Mariza Madarenahã ma, ãsihãi'rẽzẽ wasu'u

Mateusi 28.9-10; Zuwã 20.11-18

⁹ Zezusi hã dumidu na ma tõ apã hãiwa'udu, mararẽ. Tawamhã ãmorĩ'rata na ma tõ Mariza Madarenahã ma, sihãi'rẽ. Ti'ai baba 're morĩ rẽ, ma tõ taha ma, wa'uburẽ hã 7 na sãmra.

¹⁰ Tawamhã Zezusihi siré 're ñnomro mono norĩ u, te mo Mariza Madarena hã, te te tãma rowasu'u za'ra da. Tãma robzei'õ za'ra di. Pě'ězé uptabi za'ra wa, te aiwa'õ za'ra. Āne ré, ma tô ãtēme tiwisi za'ra, Mariza Madarena hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi apã 're ñmorĩ na, duré ãtēme ãwisizém na hã te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, te te ãma saze za'ra õ di.

Zezusi hã, maparane tizazei'wa norĩ ma, ãsihã'i'rézé wasu'u

Rucasi 24.13-35

¹² Taha pari, ma duré Zezusi hã aimawi tihãiba na sihã'i'ré, maparane tizazei'wa norĩ ma. Rom na bãdãdi na neb ré, ma tô ãtēme tiwisi zahuré.

¹³ Tawamhã apã te tineb zahuré, Zezusihi siré 're ñnomro mono norĩ ma, te te rowasu'u zahuré da. Tane nherē, te te tãma rowasu'u za'ra nherē, te te ãma saze za'ra õ di duré.

Zezusi hã tisiré norĩ ma, ãsihã'i'rézé wasu'u, 11 na ãhãiba norĩ ma

Mateusi 28.16-20; Rucasi 24.36-49; Zuwã 20.19-23; Atusi 1.6-8

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã tisiré 're ñnomro mono norĩ u ma duré wi, sai ma, si'ubumroi ré, 11 na ãhãiba za'ra u. Tawamhã timreme ma tô tãma pětē za'ra, siwi ãsabui'wa norĩ nhimirowasu'u hã te te saze za'ra õ wa, apã ãhãiwa'utuzém na da te ãwasu'u na hã.

¹⁵ Taha wa, te ãne oto tãma nharĩ za'ra:

— Daro mono bã te za oto 're ãropéi wa'aba mo, a'uwē mono bã, ãwasu'uwē na 're dapo're pu'u za'ra wa'aba mono da.

¹⁶ Tawamhã Danho'reptui'wa na da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono wa, ã dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, te za te te 're da'anho'reptu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono õ wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te za te te 're da'awē'õ.

¹⁷ Da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono wamhã, wa za te 're da'apawapto, ãwaihu'u pese zarina, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wē mono da, ãwasu'u na tô sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. Āne te za te te 're dapawapto za'ra. ãnhisi na te za wa'uburé hã te te dama 're sãmra za'ra, ãzadawa para. Duré 're ãdasisadaihu'u za'ra mono õ na zama, te za 're mreme zusi.

¹⁸ Sa'rese ãna, wahi hã te te 're waibui mono nherē, duré dapãrĩzé hã te te 're ãhuri mono nherē, tãma 're rowē za'ra mono di za. Duré, tinhib'rata na ãhãzé ré norĩ hã te te 're upi za'ra mono wamhã, te za 're séptã'ã za'ra, ãhãzé ré norĩ hã. — Āne ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ñnomro mono norĩ ma.

Zezusi hã hãiwa u ãmorĩzé wasu'u

Rucasi 24.50-53; Atusi 1.9-11

¹⁹ Wanhib'apito Zezusi hã te te tãma rowasu'u za'ra pari, ma tô hãiwa u tiwi ãri za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimire niwĩ oto 're sãmra mono da, pire uptabi na.

²⁰ Tawamhã ãsiré 're ñnomro mono norĩ hã ãsadawa para, ma tô te te ropé daro mono bã, ãwasu'uwē na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da. Wanhib'apito hã ma tô te te 're pawapto za'ra, ãsimi'manharĩ waihu'u pese zarina, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wē mono da, ãsimirowasu'u za'ra na tô sena uptabi, da te 're waihu'u za'ra mono da.

Rucasi Zezu Cristuhu wasu'uwě na Rucasi te te ãma ĩrob'ui'érézé Ĩbaihã wasu'uzé

Ã ĩbaihã na rob'ui'éré'wa nhisi hã Rucasi na ĩsisi hã. Duré Atusi na rob'ui'éré'wa, ta hã. Ta hã aré dawede'wa (Corosu. 4.14). Zezusihi wasu'u na rob'ui'éré'wa hãiba amo norĩ hã ta norĩ hã zudezu, Mateusi, duré Marcusi hã, duré Zuwã. Rucasihi si zudezu õ di. Duré Tezopiru hã ĩsiré zudezu'õ ma, ma tô ã ĩbaihã na rob'ui'éré hã tãma tisõ, Rucasi hã.

Tawamhã Rucasi hã ma tô Zezusihi wasu'u na rob'ui'éré, ĩwaptã'ãzém hawi sada 're ĩromhãimana mono zém na hã, hãiwa u apã ĩmorĩzéb u hã. Ma tô duré wama ãma rowasu'u za'ětě za'ra, Zezusihi nhimirowahutuzém na hã. Ma tô duré wama wasu'u za'ra, Zezusi hã ti'ai ãma wasine za'ra ĩpoto na hã. Ma tô duré wama waihu'u za'ra, Zezusi hã a'uwě mono bâ te te 're da'anho'reptui mono da, wei ĩmorĩ na hã, duré zudezu norĩ tēmep si we ĩmorĩ õ na hã. Taha wa, ma tô Zezusi hã dama siwaihu'u, ti'ai ãma dasiré ĩpoto na hã.

Duré Rucasihi nhimi'ui'éré zarina, wa za waihu'u za'ra ni, Zezusi hã ĩhãzé ré norĩ ãma 're ĩpě'ézé mono zém na hã, duré ĩsimarĩ'õ norĩ ãma hã, duré da te dasiwi 're ĩwě'õ za'ra mono norĩ ãma, duré samaritanu norĩ ãma, duré wasété na 're ĩnomro mono norĩ ãma.

1-4 Tezopiru, asawi di. Āhãna wa za aima rob'ui'éré, Wanhíb'apito Zezu Cristuhu wasu'u na, sena na waihu'u da. Ni'wam norĩ hã ma tô Zezusihi wasu'u na te te 're dapo're pu'u na'rata za'ra, titõmo na te te ãma 're ĩ'madã'ã za'ra mono norĩ hã. Ta norĩ hã ma tô ĩwasu'u na'rata hawi wama rowasu'u za'ra. Tawamhã ĩsimirowasu'u zarina, ma tô ĩwasu'u na ãma rob'ui'éré za'ra ni, da'ahã na. Taha wa, wa hã wa duré ĩsima wě, te ãma aima rob'ui'éré da. ĩwasu'u na'rata hawi, wa tô rosa'rata pese, te waihu'u pese da. Ni'wam norĩ hã ma tô ĩwasu'u hã aima wasu'u za'ra. Taha wa, wa tô ĩsima wě, upsãtã pese na te aima rowasu'u da, rob'ui'éré na, Zezusihi wasu'u hã sena na waihu'u da.

Zuwã Batitaha potozé wasu'u

⁵ Erodi hã zudezu norĩ nhipti'ai 're, apito na 're hãimana mono ré hã, aibã hã te 're hãimana, Zacaria na ĩsisi hã. Zacaria hã sasedoti, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa. Abizaha nhihudu norĩ me, te te tãma 're romhuri za'ra. ĩmro nhisi hã, Izabé na ĩsisi hã. Izabéhé hi'rada hã, Arã na ĩsisi hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa, Arã hã.

⁶ Zacaria norĩ hã ma tô 're hãimana wě zahuré. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're 'madã'ã pese zahuré. Taha wa, tãma wě zahuré di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma.

⁷ Tane nherě, 'ra zahuré õ di. Izabé hã 'ra waihu'u õ wa, ma tô 'ra ãna si'ĩhi zahuré.

⁸ Tawamhã nimahã bātã na ma tô Zacaria hã tinhimiromhuri hã 'manha, sasedoti te te 're ĩmanharĩ za'ra mono hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb 'remhã. Taha te hã bātã wa, ma tô romhuri 'manha.

⁹ ĩsiré norĩ hã ma tô tãma pisutu za'ra, 'ri para u sébré da, te te tãma romhuri da. Taha wa, 'ri para u, ma tô oto ãzé Zacaria hã, wedewati ĩsadaze hã wedeza ne na te te tãma zata da.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã te te tãma zata ré, te ai'ubumro ni rowi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, mreme zusi da. Āne ré, hãiwa hawimhã uburé Danhib'apito

ma romhuri'wa hã ma tô tãma sihâi'ré. Wedeza nhimire niwĩ te za, ĩsõ're uwaibaba, ro'o ré, wedewati ĩsadaze hã.

¹² Tawamhã te te sãmri wamhã, ma tãma pẽ'ẽwara, Zacaria hã. Te te rosa'rata waihu'u õ di.

¹³ Tawamhã te tãma tinha:

— Zacaria, aipahi tõ. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô aimreme hã wapa, tiwi ĩrowaptẽrêzém na hã. Aimro te za oto ti'ra. Waptã'ã wapsi, ai'ra te za ĩsisi, Zuwã na.

¹⁴ Ai'ra hã aima waptã'ã aba wapsi, aima rowẽ wa'aba di za. Da'ahã norĩ ma zama, rowẽ za'ra di za.

¹⁵⁻¹⁶ Prédu wapsi, ĩsimiroti hã pire di za. Taha wa, te za ĩsimiroti pire na waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Uwa 'rã wa'u ĩsé hã te te 're hãsi mono õ di za. Duré âzé hã te te 're hãsi mono õ di za. Waptã'ã hawim haré, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré 're mo. Taha si, te za te te 're wapari pese. Taha wa, te za tisiré Izarazéhé nhihudu norĩ hã te te 're apawapto tinhimiroti na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti si, da te 're 'madã'ã pese za'ra mono da oto.

¹⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te za 're mo. Wahi'rada Eriasihi ne, te za 're mo, mreme pire na, duré waihu'u pese na. Tawamhã ai'ra nhimiroti zarina, te za damama norĩ hã ti'ra norĩ hã te te 're sawi pese za'ra. Duré dapo're õ wamhã, te za apã 're dasipizari za'ra, 're ĩdanomro wẽ mono zarina, oto 're danomro mono da. ãne wamhã, te za danhimiza'rese sô 're danhimipari za'ra, Danhib'apito zô. — ãne ma tô ĩwana ré ãma tãma rowasu'u, Zacariaha ma, hãwa hawi romhuri'wa hã.

¹⁸ Tawamhã Zacaria asa ma tô sadanha, romhuri'wa hã:

— E niha wa za asaze, tane na hã. Wa hã ĩhi uptabire oto. Duré ĩmro zama, ĩhi uptabire. — ãne hãwa hawi romhuri'wai ma, te tinha.

¹⁹ Tawamhã te duré asa tãma tinha:

— Wa hã Dabrizé, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Ta hã ma tô we ĩzatõ, rowasu'uwẽ hã te aima wasu'u da.

²⁰ Tazahã, ĩnhimirowasu'u na ĩzazei õ di, sena na. Taha wa, te za aima rob'manha 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, aimreme õ na, ai'ra waptã'ãzéb u. Ai'ra waptã'ã wapsi, te za apã aima tisõ, aimreme hã. — ãne ma tô tãma rowasu'u, Dabrizé hã.

²¹ Zahadu te rowi sô mapari za'ra ni, Zacariaha zô. Sô danhimipari za'ra wamhã, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, sô ĩrowaptã'ãzém na hã, 'ri para.

²² Tawamhã Zacaria hã ma tô oto datẽme watobro, rob u. Datẽme watobro wamhã, mreme waihu'u õ di. Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni:

— Marĩ hã ma tô sô'awi sabu Zacaria hã, danhotõ 'rowi, da te 're ĩrosawẽre za'ra mono ne hã. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni. Tawamhã, mreme waihu'u õ wa, ma tô tinhiptõmo na si dama rowasu'u.

²³ Tawamhã Zacaria, te te romhuri pari, te apã mo, ãma 're ĩdawata za'ra mono zém hawi, tinhorõwa u.

²⁴ Syry na ãma ronomro wi, ma tô tiwasã, Izabé hã. Tawamhã a'amo ĩmrotõ na ãma ĩsi'utõrĩzém na hã watobro õ di, tinhorõwa hawimhã.

²⁵ Tawamhã te sima tinha:

— ãhãna ma tô Wanhib'apito hã ĩpawapto. Da te oto ĩma 're nharĩ za'ra mono õ di za, ĩ'ra õ na hã. — ãne te tinha, Izabé hã.

Zezi za ĩwaptã'ãzém na, Dabrizé te te ĩwaihu'uzé wasu'u, Marizaha ma

²⁶⁻²⁷ Tawamhã a'amo ĩmropã hã Izabéhé ãma oto si'utõrĩ wamhã, ĩwasã na hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma we duré satõ ti'ai u, Dabrizé hã, hãwa ãma tãma ĩromhuri'wa hã. Nazaré u, ma we satõ, pi'õi ubuni ma, te te sadawa wasu'u da. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Nazaré hã. Pi'õ nhisi

hã, Mariza na ĩsisi hã. Ta hã, azarudu. Niwapsi, Zuzéhé me te za sina timro zahuré, apito Dawihi nhihudu me.

²⁸ Tawamhã ma tô we ĩtême wi, Marizaha u, hãiwa ãma romhuri'wa hã. ĩtême wisi wamhã, te tãma tinha:

— Mariza, rowê na 're aihãimana mono. 'Re ĩhãimana u'âsi mono, ma tô aiwêsã, Wanhib'apito hã. Taha wa, te za aima tinhopru, ĩwê uptabi na. — ãne te tãma rowasu'u, Marizaha ma.

²⁹ Tane nherê, Mariza hã te te waihu'u õ di, ĩsimirowasu'u hã. Taha wa, tipê'ê na, te sima tinha:

— E niha bâ, te õne ĩma tinha. — ãne te sima tinha.

³⁰ Tawamhã te duré tãma tinha, hãiwa hawi romhuri'wa hã:

— Mariza, aipahi tô. 'Re aimorĩ wê na, ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã aiwêsã.

³¹ Taha wa, te za aiwasã. Ai'ra te za aibã na aima podo. Ai'ra hã poto wapsi, Zezusi na te za ĩsisi.

³² Ai'ra hã prédu wapsi, dama pire na te za 're mo. 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra na ĩsisi hã za, danhipai u ĩpire uptabi 'ra na. Ta hã uburé Danhib'apito uptabi hã te za ti'ra ma pisutu, tihi'rata ne, si'apito da, Dawihi ne.

³³ Danhib'apito 're morĩ wa, Zacoho nhihudu sidâpâsi, te za ĩsib'apito 're sãmra. Õne u'âsi. Te za ãma 're sib'a'uwê u'âsi za'ra. — ãne te Marizaha ma rowasu'u, hãiwa hawi romhuri'wa hã.

³⁴ Tawamhã asa te tãma tinha, Mariza hã:

— E niha wa za ĩ'ra, aibã te sa'rese õ nherê. — ãne te tãma tinha.

³⁵ Tawamhã asa te tãma tinha:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono, te za we aipawapto, tiwaihu'u pese na aiwasã da, ai'ra da. Taha da, te za Tipê'êzani hã we atême satõ. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra na, te za ai'ra hã da te 're sisi za'ra. — ãne te Marizaha ma rowasu'u.

³⁶ Te duré tãma tinha:

— Ana wapté hã wa za duré aima wasu'u, Izabé hã. Si'ĩhi uptabi nherê, ma tô tiwasã. 'Ra waihu'u õ na, ma tô da te 're wasu'u za'ra. Tazahã, wasã ré sãmra ré hã, 6 na ma tô oto ãma ai'utõ, a'amo hã.

³⁷ Uburé marĩ hã tãma waihu'u pese di, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma. Taha wa, ma tô tiwasã. — ãne ma tô tãma rowasu'u.

³⁸ Tawamhã Mariza te asa tãma tinha:

— Wa hã, Wanhib'apito ma, romhuri'wa. Ta hã te te ĩma pisutu wa, wa tô ĩsima wê, ĩmreme hã. — ãne Mariza te tãma tinha.

Tawamhã te te tãma rowasu'u pari, ma tô mo apã hãiwa u, romhuri'wa hã.

Mariza ĩmorĩzé wasu'u, Izabéhé u

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã bâdã umro na ãma si'utõrĩ pari, ma tô Mariza hã sima robza'ra pese, tina waptéb u morĩ da, Izabéhé u. Tawamhã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, te ĩtême mo si'aba'ré na, 'ri ahã u, sa'a u. Tawamhã ma tô oto wi, Zacariaha nhorõwa u. 'Ri para u sébré wamhã, ma tô tina wapté hã sawi.

⁴¹ Tawamhã Izabé hã Mariza te te ĩsawizém na te te wapari wamhã, ma tô ĩwasã hã 're rési, ĩdi'i 'remhã. Tawamhã ma tô ti'ra wapté ma rowasu'u, Izabé hã.

⁴² 'Re ĩhãimana u'âsi mono pê'êzani te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina, rowê te, te mreme 'rãihã na tãma rowasu'u, ãne:

— A hã pi'õ norĩ nhipai u, ma tô aima tinhopru, ĩwê uptabi na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Ai'ra ma zama, te za tinhopru, ĩwê uptabi na, ai'uté norĩ nhipai u.

⁴³ Duré a hã Wanhib'apito na te za 're aimo. Taha wa, ĩma aipire di. Tane nherê, asisawi õ di, we ĩtême aimorĩ tô da. Taha wa, ĩma rowê di.

⁴⁴ Aimreme na ĩzawi wi, ma tō ĩ'ra hã 're rési, ĩdi'i 'remhã, rowē te.

⁴⁵ A hã aima rowē di. E tihai wa. Wanhíb'apito hã te te aima ĩnharĩzém na ãma sazei wa, sena na. Taha wa, aima rowē di. — ãne te ti'ra wapté ma tinha, Izabé hã.

Mariza, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

⁴⁶ Tawamhã Mariza te tinha:

⁴⁷⁻⁴⁹ — Wanhíb'apito ãma, wa za 're ĩwata u'âsi. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩnho'reptui'wa, te 're mo. Tãma ĩwapure nherē, ma tō ĩ'ãma rosa'rata. Taha wa, ĩpě'ē na, wa 're ĩto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwaih'u pe hã, ĩwē uptabi hã ĩwē na ma tō ĩma 'manha. Taha wa, ĩwē na te te ĩma ĩ'manharĩ wē na, te za dasima da te 're ĩwasu'u u'âsi.

⁵⁰ ĩmreme, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te za da'ãma 're pē'ézé u'âsi. Ōne u'âsi.

⁵¹ Tiwaih'u pese na 'rãwi sina 're ĩwata za'ra mono norĩ hã te za te te wama 're awano'õ.

⁵² Apito norĩ hã te za roti hawi te te 're azani, wapure na oto 're nomro mono da. Tipire na sina 're ĩwata za'ra mono õ norĩ si te za te te 're apisutu, pire na oto 're nomro mono da.

⁵³ Mra, da te 're sépata za'ra mono wamhã, sa'ētē na te za dama 're sōpru. ĩsibrob ahã norĩ hã te za sisiti te te 're azatõrĩ, ubana oto 're nomro mono da.

⁵⁴⁻⁵⁵ Duréihã wahi'rata norĩ ma, ma tō ropisutu, ĩsihudu sidâpâsi te te 're apawapto mono da. Taha wa, ma tō wa norĩ hã Izarazéhé nhihudu norĩ hã te te 're wa'apawapto, wa te tãma 're ĩromhuri za'ra mono hã. Simizawi pese wa, ma tō Abra'ãhã ãma 're pē'ézé u'âsi. Tiwi simani õ di. Duré ĩsihudu sidâpâsi, ma tō ãma 're pē'ézé u'âsi za'ra. Tiwi simani za'ra õ di.

ãne 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, Mariza hã.

⁵⁶ Tawamhã Izabéhé 'rata sãmra ré, ma tō a'amo hã si'ubdatõ ãma ai'utõ. Taha pari, te apã mo Mariza hã, tinhorõwa u.

Zuwã Batitaha waptã'ãzé wasu'u

⁵⁷ Tawamhã Izabéhé ãma ĩ'ra hã ĩsépu'uzé hã ma tō bâdã hã ĩwa waptãrã. Tawamhã ma tō tãma podo, 'watébrémi na.

⁵⁸ Poto wamhã, ĩ'rata 're ĩsõrõwa za'ra mono norĩ hã ma tō ĩwasu'u hã wapari za'ra. ĩsisãnawã norĩ zama, ma tō ĩwasu'u hã wapari za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tiwē hã te te tãma ĩsõmri na hã. Taha wa, te uburé ĩsabãdã 're to za'ra.

⁵⁹ Tawamhã bâdã hã ĩwaptã'ãzém na hã, 7 na ma tō ãma ai'utõ. Taha wa, awēm na ma oto sihãiwata nhizãri ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhíb'a'uwē 're morĩ da, ĩpibui pese zéb da, ma sihãiwata nhizãri ni. Tawamhã ĩmama nhisi na, te aré sisi za'ra ai'uté hã, Zacaria na, ĩsisãnawã norĩ hã.

⁶⁰ Tazahã, ĩna hã te tãma nharĩ za'ra:

— Maze di. Zuwã na, te za tinhisi. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁶¹ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— E mahãta ĩmama sisãnawã, ãma ĩsisizéb da hã. E Zuwã na, ma tō ti'manhisi. Mare di. ĩmama sisãnawã hã ãma 'manhisi õ di, Zuwã na. — ãne te ĩna ma nharĩ za'ra ni.

⁶² Tawamhã Zacaria te sadanharĩ za'ra, ĩ'ra nhisi na.

⁶³ Tawamhã tinhiptõmo na, ma tō dama tinha, ĩbaihã te te tãma âri za'ra da, ti'ra nhisi na te te rób'ui'ééré da. Tawamhã wedepo'ore hã ma tō tãma âri ni, ĩsyryre hã. Tawamhã ãne ma tō rob'ui'ééré: “Zuwã na ĩsisi hã za.” ãne ma tō tãma waih'u za'ra. Tawamhã ĩsisãnawã norĩ hã te ãma titob'uzu za'ra, tinhisi na te te sisi õ wa.

⁶⁴ Tawamhã ti'ra nhisi na te te rob'ui'ére pari, ma oto mreme watobro apã, Zacaria hã. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma te tiwata, sôpru wa.

⁶⁵ Tawamhã 'ri 'rata 're ìsi'ubumroi mono norĩ hã ìwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tipahi za'ra, õne hã tãma sa'rese za'ra õ wa. Tawamhã sa'a ãma, ma tô ìwasu'u wapari za'ra ni, daro mono bã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma.

⁶⁶ Tawamhã, da te wapari za'ra wamhã, ìwasu'u hã wẽ wa, te ãma rosa'rata u'âsi za'ra ni. Te duré ãma tasisadanharĩ za'ra ni:

— Prédu wamhã, e marĩ na te za 're hâimana, 'watébrémi hã. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni, ìwẽ na te te sada 'manharĩ wa, Zuwãhã zada, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

Zacaria, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma ìwatazé wasu'u

⁶⁷ Tawamhã Zacaria hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptom na, ma tô mre, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, ãne:

⁶⁸ — 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wẽ di, Wanhib'apito hã. Wẽ wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra. Wa norĩ hã Izarazéhé nhihudu, te za we oto wapawaptob za'ra, wanhitob'ru nhimiwada'uri hã wama wapu za'ra da, rowẽ na 're wasi'ubumroi mono da.

⁶⁹ Ma tô we oto watẽme satõ ìwaihu'u pe hã, Wanho'reptui'wa da hã, apito Dawihi nhihudu hã. Tãma ìromhuri'wa, Dawi hã.

⁷⁰ ãne duréhã, ma tô romhã ré rowa'õtõ za'ra dama, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, te te sima ìpisutu za'ra norĩ hã. Wẽ uptabi za'ra di.

⁷¹ Wazawi'õ'wa norĩ wi, ma tô wama ãma ropisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, te te 're wa'anho'reptui mono da, wawẽ'õ'wa norĩ, te te 're wawada'uri tõ za'ra mono da.

⁷² Te za tô te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'âsi, wahi'rata norĩ ma, te te ìropisutuzéb uwaibaba. Tô sena te te tãma ìropisutuzé hã, te za te te ãma 're a'uwaimrami u'âsi. Tiwi simani õ di za.

⁷³⁻⁷⁵ Duréhã ma tô Abra'ãhã ma tinha, tô sena ìsihudu te te 're wa'apawapto mono da, wawẽ'õ'wa norĩ wi, te te 're wa'anho'reptui mono da, wapahi ãna, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, duré ti'ai ãma ré, ìsõ'a 're wanomro mono da, wawẽ uptabi na.

ãne Zacaria hã ma tô dama tinha.

⁷⁶ Te duré tinha, ti'ra ma:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, danhipai u ìpire uptabi. A hã ìsadawa wasu'u'wa, te za 're aimo. ìsadawa wasu'u'wa na, te za aiwaihu'u za'ra ni. Datẽme te za 're aimo, Wanhib'apito wana, asimiroti na 're da'apawapto mono da, Wanhib'apito zõ danhimipari sina 're danomro wẽ mono da.

⁷⁷ Datẽme 're aimorĩ wamhã, te za 're ìda'apo're pu'u mo, ãne: “'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za te te aima 're apari 'wa, marĩ hã 're ì'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã. ãne te za te te 're asõ'reptu za'ra wa'wa.” ãne te za 're ìda'apo're pu'u mo.

⁷⁸ Wahuré te tãma 're hâimana, ìpẽ'êzézé hã, duré ìsimizawi pese zé hã. ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito hã. Taha wa, te za oto te te 're wa'anho'reptu, rowẽ na 're wanomro mono da. Bãdã 'rãi watobro wamhã, tâibã oto robra hã. Tawamhã dama 're rowẽ za'ra mono di za. Tane, Wanho'reptui'wa hã te te wama 're apari mono wamhã, marĩ, wa te 're ì'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, taha wa, wama 're rowẽ za'ra mono di za.

⁷⁹ Tawamhã ab're pipa te, robzei'õ u'âsi, 're wanomro mono õ di za. Te za oto te te 're wa'anhimroi wẽ, rowẽ na 're ìwanomro mono zém na.

ãne Zacaria hã te ti'ra ma rowasu'u.

⁸⁰Tawamhã 'watébrémi hã ma tô tiprédu. Ìhâiba hã siptete di, prédu wamhã. Tiwasété wi siptete wamhã, 're mori wẽ di. A'ubuni wi, te oto 're sãmra. Bâdâ Ìwa waptã'ã wapsi, te za datẽme 're mo, te te dama 're sadawa wasu'u mono da, Izarazéhé nhihudu norĩ ma.

2

Zezusihî waptã'ãzé wasu'u

Mateusi 1.18-25

¹⁻²Tawamhã Zuwã hã waptã'ã wamhã, ma tô Roma ãma danhib'apito Adusitu hã dama ti'ru, uburé danhisi na, da te daza'rata za'ra da. Dahâiba te te waihu'u da, ma tô dama ti'ru, daza'ratazé hã. Daza'rui mono bâ danhib'apito uptabi, apito Adusitu hã. Tawamhã ma tô dahâiba za'rata na sãna'rata za'ra ni, Sirenizu hã, Ìsadawa para te te dama 're roti mono ré, Siriza na ti'a nhisi ãma.

³Taha wa, dahi'rata za'ru u, ma tô 're danomro daro mono bâ, danhisi na da te 're daza'rata za'ra mono da.

⁴Taha wa, Zuzé hã te mo, tihi'rata za'ru u. Apito Dawi hã Ìhi'rata wa, tihi'rata za'ru u te mo, Berẽ u. Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Berẽ hã. Nazaré hawi te mo, Berẽ u. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Nazaré hã.

⁵Timro me, te tineb zahuré Marizaha me, Ìsisi na, da te dame rob'ui'ére zahuré da. Wasã ré, te saprõ.

⁶⁻⁷Tawamhã Berẽ u, ma tô aimasisi zahuré. Berẽ ãma simasisi ré, ma tô Ìwasã hã ãma sépu, te te ãma Ìrosõwada 'rada hã. Tawamhã ma tô tâma waptãrã, aibã 'rare hã. Waptã'ã wamhã, zazahã pa na ma tô ubu, Ìna hã. Te te ubu pari, ma tô tihi, nomro da, danhimizama hã 're Ìsaihuri mono zéb 're, wede're wa. 'Re Ìdanhimi'wara mono zéb ãma hã, 'ri 're baba hã tâma 'maihamana zahuré õ wa, ma tame tihi.

Pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ ma, romhuri'wa te te Ìrowasu'uzé wasu'u

⁸Tamemhã pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ hã ma tô mara bâre asimro, Berẽ 'rata. Tinhimizama te 'madã'ã'wa za'ra a'ubuni wi, rom na.

⁹Tawamhã tinhimizama te te 'madã'ã'wa za'ra ré, misi, ma tâma sihãiré za'ra, hãiwa hawimhã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa hã. Tawamhã aibã norĩ 'rata, rowa'a ma tô tâma rowa'a za'ra. Rowa'a sa'ëtẽ di, 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hawimhã. Tawamhã, Ìsisiwi rowa'a za'ra wamhã, ma tô tâma tipahi za'ra.

¹⁰Tawamhã hãiwa hawi romhuri'wa, te tâma nharĩ za'ra:

— Aipahi za'ra wa'aba tõ. Wa hã wa wei mo, rowasu'uwẽ hã te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Rowasu'uwẽ hã da te wapari za'ra wamhã, dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

¹¹Ã bâtã na ma tô waptãrã Berẽ ãma, danho'reptui'wa da hã, Dawihi za'rui ãma. Ta hã 'Re Ìhãimana u'ãsi mono te te Ìpisudu, Danho'reptui'wa da, uburé Danhib'apito da hã.

¹²Ìwaptã'ãzé hã tô sena na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ai'uté hã Ìsabu za'ra wa'wa. Wede're wa, te nomro, zazahã pa na, ubu ré. — ãne te tâma rowasu'u za'ra, hãiwa hawi romhuri'wa hã.

¹³Tawamhã awa'awi ma tô tâma sihãiré za'ra romhuri'wa norĩ hã, ahã uptabi na, hãiwa hawimhã. 'Re Ìhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata za'ra, ãne:

¹⁴— 'Re Ìhãimana u'ãsi mono hã sõprub di, hãiwa ãma 're Ìsãmra mono hã. Ma tô sima dawẽ, Ìwẽ hã te te dama 're anhomri mono da, rowẽ na 're danomro mono da oto, ti'ai ãma hã. — ãne te tinho're na ãma tiwata za'ra.

¹⁵Tawamhã romhuri'wa norĩ hã hãiwa u apã si'aba'rúi wamhã, pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ hã ma tô sima nharĩ za'ra:

— Oto wasi'aba'réi wa'aba Berē u, Wanhib'apito, marĩ te te wama ĩwaihu'u za'ra hã wa te sabu za'ra da. — Āne te si'ru za'ra.

¹⁶ Tawamhã si'aba'ré na te oto ai'aba'ré, Berē u. Tame ma tô sabu za'ra Mariza hã, Zuzéhé me. Ai'uté zama, ma duré sabu za'ra. Danhimizama sazé wa, wede're wa, te nomro.

¹⁷ Te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô Zuzé norĩ ma rowasu'u za'ra, hãiwa hawi romhuri'wa norĩ nhimirowasu'u na, ai'uté ãma hã.

¹⁸ Uburé da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, pone'ërebâ 'madâ'â'wa norĩ nhimirowasu'u na hã.

¹⁹ Mariza hã ĩsimirowasu'u na te te 're rosa'rata u'âsi, tipē'ē na.

²⁰ Taha pari, te apâ ai'aba'ré, pone'ërebâ 'madâ'â'wa norĩ hã. Morĩ sina, te ãma tiwata za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma, rowasu'u te te ĩwapari za'ra zém na, duré te te ĩ'madâ'â za'ra zém na. Hãiwa hawi romhuri'wa nhimirowasu'u zarina, tô sena na te te waihu'u za'ra wa, ma tô tinho're na ãma tiwata za'ra.

Zezusi na, da te ĩsisizé wasu'u

²¹ Romhuri misi ãma si'utõrĩ pari, ai'uté ĩwaptã'ãzém na hã, ma tô oto sihãiwata nhizãri ni. Ma tô duré sisi zahuré ĩna norĩ hã, Zezusi na. Ā hã ĩsisi hã waptã'ã õ ré, hãiwa hawi romhuri'wa te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina, ma sisi zahuré.

²²⁻²⁴ Tawamhã bådã ma tô oto ĩwa waptãrã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te ãma uwaimrami zahuré da, Zuzé norĩ hã, Marizaha me. Te za ãma uwaimrami zahuré, ti'ra na, duré pi'õ na. Āne Mozésihi nhimi'ui'ére hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na: “Aibã 'rare, waptã'ã wamhã, te te ãma ĩrosõwada 'rada hã te za ĩmama norĩ te te tãma 're sõmri za'ra apâ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma.” Āne ĩsimiroti hã. ĩsimiroti hãiba amo hã, ãne: “Pi'õ hã 're 'ra za'ra mono wamhã, te za maparane naire hã te te tãma 're sõmri za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. Naire õ wamhã, te za maparane utu'ure te te tãma 're sõmri za'ra, apâ tãma 're hãiba wẽ za'ra mono da, pi'õ norĩ hã.” Āne ĩsimiroti hã. Taha wa, ĩsimiroti zarina, te oto Zuzé norĩ hã tineb zahuré ti'ra ré, Zeruzarē u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ti'ra te te sõmri zahuré da, duré si te te tãma sõmri zahuré da, da te tãma zata zahuré da.

Simi'ãhã wasu'u

²⁵ Tawamhã aibã hã te 're sãmra Zeruzarē ãma, Simi'ã na ĩsisi hã. Wẽ na te 're mo, Simi'ã hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te 're 'madâ'â pese. Danho'reptui'wa zô, te 're simipari u'âsi, Izarazéhé nhihudu norĩ te te sõ'reptu za'ra da.

²⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ězani ré, te 're mo, Simi'ã hã. ĩpẽ'ězani hã ma tô tãma ropisutu, ãne: “Atã'ã õ ré, te za Danho'reptui'wa da hã ĩsabu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã.” Āne ma tô Simi'ãhã ma waihu'u siro.

²⁷ Tawamhã te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina, te oto mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u, Simi'ã hã. ĩsa'u si, ma tô tizasi zahuré, Zuzé norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te ãma uwaimrami zahuré da.

²⁸ Tawamhã Simi'ã, ma tô tipa ti'ã ĩ'ra hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma wata da. Āne te ãma tiwata:

²⁹ — Āhãna ma tô ãma ĩma ĩ'uwaimra, aimreme hã. Taha wa, ĩto na, wa za a'ré.

³⁰ Wa hã ĩtõmo na, wa tô oto sabu, danho'reptui'wa da hã.

³¹ Uburé da'udãna zama ĩpisudu hã wa tô sabu.

³² Rob'uiwēzé hã te te bådãdi uiwē wamhã, damorĩ wẽ di. Tane te za zudezu'õ norĩ ma, te te 're awaihu'u asimiroti hã, ãma 're nomro wẽ mono da. Wa norĩ ma, 're rowē za'ra mono di za, asib'a'uwē norĩ ma, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, ĩsabãdã za da te dasima 're wawasu'u wẽ u'âsi za'ra mono wa.

Āne te 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma tiwata, Simi'ā hā.

³³ Tawamhā Simi'āhā mreme, 'watébrémi āma te te wapari zahuré wamhā, ma tô āma titob'uzu zahuré, ĩmama norĩ hā, ĩna me.

³⁴⁻³⁵ Tawamhā Simi'ā hā te tiwi rowaptē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, te te 're pawaptob zahuré mono da. Marizaha ma, te duré tinha:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô ai'ra hā pisutu, watēme wei morĩ da, Izarazé na warom nhisi u. Tawamhā, watēme wei morĩ wa, te za da'ahā na danho'reptuzé hā da te dasina 're waihu'u za'ra. Tane nherē, da'ahā na danho'reptuzé hā da te dasina 're waihu'u za'ra mono ô di za. Danho'reptui'wa na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, te te pisutu nherē, niwapsi te za ai'ra hā dasiwi wē'ô ni, da'ahā na. Tawamhā da te dasiwi wē'ô wamhā, dama waihu'u pese di za oto, danhimirosa'rata wasédé hā ai'ra āma hā. Sib'ézé ĩ'wa pese na, da te 're danhihāri za'ra mono wamhā, dama 're rowē za'ra mono ô di za. Tane ai'ra hā da te dasiwi wē'ô wamhā, aipē'ézé ahā di za. — Āne te romhā ré Zezusihi na ma rowasu'u, Simi'ā hā.

Āna na, pi'ô nhisi wasu'u

³⁶⁻³⁸ Tawamhā pi'ô hā te 're hâimana, Āna na ĩsisi hā. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, pi'ô hā. ĩmama nhisi hā, Panuwé na ĩsisi hā. ĩhi'rata nhisi hā, Asé na ĩsisi hā. Ma tô oto si'ĩhi uptabi, Āna hā. Sahuré 're simasisi zahuré mono ré, ma tô āma tiwahub zahuré, 7 na. Tawamhā ĩmro, ma tô dârâ. Tiwi ĩdâ'ázém na hā ma tô oto āma tiwahub ahā, 84 na. Pi'ô hā te 're sāmra u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma, 'ri 'wawi wa'ra āma. Rowa'a ré zama, te āma 're wata, barana zama. Nimahā bâta na si, te sai āna 're sāmra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're mreme mono da. Tawamhā Simi'ā hā Marizaha ma, te te rowasu'u ré, ma tô ĩtēme tiwisi za'ra, Āna hā. Tawamhā ai'uté te te sabui wē te, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma te tiwata, sôpru wa. Tawamhā ma tô te te dama 're wasu'u, Danho'reptui'wa da hā, ai'uté hā. Danho'reptui'wa zô, 're ĩsimipari za'ra mono norĩ ma, ma tô te te 're rowasu'u za'ra. Ta norĩ hā te sô 're simipari za'ra, te te da'anho'reptu da, Zeruzarē āma.

Nazaré u, apâ ĩnebzé wasu'u

³⁹ Zuzé norĩ hā zahadu te aimasisi, Zeruzarē āma. Tame simasisi ré, ma tô āma uwaimrami zahuré, uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hā. Tawamhā te oto tineb zahuré apâ, tirob u. Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi u, te tineb zahuré apâ, Nazaré u. Tawamhā ma tô aimasisi zahuré apâ, tinhorôwa u.

⁴⁰ Tawamhā ma tô tiprédu, 'watébrémi hā. Hâiba nhiptete di oto. ĩsimiroti hā wē uptabi di duré. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're pawapto mono wa, wē uptabi di, ĩsimiroti hā.

Zezusi hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma, ĩsāmrazé wasu'u

⁴¹ Wahup sidâpâsi, te Zezusihi mama norĩ hā dame 're neb zahuré Zeruzarē u, dato hā da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb u hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te ĩdawaibuzém na āma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hā.

⁴² Tawamhā 12 na Zezusihi āma wahu wamhā, te duré ĩme timorĩ zahuré oto, dato u hā.

⁴³ Tawamhā dasi'rā'ôto pari, ĩmama norĩ hā ma tô dame tipusi zahuré, tirob u apâ neb zahuré da. Tazahā, Zezusi hā te zahadu nhamra, Zeruzarē āma, timama norĩ za'u. ĩsa'u ĩsāmra zahuré zém na hā te te waihu'u zahuré ô di.

⁴⁴ Dame morĩ newa, te ĩmama norĩ hā dame tineb zahuré apâ, tirob u, te te āma rosa'rata zahuré āna. Bâta bâ, te dame tineb zahuré. Tawamhā te sô

da'ab'madâ'â zahuré. Īsisānawā norī, te te sô ab'madâ'â zahuré. Īsiwadi norī zama, te duré sô ab'madâ'â zahuré. Tane nherē, ma tō sô amrami zahuré.

⁴⁵ Tawamhã, sô simrami zahuré wamhã, te apâ tineb zahuré, sô rītī zahuré da.

⁴⁶ Tawamhã si'ubdatō bādâ āma ne wapsi, ma tō sōpētē zahuré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa āma dame sāmra ré. Zudezu norī ma, rowahutu'wa norī me, te dame nhamra. Tame te Zezusi hã da'awapa, roti na. Te duré roti na da'azadanha, roti hã te te tãma waihu'u pese za'ra da.

⁴⁷ Zezusi hã roti te te waihu'u pese wa, ma tō āma tatob'uzu za'ra ni, ĩsimirowaihu'u na hã.

⁴⁸ Duré ĩmama norī hã te te 'madâ'â zahuré wamhã, ma duré āma titob'uzu zahuré. Tawamhã ĩna te tãma tinha:

— Ī'ra, e tiha da, ma tō āne hã wama ĩ'manha. Taré wa tō asô 're warītī, aimama me, wapē'ēzé sina. — Āne te ĩna hã tãma tinha.

⁴⁹ Tawamhã te asa tãma nharī zahuré:

— E marī da, ma tō ĩzô 're airītī aba mo. E ĩ'āma rowaihu'u aba āna, ĩmama nhorōwa āma ĩnhamra na hã.

⁵⁰ Tane nherē, te te waihu'u zahuré ō di, te te ĩnharīzém na hã.

⁵¹ Tawamhã Zezusi te ĩme timorī zahuré apâ, Nazaré u. Tame timama norī mreme, te te 're wapari pese. ĩna hã ĩ'ra tãma ĩsiwasu'uzéb zahuré na, te te 're rosa'rata u'âsi, tipē'ē na.

⁵² Tawamhã ma tō oto tiprédu, Zezusi hã. ĩsimiroti hã wē uptabi di. Wē na 're morī wa, ma tō wēsã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ĩsiré zudezu norī hã ma tō duré wēsāmri za'ra.

3

Zuwã Batita te te dama ĩrotizé wasu'u

Mateusi 3.1-12; Marcusi 1.1-8; Zuwã 1.19-28

¹ Tawamhã 15 na ma tō āma tiwahu, Tiberizuhu āma, danhib'apito na 're hâimana mono ré, Roma āma. ĩsadawa para, te Pōsi'u Piratu hã te te dama 're roti, Zudeza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Duré Erodi hã te te dama 're roti ĩsadawa para, Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Duré Erodihi no hã Piripi hã te te dama 're roti, ĩsadawa para, Itureza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma, duré Taraconiti na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma. Duré Risāniza hã te te dama 're roti, ĩsadawa para, Abireni na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma.

² Duré Anasi hã, Caipasihi me, dama pire uptabi na te 're tineb zahuré, sasedoti na hã. Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'āma romhuri'wa norī ma, pire zahuré di. Āne wamhã, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã timreme hã Zuwãhã ma tisō, a'ubuni u 're sāmra mono ré. Zacariaha 'ra, Zuwã hã. ĩsadawa para te te dama 're roti mono da, ma tō timreme hã tãma tisō.

³ Taha wa, Zuwã hã te oto datēme 're mo, Zodã pa 'rata, 're ĩsi'ubumroi mono norī u. Tawamhã, datēme 're morī wamhã, āne te te dama 're roti:

— Ma'āpé, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, marī 're ĩ'manharī wasété za'ra wa'aba mono zé hã te te aima pari za'ra wa'aba da. Tawamhã â dawabzuri hã wa za te aima 're ab'manharī 'wa. — Āne ma tō te te dama 're roti, Zuwã Batita hã.

⁴ Āne wamhã, ma tō sina uwaimra romhâ ré, Iza'iza te te dama ĩrowasu'uzé hã. Āne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, te te dama ĩrowasu'uzém na rob'ui'ére hã:

“Ni'wa hã te za te te dama 're rob'mahârâ, a'ubuni wi:

Bādâdi hã asiwi ropese aba, Wanhib'apito zô.

Īmana 'rãmi bādâdi hã sô sa'ra wa'aba, awa'awi da.

⁵ Sa'a wa'wa, rob'rehâ hã te za asiwi ĩsito wa'wa, aiwab da. Sa'a zama, te za asiwi ĩhâpâ 'wa. Bâdâdi nhi'oto wamhã, ĩmana 'rãmi te za asiwi ĩhiri 'wa, awa'awi da. Roptâi wamhã, te za asiwi ĩromhâpâ 'wa, aiwab da.

⁶ Tawamhã, watẽme wei wisi wamhã, te za aihĩni sabu za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã, Danho'reptui'wa da. ãne te za ni'wa hã te te dama 're roti, a'ubuni wi."

ãne romhã ré, ma tô ãma rob'ui'ére, Iza'iza hã.

⁷ Tawamhã da'ahâ na ma tô Zuwãhã u 're dasihutu, â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ mono da. Tawamhã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ mono õ ré, te ãne te te dama 're anharĩ:

— A norĩ wa'wa hã wahi ne, te 're anomro aba mo. E 'wa simiroti zarina, te we ĩtẽme ai'aba'réi wa'wa bété, taré â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra wa'aba wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzé wi, asisõ'reptu za'ra wa'aba da bâ, aiwasédé hã rẽme za'ra wa'aba õ nherẽ.

⁸ Sena na aiwasédé hã ĩrẽme za'ra wa'aba zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, te za oto 're anomro wẽ wa'aba mo. Duré Abra'ãhã nhihudu wẽ te, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'aihã za'ra wa'aba mono õ na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, ã êtẽ norĩ ma, te te nharĩ da, tãma si'a'uwẽ za'ra da, Abra'ãhã nhihudu oto 're nomro mono da oto, ãne hã.

⁹ Hâtãra hã ma tô ni'wa hã sarõtõ oto, wede te te ãma sari nhihãri da. Uburé wede hã 're ĩ'rãi pese za'ra mono õ hã te za te te ãma 're anhihãri. Tawamhã unhama u te za te te 're anhamra. — ãne te dama ãma simiré'é Zuwã hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihâzém na hã.

¹⁰ Tawamhã ĩsimirowasu'u hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te sadanharĩ za'ra ni, ãne:

— E marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni, ĩwẽ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama rob'manharĩ za'ra tõ da hã. — ãne te sadanharĩ za'ra ni.

¹¹ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo. Ni'wa hã, ti'uza ĩsõ'utu'u hã maparane wamhã, te za tihãiba amoi ma misi tisõ, uza õ wa. Duré ni'wa hã, tisa hã te za tihãiba amoi ma tisõ, sai õ wa. — ãne te tãma roti za'ra.

¹² Tawamhã danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã ma ĩtẽme aihutu, â dawabzuri te te tãma 'manharĩ za'ra da. Tawamhã ĩtẽme sihutu wamhã, te siwi 'mahã:

— Rowahutu'wa, wa norĩ hã bété e marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni ĩwẽ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama rob'manharĩ za'ra tõ da hã. — ãne te sadanharĩ za'ra.

¹³ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— ĩ'uwaibaba si, te za dawĩ 're ĩwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, rob'uiprazé hã. ãma dawĩ 're pararé za'ra wa'aba mono õ di za. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zuwã hã.

¹⁴ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te duré siwi 'mahã:

— Wa norĩ hã bété, e marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni, ĩwẽ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama rob'manharĩ za'ra tõ da hã. — ãne te sadanharĩ za'ra.

Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— Asiptete na, rob'uiprazé hã dawĩ 're waibu za'ra wa'aba mono õ di za. Duré asadawa nhipese na, rob'uiprazé hã dawĩ 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipawa'ãbã 'wa hã 're ĩwaibui aba mono na hã asima ãma 're rowẽ pese za'ra wa'aba mono. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã, Zuwã hã ma tô te te dama 're rowasu'u, Danho'reptui'wa, za we ĩmorĩ na hã. Tawamhã te dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

– Áté wanho'reptui'wa da hã romhutu na, te za wei mo. Áté Zuwã hã, wanho'reptui'wa. – ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

¹⁶ Tazahã, ãne ma tô dama tinha, Zuwã hã:

– Wa hã wa tô â na si â dawabzuri hã te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Ĩza'u si te za ĩma ĩpire uptabi hã wei wi. ĩma pire wa, ĩpara'uza wasisizé, te tãma wasihu waihu'u õ di za. ĩma ĩpire hã wei morĩ wapsi, te za Tipě'ězani hã te te aima 're anhomri 'wa, unhamã ro'o ne hã.

¹⁷ Wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o. Buru nho, da te 're upõrĩ za'ra mono parimhã, te za da te 're sa'wari za'ra, ĩsa'warizéb 're. Tawamhã ĩtomhã te za da te ãma ro'o za'ra. ĩro hã sa'ětē nherē, da te wĩrĩ waihu'u õ di za. Tane, ĩma ĩpire hã wei morĩ wapsi, te za da'ãma aipo'o, tridu upõrĩ za'wari ne, ĩtomhã za'wari ne. – ãne ma tô Zuwã Batita hã dama rowasu'u.

¹⁸ ĩwasu'uwē na te te 're da'apo're pu'u, Zuwã Batita hã. Tawamhã marĩ na hã ĩsimirowasu'u hã ahã di, 're danomro wē mono da, te te dama 're roti mono ré hã.

¹⁹ Tawamhã apito Erodihi ma, te duré tinha, wasété na 're morĩ wa. Tinoi mro, ma tô ti'â, Erodi hã. ĩnoi mro nhisi hã, Erodi na. Ma tô duré tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ. Taha wa, te tãma tinha, Zuwã hã.

²⁰ Taha wa, Erodi hã ma tô Zuwã hã dama ti'ru, dazazéb 're, da te sērē da. ãne wamhã, ma tô ĩsipai u tiwasédé hã 'manha, Erodi hã.

ZeZusi hã, â dawabzuri te te ĩ'manharĩzé wasu'u

Mateusi 3.13-17; Marcusi 1.9-11

²¹⁻²² Tawamhã dazazéb 're, zahadu da te sērē õ ré, te â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ, Zuwã hã. Te te dama ab'manharĩ parimhã, ZeZusihi ma zama, ma 'manha. Tawamhã ZeZusi hã te mre, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma. Mreme ré, hãiwa ma we si'ridawa, ĩsisi nõ'õmoi baba. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono pē'ězani hã ma we ĩtēme wi, utu'u ne. Hãiwa hawi, te we tãma tinha, ãne:

– A hã ĩ'ra. ĩma asawi uptabi di. Aima ĩto za'ětē uptabi di. – ãne te we tãma tinha, ĩmama hã.

ZeZusihi hi'rata norĩ wasu'u

Mateusi 1.1-17

²³ ZeZusi hã 30 na ãma ĩwahub ãma, ma tô romhuri na sãna'rata, Timama zadawa wasu'u na hã. Zuzéhé 'ra newa, ma tô ĩ'ra na, da te 're sisi za'ra. Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Eri na ĩsisi hã.

²⁴ Erihi poto'wa nhisi hã, Matati na ĩsisi hã. Matatihi poto'wa nhisi hã, Réwi na ĩsisi hã. Réwihhi poto'wa nhisi hã, Meti na ĩsisi hã. Metihi poto'wa nhisi hã, Zana'i na ĩsisi hã. Zana'ihhi poto'wa nhisi hã, Zuzé na ĩsisi hã.

²⁵ Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Matatiza na ĩsisi hã. Matatiza poto'wa nhisi hã, Amosi na ĩsisi hã. Amosihi poto'wa nhisi hã, Na'u na ĩsisi hã. Na'uhu poto'wa nhisi hã, Eziri na ĩsisi hã. Ezirihhi poto'wa nhisi hã, Nada'i na ĩsisi hã.

²⁶ Nada'ihhi poto'wa nhisi hã, Ma'ati na ĩsisi hã. Ma'atihhi poto'wa nhisi hã, Matatiza na ĩsisi hã. Matatizaha poto'wa nhisi hã, Seme na ĩsisi hã. Semehé poto'wa nhisi hã, Zuzé na ĩsisi hã. Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Zoda na ĩsisi hã.

²⁷ Zodaha poto'wa nhisi hã, Zuwãna na ĩsisi hã. Zuwãnahã poto'wa nhisi hã, Reza na ĩsisi hã. Rezaha poto'wa nhisi hã, Zorobabé na ĩsisi hã. Zorobabéhé poto'wa nhisi hã, Sarati'é na ĩsisi hã. Sarati'éhé poto'wa nhisi hã, Neri na ĩsisi hã.

²⁸ Nerihi poto'wa nhisi hã, Meti na ĩsisi hã. Metihi poto'wa nhisi hã, Adi na ĩsisi hã. Adihhi poto'wa nhisi hã, Cosã na ĩsisi hã. Cosãhã poto'wa nhisi hã, Emadã na ĩsisi hã. Emadãhã poto'wa nhisi hã, Ere na ĩsisi hã.

²⁹ Erehe poto'wa nhisi hã, Zuzuwé na ĩsisi hã. Zuzuwéhé poto'wa nhisi hã, Eri'ézé na ĩsisi hã. Eri'ézéhé poto'wa nhisi hã, Zorĩ na ĩsisi hã. Zorĩhĩ poto'wa nhisi hã, Matati na ĩsisi hã. Matatihi poto'wa nhisi hã, Réwi na ĩsisi hã.

³⁰ Réwihĩ poto'wa nhisi hã, Simi'ã na ĩsisi hã. Simi'ãhã poto'wa nhisi hã, Zuda na ĩsisi hã. Zudaha poto'wa nhisi hã, Zuzé na ĩsisi hã. Zuzéhé poto'wa nhisi hã, Zona na ĩsisi hã. Zonahã poto'wa nhisi hã, Eri'atĩ na ĩsisi hã.

³¹ Eri'atĩhĩ poto'wa nhisi hã, Mereza na ĩsisi hã. Merezaha poto'wa nhisi hã, Mena na ĩsisi hã. Menahã poto'wa nhisi hã, Matata na ĩsisi hã. Matataha poto'wa nhisi hã, Natã na ĩsisi hã. Natãhã poto'wa nhisi hã, Dawi na ĩsisi hã.

³² Dawihĩ poto'wa nhisi hã, Zésé na ĩsisi hã. Zéséhé poto'wa nhisi hã, Obedi na ĩsisi hã. Obedihĩ poto'wa nhisi hã, Bu'azi na ĩsisi hã. Bu'azihi poto'wa nhisi hã, Sara na ĩsisi hã. Sarahã poto'wa nhisi hã, Nasõ na ĩsisi hã.

³³ Nasõhõ poto'wa nhisi hã, Aminadabe na ĩsisi hã. Aminadabehe poto'wa nhisi hã, Ademi na ĩsisi hã. Ademihĩ poto'wa nhisi hã, Arini na ĩsisi hã. Arinihi poto'wa nhisi hã, Esirõ na ĩsisi hã. Esirõhõ poto'wa nhisi hã, Perezi na ĩsisi hã. Perezihĩ poto'wa nhisi hã, Zuda na ĩsisi hã.

³⁴ Zudaha poto'wa nhisi hã, Zaco na ĩsisi hã. Zacoho poto'wa nhisi hã, Izati na ĩsisi hã. Izatihĩ poto'wa nhisi hã, Abra'ã na ĩsisi hã. Abra'ãhã poto'wa nhisi hã, Tera na ĩsisi hã. Teraha poto'wa nhisi hã, Na'o na ĩsisi hã.

³⁵ Na'oho poto'wa nhisi hã, Serudi na ĩsisi hã. Serudihĩ poto'wa nhisi hã, Rada'u na ĩsisi hã. Rada'uhu poto'wa nhisi hã, Peredi na ĩsisi hã. Peredihĩ poto'wa nhisi hã, Ébé na ĩsisi hã. Ébéhé poto'wa nhisi hã, Sera na ĩsisi hã.

³⁶ Seraha poto'wa nhisi hã, Ca'ina na ĩsisi hã. Ca'inahã poto'wa nhisi hã, Apasadi na ĩsisi hã. Apasadihi poto'wa nhisi hã, Sē na ĩsisi hã. Sēhē poto'wa nhisi hã, Nowé na ĩsisi hã. Nowéhé poto'wa nhisi hã, Rameti na ĩsisi hã.

³⁷ Rametihĩ poto'wa nhisi hã, Matuzarē na ĩsisi hã. Matuzarēhē poto'wa nhisi hã, Enoti na ĩsisi hã. Enotihĩ poto'wa nhisi hã, Zareti na ĩsisi hã. Zaretihĩ poto'wa nhisi hã, Marere na ĩsisi hã. Marerehe poto'wa nhisi hã, Ca'ina na ĩsisi hã.

³⁸ Ca'inahã poto'wa nhisi hã, Enosi na ĩsisi hã. Enosihĩ poto'wa nhisi hã, Sete na ĩsisi hã. Setehe poto'wa nhisi hã, Adã na ĩsisi hã. Adãhã poto'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono.

4

*Zezi hã a'ubuni wi hâimana ré, Wa'uburé te te ĩpibuzé wasu'u
Mateusi 4.1-11; Marcusi 1.12-13*

¹ Tawamhã Zoda pa hawi, te oto mo Zezi hã, tirob u apã morĩ da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani ré, te 're mo. Taha si, te te 're waparĩ pese. Tawamhã ĩpē'ēzani hã te saprõ, a'ubuni u.

² A'ubuni wi hâimana ré hã, bådã hã ahã na ma tô ãma ai'utõ, 40 na. Tame hâimana ré, ma tô ĩtēme wi Wa'uburé hã, te te nasi pibu da, ĩsimiroti na te te saze da. Taha ré hã, sai ãna te tihãiba, Zezi hã. Taha wa, ma tô mra hã sēpata.

³ Tawamhã Wa'uburé hã te Zezusihi ma tinha, ãne:

— Sena a hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé êtē ma nharĩ, ĩ'u'êtē wapu na aima si'manharĩ da.

⁴ Tawamhã Zezi te asa tãma tinha:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére hã, ãne: “Dasa na si 're danhiptete za'ra mono õ di za.” — ãne te Zezi hã tãma rowasu'u, Wa'uburé ma.

⁵ Tawamhã Wa'uburé hã te Zezi saprõ, sa'a nhisi u. Tawamhã sa'a nhisi sima'wara wamhã, ma tô Zezusihi ma tinha, danhib'apito norĩ nhipti'ai mono bâ, te te rob'madã'ã mono da.

6-7 Tawamhã te te rob'madâ'â mono pari, te duré tãma tinha, Zezusihi ma:
 – Uburé danhipti'a hã ma tô ãma sômri ni, ãte da. Tawamhã te ãsima ãwëzëb uwaibaba, wa za dama tisõ. Aihirãtitõ, te za ãnho're ãma aime, asib'apito na ããma aiwata da. Tawamhã wa za aima tisõ danhipti'ai mono bâ, ate da. Tawamhã danhipai u, dama aipire di za. Duré asibrob ahã uptabi di za. – ãne te Zezusihi ma tinha.

8 Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

– Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô ãne rob'ui'ééré, ãbaihã na hã: “Uburé Danhib'apito uptabi ãma si, te za 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma si. Taha ma si, te za 're ãromhuri za'ra wa'aba mo, Asib'apito za'ra wa'aba ma si.” ãne ãmreme na rob'ui'ééré hã. – ãne te Zezusi hã tãma rob'rãzarõtõ.

9-11 Tawamhã Wa'uburé hã ma tô Zezusi hã saprõ Zeruzarë u, te te duré pibu da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zëb u, te saprõ, 'ri nhisi u sab da hãimo, 'ri 'rãihã uptabi nhisi. Tawamhã Zezusihi ma, te tinha:

– Sena a hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra wamhã, ma'ãpé ã hawi atobro, ti'ai u. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te za, u, hãiwa hawi we atëme satõrã za'ra, te te ai'madâ'â za'ra da, tãma ãromhuri'wa norã hã. Tinhib'rata na te za, u, siwi asapa, ëne hã te te ai'u'a õ'umhasite, aipara wi. ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa nhimirob'ui'ééré, ãbaihã na hã. – ãne ma tô Zezusihi ma sadawa 'rãzarõtõ, wa'rui'wa hã.

12 Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

– Mare di. “Asib'apito za'ra wa'wa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, marã hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono õ nherë, 're pibu za'ra wa'aba mono õ di za, ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zõ.” ãne ãmreme na rob'ui'ééré hã. – ãne te Zezusi hã duré tãma rob'rãzarõtõ.

13 Tawamhã Wa'uburé hã taré te te Zezusi hã pibui mono pari, te oto ãsiti mo, ãsimiroti na te te sazei õ wa, a'ã sadawa utu da.

Zezusi hã, tinhimiromhuri na te te ãsãna'ratazé wasu'u, Darireza ãma Mateusi 4.12-17; Marcusi 1.14-15

14 Tawamhã apã te mo Darireza u, Zezusi hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pë'ëzani ré, te 're mo. ãré 're morã wa, te waihu'u pese na 're mo. Tawamhã ma tô ãwasu'u hã wapari za'ra ni, Darireza ãma daro mono bâ.

15 Zezusi hã te te dama 're rowahutu, zudezu norã te, rowahutuzé mono bâ. Tawamhã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te ãma 're dawata za'ra, ãsimirowasu'u hã wë uptabi wa.

Zezusi ãprédubzëb ãma, da te dasiwi ãwë'õzé wasu'u Mateusi 13.53-58; Marcusi 6.1-6

16 Tawamhã Nazaré u te mo Zezusi hã, tiprédubzëb u. Sabadu sidãpãsi dame 're zasi mono wa, ma duré dame ãzé, zudezu norã te, rowahutuzëb u, romhuri zahãrizëm na hã. Tawamhã rowahutuzëb ãma sãmra wamhã, ma wahudu. Hãiwi te za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme ui'ééré hã te te dama sõré da.

17 Tawamhã ma tô tãma sômri ni, Iza'izaha nhimi'ui'ééré hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, Iza'iza hã. Tawamhã ma tô oto sima sõzi, ãbaihã hã. Te te sõzi wamhã, ma tô tisã, da te ãma ãrob'ui'ééré hã, ãne:

18 “Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô ãma tisõ, Tipë'ëzani hã. Ta hã ma tô ãpisutu, ãwasu'uwë na, ãsibrob'õ norã hã te 're apo're pu'u mono da. Ma tô we ãzatõ, dama romhuri'wa da, da te ãwaibu za'ra norã hã te 're apawapto mono da, apã oto 're nomro mono da, robze u'ãsi. Duré ãtob'a hã te 're ato pese mono da, ma tô we ãzatõ, datõmo wë na apã oto 're danomro mono da, robze na. Duré ma tô we ãzatõ, da te tãma 're ãmanharã wasété za'ra mono zëm hawi, te 're da'awaibui mono da.

19 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima ìropisutuzé hã ma tô ìwa waptãrã, tinhib'a'uwê hã te te 're ì'anho'reptui mono zéb da hã. Taha wasu'u na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tô wê ìzatõ.”

Ãne ma tô Iza'izaha nhimi'ui'ére hã dama sôré, Zezusi hã.

20 Tawamhã te te sôré pari, ma tô apã sito, ìbaihã hã. Tawamhã apã ma tô tãma tisõ, dapawapto'wai ma. Tawamhã ma tô nhamra, te te dama rowasu'u da. Uburé rowahutuzéb ãma ìsi'ubumro norĩ hã tãma rĩtĩ si'ê za'ra ãna, ma tô Zezusi hã siwi 'madã'ã pese.

21 Taha wa, ma tô Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Wa tô aima sôré za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme ui'ére hã. Ìwasu'u hã ma tô ìwapari za'ra wa'wa. ãhãna ìwapari za'ra wa'aba ré, ma tô oto we ãma uwaimra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. — ãne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra.

22 Tawamhã ìsimirowasu'u hã wê wa, aihĩni te ãma tawata za'ra ni. Mreme wê uptabi wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni. Tazahã, te dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— E niha õ hã simirowasu'u waihu'u pese di, Zuzéhé 'ra nherê. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

23 Tawamhã Zezusi te dama tinha:

— Áté da te dasima ìnharĩ za'ra zém na, te za ìma ìnharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Wawede'wa, ma'ãpé 'rãwi asipese.” Áté te za duré ìma ìnharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Ma'ãpé, ãmeb zama 're wa'apawapto mono, aiwaihu'u pese na, Capana'u ãma 're ìda'apawapto mono ne. Aiwasu'u hã wa tô wapari za'ra ni.” Áté, ãne te za ìma ìnharĩ za'ra wa'wa. — ãne te Zezusi tãma nharĩ za'ra.

24 Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zô, 're datob'uzu za'ra mono õ di, ìsipti'ai ãma wa. Mare di. Sô 're datob'uzu za'ra mono õ di za.

25-26 Ìwapari pese za'ra wa'aba. Wahi'rada Eriasi hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. Tawamhã ti'ai ãma 're morĩ ré hã, tã ãna hã ma tô da'ãma tiwahu, si'ubdatõ. Tã õ wa, mra hã te da te 're sépata za'ra. Tawamhã ìmrotõ ahã nherê, Izarazé na darom nhisi ãma, ma tô darob amoi u satõ, zudezu'õ u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Sido na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô pi'õ mrotõ u satõ, Sarepata na 'ri nho'õmo nhisi u.

27 Duré wahi'rada Erisezu hã 're morĩ ré hã, da'ahã na te 're danomro, ì'wa're ré hã, Izarazé na darom nhisi 'remhã. Tane nherê, aibã misi, ma tô pese, Na'ama na ìsisi hã, Siriza na 're ìhâimana mono hã zudezu'õ hã. — ãne, Zezusi ma tô tãma rob'rãzarõtõ za'ra.

28 Taha wa, ìsimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tazahi za'ra ni, rowahutuzéb ãma ìsi'ubumro norĩ hã.

29 Tawamhã ma tô sô tiwahutu za'ra, rob u te te siwi wazere da. Ma tô te te ãma robãdã za'ra, 'ri nho'õmo nhiti. Sa'a na, ma tô ãma siwi sai'u, sa'a nhisi hawi, ì'rã sipra u te te siwi me da.

30 Tazahã, ma tô dawa'wai baba ro'razã. Dahawi te oto mo.

Zezusi hã aibã ma, wa'uburé te te ìsatõrĩzé wasu'u

Marcusi 1.21-28

31 Tawamhã Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u, te mo Zezusi hã. Darireza ãma, Capana'u hã. Tame sabadu na te dama rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma.

32 Tawamhã mreme pire na te te dama rowasu'u wamhã, ma ãma tatob'uzu za'ra ni.

33 Tame te aibã hã dame nhamra, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma, wa'uburé ré 're ìmorĩ hã. Tawamhã aibã hã te sa'ëtê 'mahã, ãne:

³⁴ — Zezusi, Nazaré nhihudu, e marĩ zô, te we aimo. E wa'uprosi da, te we aimo. A hã ĩma aiwaihu'u pese di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono we te te asatõrĩ na hã. Aiwẽ uptabi di, a hã. — ãne te 'mahâ.

³⁵ Taha wa, ma tô Zezusi hã wa'uburé ma tinha, ãne:

— Tô'ã, we ĩma nharĩ tõi. Mo oto aiwatobro, aibâ hawi. — ãne ma tô tãma rob'ru, wa'uburé ma. Tawamhã sisa'u ma tô aibâ hã time ti'ai u, danho'a. Taha pari, ma aibâ hawi watobro. Te te u'a õ di.

³⁶ Tawamhã, da te 'madâ'â za'ra wamhã, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, uburé. Taha wa, te ãne dasima nharĩ za'ra ni:

— Ô hã mreme pire di. Waihu'u pese di. Dahawi si'aba're da, te za tãma rob'ru za'ra. Tawamhã te za dahawi ai'aba're. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

³⁷ Taha wa, Zezusihi wasu'u hã wa'uburé te te dama ĩsãmra na, ma tô ĩwasu'u hã ropé, daro mono bâ.

Zezusi hã, da'ahâ na te te 're ĩda'apese mono zé wasu'u

Mateusi 8.14-17; Marcusi 1.29-39

³⁸ Tawamhã ma tô watobro rowahutuzém hawi, Zezusi hã. Simahã nhorõwa u, te oto mo. Tame Simahã maprebaba sipi'õ hã, hâzé ré te nomro, wa'ro za'etẽ na. Taha wa, ma tô Zezusihi ma wasu'u za'ra ni.

³⁹ Taha wa, ĩsimiwaptâ u te ĩtẽme mo. ĩ'rata te za. Tawamhã ĩwa'ro ma, te tinha, wahâ da. Taha wa, ma tô tiwahâ. Awa'awi ma tô wahudu. Wahutu wamhã, ma tô tãma api za'ra, saihuri da.

⁴⁰ Tawamhã bâdâ sébrézéb u, ma tô we ĩtẽme ãwisi za'ra ni Zezusihi u, ĩsiwadi norĩ hã, ĩhâzé sipu'u norĩ hã. Tawamhã tinhib'rada, ma tô te te da'ãma aza'ra, misi si. Taha wa, ma tô tazéptâ'â za'ra ni.

⁴¹ Duré wa'uburé hã ma tô dahawi wairé. Da'ahâ na, ĩré 're ĩdanomro mono norĩ hawi, ma tô wairé, wa'uburé norĩ hã. Tawamhã dahawi wairébé sina, te ãne 'mahârâ za'ra:

— A hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra. — ãne te wa'uburé norĩ hã 'mahârâ za'ra. Zezusi hã, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na te te waihu'u za'ra wa, ma tô Zezusi hã ĩmreme hã tiwi sisisi za'ra sa'etẽ, ari'iwi dahawi wairébé da.

⁴² Tawamhã awẽ ma tô watobro, 'ri nho'õmo hawi, a'ubuni u morĩ da, Zezusi hã. Taha wa, ma tô sô danhopré. Da te sõpõtẽ za'ra wamhã, ma tô ãma ropti za'ra ni, nimomo danhiti morĩ tõi da.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã danhib'apito uptabi hã, te te dapawapto waihu'u pese di. Ta hã ma tô we ĩzatõ, ĩwasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u mono da, daza'rui mono bâ. Taha wa, a norĩ wa'aba si te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ĩwasu'uwẽ na hã. Uburé wa za ĩwasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

⁴⁴ Taha wa, te datẽme 're mo, zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ, ĩwasu'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u mono da, daro mono bâ.

5

Tepe ahâ wasu'u

Mateusi 4.18-22; Marcusi 1.16-20

¹ Tawamhã Zezusi hã te nhamra, ĩsõ'u zaihâ na. Zenezaré na ĩsõ'u nhisi ãma te nhamra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama sadawa wasu'u da. Da'ahâ uptabi na ma tô ĩtẽme dasito, da te wapari za'ra da.

² Tawamhã uba're maparane ma tô sabu zahuré. ĩsõ'u zaihâ na, te da'wa. Tepe na romhuri'wa norĩ hã ma tô ĩwana wairé. Abazipara, te oto upsõ za'ra.

³ Tawamhã Zezusi ma tô âzé, uba're wa, Simahã te 're. Tawamhã, uba're wa, sébré wamhã, te Simahã ma tinha, syry na te te ìré sa'ré da, supara'ré nhiti. Tawamhã uba're wa, te oto nhamra, te te dama rowasu'u da.

⁴ Tawamhã, te te dama rowasu'u pari wamhã, te Simahã ma tinha, ãne:

— Uba're hã asiré sari, â 'rehâ u, abazipara hã asiré norĩ me, tepe zô sãmra aba da. — ãne te Simahã ma tinha.

⁵ Taha wa, ma tô Sima hã asa tãma siwasu'u, ãne:

— Mara bâre, wa tô wei wa te sô sãmra. Tane nherẽ, wa te 'mai'âri za'ra õ di. Tepe õ di. Tane nherẽ, ì'ruzéb zarina wa za sô sãmra ni. — ãne te Zezusihi ma tinha asa. Tawamhã te oto sô sari za'ra, â wa'wa u.

⁶ Taha wa, abazipara, ma tô â wa'wa u sô sãmra. Tawamhã tebe hã ahâ na ma tô waibu za'ra, abazipara na. Taha wa, te aré te te sina sinarĩ, abazipara hã.

⁷ Tawamhã tisiré tepe mrami'wa norĩ zô ma tô pahamrimi zahuré, uba're ìhâiba amo hã te te ìtẽme sari zahuré da, te te ãma pawaptob za'ra da. Taha wa, te ìtẽme sari zahuré. Tawamhã uba're wa, ma tô sãmra za'ra, aibâ norĩ hã. Tebe hã uba're si'uiwa na hã 'masisi zahuré di. Tebe hã ahâ uptabi wa, te aré sina 'mazasi zahuré, uba're hã.

⁸⁻¹⁰ Tebe ahâ na te te awaibui wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Ti'adu norĩ zama, ma tô ãma titob'uzu zahuré, Zuwãhã me. Ta norĩ hã Zebedehe 'ra zahuré. Ìsiré tepe na, te te 're romhuri zahuré, Simahã siré. Tawamhã hi'rãtitõ, ma aime Zezusihi papara, Sima Pedru hã, tebe ahâ na te te 'madâ'â wamhã. ãne te Zezusihi ma tinha:

— Ì'rata asãmra õ di za. Te za oto aimo, ìnhiti. Wa hã ìwasétére di. — ãne te Zezusihi ma siwasu'u. Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Asina aipahi õ di za. Tepe na 're ìromhuri mono ne, te za oto ìma 're ìda'awaibui wẽ mo. — ãne te Zezusi hã Simahã ma tinha.

¹¹ Tawamhã uba're, ma tô sani za'ra, rob'ré u. Uburé ma tô marĩ hã rẽme za'ra, tinhimiromhuri za'ra zé hã, Zezusihi siré oto 're nomro mono da.

Aibã ì'wa're ré hã, Zezusi te te ìpesezé wasu'u

Mateusi 8.1-4; Marcusi 1.40-45

¹² Tawamhã Zezusi hã te nhamra, 'ri nho'õmo ãma. Tame te aibã hã 're sãmra, ì'wa're ré hã. Uburé ìhâiba na, ì'wa're hã. Tawamhã Zezusi te te sôpêtẽ wamhã, hi'rãtitõ ma aime, Zezusihi papara. Ti'ai u, ma tô ti'ubu na ropto. Tawamhã Zezusihi ma, te tinha, ãne:

— Apito, ìma aiwaihu'u pese di, asimipese waihu'u pese na hã. Taha wa, te za ìpe, asima ìwẽ wamhã. — ãne te tãma tinha.

¹³ Tawamhã tinhib'rada hã ma tô wahutu Zezusi hã, te te ãma upi da. Te te upi wamhã, te tãma tinha:

— Wa tô ìsima aiwẽ, te aipese da. Tãibã za oto aihãzé hã. — ãne te tãma tinha. Tawamhã awa'awi ma ì'wa're hã tãma apa.

¹⁴ Tawamhã Zezusi ma tô sina sadawa uwati, te te dama sina wasu'u tã da. Te tãma tinha, ãne:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wai u, te za aimo, aihãiba wẽ zô te te aihãiba 'madâ'â da. Taha parip si, te za tãma asõpru, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, Mozésihi nhimiroti zarina, dama aipibu pese zéb da, aipesezém na hã. — ãne te tãma tinha, Zezusi hã.

¹⁵ Tane nherẽ, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapari za'ra ni, daro mono bã. Taha wa, ma tô da'ahã na ìtẽme 're dasihutu, da te 're wapari za'ra mono da. Duré te te 're da'apese mono da, ma tô ìtẽme 're dasihutu.

¹⁶ Tane nherẽ, Zezusi hã ma tô dawĩ 're ne, a'ubuni u, 're mreme mono da, Timama ma.

*Aibâ ïhi'ré hã, Zezusi te te ïpesezé wasu'u
Mateusi 9.1-8; Marcusi 2.1-12*

¹⁷ Tawamhã apâ datême wisi wamhã, te nimahã bâta na dama rowasu'u, Zezusi hã. Te te dama rowasu'u ré, te ïrata ai'ubumro, parisezu norï hã. Rowahutu'wa norï me, te ïrata ai'ubumro, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norï hã. Ta norï hã ma tô itême sito Darireza hawi, duré Zudeza hawi, duré Zeruzarê hawi. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono tiwaihu'u pe hã, te te tãma ïsômri na, ma tô da'apese, Zezusi hã.

¹⁸ Tawamhã aibâ norï hã, ïhi'ré hã ma tô siwi ti'â, ïsimiwaptâ wa. Ma tô sima wê za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Zezusihi nho're te te siwi hiri da.

¹⁹ Tazahã da'ahã wamhã, te te siwi 'mazébré waihu'u ô di. Tawamhã 'ri nhisi hawi, ma tô tãma 'ri 're pu'u za'ra, te te siwi 'mazébré da. Tawamhã dawa'wa ma tô siwi tihi, Zezusihi nho're, ïsa'warizéb ré.

²⁰ Zezusi hã simiwaihu'u pese wa, ma tô âma saze za'ra. Taha wa, ma tô siwi ti'â, te te pese da. Zezusi ma tô sina waihu'u siro, te te âma ïsaze za'ra na. Taha wa, te ïhi'ré ma tinha, âne:

— ïsiwadi, aiwasédé hã 're ï'ab'manharï wasété mono zé hã te ai'âma 're ab'madâ'â mono ô di za oto. — Âne te ïhi'ré ma tinha, âne:

²¹ Tawamhã rowahutu'wa norï hã te parisezu norï me tãma nharï za'ra, tipê'ê na:

— E niha ma tô bété ô hã tãma tinha, ïmorï'ô ma. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wê ô di, aibâ ma, te te ïnharizé hã. Dawasédé hã da te 're ï'manharï wasété za'ra mono zé hã, ni'wa hã te te dama 're apari waihu'u mono ô di. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, dawasédé hã te te dama 're ï'apari mono da hã. — Âne te Zezusihi ma nharï za'ra, tipê'ê na.

²² Tawamhã Zezusi ma tô sina waihu'u za'ra, ïsimirosa'rata za'ra hã. Taha wa, te tãma nharï za'ra:

— E marï da, te âne ï'âma ïrosa'rata za'ra wa'wa.

²³⁻²⁴ Wa hã dawasédé hã te dama 're ï'apari waihu'u pese mono na, e niha te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ïwaihu'u za'ra wa'aba da hã. Aibâ ma, wa tô tinha, âne: “Aiwasedé hã 're ï'ab'manharï wasété mono zé hã, te ai'âma 're ab'madâ'â mono ô di za oto.” Âne hã ïmreme si wamhã, aima pibu præ za'ra wa'aba di tô. Â hã ïmorï'ô hã wahutu da, duré oto morï da, te tãma nharï wapsi, te za ïwaihu'u za'ra wa'wa, ïwaihu'u pese na sena na ïwaihu'u za'ra wa'aba da oto. Ti'ai âma dasiré ïpodo hã ïma waihu'u pese di, dawasédé te dama 're ï'apari mono da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para. Âne na asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba da, wa za ïhi'ré ma tinha, wahutu da.

Tawamhã ïhi'ré ma, te oto tinha:

— Ma'âpé, aiwahutu. Asa'warizé hã âri, asôrôwa u aimorï da oto. — Âne te aibâ ma tinha.

²⁵ Tawamhã awa'awi ma tô aibâ hã wahudu, danho'a. Tiza'warizé, ma tô siré ti'â. Tinhorôwa u, te oto mo. Morï sina, te âma tiwata, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma.

²⁶ Tawamhã uburé ma tô âma tatob'uzu za'ra ni. 'Re ïhâimana u'âsi mono âma, te tawata za'ra ni. Âne te dasima nharï za'ra ni:

— Aibâ te te ïpesezé hã, wê uptabi di. Âhãna, wa tô wasiwi 'madâ'â za'ra ni. — Âne te dasima nharï za'ra ni.

*Réwihi wasu'u
Mateusi 9.9-13; Marcusi 2.13-17*

²⁷ Tawamhã rob u, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, ma aibâ hã 'madâ, danhib'apito ma, dawï rob'ui'prazé ubumroi'wa hã, Réwi na ïsisi hã. ïsimiromhurizéb âma sãmra ré, ma tô 'madâ. Tame te da te tãma 're sômri

za'ra rob'uiprazé hã, ï'ubumrozéb ãma, danhib'apito nhimiwada'uri zarina. Tawamhã Zezusi hã ma tô ãne 'mahâ:

— We aimorĩ, ïsiré 're aimorĩ da oto.

²⁸ Tawamhã ma wahudu. Tinhimiromhurizé, ma tô tirë, Zezusihi siré 're morĩ da oto.

²⁹ Tawamhã Zezusi te te sawi da, ma tô tinhorõwa ãma dasa hã dama 'manha, sa'ëtê na. Zezusihi siré, te za dasa hã huri ni. Taha wa, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ hã te ï'rata ai'ubumro, ïsiré saihuri da, da'ahâ na. Ni'wam norĩ zama, te ïsiré tisa tihu.

³⁰ Tawamhã saihuri da, si'ubumroi ré, ma tô 'madâ'â za'ra parisezu norĩ hã, rowahutu'wa norĩ me. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra, Zezusihi siré 're ïnomro mono norĩ ma:

— E niha bâ, te bété dawazari asaihuri 'wa, rob'uiprazé ubumroi'wa norĩ siré, dawasété na 're ïdanomro mono norĩ siré zama. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

³¹ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Hâzé ãna 're ïnomro mono norĩ zô, dawede'wa hã 're siwasutu za'ra mono õ di, te te 're wede za'ra mono da. Ìhâzé ré norĩ zô si te za 're siwasutu za'ra, te te 're pese za'ra mono da.

³² Tane duré wa hã, dawë na 're ïdanomro mono norĩ zô, ïsitême 're ïhârâ mono da, we ïmorĩ õ di. Dawasété na 're ïdanomro mono norĩ zô si, 're ïhârâ mono da, wa wei mo, dawasédé hã da te 're rême pese za'ra mono da, 're danomro wë mono da oto. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

³³ Tawamhã ni'wam norĩ hã te Zezusihi ma nharĩ za'ra, ãne:

— Zuwã Batitaha siré 're ïnomro mono norĩ hã nimahã bâtâ na si, te sai ãna 're si'ubumro, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te 're romhuri za'ra mono da, parisezu norĩ zadawa 'madâ'â pese 'wa norĩ zama. ãnei õ di, asiré 're ïnomro mono norĩ hã. Te 're saihuri u'âsi, asiré. Te duré asiré te te 're âhuri. ãne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Aibâ hã ïmrozéb u, sô ïhârâ za'ra norĩ hã sihutu wamhã, e te za dasa hã tiwi sawi za'ra ni, saihuri ãna si'ubumro da, ta norĩ hã. Mare di. Aibâ ïmro da hã, ï'rata sãmra za'ra ré, te za tô ïsiré tisa tihu, to sina.

³⁵ Niwapsi te za bâdâ hã ïwa waptârã, aibâ ïmro da hã ïsiwadi norĩ wa'wa hawi, da te tiwi ï'âri za'ra zéb da hã. Tawapsi te za tô sai ãna 're si'ubumro, robzei ãna. — ãne ma tô Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra. ãne sô'awib õ nherë, te te si'ãma ïsimiré'ézé hã.

³⁶ Tawamhã te duré ãma romnhimiré'é, ãne:

— Zazahâ ïhâiwë hã e te za sizâri ni, ïhâ'ratare hã da te ãma hâiwa'aba da. Mare di. ãne wamhã, te za aiwamna, ïhâiwë hã. Duré ïhâtém na da te hâiwa'aba wamhã, aiwab õ di, ïhâ hã. Hâiwë hã õ di.

³⁷ Duré e romhâ 'manharĩ 'rata 're, te za uwa 'rãi wa'u ïsé hã da te 're sé, wa'ui ware õ ré. Mare di. Wa'ui ware õ ré, da te 're séme mono wamhã, oto wa'ui ware wamhã, te za romhâ 'manharĩ 'ratare hã sina wazu. Tawamhã uwa 'rãi wa'u ïsé hã te za asa'wa. Romhâ 'manharĩ hã te za duré hâihaiwamna.

³⁸ Ìtép si'uiwa na si, te za da te 're sé, rob'rãi wa'u zé té hã. — ãne te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra.

³⁹ Te duré tãma ãma simiré'é za'ra:

— Uwa 'rãi wa'u ïsé ï'ratare hã da te 're âhuri mono pari, e te za da te dasima 're wë za'ra, uwa 'rãi wa'u zé ïté hã. Mare di. Áté ïté hã da te dasima 're wë za'ra mono õ di za. Te za dasima da te 're nharĩ za'ra: “Ïwa'u 'ratare si, wë uptabi di.” ãne te za dasima da te 're nharĩ za'ra. — ãne te Zezusi hã tãma ãma simiré'é za'ra, sô'awib õ nherë.

6

Sabadu na, Zezusihi nhimirotizé wasu'u
Mateusi 12.1-8; Marcusi 2.23-28

¹ Tawamhã sabadu na, Zezusi norĩ hã ma tô ro'rahâri za'ra, amnho wa'wai baba, zudezu norĩ te, romhuri zahârizém na. Tawamhã tridu 'rã ne hã ma tô te te sima 'rãnhinarĩ, tinhib'rata na te te sima tomhâiwazu za'ra da, te te huri mono da, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã.

² Tawamhã parisezu norĩ hã te tãma nharĩ za'ra:

— Wahi'rada Mozési hã ma tô wama roti, sabadu na, wa te 're romhuri za'ra mono tô da. E marĩ da, te bété ãromhuri za'ra wa'wa, ãne te te wama roti ô nherẽ. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

³ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E apito Dawihi wasu'u na rob'ui'éré hã 're sôré za'ra wa'aba mono ã bâ, te te ãrob'manharizém na hã, tisiré norĩ me.

⁴ Mra te te simroi wamhã, ma tô ãzé 'ri para u, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u. Tawamhã sébré wamhã, ma tô 'ma'rẽ ã'u'êne hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, aré da te ãsa'ra za'ra hã. Duré tisiré norĩ ma, ma tô tãma a za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô aré pisutu, da'ãma romhuri'wa norĩ si, ã'u'êne hã te te 're ãhuri mono da hã, sasedoti norĩ si. Tane nherẽ, ma tô 'ma'rẽne za'ra, Dawi norĩ hã. — ãne Zezusi hã ma tô parisezu norĩ ma Dawihi wasu'u hã 'rãzarõtô za'ra.

⁵ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisudu, dasiré ãpoto da, ti'ai ãma. Taha wa, dama ãpire di, sabadu na roti hã te dama 're ã'apisutu mono zéb da hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Aibã ãsimizu'rã're hã, Zezusi te te ãpesezé wasu'u
Mateusi 12.9-14; Marcusi 3.1-6

⁶ Tawamhã sabadu ãhãiba amo na, ma tô duré ãzé zudezu norĩ te, rowahutuzéb u, Zezusi hã. Tame te duré aibã hã dame nhamra, ãsimire niwĩ ãsimizu'rã're hã.

⁷ Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô siwi 'madã Zezusi hã, sabadu na te te pese zô, romhuri zahârizém na hã. Parisezu norĩ me, te simiza'rese sina 'madã'ã za'ra. Mozésihi nhimiroti te te 'madã'ã ò wa, te te siwi wẽ'ô da, te 'madã'ã pese za'ra.

⁸ Tawamhã Zezusi ma tô sina waihu'u za'ra, ãsimirosa'rata za'ra hã. Tawamhã aibã ma, te tinha:

— Aiwahutu, dawa'wa asab da. — ãne te tãma tinha. Tawamhã aibã ma tô wahudu. Hãwi te za.

⁹ Tawamhã Zezusi ma tô ãma sadanharĩ za'ra, ãne:

— Wa za asadanharĩ za'ra wa'wa. E niha 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, sabadu na hã, romhuri zahârizé bãtã na roti hã. E ma hã ãwẽ, wa te 're ã'manharĩ za'ra mono zéb da hã sabadu na hã. E ma hã ãwẽ'ô. E wa te ãma 're ãpawaptob za'ra mono ò di za. E wa te ãma 're ãdanho'reptu za'ra mono ò di za. E niwamhã wa za taré wa te 're da'madã'ã za'ra, 're dadã'ã za'ra mono da. — ãne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra.

¹⁰ Tawamhã Zezusi te ab'madã, te te siwi ã'uirĩ za'ra norĩ hã. Tawamhã ãsimizu'rã're ma, te tinha:

— Ma'ãpé, asimizu wahutu. — Tawamhã ma tô tinhimizu wahutu, aibã hã. Tawamhã awa'awi ma tô tinhimizu pese.

¹¹ Tawamhã rowahutu'wa norĩ hã ma tô sada tizahi za'ra, Zezusihi zada. Tawamhã te sima rosa'rata za'ra, marĩ hã te te tãma 'manharĩ za'ra da.

Zezusi hã aibã 12 na te te ãpisutu za'ra zé wasu'u, tizadawa wasu'u'wa da
Mateusi 10.1-4; Marcusi 3.13-19

¹² Tawamhã êtê 'rãihã na ma tô Zezusi hã sai'u, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, mreme da. Tawamhã mara bâ te tãma mre.

¹³ Taha wa, awê wi ma tô sô tihârã za'ra, tizazei'wa norĩ zô. Tawamhã ãtême sihutu wamhã, ma tô pisutu za'ra, 12 na ãhãiba za'ra hã ãsiré 're nomro mono da. Ma tô oto sisi za'ra, tizadawa wasu'u'wa na.

¹⁴ Ta norĩ nhisi za'ra hã ãne: Sima Pedru, tinoi me, ãdéréhé me. Pedru na te za sisi té, Zezusi hã. Duré Ti'adu norĩ hã tisisãnawãi me Zuwãhã me, duré Piripi norĩ hã, Batoromezuhu me,

¹⁵ duré Mateusi norĩ hã, Tomehê me, duré Ti'adu, Apezuhu 'ra hã, duré Sima Zeroti,

¹⁶ duré Zudasi Ti'aduhu 'ra hã, duré Zudasi Icarizoti hã, dama ãhãiba nhomri'wa da hã.

Zezusi te te ãrowasu'uzé, duré te te ãda'apesezé wasu'u

Mateusi 4.23-25

¹⁷ Tawamhã Zezusi norĩ hã ma tô sa'a hawi si'ra za'ra. Tawamhã ti'ai haré u sihutu ô ré, te a'ã nhamra, sônhihãpã ãma, tizazei'wa norĩ me. ãsazei'wa norĩ hã ahã di. Tame duré da'ahã uptabi na, te sô ai'ubumro ni. Daro mono bâ, ma tô ãwana sô tasi'rã'õtô ni, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, duré Zeruzarê hawi, duré Tiru na 'ri nho'ômo nhisi hawi, duré Sido hawib zama. ã zaihã na Tiru hã, duré Sido hã, 'ri nho'u.

¹⁸ Zezusihi mreme hã da te wapari za'ra da, ma tô ãtême dasito. Duré te te da'apese da zama, ma tô ãtême ai'aba'rê ni, duré wa'uburé te te dama anhamra da. Tawamhã ma tô dama anhamra.

¹⁹ Simipese waihu'u pese wa, ma tô dasima wê za'ra ni, danhib'rata na da te upi za'ra da, rowê na oto 're dasi'ubumroi mono da.

Dama 're ãrowê za'ra mono zé wasu'u, robzei'ô na 're ãdasi'ubumroi mono zé wasu'u me

Mateusi 5.1-12

²⁰ Tawamhã Zezusi hã te tisiré 're ãnomro mono norĩ hã 'madã'ã pese za'ra. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

– ãté asibroã ãna, te oto 're anomro aba mo. Tane nherê, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za. 'Re ãhãimana u'âsi mono hã, Danhib'apito uptabi. Taha wa, ãsib'a'uwê 're anomro aba mono wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

²¹ – ãté mra, te oto 're ãsépata za'ra wa'aba mo. Tane nherê, te za robze na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi mra hã, ahã di za.

– ãté te oto 're ai'ry'ry wa'aba mo, aipê'êzé za'ra wa'aba wa. Tane nherê, te za robze na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za aipê'ê 're, 're ato za'ra wa'aba mo, rowê te.

²² – Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo. A norĩ wa'wa hã ãzazei'wa, 're anomro aba mono wa, ãté te za da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. ãté te za da te 're aiwê'ô za'ra wa'wa. ãté te za da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'wa. ãté aiwasédé hã te za taré da te ai'ãma 're sa'ra za'ra wa'wa. ãne wamhã, te za robze na 're aihãimana za'ra wa'aba mo.

²³ Rowê te, te za 're asarõtô za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'aba ma si, rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ô di za. Wahi'rata norĩ ma, ma tô rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra duré, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ ma. Taha wa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherê, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za. Niwapsi, 'Re ãhãimana u'âsi mono, te za marĩ ãwê hã te te aima 're sômri za'ra wa'wa, hãwa ãma asô 're ãsimi'wara aba mono hã. Taha wa, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za. – ãne romhã ré ma tô tãma waihu'u sirômo za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

²⁴ Taha pari, te uburé dama tinha oto:

— Áté asibro ahâ na, te a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi tâibâ za oto asibro ahâ za'ra wa'wa hã. Tawamhã robzei ô na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo.

²⁵ — Áté asai ahâ na, te a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Niwapsi, te za mra hã 're ísé-pata za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za robzei ô na 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

— Áté rowē te, te a'â aipē'ē na 're ato za'ra wa'aba mo. Niwapsi te za robzei āna 're asimroi wa'aba mo. Tawapsi te za 're ai'ry'ry wa'aba mo.

²⁶ — Tane duréhã ma tô aibã norĩ āma 're dawata za'ra. 'Re íhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, ma tô āma 're dawata za'ra, wahi'rata norĩ hã. Taha wa, a'â ai'āma 're dawata za'ra wa'aba mono nherē, niwapsi aima 're rowē za'ra wa'aba mono ô di za. — Āne ma tô dama rowasu'u, Zezusi hã.

Zezusihi nhimiroti wasu'u, da te 're ídazawi pese za'ra mono zém na

Mateusi 5.38-48

²⁷ Te duré dama tinha:

— Íwapari'wa norĩ, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, āne hã: Asawi'ô'wai wa'aba norĩ hã te za 're ísawi pese za'ra wa'aba mo. Duré ai'ruiwapari'wa norĩ ma, te za marĩ tãma 're í'manharĩ wē za'ra wa'aba mo, íwē na.

²⁸ Duré da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherē, te za da'āma 're aimreme zusi aba mo, 'Re íhâimana u'âsi mono ma, íwē hã te te dama 're anhomri mono da. Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherē, te za 'Re íhâimana u'âsi mono wi 're írowaptērē za'ra wa'aba mo, te te 're da'apawapto mono da.

²⁹ Ai'u'rata wi, da te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, dama āma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ô di za. Taré te za 're aipizari za'ra wa'aba mo, ai'u'rata amo niwĩ, da te 're aihã za'ra wa'aba mono da. Duré asi'ubuzé hã da te aiwi 're waibui wa'aba mono wamhã, dawí 're sawi za'ra wa'aba mono ô di za, asô'utu'u zama, da te aiwi 're waibui wa'aba mono da.

³⁰ Marĩ hã da te aiwi 're waptērē za'ra wa'aba mono wamhã, te za dama 're ísômri za'ra wa'aba mo. Áté ni'wa hã te za asibro hã aiwi âri 'wa. Tawamhã sô aihârã ô di za, apã te te aima sômri da.

³¹ Marĩ íwē si, da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're ídawē za'ra wa'aba mono ne, te za marĩ íwē si dama 're í'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, íwa'rãmi.

³² — Siwa'ru, te za 're ídazawi pese za'ra wa'aba mo. Dawasété na 're ídanomro mono hã, tizawi pese 'wa si, te te 're sawi pese za'ra. Tanei ô di, a norĩ wa'wa hã za. Āne wamhã, íwē na te te 're asawi za'ra wa'aba mono ô di za, 'Re íhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, te za uburé 're ídazawi pese za'ra wa'aba mo.

³³ Duré, uburé te za marĩ hã dama 're í'manharĩ wē za'ra wa'aba mo. Dawasété na 're ídanomro mono norĩ hã, tizawi pese 'wa norĩ ma si, te za te te tãma 're 'manharĩ wē za'ra. Tanei ô di, a norĩ wa'wa hã za. Āne wamhã, e niha te za 're í'umnhasi za'ra wa'aba mo, íwē na te te aima āma 're í'a'uwaimrami aba mono da hã, 'Re íhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, te za marĩ hã uburé dama 're í'manharĩ wē za'ra wa'aba mo.

³⁴ Duré, uburé te za dama 're asôprub za'ra wa'aba mo. Áté marĩ hã te za da te aiwi 're waptērē za'ra wa'wa, a'â dama 're sômri za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za dama 're ísômri za'ra wa'aba mo, íwa'rãmib zô 're asimnhasi za'ra wa'aba mono āna. Dawasété na 're ídanomro mono hã te marĩ hã tisiré norĩ ma si, te te 're sômri za'ra, te te siwi 're waptērē za'ra mono wamhã. Tawamhã te duré íwa'rãmib zô 're simnhasi za'ra. Tanei ô di, a norĩ wa'wa hã

za. Āne wamhā, ĩwē na te te 're asawi za'ra wa'aba mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Taha wa, te za uburé dama 're asōprub za'ra wa'aba mo.

³⁵ Dawasété na 're ĩdanomro mono ne, 're anomro aba mono ō di za. Uburé te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Asitob'ru norĩ zama, te za 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé te za marĩ hā tāma 're ĩ'manharĩ wē za'ra wa'aba mo. Āté marĩ hā te za da te aiwi 're waptērē za'ra wa'wa, syry na a'ā dama 're sōmri za'ra wa'aba mono da. Tawamhā te za tāma 're ĩsōmri za'ra wa'aba mo. ĩwa'rāmib zō 're asimnhasi za'ra wa'aba mono ō di za. Āne wamhā, te za ĩwē na te te 're asawi za'ra wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. ĩ'ra te za 're aihāimana za'ra wa'aba mo, danhipai u ĩpire uptabi 'ra hā. Marĩ wē na, uburé te dama 're sōpru. ĩsōprum na āma 're ĩdawata za'ra mono ō norĩ ma zama, te dama 're sōpru. Dawasété na 're ĩdanomro mono ma zama, te 're sōpru.

³⁶ Taha wa, te za Aimama aba ne, 're anomro aba mo, aiwē na. — Āne ma tô Zezusi hā tāma roti za'ra.

³⁷ Ma duré tāma waihu'u za'ra, āne:

— Dawasédé hā da'āma 're ĩsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiwi 're dawē'ō za'ra wa'aba mono ō di za. Tawamhā te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Dawasédé hā da'āma 're ĩsa'ra za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono ō di za. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, te te aima 're anharĩ aba mono ō di za. Marĩ, da te aima 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hā, asina 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ō di za. Tawamhā aiwasété'wa hā te te 're ab'madâ'â mono ō di za, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā.

³⁸ Asibrom na te za dama 're asōprub za'ra wa'aba mo, ĩsimarĩ'ō norĩ ma. Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te za marĩ hā ĩwa'rāmi sa'ētē na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Marĩ na asima 're asōprub za'ētē za'ra wa'aba mono ne, te za aima 're sōprub za'ētē za'ra wa'wa. Sa'ētē na dama 're sōmri za'ra wa'aba mono wamhā, te za sa'ētē na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, ĩwa'rāmi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Syry na dama 're sōmri za'ra wa'aba mono wamhā, te za syry na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. — Āne ma tô Zezusi hā tāma waihu'u za'ra.

³⁹ Tawamhā āne te tāma āma romnhimir'é za'ra:

— Ni'wam norĩ hā tob'a zahuré wamhā, nimomo sisaprōni zahuré wamhā, sisaprōni wē zahuré ō di za. Te za siré tiwaptā'ā zahuré, ab're u. — Āne ma tô tāma rowasu'u za'ra.

⁴⁰ Te duré tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Romnhoré'wa norĩ hā te te 're romnhoré za'ra mono ré hā, pire na 're hāimana waihu'u za'ra mono ō di, tāma ĩromnhoré'wa norĩ ma hā. Niwapsi te te 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're waihu'u za'ētē za'ra, tāma ĩromnhoré'wa ne hā. — Āne ma tô tāma rowasu'u za'ra.

⁴¹ Te duré tāma rowasu'u za'ra, āne:

— Āté wede wa'ōno hā atob 're, te nomro, sabui ō nherē. E niha te za bété sô ĩtōmo 'madâ, wede nhiprubre wazere da, asisānawā tōmo hawimhā.

⁴² Wede wa'ōno hā atob 're ĩnomro, sabui ō nherē, e niha te za tāma ĩnha: “Ropru hā a'ā te aima wazere, atōmo hawimhā.” Mare di. Wede wa'ōno hā te za a'ā atōmo hawimhā ĩwaze. Tawamhā te za sô airĩtĩ wē, wazere da, asisānawā tōmo hawimhā, wede nhiprubre hā. — Āne ma tô Zezusi hā tāma rowasu'u za'ra.

⁴³⁻⁴⁵ Tawamhā Zezusi ma tô da'āma āma romnhimir'é, rob'rā na, āne:

— Rowede hā wē wamhā, 're 'rāi wasété za'ra mono ō di za, wede wē wa. Wasété wamhā, 're 'rāi wē za'ra mono ō di za, wede wasété wa. 'Re 'rāi wē za'ra mono wamhā, te za āma waihu'u za'ra ni, rowede ĩwē na. E wab'ru u, te za 're aimo, rob'rā ĩse zō. Mare di. Wab'ru na 're simnhatā mono ō di, rob'rā ĩse hā. E aptob u, te za 're aimo, rob'rā ĩse zō. Mare di. Aptom na 're

simnhatã mono õ di, rob'raã ãse hã. Æne ni'wa hã 're morĩ wẽ wamhã, tipẽ'ẽ 're, tinhimirosa'rata wẽ hawim na, te za 're mreme wẽ u'âsi. Duré ni'wa hã 're morĩ wasété wamhã, tinhimirosa'rata wasété hawim na, te za duré 're mreme wasété u'âsi. Danhimirosa'rata zarina, te za tô õne u'âsi 're damreme zusi. — Æne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra.

'Ri'wa norĩ wasu'u
Mateusi 7.24-27

⁴⁶ Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, ma tô Asib'apito na asiwi 're ãnhisi za'ra wa'aba mo, ãnhimiroti hã 're 'madã'ã pese za'ra wa'aba mono õ nherẽ.

⁴⁷ Æté ni'wam norĩ hã te za we ãtẽme aihutu, ãnhimiroti hã te te wapari za'ra da. Tawamhã te te wapari za'ra wamhã, te za oto ãnhimiroti hã te te 're 'madã'ã pese za'ra.

⁴⁸ Taha wa, wa za ãnhimiroti 'madã'ã'wai ãma simiré'é, 'ri'wa na. Aibã hã ma tô ab're, 'ri da, ti'ai 'rowi ãne hã ãnomro u. Tawamhã ma tô ãma tipahã, ab're na. Ab're 'rehã di oto. Tawamhã ãtẽ nhisiwi ma tô 'ri, aibã hã. Tawamhã ãpré wamhã, ã hã ma tô 're praba, 'ri u. Tete na ma tô 'ri hã 'manha, aibã hã. Taha wa, rési ãna te 're sa, 'ri hã.

⁴⁹ Æté ni'wam norĩ hã te za ãnhimiroti hã tipo're na te te 're wapari za'ra. Tane nherẽ, te te 're 'madã'ã za'ra mono õ di za, ãnhimiroti hã. Taha wa, wa za ãnhimiroti 'madã'ã'õ'wai ãma simiré'é, 'ri'wa ãhãiba amo na. Aibã hã 'ri na'rata da, te te ab're õ di. Ti'a nhisiwip si, ma tô sima 'ri. Tawamhã 'ri u, ã 're praba mono wamhã, ã, ma tô 'marõwĩ, 'ri hã. Tãibã oto. Taha wa, ma tô aipru pese, 'ri hã. — Æne ma tô 'ri'wa na simiré'é dama Zezusi hã, da te waihu'u za'ra da.

7

Romanuhu ma romhuri'wa, Zezusi hã te te ãpesezé wasu'u
Mateusi 8.5-13

¹ Tawamhã te te dama roti parimhã, te oto mo Zezusi hã, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Tawamhã ma tô wi.

² Tame aibã hã te 're hãimana romanu hã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa. Tãma ãromhuri'wa hã te te sawi pese di. Hãzé na te oto nomro, tãma ãromhuri'wa hã. Hãzé ahã wa, te za oto dãrã.

³ Tawamhã hãzé na nomro ré, ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa, romanu hã. Taha wa, ma tô zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, Zezusihi zõ, ãhãzé ré hã te te pese da.

⁴ Tawamhã te te sõ ãsatõrĩ za'ra hã ma tô ãtẽme aihutu, Zezusihi u. ãtẽme sihutu wamhã, ma tô tãma rowasu'u za'ra:

— Aibã hã ãwẽ, romanu hã. Wẽ wa, pawapto na.

⁵ Wasiré õ nherẽ, te te 're wa'azawi pese. Taha wa, ma tô ãsiminhimi'ru zarina wama 'ri za'ra ni, wate da, rowahutuzé hã. Ta hã ma tô duré pawa'ãbã za'ra, 'ri'wa norĩ hã. — Æne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

⁶ Tawamhã Zezusi te ãsiré timorĩ za'ra. Ma tô oto rosahutu za'ra, 'ri u. Te te rosahutu za'ra wamhã, romanu hã ma tô tisiwadi norĩ hã 'mazatõrĩ za'ra, te te tãma 'mazadawa wasu'u za'ra da, Zezusihi ma. Tawamhã te te uzusi za'ra wamhã, ãne te tãma 'maïrowasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— Wasiwadi hã zudezu'õ nherẽ, ãtẽ asébré õ di za, u, ãsõrõwa u. A hã, u, aiwẽ di. Õ hã, u, wẽ prã ti. Wẽ prã wa, ãtẽ ãsõrõwa u asébré õ di za, u.

⁷ Wẽ prã wa, si'uihã na we atẽme morĩ õ di za, u, tãma ãromhuri'wa hã tãma pese da. Romhã na nherẽ, aimreme pire wa, te za, u, aimreme na tãma ãpe, rowẽ na tãma 're sãmra mono da.

⁸ Romanu hã, damreme ãpire hã tãma waihu'u pese di, u. ãsib'apito norĩ mreme hã tãma pire za'ra di, u. Duré õ hã, u, ãmreme hã pire di, tinhib'a'uwẽ

norĩ ma, da'wapéi'wa norĩ ma. Tawamhã, te te 'mazatõrĩ wamhã, te za, u, mo, ãsadawa para. Sô hârâ wa, te za u, ãtẽme wi, ãsadawa para. Duré marĩ hã tãma ãromhuri'wai ma, te te 'rui wamhã, te za, u, tãma 'manha, te te tãma ã'ruzéb uwaibaba. Taha wa, aimreme hã pire wa, te za, u, tãma ãpe, tãma ãromhuri'wa hã, rowẽ na tãma 're sãmra mono da. — ãne te Zezusihi ma sadawa wasu'u za'ra, romanuhu siwadi norĩ hã.

⁹ Tawamhã Zezusi hã ãne hã te te wapari wamhã, ma tô ãma titob'uzu, ãsimirowasu'u za'ra na, romanuhu ãma hã. Tawamhã ma aipi'ra, datẽme. Da'ahã uptabi na ãsarina ãsi'aba'rẽ norĩ u, ma aipi'ra. ãne te dama tinha:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. ã hã te te sina ã'umnhasizém na hã, niwa te ã'madá'ã õ, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai ãma hã. Ta norĩ hã te te ãma siwi wabzu õ di, te te sina ã'umnhasizém na hã. — ãne Zezusi hã te tinha, ãsarina ãsi'aba'rẽ norĩ ma.

¹⁰ Tawamhã apã ma tô ai'aba'rẽ, romanu siwadi norĩ hã, ãsõrõwa u. Sihutu wamhã, ma tô ãhãzẽ ré hã sabu za'ra. Rowẽ na te oto nhamra, hãzẽ ãna.

ãmrotõ 'ra hã, Zezusi te te ãhãiwa'utuzé wasu'u

¹¹ Tawamhã ãma ronomro õ ré, te Zezusi hã mo, 'ri wa'õtõ u. Na'ĩ na 'ri wa'õtõ nhisi u, te mo. ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã te ãsiré ai'aba'rẽ. Da'ahã na te duré ãsiré ai'aba'rẽ ni.

¹² Tawamhã 'ri wa'õtõ 'wawi wa'ra u, ma tô rob'uwe za'ra, Zezusi norĩ hã, 'ridawa u. Tawamhã ãwab'rere, ma tô dasiwi ãri ni, ab're u, ãmrotõ 'ra ãdá hã. Misire aibã ã'ra hã. Da'ahã na te ãsiré ai'aba'rẽ ni, ãmrotõ siré, ab're u.

¹³ Tawamhã ãmrotõ te te 'madá'ã wamhã, ma tô ãma tipẽ'ẽzẽ, Zezusi hã. Tawamhã ma tô tãma tinha, wawa tõ da.

¹⁴ Tawamhã ma tô oto ãtẽme wi. Te te ãri za'ra ré, ma tinhib'rata na ãrẽ upi. Taha wa, ma ãrẽ mazahãri za'ra. Tawamhã te oto 'mahã:

— Ai'repudu, wa za aima tinha: Ai'utu. — ãne te 'mahã.

¹⁵ Tawamhã ai'repudu hã ma tô udu. Sahã na te oto nhamra. Tawamhã tãma rowẽ wa, te oto mre. Taha wa, te Zezusi hã ãna ma ti'ru, ãne:

— ã ai'ra, ãma saprõni. — ãne te tãma tinha. Dã'ã zahã, oto sahã na sãmra wa, ma tãma tapẽ'ẽwara za'ra ni.

¹⁶ ãne te dasima nharĩ za'ra ni:

— Tinhib'a'uwẽ norĩ hã te za we te te 're wa'apawapto, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Ma tô we watẽme satõ, tizadawa wasu'u'wa hã. Mreme pire uptabi di. — ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, te tawata za'ra ni.

¹⁷ Tawamhã ãwasu'u hã ma tô wapari za'ra ni, daro mono bã, Zezusi te te ãhãiwa'utuzé wasu'u hã. Zudezu norĩ rob 'rata, 're ãdasi'ubumroi mono norĩ zama, ma tô ãwasu'u hã wapari za'ra ni.

Zuwã Batita hã Zezusihi u, tizadawa wasu'u'wa norĩ te te ãsatõrĩ zahuré zé wasu'u

Mateusi 11.2-19

¹⁸⁻¹⁹ Tawamhã Zezusi te te ãhãiwa'utuzé hã ma tô Zuwãhã ma wasu'u za'ra, ãsadawa 'madá'ã pese 'wa norĩ hã. Tawamhã maparane te sô tihãrã zahuré, Wanhib'apito u neb zahuré da, te te sadanharĩ zahuré da. ãne Zuwã te tãma nharĩ zahuré:

— Ane wa'aba wamhã, te za ãsadanharĩ 'wa, ãne: “E a hã Zuwã Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zõ, wa za 're wanhimipari za'ra.” ãne te za tãma ãzadawa wasu'u wa'wa. — ãne Zuwã hã ma tô tãma nharĩ zahuré.

²⁰ Tawamhã Zezusihi u, te tineb zahuré. ãtẽme simasisi wamhã, ma tô sadanharĩ zahuré:

— E a hã Zuwã Batita te te dama 're aiwasu'u mono, te we aimo. E zahadu aimawi zô, wa za 're wanhimipari za'ra. — ãne te sadanharĩ zahuré.

²¹ Tawamhã ãsô'a zahuré, te a'â da'apese da'ahâ na, Zezusi hã. Duré wa'uburé ré, 're ãdanomro mono hã ma tô dama anhamra. Duré ãtob'a norĩ hã ma tô ato pese, ahâ na.

²² Tawamhã te te da'apese parimhã, te oto tãma nharĩ zahuré, Zuwã Batitaha mreme 'madâ'â pese 'wa norĩ ma, ãne:

— Apâ te za ane wa'wa Zuwãhã u, tãma ãwasu'u wa'aba da. ãtob'a norĩ hã te pese za'ra wa, ma tô apâ te te 're rob'madâ'â za'ra. ãmorĩ'ô norĩ hã te oto para na 're nomro. Duré ã'wa're ré norĩ hã ma tô 're pese za'ra. Hãiba wẽ na te oto 're nomro. Duré ãpo'reptô norĩ hã te oto 're simipari za'ra. Duré 're ãdâ'â za'ra mono norĩ hã ma tô duré apâ 're hãiwa'utu za'ra. ãwasu'uwẽ hã ma tô duré ãsibrob'ô norĩ hã te te 're wapari za'ra. ãne na te za tãma ãrowasu'u za'ra wa'wa, Zuwãhã ma.

²³ Ni'wam norĩ hã, wa hã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa para we ãmorĩ na, 'rãwi'ãma 're siwawã za'ra mono ô wamhã, ta norĩ ma si tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u zahuré.

²⁴ Tawamhã apâ te tineb zahuré Zuwã Batitaha u, aibã norĩ hã. Tawamhã ãsa'u zahuré si, te Zuwã hã dama wasu'u wẽ, Zezusi hã. Da'ahâ na ãdasi'ubumroi mono norĩ ma, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

— A'ubuni u, ma tô 're anomro aba mo, Zuwã hã sabu za'ra wa'aba da. E tawamhã du teihi 'rãihã hã uware wa, rowa'u te te 're ãhãpã za'ra mono ne, Zuwã Batita hã roti da, sib'uware na 're hãimana mono wa, ma tô ãtẽme 're anomro aba mo. Mare di. Ta hã roti da, siptete na ma tô 're hãimana.

²⁵ E uza wẽ na 're si'uza mono wa, ma tô ãtẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Mare di. Uza wẽ na 're si'uza mono ô di. Uza wẽ ré 're ãnomro mono norĩ hã, te apito nhorôwa ãma 're si'ubumro. Uburé marĩ hã ãwẽ uptabi si, te tãma 're hãimana za'ra, ta norĩ ma.

²⁶ Ma'ãpé, ãma wasu'u za'ra wa'aba za. E 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai wa, te ãtẽme 're anomro aba mo, 're sabu za'ra wa'aba mono da. Tane tô. ãwana ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã, ãpire na te te siwi ãma wabzu za'ra ô di, Zuwã hã.

²⁷ Duréihã ma tô 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãne ãma rob'ui'ééré, Zuwãhã ãma, 'Re ãhãimana u'âsi mono mreme na: “ãzadawa wasu'u'wa, wa za aiwana satô, te te asô ropese mono da.” ãne duréihã ãma rob'ui'ééré hã, ãbaihã na hã.

²⁸ Te duré tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Uburé ãwana 're ãnomro mono norĩ hã te te siwi ãma wabzu za'ra ô di Zuwã hã, ãsimiromhuri pire na hã. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te 're ãda'azawi mono zé b zarina, te te 're ãda'apawapto mono zé hã, hãiba ré ré, te te waihu'u ô di za, Zuwã hã. Ni'wam norĩ si, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ si te za te te sina 're waihu'u za'ra, ãuirĩ na. Taha wa, ta norĩ hã te za pire na 're hãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhipai u. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã, tisiré norĩ ma, wapu na 're hãimana za'ra mono nherẽ, te za pire na 're hãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhipai u, ta norĩ si ãuirĩ na te te sina 're waihu'u za'ra mono wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te 're ãda'apawapto mono zé hã. — ãne ma tô Zezusi hã dama wasu'u, Zuwã hã.

²⁹ Tawamhã uburé ma tô ãsimirowasu'u hã wapari za'ra ni. Danhib'apito ma, rob'ui'prazé ubumroi'wa norĩ zama, ma tô dame wapari za'ra. Ta norĩ hã ma tô oto wapari pese za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti hã. Taha wa, ma tô Zuwã hã ãdawabzuri hã tãma 'manharĩ za'ra.

³⁰ Tazahã, parisezu norĩ hã rowahutu'wa norĩ me, ma tũ siwi wẽ'õ za'ra 'rãwi, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te sima ãda'awẽzẽ hã. Taha wa, te te siwi wẽ'õ za'ra wa, ã dawabzuri hã te te tãma 'manharĩ za'ra õ di, Zuwã hã.

³¹ Tawamhã Zezusi te durẽ dama tinha:

— E 'wam norĩ ãma, wa za ãma simirẽ'ẽ za'ra, ã nimosi dapoto tẽm norĩ ãma hã.

³² ãtẽ ai'utẽ norĩ ãma, wa za ãma simirẽ'ẽ za'ra. 'Ri nhi'riti wa, da te dasina 're ã'ubumroi mono zẽb ãma si'ubumroi rẽ, ãne ai'utẽ norĩ hã te za si'mahãrã za'ra: “Wa norĩ hã wa tũ aima rowamreme za'ra wa'aba ni arẽ, dasina damro wa, rowamremezẽm na. Tazahã, ãma ato za'ra wa'aba õ di. Durẽ da te dasina 're ti'a za'ra mono wa, rowamremezẽm na, wa tũ arẽ aima rowamreme za'ra wa'aba ni. Tazahã, a norĩ wa'wa hã wazu ai'ry'ry wa'aba õ di.” ãne te za si'mahãrã za'ra.

³³ Tane a norĩ wa'wa hã. Zuwã Batita hã te sai ãna nasi aimasisi. Durẽ uwa 'rãwi wa'u ãsẽ hã te te 're hãsi mono õ di. Tazahã, ãne 're hãmãna mono wa, ma tũ tãma 're ãnharĩ wasẽtẽ za'ra wa'aba mo, wa'uburẽ rẽ 're ãmorĩ na.

³⁴ Wa hã ti'ai ãma dasirẽ ãpodo hã dasazẽm na, wa 're ãsa. Uwa 'rãwi wa'u ãsẽ hã wa durẽ te dame 're hãsi. Tazahã, ãsa za'ẽtẽ na 're ãsai mono na, durẽ uwa 'rãwi wa'u zẽ zẽi 'wa na, ma tũ ãma 're ãnharĩ wasẽtẽ za'ra wa'aba mo. Durẽ siwa'ru 're ãdanomro mono norĩ siwadi na, ma tũ ãma 're ãnharĩ wasẽtẽ za'ra wa'aba mo.

³⁵ Tane tũ. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti hã, wẽ di. Tawamhã ãsimiroti hã da te dasima 're wẽ za'ra mono wamhã, te za ãwẽ hã da te 're waihu'u za'ra. Da te 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, ãwẽ hã dasiwi. — ãne Zezusi ma tũ tãma siwasu'u za'ra.

Simahã wasu'u

³⁶ Tawamhã aibã parisezu hã ma tũ Zezusihi zũ hã, ãme sa da. Taha wa, te Zezusi hã ãsõrõwa u mo. Tawamhã ma tũ nhamra tame, sa da.

³⁷ Tame 'ri wa'õtõ ãma hã ma tũ ãwasu'u hã wapa pi'õ hã, siwa'ru 're ãmorĩ hã. Parisezu nhorõwa ãma sa da, ãsãmra na ma tũ wapa. Taha wa, ma tũ simhi ti'ã, Zezusihi zarina, wedewa'u zadaze rẽ hã. Simhi hã, ẽtẽ'a 'manharĩ. Wa'ãbã za'ẽtẽ di, wedewa'u zadaze hã.

³⁸ Tawamhã Zezusihi babarã na ma tũ nhamra, wawa sina. Wawai wamhã, Zezusihi para nhisiwi, ma tũ ti'upĩni a'a. Taha wa, te tizẽrẽ na tãma u'õ. Tawamhã da te 're ãdatob'rata hãrã za'ra mono ne, tizadawa na ma tũ para hãrã. Ma tũ wedewa'u zadaze hã ãpara nhisiwi sa'wa, pi'õ na.

³⁹ Tawamhã, parisezu te te 'madã'ã wamhã, ma tũ tipẽ'ẽ na tãma tinha, Zezusihi ma:

— Tũ sena, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u'wai 'wa'ãhã, te arẽ ãwasẽtẽ na ãma waihu'u, pi'õi ãma hã. Tawamhã te arẽ tiwi sisawi, te te upi tũ da. — ãne ma tũ tipẽ'ẽ na tãma tinha.

⁴⁰ Tawamhã ãsimirosa'rada hã te te sina waihu'u wa, te aibã ma tinha, Zezusi hã:

— Sima, marĩ, wa za aima waihu'u, waihu'u da. — ãne te tãma tinha.

Tawamhã Sima te asa tãma tinha:

— Ma'ãpẽ, ãma waihu'u, marĩ hã te waihu'u da.

⁴¹ Taha wa, te Zezusi hã tãma rowasu'u oto, ãne:

— Aibã norĩ hã ma tũ rob'uiprazẽb õ wa, tarẽ a'ã dawi 'maiwaptẽrẽ zahurẽ. ãmorĩ'rada hã 500 na ma tũ dawi waptẽ. Durẽ ãhãiba amo hã, 50 na ma tũ dawi waptẽ. Niwapsi te za ãsõwa're're tãma sõmri zahurẽ, aibã ma.

⁴² Tawamhã rob'uiprazẽb õ wa, ãsõwa're're te te tãma sõmri zahurẽ õ di. Sõpru wa, ma tũ tãma waihu'u zahurẽ aibã hã, ãsõwa're're te te tãma sõmri zahurẽ tũ da. — ãne ma tũ Simahã ma rowasu'u, Zezusi hã. Tawamhã te oto ãma sadanha:

— E 'wa hã te za sawi pese, aibã ãsõpru hã. E 500 na te te tãma ãsõmri hã te za sawi pese. E 50 na te te tãma ãsõmri hã te za sawi pese. — ãne Zezusi te sadanha.

⁴³ Tawamhã Sima te asa tãma tinha:

— Até 500 na te te tãma ãsõmri hã te za sawi pese. — ãne Sima, te Zezusihi ma tinha.

Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tô. ã'uwaibaba ma tô ãma ãwaihu. — ãne ma tô ãma saze.

⁴⁴ Tawamhã pi'õ i u sipi'rai wamhã, te duré tãma tinha, Simahã ma:

— ãhãta, pi'õ hã. Tãma ãzawi pese di. A hã we ãzébré wamhã, â hã dama 'rui õ di, da te ãpara upsõ da. Pi'õ si ma tô ãpara upsõ, ti'upini na. Ma tô duré tizéré na ãpara u'õ.

⁴⁵ A hã we ãwisi wi, ãzawi õ di, ãtob'rata hãrã na. Pi'õ si ãzébré wi, ma tô ãpara hãrã.

⁴⁶ A hã dama ã'rui õ di, azeitona 'rã i wa'ui wam na da te ãzéré u'ré da, ãma robze da. Pi'õ hã wedewa'u zadaze pire hã ma tô ãpara nhisiwi sa'wa.

⁴⁷ Tãma ãzawi uptabi wa, ma tô ãma 'manharã wẽ. Marã hã te te 're ã'ab'manharã wasété mono zé hã ahã nherẽ, wa tô tãma tipa. Taha wa, tãma ãzawi uptabi di, te tãma apari wa. Dawasété ahã na 're dasisãmri za'ra mono õ wamhã, da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, dawasété ahã na te te dama 're ã'apari mono zé hã. Tawamhã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, dama sawi prã ti za. Dawasété ahã na 're dasisãmri za'ra mono wapsi, te za da te dasina 're waihu'u za'ra, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, dawasété ahã na te te dama 're ã'apari mono zé hã. Tawamhã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, dama sawi uptabi di za. — ãne ma tô Simahã ma waihu'u, Zezusi hã.

⁴⁸ Tawamhã pi'õ i ma, te oto tinha:

— Marã hã 're ã'ab'manharã wasété mono zé hã wa tô oto aima tipa. — ãne te pi'õ i ma tinha.

⁴⁹ Tawamhã Zezusihi mreme, ma tô pi'õ i ãma wapari za'ra, ãsiré ãsaihuri norã hã. Taha wa, ma tô tipẽ'ẽ na tãma nharã za'ra:

— E 'wa hã õ hã, marã, da te 're ã'manharã wasété za'ra mono zé hã, te te dama 're ã'apari mono hã. — ãne te tãma nharã za'ra, tipẽ'ẽ na.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi te duré pi'õ i ma tinha:

— ãzazei wa, wa tô aipawapto, aiwasédé hã rẽme pese da. Rowẽ na te za oto 're aimo. — ãne te pi'õ i ma tinha, Zezusi hã.

8

Pi'õ norã hã, Zezusihi siré ãsi'aba'rézẽ wasu'u

¹ Tawamhã ãma ronomro wapsi, te Zezusi hã datẽme 're mo, daro mono bã. 'Ri nho'õmo mono bã, te datẽme 're mo, 'ri wa'õtõ mono bã. Tawamhã datẽme 're morã wamhã, ma tô ãwasu'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na. Datẽme 're morã wamhã, aibã norã hã 12 na ãhãiba za'ra hã, te ãsiré 're nomro.

² Pi'õ norã zama, te ãsiré 're nomro, wa'uburé, te te tãma 're ã'anhamra mono norã hã. Duré, ãhãzẽ hã te te tãma 're ã'apari mono norã zama, te ãsiré 're nomro. Pi'õ nhisi hã, Mariza Madarena na ãsisi hã, wa'uburé hã, 7 na ãhãiba za'ra hã te te tãma ãsãmra za'ra hã.

³ Duré, Zuwãna na pi'õ nhisi hã. Cuzaha mro hã, apito Erodihã ma romhuri'wai mro hã. Duré, Suzana na pi'õ nhisi hã. Aimawi norã hã te duré ãsiré 're nomro, pi'õ norã hã, ahã na. Ta norã hã tinhimarã na, te Zezusi norã hã te te 're pawapto za'ra.

*Aibâ hã amnho poto mono da, te te ã'anhama mono zé wasu'u
Mateusi 13.1-23; Marcusi 4.1-20*

⁴ Tawamhã da'ahã na ma tô ãtẽme aihutu ni Zezusihi u, 'ri ahã mono bã, da te sabu za'ra da. Tawamhã, ãtẽme dasi'rã'õtõ wamhã, ma tô dama romnhimiré'é, ãne:

⁵ — Aibã hã te buru u mo, ti'ai hãibãdã na, amnho hã te te anhamra mono da, poto mono da. Tawamhã, amnho hã te te anhamra mono wamhã, nima norĩ hã bãdãdi zababa ma rere'e. Taha wa, ma tô dapara na nasi wati'i za'ra ni, tiwi ãrere'e mono hã. Sire hã ma duré te te uprosi, poto mono õ ré.

⁶ Ëtẽ nhisiwi, ma duré nima norĩ hã rere'e, amnho hã. Ti'a baihãire di, ãtẽ nhisiwimhã. Tawamhã, 'wanhipré wairébé mono wamhã, ti'ai wa'ro wamhã, ma 'wanhipré 'ré.

⁷ Nima norĩ hã ma duré rere'e, wab'ru wazari. Tawamhã siré ma tô 'wanhipré. Siré 'wanhipré mono wamhã, ma te te ubu, wab'ru hã. Taha wa, ma tô te te uprosi.

⁸ Ti'ai wẽ wa, ma duré nima norĩ hã rere'e. Ma tô oto 'rã. 'Rãĩ mono wamhã, 'rãĩ pese uptabi di, rob're hã. — ãne Zezusi ma tô dama rowasu'u.

Te duré dama tinha:

— Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba ãnhimirowasu'u na hã, waihu'u za'ra wa'aba da. — ãne te dama tinha.

⁹ Tawamhã Zezusihi siré 're ãnomro mono norĩ si, te sadanharĩ za'ra:

— E marĩ na, te ãma ãsimiré, amnho potozém na hã. — ãne te sadanharĩ za'ra.

¹⁰ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô dawĩ sawi, a'ã da te waihu'u tã za'ra da, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã. A norĩ wa'aba ma si, ma tô oto ãwasu'u hã aima waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, dama ãwaihu'u'õ hã. Taha wa, wa tô ãnhimiromnhimiré'é na si, te dama 're arowasu'u. Tawamhã dapo're na, da te 're wãpari za'ra mono nherẽ, da te waihu'u za'ra õ di za, ãma ãsimiré'ézẽ hã.

¹¹ — ãhãna, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, te ãma ãsimiré'ézẽ hã waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho potozẽ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme, te wasu'u.

¹² Amnho hã bãdãdi zababa ãrere'e mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãtẽ te za ãsadawa wasu'u hã taré tipo're na te te 're wãpari za'ra. Tawamhã te za Wa'uburé hã ãtẽme 're sihutu ãtẽ, te te tãma 're roti za'ra mono da, te te 're saze za'ra mono tã da, te te 're sã'reptu za'ra mono tã da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Tawamhã wa'rui'wa nhimiroti zarina, te te saze za'ra õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã.

¹³ Duré amnho hã ãtẽ nhisiwi ãrere'e mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãtẽ te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã te te 're wãpari za'ra, tipo're na. Tawamhã te za ãwasu'u ma 're to za'ra. Tazahã, õne haré te te 're saze za'ra mono õ di za. ãtẽ, te za te te 're saze hutu za'ra. ãtẽ rowaséde hã da te tãma 're 'manharĩ za'ra mono õ'umnhasite, te za apã 're sipizari za'ra.

¹⁴ Duré amnho hã wab'ru wazari ã'a mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãtẽ te za taré tipo're na te te 're wãpari za'ra, ãsadawa wasu'u hã. Tazahã, marĩ wamhã, õhõ ãma si 're nomro mono õ di za. ãtẽ, marĩ na si te za te te 're rosa'rata za'ra sima, ãtẽ rob'uipezém na si, ãtẽ titozém na si. Tawamhã rob'rã ãrã wẽ prã ne, 're hãimana wẽ uptabi za'ra mono õ di za.

¹⁵ Amnho hã ti'ai wẽ wa, te te ã'anhama mono hã, aimawi a'uwẽ, te wasu'u. Ta norĩ hã ãtẽ te za tipo're na te te 're wãpari za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã. Tawamhã te za te te 're 'madã'ã pese za'ra. Õne haré, te za ãsimiroti na 're nomro. Tawamhã rob'rã ãrã wẽ uptabi ne, hãimana wẽ uptabi na, te za oto 're hãimana za'ra. ãne amnho potozẽ wasu'u na, wa aima ãma

simiré'é za'ra wa'wa. — Āne, Zezusi te tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

¹⁶ Tawamhã rob'uiwêzém na te duré ãma simiré'é:

— Rob'uiwêzé hã da te ro'o wamhã, e piza'a na te za upsibi ni. E daza'warizéb 'rowi, te za sãrĩ ni. Mare di. Īsima'warazém na si, te za sô'awi da te 're sôré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'uiwêzé hã.

¹⁷ Tane, ĩmreme hã a'â te dama ĩwaihu'u'õ hã te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Taha wa, wa tô rob'uiwêzém na ãne ãma simiré'é.

¹⁸ — Taha wa, ma'ãpé ĩmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono. Tawamhã ĩzadawa wasu'u hã te za te te aima 're waihu'u za'ëté za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. ĩmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za apâ te te aiwi 're awaibui wa'wa, ĩzadawa wasu'u hã. Tawamhã ĩmreme waihu'u'wa na, 'rãwi 're asi'madã'â ze za'ra wa'aba mono nherẽ, te za ĩmreme waihu'u'õ'wa ne, oto 're anomro aba mo. — Āne te Zezusi hã tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma rowasu'u za'ra.

Zezusihi na wasu'u, ĩno norĩ wasu'u me

Mateusi 12.46-50; Marcusi 3.31-35

¹⁹ Tawamhã Zezusihi u, te ĩna hã mo, ĩno norĩ me. Te te sabu za'ra da, te ĩtẽme ai'aba'ré. Tazahã, da'ahã uptabi wamhã, ĩtẽme sisisi waihu'u õ di.

²⁰ Tawamhã Zezusihi ma, ma tô ni'wa hã rowasu'u, ãne:

— Ano norĩ hã te rowi asô aimasa, ana me. Te sima wẽ za'ra, te te asabu za'ra da. — Āne ma tô tãma rowasu'u ni.

²¹ Tawamhã Zezusi te uburé dama tinha:

— Ni'wam norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhã, duré te te 're 'madã'â pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã ĩna, duré ĩno. — Āne Zezusi ma tô dama waihu'u.

Zezusi hã rowa'u'u ma, te te ĩnharĩzé wasu'u

Mateusi 8.23-27; Marcusi 4.35-41

²² Tawamhã bãtã na, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra:

— Oto zara u, wa te saprĩ za'ra wa'aba. — Āne te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma. Tawamhã uba're wa, ma tô asisi, zara u te te saprĩ za'ra da, ĩsõ'u na.

²³ Tawamhã te te siré sari za'ra ré, te oto Zezusi hã nhono, uba're wa. Sõtõ ré, ma tô rowa'u'ũsa'ẽne hã watobro. Taha wa, uba're 're, ma tô â hã âzé. Uba're 'remhã, â hã 'masisi wamhã, simimnhasi di oto.

²⁴ Taha wa, ma Zezusihi u tiwahutu za'ra, te te siwi utu da. Tawamhã ãne te siwi 'mahã:

— Rowahutu'wa, rowahutu'wa, wa za ai'utõrĩ ni. — Āne te 'mahãrã za'ra. Tawamhã Zezusi ma tô udu. Ma tô wahudu. Rowa'u'u ma, te tinha, te te sazãri da. Duré â ma, te tinha, âtu da. Taha wa, ma tô sazã, rowa'u hã. Ma tô ti'ãtu oto.

²⁵ Tawamhã tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, te tinha:

— E niha bã asiwi ĩ'umnhasi aba õ di. — Āne te tãma nharĩ za'ra. Taha wa, te sima nharĩ za'ra:

— E niha õ hã aibã hã. Rowa'u'u ma, te tinha. Tawamhã rowa'u hã ma tô sazã. Duré, â nhibzaihã ma, te tinha. Taha wa, ma tô ti'ãtu. ĩmreme hã ma tô wapari zahuré. — Āne te sima nharĩ za'ra. Mreme pire wa, ma ãma titob'uzu za'ra. Õne hã tãma sa'rese za'ra õ wa, ma tô tãma tipahi za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

Zezusi hã, aibã hawi wa'uburé te te ĩsatõrĩ za'ra zé wasu'u

Mateusi 8.28-34; Marcusi 5.1-20

²⁶ Tawamhã Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, te ãsõ'u na siré sari za'ra, te te saprĩ za'ra da, zara u, Zezusi norĩ hã. Tawamhã ma tô oto aihutu zara u, Zeraza na danhipti'a nho'õmo nhisi niwĩ.

²⁷ Tawamhã uba're hawi, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, ma tô aibã hã ãtẽme wi, wa'uburé ré 're ãmorĩ hã. 'Re si'uzã mono õ di oto, aibã hã. Ai'uréiwi, te oto 're mo. Duré 'ri 're, 're sãmra mono õ di oto. Adã'ã 'ru ãma si te oto 're sãmra, êtẽ wa, ab're sirõmo ãma. Tame 're hãimana mono ré hã, ma tô ãma tironomro pese.

²⁸⁻²⁹ Aibã hã da'rata 're sãmra mono ré, ma tô da te 're 'madã'ã za'ra, 're pusi tã mono da. Ma tô da te dasiwi 're hi wasisi, ãsi'uwazi nhorõ rutu na. Te duré da te dasiwi 're pa wasisi. Tazahã, tihi wasisizé hã te te sina 're anhinarĩ, tipawasisizéb zama. Taha pari, te wa'uburé hã te te siwi 're saprõni, a'ubuni u. Tawamhã aibã hã Zezusi te te 'madã'ã wamhã, ma tô 're sadari. Taha wa, hi'rãtitõ ma aime, Zezusihi papara. Tawamhã mreme 'rãihã na te tãma tinha, ãne:

— Zezusi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, e marĩ ããma 'manharĩ da, te we aimo. ãazãri õ di za. ãne, wa ãsina aipa'uwati. — ãne te Zezusihi ma tinha, wa'uburé ma, te te rob'rui wa, aibã hawi watobro da.

³⁰ Tawamhã Zezusi hã te sadanha, ãsisi zõ:

— E niha asisi hã.

— Ahã na, ãnhisi hã. — ãne te aibã hã tãma sisisi, wa'uburé hã ãma ahã wa.

³¹⁻³² Tawamhã romhutu na te uhãbã norĩ hã tisa te te 're huri ahã na, sa'a zahãpã para wi. Tawamhã wa'uburé norĩ hã te Zezusihi wi rowaptẽrẽ za'ra sina, rob'rehã u te te satõrĩ tã za'ra da. Uhãbã u, te te satõrĩ za'ra da, te sina rowaptẽrẽ za'ra, uhãbã hãiba 're, 're si'ubumroi mono da. Taha wa, ma tô Zezusi hã ãma saze za'ra.

³³ Tawamhã aibã hawi ma tô wairé wa'uburé norĩ hã, uhãbã u si'aba'rẽ da, ãhãiba 're, 're si'ubumroi mono da. Tawamhã, ãtẽme sisisi wamhã, uhãbã norĩ hã te sisa're, wara sina. Sa'a hawi, te pi'reba sisa're, ãsõ'ui u. Tawamhã ãi ba ma tô rere. Taha wa, ma ai'utõ uburé.

³⁴ Tawamhã uhãbã 'madã'ã'wa norĩ hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, te ãsiti datẽme sisa're, wara sina. 'Ri nho'õmo ãma, ma tô dama rowasu'u za'ra. Rom na, 'ri wa'õtõ ãma zama, ma tô dama rowasu'u za'ra.

³⁵ Tawamhã ãsimirowasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, te ãtẽme ai'aba'rẽ ni, da te sabu za'ra da. Zezusihi u dasihutu wamhã, ma tô aibã hã 'madã'ã za'ra ni, wa'uburé ãhawi ãwairébẽ hã. Uza ré, te oto nhamra Zezusihi papara, rowẽ na. Tawamhã tãma rowẽ wa, ma tô tãma tipahi za'ra, dama 're ãrowẽ za'ra mono zé hã tãma sa'rese za'ra õ wa.

³⁶ Tawamhã ãma ã'madã'ã za'ra 'wa norĩ hã te aibã wasu'u hã dama wasu'u za'ra, ãsihutu norĩ ma. Aibã, Zezusi te te ãpawaptobzẽm na, te tãma rowasu'u za'ra.

³⁷ Tawamhã aibã wasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tipẽ'ẽwara za'ra. Taha wa, te Zezusihi ma rob'ru za'ra, ãrom nhiti morĩ za'ra da. Aihĩni te tãma rob'ru za'ra, Zeraza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã.

Tawamhã Zezusi te za oto ãzẽ, uba're wa, danhiti morĩ da.

³⁸ Tawamhã aibã te sina 'mahã, Zezusihi siré 're morĩ da, te te tãma pisutu da, wa'uburé ãhawi ãwairébẽ hã.

Tane nherẽ, te Zezusi hã aibã ma tinha, ãne:

³⁹ — Apã aimorĩ, asõrõwa u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ãwẽ na te te aipawapto-bzẽm na asisãnawã norĩ ma, asiwasu'u da. — ãne te aibã ma tinha.

Tawamhã aibã te oto mo, tinhorõwa u, 'ri baba dama siwasu'u mono da, Zezusi te te ãpawapto-bzẽm na hã.

ZeZusi, Zairuhu 'ra te te ihâiwa'utuzé wasu'u, bâdâdi wâi wa, pi'ô hã te te ipesezé wasu'u me

Mateusi 9.18-26; Marcusi 5.21-43

⁴⁰ Tawamhã ma tô ZeZusi norĩ hã apâ saprĩ za'ra, zara u. Zara niwĩ, ma tô da'ahâ na iwana sô ropsãmri za'ra ni. Tawamhã apâ datême wisi wẽ te, ma ZeZusi hã sawi za'ra ni, dato sina.

⁴¹⁻⁴² Tawamhã ma tô aibã hã itême wi, Zairu na isisi hã, zudezu norĩ te, rowahutuzéb âma dawada'uri'wa hã. Itême wisi wi, ma tô hi'rãtitõ aime, ZeZusihi papara, ti'ra âma te te sadawa pibu da, isõrõwa u morĩ da, i'ra hã hãzé wa, te te tãma pese da. I'ra hã pi'õ pisi, azarudu hã 12 na âma iwahu. Hãzé ahã wa, te za oto tiwi dârã. Tawamhã ZeZusi te oto mo, isõrõwa u. Morĩ ré, te da'ahâ na âma dasi'uirĩ. Ma dasiwi hõti ni.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhã bâdâdi na morĩ ré, ma tô pi'õ hã wi, ZeZusihi u, ihãzé ré hã, marĩ te te 're i'manharĩ mono hã. Hãzé ré, ma tô âma tiwahub ahã, 12 na âma iwahubzé hã. Dawede'wa norĩ ma, ma tô uburé tinhibro hã uprosi, tisiwa'âbâzém na. Tazahã, dawede'wa norĩ hã te te siwi hõsi õ di, iwede na hã. Tawamhã pi'õ hã, ZeZusihi babarã niwĩ ma tô saprĩ. I'uza 'rãsudo hã ma tô tiwi upi. Taha wa, ma awa'awi séptârã. Tãibã oto ihãzé hã.

⁴⁵ Taha wa, ma tô âne da'mahã, ZeZusi hã:

– E 'wa hã ma i'uza hã iwi upi. – ãne te da'mahã.

Tane nherẽ, te tãma amrami za'ra ni. Taha wa, te Pedru hã tãma tinha:

– Rowahutu'wa, oro aihĩni ai'ãma wasi'uirĩ mono za, wa wasiwi aihõti ni.
– ãne te tãma tinha.

⁴⁶ Tawamhã ZeZusi asa te tãma tinha:

– Ni'wa hã ma tô i'uza hã iwi upi. Iwaih'u'u pese na, wa tô pese. ãne, wa tô isina waihu'u. – ãne te tãma tinha.

⁴⁷ Tawamhã ma tô pi'õ hã sina wapa, ZeZusihi mreme hã. Da te sa'rese âna, sãmra õ di oto, pi'õ hã. ãne ma tô sina waihu'u. Tawamhã rêrẽ'ẽ sina, ma tô ZeZusihi papara aime hi'rãtitõ. Danho'a te ZeZusihi ma siwasu'u pese, ãne:

– Ihãzé wa, wa ai'uza aiwi upi, ipese da. Tawamhã awa'awi wa tô séptârã.
– ãne te tãma siwasu'u.

⁴⁸ Tawamhã ZeZusi te tãma tinha:

– Ihidiba, za te aipesezém na i'umnhasi wa, ma tô aihãzé hã aima apa. Rowẽ na te za oto 're aimo. – ãne, ZeZusi ma tô tãma tinha.

⁴⁹ Tawamhã pi'õi ma, te te rowasu'u ré, ma tô âma wi, aibã hã. Zairuhu u, ma wi. Isõrõwa hawi, ma itême wi, rowahutuzéb âma 're da'anhimi'rui mono 'wai u hã. Tawamhã te Zairuhu ma rowasu'u aibã hã, ãne:

– Ai'ra hã ma tô aiwi dârã, azaruture hã. Rowahutu'wai wi, ro'wa'rê õ'umnhasite, simiromhuri nherẽ. – ãne te tãma tinha.

⁵⁰ Tawamhã ZeZusi ma tô sina wapa. Taha wa, te Zairuhu ma tinha:

– Ai'ra wasu'u ma, aipahi tõ. Iwétési asina i'umnhasi, te aipawaptob da. Iwétési i'umnhasi wamhã, rowẽ na te za oto aima 're sãmra. – ãne te ZeZusi hã tãma tinha.

⁵¹ Tawamhã ZeZusi hã Zairuhu nhorõwa u oto wisi wamhã, ma tô pisutu za'ra, Pedru norĩ si isiré sisisi da, Zuwã hã duré Ti'adu hã, azaruture mama norĩ siré hã.

⁵² Tame da'ahã na te âma ta'ry'ry ni, dapẽ'êzé te. Taha wa, te ZeZusi hã dama tinha, ãne:

– ãma ai'ry'ry wa'aba õ di za. Azaruture hã dâ'ã õ di. Taré te nhono. – ãne te dama tinha.

⁵³ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra ni:

— Oro taré sôtô za, te pê'êzani ãna nomro. — ãne te tãma nharĩ za'ra ni. Īdâ'âzém na, ma tô waihu'u za'ra ni. Taha wa, ma tô ãne tãma nharĩ za'ra ni.

⁵⁴ Tazahã, te te damreme 'madâ'â õ di, Zezusi hã. Ma tô pa'â. Mreme 'rãihã na, te tãma tinha, ãne:

— Azaruture, aiwahutu. — ãne te tãma tinha.

⁵⁵ Tawamhã ma tô apã pê'ê waze, awa'awi. Hãwi te oto za. Taha wa, mram na te wada'uri zahuré, te te tãma a zahuré da, ĩmama norĩ hã.

⁵⁶ Taha wa, ĩ'ra apã hãwi'utu wa, ma tô ãma titob'uzu zahuré, ĩmama norĩ hã, timro me. Taha wa, tãma rowê zahuré di. Tane nherê, te ĩ'ra na sadawa uwati zahuré, te te dama rowasu'u zahuré tô da a'â.

9

Zezusi hã, aibã norĩ te te datême ĩsatõrĩ za'ra zé wasu'u
Mateusi 10.5-15; Marcusi 6.6-13

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô sitême sô tihãrã za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ zô, aibã norĩ hã 12 na ĩhãiba za'ra hã zô. Tawamhã ma tô tãma pisutu za'ra, waihu'u pese na 're nomro mono da, wa'uburé norĩ hã te te dama 're sãmra za'ra mono da, duré ĩhãzé ré norĩ hã te te 're pese za'ra mono da, ĩsadawa para.

² Tawamhã ma tô duré satõrĩ za'ra, ĩwasu'uwê na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwê mono zé wasu'u na. Taha wasu'u na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da, ma tô satõrĩ za'ra. Duré te te 're dapese za'ra mono da, ma tô datême satõrĩ za'ra.

³ ãne te tãma roti za'ra:

— Ai'ubana te za 're anomro aba mo. Marĩ hã asiré 're 'wasari aba mono õ di za, asiwazusizé hã, duré romramizé hã. Marĩ hã 'wasari aba õ di za, mra hã, duré rob'uiprazé hã, duré ai'uzazé hã, asõ'utu'u wa'wa hã. Datême 're aihutu aba mono wapsi, áté 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa.

⁴ Tawamhã asô ĩhãrã 'rata aba nhorõwa ãma si, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, 're aiwairébé aba mono õ ré.

⁵ Datême 're aihutu aba mono wamhã, áté asô 're datob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za. Tawamhã dahawi te za 're aiwairébé aba mo, darob amoi u. Dahawi 're aiwairébé aba mono wamhã, aipara'uza zapru hã te za 're ĩtata'a za'ra wa'aba mo, ti'ai u 're rere'e mono da, dawasété ma ropibuma, asimirowasu'u na, da te dasiwi 're aiwê'õ za'ra wa'aba mono wa. — ãne ma tô tãma roti za'ra, Zezusi hã.

⁶ Tawamhã te oto datême ai'aba'ré, 'ri wa'õtõ mono bâ. Daro mono bâ, ma tô ĩwasu'uwê na te te 're dapo're pu'u za'ra, Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ hã. Ma tô duré te te 're dapese za'ra.

Apito Erodi hã, Zezusihi ãma te te ĩrosa'ratazé wasu'u
Mateusi 14.1-12; Marcusi 6.14-29

⁷ Tawamhã apito Erodi hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma da'madâ'â'wa hã ma tô Zezusihi wasu'u hã wapa. ãne ma tô ni'wam norĩ hã ãma rosa'rata za'ra, Zezusihi ãma hã:

— Áté Zuwã Batita apã ĩhãwi'udu.

⁸⁻⁹ Áté Eriasi apã we ĩmorĩ. Áté 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, duréi pese ĩdã, apã ĩhãwi'udu. — ãne ma tô Zezusihi ãma romnomri za'ra ni. Tawamhã Erodi te tinha:

— Wa hã te waihu'u õ di. Áté ni'wa hã. Wa hã, Zuwã hã wa tô dama ti'ru, da te 'rã nhizãri da. Tãibã Zuwã hã. E 'wa hã bété ĩwasu'u hã, te ĩwapari hã. Te sabu neza. — ãne te tinha, Erodi hã.

Zeusí, dasa na te te ïdapawaptobzé wasu'u

Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Zuwã 6.1-14

¹⁰Tawamhã ïsadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô aihutu apâ, Zeusíhi u, ïsadawa para datême ïsi'aba're norĩ hã. Sihutu wamhã, ma tô tâma siwasu'u za'ra, te te 're ïdapawaptob za'ra mono zém na. Zeusí hã te oto te te simro siré, Besada na 'ri nhisi u, hãiba pisutu.

¹¹Tazahã ma tô ïwasu'u hã wapari za'ra ni. Taha wa, da'ahã na te ïsarina ai'aba're ni. Ìtême dasihutu wamhã, uburé ma tô dazawi, Zeusí hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zém na, te dama rowasu'u, Zeusí hã. Duré, ïhâzé ré norĩ hã ma tô pese za'ra.

¹²Ãne ré, ma tô tihâiwahã. Taha wa, ma ïtême ubumro, ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã, 12 na ïhãiba za'ra hã, te te tâma nharĩ za'ra da, ãne:

— ãmemhã robaba di, 'ri hã. Õhõta romhuture di, 'ri wa'õtõ u hã. Duré, re na 'ri ïsimasa mono u hã, romhuture di. Ma'ãpé tamomo dazatõrĩ za'ra na, dasa hã da te huri da, danhotõ za'ra da zama. — ãne te tâma nharĩ za'ra.

¹³Taha wa, te Zeusí hã asa tâma nharĩ za'ra:

— Mare di. A norĩ wa'wa hã te za dama ï'a za'ra wa'wa, dasaihuri da. — ãne te tâma nharĩ za'ra.

Taha wa, te asa tâma nharĩ za'ra:

— Wasazé hã syryre di. Ì'u'ëtê wapu hã 5 na si, ïhãiba hã. Duré pe'a hã maparanere. E da'ahã uptabi nherê, wa za tawamhã ai'aba're ni, dasazé hã wa te dama uipra za'ra da. — ãne te tâma nharĩ za'ra, tame da'ahã uptabi na, dasimasa wa.

¹⁴Aibã norĩ hã 5 miu na ïhãiba za'ra hã te aimasa. Zeusí hã te duré asa tâma nharĩ za'ra:

— Ma'ãpé, dama roti za'ra wa'aba, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsãtã pese na. — ãne te tâma nharĩ za'ra.

¹⁵Tawamhã te dama nharĩ za'ra, 50 na si dasi'ubumroi mono da, da'upsãtã pese na.

¹⁶Tawamhã ï'u'ëtê wapu hã ma oto waibu Zeusí hã, 5 na ïhãiba hã. Pe'a ma duré timra. Hãiwa u te ïré rob'madã, timama ãma wata da, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, ï'u'ëtê wapu hã. Pe'a zama, ma tô te te wẽ'ẽ. Ma tô te te sõmri oto, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, te te dama sõmri mono da.

¹⁷Tawamhã dasa hã aihĩni ma tô huri ni. Ma tô da te 'mahãpãrĩ. Da te 'mahãpãrĩ mono parip si, ma tô si'õtõ wa, te te apã ubumro za'ra, danho'rada hã, Zeusíhi siré 're ïnomro mono norĩ hã. Si'õno hã ahã di, danho'rata ré hã, 12 na ïhãiba hã.

Pedru hã Zeusí, Danho'reptui'wa na te te ïwasu'uzé wasu'u

Mateusi 16.13-28; Marcusi 8.27-9.1

¹⁸Tawamhã Zeusí hã bãtã na te nhamra danhiti, mreme da, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Aibã norĩ hã te ï'rata asimro, ïsiré 're ïnomro mono norĩ hã. Timama ma, mreme pari, te sadanharĩ za'ra tisiré norĩ hã, ãne:

— E niha ma tô dasima ïwasu'u za'ra ni. E 'wa hã wa hã, wa 're mo. — ãne te sadanharĩ za'ra.

¹⁹Taha wa, te asa tâma nharĩ za'ra:

— Aiwasu'u hã, ahã di. A hã, u, Zuwã Batita, apã aihãiwa'udu. A hã, u, Eriasi apã we aimorĩ. A hã, u, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, duréi pese atã, apã aihãiwa'udu. ãne, wa tô aiwasu'u hã wapari za'ra ni. — ãne te Zeusíhi ma rowasu'u za'ra.

²⁰Tawamhã Zeusí te duré sadanharĩ za'ra, ãne:

— A norĩ wa'wa hã bété, e niha ma tô asima 're ïwasu'u za'ra wa'aba mo. — ãne te sadanharĩ za'ra.

Taha wa, te Pedru hã tâma tinha, ãne:

— A hã Danho'reptui'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te aipisudu. — ãne te tãma tinha.

²¹ Tawamhã Zezusi te sadawa uwati za'ra, te te a'â dama wasu'u tã za'ra da, Danho'reptui'wa na.

²² Taha wa, te tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã ti'ai ãma dasiré ìpodo hã, wa za robzépata za'ëtê. Dama roti'wa norĩ hã te za siwi ìwê'õ za'ra. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ìpire norĩ hã, te za siwi ìwê'õ za'ra, sasedoti ìpire norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ zama, te za siwi ìwê'õ za'ra. Taha wa, te za dasiwi ìwĩrĩ ni. Tawamhã bâdâ maparane ì'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za hãiwa'udu apã. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

²³ Tawamhã te uburé oto dama tinha, ãne:

— Ni'wam norĩ hã ìsiré 're nomro u'âsi mono da, te te sima 're ìwê za'ra mono wamhã, tihâimanazém na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Awê sidâpãsi, tiza'ozéb ré, ìzarina 're ìnomro mono ne, da te dasiwi uprosi da nherê, te za ìsiré 're nomro.

²⁴ Ni'wam norĩ hã tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowê ìsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ìzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowê hã.

²⁵ ãté ni'wa hã te za tinhibro hã te te sima 're a'ubumroi pese, sibrob ahã uptabi da. Tawamhã te za oto dârã. Ti'ab ré sibrob ahã nherê, e tãma 're rowê mono di za, rowê ìsi'utõrĩ'õ hã te te sina uwaimrami õ wamhã. Mare di. Tãma 're rowê mono õ di za.

²⁶ Ni'wam norĩ hã dapipa te, ìzazei'wa na, duré ìmreme 'madã'ã pese 'wa na, ãté dama 're siwasu'u za'ra mono õ di za, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite. ãté te za dawĩ 're si'udã za'ra, ìzazei'õ'wa newa. Nimahã na, wa hã ti'ai ãma dasiré ìpodo hã wa za wei mo apã, ìhãiba na hã rowa'a za'ëtê na. ìmama hã rowa'a ré, te 're hãimana u'âsi. Hãiwa ãma tãma ìromhuri'wa norĩ zama te duré ìré 're hãimana u'âsi za'ra, hãimana wê na. Tane duré wa hã, wa za duré rowa'a za'ëtê ré wei mo apã. Tawamhã, apã we ìmorĩ wapsi, ì'udã'wa norĩ hã ìzazei'wa na te sisi za'ra õ di za, ta norĩ hã.

²⁷ Tô sena wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Aihĩni õ nherê, ai'matã'ã aba õ ré, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwê mono zé hã ãma ì'madã'ã za'ra wa'wa. — ãne ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

*Ëtê 'rãihã ãma, Zezusihi hãiba na rowa'a za'ëtê wasu'u
Mateusi 17.1-13; Marcusi 9.2-13*

²⁸ Romhuri hã misi ãma si'utõrĩ pari, ma tô Zezusi hã te te siré simro, Pedru norĩ hã Zuwã norĩ me, Ti'adu norĩ me, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, mreme da. Ëtê 'rãihã na, ma tô sai'uri za'ra.

²⁹ Zezusi hã Timama ma, mreme ré hã, aimawi oto ì'ubu hã. Duré, ma tô ti'uzã hãirã. Hãirã uptabi di, ì'uzã hã. Ma ai'ubuzi.

³⁰⁻³¹ Tawamhã aibã hã maparane, ma tô ìtême sihãiré zahuré, Mozési norĩ hã, Eriasihĩ me. ìhãiba na hã rowa'a sa'ëtê zahuré di. Ta norĩ hã Zezusihi me, te sima rowasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìpisutuzéb zarina, za ìdã'ázém na Zeruzarê ãma.

³² Te te sima rowasu'u za'ra ré, te Pedru norĩ hã tinhotõ za'ra. Sõtõ pese za'ra di. Oto utu za'ra wamhã, ma tô Zezusi hã 'madã'ã za'ra. ìhãiba na hã rowa'a sa'ëtê di. Aibã norĩ zama ì'rata ìsima'wara zama ma tô 'madã'ã za'ra.

³³ Aibã norĩ hã oto apã tiwi neb zahuré wa za, te Pedru hã Zezusihi ma tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, ãme wama rowē za'ra di. Si'ubdatō, wa za aima 'ri za'ra wa'aba ni, aihâiba bâ wa'aba, ate da hã, duré Mozésihi te da hã, duré Eriasihi te da hã. — ãne te tãma tinha, te te rosa'rata ãna, Pedru hã.

³⁴ Tawamhã Zezusihi ma, te te nharĩ ré, ma hãiwa nhirõtō'a za'ẽne hã we hãiba zuwa za'ra, Zezusi norĩ hã. Taha wa, ma tãma tipahi za'ra.

³⁵ Hãiwa nhirõtō hawi, te we 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— ã hã ì'ra, te ìpisudu. Ma'ãpé ìsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono za. — ãne te we tãma nharĩ za'ra, Pedru norĩ ma.

³⁶ We tãma mreme pari wamhã, siwaprosi te oto za, Zezusi hã. Ari'iwi te a'â tihâimana za'ra, mreme ãna, ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã. Ni'wai ma, te te rowasu'u za'ra ò di a'â, te te ì'madâ'â za'ra zém na hã.

Zezusi hã, ai'reputu ma, wa'uburé te te ìmezé wasu'u

Mateusi 17.14-20; Marcusi 9.14-29

³⁷ Tawamhã awēpsi ma tô êtē 'rãihã hawi si'ra za'ra, Zezusi norĩ hã. Taha wa, da'ahã na ma tô danhopētē za'ra, Zezusihi u'ìdasi'aba'ré hã.

³⁸ Aibã hã dawa'wa ìsa hã ma tô 'mahã, ãne:

— Rowahutu'wa, ì'ra ma, wa aiwi rowaptē, ìma pese da. ì'ra misire hã, ai'repudu.

³⁹ Wa'uburé hã te za upi. Te te upi wamhã, te za tizadari, ì'ra hã. Te za sitete. Te za sadaiproi watobro. Te te 're u'a u'âsi. Te te sazâri ò di. Òne u'â.

⁴⁰ Asiré 're ìnomro mono norĩ ma, wa tô aré tãma 'ru za'ra, wa'uburé te te tãma me za'ra da. Tazahã, te te tãma mei waihu'u za'ra ò di. — ãne te Zezusihi ma rowasu'u, ìmama hã.

⁴¹ Tawamhã te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E niha bété, ai'rata 're ìnhamra u'âsi aba mono nherē, asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono ò di, te 're ì'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. E niha te aiwasété na si 're anomro aba mo. E ìpē'ézé u'âsi, wa za ai'rata 're ìmorĩ 'wa, 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono ò wa. — ãne te tãma nharĩ za'ra. Taha wa, te aibã ma tinha, ãne:

— We ìtēme saprõni pé, ai'ra hã.

⁴² Tawamhã te te ìtēme saprõni ré, ma tô wa'uburé hã 'marõwĩ. Te sitete. Taha wa, te Zezusi hã tãma rob'ru, ai'reputu hawi watobro da. Taha wa, ma ìhawi watobro. Rowē na te oto 're sãmra, ai'repudu hã. Taha wa, te Zezusi hã ìmama ma tinha, ãne:

— ãhãta ai'ra hã. Tãma rowē di oto. — ãne ma tô ìmama ma waihu'u, Zezusi hã.

⁴³ Taha wa, ma ãma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese uptabi wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

Zezusi te te 're ìda'apese mono zém na, ãma datob'uzu za'ra ré, te tisiré 're ìnomro mono norĩ ma Zezusi hã tinha, ãne:

⁴⁴ — Wa za aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa. Aima ìsiwasu'u za'ra wa'aba zém na, aipo're si'âri za'ra wa'aba ò di za. Wa hã ti'ã ãma dasiré ìpodo hã te za dasima ìhãiba nhomri ni. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

⁴⁵ Tane nherē, te te siwi waihu'u za'ra ò di, te te sina ìrowasu'uzém na hã. Ma tô tiwi sawi za'ra Zezusi hã, te te waihu'u pese za'ra tō da a'â, te te sina ìrowasu'uzé hã. Taha wa, te te sina ìrowasu'uzé ma, pahĩ za'ra wa, te te siwi sadanharĩ za'ra ò di, ãma. Taha wa, te ari'iwi ai'ubumro.

Dama ìpire wasu'u

Mateusi 18.1-5; Marcusi 9.33-37

⁴⁶ Tawamhã sima ì'maipire zô sõpré wa, ãma sisaze za'ra ò wa, te timreme na 'rãwi si'wapé za'ra, ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã.

⁴⁷ Īsimirosa'rada hã ma tô waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, ma tô ai'uté hã sisababa tisã.

⁴⁸ Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wa, ai'uté zô 're tob'uzu za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbã te duré ĩzô 're tob'uzu za'ra. Tawamhã, e ĩzô si te 're tob'uzu za'ra. Mare di. We ĩzatõrĩ'wa zô zama te duré sô 're tob'uzu za'ra. Dama ĩwapu norĩ hã 're sawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, asima ai'maipire zô asõpré wa'aba ãna, wa za aipire na te 're ai'awaihu'u 'wa. — ãne, Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Zezusihĩ wẽ'wa norĩ wasu'u

Marcusi 9.38-41

⁴⁹ Tawamhã Zuwã hã te tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, aibã, wa tô 'madã'ã za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're ĩrob'rui mono hã, dama 're wairébé mono da. Taha wa, ma tô dama 're wairébé. Ô hã, wasiré 're morĩ ô di. Taha wa, wa tô tiwi sawi za'ra ni, asisi na wa'uburé ma, te te 're arob'ru tã mono da, wasiré 're morĩ ô wa. — ãne te Zezusihĩ ma siwasu'u, Zuwã hã.

⁵⁰ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, Zuwã norĩ ma:

— Tiwi sawi za'ra wa'aba ô di za, ĩsimiromhuri hã. Áté ni'wa hã te te 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono ô di za. Tane wamhã, aiwẽ wa'aba 'wa na, te za ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, aibã hã aiwẽ wa'aba 'wa, 're morĩ nherẽ, tiwi sawi za'ra wa'aba ô di za, ĩsimiromhuri hã. — ãne, Zezusi te tãma roti za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Samaritanu norĩ hã, Zezusihĩ zô ĩtob'uzu za'ra ô zé wasu'u

⁵¹ Zezusi hã hãiwa u za ĩmorizé hã romhuture wa, ma tô sina roti, Zeruzarẽ u morĩ da.

⁵² Taha wa, ma tô aibã norĩ hã sisõwa satõrĩ za'ra, ĩsãmrazéb da hã, te te sô 'maipisutu za'ra da. Si'aba'rúi wamhã, ma tô aihutu, 'ri wa'õtõ u. Samaritanu norĩ rob ãma, 'ri wa'õno hã.

⁵³ Sihutu wamhã, sô tob'uzu za'ra ô di, samaritanu norĩ hã. Zeruzarẽ u, za morĩ wa, te te sima wẽ za'ra ô di, ĩ'rata sãmra za'ra da, Zezusi hã.

⁵⁴ Tawamhã samaritanu norĩ wasu'u, ma tô wapari zahuré, Ti'adu norĩ hã, Zuwãhã me. ĩwasu'u hã te te wapari zahuré wamhã, te Zezusi 'mahãrã zahuré, ãne:

— E aima wẽ di, unhama zô wahãrã da, hãiwa hawi we te te da'uprozi da. — ãne te 'mahãrã zahuré.

⁵⁵ Taha wa, ma Zezusi hã ĩtẽme aipi'ra zahuré. ĩmreme hã ma tô tiwi sisisi zahuré.

⁵⁶ Taha pari, ma tô ai'aba'rúi, 'ri wa'õtõ hãiba amoi u.

Zezusi te te dama ĩrotizé wasu'u, sena na ĩsiré 're danomro mono da

Mateusi 8.18-22

⁵⁷ Tawamhã bãdãdi na si'aba'rúi ré, te aibã hã Zezusihĩ ma tinha, ãne:

— Nimomo 're aimorĩ wamhã, asiré, wa za 're mo. — ãne te Zezusihĩ ma tinha.

⁵⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Wapsã wawẽre hã, ab're 're ĩsõrõwa hã. Si norĩ hã te duré tizasi hã te te sima 're 'manharĩ za'ra, tinhorõwa da hã. Tanei ô di wa hã, ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã. Marĩ ĩma hãimana ô di, 're ĩwa'utu mono zéb da hã. Hãiwi si wa datẽme 're morĩ u'ã. — ãne, Zezusi ma tô tãma siwasu'u.

⁵⁹ Tawamhã Zezusi te aibã hãiba amo 'mahã, ĩsiré morĩ da. Taha wa, te asa tãma tinha:

— Apito, a'ã apã ĩmorĩ, nimahã bãtã na ĩmama hã ĩwi dã'ã wa, ĩsisa'u te ãma ti'a da. — ãne te sina 'mahã.

⁶⁰ Tane nherẽ, te aibâ ma tinha asa:

— Ìdâ'â norĩ hã te za tisiré ìdâ'â norĩ ãma, te te 're ti'a za'ra. A hã te za datẽme 're aimo, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zém na, 're da'apo're pu'u mono da. — ãne te aibâ ma tinha.

⁶¹ Aibâ hãiba amo hã te duré Zezusi 'mahâ, ãne:

— Wa hã wa za asiré 're mo. A'â ìsisãnewã norĩ, te sawi za'ra, ìsisa'u. — ãne te Zezusihi ma tinha.

⁶² Taha wa, ma tô tãma ãma romnhimiré'é Zezusi hã, ãne:

— Até ni'wa hã te za romhuri na sãna'rata, ti'a te te hãibâdâ da. Siwa'rãmi te te nasi 'madâ'â wamhã, tinhib'apito ma, romhuri'wa da hã mare di. Tane duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zém na romhuri'wa da hã mare di, misi, da te 're pisutu za'ra mono õ wa. — ãne ma tô aibâ ma waihu'u, Zezusi hã.

10

Aibâ ahâ na, Zezusi te te datẽme ìsatõrĩ za'ra zé wasu'u

¹ Taha pari, ma tô Zezusi hã aibâ ahâ na pisutu za'ra, ìsõwa datẽme 're nomro mono da, ⁷² na aibâ norĩ hãiba za'ra hã. Maparane si, ma tô te te apisutu, 'ri wa'õtõ mono bâ ìwana te te datẽme ropéi mono da, za datẽme ìmorizé wana, datẽme si'aba're da.

² Taha wa, si'aba'rei õ ré, te tãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Amho hã sa'ëtẽ na 're simi'wara mono wamhã, duré romhuri'wa norĩ hã umrore wamhã, te za buru tede'wai wi waptẽrẽ za'ra, sada dasitob da. Tane a norĩ wa'wa hã ai'umrore wa'aba wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono wi 're ìrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, te te 're da'apisutu mono da, ìsadowa wasu'u'wa da hã.

³ Te za oto datẽme 're ìropéi wa'aba mo. Pone'ërebâ 'ra, robzahi wa'wa u 're ìsisisi mono ne, wa za datẽme asatõrĩ za'ra wa'wa, datẽme 're ropéi wa'aba mono da oto.

⁴ Marĩ hã asiré 're 'wasari aba mono õ di za, ro'wapézé hã, duré rob'uiprazé nhemezé hã, duré aipara'uza hã. Duré, 're asimizahãri za'ra wa'aba mono õ di za, bâdâdi wa, 're dazawi za'ra wa'aba mono da.

⁵ Duré, danhorõwa u 're aihutu aba mono wamhã, te za a'â 're ìdazawi za'ra wa'aba mo, rowẽ na 're dahâimana za'ra mono da.

⁶ Simizawi pese wamhã, 'ri tede'wa hã rowẽ na te za 're hâimana. Mreme wasété wamhã, rowẽ na 're hâimana mono õ di za.

⁷ Datẽme 're aihutu aba mono wamhã, 'ri baba 're anomro aba mono õ di za. 'Re aihutu aba mono zéb ãma si, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tame te za danhipi hã da te aima 're ìsõmri za'ra wa'aba mono na 're asaihuri aba mo. Tame te za duré 're ì'âhuri aba mo. Romhuri'wa pawa'â hã tãma 're ìwairébé mono ne, te za taré asa hã da te aima 're sõmri za'ra wa'wa, wa'âbâ ãna asimirowasu'u wa'rãmi wa'aba.

⁸ — Datẽme 're aihutu aba mono wamhã, até 're aihutu aba mono wi, te za da te 're asawi za'ra wa'wa. Duré danhipi, da te aima 're ìsõmri za'ra wa'aba mono na te za 're asaihuri aba mo.

⁹ Tame 're ai'ubumroi wa'aba mono ré, te za 're ìdapese za'ra wa'aba mo. Duré te za ãne dama 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Ãhãna bâdâ hã ma tô oto ìwa waptãrã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zéb da hã.” ãne te za dama 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁰⁻¹¹ Datẽme 're aihutu aba mono wamhã, da te 're asawi za'ra wa'aba mono õ di za até. Taha wa, te za dahawi 're aiwairébé aba mo. Dahawi 're aiwairébé aba mono õ ré, te za dama 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo, ãne: “Wanhimirowasu'u na, ma tô asiwi ìwawẽ'õ za'ra wa'wa. Taha wa, wa za wapara zapru hã wamirĩ za'ra ni, rere'e da, ti'a hã, aiwasété na ãma 're

asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Āhãna bâdâ hã ma tô oto ĩwa waptârã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'âma 're ĩsib'a'uwê mono zéb da hã. Āne na, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa." Āne te za aiwê'õ'wa norĩ wa'aba ma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. — Āne te tãma roti za'ra, Zezusi hã.

¹² Ma duré tãma waihu'u za'ra, āne:

— Niwapsi, aiwê'õ'wa norĩ wa'aba ma hã, 're robze za'ra mono õ di za. Niwapsi bâdâ hã ĩwa ĩwaptã'ázém na, te za dazô nhamra, marĩ, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na, te te 're da'awaihu'u mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Sodoma āma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ma, te te ĩrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za tô aiwê'õ'wa norĩ wa'aba ma, te te tãma 're arob'manharĩ za'êtê. — Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

*Zezusihĩ wê'õ'wa norĩ wasu'u
Mateusi 11.20-27*

¹³ Tinhimiroti na ma tô duré āne āma uzusi, Zezusi hã:

— Corazi na 'ri wa'õtõ nhisi āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, Besada na 'ri wa'õtõ nhisi āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama. Marĩ, dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã asõ'a za'ra wa'aba, te 're ĩ'ab'manharĩ wê mono ne, Tiru āma 'ri nho'õmo āma, duré Sido āma 'ri nho'õmo āma 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ nho'a, te dama 're ab'manharĩ mono 'wa'âhã, duréi te aré ta norĩ hã 're sipizari za'ra, tiwasété wi. Tiwasété wi 're ĩsipizari za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da, te aré 'ru'a hã ti'rã āma te te 're sa'wari za'ra. Te duré aré sa'u ĩhãiro na 're si'uza za'ra.

¹⁴ Tane nherê, tanei õ di, a norĩ wa'wa hã. Niwapsi 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma ĩsipo'ozéb āma hã, Tiru āma duré Sido āma 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, te te ĩrob'manharĩ pipa zém nhipai u, te za te te 're aihã za'ra za'êtê za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

¹⁵ Capana'u āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, e danhipai u aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ma tô asina 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Ropipa u si, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're asãmra 'wa. — Āne Zezusi ma tô tãma nharĩ za'ra, da'âma pẽ'ézé uptabi wa.

¹⁶ Tawamhã te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, āne:

— Ni'wam norĩ hã ĩzadawa wasu'u na, te te 're aiwapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, ĩmreme 'madâ'â pese 'wa na, wa za ta norĩ hã te ĩsina 're awaihu'u. Duré ni'wam norĩ hã ĩzadawa wasu'u na te te 're aiwê'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ĩwê'õ'wa na, wa za duré ta norĩ hã ĩsina te 're awaihu'u. We ĩzatõrĩ'wai wê'õ'wa na zama, wa za ta norĩ hã te ĩsina 're awaihu'u. — Āne ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, Zezusi hã.

Aibã norĩ, Zezusihĩ u apã ĩshutuzé wasu'u

¹⁷ Tawamhã datême 're nomro mono pari, ma tô apã aihutu ĩtême, aibã norĩ hã, 72 na ĩhãiba za'ra hã. Tãma rowê za'ra wa, toi uptabi za'ra di. Taha wa, te āne siwasu'u za'ra, Zezusihĩ ma:

— Wanhib'apito, asisi na, wa tô wa'uburé ma, wa te 're rob'ru za'ra, dahawi 're wairébé mono da. Taha wa, ma tô te te 're wawapari za'ra, ta norĩ hã. — Āne te tãma siwasu'u za'ra.

¹⁸ Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma waihu'u za'ra, āne:

— Tane tô. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Satanasi hã wa'rui'wa hã hãiwa hawi time. Waptã'ã wamhã, wa tô 'madã. Wara sina, ma waptârã, tãiwapsa'a ne.

¹⁹ ĩwapari pese za'ra wa'aba. Wa tô aima waihu'u za'ra wa'wa, ĩzadawa para, wahi norĩ hã duré apa'apa 'wa nhi'oto norĩ hã, aipara na 're simroi wa'aba mono da. Wa'rui'wa hã dama siptete nherê, te za asiptete sina tiwi

're anomro aba mo. Tawamhã te te 're aihõsi za'ra wa'aba mono õ di za, wa'rui'wa hã. Niha te te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁰ Asimirob'ru zarina wa'aba, wa'uburé hã dama 're wairébé mono wa, ma tô 're ato za'ra wa'aba mo. Tane nherê, taha nhipai u te za 're ato uptabi za'ra wa'aba mo, asisi hã hãiwa ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, asisi ui'ééré za'ra wa'wa hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

²¹ Tame 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani te te tãma ãwaihu'uzéb zarina, te 're to, Zezusi hã. Toi uptabi di oto. Taha wa, te Timama ma tinha, ãne:

— ãmama, a hã Danhib'apito uptabi, hãiwa ãma zama, ti'ai ãma zama. ã norĩ hã marĩ te te waihu'u za'etê za'ra õ di. Tane nherê, ma tô marĩ ãwê hã tãma ãwaihu'u za'ra. Rowaihu'u pese 'wa norĩ ma hã, marĩ hã ãwê hã tãma waihu'u za'ra õ di. Tane tô, ãmama. Asima ãwézéb uwaibaba, ma tô ã norĩ ma si a'ã ãwaihu'u za'ra, marĩ ãwê hã. Taha wa, wa ai'ãma ãwata, asõpru wa. — ãne te Timama ma tinha, Zezusi hã.

²² Te duré tãma nharĩ za'ra, aibã norĩ ma:

— ãmama ma tô ãma waihu'u, uburé 're ãhâimana mono zé hã. Ni'wam norĩ hã si'uihã na te te 're ãwaihu'u za'ra mono õ di, 're ãhâimana mono zém na hã. ãmama si ma tô ti'ra na ãwaihu'u pese, 're ãhâimana mono zém na hã. Duré dasi'uihã na ãmama, da te 're waihu'u za'ra mono õ di za. ãwétési wa tô ãmama hã waihu'u pese, 're ãhâimana mono zém na hã. Te ãsima 're ã'awê mono zéb uwaibaba si, wa za ni'wam norĩ ma, te 're awaihu'u, ta norĩ zama ãmama hã te te waihu'u za'ra da, 're ãhâimana mono zém na. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²³⁻²⁴ Taha pari, ma tô aipi'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ u, siwaprosi te te tãma rowasu'u za'ra da. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã aima 're rowê za'ra wa'aba mono di. Atõmo na ma tô 're ãmadã'ã za'ra wa'aba mo, te dama 're ã'ab'manharĩ wê mono zé hã. Aiwana wa'aba, ma tô da'ahã na 're dasi'ubumro, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã, danhib'apito norĩ zama. Ta norĩ hã ma tô aré te te sima 're wê za'ra, te te 're 'madã'ã za'ra mono da, 're ãmadã'ã za'ra wa'aba mono zé hã. Ma tô duré te te sima 're wê za'ra, te te 're wapari za'ra mono da, 're ãwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, a norĩ wa'aba ma si, 're rowê za'ra wa'aba mono di. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Samaritanu 're ãmorĩ wê wasu'u

²⁵ Tame ma tô aibã hã wahudu hãiwi, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hã. Zezusi te te ãroti na te te pibu da, ma tô ãne 'mahã:

— Rowahutu'wa, e marĩ, wa za te 're ab'manharĩ ãwê hã, 're ãhâimana u'âsi mono zéb da hã, te ãsina uwaimrami da hã, hãiwa ãma. — ãne te 'mahã.

²⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— E niha 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na, ãwasu'u na rob'ui'ééré hã. E niha asimirosa'rada hã, ãma. — ãne te sadanha.

²⁷ Taha wa, ma tô aibã hã ãma sada'ã asa:

— 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, Asib'apito za'ra wa'wa hã 're morĩ wa, te za asiwi 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za ãsimiroti na ãma 're ãrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te za duré asimi'ê na tãma 're ãromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo, uburé. Marĩ ãwê zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré uburé dama zama sô 're asõpré wa'aba mo, ãwê zô. ãne ãsimiroti na rob'ui'ééré hã. — ãne ma tô aibã hã Zezusihi ma rob'rãzarõtõ.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa duré tãma tinha:

— Tane tô. Ì'uwaibaba ma tô ìma ìwaihu. Tawamhã, taha zarina 're aihâimana mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata te za 're aihâimana u'âsi mo, hâiwa ãma. — ãne te aibã ma tinha.

²⁹ Aibã hã, uburé te te 're da'azawi pese mono õ di. Taha wa, te asa Zezusihi ma tinha:

— E 'wam norĩ hã wa za wa te 're sawi pese za'ra. — ãne te Zezusihi ma tinha.

³⁰ Taha wa, te Zezusi hã tãma romnhimiré'é, ãne:

— Aibã hã ma tô si'ra Zeruzarẽ hawi, Zerico u morĩ da. Tawamhã morĩ ré, ma tô sô wairé, ìsipsaihuri norĩ hã. Ì'uza, ma tô tiwi sani za'ra. Te te siwi 're pré'é. Te aré oto siwi tĩwĩ. Te te siwi 're pré'é mono pari, te oto ai'aba'ré.

³¹ Tawamhã ìsa'u za'ra si te sasedoti hã mo duré, da te ì'u'iti wa'wai baba, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa hã. Aibã hã te te sãmri wamhã, bådãdi zada'ré niwĩ, te timorĩ waré, ìsiti.

³² Tawamhã aibã ìhãiba amo hã te duré ìwa'wai baba mo, Réwihhi nhihudu hã, sasedoti norĩ pawapto'wa hã. Aibã te te 'madã'ã wamhã, te duré bådãdi zada'ré niwĩ mo, ìsiti.

³³ Tawamhã te duré aibã hãiba amo hã ìwa'wai baba mo, darob amoi u morĩ da. Ta hã, samaritanu. Ta hã ma tô 'madã, aibã ìhãzé ré hã. Te te 'madã'ã wamhã, ma tô ãma tipẽ'ézé.

³⁴ Taha wa, ma tô ìtẽme mo. Ma tô 'wa're upsõ, rob'rãi wa'u ìsé na. Taha pari, ma tô 'wa're u'ré, rob'rãi wa'u na, ìwab ré na. Te te u'réi parimhã, ma tô 'wa're ubu. Taha pari, ma tô tinhimizama ba nhisiwi tihi, 're ìdanhimi'wara mono zéb u te te hiri da. Tame te 'madã, a'ã.

³⁵ Tawamhã awẽmhã, rob'uiprazé hã ma tô 'ri tede'wai ma tisõ, maparane ìsapotore hã, ètẽ'ubuzi'a prata 'manharĩ hã. Te tãma tinha, ãne: “Ìzõ 'madã'ã pese. Apã we ìmorĩ wapsi, wa za aima wa'ãbã 'rãsutu, ìwab õ wamhã, rob'uiprazé hã.” ãne ma tô 'ri tede'wai ma tinha, samaritanu hã. ãne samaritanu wasu'u hã. — ãne ma tô rowasu'u Zezusi hã, rowahutu'wai ma.

³⁶ Tawamhã Zezusi hã te oto aibã hã ãma sadanha:

— Aibã si'ubdatõ, ma tô siparabãsi aibã wa'wai baba ai'aba'ré, da te aré ìwĩrĩ wa'wai baba. E 'wa hã ìsawi pese 'wa, te 're mo. — ãne te sadanha, Zezusi hã.

³⁷ Taha wa, te asa tãma tinha:

— Aibã pawapto'wa, ta hã ìsawi pese 'wa. — ãne te Zezusihi ma tinha.

Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tô. Mo oto aimorĩ, ìsine 're aimorĩ da. — ãne ma tô tãma waihu'u Zezusi hã, rowahutu'wai ma.

Zezusi te te Mata norĩ ìsabuzé wasu'u, Marizaha me

³⁸ Tawamhã Zezusi norĩ hã te duré ai'aba'ré, ìsiré 're ìnomro mono norĩ me. 'Ri wa'õtõ u, ma tô aihutu. Sihutu wamhã, ma tô pi'õ hã Zezusihi ma tinha, 'ri para u sisisi da, Mata na pi'õ nhisi hã.

³⁹ 'Ri para u sisisi wamhã, ma tô Mariza hã Zezusihi 'rata nhamra, ti'a, ìsimirowasu'u hã te te wapari da. Mataha no, Mariza hã.

⁴⁰ Mata hã si'wa'rutu di, 'ri paramhã romhuri hã ahã wa. Taha wa, te Zezusihi u mo, Mata hã. ãne te tãma tinha:

— Ìno hã, ìãma sapa'a õ di. Ìsiwaprosi, wa romhu. Romhuri hã ahã di. Ìãma aipẽ'ézé wamhã, ma'ãpé we ìtẽme satõrĩ, te te ìpawaptob da. — ãne Mata te Zezusihi ma tinha.

⁴¹ Taha wa, ma tô Wanhib'apito hã asa tãma tinha:

— Mata, marĩ hã ahã wamhã, tô asi'wa'rutu di.

⁴² Marĩ hã misi ĩwẽ hã asima pisutu õ di. Ta hã ma tô Marizaha si sima pisutu. Taha wa, ni'wa hã ĩwẽ hã te te tiwi âri õ di za, te te ĩwaparizé hã. — Āne Zezusi ma tô Mataha ma waihu'u.

11

'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're ĩdamreme zusi mono zéb da na, âma ĩsisanhozé wasu'u

Mateusi 6.5-15; 7.7-11

¹ Tawamhã nimahã bâtâ na, te Zezusi hã nhamra, Timama ma, mreme da. Tãma mreme pari, ma tô misi ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã 'mai'mahâ:

— Wanhib'apito, ma'âpé wama waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're ĩwamreme zusi mono zéb da hã, wa te waihu'u za'ra da. Zuwã hã tin-himi'ubumro norĩ ma, te te ĩwaihu'u ne, te za wama ĩwaihu, wa te waihu'u za'ra da. — Āne te tãma tinha.

² Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Āne te za 're aimreme zusi aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma: “Wamama, asisi wẽ na uburé da te 're aiwaihu'u za'ra mono da, wa aima da'âma 're ĩmreme. Uburé da'âma 're asib'a'uwẽ mono da, wa duré da'âma 're ĩmreme.

³ Awẽ sidâpâsi, wei wama 're anhomri mono, wasa hã âma 're ĩwasaihuri mono zéb da hã.

⁴ Dawasédé hã da te wa'âma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa te wasina 're ĩ'madâ'â za'ra mono õ zarina, a hã duré wa'âma 're ab'madâ'â mono õ di za, wawasédé hã.

Duré, 're wa'ab'madâ'â nhimini mono õ di za, Wa'uburé hã te te 're wa'a'upi mono wa, wawasété u 're warere'e tō mono da.”

Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

⁵ Taha pari, te tãma âma romnhimiré'é za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, âne:

— Āté, asiwadi te za mara wa'wa atẽme ti'maiwisi 'wa, asõrõwa wa'aba u hã. Tawamhã, âté marĩ õ wa, te za ai'maimorĩ 'wa, asiwadi hãiba amo nhorõwa u. Rowi, te za tãma ĩ'manharĩ 'wa: “Wa we atẽme mo, ĩ'u'êtẽ wapu hã ĩma 'manhomri da a'â taré. Taha wa, te za si'ubdatõ ĩma ĩsõ a'â.

⁶ Nimosi ma tô we ĩtẽme wi, ĩsiwadi hã, romhã hawimhã. Tane nherẽ, marĩ õ di, te tãma ĩsõmri da hã.” Āté, âne te za tãma ĩ'manharĩ 'wa, 'ri tede'wai ma.

⁷⁻⁸ — Taha wa, te za âté asa aima 'manharĩ 'wa: “Tane nherẽ, ĩ'utu zei õ di. Taha wa, ĩ'u'êtẽ wapu hã te aima sõmri neza. Wa tô 'rinhito. ĩ'ra norĩ me, wa oto wanhotõ za'ra ni.” Āté, âne te za aima 'manharĩ 'wa, asiwadi wa'wa hã. Tazahã, te za sô wahudu, ĩ'u'êtẽ wapu zô, tiwi ĩwaptêrêzéb uwaibaba, te te aima 'manhomri da. E marĩ wa, te za aima 'manho. E asiwadi wa, te za aima 'manho. Mare di. Taha wab õ di. Marĩ õ wa, nasi tiwi waptêrẽ wa, te za aima 'manho.

⁹⁻¹⁰ Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, te za ĩwẽ hã 're ĩwaptêrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za tô te te aima 're anhomri 'wa. ĩwẽ zô si te za duré asima 're asõpré u'âsi aba mo. Tawamhã taha zarina te za tô te te aima âma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, 'rãwi aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da. Duré ni'wa hã 'ri tede'wa zô, te te 're ĩ'ridawa ta'a mono ne, te za ĩwẽ hã tiwi 're ĩwaptêrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'ri tede'wa te te tãma ĩ'ridawa ne, te za tô te te aima 're anhomri 'wa, ĩwẽ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

¹¹ Āne, wa za duré aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Damama na 're ai'maihâimana aba mono wamhã, âté ai'ra hã pe'a hã te za aiwi waptê. E tawamhã, te za wahi hã tãma ĩsõ. Mare di. Pe'a si, te za tô tãma ĩsõ, te te 'rẽne da.

¹² Duré ai'ra hã, si'a're hã te te aiwi waptērē wamhã, e te za apa'apa 'wa nhi'odo hã tãma ĩsõ. Mare di. Si'a're si, te za tō tãma ĩsõ.

¹³ Tane duré, a norĩ wa'wa hã 're anomro wē uptabi aba mono õ nherē, te za marĩ ĩwē si tō ai'ra norĩ ma 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo. Aimama 'wa hã hãiwa ãma 're ĩhãimana mono hã, te za asõpru wa'aba zém nhipai u, ĩwē hã te te aima 're sõmri za'ētē za'ra wa'wa, tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhã. Tipē'ēzani hã te za te te aima 're anhomri 'wa. — ãne ma tō Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

*Bezebu na, wa'uburé norĩ wada'uri'wa nhisi wasu'u
Mateusi 12.22-32; Marcusi 3.20-30*

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã aibã ma, ma tō wa'uburé hã time. ĩpē'ē 're, sãmra wa, mreme waihu'u õ di aré, aibã hã. Oto aibã hawi watobro wamhã, ma tō mreme watobro, aibã hã. Taha wa, ma tō ãma tatob'uzu za'ra ni.

¹⁵ Tazahã, ni'wam norĩ hã dame ĩsimasam norĩ hã, te Zezusihi ma nharĩ wasété za'ra, ãne:

— Bezebuhu zadawa para, ma tō wa'uburé hã te te dama 're anhamra, wa'uburé norĩ nhib'apito zadawa para. — ãne te tãma nharĩ wasété za'ra.

¹⁶ ĩhãiba amo norĩ hã te duré wada'uri za'ra, ãne:

— Ma'ãpé wanho'a, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã wama 'manharĩ za'ra na, aiwaihu'u pese na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para, wa'uburé, dama 're ĩ'anhamra mono na, wa te aiwaihu'u za'ra da. — ãne te wada'uri za'ra.

¹⁷⁻¹⁹ Taha wa, ma tō sina waihu'u za'ra, te te ãma ĩrosa'rata wasété za'ra na, Zezusi hã. Taha wa, te tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Danhib'apito nhib'a'uwē norĩ hã 'rãwim nherē, oto sisada 're simasa mono wamhã, te aré 're si'uprosi. Duré, dasisãnawã nherē, dasisada 're dasi-masa mono wamhã, te aré 're dasi'uprosi. Tane duré, Satanasihhi nhib'a'uwē norĩ hã sisada 're simasa mono wamhã, e niha te za sina 're sapa'a za'ra. Waihu'u õ di, ta norĩ hãimanazé hã. Ma tō ĩma ĩnharĩ za'ra wa'wa, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé te dama 're ĩ'anhamra mono na. Asiré norĩ hã bété. E 'wa sadawa para, te bété wa'uburé norĩ hã te te dama 're sãmra, ta norĩ hã. E Bezebuhu zadawa para. Mare di. ãne, wasu'u za'ra wa'aba õ di. Taha wa, ma tō ĩwasu'u za'ra wa'wa, ĩ'upa na, Bezebuhu zadawa para, wa'uburé, te dama 're ĩ'anhamra mono na.

²⁰ Tō sena, wa 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para si, te dama 're anhamra, wa'uburé hã. Taha zarina si, te za oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tō sena 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ai'ãma 're ĩsib'a'uwē za'ra wa'aba mono zéb da, te te ãma ĩsãna'rata na hã. — ãne ma tō tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²¹ Te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— ãté, aibã ĩsiptede hã te za 're 'manhamra. Tawamhã si'wa'rutu ré, te za tinhorõwa te te dawĩ 're 'madã'ã pese. Taha wa, te za rowē na sa 're romnhimi'wara, ĩsibro hã, da te upi ãna.

²² ãté aibã ĩsiptete u te za oto wi, ĩsipai u ĩsiptete uptabi hã. Tãma siptete wa, te za 'marõwĩ. Te za tiwi waibu ĩsi'wa'rudu hã, te te ĩ'umnhasizé hã. Uburé ĩsibrob zama te za tiwi waibu. Tawamhã te za oto dama ãma aipé. — ãne te tãma ãma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hã.

²³ Te duré tinha:

— Ni'wam norĩ hã ĩwē'wa 're nomro mono õ wamhã, ta norĩ hã te ĩzada 're hãimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã te te 're ĩpawaptob za'ra mono õ wamhã, ĩtēme te 're ĩda'ubumroi mono na hã ta norĩ hã ĩnhiti dazatõrĩ'wa na te za 're hãimana za'ra. — ãne ma tō tãma waihu'u za'ra, tiwē'õ'wa norĩ ma.

²⁴ Te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hã, ãne:

— Áté wa'uburé hã te za aibã hawi 'maiwatobro. Te za duré a'ubuni wi 're mo, â'ô wa'wai baba. Te za dazô 're rĩtĩ. Dazô 're rĩtĩ baba mono wa, nimomo wa'utu ô wa, te za sima tinha: “Ĩnhorôwa 'rata u, wa za apã mo, ãma 're ĩnhorôwa u'âsi mono da, ĩpê'ê 'remhã.” Āne te za sima tinha.

²⁵ Tawamhã te za apã mo aibã u, ĩpê'ê 're, apã sébré da. Tawamhã ĩhawi watobro haré, te aré hãiba baba na 're hãimana, 'ri hã baba na 're simasa mono wa, 'ri 're wa'wa su'u na 're ĩsimasa mono ne, duré 'ri paramhã robza'ra wê u'âsi, 're ĩromnhimi'wara mono ne. Taha wa, wa'uburé ma, wê di, aibã hã apã ãma 're ĩsôrôwa mono da hã.

²⁶ Tawamhã te za rob u watobro, tisiré norĩ zô morĩ da, wa'uburé hã. Tawamhã te za ĩtême âwisi za'ra, 7 na ĩhãiba hã ĩsipai u ĩwasété uptabi za'ra hã, si'u ãma 're sôrôwa za'ra mono da, aibã ãma. Tãma rowê prã ti aré, wa'uburé misi, ãma 're sôrôwa mono ré hã, ĩpê'ê 'remhã. Ahã na oto ãma 're sôrôwa za'ra mono wa, tãma rowê'ô uptabi di oto. — Āne, Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra.

²⁷ Taha wasu'u te te dama wasu'u pari, te pi'ô hã Zezusihi ma tinha, dawa'wa ĩsa hã:

— Asépata'wai ma, 're rowê mono di za, aiprédu'wai ma. A hã ĩsimiprédu wa, tãma 're rowê mono di za. — Āne te pi'ô hã Zezusihi ma tinha, mreme 'rãihã na.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Tane tô. Tãma 're rowê mono nherê, ĩsipai u ni'wam norĩ ma, 're rowê uptabi za'ra mono di za. Ni'wam norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tipo're na te te 're wapari za'ra mono wamhã, duré te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, tãma 're rowê uptabi za'ra mono di za. — Āne ma tô pi'oi ma waihu'u, Zezusi hã.

Zonahã wasu'u, apito Saromahã wasu'u me

Mateusi 12.38-42; 16.1-4; Marcusi 8.11-13

²⁹⁻³⁰ Tawamhã Zezusihi tême ma oto dasina tahã'â ni. Taha wa, te dama tinha:

— E niha ã nimosi dapoto té mono hã ĩ'aihãimana wasété za'ra wa'wa. Ma tô ĩma ĩ'ru za'ra wa'wa, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te 'manharĩ da, asô'a za'ra wa'aba, ĩwaihu'u pese na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩwêsãmri na, ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, taré 'madâ'â za'ra wa'aba da, niha te 'manharĩ ô di za. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, tiwaihu'u pese na niha Zonahã ma, te te ĩ'manharĩ wê ne, te za niwapsi 'manha, dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã. Duréhã, Zonahã ma, te te 'manharĩ wê wamhã, ĩsadawa para datême ĩmorĩ na, ma tô waihu'u za'ra, Niniwé ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã. Tane, wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpoto ma, te za niha ĩma 'manharĩ wê, ĩsadawa para atême ĩmorĩ aba na, ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

³¹ Niwamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã, duréhã danhib'apito sipi'ô hã Saba na romnhisi ãma te te 're ĩda'ab'madâ'â mono hã, te za duré asada tihãimana 'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra wa'aba da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Ta hã duréhã romhã uptabi nherê, ĩwi, apito Saromahã u, ĩsimiroti hã te te wapari da, ĩsimiroti hã dahãimanazém na rowaihu'u na hã wê uptabi wa. Taha nhimiroti hã pire nherê, ĩsipai u ĩnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherê, ĩnhimiroti hã aima wapari ze za'ra wa'aba ô di. Taha wa, te za tô ĩ'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, danhib'apito sipi'ô hã.

³² Niwamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã, duréhã Niniwé na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã te za asada tihãimana za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra wa'aba da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nho'a. E marĩ wa. Duréhã Zona hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te tãma 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ma tô te te 're wapari za'ra. Taha

wa, ma tô ta norĩ hã tiwasété wi 're sipizari za'ra. Zonahã nhimiroti hã pire nherẽ, ãsipai u ãnhimiroti si pire uptabi di. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ãzaze za'ra wa'aba õ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipisutuzéb zarina, we atẽme ãmorĩ aba na hã. Taha wa, te za tô ã'uwaibaba aiwasédé hã ai'ãma sa'ra wa'wa, Niniwé ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ hã. — ãne te dama tinha, Zezusi hã.

Rob'uiwẽzé wasu'u
Mateusi 5.15; 6.22-23

³³ Taha wa, te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Rob'uiwẽzé hã da te ro'o wamhã, e te za nima niwĩ dawi simi'uri ni. E piza'a na, te za upsibi ni. Mare di. ãsima'warazém na si te za sõ'awi da te 're sõré, rowa'a na 're danhisisi mono da. Taha da, te za ro'o ni, rob'uiwẽzé hã.

³⁴ Tane duré dato hã, aiwa rob'uiwẽzé me. Datõmo wẽ wamhã, dama rob'madâ'ã wẽ di. Datob'a wamhã, dama rob'madâ'ã waihu'u õ di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã asimirosa'rata wẽ za'ra wa'aba wamhã, te za ãwẽ hã asimirosa'rata na 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mo. Duré, asimirosa'rata wasété za'ra wa'aba wamhã, ãwẽ hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

³⁵ Taha wa, 'rãwi te za asimirosa'rata na 're asi'madâ'ã za'ra wa'aba mo.

³⁶ Wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne: Rob'uiwẽzé hã te te aima 're rob'uiwẽ za'ra wa'aba mono wamhã, uburé aihãiba ma hã 're rowa'a za'ra wa'aba mono di za. Aiwĩ 're robra za'ra wa'aba mono õ di za. Tane, asimirosa'rata wẽ za'ra wa'aba wamhã, te za aiwasédé hã 're ãwẽ'õ za'ra wa'aba mo, ãwẽ si 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. — ãne ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

³⁷ Tawamhã tame te te dama rowasu'u pari, ma tô aibã hã tãma tinha, ãsõrõwa u morĩ da, ãsiré sa da. Aibã hã, parisezu. Taha wa, ma tô Zezusi hã ãma saze. Tawamhã 'ri para u sébré wamhã, te nhamra, sa da.

³⁸ Tane nherẽ, sai õ ré, simisõi õ di Zezusi hã, dahi'rada hã 're ãsimisõ za'ra mono zéb zarina hã. Taha wa, te parisezu hã tãma tinha, tipẽ'ẽ na, simisõi õ wa.

³⁹ Tawamhã ma tô Wanhib'apito hã tãma tinha, Zezusi hã:

— Parisezu norĩ, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne: Hãsizé hã duré pratu hã ãmana wawip si, da te 're upsõ za'ra mono wamhã, ãwa'wamhã wasété di, zahadu upto wa. Tane, a norĩ wa'wa hã 're anomro wẽ wa'aba mono newa, da te 're ai'madâ'ã wẽ za'ra wa'aba mono da, te 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti ãpire prã norĩ si 're ã'madâ'ã pese za'ra wa'aba mo, danho'a. Tane nherẽ, aipẽ'ẽ 'remhã asimirosa'rata wasété na te zahadu ãré 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mo. Danhibrob na si te duré 're ãda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Aihãimana nhipese zarina, te duré marĩ na dawi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

⁴⁰ E niha waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Uburé Dapoto'wa hã e wahãiba na si, ma tô te te 're wa'awaihu'u. Mare di. Wanhimirosa'rata na zama, ma tô te te 're wa'awaihu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

⁴¹ Taha wa, ma'ãpé ãsibrob'õ norĩ ma, 're asõprub za'ra wa'aba mono. ãne dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, asimirosa'rata wẽ na, te za te te 're ai'awaihu'u 'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

⁴² — Parisezu norĩ, a norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ma tô asimiroshuri wa'ã hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're ãpo'o u'ãsi za'ra wa'aba mo, wesuirã zapore wa'ã hã, syry na tãma 're sõmri za'ra wa'aba mono da. Uburé danhipi wazarizé wa'ã hã tãma 're po'o nhimini za'ra wa'aba mono õ di. Ta hã, wẽ di. Tazahã, ãsimarĩ'õ norĩ ma, 're asõprub za'ra wa'aba mono õ di. Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono õ di. Ma tô tãma 're asõprub za'ra wa'aba mo. ãbãre aré ãsimarĩ'õ norĩ ma,

're asõprub za'ra wa'aba mono 'wa'âhã. Tazahã, ma tô 're ï'mararé za'ra wa'aba mo. Taha wa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴³ — Parisezu norĩ, ai'ãma ïpẽ'êzé za'ra wa'aba di. Aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Dama ïpire norĩ simasisizém na, 're asimro zeï wa'aba mono di, rowahutuzéb ãma. Duré 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're ï'ubumroi mono zéb ãma asisi pire na, da te 're asawi za'ra wa'aba mono wamhã, asina 're dawapari ze za'ra wa'aba mono di. Taha wa, niwapsi aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁴ — A norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Taha wa, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne. Áté ni'wa hã adâ'â 'ru uwaibaba te za mo, sa'rese ãna, ti'ai haré newa. Taha wa, te za siwasété. Tane aiwê za'ra wa'aba newa, asirã za'ra wa'aba zarina 're danomro mono wamhã, te za 're dasiwasété za'ra. Taha wa, aiwê prã za'ra wa'aba wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono õ di za. — ãne Zezusi te tãma nharĩ za'ra, parisezu norĩ ma.

⁴⁵ Tawamhã aibã hã te Zezusihi ma tinha:

— Rowahutu'wa, parisezu norĩ, wê'õ za'ra wa, ma tô ta norĩ zu, wa norĩ zama ïwa'awê'õ. — ãne te Zezusihi ma tinha, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa hã.

⁴⁶ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Rowahutu'wa norĩ, ai'ãma ïpẽ'êzé za'ra wa'aba di. A norĩ wa'aba ma zama, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãne: Áté marĩ ïpire uptabi hã te za ni'wa hã dama sibu, te te sõihi waptob ãna. Tane a norĩ wa'wa hã. Dama asimiroti za'ra wa'aba zé hã ahã uptabi na ma tô dama 're ïpisutu za'ra wa'aba mo, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono ãna. Taha wa, te robzei'õ na oto 're danomro. Taha wa, aima 're robze za'ra wa'aba mono di za.

⁴⁷⁻⁴⁹ — A norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. Aihirata aba norĩ hã ma tô 'Re ïhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã te te 're simro, ïsadawa wasu'u na te te 're wê'õ za'ra mono wa. A norĩ wa'wa hã ïsadawa wasu'u na, 're wê za'ra wa'aba mono newa, ma tô êtê tãmo wawê hã 're ïsõré za'ra wa'aba mo, ab're 'wawi, dama ïpibu pese zéb da, ï'ru hã. Tazahã, aihirata aba ne, ma tô ïsadawa wasu'u hã 're ïwê'õ za'ra wa'aba mo. E marĩ, te bété wasu'u, ab're 'wawi êtê tãmo wawê, 're ïsõré za'ra wa'aba mono hã. Aihirata 'wa, ïsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ te te 're ïsimroi mono zé, ma tô 're ïsaze za'ra wa'aba mo. ãne te wasu'u, ab're 'wawi êtê tãmo wawê, 're ïsõré wa'aba mono hã. Aiwana wa'aba, ma tô romhã ré dapo're pu'u, 'Re ïhãimana u'âsi mono hã. Datême, wa za te 're da'azatõrĩ, da te dama 're ïzadawa wasu'u za'ra mono da. Tazahã, ïzadawa para õ nherê, te za da te 're simro, ni'wam norĩ hã. Rowasédé hã te za duré da te tãma 're 'manharĩ za'ra, ni'wam norĩ ma. ãne, tãma waihu'u pese sirõmo wa, ma tô romhã ré dapo're pu'u, 'Re ïhãimana u'âsi mono hã.

⁵⁰⁻⁵¹ Ropoto na'rata hawi, ma tô ãma dasiwi sãna'rata ni, ïsadawa wasu'u 'rata 'wai pãrĩ na hã. ïmorĩ'rada hã ma tô Abé hã wĩrĩ 'rata ni. Abéhé za'u si, ma tô ïsadawa wasu'u'wa sidãpãsi, da te 're simro. Zacariaha zama, ma duré wĩrĩ ni, 'ri nho're ãma. 'Re ïhãimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zém nho're ãma, ma wĩrĩ ni. ïbabarã na te 'ri hã za, 'ri ïwê hã. Õ niwĩmhã, tãma danhoprubzé nomrizé te za, wedeza ne hã. Tame sab ré, ma wĩrĩ ni, Zacaria hã. Taha wa, te za 'ruiwa'ãbã za'ra, uburé tizadawa wasu'u'wa norĩ hã, da te 're ïsimroi mono norĩ hã. Taha wa, ã nimosi dapoto té mono hã ï'aihãimana za'ra wa'wa hã, te za aima rob'manharĩ za'ra wa'wa, ïsadawa wasu'u'wa norĩ, ïsimirowasu'u na 're wê'õ za'ra wa'aba mono 'ru te.

52 — Rowahutu'wa norĩ, a norĩ wa'aba ma, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. E marĩ wa. Wa za ãma romnhimiré'é, ãne: Áté, aibâ hã te za 'manhamra, 'ridawa tétézéb ré. Ta hã 're zasi mono õ di, 'ri para u hã. Duré, 'ri para u 're danhisisi mono õ di, te te dawi 're azawi mono wa, 'ridawa tétézé hã. Tane, a norĩ wa'wa hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Ma tô duré dawi 're ãsawi za'ra wa'aba mo, ãsimiroti mono bâ, da te 're waihu'u za'ra mono tõ da. — ãne ma tô Zezusi hã tâma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma.

53-54 Tawamhã rob u, ma tô watobro, Zezusi hã. Watobro wamhã, te rowahutu'wa norĩ hã tâma nharĩ za'ra, parisezu norĩ me. Te te sadawa 'ru za'ra wa, te duré sadanharĩ na sima tirê, timreme na te te ãma upa zô, te te ãma upai wa, te te siwi wê'õ za'ra da. Tazahã, timreme na te te ãma upai õ di, Zezusi hã.

12

Dahâimanazé tô senai õ wasu'u
Mateusi 10.26-33; 12.31-32; 10.19-20

1-3 Tawamhã ma tô dasina tahâ'â ni. Da'ahâ uptabi di oto. Da'ahâ uptabi wa, ma tô 're dasipara wati'i za'ra. ãhã wa, te Zezusi hã a'â tâma nharĩ za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, ãne:

— Parisezu norĩ hâimanazé hã, tô senai õ di. Taha wa, te za tiwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ã'u'ëtê wapuzém nhiti 're anomro aba mono da, parisezu norĩ nhimi'manharizém nhiti. Wa za ãma simiré'é, ãne: Áté te za marĩ hã da te dawi 're sahâri za'ra, da te 're waihu'u tõ za'ra mono da, danhimirowasu'uzé hã, danhimi'manharizé hã. Tane nherê, te za niwapsi waihu'u za'ra ni. Tane barana, aihâiba pisutu dama asimirowasu'uzé hã te za rowa'a ré dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Duré 'ri nhitob ré, aihâiba pisutu dama asimirowasu'uzé hã, te za sô'awi dama asimirowasu'uzém na aiwasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, te za 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, parisezu norĩ hâimanazéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da, tô senai õ wa, 're ãhâimana za'ra mono zé hã, ta norĩ hã.

4-5 — ãsiwadi norĩ, tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Da te 're ai'uprozi aba mono da nherê, asima 're dapipa za'ra wa'aba mono õ di za. Da te 're ai'uprozi aba mono pari, niha oto da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto. Aipãrĩ'wa norĩ hã ropipa u, te te 're asãmra waihu'u aba mono õ di za oto. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ropipa u dawabzurizé hã. Taha wa, taha si te za tô 're ãpipa za'ra wa'aba mo.

6-7 — Wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Sire wa'â hã wa'âbã syryre nherê, ãma po're si'âri waihu'u õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Tane duré, aséré za'rata aba zama, tâma waihu'u pese di. Sire hã tâma sawi pese za'ra nherê, sire zawi nhipai u, tâma asawi uptabi za'ra wa'aba di, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, te za asina aihâtâ'â ãna 're anomro aba mo. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

8 Te duré tâma nharĩ za'ra:

— Ni'wam norĩ hã ãzazei'wa na danho'a dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã wa za duré ãzazei'wa na te 're awasu'u, hãiwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ nho'a.

9 Tanei õ di za, ni'wam norĩ hã ãzazei'õ'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã. ãne wamhã, ãzazei'õ'wa na wa za duré te 're awasu'u, hãiwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ nho'a.

10 — Áté ni'wam norĩ hã dasiré ãpoto ma, te za ãma nharĩ wasété za'ra. Tane nherê, tiwasété na 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, siwasu'u za'ra wamhã, te te

ãma 'madâ'â za'ra õ di za oto, ïwasédé hã. Tazahã, ni'wam norĩ hã, Ìpê'êzani hã te te 're wê'õ u'âsi za'ra mono wamhã, te za te te ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra ïwasédé hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

11 — Áté ïzazei'wai wa, te za taré da te 're aiwê'õ za'ra wa'wa. Taha wa, áté te za rowahutuzéb u, da te 're asimroi wa'wa, ïzazei'wa na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Áté roti'wa norĩ u, te za da te 're asimroi wa'wa, áté danhib'apito norĩ u. Tane nherê, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tãma asiwasu'u za'ra wa'aba zéb zô, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

12 Nimahã bâtâ na, da te aiwaihu'u za'ra wa'aba wamhã, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Tipê'êzani na aima waihu'u za'ra wa'wa, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Aibã ïsimarĩ ahã wasu'u

13 Tawamhã aibã hã dawa'wa ïsa hã te Zezusihi ma tinha, ãne:

— Rowahutu'wa, ïdub'rada hã ma'ápé ï'ãma wada'uri, te te ïma po'o da, wamama hã wawi dá'â õ ré, te te wama ïpisudu hã. — ãne te tãma tinha.

14 Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Mare di. E 'wa hã ma tô ïpisutu, te ai'ãma wada'uri da, te te aima po'o da hã. Ni'wa te te ïpisutu õ di. — ãne te aibã ma tinha.

15 Tawamhã te uburé dama tinha:

— Ma'ápé, ïwapari pese za'ra wa'aba. 'Rãwi te za 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, asimarĩ ahã zô, 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono tõ da. Danhimarĩ ahã uptabi nherê, robze u'âsi, ãma 're danomro mono õ di za. Rowézéb õ di, ta hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

16-17 Te duré ãma romnhimiré'é, ãne:

— Aibã hã te 're hâimana, ïsimarĩ ahã hã. Buru nho ahã wamhã, 'rãwi te sima rosa'rata, ãne: “Ri hã 'ri 're sy'yre di, buru nho za'warizéb da hã. E marĩ wa za 'manha.

18 Áté ri wa za sãmra, te 'ri za'ëtê da, buru nho za'warizéb da hã. Tamomo, wa za ubumro buru nho hã, 'ri za'ëtê u. ïnhimarĩ zama, wa za sa'ra, buru nho zu hã.

19 Taha parip si, wa za ïsima tinha, ãne: ‘Ãhãna ïma rowê di. Marĩ hã ahã na, te ïza daba'wara, ïwê hã. ïwi ïropsi'utõrĩ da hã, mare di. Wahub ahã na, te za ï'ãma tiwahu, ïsa hã ïma 're hâimana mono ré hã. Wa za oto 're ïwa'utu u'âsi. Áté, te 're romhuri mono õ di za oto. Áté ãhãna si, wa za oto 're ïsa. Wa za te 're zãsi u'âsi. Marĩ na, wa za 're ïto, ïtozém na.’ ” ãne te aibã hã sima rosa'rata.

20 Taha wa, te 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tãma tinha: “A hã ma tô ãma ï'upa za'ê, asimirosa'rata na. Ã barana te za atã. Atã'ã wamhã, e 'wa te hã za oto asimarĩ hã, asima si 're ï'a'ubumroi pese mono hã.” ãne te aibã ma tinha.

21 — Tane, danhimarĩ hã dasima si, da te 're ubumroi pese za'ra mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono ãna, te za taré da te dasima 're ubumroi pese za'ra, danhimarĩ hã. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

Marĩ na 're dahâtâ'â za'ra mono ãna, 're ïdanomro mono zé wasu'u

Mateusi 6.25-34

22 Tawamhã Zezusi te tinha, tisiré 're ïnomro mono norĩ ma, ãne:

— Taha wa, wa za duré ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Asazé wa'aba na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Duré, ai'uza õ na zama asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za.

23 Wasazém nhipai u pire uptabi di, wahâimanazé hã. Duré, wa'uzazém nhipai u pire uptabi di, wahâiba hã.

²⁴ Ōhōta, si norī hā. Ma'āpé, 'madâ'â za'ra wa'aba. Si norī hā te te sima 're robzuri mono ō di. Te te duré sima 're rob'rāihāri za'ra mono ō di. Duré robza'warizéb ō di, ĩsazéb za'warizéb da hā. Tane nherē, te ĩsa hā te te tāma 're anhomri u'âsi, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā. E si norī si, te te 're azawi pese. Mare di. Si hā tāma sawi pese za'ra nherē, si zawi nhipai u, tāma asawi uptabi za'ra wa'aba di.

²⁵⁻²⁶ Duré 're atâ'â za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono wamhā, e asibâtâ na 're atâ'â za'ra wa'aba mono ō di za. E asibâtâ nhipai u, te za 're anomro siroptu wa'aba mo. Mare di. Asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina, asibâtâ nhipai u 're anomro siroptu wa'aba mono ō di za. E marī da, te za bété marī na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mo.

²⁷ Ma'āpé, romnhirārā 're ĩhāimana za'ra mono zém na rosa'rata za'ra wa'aba a'â, rom na 're ĩsimasa mono na hā. Ta norī hā ti'uzazéb da hā, te te sisada 're 'manharī za'ra mono da, te te 're romhuri za'ra mono ō di, zazahā da hā. Tane nherē, dama 'madâ'â zeī uptabi di, romnhirārā hā. Apito Saroma hā uza wē uptabi na 're si'uza mono nherē, taha nhipai u, dama 'madâ'â zeī uptabi di, romnhirārā hā.

²⁸ Romnhirārā hā hāiwi 're simnhatā mono ré, te za du hā ĩré da te 're wazāri za'ra, unhamā da, da te 're ub'rā za'ra mono da. Taha wa, 're simasam hā mono dai ō nherē, ma tō wē uptabi na te te 're ab'manharī, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā. E tawamhā, ai'uzazé hā te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono ō di za bété. Te za tō te te aima 're anhomri 'wa. E niha Aimama 'wa hā asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono ō di bété, taha si ai'uzazé hā za te te aima 're ĩ'anhomri aba mono na hā.

²⁹⁻³¹ Taha wa, marī na asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ō di za. Asazéb zō si, duré â zō si, 're asōpré wa'aba mono ō di za. Taha zō si, te za ĩsazei'ō'wa norī hā 're sōpré. Aimama 'wa hā ma tō aiwaihu'u za'ra wa'wa, marī hā aiwi sō 're ĩrowaptâ'â za'ra wa'aba mono na. Aimama 'wa hā, 'Re ĩhāimana u'âsi mono, Danhib'apito uptabi. Taha wa, ōhō si, te za 're ĩpisutu za'ra wa'aba mo, ōhō āma si 're anomro aba mono da. Tawamhā marī hā aiwi sō 're ĩrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're anhomri 'wa, Aimama 'wa hā. — Āne, ma tō Zezusi hā tāma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma.

³² Te duré tāma nharī za'ra:

— ĩsiré norī, ai'umrore wa'aba nherē, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ō di za. Aimama 'wa hā Danhib'apito uptabi hā, te za aima pisutu za'ra wa'wa, ĩsiré dama 're roti za'ra wa'aba mono da. Āne ma tō sima aiwē za'ra wa'wa.

³³⁻³⁴ Taha wa, te za uburé asimarī hā dama ĩwede za'ra wa'wa, ĩwa'âbâ zō, ĩsimarī'ō norī ma, sōmri aba mono da. Tawamhā asimarī hā ĩsi'utōrī'ō hā te za hāiwa āma asō 're hāimana u'âsi za'ra wa'wa, wē u'âsi na. Tame, ĩsipsaihuri norī hā sō 're sisisi waihu'u mono ō di za. Tame duré, da'uza hāzapu'u'wa hā 're hāimana za'ra mono ō di. Ti'ai āma asimarī ahâ zō si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, taha na si te za aipē'ē 're, asima 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, hāiwa āma ĩwē hā ĩsi'utōrī'ō upana. Duré hāiwa āma ĩwē uptabi zō si, asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhā, taha na si te za asima 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hā ĩwē hā te te asō 're ĩ'apisutu aba mono zō si. — Āne ma tō tāma waihu'u za'ra, Zezusi hā.

Romhuri'wa norī, hāimana nhimiza'rese sina, 're ĩhāimana za'ra mono wasu'u

³⁵⁻³⁶ Tawamhā Zezusi hā te duré tāma romnhimiré'é za'ra, āne:

— Romhuri'wa norī hā hāimana nhimiza'rese sina, te za tinhib'apito zō 're simipari za'ra. Tane, te za aihāimana nhimiza'rese sina, 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Āté dasina damrozéb u, te za ĩsib'apito hā tiwi timorī za'ra, dame sa da. Tawamhā apâ wisi ō ré, te za si'uza za'ra, tāma ĩromhuri'wa norī hā, te te

tâma romhuri za'ra da. Te za sô ro'o za'ra rob'uiwêzé hã, rowa'a na sébré da, ãsib'apito za'ra hã. Tawamhã 'ri tême wisi wi, te za ãsib'apito za'ra hã 'ridawa ta'a, te te tâma 'ridawa za'ra da. Taha wa, te za awa'awi tâma 'ridawa za'ra.

³⁷⁻³⁸ Tâma ãromhuri'wa norĩ hã sôtô ãna, sô simipari za'ra wamhã, tâma rowê za'ra di za. Tawamhã âté mara wa'wa, te za apâ wi, ãsib'apito za'ra hã. Âté si'a hârâ wi, te za apâ wi. Hâimana nhimiza'rese sina, sô 're simipari za'ra mono ré, apâ wisi wamhã, tâma rowê za'ra di za, tâma ãromhuri'wa norĩ ma hã. Tawamhã apito nherê, sai ô ré, te za a'â ti'uza na ãma saprĩ, ãsa te te tâma sômri mono da, tâma ãromhuri'wa norĩ ma. Te za duré tâma nharĩ za'ra, tisai ma, si'ubumro da. Taha pari, te za duré tâma sômri za'ra, ãsa hã.

³⁹ Wa za duré ãma simiré'é, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Dahâimana nhimiza'rese ãna, 're dahâimana za'ra mono ré, te za ãsipsaihuri norĩ hã danhibrob zô 're sisisi, 'ri para u hã. Bâdâ hã we ãsébrézé hã 'ri tede'wa te te waihu'u wamhã, te za tiwi 'madâ'â pese, sébré tô da, 'ri para u.

⁴⁰ Tane te za a norĩ wa'wa hã aihâimana nhimiza'rese ãzô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã, wa za wei mo apâ, ãzô asimipari za'ra wa'aba ô zém na, nimahã bâtâ na. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese ãzô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. — ãne te Zezusi hã tâma roti za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

*Romhuri'wa ã'umnhasi wasu'u, romhuri'wa ã'umnhasi'ô wasu'u me
Mateusi 24.45-51*

⁴¹ Tawamhã Pedru te 'mahâ:

— Apito, e 'wai udâna, te ãne ãma ãsimiré. E uburé da'udâna zama, te ãma ãsimiré. — ãne te sadanha.

⁴² Taha wa, te Wanhib'apito hã asa ãma romnhimiré'é, Zezusi hã ãne:

— Dama romhuri'wa ã'umnhã hã duré ãsimiroti wê hã, e niha 're ãhâimana mono zé hã. ãne hã 're hâimana mono wamhã, te za ãsib'apito hã nimomo tiwi morĩ ô ré, tâma pisutu, uburé tâma ãromhuri'wa norĩ hã ãsa'u nherê, te te sô 'madâ'â za'ra da. Te za duré tâma pisutu, bâtâ pisutuzém na ãsazéb da hã, te te tâma ãma uwaimrami za'ra da, tâma ãromhuri'wa norĩ ma.

⁴³⁻⁴⁴ Tawamhã apâ we ãmorízéb u, tinhib'apito nhimiroti hã te te tâma ãma uwaimrami wamhã, tâma rowê di za, romhuri'wai ma hã. Taha ma, tâma rowê uptabi di za tô. E marĩ wa. ãsib'apito hã apâ wisi wapsi, te za tâma pisutu, uburé ãsimarĩ hã te te tâma 're 'madâ'â u'âsi mono da oto, tâma umnhasi uptabi wa.

⁴⁵ Tazahã, tinhib'apito za're'ra, dama 're hâimana wê mono ô wamhã, tâma 're rowê mono ô di za. Âté apito za're'ra, te za 'râwi sima tinha, ãne: “ãnhib'apito hã simahudu ô di.” Âté, ãne te za sima tinha. Taha wa, sô rowaptâ'â wê te, te za oto tizapari romhuri'wa norĩ hã te te 're ahã za'ra âté, aibã norĩ hã pi'ô norĩ zama. Âté, te za taré tisa zô si 're hâimana. Âté te za âzé hã te te 're hâsi. Õne u'âsi, te te 're hâsi mono wa, te za 'rãi wasété na 're hâimana.

⁴⁶ Tawamhã rosa'rese ãna hâimana ré, te za ãsib'apito hã ãtême wi apâ, sô ãsimipari ô zém na nimahã bâtâ na, siwa'ru. Taha wa, te za sa'êtê azã, tâma ãromhuri'wa hã. Sib'ézé 'wa pa na, te za te te wa'ôtô. Taha wa, te za dapo're'ô norĩ zu robzei'ô te te sina 're sô'ôtô, tâma ãromhuri'wa hã.

⁴⁷ — Âté, ni'wa hã te za waihu'u pese, tinhib'apito nhimiroti hã, tâma ãromhuri'wa hã. Tane nherê, wa'a te, ãsimiroti hã te te 're uwaimrami mono ô di za. Taha wa, te za sa'êtê azãri ni, powawê hãiwaré na, apito zadawa para.

⁴⁸ Âté, ni'wai ma, waihu'u pese ô di za, ãsib'apito nhimiroti hã. Tawamhã marĩ te za upa. Taha wa, te za syry na si azãri ni, tâma waihu'u pese ô wa, ãsib'apito nhimiroti hã. Âté te za ni'wai ma waihu'u pese, tinhimiroti hã, 'Re

ĩhâimana u'âsi mono hã. Te te tãma waihu'u pese wamhã, te za sô 're simipari, danhipai u te te tãma ãma 're uwaimrami mono da, ĩsimiroti hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

⁴⁹ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Ti'ai u, wa wei mo, ti'a na te sazu da, zata da. Zata sirõmo 'wa'ãhã, aré ĩma wẽ di.

⁵⁰ Wa za a'ã robzépata za'ëtẽ. Te robzépata õ ré hã, rosa'rata ahã di za.

⁵¹ E datẽme we ĩmorĩ wa, te za ti'ab ré rowẽ na si dasiré 're dahâimana za'ra, simisutu. Mare di. ãne hã ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Rosa'rata na te za ĩ'ãma dasima aipo'o za'ra ni.

⁵² ãté, 5 na ĩhãiba hã te 'ri ãma siré 're si'ubumro. Ta norĩ hã te za rosa'rata na ĩ'ãma sima aipo'o za'ra. ãté, si'ubdatõ te za ĩwẽ'wa, 're hâimana za'ra. ãté maparane te za ĩwẽ'õ'wa, 're hâimana zahuré. ãté, maparane te za ĩwẽ'wa hã 're hâimana zahuré. ãté duré si'ubdatõ te za ĩwẽ'õ'wa hã 're hâimana za'ra.

⁵³ ãté, damama hã te za ti'ra norĩ hã wẽ'õ za'ra, ĩzazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, ĩ'ra si'aibã hã. ãté, da'ra norĩ hã te za timama hã siwi wẽ'õ za'ra, ĩzazei'wa, 're hâimana mono wa, ĩmama hã. ãté, dana hã te za ti'ra norĩ hã wẽ'õ za'ra, ĩzazei'wa, 're hâimana za'ra mono wa, ĩ'ra sipi'õ hã. ãté, pi'õ norĩ hã te za tina hã siwi wẽ'õ, ĩzazei'wa, 're hâimana mono wa, ĩna hã. ãté, damaprewa hã te za tisani'aba norĩ hã wẽ'õ za'ra, ĩzazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, ĩsani'aba norĩ hã. ãté, pi'õ norĩ hã te za timaprebaba norĩ hã wẽ'õ za'ra, ĩzazei'wa, 're hâimana za'ra mono wa, ĩmaprebaba norĩ hã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra Zezusi hã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

⁵⁴ Uburé te oto dama tinha:

— ãté, te za hãiwa nhirõno ĩ'madã'ã za'ra wa'wa, bãtã pusizém niwĩ. Taha wa, te za asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Tã, te za we tita'a.” ãté, ãne te za asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa, awa'awi. Tawamhã tã hã te za we tita'a tô.

⁵⁵ ãté, rowa'u hã te za wei watobro, hãiwa'a're nhimi'e hawi. Taha wa, te za ãne asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa, “Te za oto tirowa'ro.” ãne te za asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhã te za tô tirowa'ro.

⁵⁶ Marĩ hã ti'ai ãma hã, duré hãiwa na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'madã'ã za'ra wa'aba wamhã. E niha bétẽ tane aiwa, aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di, marĩ te te ĩwasu'u hã, te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono zé hã, ãma 're ĩ'madã'ã za'ra wa'aba mono nherẽ. — ãne ma tô dama tinha, Zezusi hã.

⁵⁷⁻⁵⁸ Uburé ma, te duré dama tinha:

— E marĩ wa, asina 're roti wẽ za'ra wa'aba mono õ di, ĩwẽ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da. Wa za ãma simiré'é, ãne: ãté, ni'wa hã te za asaprõ, dama 're ĩrowairébẽ mono 'wa, 're ĩsãmra mono zéb u. Marĩ 'manharĩ wa, te za asaprõ, te te tãma aiwasu'u da. Taha wa, te za bãdãdi na ane wa'aba ré, tãma asiwasu'u aiwasétẽ na, rowairébẽ'wai u te te asaprõni tô da, damrami'wai ma, te te ai'ru tô da, dazazéb 're, te te asẽrẽ tô da.

⁵⁹ Te te asẽrẽ wamhã, asiwa'ãbã 'rãsutu pese õ nherẽ, ta hawi aiwatobro waihu'u õ di za. ãne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, asina 're roti wẽ za'ra wa'aba mono da, ĩwẽ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da. — ãne, ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

13

Dawasétẽ wi 're ĩdasipizari za'ra mono zé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te te dama rowasu'u ré, ma tô ni'wam norĩ hã ĩtẽme aihutu. Taha wa, te tãma rowasu'u za'ra, Zezusihi ma:

— A'uwē norī hã ma tô simro ni, Darireza tede'wa norī hã. Piratuhu nhimi-wada'uri zarina, ma tô simro ni. 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, tinhimizama te te simroi ré, ma tô uprosi ni. — ãne te Zezusihi ma rowasu'u za'ra.

² Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— E Darireza norī hã ma tô danhipai u tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. E taha wa, ma tô tidâ'â za'ra. E ãne, ma tô ãma ãrosa'rata za'ra wa'wa.

³ Mare di. Taha wab õ di. Ta norī hã danhipai u, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherē, ma tô tidâ'â za'ra. Tane, te za tô a norī wa'wa hã ãsine 're atâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã.

⁴ A'uwē norī hã, Siro'é na 'ri sipo'o ãma 're ãsi'ubumroi mono norī nhisiwi, ma tô 'ri 'rãihã hã waptãrã, da'madá'âzé hã. Taha wa, ma da'ahã na ai'utõrĩ ni. 18 na ma 'ri hã da'uprosi. Ta norī hã bété, e ma tô danhipai u tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra, Zeruzarē ãma 're ãdahãimana za'ra mono norī upana. E taha wa, ma tô tidâ'â za'ra.

⁵ Mare di. Taha wab õ di. Ta norī hã danhipai u, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherē, ma tô tidâ'â za'ra. Tane, te za tô a norī wa'wa hã ãsine 're atâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã. — ãne ma tô tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Pidera wede ãrã'õ wasu'u

⁶ Tawamhã te tãma ãma romnhimiré'é za'ra ãne, Zezusi hã:

— Aibã hã te 're 'maihãimana, buru tede'wa hã. ãburu ãma hã, rob'ru hã te 're hãimana za'ra, uwa 'ru hã. Pidera wede hã te duré tame 're sa. Tawamhã bâta na te mo, pidera 'rã zô. Tane nherē, ãrã hã te te 'masãmri õ di. 'Rã ãna te za.

⁷ Taha wa, te buru 'madã'â'wai ma tinha, ãne: “Si'ubdatõ, ma tô ãma tiwahu oto, taré nasi we sô ãneb ré hã, pidera 'rã zô. Wa tô 'madã'â wa'a. Te za ãsizã. E marĩ da, te za taré 're sab u'âsi, 're 'rã mono ãna.” ãne te romhuri'wai ma tinha.

⁸ Tawamhã romhuri'wa hã te asa tãma tinha: “Apito, misi ãma wahu a'ã. Wa hã wa za ab're, powawē nhana na te uirĩ da, wē na sab da.

⁹ Wahub amo na 'rã wamhã, wē di za. 'Rã õ wapsi, te za ãma ãru, te sizãri da.” ãne, romhuri'wa te tinha, buru tede'wai ma. — ãne ma tô tãma ãma romnhimiré'é za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã, romhuri zahãrizém na pi'õ ãsihãpãre te te ãpesezé wasu'u

¹⁰ Tawamhã romhuri zahãrizém na ma tô dama rowasu'u Zezusi hã, zudezu norī te, rowahutuzéb ãma.

¹¹ Tame te pi'õ hã ãhãzé ré hã dame nhamra. Hãzé ré ma tô ãma tiwahub ahã, 18 na, wa'uburé te te 're upi u'âsi mono wa. Sihãpã u'âsi, te 're mo, wã wãhutu ãna.

¹² Tawamhã Zezusi te te sabui wamhã, te 'mahã:

— Pi'õ, aihãzé hã te za oto aima apa.

¹³ Taha pari, ma tô tinhib'rada hã ãma tihi. Tawamhã ma tô awa'awi wã wãhudu. Wã wãhutu wamhã, te ãma tiwata, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma, te te pese wē te.

¹⁴ Tane nherē, rowahutuzé 'madã'â'wa hã ma tô sada tizahi, Zezusihi zada, sabadu na te te pese wa. Taha wa, te uburé dama tinha:

— Bãdã hã, 6 na ãhãiba hã, wa te 're ãromhuri za'ra mono zéb da hã. Taha bâta na si, te za we 're anomro aba mo, da te 're aipese za'ra wa'aba mono da. Sabadu na hã mare di za, romhuri zahãrizém na hã. — ãne ma tô dama waihu'u, rowahutuzé 'madã'â'wa hã.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã Wanhib'apito te tãma tinha:

— Oro sabadu na te dapese wa, ĩma nharĩ za, te za powawě hã awaru po'repore zama, 're ĩwasihu za'ra wa'aba mo, âi ba, 're simroi wa'aba mono da, te te 're âhuri mono da. Āhãta pi'õ hã, Abra'ãhã nhihudu hã. Satanasi hã te te 're pibui mono ré hã, ma tô 18 na âma tiwahu. Sabadu na nherẽ, wa tô pese, hãzé âna oto 're hâimana mono da. E niha bâ bété, aima wě za'ra wa'aba õ di, sabadu na te ĩpesezé hã rowě na pi'õ hã oto 're ĩmorĩ da hã. — Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u, dawasété na dasisãmri ma ropibuma.

¹⁷ Tawamhã, Zezusihi mreme hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô ĩwě'õ'wa norĩ hã aséb za'ra, Zezusihi mreme ma. ĩwě'wa norĩ ma, rowě za'ra di. Marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ wě mono wa, te 're to za'ra, tipě'ẽ na.

*Motada nhamare wasu'u, ĩ'u'ětě wasu'u me
Mateusi 13.31-33; Marcusi 4.30-32*

¹⁸⁻¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te dama tinha, âne:

— E niha, wa za âma simiré'é, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwě mono zém na hã. Motada nhamare na, wa za âma simiré'é. Motada nhamare hã aibã hã ma tô a're. Tawamhã ma tô tiwa'ru. Wa'rui wamhã, papo za'ětě di oto. Tawamhã si hã te ĩsu 'rowi, te te sima 're sasi za'ra. Āne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwě mono zé hã. — Āne ma tô âma simiré'é, Zezusi hã.

²⁰ Te duré dama tinha:

— E marĩ na, wa za duré âma simiré'é, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwě mono zém na hã.

²¹ ĩ'u'ětě wapuzém na, wa za âma simiré'é. Pi'õ hã te za ĩ'u'ětě wapuzé hã syry na sa'wa, tridu 'rã zu pese wazari. Tridu zup si, sa'ětě uptabi di. Tawamhã te te wazari pese wamhã, te za tidupto, ĩ'u'êne hã. Sa'ětě uptabi di za oto. Āne duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwě mono zé hã. — Āne ma tô âma simiré'é, Zezusi hã.

*'Ridawa, 're sy'yre wasu'u
Mateusi 7.13-14, 21-23*

²² Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba're, Zeruzarẽ u. 'Ri nho'õmo mono bâ, te te dama 're rowasu'u u'âsi Zezusi hã, 'ri wa'õtõ u zama.

²³ Tawamhã te ni'wa hã sadanha:

— Apito, e da'umro na si, te za danho'reptuzé hã da te dasina 're waihu'u za'ra. — Āne te sadanha.

Taha wa, ma tô Zezusi hã asa uburé dama tinha:

²⁴ — Tô sena, te za niwapsi da'ahã na da te dasima 're wě za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u 're danhisisi mono da. Tazahã, ĩtême 're danhisisi mono õ di za. Taha wa, 'ri para u 'ridawa 're sy'yre na 're danhisisi mono da, sada 're ĩdanhiptete za'ra mono ne, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u 're asisisi aba mono da.

²⁵ Nimahã na te za 'ri tede'wa hã wahudu, te te siré 'rinhitop tete da. Tawamhã te za ĩ'ridawa ta'a za'ra wa'wa, rowi 're ai'ubumroi wa'aba mono hã. 'Ri tede'wa hã te za ĩ'mahârã za'ra wa'wa, âne: “Apito, ma'ãpé we wazô 'ridawa za'ra na, âma atême wanhisisi da.” Āne te za 're ĩ'mahârã za'ra wa'aba mo. Tazahã, te za asa aima nharĩ za'ra wa'wa, âne: “Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di. E ma hawimhã, a norĩ wa'wa hã.”

²⁶ Tawamhã âne te za asa tãma asiwasu'u za'ra wa'wa: “Wa norĩ hã, wa tô asiré wasaihuri ni. Asiré, wa tô duré âhuri ni. Warob âma hã ma tô duré dama 're ĩrowahutu mo, waza'ru âma hã.” Āne te za 'ri tede'wai ma asiwasu'u za'ra wa'wa.

²⁷ Taha wa, te za asa duré aima nharĩ za'ra wa'wa, âne: “Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di, ĩzazei'wa na hã. Aiwasédé hã ma tô 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Mo oto ai'aba'rei wa'aba, ĩnhiti.” Āne te za aima rob'ru za'ra wa'wa.

²⁸ Tawamhã rowẽ uptabi ãma, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're ìsi'ubumroi mono hã te za ì'madâ'â za'ra wa'wa, Abra'ã norĩ hã, duré Izati, duré Zaco, duré uburé ìsadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tazahã, a norĩ wa'wa hã te za rowi 're ai'ubumroi u'âsi aba mo. Taha wa, te za asina 're ai'ry'ry aba mo. Te za duré 're ai'wasitete za'ra wa'aba mo, 're robzépata za'êtê za'ra wa'aba mono wa.

²⁹ Daro mono bâ, te za ìtême 're dasihutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're dasaihuri mono da, Danhib'apito uptabi na 're ìhâimana mono zéb u. Bâtâ pusizém hawi, te za ìtême 're dasihutu, bâtâ zasizém hawib zama, duré hâiwa'a're nhimire hawib zama, duré hâiwa'a're nhimi'e hawib zama.

³⁰ Tawapsi, te za dama ìwapu ma nharĩ za'ra, dama pire na 're hâimana za'ra mono da oto. Duré, dama ìpire ma, te za nharĩ za'ra, dama wapu na 're hâimana za'ra mono da oto. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u sirõmo za'ra.

Zeruzarê ãma Zezusi hã ìpê'êzézé wasu'u

Mateusi 23.37-39

³¹ Tawamhã Zezusi hã te te apo're pu'u parip si, awa'awi ma tô ìtême 'maihihutu, parisezu norĩ hã. Taha wa, ma tô Zezusihi ma rob'ru za'ra, ãne: — Mo oto ã hawi aimorĩ. E marĩ wa. Apito Erodi hã ma tô sima aiwẽ, da te dasiwi aiwĩrĩ da. — ãne te tâma rob'ru za'ra.

³² Tawamhã Zezusi hã apâ te tâma rob'ru za'ra:

— Mo oto ìtême ai'aba'rêi wa'aba apâ, tâma ìzadawa wasu'u za'ra wa'aba da, wapsã wawẽ ne 're ìmorĩ ma. Wa'uburé hã wa tô te dama 're anhamra. Wa duré te 're da'apese, ã bâtâ na duré awẽm na. Awẽ amo na, wa za ìnhimiromhuri hã uprosi. ãne te za tâma ìzadawa wasu'u za'ra wa'wa, Erodihi ma.

³³ — Zeruzarê ãma, ma tô da te 're simro, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã. Õne u'âsi. Taha wa, wa za ãma mo, ãhãna, awẽb zama, awẽ amo na zama, tame, da te dasiwi ìwĩrĩ da, ìsadawa wasu'u'wa hã. — ãne ma tô Zezusi tâma siwasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

³⁴ Tawamhã ma tô sisõwa tinha, Zezusi hã:

— Zeruzarê ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ ãma, ai'ãma ìpê'êzézé za'ra wa'aba di. Aihirata norĩ wa'wa hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã te te 're simroi u'âsi, êtê na. Datême te te 're ìsatõrĩ za'ra mono norĩ zama, ma tô duré te te 're simroi u'âsi, êtê na. Si'a hã ti'ra zawi te, 're ìpapo za'ra mono ne, wa aré te ìsima 're aiwẽ u'âsi za'ra wa'wa, ìsitême te 're ai'awaibui wa'aba mono da. Tane nherê, asima 're ìwẽ za'ra wa'aba mono õ di asa.

³⁵ Taha wa, tinhorõwa hã te za oto tirê, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ãma 're ì'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Duré a norĩ wa'wa hã, ìhâiba 'madâ'â na sahu za'ra wa'aba õ di za a'â. Niwapsi duré ìhâiba 'madâ'â za'ra wa'aba wa, te za ãne asima ìwasu'u za'ra wa'wa: “'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa para we ìmorĩ ma, 're rowẽ za'êtê mono di za.” ãne te za asima ìwasu'u za'ra wa'wa, ìhâiba 'madâ'â na duré sahu za'ra wa'aba wa. ãne na aipê'ê 're asina ìwaihu'u za'ra wa'aba wapsi, te za ìhâiba 'madâ'â na duré ìsahu za'ra wa'wa. — ãne ma tô sisõwa tinha, Zezusi hã.

14

Zezusi hã romhuri zahârizém na, aibã te te ìpesezézé wasu'u

¹ Zudezu norĩ te, romhuri zahârizém na ma tô Zezusi hã ãzézé, aibã nhorõwa u, ìsiré sa da. Aibã hã, parisezu. ìsiré parisezu norĩ ma, pire di, aibã hã. Tame 'ri para, ìsi'ubumro norĩ hã ma tô Zezusi hã 'madâ'â za'ra.

² Tame sãmra ré, ma aibâ ãhâzé ré hã ãtẽme wi, Zezusihi u. Hãzé wa, te dupto zahuré di. Duré, paihi dupto zahuré di.

³ Taha wa, ma tô Zezusi hã rowahutu'wa norĩ hã azadanha, parisezu norĩ me:

— E romhuri zahãrizém na, wa za wa te 're dapese za'ra, sabadu na hã. E ma tô wawi sawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, sabadu na, wa te 're dapese tõ za'ra mono da. E niha ãsimiroti na rob'ui'ééré hã. — ãne te Zezusi hã azadanha, rowahutu'wa norĩ hã.

⁴ Tane nherẽ, asa te te ãma sada'ãbã za'ra õ di. Tawamhã Zezusi hã ma tô aibã hã pa'ã. Ma tô pese. Taha pari, ma tô tãma rob'ru, morĩ da oto, 'ri tẽme.

⁵ Tawamhã aibã za'u si, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Áté ai'ra hã te za aiwi ti'maiwaptã'ã 'wa, â zô ab're u, áté powawẽ hã. Tawamhã e â zô ab're hawimhã asiwi wazere aba õ di za, romhuri zahãrizém na nherẽ. — ãne ma tô Zezusi hã asa ãma azadanha.

⁶ Tazahã asa te te ãma sada'ãbã waihu'u za'ra õ di.

Dama dawapu wasu'u, dama dapire wasu'u me

⁷ Tawamhã wedeza na dasi'ubumroi wamhã, ma tô ni'wam norĩ hã dama ãpire norĩ te na ai'ubumro, dame sô ãdahãrã za'ra norĩ hã. ãne ma tô ãma da'madã, Zezusi hã. Taha wa, ma tô tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

⁸ — Ni'wa hã asô hãrã wamhã, dasina damro u dame asa da, aimorĩ wamhã, dama ãpire norĩ te na, asãmra õ di za. E marĩ wa. Áté, aima ãpire hã te dame tihãiba, dame sô ãdahãrã hã.

⁹ Tawamhã te za aima tinha, 'ri tede'wa hã, õ niwĩ asãmra da, asãmrazém na sãmra da, aima ãpire hã. Taha wa, te te aima ãnharĩ ma, asiséb di za. Da'rãsutu u, te za oto asã.

¹⁰ Taha wa, ãne tõ da, dame asa da, asô dahãrã wamhã, da'rãsutu u, te za a'ã asã. E marĩ da. 'Ri tede'wa hã si'uihã na si te te aima pisutu da, dama ãpire norĩ 'rata asãmra da, asa da. Danho'a te te aima pisutu wamhã, aima rowẽ uptabi di za.

¹¹ Tane, ni'wa hã pire wẽ te, 'rãwi sina 're wata mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te za tãma pisutu, wapu na 're hãimana mono da oto. Duré ni'wa hã, tipire na 'rãwi 're si'madã'ã mono õ wamhã, te za tãma pisutu, dama pire na 're hãimana mono da oto. — ãne ma tô tãma waihu'u, Zezusi hã.

¹² Tawamhã dame sa da, sô ãhãrã ma, te tinha, Zezusi hã:

— Dasaihurizé, dama 're 'manharĩ mono wamhã, áté sô aihãrã za'ra õ di za, asiwadi norĩ zô hã duré asisãnawã norĩ zô hã, duré aimama norĩ zô hã duré ãsibrob ahã norĩ zô hã, aiwaptoma 're ãsi'ubumroi mono norĩ zô hã. Ta norĩ zô aihãrã wamhã, asiré saihuri da, te za asa asô tihãrã za'ra, te te asa aima ãma wa'rãmi za'ra da.

¹³ Taha wa, dasaihurizé hã dama 'manharĩ wamhã, te za ãsibrob'õ norĩ zô aihãrã za'ra, duré ãmorĩ'õ norĩ zô, duré ãrãtẽire norĩ zô, duré ãtob'a norĩ zô.

¹⁴ ãne wamhã, aima 're rowẽ mono di za. E marĩ wa. Ta norĩ hã simarĩ õ di, marĩ na te te aima ãma ãwa'rãmi za'ra zéb da hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, te za asõprubzé wa'rãmi aima tisõ. 'Re ãnomro wẽ mono norĩ te te ahãiwa'utu wapsi, te za aima ãma uwaimra. — ãne ma tô 'ri tede'wai ma waihu'u, Zezusi hã.

Dasaihuri za'etẽ zé wasu'u

Mateusi 22.1-14

¹⁵ Tame ma tô aibã hã dame nhamra, 'ri para, sa da. Tawamhã Zezusi te te dama ãwaihu'uzé hã ma tô dame wapa. Taha wa, te Zezusihi ma tinha:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Danhib'apito uptabi na 're ãhãimana mono zéb ãma, ã'rata 're ãsaihuri mono norĩ ma, 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. — ãne te Zezusihi ma tinha.

16 Tawamhã Zezusi hã te asa aibã wasu'u hã tãma wasu'u, ãne:

— Aibã hã dasa hã sa'ëtê na te te dama 'manharĩ da, ma tô sina roti. Tawamhã te te dama 'manharĩ õ ré, ma tô da'apo're pu'u siro, da'ahã na ãtême dasihutu da, ãsiré dasaihuri da.

17 Sipi pari wamhã, tãma ãromhuri'wai ma, te tinha, ãne: “Mo oto aimorĩ dazô, we dasi'aba're da. Dasa hã te oto dazô aimasa.” ãne te tãma tinha. Taha wa, romhuri'wa hã ma tô datême mo, dazô hãrã da.

18 — Tane nherê, te nasi aibã norĩ hã siparabãsi niha tãma nharĩ za'ra, romhuri'wai ma, te te sima wê za'ra õ wa. Sô ãhãrã 'rada hã te tãma tinha, ãne: “ãma ãmorĩ neza. Tane nherê, ti'a hã wa 'mai'uipra. Tamomop si wa za mo, te sabu da. ãne asib'apito ma, ãzadawa wasu'u na za.” ãne te tãma ãromhuri'wai ma tinha.

19 — Tawamhã ãhãiba amo hã te duré tãma tinha: “ãma ãmorĩ neza. Tane nherê, powawê hã wa 'mai'uipra, 10 na ãhãiba za'ra hã. Tamomop si wa za mo, te sabu za'ra da, te te romhuri wê za'ra zô. ãne, asib'apito ma, ãzadawa wasu'u na za.” ãne te romhuri'wai ma tinha.

20 — ãhãiba amo hã te duré tãma siwasu'u: “Nimosi, wa ãmro. Taha wa, dame ãsa da, ãma ãmorĩ waihu'u õ di.” ãne te romhuri'wai ma tinha.

21 — Taha wa, te apã mo romhuri'wa hã, tinhib'apito ma, te te sadawa wasu'u za'ra da. Te te wapari wamhã, ma tô ab'rui pese, ãsib'apito hã. Taha wa, te ãne tãma tinha: “Ai'aba're na dazô 're aimorĩ, 'ri nhi'riti na we danhimroi mono da, ãsibrob'õ norĩ hã, duré ãmorĩ wê'õ norĩ hã, duré ãtob'a norĩ hã, duré ãrãtêire norĩ hã.” ãne te tãma rob'ru. Taha wa, te ta norĩ zô si mo, we te te simroi mono da.

22 — We te te danhimroi mono pari, te tinha, tinhib'apito ma: “Apito, wa tô aimreme hã ãma uwaimra, aima. Zahadu da'masisi õ di.” ãne te tãma tinha.

23 — Taha wa, te ãsib'apito hã duré asa tãma tinha: “Tane wamhã, dazô airĩti mono pé, bãdãdi na. Da'manhopêtê wamhã, ta norĩ hã te za we ãsimroi mo, ãnhorõwa hã da te dasiwi 'masisi da.

24 Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Sô ãhãrã 'rata norĩ hã, ãsa na saihuri õ di za.” ãne te ãsib'apito hã tãma tinha. — ãne te aibã ma rowasu'u, Zezusi hã.

Zezusihĩ zazei'wa, 're ãnomro mono zé wasu'u

Mateusi 10.37-39

25 Tawamhã Zezusi norĩ hã si'aba'rei ré, te da'ahã na ãsarina ai'aba're ni. Tawamhã ma tô Zezusi hã datême aipi'ra. ãne te dama tinha:

26 — ãté, ni'wam norĩ hã te za we ãtême ai'aba're, ãzazei'wa, 're nomro mono da. Tawamhã te za te te 're ãzawi pese za'ra, timama zawi nhipai u, duré tina zawi nhipai u, duré timro zawi nhipai u, duré ti'ra norĩ zawi nhipai u, duré tisisãnawã norĩ zawi nhipai u, duré tihãimanazém nhipai u.

27 Tiza'ozéb ré, ãzarina 're ãnomro mono ne, da te 're uprosi za'ra mono da nherê, te za ãsiré 're nomro. ãnei õ wamhã, ãzazei'wa na te 're waihu'u za'ra mono õ di za. — ãne ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

28 Te duré dama tinha:

— 'Ri'wa na, wa za aima ãma romnhimir'é za'ra wa'wa. ãté, a norĩ wa'wa hã te za asima ãmairosa'rata 'wa, asima 'mai'ri wa'aba da, rob'madã'ãzéb da. Taha wa, te za a'ã ãmairosa'rata 'wa, 'ri wa'ãbãzéb da, rob'uiprazé hã, ãwab zô.

29-30 ãnei õ wamhã, ãté õne haré te za ãsãna'rata si ãmanharĩ 'wa. 'Ri 'rãihã hã 'mai'uprosi aba õ di za. Da te sabu za'ra wamhã, te za ai'ãma 're dawa'ê za'ra wa'wa: “Oro te te 'ri 'ru za, te õne haré za.” ãne te za ai'ãma 're dawa'ê za'ra wa'wa. ãne, 'ri'wa na te aima ãma ãsimir'é za'ra wa'aba zé hã.

31-33 — Duré apito na, wa za aima ãma simiré'é za'ra wa'wa. Áté danhib'apito te za dama 're 'manhamra. Īsib'a'uwē norī hã dasi'wapé 'manharī'wa norī hã te ahâ na 're si'ubumro, 10 miu na ĩhâiba za'ra hã. Tawamhã ma tô apito hãiba amoi wasu'u wapa, danhib'apito hã. Dasi'wapé 'manharī'wa hã te we, u, ahâ uptabi na te te simro tinhib'a'uwē hã, 20 miu na, u, ĩhâiba za'ra hã. Tawamhã dazô wairébé ô ré, te za a'â nhamra, ĩsib'a'uwē hã, dazada siptete za'ra zô. Dazada ĩsiptete za'ra ô na, te te waihu'u za'ra wamhã, te za tinhitob'ru norī u da'mazatô, te te tãma 'mazadawa wasu'u da, ĩsib'apito za'ra ma. Īsitob'ru norī hã zahadu romhã ré, te za ĩtēme da'mazatô, we dasihutu tō da, dasi'wapé za'ra tō da. Āne, apito na te aima ãma ĩsimiré'é za'ra wa'aba zé hã. Tane ĩzazei'wa, 're anomro aba mono da, marī hã asima 're sawi za'ra wa'aba mono ô di za, aipē'ē 're. Marī hã aipē'ē 're, asima 're sawi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩzazei'wa na te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono ô di za. — Āne ma tô dama waihu'u, Zezusi hã.

Dasai warĩrĩzé wasu'u
Mateusi 5.13; Marcusi 9.50

³⁴ Te duré dama tinha, Zezusi hã:

— Sa na hã dasa hã ãma se ti, dasai warĩrĩzé wa. Tane nherē, oto 're se si'utōrī mono wamhã, niha da te 're 'manharī waihu'u mono ô di, apâ se da.

³⁵ Sei ô wamhã, ti'a hã wē da, ti'ai wa, da te 're sa'wari za'ra mono ô di za. Duré powawē nhana ubumro nhisiwi, da te 're sa'wari za'ra mono ô di za. Taré, te za rob u, da te 're sa'wari za'ra, marī dai ô wa oto. Āne romnhimiré'ézé hã. Asimipari pese za'ra wa'aba wamhã, ma'ápé ĩwapari pese za'ra wa'aba. — Āne te Zezusi hã dama si'ru.

15

Pone'ērebâ ĩsimanizé wasu'u
Mateusi 18.10-14

¹ Tawamhã Zezusihi u ma tô aihutu ni, da'ahâ na, ĩmreme hã da te wapari za'ra da. Danhib'apito ma, rob'uiprazé ubumroi'wa norī hã ma tô duré ĩtēme aihutu, siwa'ru 're ĩnomro mono norī zama.

² Tawamhã parisezu norī hã te ãne tãma nharī za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norī me:

— Ô hã ma tô ãma 're siwadi za'ra, siwa'ru 're ĩnomro mono ãma hã. Ta norī siré, te nasi tisa. — Āne te Zezusihi ma nharī za'ra.

³ Taha wa, Zezusi hã ma tô tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

⁴ — Asimizama hã ahâ wamhã, áté misi te za aiwi aimani, 100 na ĩhâiba za'ra wamhã. E tawamhã, sô airĩtĩ mono ô di za, aiwi 'masimani wamhã. Te za tô sô airĩtĩ mo, apâ âri da. Asimizama zô airĩtĩ mono ré, te za 99 na ĩhâiba za'ra hã asa'u daba'wara, ĩtehutu wa.

⁵ Tawamhã aiwi ĩsimani hã oto sãmri wamhã, atoi uptabi di za. Taha wa, te za asisé we ĩ'â apâ, sãmri wē te.

⁶ 'Ri tēme âwisi wamhã, te za sô aihârâ za'ra, asiwadi norī zô. 'Râwi ai'rata 're ĩsôrôwa za'ra mono norī zô zama, te za sô aihârâ za'ra. Tawamhã te za tãma ĩrowasu'u za'ra, ãne: “Āhãna ĩma rowē di. ĩnhimizama hã wa tô tisã, ĩwi ĩsimani hã. ĩzabâdâ te za 're ato za'ra wa'aba mo.” Āne te za tãma ĩrowasu'u za'ra.

⁷ — Tane duré, ni'wa hã siwa'ru 're ĩmorī hã tiwasédé hã te te oto rēme pese wamhã, hãwa ãma 're ĩsi'ubumroi mono norī hã te za tãma 're to za'ra, misi nherē. Ôhō ãma si, te za 're toi uptabi za'ra, 're ĩnomro wē mono norī nhipai u hã, 99 na ĩhâiba za'ra nhipai u hã. Ta norī hã 're nomro wē mono wa, tiwasété na 're ĩsiwē'ô za'ra mono da hã, mare di. — Āne ma tô tãma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norī ma, Zezusi hã.

Rob'uiprazé ĩsapotore simanizé wasu'u

⁸ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Pi'õ te, rob'uiprazé hã ahã wamhã, áté misi te za tiwi 'mai'aimani, ¹⁰ na hãimana za'ra wamhã, ĩsapotore hã. E tawamhã sô 're rĩtĩ mono õ di za, tiwi 'masimani wamhã. Te za tã sô 're rĩtĩ. Īro'ore hã te za duré sô ro'o, sô rĩtĩ da. Te za duré sô 'ri 're wamro. Sô 're rĩtĩ pese mono wamhã, te za oto tisã.

⁹ Tawamhã te te sãmri wẽ te, tisiwadi norĩ zô te za oto tihârã za'ra. Ī'rata ĩsôrõwa za'ra norĩ zô zama, te za tihârã za'ra. Tawamhã, te za oto tãma rowasu'u za'ra, ãne: “Ãhãna, ĩma rowẽ di. Rob'uiprazé ĩsapotore hã wa tã tisã, ĩwi ĩsimani hã. Īzabãdã te za 're ato za'ra wa'aba mo duré, a norĩ wa'aba zama.” ãne te za tãma rowasu'u za'ra.

¹⁰ — Tane duré, ni'wa hã siwa'ru 're ĩmorĩ hã, tiwasédé hã te te oto rẽme pese wamhã, hãwa ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te za ãma 're to za'ra, tiwasédé hã te te rẽme pese wẽ te, misi nherẽ. — ãne ma tã tãma rowasu'u za'ra, Zezusi hã.

Ai'repudu, timama te te ĩrẽmezé wasu'u

¹¹ Zezusi hã te duré tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Aibã 'ra hã maparane.

¹² Tawamhã te bãtã na ĩno hã timama wi waptẽ, tinhibrom na ãma tãma siwanhizari zahuré da.

— Taha wa, ma ĩmama hã ãma tãma aipo'o zahuré.

¹³ ãma ronomro õ ré, te uburé tinhibro hã sima ubumro, darob amo u morĩ da, ĩno hã. Darob amoi u wisi wamhã, wasété ahã na te 're mo. Marĩ na si, ma taré tinhibro hã uprosi, ĩmama te te tãma ĩpo hã.

¹⁴ — Tawamhã tinhibro hã ma uburé uprosi pese oto, ai'repudu hã. Tawamhã tame darob ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã ma tã duré mram na 're dasi'ubumro. Dasai õ di. Taha wa, ma tã ai'repudu hã mra hã dame sãpata.

¹⁵ Taha wa, te aibã u mo, te te tãma 're romhuri mono da, tame. Taha wa, ma tã aibã hã satõ tibururu u, buru ãma uhãbã te te tãma 're 'madã'ã mono da.

¹⁶ Mrap te, ma tã sima wẽ, uhãbã sa na 're sai mono da. Mra, te te 're sãpata mono nherẽ, ai'reputu ma hã, da te 're ai mono õ di.

¹⁷ Taha wa, ma tã si'ãma rosa'rata, ãne: “Īmama ma, romhuri'wa norĩ hã ahã nherẽ, ma tã dasa hã 're si'azahãri. Wã hã wa ãme mra hã te 're sãpata za'etẽ.

¹⁸ Taha wa, wa za oto mo, ĩmama u apã. Īwisi wamhã, wa za ĩmama ma ĩsiwasu'u, ãne: ‘Īmama, ĩwasété na wa tã 're mo. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã, wa tã upa. Asimiroti zama, wa duré upa.

¹⁹ Īwasété wa, áté ĩ'ãma 're ai'ra mono õ di za oto. Aima romhuri'wa da, oto 're ĩmorĩ da, te za ĩma ĩpisu.’ ” ãne ma tã rosa'rada hã sima 'manha, ai'repudu hã.

²⁰ — Tawamhã aré 're ĩsãmra mono zém hawi te oto mo, timama nhorõwa u. Tawamhã zahadu romhã ré, ma ĩmama hã tisã ti'ra hã. Taha wa, te ĩtẽme wara, ĩ'ra hã te te sina pẽ'ẽ tari wa. ĩtẽme wisi wamhã, tinho'utu ma tã ti'ã, ti'ra hã. Tob'rata hãrã na, ma duré sawi.

²¹ Tawamhã te timama ma tinha, ai'repudu hã: “Īmama, ĩwasété na, wa tã 're mo. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã, wa tã upa. Asimiroti zama, wa duré upa. Īwasété wa, áté ĩ'ãma 're ai'ra mono õ di za.” ãne te timama ma siwasu'u, ai'repudu hã.

²² — Wasété na 're morĩ nherẽ, te te wẽ'õ õ di, ti'ra hã, ĩmama hã. Tãma ĩromhuri'wa norĩ hã te oto 'mahãrã za'ra sa'etẽ, zazahã ĩhãiwẽ we te te siwi 'mai'ãri da, te te siwi ãma uza da. Duré ĩsĩptõmohi wasisizé, te te tãma sãrẽ

za'ra da, ma tô 'mahârâ za'ra. Duré ĩpara'uza zama te te tãma sêrê za'ra da, ma tô 'mahârâ za'ra.

²³ Taha wa, te duré tãma nharĩ za'ra: “Powawê zapu zama, we ãwisi aba, wĩrĩ aba da, ĩhâipe hã.

²⁴ E marĩ wa. ĩ'ra hã dâ'â newa. Tane nherê, dâ'â õ di. Ma tô aré ãma ropsisa'rese'õ. Tane nherê, ma tô we apâ wi. Taha wa, wasa hã wa za oto wasiré huri ni, rowê te.” ãne ĩmama te tãma nharĩ za'ra, te te tãma 're ĩromhuri za'ra mono norĩ ma. Taha na ma tô dasa hã dama 'manha.

²⁵ — Tawamhã ĩno hã wisi wamhã, ĩdub'rada hã te buru ãma nhamra. 'Ri tême te oto mo. Te te oto rob'umhutu wa, ma tô rowamreme hã wapa, te te ĩrowamreme za'ra hã. Dapara 'rasi zama, ma tô wapa, rowê te, dasima 're ĩdato za'ra mono zé hã.

²⁶ Taha wa, te romhuri'wa hã 'mahâ, ãne: “E marĩ, te 'manharĩ za'ra ni.” ãne te sadanha.

²⁷ — “Ano hã rowê na ma tô wei wi. Taha wa, wei wisi wê te, ma tô wama ti'ru aimama hã, powawê ĩhâipe hã wa te wĩrĩ da, wasaihuri da.” ãne te ĩdub'rata ma rowasu'u, romhuri'wa hã.

²⁸ — Tawamhã ma ĩdub'rada hã tizahi. 'Ri para u sébré da hã, te te sima wê õ di. Tawamhã ĩmama, ma ĩtême watobro, te te tãma nharĩ da, sébré da. Tane nherê, sébré zeĩ õ di.

²⁹ Tane nherê, te timama ma tinha: “Wa hã wa tô te aima 're romhuri pese. ĩ'ãma wahub ahâ di, te aima 're romhuri mono ré hã. Niwa, aimreme hã te simini õ di. Tane nherê, marĩ ĩma sômri õ di, pone'ërebâ hã, dasa hã te ĩsiwadi norĩ ma 'manharĩ da.

³⁰ ãhãna ai'ra hã ma tô wi. Asibro hã tãma ĩpo hã ma tô pi'õ na uprosi. Tane nherê, ma tô wisi wi, dama ĩ'ru, powawê ĩhâipe hã da te tãma wĩrĩ da.” ãne te timama ma tinha, ĩdub'rada hã.

³¹ — Tawamhã ĩmama te asa tãma tinha: “ĩ'ra, a hã ĩ'rata, te 're asãmra u'ãsi mo. Marĩ hã ĩnhibro hã, uburé ate hã.

³² Uburé wama rowê za'ra wa, wa tô dasa hã dama 'manha, ĩ'ra hã ĩwisizém na. Ano hã dâ'â newa. Tane nherê, dâ'â õ di. Ma tô aré ãma ropsisa'rese'õ. Tane nherê, ma tô we apâ wi.” ãne ma tô ti'ra ma waihu'u. — ãne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra, rowahutu'wa norĩ ma.

16

Aibâ hãimana nhipese wasu'u

¹ Zezusi hã te duré ãne tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma: — Aibâ hã te 're hãimana, ĩsibrob ahâ hã. Tãma ĩromhuri'wa hã te duré 're sãmra, tãma rob'madâ'â'wa hã. Tawamhã ma tô tãma 'mairowasu'u ni, ãne: “Rob'uiprazé hã te te aiwi 're anhimini, aima rob'madâ'â'wa hã.” ãne te tãma 'mairowasu'u ni.

² Taha wa, te sô hã, tãma ĩrob'madâ'â'wa zô. Te tãma tinha, ãne: “Aiwasu'u hã wa tô wapa. ĩma 're ĩrob'madâ'â' mono zé hã, tâibâ za oto. Te za rob'ui'ééré hã oto ĩma ĩsô, uburé ĩnhimarĩ na 're ĩrob'ui'ééré mono zé hã.” ãne te tãma tinha, tãma ĩrob'madâ'â'wai ma.

³ — Tawamhã te 'rãwi sima tinha, tãma ĩrob'madâ'â'wa hã: “ĩnhib'apito, ma tô ĩma tinha, te tãma 're romhuri mono tã da oto. E marĩ, wa za oto te 're 'manharĩ. ĩnhiptete uptabi õ di, buru na te dama 're ĩromhuri mono zéb da hã. Duré ĩnhiséb di za, rob'uiprazém na te 're da'awari mono wamhã.

⁴ ĩhe, wa tô ĩsima waihu'u, marĩ te ĩ'manharĩ da hã, ĩ'ãma 're dasiwadi za'ra mono da. Tawamhã, apito te te ĩmei wamhã, áté ĩsiwadi norĩ hã te za te te

siwi 're ĩmrami, tinhorōwa u, ĩsiré 're ĩsa za'ra mono da.” — Āne te 'rāwi sima tinha.

⁵ — Tawamhã te sô hã, apito ma, marĩ te te ĩwa'âbâ za'ra ô norĩ zô. Tawamhã ĩtēme ĩwisi 'rada hã te sadanha: “E niha tãma ĩwa'âbâ'ô hã zahadu, rowa'rãmimhã.”

⁶ — “Piza'a, 100 na ĩhâiba za'ra hã, azeitona 'rãĩ wa'ui wab ré hã.” — Āne te tãma rowasu'u.

Taha wa, te asa tãma tinha: “Āhãta ĩwa'âbâ'ô na, rob'ui'ééré hã. Asãmra. 50 na ãma rob'ui'ééré, rowa'rãmimhã, tãma wa'âbâ da.” — Āne te aibã ma ti'ru, tãma ĩrob'madã'ã'wa hã. Taha wa, te te tãma ĩ'ru zarina, ma tô ahã prã na ãma rob'ui'ééré.

⁷ — Tawamhã aibã hãiba amo hã ma duré ĩtēme wi. Tawamhã te sadanha: “A hã bété, e niha tãma ĩwa'âbâ'ô hã zahadu, rowa'rãmimhã.”

— “Sa'u hã, miu na ĩhâiba hã, tridu ré hã te tãma ĩwa'âbâ'ô hã.” — Āne te tãma rowasu'u.

— Tawamhã te asa tãma tinha: “Ma'ãpé, 800 na ãma rob'ui'ééré, rowa'rãmimhã tãma ĩsõmri da.” — Āne te tãma ti'ru, rob'madã'ã'wa hã. Taha wa, te te tãma ĩ'ru zarina, ma ahã prã na ãma rob'ui'ééré.

⁸ — Te te dama ĩ'rui wasu'u, te te wapari wamhã, te tinha, ĩsib'apito hã: “Pra. E niha rosa'rada tãma ĩwaihu'u pe.” Āne te ĩsa'u tãma tinha. — Āne Zezusi te tãma rowasu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Ma tô duré tãma waihu'u za'ra:

— Marĩ zô si, da te 're ĩrosa'rata za'ra mono norĩ ma, waihu'u pese di, rosa'rada hã, rowa'a nhib'a'uwẽ norĩ nhipai u.

⁹ Taha wa, ti'ab ré te za asimarĩ na 're ĩdazawi za'ra wa'aba mo, ãma 're asiwadi za'ra wa'aba mono da. Asimarĩ hã asipara 're rēme za'ra wa'aba mono wapsi, hãĩwa u, asõrōwa u 're asisisi aba mono wi, te za asô 're tob'uzu za'ra wa'wa, asawi'wa norĩ wa'wa hã. — Āne Zezusi te tãma roti za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

¹⁰ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Āté ni'wam norĩ hã te za danhibrob 'rare hã, dazô te te 're 'madã'ã wẽ za'ra. Tawamhã dama umnhasi wa, te za da te tãma 're pisutu za'ra, danhibrob ahã na, te te dazô 're 'madã'ã za'ra mono da oto. Tane, danhibrob 'rare, dazô te te 're 'madã'ã wasété za'ra mono wamhã, te za da te 're waihu'u za'ra, ĩsa'ëtẽ na zama, za dawi 're ĩsipsaihuri za'ra mono na.

¹¹ Ti'ai ãma danhimarĩ hã, dazô 're 'madã'ã wasété za'ra wa'aba mono wamhã, e 'wa hã te za marĩ ĩwẽ uptabi hã te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, sô 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono da. Mare di. Ni'wa, te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono ô di za.

¹² Marĩ hã date hã, dazô 're 'madã'ã wasété za'ra wa'aba mono wamhã, e niha te za marĩ ĩwẽ hã da te aima 're sõmri za'ra wa'wa, ate da. Mare di. Ni'wa te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono ô di za. — Āne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra.

¹³ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Dama romhuri'wa hã ĩsib'apito maparane wamhã, aiwa te te tãma 're romhuri wẽ zahuré mono ô di za. Duré sahuré te te 're sawi pese zahuré mono ô di za. Misi te za te te 're sawi pese. ĩhãiba amo si te za te te siwi 're wẽ'ô. Duré sahuré te te 're wapari pese zahuré mono ô di za, romhuri'wa hã. Misi te za te te 're wapari pese. ĩhãiba amo si te za te te 're 'ruiwapari. Tane, a norĩ wa'wa hã rob'ui'prazéb zô si asima 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, e aiwa asimiromhuri za'ra wa'wa hã za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, romhuri me. Mare di. Aiwab ô di. — Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

*Zezihi nhimirowasu'u hâiba amo
Mateusi 11.12-13; 5.31-32; Marcusi 10.11-12*

¹⁴ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô Zezihi mreme hã wapari za'ra. Tawamhã rob'uiprazé zeĩ 'wa, 're nomro mono wa, ma tô Zezihi ma nharĩ za'ra.

¹⁵ Taha wa, te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra, âne:

— A norĩ wa'wa hã aiwẽ newa, te ai'âma 're dawata za'ra wa'wa. Tazahã asimirosa'rata 'wa hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di. Até, marĩ na te za dasima âma 're dawata za'ra, ãwẽ newa. Tazahã tâma wẽ õ wamhã, te za te te 're awẽ'õ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

¹⁶ — Uburé marĩ hã Mozési te te dama 're ã'apisutu mono hã, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, duré 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimiroti hã ma tô dasipara bâ si, da te 're pese za'ra, Zuwã Batita datême morĩ õ ré. Tawamhã ãwasu'uwẽ hã te oto da te 're wapari za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, da'âma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u hã. Taha wa, marĩ zô dasima ãwẽzéb uwaibaba, da te 're ãrob'ruiwapari za'ra mono ne, te za oto da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra, ãtême 're dasihutu mono da.

¹⁷ — Pire u'âsi, te za dama 're hâimana za'ra, uburé marĩ hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te dama 're ã'apisutu mono hã, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, ãsimiroti na rob'ui'ééré 'rada hã. Hâiwa hã si'utõrĩ nherẽ, duré ti'a hã si'utõrĩ nherẽ, te za pire u'âsi dama 're hâimana u'âsi. — Âne ma tô tâma waihu'u za'ra.

¹⁸ — Ni'wa hã aibã hã timro te te rême wamhã, duré pi'õ aimawi na mro wamhã, te za tiwasédé hã 'manha, aibã hã. Duré, pi'õ, da te ãme na aibã mro wamhã, te za duré 'manharĩ wasété. — Âne, Zezusi ma tô tâma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Ãsibro pese wasu'u, ãsibrob'õ me

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré tâma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma, âne:

— Aibã hã te 're mo, ãsibro pe hã. Zazahã ãwa'âbã za'ëtê na si, te 're si'uza. Duré dasa ãwẽ uptabi na si, te 're sa.

²⁰ Tawamhã aibã ãhâiba amo hã te 're sãmra, ãsibrob'õ hã, ã'wa're ré hã, Razaru na ãsisi hã. ãsiwadi norĩ hã te te siwi 're mrami, ãsibro pese nhorõwa u, te te siwi 're simizusi mono da, 'ridawa u.

²¹ Dasai rere'e na si, te 're sa. Wapsã si ma tô ã'wa're hã te te 're upsõmri siwi.

²² Tawamhã ma tô oto dârã, ãsibrob'õ hã. Dã'ã wamhã, hâiwa u ma tô siwi ti'ã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã. Abra'ãhã 'rata, te oto 're sãmra, dame 're sai mono da. ãsibro pe hã ma tô duré dârã. Dã'ã wamhã, ma tô dasiwi sêrê ni, ab're 're.

²³ Tawamhã ropipa hã te te oto 're sêpata za'ëtê, adã 're ãsi'ubumroi mono zéb âma hã. Ta hawi ma tô rob'madã, ãsibro pe hã. Te te rob'madã'ã wamhã, ma tô Abra'ã hã tisã, romhã na. ã'rata te Razaru hã nhamra, ãsibrob'õ hã.

²⁴ Te te 'madã'ã wamhã, ma tô tâma si'mahã, âne: “Wahi'rada Abra'ã, ã'ãma aipê'êzé na. Ma'ãpé, Razaru hã we ãtême satõrĩ, ã we te te ãma âri da, te te ãma ãhoto di'i da, tinhiptõmo na, ãhoto wahã da. Âme ropipa, wa oto te 're sêpata za'ëtê, unhamã âma.” Âne te Abra'ãhã ma siwasu'u.

²⁵ — Taha wa, ma tô Abra'ã hã asa tâma tinha, ãsibro pese ma: “Ãnhihudu, aihãiba ré ré, aima 're rowẽ mono di. Uburé marĩ ãwẽ hã ma tô asõ 're simi'wara. Razaru hã, marĩ hã ãwasétére si, ma tô da te tâma 're sõmri za'ra. ãhãna hã rowẽ na te oto 're hâimana. A hã te oto ropipa, 're ãsêpata mo.

²⁶ Duré, ab're 'rehã hã ãsa'êne hã te 're sa'wari, wawa'wa. Taha wa, wa te ãma 're saprĩ waihu'u za'ra mono õ di, atême wa'aba hã. Duré a norĩ wa'wa

hã we 're saprĩ waihu'u za'ra wa'aba mono õ di, watẽme hã.” ãne te tãma tinha, Abra'ã hã.

²⁷ — Tawamhã ãsibro pe hã te asa tãma tinha: “Wahi'rada Abra'ã, tane wamhã, ma'ãpé Razaru hã satõrĩ, ãmama nhorõwa u.

²⁸ Tame te ãsisãnawã norĩ hã 're si'ubumro, 5 na ãhãiba za'ra hã. Ropipa, wa oto te 're sãpata. Taha wa, te za ãsatõ, ãtẽme morĩ za'ra da, te te tãma rowasu'u za'ra da, ãzarina we 're sisisi tõ mono da, ropipa u.” ãne te Abra'ãhã ma tinha.

²⁹ — Taha wa, ma tõ duré Abra'ã hã asa tãma tinha: “Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ãrob'ui'éré hã te nomro, ano norĩ 'ratamhã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'éré zama, te ãrata tinomro za'ra. Ta hã te za te te 're wapari za'ra za, ti'ai ãma ré.” ãne ma tõ ãsibro pese ma rowasu'u, Abra'ã hã.

³⁰ — ãsibro pe hã te duré asa tãma tinha: “Tane nherẽ, te te saze za'ra õ di, ãsimiroti na hã. Ni'wa hã dã'ã nherẽ, hãiwa'utu wamhã, ãtẽme morĩ za'ra wamhã, te za ãsimirowasu'u na saze za'ra, ãsisãnawã norĩ hã. ãne wapsi, te za tiwasédé hã rẽme pese za'ra, rowẽ na oto 're nomro mono da.” ãne te Abra'ãhã ma tinha.

³¹ — Tawamhã Abra'ã hã te duré asa tãma tinha: “Ano norĩ hã Mozésihi nhimiroti hã te te saze za'ra õ di. Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ nhimiroti zama, te te saze za'ra õ di. ãne wamhã, ni'wa hã dã'ã nherẽ, apã hãiwa'utu wamhã, e te aré ãma saze za'ra. Te te ãma saze za'ra õ di aré, ãsimirowasu'u na hã.” ãne Abra'ã hã ma tõ tãma waihu'u, ãsibro pese ma.

17

¹ Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma:

— ãté ni'wa simiroti zarina, te za ni'wam norĩ hã 're hãimana wasété za'ra. Tawamhã roti wasété'wai ma, 're ropipa za'ra mono di za.

² ãhãta, ai'uté norĩ hã. ãté, ni'wa simiroti zarina, te za ai'uté hã 're 'maihãimana wasété. Tawamhã tãma ãroti wasété'wai ma, 're ropipa mono di za. ãbutu na ãtẽ tõmo wawẽ hã da te ãma wasisi pari, dã'ã da, ãi ba da te mei wamhã, tãma ropipa di, tãma ãroti wasété 'wai ma hã. Tane nherẽ, ãsimiroti wasété zarina, ai'uté te te ãrẽme wamhã, taha nhipai u hã tãma ropipa uptabi di za, roti wasété'wai ma hã.

³ Taha wa, te za 'rãwi asina 're asõpré wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono zéb zõ. ãté asisãnawã hã te za asada 're wasété za'ra wa'wa. ãne wamhã, aimreme wẽ na, te za tãma 're ãroti za'ra wa'aba mo, asada 're wasété za'ra wa'aba mono tõ da. Tiwasété na aima 're siwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: “Te ãsina 'madã'ã õ di, ãzada aiwasétézẽ hã.” ãne te za tãma 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo.

⁴ ãté, ã bãtã na te za bãtã bã asada 're wasété za'ra wa'wa, asisãnawã norĩ hã. ãté 7 na asada ãwasétézẽ hã za. Tane nherẽ, tiwasété na aima siwẽ'õ wa'aba da, apã atẽme nasi simasisi aba wamhã, te za nasi tãma ãnharĩ 'wa: “Te ãsina 'madã'ã õ di, ãzada aiwasétézẽ hã.” — ãne ma tõ Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

Wanhib'apito, wa te wasina 're ãumnhasi za'ra mono zé wasu'u

⁵ Tawamhã ãsada wasu'u'wa norĩ hã ma tõ tiwi rowaptẽrẽ za'ra, ãne:

— Wanhib'apito, wama 're aza'ẽtẽ u'ãsi mono, wa te wasina 're ã'ai'umnhasi za'ra mono zé hã. — ãne te tiwi rowaptẽrẽ za'ra.

⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma ãma romnhimiré'é za'ra, ãne:

— Motada nhamare hã syryre nherẽ, da te 're wamhã, oto poto wamhã, wede za'ẽtẽ uptabi di. Tane, a norĩ wa'wa hã asina 're ãumnhasi za'ra wa'aba

mono zé hã, syryre na nherẽ, aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wamhã, te aré pidera wede ma ãnharĩ za'ra wa'wa, ãne: “Ma'ãpé asi'uihã na asisa'o'o, â 're, asi're da.” Tawamhã te aré asadawa zamarĩ za'ra wa'wa, pidera wede hã. — ãne, Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

⁷ Ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne:

— Até aima romhuri'wa hã te 're 'manhamra, até buru na te te aima 're ãromhuri mono hã, até pone'ërebã 'madã'ã'wa. Tawamhã bãtã na te za atême wi, romhuri hawimhã. 'Ri para u sébré wamhã, e te za ãne tãma ãnha: “We oto asãmra, asa da.” E ãne, te za tãma ãnha.

⁸⁻⁹ Mare di. ãne te za tãma ãnha: “A'ã ãma asipi na. Asipi parip si, zazahã wa'õtõ na asi'usisi, ãsa hã we ãma ãré ãri da, â zama. ãsai parip si, te za asa. Te za duré ãhã'rẽ.” ãne te za tãma ãnha. Tawamhã te za aima ãma uwaimra, tãma ãru zarina. Asiminhimi'ru hã te te ãma aima uwaimrami wa, e te za sô amnhasi, ãma aiwata zô. Mare di. Sô simnhasi õ di za.

¹⁰ Tane a norĩ wa'wa hã, asib'apito nhimiwada'uri 'wa, ãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: “Sô 're wanhimnhasi za'ra mono õ di za, wa'ãma 're aiwata za'ra mono zô hã. Taré aima romhuri'wai wa, wa tô wa te ãma aima 're uwaimrami za'ra, asimiwada'uri hã.” ãne te za 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo. — ãne, Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma.

Zezusi hã ã'wa're ré norĩ hã te te ãpese za'ra zé wasu'u

¹¹ Tawamhã Zezusi norĩ hã te oto ai'aba'rẽ, Zeruzarẽ u. Darireza hã Samariza me 're ãsiwaptob zahuré mono wa'wai baba, te ai'aba'rẽ, bãdãdi na.

¹² 'Ri wa'õtõ u sihutu õ ré, ma tô aibã norĩ me si'uzusi za'ra. Aibã norĩ hã ã'wa're ré hã, 10 na ãhãiba za'ra hã. Romhã prã na ma tô tãma 'mazahãri za'ra.

¹³ Tame ma tô sina 'mahãrã za'ra, ãne:

— Zezusi, rowahutu'wa, wa'ãma aipẽ'ëzé za'ra na, wapese za'ra da. — ãne te sina 'mahãrã za'ra.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ôwa te za ai'aba'rẽi wa'wa, sasedoti norĩ u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ u, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, aséptã'ã za'ra wa'aba zém na hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra. Taha wa, te ai'aba'rẽ, ã'wa're ré norĩ hã. Bãdãdi na si'aba'rẽi ré, ma tô tizéptã'ã za'ra.

¹⁵ Tawamhã ma tô misi apã mo Zezusihi u, tihãiba hã te te 'madã'ã wa. Ta hã samaritanu. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma wata sina, te apã mo, mreme 'rãihã sina.

¹⁶ Zezusihi u wisi wamhã, ãsahãpã ma aime, hi'rãtitõ. Te te ãpesezém na te ãma tiwata, aibã hã.

¹⁷ Taha wa, te Zezusi hã tinha, ãne:

— Aibã hã 10 na ãhãiba za'ra hã, wa tô pese za'ra. E mahãta aibã norĩ hã, 9 na ãhãiba za'ra hã.

¹⁸ Wasiré zudezu'õ nherẽ, e niha te we ãhã si mo apã siwaprosi. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma wata da, ãsimipese waihu'u pese na.

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te aibã ma tinha, ãne:

— Hãwi asa na, asõrõwa u aimorĩ da oto. A hã ma tô ãzaze, te aipesezém na. Taha wa, ma tô aséptã, ãzazei wa. — ãne ma tô aibã ma waihu'u, Zezusi hã.

'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u
Mateusi 24.23-28, 36-44

²⁰ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô Zezusi hã siwi sadanha, ãne:

— E niwa te za bãdã hã ãwa waptãrã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb da hã. — ãne te siwi 'mazadanha. Taha wa, Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're sib'a'uwẽ mono wapsi, marĩ hã datõmo na a'ã, da te 're 'madã'ã za'ra mono õ di za.

²¹ Taha wa, ãne da te 're romnhoré za'ra mono õ di za: “Ãhãta, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé hã. Ôhõta, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé hã.” ãne, da te 're romnhoré za'ra mono õ di za. E marĩ wa. Dapẽ'ẽ 're, 're hãimana mono wa, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé hã. — ãne, Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

²² Tawamhã te tãma nharĩ za'ra, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma, ãne:

— Niwapsi te za asima ãwẽ za'ra wa'wa, bãdã ãwa waptã'ã da, ti'ai ãma dasiré ãpodo hã te te dama 're ãroti mono zé hã. Até ãne te za asima ãnharĩ za'ra wa'wa: “Misi bãtã na nherẽ, Wanhib'apito na, wa te wasina waihu'u za'ra neza.” ãne te za asima ãnharĩ za'ra wa'wa. Tawamhã a'ã asina waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

²³ ãzadawa para õ nherẽ, te za ni'wam norĩ hã te te aima 're romnhoré za'ra wa'wa, taré: “Ãhãta ti'ai ãma dasiré ãpodo hã te nhamra. Ôhõta, te nhamra.” ãne te za te te aima 're romnhoré za'ra wa'wa, taré. ãne wamhã, danhimirowasu'u zarina, ãzõ 're rob'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁴ Tã si'ubuzi, te te 're rowa'a mono wamhã, dama rob'madã'ã pibu pese di, hãwa mono bã hã. Tane, ti'ai ãma dasiré ãpodo hã apã wei ãmorĩ wamhã, aihĩni te za ãmadã'ã za'ra ni.

²⁵ Tazahã, wa za a'ã robzépata za'ẽtẽ, ã nimosi dapoto tém norĩ hã te te siwi ãwẽ'õ za'ra wa.

²⁶ Tawamhã ãzõ 're ãdanhimipari za'ra mono õ zém na, wa za wei mo apã. Apã we ãmorĩzéb u hã Nowé 're hãimana mono ré, 're ãdahãimana za'ra mono ne, te za 're dahãimana za'ra za.

²⁷ Ta norĩ hã daré ãpusi mono õ ré hã, ma tô simiza'rese ãna tisa te te 're huri, rowẽ na 're nomro u'ãsi mono da newã. Simiza'rese ãna te duré te te 're ãhuri. Rowẽ na te duré sina 're mro za'ra. ãne, 're ãdahãimana za'ra mono zé hã, Nowé hã 'ri ne 'manharĩ 're, sébré õ ré. Sébré parip si, ma tô oto tã hã we tita'a. Ti'ai hawib zama, ma ã pu'u. Taha wa, ma uburé ã na dasi'utõrĩ.

²⁸ Duré, Ro hã 're hãimana mono ré, 're ãdahãimana za'ra mono zém ne, te za 're dahãimana za'ra, apã we ãmorĩzéb u hã. Ta norĩ hã ma tô 're saihuri. Ma tô duré te te 're ãhuri. Marĩ hã ma tô da te dasiwi 're uipra za'ra duré. Ma tô da te dasima 're rowede za'ra. Daburu ãma, ma tô da te 're robzuri. Ma tô duré da te dasima 're 'ri za'ra. ãne, 're ãdahãimana za'ra mono zé hã.

²⁹ Tawamhã bãtã na, Sodoma hawi Roho watobrozém na hã ma tô dasi'utõrĩ. Tã we ãta'a ne, ma we uzã hã asa'wa ti'ai u, ẽtẽ ro'o nhizédé uzé pire zama. Taha wa, ma uburé dasi'utõrĩ.

³⁰ Tane, ti'ai ãma dasiré ãpodo hã apã we ãmorĩzéb u hã te za 're dahãimana za'ra. ãzõ 're danhimipari za'ra mono õ di za.

³¹ Apã we ãmorĩ õ ré, até te za ni'wam norĩ hã ai'ubumro, 'ri nhisi hãpã na. Tawamhã, apã we ãmorĩ wamhã, tinhibrob zõ te te si'ra za'ra õ di za. Mare di. Awa'awi te za tinhorõwa hawi ai'aba'ré, tinhibrob zõ sisisi ãna. Duré tiburur hawi, apã 'ri tẽme si'aba'réri õ di za. Mare di. Ône haré te za duré ta norĩ hã ẽtẽ 'rãihã u dame sisa're.

³² Ma'ãpé Roho mro wasu'u na 're rosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mono, ãsine 're anomro aba mono tõ da.

³³ Ni'wam norĩ hã si'uihã na tihãimanazép si te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ ãsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ãzarina 're nomro mono da, 're sihãiba zawu za'ra mono õ wapsi, te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

³⁴ Taha barana te za ni'wam norĩ hã siré tinhotõ zahuré, até. Siré sõtõ zahuré ré, ìhâiba amo hã te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ti'â, hâiwa u. Ìhâiba amo si te za tirẽ.

³⁵ Até, pi'õ norĩ hã te za siré ti'ru'u zahuré. Siré 'ru'u zahuré ré, te za ti'â, ìhâiba amo hã. Ìhâiba amo si te za tirẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa.

³⁶ Até, aibâ norĩ hã te za siré romhuri zahuré, buru âma. Tawamhã ìhâiba amo hã te za ti'â hâiwa u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ìhâiba amo si te za duré tirẽ. — Àne, ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma.

³⁷ Tawamhã te sadanharĩ za'ra, âne:

— E mame te za âne tiromhâiba. — Àne te âma sadanharĩ za'ra.

Taha wa, te Zezusi hã asa tâma âma romnhimiré'é za'ra, âne:

— Sipahudu hã marĩ dâ'â u 're si'rã'õtõ mono wamhã, dama pibui pese di, marĩ hã 're dâ'â za'ra mono wa, 're ìsimi'wara mono zé hã. — Àne ma tô tâma rowasu'u za'ra.

18

Ìmrotõ wasu'u, dama rowairébé'wai me

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô tâma âma romnhimiré'é za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma, wa'a âna 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, te te 're rowaptêrê u'âsi za'ra mono da, te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da. Àne te âma simiré'é:

² — Aibâ hã te 're hâimana, 'ri nho'õmo âma, dama rowairébé'wa hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'õ'wa ta hã, duré danhimiroti na zama ìsimiwazéb õ.

³ Tame ma tô pi'õi mrotõ hã 're sãmra. Te ìtême 're neb u'âsi, te te tâma 're rowairébé mono da ne. Àne te te tiwi 're rowaptêrê: “Ì'âma aime na. Ma'âpé ìzawi'õ'wai ma roti na, te te ìma 'manharĩ wasété tô da.” Àne te nasi tâma tinha.

⁴⁻⁵ — Tane nherê, duréi nherê, te te pawaptob õ di. Tawamhã ìtême 're neb u'âsi mono wa, te oto 'râwi sima tinha, dama rowairébé'wa hã: “Wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti, te 'madâ'â õ nherê, duré danhimiroti na ìnhimiwazéb õ nherê, te te sina ìwa'a wa, wa za oto tâma rowairébé, marĩ te te sima ìwê na. Te tâma rowairébé õ wamhã, ìtême 're neb u'âsi mono wamhã, te za te te 're ìwasutu u'âsi, timreme na. Àne õ'umnhasite, wa za oto pawapto.” Àne te sima tinha, tipê'ê na. — Àne te Zezusi tâma rowasu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma.

⁶ Te duré tâma nharĩ za'ra, Wanhib'apito hã âne:

— Ma'âpé, âma rosa'rata za'ra wa'aba, dama rowairébé'wa, te te sina ìrotizém na hã.

⁷ Wê prã zahã, te za, u, ìmrotõ hã pawapto. E bété tinhib'a'uwê hã te te 're pawaptob za'ra mono õ di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Até rowa'a na, até barana te za sô 're hãsi, te te 're pawaptob za'ra mono da. E bété te te 're pawapto su'u za'ra mono õ di za.

⁸ Mare di. Te te sima 're ìwê za'ra mono zarina, te za tô te te 're pawaptob za'ra. Te za te te 're pawapto su'u za'ra. Te te 're pawaptob za'ra mono nherê, e niha za, ti'ai âma dasiré ìpodo hã, apâ we ìmorĩ wapsi. E te za da te 're ìzaze za'ra. E ti'ai âma te za dama tihâiba, da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono zé hã. — Àne te Zezusi hã âma sadanharĩ za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ hã.

Parisezu norĩ wasu'u, danhib'apito ma, rob'uiirazéb ubumroi'wai me

⁹ Tawamhã Zezusi hã te za duré dama âma romnhimiré'é, ni'wam norĩ udâna. Ta norĩ hã 're hâimana wê za'ra mono newa, ma tô 'râwi sina 're wata

za'ra. Tihâiba amo norĩ hã te duré te te siwi 're wẽ'õ za'ra, wasété za'ra newa. Taha wa, ma tô tãma ãma simiré'é za'ra, ãne:

¹⁰ — Aibã norĩ hã ma tô tizasi zahuré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u, tãma mreme zahuré da. Aibã norĩ hã, parisezu, duré danhib'apito ma, rob'uiprazéb ubumroi'wa.

¹¹ Zasi wamhã, hãwi te oto za, parisezu hã, rob'uiprazéb ubumroi'wa nhiti. ãne ma tô mre: “Re ìhâimana u'âsi mono, ãhãna, wa za ai'ãma ìwata. E marĩ wa. Wa hã ìsiré aibã norĩ ne, ìwasété na 're ìmorĩ õ di. Danhibrob zô, te 're rob'ruiwapari mono õ di. Wa hã rob'uiprazém na, dawĩ 're ìnhipsaihuri mono õ di. Duré pi'õ na zama, dawĩ 're ìnhipsaihuri mono õ di. Taha wa, wa za duré ai'ãma ìwata, õhõ ne, rob'uiprazéb ubumroi'wa ne, 're ìmorĩ õ wa.

¹² Maparane båtã na romhuri sidâpãsi, wa ìsai ãna 're ìnhamra, te aima 're romhuri mono da, ìmreme na. Ìpawa'ã hã wa duré te aima 're po'o, syry na.” ãne ma tô parisezu hã tiwẽ hã sina tihi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma.

¹³ — Tanei õ di, rob'uiprazéb ubumroi'wa hã. Hãwi te za, romhã na. Te ti'rã po. 'Rãwi siwẽ'õ wa, 'rãĩ wahutu õ di. ãne te tãma siwasu'u: “Re ìhâimana u'âsi mono, wa hã ìwasété di. Ìwasété wa, ìãma aipẽ'ézé na, ìwasédé hã ìma pari da.” ãne te tãma siwasu'u, tiwasété na.

¹⁴ Taha wa, ma tô Zezusi hã dama tinha, ãne:
— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Rob'uiprazéb ubumroi'wa si, rowẽ na te apã mo tinhorõwa u, parisezu upana. E marĩ wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wêsãmri wa, tãma ìsiwasu'uzém na, duré wasété nherẽ, marĩ te te 're ì'manharĩ wasété mono na, te te 're 'madã'ã mono õ wab zama. Ni'wam norĩ hã danhipai u wẽ newa, tiwẽ na sina 're wata za'ra mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, te za tãma pisutu za'ra, wapu na dama 're hãimana za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã tiwẽ na sina 're wata za'ra mono õ wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, te za tãma pisutu za'ra, pire na dama 're hãimana za'ra mono da. — ãne Zezusi ma tô dama waihu'u.

Zezusihi u, ai'uté, da te ìãwisi za'ra zé wasu'u
Mateusi 19.13-15; Marcusi 10.13-16

¹⁵ Taha pari, ma duré ni'wam norĩ hã ai'uté hã ãwisi za'ra, Zezusihi u, ai'uté ãma mreme da, ìwẽ hã te te tãma 're anhomri mono da, ai'uté ma. Tawamhã ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã te te da'madã'ã za'ra wamhã, ma tô tãma nharĩ za'ra.

¹⁶ Tawamhã ma tô Zezusi hã ai'uté norĩ zô hã, ìtẽme si'aba'ré da. Te duré tisiré 're ìnomro mono norĩ ma tinha, ãne:

— Tô'ã. Dawi rosawi za'ra wa'aba õ di za. A'ã we ìtẽme da te simroi mono, ai'uté norĩ hã. ã ai'uté norĩ hã õne haré simizazei pese na 're ìhâimana za'ra mono ne, tane ni'wam norĩ hã 're hãimana za'ra mono wapsi, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra, ta norĩ ãma hã.

¹⁷ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ai'uté hã simizazei pese na 're ìhâimana za'ra mono ne, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're si'apito za'ra mono da, te te sina 're saze za'ra mono õ wamhã, ãma 're sib'a'uwẽ za'ra mono õ di za. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

Aibã ìsibrob ahã wasu'u
Mateusi 19.16-30; Marcusi 10.17-31

¹⁸ Tawamhã roti'wa hã te Zezusi sadanha, zudezu hã:
— Rowahutu'wa, aiwẽ di. E marĩ ìwẽ hã wa za 'manha, 're ìdanomro u'âsi mono zé hã te ìsina ì'uwaimrami da hã. — ãne te Zezusi sadanha.

¹⁹ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:
— E niha te ìãma aiwa, ìwẽ na. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ìwẽ uptabi hã, õhõ si.

²⁰ Aima waihu'u pese di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. ãne, dama ìsimiroti hã: "Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré, 're danhimroi wa'aba mono ò di za. Duré, danhibrom na dawì 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ò di za. Duré, dahâiba na dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono ò di za. Duré aimama hã te za 're ìwazé pese mo, ana zama." — ãne ma tô Zezusi hã tâma rob'râzarõtõ, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na hã.

²¹ Tawamhã aibã hã te duré asa tâma tinha, ãne:

— Ìprédu wi, wa tô te 're wapari pese, ìsimiroti hã. Òne u'âsi. Te 'madã'â nhimini ò di. — ãne te Zezusihi ma sihâimanazéb 'râzarõtõ, roti'wa hã.

²² Ìsihâimanazéb 'râzarõno hã te te wapari wamhã, te asa tâma tinha, Zezusi hã:

— Tane nherẽ, misi te zahadu aihâimanazéb zô aiwi rowaptã. Ma'ãpé, uburé asibro hã dama wede mono, ìwa'ãbã zô, ìsibrob'õ norì ma, sòmri mono da. Tawapsi, asibro pese di za, hãiwa ãma hã. Asibro hã dama wede mono parip si, te za apã we ìtẽme aimo, ìsiré 're aimorì da oto. — ãne te roti'wai ma tinha, Zezusi hã.

²³ ãne aibã ma, te te roti wamhã, sibrob ahã uptabi wa, ma tô tiwi tirobzei'õ, tinhibrob zawì te.

²⁴ Tawamhã Zezusi hã tiwi ìrobzei'õ na ma tô waihu'u. Taha wa, te ãma simiré'é, ãne:

— Ìsibro pese norì hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zéb u 're ìsisisi mono da hã, pire di. Tãma pire uptabi za'ra di za.

²⁵ E niha te za awaru ba'õmore hã ìsi'uwazi para'õtõ zapu'u 're ãzé. Sébré waihu'u ò di. Tane, ìsibro pese norì hã si'uihã na 're sisisi waihu'u mono ò di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zéb u hã. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ Taha wa, te ìwapari'wa norì hã sadanharì za'ra, ãne:

— Ìsibro pese norì ma, waihu'u za'ra ò wamhã, e 'wam norì hã te za bété danho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra, dadã'ã ãna 're ìdanomro u'âsi mono zé hã. ãté ni'wai ò di. — ãne te siwi sadanha.

²⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô asa tâma nharì za'ra:

— Dasi'uihã na danho'reptuzé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono ò di za. Dama waihu'u ò di. 'Re ìhâimana u'âsi mono si siminho'reptu waihu'u pese di. — ãne ma tô Zezusi hã tâma waihu'u za'ra.

²⁸ Tawamhã Pedru hã te sadanha:

— Wa norì hã wa tô wanhorõwa hã wasipara rẽme za'ra ni, asiré 're wanomro mono da oto. — ãne te Zezusihi ma tinha.

²⁹ Taha wa, te asa tâma tinha, Zezusi hã:

— Tane tô. Tô sena wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. ãté, ni'wam norì hã te za tinhorõwa hã rẽme za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zé, te te dama 're wasu'u za'ra mono da. ãté timro hã te za a'ã te te 're rẽme za'ra, ãté, tisisãnawã norì hã, ãté timama hã, ãté tina hã, ãté ti'ra norì hã.

³⁰ Tawamhã ti'ab ré, te za tô marì hã te te tâma 're anhomri za'ëtẽ, ìwa'rãmimhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Te za tô duré tâma pisutu za'ra, niwa, rowẽ hã te te sina 're ìuwaimrami za'ra mono zéb da hã, hãiwa ãma. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã tidã'ázém na ìsiwasu'uzé, tihãiwa'utuzém na zama Mateusi 20.17-19; Marcusi 10.32-34

³¹ Tawamhã Zezusi hã hãiba pisutu ma tô sani za'ra, tisiré 're ìnomro mono norì hã, aibã 12 na ìhãiba za'ra hã. ãne te tâma nharì za'ra:

— Īwapari pese za'ra wa'aba. Āhāna, wa Zeruzarē u ai'aba'rē ni. Tame te za marī hā ĭzō watobro. 'Re ĭhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā, dasiré ĭpoto āma, te te ĭ'āma ĭrob'ui'ééré za'ra zéb zarina, te za marī hā ĭzō watobro.

³² Te za, u, dasiwi ĭ'āri ni, zudezu'ō norī ma, da te dasiwi ĭhāiba nhomri da. Te za, u, ĭ'āma tawa'ē za'ra ni, zudezu'ō norī hā. Te za, u, ĭ'āma wasété za'ra. Tizadaipro na te za, u, nasi siwi ĭ'uptob za'ra.

³³ Te za, u, da te dasiwi 're ĭpré'é. Taha pari, te za, u, dasiwi ĭwīrī ni. Tane nherē, bādā maparane ĭ'āma si'utōrī ō ré, wa za, u, apā hāiwa'udu. — Āne ma tō sina tāma rob'rāzarōtō za'ra, tisiré 're ĭnomro mono norī ma.

³⁴ Tazahā, tāma pibu prā za'ra di, te te tāma sina ĭrob'rāzarōtō za'ra zé hā. Tāma waihu'u za'ra ō di, te te tāma ĭwaihu'u za'ra zé hā.

Ītob'a te te 're ĭda'awari mono hā, Zezusi te te ĭto pesezé wasu'u Mateusi 20.29-34; Marcusi 10.46-52

³⁵ Tawamhā Zezusi norī hā ma tō rob'umhutu za'ra oto, Zerico na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tame te aibā hā ĭtob'a hā nhamra, bādādi zababa te te 're ĭda'awari mono hā.

³⁶ Aibā hā ma tō da'awapa, da'ahā na da te ĭro'rahāri za'ra hā. Taha wa, te anha:

— E niha bā.

³⁷ Taha wa, te asa tāma rowasu'u za'ra ni:

— Zezusi, Nazaré hawi we ĭmorī, ma ro'razā. — Āne te tāma rowasu'u za'ra ni.

³⁸ Tawamhā te ĭtob'a hā nasi 'mahā:

— Zezusi, Dawihi nhihudu, ma'āpé ĭ'āma aipē'ēzé na. — Āne te nasi 'mahā.

³⁹ Tawamhā danhowa ĭsi'aba'rē, te tāma nharī za'ra, ari'iwi sāmra da. Tazahā, te te wapari za'ra ō di. Taha wa, te nasi 'mahā:

— Dawihi nhihudu, ĭ'āma aipē'ēzé na. — Āne te nasi 'mahā.

⁴⁰ Taha wa, ma tō Zezusi hā mazazā. Te dama ti'ru, ĭtob'a hā da te saprōni da, ĭtēme. ĭtēme da te saprōni wamhā, Zezusi te sadanha:

⁴¹ — E marī te asima ĭwē, te āma aima ĭ'uwaimrami da hā. — Āne te Zezusi sadanha.

— Apito, ĭto pese da, wa ĭsima aiwē, apā te 're rob'madâ'â mono da. — Āne te asa tāma tinha, ĭtob'a hā.

⁴² Tawamhā te Zezusi hā tāma tinha:

— Rob'madâ'â. Asina ĭ'umnhasi wa, ma ato pe. — Āne te Zezusi tāma tinha.

⁴³ Tawamhā awa'awi ma tō rob'madâ'â wē, aibā hā. Zezusihi siré te oto mo, 'Re ĭhāimana u'āsi mono āma, wata sina. Uburé, āma ĭ'madâ'â'wa norī zama, te 'Re ĭhāimana u'āsi mono āma tiwata za'ra. Āne Zezusi, ĭtob'a te te ĭto pesezé wasu'u hā.

19

Zateuhu wasu'u

¹ Tawamhā Zezusi hā Zerico u, ma tō wi. Wisi wamhā, 'ri nho'ōmo wa'wai baba, ma ro'razā.

² Zerico āma, te aibā hā 're hāimana, ĭsibro pe hā, Zateu na ĭsisi hā. Danhib'apito ma, rob'uiprazéb ubumroi'wa norī 'madâ'â'wa, Zateu hā.

³ Ta hā ma tō sima wē, Zezusi hā te te sabu da, te te hāiba pibu da. Tane nherē, da'ahā uptabi wamhā, te te 'madâ'â waihu'u ō di Zezusi hā, sapore wa, Zateu hā.

⁴ Taha wa, ma tō danho'a wara, wede u, te te sai'uri da, sipapara te te 'madâ'â da, ĭwa'wai baba za wei morī wa, Zezusi hā.

⁵ Tawamhã Zezusi hã wede u oto wisi wamhã, hâimo te rob'madâ. Taha wa, te 'mahâ Zateu hã, âne:

— Zateu, ai'aba're na si'ra na. ã bātâ na hã asōrōwa ãma ãhâimana hã.

⁶ Taha wa, ma si'aba're na si'ra. To sina, ma tō tãma tinha, ãsōrōwa u ãsiré morĩ da, ã'rata a'ã sãmra da.

⁷ Tawamhã ãsōrōwa u sébré wamhã, te dasima nharĩ za'ra ni, Zezusihi za'u, âne:

— Zapre, ma bété ãsōrōwa u ãzé, aibã ãwasété nhorōwa u. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

⁸ Zateu hã hãwi te oto za, Wanhib'apito ma, siwasu'u da. Tawamhã âne te tãma tinha:

— ãhãta, ãnhibro hã wa za ãma aipo'o, ãsibrob'õ norĩ ma, te sômri mono da. Duré, ãawi ãnhipsaihuri wamhã, wa za, te ãsimi'uri nhowa're're, dama ãma 'rãhipa, ãwa'rãmi. Rob'uiprazé misi wamhã, wa za maparane si'uiwa na dama ãma 'rãhipa. — ãne te Zezusihi ma siwasu'u.

⁹⁻¹⁰ Taha wa, te Zezusi hã dama tinha:

— ãhãna hã rowē di oto, ãsōrōwa ãma hã. ã hã aibã hã ma tō tinho'reptuzé hã sina waihu'u. Abra'ãhã nhihudu, te za tō oto 're mo. Taha da, wa tō we datēme mo, te 're da'anho'reptui mono da, dawē na oto 're danomro mono da. Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo. — ãne ma tō dama siwasu'u, Zezusi hã.

*Romhuri'wa norĩ, 10 na ãhãiba za'ra wasu'u
Mateusi 25.14-30*

¹¹ Tawamhã ma tō wapari za'ra ni, Zezusihi mreme hã. Taha wa, te za duré tãma ãma romnhimire'é za'ra. E marĩ wa. Zeruzarē u, ãwisizéb u hã, romhuture di oto. ãne wamhã, te dasina rosa'rata za'ra ni:

— ãté, bādâ te za oto ãwa waptārã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwē mono zéb da hã. — ãne te dasina rosa'rata za'ra ni.

¹² Taha wa, te ãma simiré'é Zezusi hã, âne:

— Aibã hã dama ãpire hã darob amoi u ma tō mo, tinhib'apito hã te te sabu da. ãsib'apito hã te za pisutu, apito na dama 're hãimana mono da, ãrob ãma. Taha da, te za mo, si'apito da. Taha parip si, te za wei mo apã, tirob u.

¹³ Taha wa, te morĩ õ ré, sitēme sô tihârã za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ zô, 10 na ãhãiba za'ra norĩ zô. Misi si, ma tō te te tãma sômri, rob'uiprazé ãsapotore hã. ãtē'ubuzi ãpré 'manharĩ, ta hã, oru 'manharĩ. Tawamhã te ãne tãma 'ru za'ra: “Marĩ hã te za 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo, rob'uiprazém na ãma atob za'ra wa'aba da, apã we ãmorĩ õ ré.” ãne te tãma 'ru za'ra. Taha pari, te oto tiwi timorĩ za'ra.

¹⁴ — Dama si'apito da nherē, ãrob 're, 're ãdahãimana za'ra mono hã te siwi 'ruiwapa, dama si'apito tō da. Taha wa, te ãsarina siwi da'mazatõ, ãsib'apito ma, te te ãma dazadawa wasu'u za'ra da.

¹⁵ — Tane nherē, ma tō aibã hã ãsib'apito hã pisutu, dama si'apito da. Taha wa, ma tō wi apã, tirob u. Wisi wi, ma tō sitēme sô tihârã za'ra, tãma ãromhuri'wa norĩ zô hã, niha ãma sitob za'ra wamhã, te te waihu'u da.

¹⁶ Tawamhã ãtēme ãwisi 'rada hã te tãma tinha, âne: “Apito, rob'uiprazé ãsapotore hã ma tō ãma ãsõ, misi. 10 na ãhãiba za'ra hã, wa tō ãma ato.” ãne te tãma siwasu'u, ãtēme ãwisi 'rada hã.

¹⁷ — Tawamhã ãsib'apito te asa tãma tinha: “Wē di tō. A hã, romhuri wē 'wa. Marĩ hã 'rare nherē, ma tō ãma 're ã'manharĩ wē u'ãsi mo. ãma ai'umnhasi di. Taha wa, wa za oto aipisutu, 're da'ab'madã'ã mono da. 'Ri ahã, wa za aima pisutu za'ra, 10 na 'ri ãhãiba za'ra hã tame 're da'ab'madã'ã mono da.” — ãne te tãma tinha.

18 — Tawamhã ãsãna'remhã, ma we duré ãtẽme wi. Ta hã te duré tinhib'apito ma tinha: “Apito, rob'uiprazé ãsapotore hã ma tô ãma ãsõ. ãmrotõ na ãhãiba za'ra hã, wa tô ãma ato.” ãne te tãma wasu'u, tinhib'apito ma.

19 — Taha wa, te ãsib'apito hã asa tãma tinha: “Tane tô. 'Ri ahã hã ãmrotõ na, wa za aima pisutu za'ra, tame 're da'ab'madã'ã mono da.” ãne te tãma tinha.

20 — Tawamhã ãsãna'remhã, ma we duré ãtẽme wi. Tinhib'apito ma, te tinha: “Apito, ãhãta rob'uiprazé ate hã, ãma ãsõmri hã. Zazahã na, wa tô ubu, te asõ 'madã'ã pese da.

21 A hã, da'ãma aipẽ'ẽzé õ di. Date hã te dawí asima 're ã'apisutu mo, ate da. Duré asimirob're õ nherẽ, te za asima 're ãrob'rãihãri mo, ate da, danho hã. ãne na, wa tô aiwaihu'u. Taha wa, aipipa di.” ãne te tãma tinha.

22 — Tawamhã ãsib'apito te asa tãma tinha: “A hã ãma romhuri wasété 'wa, te 're aimo. Aimreme wẽ õ wa, wa za aimreme hã aima sizusi, aimreme zarina te aiwẽ'õ da. ãte na, ma tô u, ãwaihu, da'ãma ãpẽ'ẽzé õ na. Wa hã wa za date hã te ãsima 're apisutu, u, ãte da. Duré wa za, u, te ãsima 're a'rãihãri, ãte da, danho hã. ãne ma tô ãma ãnha.

23 ãne na 're ãhãimana mono wamhã, e marĩ wa bété rob'uiprazé hã ãzõ sêrẽ õ di, wedehãpã 're. ãne we apã ãmorĩ wapsi, te aima ãsõmri nhipai u, wa aré ãsima waze, ãzõ sina hã'ã wa.” ãne te romhuri'wai ma tinha.

24 — Taha wa, te ãrata ãsimasam norĩ ma ti'ru: “Ma'ãpé, tiwi ãri aba rob'uiprazé hã, 10 na te te ãhãiba ma, sõmri aba da.” ãne te ti'ru, ãsib'apito hã.

25 — Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra: “Oro õhõ te hã, 10 na ãhãiba za.” ãne te tãma nharĩ za'ra, tinhib'apito ma.

26 — Asa te duré tãma nharĩ za'ra: “Tõ sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã marĩ ahã nherẽ, simi'ẽ na te te 're romhuri za'ra mono wamhã, te za ãma tãma 're dasito, marĩ na. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã marĩ na syryre nherẽ, simi'ẽ na te te ãma 're romhuri za'ra mono õ wamhã, te za syryre nherẽ, tiwi sani za'ra ni.

27 Oto ãrui'wa norĩ hã we ãtẽme ãwisi za'ra wa'aba. Ma tô siwi ãwẽ'õ za'ra, tãma ãsi'apito za'ra tõ da. Taha wa, te za ãnho'a asiwi ãsimroi wa'wa.” ãne ma tô ãsib'apito tãma 'ru za'ra. — ãne te dama ãma romnhimiré'ẽ, Zezusi hã.

*Zezusi hã Zeruzarẽ u ãwisizé wasu'u
Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Zuwã 12.12-19*

28 Tawamhã te te dama rowasu'u pari, te oto danhowa mo, Zeruzarẽ u, Zezusi hã.

29-30 'Ri wa'õtõ u, ma tô rob'umhutu oto, Betazé u hã, duré Betãnha u hã. Oriwera na etẽ 'rãihã nhisi 'rata, 'ri wa'õno hã. Tisiré 're ãnomro mono norĩ hã ma tô sisõwa satõrĩ zahuré, maparane. ãne te tãma rob'ru zahuré, Zezusi hã:

— Õwa te za datẽme ane wa'wa, 'ri wa'õtõ u, asõ're uwaibaba wa'aba. Aimasisi aba wi, te za awaru po'repore ãsãmri 'wa, ãprédupté hã, zahadu ni'wa ãma ãmorĩ'õ hã. Butu wazi na te za, da te ãma wasisi haré. Tawamhã te za ãwasihui wa'wa, we saprõni aba da.

31 Ni'wa hã ãne te te asadhanharĩ aba wamhã: “E marĩ da, te ãwasihui wa'wa,” tawamhã, ãne te za asa tãma ãnharĩ 'wa: “Wanhib'apito hã ãma morĩ da, wa tãma wasihu ni.” ãne te za asa tãma ãnharĩ 'wa. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u zahuré.

32 Tawamhã te oto tineb zahuré. Zezusi te te tãma ãwasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô sãmri zahuré, awaru po'repore hã.

33 Te te wasihu zahuré wamhã, ãtede'wa norĩ hã te sadanharĩ zahuré:
— E marĩ da, te asapa'abã ãwasihui wa'wa ari'iwi. — ãne te tãma nharĩ zahuré.

34 Taha wa, te asa tãma nharĩ zahuré:

— Wanhib'apito, marĩ ò wa, ãma morĩ da, wa tãma wasihu ni. — ãne ma tò tãma waihu'u zahuré.

³⁵ Tawamhã te oto saprõni zahuré, awaru po'repore hã, Zezusihi ma. Te te tãma ãwisi zahuré wamhã, ma tò tisi'ubuzém na tãma ba'ubu zahuré. Tawamhã ma tò Zezusi pawaptob zahuré, ãma sarõtõ da.

³⁶ ãma morĩ ré, ma tò dasi'ubuzém na bådâdi hã da te waptâ za'ra.

³⁷⁻³⁸ Tawamhã ma tò rob'umhutu, Zeruzarẽ u hã. Oriwera na te za oto si'ra, Zeruzarẽ u wisi da. Tamomo, te da'ahã na Zezusihi zarina ai'aba'ré ni, ãsazei'wa norĩ hã. Ma tò te te ãma 're 'madâ'â za'ra aré, Zezusi te te 're ãda'apawapto mono zém na, tiwaihu'u pese uptabi na. Taha wa, te oto damreme 'rãihã na dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

— Uburé Danhib'apito te we oto mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para. Tãma 're rowẽ za'ëtẽ mono di za. Rowẽ hã hãiwa ãma 're ãsa'wari u'ãsi mono da si, wa wasima wẽ za'ra ni. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

³⁹ Taha wa, parisezu norĩ hã dawa'wa ãsi'aba'ré hã, te Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— Rowahutu'wa, ma'ãpé asazei'wa norĩ hã sadawa uwati za'ra na, ari'iwi si'aba'ré da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁴⁰ Tawamhã te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ari'iwi si'aba'réi 'wa'ãhã, te aré tò ãne hã mreme 'rãihã na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma tiwata za'ra. — ãne ma tò tãma waihu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

Zezusi hã Zeruzarẽ norĩ ãma ãsiwa'õzé wasu'u

⁴¹ Tawamhã Zezusi hã ma tò rob'umhutu oto, Zeruzarẽ u hã. 'Ri ahã hã te te 'madâ'â wamhã, te aiwa'õ, ãwa 're ãdasi'ubumroi mono norĩ ãma hã.

⁴² Taha wa, te ãne tinha:

— ãhãna dama 're ãrowẽ za'ra mono zé hã dama waihu'u za'ra 'wa'ãhã, aré dama 're rowẽ za'ra mono di. Tane nherẽ, dama waihu'u za'ra õ di. Taha wa, da'ãma ãpẽ'ëzé di.

⁴³ Niwapsi, te za danhitob'ru norĩ hã daré 'ri uirĩ za'ra. Ti'a za'wari na te za te te 're 'ri uirĩ za'ra, ãmana wawi, 're dawairébé tò mono da, nimomo.

⁴⁴ Danhitob'ru norĩ hã te za 'ri hã daré te te 're sãmra za'ra. 'Ri hã, tâibã za oto. 'Ri tede'wa zama, te za uprosi za'ra. 'Ri tâibã wamhã, ãne hã te za oto re na 're simi'wara, 'rizé hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te aré danho'reptu za'ra. Tane nherẽ, danho'reptui'wa, datême ãwisi na hã da te waihu'u za'ra õ di. — ãne ma tò romhã ré da'ãma rowa'õtõ siro, Zezusi hã.

Zezusi te te dama ãnharĩzé, rowede'wa norĩ ma

Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Zuwã 2.13-22

⁴⁵ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u, ma tò ãzé Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Sébré wamhã, ma tò rowede'wa norĩ hã te te sate, rob u wairébé da.

⁴⁶ ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Duréihã wahi'rada hã ma tò ãne na rob'ui'ééré ãbaihã na hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme na: “Ûnhorõwa hã ãwa ãma 're ãdamreme zusi mono zém na, te za da te 're sisi za'ra, 'ri hã.” ãne te tinha. Tane nherẽ, ma tò a norĩ wa'wa hã ãwa asima 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Taha wa, danhibrom na dawĩ 're ãsipsaihuri za'ra mono norĩ, 're ãsi'ubumroi mono zém ne, te oto 'ri hã 're sa, wasété uptabi na. — ãne te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

⁴⁷ Tawamhã båtã sidãpãsi, te nasi dama rowasu'u Zezusi hã, 'ri 'wawi wa'ra 're. Ni'wam norĩ hã ma tò Zezusi hã sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ hã, duré ãsimiroti na rob'ui'ééré 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, duré roti'wa norĩ hã.

⁴⁸ Tane nherẽ, Zezusi te te siwi wĩrĩ da nherẽ, te te siwi wĩrĩ õ di. E marĩ wa. Te te 're ĩwapari za'ra mono norĩ hã ahã wa, te te siwi wĩrĩ waihu'u õ di.

20

Zezusihi pisutu'wa zô, da te ĩsadanharĩzé wasu'u

Mateusi 21.23-27; Marcusi 11.27-33

¹ Nimahã bâtã na te Zezusi hã nhamra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te nhamra, te te dama rowahutu da, duré ĩwasu'uwẽ na te te da'apo're pu'u da. Tawamhã aibã norĩ hã ma ĩtẽme aimasa. Ta norĩ hã sasedoti ĩpire norĩ hã, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ.

² ĩtẽme simasa wamhã, te siwi sadanha:

— E 'wa sadawa para, te bété ãne hã dama 're ĩ'ab'manharĩ mo. E 'wa hã, aipisutu'wa. Ma'ãpé wama asiwasu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da. — ãne te siwi sadanha.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã wa za duré a'â asadanharĩ na ãma aima wa'rãmi za'ra wa'wa.

⁴ E 'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. E 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para. E dazadawa parap si. Ma'ãpé, Zuwãhã ãma asimirosa'rada hã, ĩma waihu'u za'ra wa'aba. — ãne te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

⁵ Taha wa, te 'rãwi sima nharĩ za'ra, ãne:

— E niha, wa za tãma waihu'u za'ra ni, õne wamhã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, â dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono na, wa te tãma waihu'u za'ra wamhã, te za wazadanharĩ na sahu za'ra, ãne: “E niha bété, Zuwã Batitaha nhimirowasu'u hã saze za'ra wa'aba õ di, dame.” Áté ãne, te za wama nharĩ za'ra.

⁶ Ma tô da te 're saze za'ra Zuwã hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ na. Tawamhã dazadawa parap si, â dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono na, wa te tãma nharĩ za'ra wamhã, áte te za êtẽ na dasiwi wa'uprosi ni. — ãne te sima nharĩ za'ra, 'rãwi.

⁷ Tawamhã Zezusihi ma, te oto nharĩ za'ra:

— Ni'wa sadawa para, ma tô Zuwã hã â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ĩpisutu'wa hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁸ Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— A norĩ wa'wa hã ĩma waihu'u za'ra wa'aba õ nherẽ, wa hã te duré aima waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ni'wa sadawa para, te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono na hã. — ãne te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra.

Buru 'madã'ã'wa norĩ wasu'u

Mateusi 21.33-46; Marcusi 12.1-12

⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré dama romnhimiré'é, tinhimirowasu'u na, ãne:

— Aibã hã te 're hâimana, buru tede'wa hã. Tawamhã tiburu ãma ma tô a're, uwa 'ru hã. Taha wa, ma tô ni'wam norĩ hã sisõ'a ré pisutu za'ra, ĩburu hã te te sô 're 'madã'ã'wa za'ra mono da. Uwa 'ru 'rã hã 're 'rãĩ prédu za'ra mono wapsi, te za ĩwa'rãmi te te tãma 're po'o za'ra, buru tede'wai ma hã. Taha pari, te oto mo, buru tede'wa hã darob amoi u, tamomo a'â hâimana da. Tame te a'â 're hâimana hã.

¹⁰ Tawamhã oto 'rãĩ prédu mono wa, ma tô buru tede'wa hã tãma ĩromhuri'wa hã 'mazatõ tiburu u, uwa 'ru 'rã hã buru 'madã'ã'wa norĩ te te tãma ĩpo'o za'ra zô. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma tô romhuri'wa hã siwi azã, buru 'madã'ã'wa norĩ hã. Taha wa, te ubana siwi satõ apã, ĩsib'apito u.

¹¹ Ìtēme wisi wamhã, ìwa'rãmimhã te duré sô 'mazatõ. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma duré siwi azã, buru 'madã'ã'wa norĩ hã. Ma tã tãma rob'manharĩ wasété za'ra. Taha wa, te duré ubana apã siwi satõ, Ìsib'apito u.

¹² Ìwa'rãmi ma tã duré sô 'mazatõ, buru tede'wa hã. Si'ubdatõ oto te te Ìsatõrĩ za'ra zé hã. Tazahã, buru u wisi wamhã, ma duré siwi azã. Ma siwi u'a. Buru hawi, te duré siwi satõ apã.

¹³ Taha wa, te 'rãwi sima tinha, buru tede'wa hã, ãne: “E marĩ, wa za 'manha. ãté ì'ra hã wa za oto satõ, buru 'madã'ã'wa norĩ u hã, ìma sawi pese nherẽ, ì'ra hã. Ìburu u te satõrĩ wamhã, ãté te za siwi hãiba wazé.” ãne te 'rãwi sima tinha, buru tede'wa hã. Tawamhã ti'ra si'aibã hã te oto satõ, tiburu u.

¹⁴ — Tawamhã buru u oto morĩ wamhã, buru 'madã'ã'wa norĩ hã ma tã romhã ré sima sãmri za'ra. Taha wa, te sima 'mahãrã za'ra, ãne: “Õhõta buru tede'wai 'ra hã te wei mo, timama uirĩ na buru tede'wa da hã. Oto wa te wasiwi wĩrĩ aba, buru hã wate za'ra da oto.” ãne te sima 'ru za'ra.

¹⁵ — Tawamhã buru hawi ma siwi time. Ma tã siwi tĩwĩ. ãne, buru 'madã'ã'wai 'ra wasu'u hã.

— ãne wamhã, e marĩ te za 'manha, buru tede'wa hã.

¹⁶ Te za sô timorĩ za'ra, uburé te te uprosi da. Tawamhã te za duré aimawi da'maipisutu, tiburu 'madã'ã'wa da hã. — ãne, Zezusi ma tã tãma rowasu'u za'ra.

Tawamhã Ìsimirowasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, te nharĩ za'ra ni, ãne:

— Rowasédé hã watobro õ neza. — ãne te nharĩ za'ra ni.

¹⁷ Tawamhã Zezusi te da'ab'madã'ã pese. Te dama tinha, ãne:

— Ètẽ wasu'u na rob'ui'ére hã, ãne: Ètẽ tomhãpã wẽ hã 'ri na'ratazéb da hã, wẽ uptabi nherẽ, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te aré siwi ìwẽ'õ hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'ãsi, pire na.” ãne, ètẽ wasu'u na rob'ui'ére, ìbaihã na hã.

¹⁸ Duré, ètẽ tomhãpã nhisiwi, zé'a 'manharĩ hã 're rere'e mono wa, 're Ìsiprub za'ra mono ne, te za ìwẽ'õ'wa norĩ hã hã za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono hã. Duré ètẽ tomhãpã hã zé'a 'manharĩ nhisiwi, 're rere'e mono wa, te te 're ìpru pese za'ra mono ne, te za ìwẽ'õ'wa norĩ hã hã za'ra, sa'ètẽ uptabi na. Ta norĩ ãma hã 're sib'a'uwẽ za'ra mono õ di za. — ãne te Zezusi hã sina ãma simiré'é.

Rob'uiprazé hã Roma ãma danhib'apito uptabi ma, da te tãma 're ìpo'o za'ra mono zé wasu'u

Mateusi 22.15-22; Marcusi 12.13-17

¹⁹ Buru 'madã'ã'wa norĩ wasu'u te te dama wasu'u wamhã, ma tã sina waihu'u za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã. Sasedoti norĩ hã sima ìpire za'ra norĩ me, ma tã sina waihu'u za'ra. Taha 'ru te, te aré sima wẽ za'ra, te te siwi âri da, Zezusi hã, awa'awi. Tane nherẽ, dama pahi za'ra wa, ma tã siwi ãma rosazã a'ã.

²⁰ Taha wa, ma tã taré a'ã ãma 're sõpré. ãne te aibã norĩ ma tãma ãma roti za'ra:

— Zezusihi u te za ai'aba'réri wa'wa, marĩ na asiwi sadanharĩ za'ra wa'aba da, tã sena, marĩ asiwi waihu'u za'ra wa'aba dai õ nherẽ, Ìsimirowasu'u na hã. Tawapsi te za asiwi Ìsadanharĩ za'ra wa'wa, tinhimirowasu'u na te te ãma upa zõ, te te ãma upai wa, wanhib'apito u, wa te wasiwi saprõni da, marĩ te te tãma 'manharĩ wasété da. — ãne te aibã norĩ ma roti za'ra. Tawamhã ma tã rob'uiprazém na tãma wa'ãbã za'ra, Zezusi za te te siwi Ìsadanharĩ'wa norĩ ma.

²¹ Ìtēme simasa wamhã, te ãne siwi sadanha, aibã norĩ hã:

— Rowahutu'wa, aimreme hã tã sena na, wa tã aiwaihu'u za'ra ni. Asimirowahutu zama wẽ di. Asimiroti na 're da'ab'mairẽme mono õ di. Sena na te dama 're ì'aroti mo, 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimirotizéb zarina.

²² Āne wa, a hã ma'āpé, marĩ hã wama waihu'u za'ra na, marĩ hã wa te waihu'u za'ra da. E Roma āma danhib'apito uptabi ma, wa za rob'uiprazé hã wa te tãma 're po'o za'ra, ĩsimiwada'urizéb zarina. E 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wē di. E tãma wē ō di. Āne niha ĩsimiroti hã āma. — Āne te siwi sadanha.

²³ Tazahã ma tō sina waihu'u, Zezusi hã. Tinhimirowasu'u na te te tãma āma upa za'ra da newa, ma tō āne siwi sadanharĩ za'ra. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, aibã norĩ ma:

²⁴ — Rob'uiprazé ĩsapotore hã we ĩma 'maiwē wa'aba, te 'madâ'â da. E 'wai hãibarĩ, rob'uiprazé ĩsapotore na hã. E 'wa sisi ui'ééré duré, āma hã.

Tawamhã ma asa āma sada'ābã za'ra, āne:

— Roma āma danhib'apito hãibarĩ ã hã, duré taha nhisi ui'ééré, ã hã. — Āne te asa tãma nharĩ za'ra.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Roma āma danhib'apito ma, te za ĩsimiwada'uri zarina rob'uiprazé hã tãma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo apã, ĩte wa. Tane duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te za marĩ hã ĩsimiwada'uri zarina tãma 're ĩsōmri za'ra wa'aba mo apã, ĩte wa. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁶ Tinhimirowasu'u na te te tãma āma upa za'ra da newa, ma tō danho'a siwi sadanha, aibã norĩ hã. Tazahã, tinhimirowasu'u na te te tãma āma upa za'ra ō di, Zezusi hã. ĩsimirowasu'u hã, wē uptabi di. Wē uptabi wa, ma āma titob'uzu za'ra, aibã norĩ hã. Taha wa, te ari'iwi tihâimana za'ra oto.

Zezusi hã, da te ĩsadanharizé wasu'u, dahãiwa'utuzém na Mateusi 22.23-33; Marcusi 12.18-27

²⁷⁻²⁸ Tawamhã ma we aibã norĩ hã ĩtēme aimasa, Zezusihi u. Aibã norĩ hã, sadusezu. Ta norĩ hã 're dadâ'â za'ra mono wamhã, ab're hawi apã 're ĩdahãiwa'utu za'ra mono ō na, te te dama 're ĩroti za'ra mono. Zezusihi u simasa wamhã, ma tō tãma rob'rãzarõtõ za'ra, āne:

— Rowahutu'wa, wahi'rada Mozési hã ma tō āne dama roti: “Aibã ĩmro ré hã 'ra ō ré, dâ'â wamhã, tizédé'aba mro na, te za timro ĩsisãnawã hã, ai'uté hã te te 'maipoto da, ĩwa ĩsédé'aba 'ra ne, 're morĩ da.” Āne, wahi'rata nhimiroti na rob'ui'ééré hã. — Āne te Zezusihi ma sadawa 'rãzarõtõ za'ra, sadusezu norĩ hã.

²⁹ Te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Aibã hã ĩsisãnawã si hã te 're hãimana za'ra, 7 na ĩhãiba za'ra hã. Tawamhã ĩpoto'rada hã ma tō timro oto. Tazahã, 'ra ō ré, ma tō dârã, aibã hã.

³⁰ Taha wa, ma tō ĩsōsi hã duré āma timro, tizédé'aba mro na. Tane nherē, ma duré dârã, 'ra ō ré.

³¹ Taha wa, ma tō taha nhosi hã duré āma timro. Tane nherē, ma duré dârã, 'ra ō ré. Āne siparabãsi, ma tō aré sisōwa're're nasi āma timro za'ra. Tawamhã ma tō oto uburé sisarina ai'utõ, 'ra ō ré.

³² Tawamhã pi'õ zama ma tō oto dârã, timro norĩ zarina.

³³ ĩmro 7 na ĩhãiba za'ra wamhã, e 'wai mro za bété pi'õ hã, ab're hawi apã te te 're da'ahãiwa'utu mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. — Āne te siwi sadanha, sadusezu norĩ hã.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma rowasu'u za'ra, āne:

— Ti'ab ré si, te za dasina 're damro za'ra.

³⁵ Hãiwa āma hã, dasina 're damro za'ra mono ō di za oto. Niwapsi, te za ab're hawi ahãiwa'utu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're ĩ'awēsãmri mono norĩ hã, hãiwa āma ĩ'rata 're si'ubumroi u'âsi mono da.

³⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ne, te za dâ'â āna 're hãimana u'âsi za'ra, dâ'â waihu'u āna. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, te za 're dahãimana za'ra, ab're hawi za te te da'ahãiwa'utu wa.

37-38 Mozési hã ma tô dama waihu'u, ab're hawi 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'ahâiwa'utu mono zém na hã. Wede zapore ìro'o na, te te dama ãma rob'ui'ééré wamhã, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono dama wasu'u, tihi'rata norĩ nhib'apito na. Abra'ãhã nhib'apito, te, u, 're hâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Duré Izatihi nhib'apito, te, u, 're hâimana. Duré Zacoho nhib'apito te, u, 're hâimana. ãne te dama rowasu'u, Mozési hã. 'Re ìdahâimana u'âsi za'ra mono nhib'apito, te 're mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Dahâiba hã nhib'apito, 're morĩ ô di. Aihĩni te ìsõ'a 're dahâimana za'ra. 'Re ìdadâ'â za'ra mono norĩ zama, te ìsõ'a 're hâimana za'ra. ãne, Mozési te te dama ìrowasu'uzéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni. — ãne ma tô tâma sadawa 'rãzarõtõ za'ra, sadusezu norĩ ma, Zezusi hã.

³⁹Tawamhã te rowahutu'wa norĩ hã Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— Asimirowasu'u hã wẽ di, rowahutu'wa. — ãne te ãma tiwata za'ra.

⁴⁰Taha wa, ma tô roti wẽ na sõwada za'ra, sadusezu norĩ hã. Taha wa, marĩ na te te siwi sadanharĩ waihu'u ô di oto, te te sina mreme wazéb za'ra wa, ta norĩ hã.

Danho'reptui'wa na, Zezusi te te ìda'azadhanharĩzé wasu'u

Mateusi 22.41-46; Marcusi 12.35-37

⁴¹Tawamhã Zezusi hã te da'azadanha, ãne:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. E marĩ wa, te ìsihudu na wasu'u za'ra ni.

⁴²⁻⁴³Apito Dawi hã ma tô tinhib'apito na danho'reptui'wa hã sisi, tinho're na. ãne, Dawihi nho're na rob'ui'ééré hã:

“'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô ìnhib'apito ma, tinha: 'Ì'rata te za 're asãmra mo, ìnhimire niwĩ dama aipire na ìsiré 're aihâimana u'âsi mono da. Wa hã wa za te tâma 're nharĩ za'ra, asitob'ru norĩ ma, aima 're sib'uwa za'ra mono da.' ”

ãne Dawihi nho're wasu'u na rob'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma danho're na, Saumusi na ìbaihá nhisi na hã.

⁴⁴Dawi hã tinhib'apito na te te sisi nherẽ, e niha te za ìsihudu si 're hâimana, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã. — ãne ma tô Zezusi hã da'azadanha.

Zezusi te te dama ìroti mono zé wasu'u, rowahutu'wa norĩ ne, 're dahâimana za'ra mono tô da

Mateusi 23.1-36; Marcusi 12.38-40

⁴⁵Tawamhã uburé, da te wapari za'ra ré, te Zezusi hã tinha, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma:

⁴⁶— Ma'ãpé, rowahutu'wa norĩ hã waihu'u za'ra wa'aba, ìhâimanazém na hã. Ta norĩ hã uza pa ré, 're nomro mono da si, tâma ìwẽ za'ra hã. Duré 'ri nhi'riti wa, da te dasina 're ì'ubumroi mono zéb ãma dama pire wa, da te 're wazéb za'ra mono da, ma tô te te sima 're wẽ za'ra. Duré dama ìpire norĩ simasisizém na 're ìsi'ubumroi mono da si, tâma ìwẽ za'ra hã, rowahutuzéb ãma duré 'ri para dasiré 're ìdasaihuri mono zéb ãma hã.

⁴⁷Rowahutu'wa zahã, te za pi'õi mrotõ norĩ wi, ìsibro hã te te tiwi 're uprosi za'ra. Tane nherẽ, te ta norĩ hã danho'a 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi hã, 're hâimana wẽ uptabi za'ra mono newa. Taha wa, te te dama 're ì'arob'manharĩ mono zém nhipai u, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te tâma 're rob'manharĩ za'ëtẽ za'ra. — ãne ma tô tâma waihu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma.

21

Pi'õi mrotõ nhoprubzé wasu'u

Marcusi 12.41-44

¹ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb ãma, ma tô da'ab'madâ Zezusi hã, danhoprubzé, da te 're ìsême mono zéb 're, ìsibro pese norĩ hã te te sême ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. ãne na ma tô da'ab'madâ, 'ri 'wawi wa'ra 're, Zezusi hã.

² Pi'õi mrotõ zama ma duré 'madâ, ìsibrob'õ hã. Ta hã ma tô rob'uiprazé ìsapotore hã dame tiza, marĩ te te ãma ì'uipra da hã aré, syryre nherẽ.

³⁻⁴ Taha wa, te Zezusi hã tinha, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma:

– Tô sena, ã hã pi'õi mrotõ hã sibrob õ nherẽ, ma tô tinhoprum na uburé da'a'rãhipa. ìsiré norĩ hã rob'uiprazé hã nasi tãma ìsi'atarême za'ra si, te nasi sé. Tanei õ di, pi'õi mrotõ hã. Simarĩ õ nherẽ, tihâimanazéb da, te te aré ìtéde hã ma tô ìbãre tãma tisõ. ãne wamhã, ma tô tinhoprum na uburé da'a'rãhipa. – ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ìnomro mono norĩ ma.

'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zé wasu'u, za ìsi'utõrîzéma na

Mateusi 24.1-2; Marcusi 13.1-2

⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô 'ri 'rãihã ãma tiwata za'ra, ãne:

– Ëne hã wẽ uptabi di, 'ri 'manharîzé hã. Duré waipo wẽ di, danhibzari hã. – ãne te 'ri ãma tiwata za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa ãma.

Taha wa, te Zezusi hã tinha:

⁶ – Niwapsi te za dasiwi prum ni, êtẽ na 'ri hã. Tawamhã misi si te za oto simi'wara, ãne hã. Sisisiwi 'manomro waihu'u õ di za oto, ãne hã. Tãibã za oto. – ãne ma tô romhã ré ãma rowa'õtõ, Zezusi hã.

⁷ Tawamhã te siwi sadanha:

– Rowahutu'wa, e niwa te za ãne na hã ãma tiromhãiba. E marĩ te za watobro, ìsõwa, wa te ãma ìwaihu'u sirõmo za'ra zéb da hã. – ãne te sadanharĩ za'ra.

⁸ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

– Ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipese na sisarina datême 're nomro, ahã na. Wa hã ne, te za taré ìnhisi na dama 're siwasu'u za'ra, danho'reptui'wa na. Taré te za duré te te dama 're rowasu'u za'ra, ãne: “Bãdã te za oto ìwa waptãrã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã.” ãne te za taré te te dama 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sadawa nhipese sina datême 're ìnomro mono norĩ ãma, 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da.

⁹ 'Re dasi'wapé za'ra mono wa, da te dasina 're ìropupu'u za'ra mono zé hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Duré ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã, da te 're ìsani za'ra mono zé wasu'u hã 're wapari za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. Dasi'wapé hã te za a'â 're wairébé. Danhib'apito hã te za a'â da te 're sani za'ra, tô. Tane nherẽ, rob'rãsutu uptabi õ di za a'â. – ãne ma tô romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

¹⁰ Ma duré tãma waihu'u za'ra, ãne:

– Danhipti'ai amoi u te za dasisõ 're dapra a'â, 're dasi'wapé za'ra mono da. Tawamhã daro mono bã te za tô 're dasiwasutu za'ra.

¹¹ Nima niwĩmhã te za duré ti'a hã daré 're popo'o za'ra, sa'êtẽ. Nima niwĩmhã, danho õ wa, te za da te 're robzépata za'ra, dasa syryre wa. Nima niwĩmhã te za duré dahãzé ìpire uptabi hã te te 're daduri. Marĩ ìpipa hã te za duré hãwa nho're na danho'a 're wairébé.

¹² – ãne na romhãimana õ ré, te za da te 're aiwaibui wa'wa. Rowasédé hã te za duré da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Rowahutuzéb u, te za da te 're ai'mazasi za'ra wa'wa, aihâimanazém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za taré da te 're aiwẽ'õ za'ra wa'wa. Taha pari, te za

da te 're aséme 'wa, dazazéb 're, 're aimasa wa'aba mono da. Īzazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, te za duré da te 're asimroi wa'wa, danhib'apito norĩ u. Roti'wa, si'upana te te ĩpisutu norĩ u zama, te za da te 're asimroi wa'wa.

¹³ Āne wamhã, ĩwasu'uwẽ na te za 're ĩdapo're pu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Duré asisõwa, asina aihâtâ'â te, asiwasu'uzéb zô 're rosa'rata hã za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁵ Wa hã wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, danhib'apito norĩ ma, 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Āne wa, aimreme wẽ na te za aiwẽ'õ'wa norĩ hã 're ĩsõwada za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã te za te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, dazazéb 're, da te 're aséme aba mono da. Āté aimama norĩ hã te za te dama 're ai'ru za'ra wa'wa, āté asisānawã norĩ hã, āté asiwadi norĩ hã. Āté asawi'wa norĩ zama te za te te dama 're ai'ru za'ra wa'wa. Taha zarina, te za ai'mai'uprosi aba ni.

¹⁷ Īzazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te za uburé da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa.

¹⁸ Tane nherẽ, aihâimanazé hã aiwi 're si'utõrĩ uptabi za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁹ Taha wa, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo, ĩãma 're anomro u'âsi aba mono da. Tawapsi, te za asõ'reptuzé hã asina 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo. – Āne ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Zeruzarẽ ãma, za ĩropsisa'wari mono na rowasu'u

Mateusi 24.15-28; Marcusi 13.14-23

²⁰ Tawamhã Zezusi hã ma duré tãma waihu'u sirõmo za'ra, ãne:

– Niwapsi te za dasi'wapéi 'manharĩ'wa norĩ hã Zeruzarẽ u aihutu, 'ri 'wawi wa'ra, te te siwi uirĩ da. Ta norĩ hã 'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, te za ĩwaihu'u sirõmo za'ra wa'wa, za te te daré ĩ'ri nhamra mono na hã.

²¹ Zudeza ãma, dame 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, te za êtẽ 'rãihã u asa'rei wa'aba mo, aiwara sina. 'Ri ahã ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, te za aiwairébé su'u 'wa, 'ri ahã nhiti. Rom na 're ai'ubumroi wa'aba mono wamhã, 'ri ahã u 're asisisi aba mono õ di za.

²² 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're arob'manharĩ mono wa, te za rowasété si a'â 're sa'wari. Taha ré, te za marĩ hã uburé dazô pusi, romhã ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te ãma ĩrob'ui'ééré za'ra zéb zarina.

²³ Tawamhã ãne hã rowasédé hã daré romhâimana wamhã, ĩwasã ré norĩ ma hã tãma ropipa uptabi za'ra di za, ĩ'ra pré ré norĩ ma zama. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te dama 're ĩ'arob'manharĩ pipa mono zé bâtâ na hã, tãma 're ropipa za'ra mono di za, zudezu norĩ ma.

²⁴ Sib'ézé 'wapa na hã da'ahã na te za tadâ'â za'ra ni. Duré, ni'wam norĩ hã daro mono bâ, te za da te simro. Te za da te ãma ropé, daro mono bâ. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zazei'õ'wa norĩ hã sahi sina te za a'â te te dama 're roti za'ra, Zeruzarẽ ãma, zudezu'õ norĩ hã. Bâdâ hã ĩwa tãma ĩwaptã'ã za'ra zéb u, te za da'madâ'â 'rãsutu za'ra. – Āne ma tô romhã ré tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã apâ za we ĩmorĩzé wasu'u

Mateusi 24.29-31; Marcusi 13.24-27

²⁵ Romhã ré, ma tô duré ãne hã tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã:

– Niwapsi te za marĩ aimawi hã 'madâ'â za'ra ni, bâtâ na hã, a'amo na zama, wasi norĩ na zama. Ā poré a'a 'reptã'ã ma, te za tapahi za'ra ni, â poré nhibzaihã ma zama. Daro mono bâ, dama robzei'õ uptabi za'ra di za.

²⁶ Marĩ hã hãiwa na 're ĩsimasa mono hã, tizabzéb ãma 're simasab u'âsi mono õ di za. Taha wa, te za daro mono bâ dawĩ tirobra za'ra, rowasédé hã dazô ĩwatobrozém na te te rosa'rata pipa za'ra wa.

27 Tawamhã ti'ai âma dasiré ĩpodo hã hãiwã'a na, wa za wei apã mo, danho'a. ĩwaihu'u pese uptabi na, wa za wei mo apã, duré ĩhãiba na hã rowa'a sa'ëtê uptabi na.

28 Æne wana ré, marĩ hã pusi mono wamhã, te za asiptete na 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're ai'rãiwahutu za'ra wa'aba mono. E marĩ wa. Romhutu na te za asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã asina ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa. — Æne ma tô romhã ré tãma waihu'u sirõmo za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma, Zezusi hã.

Pidera wede wasu'u

Mateusi 24.32-35; Marcusi 13.28-31

29 Zezusi hã te duré romnhimiré'é, pidera wede na, Æne:

— Ma'ãpê pidera 'rã na rosa'rata za'ra wa'aba, wede ĩpoto mono bâ.

30 ĩsu té hã 're wairébé mono wamhã, te za Æma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, tã 're ĩta'a mono zéb u, 're ĩrob'umhutu mono zém na hã.

31 Tane duré, marĩ hã 're ĩromhãimana mono zéb da, te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 'madã'ã za'ra wa'aba wamhã, te za Æma ĩrowaihu'u za'ra wa'wa, romhuture di oto, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwê mono zéb u hã.

32 Tô sena, wa Æne na aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Æ hã uburé rowasédé hã dazô 're wairébé mono ré, ti'ai Æma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã ta norĩ hã 're dã'ã za'ra mono õ ré, te za ĩsõ'a za'ra ti'rãsutu, rowasédé hã.

33 Nimahã na te za hãiwã norĩ hã ai'utõrĩ zahuré, ti'ai me. Si'utõrĩ zahuré nherê, ĩnhimiroti hã si'utõrĩ õ di za. Pire na te za dama 're hãimana u'âsi. — Æne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

34-35 Tawamhã Zezusi hã tinhimiroti na ma tô tãma 'rãsutu za'ra, Æne:

— Asimiza'rese sina, te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Datoi u hã âsipãrĩ na 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Rosa'rese õ ré, bãdã ĩpire, ĩwa waptã'ã õ'umnhasite. Rosa'rese õ ré, te robzari hã ĩtede'wa hã te te 're waibu, wedenhorõ na. Tane, duré rosa'rese õ ré, te za bãdã ĩpire hã ĩwa waptãrã, uburé ti'ai Æma hã.

36 Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mo. Te za duré asima 're ĩrowaptêrê u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ da. Marĩ hã 're wairébé mono wamhã, asiptete na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, apã we ĩmorĩ wa, ĩnho're asisép te, ai'rãipo tã za'ra wa'aba da, ti'ai Æma dasiré ĩpoto nho're. — Æne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u za'ra.

37 Tawamhã Zezusi hã bãtã sidãpãsi, te nasi dama rowasu'u, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'Re ĩhãimana u'âsi mono Æma 're ĩdawata za'ra mono zéb Æma. Barana hã te nasi ne, Oriwera na êtê 'rãihã nhisi u. Tame ma tô nasi Æma ti'awê.

38 Awê wi, te nasi ĩtême dasito, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhorõwa u, ĩmreme hã da te nasi wapari za'ra da.

22

Zezusihĩ Æma, da te ĩrosa'rata za'ra zé, da te dasiwi wĩrĩ da

Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Zuwã 11.45-57

1 ĩ'u'ëtê duptoĩ'õ, da te 're ĩhuri mono zéb u hã, romhuture di oto, Pascowa na dato nhisi u hã.

2 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ hã, te rowahutu'wa norĩ me sima Æma rosa'rata za'ra, pi'uriwi te te siwi wĩrĩ da, Zezusi hã. Dama pahi za'ra wa, te Æne sima Æma rosa'rata za'ra.

Zezusi te te dama hãiba nhomri da, Zudasi hã te te ĩrosa'ratazé wasu'u

Mateusi 26.14-16; Marcusi 14.10-11

³ Tawamhã Satanasi hã ma tô oto Zudasihî pẽ'ẽ 're âzé. Icarizoti na, Zudasihî nhisi hãiba amo hã. Zezusihi me dame 're ãmorĩ, Zudasi hã, 12 na ãhãiba za'ra siré hã.

⁴ Tawamhã te oto mo, sasedoti ãpire norĩ u. Duré, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'madâ'â'wa norĩ u, te mo, ãpire norĩ u, Zezusihi ãma te te sadawa pibu za'ra da, te te dama hãiba nhomri da.

⁵ ãmreme te te wapari za'ra wamhã, tãma rowẽ za'ra di. Taha wa, te tãma ropisutu za'ra, rob'uiprazé te te tãma sãmri za'ra da.

⁶ Taha wa, ma tô Zudasi hã ãma saze za'ra, rob'uiprazé te te tãma sãmri za'ra da, sasedoti ãpire norĩ hã. Taha wa, te oto rosa'rata, nimahã bâtã na Zezusi te te dama hãiba nhomri da, danhimiza'rese õ ré.

⁷ Tawamhã bâdã hã ma tô ãwa waptãrã oto, ã'u'êtẽ duptoio, da te 're ãhuri mono zé hã. Zudezu norĩ hã te za pone'ẽrebã 'ra hã simro, tisaihurizéb da, Pascowa na dato nhisi na da hã.

⁸ Taha wa, te Zezusi hã Pedru norĩ ma rob'ru zahuré, Zuwãhã me, ãne:

— Mo oto ane wa'aba, wazõ asipi wa'aba da, Pascowa te bâtã na ãwasaihurizéb da hã. — ãne te tãma rob'ru zahuré.

⁹ Tawamhã te Pedru norĩ hã sadanharĩ zahuré, ãne:

— E momo ma tô asima ãrowẽ, asõ ãwanhipi za'ra zéb da hã. — ãne te sadanharĩ zahuré.

¹⁰ Taha wa, te Zezusi asa tãma nharĩ zahuré:

— ãwapari pese aba. 'Ri ahã u aimasisi aba wamhã, aibã hã te za ãsõpõtẽ 'wa, piza'a ã ré, te te ã'ãri hã. Sõpõtẽ aba wamhã, pibui wa'aba mono za, 'ri para u ãsébrézéb u.

¹¹ Tame te za 'ri tede'wa hã ãsadanharĩ 'wa, ãne: “Rowahutu'wa hã te wama tinha, wa te asadanharĩ da: E ma niwĩ 'ri 're wa'wa hã, ãsiré 're ãnomro mono norĩ me, ãwa ãwasaihurizéb da hã, Pascowa na dato nhisi na hã.”

¹² Tawamhã 'ri tede'wa, te za hãimo 'ri 're wa'wa za'ẽne hã aima pisutu 'wa, marĩ ã'ubumro sirõmo ãma. Tame te za wazõ ãrobza'ra pese 'wa. — ãne te Zezusi hã tãma roti zahuré.

¹³ Tawamhã 'ri ahã u simasisi wamhã, Zezusi te te tãma ã'awasu'u zahuré zéb uwaibaba, ma tô uburé anhopõtẽ zahuré. Tame ma tô dasa hã 'manharĩ zahuré, Pascowa na dato nhisi na da hã.

¹⁴ Tawamhã te za oto tasaihuri ni. Taha wa, te oto Zezusi norĩ hã ai'ubumro, saihuri da, tizadawa wasu'u'wa norĩ me.

¹⁵ Tawamhã te oto tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa tô ãsima wẽ upta, aime ãsa za'ra wa'aba da, te robzépata õ ré, Pascowa na 're ãdasaihuri mono zém na.

¹⁶ ãne, ãsa na 're ãsai mono õ di za oto. Bãdã ãwa waptã'ã wapsi, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're sib'a'uwẽ mono wapsi, wa za duré 're ãsa. Tawapsi, dasaihurizé hã marĩ te te ãwasu'u hã te ãsina uwaimrami wapsi, wa za duré 're ãsa. — ãne ma tô tãma siwaihu'u za'ra.

¹⁷ Tawamhã ma hãsizé hã ti'ã, uwa 'ru 'rã wa'ui ré hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Te duré tãma nharĩ za'ra:

— ã, ãhuri aba, uburé.

¹⁸ ã hã te 're hãsi mono õ di za oto, a'ã. Niwapsi, wa za duré te 're hãsi, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã uburé da'ãma 're sib'a'uwẽ mono wapsi. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

¹⁹ ã'u'ẽne hã ma duré ti'ã. 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma te duré ãre ãma tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, ã'u'ẽne hã. Te te wẽ'ẽi mono parimhã, ma tô te te tãma sãmri, tisiré 're ãnomro mono norĩ ma. Te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ā, ĩ'u'ēne hã huri aba. Ā hã ĩhãiba, te wasu'u, za asada ĩsisōmri aba zé hã. Ā hã te za 're ĩhuri aba mo, ĩ'ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

²⁰ Tawamhã saihuri pari, ma duré hãsizé hã ti'â, uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé ré hã. Te tãma nharĩ za'ra:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té, te wasu'u, rob'rãĩ wa'u hã. Rob'rãĩ wa'u za'wari ne, asada ĩdã'â za'ra wa'aba wamhã, te za ĩwi puru, ĩwapru hã. Tô sena, te za te te dama ãma 're a'uwaimrami, te te dama ĩropisutuzép té hã. Āne na waihu'u za'ra wa'aba da, te za ĩwi puru, ĩwapru hã.

²¹ Ma'ãpé, asiwi waihu'u aba. Ni'wa hã ĩzawi'wa newa, te ĩme nhamra, wedeza na, dama ĩnhomri'wa da hã.

²² Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã wa za dârâ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩma ĩpisutuzéb zarina. ĩdã'â da, te te ĩma pisutu nherê, aibã ma, tãma 're ropipa uptabi mono di za, za te te dama ĩhãiba nhomri'wai ma hã. — Āne ma tô tãma waihu'u za'ra.

²³ Taha wa, te 'rãwi sisadhanharĩ za'ra, ãne:

— E 'wa hã te za dama tisō. — Āne te 'rãwi sisadhanharĩ za'ra.

²⁴ Tawamhã sima ĩ'maipire zô sōpré wa, ãma sisaze za'ra ô wa, te timreme na 'rãwi si'wapé za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã.

²⁵ Taha wa, te Zezusi tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã, simiwada'uri pese za'ra di. Duré, ĩsiwaihu'u zarina, te za dama marĩ 'manharĩ wê 'wa na, da te 're sisi za'ra.

²⁶ Tane asima 're aihãimana za'ra wa'aba mono ô di za, a norĩ wa'wa hã. Asiré norĩ ma, aipire wa'aba nherê, te za tãma 're asidai'uté za'ra wa'aba mo. Duré dawada'uri'wa, 're anomro aba mono nherê, aiwapu na te za dama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo.

²⁷ E 'wa hã, dama ĩpire. E tisa da, wedeza na ĩsãmra, dama ĩpire. E dama dasai 'wapéi'wa hã dama ĩpire. Tisa da, wedeza na ĩsãmra hã, tô dama ĩpire. Tazahã, wa hã dama dasai 'wapéi'wa ne, wa 're mo.

²⁸ — A norĩ wa'wa hã marĩ te 're sépata mono ré, ma tô ĩsiré 're anomro u'âsi aba mo.

²⁹ Taha wa, roti'wa da, dama ĩpire na 're ĩhãimana mono da, ĩmama te te ĩma ĩpisutu ne, tane wa za duré wa hã aipisutu za'ra wa'wa, dama aipire na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, dama roti'wa da.

³⁰ A norĩ wa'wa hã niwapsi, te za ĩsiré 're asimroi wa'aba mo, wedeza na wasiré 're wasaihuri mono da, wa te 're âhuri mono da zama. Danhib'apito simasisizém na, te za 're ai'ubumroi wa'aba mo, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, 're roti za'ra wa'aba mono da. Wahi'rada Izarazé hã, 12 na ĩ'ra si'aibã norĩ hã. Taha nhihudu norĩ hã te za 're ĩ'madã'â za'ra wa'aba mo. — Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u sirōmo za'ra, te te waihu'u za'ra da.

Zezusi hã, Pedru te te ĩpo're pu'uzé wasu'u

Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Zuwã 13.36-38

³¹ Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinha, ãne:

— Sima, ĩwapari pese. Satanasi hã ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono wi aiwaptêrê za'ra wa'wa, tô sena ĩzazei uptabi 'wa zô, te te aipibu za'ra wa'aba da. Tridu hã ĩ'rã uptabi zô, da te 're ĩ'upõrĩ za'ra mono ne, te za te te 're aipibu za'ra wa'wa, ĩzazei uptabi 'wa zô.

³² Sima, tane nherê, ĩmama wi, wa tô te 're rowaptêrê aima, te te 're aipawaptob u'âsi mono da, ĩ'ãma 're aimorĩ u'âsi da. Apã ĩtême aipi'rai wapsi, te za asisãnawã norĩ hã 're ĩpawaptob za'ra mo, hãimana nhiptete na 're nomro mono da. — Āne te Pedruhu ma tinha.

³³ Tawamhã Pedru hã te asa tãma tinha, ãne:

— Apito, wa tô ĩsima wě, asiré âma ĩmorĩ da, asiré, da te ĩnherē da nherē, duré asiré ĩdâ'â da nherē. — Āne te Pedru hã tãma siwasu'u.

³⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha, âne:

— Pedru, ĩwapari pese. ĩzadawa para õ nherē, ã bātâ na si'a hârâ õ ré, te za si'ubdatõ dawĩ ĩ'udâ, aima ĩza'rese õ na. — Āne ma tô romhâ ré tãma waihu'u siro, Pedruhu ma.

Zezusi hã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ te te ĩpo're pu'u za'ra zé wasu'u

³⁵ Tawamhã Zezusi te sadanharĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã, âne:

— Datēme te asatõrĩ za'ra wa'aba wamhã, wa tô aré aiwi sawi za'ra wa'wa, marĩ hã asiré 'wasari aba tõ da, rob'uiprazém nhemezé hã, duré ro'wapézé hã, duré aipara'uzazé wa'wa hã. E tawamhã marĩ hã aiwi sô rowaptâ'â aba õ di. — Āne te Zezusi hã sadanharĩ za'ra.

— Marĩ zô, wawi rowaptâ'â za'ra õ di. — Āne te asa tãma nharĩ za'ra.

³⁶ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, âne:

— Rob'uiprazém nhemezé, ate wamhã, te za oto ĩ'â, duré ro'wapézé, ate wamhã. Duré sib'ézé 'wapa õ wamhã, te za asi'upsibizé dama ĩwe, ĩwa'âbâ na sib'ézé 'wapa, asima uipra da.

³⁷ E marĩ wa, wa âne aima 'ru za'ra wa'wa. ĩwasété newa, te za rowasété 'manharĩ'wa norĩ zu ĩma rob'manharĩ za'ra ni. Āne, duréihã ma tô romhâ ré ĩ'âma rob'ui'ééré sirõmo za'ra ĩbaihã na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Taha wa, te za ĩ'âma rob'ui'ééré zarina, tô ĩ'âma uwaimrami za'ra ni. — Āne ma tô Zezusi hã romhâ ré sina tãma rowaihu'u sirõmo za'ra.

³⁸ Tawamhã âne te asa tãma nharĩ za'ra, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã:

— Wanhib'apito, âhãta sib'ézé 'wapa maparane.

— Wě di tô. Taha si. — Āne te asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã.

*Zezusi norĩ hã, êtē 'rãihã âma ĩsi'ubumrozé wasu'u
Mateusi 26.36-46; Marcusi 14.32-42*

³⁹ Tawamhã Zezusi hã ma oto rob u watobro, êtē 'rãihã u morĩ da, Oriwera u. Tamomo 're ĩne mono zéb u te duré mo, Oriwera u. ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã te ĩme ai'aba'ré.

⁴⁰ Tawamhã te te síma ĩwězéb u, ma tô âma aihutu. Tame Zezusi te tãma roti za'ra, âne:

— Ma'ápé, asima rowaptērē za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, Wa'uburé nhimiwada'uri wi. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

⁴¹ Tawamhã ĩsiti za'ra te mo, siwaprosi sãmra da, romhã prã na. Tame ma hi'rãtitõ nhamra, Timama ma, mreme da.

⁴² Āne te Timama ma mre:

— ĩmama, asima wě wamhã, ĩma ba'a ĩdâ'âzé hã, te robzépata tõ da. Tane nherē, te ĩsima ĩwězéb uwaibaba, ĩma pisutu õ di za. Aima ĩwězéb uwaibaba, te 'manharĩ da hã ĩma wě di. — Āne te Timama wi rowaptē.

⁴³ Tawamhã ma ĩtēme sihã'i'ré, hãiwa âma romhuri'wa hã, te te pawaptob da, siptete na 're morĩ da, Zezusi hã.

⁴⁴ Tiwi robzei'õ uptabi nherē, ma tô duré mre, Timama ma, mreme 'rãihã na. Taha wa, ma tô 're su'u a'a, dawapru ne, ti'ai wa.

⁴⁵ Tawamhã Timama ma, mreme pari, ma tô wahudu, tisiré 're ĩnomro mono norĩ u morĩ da apâ. Sõtõ za'ra ré, ma siza za'ra. Pě'ézé uptabi za'ra wa, te tinhotõ za'ra.

⁴⁶ Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, âne:

— E marĩ wa, te asõtõ za'ra wa'wa. Aiwahutu za'ra wa'aba. 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, rowaptêrê za'ra wa'aba asima, Wa'uburé nhimiwada'uri wi, te te aipawaptob za'ra wa'aba da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

ZeZusi hã, da te ì'ârizé wasu'u

Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-52; Zuwã 18.3-12

⁴⁷ Tawamhã ZeZusi te te tãma nharĩ za'ra ré, ma ìtême aihutu ni, da'ahã na. Zudasi hã 12 na ZeZusihi siré 're ìnomro mono norĩ me hã aré, ta hã 're ìmorĩ, te te sô danhimro, ZeZusihi zô. Tawamhã ZeZusihi u, ma ai'ré, 'rãwi te te sawi da, tob'rata hãrã na.

⁴⁸ Taha wa, te ZeZusi hã tãma tinha, ãne:

— Zudasi, oro ìzawi pese 'wa zahã, ma ìtob'rata hãrã na taré dama ìzawi, ti'ai ãma dasiré ìpodo hã da te ìwaihu'u za'ra da. — ãne te tãma tinha.

⁴⁹ Tawamhã ìsiré 're ìnomro mono norĩ hã ma tô oto waihu'u za'ra, da te oto dasiwi ì'âri da na hã. Taha wa, te siwi sadanha, ãne:

— Wanhib'apito, e wa te da'wapé za'ra õ di za, wanhi'wa na, sib'ézé 'wapa na. — ãne te sina sadanharĩ za'ra.

⁵⁰ Taha wa, ZeZusihi siré hã ma da'u'a ni, sib'ézé 'wapa na. Sasedoti ìpire uptabi ma romhuri'wa hã ma po're nhizãri ni, ìsimire niwĩ.

⁵¹ Tawamhã ma tô ZeZusi hã tãma tinha, ãne:

— Tô'ã. Tane hã 'manharĩ tõ. — ãne te tãma tinha.

Tawamhã ma po're upi, tinhib'rata na. Taha wa, ma tipo're wê apã.

⁵² ZeZusihi zô ìsihudu hã ta norĩ hã sasedoti ìpire norĩ, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ, ìpire norĩ, duré zudezu norĩ ma roti'wa norĩ. Taha wa, ma tô ZeZusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E wa hã danhibrob zô dapãri'wa pã, ma bété we ìzô aihutu 'wa, sib'ézé 'wapa ré, uibroĩ ré zama.

⁵³ Bãtã sidãpãsi, wa tô asõ'a wa'aba nasi aimasisi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb ãma. E niha bã tameb ré, asiwi ì'âri aba õ di bété. ãhãna ma tô bãdã hã ìwa waptãrã, asiwi ì'âri aba zéb da hã, robra tede'wa hã ìpire na 're ìmorizéb da hã. — ãne ma tô ZeZusi hã tãma waihu'u za'ra.

Pedru hã, ZeZusi te te dawĩ ì'udãzé wasu'u

Mateusi 26.69-75; Marcusi 14.53-54, 66-72; Zuwã 18.15-18, 25-27

⁵⁴ Tawamhã ma tô oto siwi ti'ã, ZeZusi hã. Te te siwi ãri wamhã, ma tô siwi saprõ, sasedoti u, ìpire uptabi nhorõwa u. Pedru hã te romhã na te te dapibu.

⁵⁵ 'Ri 'wawi wa'ra 're, da te dasima ìpré za'ra u, ma wi, Pedru hã. Tame te nhamra Pedru hã, uzã, da te dasiwi ì'uirĩ norĩ 'rata.

⁵⁶ Unhama ãma sãmra ré, ma tô pi'õ hã 'madã, romhuri'wa hã. Taha wa, te 'madã'ã pese, te te waihu'u da. Te te waihu'u wamhã, te oto dama 'mahã, ãne:

— ãhã zama, te ZeZusihi siré 're mo. — ãne te pi'õ dama wasu'u.

⁵⁷ Tane nherê, ma tô tiwi ai'udã, ãne:

— Mare di. ìma sa'rese õ di, ta hã. — ãne te pi'õi ma tinha asa.

⁵⁸ Tawamhã ãma ronomro pari, te duré aibã hã Pedru 'madã, sãmra ré.

Taha wa, te Pedruhu ma tinha, ãne:

— A zama, te dasiré 're aimo. — ãne te tãma tinha. Tazahã, Pedru te asa tãma tinha, ãne:

— Mare di. Wa hã, õ norĩ siré hã ì õ di. — ãne te aibã ma tinha.

⁵⁹ Tawamhã bãtã pibuzé hã misi te te sa'oto wi, te duré ni'wa hã tãma tinha, ãne:

— A hã te tô ìsiré 're aimo. A hã, Darireza hawimhã duré. — ãne te tãma tinha.

⁶⁰ Taha wa, te duré Pedru hã asa tãma tinha, ãne:

— Mare di. Tane ĩma ĩnharĩ hã, te waihu'u õ di. Sa'rese õ di. — ãne te aibã ma tinha. ãne na timreme hã te te 'rãsutu wi, ma awa'awi si'a hã hã.

⁶¹ Taha wa, ma tô Wanhib'apito hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, te Pedru hã 'madã'ã pese. Te te 'madã'ã wamhã, ma Wanhib'apito mreme na po're puru, Pedru hã. Romhã ré, ma tô tãma waihu'u siro, te te dawĩ ĩ'udãzém na, Zezusi hã. ãne ma tô tãma tinha: “ã bãtã na si'a hã hãrã õ ré, te za si'ubdatõ dawĩ ĩ'udã, ĩzadawa para õ nherẽ.” ãne ma tô romhã ré, Pedruhu ma waihu'u siro.

⁶² ãne na oto ĩmreme na sina po're pu'u wamhã, ma tô watobro rob u, Pedru hã. Taha wa, te oto aiwa'õ, sina pẽ'ẽzé uptabi wa.

⁶³ Tawamhã aibã norĩ hã ma tô Zezusihi ma nharĩ wasété za'ra, siwi ĩ'madã'ã'wa norĩ hã. Te duré nasi siwi ahã.

⁶⁴ Zazahã na ma duré siwi 'rã ubu. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, ãne:
— Ma'ãpé wama waihu'u zara na, ni'wa hã ai'azãri'wa hã. E niha ĩsisi hã. — ãne te nasi tãma nharĩ za'ra, te te nasi siwi ahãri sina.

⁶⁵ Te duré tãma nharĩ wasété za'ra, ĩwasété na.

⁶⁶ Tawamhã mararé ma tô zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã si'rã'õtõ, duré sasedoti ĩpire norĩ hã, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ hã. Si'rã'õtõ wamhã, ma tô dama 'ru za'ra, Zezusi hã da te we dasiwi saprõni za'ra da, ĩtẽmẽb za'ra.

⁶⁷ Da te ĩtẽme dasiwi ãwisi wamhã, te siwi sadanha, Zezusi hã, ãne:
— E a hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩ'aipisudu, Danho'reptui'wa da. Ma'ãpé, wama asiwasu'u za'ra na.

Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Danho'reptui'wa na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wamhã, e te za ãma ĩzaze za'ra wa'wa. ãté ãma ĩzaze za'ra wa'aba õ di za.

⁶⁸ Duré, ĩzadanhãri za'ra wa'aba wa'rãmi, te asadanhãri za'ra wa'aba wamhã, e marĩ te za ĩma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Marĩ hã ĩma waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

⁶⁹ Tane nherẽ, wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã, wa za oto dama ĩpire na 're ĩnhamra, dama ĩpire uptabi 'rata. Wa za oto ĩsimire niwĩ 're ĩnhamra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'rata. — ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra.

⁷⁰ Tawamhã te duré siwi sadanha, ãne:

— E tawamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra na, ma tô 're asi'madã'ã mo. — ãne te siwi sadanha.

Taha wa, te duré asa tãma nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— A norĩ wa'wa hã te ĩnharĩ za'ra wa'wa, tane na hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁷¹ Tawamhã te sima nharĩ za'ra:

— Tãibã oto. Da te wama ĩwasu'u za'ra zéb zõ, wanhimipari za'ra õ di za oto. Wasi'uihã na wa tô ĩsiwasu'uzé hã wapari za'ra ni. — ãne te sima nharĩ za'ra, dama ĩpire norĩ hã.

23

Zezusi hã Piratuhu uiwada ĩsabzé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Zuwã 18.28-38

¹ Taha pari, ma tô aihĩni tiwahutu za'ra, Zezusi hã te te siwi saprõni da, Piratuhu u.

² Tawamhã te te ĩtẽme siwi ãwisi wamhã, ma tô siwi wasu'u wasété, ãne:

— ã hã ma tô dawĩ ro'wa'rutu, tinhimirowasu'u na. Roma ãma danhib'apito ma, rob'ui'prazé hã da te tãma 're po'o za'ra mono tõ da, ma tô te te 're da'apa'uwati. Danhib'apito na te duré dama 're siwasu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na, Danho'reptui'wa da. — ãne te taré Zezusi wasu'u za'ra, Piratuhu ma.

³ Tawamhã Piratu te Zezusihi ma tinha:

— E a hã, zudezu norĩ nhib'apito. — ãne te sadanha.

Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha, ãne:

— Tahata ma tô tane hã ĩ'ãma ĩwaihu tô. — ãne ma tô tizadawa na tãma wa'rã, Zezusi hã.

⁴ Tawamhã Piratu te dama tinha, ãne:

— ĩwasété na te waihu'u õ di, wasété wa, te ĩwẽ'õzéb da hã. — ãne te sasedoti ĩpire norĩ ma nharĩ za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ me, uburé dama zama.

⁵ Tane nherẽ, te mreme tete na asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Tinhimirowasu'u na, ma tô te te dawĩ 're ro'wa'rutu, tinhimirowasu'u na, daza'rui mono bâ, Zudeza ãma. Darireza ãma, ma tô roti na sãna'rata. Āhãta ma tô wei wi oto. — ãne te taré wasu'u za'ra, Piratuhu ma, Zezusi hã.

⁶⁻⁷ Tawamhã te Piratu hã da'azadanha, damreme te te wapari wa:

— E ã hã, Darireza hawi te wei mo. — ãne te da'azadanha.

— ĩhe. Ta hawi te wei mo, tiza'rui hawi. — ãne te asa tãma rowasu'u za'ra ni. Apito Erodi te te dama 're ĩroti mono zé, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hã. Taha wa, Piratu te te wapari wamhã, te tãma 'ru za'ra, Erodihi u te te siwi saprõni da, tame za a'ã sãmra wa, Zeruzarẽ ãma.

⁸ Erodi hã Zezusihi wasu'u hã ma tô te te 're wapari. Taha wa, ma tô te te sima 're wẽ u'ãsi, Zezusi te te sabu da. Tawamhã, ĩtẽme da te dasiwi ãwisi wamhã, toi uptabi di Erodi hã, titõmo na te te oto 'madã'ã wa. ĩsõ'a, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã tiwaihu'u pese na te te 'manharĩ da, ma tô aré sima wẽ, Erodi hã.

⁹ Taha wa, ma tô Erodi hã marĩ na sadanharĩ ahã, Zezusi hã. Tazahã, te te sada'ãbã õ di asa.

¹⁰ Taha wa, te oto Erodihi u aimasa, sasedoti ĩpire norĩ hã. Rowahutu'wa norĩ me, te ĩtẽme aimasa. Mreme tete sina, ma taré siwi pisutu za'ra, Zezusi hã.

¹¹ Tawamhã Erodi norĩ hã ma tô Zezusihi ãma tiwa'ẽ za'ra, taré. Tinhib'a'uwẽ norĩ me, ma ãma tiwa'ẽ za'ra, da'wapéi'wa norĩ me. Ma tô ãma tito za'ra. Dasi'ubuzém na ma tô siwi ãma hãiba ubu, ĩwẽ na. Tawamhã Erodi hã te oto dama ti'ru, apã da te dasiwi saprõni da, Piratuhu u. Taha wa, te apã siwi saprõ.

¹² Piratu norĩ hã Erodihi me, te aré 're si'ruiwapari zahuré. Āhãna, ma tô oto sisawi zahuré.

Zezusi hã da te dasiwi wĩrĩ da, Piratu te te ĩdazazezé wasu'u

Mateusi 27.15-26; Marcusi 15.6-15; Zuwã 18.39-19.16

¹³ Tawamhã Piratu te sitẽme dazõ hã, sasedoti ĩpire norĩ zõ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ zõ. Duré roti'wa norĩ zõ, te tihãrã za'ra, ĩsib'a'uwẽ norĩ me, te te ĩtẽme ubumro da.

¹⁴ ĩtẽme sihotu wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— We ĩtẽme asiwi ãwisi aba wi hã, ma tô ãne ĩma ĩwasu'u za'ra wa'wa: “Āhã nhimirowasu'u zarina, te oto ro'wa'rutu na 're dahãimana za'ra.” ãne ma tô ĩma ĩwasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, wa tô asõ'a za'ra wa'aba, sadanharĩ pese aré, ĩwasété zõ, ĩwasédé hã ãma sa'ra za'ra wa'aba wa. Tazahã, marĩ hã ãma hãimana õ di, ĩwasédé hã.

¹⁵ Erodi hã te te duré sadanharĩ wamhã, marĩ hã te te ĩ'manharĩ wasété zé hã te te duré ãma sõpëtẽ õ di. Taha wa, ma tô we apã watẽme satõrĩ za'ra, marĩ hã ãma hãimana õ wa. Marĩ te te 'manharĩ wasété õ nherẽ, e niha wa za dama ti'ru, da te dasiwi wĩrĩ da. Mare di.

¹⁶ Taré wa za da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'é mono da. Taha parimhã, wa za satõ, apã morĩ da. — ãne te Piratu hã tãma nharĩ za'ra.

¹⁷ Pascowa na dasaihurizép sidâpâsi, ma tô Piratu hã dazazém hawi te te 're da'azani, misi si.

¹⁸ Tawamhã aihîni te damreme 'râihâ na tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Da te dasiwi wĩrĩre. Barabasihi si, wama wazere za'ra na apâ. — ãne te ãma 'mahârâ za'ra ni, Piratu hã.

¹⁹ Barabasi hã dazazéb 're, te dame 're sa. Īsimiroti zarina, ma tô dasi'wapé hã watobro, romanu norĩ zada, Zeruzarē ãma. Ma tô duré da'maiwĩ, Barabasi hã. Taha wa, ma tô dasiwi sērē ni, dazazéb 're, sab da.

²⁰ Piratu hã ma tô sima wē, Zezusi hã apâ te te satōrĩ da. Taha wa, te ãne duré dama tinha.

²¹ Tane nherē, damreme 'râihâ na te nasi 'mahârâ za'ra ni, ãne:

— Wedepo'o nnonhi'rãmi na, da te dasiwi sasōmri, dâ'â da. — ãne te nasi 'mahârâ za'ra ni.

²² Tawamhã te Piratu hã duré dama tinha:

— E marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono bâ. Īwasété zô, te sadanharĩ wamhã, marĩ hã ãma hãimana ô di. E niha wa za bété taré dama ti'ru, da te dasiwi wĩrĩ da. Mare di. Taré wa za ti'ru, da te dasiwi 're pré'é mono da. Taha parip si, te za mo, ĩzadawa para. — ãne Piratu te dama tinha. Si'ubdatō oto ĩmreme hã.

²³ Tane nherē, te aihîni norĩ hã ãma sé za'ra, mreme 'râihâ na, ãne:

— Wedepo'o nnonhi'rãmi na sa'o, dâ'â da. — ãne te nasi 'mahârâ za'ra ni. Taha wa, Piratu ma tô oto dawapa.

²⁴ Da te tiwi ĩwaptērēzéb uwaibaba, ma tô pisutu, wedepo'o nnonhi'rãmi na sa'o da, Zezusi hã, dâ'â da.

²⁵ Da te dasima ĩwē za'ra zéb uwaibaba, ma tô dama ti'ru, aibâ, da te wazere da, dazazém hawi watobro da, apâ morĩ da. Aibâ nhimiroti zarina, ma tô dasi'wapé hã watobro aré, romanu norĩ zada hã. Ma tô duré da'maiwĩ, aibâ hã. Taha wa, ma tô sērē ni, dazazéb 're, sab da. Tawamhã Piratu te oto ti'ru, Zezusi hã te te siwi âri da da'wapéi'wa norĩ hã, da te dasima ĩwē za'ra zéb uwaibaba, te te tãma 'manharĩ za'ra da, Zezusihi ma.

Zezusi hã, wedepo'o nnonhi'rãmi na dâ'â da, da te dasiwi ĩsasōmrizé wasu'u Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Zuwã 19.17-27

²⁶ Tawamhã Zezusi hã te oto siwi saprō, ĩdâ'ázéb u. Te te siwi saprōni ré, ma tô buru hawimhã aibâ hã da'razâ. Aibâ nhisi hã, Sima na ĩsisi hã. Simahã za'ru nhisi hã, Sireni na. Te te da'razâri wa, ma tô siwi pa'â, da'wapéi'wa norĩ hã. ĩsisé ma tô tãma hiri za'ra wedepo'o nnonhi'rãmi hã, Zezusihi zarina te te âri da. Taha wa, te ĩsarina ti'â.

²⁷ Tawamhã da'ahâ na te Zezusihi zarina ai'aba'ré ni. Pi'ō zama, te dame ai'aba'ré, wawa sina. Zezusihi ãma pē'ēzé uptabi za'ra wa, te 'ry'ry.

²⁸ Taha wa, Zezusi hã ma tô ĩtēme aipi'ra za'ra, pi'ō norĩ u, te te tãma nharĩ za'ra da, ãne:

— Pi'ō norĩ, Zeruzarē ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ hã, ĩzô ai'ry'ry wa'aba tō. Áté asisô si, te za 're ai'ry'ry wa'aba mo, ai'ra norĩ zô zama.

²⁹ Niwapsi dama 're rowasété za'ra mono di za. Taha wa, te za nharĩ za'ra ni, ãne: “Pi'ōi 'ra'ō norĩ ma si, 're rowē za'ra mono di za, duré niwa ai'uté te te ĩwapsōmri za'ra ô norĩ ma zama.” ãne te za nharĩ za'ra ni.

³⁰ Duré dama rowasété wapsi, etē 'râihâ ma, te za tasi'ru za'ra ni, danhisiwi waptã'ã da, te te da'uprozi da. Duré sa'a ma, te za tasi'ru za'ra ni, te te dazuwa za'ra da.

³¹ E marĩ da, wa tô romhâ ré aima rowa'ōtō za'ra wa'wa. Āhãna, mi wapti'i ré, te za oto rowasédé hã ĩma 'manharĩ za'ra ni. Mi hã 'ré wamhã, e niha za

bété. Dama 're rowasété uptabi za'ra mono di za. — Āne te Zezusi hã pi'õ norĩ ma nharĩ za'ra.

³² Zezusihi me, te aibã norĩ hã dasiwi saprõni zahuré ni, ĩsiré dâ'â zahuré da, ta norĩ hã. Rowasété 'manharĩ'wa zahuré, aibã norĩ hã.

³³ Tawamhã ma tô oto ãwisi za'ra, Da'rãihĩ na romnhisi u. Tame ma tô siwi sasõ Zezusi hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da. Ma duré rowasété 'manharĩ'wa norĩ hã ĩsiré sasõmri zahuré ni. Te ãma aiwa'aba zahuré, ĩsimire niwĩ, duré ĩsimi'e niwĩ.

³⁴ Tawamhã Zezusi hã te Timama ma tinha, ãne:

— Īmama, da'ãma 'madã'â õ di za, da te ĩma ĩ'manharĩ wasété za'ra zé hã. Da te dasiwi ĩwaihũ'u ãna, ma tô ĩma 'manharĩ wasété za'ra ni. — Āne te Timama ma tinha, Zezusi hã.

Tawamhã êtẽ zapotore ĩ'ui'ééré ré hã ma tô nasi sima sãmra, Zezusihi uzazéb zô. Taha zarina, ma tô sima ãma aipé.

³⁵ Zezusi norĩ hã simnhatã ré, te zudezu norĩ hã ĩ'rata asimro, te te 'madã'â za'ra da. Taha wa, te roti'wa norĩ hã sima nharĩ za'ra, ãne:

— Ma tô te te 're da'anho'reptu aré. Tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te pisutu wamhã, ma'ãpé sisõ'reptu. — Āne ma tô ãma tiwa'ẽ za'ra.

³⁶ Da'wapéi'wa norĩ zama, ma tô ãma tiwa'ẽ za'ra. Tawamhã ma ĩtẽme ai're za'ra, te te tãma wẽ za'ra da, uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé hã, ĩwa'ãbã syry hã.

³⁷ Āne te tãma nharĩ za'ra:

— A hã zudezu norĩ nhib'apito wamhã, ma'ãpé asisõ'reptu na. — Āne te tãma nharĩ za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã.

³⁸ Zezusihi 'rãĩ uwaibaba, te ãma ĩrob'ui'ééré ré hã da'o. “Ā hã, zudezu norĩ nhib'apito.” Āne ãma ĩrob'ui'ééré hã.

³⁹ Tawamhã rowasété 'manharĩ'wa hãiba amo hã te tãma tinha, ãne:

— A hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te aipisutu wamhã, ma'ãpé asisõ'reptu na. Wa norĩ zama, wanho'reptu na. — Āne te Zezusihi ma tinha, wa'ẽ sina.

⁴⁰ Taha wa, ma ĩsiré hã ãma sadapsisi, ãne:

— Tô'ã. E 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimihãzé, asima pipa ã bâ, ma tô tane tãma ĩnha. Wa norĩ hã wa wasiré waza'o ni, apito nhimiwada'uri zarina. Taré, da te wama rob'manharĩ õ di, dasiwi.

⁴¹ Wa norĩ hã wawasété wa, ma tô wama rob'manharĩ ni. Tazahã, ã hã marĩ hã te te dama 'manharĩ wasété õ di. — Āne te tãma tinha.

⁴² Taha wa, te Zezusihi ma tinha, ãne:

— Zezusi, ĩ'ãma aipo're pu'u za, Danhib'apito na apã we aimorĩ wamhã. — Āne te Zezusihi ma tinha.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha, ãne:

— Tô sena wa za aima waihu'u. Ā bâta na te za ĩ'rata 're asãmra mo, rowẽ uptabi ãma. — Āne ma tô aibã ma ropisutu, Zezusi hã.

Zezusihi dâ'ázé wasu'u

Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Zuwã 19.28-30

⁴⁴ Tawamhã ma tô ti'abzuma oto. Abzuma wamhã, ma tô tirobra, daro mono bâ. Bãdã siprazéb u, te oto robra si nomro.

⁴⁵ Bãdã sipra wĩ, ma tô zazahã hã hãihaipo'o, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma hã.

⁴⁶ Taha wa, ma tô Zezusi hã Timama ma tinha, mreme 'rãihã na:

— Īmama. Āhãta, wa za ĩpẽ'êzani hã aima tisõ, asib'rata. — Āne te si'mahã, mreme 'rãihã na. Tawamhã awa'awi ma pẽ'ẽ hai'utõ oto.

⁴⁷ Tawamhã aibã hã ma tô ãma rob'madã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã, romanu hã. Te te ãma rob'madã'ã wamhã, te ãma tiwata, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ãma. ãne te tinha:

— Nare õ hã, aibã 're ìmorĩ wẽ tô. — ãne te tinha.

⁴⁸ Tawamhã da'ahã na ma tô tasi'rã'õtõ ni, da te ãma rob'madã'ã za'ra da. Tawamhã Zezusi hã dã'ã wi, te 'ri tẽme apã ai'aba'rẽ ni, dawawa sina. ãma dapẽ'ẽzẽ uptabi za'ra di.

⁴⁹ Zezusihi zawi pese'wa norĩ hã, romhã na ma tô ãma 'madã'ã za'ra. Pi'õ norĩ zama, te romhã na ãma 'madã'ã za'ra, Darireza hawi ìsarina ìsi'aba'rẽ norĩ hã.

Zezusi da te ìsẽrẽzẽ wasu'u

Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Zuwã 19.38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Aibã hã te 're hãimana, Zuzé na ìsisi hã. Arimateza na ìsa'ru nhisi hã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Aibã hã ìwẽ. Hãimana wẽ uptabi di, dama. 'Re ìhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zéb zõ, te 're simipari u'ãsi. Ta hã, roti'wa ìpire. Zudezu norĩ ma roti'wa ìpire norĩ siré, te 're simasisi. Tazahã, Zezusi te te siwi ãri da, te te sima ãma roti za'ra wamhã, te te ãma dazazei õ di.

⁵² Zezusi hã dã'ã wamhã, te oto Piratuhu u mo Zuzé hã, Zezusihi hãiba hã te te tiwi waptẽrẽ da.

⁵³ Taha wa, ma tô ãma saze, Piratu hã. Taha wa, ma tô si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi, Zuzé hã. Te te si'rai wamhã, ma tô hãiba ubu, zazahã ìhãirã na. Taha pari, ma tô tisẽ, ab're wa, ẽtẽ zahãpã ab're sirõmo wa. Tame ma tô Zezusihi hãiba hã tisẽ, da te ìwa ìda'manherẽ'õ wa.

⁵⁴ ãhã romhuri 'rãsutu na ma tisẽ. Romhutu na te za zudezu norĩ hã romhuri zahãrizé hã 'madã'ã za'ra.

⁵⁵ Tawamhã Zuzé hã ab're u morĩ wamhã, ma tô pi'õ norĩ hã ìsarina ai'aba'rẽ. Zezusihi zarina, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi we ìsi'aba'rẽ, pi'õ norĩ hã. Tawamhã ab're hã ma tô sabu za'ra. Duré Zezusihi hãiba, Zuzé te te ìsẽrẽzẽ hã ma tô sabu za'ra.

⁵⁶ Tawamhã 'ri tẽme te apã ai'aba'rẽ. Taha wa, ma tô marĩ hã sada wa'u za'ra, wedewa'u ìsadaze hã, te te siwi ãma hãiba u'rẽ da. Romhuri zahãrizém na hã ma tô tiwa'utu za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te ìpisutuzéb zarina.

24

Zezusi hã, Ìmama te te ìhãiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-10; Marcusi 16.1-10; Zuwã 20.1-10

¹ Dumidu na rowa'a wi, te pi'õ norĩ hã ai'aba'rẽ, ab're u. Marĩ wa'u te siré ãri za'ra, ìsadaze hã.

² Ab're u sihutu wamhã, ẽne ma tô 'madã'ã za'ra, ab're nhitobzẽ hã. Sitob õ di oto. Ni'wa hã ma tô ab're nhiti pi'ra.

³ Tawamhã sisisi wamhã, te te sãmri za'ra õ di, Wanhib'apito Zezusihi hãiba hã. Robaba di.

⁴ Te te waihu'u za'ra õ wa, te ãne sima rosa'rata za'ra:

— E niha ab're hã baba di. E mahãta ìhãiba. — ãne te sima sõ amrami za'ra. Tawamhã aibã norĩ hã maparane ma ìtẽme aima'wa. Ì'uza hã ma ai'ubuzi zahuré.

⁵ Taha wa, ma tô pi'õ norĩ hã tãma tipahi za'ra. Pahi te, ma tô aiwẽ'ẽ za'ra, ti'ai u. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra, pi'õ norĩ ma:

— E niha da, te ìhãiba zõ ìrob'madã'ã za'ra wa'wa, adã'ã 'ru ãma. Apã ma tô hãiwa'udu.

⁶⁻⁷ ãne nomro õ di oto. Ma tô hãiwa'udu. Darireza ãma 're sãmra mono ré, ma tô romhã ré aima siwasu'u sirõmo za'ra wa'wa aré, ãne: “Wa hã ti'ai

ãma dasiré ĩpodo hã te za dama ĩnhomri ni, aibã ĩwasété norĩ ma. Wedepo'o nhonhi'rãmi na te za dasiwi ĩzasõmri ni, ĩdã'ã da. Bãdã maparane ĩ'ãma si'utõrĩ õ ré, wa za apã hãiwa'udu." ãne ma tô romhã ré aima siwasu'u sirõmo za'ra wa'wa. — ãne ma tô Zezusihi mreme na ãma po're pu'u za'ra, aibã norĩ hã.

⁸ Taha wa, ma tô pi'õ norĩ hã ãma tipo're pu'u za'ra, Zezusihi mreme na.

⁹ Taha pari, te ab're hawi apã ai'aba're, ĩsazei'wa norĩ u. Aibã 11 na ĩhãiba za'ra norĩ ma, ma tô rowasu'u pese za'ra, Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ ma. ĩsiré ĩsi'ubumro norĩ ma zama, ma tô tãma rowasu'u pese za'ra.

¹⁰ Pi'õ norĩ nhisi hã, ãne: Mariza Madarena, duré Zuwãna, duré Mariza, Ti'aduhu na. Ta norĩ hã ĩsiré pi'õ norĩ me, ab're u ĩsi'aba're hã, te Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma rowasu'u pese za'ra.

¹¹ Tane nherẽ, ĩsimirowasu'u na te te saze za'ra õ di, taré newa.

¹² Tane nherẽ, Pedru hã ma tô wahudu, ab're u wara da, te te sabu da. Ab're u wisi wamhã, ma tô sô aiwẽ'ẽ, te te sô rob'madã'ã da. Sô siwẽ'ẽi wamhã, ĩ'ubuzéb si, ma tô sabu. Taha wa, ma tô apã mo 'ri tẽme, tob'uzu sina, marĩ hã ĩhãimana na.

Emausi u, ĩsazei'wa norĩ nebzé wasu'u

Marcusi 16.12-13

¹³ Tawamhã tô taha bãtã na te tineb zahuré, Emausi na 'ri wa'õtõ nhisi u, Zezusihi zazei'wa norĩ hã. Zeruzarẽ hawi te tineb zahuré, 'ri wa'õtõ u. Zeruzarẽ hawimhã, 10 na ti'ai pibuzé hã, Emausi u hã.

¹⁴ Nep sina, ma tô te te sima rowasu'u zahuré, uburé marĩ hã ĩwairébé mono na.

¹⁵ Te te sima rowasu'u zahuré mono ré, duré ãma sisada'ãbã zahuré mono ré, ma tô Zezusi hã ãma tiwisi zahuré. Te oto ĩme timorĩ zahuré.

¹⁶ Titõmo na ma tô 'madã'ã zahuré. Tane nherẽ, te te waihu'u zahuré õ di, ni'wa newa.

¹⁷ Tawamhã Zezusi te sadanharĩ zahuré, ãne:

— E marĩ, te asima ĩwasu'u wa'aba mo, bãdãdi na ane wa'aba sina. — ãne te sadanharĩ zahuré. Taha wa, ma tô mazahãri zahuré. Ubu pire zahuré di.

¹⁸ Tawamhã ma tô ĩhãiba amo hã sadanha, Tezopasi na ĩsisi hã:

— Zeruzarẽ ãma 're asãmra mono nherẽ, e aiwétési aima ĩsa'rese õ, ã nimosi marĩ hã ĩwairébé mono hã. — ãne te sadanha, Tezopasi hã.

¹⁹ Taha wa, ma tô Zezusi hã asa sadanharĩ zahuré:

— E marĩ, wairébé mono bã bété. — ãne te sadanharĩ zahuré.

— Zezusi, Nazaré hawi ĩmorĩ ma, ma tô rob'manharĩ wasété za'ra ni. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo aré. Tiwaihu'u pese na ma tô marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ aré, ĩwẽ hã. Duré mreme pire na, te 're mo. ãne na ma tô waihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ãne na hã uburé ma tô waihu'u za'ra ni.

²⁰ Tane nherẽ, wa'madã'ã'wa norĩ hã sasedoti ĩpire norĩ hã ma tô danhib'apito u siwi saprõ. Roti'wa norĩ dama ĩpire norĩ me, ma tô ĩtẽme siwi saprõ, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi wĩrĩ da. Taha wa, ma tô ĩsimiwada'uri zarina, dasiwi sasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na dã'ã da.

²¹ Izarazéhé nhihudu norĩ hã, danhimiwada'uri na oto 're wahãimana za'ra mono tõ da, te te 're wa'apawapto mono da ne, wa tô 're wanhimnhasi za'ra aré. ãhãna bãdã maparane ma tô ãma ne, da te ĩwĩrĩzém na hã.

²²⁻²³ Ni'wam norĩ hã pi'õ norĩ hã ma tô ai'aba're ab're u, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã. Tane nherẽ, te te siwi sãmri za'ra õ di, ĩhãiba hã. Ab're hã baba na, ma tô sô sabu za'ra. Apã sihutu wamhã, ãne te wama rowasu'u za'ra: "'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ si, wa tô wasiwi 'madã'ã za'ra ni, hãiwa hawi we ĩne hã. Zezusi hã, u, dã'ã õ di. Te u, oto 're mo. ãne ma tô

wama rowasu'u zahuré." Āne te pi'õ norĩ hã wama rowasu'u za'ra. Taha wa, wa tô ãma watob'uzu za'ra ni, ĩsimirowasu'u za'ra na hã.

²⁴ Taha wa, ma tô wasiré norĩ hã 'mane, pi'õi wa'rãmi, ab're u. Te te robzabu zahuré wamhã, ab're hã baba na ma tô duré sabu zahuré, pi'õ norĩ nhimirowasu'u zarina. Te duré wama rowasu'u za'ra, Zezusihi hãiba hã te te ĩsãmri zahuré õ na. — Āne te tãma rowasu'u zahuré, Zezusihi ma, Tezopasi norĩ hã.

²⁵⁻²⁶ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ zahuré, ãne:

— E niha bété, waihu'u su'u aba õ di, sazei aba da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u mono bâ, Danho'reptui'wa na rob'ui'ééré hã. Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã te za a'â robzépata, rowasédé, da te tãma 'manharĩ wamhã. Taha parip si, te za rowẽ ãma 're sãmra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te tãma ĩpisutuzéb uwaibaba. — Āne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u zahuré, sõ'awi tãma siwasu'u zahuré õ nherẽ, Danho'reptui'wa na.

²⁷ Romhã ré, ma tô ĩwana Danho'reptui'wa na rob'ui'ééré za'ra ni. Tawamhã Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré na, te oto tãma rob'rãzarõtõ zahuré. Taha pari, uburé 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ, te te ãma ĩrob'ui'ééré za'ra na, te tãma rob'rãzarõtõ zahuré.

²⁸ Tawamhã ma tô rob'umhutu za'ra oto, 'ri wa'õtõ u hã, Emausi u hã. Zezusi hã te aré tiwi timorĩ waré zahuré.

²⁹ Taha wa, ma tô tãma nharĩ zahuré, tiwi morĩ zahuré tõ da:

— Wa'rata asãmra a'â. Ma tô wawi tihãiwahã. Te za wawi tirobra. — Āne te tãma nharĩ zahuré.

Taha wa, ma tô ãzé 'ri para u, ĩ'rata sãmra zahuré da, a'â.

³⁰ Tawamhã ĩ'rata te tinhamra zahuré, siré saihuri da. Sãmra wamhã, ma tô ĩ'u'êne hã ti'â, Zezusi hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, ĩ'u'êne hã. Ma tô tãma sõmri zahuré.

³¹ Taha wa, ma tô oto waihu'u zahuré, Zezusi hã. Tazahã, ma tô tiwi aimani zahuré.

³² Taha wa, te ĩsa'u sima rowasu'u zahuré, ãne:

— Bãdãdi na we te te wama rowasu'u mono ré hã, e watoi õre, wapẽ'ẽ 'remhã. Wato sina, wa we wa te wapari. Wapari ze ti. — Āne te sima rowasu'u zahuré.

³³ Tawamhã awa'awi, ma tô tiwahutu zahuré, Zeruzarẽ u neb da apã. Simasisi wamhã, ma tô Zezusihi siré norĩ hã sabu za'ra, 11 na ĩhãiba za'ra hã. 'Ri para, te siré ai'ubumro, ĩsazei'wa norĩ me.

³⁴ — Tô sena, ma tô Wanhib'apito hã hãiwa'udu. Simahã ma, ma tô sihãiré. — Āne te tãma rowasu'u za'ra, datẽme ĩsimasisi norĩ ma.

³⁵ Tawamhã Wanhib'apito, bãdãdi na ĩtẽme ĩwisi zahuré na, ma tô asa dama rowasu'u zahuré, ĩsazei'wa norĩ ma. Duré, Wanhib'apito te te ĩwaihu'u zahuré zém na, ma tô siwasu'u zahuré. ĩ'u'êne te te tãma ĩwẽ'ẽ zahuré na, ma tô duré Wanhib'apito hã waihu'u zahuré. Āne na ma tô siwasu'u zahuré, Zezusihi zazei'wa norĩ ma.

Zezusi hã, tizazei'wa norĩ ma, ĩsihãiréze wasu'u

Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Zuwã 20.19-23; Atusi 1.6-8

³⁶ Tawamhã ĩsazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u zahuré ré, ma tô Zezusi hã ĩwa'wa tizab za'ra. Āne te tãma nharĩ za'ra:

— Rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

³⁷ Tawamhã dahãiba warõ newa, ma tô tãma tipẽ'ẽwara za'ra.

³⁸ Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, ma tô ĩma aipẽ'ẽwara za'ra wa'wa. E marĩ da, ma tô ĩwawã za'ra wa'wa, ĩhãiwa'utuzém na.

³⁹ Īnhib'rada, 'madâ'â za'ra wa'aba. Duré ĩpara hã 'madâ'â za'ra wa'aba. Ma'ãpé oto ĩzaze za'ra wa'aba. Wa hã tô, Zezusi. Dahâiba warõ hã nhi õ di, duré hi õ di. Wa hã ĩnhi ré hã, duré ĩhi ré hã. Ma'ãpé asib'rata na ĩ'upi za'ra wa'aba, tô sena ĩzaze za'ra wa'aba da.

⁴⁰ — Āne ma tô Zezusi hã tâma si'ru za'ra. Taha wa, ma tô tinhib'rada hã tâma sô'a za'ra, duré tipara hã.

⁴¹ Īmreme te te wapari za'ra wamhã, te 're to za'ra, tipẽ'ẽ na. Tãma rowẽ uptabi za'ra di. Tane nherẽ, Zezusi hã hãiwa'utu õ newa, te te ãma saze za'ra õ di. Taha wa, mrab zô te sadanharĩ za'ra oto, Zezusi hã:

— E mra, te aima tihâimana za'ra wa'wa. — Āne te sadanharĩ za'ra.

⁴² Tawamhã syry na ma tô tâma sômri za'ra, tepe zebre hã.

⁴³ Tawamhã ma ti'â, te te 'rêne da, ĩsô'a za'ra.

⁴⁴ Taha wa, te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Romhã ré wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, ai'rata 're ĩnhamra za'ra wa'aba mono ré hã, marĩ hã za ĩzô ĩwairébé mono na, Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ééré zarina, duré ĩsô're na rob'ui'ééré zarina. — Āne te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra.

⁴⁵⁻⁴⁶ Tawamhã ma tô ãne tâma waihu'u za'ra, ĩbaihã na rob'ui'ééré zarina:

— Romhã ré ma tô ãne ĩ'ãma rob'ui'ééré za'ra ni: “Danho'reptui'wa te za robzépata za'ëtê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã. Tane nherẽ, bâdã maparane ãma si'utõrĩ õ ré, te za hãiwa'udu apã, ab're hawi.

⁴⁷ Duré, te za ĩwasu'uwẽ na ĩsadawa para te te 're dapo're pu'u za'ra, ãne: ‘Dawasédé hã te za da te 're rême pesé za'ra. Tawamhã te za te te dama 're apari dawasédé hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.’ Āne te za ĩwasu'uwẽ na uburé te te ãma 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ. Zeruzarẽ ãma ĩsãna'rada hã za.” Āne ma tô duré romhã ré ãma rob'ui'ééré za'ra, ĩbaihã na hã.

⁴⁸ A norĩ wa'wa hã ma tô ĩ'ãma ĩ'madâ'â za'ra wa'wa, ĩdâ'ázé hã. Duré ĩhãiwa'utuzé hã ma tô ĩ'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za ĩwasu'u wẽ'wa, 're anomro aba mo.

⁴⁹ Wa hã wa za we atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, Īmama te te aima ĩropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Taha wa, te za a'â 'ri ahã ãma sô asimipari za'ra wa'wa, hãiwa hawi te we atẽme ĩsatõrĩ za'ra wa'aba zéb u, ĩwaihu'u pese na 're ĩmorĩ ne, 're anomro aba mono da. — Āne te Zezusi hã tâma nharĩ za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norĩ ma.

Zezusi hã, hãiwa u ĩmorĩzé wasu'u

Marcusi 16.19-20; Atusi 1.9-11

⁵⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô tisiré 're ĩnomro mono norĩ hã te te simro, 'ri ahã nhiti, Betãna na 'ri wa'õtõ nhisi u. Tamomo te te rob'umhutu za'ra wamhã, ma tô tinhib'rada hã wahutu, tisi hawimhã, ĩwẽ hã te te tâma sômri za'ra da, Zezusi hã.

⁵¹ Tawamhã taha ré, ma tô tiwi timorĩ za'ra. Īmama hã ma tô tiwi âri za'ra, hãiwa u.

⁵² Tawamhã ĩsa'u, te Zezusihi ãma tiwata za'ra, hi'rãtitõ. To sina, te apã ai'aba'ré, Zeruzarẽ u.

⁵³ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma, te 're si'ubumroi u'âsi, 'ri 'wawi wa'ra 're, ãma 're wata u'âsi za'ra mono da.

Zuwā
ZeZu Cristuhu wasu'uwē na, Zuwā te te āma
ĩrob'ui'érézé
Ĩbaihā wasu'uzé

Ā ĩbaihā na rob'ui'éré'wa nhisi hā, Zuwā na ĩsisi hā. Ā hā ZeZusihi siré 're ĩmorĩ, Ti'aduhu sisānawā. Ta norĩ hā tepe mrami na aré romhuri'wa zahuré. Duré Zuwā hā ĩhāiba amo hā te duré 're hāimana, ā dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono hā. Taha nhisi hā, Zuwā Batita. Tazahā ā ĩbaihā na rob'ui'éré'wa hā ta hāi ō di.

Zuwā hā ma tō wama wasu'u za'ra, ZeZusi hā tō sena 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra uptabi na hā. Zuwā 20.31 āma te āhā wasu'u hā tihāiba. Ma tō duré wama waihu'u za'ra, ZeZusi hā Danho'reptui'wa na ni'wam norĩ hā te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono hā rowē na 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono zé hā za ta norĩ si te te sina 're ĩ'uwaimrami za'ra mono na hā. Zuwā hā ma tō duré wama āma romnhimiré'é za'ra, marĩ mono bā, wahāimanazém na wa te āma 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb da hā. Ā na ma tō wama āma romnhimiré'é za'ra, duré ĩ'u'ētē wapu na, duré rowa'a na, duré pone'ērebā na, duré pone'ērebā 'madā'ā'wa na zama, duré uwa 'ru na zama.

'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ĩsisi hā ĩsihāibazé wasu'u

¹ Duréihā ti'ai ō ré hā, marĩ ō uptabi di. Ropoto na te te sāna'rata ō ré, te 're mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ĩsisi hā. Ta hā te siré 're simasisi u'āsi zahuré, 'Re ĩhāimana u'āsi mono me. Duré ta hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono.

² Ti'ai ō ré hā, te siré 're simasisi zahuré, marĩ ō uptabi ré hā.

³ Ta hā ma tō uburé te te ro'apoto, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩpisutuzéb zarina. Te te ro'apoto mono ō 'wa'āhā, aré marĩ ō uptabi di.

⁴ Ta hā rowē na 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono zé nhomri'wa, te dama 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ĩsisi hā. Dama rob'uiwē'wa ne, rowa'a na damorĩ wē na 're danomro mono da, te za roti wē na te te dama 're awaihu'u.

⁵ Robra na ne, dawasété na 're danomro mono nherē, te za dama rob'uiwē'wa ne 're ĩmorĩ hā te te 're da'apawaptob u'āsi, tinhimiroti na. Niwa da te dawu uprosi waihu'u ō di za ĩsimiroti hā, dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ hā.

⁶ Tawamhā 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō aibā hā satō, te te dama 're sadawa wasu'u mono da. Aibā nhisi hā Zuwā na ĩsisi hā.

⁷ Ta hā ma tō te te dama 're wasu'u, rob'uiwē'wa ne 're ĩmorĩ wasu'u hā.

⁸ Zuwā hā rob'uiwē'wa ne 're ĩmorĩ hā 're hāimana mono ō di. Rob'uiwē'wa ne 're ĩmorĩ wasu'u na te te 're da'apo're pu'u mono da si, ma tō we datēme wi, Zuwā hā.

⁹ Rob'uiwē'wa ne 're ĩmorĩ hā tō sena ĩsimiroti hā. Ta hā ti'ai u ma we datēme wi, aihĩni ĩsimiroti hā da te waihu'u pese za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Ta hā te oto ti'ai āma 're hāimana, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ĩsisi hā. Tazahā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para, te te ro'apoto mono nherē, ro'apoto mono 'wa na da te waihu'u za'ra ō di. Tisiré zudezu norĩ rob u, ma tō wei mo. Tane nherē, sō 're tob'uzu za'ra mono ō di, ta norĩ hā.

¹² Ni'wam norĩ si ma tō sō 're tob'uzu za'ra. Ma tō te te āma 're sasōmri za'ra. Taha wa, ma tō ta norĩ si pisutu za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'ra, 're hāimana za'ra mono da.

¹³ E ĩ'ra siro, ma tō ta norĩ hā 're rere'e, ti'ai āma timama sipoto na. Mare di. Taha zarina, ĩ'ra siro, 're rere'e mono ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si ma tō āma 're 'ra za'ra.

¹⁴ Dama 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u'wa da hã, wa'rata 're sãmra mono da, ma tô sihâiba. Simizawi pese uptabi di. ĩsimiroti hã wẽ uptabi di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra wa, ôhõ si 're morĩ wẽ uptabi di. Misire ĩ'ra hã. Ôhõ si, waihu'u pese uptabi di. Wa norĩ hã wa tô wasiwi waihu'u za'ra ni, 're ĩmorĩ wẽ uptabi na. ĩwaihu'u pese na zama, wa tô waihu'u za'ra ni.

¹⁵ Ta hã ma tô Zuwã Batita hã te te dama 're wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Āne ĩtẽme wisi wamhã, te dama 'mahã, Zuwã Batita hã:

— Ôhõta aibã hã te wei mo. ĩwana, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “Ô hã ĩza'u si wei morĩ nherẽ, ĩma pire di. E marĩ wa. ĩpoto õ ré, 're morĩ u'âsi wa.” — Āne ma tô dama rowasu'u, Zuwã Batita hã.

¹⁶⁻¹⁷ Duréhã wahi'rada Mozési hã ma tô te te dama 're roti, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina, ma tô te te dama 're roti, ãma 're danomro wẽ mono da. Zezu Cristu hã ma tô ôhõ si te te dama 're waihu'u, dawaseté nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'azawi pese mono zém na. Simizawi pese uptabi wa, te te 're wa'apawaptob u'âsi, ãma 're wanomro wẽ mono da, Zezu Cristu hã.

¹⁸ Tĩ'ai ãma 're ĩdanomro mono hã datõmo na da te 're 'madâ'ã za'ra mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ôhõ si, ma tô Timama hã 'madã, siré 're simasisi u'âsi zahuré mono wa, Timama me. ĩ'ra hã misire, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã. Ta hã ma tô te te dama 're wasu'u u'âsi Timama hã, da te 're waihu'u za'ra mono da.

*Zuwã Batita te te dama 're ĩrowasu'u mono zé wasu'u
Marcusi 1.1; Rucasi 3.2-3*

¹⁹ Tawamhã aibã norĩ hã ma tô aihutu, Zuwã Batitaha u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã. Tipawapto'wa norĩ me, ma tô ĩtẽme aihutu, réwita norĩ me. Zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã te te satõrĩ za'ra wa, ma ĩtẽme aihutu, Zeruzarẽ hawi.

Tawamhã ĩtẽme sihutu wamhã, te siwi sadanharĩ za'ra, ãne:

— E 'wa hã, a hã.

²⁰ Taha wa, te ãne tãma siwasu'u za'ra:

— Wa hã Cristu õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã, Danho'reptui'wa da.

²¹ Te duré siwi sadanharĩ za'ra:

— E 'wa hã bété, a hã. E a hã, Eriasi apã aihãiwa'udu.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Ta hã ĩ õ di, wa hã.

Taha wa, te duré siwi sadanha:

— E a hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're ĩdanhimipari za'ra mono, te 're aimo.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Wa hã, ta hã ĩ õ di.

²² Tawamhã te duré siwi sadanha:

— E 'wa hã bété, a hã. Ma'ãpé wei wama asiwasu'u su'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da, wei wazatõrĩ'wa norĩ ma, wa te aiwasu'u za'ra da.

²³ Taha wa, te oto tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã a'ubuni wi, dama roti'wa. Āne, wa tô te dama 're rob'mahârã: “Wanhib'apito zô, te za bådãdi hã ĩmana 'rãmi asiwi ĩsa'ra wa'aba mo, awa'awi da.” Āne ma tô wahi'rada Iza'iza hã te te dama 're roti aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Tane wa tô duré wa hã te dama 're roti, ĩsimiroti zarina. — Āne te Zuwã Batita hã tãma siwasu'u za'ra, aibã norĩ ma.

²⁴⁻²⁵ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ma tô wama asiwasu'u za'ra. A hã, Cristu ô di. A hã, Eriasi ô di. A hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're ïdanhimipari za'ra mono ô di. E marĩ da, te bété â dawabzuri hã dama 're ï'ab'manharĩ mo, a hãĩ ô nherê. — Æne te tãma nharĩ za'ra.

²⁶⁻²⁷ Tawamhã Zuwã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Â na si, wa tô â dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ. Tane nherê, ïza'u si we ïmorĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u mono da, ma tô wei wi. Zahadu sa'rese za'ra wa'aba ô di, a norĩ wa'wa hã. Ta hã ïma pire wa, ïpara'uza wasisizé te tãma wasihu waihu'u ô di. — Æne Zuwã Batita hã te tãma siwasu'u za'ra.

²⁸ Æne romhâimanazé hã Betãna na 'ri wa'ôto nhisi ãma Zoda zara niwĩ â dawabzuri te te dama 're ï'ab'manharĩzéb ãma hã.

*'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra wasu'u
Marcusi 1.10; Rucasi 3.22*

²⁹ Tawamhã awê ma tô Zuwã Batita hã Zezusi hã tisã, ïtême morĩ ré. Te te sãmri wi, te dama 'mahã, ãne:

— Ôhõta te we oto mo, Pone'ërebã hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu hã dawasédé hã te te dama 're apari mono da.

³⁰ ïwana wa tô ãne hã aima wasu'u za'ra wa'wa: “Ïza'u we ïmorĩ hã ïma pire di. Ïpoto ô ré, 're morĩ u'âsi wa, ïma pire di.” Æne, wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa.

³¹ Wa hã te duré waihu'u ô di aré, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu na hã Danho'reptui'wa da. Tazahã, wa norĩ hã Izarazéhé nhihudu hã wa te waihu'u za'ra da, wa â dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ.

³²⁻³³ — ïsi'uihã na, wa hã te duré waihu'u ô di. 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô ïma waihu'u, te te ïpisudu hã. Æne te ïma wasu'u: “Ïtême wa za satô ïpê'ëzani hã, te ïpisutu u. ïhawi morĩ ô di za. ï'rata te za 're sãmra u'âsi. A hã te za ãma ï'madã. Æma 'madã'â wamhã, te za oto ïwaihu, ô hã te ïpisutu na, ïpê'ëzani te te dama 're anhomri mono da.” Æne ïzatõrĩ'wa hã te ïma wasu'u. Tô sena ma tô ïma rowasu'u. Wa hã wa tô ãma 'madã. Ma tô we ïtême mo, hãiwa hawi utu'u ne, 'Re ïhâimana u'âsi mono pë'ëzani hã. ïhawi morĩ ô di.

³⁴ Wa hã wa tô ãma 'madã. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ô hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra. — Æne te dama wasu'u, Zuwã Batita hã.

Aibã norĩ hã, Zezusihi ãma te te ïsasõmri na'rata zahuré zé wasu'u

³⁵ Tawamhã awê te duré Zuwã Batita hã wasiré tihãiba. Wa norĩ hã ïsiré 're wane wa, wa ïsiré aima'wara ni. Tawamhã wasiré wasimasab ré, ma Zezusi hã ro'razã.

³⁶ Tawamhã, Zuwã Batita hã te te 'madã'â wamhã, te dama 'mahã:

— Ôhõta Pone'ërebã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hawi we ïmorĩ.

³⁷ Tawamhã Zuwã Batitaha mreme hã wa te wapari wa, wa tô oto wanem ni, Zezusihi zarina.

³⁸ Taha wa, Zezusi hã ma wei wazô aipi'ra. Te wei wa'madã. Tawamhã te wama tinha, ãne:

— E marĩ zô, te we ane wa'wa.

Tawamhã asa wa tãma nharĩ ni:

— Rowahutu'wa, asãmrazé hã wa te waihu'u da, wa wei wanem ni.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã Zezusi te wama tinha:

— Oto pé ïzaprõni aba, ïnhamrazé hã sabui wa'aba da. Taha wa, wa oto ïme wanem ni, ïsãmrazéb u. Wasihutuzéb u ma tô bâdã hã we tinho're za'a. Tawamhã bâtã na wa ï'rata aimasisi ni, Ædéréhé me. Simahã no, Ædéré hã.

⁴¹ Tawamhã tidub'rata zô te mo, Ædéré hã. Te te sãmri wamhã, ãne te tãma rowasu'u:

– Danho'reptui'wa hã wa tô sôpêtê ni, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisudu hã. Danho'reptui'wa hã ta hã “Cristu”, damreme amo na hã.

⁴² Tawamhã ma tô Zezusihi u we saprô apã. We te te ãtême ãwisi wamhã, Zezusi te Sima hã 'madã. Te tãma tinha:

– A hã Sima, Zuwãhã 'ra. ãhãna wa za asisi na saprã. Sepasi na asisi hã za oto. – ãne te tãma tinha. ãma ãsaprã hã Pedru na ãsisi hã.

Zezusi hã, Piripi norĩ te te ãpisutu na'rata zahuré zé wasu'u

⁴³ Tawamhã awê Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da, te Zezusi hã sina ropisutu. Taha wa, wa ãsiré oto ai'aba'rê ni. Wasi'aba'rêi ré, wa tô aibã hã sôpêtê za'ra ni, Piripi na ãsisi hã. Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

– We aimorĩ, ãsiré 're aimorĩ da oto.

Taha wa, te oto ãsiré mo.

⁴⁴ Piripihi za'ru hã Besada na 'ri nhisi hã. Tame te duré ãdéré norĩ hã 're simasisi zahuré, Pedruhu me.

⁴⁵ Tawamhã Piripi te Natãna'éhé zô mo. Te te sãmri wamhã, ãne te tãma tinha:

– Aibã hã wa tô sabu za'ra ni, wahi'rada Mozési te te ãma ãrob'ui'ééré siro hã romhã ré, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ zama ãsa'u te te ãma ãrob'ui'ééré za'ra hã. Ta hã Zezusi, Nazaré hawi we ãmorĩ hã, Zuzéhé 'ra hã. – ãne te Piripi hã tãma rowasu'u.

⁴⁶ Tawamhã te Natãna'éhé hã asa tãma tinha, ãne:

– Oro Nazaré hawi ãwê hã wei morĩ õm ne.

Tawamhã Piripi asa te tãma tinha:

– We aimorĩ, wanem hã, sabu da.

Taha wa, te apã ãtême saprô.

⁴⁷ Tawamhã te te sãmri wi, te Zezusi hã tãma tinha, Natãna'éhé ma, ãne:

– Õhõta te wei mo, Izarazéhé nhihudu uptabi hã 're ãmorĩ wê uptabi hã. Sadawa nhipese ãna te 're mo.

⁴⁸ Taha wa, te Natãna'éhé hã asa tãma tinha:

– E niha ma tô ãwaihu.

Taha wa, te duré Zezusi asa tãma tinha:

– Piripi hã te te ai'mahãrã õ ré, wa tô ai'madã, pidera wede 'rowi asãmra ré.

⁴⁹ Tawamhã Natãna'éhé asa te duré tãma tinha:

– Rowahutu'wa, a hã 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra. A hã uburé Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha:

– Tane tô. Wede 'rowi asãmra ré, te aiwaihu'u wa, ma tô asina ãwaihu, asina ãwapari wa. ãwaihu'u pese wa, ma tô ããma atob'uzu. Niwapsi te za marĩ hã ã'madã, ãwaihu'u pese na marĩ hã te aima ãwaihu'uzém nhipai u. Asõ'a wa'aba, te za hãiwa hã we 'ridawa, ãnho'õmoi baba. Tawamhã siwa'rãmi te za nasi we ãtême ai'aba'rê hãiwa hawi, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, dasiré ãpoto u hã. – ãne ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

2

Cana ãma dasina damrozé wasu'u

¹ Tawamhã maparane ma tô wa'ãma timara. Taha pari, dasaihurizé hã ma tô 'manharĩ za'ra ni, dasina damrozém na hã. Cana na 'ri wa'õtõ nhisi ãma, ma tô 'manharĩ za'ra ni. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Cana hã. Zezusihi na hã te tame dame tihãiba.

² Zezusihi zô zama, te tahãrã ni, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ zô zama, dasina damro u wasi'aba'rê da. Taha wa, wa duré wa norĩ hã dame asimro ni.

³ Tawamhã, ma tô uwa 'ru 'rãï wa'u ãsé hã da'ãma ai'utõ, da te 'mahãpãrĩ mono õ ré. Taha wa, te Zezusihi ma ãna hã tinha, ãne:

– Uwa 'ru 'rãï wa'u ãsé hã ma tô da'ãma ai'utõ, da te 'mahãpãrĩ mono õ ré.

⁴ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

– Áté a hã ãma waihu'u õ di za, marĩ te ã'manharĩ da hã. Bãdã zahadu ãwa waptã'ã õ di, ãne te ã'manharĩ da hã.

⁵ Taha wa, te ãna hã romhuri'wa norĩ ma tinha, ãne:

– Tiha te te aima waihu'u za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ãmreme hã 'madã'ã pese za'ra wa'aba za. – ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁶ Tame te piza hã 're simasa êtẽ 'manharĩ hã, â ré hã 6 na ãhãiba hã. Nima norĩ hã 80 na â za'ratazé hã, duré nima norĩ hã 120 na â za'ratazé hã. 'Re wasaihuri mono õ ré hã, wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, wa 're wanhimisõ za'ra, wa norĩ hã zudezu wa. Taha da, te 're simasa, piza ãsa'ãne hã.

⁷ Tawamhã Zezusi te romhuri'wa norĩ ma tinha, ãne:

– Á hã nasi amrami za'ra wa'aba, piza 're sa'wari za'ra wa'aba da. 'Masisi za'ra wa'aba.

Tawamhã ma tô siwi 'masisi, piza 'remhã â hã.

⁸ Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, ãne:

– Ma'ãpé, â hã oto amrami za'ra wa'aba, danhipi na dawada'uri'wai u 'wasari aba da, te te téiwa pibu da.

⁹⁻¹⁰ Tawamhã ma tô ãtẽme 'wasa, te te téiwa da. Te te téiwai wamhã, â si õ di oto. Ma tô sirob'rãï wa'u. Nima hawi uwa 'ru 'rãï wa'u ãsé hã te te waihu'u õ di, danhipi na dawada'uri'wa hã. Romhuri'wa norĩ si ma tô waihu'u za'ra. Tawamhã te te téiwa wamhã, sina ãmro zahuré zõ, te hã, aibã zõ. Taha wa, te ãne tãma tinha:

– E niha ma bété ãsei uptabi si dawi ãté, wasaihuri na'rata hawi, wa te âhuri tõ da. Dasaihuri na'rata hawi, te ãsei uptabi hã da te dama 're sõmri za'ra, da te 're âhuri mono da. Sa'ëtẽ na da te 're âhuri mono wapsi, te za ãwa'u zeĩ prã hã da te dama 're sõmri za'ra. Tanei õ di, a hã. Nimosi ma tô ãsei uptabi hã dama ãru, da te âhuri da. – ãne te aibã ma tinha, danhipi na dawada'uri'wa hã.

¹¹ ãne hã marĩ dama ã'manharĩ waihu'u õ hã te te dama ã'manharĩzẽm na ma tô Zezusi hã dapawaptom na sãna'rata, tiwaihu'u pese na, Cana na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Darĩreza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã, Cana hã. Taha wa, waihu'u pese wa, wa tô wasina umnhasi za'ra ni, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ hã.

¹² Tawamhã Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u te oto mo, Zezusi hã. ãna zama te ãsiré mo. ãno norĩ zama te ãsiré ai'aba'rẽ. Wa norĩ zama, wa ãsiré ai'aba'rẽ ni, ãsiré 're wanomro mono wa. Tawamhã, wasihutu wamhã, syry na wa tame asimro ni.

'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa hawi, Zezusi te te ãdazate mono zẽ wasu'u Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48

¹³ Romhuture di oto, zudezu norĩ te, dato hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono zẽb u hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Ezitu hawi te te ãdawaibuzẽm na ãma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Tawamhã romhuture wa, datoĩ u te oto mo Zeruzarẽ u, Zezusi hã. Wa norĩ zama, wa duré ãsiré ai'aba'rẽ ni.

¹⁴ Zeruzarẽ ãma te 'ri za'ẽne hã 're sa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zẽ hã. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te aibã norĩ hã 're si'ubumro. Ta norĩ hã powawẽ te te dama 're wede za'ra, duré pone'ẽrebã, duré utu'u. ãhãiba amo norĩ hã te duré rob'uiprazẽm na te te dawi ãma 're saprĩ za'ra.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã aibã norĩ hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô marĩ hã sada 'manharĩ za'ra, wedenhorõ na te te ãma sate mono da, rob u. Tawamhã ma tô te te sate, ãsimizama ré. Wedeza hã ma tô duré tiwi pizari

za'ra, rob'uiprazé hã te te tiwi sãmra za'ra da, te te dawí ãma 're ĩsaprĩ za'ra mono norĩ wĩ.

¹⁶ Te duré tãma rob'ru za'ra, utu'u wede'wa norĩ ma, ãne:

— Mo oto rob u sani za'ra wa'aba. 'Ri hã ã hã, ĩmama ãma 're ĩdawata za'ra mono zé. ãne dama 're rowede za'ra wa'aba mono õ di za oto. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

¹⁷ Taha wa, wa tô ãma wapo're pu'u za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wai mreme ui'ére na. ãne duréhã ma tô wahi'rada hã tinha, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma: “Asõrõwa da hã marĩ na te romhuri za'etê wa, wa tô ĩwa ãma waze, asawi te.” ãne ĩmreme na wa tô wapo're pu'u za'ra ni.

¹⁸ Taha wa, te dama ĩpire norĩ hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E 'wa sadawa para, ma tô ĩdazate mo, rob u. 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa para, sate mono wamhã, e marĩ te za ĩmanha, dama ĩmanharĩ waihu'u'õ hã wa te ãma aiwaihu'u za'ra da.

¹⁹ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Marĩ hã wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, ãma ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. ã hã 'ri hã asiwi sãmra aba wamhã, wa za apâ 'ri su'u. Bãdã misi te za ĩãma mo, apâ te 'ri ré hã. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

²⁰ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— E niha te za ĩ'ri su. E niha bãdã misi te za aiãma mo, apâ 'ri ré, a hã. ã hã da te dasiwi 'ri su'u õ di, 'ri za'etê wa. Wahub ahã na ma tô da'ãma tiwahu, da te dasiwi 'ri za'ra ré hã. 46 na ma tô ãma dawí tiwahu. — ãne asa te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

²¹ 'Ri te te wasu'u wamhã, tihãiba te wasu'u, Zezusi hã. Sõ'awi siwasu'u õ wa, ĩmreme hã dama pibu prã za'ra di.

²² Ab're hawi hãiwa'utu wapsi, wa za ãma wapo're pu'u za'ra ni, apâ za te te ĩ'ri wasu'u na hã. Wa za wasima rowasu'u za'ra ni, ãne: “Tô sena na ma tô Zezusi hã tihãiwa'utuzém na dama siwasu'u. Tô sena na ma tô duré wahi'rata norĩ hã romhã ré ĩhãiwa'utuzém na rob'ui'ére şirõmo za'ra ĩbaihá na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã.” ãne, wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

Zezusihi ma, uburé danhimirosa'rata na tãma ĩdawaihu'u pese zé wasu'u

²³ Tawamhã Zezusi hã zahadu Zeruzarê ãma hãimana ré, ma tô Pascowa na dato nhisi hã dasiwi 'manharĩ ni. Tame sãmra ré, ma tô marĩ dama ĩmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ, tiwaihu'u pese na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono we te te ĩsatõrĩ na, da te waihu'u za'ra da. Taha wa, marĩ dama ĩmanharĩ waihu'u'õ hã danho'a te te dama 're ab'manharĩ mono wẽ te, ma tô da'ahã na saze za'ra ni.

²⁴⁻²⁵ Tane nherê, da te dasina ĩ'umnhasi za'ra na, te te sina damreme zazei õ di, Zezusi hã. E marĩ wa. Uburé danhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese wa. Ni'wa ĩ'upana te te tãma 're da'awaihu'u mono õ di, Zezusihi ma. Si'uihá na ma tô te te 're da'awaihu'u, danhimirosa'rata na. Taha wa, tô sena da te dasina umnhasi za'ra õ wa, te te sina damreme zazei õ di, Zezusi hã.

3

Zezusi hã, Nicodemosihi ma, te te ĩnharĩzé wasu'u

¹ Aibã hã te 're hãimana, Nicodemosi na ĩsisi hã. Ta hã roti'wa, wasiré zudezu. Parisezu na, wa tô wa te 're sisi za'ra, wahi'rata norĩ nhimiroti, parisezu norĩ siré te te 're 'madã'ã pese mono wa.

² Ta hã ma tô Zezusihi u wi, barana. ĩtême wisi wamhã, ãne te tãma tinha:

— Rowahutu'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô wei watême asatõ, wama 're rowasu'u mono da. ãne wa tô aiãma waihu'u za'ra ni. Taha zadawa para, ma tô marĩ hã dama ĩmanharĩ waihu'u'õ hã dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ u'âsi mo,

da te ãma aiwaihu'u za'ra da, we te te asatõrĩ na. Ta hã te te aima 're waihu'u mono õ 'wa'âhã, a hã ïwaihu'u õ hã dama 're ab'manharĩ mono õ di aré. — ãne te Zezusihi ma tinha.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Tô sena, wa aima waihu'u. Dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono õ wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're danomro mono õ di za.

⁴ Tawamhã Nicodemosi te duré asa tãma tinha:

— E niha te za aibã hã si'ĩhi nherẽ, tipoto té. E niha te za tina dub're apã ãzé, duré apã poto téb da. — ãne te Zezusihi ma tinha.

⁵⁻⁶ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ai'uté hã dama 're poto za'ra mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're nomro sirõmo mono õ di za. Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri mono wapsi, te za 're dapoto téb za'ra, dapẽ'ẽ 're. Tawapsi te za oto ïsib'a'uwẽ si 're danomro. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã 're ïdanomro wasété mono hawi te te 're da'a'upsõi mono wa, duré Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri mono wapsi, te za oto dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra. Tawapsi te za oto duré ïsib'a'uwẽ 're danomro. Dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono õ wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're danomro mono õ di za.

⁷ A hã, aipoto tém neza. ãne te aima nharĩ wa, ïma nharĩ õ di za, ãne: “E niha wa za ïpoto té.”

⁸ Rowa'u wa za aima wasu'u, waihu'u da. Rowa'u hã te te 're rowapõrĩ mono wamhã, ïpupu'u si wa wa te 're wapari za'ra. ïpupu'u na si wa za wa te 're waihu'u za'ra, 're ïwairébé mono zém na hã. Uihã na te rowa'u hã 're wairébé, nimomo 're wa'u'u 'rãsutu za'ra mono da. E ma hawi te rowa'u hã 're wairébé na'rata. E momo te duré 're wa'u'u 'rãsutu za'ra. Wama waihu'u pese za'ra õ di. Tane dama waihu'u pese õ di, dapẽ'ẽ 're, 're ïdapoto téb za'ra mono zé hã. Dama waihu'u pese õ nherẽ, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te dama 're anhomri, Tipẽ'ẽzani hã dapẽ'ẽ 're, 're ïdapoto téb za'ra mono zém na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. — ãne te Zezusi hã tãma rowasu'u.

⁹ Tawamhã Nicodemosi te duré asa tãma tinha:

— E niha te za Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri, dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono da.

¹⁰ Taha wa, te duré Zezusi hã asa tãma tinha:

— A hã Izarazéhé nhihudu norĩ ma, rowahutu'wa. Tane nherẽ, ïnhimirowasu'u hã aima pibui prã ti. E niha waihu'u õ di bété.

¹¹ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa norĩ hã marĩ hã wama waihu'u pese wa, duré wa te 'madâ'â wa, wa ãne wa te dama 're wasu'u. Tane nherẽ, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, ãma 're wazaze za'ra wa'aba mono õ di.

¹² Ti'ai ãma romhâimanazé hã, wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, te aima wasu'u za'ra wa'aba nherẽ, ãma ïzaze za'ra wa'aba õ di. E niha te za tawamhã hãiwa ãma da te 're ïwaihu'u za'ra mono zéb da hã te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, ãma ïzaze za'ra wa'wa. Até ãma ïzaze za'ra wa'aba õ di za.

¹³ Ni'wa hã hãiwa u sébré õ di, apã wei morĩ da, hãiwa ãma romhâimanazé hã te te dama 're wasu'u mono da. Wa hã ti'ai ãma dasiré ïpodo hã ïsiwaprosi, wa we hãiwa hawi mo, te dama 're rowasu'u mono da.

¹⁴⁻¹⁵ — Duréihã Mozési hã ma tô a'ubuni wi wahi ne 'manharĩ hã sasõ, ïsi'uwazi waipo 'manharĩ hã, wedewaré na sa'o da. Ta hã wahi te te ïsari za'ra hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô tizéptâ'â za'ra. Dâ'â za'ra õ di. Tane te za duré wa hã dasiwi ïzasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na ïza'o da. Tawamhã wa za dazada dârâ. E marĩ da. Danho'reptui'wa na da te dasina 're ï'umnhasi

za'ra mono wa, 're dadâ'â za'ra mono âna, 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, hâiwa âma, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata.

¹⁶ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're da'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tô ti'ra hã misi nherê, we tisô, dazada dâ'â da. Tawamhã ï'ra, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dadâ'â âna te za hâiwa âma ï'rata 're dasi'ubumroi u'âsi. Ropipa âma ïsiti 're dasi'ubumroi mono ô di za.

¹⁷ Dapo're'ô u'âsi 're danomro mono wa, te te 're da'ahâ za'ra mono da, we te te satôri ô di ti'ra hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. 'Re ïdanomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da si, ma tô we satô, ti'ai u.

¹⁸⁻¹⁹ — Ni'wam nori hã ï'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, e 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za te te tâma 're nharï za'ra, âne: “Aiwê'ô za'ra wa'aba wa, wa za te 're aihâ za'ra wa'wa.” Âne na hã te te tâma 're nharï za'ra mono ô di za. Tizazei'ô'wa nori ma si te za âne na te te tâma 're nharï za'ra, ï'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono ô wa. Duré tiwasédé te te sima 're sawi pese za'ra mono wa, te za âne na te te tâma 're anharï. 'Re ïmorï wê uptabi hã ti'ai u ma tô wei mo, rowa'a ïwê hã. Ta hã wê nherê, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono ô di. Dapo're'ô u'âsi 're danomro mono wa, te robra si da te dasima 're sawi pese za'ra.

²⁰ Ni'wam nori hã 're nomro wasété u'âsi mono wamhã, te za 're ïmorï wê uptabi hã te te 're 'ruiwapari za'ra, rowa'a ïwê hã. Tawamhã ïtême 're nomro mono ô di za, ïsimirosa'rata wasété na te te 're awaihu'u mono wa, 're siséb za'ra mono ô'umnhasite.

²¹ 'Re ïnomro wê mono nori si te za ïtême 're nomro, rowa'a u. E marï da. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're ï'madâ'â pese mono na, te te 're awaihu'u mono da. — Âne ma tô Zezusi hã Nicodemosihi ma waihu'u.

Zezusi nori wasu'u, Zuwã Batitaha wasu'u me

²² Tawamhã Zezusi hã te mo, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi u. Wa nori hã wa ïsiré ai'aba'ré ni. Wasihutu wamhã, tame wa a'â wahâimana za'ra ni. Tame te Zezusi hã â dawabzuri hã dama ab'manha.

²³⁻²⁴ Zuwã Batita hã te duré te te dama 're ab'manharï â dawabzuri hã, wanhiti. Sarï na 'ri nhisi 'rata â hã, sa'êtê di. Taha wa, te tame a'â nhamra, Eno na â nhisi 'rata, Zuwã Batita hã. Tawamhã te nasi ïtême dasito, â dawabzuri hã te te dama 'manharï da. Zahadu Zuwã hã danhib'apito te te 'rui ô di, da te dasiwi sêrê da, dazazéb 're. Taha wa, te zahadu te te dama 're ab'manharï.

²⁵ Tawamhã aibâ me te timreme na ai'wapé, Zuwãhã siré 're ïnomro mono nori hã. Â dawabzuri wasu'u na te ai'wapé za'ra.

²⁶ Taha wa, ma Zuwã Batitaha tême aimasa, ïsiré 're ïnomro mono nori hã. Âne te tâma wasu'u za'ra:

— Rowahutu'wa, Zodã zara niwï aihâimana ré, ma tô Zezusi hã we atême wi. Wisi wi, ma tô dama ïwasu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisutu na Danho'reptui'wa da. E niha te bété ô hã te te duré dama 're ab'manharï, â dawabzuri hã. Zezusihi u si te oto aihïni 're danomro. — Âne te tâma rowasu'u za'ra.

²⁷⁻²⁸ Tawamhã Zuwã asa te tâma nharï za'ra, âne:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono si te za te te dama 're apisutu romhuri hã, da te tâma 're romhuri za'ra mono da. Wa tô aré aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa, âne: “Ta hã ma tô datême ïzatô ïwana, Danho'reptui'wa te dama 're wasu'u mono da. Wa hã, Cristu ô di. Danho'reptui'wa da, te te ïpisutu ô di.” Âne na hã aima ïsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã ma tô aré ïwapari za'ra wa'wa. — Âne Zuwã Batita hã te tâma siwasu'u za'ra.

²⁹ Tawamhã aibâ ïmro siwadi na ma tô sina simiré'é, âne:

– Dasina 're damro za'ra mono wamhã, aibã hã oto mro wa, ĩsiwadi hã toi uptabi di. Aibã hã ĩmro hã tito na siwasu'u wamhã, toi uptabi di, ĩsiwadi hã. Tane duré wa hã, ĩtoi uptabi di. E marĩ wa. Da'ahã na oto 're danomro mono wa, Zezusihi u.

³⁰Taha wasu'u hã, wasu'u za'ětē uptabi di za oto, dama. Wa hã oto ĩwasu'u syryre di za. Tane nherē, ĩma rowē uptabi di. – Āne te tãma siwasu'u za'ra, Zuwã Batita hã.

Hãiwa hawi we ĩmorĩ si, uburé dama ĩpire uptabi wasu'u

³¹Hãiwa hawi we ĩmorĩ hã, uburé dama pire uptabi di. Wa norĩ hã ti'ai ãma a'uwē wa, marĩ hã ti'ai ãma, wa te 're ĩ'madã'ã za'ra mono si, wa wa te dama 're wasu'u za'ra. Hãiwa hawi we ĩmorĩ si, uburé dama pire uptabi di.

³²Hãiwa ãma uburé te te 're ĩ'ab'madã'ã mono na, duré te te 're ĩ'awapari mono na, te za sena na te te dama 're wasu'u. Taha wa, te te dama ãma 're arowasu'u mono wamhã, mreme pire uptabi di. Tane nherē, aihĩni ĩmreme hã da te 're saze za'ra mono õ di.

³³Da te 're saze za'ra mono wamhã, ãne te za da te dasima 're wasu'u za'ra: “Tõ sena, ma tõ ti'ra na te te dama 're wasu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.” Āne te za ĩsazei'wa norĩ hã te te sima 're rowasu'u za'ra.

³⁴Ti'ra we te te satõrĩ wamhã, ma tõ Tipē'ēzani hã tãma tisõ, ĩré 're morĩ u'ãsi da. Taha wa, te Timama nhimiroti si te te dama 're wasu'u.

³⁵Ti'ra te te 're sawi pese uptabi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Tawamhã ma tõ pisutu, uburé dama pire uptabi da. Duré uburé marĩ ma pire da, ma tõ ti'ra hã pisutu, hãiwa ãma ti'ai ãma zama.

³⁶Ī'ra hã Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dama 're rowē za'ra mono di za. 'Re dadã'ã za'ra mono ãna, te za 're dasi'ubumroi u'ãsi ĩ'rata, hãiwa ãma. ĩmreme, da te 're wapari za'ra mono õ wamhã, dama 're rowē za'ra mono õ di za. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimihãzé hã te za da te dasina 're waihu'u u'ãsi za'ra, ĩ'ra mreme hã da te 're wapari za'ra mono õ wa.

4

Zezusi hã pi'õi wi, â te te ĩwaptērēzé wasu'u

¹Tawamhã parisezu norĩ hã ma tõ Zezusihi wasu'u hã wapari za'ra. Āne ma tõ dasima wasu'u za'ra ni: “Da'umro na si te oto 're dahãimana za'ra, Zuwã Batitaha nhimiroti 'madã'ã'wa hã. Da'umro na si te â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Zezusihi nhimiroti 'madã'ã'wa si te oto da'ahã na 're dahãimana za'ra.”

²Āne, da te dasima rowasu'u za'ra nherē, si'uihã na te te dama 're ab'manharĩ mono õ di, Zezusi hã. Wa norĩ si, wa ĩsadawa para wa te dama 're 'manharĩ za'ra, â dawabzuri hã.

³Tawamhã Zezusihi ãma danhimirowasu'u hã parisezu norĩ u ĩwaptã'ã na te te waihu'u wamhã, te ĩsiti timorĩ za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Apã te mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba'ré ni, ĩsiré 're wanomro mono wa.

⁴⁻⁶Tawamhã Darireza u morĩ wamhã, ma tõ sima wē, awa'awi dawa'wai baba te te ro'razãri da. Taha wa, wa tõ samaritanu norĩ ro wa'wai baba, ro'rahãri za'ra ni, Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Wa tõ oto rob'umhutu za'ra ni, 'ri nho'õmo u, Sica u hã. Tawamhã â zõ ab're u, wa tõ aihutu ni, abzumazéb u. Zuzéhé nhipti'ai ãma te â zõ ab're hã 're hãimana, Zaco hã ti'ra ma, ti'a hã te te ĩsõmri wa. Tame te Zezusi hã nhamra, â zõ ab're ãma. Te te ãma wazere wa, te tame nhamra.

⁷⁻⁸Tawamhã 'ri nho'õmo u, wa tõ ai'aba'ré ni, wasa hã wa te wasisa 'mai'uipra za'ra da. Zezusihi si te waza'u tinhamra za'ra, â zõ ab're ãma. Tame

sāmra ré, te we pi'ō hã mo, â zô, samaritanu na ĩwaptērē hã. Tawamhã â zô ab're u wisi wi, te Zezusi hã 'mahã, âne:

— Â we ĩma a'âri, te hã'rēne da. 'Rubu di.

⁹ Tawamhã te pi'ō hã asa tãma tinha:

— E niha te â hã ĩwi ĩwaptē, wasiré samaritanu ō nherē. A hã zudezu. — Zudezu norĩ hã duré samaritanu norĩ hã siré 're hãimana za'ra mono ō wa, te âne pi'ō hã tãma tinha.

¹⁰ Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhoprubzé hã waihu'u 'wa'âhã, duré ĩwaihu'u 'wa'âhã, te aré â hã ĩwi ĩwaptē. Tawamhã â u'â hã wa aré aima tisō.

¹¹ Taha wa, te duré pi'ō hã asa tãma tinha:

— Â zô ab're hã, ab're 'rehã di. A hã ai'ubana te asã. Tiha na â hã a'âri ō di za. E niha te za tawamhã ĩ'a'â, â u'â hã.

¹² Wahi'rada Zaco hã ma tô dama tisō ã hã, â zô ab're hã. Ti'ra norĩ me te 're ĩ'âhuri mono zé, ã hã wanhib'â hã. ĩsimizama zama te te 're ĩ'âhuri mono zé. Wahi'rada hã wama pire za'ra di. E a hã tãma aipire wa, te za bété â u'â hã ĩma ĩsō. — Âne te pi'ō hã asa tãma tinha.

¹³ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tô. Â hã da te 're âhuri mono wamhã, apâre 'rubu di.

¹⁴ ĩnhib'â hã te dama 're anhomri mono wa, da te 're âhuri mono wamhã, 'rubu ãna te za ĩré 're dasi'ubumroi u'âsi. Ub're 're ĩsidototo u'âsi za'ra mono ne, dawĩ 're si'utōrĩ waihu'u za'ra mono ō di za, da te 're âhuri mono wamhã. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono ãna, te za 're dasi'ubumroi u'âsi, hãiwa ãma.

¹⁵ Taha wa, te pi'ō hã oto tiwi waptē, ĩsib'â hã:

— Ta hã asib'â hã te za ĩma ĩsō, te 're 'rubu u'âsi tō mono da, we sô 're ĩneb u'âsi tō mono da.

¹⁶ Taha wa, te Zezusi hã tãma rob'ru, âne:

— Mo oto aimorĩ aimro zô, we ĩtēme saprōni da.

¹⁷ Tane nherē, ma tô pi'ō hã âne tãma siwasu'u:

— Wa hã ĩmro ō di.

Taha wa, te Zezusi hã oto tãma rowasu'u:

— Tane tô. Âhãna oto aimro ō di.

¹⁸ A hã 5 na aimro hã aré. Âhãna hã aimro uptabi ō di. Taré te asiré 're aimasisi aba mo, aibã me. Tô sena ma tô ĩma asiwasu'u, aimro ō na hã.

¹⁹ Pi'ō hã te duré asa tãma tinha:

— Wa tô oto aiwaihu'u. A hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're aimo.

²⁰ E mame te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra. E ã êtē 'rãihã ãma. E Zeruzarē ãma. Â êtē 'rãihã hã ma tô wahi'rata norĩ hã pisutu za'ra, ãme ãma 're dawata za'ra mono da. Asiré zudezu norĩ hã ma tô Zeruzarē hã pisutu za'ra, tame ãma 're dawata za'ra mono da.

²¹ Tawamhã Zezusi te duré pi'ōi ma tinha:

— Niwapsi, âne da te dasima 're wasu'u za'ra mono ō di za oto: “Â êtē 'rãihã ãma si, te za Wamama ãma 're dawata za'ra.” Duré âne da te dasima 're wasu'u za'ra mono ō di za: “Zeruzarē ãma si te za ãma 're dawata za'ra.”

²²⁻²⁴ Âhãna te za oto daro mono bâ ãma 're wata za'ra, ĩsazei uptabi 'wa norĩ hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono pē'ēzani ré 're nomro mono wa, te za tô sena ãma 're wata za'ra. Te za tãma 're sisōmri u'âsi za'ra, ĩsimiroti zarina si 're nomro mono da. Ta norĩ si ma tô te te sima 're awē, ãma 're wata u'âsi za'ra mono da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã waihu'u pese uptabi di. Hãiba ō nherē, te daro mono bâ 're sãmra, ĩpē'ēzani hã. Taha wa, te za oto daro mono bâ ãma 're wata za'ra, ĩsazei uptabi 'wa norĩ hã. ĩpē'ēzani ré 're nomro mono wa, te za tô sena ãma 're wata za'ra. Te za tãma 're sisōmri u'âsi za'ra, ĩsimiroti zarina si

're nomro mono da. A norĩ wa'wa hã te ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, waihu'u za'ra wa'aba õ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Wa norĩ hã wa tô waihu'u za'ra ni. Taha wa, wa ãma 're wawata u'ãsi za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã Danho'reptui'wa da, ta hã zudezu. ãne na hã wama waihu'u pese za'ra di. — ãne Zezusi te pi'õi ma rowasu'u.

²⁵ Tawamhã pi'õ te duré tãma tinha:

— Niwapsi te za we datẽme wi, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã, Cristu na da te 're ãsisi za'ra mono hã. Wei wisi wapsi, te za uburé 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã te te wama 're awaihu'u, wa te 're waihu'u za'ra mono da. ãne na hã ãma waihu'u pese di, ãwasu'u hã.

²⁶ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Wa hã wa tô we datẽme wi. Wa hã te aima ãrowasu'u hã Danho'reptui'wa, wa 're mo. — ãne te pi'õi ma siwasu'u, Zezusi hã.

²⁷ Tawamhã pi'õi ma siwasu'u ré, wa tô ãtẽme aihutu ni. Pi'õi ma nherẽ, siwasu'u wa, wa ãma watob'uzu za'ra ni, wanhimirosa'rata na si. Tane nherẽ, pi'õ hã wa te wasiwi sadanharĩ õ di, ãne: “E marĩ zô te ãrata asa.” Duré Zezusi hã ãne wa te wasiwi sadanharĩ õ di: “E niha te pi'õi ma nherẽ, asiwasu'u. E marĩ da, te pi'õi ma nherẽ, ãrowasu'u.” ãne, wa te wasiwi sadanharĩ za'ra õ di.

²⁸⁻²⁹ Taha pari, te pi'õ hã oto mo, 'ri tẽme. Sisa'u ma piza hã tirẽ. Wisi wamhã, ma tô dazô hã awa'awi, ãne:

— Oto wasi'aba'rẽi wa'aba, aibã hã sabu za'ra wa'aba da. Uburé te 're ã'ab'manharĩ mono zé hã ma tô ãma waihu'u. ãté õ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu, Danho'reptui'wa da.

³⁰ Taha wa, te we oto awa'awi ãtẽme ai'aba'rẽ ni, da'ahã na.

³¹ Wa norĩ hã pi'õ morĩ za'u si, wa ãsa hã tãma 'ru za'ra ni, sa da.

³² Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, ãne:

— ãsa hã te ãma tihãiba, aima ãwaihu'u'õ za'ra wa'wa hã.

³³ ãne hã te te wama waihu'u za'ra wa, wa tô wasima nharĩ za'ra ni:

— ãté ãsa hã ma we tãma 'mai'ãwisi ni, nima hawi.

³⁴ Tawamhã te Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re dasaihuri mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono di za. Tane, wa hã. We ãzatõrĩ'wa te te ããma ãrotizé hã te ãsina uwaimrami wamhã, ãma rowẽ di za. ãnhimiromhuri hã te tãma uprosi wamhã, ãma rowẽ di za duré. — ãne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

³⁵ Te duré wama rowasu'u:

— Daburu hã ma tô ãmadãã za'ra wa'wa. 'Madãã za'ra wa'aba wa, ma tô ãne ãrowasu'u za'ra wa'wa: “Zahadu romhã di, danho hã da te 're ãrãihãri za'ra mono zéb u hã. Maparane si'uiwa na a'amo hã ãma 're si'utõrĩ mono parip si, te za amnhõ hã da te 're 'rãihãri za'ra. Tawapsi dama romhuri ahã di za oto.” ãne te a norĩ wa'wa hã ãrowasu'u za'ra wa'wa. ãne, wa za wa hã aima rowasu'u za'ra wa'wa oto, waihu'u za'ra wa'aba da. Buru hã 'madãã za'ra wa'aba. ãhõta te we oto ai'aba'rẽ ni. Romhuture di oto, da te ãzaze za'ra zéb u hã. Aima romhuri ahã za'ra wa'aba di za, da te 're ãzaze za'ra mono zém na da hã. — ãne te wama siwasu'u, Zezusi hã.

³⁶ Te duré wama rowasu'u za'ra, ãne:

— Danho hã dama 're 'rãirẽ za'ra mono wapsi, te za da te 're 'rãihãri za'ra, buru tede'wai ma. Da te tãma 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're da'apawa'ãbã, buru tede'wa hã. Romhuri te te 're uprosi za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za oto, rob'rãihãri'wa norĩ ma hã. Robzuri'wa norĩ ma zama 're rowẽ za'ra mono di za. Tane wa hã buru tede'wa ne, wa za te tãma 're wa'ãbã za'ra, ãzadawa wasu'u'wa norĩ ma. Ta norĩ ma zama tãma 're rowẽ za'ra mono di za. E marĩ wa. Te te dama 're ãzadawa wasu'u

za'ra mono ré, da te 're ĭzaze za'ra mono wa. Duré dadâ'â âna hâiwa âma 're dasi'ubumroi u'âsi mono wa za, taha wa, tâma 're rowē za'ra mono di za.

³⁷⁻³⁸ Daburu na da te 're robzuri za'ra mono wamhã, te za duré da te 're 'râihâri za'ra. Tawamhã ni'wa hã te te rob're nherē, te te 'râihâri ô wamhã, te za wasu'u ni, âne: “Ô hã ma rob're 'rata. Tane nherē, te te 'râihâri ô di, si'uihã na. Ĩ'upana sô ĩromhuri'wa si ma ĩsimiromhuri hã uprosi.” Āne te za wasu'u ni. Tane ma tô aibã norĩ hã aiwana te te dama 're ĭwasu'u 'rata za'ra. Taha wa, te za oto da te 're ĭzaze za'ra, a norĩ wa'aba zama 're ĭzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono nherē, datēme te 're asatōrĩ za'ra wa'aba mono wamhã. — Āne Zezusi ma tô wama rowasu'u za'ra, ĩsiré 're wanomro mono wa.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã ahã na ma tô ĩtēme aihutu samaritanu norĩ hã, 'ri nho'ômo hawi. Pi'ô nhimirowasu'u hã da te saze sirômo za'ra wa, ma tô we ĩtēme aihutu ni. Āne 'ri tēme wisi wi, ma tô aré pi'ô hã dama rowasu'u: “Ô hã aibã hã uburé te 're ĩ'ab'manharĩ mono zé hã ma tô ĩma waihu'u.” Āne ma tô aré dama rowasu'u.

Tawamhã ĩtēme dasihutu wamhã, te âma ropti za'ra ni, a'â da'rata sãmra da. Taha wa, te syry na da'rata nhamra, 'ri nho'ômo âma. Tame sãmra ré, te bâdã hã maparane âma ne.

⁴¹ Taha wa, da'ahã na ma tô dasina umnhasi za'ra ni, dasi'uihã na ĩmreme hã da te wapari za'ra wa. Danho'reptui'wa na ma tô saze za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na hã.

⁴² Tawamhã te âne pi'ô ma nharĩ za'ra, pi'ô nhimirowasu'u wapari'wa norĩ hã:

— Asimirowasu'u hã wa te wapari za'ra wa, wa tô saze za'ra ni. Āhãna wasi'uihã na wa tô ĩmreme hã wapari za'ra ni. Taha wa, wa oto waihu'u za'ra ni, ô hã Danho'reptui'wa te 're mo. — Āne te samaritanu norĩ hã tâma nharĩ za'ra, pi'ô ma.

Zezusi hã, dama ĩpire zadawa zapari'wai 'ra te te ĩpesezé wasu'u

⁴³ Tame sãmra pari, te oto apã mo Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi u, Zezusi hã. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba'ré ni.

⁴⁴⁻⁴⁵ Zezusi hã ma tô âne nasi wama rowasu'u za'ra aré: “Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ĩrob âma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ si, ĩsimiroti na wazép sina sô 're datob'uzu za'ra mono ô di.” Āne Zezusi hã ma tô wama sina wasu'u za'ra aré. Taha wa, te apã mo, Darireza u. Apã wasihutu wamhã, ma tô dasima wē za'ra ni, da'rata 're sãmra mono da. E marĩ wa. Ta norĩ hã ma tô aihutu Zeruzarē u, Pascowa na datoĩ wa, dame si'rã'ôtô da. Tame ma tô âma 'madâ'â za'ra, Zezusi hã tiwaihu'u pese na te te ĩdapawaptobzém na. Taha wa, ma tô sô tatob'uzu za'ra ni, Darireza âma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã.

⁴⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tô apã wi, Cana na 'ri wa'ôtô nhisi u. Darireza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma, Cana hã. Tame ma tô Zezusi hã â na uwa 'ru 'rã wa'u ĩsé 'manha aré, te te 're ĩromhõsi mono na. Cana âma sãmra ré, ma tô aibã hã ĩtēme wi, Capana'u na 'ri nho'ômo nhisi hawi. Ta hã apito zadawa zapari'wa.

⁴⁷ Zezusihi wasu'u hã te te wapari sirômo wa, ma ĩtēme wi, ĩ'ra hã hãzé wa. Āne te dasima wasu'u za'ra ni: “Zudeza hawi ma tô Zezusi hã wi, Darireza u.” Tawamhã ĩtēme wisi wamhã, âne te ti'ra hã tâma wasu'u, wawa sina: “ĩ'ra hã hãzé ahã wa, wa we asô mo, ĩma pese da. Te za oto ĩwi dâra.”

⁴⁸ Tawamhã Zezusi te asa tâma tinha:

— E niha te za marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono zéb zarina si 're ĭzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁹ Taha wa, te asa tâma tinha, aibã hã:

— ĩ'ra hã ĩwi dâ'â ô ré, ĩsiré âma aimorĩ, ĩtēme.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Te za oto apâ aimo, ãtême. Ai'ra hã aiwi dâ'â õ di za. Rowẽ na te za aima 're mo. — ãne te tãma tinha, Zezusi hã.

Tawamhã ma aibã hã ti'ra na mreme zaze. Taha wa, te apâ mo, ti'ra u. Tane nherẽ, bātã na ti'ra u wisi sirõmo õ di. Misi ma a'â nhono. Awẽpsi te za wi, ti'ra u hã.

⁵¹ Tawamhã tãma ãromhuri'wa norĩ hã 'ri tẽme wisi õ ré, ma tã sina uzusi za'ra. Ma tã tãma rowasu'u za'ra, ãne:

— Ai'ra hã hãzé õ di. Rowẽ na te oto nhamra.

⁵² Taha wa, ma tã ãmama hã asa ãma sadanharĩ za'ra, ãne:

— E mame bātã na ma tã séptãrã.

Tawamhã te ãne asa tãma rowasu'u za'ra:

— Bãdã sipra wi ma tã tiwahã.

⁵³ Tawamhã ãmama te tãma rowasu'u za'ra oto:

— Tane tã. Ahãmhã bãdã sipra wi, ma tã Zezusi hã ãne ãma tinha: “Ai'ra hã aiwi dâ'â õ di za. Rowẽ na te za aima 're mo.” — ãne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusihi mreme na. Taha wa, ma tã Zezusi hã sazei pese, aibã hã. ãmro zama ma tã saze. Aihĩni ma tã saze za'ra Zezusi hã, ti'ra norĩ me. Tãma ãromhuri'wa norĩ zama ma duré saze za'ra.

⁵⁴ ãne Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ma tã tiwaihu'u pese na marĩ ãmanharĩ waihu'u'õ hã dama 'manha Zezusi hã, Zudeza hawi wisi wi. ãne dapawaptom na ma tã ãma sahu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono we te te ãsatõrĩ na, da te waihu'u za'ra da.

5

Zezusi hã aibã ãhi'rẽ te te ãpesezẽ wasu'u

¹ Tawamhã daro mono bã ma tã Zeruzarẽ ãma tasi'rã'õtõ ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma dawata za'ra da. Taha wa, ma tã Zeruzarẽ u dame mo Zezusi hã, dame ãma wata da. Wa norĩ hã wa ãsirẽ ai'aba'rẽ ni duré, ãsirẽ 're wanomro mono wa.

²⁻⁵ Tawamhã Zeruzarẽ ãma te aibã hã 're sãmra, ãhãzé ré hã. 38 na ma tã oto ãma tiwahu, tihãzé te te 're sépata mono ré hã. Ta hã te dame nomro, ãhãzé ré norĩ me, ãtob'a norĩ me, duré ãrãtẽire norĩ me, duré ãhi'rẽ norĩ me zama. Pu'u 'rata te ta norĩ hã 're simi'wara, pu'u wawẽ 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra ãma, pu hã. Tame 'ridawa hã pone'ẽrebã 'mazasizẽ hã. Wamremezẽm na Betezata na 'ridawa nhisi hã. Pu'u 'rata te uridi hã 're simasa, 5 na ãhãiba hã. Tame te da'ahã na 're danhimi'wara uriti wa, ãhãzé ré hã. Hãiwa ãma Danhib'apito uptabi ma romhuri'wa zõ, te dasina 're danhimipari za'ra. Ta hã te we 're ne hãiwa hawi, ã hã te te 're upi mono wa, 're ãsisasisi mono da. Tawamhã ni'wa hã ã sisasisi ré, te te ãsi'rai 'rada hã te za séptãrã.

⁶ Tawamhã Zezusi hã ma tã oto datẽme wi, ãhãzé ré norĩ u. Wisi wi, ma aibã hã tisã. Hãzé ré ãma ãwahub ahã na ma tã waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, te aibã ma tinha:

— E aséptã'ã da hã te asima ãwẽ.

⁷ Tawamhã aibã ma asa sada'ã:

— Apito, ni'wa hã hãimana õ di, 're ãsisasisi mono ré, ã'ãma ãsi'rai'wa da hã pu'u u. ãi ba atãma hãire nasi ãsi'rẽi mono ré, te nasi ãwana si'ra za'ra ni, ãi ba. — ãne te aibã hã Zezusihi ma siwasu'u.

⁸ Taha wa, ma tã Zezusi hã tãma tinha, ãne:

— Ma'ãpẽ, aiwahutu. Asa'warizẽ hã ãri, aimorĩ da oto.

⁹ Taha wa, ma awa'awi tipese, aibã hã. Pese wamhã, tiza'warizẽ hã ma tã ti'ã. Tawamhã para na te oto 're mo. ãne na hã sabadu na ma tã tiromhãiba, romhuri zahãrizẽm na.

¹⁰ Taha wa, ma tã zudezu norĩ nhib'apito norĩ hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ãhâimana u'âsi mono ma tô dama roti, da te 're romhuri za'ra mono tô da, sabadu na hã. A hã ãsimiroti 'madâ'â ãna te asa'warizé hã 're ã'â, romhuri zahârizém na hã.

¹¹ Taha wa, te aibâ hã asa tâma nharĩ za'ra:

— Aibâ hã ãpese'wa hã ma tô ãza'warizé hã ãma ti'ru. ãpara na oto 're ãmorĩ da, te duré ãma tinha.

¹² Tawamhã te sadanharĩ za'ra:

— E 'wa hã ma tô asa'warizé hã aima ti'ru. E 'wa hã ma tô duré aima tinha, aipara na 're aimorĩ da hã oto.

¹³ Taha wa, ma tô duré aibâ hã asa tâma nharĩ za'ra:

— Me. Te waihu'u ô di, wa hã. — ãne te tâma nharĩ za'ra. Zezusi hã te te pese pari, ãma sapa'a ô di. Da'ahâ wa, te awa'awi ãsiti mo. ãne wa, Zezusihi nhisi hã te te waihu'u ô di, aibâ hã.

¹⁴ Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 're, ma tô aibâ hã sôpêtê Zezusi hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma. Te te sôpêtê wamhã, ãne te aibâ ma tinha, Zezusi hã:

— Ma tô oto aséptâ, ãhãna hã. Taha wa, aiwasédé hã 're 'manharĩ mono ô di za oto, 're 'manharĩ u'âsi mono wa, marĩ ãwasété uptabi hã aima romhâimana ô'umnhasite. — ãne te tâma tinha.

¹⁵ Tawamhã aibâ te mo, dama ãpire norĩ u. ãne te tâma siwasu'u za'ra:

— ãpese'wa hã, wa tô waihu'u. Zezusi hã ma tô ãpese.

¹⁶ Taha wa, dama ãpire norĩ hã te oto sada tihâimana za'ra, romhuri zahârizém na te te pese wa, sabadu na.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô tâma nharĩ za'ra, ãne:

— ãmama hã te za te te 're da'apawaptob u'âsi. ãzama wa za duré te 're da'apawapto. — ãne te tâma siwasu'u za'ra.

¹⁸ Taha wa, te ãma sima roti za'ra, te te siwi wĩrĩ da, romhuri zahârizé hã ãsimiroti za'ra zarina, te te 'madâ'â ô wa, duré 'Re ãhâimana u'âsi mono hã Timama na te te wasu'u wa, aiwa ãwaihu'u pese zahuré na hã.

Zezusi hã, Timama zadawa para dama pire na 're ãhâimana mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré tâma nharĩ za'ra:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa hã ãsi'uihã na dama ã'manharĩ waihu'u'ô na te 're da'apawapto waihu'u mono ô di. ãmama zadawa para, wa tô te 're da'apawapto. ãmama hã tiwaihu'u pese na te te 're ãda'apawapto mono ne, wa tô te 're da'apawapto.

²⁰ Wa hã ã'ra wa, te te 're ãzawi pese. Ta hã ma tô ãpisutu, dama ã'manharĩ waihu'u'ô na te te 're ãda'apawapto mono ne, te duré 're da'apawapto mono da. Wa hã te 're da'apese mono wa, ma tô ã'ãma 're datob'uzu za'ra. Zahadu wapsi, ãmama te za duré ãma tinha, tiwaihu'u pese na te te 're da'apawapto mono zarina, te 're da'apawapto mono da. Tawamhã te za duré ã'ãma 're datob'uzu za'ra, ãwaihu'u pese uptabi wa.

²¹ 'Re dadâ'â za'ra mono wa, te ãmama hã ab're hawi te te 're da'ahâiwa'utu, apâ 're danomro u'âsi mono da. ãzama te ãsima 're ã'awé mono norĩ ma, wa za duré te 're anharĩ, apâ 're hâiwa'utu za'ra mono wa, 're nomro u'âsi mono da, wa hã ã'ra wa. Tawapsi te za da te 're ãwaihu'u za'ra, ãwaihu'u pese uptabi na.

²²⁻²³ ãmama hã 'râwi sipisutu ô di, ti'ai ãma dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé mono da. Taha da, ma tô ti'ra wa, ãpisutu. E marĩ da. ãma 're ãdawata za'ra mono ne, ãsine ãwaihu'u pese wa, ã'ãma zama 're dawata za'ra mono da. ã'ãma 're dawata za'ra mono ô wamhã, we ãzatõrĩ'wai ãma zama duré 're dawata za'ra mono ô di za, ãmama ãma.

24-25 — Īmreme hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, duré we ĭzatõrĩ'wa hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, te za tipẽ'ẽ na sina uwaimrami sirõmo za'ra, rowẽ na 're ĭdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã. 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhimihâzé hã te te sina 're waihu'u za'ra mono õ di za. Te za tipẽ'ẽ na ãma saprĩ sirõmo za'ra, dapẽ'ẽ 're, dadâ'â u'âsi 're ĭdahâimana za'ra mono zém hawi, dapẽ'ẽ 're rowẽ na 're ĭdahâimana u'âsi za'ra mono zéb u hã.

26 Īmama hã dapẽ'ẽ 're, dadâ'â ãna rowẽ na 're ĭdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa dama. Ī'ra wa, ma tô duré ĭpisutu, ĭzama 're ĭdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa na dama 're ĭhâimana mono da.

27 Ta hã ma tô duré ĭma tinha, ti'ai ãma dahâimanazéb zarina, te dama 're arowairébé mono da, ĩsadawa para wa hã ti'ai ãma dasiré ĭpodo hã 're ĭhâimana mono wa.

28-29 — Īmreme na atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za. Niwapsi te za 're ĭdadâ'â za'ra mono hã tahâiwa'utu za'ra ni. Īhârâ hã da te wapari za'ra wa, te za ab're hawi tawairébé ni. Tawamhã 're ĭnomro wẽ mono norĩ hã te za apâ hâiwa'utu za'ra, rowẽ u'âsi 're hâimana u'âsi za'ra mono da oto, 'Re ĭhâimana u'âsi mono 'rata. 'Re ĭnomro wasété mono norĩ zama, te za duré apâ hâiwa'utu za'ra, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhimihâzé hã te te sina 're waihu'u za'ra mono da.

ZeZusi hã, Timama zadawa para datẽme 're ĭmorĩzém na dama ĩsiwasu'uzé

30 — Īnhimipisutu zarina si, marĩ na te dama 're arowairébé mono õ di za. Īmama nhimipisutu zarina si, wa za ti'ai ãma 're ĭdahâimana za'ra mono zéb zarina, te dama 're arowairébé. Īnhimipisutu zarina, marĩ na te dama 're arowairébé mono da, te ĩsima 're da'awẽ mono õ di, wa hã. We ĭzatõrĩ'wa nhimipisutu zarina si, te dama 're arowairébé mono da, wa ĩsima te 're da'awẽ u'âsi. Taha wa, te dama 're arowairébé mono wamhã, te dama ãma upa za'ra õ di za. Duré ropipa hã 're ĭnomro wasété mono norĩ ma, te 're apisutu mono wamhã, te tãma ãma upa za'ra õ di za.

31 — Īsiwaprosi uptabi, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di. Ni'wa te te ĭzadawa waptob õ wamhã, áté te za ĭzadawa nhipese na ĩma 're ĭnharĩ za'ra wa'aba mo. Taha wa, ĩsiwaprosi uptabi, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di.

32 Īhâiba amo hã ma tô ĭzadawa wapto. Tô sena ma tô aima sina ĭwasu'u za'ra wa'wa. ãne na wa tô waihu'u.

33-37 — Á ro'ore hã te te dama rob'uiwẽ wamhã, dama rowẽ di. Tane Zuwã Batita hã ma tô simi'ẽ na te te dama 're sadawa wasu'u, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã. Tawamhã te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, dama rowẽ di. A norĩ wa'wa hã ma tô ĭtẽme ĭda'mazatõrĩ za'ra wa'wa, te te siwi sadanharĩ za'ra da, ĩsimirowasu'u na. Tô sena ĩsimirowasu'u hã. E marĩ da, wa ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, Zuwã Batita te te ĩ'ãma ĩrowasu'uzém na hã. 'Re ĭzaze za'ra wa'aba mono da, te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, wa ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩsimirowasu'u na hã ĩsina. Zuwã Batita hã ma tô mreime pire na te te dama 're ĭwasu'u wẽ. Mreime pire nherẽ, ti'ai ãma ĭpoto si, õ hã. Ti'ai ãma 're ĭpoto za'ra mono zô si, 're ĭnhimipari mono õ di, te te dama 're ĭwasu'u wẽ za'ra mono wa, da te 're ĭzaze za'ra mono da. E marĩ wa. Īmama hã te te dama 're ĭwasu'u wẽ mono wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã. Ta hã ma tô ĭpisutu, te te 're ĩromhõsi mono zarina, te 're da'apawapto mono da, we te te ĭzatõrĩ na da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono da. A norĩ wa'wa hã niwa atõmo na 'madâ'â za'ra wa'aba õ di, Īmama hã. Duré niwa aipo're na ĩmreme hã wapari za'ra wa'aba õ di.

38 Duré ĩmreme hã aipẽ'ẽ 're, 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, te te we atẽme ĭzatõrĩ za'ra wa'aba nherẽ, asina 're ĭ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di.

³⁹⁻⁴⁰ A norĩ wa'wa hã te ãne asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã wa wa te 're sōré u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme ui'ééré hã. Taha wa, wa za ãma wasina uwaimrami za'ra ni, 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã.” ãne te asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. Ta hã te ĩwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme ui'ééré hã. 'Re sōré u'âsi za'ra wa'aba mono nherē, asima 're ĩwē za'ra wa'aba mono ō di, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, wa aré aimã pisutu za'ra wa'wa, 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba da.

⁴¹ — Wa hã ĩ'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono ō di.

⁴² E marĩ wa. Te ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'aba wa, asimirosa'rata na. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono ō di.

⁴³ ĩzama asiwi 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mono ō di. ĩmama zadawa para we atēme ĩmorĩ za'ra wa'aba nherē, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō di. Áté te za ni'wam norĩ nhimirowasu'u si 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te we datēme 're satōrĩ za'ra mono ō nherē, ta norĩ hã.

⁴⁴ A norĩ wa'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aiwēsãmri za'ra wa'aba mono da, asima 're wē uptabi za'ra wa'aba mono ō di. Ma tô asima 're ĩdawē uptabi za'ra wa'aba mo, ti'ai ãma 're ĩdanomro mono si te te 're aiwēsãmri za'ra wa'aba mono da. E niha te za tawamhã, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Wa hã ĩ'ra nherē, áté asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono ō di za.

⁴⁵ E ĩmama ma, wa za aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō na. Mare di. Mozési hã te za tãma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō na, aimã ĩ'umnhasi za'ra wa'wa hã.

⁴⁶ Duréhã Mozési hã ma tô ĩwana ĩ'ãma rob'ui'ééré siro dama. Tane nherē, ĩsimi'ui'ééré hã sena na 're saze za'ra wa'aba mono ō di. 'Re saze za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁷ ĩ'ãma rob'ui'ééré hã sena na 're saze za'ra wa'aba mono ō wamhã, e niha te za tawamhã ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Áté ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ō di za. — ãne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ ma.

6

Zezusi hã da'ahã uptabi nherē, te te ĩda'asaihurizé wasu'u

Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô uba're na saprĩ, ĩsō'ōmo na. Darireza na danhipti'a nho'ōmo nhisi ãma, ĩsō'u hã. Tiberizadi na ĩsō'ōmo nhisi hãiba amo hã. Wa norĩ hã wa ĩsiré saprĩ za'ra ni, ĩsiré 're wanomro mono wa.

² Da'ahã na te duré ĩsarina ai'aba're ni. E marĩ wa. Tiwaihu'u pese na, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã te te dama ab'manharĩ wē mono wa, danho'a.

³ Tawamhã sa'a nhisi u, wa hãimo ai'aba're ni, Zezusihi siré. Sa'a nhisi ãma, wa oto ĩsiré asimro ni.

⁴ Romhuture di oto, zudezu norĩ te, dato hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb u hã, Pascowa na dato nhisi hã.

⁵ Tawamhã ĩtēme dasi'aba'rei wamhã, ma tô da'ab'madã, Zezusi hã. Da'ahã uptabi na te ĩtēme ai'aba're ni. Te te da'ab'madã'ã wamhã, Piripihĩ ma, te tĩna, ãne:

— E mame dasa hã te 're simi'wara, wa te dama ĩ'uipra za'ra da hã, aihĩni ãma dasaihuri da hã.

⁶ Taré ma sadawa pibu Piripi hã, 'rãwi te te sina roti sirōmo nherē, te te ĩda'apawaptobzéb da hã.

⁷ Taha wa, te Piripi hã asa tãma tĩna:

— Da'ahã uptabi wamhã, wa aré dasa na rob'uiprazé hã ahã uptabi nherē, uprosi za'ra ni, 200 na ĩhãiba nherē. Tane nherē, te aré da'ãma ai'utō, ĩ'u'ētē

wapu hã. Syry na dasa hã da te huri da nherẽ, aihĩni dasa hã da te huri ò di aré. — Æne Piripi te tãma tinha.

⁸⁻⁹ Taha wa, wa ĩsiré 're ĩwanomro mono hã misi Zezusihi ma 'manharĩ ni. Ædéré hã Sima Pedruhu no hã te tãma tinha, ãne:

— 'Watébrémi te, ĩ'u'ěté wapu hã te tihãiba, arozum ne u'ëne hã. 5 na ĩhãiba hã. Duré pe'a hã maparanere. Tawamhã ãne aihĩni dasaihuri ò di za. — Æne te Ædéré hã Zezusihi ma wasu'u.

¹⁰ Tawamhã ma tô Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra:

— Te za dama ĩnharĩ za'ra wa'wa, ti'ai wa, dasi'ubumro da. — Æne te wama nharĩ za'ra. Tame du hã sa'ěté di. Taha wa, ma tô ti'ai wa asimro ni. Da'ahâ uptabi di. Aibâ si, wa te wasiwi sa'rata wamhã, 5 miu na ĩhãiba hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi ma tô waibu, ĩ'u'ěté wapu hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da. Pe'a zama ma duré wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da. Tawamhã ĩ'u'ěté wapu hã umrore nherẽ, da'ãma si'utõrĩ ò di. Pe'a zama maparane nherẽ, da'ãma si'utõrĩ ò di. Taha wa, ma tô aihĩni dasa hã huri ni. Ma tô da te 'mahâpãrĩ, da'ãma si'utõrĩ ãna.

¹² Da te 'mahâpãrĩ mono wamhã, Zezusi hã te wama 'ru za'ra, apâ wa te ubumroi mono da, danho'rada hã taré simi'wara tô mono da.

¹³ Taha wa, wa tô apâ wa te ubumro za'ra. Si'õtõ wa, wa tô wa te sé. Si'õno hã ahâ di, danho'rata ré hã, wa te ĩ'ubumro za'ra hã ĩ'u'ěté wapu wẽ'ëi ré hã. 12 na si'õno hã.

¹⁴ ĩ'u'ěté wapu hã umrore nherẽ, da'ãma si'utõrĩ ò wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese wa, Zezusi hã. Tawamhã te ãne dasima rowasu'u za'ra ni, dasaihuri wẽ te:

— Tô sena ò hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, we datême ĩmorĩ zô 're ĩdanhimipari za'ra mono. Oto wa te wasiwi saprõni aba, ãma wanhib'apito za'ra da. — Æne te dasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã danhimiroti hã ma tô sina waihu'u. Taha wa, te siwaprosi sa'a nhisi u mo apâ, danhiti.

*Zezusi hã â nhisi baba ĩmorĩzé wasu'u
Mateusi 14.22-33; Marcusi 6.45-52*

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã mara simei wamhã, wa tô si'ra za'ra ni âi ba, uba're na wa te saprĩ za'ra da, zara u, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u. Robra di oto. Zahadu watême wisi za'ra ò di, Zezusi hã.

¹⁸ Tawamhã ma rowa'u hã wawi tiwatobro za'ra, rowa'u'u za'ëne hã. Taha wa, âsisasi hã sa'ěté di.

¹⁹ Wa norĩ si, wa tô wasiré sari za'ra ni uba're hã, Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ si. Sa'a hawi wasi'aba'rêi wamhã, â wa'wa u ma tô uba're hã waré tihãimana za'ra. 5 na ti'ai pibuzém na, wa tô oto wasina wapahâ za'ra ni, niha wamhã, até 6 na ti'ai pibuzém na. Tawamhã Zezusi hã wa tô wasiwi sãmri ni. Â nhisi baba te wei watême timorĩ za'ra, uba're u. Romhuture di oto. Wa te wasiwi sãmri wamhã, wa tãma wapẽ'ẽwara za'ra ni.

²⁰ Taha wa, Zezusi te wama si'mahârâ za'ra, ãne:

— Wa hã wa we atême ĩmorĩ 'wa. ĩma aipahi za'ra wa'aba tõ.

²¹ Tawamhã ãne wama si'mahârâ za'ra wa, tãma wapahi za'ra ãna, wa tô sô wahârâ za'ra ni, uba're u watême sébré za'ra da, wama rowẽ za'ra wa. Watême sébré za'ra wi, ma tô uba're hã â zadaré u sina ropto, wa te wasima ãma ĩrotizéb u.

Zezusihi zô ĩdanhoprézé wasu'u

²² Tawamhã da'ahâ na te waza'u asimro ni, ĩsõ'u zaihâ na bâtâ pusizém niwĩ. Taha wa, awẽmhã te ãne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Ahâmhá hã uba're hã misire te nomro, âmhã. Zezusihi siré 're ãnomro mono norĩ si ma tô asisi uba're wa, te te siré sari za'ra da. Zezusi hã ãsiré sébré za'ra ô di. E momo te bété mo. — Æne te tasisadhanharĩ za'ra ni.

²³ Tawamhá ni'wam norĩ hã ma tô uba're na datême saprĩ za'ra wawa'rãmi, zara u. Tiberizadi hawi ma tô datême saprĩ za'ra, 'ri nho'ômo hawi. Wanhib'apito hã 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma ãwatazéb u, ma tô ãma roptob za'ra, dasa hã da te ãhurizéb u.

²⁴ Tawamhá Zezusi hã sãmra ô wa, duré wa norĩ zama wasi'ubumroi ô wa, ma tô uba're wa, asisi ni, tisa te te ãhuri norĩ hã zara u te te ãma saprĩ za'ra da apã. Tawamhá Zezusihi zô danhopré da, ma tô uba're na saprĩ za'ra ni, Capana'u u.

Zezusi hã dasai uptabi na dama ãsiwasu'uzé

²⁵ Tawamhá Zezusi hã ma tô sãmri za'ra ni, Capana'u ãma ãsô'u zara niwĩ. Da te dasiwi sãmri wamhá, ãne te sadanharĩ za'ra ni:

— Rowahutu'wa, e niwa ma tô we aiwi, ãwa.

²⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, te we ãzô asôpré wa'aba mo. E marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'ô hã ãwaihu'u pese na te aima 'manharĩ za'ra wa'aba wa, ma tô ãwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono we te te ãzatôrĩ na. E taha wa, te we ãzô asôpré wa'aba mo. Mare di. Taré ã'u'êne hã 'mahãpãrĩ za'ra wa'aba mono wê te, te we ãzô asôpré wa'aba mo.

²⁷ Dasa hã dawí wasété su'u di. Taha wa, asa zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono ô di za. Dasa ne zô si, te za 're ãrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, wê na 're ãhâimana u'âsi mono ne zô si. Ta hã rowê u'âsi dadã'ã ãna 're ãdahãimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpoto wa, ma tô ãmama hã ãpisutu, ãsada para te dama 're anhomri mono da, rowê u'âsi 're ãdahãimana u'âsi za'ra mono zé hã.

²⁸ Tawamhá ma tô asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— E marĩ na ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te sima 're da'awê, te te sima 're ãwê mono zéb uwaibaba, wa te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono da. Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da.

²⁹ Tawamhá te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô we ãzatô, da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono da. Tawamhá asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono wamhá, te za tãma ãma 're ãuwaimrami za'ra wa'aba mo, te te sima 're ãwê mono zéb uwaibaba, 're ãzaze za'ra wa'aba mono wa.

³⁰⁻³¹ Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô te te 're huri mana na dasa nhisi hã. Æne ma tô daza'u ãma rob'ui'ére ãbaihá na, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã: “Ma tô te te dama 're anhomri, hãwa hawi dasazé hã.” A hã bété. E marĩ te za wanho'a duré wama ã'manha, dama ã'manharĩ waihu'u'ô hã, wa te ãma aiwaihu'u pese za'ra wa, wa te asaze za'ra da.

³² Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Mozési hã hãwa hawi te te dama 're anhomri mono ô di, dasazé hã. ãmama si hãwa hawi dasa nhomri'wa te 're hãimana, ate wa'aba da, dasai uptabi hã.

³³ Dasa hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhibzari hã hãwa hawi we ãmorĩ te wasu'u, dadã'ã ãna 're ãdahãimana u'âsi za'ra mono zé hã te te dama 're anhomri mono da. — Æne te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra.

³⁴ Tawamhá te asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Wama 're anhomri u'âsi mono, wasai uptabi hã.

³⁵ Taha wa, te Zezusi hã oto tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã dasai uptabi na, wa ĩsiwasu'u. Mra wa, dasa hã da te 're 'mahâpãrĩ za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono di za. 'Rubu wa, â hã da te 're âhuri mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono di za. Tane duré, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'etẽ za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono di za.

³⁶ A norĩ wa'wa hã ma tô ĩ'madâ'â za'ra wa'wa. Tane nherẽ, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di. ãne wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa aré.

³⁷ ĩmama ma tô da'apisutu, ĩnhib'a'uwẽ si 're danomro mono da. Ta norĩ si te za te te 're ĩzaze za'ra, te te ĩpisutu za'ra norĩ hã. Te te 're ĩzaze za'ra mono nherẽ, e wa za ĩsiwi te 're awẽ'õ. Mare di. Te ĩsiwi 're awẽ'õ mono õ di za.

³⁸ Wa hã hãiwa hawi wa wei mo. E marĩ da. E 'rãwi ĩnhimiroti si te ĩsima 're 'madâ'â mono da. Mare di. 'Rãwi ĩnhimiroti si te ĩsima 're 'madâ'â mono da, we ĩmorĩ õ di. We ĩzatõrĩ'wa nhimiroti si te 're 'madâ'â mono da, wa wei mo.

³⁹ E marĩ, ma tô te te sima 're wẽ, ĩmama hã. ĩzazei'wa norĩ te 're ab'madâ'â pese u'âsi mono wa, ĩte u'âsi 're nomro mono da, ma tô te te sima 're wẽ, ĩte da, te te ĩma 're apisutu sirõmo mono wa. Ma tô duré te te sima 're ĩwẽ, ĩzazei'wa norĩ na hã 're dâ'â za'ra mono wa, bõtã na te ahãiwa'utu da, apã 're hãimana u'âsi za'ra mono da oto, ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma.

⁴⁰ ĩmama ma tô duré te te sima 're da'awẽ, da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, rowẽ na 're dahãimana u'âsi za'ra mono da, hãiwa ãma. Tawamhã 're dâ'â za'ra mono wa, wa za bõtã na hãiwa'utu za'ra, ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma. — ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra.

⁴¹⁻⁴² Dasa hã hãiwa hawi we ĩmorĩ na siwasu'u wa, te ãne sima rowasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ hã:

— Oro hãiwa hawi wei morĩ za. Õ hã Zezusi, Zuzéhé 'ra. ĩna zama wama waihu'u pese za'ra di. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô'ã. Tane ĩma nharĩ za'ra wa'aba õ di za.

⁴⁴ Dasi'uihã na da te 're ĩzazei waihu'u za'ra mono õ di za. ĩmama si te za te te 're da'apisutu we ĩzatõrĩ'wa hã, da te 're ĩzaze za'ra mono da. Tawapsi te za da te 're ĩzaze za'ra. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono wa, wa za bõtã na ab're hawi da'ahãiwa'utu ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma, apã 're dahãimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁴⁵ Duréhã ma tô ãne na rob'ui'ééré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã: “Timreme te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã.” ãne ma tô ãma rob'ui'ééré. Tawamhã ĩmama, timreme te te dama 're awaihu'u mono wamhã, da te ãma 're sazei pese za'ra mono wamhã, ĩmreme na zama te za duré da te 're ĩzazei pese za'ra.

⁴⁶ ĩmama hã datõmo na da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di. ĩwétési wa tô te 're 'madâ'â, ĩhawi we ĩmorĩ wa.

⁴⁷ — Tawamhã Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, rowẽ u'âsi te za dadâ'â ãna 're dahãimana u'âsi za'ra hãiwa ãma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'rata. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

⁴⁸ Wa hã dasa na, wa ĩsiwasu'u, rowẽ na 're ĩdahãimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa, 're ĩmorĩ wa, dama.

⁴⁹ Wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô mana na te te 're huri. Tane nherẽ, dâ'â ãna 're hãimana u'âsi za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Ma tô tidâ'â za'ra.

⁵⁰ Hãiwa hawi dasa na 're dasihuri mono wamhã, rowẽ u'âsi te za dadâ'â ãna ĩ'rata 're dahãimana u'âsi za'ra, hãiwa ãma.

⁵¹ Wa hã dasa na wa tô ĩsiwasu'u, hãiwa hawi we ĩmorĩ wa. Ni'wam norĩ hã ĩ'ãma 're saihuri u'âsi mono wamhã, te za dâ'â ãna 're hãimana u'âsi za'ra,

hâiwa âma. Taha da, wa za ĩhâiba hã dama tisõ, dazada ĩdâ'â da. — Āne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ ma.

⁵² Taha wa, te sima rowasu'u za'ra:

— E niha te za õ hã tihâiba hã wama sõmri za'ra, âma 're wasaihuri u'âsi mono da.

⁵³ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã ti'ai âma dasiré ĩpodo. ĩhâiba na 're asaihuri aba mono õ wamhã, duré ĩwapru, 're âhuri aba mono õ wamhã, rowẽ u'âsi ĩ'ãma 're anomro aba mono õ di za.

⁵⁴ ĩ'ãma 're dasaihuri mono wamhã, duré ĩwapru, da te 're âhuri mono wamhã, rowẽ u'âsi te za ĩ'ãma 're danomro. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono wa, wa za bātâ na ab're hawi da'ahâiwa'utu ti'a ĩsi'utõrízéb âma, apâ 're dahâimana u'âsi za'ra mono da.

⁵⁵ ĩhâiba hã dasai uptabi. Duré ĩwapru hã, â uptabi.

⁵⁶ ĩhâiba na 're dasaihuri mono wamhã, duré ĩwapru, da te 're âhuri mono wamhã, te za ĩsiré 're dahâimana u'âsi za'ra. Wa hã wa za duré ĩsiré 're ĩmorĩ u'âsi za'ra.

⁵⁷ ĩmama hã ma tô we ĩzatõ, 're ĩmorĩ u'â hã. Ta hã 're hâimana u'âsi mono wa, wa za duré wa hã 're ĩhâimana u'âsi. Taha wa, ĩ'ãma 're dasaihuri mono wamhã, te za ĩsine 're dahâimana u'âsi za'ra hâiwa âma, 're dadâ'â za'ra mono âna.

⁵⁸ Wa hã dasa na, wa tô ĩsiwasu'u, ĩmama, hâiwa hawi te te we dama ĩnhomri na. Wahi'rata norĩ hã ma tô duréhã hâiwa hawim na tisa hã te te 're huri. Tane nherẽ, dâ'â âna 're hâimana u'âsi za'ra mono õ di. Ma tô tidâ'â za'ra. ĩ'ãma 're dasaihuri mono wapsi, dadâ'â âna te za 're dahâimana u'âsi za'ra, hâiwa âma.

⁵⁹ Āne Zezusi ma tô tãma siwaihu'u za'ra, zudezu norĩ te, rowahutuzéb âma, Capana'u âma.

Zezusi hã tisiré norĩ te te sina ĩsadanharĩ za'ra zé wasu'u, za te te ĩrẽme za'ra zéb zõ

⁶⁰ Tawamhã Zezusihi nhimirowasu'u hã ma tô dame wapari za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã. Te te wapari za'ra wamhã, âne te ahâ na sima rowasu'u za'ra:

— ĩsimirowasu'u hã wama pire di, wa te âma ĩsaze za'ra zéb da hã.

⁶¹ Ta norĩ hã sima si te te rowasu'u za'ra nherẽ, ma tô ĩmreme hã sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, âne:

— E ĩmreme hã asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba wa, te za ĩrẽme za'ra wa'wa.

⁶² Wa hã ti'ai âma dasiré ĩpodo hã, apâ hâiwa u ĩmorĩ ré, ĩ'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, e niha te za tawamhã asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa.

⁶³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani si te za te te dama 're anhomri, dadâ'â âna 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã. Dasi'uihã na da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Marĩ na te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za ĩpẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri, 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã.

⁶⁴⁻⁶⁵ Āne, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, âne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba nherẽ, aihĩni ĩmreme na ĩzaze za'ra wa'aba õ di za, âté. Dasi'uihã na da te 're ĩzazei waihu'u za'ra mono õ di za. ĩmama si te te dama 're anharĩ mono wapsi, te za ĩmreme na da te 're ĩzaze za'ra. Āne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. — Āne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra. E marĩ wa. Da'ahâ na ĩsiré 're danomro mono nherẽ, aihĩni te te sazei uptabi za'ra õ wa. Ta norĩ hã tô senai õ na, ma tô Zezusi hã sina waihu'u za'ra. Duré te te dama ĩhâiba nhomri da hã ma tô sina waihu'u siro, Zezusi hã.

Taha wa, ma tô aré dama rowasu'u:

— Dasi'uihâ na da te 're ĩzaze za'ra mono õ di za. Īmama si te te dama 're anharĩ mono wapsi, te za da te 're ĩzaze za'ra. — Āne ma tô dama rowasu'u aré, da te waihu'u za'ra da.

⁶⁶ Tawamhã da'ahâ na oto ĩsiré 're danomro mono õ di, ĩsazei'wa norĩ hã. Īmreme te te wapari ze za'ra õ wa, ma tô oto rēme za'ra ni.

⁶⁷ Taha wa, te Zezusi hã wazadhanharĩ za'ra:

— E a norĩ wa'aba zama te za ĩrēme za'ra wa'wa. — Āne te wazadhanharĩ za'ra, 12 na wahâiba norĩ hã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã.

⁶⁸ Tawamhã Sima Pedruhu si te asa tãma tinha:

— Mare di. Wa te airēme za'ra õ di za. Wa te airēme za'ra wamhã, e 'wa tēme, wa za 're wanomro, rowasu'u wē hã wa te 're ĩwapari za'ra mono da hã. Aimreme si wama pire za'ra di. Aimreme na si da te 're asaze za'ra mono wamhã, rowē u'âsi te za ai'ãma 're danomro. Te za duré hãiwa ãma 're dadâ'â za'ra mono ãna 're dahâimana u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata.

⁶⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô we asatõ. Wa norĩ hã wa tô asaze za'ra ni. A hã 're aimorĩ wē uptabi di. Āne na wa tô aiwaihu'u za'ra ni. — Āne te Zezusihi ma tinha.

⁷⁰ Tawamhã Zezusi asa te wama nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã 12 na aihâiba za'ra wa'wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, misire Wa'uburé nhib'a'uwē te 're mo, asiré wa'aba. — Āne ma tô wama waihu'u za'ra.

⁷¹ Wa'uburé nhib'a'uwē hã te te wama wasu'u za'ra wamhã, Zudasi te wasu'u, Sima Icarizotihĩ 'ra hã. Ta hã 12 na Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ siré 're morĩ nherē, te za niwapsi dama hãiba nho, Zezusi hã.

7

Zezusi hã ĩsisãnwã norĩ, Zudeza u te te siwi ĩsatõrĩzé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã te datēme 're mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma si. Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma oto datēme 're morĩ õ di. E marĩ wa. Te te siwi wĩrĩ da, te te sima ãma roti za'ra wa, dama ĩpire norĩ hã. Taha wa, te oto ĩsiti 're timorĩ za'ra datēme si, Darireza ãma si.

² Romhuture di oto bådã hã dasi'rã'õtõzéb u hã, ãma ĩdasipo're pu'u za'ra da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩdanhimroi wē mono zém na a'ubuni wi, darop téb u.

³ Tawamhã ĩno norĩ hã te apã siwi satõ Zezusi hã, Zudeza u morĩ da. Āne te tãma nharĩ za'ra:

— Apã te za oto aimo, Zudeza u asazei'wa norĩ u, marĩ ĩwē hã dama ab'manharĩ ré, te te ãma ai'madã'ã za'ra da, asazei'wa norĩ hã.

⁴ Ni'wam norĩ hã te te sima 're dawē za'ra mono wamhã, dama marĩ 'manharĩ wē na da te 're waihu'u za'ra mono da, pi'uriwi ĩwē hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Sõ'awi te za te te dama 're ab'manharĩ. Taha wa, ma'ápé sõ'awi dama 're ab'manharĩ u'âsi mono za, da te ãma 're aiwaihu'u za'ra mono da. — Āne ma tô ĩno norĩ hã tãma waihu'u za'ra, Zezusihi ma.

⁵ Ta norĩ hã tidub'rada hã zahadu te te saze za'ra õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, we te te ĩsatõrĩ na Danho'reptui'wa da.

⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Zahadu bådã hã ĩwa waptã'ã õ di, ãma ĩmorĩzéb da hã. Niwam na ãma ai'aba'rēi wa'aba wamhã, aima rowē za'ra wa'aba di za.

⁷ Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Īwétési te da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari. E marĩ wa. Da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã te dama 're awaihu'u mono wa.

⁸ A norĩ wa'aba si te za ai'aba'rúi wa'wa, dasi'rā'õtōzéb u hã. Āhãna ĩmorĩ õ di za. Zahadu bâdâ hã ĩwa waptã'ã õ di, ãma ĩmorĩzéb da hã. — Āne Zezusi te tãma nharĩ za'ra.

⁹ Taha wa, te a'â nhamra Darireza ãma, Zezusi hã.

Zezusi hã dasi'rā'õtōzéb ãma ĩsãmrazé wasu'u

¹⁰ Tawamhã ĩno norĩ hã datozéb u si'aba'rúi za'u si, te oto Zezusi hã mo pi'uriwi.

¹¹ Dasi'rā'õtō wamhã, te sô rob'madâ'â za'ra, dama ĩpire norĩ hã. Te nasi sô anharĩ za'ra:

— E mahãta Zezusi hã. — Āne te nasi sô anharĩ za'ra.

¹² Dasi'rā'õtōzéb u ĩdasito mono norĩ hã te duré dasima rowasu'u za'ra ni. Misire damreme õ di ãma. Ni'wam norĩ hã te ãne dama rowasu'u za'ra:

— Ō hã te 're timorĩ wẽ, Zezusi hã.

Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Sadawa nhipse na te õ hã te te dama 're rowasu'u. — Āne te dama rowasu'u za'ra. Tawamhã ĩwasu'u na ãma dasisaze za'ra õ di.

¹³ Pi'uriwi te ãne dasima wasu'u za'ra ni, Zezusi hã. Sô'awi da te dasima rowasu'u za'ra õ di, dama ĩpire norĩ pipa te.

¹⁴ Tawamhã dasi'rā'õtō ré, ma tô Zezusi hã wĩ, 'ri za'ëtē u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu.

¹⁵ Tawamhã dama ĩpire norĩ hã ĩmreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. Āne te sima rowasu'u za'ra:

— Ō hã watēme 're zasi mono õ di, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti, wa te tãma 're waihu'u za'ra mono da. E niha ma tô waihu'u pese, te te dama 're ĩrowasu'u mono zéb da hã. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

¹⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— ĩsi'uihã na te dama 're rowasu'u mono õ di. 'Re ĩhãimana u'âsi mono, ma tô wẽ ĩzatõ, te dama 're rowasu'u mono da. Taha zadawa para, wa tô te dama 're rowasu'u.

¹⁷ E niha te za da te 're ĩwaihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti na si te dama 're ĩrowasu'u mono na hã, niha wamhã, ĩsi'uihã na ĩnhimiroti na si te dama 're ĩrowasu'u mono õ na hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti si, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te za da te ãma 're ĩwaihu'u za'ra.

¹⁸ Dasi'uihã na danhimirosa'rata na da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za sô 're simnhasi za'ra, mreme wẽ wa, ãma 're dawata za'ra mono zõ. Datēme dazatõrĩ'wai ãma si 're dawata za'ra mono da, da te dasima 're wẽ za'ra mono wamhã, tô sena na si danhimirowasu'u hã. Dazadawa nhipse õ di.

¹⁹ Duréhã Mozési hã ma tô aima sòmri za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti hã, aihĩ'rata norĩ wa'aba ma hã. Tane nherē, ĩsimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ di. E marĩ wa, te bété asima ĩwẽ za'ra wa'wa, asiwi ĩwĩrĩ aba da. — Āne te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

²⁰ Tawamhã ãne hã da te wapari za'ra wamhã, te asa tãma nharĩ za'ra ni:

— E 'wam norĩ hã ma tô bété sima aiwẽ za'ra, te te siwi aiwĩrĩ da. Wa'uburé te te aima nharĩ wa, te asimiza'rese ãna wama ĩnharĩ za'ra. — Āne te Zezusihi ma nharĩ za'ra ni.

²¹⁻²³ Tawamhã te Zezusi hã asa dama tinha:

— Misi dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã wẽ nherē, te dama 'manharĩ 'ru te, ma tô ĩ'ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Duréhã Mozési hã ma tô dama pisutu danhihãiwata nhihãrizé hã, ĩwana wahi'rata norĩ hã te te dama ĩpisutuzéb zarina. Taha wa, bâdâ te te ĩpisutuzém na te za aibã 'rare hã 're ĩsihãiwata nhihãri za'ra wa'aba mo, sabadu na. Āne na te za tãma ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, Mozési te te dama ĩpisutuzé hã. Tawamhã e marĩ da, ma bété ĩzada asahi za'ra wa'wa, romhuri zahãrizém na aibã te pese wa, sabadu na.

²⁴ Ma'āpé atōmo na dahâiba mana wawî, asiwi 're ĩda'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, asiwi 're dawē'ō za'ra wa'aba mono tō, ĩ'uwaibaba si 're dawaihu'u za'ra wa'aba mono da. — Āne Zezusi te dama tinha.

Zezusi hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na rowasu'u

²⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tō Zezusihi mreme hã wapari za'ra, Zeruzarē âma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã. Taha wa, te âne âma sima rowasu'u za'ra:

— Ni'wai âma te sima roti za'ra, te te siwi wĩrĩ da, wama ĩpire norĩ hã. Áté ō hã da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã.

²⁶ Ni'ã. Sō'awi te te dama 're rowasu'u mono nherē, da te tãma nharĩ za'ra ō di, rowahutu na te te sazâri da. E Danho'reptui'wa na ma tō siwi waihu'u za'ra, wama ĩpire norĩ hã.

²⁷ Danho'reptui'wa wei morĩ wamhã, ĩsa'ru hã dama waihu'u za'ra ō di za. Ōhō za'ru hã wama waihu'u pese za'ra di. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

²⁸ Tawamhã ma tō sina damreme waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, 'ri za'ētē 'wawî wa'ra 're, zahadu te te dama rowahutu ré, te âne da'mahã, mreme 'rãihã na:

— Oro asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba za. Oro ĩza'ru hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba za duré. Tō sena ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō di. ĩza'ru uptabi hã waihu'u za'ra wa'aba ō di duré. ĩsi'uihã na we ĩmorĩ ō di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, wa wei mo. Tō sena ĩsimiroti hã we ĩzatōrĩ'wa nhimiroti hã. Tane nherē, ta hã asiwi waihu'u za'ra wa'aba ō di.

²⁹ Wa hã ĩma waihu'u pese di we ĩzatōrĩ'wa hã, ĩhawi we ĩmorĩ wa. — Āne te Zezusi hã dama siwasu'u.

³⁰ Tawamhã ma tō duré sima âma roti za'ra, te te siwi âri da, dama ĩpire norĩ hã. Tane nherē, te te siwi âri ō di. E marĩ wa. Zahadu bâdâ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te âma ĩpisutuzé hã, ĩwa waptã'ã ō wa.

³¹ Tawamhã ta norĩ hã sada hâimana za'ra nherē, ma tō da'ahã na saze za'ra ni, Zezusi hã. Taha wa, te âne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã oto wei morĩ wamhã, e te za te te dama 're ab'manharĩ, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã, Zezusi te te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono nhipai u hã. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

Parisezu norĩ hã, Zezusihi zô te te ĩdazatōrĩ za'ra zé wasu'u

³² Tawamhã parisezu norĩ hã ma tō Zezusihi âma dawapari za'ra. Taha wa, ma tō sô da'mazatōrĩ za'ra, Zezusi hã te te siwi âri da, 'ri 'madâ'â'wa norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorōwa 'madâ'â'wa norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ĩpire norĩ me, ma tō sô satōrĩ za'ra, sasedoti ĩpire norĩ me.

³³ Tawamhã ĩtēme sihutu wamhã, Zezusi te tãma nharĩ za'ra:

— Syry na wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Taha pari, wa za apâ mo, we ĩzatōrĩ'wai u.

³⁴ ĩzô rob'madâ'â za'ra wa'aba nherē, asiwi ĩsãmri za'ra wa'aba ō di za. Nimomo wa za mo. Nimomo ĩmorĩ wamhã, âma ĩtēme 're anomro waihu'u aba mono ō di za. — Āne te tãma siwasu'u za'ra.

³⁵ Taha wa, te sima rowasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ hã:

— E momo te za bété mo, wa te wasiwi sãmri za'ra tō da hã. E darob amoi u te za mo, wasiré zudezu norĩ u deredu norĩ 'rata, 're ĩsi'ubumroi mono norĩ u. E tamomo te za oto mo, deredu norĩ rob'âma te te 're rowahutu mono da.

³⁶ Ma tō wama rowasu'u za'ra, wa te sô rob'madâ'â za'ra nherē, za wa te wasiwi ĩsãmri ō na hã. Ma tō duré wama rowasu'u za'ra, nimomo morĩ wamhã, za ĩtēme ĩwasihutu waihu'u ō na hã. Wa te wasiwi waihu'u za'ra ō di, te te wama ĩnharĩ za'ra zé hã. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

ZeZusi hã â u'âsi na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

³⁷ Tawamhã ĩrême ma dasi'rã'õtõ mono wa, ma tô ZeZusi hã hãwi za, te te dama rowahutu da, datozém na bâdâ ĩpire uptabi na. Āne te dama tinha:

— 'Rubu wamhã, ma'ãpé we ĩtême 're anomro aba mono za, â u'â hã te aima 're sômri za'ra wa'aba mono wa, 're âhuri aba mono da.

³⁸ Duréhã ma tô âne â u'âsi na rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã: “Â u'â hã 're sidototo u'âsi mono wamhã, dama rowézé hã te za dama 're hâimana u'âsi, ĩsipti hã. Tane Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, taha zarina te za rowě nhomri'wa hã dama 're hâimana za'ra.” Āne ma tô âma rob'ui'ééré, ĩbaihã na hã. — Āne te ZeZusi hã dama rowasu'u.

³⁹ Â u'â te te dama wasu'u wamhã, Tipě'ězani te wasu'u, ZeZusi hã. Niwapsi te za te te tãma 're anhomri, tizazei'wa norĩ ma. Dâ'â wa, hãwi'utu parip si, te za Tipě'ězani hã te te tãma 're anhomri.

ZeZusihi âma ĩdasisadanharĩ za'ra zé wasu'u

⁴⁰ Tawamhã ZeZusihi mreme, da te wapari za'ra wamhã, te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Tô sena õ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're ĩdanhimipari za'ra mono.

⁴¹ Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:

— Ô hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu.

Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:

— Oro õ hã Darireza hawi wei morĩ za. Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã Darireza hawi wei morĩ õ di za.

⁴² Danho'reptui'wa da hã apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. Berě âma te za, u, podo, tihirata za'ru âma, Dawihi za'ru âma. Āne duréhã ma tô âma rob'ui'ééré siro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴³ Taha wa, ĩwasu'u na dasisaze za'ra õ di.

⁴⁴ Ni'wam norĩ si te sima wě za'ra, te te siwi âri da. Tane nherě, te te siwi âri õ di.

Dama ĩpire norĩ hã, ZeZusi, Danho'reptui'wa na te te dame 're ĩsaze za'ra mono õ zé wasu'u

⁴⁵ Tawamhã ZeZusihi zô ĩsihutu norĩ hã te apâ ai'aba'ré, sasedoti ĩpire norĩ u, parisezu norĩ u zama. Ubana ĩtême sihutu wamhã, te sadanharĩ za'ra, âne:

— E marĩ da, we asiwi saprõni aba õ di, watême.

⁴⁶ Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Ni'wa te te âma wabzu õ di, ĩsimiroti wě na hã. Taha wa, wa te wasiwi âri õ di, wa te wei wasiwi saprõni da, atême za'ra wa'aba.

⁴⁷ Taha wa, te parisezu norĩ hã asa tãma nharĩ za'ra, âne:

— E niha a norĩ wa'aba zama ma tô ĩmreme hã dame ĩsaze za'ra wa'wa, tô sena te te dama 're rowasu'u mono newa.

⁴⁸ E Danho'reptui'wa na ma tô 'mazaze dama ĩpire hã, duré parisezu hã. Mare di. Ni'wa te te âma sazei õ di.

⁴⁹ Ô norĩ hã ma tô saze za'ra, tãma waihu'u pese za'ra õ wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ĩrob'ui'éérézé hã. Taha wa, te za õ norĩ hã te te siwi 're wě'õ pese za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. — Āne te parisezu norĩ hã 'ri za'etě 'madâ'â'wa norĩ ma nharĩ za'ra.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhã parisezu norĩ siré hã ma tô oto rowasu'u, Nicodemosi hã, ZeZusihi u aré ĩmorĩ hã barana. Āne te tãma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norĩ ma:

— E marĩ te te ĩ'manharĩ zô, wa te wasiwi waihu'u âna, wa za wasiwi wě'õ za'ra ni. E âne wahi'rada Mozési ma tô dama roti, 'Re ĩhâimana u'âsi mono

nhimiroti zarina. Mare di. Āne te te dama roti ō di. — Āne Nicodemosi te tāma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norī ma.

⁵² Taha wa, te duré asa tāma nharī za'ra:

— E a zama Darireza hawi we aimorī wa, te āne wama ĩwaihu'u za'ra. Darireza hawi te te 're da'azatōrī mono ō di, te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono da hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. ĩmreme ui'éré hā robaba di, āma. Ma'āpé sōré na za, āma ĩrob'ui'éré ō na waihu'u da. — Āne te tāma nharī za'ra, Nicodemosihi ma.

⁵³ Taha pari, tinhorōwa u te te ropé da, ma oto wairé.

8

Pi'ō hā aibā aimawi ré nomro wa, Zezusihi u da te dasiwi ĩsaprōnizé wasu'u

¹ Tawamhā Zezusihi me, wa ai'aba'ré ni, ētē 'rāihā u, Oriwera u.

² Awēmhā mararé, wa apā ai'aba'ré ni 'ri za'ētē u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. Wasihutu wamhā, 'ri 'wawi wa'ra u, wa asisi ni. Tamomo da'ahā na ma tō Zezusihi u ubumro ni. Tawamhā ma tō nhamra, te te dama rowahutu da, Zezusi hā.

³ Te te dama rowahutu ré, ma tō we ĩtēme aihutu, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norī hā, parisezu norī me. Pi'ō hā te we ĩtēme siwi saprō. Mro ré nherē, aibā aimawi ré nomro ré, da te 'madâ'â wa, te we ĩtēme siwi saprōni za'ra, niha ĩsimiroti hā te te āma waihu'u za'ra da. Tawamhā dawa'wa u ma tō siwi 'mazé pi'ō hā, Zezusihi nho're sab da.

⁴ Tawamhā Zezusi te siwi 'mahâ, āne:

— Rowahutu'wa, ā hā pi'ō hā mro ré nherē, aibā aimawi ré nomro ré, ma tō dasiwi 'madâ'â ni. Taha wa, wa we atēme wasiwi saprōni ni, asimiroti hā wa te āma waihu'u za'ra da.

⁵ Damro ré nherē, aibā aimawi ré 're danhimi'wara mono wa, ētē na da te dasiwi 're simroi mono da, ma tō te te dama 're a'ru, wahi'rada Mozési hā. A hā bété, e niha asimiroti hā pi'ōi āma hā. — Āne te siwi āma sadanha.

⁶ Mozésihi nhimiroti zarina te te dama 'rui ō wa, te te siwi wē'ō za'ra da, ma tō āne siwi āma sadanha. Tane nherē, Zezusi hā asa te te āma sada'ābā za'ra ō di. Ti'a zō ma tō aiwē'ē, tinhiptōmo na te te ui'éré da.

⁷ ĩmreme zō, te te nasi 'mahârâ za'ra wamhā, ma tō apā wahudu. Āne te tāma nharī za'ra:

— Ni'wa hā wasété āna 're morī wamhā, te za simrimi 'rata, ētē na.

⁸ Tawamhā ma tō duré aiwē'ē, ti'a zō te te ui'éré da.

⁹ Tawamhā ĩmreme te te wapari za'ra wamhā, dawana ĩhāiba prédub 'rata, uimrehēne ma tō watobro. ĩsa'u si te nasi wairé, misi si siwi ĩsaprōni'wa hā ĩmreme te te sina wapari za'ra wa, sisép te. Zezusi hā siwaprosi te oto za. Pi'ō si te dawa'wa za, Zezusihi nho're.

¹⁰ Tawamhā Zezusi hā ma tō apā wahudu. Pi'ō siwaprosi sa wa, te oto sadanha:

— E mahâta aiwasu'u'wa norī hā. E 'mazab ō di, te te dama ai'ru za'ra da, da te dasiwi aiwīrī da, aiwasédé hā te te ai'āma ĩsa'ra za'ra norī hā.

¹¹ Taha wa, te pi'ō hā asa tāma tinha:

— Maze di. Ni'wa hā sab ō di, te te dama ĩ'ru da, da te dasiwi ĩwīrī da.

Taha wa, Zezusi te duré asa tāma tinha:

— Tane tō. Wa hā te duré dama ai'rui ō di za, da te dasiwi aiwīrī da. Mo oto aimorī. Aiwasédé hā 'manharī na sahu ō di za. — Āne te pi'ōi ma tinha.

Zezusi hā dama rob'uiwē'wa na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹² Tawamhā Zezusi te duré dama tinha, āne:

— Wa hã dama rob'uiwẽ'wa na wa ĩsiwasu'u. ĩnhimiroti zarina 're danomro mono wamhã, dawasété na 're danomro mono õ di za, robra na. Rowa'a na si te za ĩ'ãma 're danomro u'ãsi, rowẽ na si.

¹³ Tawamhã parisezu norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Asiwaprosi wama asiwasu'u wamhã, tô sena wama asiwasu'u õ di.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa duré tãma nharĩ za'ra:

— Tane nherẽ, ĩsiwaprosi aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba nherẽ, tô sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Nima hawi we ĩmorĩzé hã waihu'u za'ra wa'aba õ di. ĩwétési, wa tô ĩsina waihu'u. Nimomo ĩmorĩzé hã duré waihu'u za'ra wa'aba õ di. ĩwétési wa tô ĩsina waihu'u siro. Taha wa, tô sena te ĩsina waihu'u pese wa, te za ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Danhimirosa'rata zarina si, te 're ĩdawaihu'u za'ra wa'aba mo, dawẽ na dawasété na zama. Tanei õ di, wa hã.

¹⁶ Tô sena, wa za te 're da'awaihu'u, dawẽ na dawasété na zama. ĩsiwaprosi te 're da'awaihu'u mono õ di za. We ĩzatõrĩ'wai me, wa za wa te 're da'awaihu'u, dawẽ na dawasété na zama.

¹⁷ Duréhã ma tô Mozési hã ãne na te te dama 're roti, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa para: “Ni'wa hã siwaprosi te te 're da'awasu'u mono wamhã, 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, ĩsimirowasu'u na. Siwaprosi wamhã, mreme wapure di. Maparane wapsi, 're ĩne wẽ hã ãma 're sisaze zahuré mono wamhã, te za ĩsimirowasu'u zahuré na 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Sahuré wamhã, mreme pire zahuré di.” ãne Mozésihi nhimiroti na rob'ui'ére hã.

¹⁸ Wa hã wa ĩsiwasu'u. We ĩzatõrĩ'wa hã te duré ĩwasu'u, ĩmama hã. Taha wa, ĩsiwaprosi ĩsiwasu'u õ wa, te za wamreme hã tô sena na 're ĩsaze za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Tawamhã parisezu norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E mahãta tawamhã, aimama.

Taha wa, ma tô duré Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— ĩmama te aima wasu'u za'ra wa'aba nherẽ, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ di. ĩmama zama, asiwi waihu'u za'ra wa'aba õ di. Tô sena ĩwaihu'u za'ra wa'aba 'wa'ãhã, ĩmama zama te aré ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁰ ãne te tãma rowasu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te te dama rowahutu ré. Rob'ui'prazé, da te 're ĩséme mono zéb 'rata sab ré, te ãne tãma rowasu'u za'ra. Taha wa, te te siwi âri ze za'ra nherẽ, te te siwi âri õ di, dama ĩpire norĩ hã. E marĩ wa. Zahadu bâdã hã ĩwa waptã'ã õ wa, te te sima ãma ĩrotizé hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

“E 'wa hã a hã,” ãne Zezusi da te dasiwi ĩsadanharĩ za'ra zé wasu'u

²¹ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma nharĩ za'ra, parisezu norĩ ma:

— Aihawi wa za ĩmorĩ za'ra wa'wa. Tawamhã aiwasété ré, te za 're atã'ã za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono ãna. Aiwasété ré, 're atã'ã za'ra wa'aba mono wamhã, nimomo ĩmorĩ wamhã, ĩzarina ãma 're anomro waihu'u aba mono õ di za.

— ãne te Zezusi tãma rowasu'u za'ra.

²² Taha wa, ma tô ãne sima rowasu'u za'ra:

— Õ hã ma tô wama nharĩ za'ra, nimomo morĩ wamhã, ĩsarina 're wanomro waihu'u mono õ di za. E 'rãwi siwĩrĩ da bâ, te ãne wama nharĩ za'ra. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

²³ Tawamhã ma tô Zezusi hã duré tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã ti'ai ãma si te 're anomro aba mo. Wa hã hãiwa hawi, wa wei mo. A norĩ wa'wa hã ti'ai ãma a'uwẽ te 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Tanei õ di, wa hã.

²⁴ A norĩ wa'wa hã aiwasété ré, te za 're atã'ã za'ra wa'aba mo. ãne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tawamhã wa hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba

zéb zarina, 're ĩhâimana mono na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ò wamhã, te za tô aiwasété ré 're atâ'â za'ra wa'aba mo. — Āne Zezusi ma tô tâma waihu'u za'ra.

²⁵ Tawamhã ma tô siwi sadanha:

— E 'wa hã bété, a hã.

Tawamhã ma duré âma sada'âbâ za'ra asa:

— Rowahutu na te dama âma 're ĩsâna'rata mono hawi, wa tô aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩhâimana mono zém na hã.

²⁶ Zahadu uburé marĩ hã te aima waihu'u za'ra wa'aba ò di, 're anomro wasété aba mono zém na hã. We ĩzatõrĩ'wa hã tô sena ma tô te te ĩma 're da'awaihu'u. Taha wa, duré wa hã te te ĩma 're ĩda'awaihu'u mono zéb zarina si, wa za te dama 're awaihu'u, ĩsine. — Āne ma tô Zezusi hã tâma rowasu'u za'ra.

²⁷ We tizatõrĩ'wa hã te te tâma wasu'u za'ra wamhã, Timama te wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Sõ'awi te te tâma rowasu'u za'ra ò wamhã, ĩmreme tâma pibu prã za'ra di, dama ĩpire norĩ ma.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hã duré tâma nharĩ za'ra, âne:

— Wa hã dasiré ĩpodo hã niwapsi te za asiwi ĩzasõmri za'ra wa'wa, hãwi ĩza'o da. Tawapsi te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ĩhâimana mono zém na hã. Te za duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩsi'uihã na te dama 're ĩrowasu'u mono ò na hã, ĩmama te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina si, te dama 're ĩrowasu'u mono na hã.

²⁹ We ĩzatõrĩ'wa hã te te ĩma 're ĩroti mono zéb zarina si, wa tô te tâma âma 're uwaĩmrami u'âsi. Taha wa, ĩ'rata te 're sãmra u'âsi. Te te 're ĩrême mono ò di. — Āne Zezusi ma tô tâma siwasu'u za'ra.

³⁰ Tawamhã ĩmreme hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô da'ahã na Danho'reptui'wa na saze za'ra ni.

Īsazei uptabi 'wa, za 're ĩdanomro mono zé wasu'u

³¹ Tawamhã Zezusi te tâma nharĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma hã:

— ĩmreme 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, ĩzazei uptabi 'wa, te za 're anomro aba mo.

³² Tawamhã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Ta hã tô sena uptabi. Taha zarina te za asõ'reptuzé hã asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, wada'uri âna si'uihã na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ne, rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. — Āne Zezusi te tâma rowasu'u za'ra.

³³ Tawamhã te duré asa tâma nharĩ za'ra, Zezusihi ma:

— Wa norĩ hã Abra'ãhã nhihudu, wa 're wanomro. Niwa dama romhuri'wa da, danhimi'uipra na 're wahâimana za'ra mono ò di. E niha wa za tawamhã wanho'reptuzé hã wasina wa te 're waihu'u za'ra.

³⁴ Tawamhã Zezusi asa te duré tâma nharĩ za'ra:

— Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasété na 're danomro u'âsi mono wamhã, dawasédé, da te 're sahâri waihu'u za'ra mono ò di za, danhimi'uipra norĩ hã titede'wai hawi 're ĩwairébé waihu'u mono ò ne.

³⁵ Apito ma, romhuri'wa norĩ hã, apito 'ra me, aiwab ò di. Apito 'ra, te za timama nhorõwa âma 're sãmra u'âsi, ĩ'ra wa. Tâma ĩromhuri'wa norĩ hã ĩsõrõwa âma 're si'ubumroi u'âsi mono ò di za.

³⁶ Wa hã wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na. Aiwasété hawi te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za rowẽ na ĩ'ãma 're anomro aba mo.

³⁷ A norĩ wa'wa hã Abra'ãhã nhihudu te 're anomro aba mo. Āne na ĩma aiwaihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane nherẽ, ĩsihudu nherẽ, ma tô asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'wa, asiwi ĩwĩrĩ za'ra wa'aba da. E marĩ wa. ĩnhimiroti hã taré asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa.

³⁸ Wa hã Īmama, te te ĩma 're ĩwaihū'u mono zéb zarina si, wa tô aima te 're waihū'u za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã aimama te te 're ĩ'aiwada'uri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. — Āne Zezusi te tãma nharĩ za'ra.

³⁹ Tawamhã Zezusihi ma, te duré asa nharĩ za'ra, āne:

— Wa norĩ hã, Abra'āhã nhihudu.

Tawamhã asa te duré Zezusi hã tãma nharĩ za'ra:

— Abra'āhã nhihudu uptabi 'wa'āhã, te aré 're anomro wẽ wa'aba mo, ĩsine.

⁴⁰ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi. Taha si, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, te te ĩma 're ĩ'awaihū'u mono zéb zarina. Tane nherẽ, ma tô ĩ'ãma asima ĩroti za'ra wa'wa, asiwi ĩwĩrĩ za'ra wa'aba da. Āne dama 're hâimana mono õ di, Abra'ā hã. A norĩ wa'wa hã aimama ne, te 're anomro aba mo. — Āne Zezusi te tãma nharĩ za'ra.

⁴¹ Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Misire Wamama hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã ĩ'ra uptabi, wa 're wahâimana za'ra.

⁴² Tawamhã Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Aimama za'ra wa'aba 'wa'āhã, te aré asiwi 're ĩzawĩ pese za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. ĩhawi we ĩmorĩ wa, atẽme za'ra wa'aba. ĩsi'uihã na we ĩmorĩ õ di. Ta hã ma tô we ĩzatõ.

⁴³ E niha aima waihū'u pese za'ra wa'aba õ di, ĩnhimirowasu'u hã. Wẽ nherẽ, aima wapari ze za'ra wa'aba õ wa, aima pibu prã za'ra wa'aba di.

⁴⁴⁻⁴⁵ Aimama za'ra wa'wa hã, Wa'uburé. A norĩ wa'wa hã ĩ'ra te 're anomro aba mo. Te te sima 're ĩwẽ mono zém na si, te asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mo, tãma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Ta hã dapoto na'rata hawi dapãrĩ'wa te 're mo. Sadawa nhipese u'âsi wa, tô sena te te dama 're rowasu'u mono õ di. Tizadawa nhipese na ma tô sãna'rata. Simirosa'rata wasété u'âsi wa, sadawa nhipese u'âsi di. Taha wa, ĩ'ra 're anomro aba mono wa, ĩnhimirowasu'u hã tô sena nherẽ, āma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di.

⁴⁶⁻⁴⁷ Tô sena na wa aima te 're wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherẽ, ĩnhimirowasu'u na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ si te za te te 're wapari pese za'ra, ĩsimiroti hã. A norĩ wa'wa hã ĩsib'a'uwẽ 're anomro aba mono õ di. Taha wa, ĩsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono õ di. — Āne Zezusi ma tô tãma waihū'u za'ra.

Zezusihi wasu'u, Abra'āhã wasu'u me

⁴⁸ Tawamhã dama ĩpire norĩ hã ma tô asa tãma nharĩ za'ra:

— A hã, samaritanu. Wa'uburé ré, 're aimorĩ wa, te asimiza'rese āna āne na hã wama ĩrowasu'u. Tô sena, wa tô nasi āne na aima nharĩ za'ra ni. — Āne te taré tãma nharĩ za'ra, Zezusihi ma.

⁴⁹ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're ĩmorĩ õ di. Wa hã ĩmreme wazép sina, wa ĩmama hã te aima 're wasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tazahã a norĩ wa'wa hã asiséb āna te āne ĩma ĩnharĩ wasété za'ra wa'wa.

⁵⁰ ĩ'ãma 're dawata za'ra mono zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ di, wa hã. Misire ma tô te te sima 're da'awẽ, ĩ'ãma 're dawata za'ra mono da. Tô ĩ'uwaibaba te te ĩ'ãma sima 're ĩda'awẽ mono zé hã.

⁵¹ Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. ĩnhimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, 're dadâ'â za'ra mono āna te za 're dahâimana u'âsi za'ra. — Āne te tãma rowasu'u za'ra.

⁵² Sõ'awi te te tãma rowasu'u za'ra õ wa, ĩmreme hã tãma pibu prã za'ra di. Taha wa, asa te duré Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— Wa'uburé ré, 're aimorĩ na, wama aiwaihu'u pese za'ra di oto. Wahi'rada Abra'ã hã ma tô dêrâ. Uburé 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zama ma duré tidâ'â za'ra. Tane nherẽ, ma tô ãnha, da te 're asaze za'ra mono wamhã, 're dadâ'â za'ra mono ãna, 're ãdahãimana u'âsi za'ra mono na hã.

⁵³ E Abra'ãhã nhipai u aipire bâ, te ãne wama ãnharĩ za'ra. Ma tô dêrâ, ta hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zama ma tô duré 're dâ'â za'ra. E 'wa hã bété, a hã. Ma'ãpé asina asimirosa'rata na wama waihu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da.

⁵⁴ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã, ãpire na ãsina 're ãwata mono õ di. ãpire na ãsina 're ãwata mono 'wa'ãhã, aré dama ãwapure di. ãmama si te ãpire na te te dama 're ãwasu'u. Ta hã Asib'apito na te 're ãsisi za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

⁵⁵ Tane nherẽ, Asib'apito na 're sisi za'ra wa'aba mono nherẽ, waihu'u za'ra wa'aba õ di. Taha wa, te taré Asib'apito na 're ãsisi za'ra wa'aba mo. Wa hã wa tô waihu'u, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Aima sô 're ãnhimrami za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, aré ãzadawa nhipese di wa hã, asine za'ra wa'aba. Tô sena wa tô waihu'u, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. ãsimiroti hã wa tô duré te 're 'madâ'â pese.

⁵⁶ Aihirata 'wa, Abra'ã hã ma tô ãwaihu'u siro, we datême ãmorizém na hã ti'ai u. Taha wa, Abra'ãhã ma, rowẽ di. Te 're to. — ãne Zezusi te tãma rowasu'u za'ra.

⁵⁷ Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra, dama ãpire norĩ hã:

— E niha ma tô Abra'ã hã ãwaihu, duréi pese dawi dâ'â nherẽ. Te aré ãne wama ãwasu'u za'ra, ai'ãma wahub ahã uptabi 'wa'ãhã. Zahadu a hã, ai'ãma wahub ahã õ di. 50 na zahadu ai'ãma wahub õ di. — ãne te Zezusihi ma, nharĩ za'ra.

⁵⁸ Taha wa, Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena, wa aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. Abra'ã hã poto õ ré, wa 're ãhãimana u'âsi. — ãne Zezusi ma tô tãma siwasu'u za'ra, dama ãpire norĩ ma.

⁵⁹ Tawamhã te te sadawa 'ru za'ra wa, ma ãne hã sada waibu za'ra, te te siwi ãma wĩri da. Tane nherẽ, te te siwi wĩri õ di, rob u watobro da, tiwi si'wahi za'ra wa, 'ri 'wawi wa'ra hawi.

9

Zezusi hã aibã ãpotozém hawi ãtob'a te te ãpesezé wasu'u

¹ Tawamhã morĩ ré, ma tô aibã hã tisã Zezusi hã, ãwaptã'ãzém hawi ãtob'a hã.

² ãsiré, wa te wasiwi sãmri za'ra wa, wa tô ãne wasiwi sadanharĩ ni:

— E marĩ wa, ma tob'a na waptãrã. E tiwasédé te te 'manharĩ wa, ma tob'a na waptãrã. E ãmama norĩ hã timro me tiwasédé te te 'manharĩ zahuré wa, ma ãra hã tob'a na waptãrã.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra:

— Mare di. Tiwasédé te te 'manharĩ õ di. ãmama norĩ zama, tiwasédé te te 'manharĩ zahuré õ di. Rowẽ na 're morĩ wa za, ma tob'a na podo, ãwaihu'u pese na da te waihu'u za'ra da, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

⁴ Ta hã ma tô we ãzatõ, dapawaptom na te tãma 're romhuri mono da. Rowa'a ré, te za da te 're romhuri za'ra. 'Re mara mono wa, da te 're romhuri waihu'u za'ra mono õ di. Tane rowẽ ré, wa za wa te tãma 're romhuri za'ra.

⁵ Tawamhã ti'ai ãma 're ãnhamra mono ré, dama rob'uiwẽ'wa ne, wa hã dama rowẽ nhomri'wa, wa 're ãhãimana. — ãne te wama siwasu'u.

⁶⁻⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô tizadaipro hã oto time ti'ai u, ti'a te te ãma wai'o da, te te ãma tomhã u'ré da. Tawamhã tinhiptõmo na ma tô sada a'ã. Te te ãma tomhã u'réi pari wamhã, te tãma tinha:

— Mo oto aimorĩ pu'u u, asitōmo upsō da, Siro'é na pu'u nhisi u. — Āne te satō. Siro'é na pu'u nhisi hã dazatōrĩ, te wasu'u.

Taha wa, te mo, sitōmo upsō da. Sitōmo upsōi wamhã, tōmo wē di oto aibã hã. Tawamhã te wei mo apã.

⁸ Tawamhã da te 'madã'ã za'ra wamhã, te dasima rowasu'u za'ra ni, ãne:

— E õ hã rob'uiprazém na te te 're da'awari mono da, 're ãsãmra mono. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni, ãsõrõwa 'rata 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã. Tob'a ré, te te siwi 're ã'madã'ã za'ra mono norĩ me, te ãne sima rowasu'u za'ra.

⁹ Tawamhã ni'wam norĩ hã te sima rowasu'u za'ra:

— Tô õ hã, tob'a na aré 're ãsãmra mono.

Ni'wam norĩ hã te duré sima rowasu'u za'ra:

— Mare di. Ta hãi õ di. Taré ãtob'a ne, õ hã.

Tawamhã te te sina dawapari wamhã, te oto dama sina wasu'u, tito pese'wa hã:

— Wa hã ãtob'a di aré tô.

¹⁰ Tawamhã te sadanharĩ za'ra:

— E niha ma tô atōmo wē.

¹¹ Taha wa, te asa tãma siwasu'u za'ra:

— Aibã hã ma tô tizadaipro na waza ti'a hã, te te ãma ãtomhã u'ré da, Zezusi na ãsisi hã. Pu'u u ãmorĩ da, te ãma rob'ru, ãsitōmo upsō da. Taha wa, wa tô mo. ãsitōmo upsōi wamhã, ãtōmo wē di oto. — Āne te aibã hã sina dama wasu'u.

¹² Tawamhã ma tô sô sadanharĩ za'ra:

— E mahãta tawamhã, Zezusi hã.

Tawamhã te asa tãma rowasu'u za'ra:

— Me. Wa hã te waihu'u õ di. — Āne te asa tãma rowasu'u za'ra, aibã hã.

Parisezu norĩ hã aibã ãtob'a, Zezusi te te ãpe, te te siwi ãsadanharĩzé wasu'u

¹³ Tawamhã parisezu norĩ u te siwi saprõ, aré tob'a na 're ãsãmra mono hã.

¹⁴ Romhuri zahãrizém na te ãtēme siwi saprõ, Zezusi hã tizadaipro na ti'a te te ãwazarizém na, duré te te ãto pesezém na, sabadu na.

¹⁵ Tawamhã te te ãtēme siwi ãwisi za'ra wamhã, te siwi sadanha, parisezu norĩ hã, niha te te ãto pesezéb zô. Tawamhã asa te tãma siwasu'u za'ra:

— Tizadaipro na ti'a hã te te ãwai'o na, ma tô ãtōmo u'ré. Taha pari, wa tô ãsitōmo upsō. Āhãna hã wa oto rob'madã'ã wē.

¹⁶ Tawamhã ni'wam norĩ si, te Zezusihi ma nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã:

— Õ hã sabadu na te te pese nherē, te te 'madã'ã pese õ di, romhuri zahãrizém na roti hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã we te te satōrĩ õ di. We te te satōrĩ 'wa'ãhã, te aré te te 're 'madã'ã pese, ãsimiroti hã. — Āne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

Tawamhã ãhãiba amo norĩ hã te rowasu'u za'ra duré:

— 'Re morĩ waseté 'wa'ãhã, aré waihu'u pese õ di, marĩ dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 'manharĩ da hã. — Āne Zezusihi ãma ma tô tasisada 'rãmi za'ra ni.

¹⁷ Taha wa, te duré siwi sadanha, parisezu norĩ hã:

— Õ hã te te ato pese nherē, e niha asimirosa'rada hã ãma hã.

Tawamhã ma tô duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Õ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. — Āne te tãma rowasu'u za'ra.

¹⁸ Tōmo wē u'ãsi, 're morĩ newamhã, te te ãto pesezém na ma tô wawã za'ra, dama ãpire norĩ hã. Taha wa, ma tô aibã mama zô tihãrã za'ra, te te ãma sadanharĩ za'ra da. ãna zô zama te tihãrã za'ra.

¹⁹⁻²¹ Tawamhã ãtēme simasisi zahuré wamhã, te ãma siwi sadanharĩ za'ra:

— E õ hã ai'ra. Ma tô dama ãwasu'u wa'wa, tob'a na ãwaptã'ã na. E niha ma ãhãna titōmo wē, tob'a nherē. Rob'madã'ã wē di oto.

Tawamhã ãmama te asa tãma nharĩ za'ra:

– Ta hã tô wa'ra, te 're mo. Tob'a na ma tô waptãrã. ãne na wama waihu'u pese di. Niha oto te te ãrob'madã'ã wẽ na wa te waihu'u õ di. Durẽ ãto pese'wa hã wa te waihu'u õ di. A norĩ wa'wa hã te za ã'ra hã asiwi ãsadanharĩ 'wa, ãto pese'wa zõ te te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Ma tô tiprẽdu oto. Si'uihã na te za aima siwasu'u za'ra wa'wa.

²² ãne ãmama te tãma nharĩ za'ra, dama ãpire norĩ mre me pipa te. ãne ma tô sima ãma roti za'ra arẽ: “Ni'wam norĩ hã Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na te te saze za'ra wamhã, wa za wa te tiwi 're rosawi za'ra, rowahutuzẽb u dame 're sisisi tõ mono da.” ãne na ma tô te te sima 're roti za'ra.

²³ Taha wa, te te tãma wasu'u za'ra õ di, ti'ra to pese'wa hã. ã'ra si te te siwi sadanharĩ za'ra da, ã'ra hã oto prẽdu wa, te ti'ra si tãma 'ru za'ra.

²⁴ Tawamhã parisezu norĩ hã te sõ tihãrã za'ra, te te ãto pese zõ, apã ãtẽme sãbrẽ za'ra da. ãtẽme sãbrẽ za'ra wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

– Zezusi hã 're morĩ wasẽtẽ di. ãne wama waihu'u pese za'ra di. Ma'ãpẽ 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma si aiwata, taha si te te ato pese wa.

²⁵ Tawamhã ma tô asa tãma nharĩ za'ra:

– ãtẽ tô sena 're morĩ wasẽtẽ di, Zezusi hã. ãtẽ 're morĩ wẽ di. Wa hã te waihu'u õ di. ãtõmo wẽ zẽp si, wa tô ãsina waihu'u. ãtob'a u'ãsi, wa arẽ 're ãnhamra. ãhãna ãtõmo wẽ di oto. – ãne te tãma siwasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

²⁶ Tawamhã asa te te ãto pese ma, te nharĩ za'ra:

– E niha ma tô ato pese.

²⁷ Taha wa, te aibã hã asa durẽ tãma nharĩ za'ra:

– Wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa arẽ. Tane nherẽ, ãma ãwapari ze za'ra wa'aba õ di. E marĩ da, wa za bẽtẽ aima ãsiwasu'u na sahu za'ra wa'wa. E Zezusi hã saze za'ra wa'aba da bã, wa za ãsiwasu'u na aima sahu za'ra wa'wa.

– ãne te tãma nharĩ za'ra.

²⁸ Tawamhã te te sadawa 'ru za'ra wa, te asa tãma nharĩ za'ra:

– A hã ãsazei'wa, te 're aimo. Wa norĩ hã Mozãsihi zazei'wa, wa 're wanomro.

²⁹ 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô Mozãsihi ma pisutu, ãsada wa para datẽme 're morĩ da. ãne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã. Õ hã bẽtẽ, Zezusi hã e ma hawi te wei mo. Wa norĩ hã ãne na hã wa te waihu'u za'ra õ di.

³⁰ Tawamhã te durẽ asa tãma nharĩ za'ra:

– E niha bẽtẽ, Zezusi te te ãto pese nherẽ, waihu'u za'ra wa'aba õ di, we ãsatõrĩ'wa hã.

³¹ Ni'wa hã 're morĩ wasẽtẽ wamhã, ãmre me te te 're wapari mono õ di za, te te tãma ãma 're a'uwa imrami mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Ni'wa hã ãsimiroti te te 're 'madã'ã pese mono wamhã, te za ãmre me hã te te 're wapari u'ãsi, te te tãma ãma 're uwa imrami u'ãsi mono da. ãne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã.

³² Ropoto na'rata hawi 're datob'a za'ra mono wa, ni'wa hã te te 're da'ato pese mono õ di. ãwasu'u hã robaba di arẽ.

³³ Õ hã aibã hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hawi wei morĩ õ 'wa'ãhã, arẽ ãto pese õ di. Tãma waihu'u õ di arẽ. – ãne te tãma nharĩ za'ra.

³⁴ Tawamhã parisezu norĩ, te asa tãma nharĩ za'ra:

– Aiwasẽtẽ rẽ, ma tô ana dub're asa'ẽ. Taha wa, ma tô atob'a na aipo. E niha te bẽtẽ wama ãrowasu'u za'ra, aiwasẽtẽ nherẽ. Mo oto aimorĩ. Rowahutuzẽb u dame 're azasi mono õ di za oto. – ãne Zezusi te te ãto pese ma, te nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã.

Sõ'awib õ nherẽ, Zezusi hã datob'a na tizazei'õ'wa norĩ ãma ãsimirẽ'ẽzẽ wasu'u

³⁵ Tawamhã te te ãto pese wi, te te tiwi ãrosawi za'ra zé hã ma tô wapa, Zezusi hã. Taha wa, te sô rob'madã, tinhimito pese zô. Te te sãmri wamhã, te tãma tinha:

— E dasiré ãpodo hã, ma tô ãsaze.

³⁶ Tawamhã asa te Zezusihi ma tinha:

— E 'wa hã dasiré ãpodo. Ma'ãpé ãma wasu'u na, te waihu'u da, duré te saze da.

³⁷ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha:

— Wa hã dasiré ãpodo, ã'madã hã wa aima ãsiwasu'u.

³⁸ Tawamhã ma tô aibã hã Zezusihi ma tinha:

— Apito, wa za oto asaze.

Taha wa, hi'rãtitô ma tô tãma nhamra, Zezusihi ãma wata da.

³⁹ Tawamhã Zezusi te dama tinha:

— Ti'ai u, wa we datême mo, te da'ãma 're arowairébé mono da. E marĩ da. Tipê'ê 're, tob'a na 're ãsiwaihu'u za'ra mono norĩ hã tob'a ãna oto 're nomro mono da, duré tipê'ê 're, tob'a ô na taré 're ãsi'madã'ã za'ra mono norĩ hã tob'a u'ãsi 're nomro mono da. — ãne Zezusi ma tô dama rowasu'u.

⁴⁰ Tawamhã parisezu norĩ ã'rata ãsimasa, te tãma nharĩ za'ra:

— Wa norĩ hã bété. E wapê'ê 're, watob'a na wa 're wanomro. E wa norĩ hã te ãwasu'u za'ra.

⁴¹ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— Aipê'ê 're, atob'a na 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, te te 're aiwê'ô za'ra wa'aba mono ô di aré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Tawamhã aipê'ê 're, atob'a ô na 'rãwi 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, te za te te 're aiwê'ô za'ra wa'wa. — ãne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

10

Pone'ërebã 'madã'ã'wa na, Zezusi hã te te sina ãsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te duré pone'ërebã tede'wai wasu'u hã dama wasu'u. ãne te dama wasu'u:

— Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, pone'ërebã tede'wai wasu'u na. Pone'ërebã hã wa'ra 're, 're simi'wara mono wamhã, ãsimisaihuri hã 'ridawa u, sô 're sisisi mono ô di. Wa'ra na si te za sô 're sarôtô za'ra.

² ãtède'wa si te za 'ridawa u sô 're ne, 're zasi mono da, wa'ra 're.

³ Ta hã 'ridawa u, sô 're simasisi mono wamhã, te za te tãma 're 'ridawa, 'ridawa 'madã'ã'wa hã. Sô 're simasisi mono wamhã, ãmreme te za waihu'u za'ra, pone'ërebã hã. ãsisi mono bã, te za sitême sô 're hãrã, rob u te te 're sani za'ra mono da.

⁴ Tinhimizama hã rob u te te 're simroi mono wamhã, ãsôwa te za 're ne. Titede'wai mreme te te waihu'u pese za'ra wa, te za ãsarina 're nomro, ãsimizama hã.

⁵ Pone'ërebã tede'wai upana nherê, e te za dazarina 're nomro. Mare di. 'Re nomro mono ô di za, dazarina. Te za tiwi 're sisa're, ãmreme te te 're waihu'u za'ra mono ô wa. — ãne Zezusi, ma tô dama rowasu'u, pone'ërebã tede'wai wasu'u na.

⁶ Tane nherê, marĩ te te ãwasu'u hã da te waihu'u za'ra ô di.

Zezusi hã 'ridawa na te te sina ãsimiré'ézé wasu'u

⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— Tô sena wa za aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã wa 'ridawa na ãsina simiré'é, pone'ërebã 'mazasizém na wa'ra u.

⁸ Pone'ërebã hã, titede'wai upana norĩ mreme hã te te 're wapari za'ra mono ô di za, ãsipsaihuri norĩ mreme hã, danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ mreme hã. Tane 'Re ãhãimana u'ãsi mono zazei uptabi 'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra

mono õ di za, aimawi te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ mreme hã, ĩwana datẽme 're ĩnomro mono norĩ mreme hã.

⁹ Wa hã, 'ridawa na wa tũ ĩsina simiré'é, ĩsiwaprosi Danho'reptui'wai wa. 'Ridawa na te za wa'ra u 're sisisi, pone'ẽrebã hã. 'Re sisisi mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Tane, da te 're ĩzaze za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono di za, wa hã te 're da'anho'reptui u'ãsi mono wa. Wa'ra hawi, te za pone'ẽrebã hã tisa zũ 're wairébé. ĩsa zũ, tiwi 're rowaptã'ã za'ra mono õ nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Tane ĩzazei'wa norĩ wi, ĩwẽ zũ tiwi 're rowaptã'ã za'ra mono õ di za.

¹⁰ E marĩ da, te ĩsimisaihuri norĩ hã wa'ra u 're sisisi. Pone'ẽrebã zũ te 're nomro, te te dawĩ 're waibui mono wa, te te dawĩ 're simroi mono da. Taneĩ õ di, wa hã. Wa hã wa tũ we datẽme mo, robzei u'ãsi ĩãma 're danomro mono da, duré 're dadã'ã za'ra mono ãna, 're dasi'ubumroi u'ãsi mono da, hãiwa ãma.

Zezusi hã pone'ẽrebã tede'wa na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹¹ — Wa hã pone'ẽrebã tede'wa na, wa ĩsina simiré'é, tinhimizama te te 're ĩ'azawi pese mono na. E marĩ wa. ĩsisawi ãna, ĩzazei'wa norĩ zada, ĩdã'ã wa za, te 're anho'reptui mono da.

¹² Tite wa, te te 're azawi pese, tinhimizama hã, pone'ẽrebã tede'wa hã. Tãma ĩromhuri'wa hã tite õ wa, te te 're azawi pese mono õ di. Taré rob'uiprazéb zũ si, te te 're romhuri. Robzahi hã we sũ morĩ wamhã, te za tiwĩ wara. Pone'ẽrebã, te za rẽme za'ra. Taha wa, te za 'mai'ã, robzahi hã. Te te 'mai'ãri wamhã, te za ãma ropé.

¹³ E marĩ wa, te za tiwĩ wara, romhuri'wa hã. ĩtede'wai õ wa, te za tiwĩ wara, te te 're azawi pese mono õ wa.

¹⁴⁻¹⁵ Wa hã pone'ẽrebã tede'wa, ĩsimizawi pese na, wa tũ ĩsina simiré'é, ĩzazei'wa norĩ te 're azawi pese mono wa. ĩmama hã ma tũ ĩwaihu'u, ti'ra na. Wa hã wa duré õ hã waihu'u, ĩmama na. Tane duré ĩzazei'wa norĩ hã wa tũ te 're awaihu'u u'ãsi, ĩnhib'a'uwẽ na. ĩzazei'wa norĩ hã ma tũ duré ĩwaihu'u za'ra, tinhib'apito na. Tã norĩ zada, wa za ĩsisawi ãna dãrã, te 're anho'reptui mono da.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã te duré 're nomro, ĩnhib'a'uwẽ 're hãimana za'ra mono da hã. Ta norĩ ãma, wa za pone'ẽrebã nã simiré'é za'ra, ĩnhimiwa'ra 're, 're ĩsi'ubumroi mono õ na hã. Ta norĩ zama wa za ĩsitẽme ubumro. Tawamhã te za ĩmreme hã te te 're wapari pese za'ra. Pone'ẽrebã norĩ hã maparane danhimi'ubumro hã siré oto 're ĩsi'ubumroi mono ne, te za simisutu ĩnhib'a'uwẽ 're nomro, misi ĩ'madã'ã'wa, tãma 're ĩhãimana za'ra mono wa za.

¹⁷ — Taha wa, ĩmama te te 're ĩzawi pese, ĩsisawi ãna, sada ĩdã'ã za'ra wa za, apã ĩhãiwa'utu pari, 're ĩmorĩ u'ãsi da.

¹⁸ Dasi'uihã na da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã mare di. ĩsi'uihã na, wa za dãrã, dazada. Wa za duré hãiwa'udu, ĩsi'uihã na. ãne wa za 'manha, ĩmama te te ĩma ĩpisutuzéb zarina. — ãne Zezusi te dama siwasu'u.

¹⁹⁻²¹ Tawamhã ĩmreme, te te wapari za'ra wamhã, ma tũ ni'wam norĩ hã dama rowasu'u za'ra, ãne:

— Wa'uburé ré, 're morĩ wa, te ãne simiza'rese ãna wama siwasu'u. E marĩ da, te za bété ĩmreme hã ĩwapari za'ra wa'wa.

Tawamhã ni'wam norĩ hã te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're morĩ 'wa'ãhã, aré mreme wẽ õ di. Mreme wẽ di, õ hã. E wa'uburé, ma tũ pawapto, ĩtob'a te te ĩto pese da hã. Mare di. Ta hã waihu'u õ di. — ãne Zezusi hã ãma ma tũ tasisada'rãmi za'ra ni.

Zudezu norĩ hã, Zezusi te te siwi ĩwẽõ za'ra zé wasu'u

²²⁻²³ Tawamhã wasiré zudezu norĩ hã daro mono bã ma tũ duré si'rã'õtõ, Zeruzarẽ ãma, 're ĩhãimana u'ãsi mono ãna dawata za'ra da. E marĩ wa. Apã

'ri za'ēne hã te te tãma pisutu za'ra wē te, ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hã ma tô tasi'rã'õtô ni, bádâ dama ĩpire na, ãma dasipo're pu'u za'ra da, rowa'u'u wahâ, 're sa'wari mono ré. Tawamhã Zezusihi me, wa ai'aba'ré ni, 'ri za'ētē u. 'Ri 'wawi wa'ra wa'wai baba, wa 're wanomro, Apito Saromahã nhib'uriti na uriti nhisi wa'wai baba.

²⁴ Tamomo ma tô ĩtēme si'rã'õtô, dama ĩpire norĩ hã, Zezusihi u. Tawamhã te tãma nharĩ za'ra:

— E niwa te za wama asiwasu'u za'ra. Wama asiwasu'u za'ra zéb zô, wanhimipari wa'a za'ra di. A hã, tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aipisutu wamhã, ma'ãpé sô'awi wama asiwasu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da. — ãne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa tô aima ĩsiwasu'u pari za'ra wa'wa. Tane nherē, ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ô di. ĩmama zadawa para, wa tô marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te dama 're ab'manharĩ wē, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono da.

²⁶ Tane nherē, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono ô di, ĩnhib'a'uwē 're anomro aba mono ô wa.

²⁷ ĩnhib'a'uwē si te za ĩmreme hã te te 're wapari pese za'ra. Pone'ērebâ tede'wa, tinhimizama hã te te 're ĩ'awaihu'u mono ne, wa tô ĩnhib'a'uwē norĩ hã waihu'u za'ra. Ta norĩ si te za ĩnhimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra.

²⁸ Ta norĩ ma, wa za pisutu za'ra, 're dâ'â za'ra mono ãna, 're hâimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata. Ni'wa hã te te ĩwi 're waibui mono ô di za, ĩzazei'wa norĩ hã.

²⁹ ĩmama, ma tô ĩma pisutu za'ra, ĩnhib'a'uwē si 're nomro mono da. Ta hã danhipai u, uburé dama pire di, ĩmama hã. Uburé marĩ ma, pire di, hâiwa ãma ti'ai ãma zama. Taha wa, ni'wa hã te te tiwi 're waibui waihu'u mono ô di za.

³⁰ Wa norĩ hã aiwa wawaihu'u pese di, ĩmama me. — ãne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ ma.

³¹ Tawamhã ta norĩ hã ma duré ēne hã sada waibu, te te ãma siwi wĩrĩ da.

³² Taha wa, te Zezusi hã duré tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã ĩmama te te ĩma ĩpisutuzéb zarina, wa tô marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô na te 're da'apawaptob u'âsi. E ma hã ĩnhimipawaptobzé hã aima wē za'ra wa'aba ô wa, te za asiwi ĩwĩrĩ 'wa, ētē na. Ma'ãpé, ĩma waihu'u za'ra wa'aba.

³³ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— 'Re da'apawapto mono wa, wa te wasiwi aiwĩrĩ ô di za. Aimreme wasété wa, wa za wasiwi aiwĩrĩ ni. Ti'ai ãma aipoto nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono me, aiwa aiwaihu'u pese aba na asiwasu'u wa, wa za wasiwi aiwĩrĩ ni, aimreme wasété wa.

³⁴⁻³⁶ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— E ĩ'ra na ĩsiwasu'u wa, ma tô ĩmreme hã asiwi ĩwē'ô za'ra wa'wa. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô tinhimiroti hã te te dama 're awaihu'u, da te dasima ãma 're roti za'ra mono da. Ti'ra na ma tô roti'wa norĩ hã te te 're sisi za'ra. ãne ma tô ĩbaihã na ãma rob'ui'ééré, ĩsadawa wasu'u'wa hã. Tô sena, ĩmreme ui'ééré hã. Roti'wa norĩ hã, ti'ra na te te 're sisi za'ra mono wamhã, e wa hã ĩmreme wē'ôre di, ĩ'ra na ĩsiwasu'u wamhã, ti'ai u we te te ĩzatõrĩ nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

³⁷⁻³⁸ ĩmama hã tiwaihu'u pese na, te te 're da'apawapto. ĩzama, wa tô ĩsine te 're da'apawapto. Taha wa, te za ĩ'ra na ĩwaihu'u za'ra wa'wa. ĩsine, te 're da'apawapto mono ô wamhã, ĩ'ra na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ô di za. ĩ'ra na wa tô aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherē, ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono ô di. Taha wa, ĩmama hã tiwaihu'u pese na te te 're ĩda'apawapto mono ne, te 're da'apawapto mono nherē, te za ĩ'ra

na 're ĭzaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za ĭwaihu'u za'ra wa'wa, ĭ'ãma 're ĭhãimana mono na, ĭmama hã. Te za duré ĭwaihu'u za'ra wa'wa, ĭmama ãma 're ĭhãimana mono na. — ãne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã ma tô duré sima wê za'ra, te te siwi âri da, dama ĭpire norĩ hã. Tane nherê, tiwi simani za'ra wa, te te siwi âri za'ra ô di.

⁴⁰ Tawamhã apã ma tô mo, Zodã pa u Zezusi hã. ĭsiré, wa ai'aba'ré ni. Tawamhã wasihutu wi, wa saprĩ za'ra ni, zara u. Zuwã Batita hã â dawabzuri te te dama 're ĭ'ab'manharĩ 'rata mono zéb u, wa saprĩ za'ra ni. Tame te a'ã nhamra, Zezusi hã.

⁴¹ Tame sãmra ré, te da'ahã na nasi ĭtême aihutu ni. Nasi ĭtême dasihutu wamhã, ãne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Zuwã Batita hã, ĭmreme na da te 're saze za'ra mono da, marĩ dama ĭ'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharĩ mono ô di. Tane nherê, tô sena ma tô Zezusi hã te te dama 're wasu'u. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴² Taha wa, tame wasi'ubumroi ré, ma tô da'ahã na Zezusi hã saze za'ra ni, Danho'reptui'wa na.

11

Razaru ĭdã'ázé wasu'u

¹⁻³ Tawamhã aibã hã te 're hãimana, Razaru na ĭsisi hã. Betãnha na 'ri wa'ôto nhisi ãma te 're sãmra. Tame te duré ĭhidiba norĩ hã 're simasisi zahuré Mariza norĩ hã, Mataha me. Mariza hã niwapsi te za Zezusihi para u'ré, wedewa'u zadaze na, tãma rowê da. Taha parip si te za para u'ô, tizéré na.

Tawamhã ma tô tihãzé, Razaru hã. Hãzé wa, ma tô ĭhidiba norĩ hã da'mazatô, Zezusihi zô da'maimorĩ da, ĭhitébré hã te te tãma 'maiwasu'u da. ĭtême wisi wamhã, ãne te Zezusihi ma sadawa wasu'u:

— Apito, aibã 're ĭsawi pese mono hã ma tô tihãzé.

⁴ Tawamhã Zezusi hã te te wapari wamhã, te tinha:

— Tane tô. Dã'ã u'ãsi nomro ô di za. Taha wa, te za 'Re ĭhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra, waihu'u pese wa. ĭ'ãma zama te za duré 're dawata za'ra. Wa hã ĭ'ra wa, te za duré ĭ'ãma 're dawata za'ra. — ãne te Zezusi hã tinha.

⁵ Mata norĩ hã Zezusihi ma, sawi pese za'ra di, Razaru norĩ hã.

⁶ Tane nherê, ĭwasu'u te te wapari wamhã, awa'awi ĭtême morĩ ô di. Maparane ma tô ãma timara, tame sãmra ré.

⁷ Taha pari, te oto wazatôri za'ra, apã wa te wasiwi saprõni da, Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi u. ĭsiré 're wanomro mono wa, te wazatôri za'ra.

⁸ Taha wa, wa tô asa tãma nharĩ za'ra ni:

— Rowahutu'wa, e niha te za apã aimo. Nimosi dama ĭpire norĩ hã te aré siwi aiwĩ, êtê na.

⁹ Tawamhã ãne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Bãtã pusizém hawimhã bãdã sébrézéb u hã rowa'a di. Tawamhã, ni'wa hã rowa'a na morĩ wamhã, simei ô di za. E marĩ wa. Rowa'a na hã rob'madã'ã pibui pese wa.

¹⁰ Robra na morĩ wamhã, te za aime. — ãne sô'awib ô nherê, te wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã. 'Re ĭhãimana u'ãsi mono, ma tô tãma pisutu, 're ĭmorizé hã a'ã 're morĩ da. Taha wa, te sina hãtã'ã ãna 're mo.

¹¹ Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiwadi te nhono, Razaru hã. Wa za ĭtême mo, te utu da.

¹² Tawamhã wa tô duré asa tãma nharĩ za'ra ni:

— E marĩ da, te za ĭtême aimo. Séptã'ã wa, te oto tinhotô wê. — ãne wa tô tãma nharĩ za'ra ni.

¹³ Zezusihi si ma tô ĩdâ'â uptabi na waihu'u. ĩsõtõ na te te wama wasu'u za'ra wamhã, ĩdâ'âzé te wasu'u. Taré sõtõ newa, wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ĩdâ'âzé hã.

¹⁴ Wa te waihu'u za'ra õ wa, sõ'awi te oto wama rowasu'u za'ra:

— Razaru hã ma tô dârâ.

¹⁵ Hâzé ré ĩ'rata ĩnhamra õ nherẽ, ĩma rowẽ di. E marĩ wa. Romhâimanazéb zarina, ĩwaihu'u pese na ĩzaze za'ra wa'aba wa za, ĩma rowẽ di. Oto ĩtẽme wasi'aba'rúi wa'aba. — ãne te wazatõrĩ za'ra, Zezusi hã.

¹⁶ Taha wa, Tome hã ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono hã te wama nharĩ za'ra, ãne:

— Oto ĩme wasi'aba'rúi wa'aba, ĩsu da te wa'uprozi da nherẽ. — ãne te tinha, Tome Didimo hã. Didimo na ĩsisi hã dasi'ubza, te wasu'u.

Tawamhã wa tô ĩtẽme wasiwi saprõni ni, Betãna na 'ri nhisi u.

Zezusi hã apâ dahâiwa'utu'wa na ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹⁷⁻¹⁹ Tawamhã Betanha u wasihutu wamhã, ma tô ni'wa hã Zezusihi ma rowasu'u, ãne:

— Razaru hã ma tô dârâ. Ma tô dasiwi sêrẽ ni. Maparane si'uiwa na ma tô ãma timara oto, da te dasiwi ĩsêrêzém na hã. — ãne te tãma rowasu'u. Betãna u hã romhuture wa, ma da'ahã na wawana aihutu ni, Zeruzarẽ hawimhã. Si'ubdatõ ti'ai pibuzé hã Betãna u da hã. Mata norĩ hã da te pê'êtété zahuré da, ma ĩtẽme aihutu ni, ĩhitébré hã tiwi dâ'â zahuré wa.

²⁰ Tawamhã ni'wa hã ma tô Mata norĩ ma rowasu'u, ãne:

— Zezusi hã te we oto mo.

Taha wa, ma tô Mata hã awa'awi watobro rob u, Zezusi hã te te sina uzusi da. Marizaha si te ĩsa'u nhamra, 'ri para.

²¹ Tawamhã Mata hã Zezusi te te sina uzusi wamhã, ãne ma tô tãma tinha:

— Wanhib'apito, wahitébré hã hâzé ré wa'rata asãmra 'wa'ãhã, wawi dâ'â õ di aré.

²² Dâ'â nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, aimreme wamhã, te za aima ãma uwaimra.

²³ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tane tô. Dâ'â nherẽ, te za hâiwa'udu, aihitébré 'wa hã.

²⁴ Mata te duré asa tãma tinha:

— Tane tô. Bâdâ ma tô sima pisutu 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, adâ hã te te ĩ'ahâiwa'utuzéb da hã. Tawapsi te za wahitébré hã dazu hâiwa'utu.

²⁵⁻²⁶ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Wa hã 're dadâ'â za'ra mono nherẽ, te 're da'ahâiwa'utu mono pari, 're ĩdanomro u'âsi mono zé te dama 're ĩ'apisutu mono, wa 're mo. Ni'wam norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. 'Re dâ'â za'ra mono wamhã, dâ'â ãna te za 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma. E tô sena ma ĩmreme hã ĩsaze.

²⁷ Tawamhã Mata asa te tãma tinha:

— ĩhe. Tô sena, wa aimreme hã saze. A hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aipisudu. A hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra. Wahi'rata norĩ hã asô 're ĩsimipari za'ra mono, a hã, ti'ai u we aimorĩ da hã. — ãne te Zezusihi ma tinha.

Zezusi ĩsiwa'õzé wasu'u

²⁸ Tawamhã apâ te mo Mata hã, 'ri tẽme. Ti'awi pesere ma tô tinoi ma rowasu'u, Marizaha ma:

— Rowahutu'wa te we asô hã, ĩtẽme aimorĩ da.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma si'aba'rúi na wahudu, Zezusihi u wei morĩ da, Mariza hã. Zahadu 'ri tẽme, wasihutu õ di. Mata te te ĩwa'uzusizéb ãma, wa zahadu aimasam ni.

31 Tawamhã Mariza hã watobro wamhã, ma ĩsarina wairé rob u, ĩtẽme ĩsihutu norĩ hã. Āne te sima ãma romnomri za'ra: “Āté tihitébré 'ru u te mo, ãma wawa da.” Tane nherẽ, tihitébré 'ru u morĩ õ di, Mariza hã. Zezusihi u te wei mo. Taha wa, ma tô we ĩsarina ai'aba're ni.

32 Mariza hã we ĩtẽme wisi wamhã, hi'rãtitõ ma ĩpapara nhamra, Zezusihi ma wapu wa. Tawamhã ãne te tãma tinha:

– Wanhib'apito, wahitébré hã hãzé ré, wa'rata asãmra 'wa'ãhã, aré wawi dâ'ã õ di. – Āne te tãma tinha, wawa sina.

33 Tawamhã Mariza hã pê'êzé te, siwa'õ wa, duré we ĩsarina ĩsihutu zama 'ry'ry wa, pê'êzé di, Zezusi hã. Pê'êzé ahã di.

34 Āne ma tô sadanharĩ za'ra:

– E mame ma tô asiwi ĩsērẽ 'wa.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u za'ra:

– We aimorĩ wasiré, sabu da.

35 Tawamhã pê'êzé ahã wa, te aiwa'õ, Zezusi hã.

36 Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni:

– Ō hã te te sawi pese uptabi di. Te te sawi pese uptabi wa, te sô tiwawa.

37 Tawamhã da'umro na te tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

– Ō hã aibã ĩtob'a, ma tô to pese. E niha bété hãzé ré te te pese õ di, dâ'ã tã da, Razaru hã. – Āne te tãma nharĩ za'ra ni.

Zezusi hã Razaru te te ĩhãwa'utuzé wasu'u

38 Tawamhã ĩsiré, wa ai'aba're ni, ab're u. Sa'a zahãpã, ab're hã. Pê'êzé ahã di, Zezusi hã. Pê'êzé uptabi na te mo. Tawamhã, ab're u wasihutu wamhã, da te dasiwi ãma sitom haré, te ãne hã za. Tõmo za'ëtẽ di, ãne hã.

39 Tawamhã ma tô Zezusi hã ãne hã dama ti'ru, ĩsitobzé hã da te dasiwi sa're da.

Taha wa, ma tô Mata hã Zezusihi ma tinha:

– Wanhib'apito, da te dasiwi ĩsērêzẽm na hã, maparane si'uiwa na ma tô ãma timara. Taha wa, ma tô ti'ro. E 'ro nherẽ, te za ĩsitobzé hã dasiwi sa're ni.

40 Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

– Tane nherẽ, te za dasiwi sa're ni. Āma ĩzazei wamhã, dama ĩwaihu'u'õ te za ĩ'madã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩ'manharĩzé hã. E ãne na hã te aima rowasu'u õ di. Wa tô aima rowasu'u.

41-42 Tawamhã ĩsitobzé ma tô dasiwi sa're ni. Tawamhã hãimo te oto rob'madã, Timama ma mreme da, Zezusi hã. Āne te tãma tinha:

– ĩmama, da'ãma aima 're ĩmreme mono wamhã, ĩmreme te ĩma ãma 're ĩ'a'uwaimrami u'ãsi mo. Āhãna te za duré ĩmreme hã ĩwapa. Taha wa, ĩma rowẽ di. Danho'a, wa ãne aima rowasu'u, aima ĩmreme ré, da te ĩwapari za'ra da. E marĩ da. Aibã ãma aima ĩmremezé hã ãma ĩma uwaimrami wamhã, a hã we ĩzatõrĩ'wa na dama 're ĩsiwasu'u mono zẽm na, da te 're ĩzaze za'ra mono da. – Āne te Timama ma tinha.

43 Timama ma mreme pari, te oto Razaruhu zõ hã, mreme 'rãihã na:

– Razaru, ab're hawi we aiwatobro, rob u.

44 Tawamhã sõ hãrã pari, ma watobro, dâ'ã nherẽ, sib'rata ubu ré, duré para ubu ré, duré 'rã ubu ré. Taha wa, ma tô Zezusi hã dama ti'ru:

– ĩ'ubuzé hã asiwi wasihui wa'aba, 're morĩ da.

Taha wa, ma tô siwi wasihu, ĩ'ubuzé hã.

Zezusi, da te dasiwi wĩrĩ da, dama ĩpire norĩ te te ãma ĩrosa'rata za'ra zé wasu'u Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2

45 Tawamhã da'ahã na ma tô Zezusi hã saze za'ra ni, Marizaha u ĩsihutu norĩ hã. Razaru hã danho'a te te hãiwa'utu wa, ma saze za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono we te te ĩsatõrĩ na.

⁴⁶ Tane nherē, ni'wam norĩ hã ma tô apâ ai'aba'ré, Zeruzarē u parisezu norĩ u, Razaru te te ãhãwa'utuzém na te te tãma rowasu'u za'ra da.

⁴⁷ Tawamhã ãsimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, tisiré norĩ zô te sitēme tihârã za'ra, dama ãpire norĩ zô. Taha wa, ma sitēme si'rã'õtô, sasedoti ãpire norĩ hã, duré parisezu norĩ hã duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Sitēme si'rã'õtô wamhã, ãne te sima rowasu'u za'ra:

— E marĩ, wa te ã'manharĩ za'ra da hã. Ô hã te marĩ hã dama ã'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharĩ u'ãsi, tiwaihu'u pese na.

⁴⁸ Marĩ, wa te tãma 'manharĩ za'ra ô wamhã, aihĩni te za da te 're saze za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na Danho'reptui'wa da. Tawamhã romanu norĩ hã te za wei wazô aihutu. 'Ri za'ēne hã te za wawi šãmra za'ra. Te za duré wa'uprosi za'ra, uburé wasiré zudezu norĩ zu. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

⁴⁹⁻⁵⁰ ã wahum na hã te Caipasi hã 're hãimana, sasedoti ãpire uptabi na hã. Tawamhã ta hã te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, rosa'rada hã waihu'u aba ô di bété. Aibã misire wa te wasiwi wĩrĩ wamhã, aré wama 're rowē za'ra mono di. Aré aihĩni wasi'utõrĩ ô di. — ãne ma tô Caipasi hã tisiré norĩ ma waihu'u za'ra, dama ãpire norĩ ma hã.

⁵¹ ãne te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, ã wahum na sasedoti ãpire uptabi na 're ãhãimana mono zéb zarina, si'uihã nai ô nherē, te tãma rowaihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã dazada ãdã'ázém na hã.

⁵² Zudezu norĩ zada si, dã'ã ô di za, Zezusi hã. Daro mono bã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ti'ra da, uburé te te 're ã'apisutu mono norĩ zada, te za dãrã, simisutu ã'ra si 're danomro mono da.

⁵³ Tawamhã Caipasihĩ nhimiroti hawi te sima ãma roti zahi u'ãsi za'ra oto, te te siwi wĩrĩ da, dama ãpire norĩ hã.

⁵⁴ Taha wa, ãrob ãma 're morĩ ô di oto, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Zezusi hã. Darob amoi u te mo, Epra'ĩ na 'ri nho'õmo nhisi u. Ti'a 'ré u'ãsi 'rata, Epra'ĩ hã. Wa norĩ hã wa ãsiré ai'aba'ré ni. Tame wa a'ã 're wasi'ubumro.

⁵⁵ Romhuture di oto, dato hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono zéb u hã, Pascowa na dato nhisi hã. Taha wa, da'ahã na te Zeruzarē u 're danomro daro mono bã, zudezu norĩ hã. Dato hã sãna'rata ô ré, te za dawasété na tasiwasu'u za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, dawē na datoi u danhisisi da. Taha da, ma tô Zeruzarē u aihutu ni, bãdã hã romhuture wa oto, datoi u hã.

⁵⁶ Dasihutu wamhã, Zezusihi zô te tanhopré ni. ãne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— E datoi u te za wei mo, 're ãdasi'rã'õtô mono zéb u hã. ãté wei morĩ ô di za. — ãne 'ri za'ētē 'wawi wa'ra 're, dasimasab ré, te dasima ãma romnomri za'ra ni.

⁵⁷ E marĩ wa. Zezusihi ãma te dama roti za'ra aré, dama ãpire norĩ hã:

— Ma'ãpé nimame ãsãmra na 'mai'madã'ã aba wamhã, wei wama wasu'u za'ra wa'aba za, wa te waihu'u za'ra da. — ãne ma tô dama ãma roti za'ra aré, sasedoti ãpire norĩ hã, parisezu norĩ me. Te te siwi ãri da, ma tô ãne dama ãma roti za'ra.

12

Mariza hã Zezusi te te ãpara upsõzé wasu'u

Mateusi 26.6-13; Marcusi 14.3-9

¹ Romhuri misi da'ãma si'utõrĩ parip si, te za dato hã dasiwi 'manharĩ ni, Pascowa na dato nhisi hã. Tawamhã Zezusi hã te apâ mo, Betãnha u. Wa norĩ hã wa ãsiré ai'aba'ré ni. Tame Razaru hã te 're sãmra, ab're hawi Zezusi te te ãhãwa'udu hã.

² Tawamhã, wasihutu wamhã, ma tô wama api za'ra ni, wasa hã wa te huri da, Zezusi hã sawi te. Mata hã ma tô wasa hã te te wama sé. Razaru hã te wame tisa.

³ Tawamhã Mariza hã ma tô we ti'â, wedewa'u ĩsadaze hã. Nadu na wedewa'u nhisi hã. Ta hã ĩwa'âbâ wawê. Zezusihi zô te we ti'â, te te âma para u're wa, tâma rowê da. Tawamhã, te te âma para u're pari wamhã, ma tô para u'õ, tizéré na. Sadazei pire wa, ma tô 'ri 're zadaze sina.

⁴⁻⁵ Tawamhã Zudasi Icarizoti hã tâma toi õ di, Marizaha ma. Zezusihi siré 're ĩmorĩ Zudasi hã, Zezusi hã te te dama ĩhâiba nhomri da hã. Taha wa, te Marizaha ma tinha, Zudasi hã:

— E marĩ da bété, te te dama wede õ di wedewa'u zadaze hã, rob'uiirazéb zô ĩsibrob'õ norĩ ma, âma sipé da, ĩwa'â hã. — Āne te Zudasi hã tâma tinha.

⁶ E marĩ wa. E ĩsibrob'õ norĩ hã te te pawaptob ze wa. Mare di. Te te pawaptob ze za'ra wab õ di. Ta hã sipsaihuri di. Rob'uiirazé hã te te wama 're ĩ'madâ'â mono hã, te pi'uriwi te te sima 're 'mazani.

⁷⁻⁸ Tawamhã Zezusi hã ma tô Zudasihĩ ma tinha:

— Tô'ã. Tâma nharĩ tõ. Īdâ'â wapsi, da te dasiwi ĩnherē õ ré, te te âma ĩhâiba u're da, te aré ĩzada tété. ĩsibrob'õ norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'âsi 'wa. Nimahã aima wê za'ra wa'aba wamhã, te za 're ĩpawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. Tanei õ di, wa hã. Ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono õ di za oto. Taha wa, ai'rata ĩnhamra aba ré, ĩma sôpru wa, ĩma rowê di. — Āne ma tô wama waihu'u za'ra, Zezusi hã.

Sasedoti ĩpire norĩ hã, Razaru te te siwi wĩrĩ da, te te âma ĩrosa'rata wasété za'ra zé wasu'u

⁹ Tawamhã ma tô dasima rowasu'u za'ra ni, âne:

— Betãna âma te nhamra, Zezusi hã. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni. Taha wa, da'ahã na ma tô we ĩtême ai'aba'ré ni, da te sabu za'ra da. Zezusihi u si, we dasi'aba'rúi õ di. Razaruhu u zama te we ai'aba'ré ni, ab're hawi te te ĩhâiwa'utu u zama, da te sabu za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã Razaru hã da te sabu za'ra wamhã, da'ahã na ma tô Zezusi hã Danho'reptui'wa na saze za'ra ni. Ta norĩ ma, oto wapu za'ra di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ĩpire norĩ mreme hã, sasedoti ĩpire norĩ mreme hã. Taha wa, Zezusi, da te saze za'ra 'ru te, te sima âma roti za'ra Razaruhu âma, taha zama te te siwi wĩrĩ da.

Zezusi hã Zeruzarē u ĩwisizé wasu'u

Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40

¹²⁻¹⁸ Tawamhã awê wa duré Zezusihi siré ai'aba'ré ni, Zeruzarē u. Zezusi hã Razaru ab're hawi te te hâiwa'utu wamhã, ma tô âma 'madâ'â za'ra ni aré. Tawamhã âma ĩ'madâ'â'wa norĩ hã ma tô dama rowasu'u za'ra aré, Zeruzarē âma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma. Zeruzarē u dasi'rã'õtõ wamhã, daro mono bâ ma tô Razaruhu wasu'u hã wapari za'ra ni, ĩdasi'rã'õtõ mono hã. Zezusihi wasu'u, ma duré wapari za'ra ni, Zeruzarē u ĩmorĩ na hã. Taha wa, te ĩtême ai'aba'ré ni, Zeruzarē u ĩdasi'rã'õtõ mono hã bådâdi wa, da te uzusi za'ra da. Wa'asu te dasiré 'wasari ni, dama rowê wa, Zezusi da te âma sawi za'ra da.

Tawamhã Zezusi hã da te uzusi za'ra wamhã, te dasima 'mahârâ za'ra ni, âne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're wawata za'ra wa'aba mono. Ôhõta Wanhib'apito, te we oto mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwê si te te tâma 're pisutu u'âsi mono da si, wa wasima wê za'ra ni, Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito ma hã. — Āne te dasima 'mahârâ za'ra ni.

Tawamhã wasi'aba'rúi ré, ma tô awaru po'repore hã tisã Zezusi hã, ĩprédupté hã. Tawamhã ma tô âma darõno, âma morĩ da. Āne wamhã, ma

tô sina uwaimra, âma rob'ui'ééré hã. Duréihã ma tô âma rob'ui'ééré siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. Æne ma tô âma rob'ui'ééré, Zeruzarê âma 're ìdasi'ubumroi mono norĩ ma:

“Si'ã na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, aipahi za'ra wa'aba õ di za.

Õhõta te we atême timorĩ za'ra wa'wa, Asib'apito za'ra wa'wa hã awaru po'repore na ìpréduptém na.”

Æne duréihã ma tô âma rob'ui'ééré, ìbaihã na hã.

Æma rob'ui'ééré te te sina uwaimrami nherê, wama waihu'u pese za'ra õ di, âma rob'ui'ééré hã. Zezusi hã ab're hawi hâiwa'utu wa, hâiwa u rowê uptabi u apâ morĩ parip si, wa za âma wasipo're pu'u za'ra ni, rob'ui'ééré na. Tawapsi wa za wasima rowasu'u za'ra ni, ãne: “Tô sena ma tô sina uwaimra, âma rob'ui'ééré hã. Æma dawata za'ra ré, ma tô datême mo, awaru po'repore na ìpréduptém na.” Æne wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Tawamhã da'ahã na da te uzusi za'ra da, ìtême dasi'aba'rúi wamhã, ãne te sima rowasu'u za'ra, parisezu norĩ hã:

– Aihĩni te Zezusi niwĩ 're danomro. Taré, wa nasi âma wasima roti u'âsi za'ra ni. – Æne te sima nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã.

Deredu norĩ, Zezusi te te 'madâ'â za'ra da, Piripihĩ wi te te ìwaptêrê za'ra zé wasu'u

²⁰ Tawamhã deredu norĩ zama ma tô aihutu, Zeruzarê u, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma dame wata za'ra da, zudezu'õ norĩ hã.

²¹ Tawamhã tame si'ubumroi ré, te ai'aba'rúi, Piripihĩ u. Darireza hawimhã Piripihĩ hã. Besada na ìsa'ru nhisi hã. Piripihĩ u sihutu wamhã, te tâma nharĩ za'ra:

– Wa wasima wê za'ra ni, wa te 'madâ'â za'ra da, Zezusi hã.

²² Taha wa, te Piripihĩ hã mo Ædéréhé u, te te tâma sadawa wasu'u za'ra da. Zezusi u te sisaprõni zahuré, te te tâma sadawa wasu'u za'ra da.

²³ Tawamhã ìmreme te te wapari wamhã, ãne te Zezusi hã tâma siwasu'u zahuré:

– Wa hã dasiré ìpodo. Romhuture di oto bâdâ hã, ì'ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u hã.

²⁴ Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, amnho potozé wasu'u na hã. E niha te za amnho hã ti'rã ahã. Ai'urúiwi nomro wamhã, poto õ di za. Ab're 're, 're rere'e mono wa, ìtomhã, 're si'utõrĩ mono wapsi, te za 're poto za'ra. 'Re poto za'ra mono wapsi, 'rãĩ ahã di za. Misire nherê, poto wamhã, nhama wamhã, zâb ahã di za. – Æne Zezusi te sina simiré'é, sõ'awib õ nherê.

²⁵ Te duré tâma rowasu'u zahuré, ãne:

– Ni'wam norĩ hã tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowê ìsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ìzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, tawapsi te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowê hã.

²⁶ Ni'wam norĩ hã te te ìma 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're ìwê za'ra mono wamhã, 're ìmorizém na si te za 're nomro, ìzarina si. Tawamhã ì'rata te za 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa âma. Te te ìma 're romhuri pese za'ra mono wa, ìmama te za âma 're wata za'ra. Te za duré te te tâma 're wa'âbã za'ra, ìsimiromhuri hã.

Zezusi hã za tidâ'ázém na ìsiwasu'uzé wasu'u

²⁷ – Æhãna te ìsina rosa'rata ahã di. E ìmama ma, wa za ìsi'ru, te te dawĩ ìnho'reptu da, ìdâ'â õ ré, te robzépata tõ da. Mare di. Tãma ìsĩ'rui õ di za, te te dawĩ ìnho'reptu da. Dazada ìdâ'â da si, wa wei mo.

²⁸Īmama, ma'āpé we ĩpawapto na, ĩ'āma ĩrotizém na te ĩsina uwaimrami da, ai'āma 're dawata za'ra mono hā. — Āne te Timama ma mre. Tawamhā hāiwa hawi ma tō tāma tinha:

— Wa tō te 're aipawaptob u'āsi, ĩ'āma 're dawata za'ra mono da. Wa za duré aipawapto, ĩ'āma 're dawata u'āsi za'ra mono da.

²⁹Tawamhā ma tō sima rowasu'u za'ra, ĩ'rata ĩsimasa hā:

— Ōhōta te wei rārā, tā hā.

Tawamhā ni'wam norī hā te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma romhuri'wa, te we tāma mre, hāiwa hawi.

³⁰Taha wa, te Zezusi hā dama tinha:

— ĩ'udāna wei mre me ō di. Ai'udāna wa'aba zama wapari za'ra wa'aba da, te we ĩma mre.

³¹'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō āma roti siro, dawasété na. Romhuture di oto bādā hā te te āma ĩrotizém na, te te āma ĩ'uwaimramizéb da hā. Romhutu na te za duré tinha Wa'uburé ma, dama sib'uwa wa, oto te te 're dawada'uri tō mono da.

³²Hāiwi ĩza'o da, da te dasiwi ĩzasōmri wapsi, wa za ĩsitēme te 're da'a'ubumro, ĩnhib'a'uwē 're dahāimana za'ra mono da, daro mono bā. — Āne te Zezusi hā dama siwasu'u.

³³E marī da. Wedepo'o nnonhi'rāmi na ĩdā'āzém na da te waihu'u sirōmo za'ra da.

³⁴Tawamhā te āne asa tāma nharī za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisudu hā dā'ā ō di za. Te za 're morī u'ā. Āne duréhā ma tō āma rob'ui'ééré za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hā. E niha tawamhā te ĩnha, hāiwi da te dasiwi ĩsasōmri na, ti'ai āma dasiré ĩpodo hā. E 'wa hā dasiré ĩpoto na ĩsisi hā. — Āne te Zezusi hā siwi sadanha.

³⁵Tawamhā Zezusi hā sō'awib ō nherē, te rowa'a na siwasu'u, āne:

— Rowa'a hā te za syry na aima 're hāimana za'ra wa'wa oto. Tawamhā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're anomro aba mo, aiwi 're robra za'ra wa'aba mono ō ré hā. Robra na damorī wamhā, nimomo damorī da hā dama waihu'u ō di.

³⁶Ai'rata 're ĩnhamra za'ra wa'aba mono ré, te za asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩ'āma 're anomro wē uptabi aba mono da. — Āne Zezusi te dama roti.

Zudezu norī hā, Zezusi Danho'reptui'wa na te te 're ĩsazei ō za'ra mono zé wasu'u

Taha pari te danhiti mo, da te dasiwi 'madā'ā tō da, Zezusi hā.

³⁷Marī hā dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā ma tō te te dama 're ab'manharī wē u'āsi, Zezusi hā, tiwaihu'u pese na. Tane nherē, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te ĩpisutu na, da te saze za'ra ō di.

³⁸Da te saze za'ra ō wamhā, ma dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha mre me hā. Duréhā ma tō ta hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma dawasu'u, ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa hā. Āne ma tō tāma dawasu'u:

“Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhā, e ma tō ai'āma da te 're wazaze za'ra. Mare di. Ai'āma, da te 're wazaze za'ra mono ō di. Duré aiwaihu'u pese na 're da'apawapto mono wamhā, e ma tō aiwaihu'u pese na da te 're aiwaihu'u za'ra. Mare di. Da te 're aiwaihu'u za'ra mono ō di.”

Āne ma tō tāma dawasu'u Iza'iza hā, wawa sina. Āne ma timreme na rob'ui'ééré.

39-40 Tawamhã da te 're saze za'ra mono da, da te dasima 're wẽ za'ra mono õ wa, da te 're sazei waihu'u za'ra mono õ di oto. ãne ma tô duré rowasu'u Iza'iza hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zazei'õ'wa norĩ ãma:

“Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô oto dama tinha, ãsimiroti hã da te 're waihu'u za'ra mono ãna oto 're danomro mono da, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono tõ da, te te 're da'anho'reptui mono tõ da.”

ãne duréihã ma tô rowasu'u Iza'iza hã, wahi'rada hã. Zezusi, da te 're saze za'ra mono õ wamhã, ma tô oto dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha nhimirowasu'u zarina.

41 Duréihã Iza'iza hã sõtõ 'rowi te te ãrosawẽrẽ ne, ma tô Wanhib'apito 'madã, Zezusi hã. ãhãiba na hã rowa'a za'ëtẽ di. Te te 'madã'ã wa, te ãne na rowasu'u siro.

42 Tawamhã da'ahã na Zezusi, da te saze za'ra õ nherẽ, ma tô ni'wam norĩ hã saze za'ra, dama ãpire norĩ hã, ahã na. Tane nherẽ, te te saze za'ra nherẽ, ãsazei'wa na sõ'awi dama 're siwasu'u za'ra mono õ di, parisezu norĩ mreme pipa te. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb u dame 're sisisi tõ mono da, te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ'umnhasite, te ari'iwi 're si'ubumroi u'ãsi.

43 Parisezu norĩ si te te 're wẽsãmri za'ra mono da, ma tô te te sima 're wẽ za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si te te 're wẽsãmri za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono õ di. Taha wa, te ari'iwi 're si'ubumroi u'ãsi, 're siwasu'u za'ra mono ãna, ãsazei'wa na.

Timreme wẽ'õ'wa norĩ ãma, Zezusi te te ãma ãrowasu'uzé

44 Tawamhã Zezusi te da'ab'mahã:

— Ni'wam norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono wamhã, ãzazei'wa si 're nomro mono õ di za. ã'u'ãbã te za we ãzatõrĩ'wa zazei'wa 're nomro.

45 Duré ni'wam norĩ hã te te ã'madã'ã za'ra wamhã, ã'u'ãbã te za we ãzatõrĩ'wa zama 'madã'ã za'ra.

46 Wa hã wa tô we datẽme mo, dama rob'uiwẽ'wa ne 're ãmorĩ da. E marĩ da. Da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono wa, robra na ne, dawasété na oto 're danomro tõ mono da.

47 Áté ni'wam norĩ hã te za taré ãmreme hã te te 're wapari za'ra. E tawamhã wa za ta norĩ hã awa'awi te 're ahã za'ra. Mare di. Awa'awi te 're dahã za'ra mono da, we ãmorĩ õ di. Te 're da'anho'reptui mono da si, wa wei mo.

48 Ni'wam norĩ hã te te 're ãwẽ'õ za'ra mono wamhã, duré ãmreme te te 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, zahadu wapsi te za oto siwaihu'u za'ra, tiwasété na. Ti'a ãsi'utõrĩzéb ãma ãmreme na po're pu'u za'ra wa, te za bãtã na siwaihu'u za'ra, tiwasété na.

49-50 — ãmama hã ma tô ãzazei'wa norĩ ma pisutu sirõmo za'ra, robzei u'ãsi ãma 're nomro mono da. Duré ã'rata 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, hãiwa ãma 're dã'ã za'ra mono tõ da, ma tô tãma pisutu sirõmo za'ra. ãne si ma tô ãmama hã ãma waihu'u, te dama 're awaihu'u mono da. Wa hã ãsi'uihã na ãnhimirosa'rata si te dama 're awaihu'u mono õ di. We ãzatõrĩ'wa, te te ãma ãwaihu'uzéb zarina si, wa tô te dama 're awaihu'u. — ãne te dama siwasu'u Zezusi hã.

13

Zezusi hã, tisiré 're ãnomro mono norĩ te te ãpara upsõ za'ra zé wasu'u

1 Awẽ te za oto dato hã dasiwi 'manharĩ za'ra ni, Pascowa na dato nhisi hã. Zezusi hã ma tô sina waihu'u, romhuture di oto apã ãmorĩzéb hã, Timama u. Õne u'ãsi te te 're wa'azawi pese Zezusi hã, ãsiré 're wanomro mono wa.

2 Tawamhã wasa, wa te huri da, wa tô asimro ni, barana. Wasa hã wa te huri õ ré, ma tô Zudasi Icarizoti hã rosa'rata, Zezusihi zõ te te danhimroi

mono da, te te dama hâiba nhomri da. Wa'uburé nhimirosa'rata hawim na, te âne âma rosa'rata. Simahã 'ra, Zudasi hã.

³ Zezusi hã ma tô Īmama hã pisutu, dama pire da. Uburé marĩ ma, pire da, ma tô pisutu, ti'ai âma hâiwa âma zama. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi, ma tô wei mo. Apâ te za oto ĩtême mo. Āne ma tô sina waihu'u siro, Zezusi hã.

⁴ Tawamhã wasa hã wa te huri õ ré, ma tô Zezusi hã wahudu. Ti'uza, ma tô sani. Tisi'u'õzém na ma tô si'awasisi.

⁵ Tawamhã â, ma tô sa'wa, piza'a 're nho'a wa, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã te te âma wa'apara upsõ da. Te te ĩwa'apara upsõ na ma tô sãna'rata, wa'âma. Te te wa'apara upsõi pari, te za duré te te wa'apara u'õ, tisi'u'õzém na.

⁶ Sima Pedruhu 'rata te oto za. Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Wanhib'apito, e te za ĩpara upsõ. Mare di. ĩpara upsõi õ di za.

⁷ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Te aipara upsõ za'ra wa'aba zé hã, marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa. Zahadu waihu'u õ di, a hã. Zahadu wapsi te za ĩwaihu.

⁸ Tawamhã Pedru te duré tãma tinha:

— ĩpara upsõi õ di za.

Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Te aipara upsõi õ wamhã, ĩnhib'a'uwẽ õ di za, a hã.

⁹ Tawamhã Sima Pedru te tãma tinha:

— Wanhib'apito, ĩpara si upsõi õ di za. ĩnhib'rata zama te za ĩ'upsõ, ĩ'rã zama.

¹⁰ Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha:

— Mare di. 'Re dasisõi mono wapsi, dahâiba hã wẽ di za. Dapara si 're uptob za'ra mono wa, te za apâ da te 're upsõ za'ra. A norĩ wa'wa hã aiwẽ za'ra wa'aba di, ĩma. Misire ĩma ĩwẽ õ hã. — Āne te Zezusi hã wama rowasu'u za'ra.

¹¹ Aibã hã ma tô sina waihu'u siro, te te dama ĩhâiba nhomri'wa da hã. Taha wa, ma wama waihu'u za'ra, misire ĩwẽ'õ na hã.

¹² Tawamhã te te wapara upsõ za'ra pari, ma tô apâ si'uza. Ti'a ma tô nhamra. Sãmra wapsi, te wama nharĩ za'ra:

— E marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa, te aipara upsõ za'ra wa'aba zé hã. E ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

¹³⁻¹⁵ A norĩ wa'wa hã rowahutu'wa na te 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Asib'apito na zama te 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Wã hã rowahutu'wa na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩma wẽ di. E marĩ wa. Wa hã rowahutu uptabi 'wai wa. Duré Asib'apito na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩma wẽ di. E marĩ wa. Wa hã, Asib'apito uptabi aba wa. Wa hã Asib'apito wa'aba nherẽ, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba õ di, te aipara upsõ za'ra wa'aba tõ da. Duré rowahutu'wai uptabi 'wa nherẽ, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba õ di, te aipara upsõ za'ra wa'aba tõ da. Taha wa, te za ĩsine ĩnhirã zarina 're asipara upsõ za'ra wa'aba mo, ĩnhirã zarina 're anomro aba mono da, ĩsine 're asisawi za'ra wa'aba mono âna, 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁶ Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Danhib'apito norĩ hã 're sisawi za'ra mono âna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhã, tãma ĩromhuri'wa norĩ zama, te za ĩsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono âna. Duré te te 're ĩsatõrĩ za'ra mono hã 're sisawi za'ra mono âna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhã, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ zama te za ĩsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono âna.

¹⁷⁻¹⁸ — Āne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ĩnhimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za, uburé aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono õ nherẽ. Asimirosa'rata na, wa tô aiwaihu'u za'ra wa'wa. ĩsiré 're anomro aba mono da, te aipisutu za'ra wa'wa hã, misire ma tô ĩ'maiwẽ'õ wa'wa. Ta hã wa

tô pisutu, ĩsiré 're morĩ da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme ui'ére te te sina uwaimrami da. Āne ma tô wahi'rada hã tinha, aré: “Wasiré 're ĩwasai mono, ma tô ĩwē'ō.” Āne ma tô duré ĩwē'ō'wa na rob'ui'ére siro, poto ô ré, wahi'rada hã. Taha wa, te za oto sina uwaimrami su'u, ĩwē'ō'wa hã.

¹⁹ Taha ô ré, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, te te sina uwaimrami wapsi, te ĩsina ĩwaihu'uzém na, 're ĩzazei u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁰ ĩwapari pese za'ra wa'aba. Zahadu wapsi, wa za ĩzazei'wa norĩ hã datēme te 're satōrĩ za'ra, te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da. Tawamhã ĩmreme za'ra hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te za ĩzama da te dasiwi 're ĩzawi pese za'ra. Da te dasiwi 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'u'âbâ te za duré we ĩzatōrĩ'wa da te dasiwi 're sawi pese. — Āne ma tô wama siwasu'u zara, Zezusi hã.

Zezusi hã Zudasi te te ĩwasu'uzé wasu'u, za te te dama ĩhâiba nhomri'wa da hã Mateusi 26.17-25; Marcusi 14.17-21; Rucasi 22.7-13, 21-23

²¹ Tawamhã pē'ézé uptabi di, Zezusi hã. Taha wa, te duré wama siwasu'u za'ra, āne:

— Tô sena, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa. Misire te za dama ĩ'maihâiba nhomri 'wa. — Āne te wama nharĩ za'ra.

²² Tawamhã aibâ te te sina ĩwaihu'uzém na, wa te waihu'u za'ra ô wa, wa taré wasi'madâ'â za'ra ni.

²³ Wa hã, Zezusi te te 're ĩzawi pese mono, wa ĩ'rata nhamra.

²⁴ Tawamhã Sima Pedru te Zezusihi āma ĩwada'u, te sadanharĩ da, sadawa 'rasi sina:

— Ma'ápé sadanharĩ. E 'wa hã te za we te te sô danhimro, te te dama hâiba nhomri da.

²⁵ Tawamhã ĩ'rata ĩnhamra wa, wa oto sadanha, Zezusi hã:

— Wanhib'apito, e 'wa hã te za we asô te te danhimro, te te dama aihâiba nhomri da hã. — Āne wa sadanha, Zezusi hã.

²⁶ Taha wa, te āne asa ĩma tinha:

— ĩ'u'ētē wē'ē, wa za di'i, te tãma sōmri da. Taha na te za ĩwaihu, dama ĩhâiba nhomri'wa da hã.

Tawamhã ma tô di'i, te te tãma sōmri da, Zudasihi ma. Sima Icarizotihi 'ra, Zudasi hã.

²⁷ Te te tãma sōmri pari, ma oto Satanasihĩ nhimiroti hã wapari pese Zudasi hã, ĩpē'ē 're oto sébré wa. Taha wa, te Zezusi hã Zudasihi ma tinha:

— Marĩ hã 'manharĩ su'u pé. — Āne te tãma tinha.

²⁸ E marĩ da, te āne tãma roti. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra ô di.

²⁹ Ni'wam norĩ hã te āma rosa'rata za'ra, āne: “Rob'ui'prazé hã te te 're 'madâ'â mono wa, áté marĩ hã wasazéb da, te te wama uipra za'ra da, te āne tãma roti.” ĩhâiba amo norĩ hã te duré āma rosa'rata za'ra: “Áté ĩsibrob'ō norĩ ma, syry na te te sōmri mono da, te tãma roti.” Āne, wa ĩmreme na wasima āma romnhoré za'ra ni.

³⁰ Tawamhã te te 'rēne pari, rob u ma tô watobro Zudasi hã, robra u.

Zezusihi nhimirotizép tém na rowasu'u

³¹ Tawamhã rob u watobro za'u si, te āne wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Wa hã dasiré ĩpodo. Romhuture di oto bādâ hã ĩ'āma 're ĩdawata za'ra mono zéb u hã. ĩ'āma 're dawata za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma te za duré 're dawata za'ra, ĩsiré.

³² ĩsiré āma 're dawata za'ra mono wamhã, te za duré ĩ'āma tiwata, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Te za ĩ'āma tiwata su'u.

³³ ĩno norĩ, syry na wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono da, te za asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo. Tane nherē, wa za mo.

Nimomo ĩmorĩ wamhã, ãma ĩtẽme 're anomro waihu'u aba mono õ di za a'â. ãne wa tô dama waihu'u aré.

³⁴ ĩnhimiroti tém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hã. Wa hã te 're asawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

Pedru hã, Zezusi za te te dawi ĩ'udâzém na te te ĩpo're pu'uzé wasu'u Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34

³⁵⁻³⁶ Tawamhã Sima Pedru te sadanha:

– Wanhib'apito, e momo te za aimo.

Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

– Nimomo wa za mo. ãma ĩzarina, aimorĩ waihu'u õ di za a'â. Zahadu wapsi te za ĩzarina ãma aimo.

³⁷ Tawamhã Sima Pedru te asa tãma tinha:

– E marĩ wa, ãhãna asarina ãma ĩmorĩ waihu'u õ di. Te asõ'reptu da, asada ĩdâ'â da hã ĩma wẽ di.

³⁸ Tawamhã ma tô Zezusi hã asa duré tãma tinha:

– E tô sena asiwasu'uzé hã. Tô sena wa aima rowasu'u. ĩzadawa para õ nherẽ, si'a hârâ õ ré, te za si'ubdatõ dawi ĩ'udâ, aima ĩza'rese õ na. – ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u siro, Pedruhu ma.

14

Zezusi hã, Timama u bâdâdi na te te dama sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, ãne:

– ĩ'ãma aipẽ'ézé za'ra wa'aba õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te za asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. ĩzama te za duré asina 're ĩ'umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mo, Danho'reptui'wa na.

²⁻³ ĩmama nhorõwa ãma hã rob're za'êtẽ di, 're ĩdasi'ubumroi mono zéb da hã. Tame 're ĩdasi'ubumroi mono zéb õ 'wa'âhã, te aré aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Wa za oto aiwi ĩmorĩ 'wa, 're asimroi wa'aba mono zéb da hã, te asõ pisutu za'ra wa'aba da. Te asõ pisutu za'ra wa'aba parip si, wa za wei mo apâ, te ãma asimroi wa'aba mono da, 're ĩnhamra mono zéb u, tame ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁴ Nimomo aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba zé hã ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Bâdâdi hã ma tô duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa. – ãne te wama rowasu'u za'ra.

⁵ Tawamhã Tome te tãma tinha, ãne:

– Wanhib'apito, nimomo wawi aimorĩzé hã wa te waihu'u za'ra õ di. E niha wa za tawamhã bâdâdi hã waihu'u za'ra ni, ãma 're ĩwanomro mono zéb da hã.

⁶ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

– Wa hã bâdâdi na, wa ĩsina simiré'é. E marĩ wa. Da te 're ĩzaze za'ra mono wapsi, amo ĩzarina 're dasihutu mono wa za, ĩmama tẽme. Wa hã tô sena roti na'rata 'wa. Wa hã 're ĩdanomro u'âsi mono zé, te dama 're ĩ'apisutu mono, wa 're mo. Taha wa, da te 're ĩzaze za'ra mono wapsi, te za amo 're dasihutu, ĩmama u ĩ'rata 're dasi'ubumroi u'âsi mono da.

⁷ 'Re ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na. Taha wa, ĩmama na 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wa hã 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré ĩmama hã 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo. Ma tô oto ĩ'ra na ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, ma tô duré ĩmama hã ĩwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ĩmama ma tô oto ĩ'madâ'â za'ra wa'wa.

⁸ Tawamhã Piripi te duré tãma tinha:

– Wanhib'apito, ma'āpé Aimama zô aihârâ, wa te 'madâ'â za'ra da. Wa te 'madâ'â za'ra wamhã, marĩ zô wawi 're rowaptâ'â za'ra mono di za, wama 're ĩrowẽ za'ra mono zéb da hã.

⁹ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

– Piripi, e zahadu ĩwaihu'u ô di, ai'rata 're ĩnhamra hã za'ra wa'aba mono nherẽ. Ni'wam norĩ hã te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono wamhã, ĩ'u'âbâ te za ĩmama hã te te 're 'madâ'â za'ra. E niha te bété a hã ĩma ĩnha, ĩmama zô ĩhârâ da, 'madâ'â za'ra wa'aba da.

¹⁰ Wa hã ĩmama ãma, wa 're ĩhâimana. Ô hã te duré ĩ'ãma 're hâimana, ĩmama hã. E te ĩsina aima ĩwasu'u za'ra wa'aba na, ãma ĩzazei ô di. ĩsi'uihã na te ĩsina aima wasu'u za'ra wa'aba ô di. ĩmama hã ĩ'ãma 're ĩhâimana mono hawi, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. ãne ĩsimiromhuri hã.

¹¹ ĩmama ãma, wa 're ĩhâimana. ĩ'ãma te duré 're hâimana, ĩmama hã. Te ĩsina aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono na, te za ãma 're ĩzazei u'âsi za'ra wa'aba mo. Te ĩsina aima ĩwasu'u za'ra wa'aba na si, ãma 're ĩzazei waihu'u za'ra wa'aba mono ô wamhã, te za ĩ'ãma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono na, taha zarina te ĩsina aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono na, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da.

¹² Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za ĩwaihu'u pese zarina 're ĩdapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'wa hã 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono zé hã, ĩnhimipawaptobzé ma, sa'êtê di za. E marĩ wa. Wa hã ĩmama u za oto apâ ĩmorĩ wa.

¹³⁻¹⁴ Taha wa, uburé marĩ hã te aima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za tiwi 're rowaptêrẽ za'ra wa'aba mo, ĩmama wi, ĩzadawa para. Tawamhã wa za te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa. ĩwi zama ĩzadawa para, ĩwi 're rowaptêrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, wa za te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa. E marĩ da. ĩmama ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa hã ĩ'ra te aima ãma 're a'uwaimrami aba mono wa za.

Zezusi hã tisiré norĩ ma, Timama pẽ'êzani na te te tãma ĩropisutu za'ra zé wasu'u

¹⁵ Tawamhã Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, ãne:

– 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, ĩnhimiroti si te za 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo.

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã ĩmama wi, wa za waptê, Tipẽ'êzani hã te te aima sômri za'ra wa'aba da, ĩsine te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're sãmra u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tô sena na te za ĩnhimiroti hã te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa, ĩpẽ'êzani hã. ĩzazei'ô'wa norĩ hã te te waihu'u za'ra ô di, ĩmama pẽ'êzani hã. Taha wa, te te sima 're wẽ za'ra mono ô di, ĩ'rata 're sãmra u'âsi za'ra mono da. A norĩ wa'aba si ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩpẽ'êzani hã ai'rata 're sãmra aba mono wa. Zahadu wapsi te za aipẽ'ê 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁸ – Damama norĩ hã timro me 're dâ'â za'ra mono wa, waptép si 're ĩdasi'ubumroi mono ne, asiwaprosi 're asimroi wa'aba mono ô di za. Wa hã wa za we apâ atême ĩmorĩ 'wa.

¹⁹ Syry na, wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa, ĩrême ma. Taha ré hã te za duré a'â dasiwi ĩ'madâ'â ni. Taha pariþ si, da te dasiwi ĩzabu na sahu ô di za oto. A norĩ wa'aba si, te za duré ĩzabu za'ra wa'wa. ĩdâ'â nherẽ, ab're hawi ĩhâiwa'utu wa, wa za oto ĩdâ'â ãna 're morĩ u'â. Taha wa, te za duré a norĩ wa'wa hã atâ'â ãna 're asimroi u'âsi aba mo, hâiwa ãma.

²⁰ Apâ we atême ĩwisi za'ra wa'aba wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩmama âma 're ĩhâimana mono na. ĩ'âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, te za asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo. Wa hã ai'âma wa'aba 're ĩhâimana mono na te za duré asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo.

²¹ — Ni'wam norĩ hã ĩnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si ĩzawi pese 'wa, te za 're nomro. Te te 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, te za asa ĩmama hã te te 're sawi pese za'ra. Wa hã wa za duré te 're sawi pese za'ra, ĩzawi pese 'wa norĩ hã. Ta norĩ ma si, wa za 're ĩhâimana mono zém na tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

²² Tawamhã Zudasi te oto sadanha:

— E marĩ da, te za bété wa norĩ ma si 're asiwaihu'u mo. E marĩ wa, asazei'ô'wa norĩ ma, 're asiwaihu'u za'ra mono ô di bété. — Āne Zudasi te sadanha. Zudasi aimawi hã. Icarizoti ô di.

²³ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha, âne:

— Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, te za ĩnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhã ĩmama, te za asa te te 're sawi pese za'ra. Wa norĩ hã wa za ĩtême 're wasimasisi za'ra, ĩ'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da.

²⁴ Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono ô wamhã, ĩnhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono ô di za. Āne, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ĩsi'uihã na ĩmreme na te aima rowasu'u za'ra wa'aba ô di. ĩmama mreme na si, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, we ĩzatôri'wai mreme na.

²⁵ — Ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tô âne aima rowasu'u za'ra wa'wa.

²⁶ Zahadu wapsi ĩmama wi, te waptêrê wa, te za Tipê'êzani hã we atême satôri' za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. Wê uptabi di ĩpê'êzani hã. Ta hã te za uburé marĩ hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marĩ hã te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na te za te te 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa.

²⁷ — Rowê na si 're anomro aba mono zéb si, wa za oto aima pisutu za'ra wa'wa, ĩ'âma 're aipê'êzé za'ra wa'aba mono tō da, duré asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna, 're anomro aba mono da. Taré te aima pisutu za'ra wa'aba ô di. ĩzazei'ô'wa norĩ nhimipisutuzém nei ô di, ĩnhimipisutuzé hã.

²⁸ Wa za oto aiwi ĩmorĩ 'wa. Niwapsi wa za duré we apâ atême ĩmorĩ 'wa. Āne ma tô te ĩsina ĩrotizé hã ĩwapari za'ra wa'wa aré. ĩmama u wa za oto apâ mo, ĩma ĩpire u. 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré 're ato za'ra wa'aba mo, ĩmama u za oto ĩmorĩ wa, wa hã.

²⁹ Apâ ĩtême ĩmorĩ ô ré, wa aima ĩsiwasu'u sirômo za'ra wa'wa. E marĩ da. Te ĩsina ĩrotizé hã te ĩsina uwaimrami wapsi, âma ĩzaze za'ra wa'aba da.

³⁰⁻³¹ Aima ĩmreme syry aba di za oto. E marĩ wa. ĩzazei'ô'wa norĩ wada'uri'wa, we ĩzô morĩ wa, Wa'uburé hã. Ta hã ĩma pire ô di. ĩma pire ô nherê, ĩtême wasi'aba'rêi wa'aba, ĩmama te te ĩ'âma ĩrotizé hã te ĩsina uwaimrami da. Tawamhã te ĩsina uwaimrami wapsi, ĩmama te 're ĩsawi pese mono na te za da te 're ĩwaihu'u za'ra. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

15

Zezusi hã uwa 'ru uptabi na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te duré wama siwasu'u za'ra, âne:

— Rob'ru na, wa za ĩsina simiré'é, uwa 'ru na. Uwa 'ru 'madâ'â'wai âma, wa za ĩmama âma simiré'é.

² Uwa 'ru panhipti sisa'ridi hã wẽ õ di, 're ãrã za'ra mono õ hã. Taha wa, uwa 'ru 'madâ'â'wa hã te za ãpanhipti hã te te 're anhihãri ãrã'õ hã, te te 're anhamra mono da. Tane te za ãmama hã ãzazei'õ'wa norĩ hã te te 're azatõrĩ, ãnhiti 're hãimana za'ra mono da. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hã wẽ za'ra di, 're 'rã za'ra mono wa. Taha wa, wa za 're ãrã za'ra mono na simiré'é, ãzazei'wa norĩ ãma 're nomro wẽ mono wa. ã'wanhipré te te 're ã'anhãri mono hã, wa za ãma simiré'é, ãzazei'wa norĩ te te 're ã'manharĩ wasété za'ra mono zém na. 'Re ãrã za'ra mono hã ãpanhipti wã wa, ã'wanhipré ahã wamhã, te za misi si te te 're anhihãri ã'madâ'â'wa hã, 're 'rã pese za'ra mono da. Tane te za ãmama hã ãzazei'wa norĩ wi ãwasédé hã te te 're anhihãri, 're nomro wẽ uptabi mono da oto.

³ A norĩ wa'wa hã te oto 're anomro wẽ wa'aba mo, ãnhimiroti si 're 'madâ'â' pese za'ra wa'aba mono wa.

⁴ Ma'ãpé ã'ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono za. Tawamhã wa za 'rãwi ai'rata 're ãhãimana u'ãsi za'ra wa'wa. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hã 're sab u'ãsi mono õ wamhã, 're 'rã mono õ di za, ta hã. Tane a norĩ wa'wa hã ã'ãma 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono õ wamhã, 're anomro wẽ waihu'u aba mono õ di za.

⁵ — Uwa 'ru na wa za ãsina simiré'é. Uwa 'ru panhipti sisa'riti na wa za duré ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. ã'ãma 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono wamhã, wa za te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'wa, 're anomro wẽ uptabi aba mono da. Asiwaprosi 're anomro wẽ waihu'u aba mono õ di za.

⁶ Ni'wam norĩ hã ã'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra mono õ wamhã, 're nomro wẽ mono õ di za. Ta norĩ ãma, wa za uwa 'ru panhipti nhãri hã ãma simiré'é. Uwa 'ru panhipti nhãri hã te te 're ã'anhamra mono hã, te za 're 'ré za'ra. 'Re 'ré za'ra mono wapsi, te za simisutu te te 're aza'ra ã'madâ'â'wa hã, te te 're asui mono da, 're zata za'ra mono da.

⁷ A norĩ wa'wa hã te za ã'ãma 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono da. Tawamhã ãmama hã te za te te 're aiwapari u'ãsi za'ra wa'wa, tiwi 're ãrowaptêrê za'ra wa'aba mono zém na hã. Tawamhã tiwi 're ãwaptêrê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa.

⁸ 'Re anomro wẽ uptabi aba mono wamhã, ãzazei uptabi 'wa na te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhã ãmama ãma te za 're dawata za'ra. E marĩ wa. 'Re anomro wẽ wa'aba mono da, te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono wa.

⁹ ãmama, te te 're ãzawi pese mono ne, wa tô te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ma'ãpé ã'ãma 're anomro u'ãsi aba mono, te 're ã'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u u'ãsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Wa hã ãmama nhimiroti si, wa tô te 're 'madâ'â' pese. Taha wa, ãmama te te 're ãzawi pese mono zém na wa tô ãsina te 're waihu'u u'ãsi. Tane duré a norĩ wa'wa hã ãnhimiroti si 're 'madâ'â' pese za'ra wa'aba mono wamhã, te 're ã'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na, te za asina 're ãwaihu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo.

¹¹ — ãne wa tô aima roti za'ra wa'wa, ãsine robzei u'ãsi 're anomro aba mono da, duré ãsine aipê'ê 're, 're atoi uptabi za'ra wa'aba mono da.

¹² Wa hã te 're ã'asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. ãne wa aima roti za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

¹³ Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, te za te te 're danho'reptu za'ra. 'Re dadâ'â' za'ra mono da nherê, te za te te 're danho'reptu za'ra, dawi 're sisawi za'ra mono ãna.

14 Īnhimiroti si 're 'madâ'â pese uptabi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩzawi pese 'wa, te za 're anomro aba mo.

15 Danhib'apito norĩ hã uburé tinhimiroti hã te te tãma 're waihu'u za'ra mono õ di, tãma ĩromhuri'wa norĩ ma hã, tãma ĩromhuri'wa norĩ si 're hãimana za'ra mono wa. Tanei õ di, wa hã. Uburé, wa tã Īmama nhimiroti hã te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, ĩma romhuri'wa na si te 're asisi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono na zama, wa za oto te 're asisi za'ra wa'wa.

16 A norĩ wa'wa hã asima ĩwē na'rata za'ra wa'aba õ di, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa hã wa tã ĩsima aiwē na'rata za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa tã duré aipisutu za'ra wa'wa, datēme 're anomro aba mono da, da'ãma asimiromhuri 'wa hã ĩma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Tawamhã asimiromhuri za'ra wa'aba na hã robaba õ di za. Āne wamhã, Īmama te za te te 're aiwapari u'âsi za'ra wa'wa. Tawamhã uburé marĩ hã te te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, tiwi 're rowaptērē za'ra wa'aba mono wamhã, te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa.

17 Āne wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Ma'ãpé, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono za.

Zeusihiré 're ĩnomro mono norĩ, da te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

18 – ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, asõwa wa'aba, da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari 'rata mono na, te za ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

19 ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're anomro u'âsi aba mono 'wa'ãhã, te aré da te dasiwi 're asawi pese za'ra wa'wa. Tane nherē, a norĩ wa'wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're anomro aba mono õ di oto. Wa hã wa tã aipisutu za'ra wa'wa, ĩniwĩp si 're anomro aba mono da. Taha wa, te za tã ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa, ĩsiniwĩ 're anomro u'âsi aba mono õ wa.

20 Asina ĩwapari pese za'ra wa'aba, ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mono da, ĩmreme na. Danhib'apito norĩ ma, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, te za duré tãma ĩromhuri'wa norĩ ma, da te 're 'manharĩ za'ra. Wa hã Asib'apito za'ra wa'wa hã da te ĩma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono ne, te za duré aima wa'aba da te 're rob'manharĩ wasété za'ra. Duré ĩnhimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, asimiroti za'ra wa'aba zama te za da te 're 'madâ'â pese za'ra.

21 We ĩzatõrĩ'wa na da te 're waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Taha wa, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, ĩzazei'wa 're anomro aba mono wab zama.

22 Tawamhã wa hã we datēme ĩmorĩ wa, te za oto te te siwi 're da'awē'õ 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, da te 're ĩzaze za'ra mono õ wa. Tawamhã ari'iwi te za 're dasi'ubumro, da te 're ĩzaze za'ra mono õ na, da te dasiwi 're udã waihu'u za'ra mono õ wa za.

23 Wa hã da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari mono wamhã, ĩ'u'ãbã te za Īmama hã da te dasiwi 're 'ruiwapari.

24 Wa hã marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã wa tã te dama 're ab'manharĩ wē aré, danho'a, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono we te te ĩzatõrĩ na. Ni'wa ĩsine hã te te 're da'apawapto mono õ di aré. Tane nherē, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono õ di, we te te ĩzatõrĩ na. Marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã, te dama 're ab'manharĩ mono õ 'wa'ãhã, te te aré 're da'awē'õ mono õ di, da te 're ĩzaze za'ra mono õ zém na hã. Tane nherē, danho'a te dama 're ab'manharĩ wē mono nherē, ma tã Īmama me da te dasiwi 're wa'ruiwapari.

25 “Marĩ hã te dama 're ab'manharĩ wasété mono õ nherē, ma tã taré da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari.” Āne duréihã ma tã wahi'rada hã ĩ'ãma rob'ui'ééré siro,

romhâ ré. Īzazei'ō'wa norĩ hã ma tô oto sina uwaimrami za'ra, te te siwi 're ĩ'ruiwapari mono zém na hã.

²⁶ — Zahadu wapsi wa za we atême satōrĩ za'ra wa'wa, Īmama pē'ēzani hã, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. Tô sena uptabi ĩsimirowasu'u hã. Īmama hawi te za we atême timorĩ za'ra wa'wa, ĩnhimiroti na te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁷ A norĩ wa'wa hã ma tô ĩsiré 're anomro aba mo, Īmama nhimiroti na te dama âma ĩsâna'ratazém hawi. Taha wa, te za a norĩ wa'aba zama ĩnhimiroti na 're ĩdapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. — Āne ma tô Zezusi hã sina wama roti za'ra.

16

¹ Āne te duré wama nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— ĩnhimiroti hã 're rême za'ra wa'aba mono tō da, wa tô âne aima roti za'ra wa'wa.

² Dama ĩpire norĩ hã te za aiwi te te 're rosawi za'ra wa'wa, rowahutuzéb u dame 're asisisi aba mono tō da. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma pisutu za'ra newa, te za ai'uprosi aba ni.

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da te dasiwi 're waihu'u mono ò di, Īmama na. Īzama we te te ĩzatōrĩ na, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono ò di. Taha wa, ĩzadawa wasu'u'wa 're anomro aba mono nherē, te za da te 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa.

⁴ Āne, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, da te dasiwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wapsi, ĩmreme na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da, marĩ zô asipibu ma, 're asōpré wa'aba mono tō da. — Āne ma tô wama waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã, Timama pē'ēzani na te te dama ĩropisutuzé wasu'u, dapawapto'wa da

Tawamhã âne ma tô duré wama waihu'u za'ra:

— Āne na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ò di aré, zahadu ai'rata 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono wa.

⁵⁻⁶ Apâ wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, we ĩzatōrĩ'wai u. Taha wa, âhãna si wa tô uburé aima rowasu'u za'ra wa'wa, asina waihu'u sirōmo za'ra wa'aba da. Āne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wa, aipē'ēzé ahâ za'ra wa'aba di, we ĩzatōrĩ'wai u za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba wa. “E momo te za aimo,” âne asiwi ĩzadanhari na sahu za'ra wa'aba ò di za, te aima waihu'u pese za'ra wa'aba da.

⁷ Tô sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã we te atême satōrĩ za'ra wa'aba hã, rowē u'âsi 're anomro aba mono da. Aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba ò wamhã, we atême morĩ za'ra wa'aba ò di za, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. ĩmorĩ wapsi, ĩsiwa'râmi wa za we atême satōrĩ za'ra wa'wa.

⁸⁻¹¹ We atême wisi za'ra wa'aba wapsi, te za marĩ hã te te dama 're awaihu'u, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. ĩmreme na da te 're ĩzaze za'ra mono ò wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, dawē ò na te za te te dama 're awaihu'u. 'Re ĩmorĩ wē u'âsi na zama te za duré te te dama 're ĩwasu'u, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono da. 'Re ĩmorĩ wē u'âsi wa, wa za apâ mo, Īmama u. Apâ ĩmorĩ wamhã, asiwi 're ĩzabui waihu'u za'ra wa'aba mono ò di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô sima âma roti siro, ti'ai âma dawada'uri wasété 'wa te te azâri da, Wa'uburé hã. Āne na te za duré te te dama 're awaihu'u, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã.

12 — Uburé marĩ hã ĩnhimirowasu'u na te aima wasu'u ze za'ra wa'aba nherẽ, te aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di za a'â. E marĩ wa. Zahadu aima pibu pese za'ra wa'aba õ wa.

13 Zahadu wapsi aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã, te za we atẽme timorĩ za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã. Tô sena uptabi, ĩsimiroti hã. We atẽme wisi za'ra wa'aba wapsi, te za uburé roti tô sena uptabi hã te te aima 're waihu'u pese za'ra wa'wa. Si'uihã na te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. ĩnhimirowasu'u zarina si te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Romhã rê te za duré za romhâimanazé hã te te aima 're waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

14 ĩnhimiroti si te za te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. ĩnhimiroti te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩnhisi za'êtẽ di za, ĩzazei'wa norĩ ma.

15 Aiwa wanhimiroti hã, ĩmama me. Taha wa, te za ĩnhimiroti si te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, ĩmama pẽ'ẽzani hã.

Zezihi siré norĩ hã za tiwi ĩrobzei'õ za'ra zé wasu'u, duré apâ za tâma ĩrowẽ za'ra zé wasu'u me

16 — Syry na, wa oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Āhã parip si, ĩzabu za'ra wa'aba õ di za a'â. Taha parip si te za duré ĩzabu za'ra wa'wa. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

17-18 Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa wasima rowasu'u za'ra ni, ti'a wi:

— Wa'rata te za nhamra. Syry na wa'rata sãmra parip si, wa te sabu za'ra õ di za a'â, Timama u za apâ morĩ wa za oto. Taha parip si, wa za duré sabu za'ra ni. E niha, syry na ĩmreme hã. Āne wamhã, wama pibu prã za'ra di. — Āne aihĩni õ nherẽ, wa wasima rowasu'u za'ra ni.

19 Zezihi mreme hã wa te wasiwi waihu'u õ wa, wa te wasiwi sadanharĩ ze ti oto. Āne ma tô sina wawaihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te wama nharĩ za'ra, āne:

— Wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, āne: “Syry na wa oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Āhã parip si, ĩzabu za'ra wa'aba õ di za a'â. Taha parip si te za duré ĩzabu za'ra wa'wa.” Āne wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. E ĩmreme hã aima pibu prã za'ra wa'aba di. E aima pibu prã za'ra wa'aba wa, te āne asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa.

20 Asina ĩwapari pese za'ra wa'aba za. A norĩ wa'wa hã aiwawa ahã za'ra wa'aba di za. ĩzazei'õ'wa norĩ si te za 're to za'ra. Aipẽ'ẽzé ahã za'ra wa'aba nherẽ, aipẽ'ẽzé u'âsi 're anomro aba mono õ di za. Zahadu wapsi, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za.

21 Pi'õi āma te za ĩwasã hã 're sépu'u za'ra, tâma 're ĩrere'e mono zéb u hã, romhuture wa oto. Tâma 're rere'e mono parip si, tâma 're rowẽ za'ra mono di za oto, ĩna ma. Taha wa, tihãzé na hã te te 're rosa'rata u'âsi za'ra mono õ di za oto.

22 Tane duré a norĩ wa'wa hã, te za aipẽ'ẽzé hã a'â ĩsépata za'ra wa'wa. Apâ atẽme ĩwisi aba wapsi, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Robzei u'âsi te za 're anomro aba mo.

23 — Niwapsi, ĩmama hã te za we Tipẽ'ẽzani hã atẽme satõrĩ za'ra wa'wa. Tawapsi asiwi 're ĩzadanharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, marĩ hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Marĩ hã te aima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za ĩmama wi 're ĩwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, ĩmreme zarina. Tawamhã te za te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa.

24 Zahadu marĩ hã te aima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, ĩmama wi 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ di. Te za oto tiwi 're ĩrowaptẽrẽ za'ra

wa'aba mo, te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono da, robzei u'âsi 're anomro aba mono da.

ZeZusi hã sisa'u za te te ĩdarẽme na, duré Timama u za ĩmorĩzém na ĩsiwasu'uzé wasu'u

²⁵ — Āhãna sô'awi, Īmama hã te aima wasu'u za'ra wa'aba õ di. Romnhimiré'é na si wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi, wa za sô'awi te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, romnhimiré'é ãna.

²⁶⁻²⁷ Tawapsi te za marĩ hã te aima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, Īmama wi 're ĩwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo, ĩmreme zarina. Wa hã Īmama wi, marĩ hã te aima 're waptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ di za. Asi'uihã na te za tiwi 're ĩwaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã Īmama si te za si'uihã na te te aima 're sômri za'ra wa'wa, ta hã te te duré 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa. E marĩ wa, ma tô Īmama hã te te 're asawi pese za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ma tô 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mo. Īmama hawi we ĩmorĩ na ma tô duré 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tô te te 're asawi pese za'ra wa'wa, Īmama hã.

²⁸ Īmama hawi wa we datẽme mo. Apâ wa za duré dahawi ĩtẽme mo, Īmama u. — Āne te wama siwasu'u za'ra, ZeZusi hã.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, wa tô tãma nharĩ za'ra ni:

— Sô'awi ma tô oto wama asiwasu'u za'ra, romnhimiré'é ãna. Wanhimirosa'rata za'ra hã ma tô asina ĩwaihu'u siro. Taha wa, wa te wasiwi asadhanarĩ da, asina wazô asimipari õ di. Āne wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha wa, wa tô asaze za'ra ni, tô sena 'Re ĩhãimana u'âsi mono hawi we aimorĩ na. — Āne wa tô tãma nharĩ za'ra ni.

³¹⁻³² Taha wa, ma tô ZeZusi hã asa wama nharĩ za'ra:

— E tô sena ma tô oto ĩzaze za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hawi we ĩmorĩ na hã. Até tô sena ĩzaze za'ra wa'aba õ di. Romhuture di oto bâdã hã, ĩhawĩ ĩropéi wa'aba mono zéb u hã, asõrõwa wa'aba u. Tane nherẽ, asiwi ĩrẽme za'ra wa'aba nherẽ, ĩsiwaprosi ĩhãimana õ di za. Īmama, te ĩsiré 're hãimana u'âsi.

³³ Āne na wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, ĩãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ĩzazei'õ'wa norĩ hã te za tô te te 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa. Taha wa, te za 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, te za asiptete sina ĩãma 're anomro aba mo. Wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ ma, ĩnhiptete uptabi wa, wa tô ãma ai'uté za'ra. — Āne te ZeZusi hã wama siwasu'u za'ra.

17

ZeZusi hã Timama ma ĩmremezé wasu'u

¹ Tawamhã wama siwasu'u za'ra pari, Timama ma mreme da, te hãimo rob'madã, ZeZusi hã. Āne te Timama ma tinha:

— Īmama, bâdã ĩma ĩpisutuzé hã ma tô ĩwa waptãrã. Ma'ãpé, we ĩpawapto na, ĩãma ĩrotizé hã te dama ĩsina uwaimrami da, ai'ãma 're dawata u'âsi za'ra mono da.

² A hã ma tô ĩma 're ĩda'apisutu mo, ĩzazei'wa 're danomro mono da. Wa hã ma tô duré ĩpisu, uburé dama ĩpire uptabi da. E marĩ da. ĩzazei'wa norĩ ma, te 're apisutu mono da, robzei u'âsi ĩãma 're nomro u'âsi mono da, duré 're dâ'ã za'ra mono ãna, ai'rata 're hãimana u'âsi za'ra mono da, hãiwa ãna.

³ A hã misire Danhib'apito uptabi. Wa hã Zezu Cristu Danho'reptui'wa da, ĩpisudu, we datẽme ĩzatõrĩ. Āne na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, da te

're wazazei pese za'ra mono wamhã, robzei u'âsi te za ĩ'ãma 're danomro. 'Re dadâ'â za'ra mono ãna, te za duré 're dasi'ubumroi u'âsi, hãiwa ãma.

⁴ Romhuri hã ĩma ĩpisudu hã wa tô oto ĩsina uwaimra. Te ĩsina uwaimrami wa, te za oto ai'ãma 're dawata u'âsi za'ra.

⁵ Ti'a õ ré hã, wa tô aiwa wawaihu'u pese na wasiré 're wasimasisi u'âsi, marĩ õ uptabi ré hã. Taha wa, rowê uptabi di, wama. Ma'ãpé, we ĩma nharĩ, aiwa wasiré 're wasimasisi u'âsi mono da duré apã.

⁶ — ã norĩ hã te asib'a'uwẽ 're nomro. Asib'a'uwẽ si 're nomro mono wa, ma tô oto ĩma ĩpisutu za'ra, ĩnhib'a'uwẽ 're nomro mono da. Wa tô te tãma 're aiwasu'u u'âsi za'ra, 're aihãimana mono zém na. Asimiroti hã ma tô te te 're 'madâ'â pese za'ra.

⁷⁻⁸ Marĩ hã ĩma 're ĩ'awaihu'u mono zém na si, wa tô te tãma 're waihu'u za'ra. ãne na ma tô ã norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra. ã norĩ ma, asimiroti hã wẽ za'ra di. Tô sena aihawi we ĩmorĩ na ma tô ĩzaze za'ra. A hã we ĩzatõrĩ'wa na ma tô duré ĩzaze za'ra.

⁹ — ãhãna wa aima ãma wasu'u za'ra, 're pawaptob u'âsi za'ra mono da. ĩzazei'õ'wa norĩ hã te aima ãma wasu'u za'ra õ di. We ĩma ĩpisutu za'ra norĩ si, wa ãma aima wasu'u za'ra, asib'a'uwẽ 're nomro mono wa, duré 're pawaptob u'âsi za'ra mono da.

¹⁰ ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã uburé asib'a'uwẽ te 're nomro. Asib'a'uwẽ norĩ hã uburé ĩnhib'a'uwẽ te duré 're nomro. Tawamhã ĩ'ãma 're ĩnomro wẽ mono zéb zarina, te za ĩ'ãma 're dawata u'âsi za'ra.

¹¹ ãhãna ãme 're ĩnhamra u'âsi mono õ di za oto. Atẽme wa za oto ãma mo. ã norĩ si te za ĩza'u 're si'ubumro, ĩzazei'õ'wa norĩ 'rata. ĩmama, a hã aiwẽ uptabi na te 're asãmra mo. Ma'ãpé, we ĩma ĩpisutu za'ra hã we 're apawaptob u'âsi mono, aiwaihu'u pese na, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese u'âsi za'ra mono da.

¹² ĩ'rata 're ĩnhamra za'ra mono ré, wa tô uburé te 're 'madâ'â pese za'ra, aiwaihu'u pese zarina, ĩwi 're si'utõrĩ za'ra mono tõ da, duré ĩnhib'a'uwẽ u'âsi 're nomro mono da. Misire ma tô simini. ĩnhib'a'uwẽ uptabi hã 're morĩ õ wa, ma tô asimiroti hã tirẽ. Duréihã poto õ ré, ma tô õhõ ãma ĩbaihã na rob'ui'ére siro, wahi'rada hã. ãhãna ma tô oto sina uwaimra, õ hã.

¹³ ãhãna bâdâ hã romhuture di oto, ãma atẽme ĩmorĩzé hã. ãme ĩnhamra ré, wa ãne aima mre, te te ĩwapari za'ra wa, ĩsine robzei u'âsi 're nomro mono da.

¹⁴ ĩsiré 're nomro mono ré, wa tô te tãma 're asadawa wasu'u za'ra, uburé. Wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're ĩmorĩ õ di. Tane ã norĩ hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ, 're nomro mono õ di duré. Taha wa, ma tô ĩzazei'õ'wa norĩ hã ĩsiré te te 're 'ruiwapari za'ra.

¹⁵ ãne te ãma aima wasu'u za'ra õ di, ĩzazei'õ'wa norĩ wi, ãma asitẽme waibu da. Wa'uburé wi, ĩwasété uptabi wi, ãma 're asisaprĩ u'âsi za'ra mono da, wa ãne ãma aima wasu'u za'ra.

¹⁶ Wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ, 're ĩmorĩ õ di. Tane ã norĩ hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're nomro mono õ di duré.

¹⁷ Asimiroti hã tô sena uptabi. Tawamhã te za asimiroti na 're ĩpawaptob u'âsi za'ra mo, ai'ãma si 're nomro wẽ uptabi mono da.

¹⁸ A hã we datẽme ĩzatõrĩ ne, wa za oto datẽme satõrĩ za'ra, te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da.

¹⁹ Wa hã wa tô ĩsina asaze, ĩ'ãma ĩrotizé hã te ĩsina uwaimrami da. E marĩ da. ã norĩ zama ãma 're ĩroti za'ra mono zé hã te te sina 're asazei pese za'ra mono da, taha zarina, te te ãma 're uwaimrami za'ra mono da.

20-21 — Īmama, 're wasisawi pese mono wa, wa tō wanhimirosa'rata na 're wasisazei pese u'âsi. Ma'âpé, uburé ĭzazei'wa norĩ hã 're apawaptob u'âsi mono, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra mono da. Ā norĩ si 're pawaptob za'ra mono õ di za. Ā norĩ nhimirowasu'u zarina, za te te 're ĭzaze za'ra mono norĩ zama te za 're ĩ'apawaptob u'âsi mo. Tawamhã wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, te za duré tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra. Āne wamhã, tō sena datēme we ĭzatõrĩ na, te za da te 're ĭzaze za'ra.

²² A hã 're ĭzawi u'âsi mono wa, ĩma 're rowē u'âsi mono di. A hã 're ĭzawi pese mono ne, wa za ĭzazei'wa norĩ hã õne u'â te 're azawi pese. E marĩ da. Wasine 're sisawi u'âsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama 're sisazei pese u'âsi za'ra mono da, ta norĩ ma zama 're rowē u'âsi za'ra mono da.

²³ ĩsiré 're aimorĩ ne, wa za duré wa hã ĩsiré 're ĩmorĩ u'âsi za'ra. Tawamhã wasine 're sisawi u'âsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama te za 're sisazei pese u'âsi za'ra. Āne wamhã, te za da te 're ĭzaze za'ra, tō sena datēme we ĭzatõrĩ na. Duré 're ĭzawi pese mono ne, ĭzazei'wa norĩ hã 're ĩ'azawi pese mono na, te za da te 're aiwaihu'u za'ra.

²⁴ — Ti'ai õ ré te 're ĭzawi pese mo, marĩ õ uptabi ré. 'Re ĭzawi pese mono wa, ma tō ĩma ĩpisu, ĩ'ãma 're dawata u'âsi za'ra mono da, duré ĩhãiba na rowa'a za'ëtē ré, 're ĩhãimana u'âsi mono da. Īmama, āne na hã te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono da hã, wa tō ĩsima wē za'ra, za 're ĩhãimana mono zéb āma, ĩ'rata 're si'ubumroi u'âsi mono da, ĩma ĩpisutu za'ra norĩ hã.

²⁵ Īmama, a hã aiwē uptabi na te 're asāmra mo. A hã we datēme ĭzatõrĩ na te te 're asaze za'ra mono õ di, ĭzazei'õ'wa norĩ hã. Tazahã, ĩma aiwaihu'u pese di, we ĭzatõrĩ'wa na. Āne na hã ĭzazei'wa norĩ ma zama, tãma aiwaihu'u pese za'ra di.

²⁶ Taha wa, wa tō te tãma 're aiwasu'u u'âsi za'ra, 're ĩda'azawi pese mono zém na, te te siwi 're aiwaihu'u u'âsi za'ra mono da. Õne u'âsi, wa za duré te tãma 're aiwasu'u za'ra, 're ĭzawi pese mono zarina, duré 're sisawi pese za'ra mono da. — Āne te Timama ma rowasu'u, Zezusi hã.

18

*Zezusi hã da te dasiwi ĩ'ârizé wasu'u
Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-50; Rucasi 22.47-54*

¹ Tawamhã Timama ma mreime pari, wa tō rob u wawairébé ni oto, ĩsiré âi ba wasi'aba'ré da. Séderõ pa zara u, wa saprĩ za'ra ni, wede 're ĩsimasa mono zéb u.

² Tamomo wa tō nasi wasi'rã'õtõ ni Zezusihi me, wede 're ĩsimasa mono zéb āma. Nasi ĩwasi'rã'õtõzé hã Zudasihhi ma, waihu'u pese di.

³ Tawamhã te te oto sô danhimro, tamomo. Da'wapéi'wa norĩ hã te sô te te simro, ahã na. Zeruzarē āma 'ri za'ëtē 'madâ'â'wa norĩ zama te sô te te simro, sasedoti ĩpire norĩ zadawa para, duré parisezu norĩ zadawa para. Tawamhã 'rãsitõ ré, te sô ai'aba'ré ni, uzi ré zama. Danhiwãĩ ré zama te sô ai'aba'ré ni, sib'ézé 'wapa ré zama.

⁴ We oto sô dasihutu wamhã, Zudasihhi zama ma we dame wi. Romhã ré ma tō uburé sina waihu'u siro, Zezusi hã da te tãma ĩ'manharĩ za'ra zém na. We sô dasihutu wamhã, ma datēme watobro. Āne te dama tinha:

— E 'wa sô, te asõpré wa'wa.

⁵ Tawamhã asa te āne tãma nharĩ za'ra:

— Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ĩmorĩ zô.

Tawamhã Zezusi te dama siwasu'u oto:

— Wa hã Zezusi. Āhãta wa za.

⁶ Tawamhã ãmreme ma, ma tô ai'marõpãrĩ za'ra ni.

⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— E 'wa sô, te asõpré wa'wa.

Tawamhã asa te duré tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ãmorĩ zô.

⁸ Taha wa, te duré Zezusi hã asa dama siwasu'u:

— Wa hã Zezusi. Wa tô aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. ãzô si asõpré wa'aba wamhã, ma'ãpé ã norĩ hã satõrĩ za'ra wa'aba, si'aba'ré da. — ãne te tâma nharĩ za'ra, timreme, Timama ma, te te wa'ãma ãma uwaimrami za'ra da.

⁹ ãne Zezusi hã ma tô Timama ma siwasu'u, aré: “ãma ãpisutu za'ra norĩ hã wa tô te 're 'madâ'â pese za'ra, ãwi si'utõrĩ tã da.” ãne ma tô tâma siwasu'u aré. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ, te te siwi wawaibui õ wamhã, timreme, Timama ma, ma tô wa'ãma ãma uwaimra.

¹⁰ Tawamhã Sima Pedru ma tô sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizã, ãpo're nhimire niwĩ. Sasedoti ãpire uptabi ma romhuri'wa, ta hã. Romhuri'wa nhisi hã, Macu na ãsisi hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinha:

— Sib'ézé 'wapa hã apã sêrê. E wa za dawĩ ãsisawi, ãmama te te ããma ãrotizé hã te ãsina uwaimrami tã da. Mare di. Te robzépata da nherê, wa za oto ãsina uwaimra. — ãne te Pedruhu ma tinha, Zezusi hã.

Anasihi u, Zezusi da te dasiwi ãsaprõnizé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusi hã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô siwi ti'ã, tinhib'apito me. 'Ri za'ëtê 'madâ'â'wa norĩ me zama ma tô siwi ti'ã. Ma tô dasiwi pawasisi ni oto.

¹³ Tawamhã Anasihi u te oto siwi saprõni za'ra. Ta hã Anasi hã, Caipasihĩ maprewa. Sasedoti ãpire uptabi, Caipasi hã.

¹⁴ Ta hã ma tô ãne tísiré norĩ ma roti za'ra aré, dama ãpire norĩ ma: “Misire, wa te wasiwi wĩrĩ wamhã, wama rowê za'ra di. Wama pire za'ra õ di.” ãne ma tô tâma roti za'ra aré.

Pedru hã Zezusi te te dawĩ ãudâzé wasu'u

Mateusi 26.69-70; Marcusi 14.66-68; Rucasi 22.54-57

¹⁵⁻¹⁷ Tawamhã Zezusi hã da te dasiwi saprõni wamhã, Pedru hã te Zezusihi zarina mo. ãzama wa duré ãsarina mo, sasedoti ãpire uptabi nhorõwa u. ãwétési, wa ãsarina ãzé 'ri 'wawi wa'ra u, tâma ãwaihu'u pese wa, 'ri tede'wai ma. Pedru hã te rowĩ za, 'ridawa 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra ãma 'ridawa te pi'õ hã 'madâ. Tawamhã wa hã wa mo, 'ridawa u. Pi'õi ma, wa tinha, Pedruhu wi te te rosawi tã da. Taha wa, te te tâma wê wa, wa tô 'mazé Pedru hã, 'ri 'wawi wa'ra u. Taha wa, te pi'õ hã Pedru sadanha:

— E a hã, Zezusihi siré te 're aimo.

Tawamhã Pedru asa te tâma tinha:

— Mare di. Wa hã ãsiré 're ãmorĩ õ di. — ãne te tâma tinha.

¹⁸ Tame romhuri'wa norĩ hã te sima ro'o za'ra, hã te, hã'ro za'ra da. 'Ri za'ëtê 'madâ'â'wa norĩ me, te sima ro'o za'ra. Pedruhu zama te dame tihã'ro.

Sasedoti ãpire uptabi hã, Zezusi te te ãsadanharizé wasu'u

Mateusi 26.57-68; Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54, 66-71

¹⁹ Tawamhã sasedoti ãpire uptabi hã te Zezusi sadanha, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ na. ãsimiroti na zama te sadanha.

²⁰⁻²¹ Tawamhã Zezusi asa te tâma tinha:

— Sõ'awi wa tô te dama 're rowahutu u'ãsi, rowahutuzé mono bâ. ãne dasi'rã'õtõzéb ãma zama, wa tô nasi dama rowahutu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma hã. Pi'uriwi te dama 're rowahutu mono õ di. E marĩ da, te ãzadanha. ãwapari'wa norĩ hã te za ãsadanharĩ za'ra wa'wa,

te te aima ĩzadawa wasu'u za'ra da. Ta norĩ ma, waihu'u pese za'ra di, ĩnhimirowasu'u hã. – Āne Zezusi te tãma tinha.

²² Tawamhã Zezusihi 'rata aibã ĩsa, ma tinhib'rata na 'rãime. Te tãma tinha: – E niha te āne tãma ĩnha, sasedoti dama ĩpire uptabi ma nherẽ.

²³⁻²⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

– ĩmreme na te āma upai wamhã, ma'āpé we ĩma waihu'u. E marĩ da, ma ĩ'rãime, ĩmreme wẽ nherẽ. – Āne Zezusi te aibã ma tinha. Tawamhã Anasi hã ma tō Zezusi hã dama ti'ru, Caipasihĩ u da te dasiwi saprõni da.

Tawamhã pawasisi ré, ma tō ĩtẽme dasiwi saprõni ni, sasedoti ĩpire uptabi u.

*Pedru hã Zezusi te te duré dawĩ ĩ'udã na ĩsahuzé wasu'u
Mateusi 26.71-75; Marcusi 14.69-72; Rucasi 22.58-62*

²⁵ Tawamhã Sima Pedru te zahadu za, unhama āma hãiro da. Taha wa, te āne sadanharĩ za'ra:

– E a hã te Zezusihi siré 're aimo.

Tawamhã Pedru hã ma tō dawĩ ai'udã. Te tãma nharĩ za'ra:

– Mare di. Wa hã ĩsiré 're ĩmorĩ õ di.

²⁶ Tawamhã aibã te duré sadanha Pedru hã, sasedoti ĩpire uptabi ma, romhuri'wa hã. Taha sisānawã, ma tō Pedru po're nhizã. Āne te Pedru sadanha:

– E a hã, wede, 're ĩsimasa mono zéb āma, wa tō ai'madã.

²⁷ Taha wa, ma tō duré Pedru hã tiwi ai'udã.

Tiwi si'udã parip si, ma tō si'a hã awa'awi hã.

Zezusi hã Piratuhu u da te ĩsaprõnizé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Rucasi 23.1-5

²⁸ Tawamhã Caipasihĩ nhorõwa hawi ma tō Zezusi hã siwi saprõni za'ra, wasiré zudezu norĩ hã, romanu nhorõwa u robza'rã ré. Roti'wa dama ĩpire uptabi romanu hã, Piratu na ĩsisi hã. Te te ĩtẽme siwi āwisi wamhã, 'ri para u te te siwi 'mazébré õ di, Piratuhu u. Rowi te ĩré aimasa. E marĩ wa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wai wa, Piratu hã. Tawamhã Pascowa na dato nhisi bātã na, dasi'rã'õtõ ré, sisisi õ di za, siwasété za'ra tō da. Siwasété za'ra 'wa'ãhã, aré dame saihuri waihu'u õ di.

²⁹ Tawamhã Piratu hã ma tō datẽme watobro. Āne te dama tinha:

– E marĩ wa, te we bété asiwi ĩsaprõni 'wa. E marĩ, ma 'manha.

³⁰ Tawamhã te asa tãma rowasu'u za'ra:

– Tiwasédé te te 're 'manharĩ u'ãsi mono õ 'wa'ãhã, aré wa te aima hãiba nhomri za'ra õ di.

³¹ Tawamhã Piratu te asa tãma nharĩ za'ra:

– A norĩ wa'wa hã te za asiwi ĩsaprõni za'ra wa'wa, asi'uihã na aihĩ'rata norĩ nhimi'manharĩzéb zarina, marĩ hã tãma 'manharĩ za'ra wa'aba da, tiwasédé hã asõ'a za'ra wa'aba, te te 're 'manharĩ u'ãsi mono wamhã.

Taha wa, ma tō asa tãma nharĩ za'ra, Piratuhu ma:

– Mare di, wa te wasiwi saprõni õ di za. Asib'apito, ma tō wawi sawi za'ra, ni'wa hã tiwasédé te te 'manharĩ wamhã, wa te wasiwi wĩrĩ tō da. – Āne te Piratuhu ma nharĩ za'ra.

³² Romhã ré ma tō Zezusi hã siwasu'u tidã'ázém na, wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi ĩsasõmrizém na. Tawamhã Piratu te te dama 'rui wapsi, te za 're ĩsiwasu'u mono zéb zarina, dasiwi sasõmri ni.

³³ Tawamhã Piratu, ma tō 'ri para u apã āzé. 'Ri para u sébré parip si, te Zezusihi zô hã, 'ri para u ĩtẽme sébré da, te te sadanharĩ da, Piratu hã. Tawamhã āne te sadanha:

– E a hã, zudezu norĩ nhib'apito.

³⁴ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— E apito na da te aima ĩwasu'u za'ra wa, te ĩzadanha. E asi'uihâ na te ĩzadanha, wa hã apito zô.

³⁵ Tawamhã Piratu hã te duré asa tãma tinha:

— E wa hã zudezu na 're ĩhâimana mono bâ, ĩsi'uihâ na te asandanharĩ da hã. Asiré zudezu norĩ hã ma tô siwi ĩma aihâiba nho, sasedoti ĩpire norĩ me. E marĩ, ma bété ĩ'manha.

³⁶ Tawamhã ma tô Zezusi hã asa tãma siwasu'u:

— Wa hã ti'ai âma danhib'apito na 're ĩhâimana mono õ di. Danhib'apito na 're ĩhâimana mono 'wa'âhã, wa aré ĩnhĩb'a'uwẽ norĩ hã wada'uri za'ra, te te da'wapé za'ra da, da te dasiwi ĩhâiba nhomri tô da, dama ĩpire norĩ u. Wa hã ti'ai âma danhib'apito na 're ĩhâimana mono õ di. — ãne ma tô Zezusi hã tãma siwasu'u.

³⁷ Taha wa, ma tô Piratu hã asa duré sadanha:

— E a hã danhib'apito.

Zezusi te duré tãma tinha:

— Tahata ma tô tane hã ĩ'ãma ĩwaihu. Taha da, wa tô ti'ai âma podo. Taha da, wa tô we ti'ai u datẽme mo, roti tô sena uptabi hã te dama 're wasu'u mono da. Ni'wam norĩ hã roti tô sena uptabi hã te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za te te 're ĩwapari ze za'ra. — ãne Zezusi te tãma tinha.

³⁸ Piratu te duré asa tãma tinha:

— E ma hã, roti tô sena uptabi hã.

Piratu hã Zezusi da te dasiwi wĩrĩ da, te te dama ĩhâiba nhomrizé wasu'u Mateusi 27.15-31; Marcusi 15.6-20; Rucasi 23.13-25

Tawamhã Piratu hã apã ma datẽme watobro, rob u. ãne te dama tinha:

— Wa tô sadanha. Ma tô ĩma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di.

³⁹ ãne ma tô asi'rã'õtõ 'wa, Pascowa na datozé nhĩbâtâ na. Ma tô asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mo, 're asi'rã'õtõ aba mono ré, misi si dazazém hawi te dama 're arob'rui mono da, apã 're dawairébé mono da. Zudezu norĩ, e tawamhã wa za asib'apito za'ra wa'aba ma rob'ru, apã morĩ da. — ãne te Piratu hã dama tinha.

⁴⁰ Tawamhã hãrâ 'rãihã na te 'mahãrâ za'ra:

— Mare di. Taha ma, rob'ru õ di za, morĩ da. Barabasihi ma si te za ĩrob'ru, apã morĩ da. Taha si. — ãne te Piratuhu ma nharĩ za'ra. Rowasété 'manharĩ'wa, Barabasi hã.

19

¹ Tawamhã Piratu ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, powawẽ hã waré na te te siwi 're pré'é mono da, Zezusi hã.

² Te te siwi 're pré'é mono pari, ma tô 'wabzéré na siwi âma sõpre za'ra. Tisi'ubuzém na ma duré siwi âma hãiba ubu, ĩhã pré na.

³ Siwa'rãmi te nasi ĩtẽme ai'ré za'ra, tô sena te te nasi sawi za'ra da newa. ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Zudezu norĩ nhĩb'apito, rowẽ na aihâimana. — ãne te tãma nharĩ za'ra, âma wa'ẽ za'ra sina.

Tawamhã te te nasi sawi za'ra pari, te nasi siwi 'rãĩ wabzu, sisa'u.

⁴⁻⁵ Tawamhã Piratu, ma apã datẽme watobro. ãne te dama tinha:

— ãhãta wa we atẽme saprõni za'ra wa'wa. Wa tô sadanha. Ma tô ĩma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di. ãne hã waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô we atẽme saprõni za'ra wa'wa. — ãne te dama tinha.

Tawamhã Zezusi ma ĩtẽme watobro, 'wabzéré na sõpre ré. Zazahã pré na ubu ré zama ma ĩtẽme watobro.

Taha wa, te Piratu hã dama 'mahã, ãne:

– Ōhōta aibâ hã. 'Madâ'â za'ra wa'aba.

⁶ Tawamhã te 'madâ'â za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ hã, sasedoti ãpire norĩ hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'madâ'â'wa norĩ zama te 'madâ'â za'ra. Te te 'madâ'â za'ra wamhã, hãrã 'rãihã na te nasi 'mahãrã za'ra, ãne:

– Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ã da.

Tawamhã te Piratu asa tãma nharĩ za'ra:

– Asi'uihã na te za asiwi ãsaprõni za'ra wa'wa, asiwi sasõmri za'ra wa'aba da. Wa hã wa tô sadanha. Ma tô ãma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di.

⁷ Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra, dama ãpire norĩ hã:

– Ti'ai ãma poto nherẽ, ma tô dama 're siwasu'u, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra na. Mreme wẽ'õre di. Wahi'rata norĩ hã ma tô dama roti za'ra, ãne ni'wa, 're siwasu'u mono wamhã, wa te wasiwi wĩrĩ da. – ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁸⁻⁹ Tawamhã Zezusi dama 're ãsiwasu'u mono zém na ma tô Piratu hã damreme wapa. Taha wa, ma tô pẽ'ẽwara. Tawamhã 'ri para u ma duré ãzé. Zezusi hã ãsarina ma duré ãzé. Taha wa, te duré Zezusi sadanha, Piratu hã:

– E ma hawi te we aimo bété. – ãne te sadanha. Tane nherẽ, tizadawa na te te wa'rãmi õ di, Zezusi hã. Ari'iwi te za.

¹⁰ Tawamhã Piratu te tãma tinha:

– E marĩ da, ãma asiwasu'u õ di. E aima ãpire na asina ãwaihu'u õ di. Wa hã te dama ai'rui wamhã, te aré aipawasisizé hã aima wasihu ni apã, dawí aimorĩ da. Wa hã te dama ai'rui wamhã, te aré dasiwi asasõmri ni, atã'ã da. E ãne aima ãmreme pire na asina ãwaihu'u õ di. – ãne Piratu te Zezusihi ma tinha.

¹¹ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

– 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô aipisutu, ãma aipire da. ãma aipire da, te te aipisutu õ 'wa'ãhã, aré ãma aipire õ di. Tawamhã ãma aipire da, te te aipisutu nherẽ, ããma asimiroti wasété wamhã, tãma aiwẽ õ di za, aiwasédé hã ããma 'manharĩ wa. Tane nherẽ, aibã hã si'uihã na te te aima ãhãiba nhomri hã aiwasété nhipai u wasété uptabi di, õ hã. – ãne Zezusi te Piratuhu ma siwasu'u.

¹² Tawamhã Zezusihi mreme te te sina waihu'u wa, ma tô sima wẽ, Zezusi te te satõrĩ da, apã dawí morĩ da. Tane nherẽ, hãrã 'rãihã na te nasi ãsadawa wa'rãmi 'mahãrã za'ra, dama ãpire norĩ hã, ãne:

– Ō hã danhib'apito na ma tô 're siwasu'u. Ni'wa hã danhib'apito na 're siwasu'u mono wamhã, apito Séza hã danhib'apito na te te da'ãma waihu'u õ di za. Apã morĩ da, tãma rob'rui wamhã, apito Séza hã aima toi õ di za. – ãne te nasi tãma nharĩ za'ra, sa'ëtẽ.

¹³⁻¹⁴ Tawamhã damreme te te sina wapari wa, ma tô Zezusihi zô ãzé, te te tãma nharĩ da, rob u ãsarina watobro da. Taha wa, ma tô ãsarina watobro, rob u. Tawamhã êtẽ 'manharĩ nhisiwi, te wedeza na nhamra 'ridawa, Piratu hã. Wasimremezém na êtẽ 'manharĩ nhisi hã, Dabata na. Tame danhib'apito, te 're simasisi u'âsi, dawasété na te te 're da'awaihu'u mono da, dawẽ na zama te te duré 're da'awaihu'u mono da. Tame sãmra ré, ma tô abzumazéb u za bãdã hã, sabadu õ ré hã, duré Pascowa na dato nhisi õ ré hã. Tawamhã Zezusi hã rob u ãsarina watobro wamhã, Piratu te tinha, wasiré zudezu norĩ ma:

– Ōhōta asib'apito za'ra wa'wa.

¹⁵ Tawamhã dahãrã 'rãihã na te nasi 'mahãrã za'ra ni asa:

– Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ã da.

Tawamhã Piratu asa te tãma nharĩ za'ra:

– E asib'apito za'ra wa'wa, wa za dama ti'ru, wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri da, dã'ã da.

Tawamhã sasedoti ãpire norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, Piratuhu ma:

— Ōhō si wanhib'apito hã, Roma ãma apito Sézaha si. — ãne te tãma nharĩ za'ra, sasedoti ĩpire norĩ hã.

¹⁶ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ ma, te oto ti'ru Piratu hã, wedepo'o nhonhi'rãmi na te te siwi sasõmri da, dâ'â da, Zezusi hã.

Zezusi hã wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi ĩsasõmrizé wasu'u

Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhã 'ri nhiti te oto siwi saprõ, Zezusi hã. Wedepo'o nhonhi'rãmi hã te sisada ti'â, Da'rãihi na romnhisi u. Wasimremezém na Dodota na romnhisi hã.

Tamomo te te siwi ãwisi za'ra wamhã, wedepo'o nhonhi'rãmi na ma tô oto siwi sasõ, da'wapéi'wa norĩ hã. Aibã norĩ wa'wa, ma tô siwi sasõ. Aibã maparane te ãma aiwa'aba zahuré, da te dasiwi ĩsasõmri zahuré hã.

¹⁹ Tawamhã Piratu, ma tô ãne ãma rob'ui'ére: “Ã hã Zezusi, Nazaré hawi we ĩmorĩ, zudezu norĩ nhib'apito.” ãne ma tô ãma rob'ui'ére. Tawamhã te te ãma rob'ui'ére pari, te dama ti'ru, ĩ'rãi uwaibaba te te siwi 'mazasõmri da, rob'ui'ére hã. Si'ubdatõ damreme na rob'ui'ére hã. Wasiré zudezu norĩ mremezém na, duré romanu norĩ mremezém na, duré deredu norĩ mremezém na.

²⁰ ĩsa'ozém hawimhã 'ri nho'õmo u hã, romhuture di. Taha wa, wasiré zudezu norĩ hã te ahã na te te 're sõré za'ra, ãma rob'ui'ére hã.

²¹⁻²² Tawamhã Piratuhu ma, te nharĩ za'ra, sasedoti ĩpire norĩ hã:

— Rob'ui'ére na ãma saprĩ na. “Ã hã zudezu norĩ nhib'apito,” ãne tõ da. ãne ãma saprĩ na. “ãne te ã hã 're siwasu'u: Wa hã zudezu norĩ nhib'apito.” ãne ãma saprĩ na. — ãne te Piratuhu ma nharĩ za'ra.

Tawamhã Piratu asa te tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Te ãma saprĩ õ di za. Ōhō u'âsi za. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

²³ Tawamhã te te siwi sasõmri pari, ma ĩ'uzazém na sima ãma aipé, misi si da'wapéi'wa norĩ hã. Maparane si'uiwa na ĩhãiba hã. Misire ĩhãpa hã, te tihãiba, ĩhã're'õ hã. Ōne haré ĩ'manharĩ hã.

²⁴ Taha wa, te ãne sima nharĩ za'ra:

— Wasima ãma wasipé na, wa te wasima hãnhihãri mono tõ da. Êtëre hã misi, wanhisi ui'ére ré hã wa te wasiwi mei wa'aba, ĩtede'wa hã wa te wasiwi ãma waihu'u za'ra da. — ãne te sima nharĩ za'ra.

Tawamhã ma tô sima me za'ra. Duréihã wahi'rada, ma tô ãne ãma rob'ui'ére siro, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

“ĩ'uzazé hã ma tô sima ãma aipé. Êtëre, ma duré siwa'wa sima me za'ra, ĩtede'wa hã te te siwi ãma waihu'u za'ra da.”

ãne ma tô ãma rob'ui'ére siro, ĩbaihã na hã. Tawamhã rob'ui'ére zarina, ma tô 'manharĩ za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã.

²⁵ Tame te pi'õ norĩ hã aimasa, Zezusihi za'ozéb 'rata ĩna hã duré ĩna wapté hã, duré Mariza hã Coropasihi mro hã, duré Mariza Madarena hã.

²⁶⁻²⁷ Tawamhã Zezusi te tina hã 'madã. Wa hã te te 're ĩzawi pese mono zama te duré ĩ'madã, ĩpapara ĩza wa.

Tawamhã ãne te tina ma tinha:

— Āhãta ai'ra. Te za oto ãma 're ai'ra mo.

Tawamhã ĩma zama te duré tinha:

— Āhãta ana. Te za oto ãma 're ana mo.

Tawamhã te te ĩma ĩrotizéb zarina, wa za ĩnhorõwa u saprõ, ĩ'rata 're sãmra u'âsi mono da.

Zezusihi dâ'âzé wasu'u

Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49

²⁸ Tawamhã Zezusi hã sa'o ré, ma tô sina uwaimra, Īmama te te ãma ĩrotizé hã. Āne na ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Tawamhã ãma ĩrob'ui'ééré 'rata zéb zarina, te tinha:

– Wa hã 'rubu di. – Āne te tinha, Zezusi hã.

²⁹ Piza'a 're nho'a hã te ĩpapara za, uwa 'rã'i wa'u ĩsé ré hã. Tawamhã ma tô marĩ hã wedehu na siwi ãma 'rã'ubu da'wapéi'wa norĩ hã, uwa 'rã'i wa'u ĩsé na te te ãma siwi di'i da, ĩwa'âbâ syry na, Zezusihi ma, te te siwi wě da, ĩsadawa u. Taha wa, te oto upsô Zezusi hã, tizadawa na.

³⁰ Te te upsômri parip si, te tinha:

– Tâibâ oto. Wa tô oto ĩsina uwaimra.

Taha pari, ma tô oto 'rã'i waptârã. Tawamhã si'uihã na ma pê'ê hai'utô.

Da'wapéi'wa hã Zezusi ĩ'a're wi te te ĩwa'rézé wasu'u

³¹ Tawamhã dama ĩpire norĩ hã te Piratuhu u ai'aba'ré, ĩsôrôwa u. Ītēme sihutu wamhã, te ãma sadanharĩ za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na ĩsimnhana hã te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi hi'ě za'ra da. E marĩ da. Dâ'â su'u za'ra da, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi da te dasiwi wamirĩ hã. Āne te ãma sadanharĩ za'ra. E marĩ wa. Romhuri zahârizém na simnhatã u'âsi wamhã, dama wě prã ti. Hâiwahâ pesere si te za bâdâ hã ĩwa waptârã, romhuri zahârizé hã. Tawamhã romhuri zahârizéb u simnhatã ré, ãma hâiwahâ pese tō za'ra da, te ãne ãma sadanharĩ za'ra, bâdâ hã dama pire uptabi wa, romhuri zahârizé hã.

³² Tawamhã Piratu hã te tâma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, te te siwi hi'ě za'ra da. Te te tâma 'ru za'ra wa, ma tô aibâ norĩ hã siwi hi'ě zahuré, Zezusihi siré ĩsa'o zahuré hã.

³³ Taha pari, ma tô Zezusihi zô ai'ré za'ra. Īwana dâ'â zahuré wamhã, te te siwi hi'ěi ô di.

³⁴ Īwana dâ'â zahuré nherě, ma tô ĩ'a're wi wa'ré da'wapéi'wa hã, si'uwazi 'rã'wa pa na. Te te wa'réi wi, ma ĩwapru hã puru. Ā zama ma ĩsu asa'wa.

³⁵ Wa hã 'rãwi ĩ'madâ'â'wa, wa aima wasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, 're saze za'ra wa'aba mono da. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa.

³⁶ Duréihã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãma rob'ui'ééré siro, da te dasiwi ĩhi'ěi ô na hã. Tawamhã ãma ĩrob'ui'ééré zarina, te te siwi hi'ěi ô di, da'wapéi'wa norĩ hã.

³⁷ Ma tô duré ãne ãma rob'ui'ééré siro, ĩsadawa wasu'u'wa hã, ãne: “Da te ĩwa'rézé hã te za 'madâ'â za'ra ni.” Tawamhã ãma ĩrob'ui'ééré zarina, ĩwa'rézé hã ma tô 'madâ'â za'ra ni.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi ĩsērēzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56

³⁸⁻³⁹ Tawamhã Zuzé hã ma tô Piratuhu u mo, Zezusihi hãiba na te te tâma rowairébé zô, te te âri da, ab're 're, te te sērē da. Arimateza na romnhisi hawimhã, Zuzé hã. Zezusihi zazei'wa, 're morĩ nherě, ĩsazei'wa na siwasu'u ô di, dama ĩpire norĩ mreme pipa te. Tawamhã Zezusihi hãiba na ma tô ãma saze, Piratu hã. Tawamhã te oto sô mo, Zuzé hã. Nicodemosihi me, ma tô âri zahuré, te te hãiba u'ré zahuré da. Marĩ zu wazari, ma tô Nicodemosi hã we sada âwisi ĩsadaze hã ahâ na, 35 na ĩpire pibuzé hã. Wede nhinihã hã zum ne hã, 'rém nhana'ré ne hã, ĩwazarimhã. Nicodemosi hã ta hã Zezusihi u barana ĩmorĩ, ĩsimiroti te te wapari da.

⁴⁰ Tawamhã zazahã ĩhã pa na ma tô hãiba ubu zahuré. Zazahã hã te nasi ãma hâzub zahuré, ĩsadaze na te te ãma hãiba ubu zahuré ré. Ōne u'â wasiré zudezu norĩ hã 're dadâ'â za'ra mono wamhã, te te dama 're 'manharĩ za'ra, da te danherě ô ré.

⁴¹ Zezusihi za'ozéb āma te wede hã 're simasa, rob'rere wede hã. Tame sa'a zahâpâ, te ab're hã 're sa'wari, ab're siro hã, ĩ'ubuni hã, ni'wa ĩwa da te ĩsērē ō hã.

⁴² Tawamhã romhuri zahârizéb u oto romhuture wa, duré ab're siro hã ĩsa'ozéb 'rata hâimana wa, ma tô ĩwa siwi tisē, Zuzé norĩ hã.

20

Zezusi hã ab're hawi apâ ĩhâiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-8; Marcusi 16.1-8; Rucasi 24.1-12

¹ Tawamhã pi'ō hã robza'rã ré te ab're u mo, Mariza Madarena hã, dumidu na. Ab're u morĩ wamhã, ab're nhitobzé hã ĩne hã, baba di. Ni'wa ma tô ĩwana ĩsiti sa'ré.

² Taha wa, te apâ wara, Sima Pedruhu u. ĩtēmeb zama ma duré wi, Zezusi te te ĩzawi pese u hã. Āne te wama rowasu'u:

— Wanhib'apito hã ma tô dasiwi wazere ni, ab're hawi. Da te dasiwi ĩhirizé hã wa te wasiwi waihu'u za'ra ō di. — Āne te wama rowasu'u.

³ Tawamhã te te wama rowasu'u pari, wa tô awa'awi wanem ni, ab're u, Pedruhu me.

⁴ Wa oto asamro ni. Te rēme wamhã, ĩwana wa wi, ab're u.

⁵ ĩwisi wi, wa ab're u sô aiwē'ē, te sô rob'madâ'â da. ĩzébré ō di. ĩ'ubuzéb si wa tô 'madâ'â za'ra, ĩhâirã hã. ĩ'ubuzéb si te daba'wara.

⁶ Sima Pedru hã ma tô we ĩzarina wi. Wisi wi, ma taha si ab're u āzé. Sébré wamhã, ma duré ĩ'ubuzéb si 'madâ'â za'ra.

⁷ Romhã na te ĩ'ubuzém nhiti ĩ'rã ubuzé hã nomro. Hã nhinhai haré te nomro.

⁸ Tawamhã ab're u ĩwisi 'rada hã wa tô duré ĩsarina āzé. ĩ'ubuzé hã wa tô duré 'madâ'â za'ra. ĩ'rã ubuzé hã ĩsiti ĩnomro hã wa duré 'madâ, hã nhinhai haré. Te 'madâ'â wamhã, wa tô saze Zezusi hã, ĩhâiwa'utuzém na.

⁹ Duréihã ma tô ĩhâiwa'utuzém na rob'ui'ééré sirōmo za'ra ĩbaihã na hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tane nherē, ĩhâiwa'utuzém na rob'ui'ééré hã zahadu wama waihu'u pese ō di.

¹⁰ Tawamhã ab're, wa te sabui pari, wa oto apâ wanem ni, wanhorōwa u.

Zezusi hã Mariza Madarenahã u ĩsihâi'rézé wasu'u

Mateusi 28.9-10; Marcusi 16.9-11

¹¹ Tawamhã Mariza Madarenahã si te waza'u za ab're 'rata, wawa sina. Wawa sina ma ab're u aiwē'ē, te te duré sô rob'madâ'â da.

¹² Siwē'ēi wa, ma tô aibã hã sãmri zahuré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, hâiwa hawi we ĩne hã. Zazahã ĩhâirã ré te aimasisi zahuré, siwanhizari. Zezusihi 'rã nomrozéb āma te ĩhâiba amo hã nhamra. ĩhâiba amo hã ĩte nomrozéb āma te duré nhamra.

¹³ Tawamhã hâiwa hawi romhuri'wa norĩ hã te Mariza Madarena sadanharĩ zahuré, āne:

— Pi'ō. E marĩ wa, te aiwawa.

— Wanhib'apito, da te dasiwi wazere wa, da te dasiwi ĩhirizé hã te waihu'u ō wa, wa ĩwawa. — Āne te tãma siwasu'u zahuré.

¹⁴ Tawamhã tãma siwasu'u zahuré pari, ma aipi'ra. Sipi'rai wi, ma tô aibã hã tisã, Mariza Madarena hã. Tane nherē, Zezusi te te waihu'u ō di, ni'wa newa.

¹⁵ Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Pi'ō, e marĩ wa, te aiwawa. E 'wa sô, te ĩrob'madâ.

Tawamhã Mariza te asa tãma tinha:

— A hã wazere wamhã, ĩma wasu'u na ĩhirizé hã te waihu'u da, nimomo sô ĩmorĩ da, apâ te we âri da. — Āne te tãma tinha. Rob'rere wede 'madâ'â'wa newa, te te waihu'u ō di, Zezusi hã.

¹⁶ Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

– Mariza.

Tawamhã tinhisi te te wapari wamhã, ma ãtẽme aipi'ra, Mariza hã. Tawamhã wasimremezẽm na ebreusi mreme na te tãma tinha, ãne:

– Raboni. (Ã hã damreme hã ãma ãsaprĩ na hã “Rowahutu'wa.”)

¹⁷ Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

– ãtẽtẽ õ di za. Zahadu apã ãmorĩ õ di, ãmama u hã. Mo oto aimorĩ, ãsisãnawã norĩ u tãma ãzadawa wasu'u za'ra da. ãmama u, wa za oto mo apã hãiwa u, Aimama aba u. ãnhib'apito u, wa za oto mo, Asib'apito za'ra wa'aba u. – ãne tãma ãzadawa wasu'u za'ra na za.

¹⁸ Tawamhã Mariza Madarena te oto watẽme mo, Zezusihi sirẽ 're ãwanomro mono norĩ u, te te wama sadawa wasu'u za'ra da. Watẽme wisi wamhã, te wama rowasu'u za'ra, ãne:

– Wanhib'apito, wa tõ sabu. Timama u te za, u, oto mo, hãiwa u Wamama u. Tinhib'apito u te za, u, oto mo, Wanhib'apito u. – ãne te wama sadawa wasu'u za'ra, Mariza Madarena hã.

Zezusi hã tisirẽ norĩ u ãsihã'i'rézẽ wasu'u

Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Rucasi 24.36-49

¹⁹ Tawamhã tõ taha bãtã na dumidu na bãdã sãbrẽ wi, wa tõ wasi'rã'õtõ ni, Zezusihi sirẽ 're ãwanomro mono norĩ si. Dama ãpire norĩ pipa te, wa tõ wasirẽ 'rinhitop tete za'ra ni. Tame wasi'rã'õtõ ré, ma tõ Zezusi hã wama sihã'i'ré za'ra wawa'wa. Wawa'wa te tizab za'ra. Tawamhã te ãne wama nharĩ za'ra:

– Rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono.

²⁰ Tawamhã tinhib'rada, ma tõ wama wẽ za'ra, wa te 'madã'ã za'ra da. Ti'a're ãma ti'wa're hã ma durẽ wama urĩrĩ za'ra. Tawamhã Wanhib'apito, wa te sabu za'ra wamhã, wa 're wato za'ra.

²¹ Tawamhã Zezusi te durẽ wama nharĩ za'ra:

– Rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono. ãmama we te te datẽme ãzatõrĩ ne, wa za durẽ datẽme asatõrĩ za'ra wa'wa.

²² Tawamhã tizadawa wa'u'u na ma tõ waza'uri za'ra. ãne te wama nharĩ za'ra:

– Wa za oto ãpẽ'ẽzani hã aima sõmri za'ra wa'wa. Wẽ uptabi di, ta hã.

²³ Taha zarina te za ãzadawa para dama 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã dawasédẽ hã te te da'ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zẽm na hã. Tawamhã dama 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zẽb zarina, te za te te dama 're apari, dawasédẽ hã. ãne na dama 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhã, dawasédẽ hã te te dama 're apari mono õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. – ãne ma tõ wama waihu'u za'ra.

Tome hã Zezusi te te ãwawãzẽ wasu'u

²⁴⁻²⁵ Tawamhã wasi'rã'õtõ wamhã, Tome hã wame sãmra õ di, ãsi'ubza na da te 're ãsisi za'ra mono hã. Taha wa, wa tõ tãma rowasu'u za'ra ni:

– Wanhib'apito, wa tõ sabu za'ra ni.

Tawamhã Tome te wama nharĩ za'ra, ãne:

– Wa hã ãsib'rata zapu'uzẽ, te 'madã'ã õ wamhã, durẽ ãsib'rata zapu'uzẽb 're, ãnhipto te sãrẽ õ wamhã, durẽ ã'a're wa'rẽ 're, ãnhib'rada te sãrẽ õ wamhã, ãhãiwa'utuzẽm na te sazei õ di za, wa hã. – ãne te Tome hã wama nharĩ za'ra.

²⁶ Tawamhã romhuri hã misi wa'ãma si'utõrĩ pari, wa durẽ wasi'rã'õtõ ni, dumidu na. Tome hã te oto wame tinhamra za'ra. Tawamhã 'ri nhitop tete nherẽ, ma tõ durẽ wei watẽme tizãbrẽ za'ra, Zezusi hã. Wawa'wa te durẽ tizab za'ra. ãne te wazawi za'ra:

– Rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono.

²⁷ Tawamhã Zezusi te Tomehẽ ma tinha:

— We ĩtēme aimorĩ, ĩnhib'rada 'madâ'â da. ĩnhib'rata zapu'uzéb 're, asipto hã sērē. Duré ĩ'a're 'wa're 're, asib'rada hã sērē. ĩhâiwa'utuzém na ĩwasu'u na, ĩwawã tō. Te za oto ĩzaze, ĩhâiwa'utuzém na hã. — Āne te tãma tinha.

²⁸ Tawamhã Tome te asa tãma tinha:

— A hã, ĩnhib'apito uptabi. A hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono. Ai'ãma si, wa za 're ĩwata u'âsi.

²⁹ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— ĩzabui wapsi, ma tō oto ĩzaze, ĩhâiwa'utuzém na. Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzabu za'ra mono õ nherē, te te 're ĩzaze za'ra mono wamhã, tãma 're rowē za'ra mono di za. — Āne ma Tomehē ma waihu'u, Zezusi hã.

Rowasu'u rãsutuzém na rowasu'u

³⁰ Zezusi hã dá'â õ ré, ma tō tiwaihu'u pese na marĩ dama ĩmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wē u'âsi, wanho'a. ĩsimipawaptobzé hã ahâ di. Wa hã wa tō ãma rob'ui'ééré, uburé te ãma rob'ui'ééré õ nherē, ĩsimipawaptobzém na hã.

³¹ E marĩ da, wa tō ãma rob'ui'ééré. Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na, Zezusihi si 're saze za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na 're saze za'ra wa'aba mono da. E marĩ da, te za Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Rowē u'âsi ãma 're anomro aba mono da, duré 're atâ'â za'ra wa'aba mono ãna 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata, hâiwa ãma. Taha da, te za Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo.

21

Zezusi hã tisiré norĩ 7 na ĩhâiba za'ra norĩ u, ĩsihâi'rézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tō duré wama sihâi'ré za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ u. ĩsõ'u zaihâ u ma tō watēme sihâi'ré za'ra. Tiberizadi na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, ĩsõ'u hã. Āne duré watēme ĩsihâi'ré za'ra zé wasu'u hã.

² Wa norĩ hã wa tō wasiré asimro ni, Sima Pedruhu me, duré Tomehē me ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono me hã, duré Natãna'éhé me, duré aibâ maparane ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ me hã. Cana na 'ri nhisi ãma 're ĩhâimana mono, Natãna'é hã. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Cana hã. Wa norĩ hã Zebedehe 'ra, Ti'aduhu me.

³ Tawamhã Sima Pedru te wama nharĩ za'ra:

— Tepe zô, wa za mo, wa hã.

Tawamhã wa tō tãma nharĩ za'ra ni:

— Asiré, wa za amo ai'aba'ré ni, tepe zô.

Tawamhã wa tō oto wawairébé ni rob u, tepe zô wasi'aba'ré da. Tawamhã âi ba wasihutu wamhã, uba're wa, wa tō asisi ni, abazipara hã wa te nasi wasiwi wabzuri da, tepe zô. Tane nherē, wa te wasiwi 'mai'âri õ di, ã barana hã.

⁴ Tawamhã awē u hâiwa pré wi te aibâ hã za, ĩsõ'u zaihâ na. Wa te wasiwi sãmri wamhã, wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di, Zezusi hã.

⁵ Tawamhã ma tō wa'mahârâ za'ra, ãne:

— ĩsisãnawã norĩ, e ma tō ĩ'mai'âri za'ra wa'wa, tebe hã.

Tawamhã asa wa tō tãma nharĩ za'ra ni:

— Mare di. Wa te 'mai'âri za'ra õ di. Â baba di.

⁶ Tawamhã te wama 'ru za'ra:

— Ma'ãpé, abazipara hã asimire niwĩ asiwi mei wa'aba, tebe hã 'mai'âri za'ra wa'aba da.

Taha wa, wa tō oto abazipara hã wanhimire niwĩ wasiwi me ni, âi ba. Wa te wasiwi mei wamhã, â hawi wa te wasiwi wazere waihu'u õ di, uba're u hã, tebe hã ahâ uptabi wa, ĩ'remhã.

⁷ Taha wa, wa Pedruhu ma tinha:

— Ô hã, Wanhib'apito. — ãne wa tô tãma tinha, Zezusihi siré 're ãmorĩ hã te te 're ãzawi pese mono hã.

Tawamhã ãmreme te te wapari wi, awa'awi ma tô si'uza, Sima Pedru hã. Te te romhuri da, ma tô aré ti'uza hã sani. Tawamhã si'uza pari, ma tô uba're hawi tobro, âi ba, Zezusihi u morĩ da.

⁸ Wa norĩ hã wa uba're na abazipara hã wasiwi sari ni. Romhuture di oto, â zada're u hã.

⁹ Â zada're u, wa te wasiwi ãma ropto wamhã, wa tô oto wawairébé ni, rob u. Tawamhã uzâ, wa tô wasiwi sãmri ni. Pré'a nhisiwi, te tebe hã daba'wara. ã'u'ëtê wapu zama te ãsu daba'wara.

¹⁰ Tawamhã ãne te wama nharĩ za'ra:

— Tebe hã asiwi ã'mai'ãri za'ra wa'wa hã we 'mai'ãri aba.

¹¹ Tawamhã Sima Pedru uba're wa, ma tô âzé abazipara zô, â zada're u te te sari da, tepe ré hã. Tebe hã 'masisi uptabi di. 153 na ãhãiba hã, ãsa'ëtê si. Tebe hã ahã uptabi nherê, abazipara hã te te sina tari ô di.

¹² Tawamhã Zezusi te wazô tihârâ za'ra:

— We ai'aba'rei wa'aba, asaihuri aba da.

Tawamhã ãne wa te wasiwi sadanharĩ za'ra ô di: “E 'wa hã a hã.” Wanhib'apito, wa te waihu'u za'ra wa, wa te wasiwi sadanharĩ za'ra ô di.

¹³ Tawamhã Zezusi hã ma tô ã'u'ëtê wapu hã wama sômri za'ra. Tepe zama, ma duré wama sômri za'ra, wa te ãhuri da hã.

¹⁴ Ab're hawi hãiwa'utu pari, te nasi watême sihãire'ré za'ra, Zezusi hã. ãhãna watême wisi wamhã, si'ubdatô oto watême ãsihãire'ré za'ra zé hã, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ u hã.

Zezusi hã Pedru te te sina ãsadanharĩzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã wasaihuri pari, Zezusi hã te Sima Pedruhu ma tinha:

— Sima, Zuwãhã 'ra, ma'ãpé, ãma waihu'u. ã norĩ ma, ãzawi pese za'ra di. A hã bété, e ta norĩ nhipai u aima ãzawi pese di.

Tawamhã Pedru te asa tãma tinha:

— ãhe. Ma tô asina ãwaihu'u siro, te 're ã'asawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Pone'ërebã 'madã'ã'wa, tinhimizama te te 're ã'madã'ã pese za'ra mono ne, ma'ãpé ãzazei'wa norĩ hã 're ab'madã'ã pese mono za.

¹⁶ Tawamhã te duré sadanha:

— Sima, Zuwãhã 'ra, e aima ãzawi pese uptabi di.

Pedru te duré asa tãma tinha:

— ãhe. Ma tô asina ãwaihu'u siro, te 're asawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Ma'ãpé ãzazei'wa norĩ hã 're ab'madã'ã pese mono za, pone'ërebã 'madã'ã wê 'wa ne hã.

¹⁷ Te duré sadanha:

— Sima, Zuwãhã 'ra, e aima ãzawi pese uptabi di. — ãne te Pedru sadanha. Si'ubdatô oto te te ãsadanharĩzé hã.

Tawamhã si'ubdatô te te sadanharĩ wa, pẽ'ëzé di oto, Pedru hã. Tawamhã Zezusihi ma, te duré tinha, ãne:

— Uburé marĩ hã aima waihu'u pese di. A hã ma tô asina ãwaihu'u siro, te 're ã'asawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Ma'ãpé, ãzazei'wa norĩ hã 're ab'madã'ã pese mono za, pone'ërebã 'madã'ã wê 'wa ne hã.

¹⁸ Te duré tãma tinha:

— Tô sena wa aima rowasu'u: Aipréduptéb ré, ma tô 're asi'uza mo, nimomo 're ane mono da, asima 're ãrowê mono zéb uwaibaba. Niwapsi, ãnei ô di za.

Asi'īhi wapsi, te za aipano hã ĩwě zahuré, da te ai'awasisi da, nimomo asima rowě õ nherě, da te asaprõni da.

¹⁹ Āne sõ'awib õ nherě, ma tô tãma rowaihu'u siro, ĩdâ'ázém na hã, za tãma ĩromhâimanazém na hã. Sihâiba zawĩ āna, za dâ'â wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're dawata za'ra.

Tawamhã Zezusi te duré Pedruhu ma tinha:

– 'Re ĩmorĩzém na te za 're aimo, ĩzarina. – Āne te tãma roti.

Zezusi hã Pedruhu ma, te te ĩrotizé wasu'u, Zuwãhã āma

²⁰⁻²¹ Tawamhã nimomo simisutu wasi'aba'rėi ré, ma tô Pedru hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tô ĩ'madã, Zezusihi siré 're ĩmorĩ hã te te 're ĩzawi pese mono hã. Barana wasi'ubumroi ré wasaihuri da, wa tô ĩsõ're āma nhamra aré. Wa hã wa tô sadanha aré: “Wanhib'apito, e 'wa hã te za asó te te danhimro, te te dama aihâiba nhomri da.” Āne wa tô sadanha aré. Tawamhã Pedru te te ĩ'madã'â wamhã, te Zezusi sadanha, ĩ'āma:

– Wanhib'apito. Ā hã bété, e niha za tãma ĩromhâimanazé hã.

²² Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

– Apã we ĩmorĩ õ ré, ĩdâ'â'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si āma 're 'madã'â mono õ di za, 're aimorĩ da, ĩzarina. Asi'āma si te za 're ĩrosa'rata mo, 're ĩmorĩzém na si 're aimorĩ da. – Āne te Pedruhu ma roti.

²³ Tawamhã ĩdã'â āna 're ĩhâimana u'âsi mono na rowasu'u hã ma tô te te ropé, Zezusihi zazei'wa norĩ u. Zezusi hã te te ĩma pisutu õ di, ĩdã'â'õzé hã. Taré ma tô Pedruhu ma waihu'u aré: “Apã we ĩmorĩ õ ré, ĩdã'â'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si āma 're 'madã'â mono õ di za.” Āne si ma tô tãma tinha aré.

²⁴ Ta hã Zezusihi wasu'u na aima rowasu'u za'ra wa'aba 'wa hã, Zezusihi siré 're ĩmorĩ. Ta hã duré āma rob'ui'ééré'wa. Zezusihi wasu'u na ĩsimirowasu'u hã sena uptabi na wa tô wasina waihu'u za'ra ni.

Zuwã te te ĩrob'ui'ééré 'rãsutu zé

Zuwã 20.30-31

²⁵ Zezusi hã te te dama 're ĩ'arob'manharĩ wě mono zé hã ahã uptabi di, da te āma ĩrob'ui'ééré za'ra õ hã. Da te āma rob'ui'ééré za'ra 'wa'ãhã, aré tãma rob're syryre di ĩbaihã ma hã, ti'ai āma hã. Nimame 're ĩsimi'wara mono zéb da hã mare di.

Atusi Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimromhuri na rob'ui'ééré Ībaihâ wasu'uzé

Ā Ībaihâ na Rucasi hã ma tô âma rob'ui'ééré. Zezusihi mreme wapari'wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã za we te te ĩtême ĩsi'ra za'ra zéb zô, ĩsimipari za'ra na hã ma tô âma rob'ui'ééré. Zezusi hã ti'ai âma oto 're morĩ ò di.

Capituru 1 âma hã Rucasi ma tô wasu'u, Zezusi hã hãiwa u apâ ĩmorĩzém na hã. Capituru 2 âma ma tô duré wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ĩsazei'wa norĩ pê'ê mono bâ oto âma 're ĩsôrowa za'ra mono na hã. Capituru 3 hawimhã ĩbaihâ 'rãsutu u hã ma tô wama rowasu'u za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimromhurizém na hã, daro mono bâ Zezusihi wasu'uwé hã te te dama 're wasu'u za'ra mono ré, marĩ hã sada 're ĩhâimana za'ra mono zém na hã.

Cristuhu wasu'uwé na hã Zeruzarê 're, ma tô zudezu norĩ ma âma rowasu'u na'rata za'ra ni. Taha pari, ma tô samaritanu norĩ nhipiti'ai u hã âma ropé ni. Ta hawimhã zudezu'ô norĩ u, ma tô duré te te ropé oto, Zezusi hã zudezu norĩ u si we morĩ ò wa.

¹⁻² Tezopiru, wa hã Rucasi, ĩnhimi'ui'ééré 'rata na wa tô aima rob'ui'ééré pa, Zezusi 're ĩmorĩzém na. Ti'ai âma 're morĩ ré hã ma tô te te 're da'apawapto. Ma tô duré te te dama 're arowahutu. ĩsãna'rata hawimhã, ĩ'rãsutu u wa tô aima âma rob'ui'ééré. Hãiwa u ĩmorĩzé wasu'u na wa tô duré aima rob'ui'ééré pa.

Tawamhã hãiwa u morĩ ò ré, ma tô tizadawa wasu'u'wa norĩ ma rob'ru za'ra, te te sima ĩwé za'ra zéb uwaibaba, sô ĩhârâ za'ra norĩ ma. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani ré, 're morĩ wa, ma tô ĩsadawa para tãma rob'ru za'ra, te te duré âma 're dapawapto za'ra mono da, duré ĩwasu'uwé te te dama 're wasu'u za'ra mono da, ĩsine. Āhãna wa za duré aima rob'ui'ééré, hãiwa u morĩ za'u si, te te 're ĩpawapto za'ra mono zé wasu'u na hã.

Zezusi hã tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, nasi ĩsihâi'rézé wasu'u

³ Zezusi hã dâ'â nherê, hãiwa'utu wamhã, tihãiba na u'âsi te nasi tãma sihâi'ré za'ra, tizadawa wasu'u'wa norĩ ma hã. Nasi ĩtême ĩsihâi'ré za'ra zém na hã, 40 na ma tô bádâ hã âma ne. Tô sena, Zezusi hã hãiba ré za oto apâ 're ĩmorĩ na te te âma waihu'u za'ra da, te nasi ĩtême sihâi'ré za'ra, taré newa, te te siwi âma wawã tô za'ra da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwé mono zém na ma tô duré tãma rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhã nimahã bātâ na ĩ'rata sãmra za'ra ré, te tãma roti za'ra, Zeruzarê âma simipari sina a'â hãimana za'ra da. Āne te tãma roti za'ra, Zezusi hã:

— Īmama, te te aima ĩropisutu za'ra wa'aba zéb zô asimipari za'ra wa'aba za a'â. Te te ĩropisutuzé hã wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa.

⁵ Zuwã Batita hã ma tô â uptabi na si te te 're da'ahãiba ubu, â dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ mono wamhã. Ānei ò di za oto, a norĩ wa'wa hã. Ai'âma 're ronomro za'ra wa'aba mono ò ré, te za oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Tipê'êzani na te te 're aihãiba ubu za'ra wa'wa, ĩré 're anomro u'âsi aba mono da. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã siré si'ubumroi ré, te siwi sadanha, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã:
— Wanhib'apito, e tawamhã, āhãna te za wama asi'apito za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ ma hã warob 're duré wama 're roti mono da, wahi'rada Dawi

hã te te dama 're ĩroti mono ne hã, romanu norĩ te te 're wawada'uri za'ra mono tã da. — Āne te siwi sadanha.

⁷ Tawamhã Zezusi te asa tãma nharĩ za'ra:

— Īmama ma si waihu'u pese di. Taha si ma tã bådã hã sima pisutu pese, te te dama ãma ĩ'uwaimramizéb da hã. A norĩ wa'wa hã bådã hã waihu'u za'ra wa'aba da, Īmama te te aima pisutu za'ra wa'aba õ di, te te dama ãma ĩ'uwaimramizéb da hã.

⁸ Tane nherẽ, te za Tipẽ'ẽzani hã we aima sãmri za'ra wa'wa. Tawapsi, te za tiwaihu'u pese na asiptete za'ra wa'wa, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za tã dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, Zeruzarẽ na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma te za duré dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, daza'rui mono bâ, Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma zama. Uburé daza'rui mono bâ romhã na zama te za oto dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mo. — Āne te tãma roti za'ra.

Zezusi hã hãwa u ĩmorĩzé wasu'u

⁹⁻¹⁰ Tawamhã tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, te te tãma roti za'ra pari, ma tã Īmama hã tiwi ãri za'ra, ĩsõ'a za'ra, hãwa u morĩ da oto, Zezusi hã. Morĩ ré, te te siwi sawẽrẽ za'ra. Tawamhã hãwa'a 'rowi ma tã tiwi tizébré za'ra oto. Te te siwi sãmri za'ra õ di oto. Tawamhã hãimo te te siwi sawẽrẽ mono ré, aibã norĩ hã ma tã sa'rese ãna aima'wara zahuré, ĩsababab za'ra, uza hãirã ré.

¹¹ Tawamhã ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Darireza ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ, e marĩ da, te aimasap sina, hãimo ãma ĩsawẽrẽ za'ra wa'aba mo. Zezusi hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, hãwa u te te aiwi ĩ'ãri za'ra wa'wa hã, ta hã te za wei apã mo. Hãwa u ãma morĩ ré, ma tã ĩsawẽrẽ za'ra wa'aba mo. Hãwa u ãma aiwi ĩmorĩ aba ne, te za wei apã mo. — Āne ma tã tãma rowasu'u za'ra, hãwa hawi romhuri'wa norĩ hã.

Zeruzarẽ ãma Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, nasi ĩs'rã'õtõzé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te oto apã ai'aba'ré, Oriwera na êtẽ 'rãihã nhisi hawi, Zeruzarẽ na 'ri nho'õmo nhisi u. Ta hawimhã, Zeruzarẽ u hã misi na ti'ai pibuzé hã.

¹³ Ma tã oto aihutu, Zeruzarẽ u. Sihutu wamhã, 're ĩdanhimi'wara mono zéb u te oto ai'aba'ré. Hãimo te sai'uri za'ra, tisi'ubumrozéb u sisisi da, 'ri nhisi u. ĩsawã wasu'u'wa norĩ hã ãne ĩsisi za'ra hã: Pedru hã, duré Zuwã hã, duré Ti'adu hã, duré Ādére hã, duré Piripi hã, duré Tome hã, duré Batoromezu, duré Mateusi, duré Apezuhu 'ra Ti'adu na ĩsisi hã, duré Sima hã zeroti norĩ me aré 're ĩmorĩ hã, duré Zudasi Ti'aduhu 'ra hã. Ta norĩ hã ma tã hãimo sai'uri za'ra.

¹⁴ Tawamhã awẽ sidãpãsi te nasi si'rã'õtõ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, mreme zusi da nasi, Zezusihi no norĩ me, duré ĩna zama Mariza na ĩsisi hã aimawi pi'õ norĩ me zama.

Mati'asi hã Zudasihi nhowa're're, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutuzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã bådã hã siwaptom na ãma ne pari, ma tã ĩsazei'wa norĩ hã si'rã'õtõ, 120 na ĩhãiba za'ra hã. Tawamhã Pedru hã ma tã wahudu hãwi, te te tãma rowasu'u za'ra da. Āne te tãma rowasu'u za'ra:

¹⁶⁻²⁰ — Wasiré Zezusihi zazei'wa norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Zudasihi wasu'u na wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Duréihã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ma tã Zudasi hã waihu'u siro, romhã ré. Taha wa, Dawihi ma, ma tã tinha, dama roti'wai ma, te te ĩwaihu'u sirõmo zém na te te ãma rob'ui'ére da. Tawamhã Dawi hã ma tã Zudasihi ãma rob'ui'ére siro, poto õ ré. Āne ĩbahã na ãma ĩrob'ui'ére hã: “ĩsõrõwa ãma hã 'ri baba di za oto. 'Ri baba

na te za oto 're sa. Ni'wa hã ĩwa 're sãmra mono õ di za oto.” Āne Zudasihĩ dã'ázé wasu'u na ma tã wama rob'ui'ééré.

– Rob'ui'ééré na ĩwasu'u hã ma tã sina uwaimra Zudasĩ hã, tidã'ázé wasu'u hã te te sina waihu'u āna. Siwi ĩwē'õ'wa norĩ hã ma tã te te sã simro, Zezusihi zã. ĩsiré 're wanomro mono nherē, wasiré romhuri, Zezusi te te tãma pisutu nherē, ma tã te te sã danhimro, te te dama hãiba nhomri da. Te te dama hãiba nhomri parip si, ma tã sima uipra ti'a hã, Zezusi te te dama ĩsãmrizé wa'ãbã na. Tawamhã tame ma tã dãrã, tinhipti'ai 're, Zudasĩ hã. Ma tã waptãrã, ti'ai wa. Waptã'ã wamhã, ma tã nomohaipo'o. Nomosipo'o wamhã, uburé ĩsãna ma tiwi asa'wa. Āne ma tã Zudasĩ hã sina uwaimra, za ĩdã'ázé wasu'u na rob'ui'ééré zarina.

– Tawamhã ĩwasu'u hã 'ri baba, ma tã te te ropé, Zeruzarē āma. Taha wa, Asédama na ma tã ĩsĩpti'a hã da te 're sisi za'ra, dasimremezém na. Wamreme na āma ĩsaprĩzé hã, dawapru za'warizém na darom nhisi hã.

– Duré āne 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, te te ĩwaihu'u sirõmo zéb zarina ma tã rob'ui'ééré siro, Dawi hã Zudasihĩ wasu'u na: “Romhuri hã, ĩtei õ di oto. Ni'wa te hã za oto, ĩsõwa're'remhã.” Āne ma tã āma rob'ui'ééré siro, Dawi hã.

²¹⁻²² – Taha wa, wa norĩ hã wa za aibã hã wasiwi 'maĩpisutu ni, Zezusi apã ĩhãiwa'utuzém na wasiré te te dama 're rowasu'u mono da, Zudasihĩ nhõwa're're. Zuwã Batita, ã dawabzuri hã te te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono zém hawi, ti'ai āma 're morĩ ré, Wanhĩb'apito Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ zã, wa za wanhopré ni, duré hãiwa u morĩ ré, wasiré wa te ĩ'madã'ã za'ra norĩ zã. – Āne te dama rowasu'u, Pedru hã.

²³ Tawamhã aibã maparane ma tã ĩsisi na pisutu zahuré ni, Zuzé Zusitu na ĩsisi hã, duré ĩhãiba amo hã, Mati'asi na ĩsisi hã. Zuzé Zusitu hã, Basaba na ĩsisi amo hã.

²⁴⁻²⁵ Taha pari, te oto tiwi rowaptērē za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, āne:

– Wanhĩb'apito, a hã aima dawaihu'u pese di. Taha wa, ma'ãpé wei wama waihu'u za'ra na. E niha aibã hã te asima ĩwē, ĩpisutu da hã, wasiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa da hã. Zezusihi ma, te te 're ĩromhuri mono zéb da hã Zudasĩ hã ma tã tirē. Taha wa, a hã tãma ĩpisutuzéb u, ma tã mo. E 'wa hã te za ĩpisu, Zudasihĩ nhõwa're're, wasiré ĩsadawa wasu'u'wa da hã. – Āne ma tã tiwi rowaptērē za'ra.

²⁶ Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te ĩpisudu hã te te waihu'u za'ra da, ma tã marĩ hã sima me za'ra, te te siwi āma uwaimrami da. Tawamhã ma tã siwi āma uwaimra oto. Mati'asi hã ma tã oto siwi waihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩpisutu na hã, Zudasihĩ nhõwa're'reb da hã. Tawamhã Mati'asi hã aibã 11 na ĩsadawa wasu'u'wa da hã, Zezusi te te ĩpisutu za'ra norĩ me, te za oto 're mo. Taha wa, 12 na ĩhãiba za'ra hã oto apã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã.

2

'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Tipē'ēzani we te te dama ĩsãmrizé wasu'u

¹⁻⁵ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tã 're sihutu Zeruzarē u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa 'madã'ã'wa norĩ hã, tisiré norĩ u. Daro mono bã ma tã 're dasihutu, Pētecoti na bãtã nhisi u, 're danho ahã za'ra mono wē te, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono āma 're dawata za'ra mono da.

Tawamhã Pētecoti na bãtã nhisi na Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tã sina ubumro. Siré si'ubumroi ré, awa'awi ma tã marĩ hã wapari za'ra, hãiwa hawimhã. Rowa'u'u wawē pupu'u ne hã 'ri 're wa'wa mono bã ma tã marĩ hã wapari za'ra, aihĩni. Unhama ro'o ne hã ma tã marĩ hã sina sãmri za'ra. ĩhãiba mono bã ma tã te te ropé, ĩtēme, unhama ro'o ne hã. Tawamhã ĩ'rãĩ mono bã, ma tã simasa. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani hã ma tã ĩtēme tiwisi

za'ra, ĩsazei'wa norĩ u. Ĩhâiba mono bâ, ma tô ĩpě'ě 're sisisi, ĩpě'ězani hã. Taha na si ma tô oto damreme mono bâ dama rowasu'u za'ra, timreme nai õ nherẽ, ĩpě'ězani te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina.

⁶Tawamhã Zeruzarẽ u 're ĩdasi'rã'õtõ mono norĩ hã ropupu hã da te wapari za'ra wamhã, da'ahã na ma tô ĩtẽme dasito, Pedru norĩ u. ĩdasito mono hã, damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, ĩmreme za'ra na hã.

⁷⁻⁸Tawamhã ãne te dasima rowasu'u za'ra ni:

– Pra. E niha, wa bété wamreme mono bâ wapari za'ra ni, õ norĩ hã, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're hâimana za'ra mono nherẽ. E niha, ma tô bété õ norĩ hã wamreme hã waihu'u za'ra. – ãne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁹Taha pari, te duré dasima nharĩ za'ra ni, ãne:

– Wa norĩ hã darob amoi hawimhã wa we aihutu ni, Patiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Mediza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Erã na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Mesapotamiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Capadosiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Põtu na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã,

¹⁰⁻¹¹ duré Prizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, duré Ezitu na romnhisi hawimhã, duré Ribiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawimhã, tame Sireni na 'ri nhisi 'rata daza'rui hawimhã. Nima norĩ hã Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawimhã ma tô we aihutu. Duré nima norĩ hã Cereta na romnhisi hawi ma tô we aihutu. Duré nima norĩ hã Arabiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, ma tô we aihutu. Nima norĩ hã zudezu norĩ hã. Duré nima norĩ hã zudezu'õ norĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono norĩ hã. E niha bété, wa wapari za'ra ni, wamreme mono bâ, aibã norĩ hã te te wama ĩrowasu'u za'ra na hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ uptabi mono wasu'u na hã. – ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

¹²Tawamhã damreme mono bâ da te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Da te ãma rosa'rata waihu'u za'ra õ di. Taha wa, te ãne ãma tasisadhanharĩ za'ra ni:

– E niha te te wama ĩrowasu'u za'ra zém na wa za wasina rosa'rata za'ra ni. Wa te waihu'u za'ra õ di, wa te ĩwaihu'u za'ra zéb da hã. – ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

¹³Tawamhã ni'wam norĩ si ma tô Pedru norĩ ãma tiwa'ẽ za'ra. Taha wa, te ãne sima rowasu'u za'ra:

– Oro õ norĩ hã wamreme mono bâ, te te waihu'u za'ra za, ma uwa 'rãni wa'u ĩsé na si'uihã idi'iti za'ra. – ãne te sima rowasu'u za'ra.

Pedru te te dama ĩrowasu'uzé wasu'u

¹⁴Tawamhã Pedru hã ma tô hãwi za. ĩsiré Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô duré ĩsiré hãwi aimasa, 11 na ĩhâiba za'ra hã. Tawamhã mreme 'rãihã na te dama rowasu'u Pedru hã, da te wapari za'ra da. ãne te dama tinha:

– Wasiré zudezu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba za, duré uburé Zeruzarẽ ãma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ zama, ĩnhimirowasu'u hã waihu'u za'ra wa'aba da.

¹⁵A norĩ wa'wa hã te ĩsiré ĩsimasam norĩ ãma ĩrosa'rata wasété za'ra wa'wa. Uwa 'rãni wa'u ĩsé na wasi'uihã idi'iti za'ra newa, te wa'ãma ĩrosa'rata wasété za'ra wa'wa. Mare di. ãnei õ di. Rob'rãni wa'u zé na wa'uihã idi'iti za'ra õ di. Zahadu bâdã we sõ're za'a õ di. ãne ré, da te 're âhuri mono õ di, rob'rãni wa'u ĩsé hã.

¹⁶ Āhāna ĩsadawa wasu'u 'rata 'wai mreme hā ma tō wama āma uwaimra oto, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Zuwéhé mreme hā ma tō wama āma uwaimra, ĩsadawa wasu'u 'rata 'wai mreme hā. Taha wa, te āne wa'āma asōpré wa'wa. Taha wa, te duré āne ĩwawapari za'ra wa'wa. Duréhā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme hā ma tō wahi'rata norĩ ma, te te 're awaihu'u, Zuwé hā. Āne 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme hā:

¹⁷ “Rob'rāsutu u ti'a si'utōrĩ ō ré, wa za ĩpě'ězani hā te dama 're anhomri, daro mono bâ. Tawamhā asihudu za'ra wa'wa hā, aibâ norĩ hā pi'ō norĩ zama te za te te 're ĩzadawa wasu'u za'ra. ĩhi norĩ ma, sōtō 'rowi te te 're ĩrosawērē za'ra mono na wa za tāma 're ĩsiwaihu'u za'ra, ĩnhimiroti na. Duré, ĩpréduptém norĩ ma zama 're sōtō za'ra mono ō nherē, sōtō 'rowim ne te te 're ĩrosawērē za'ra mono ne, wa za tāma 're ĩsiwaihu'u za'ra, ĩnhimiroti na.

¹⁸ ĩma romhuri'wa norĩ ma, wa za te tāma 're anhomri, ĩpě'ězani hā aibâ norĩ ma, pi'ō norĩ ma zama. Tawamhā te za te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra.

¹⁹ Hāiwa na wa za marĩ dama ĩwaihu'u'ō hā 'manha, āma ĩdatob'uzu za'ra zéb da hā. Ti'ai āma zama wa za duré marĩ hā dama ĩwaihu'u'ō hā 'manha. Dawapru te za puru. Duré uzâ te za āro. Tawamhā ĩsized sa'ētē na watobro wamhā, te za rob'utō.

²⁰ Bâdâ te te rob'uiwē ō di za. Te za tirobra. A'amo zama te za titōmo wapru. Āne wa za 'manha, uburé Danhib'apito nhibâdâ hā ĩwa waptâ'ā ō ré, ĩpire uptabi hā.

²¹ Tawamhā te dapawaptob da, da te ĩwi waptērē za'ra wapsi, wa za tō sena da'anho'reptu.”

Āne Zuwé hā ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme hā wahi'rata norĩ ma, te te 're awaihu'u. — Āne ma tō Pedru hā Zuwéhé nhimirowasu'u na dama rob'rāzarōtō.

²² Tawamhā Pedru hā ma tō duré āma uzusi, tinhimirowasu'u na, āne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Zezusi hā Nazaré āma aré 're ĩsāmra mono hā, ta hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para, ma tō te te 're da'apawapto, danho'a. Marĩ ĩwē hā dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hā ma tō te te dama 're ab'manharĩ. Tō sena, ō hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para, te te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono zém na da te 're waihu'u za'ra mono da, ma tō Timama waihu'u pese zarina marĩ ĩwē hā te te dama 're ab'manharĩ. Ai'rata 're hāimana za'ra wa'aba mono wa, ma tō āne na hā asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

²³ 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō tiwaihu'u pese na waihu'u siro romhâ ré, Zezusihi dâ'âzé hā. Te te ĩwaihu'u sirōmo zéb uwaibaba, duré te te sima ĩwēzéb uwaibaba, ma tō aima pisutu za'ra wa'wa, Zezusi hā dama 'ru za'ra wa'aba da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti waihu'u'ō'wa norĩ ma, ai'upana za'ra wa'aba, te te siwi wĩrĩ da. Taha wa, ma tō siwi sasō, wedepo'ō nnonhi'rāmi na. Taha na ma siwi tĩwĩ.

²⁴ Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā ma tō hāiwa'utu, ab're hawi watobro da, dâ'â uptabi nherē. Ma tō duré pawapto, dâ'â u'āsi nomro tō da. ĩdâ'âzé tāma wapure wa, dâ'â u'āsi nomro waihu'u ō di, Zezusi hā.

²⁵ Taha wa, wahi'rada Dawi hā ma tō Zezusi wasu'u duréhā, āne:

“Wanhib'apito, te za ĩ'rata 're asāmra u'āsi mo. Taha wa, ĩpahi ō di za.

²⁶ Taha wa, ĩto sina, wa 're ĩhāimana, ĩpě'ē 'remhā. ĩmreme toi u'āsi na, wa 're ĩmreme. ĩhāiba ré 're ĩmorĩ u'āsi dai ō nherē, ĩpahi āna wa za asō ĩsina 're ĩnhimipari u'āsi.

27 Īdâ'â nherē, ĩrēme ō di za, adâ 're ĩhâimana za'ra mono zéb âma hã. Wa hã te aima 're romhuri wē u'âsi mono wa, ĩdâ'â wamhã, ĩhâiba 'roi ō di za. Taha wa, wa hã ĩdâ'âzé hã te pipa ō di za.

28 'Re ĩmorĩ wē u'âsi da, ma tô ĩma ĩwaihu. Taha wa, ĩto sina wa za 're mo, asõ'a 're ĩmorĩ wa."

Ãne ma tô Dawi hã wahi'rata norĩ ma, Zezusi wasu'u siro. — Ãne ma tô Pedru hã dama sadawa 'rãzarõtõ.

29 Taha pari, te duré dama tinha, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wahi'rada Dawi hã wa za aima wasu'u za'ra wa'wa oto sõ'awi. Tô sena, ma tô dârâ, Dawi hã. Dâ'â wamhã, êtē zahâpâ wa, ab're 're, ma tô dasiwi sērē ni. Da te ĩsērēzē hã wama waihu'u pese za'ra di, ãhãna hã.

30 Ta hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa, te 're hâimana. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô tãma ropisutu, ĩsihudu hã ĩsine dama si'apito da, zahadu wapsi, ĩ'uirĩ na te te dama 're aroti mono da.

31-32 Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina, ma tô wasu'u siro Dawi hã, Danho'reptui'wa da, te te ĩpisudu hã apâ za ĩhâiwa'utuzém na hã, ãne:

"Dâ'â nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te rēme ō di za. ĩhâiba hã 'roi ō di za."

Ãne ma tô Dawi hã wahi'rata norĩ ma rowasu'u za'ra, apâ za ĩhâiwa'utuzém na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã hâiwa'utu. Apâ te te hâiwa'utu wamhã, wa norĩ hã wa tô sabu za'ra ni. Taha wa, wa wa te dama 're wasu'u za'ra, ĩhâiwa'utuzém na hã.

33 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô sitēme ti'â apâ, ĩsimire niwĩ oto 're sãmra u'âsi mono da. Tawamhã Tipē'ēzani hã ma tô ti'ra ma tisõ, te te tãma âma ĩropisutu siro hã, te te sima 're ĩda'awē mono zéb uwaibaba, te te dama 're anhomri mono da. Ãhãna, Zezusi hã ma tô wama sômri za'ra, Tipē'ēzani hã. Taha wa, ma tô ãne wa'âma asõpré wa'wa. Ma tô duré ãne ĩwawapari za'ra wa'wa, aimreme mono bâ wa'aba.

34 Dawi hã dâ'â wamhã, hâiba wahuré morĩ ō di, hâiwa u hã. Cristuhu si ma tô hâiba wahuré mo, hâiwa u apâ. Taha wa, ãne ma tô duré wahi'rata norĩ ma Cristu wasu'u wē, Dawi hã:

"'Re ĩhâimana u'âsi mono te roti, ĩnhib'apito ma: 'We aimorĩ, ĩ'rata 're asãmra mono da, ĩnhimire niwĩ.

35 Zahadu, wa za aipawapto. Siwi aiwē'õ'wa norĩ ma, asiptete di za. Taha wa, a hã tô sena Danhib'apito uptabi na te te siwi aiwaihu'u wa, te za aima 're 'rã po za'ra. Asisiti te za duré 're ĩ'azatõrĩ mo.' "

Ãne ma tô Dawi hã wahi'rata norĩ ma waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme hã.

36 Taha wa, wa hã wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré uburé wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ te te waihu'u pese za'ra da. Zezusi hã da te dasiwi sasômri da, dama ĩ'ru za'ra wa'wa hã, ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu, uburé Danhib'apito da hã, duré Danho'reptui'wa da hã. Ma'ãpé ãhã wasu'u hã tô sena na waihu'u pese za'ra wa'aba. — Ãne ma tô dama rowasu'u, Pedru hã.

37 Tawamhã Pedruhu mreme, da te wapari za'ra wamhã, ma tô tapē'ēwara za'ra ni. Taha wa, te ãne tãma nharĩ za'ra ni, Pedru norĩ ma, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma hã:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, e niha za, tawamhã. E marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni. — Ãne te tãma nharĩ za'ra ni asa.

38 Tawamhã Pedru te duré asa dama tinha:

— Aiwaseté wi, te za aipizari za'ra wa'wa, rēme pese za'ra wa'aba da, Zezusihi nhimiroti na si oto 're anomro aba mono da. Zezu Cristuhu zazei

uptabi 'wa na asiwasu'u za'ra wa'aba sina, te za â dawabzuri hã ã'manharĩ za'ra wa'wa. Aihâiba mono bâ te za ãne ã'manharĩ za'ra wa'wa, aiwasédé hã te te aima pari za'ra wa'aba da, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Tawamhã Tipê'êzani hã te za aima sômri za'ra wa'wa.

³⁹ ãne ma tô aima ropisutu sirõmo za'ra wa'wa, te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono da, asihudu norĩ ma zama. Wasiré'õ norĩ ma zama ma tô tâma ropisutu sirõmo za'ra. Wanhib'apito, 'Re ãhâimana u'âsi mono, za sitême sô 're ãhârâ za'ra mono norĩ ma, ma tô ropisutu sirõmo za'ra, Tipê'êzani na hã.

⁴⁰ — Taha wa, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ 're ãhâimana wasété za'ra mono zém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. ãhãna tiwi aipizari za'ra wa'aba, 're ãdanomro wê mono zém niwĩ oto 're anomro aba mono da, asisõ'reptu za'ra wa'aba da, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te dasiré aiwê'õ pese za'ra wa'aba tõ da. — ãne ma tô dama rowasu'u pese, Pedru hã. Simiroti za'êtê uptabi di.

⁴¹ Tawamhã da'ahâ na ma tô Zezusi hã saze za'ra ni, Pedru te te dama ãsadawa wasu'uzém na hã. Taha wa, ma oto â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni, 3 miu na dahâiba hã. Tawamhã Zezusihi zazei na'rata 'wa norĩ me, ma tô oto sitême atob za'ra. Tawamhã ahâ uptabi di oto, ãsazei'wa norĩ hã.

ãsaze na'rata 'wa norĩ 're ãhâimana za'ra mono zé wasu'u

⁴² Tawamhã Zezusihi zazei'wa norĩ hã ãsadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowahudu hã te te 're wapari pese za'ra. Te te rême za'ra õ di. Ma tô 're sisawi pese za'ra. Ma tô 're si'rã'õtõ, tisa da, duré 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono da.

⁴³ Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã marĩ ãwê hã ahâ na ma tô te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã. Taha wa, ma tô ãma 're datob'uzu za'ra.

⁴⁴ Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã te oto siré 're hâimana za'ra, aihĩni. Tinhibrom na tite da si, te te ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di oto.

⁴⁵ Ni'wam norĩ hã ma tô tinhipti'a hã te te dama 're wede za'ra, duré tinhibroba zama, ãwa'âbâ zô. Tawamhã ãwa'â hã ma tô te te sima 're po'õ za'ra, marĩ zô tiwi 're ãro'wanhi'riti za'ra mono zéb zarina.

⁴⁶ Awê sidâpâsi ma tô duré 're si'rã'õtõ, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'ri 'wawi wa'ra 're, 're mreme zusi mono da, tâma. Tinhorõwa mono bâ, ma tô duré 're si'rã'õtõ, ã'u'êtê wapu na siré 're saihuri mono da. Sima 're sõprub za'ra mono wa, ma tô to sina tisa na siré 're saihuri.

⁴⁷ 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma te duré siré ãma 're wata za'ra, uburé ãsõprubzém na hã. Tawamhã aihĩni, ma tô ãsazei'wa norĩ hã wêsãmri za'ra ni. Tawamhã awê sidâpâsi, ma tô ãsazeté'wa sidâpâ dasina tahâ'â ni, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã rowasété hawi te te 're ã'anho'reptui mono norĩ hã.

3

Pedru hã ãhi'rê te te ãpesezé wasu'u

¹ Tawamhã nimahã bâta na ma tô Pedru norĩ hã dame tineb zahuré, Zuwãhã me, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u hã. Bâdã sipi'rai wi, te dame tineb zahuré, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé bâta na.

² Tame te aibã hã nhamra, ãpotozém hawi ãmorĩ'õ hã. ã'madã'â ze na 'ridawa nhisi u te ta hã nasi dasiwi mrami ni, rob'uiirazém na te te 're da'awari mono da, 're danhisisi mono sidâpâsi.

³ Tawamhã Pedru norĩ hã 'ri 'wawi wa'ra u zasi zahuré õ ré, ãhi'rê hã ma tô sãmri zahuré. Te te sãmri zahuré wamhã, te nasi 'mahârã zahuré, marĩ te te tâma sômri zahuré da.

4 Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô 'madâ'â pese zahuré, Zuwãhã me. Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Wei wa'madâ'â. — ãne te tãma tinha.

5 Tawamhã ma tô 'madâ'â zahuré, marĩ te te tãma sômri zahuré da newa.

6 Tawamhã Pedru te duré tãma tinha:

— Wa hã ãnhimarĩ õ di. Rob'uiprazé hã robaba di, ãte hã. Tane nherê, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãma ãsômri na wa za aipawapto. Zezu Cristu, Nazaré ãma aré 're ãsãmra mono zadawa para, wa za aima tinha: Aiwahutu, aipara na 're aimorĩ da oto. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

7 Taha pari, Pedru hã ma tô pa'â ãsimire niwĩ, ãhi'rê hã te te wahutu da. Te te wahutu wamhã, awa'awi ma tô parahaptete, ãpara'õtõ zama.

8 Tawamhã ma tô darõno. Hãiwi te oto za. Tame ma timorĩ na sãna'rata oto. Tawamhã Pedru norĩ me, ma tô siré asisi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'ri 'wawi wa'ra u. Tawamhã morĩ sina te sarõtõ, rowê te. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te duré tiwata.

9 Tawamhã aihĩni ma tô 'madâ'â za'ra ni, aibã hã sarõtõ mono ré hã, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma wata ré hã.

10 Morĩ wê wa, ma tô duré ãma tatob'uzu za'ra ni. Tawamhã ãne te dasima nharĩ za'ra ni:

— Oro õ hã ãhi'rê hã sãmra sina, rob'uiprazém na te te nasi da'awari za, morĩ wê di oto. ã'madâ'â ze na 'ridawa nhisi ãma 're ãsãmra mono aré. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni, morĩ wê wa oto.

'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa ãma, Pedru te te dama ãrowasu'uzé wasu'u

11 Tawamhã aibã hã ma tô Pedru norĩ hã te te 're patété zahuré, Zuwãhã me, Saromahã nhisi na 'ri zahãpã nhisi ãma. Te te 're patété zahuré mono ré, da te 'madâ'â za'ra wa, ma tô aihĩni ãtẽme dasisa're. Tawamhã ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni.

12 Tawamhã Pedru te te da'madâ'â wamhã, te dama tinha, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, e marĩ wa, ma wa'ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Wasi'uihã na ãhi'rê hã wa te morĩ wê newa, te wei wa'ãma asõpré wa'wa. Wasi'uihã na wa te pese õ di, wa norĩ hã. 'Re wane wê wa, wa te pese newa, te wei ãwa'madâ'â za'ra wa'wa. Mare di. ãne wab õ di.

13 'Re ãhãimana u'ãsi mono, wahi'rata norĩ nhib'apito, Abra'ãhã nhib'apito, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacohe nhib'apito. Ta hã ma tô Zezusi hã wêsã, tãma ãromhuri wê 'wa hã. Tane nherê, Zezusi hã ma tô asiwi ãwê'õ za'ra wa'wa. Ma tô asiwi ãsômri 'wa, Piratuhu ma. Taha nho'a, ma tô asiwi ãwê'õ za'ra wa'wa, te te sima wê nherê Piratu hã, morĩ da apã, dazazém hawi.

14 Zezusi hã 're morĩ wê uptabi nherê, ma tô asiwi ãwê'õ za'ra wa'wa. Rob'manharĩ wasété'wa si ma tô asima ãwê za'ra wa'wa, dazazém hawi da te dasiwi wazere da, Zezusihi upana.

15 Dahãimana wê zéb da, dapẽ'ẽwê hã za te te dama 're ã'anhomri mono 'wa hã, aima za'ra wa'aba, da te dasiwi wĩrĩ da, ma tô dama ã'ru za'ra wa'wa. Tazahã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô apã hãiwa'utu, dã'ã uptabi nherê. Wa norĩ hã Zezusi apã hãiwa'utu wa, wa te ãsabu za'ra hã wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra.

16 Zezusi hã tiwaihu'u pese na ma tô ãhi'rê hã pese, ãmreme te te sazei wa. Taha wa, ma tô aptete oto. Ma tô ã'madâ'â za'ra wa'wa. Ma tô ãwaihu'u za'ra wa'wa oto. Tô sena te te sazei wa, morĩ wê di oto wanho'a.

17 — Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ãwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã wa tô aiwaihu'u za'ra wa'wa. Asiwi waihu'u aba ãna, ma tô dama ã'ru za'ra wa'wa, Zezusi hã. Aima ãpire za'ra wa'aba norĩ zama te te siwi waihu'u ãna, ma tô ta norĩ zama dama 'ru za'ra, Zezusi hã da te dasiwi wĩrĩ da.

18 Taha zarina, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã timreme hã ãma uwaimra, duréihã ãsadowa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã wahi'rata norĩ ma, te te ãma 're

Ī'awaihu'u sirōmo mono zéb zarina, Cristu hã za te te ĩrobzépatazém na hã, Danho'reptui'wa da, te te ĩpisudu hã.

¹⁹⁻²⁰ Taha wa, te za aiwasédé hã 're ĩrēme za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u 're aipizari za'ra wa'aba mono da, aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono da. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, aipē'ē 're, asiptete u'âsi âma 're anomro aba mono da. Zezusi hã te za we apâ satō, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima ĩpisutu za'ra wa'wa hã.

²¹ Tane nherē, te za hâiwa âma 're hâimana a'â, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te a'â ropese da, duréihã ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ, wahi'rata norĩ ma, te te 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina.

²² Duréihã, Mozési ma tô wahi'rata norĩ ma rowasu'u siro, âne: “Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, tizadawa wasu'u'wa da, Asib'apito za'ra wa'wa hã. Âne ni'wa hã asiré wa'wa hã te za ĩza'u si aima pisutu za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ĩsine te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tawamhã te za ĩsimirowasu'u na 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo.

²³ Ni'wa hã ĩmreme te te wapari ō wamhã, te za dasiwi wē'ō ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē nhiti, te za satōrĩ ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zama te za siwi wē'ō pese.” Âne ma tô rowasu'u, Mozési hã.

²⁴ Duréihã uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã ma tô âne na te te tãma 're ĩ'apisutu mono zéb uwaibaba, te te dama âma 're rowasu'u za'ra. Samuwé hã uimrehēne ma tô ĩsadawa wasu'u na âma sãna'rata, wahi'rata norĩ ma. Taha za'u si ma tô duré ĩsadawa wasu'u'wa sidâpâsi te te dama âma 're rowasu'u sirōmo za'ra. Uburé ma tô duré ã nimosi ĩromhâimanazém na zama, te te dama 're rowasu'u sirōmo za'ra.

²⁵ A norĩ wa'wa hã, wasiré wahi'rata norĩ nhihudu te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, wahi'rata norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'apisutu mono zé hã te duré wama 're hâimana za'ra. Abra'âhã ma, uimrehēne ma tô tãma ropisutu 'rata. Âne ma tô tãma ropisutu: “Romhutu'ōpsi te za ni'wa hã asihudu hã te te 're da'apawapto, daro mono bâ rowē na 're danomro mono da.” Âne ma tô taha ma ropisutu na'rata.

²⁶ — Taha wa, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhimiropisudu hã âma uwaimra. Ti'ra hã ma tô we atēme uimrehēne satōrĩ za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Te te tãma 're ĩromhuri mono da hã te te pisutu wamhã, ma tô we atēme satōrĩ za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zé hã 're rēme za'ra wa'aba mono da, rowē na âma 're anomro aba mono da. — Âne ma tô Pedru hã dama rowasu'u.

4

Pedru norĩ hã Zuwãhã me dama roti'wa norĩ nho're ĩsima'warazé wasu'u

¹ Tawamhã Pedru norĩ hã Zuwãhã me, zahadu te te dama rowasu'u zahuré ré, ma tô sasedoti norĩ hã aihutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb 'madâ'â'wa norĩ nhib'apito me, sadusezu norĩ zama. Sadusezu norĩ hã apâ dahâiwa'utuzé wasu'u wē'ō'wa norĩ.

² Ta norĩ hã ma tô sada ab'ru za'ra, Pedru norĩ zada, apâ 're ĩdahâiwa'utu za'ra mono zém na te te dama rowasu'u zahuré wa. Âne ma tô dama rowasu'u zahuré: “Dadâ'â nherē, te za apâ te te 're da'ahâiwa'utu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Zezusi te te ĩhâiwa'utu ne.” Âne na te te dama rowasu'u zahuré 'ru te, ma tô sada tizahi za'ra.

³ Tawamhã ma tô dasiwi mrami zahuré ni. Hâiwahâ pesere wa, ma a'â siwi tiza, dazazéb 're, awēpsi te te siwi sani zahuré da, ĩwasété na te te dama rowasu'u zahuré ré ne, te te tãma nharĩ za'ra da.

⁴ Tane nherê, da'ahâ na ma tô saze za'ra ni, Zezusihi wasu'uwê hã da te ïwapari za'ra norĩ hã. Ìsazei'wa norĩ hã ahâ uptabi di oto. Aibâ norĩ za'rata si hã 5 miu na ìhâiba za'ra hã.

⁵ Tawamhã ma tô da'ãma ti'awê za'ra. Da'ãma awê za'ra wamhã, ma tô si'rã'õtô, Zeruzarê ãma sasedoti ìpire norĩ hã. Zudezu norĩ ma, roti'wa norĩ hã ma tô ìme si'rã'õtô, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa norĩ me zama.

⁶ Anasi norĩ hã ma tô duré datême aimasisi zahuré, Caipasihhi me. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ìpire uptabi Anasi hã, sasedoti ìpire uptabi. Duré ni'wam norĩ hã ma tô dame aimasisi zahuré, Zuwã hã Aresãdirihhi me. Anasihhi sisãnawã zahuré, ta norĩ hã. Duré Anasihhi sisãnawã hãiba amo norĩ hã ma tô ìsiré ubumro, Zeruzarê ãma dama ìpire za'ra norĩ hã.

⁷ Tawamhã dama ìpire norĩ hã ma tô dama 'ru zahuré, Pedru norĩ hã da te sani zahuré da, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, ìsô'reb za'ra da te dasiwi simizusi zahuré da.

Tawamhã ma tô sadanharĩ zahuré ni, ãne:

— E niha ma tô bété ãne ì'manharĩ 'wa. E 'wa sadawa para, ma bété a norĩ wa'wa hã ìhi'rê hã ìpese 'wa. — ãne te sadanharĩ zahuré ni.

⁸⁻⁹ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'êzani na ma tô Pedru hã aptete, dama pahi tã da, te te dama rowasu'u wê da. Taha wa, te ãne tãma rowasu'u za'ra, dama ìpire norĩ ma hã:

— Dama ìpire norĩ, ãne te ìwazadanharĩ za'ra wa'wa: “E niha, ma tô bété ãne hã ì'manharĩ 'wa. E 'wa sadawa para, ma tô bété a norĩ wa'wa hã ìhi'rê hã ìpese 'wa.” ãne ma tô ìwazadanharĩ za'ra wa'wa. Taha wa, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa.

¹⁰ Tawamhã a norĩ wa'wa hã te za ìwaihu'u pese za'ra wa'wa, aihãiba mono bâ wa'aba. Uburé wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ zama te za duré waihu'u pese za'ra. Zezu Cristuhu zadawa para, wa tô pese ni, ìhi'rê hã. Zezusi hã Nazaré ãma aré 're ìsãmra mono hã asiwi wĩrĩ aba da, ma tô dama ì'ru za'ra wa'wa. Tawamhã ma tô dasiwi sasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na. Ma tô dârâ. Dâ'â nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô apâ hãiwa'utu. Taha zadawa para, te aibâ ìhi'rê hã ãme za, rowê na. Ma tô tipese oto.

¹¹ Duréhã ma tô Zezusihi wasu'u na wahi'rata norĩ ma rob'ui'ére siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. Êtê na ma tô ãma simiré'é, ãne:

“Ène hã wê nherê, ma tô 'ri'wa norĩ hã siwi wê'õ za'ra, taré nomro da. Tane nherê, te te siwi wê'õ nherê, taré nomro õ di, ène hã. Ni'wa hã ma tô ti'â, 'ri uparizéb da hã, wê uptabi wa.”

ãne ma tô Zezusihi wasu'u na wahi'rata norĩ ma rob'ui'ére siro, ìbaihã na hã.

— A norĩ wa'wa hã êtê wê'õ'wa norĩ ne hã. Duré Zezusi hã êtê ne hã.

¹² Tane nherê, Zezusihi si Danho'reptui'wa hã. Ni'wa hã, aimawi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama pisutu õ di, ti'ai ãma te te 're ìda'anho'reptui mono da hã. Taha wa, Zezusihi si uburé Danho'reptui'wa hã. — ãne te dama ìpire za'ra norĩ ma rowasu'u, Pedru hã.

¹³ Pedru norĩ hã mreme pahi zahuré õ di. Te te datõmo pipa zahuré õ di. Taha wa, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã ma tô ãma titob'uzu za'ra. Rowahutu'wa da, te te dame 're romnhoré zahuré mono õ nherê, mreme pahi zahuré õ di. Tawamhã ma tô ãma tipo're pu'u za'ra oto, Zezusihi siré 're ìneb zahuré na, ti'ai ãma 're morĩ ré hã.

¹⁴ Aibâ ìhi'rê hã, Pedru norĩ te te ìpese zahuré hã te ìsiré tizab zahuré, danho're. Taha wa, dama ìpire za'ra norĩ hã asa te te tãma nharĩ waihu'u za'ra õ di oto.

¹⁵ Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, dasi'rã'õtõzém hawi pusi da. Pusi za'ru si, ma tô ãma sisadawa pibu za'ra, dama roti'wa norĩ hã.

¹⁶ Āne te sisadhanharĩ za'ra:

— E marĩ, wa za 'manharĩ za'ra ni, aibâ norĩ ma hã. Tô sena, marĩ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô 'manharĩ zahuré, danho'a. Īhi're hã ma tô pese zahuré. Aihĩni Zeruzarẽ ãma 're ĩdahâimana za'ra mono hã ma tô wapari za'ra ni, ĩhi're wasu'u hã. Taha wa, wa norĩ hã ĩwasu'u, wa te dawĩ 're udã waihu'u za'ra mono õ di za.

¹⁷ Tane nherẽ, ĩwasu'u hã daza'rui mono bâ te te ropé tõ da, wa za tãma amhâzépa za'ra ni, te te dama 're rowasu'u zahuré mono tõ da oto, Zezusi 're ĩmorĩzém na hã. — Āne ma tô ãma sisaze za'ra, dama ĩpire za'ra norĩ hã.

¹⁸ Tawamhã ma tô sô tihârã za'ra, apã ĩtẽmẽb za'ra neb zahuré da. Ītẽmẽb za'ra zasi zahuré wamhã, ma tô sadawa uwati zahuré ni, Zezusihi hãimanazém na te te dama 're rowasu'u zahuré mono tõ da, duré ĩsadawa para te te dama 're rowahutu zahuré mono tõ da.

¹⁹⁻²⁰ Tawamhã Pedru norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, Zuwãhã me:

— E ma hã bété, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩwẽ. E ĩmreme, wa za wapari ni. E aimreme za'ra wa'wa, wa za wapari ni bété. 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme si, wa za wapari ni. Ma'ãpé, asima ãma rosa'rata za'ra wa'aba, waihu'u za'ra wa'aba da. Wã norĩ hã wa za wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra, uburé wa te 're ĩ'madã'ã za'ra mono zém na hã, wa te 're ĩwapari za'ra mono zém na zama. Wa te dawĩ 're udã waihu'u za'ra mono õ di za. — Āne te asa tãma nharĩ za'ra, Pedru hã.

²¹⁻²² Aibã ĩhi're hã pese õ ré hã, 40 na ma tô ãma tiwahu. Taha wa, aihĩni 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma te tawata za'ra ni, aibã ĩhi're hã morĩ wẽ wa oto. Taha wa, da te dasiwi ahãri da, te te dama 'ru waihu'u za'ra õ di, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã. Taha wa, te taré duré tãma amhâzépa zahuré ni, Pedru norĩ ma, Zuwãhã me, te te dama rowasu'u zahuré tõ da oto, Zezusihi wasu'u na. Taha parimhã, ma tô tãma rob'ru zahuré ni, neb zahuré da oto.

Zezusihi zazei'wa norĩ hã ĩmreme zusi zé wasu'u

²³ Tawamhã Pedru norĩ hã zudezu norĩ ma, ĩpire za'ra norĩ hawi pusi wamhã, ma tô tineb zahuré, tisiré ĩsazei'wa norĩ u, Zuwãhã me. Tawamhã ma tô tãma rowasu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire norĩ mreme na, dama ĩpire za'ra norĩ mreme na zama.

²⁴ Āne hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô dasiré ãma tawata za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma. Te oto tiwi rowaptẽrẽ za'ra ni, ãne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono, a hã Wanhib'apito uptabi. A hã Ropoto na'rata 'wa. Uburé, ma tô marĩ hã ĩ'apoto mo, hãiwa hã, duré ti'a hã, duré âporé hã. Uburé ĩwa 're ĩdanomro mono da hã ma tô duré ĩpo.

²⁵ A hã ma tô Aipẽ'ẽzani hã Dawihi ma ĩsõ, wahi'rata ma, aima romhuri'wai ma, aimreme hã wahi'rata norĩ ma, te te 're wasu'u mono da. Āne ma tô tãma rowasu'u za'ra Dawi hã, wahi'rata norĩ ma:

“E marĩ wa, zudezu'õ norĩ hã ma tô sada tizahi pese za'ra, daro mono bâ. E marĩ wa, ĩsimirosa'rata za'ra hã tô senai õ di.

²⁶ Roti'wa norĩ hã te sada aimasa. ĩsadawa para da'uwati'wa norĩ me, ma sada atob za'ra, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono zada, duré Danho'reptui'wa da, te te ĩpisutu zada.”

Āne te tãma rowasu'u za'ra, Dawi hã.

²⁷ — Āhãna, tô sena Zeruzarẽ ãma ma tô tasi'rã'õtõ ni, aima romhuri wẽ 'wa zada, Zezusihi zada, Danho'reptui'wa da ĩpisutu zada. Erodi norĩ hã ma tô sitẽme ubumro, Põsi'u Piratuhu me. Ta norĩ hã zudezu'õ norĩ me duré Izarazéhé nhihudu norĩ me, ma tô sada si'rã'õtõ, te te siwi wĩrĩ da.

²⁸ A hã romhã ré, ãma ĩropisutuzéb zarina ma tô si'uihã na ãma siwi uwaimra tõ, te te waihu'u za'ra õ nherẽ, Erodi norĩ hã.

²⁹ Āhāna dama ĩpire za'ra norĩ hã te duré wama amhâzépa za'ra. Wa norĩ hã aima romhuri'wa norĩ. Wei wapawaptob za'ra na, ai'umnhasi sina aimreme hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, wapahi āna.

³⁰ Zezusihi zadawa para, wa te 're dapeze za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. Zezusi hã aima romhuri wē 'wa, taha zadawa para, marĩ ĩwē hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hã wa te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, wei wapawaptob za'ra na. — Āne ma tō tãma mreme zu, ĩsazei'wa norĩ hã.

³¹ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, mreme zusi pari, 'ri ma tō ĩré sãsã'ã za'ra. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani na ma tō aptete za'ra, ĩpē'ē mono bâ. Pahi āna, ma tō dama sadawa wasu'u za'ra oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

Īsazei'wa norĩ hã, sōprum na 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

³² Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã uburé, ma tō sisaze za'ra, tinhimirosa'rata za'ra na hã. Ni'wam norĩ hã tinhibro te te sima 're sawi za'ra mono ō di, tite da si. Uburé, ma tō ĩsibrob'ō norĩ udāna te te 're po'o za'ra.

³³ Mreme prédup sina, ma tō Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, Wanhib'apito Zezusi apã ĩhâiwa'utuzé wasu'u na. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō Zezusihi zazei'wa norĩ ma 're sōprub za'ra, ĩwē na si.

³⁴⁻³⁵ Tawamhã 'ri tede'wa norĩ hã duré ti'a tede'wa norĩ hã ma tō tinhorōwa hã duré tinhipti'a hã te te dama 're wede za'ra, ĩwa'âbâ zô. Tawamhã ĩwa'â hã ma tō te te 're sōmri za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma. Tawamhã, ĩsazei'wai mono bâ marĩ zô tiwi 're ĩro'wanhi'riti za'ra mono zéb zarina, ma tō te te tãma 're po'o za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Taha wa, ni'wa hã simarĩ āna 're hâimana mono ō di oto.

³⁶⁻³⁷ Tawamhã aibâ hã Zuzé na ĩsisi hã ma tō tinhipti'a hã dama wede, ĩwa'âbâ zô. Roti wē 'wa, ta hã. Taha wa, Banabé na ma tō siwi sisi, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. (Banabéhé nhisi hã dama rowē zani'wa, te wasu'u, ĩsisi hã.) Réwihi nhihudu, ta hã. Sipri na rob're za'iti nhisi āma ĩpotozé hã. Tinhipti'a hã te te dama wede wamhã, ĩwa'â, ma tō uburé ti'â, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u.

5

Ananizaha wasu'u, Sapiraha me

¹ Aibâ hã Ananiza na ĩsisi hã tinhipti'a hã ma tō ĩwa'âbâ zô dama wede zahuré timro me, Sapiraha me.

² Tawamhã ti'ai wa'â hã ma tō sima po'o zahuré, pi'uriwi. Īrāsutu si ma tō Ananiza hã ti'â uburé newa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u, wahuré newa.

³ Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Ananiza, e marĩ da, ma tō Satanasihini nhimiwada'uri zarina ĩ'manha. Taha wa, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani ma, asadawa nhipe. Asipti'ai wa'â hã pi'uriwi ma tō asima ĩpo'o 'wa.

⁴ Asipti'a, da te aiwi uipra ō ré hã, ate hã. Duré, da te aiwi uipra wamhã, ĩwa'âbâ zama ate hã. E marĩ da, ma tō bété wama asadawa nhipe. E wama si ma tō asadawa nhipe. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma zama ma tō asadawa nhipe. — Āne te tãma tinha, Pedru hã.

⁵⁻⁶ Tawamhã Pedruhu mreme te te wapari wi, ma tō waptārã ti'ai wa, Ananiza hã. Waptã'ã wamhã, ma tō dârâ. Tawamhã ĩpréduptém norĩ hã ma tō sô tiwahutu za'ra. Ma tō siwi ubu. Taha pari, ma tō siwi ti'â, te te siwi sērē da. Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tō tapē'ēwara za'ra ni.

⁷ Tawamhã ãsa'u si, te duré ãmro hã mo, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u. Timro dâ'ázé te te waihu'u ãna, ma ãzé, 'ri para u.

⁸ Sébré wamhã, Pedru te 'mahâ:

— We ãma wasu'u na. E niha ma tô asipti'ai wa'wa hã dama ãwede 'wa. E ôhõ na si ãwa'â hã tô. — ãne te sadanha, Pedru hã.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u:

— ãhe, tô ôhõ na si ãwa'â hã. — ãne te tãma wasu'u.

⁹ Tawamhã Pedru te tãma tinha, ãne:

— Te asima ãrosa'rata wasété 'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã tô sena ãwaihu'u pese zô pibui wa'aba da. E marĩ da, ma bété ãne hã ã'manharĩ 'wa. Ôhõta, wapari. Aimro nherẽ'wa norĩ hã te we para'rasi za'ra. Ta norĩ hã te za siwi ai'â. — ãne te tãma tinha, Pedru hã.

¹⁰ Tawamhã awa'awi ma duré waptãrã, pi'õ hã, Pedruhu papara. Ma tô duré dârã. ãpréduptém norĩ hã ma tô duré apã asisi. Ma tô duré sabu za'ra, pi'õ ãdã hã. Ta hã ma tô duré siwi tisẽ, ab're 're ãmro zu.

¹¹ Tawamhã uburé pese, ma tô tapẽ'ẽwara za'ra ni oto, ãsazei'wa norĩ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Duré ãwasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô tapahi za'ra ni.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama ãwaihu'u'õ te te dama 're ã'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, marĩ ãwẽ hã ahã na ma tô te te dama 're 'manharĩ za'ra, dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã. Duré ãsazei'wa norĩ hã ma tô 're si'rã'õtõ u'ãsi aihĩni, Saromahã nhisi na 'ri zahãbã, da te 're ãsisi za'ra mono u hã.

¹³ Tawamhã ãsazei'õ'wa norĩ hã, ãsazei'wa norĩ me 're hãimana za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono nherẽ, pahĩ za'ra di oto. Tazahã te oto ãsazei'wa norĩ hã da te 're wẽsãmri za'ra, 're hãimana wẽ za'ra mono wa.

¹⁴ Taha wa, ma tô da'ahã uptabi na saze za'ra ni, Wanhib'apito niwĩ 're danomro mono da oto. Aibã hã ahã uptabi na ma tô saze za'ra, pi'õ zama. Taha wa, ãsazei'wa norĩ hã ma tô sina hã.

¹⁵ ãne hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono wa, ma tô ãhãzé ré norĩ hã da te 're sa'ra, 'ri nhĩ'riti wa, 're simi'wara mono da, ãsa'warizé wa, duré wetenhamri wa. Pedru hã ãwa'wai baba za'ra te te ro'razãri wa, ã'awã hã te te hãiba upsibi za'ra da, te tame 're simi'wara, te te pese za'ra da.

¹⁶ Zeruzarẽ 'rata 'ri wa'õtõ mono hawi, ma tô da'ahã na dasito, Zeruzarẽ u. ãhãzé ré norĩ hã ma tô dasiré 'wasari ni. Duré wa'uburé ré 're ãhãimana za'ra mono norĩ zama, ma tô 'wasari ni, dasiré. Tawamhã aihĩni ma tô tapeze za'ra ni oto.

Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã dama ãpire za'ra norĩ nho're ãsimasabzé wasu'u

¹⁷ Tawamhã sasedoti ãpire uptabi hã, duré uburé ãsiré sadusezu norĩ me, ma tô ta norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ãma sõ'ru za'ra. Tawamhã ma tô sima ãma roti za'ra, niha te te tãma rob'manharĩ za'ra da.

¹⁸ Taha wa, ma tô dama 'ru za'ra, da te dasiwi waibu da, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tawamhã dazazéb 're, ma tô dasiwi séme ni.

¹⁹ Tawamhã barana Wanhib'apito ma, hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô ãtẽme si'ra za'ra, te te tãma 'ridawa za'ra da. Te te tãma 'ridawa za'ra wamhã, ma tô sani za'ra, rob u. ãne te tãma nharĩ za'ra:

²⁰ — Mo oto ai'aba'rúi wa'aba, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u, 're ãdanomro mono zép tém na dama rowasu'u za'ra wa'aba da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

²¹ Tawamhã, ãne hã te te wapari za'ra wamhã, bâdâ 'rãiwatobro wi, ma tô asisi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa ãma 'ri 'wawi wa'ra u. Tame ma tô rowahutu na dama ãma sãna'rata za'ra.

Tawamhã sasedoti ãpire uptabi hã, ãsiré 're ãnomro mono norĩ zama ma tô zudezu norĩ ma ãpire za'ra norĩ zô da'mazatõ, Zeruzarẽ ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ zô. Tawamhã ma tô ãtẽme ubumro uburé. Tawamhã dazazéb u ma tô Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zô tihãrã za'ra, da te ãtẽme simroi mono da.

²² Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ hã ma tô sô ai'aba'ré, dazazéb u. Sô sisisi wamhã, 'ri 're baba di. Taha wa, te apã ai'aba'ré ubana, dama roti'wa norĩ u.

²³ ãtẽme sihotu wamhã, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

— Pra. E niha bâ. Dazazé hã, baba di. 'Ridawa nhitop tete uptabi nherẽ, duré dazazé 'madã'ã'wa norĩ hã 'ridawa ãma simasam nherẽ, wa te 'ridawa za'ra wamhã, 'ri 're baba di. Ni'wai õ di. Robaba na wa sô rob'madã'ã za'ra ni. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

²⁴ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'madã'ã'wa norĩ nhib'apito hã, duré sasedoti ãpire norĩ hã ãne hã te te wapari za'ra wamhã, te te waihu'u za'ra õ di oto. Taha wa, ma tô sô amrami za'ra, tinhimirosa'rata na, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zô.

²⁵ Taha ré, ni'wa hã te wei mo, aibã hã. Ta hã ma tô tãma rowasu'u za'ra, ãne:

— ãwapari pese za'ra wa'aba. Aibã norĩ hã dazazéb 're, ãséme 'wa hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu za'ra. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'madã'ã'wa norĩ hã ma tô sô ai'aba'ré tinhib'apito norĩ me, apã te te simroi mono da. ãsimroi mono 'wa norĩ hã ãtẽ na da te hã za'ra mono õ'umnasite, ma tô pawasisi ãna te te simro.

²⁷ Te te simroi mono wamhã, te tãma nharĩ za'ra, dama roti'wa norĩ nho're simasab da. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire uptabi hã te tãma nharĩ za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ ma:

²⁸ — Wa tô aré aiwi sawi za'ra wa'aba ni, Zezusihi nhimiroti na dama 're rowahutu tô za'ra wa'aba mono da. Tazahã dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, ãwasu'u hã ma tô te te ropé 'ri pã, ãme Zeruzarẽ ãma hã. Taha wa, ma tô da te dasima 're wawasuu za'ra. Wa norĩ hã, u, Zezusihi wĩrĩ'wa. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

²⁹ Tawamhã Pedru norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, tisiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme si wa za wa te 're 'madã'ã pese za'ra. Aimawi mreme hã wa te 're 'madã'ã za'ra mono õ di za.

³⁰ 'Re ãhãimana u'ãsi mono, wahi'rata norĩ nhib'apito hã ma tô hãiwa'utu Zezusi hã, asadawa para wa'aba, da te dasiwi ãwĩrĩ hã. Wedepo'õ nhonhi'rãmi na asiwi ãsasõmri 'wa hã ma tô hãiwa'utu.

³¹ Ta hã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ti'ã apã, ãsimire niwĩ 're sãmra u'ãsi mono da oto, dama ãpire na 're hãimana mono da, duré tiwaihu'u pese zarina te te 're da'anho'reptui mono da. Taha wa, te za te te 're wapawaptob za'ra, wasiré Izarazéhé nhihudu mono bâ, wawasédé hã wa te 're rẽme za'ra mono wa, te te wama 're aparĩ mono da.

³² Wa norĩ hã wa tô ãne na hã watõmo na 'madã'ã za'ra ni. Taha wa, wa za wa te dama 're wasu'u u'ãsi za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, te za Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri. Taha zama te za duré ãne uburé te te dama 're awaihu'u, Zezusihi wasu'uwẽ hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra, Pedru norĩ hã.

³³ Tawamhã dama roti'wa norĩ hã ãne te te wapari za'ra wamhã, ma tô sada tizahi za'ra. Taha wa, ma tô sima ãma roti za'ra, te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi simro da.

³⁴ Tane nherẽ, aibã ãwẽ hã Damarizé na ãsisi hã ma tô hãwi za. Ta hã parisezu norĩ niwĩ te 're mo, dama ãwazé pe hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa, te 're hãimana. Tawamhã ta hã ma tô oto dama 'ru za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã da te sani za'ra da, dama ãpire norĩ nhiti si'ubumro da, syry na.

³⁵ Taha pari, ma tô dama roti'wa norĩ ma tinha, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ãwapari pese za'ra wa'aba, ãma asõpré wa'aba da, aibã norĩ ãma. E marĩ te za tãma ãmanharĩ za'ra wa'wa. ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba.

³⁶ Aibã hã Te'udasi na ãsisi hã duréhã, waihu'u pese newa, ma tô dama ãpire na dama siwasu'u. Tawamhã aibã ahã na ma tô ãsiré 're nomro, 400 na ãhãiba hã. Tane nherẽ, da te wĩrĩ wamhã, ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ma tô te te ropé. Robaba di oto.

³⁷ Te'udasihĩ uirĩ na si ma tô duré Zudasi hã datẽme wi, Darireza ãma aré 're ããmra mono hã. Romanu norĩ nhĩb'apito hã dahãiba za'rada hã te te waihu'u da, danhisi mono bã da te tãma ubumro za'ra ré, ma tô Zudasi hã datẽme wi. Tawamhã da'ahã na ma tô duré ãsiré 're danomro, Te'udasihĩ ne. ãsine, ma tô duré wĩrĩ ni, Zudasi hã. Tawamhã ãsiré 're ãnomro mono norĩ hã ma tô duré te te ropé.

³⁸⁻³⁹ Taha wa, ãhãna hã wa te hãiba upi za'ra wa'aba tã, Pedru norĩ hã. Tô'ã. Ta norĩ hã si'uihã na te te 're rowahutu za'ra mono wamhã, ãsimirowahutu za'ra hã te za ãsarina 're si'utõrĩ za'ra. Tazahã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para te te 're rowahutu za'ra mono wamhã, tiwi uprosi waihu'u za'ra wa'aba õ di za, ãsimirowahutu za'ra hã. Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 'wapé za'ra wa'aba õ'umnhasite, te za aibã norĩ ma ãwaprosi waré za'ra wa'wa, si'aba'ré da. — ãne te dama roti'wa norĩ ma roti, Damarizé hã.

Tawamhã ãsimiroti hã ma tô saze za'ra.

⁴⁰ Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zõ ma tô sitẽme tihãrã za'ra apã. Ma tô dama hãiba 'ru za'ra, taré da te dasiwi hã za'ra da. Taha pari, ma tô duré sadawa uwati za'ra, te te duré dama 're rowasu'u tã za'ra mono da, Zezusihi wasu'u na hã. Taha parip si, ma tô tãma rob'ru za'ra, apã si'aba'ré da.

⁴¹ Tawamhã ma tô dawĩ wairé, dama roti'wa norĩ hãwi. Da te hã za'ra nherẽ, to za'ra di, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã. ãsazei'wai wa, Zezusihi ne te te 're robzépata za'ra mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te tãma ãpisutu za'ra zém na hã ma tô sina waihu'u za'ra. Taha wa, tãma rowẽ za'ra di.

⁴² Tawamhã awẽ sidãpãsi ma tô te te dama 're rowahutu za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're. 'Ri baba, ma tô duré te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusihi wasu'uwẽ na. Zezusi hã tô sena, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wama ãpisutu na ma tô duré te te dama 're rowasu'u za'ra.

6

Aibã norĩ hã 7 na ãhãiba za'ra hã dapawapto'wa da, da te dasiwi ãpisutu za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã ahã uptabi na ma tô zudezu norĩ hã saze za'ra, deredu norĩ mreme na 're ãmreme zusi mono norĩ hã, duré ebreusi norĩ mreme na 're ãmreme zusi mono norĩ zama. Tawamhã deredu norĩ mreme na 're ãmreme zusi mono norĩ hã ma tô aiwapsari za'ra, dazari'wa norĩ hã deredu norĩ ãmrotõ norĩ ãma 're po're simrami u'ãsi za'ra mono wa. Awẽ sidãpãsi, ãsazei'wa

norĩ hã ro te te sima 're waibui mono wamhã, te ãma 're po're simrami u'âsi za'ra. Taha wa, ma tô dama nharĩ za'ra, aibã norĩ hã deredu norĩ mreme na 're ãmreme zusi mono norĩ hã.

² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, 12 na ãhãiba za'ra hã ma tô sô tihãrã za'ra, tisiré ãsazei'wa norĩ zô. Hãiba mono bã ãtẽme si'aba'rẽ da, te sô tihãrã za'ra. ãtẽme sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiré Zezusihi zazei'wa norĩ, e 'Re ãhãimana u'âsi mono wasu'uwẽ hã wa za dawu wasu'u zazãri za'ra ni, taha upana wa te 're ãdazari za'ra mono da si. Mare di. Wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono õ wamhã, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te wama 're arowarẽ mono õ di za.

³ Ma'ãpẽ, sô asõprẽ wa'aba mono, aibã 7 na ãhãiba norĩ zô. Aibã norĩ hã da te ãwẽsãmri za'ra zô, te za sô asõprẽ wa'wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na si 're ãnomro mono norĩ zô, hãiba hawu dahãimanazẽm na rowaihu'u rẽ 're ãhãimana za'ra mono norĩ zô. Ta norĩ ma, wa za romhuri hã pisutu za'ra ni, awẽ sidãpãsi te te 're dazari za'ra mono da.

⁴ Tawamhã wa norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, wa za 're wamreme zusi u'âsi. ãmreme na wa za wa te 're dapawaptob u'âsi za'ra. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁵ Tawamhã ãsimiroti za'ra hã aihãni ma tô saze za'ra, ãsazei'wa norĩ hã. Taha wa, ma tô aibã norĩ zô rob'madã'ã za'ra. Tawamhã ma tô sãmri za'ra, Esitẽwã hã. Ta hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma te te ãsasõmri. ãpẽ'ẽzani na si te 're hãimana. Tawamhã ma tô durẽ sãmri za'ra Piripi hã, durẽ Procoru hã, durẽ Nicano hã, durẽ Timo hã, durẽ Pamenasi hã, durẽ Nicorazu hã. ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ãsãmra mono arẽ, Nicorazu hã. Zudezu'õ arẽ, ma tô sizudezu, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma oto dame 're wata mono da.

⁶ Tawamhã ã norĩ hã ma tô oto te te simro, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u, tinhib'rada te te ãma sa'ra za'ra da, ãrã nhisiwi, ãma mreme zusi da. ãne Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô romhuri hã tãma pisutu za'ra.

⁷ Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô durẽ te te ropẽ, 'ri baba. Zezusihi nhirã zarina 're ãnomro mono norĩ hã ma tô sina hã, Zeruzarẽ ãma hã. Sasedoti norĩ hã ahã na ma tô durẽ Zezusi hã saze za'ra oto.

Esitẽwã, da te dasiwi ããrizẽ wasu'u

⁸ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tô Esitẽwã hã te te 're pawapto pese, tiwaihu'u pese na. Taha wa, ãwaihu'u pese na si te 're hãimana, Esitẽwã hã. Taha zarina ma tô marĩ ãwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ, dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã, danho'a.

⁹ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tô sada 're hãimana za'ra, ãmreme te te 're wẽ'õ za'ra mono wa. Ta norĩ hã darob amoi hawu, Zeruzarẽ u 're ãsihutu mono arẽ, Sireni na 'ri nho'õmo nhisi hawu, durẽ Aresãdiriza na 'ri nho'õmo nhisi hawu, durẽ Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawu, durẽ Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi hawu. Ta norĩ hã ma tô 're si'rã'õtõ u'âsi, rowahutuzẽb u dasi'uihã na 're ãdahãimana za'ra mono zẽm na rowahutuzẽm nhisi u hã. Tawamhã ta norĩ hã, Esitẽwãhã mreme te te siwi wẽ'õ za'ra wa, te nasi aimawu na tãma nharĩ za'ra.

¹⁰ Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô tite hã rowaihu'u pese zẽ hã tãma tisõ, Esitẽwãhã ma, mreme waihu'u pese da. Taha wa, aibã norĩ ma, te te asa tãma ãma wa'rãmi za'ra wamhã, ma tô nasi mreme nhihãri za'ra.

¹¹ Taha wa, ta norĩ hã ma tô ni'wam norĩ hã sada wada'uri za'ra pi'uriwi, Esitẽwã te te siwi wasu'u wasetẽ za'ra da, dama. Rob'uiprazẽ ma tô tãma sõmri za'ra, sada simasab da. ãne te tãma roti za'ra:

— ãne te za Esitẽwã hã dama ãwasu'u za'ra wa'wa: “Esitẽwã hã wa tô wapari za'ra ni. Mozesi hã te te dama 're wasu'u wasetẽ. 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma,

te te duré 're wasété.” Āne te za dama ĩwasu'u wasété za'ra wa'wa, Esitéwā hã.
— Āne ma tô aibã norĩ hã sada wada'uri za'ra.

¹² Taha wa, ma tô ãne hã dama wasu'u wasété za'ra, Esitéwā hã. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa norĩ ma zama, ma tô ãne wasu'u wasété za'ra, dama roti'wa norĩ ma zama. Aihĩni sada danhiti'rui wairébé da, ma tô ãne dama wasu'u wasété za'ra. Tawamhã ma tô oto sô ai'aba'ré, Esitéwāhã zô. Taha wa, ma tô siwi ti'â. Te te siwi âri wamhã, ma tô siwi saprõ, zudezu norĩ ma, ĩpire za'ra norĩ u.

¹³ Tawamhã, Esitéwāhã mreme te te siwi ĩwẽ'õ za'ra norĩ zô, ma tô sô tihârã za'ra, taré te te siwi ĩwasu'u wasété 'wa norĩ zô, Esitéwā te te tãma wasu'u wasété za'ra da. Āne te dama ĩpire za'ra norĩ ma, Esitéwā hã taré wasu'u za'ra:

— Ô hã aibã hã, rowasu'u wasédé hã te te sazâri õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zém na hã. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti wẽ wa'rãmi, ma tô te te dama 're rowasu'u wasété u'âsi.

¹⁴ Wa norĩ hã wa tô wapari za'ra ni, ĩmreme hã. Zezusi hã Nazaré ãma aré 're ĩsãmra mono hã te za, u, 'ri hã uprosi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zé hã. Duré, roti hã Mozési te te aré wama ĩsõmri hã 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã te za, u, wawi ãma saprĩ. — Āne ma tô Esitéwāhã wasu'u wasété za'ra taré.

¹⁵ Tawamhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã, duré aihĩni ĩsi'ubumrozéb ãma ĩhâimana za'ra norĩ hã te ãma tinhopré, Esitéwāhã ubu ãma hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, hãwa ãma romhuri'wai ubu ne, Esitéwāhã ubu hã.

7

Dama ĩpire norĩ nho're, Esitéwā dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire uptabi hã te tãma tinha, Esitéwāhã ma:

— E tô sena aiwasu'u hã.

²⁻³ Tawamhã Esitéwā ma tô tãma rob'rãzarõtõ za'ra, dahi'rata norĩ wasu'u na hã, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, wamama norĩ zama, ĩwapari za'ra wa'aba. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, rowa'a na 're ĩsãmra mono hã duréihã ma tô Abra'ãhã ma sihã'ré, wahi'rata ma. Mesapotamiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're sãmra mono ré, ma tô ĩtẽme wi, zahadu Harã na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ õ ré. Āne te tãma tinha: “Ma'ãpé aïrom nhiti aïwatobro, asisãnawã norĩ nhiti aimorĩ da. Aïrop téb u wa za asaprõ, tamomo 're aihâimana mono da oto.” Āne ma tô tãma roti.

⁴ Taha wa, tisiré cadeza norĩ nhipti'ai hawi ma tô watobro. Harã na 'ri nho'õmo nhisi ãma te oto 're sãmra, Abra'ã hã. Tame, ĩmama hã ma tô tiwi dârã. Tiwi dâ'â parip si, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã saprõ, ĩroptéb u, Abra'ã hã. Taha wa, te oto a norĩ wa'wa hã ĩwa 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩsipti'ai ãma.

⁵ Tane nherẽ, we te te saprõni nherẽ, te te tãma sõmri uptabi õ di, ti'a hã ĩte da hã. Taha wa, te ãne hã tãma tinha: “Tô sena, ti'a, wa za aima tisõ, ate da, asihudu sidãpãsi, asihudu norĩ te da.” Āne ma tô tãma ropisutu, Abra'ãhã ma, 'ra õ ré.

⁶ Te duré tãma tinha: “Apto'oré hã asihudu norĩ hã te za dasiré 're si'ubumro, darob amoi ãma tinhipti'ai ãmai õ nherẽ, tisiré'õ norĩ siré. Tawamhã ti'a tede'wa norĩ nhimiwada'uri zarina si te za 're hâimana za'ra, te te tãma 're romhuri pese za'ra mono da taré, wa'ãbã ãna. Si'uihã na si'ãma 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za. Da te 're ĩhã za'ra mono zé hã te za duré te te 're sãpata za'ra. Āne te te 're robzãpata za'ra mono ré hã, te za ãma tiwahub ahã za'ra, 400 na.

⁷ Tawamhã wa za te 're 'ruiwa'âbâ za'ra. Marĩ, wa za asa te 're ab'manharĩ, daza'ru tede'wa norĩ ma hã asihudu norĩ wi, 're robzei'õ za'ra mono wa. Taha parip si, asihudu norĩ hã te za wei wairé apâ. Tawamhã âme te za ĩ'âma 're dawata za'ra oto." ãne te tãma ropisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁸ — Te duré tãma roti, ãne: "Te za 're asisihâiwata nhihâri za'ra wa'aba mo, ĩzazei'wa na aipibui pese aba zéb da hã." ãne ma tô tãma roti. Taha wa, Izati hã waptã'ã wamhã, ma tô sihâiwata nhizã, ĩmama hã, Abra'ã hã. 8 na ãma mara wapsi, ma tô sihâiwata nhizã. Izati hã ma duré ti'ra hã sihâiwata nhizã, Zaco hã. Zaco hã ĩsarina ma duré ti'ra hã te te 're anhihâiwata nhihâri, poto sidâpâsi, 12 na ĩhâiba norĩ hã. Ta norĩ hã Zacoho 'ra norĩ hã, wahi'rata na'rata uptabi. — ãne te Esitéwã hã rob'rãzarõtõ, dama ĩpire za'ra norĩ ma.

⁹ Tawamhã Esitéwã hã ma tô duré tinhimirob'rãzarõtõ na tãma ãma uzusi za'ra, ãne:

— Ta norĩ hã wahi'rata norĩ hã ma tô tinoire hã dama wede za'ra, Zuzé na ĩsisi hã. ĩhâimanazém na te te siwi 're 'ruiwapari za'ra mono wa, ma tô dama wede za'ra. Taha wa, ĩ'uipra'wa norĩ hã ma tô siwi saprõni za'ra, Ezitu u, tame danhimiwada'uri zarina si te te dama 're romhuri mono da, pawa'âbâ ãna. Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ĩsiré 're hâimana u'âsi.

¹⁰ Taha wa, te te ĩrobzépata mono zéb sidâpâsi ma tô nasi pawapto, tiwi robzei'õ tô da. Tawamhã apito Para'oho ma, sihâi'ré wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma tô tiwaihu'u pe hã tãma tisõ, ĩhâimana wẽ zéb da hã. Taha wa, apito Para'o hã ma tô wêsã, Zuzé hã. Taha zarina ma tô tãma pisutu, Ezitu ãma roti'wa da oto, ĩsadawa para. ĩsibro hã duré ĩsõrõwa zama te te tãma 're 'madã'ã mono da zama, ma tô duré pisutu.

¹¹ Tawamhã nimahã wahum na dasa hã poto õ di, Ezitu ãma hã duré wahi'rada 're ĩhâimana za'ra mono zéb ãma hã, Cana'ã na romnhisi ãma hã. Taha zarina, ma tô oto mra hã da te 're sépata za'ra. Marĩ õ di, te te 're ĩhuri mono da hã, wahi'rata norĩ hã.

¹² Tawamhã wahi'rada Zaco hã ma tô dasai wasu'u hã wapa, Ezitu ãma buru nho wasu'u hã, tamep si da te 're ĩsa'wari mono na hã. Taha wa, ma tô ti'ra norĩ hã wahi'rata norĩ hã satõrĩ za'ra, Ezitu u si'aba'ré da, mra hã te te 'mai'uipra za'ra da. Tawamhã ĩmorĩ'rata na si'aba'réi wamhã, ma tô aihutu apâ, timama u. Mra hã ma tô te te ãwisi.

¹³ Taha parip si, ma tô duré sô ai'aba'ré, Ezitu u, maparane ãma. Tawamhã Zuzé hã ma tô tãma siwasu'u za'ra oto, tidub'rata norĩ ma. Tawamhã apito Para'o hã ma tô wapa, Zuzéhé sisânawã norĩ wasu'u hã. Taha wa, ma tô oto waihu'u za'ra, ĩsisânawã za'ra na hã.

¹⁴ Taha wa, ma tô Zuzé hã timama zô hã, Zacoho zô, aihĩni pese ĩtẽme si'aba'ré da, ĩmro norĩ hã ĩ'ra norĩ zama, duré uburé ĩsiré 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ zama. ãne dahâiba za'ra hã, 75 na.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã Zaco norĩ hã te oto zãmo, Ezitu u, tame 're si'ubumroi mono da oto. Tame ma oto Zaco hã dârã. Tame ma tô duré ĩ'ra norĩ hã 're dã'ã za'ra. Tawamhã ĩmama hã tiwi dã'ã za'ra wamhã, ĩhi hã ma tô siwi ti'ã apâ, ĩrob u, Sitẽ na danhipti'a nho'õmo nhisi u, tame te te siwi séme da. Ti'a hã Abra'ã hã dã'ã õ ré, Hamohõ nhihudu norĩ wi, te te sisada ĩ'uipra sirõmo ãma, ma siwi sé, ĩhi hã. 'Re dã'ã za'ra mono sidâpâsi, ma tô wahi'rata norĩ hi zama apâ da te 're 'wasari tamomo, Zacoho 'ra norĩ hi hã, tame da te 're séme mono da, êtẽ zahâpã wa, ab're 're.

¹⁷ — Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ĩropisutuzé hã te te tãma ãma ĩ'uwaimramizéb u hã, romhuture di oto. ĩsihudu norĩ hã wahi'rata norĩ hã ma tô oto sina hã, Ezitu ãma. Da'ahã uptabi di oto.

¹⁸ Tawamhã roti'wa aimawi hã ma tô oto âzé, si'apito da, Ezitu âma, Zuzéhé waihu'u'ô'wa hã.

¹⁹ Tawamhã tizadawa nhipese na si ma tô wahi'rata norĩ ma 're hâimana ta hã. Ma tô te te tâma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra. Ma tô damama norĩ ma roti za'ra, rowi te te 're sa'ra za'ra mono da, ai'uté hã, 're dâ'â za'ra mono da.

²⁰ Taha ré, ma tô Mozési hã podo, ai'utépré iwē uptabi hã. A'amo si'ubdatō ma tô âma ai'utō, ĩmama norĩ te te ĩ'madâ'â zahuré zém na hã, 'ri para.

²¹ Tawamhã 'ri nhiti ma tô ĩna hã tihi. Taha wa, apito Para'oho 'ra sipi'ō hã ma tô âma ti'ra, Mozésihi âma. Ti'ra uptabi newa, ma tô prédu.

²² Taha wa, Ezitu âma danhimirowaihu hã ma tô uburé dawí waihu'u, Mozési hã. Oto prédu wamhã, te te waihu'u pese wa, uburé te te rob'manharĩ wē di. ĩsimiroti hã wē wa, dama mre me pire di. — Āne te dama ĩpire za'ra norĩ ma, rob'rãzarōtō, Esitéwã hã, dahi'rata wasu'u na hã.

²³ Āne te duré tâma rob'rãzarōtō za'ra:
— Tawamhã Mozési hã 40 na âma wahu wamhã, ma tô sima rosa'rata, tisiré norĩ hã te te waimrami mono da, Izarazéhé nhihudu norĩ hã.

²⁴ Tawamhã te te ab'madâ'â mono wamhã, ma tô 'maihâiba pibu tisiré hã, ezipsiu hã te te 're pré'é mono ré hã. Taha wa, ma tô ĩtēme mo, âma sisapri da. Tawamhã te te 're pré'é mono 'ru te, ma tô tĩwĩ, ĩ'azâri'wa hã, tisiré hã te te 'ruiwa'âbâ da.

²⁵ Mozési hã ma tô tisiré norĩ âma rosa'rata, âne: “Īsiré norĩ hã âté te za siwi ĩwaihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tâma ĩpisutu za'ra zém na Ezitu hawi te dawí ubumroi mono da.” Āne te tisiré norĩ âma rosa'rata. Tane nherē, te te siwi waihu'u ō di, ĩsiré norĩ hã.

²⁶ Tawamhã awēm na hã ma tô duré mo, tisiré norĩ u. Morĩ wamhã, te duré ĩsiré norĩ hã ĩsō'a si'wapé zahuré, maparane. Taha wa, ma timreme hã tâma 'marōwĩrĩ zahuré, âne: “Tô'ã. Asi'wapéi wa'aba tō. Oro asiré 're anomro aba mono za, te asi'wapéi wa'wa.” Āne ma tô timreme hã tâma 'marōwĩrĩ zahuré.

²⁷ — Tawamhã âma ĩsãna'rata'wa hã ma tô Mozésihi mre me hã wē'ō. Taha wa, ma tô mre me sina sa'ré, âne: “E 'wa sadawa para we aimorĩ bâ, wanhib'apito da, duré wama rowairébé'wa da hã.

²⁸ E ĩzama te za ĩwĩ, ezipsiu hã ĩwĩrĩ ne, ahâmhã.” Āne te tâma tinha, Mozésihi ma.

²⁹ Tawamhã ĩmreme hã te te wapari wamhã, ma tô Ezitu hawi aimani Mozési hã, Midi'ã na romnhisi u, tame 're hâimana mono da oto. Tame ma timro. ĩ'ra maparane oto, aibã norĩ hã.

³⁰ — Midi'ã âma 're sãmra mono ré hã, ma tô âma tiwahu, 40 na. Tawamhã nimahã bâta na ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã ĩtēme sihâi'ré, hâiwa hawimhã. Sina'i na êtē 'rãihã nhisi 'rata, ma tô ĩtēme sihâi'ré, a'ubuni u, wede zapore ro'o wa'wa.

³¹ Tawamhã Mozési ma tô âma titob'uzu, te te sãmri wa. Taha wa, ma tô ĩtēme ai'ré, 'rãwi te te sabu da. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mre me ma tô wapa. Āne te tâma tinha:

³² “Wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, aih'i'rata norĩ nhib'apito, Abra'ãhã nhib'apito, duré Izatihi nhib'apito, duré Zacoho nhib'apito.” Āne ma tô tâma si'mahã, Mozésihi ma. Tawamhã Mozési hã ĩmreme te te wapari wamhã, te tâma rēre, pipa te. Tãma pahí wa, te te 'madâ'â waihu'u ō di.

³³ Tawamhã Wanhib'apito te duré tâma tinha: “Īnho'a asabzé hã wē uptabi di, ti'a hã. Aima ĩpire uptabi wa, ĩma asiséb zarina te za aipara'uza hã ĩsani.

³⁴ Wa hã wa tô ĩnhib'a'uwē norĩ hã te te 're 'madâ'â za'ra. Romhuri pire na te te 're rob'ma'wamarĩ mono wa, te robzei'ō u'âsi 're hâimana za'ra, Ezitu âma hã. Taha wa, ma tô romhuri pire te, 're 'wab'ētē u'âsi za'ra. ĩ'wab'ētē za'ra hã

wa tô te 're wapari u'âsi za'ra. Taha wa, wa we oto ïtême si'ra za'ra, te sô'reptu za'ra da, Ezitu hawi. A hã wa za oto asatô, Ezitu u apâ aimorĩ da." ãne ma tô tâma rob'ru, Mozésihi ma.

³⁵ — Tawamhã te oto mo apâ, Mozési hã Ezitu u, tisiré norĩ te te sô'reptu za'ra da. Tane nherẽ, Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tô aré siwi watawa, ãne: "E 'wa sadawa para we aimorĩ bâ, wanhib'apito da, duré wama rowairébé'wa da." ãne ma tô aré siwi wê'ô. Tane nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô apâ ïtême satôri za'ra, Mozési hã. Tawamhã hãwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã, wedezapore ro'o wa'wa sô ïsãmra hã ma tô Mozési hã pawapto, Ezitu hawi te te danhimroi mono da apâ, danhipti'ai u.

³⁶ Taha wa, ma tô Mozési hã te te danhimro tô, Ezitu hawi. Duré Ezitu ãma zahadu 're sãmra mono ré, ma tô marĩ hã dama ï'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharĩ. Â pré na â poré nhisi ãma, ma duré dama rob'manha, ïwaihu'u'ô na. A'ubuni wi siwa'ru 're danomro mono ré, ma duré marĩ dama ï'manharĩ waihu'u'ô hã te te dama 're ab'manharĩ, 40 na da'ãma wahub za'ra ré.

³⁷ Ta hã ma tô tisiré Izarazéhé nhihudu norĩ ma rowasu'u, ãne: "'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za ni'wa hã asiré wa'wa hã we aima pisutu za'ra wa'wa, ïsine, te te aima 're ïsadawa wasu'u za'ra wa'aba mono 'wa da hã." ãne te tâma rowasu'u za'ra, Mozési hã. — ãne ma tô Esitéwã hã dahi'rata wasu'u na tâma rob'rãzarôto za'ra, dama ïpire za'ra norĩ ma.

³⁸ ãne te duré tâma rob'rãzarôto za'ra:

— Izarazéhé nhihudu norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô Mozési hã dasiré 're mo, wahi'rata norĩ siré. Nimahã bâtã na siré si'rã'ôto wamhã, ma tô hãwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã tâma rowasu'u, Mozésihi ma, Sina'i na êtê 'rãihã nhisi ãma. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina, robzei u'âsi ï'rata 're ïdanomro u'âsi mono zé wasu'u hã ma tô tâma tisô, Mozésihi ma, ta hã te te wama 're anhomri mono da, ïsipai u.

³⁹ Tazahã wahi'rata norĩ hã te te wapari ze za'ra ô di, Mozésihi mrema hã. Ezitu u apâ ïsi'aba'rê da si, ma tô tinhimirosa'rata na sisaze za'ra.

⁴⁰ Taha wa, te Arãhã ma nharĩ za'ra, ãne: "Ma'ãpé, marĩ hã romhãiba hã wama 'ma'manharĩ za'ra na, 'Re ïhâimana u'âsi mono ne ïwaihu'upe hã, te te ïwanhimroi mono da hã." ãne ma tô tiwi waptêrê za'ra, romhãiba hã te te 'manharĩ za'ra da. Te duré ãne tâma nharĩ za'ra: "Mozési hã ma wawi aimani, Ezitu hawi we ïwanhimroi mono 'wa hã. Wa te sa'rese za'ra ô di oto." ãne te wahi'rata norĩ hã tâma nharĩ za'ra, Arãhã ma.

⁴¹ Taha wa, tame ma tô powawê 'ra hãiba ne hã tâma 'manharĩ za'ra, ãma 're ïwata za'ra mono zéb da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono upana. Tawamhã ma tinhimizama hã oto siwi simro, tinhimirob'manharĩ ãma wata za'ra da. Aimawi te te sima rob'manharĩ za'ra wê te, ma tô duré dasa hã siwi 'manha.

⁴² Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô tiwi aipi'ra za'ra, aimawi na si si'uihã na za 're wata za'ra mono da, ï'upana. Bãtã ãma ï'upana 're wata za'ra mono da, ma tô duré tiwi aipi'ra za'ra, duré a'amoi ãma, duré wasi ãma zama. Taha na ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ãma rob'ui'éré, duréhã ïmreme na:

"Izarazéhé nhihudu norĩ, e ï'ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tô ïnhimipodo hã asiwi 're ïsimroi wa'aba mo, a'ubuni wi 're anomro aba mono ré hã. Mare di. ï'upana aimawi ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tô ãne hã 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mo. ãne 're anomro aba mono ré, ma tô 40 na ai'ãma tiwahub za'ra wa'wa.

⁴³ ï'upana ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, ma tô romhãiba hã asima ï'manharĩ za'ra wa'wa, waihu'u pese newa, Moroti ïhãiba'ô na romhãiba

'manharĩ nhisi ãma. Duré Rēpã na wasi nhisi ãma ma tō 're aiwata za'ra wa'aba mo, waihu'u pese newa ãhãiba'õ ãma hã. Ta hã ma tō asiwi 're ãmrami aba mo, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, a'ubuni wi. Taha wa, wa za oto airom nhiti asatõrĩ za'ra wa'wa, Babironiza na 'ri nho'õmo nhisi nhipai u ai'aba'rei wa'aba da."

Ãne ma tō wahi'rata norĩ ma rowasu'u, ãsadawa wasu'u'wa nhimi'ui'éré na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme zarina. Timreme, ma tō wahi'rata norĩ ãma uwaimra. — Ãne te Esitéwã hã zahadu dama ãpire norĩ ma rob'rãzarõtõ za'ra, dahi'rata norĩ wasu'u na hã.

⁴⁴⁻⁴⁵ Te duré tãma rob'rãzarõtõ za'ra, ãne:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tō tãma pisutu, Mozésihi ma, wahi'rata norĩ hã te te siwi ã'ri mono zéb da hã, a'ubuni wi. Tawamhã Mozésihi ma, te te ãpisutuzéb zarina ma tō da te dasiwi simizusi romhã 'manharĩ na 'ri hã, dasiré ãwa simasisi mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, ma tō 'rizé hã te te siwi 'wapé siré, danhimizahãri sidãpãsi te te siwi simizusi mono da. Tawamhã ta norĩ uirĩ na si ma tō wahi'rata norĩ hã siwi ãwisi, tirop téb u sihutu wamhã, Zuzuwéhé siré. Sihutu wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tō wahi'rata norĩ hã pawaptob za'ra, dasi'wapé na. Ma tō te te tãma dazate za'ra, tame 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã. Tawamhã wahi'rata norĩ hã ma tō asisi oto, tirop téb u. Sisisi wamhã, ma tō siwi tisã 'ri hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãwa 're ãsãmra mono zéb da hã. Tame te oto 're sab u'ãsi, Dawi za ãpotozéb u hã.

⁴⁶⁻⁴⁷ Tawamhã Dawi hã ma tō tiprédu. Prédu wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tō wésã. Taha wa, Dawi hã ma tō tiwi wapté, 'ri ãté hã te te tãma sãrĩ da, ãwa 're ãsãmra mono zéb da hã. Ãne te tiwi wapté: "E te za ãma ã'ru, 'ri té, te aima sãrĩ da. A hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Zacoho nhib'apito. Taha wa, wa ãsima wé, 'ri hã te aima sãrĩ da." Ãne ma tō tiwi wapté, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi. Tane nheré, Dawi hã te te tãma 'ri õ di. ã'ra si, ma tō tãma 'ri, Saroma hã tipoto'wa uirĩ na si.

⁴⁸ — E tawamhã 'ri hã da te dasiwi ãsãrĩ 'rep si te 're sãmra u'ãsi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Mare di. 'Ri 'rep si 're sãmra mono õ di. Ãne ma tō duréihã ãma rob'ui'éré, ãsadawa wasu'u 'rata 'wa hã: "Wanhib'apito, ma tō ãne ãma siwaihu'u:

⁴⁹⁻⁵⁰ Wa hã hãiwa nhipai ãma, Apito. Ti'ãi ãma zama, Apito. ã'waihu'u pese wa, wa hã uburé Apito. ãwétési uburé marĩ hã te 'manharĩ waihu'u pese di. E niha te za tawamhã ãnhorõwa hã ãma ã'ri za'ra wa'wa, ãwa 're ãnhamra u'ãsi mono zéb da hã. Mare di. 'Re ãnhamra u'ãsi mono zéb da hã ãma 'ri waihu'u za'ra wa'aba õ di za."

Ãne ma tō Wanhib'apito mreme hã wama wasu'u, ãsadawa wasu'u'wa hã. — Ãne ma tō Esitéwã hã dama ãpire za'ra norĩ ma rob'rãzarõno hã 'rãsutu za'ra, dahi'rata norĩ wasu'u na hã.

Esitéwãhã dã'ázé wasu'u

⁵¹ Tawamhã Esitéwã hã te duré tãma nharĩ za'ra, dama ãpire za'ra norĩ ma:

— A norĩ wa'wa hã aipo're za'ra wa'aba õ di. Aipé'ë tete za'ra wa'aba di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã aipo'reptõ newa, 're wapari za'ra wa'aba mono õ di. Aihirata norĩ wa'wa hã 're ãhãimana za'ra mono zém ne, te 're aihãimana za'ra wa'aba mo. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ézani hã te asiwi 're ãwé'õ za'ra wa'aba mo, aihirata norĩ wa'aba ne hã.

⁵² Aihirata norĩ wa'wa hã ma tō sada 're sib'ru za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ zãda. 'Re ãmorĩ wé uptabi hã za we ãwisi wana, ma tō aré te te dama 're wasu'u za'ra, ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã. Tane nheré, ma tō aihirata norĩ wa'wa hã te te 're simro, ta norĩ hã. Aihirata norĩ wa'wa

hã ãne te te 're ì'manharĩ za'ra mono ne, ma tô duré a norĩ wa'aba zama dama ãsa'ré za'ra wa'wa, 're ãmorĩ wẽ uptabi hã da te dasiwi wĩrĩ da.

⁵³ 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ, ãsimiroti hã te te aima 're sãmri za'ra wa'aba mono nherẽ, ãsimiroti na 're wapari za'ra wa'aba mono õ di. — ãne te tãma nharĩ za'ra, dama ãpire za'ra norĩ ma, Esitéwã hã.

⁵⁴ Tawamhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã Esitéwãhã mreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô sadawa 'ru za'ra. Taha wa, te 'wasitete za'ra, Esitéwãhã ãma.

⁵⁵ Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pê'ẽzani na ma tô aptete, Esitéwã hã. Taha wa, hãimo ma tô 'mazawẽ. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hãiba na rowa'a za'ẽne hã ma tô 'madã. Zezusi hã ma duré tisã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimire niwĩ te za.

⁵⁶ Tawamhã Esitéwã te 'mahã, ãne:

— 'Madã'ã za'ra wa'aba. Õhõta hãiwa, ma we 'ridawa. Ti'ai ãma dasiré ãpodo hã wa tô sabu. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimire niwĩ te za. — ãne te tãma 'mahãrã za'ra.

⁵⁷ Taha wa, tinhib'rata na ma tô tiwi sipo're nhidã za'ra, dama roti'wa norĩ hã. Asa tãma 're sipari za'ra mono sina, ma tô sô rere, te te siwi ãri da.

⁵⁸ Sa'ẽtẽ te siwi 'mapra, 'ri nho'õmo babarãi u, ẽtẽ na te te siwi wĩrĩ da. Tawamhã ti'uza ãsisiwimhã, ma tô sada sani za'ra, Esitéwãhã 'ruiwapari'wa norĩ hã te te nasi siwi ahãri pibui pese da. Saru na aibã ãpréduptém nhisi 'rata, ma tô ti'uza hã sa'ra za'ra, ta hã te te sa 'madã'ã za'ra da.

⁵⁹ Tawamhã ẽtẽ na te te nasi siwi ahãri ré, ma tô Esitéwã hã mre, Zezusihi ma. ãne ma tô sina 'mahã:

— Wanhib'apito Zezusi, ãpẽ'ẽzani te za ãwi ã'ã, ãma atẽme ãmorĩ da.

⁶⁰ Tawamhã hi'rãtitõ ma tô nhamra, Esitéwã hã. Mreme 'rãihã na ma tô duré tãma mre, ãne:

— Wanhib'apito, tiwasédé te te ã'ãma 'manharĩ za'ra nherẽ, tãma pisutu za'ra õ di za, rowasédé hã.

Tawamhã mreme pari, ma tô dãrã oto, Esitéwã hã.

8

Saru hã ãsazei'wa norĩ ãma te te ãrowasutu na'rata zé wasu'u

¹⁻³ Esitéwã hã da te ãwĩrĩzém na hã ma tô Saru hã dapa'uze.

Tawamhã aibã norĩ hã ma tô Esitéwã siwi tisẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa 'madã'ã pese 'wa norĩ hã. Te te siwi sãrẽ wamhã, te ãma ti'ry'ry, wawai 'rãihã na. Tawamhã Esitéwã dã'ã parimhã, bãtã na ma tô awa'awi sada tazahi za'ra ni, ãsazei'wa norĩ zada. Taha wa, ãsazei'wa norĩ hã Zeruzarẽ ãma 're ãsi'ubumroi mono zõ, ma tô rowasédé hã sô tiwatobro na'rata za'ra, sada dazahi za'ra wa. Saru hã Zezusihi zazei'wa norĩ ãma ma tô rowasutu, ãsazei'wa hãimanazé hã si'utõrĩ da. 'Ri baba te nasi zasi, ãsazei'wa norĩ zõ. Tawamhã rob u te te nasi da'anhamra, aibã hã duré pi'õ zama. Taha pari, te nasi te te dã'ãma arobãdã, te te nasi dã'a'maza da, dãzazéb 're. Taha wa, ãsazei'wa norĩ hã ma tô te te siwi ropé, Zeruzarẽ hawi. Ta hawimhã Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u ma tô te te ropé, duré Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi u zama, daza'rui mono bã. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ si te zahadu 're si'ubumro, Zeruzarẽ ãma hã.

Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Piripi hã ãwasu'uwẽ na te te dama ãrowasutu za'ra zé wasu'u

⁴ Tawamhã daro mono bã, ãsazei'wa norĩ te te ãropéi mono hã sihutu sidãpãsi, ma tô te te dama 're rowasutu za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ na.

⁵ Tawamhã Piripi hã Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô mo. Tame ma tô Cristu hã te te dama 're wasu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã, Danho'reptui'wa da.

⁶ Marĩ ãwẽ hã dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ. Piripihĩ mreme hã da te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô ãmreme na 're danhoprẽ, marĩ ãwẽ hã te te 're ã'ab'manharĩ mono hã da te sabu za'ra wamhã.

⁷ Wa'uburẽ rẽ 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã ahã na ma tô apese. Sadari sina te nasi wairẽ, wa'uburẽ hã. ãmorĩ waihu'u'õ hã ahã na ma durẽ pese za'ra, Piripi hã. ãhi'rẽ zama ma tô ahã na apese.

⁸ Taha wa, datoi uptabi za'ra di, 'ri nho'õmo ãma 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã.

⁹ Tame te aibã hã 're sãmra, Sima na ãsisi hã. Romhõsi pese 'wa, ta hã. Taha ãma ma tô arẽ 're tob'uzu za'ra, samaritanu norĩ hã. Sima hã ãwaihu'u pese newa, te dama 're siwasu'u u'ãsi, dama ãpire na.

¹⁰ Aihĩni ma tô Simahã mreme na 're danhoprẽ arẽ. ãne te da te dasima 're rowasu'u za'ra, õ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono newa:

— “Õhõ ma hã, aibã ma hã ãwaihu'upe te tãma tihãiba. 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pe hã sa'õtẽ na te tãma tihãiba.” — ãne te da te dasima 're wasu'u za'ra.

¹¹ Wahub ahã na ma tô ãma 're datob'uzu za'ra, te te dama 're ã'aromhõsi mono zẽm na hã. Taha wa, te ãma 're danhoprẽ pese.

¹² Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zẽ wasu'u na, durẽ Zezu Cristuhu wasu'u na, Piripi hã te te dama rowasu'u wamhã, ma tô saze za'ra ni. ãsimirowasu'u hã da te saze za'ra wamhã, ã dawabzuri ma tô 'manharĩ za'ra ni, aibã norĩ hã, durẽ pi'õ norĩ zama.

¹³ Simahã zama ma tô saze. ã dawabzuri ma durẽ dame 'manha. Te te 'manharĩ parimhã, te oto Piripihĩ sirẽ 're mo. Tawamhã te nasi ãma titob'uzu, dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te nasi dama ab'manharĩ wa, Piripi hã.

¹⁴ Tawamhã Zesusihĩ zadawa wasu'u'wa norĩ hã zahadu Zeruzarẽ ãma hãimana za'ra rẽ, ma tô samaritanu norĩ wasu'u hã wapari za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u, da te ãsaze za'ra zẽm na rowasu'u hã. Taha wa, ma tô Pedru norĩ hã siwi satõrĩ zahurẽ, Zuwãhã me. Samariza u datẽme neb zahurẽ da, ma tô satõrĩ zahurẽ ni.

¹⁵ Tawamhã ma tô datẽme aimasisi. Simasisi wi, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma timreme zahurẽ, da'ãma, Tipẽ'ẽzani hã te te dama sõmri da.

¹⁶ 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã zahadu datẽme wisi õ di, tamomomhã. Wanhib'apito Zesusihĩ nhisi na si ma tô ã dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni.

¹⁷ Tawamhã Pedru norĩ hã ma tô tinhib'rata na da'a'rã upi zahurẽ. Te te ãma da'a'rã upi zahurẽ mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô Tipẽ'ẽzani hã dama sõmri za'ra.

¹⁸ Tawamhã Sima hã ma tô sabu, Zesusihĩ zadawa wasu'u'wa norĩ, da'rã nhisiwi tinhib'rada hã te te nomri zahurẽ mono rẽ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Tipẽ'ẽzani te te dama ã'anhomri mono zẽ hã. Taha wa, ma tô sima wẽ, rob'uiprazẽ hã te te tãma sõmri zahurẽ da.

¹⁹ ãne te tãma nharĩ zahurẽ:

— ã. Rob'uiprazẽ, wa za aima sõmri 'wa, asine wa'aba, ãnhib'rada hã da'rã nhisiwi te 're aza'ra mono da, aiwaihu'u pese 'wa hã we ãma sõmri aba da, asine wa'aba te 're da'a'rã upi mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Tipẽ'ẽzani te te dama 're anhomri mono da. — ãne te tãma nharĩ zahurẽ, Sima hã.

²⁰ Tawamhã Pedru te asa tãma tinha, ãne:

— E niha ma tô ĩrosa'rata wasé, rob'uiprazém na asima uipra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pe te te wama ĩsômri hã. Mo oto aimorĩ ropipa u, ate rob'uiprazéb ré.

²¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô aiwaihu'u, asima asimirosa'rata wasété na hã. Taha wa, a hã wanhimromhuri zarina, romhuri waihu'u ô di za. Ta hã atej ô di.

²² Aiwasété wi aipi'ra na. Wanhib'apito ma, aimreme. Tãma asiwasu'u na asimirosa'rata wasédé hã te te aima pari da.

²³ Wa tô ĩsina aiwaihu'u. Zahadu asimi'ru hã sa'ëtê di. Zahadu te Satanasi hã atété, aiwasété hawi aiwatobro tō da. — Āne te Simahã ma tinha, Pedru hã.

²⁴ Tawamhã Sima te asa tãma tinha:

— A norĩ wa'wa hã te za ĩ'ãma aimreme 'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ropipa hã uburé ĩma ĩrowasu'u na te te ĩma ãma uwaimrami tō da. — Āne te Sima hã asa tãma nharĩ zahuré, Pedru norĩ ma, Zuwãhã me.

²⁵ Tawamhã Pedru norĩ hã Wanhib'apito mreme na te te dama rowahutu zahuré pari, ma tô apã tineb zahuré, Zeruzarẽ u. Neb zahuré wamhã, te sipa zahuré, daza'rui mono bâ, Samariza na danhipti'a nho'ômo nhisi ãma, Zesusihi wasu'u wẽ na te te dama rowasu'u zahuré mono da.

Piripi hã aibã te te ĩsôpêtêzé wasu'u, Etizopizaha nhihudu hã

²⁶⁻²⁸ Tawamhã aibã hã ma tô mo, Zeruzarẽ u. Etizopiza na darom nhisi ãma Cãdasi na pi'ô siroti'wa nhisi ma, rob'madã'ã'wa hã. Etizopiza ãma dama pire di, ta hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma wata da, ma tô mo. Āma wata pari, te oto mo apã tirob u, awaru na wedewara zapore na. Morĩ sina te te romnhoré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'ére na, Iza'izaha nhimi'ui'ére na.

Tawamhã hãwa ãma Wanhib'apito ma, romhuri'wa hã ma tô Piripihã ma rob'ru, ãne:

— Aiwahutu, pi'reba aimorĩ da, Daza na 'ri nho'ômo nhisi u bãdãdi tum na aimorĩ da, Zeruzarẽ hawi. — Āne te tãma tinha.

Taha wa, te Samariza hawi oto mo Piripihã, Daza u bãdãdi na morĩ da. Tawamhã morĩ ré, ma tô tisã aibã hã, Zeruzarẽ hawi apã ĩmorĩ hã.

²⁹ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô tãma tinha Piripihã ma, ĩtẽme si'rẽ da, ĩsababa morĩ da, awaru na wedewara zapore zababa.

³⁰ Tawamhã ma tô ĩtẽme sina rotété, Piripihã. Tawamhã ma tô te te wapari, te te romnhoré mono ré, aibã hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nhimi'ui'ére hã te te sôré, Iza'izaha nhimi'ui'ére hã. Tawamhã Piripihã te ãma 'mahã, aibã hã:

— E ĩwasu'u hã ma tô ĩwaihu, ĩ'ui'ére, ĩsôré mono hã. — Āne te ãma 'mahã.

³¹ Tawamhã asa te tãma tinha:

— E 'wa te te ĩma waihu'u bâ, wa za waihu'u. — Āne te asa tãma tinha.

Tawamhã ma tô 'mahã, ĩtẽme sarõtō da, awaru na wedewara zapore 're, siré neb da.

³² Rob'ui'ére te te ĩsôré mono hã ãne:

“Pone'ërebã, da te wĩrĩ da, da te dasiwi ĩsaprõni ne, ma tô dasiwi saprõni ni, da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã dawĩ sisawi ãna ma tô dama mo. Duré pone'ërebã 'ra hã da te sére nhihãri wamhã, ĩsadari ô ne, ari'iwĩ ma tô tihãiba.

³³ Wẽ nherẽ, ma tô dasiwi wĩrĩ ni, wasété newa. Ni'wa hã te te dawĩ sawĩ ô di, da te dasiwi wĩrĩ tō da. Ti'ai ãma 're morĩ ô di oto. 'Ra ãna ma tô dãrã. Sihudu ô di. Sihudu ô wamhã, da te wasu'u waihu'u ô di, ĩsihudu wasu'u hã.”

Āne ĩbahã na rob'ui'ére, aibã te te ĩsôré mono hã.

³⁴ Tawamhã aibã te oto sadanha, Piripi hã:

— Ìsadawa wasu'u 'rata 'wa hã e 'wa hã te wasu'u. E te siwasu'u. E aimawi hã te wasu'u. Ma'ãpé, ìma wasu'u na. — ãne te sadanha.

³⁵ Tawamhã Piripi, rob'ui'ééré te te ìsôré mono zém na ma tô tãma rowasu'u na'rata. Zezusihi wasu'uwẽ hã ma tô tãma waihu'u, aibã ma.

³⁶ Tawamhã bãdãdi na neb zahuré ré, ma tô â u aimasisi zahuré. Tawamhã aibã hã ma tô â hã tãma 'mahã, Piripihĩ ma:

— ãhãta â. E wanhimizahãri õ di za a'â, â dawabzuri hã ìma 'manharĩ da. — ãne te aibã hã sina 'mahã.

³⁷ Taha wa, te Piripi hã asa sadanharĩ pese:

— E tô sena, ma tô ìsazei pe. Sazei pese wamhã, â dawabzuri te za tô ì'manha. — ãne ma tô Piripi hã tãma tinha asa.

Tawamhã aibã, te duré tãma tinha:

— Tô sena wa saze, Zezu Cristu, 'Re ìhãimana u'âsi mono 'ra hã. — ãne te tãma tinha.

³⁸ Taha wa, aibã hã ma tô tãma ìromhuri'wai ma tinha, awaru na wedewara zapore hã a'â simizazãri da. Taha wa, ma tô ìré mazazãri za'ra. ãi ba, ma tô oto si'ra zahuré. Tawamhã â dawabzuri, ma tô Piripi hã tãma 'manha, aibã ma. Tawamhã apã ma tô pu.

³⁹ ã hawi pusi wamhã, Wanhib'apito pẽ'êzani hã awa'awi ma tô Piripihĩ ãma aimani. Te te sãmri õ di oto, aibã hã. Tane nherẽ, ma tô rowẽ na tirob u hã wara apã, to sina.

⁴⁰ Tawamhã Piripi hã sisa'rese ãna ma tô wi, Azotu na 'ri nho'õmo nhisi u hã. Siwaihu'u õ di. Tawamhã ta hawi te oto mo, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi u. Tamomo morĩ ré, 'ri nho'u hã te te anhopêtẽ mono sidãpãsi ma tô sipa, Zezusihi wasu'uwẽ hã te te dama wasu'u mono da. Tawamhã ma tô oto wi, Sézareza u.

9

Saru hã tihãimanazém na te te ìsaprĩzé wasu'u

Atusi 22.6-16; 26.12-18

¹ Tawamhã ìsazei'wa norĩ hã Zezusihi wasu'uwẽ na daro mono bã te te siwi ãma 're ropéi mono ré, te zahadu Saru hã te te tãma 're amhãzépa za'ra, ìsazei'wa norĩ ma. Wanhib'apito Zezusihi nhirã zarina 're nomro mono 'ru te, te te tãma 're amhãzépa za'ra, te te uprosi da. Tawamhã nimahã bãtã na sasedoti ìpire uptabi u ma tô mo, 'Re ìhãimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa hã ìpire uptabi u, rob'ui'ééré hã te te tiwi waptẽrẽ da.

² Ta hã rob'ui'ééré hã Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi u te te âri da, ma tô tiwi waptẽ, tame zudezu norĩ te, rowahutu'wa norĩ ma, te te sãmri za'ra da, sasedoti ìpire zadawa para ìtẽme ìmorĩ za'ra na rob'ui'ééré hã. Tawamhã Wanhib'apito 're ìhãimana mono zém na 're ìnomro mono norĩ hã, rob'ui'ééré'wa zadawa para te za Saru hã we te te simro, Zeruzarẽ u pawasisi ré, aibã hã, pi'õ zama.

³ Tawamhã Damasitu u te te rosahutu wamhã, waptu na ma tô hãiwa hawi rowa'a za'ẽne hã tãma ai'ubuzi, Saruhu ma. ìhãiba nho'õmo, ma rob'uiwẽ.

⁴ Taha wa, ma tô waptãrã, ti'ai wa. Ni'wai mreme hã ma tô wapa. ãne te 'mahã:

— Saru. Saru. E marĩ wa, te ìwi 're ìrowasutu u'âsi mo. — ãne te 'mahã.

⁵ Tawamhã Saru hã te asa 'mahã:

— Apito, e 'wa hã, a hã. — ãne te sadanha.

Asa te duré tãma tinha:

— Wa hã Zezusi, wa ai'mahã. Te ìwi 're ìrowasutu u'âsi mo.

⁶Ma'ápé áhãna aiwahutu, 'ri nho'ômo u aimorĩ da. Tame te za ni'wa hã aima roti, marĩ 'manharĩ da. — Áne te tãma tinha, Wanhib'apito hã.

⁷Tawamhã aibã ĩsiré ĩsi'aba're norĩ hã õne haré ma mazahãri za'ra. Ari'iwi te aimasa. Sadaihu'u ãna ma tô ni'wa hã ãma mreme wapari za'ra. Tane nherẽ, ni'wa hã te te ãma sãmri za'ra õ di, ta norĩ hã.

⁸Tawamhã Saru, ma tô wahudu oto. Wahutu wamhã, ma tô toporo. Tane nherẽ, te te rob'madâ'â waihu'u õ di. Tob a di. Taha wa, ĩsiré ĩsi'aba're norĩ hã ma tô te te siwi patété, te te siwi saprõni da, Damasitu u.

⁹Tame bådã hã si'ubdatõ te ãma ne, te te rob'madâ'â waihu'u ãna hãimana ré hã. Marĩ na si'upari õ di. Sai ãna te nasi da'wa. Te te hã'rene õ di duré.

¹⁰Tawamhã Damasitu ãma aibã hã te 're sãmra, Zezusihi nhirã zarina 're ĩmorĩ hã, Ananiza na aibã nhisi hã. Tawamhã sõtõ õ nherẽ, sõtõ 'rowi te te ĩrosawẽre ne, ma tô Wanhib'apito hã tãma sihãire. Áne te 'mahã:

— Ananiza.

Tawamhã asa ma sada'ã:

— E marĩ, ĩnhib'apito.

Tawamhã Wanhib'apito te tãma tinha:

¹¹ — Aiwahutu, Zudasihĩ nhorõwa u aimorĩ da, “Awa'awi” 'ri nho'ômo nhiriti nhisi ãma ĩsõrõwa u. Tame te za aibã zõ asinha, Saru na aibã nhisi zõ, Tasu na 'ri nho'ômo nhisi ãma ĩpoto zõ. Áhãna te we ĩma mre.

¹²Sõtõ õ nherẽ, sõtõ 'rowi te te ĩrosawẽre ne, ma tô aiwaihu'u, ĩtẽme aiwisi õ ré. Te te rob'madâ'â hã. Asib'rada ĩ'rãĩ ãma hiri da, tõmo wẽ da, ĩtẽme ĩ'aimorĩzẽm na hã ma tô waihu'u siro. — Áne te Ananizaha ma tinha, Wanhib'apito hã.

¹³Tawamhã Ananiza te asa tãma tinha:

— ĩnhib'apito, da'ahã na ma tô ĩma wasu'u za'ra ni. Õ hã, u, Zeruzarẽ ãma ma tô ĩwasédé hã te te ãma 're ab'manharĩ, asazei'wa norĩ ãma.

¹⁴Áne te za oto, u, sasedoti ĩpire norĩ zadawa para dapawasisi za'ra, ai'ãma 're ĩdawata za'ra mono norĩ hã apã te te simroi mono da. — Áne te asa tãma tinha.

¹⁵Tawamhã Wanhib'apito te asa tãma tinha:

— Mo oto ĩtẽme aimorĩ. Õ hã, Saru hã wa tô ĩsima pisutu, ĩzadawa wasu'u'wa da. Zudezu'õ norĩ ma, te za te te 're ĩzadawa wasu'u, duré dama roti'wa norĩ ma, duré Izarazéhé nhihudu norĩ ma zama.

¹⁶Tawamhã, te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono wamhã, te za oto te te 're robzépata. Uburé za te te 're ĩrobzépata mono zẽm na wa za tãma awaihu'u siro, Saruhu ma. — Áne te tãma tinha, Wanhib'apito hã.

¹⁷Taha pari, ma tô mo Ananiza hã, Zudasihĩ nhorõwa u. Tawamhã ma tô 'ri para u ázé. Sébré wamhã, ma tô tinhib'rada hã tino, ĩ'rã nhisiwi, Saruhu 'rãĩ ãma. Áne te tãma tinha:

— ĩsisãnawã Saru, Wanhib'apito hã ma tô we atẽme ĩzatõ, tô õ hã Zezusi hã, Damasitu u we aimorĩ ré, bådãdi wa, aima ĩsihãire hã. Ta hã ma tô we atẽme ĩzatõ, atõmo wẽ da, apã rob'madâ'â hã, duré ĩpẽ'ẽzani ré si 're aihãimana mono da, aipẽ'ẽ wẽ na si. — Áne te tãma tinha.

¹⁸Tawamhã awa'awi pe'a hã ne hã ma tô tizarõtõ zahuré, ĩtõmo hawi. Ma tô apã tãma tiromnho'a. Tõmo wẽ di oto. Tawamhã ma tô wahudu. Wahutu wamhã, ã dawabzuri ma tô tãma 'manharĩ ni awa'awi.

¹⁹Á dawabzuri te te 'manharĩ parip si, ma tô ai'upa. Taha wa, apã ma tô aptete oto.

Saru hã Damasitu ãma ĩsãmrazé wasu'u

Tawamhã bådã umro na ma tô ãma ne, Damasitu ãma ĩsazei'wa norĩ 'rata sãmra ré, Saru hã.

20 Tawamhã awa'awi ma tô ĩwasu'uwẽ na dama ãma sãna'rata oto, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're ĩhâimana mono na hã.

21 Da te wapari za'ra wamhã, aihĩni, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni. Taha wa, te ãne dasima nharĩ za'ra ni:

— Oro õ hã Zezusihi zazei'wa te te 're 'mapãrĩ mono za, Zeruzarẽ ãma hã. Oro we wisi za duré ãwa, Zezusihi zazei'wa norĩ zô, pawasisi ré apâ te te simroi mono da, sasedoti ĩpire norĩ u. — ãne te dasima nharĩ za'ra ni.

22 Saru hã te te rowasu'u waihu'u pese di. Simirowasu'u pire di duré. Tawamhã tinhimirowasu'u pire na ma tô te te ãma rosa'ré. Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu wasu'u na ma tô mreme pire na tãma rowasu'u za'ra, zudezu norĩ ma. Tawamhã te te rowasu'u pire wa, zudezu norĩ hã te te sada'ãbã waihu'u za'ra õ di.

23-24 Tawamhã Damasitu ãma hâimana ré, bådã ahã na ãma ne pari, ma tô zudezu norĩ hã sada si'rã'õtõ, Saruhu da. Tawamhã ma tô dama ãma rowairébé za'ra, te te siwi dama hãiba 'ru za'ra da, da te dasiwi wĩrĩ da. Taha wa, båtã bãre ma tô sô tinhopré, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa ãma, te te siwi wĩrĩ da. Barana zama, te duré sô rob'madã'ã za'ra. Tawamhã da te dasima ĩ'ru za'ra zé wasu'u hã ma tô sina wapa, Saru hã.

25 Taha wa, nimahã mara na Saruhu siré 're ĩnomro mono norĩ hã ma tô Saru hã si'õtõ 're siwi ãma si'ra 'ri zadazãri hawi, 'ri nho'õmo uirĩzém na'rata ãma 'ri mana u te te siwi hiri da, dawĩ.

Saru hã Zeruzarẽ ãma ĩsãmrazé wasu'u

26 Tawamhã Zeruzarẽ u te oto mo, Saru hã. Tamomo oto wisi wamhã, Zezusihi nhirã zarina 're ĩnomro mono norĩ siré 're hâimana mono neza. Tane nherẽ, ta norĩ hã te te pipa za'ra di. Saru hã ĩsazei uptabi 'wa na tãma siwasu'u za'ra wamhã, te te ãma saze za'ra õ di, ĩsiwasu'uzém na hã.

27 Tawamhã Banabé hã ma tô Saruhu ãma aime. Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ u ma tô saprõ, te te tãma wasu'u za'ra da, bådãdi wa Wanhib'apito te te ĩsabuzém na hã. Duré Saruhu ma, Wanhib'apito te te ĩrowasu'uzém na ma tô tãma wasu'u za'ra. Damasitu ãma pahi ãna Zezusi te te dama ĩwasu'uzém na, te duré tãma rowasu'u za'ra.

28 Taha parip si, ma tô dasiré 're mo oto Saru hã, Zeruzarẽ ãma ĩsazei'wa norĩ siré. Pahi ãna, ma tô Wanhib'apito hã te te dama 're sadawa wasu'u, Zeruzarẽ 're, 'ri wa'õno 're ĩhâimana za'ra mono 'remhã.

29 Zudezu norĩ, deredu norĩ mreme na 're ĩmreme zusi mono norĩ ma, ma tô duré te te 're rowasu'u. Ta norĩ hã ma tô nasi asa tãma nharĩ za'ra, ĩsimirowasu'u wa'rãmi. Tawamhã ta norĩ hã te sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da.

30 Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã da te dasima ĩ'ru za'ra zé hã te te waihu'u za'ra wamhã, ma tô Saru hã siwi saprõ, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi u. Ta hawi ma tô duré siwi satõ, Tasu na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da.

31 Tawamhã ĩsazei'wa norĩ ma, rowẽ di oto, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, duré Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, duré Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma zama. Uburé tãma rowẽ za'ra di oto, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma hã daro mono bâ. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzém na ma tô ĩsazei'wa norĩ hã 're hâimana nhiptete za'ra. Taha zarina, ma tô duré ĩsazei'wa norĩ za'rada hã sina hãimo. Ta norĩ hã ma tô Wanhib'apito Zezusi hã te te 're wazé pese za'ra.

Pedru hã Rida ãma ĩhi'ré te te ĩpesezé wasu'u

32 Tawamhã Pedru hã ma tô 're mo, daza'rui mono bâ. 'Re morĩ wamhã, nimahã båtã na ma tô wi, Rida na 'ri nho'õmo nhisi u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ, tame 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã te te waimrami mono da.

³³ Tame ma tô aibâ hã sôpêtê ïmorĩ'õ hã, Ene'asi na ïsisi hã. 8 na ma tô âma tiwahu, waptâp si 're sa'wari mono ré hã.

³⁴ Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Ene'asi, Zezu Cristu ma tô aipese. Aiwahutu. Asa'warizé hã sa'ra pese. —
 ãne te tãma tinha.

Tawamhã awa'awi ma tô wahudu, Ene'asi hã.

³⁵ Tawamhã uburé Rida âma 're ïdahâimana za'ra mono hã, duré Sarõ na romhâpâ nhisi âma 're ïdahâimana za'ra mono hã te 'madâ'â za'ra ni, ïhi'rê pesezé hã. Taha wa, ma tô aipizari za'ra ni, Wanhib'apito niwĩ oto 're danomro mono da.

Pedru hã Zopi âma pi'õ te te ïhâiwa'utuzé wasu'u

³⁶ Tawamhã pi'õ hã Zezusihi nhirã zarina 're ïmorĩ hã te 're hâimana, Zopi na 'ri nho'õmo nhisi âma. Tabita na pi'õ nhisi hã. Deredu norĩ nhiminhisizém na Docasi na ïsisi amo hã. ïsibrob'õ norĩ âma te 're siwãrĩ u'âsi, Docasi hã. Marĩ ïwê si te te dama 're ab'manharĩ u'âsi.

³⁷ Tawamhã Rida âma Pedru hã zahadu sãmra ré, ma tô tihâzé, Docasi hã. Hâzé pire wa, ma tô dêrâ. Taha wa, ma tô dasiwi hâiba upsõ ni. Da te dasiwi hâiba upsõ pari, ma tô dasiwi hiri ni, 'ri 're wa'wa u hâimo.

³⁸ Tawamhã Pedru hã Rida âma zahadu ïhâimana na ma tô ïwasu'u hã wapari za'ra, Zezusihi nhirã zarina 're ïnomro mono norĩ hã. Rida u hã, romhuture di, Zopi hawimhã. Taha wa, ïwasu'u te te wapari za'ra wamhã, ma tô aibâ norĩ hã 'mazatõrĩ zahuré ni sô, te te tãma sadawa wasu'u zahuré da, Zopi u ïtême morĩ su'u za'ra da.

³⁹ Tawamhã Pedru te sima rowê, ïme morĩ zahuré da. Tawamhã tamomo wisi wi, ma tô siwi saprõ hâimo, 'ri 're wa'wa u. Tame, uburé pi'õi mrotõ norĩ hã ma tô siwi uirĩ Pedru hã, siwa'õ za'ra sina. 'Ry'ry sina, te nasi zazahã hã tãma wê za'ra, te te 'madâ'â za'ra da, hâiba ré ré te te dama 're ï'ahã're mono hã, Docasi hã.

⁴⁰ Taha wa, ma tô Pedru hã tãma rob'ru za'ra, aihĩni wairébé da. Wairébé za'u si, ma tô hi'rãtitõ nhamra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, mreme da. Tawamhã ma tô aipi'ra, pi'õ ïdâ'â u. Te tãma tinha, ãne:

— Tabita, ai'utu. — ãne te 'mahã.

Tawamhã pi'õ hã ma tô toporo. Pedru te te 'madâ'â wamhã, ma tô udu.

⁴¹ Taha wa, Pedru hã ma tô pa'â, te te pawaptob da, para na sab da hâiwi. Tawamhã, wahutu wamhã, Pedru ma tô dazõ hã, uburé Zezusihi zazei'wa norĩ zõ, duré ïmrotõ norĩ zõ zama, ïhâiwa'udu hã te te sabu za'ra da. Taha wa, ma tô sabu za'ra ïhâiwa'udu hã, tihâibazém na apã hâimana wa.

⁴² Tawamhã 'ri pâ ma tô pi'õi wasu'u hã te te ropé, Zopi âma hã. ïwasu'u da te wapari za'ra wamhã, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, Wanhib'apito hã.

⁴³ Tawamhã Pedru hã bâtâ ahã na ma tô tame tihâiba a'â, Zopi âma. Sima na romhã su'u'wa nhisi nhorõwa âma te nhamra.

10

Conerizu hã, Pedruhu zõ ïhârâzé wasu'u

¹ Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi âma te aibâ hã 're sãmra, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã, Conerizu na ïsisi hã. Ta hã romanu. Da'wapéi'wa norĩ hã, ïsimi'ubumro norĩ hã Itarianu na ïwaptêrê zara hã. Ta norĩ zama romanu.

² 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa 'madâ'â'wa te 're hâimana Conerizu hã, duré ïsõrõwa âma ïsiré 're ïhâimana za'ra mono norĩ zama. Zudezu norĩ, ïsibrob'õ norĩ âma ma tô 're siwãrĩ u'âsi ta hã, zudezu õ nherê. Te duré 're mreme u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma.

³ Tawamhã nimahã bātã na bādã sipra wi, ma tō marĩ hã sabu, sōtō ò nherẽ, sōtō 'rowi te te ïrosawẽrẽ ne. Hãíwa ãma 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa hã ma tō sabu. Ma tō we ïtẽme sina rotété. Taha wa, te oto 'mahã:

— Conerizu. — ãne te 'mahã.

⁴ Tawamhã tãma pê'ẽwara nherẽ, te te 'madã'ã pese sina, ma sada'ã asa:

— E marĩ na te we ï'mahã.

Tawamhã asa te tãma tinha, hãíwa ãma romhuri'wa hã:

— 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ma tō te te 're aiwapari ze, tiwi 're ïrowaptẽrẽ mono zém na hã. Duré da'ãma 're aiwãrĩ pese mono na zama ma tō aiwaih'u'u. Taha wa, te ai'ãma 're po're pu'u u'ãsi.

⁵ Taha wa, te za ïda'mazatõ, Zopi u Sima Pedru na aibã nhisi zô.

⁶ Tinhipsara 'rata te a'ã nhamra, romhã su'u 'wai 'rata. ïsõrõwa hã âporé zaihã na te 're sa, 'ri hã. — ãne te tãma tinha.

⁷ Tawamhã ãne na te te tãma rowasu'u pari, ma tō apã mo ïhawi, hãíwa ãma 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa hã.

Taha wa, te Conerizu hã sitẽme sô tihãrã zahuré, ïsõrõwa 're, tãma ïromhuri'wa norĩ zô. Tizadawa zapari'wa zô zama te hã, da'wapéi'wa zô. 'Re ïhãimana u'ãsi mono zadawa 'madã'ã'wa, da'wapéi'wa hã.

⁸ Marĩ te te ï'madã'ãzém na te tãma rowasu'u za'ra. Taha parimhã, ma tō satõrĩ za'ra, Zopi u si'aba'ré da.

⁹ Tawamhã si'aba'réri ré, ma tō tiwi ti'awẽ za'ra. Awẽ bātã na te duré ai'aba'ré, Zopi u. Tawamhã tamomo ma tō oto rosahutu za'ra.

Tawamhã ta norĩ hã, Conerizu te te ïsatõrĩ za'ra norĩ hã ïtẽme sihutu ò ré, abzuma ma tō Pedru hã sai'u 'ri nhisi hãpã u hãimo, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, mreme da.

¹⁰ Tawamhã mra hã ma tō tĩwĩ. Sa neza. Tawamhã sô danhipi ré, ma tō duré marĩ hã sabu, sōtō ò nherẽ, sōtō 'rowi te te ïrosawẽrẽ ne.

¹¹ Hãíwa 'ridawa, ma tō sabu. Marĩ hã te we si'ra ti'ai u, zazahã hãí wawẽ ne hã. ïhã nhipi na ma we 'rã'õtõ.

¹² Abaze hã te ï're daba'wara, ïnhize hã ïnhi ze'õ zama siwazari, ti'ai baba di'i na te te sina 're ïrobãdã za'ra mono norĩ zama. Si zama te siwazari daba'wara.

¹³ Tawamhã Pedru, ma tō wapa, ni'wai mreme hã. ãne te 'mahã:

— Pedru, aiwahutu, asima 'maiwĩrĩ da, asai hã. — ãne te 'mahã.

¹⁴ Tawamhã asa te tãma tinha:

— ïnhib'apito, mare uptabi di. Marĩ ïwasétère hã te 're 'masi mono ò di, wahi'rada Mozési hã te te wawi ïwẽ'õ hã.

¹⁵ Tawamhã tãma ïrowasu'u'wa te duré tãma tinha:

— 'Re ïhãimana u'ãsi mono, marĩ hã ïwẽ na te te aima wasu'u wamhã, wasété ò nherẽ, asiwi wẽ'õ ò di za.

¹⁶ Tõ õhõ na si ma duré tãma ãma sahu, maparane. Taha pari, ma tō ti'ã apã, hãíwa u zazahã hãí wawẽ ne hã.

¹⁷ Tawamhã Pedru te zahadu ãma rosa'rata, te te ï'madã'ãzém na hã marĩ te te tãma ïwasu'u hã te te waihu'u ò wa. Te te ãma rosa'rata ré, Conerizu te te ïsatõrĩ za'ra norĩ hã ma tō aihutu, 'ri nho'õmo u. Tawamhã Simahã nhorõwa zô ma tō dazadanharĩ za'ra. 'Ridawa, te aimasa oto.

¹⁸ Tawamhã te sô da'mahãrã za'ra:

— E Sima Pedru hã te nhamra. — ãne te dazadanharĩ za'ra.

¹⁹ Zahadu te Pedru hã ãma rosa'rata, te te ï'madã'ãzém na. Tawamhã 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ma tō Tipẽ'ezani na tãma waihu'u, ãne:

— Õhõta, aibã norĩ hã te we asõ sinharĩ za'ra, si'ubdatõ ïhãiba norĩ hã.

²⁰ Taha wa, ma'ãpé aiwahutu, ïtẽme si'ra za'ra da. Ta norĩ hã zudezu'õ na 're hãimana za'ra mono nherẽ, tiwi aiwairĩ za'ra ò di za, wa hã te we atẽme

Īsatōrī za'ra na dâ'âsina. — Āne ma tô Pedruhu ma waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã.

²¹ Tawamhã Pedru, ma tô si'ra oto, aibã norī u. Te tãma siwasu'u za'ra, ãne: — Wa hã Sima Pedru na ĩnhisi hã. E marī da, te ĩzô asinharī za'ra wa'wa. — Āne te tãma siwasu'u za'ra.

²² Tawamhã asa te tãma nharī za'ra: — Da'wapéi'wa norī wada'uri'wa hã ma tô wei wazatōrī za'ra atēme, Conerizu na ĩsisi hã. Ta hã aibã ĩwē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩwata u'âsi mono. Duré zudezu norī te te 're ĩ'awēsâmri mono. Hãiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã ma tô po're pu'u Conerizu hã, asô hârâ da, asimirowasu'u hã te te wapari da. — Āne ma tô tãma sadawa wasu'u za'ra, Pedruhu ma.

²³ Tawamhã Pedru te tãma rob'ru za'ra, 'ri para u sisisi da, sôtō za'ra da a'â. Tawamhã ma tô ãma ti'awē za'ra. Awēpsi, te ĩme timorī za'ra, aibã norī me. Zezusihi zazei'wa norī zama te duré umro na ĩsiré ai'aba'ré, Zopi ãma 're ĩhâimana za'ra mono norī hã.

²⁴ Awēpsi te za aihutu, Sézareza u hã. Tame Conerizu hã te zahadu sô mapa. Sô ĩhârâ za'ra norī hã te duré ĩsiré sô mapari za'ra, ĩsisãnwã norī hã, duré ĩsiwadi norī zama.

Tawamhã Pedru norī hã ma tô aihutu. Sihutu wi, Pedru hã te 'ri tēme mo.

²⁵ 'Ri para u sébré ô ré, ma tô sina uzusi 'ridawa u, Conerizu hã. Tawamhã Conerizu hã 'rã po sina, ma tô aime ĩpapara hi'rãtitō, Pedruhu papara, tãma wapu wa, ãma wata da.

²⁶ Tane nherē, Pedru hã ma tô wahutu. Āne te tãma tinha:

— Aiwahutu. Wa hã asine hã a'uwē. — Āne te tãma tinha, Pedru hã.

²⁷ Tawamhã te te sima rowasu'u zahuré sina, ma tô oto si'mazasi zahuré, 'ri para u. Da'ahã na ma tô sô tasi'rã'õtō ni.

²⁸ Tawamhã Pedru hã te te da'madâ'â wamhã, te dama tinha, ãne:

— A norī wa'wa hã ma tô ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, 're ĩwahâimana za'ra mono zém na hã. Wa norī hã zudezu norī hã, zudezu'ō norī nhorōwa u 're wanhisisi waihu'u mono ô di. Wa norī hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're wahâimana za'ra mono wa, wa tiwi 're wasi'uwati pese za'ra, zudezu'ō norī wi. Āne 're ĩwahâimana za'ra mono zé hã. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ĩma waihu'u pese oto, ni'wa, ĩwē na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩma wasu'u wamhã, zudezu'ō nherē, te ĩsiwi wē'ō tō da. Āne ma tô ĩma waihu'u.

²⁹ Taha wa, ãma ĩzô aihârâ za'ra wa'aba wa, awa'awi wa tô we atēme ĩmorī za'ra wa'wa, ĩsiwairī ãna. Ma'ãpé, ĩma rowasu'u za'ra wa'aba. E marī da, te ãma ĩzô ĩda'mazatōrī za'ra wa'wa, we ĩmorī da, atēme za'ra wa'aba. — Āne te dama tinha, Pedru hã.

³⁰ Tawamhã Conerizu te asa tãma rowasu'u oto, ãne:

— Bâdã si'ubdatō ma tô ĩ'ãma ai'utō, aibã ĩtēme ĩwisizém na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩmreme ré, ma tô ĩtēme wi, bâdã sipra wi. Ti'uza hãirã na ma tô rob'uiwē, rowa'a nherē.

³¹ Tawamhã te ĩma tinha, ãne: “Conerizu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme mono ré, ma tô te te 're aiwapari ze. Duré da'ãma 're aiwãrī pese mono na ma tô aiwaihu'u.

³² Ma'ãpé da'mazatōrī, Zopi u. Sima Pedruhu zô aihârâ. Sima na romhã su'u'wa nhisi nhorōwa ãma te nasi da'wa. Â poré zaihã na te ĩsôrōwa hã 're sa, 'ri hã.” Āne te ĩma tinha.

³³ Taha wa, wa tô ĩsi'aba'ré na ãma asô da'mazatō, we aimorī da. Taha wa, ma tô we oto watēme aiwi. Rowē di oto. Āhãna wa tô ãme wasi'rã'õtō ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, Wanhib'apito te te aima ĩpisutuzéb zarina, wa te wapari za'ra da, ĩsimiroti hã. — Āne te Conerizu hã tãma rowasu'u, Pedruhu ma.

Pedru hã Conerizu norĩ ma, te te ãrowasu'uzé

34-35 Tawamhã Pedru hã timreme na ma oto ãma tãma sãna'rata za'ra, ãne:

— Tô ta, ãhãna wa tô waihu'u. Tô sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô si'ãma ropisutu, dawĩ 're sisawi tã mono da, zudezu nherẽ, duré zudezu'õ nherẽ. Daro mono bâ, ãwẽ si da te 're 'manharĩ za'ra mono da, ãmreme, da te 're wapari za'ra mono wamhã, te za tô te te sima 're da'awẽ aiwapsi. Misi, ma tô te te da'ãma sima 're rosa'rata, dawĩ 're sisawi tã mono da.

36 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã ma tô ãwaihu'u za'ra wa'wa. Tizadawa wasu'u hã ma tô wama waihu'u za'ra, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ ma. Zezu Cristu hã ma tô watẽme satõrĩ za'ra, te te wama rowasu'u za'ra da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma rowẽ na 're ãdanomro mono zém na hã. Zezu Cristu hã, uburé Danhib'apito uptabi. Taha wasu'u ma tô ãwaihu'u za'ra wa'wa.

37 Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai ãma 're ãhãimana mono zém na hã ma tô duré ãwaihu'u za'ra wa'wa, Zezu Cristu hã. Zuwã Batita hã ma tô dama rowasu'u, ã dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da. Taha parip si, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai mono bâ, ma tô 're mo, Zezu Cristu hã. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãmorĩzém na ma tô sãna'rata.

38 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani hã tãma tisõ, Zezusihi ma, Nazaré ãma aré 're ãsãmra mono ma. Tiwaihu'u pese zama ma tô tãma tisõ. Taha wa, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai wa'wai baba, ma tô 're mo, marĩ ãwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ mono da, dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã. Duré, Wa'uburé nhimiwada'uri nhiptete zarina 're ãhãimana siwamnarĩ za'ra mono norĩ hã ma tô te te 're apese. ãne ma tô ãwẽ hã te te dama 're ab'manharĩ, ãmama hã ãsiré 're morĩ u'ãsi wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. ãne Zezu Cristu 're ãhãimana mono zém na ma tô ãwaihu'u za'ra wa'wa.

39-40 Wa norĩ hã Zeruzarẽ ãma duré daza'rui mono bâ, Izarazéhé nhihudu norĩ nhipti'ai ãma uburé Zezusi te te dama 're ã'ab'manharĩ wẽ mono na watõmo na wa te 're ã'madã'ã za'ra mono zéb zarina, wa tô wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra. — ãne te tãma rowasu'u za'ra, Pedru hã.

Te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Ta hã, Zezu Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi ãsasõmrizém na ma tô dasiwi wĩrĩ ni. Tane nherẽ, bâdã maparane ãma si'utõrĩ õ ré, ma tô apã hãiwa'utu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha pari, ma tô tãma pisutu Zezusihi ma, wama sihãiré za'ra da.

41 Aihĩni, da te sabu za'ra õ di. Wa norĩ si wa tô wahãiba pisutu sabu za'ra ni. Romhã ré, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã sima wawẽ za'ra, Zezusihi hãiwa'utuzém na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Taha wa, watẽmep si ma tô satõ, Zezusi hã hãiwa'utu parimhã. Wa tô ãsiré wasaihuri ni. Wa tô duré ãsiré ãhuri ni, apã hãiwa'utu parimhã.

42 Taha wa, ma tô wama pisutu za'ra, ãwasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da. Ma tô duré wapisutu za'ra, Zezusi hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na, wa te dama 're wasu'u u'ãsi za'ra mono da, dama rowairébé'wa da hã. Tawamhã dahãiba ré 're ãdahãimana za'ra mono norĩ ma, te za te te dama 're arowairébé, duré 're ãdadã'ã za'ra mono norĩ ma zama.

43 Duréhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa sidãpãsi, ma tô Zezusi za te te dama 're ã'ab'manharĩ wẽ mono zém na wahi'rata norĩ ma, te te 're wasu'u sirõmo za'ra, ãne: “Õ hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dawasédé hã te za te te dama 're apari, te te da'ãma 're ab'madã'ã mono tã da oto.” ãne ma tô wahi'rata norĩ ma, te te 're wasu'u za'ra, ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã. — ãne ma tô tãma rowasu'u za'ra, Pedru hã.

'Re ihâimana u'âsi mono hã zudezu'õ norĩ ma, Tipẽ'êzani te te tãma ãsõmri za'ra zé wasu'u

⁴⁴ Tawamhã Pedru hã zahadu te te tãma rowasu'u za'ra ré, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'êzani hã tãma sõmri za'ra, Pedruhu mreme wapari'wa norĩ ma hã. Taha wa, ãpẽ'ê mono bâ ma tô sisisi, hãiwa hawimhã.

⁴⁵⁻⁴⁶ Tawamhã zudezu norĩ, Zezusihi zazei'wa 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, Pedruhu siré, Zopi hawi ãsi'aba'ré norĩ hã ma tô ãma titob'uzu za'ra, zudezu'õ norĩ ãma, 'Re ihâimana u'âsi mono, Tipẽ'êzani hã ta norĩ ma zama, te te oto sõmri za'ra wa. Taha wa, te zudezu'õ norĩ hã damreme amo na sima robzanhamri za'ra, timreme nai õ nherẽ. 'Re ihâimana u'âsi mono ãma, te duré tiwata za'ra, ãwaihu'u pese na. ãne hã te te wapari za'ra wamhã, te zudezu norĩ hã sima nharĩ za'ra, ãne:

— Oro õ norĩ hã zudezu'õ za, ma 'Re ihâimana u'âsi mono hã Tipẽ'êzani hã tãma sõmri za'ra. — ãne te zudezu norĩ hã sima nharĩ za'ra.

Taha wa, te Pedru hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

⁴⁷ — 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'êzani hã tãma sõmri za'ra, te te wama ãsõmri za'ra ne hã. E 'wa hã te za tawamhã â hã tiwi sawi za'ra, â dawabzuri hã te te 'manharĩ tõ za'ra da, ãwa. Mare di. Te za tô 'manharĩ za'ra, ta norĩ hã. — ãne ma tô tãma nharĩ za'ra.

⁴⁸ Tawamhã ma tô tãma 'ru za'ra, Zezu Cristuhu nhisi na, ãsadawa para â dawabzuri hã te te 'manharĩ za'ra da, zudezu'õ norĩ hã. Tawamhã Pedru te siwi waptẽ, ã'rata sãmra za'ra da a'â.

11

Pedru hã zudezu'õ norĩ u timorĩzém na ãsiwasu'uzé

¹ Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me, ma tô wapari za'ra, ãne: “Zudezu'õ norĩ zama ma tô, u, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã saze za'ra, Zezusihi wasu'uwẽ hã.” ãne ma tô ãsazei'wa norĩ hã rowasu'u hã wapari za'ra, daza'rui mono bâ.

² Tawamhã Pedru hã ma tô apã mo, Zeruzarẽ u. Wisi wamhã, ni'wam norĩ hã ma tô tãma nharĩ za'ra. Zudezu'õ norĩ ãma te ãne sima rosa'rata za'ra, ta norĩ hã: “Zezusi hã da te saze za'ra nherẽ, danhihãiwata nhihãri õ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're da'anho'reptui mono õ di za.” ãne te sima rosa'rata za'ra.

³ Taha wa, ma tô tãma nharĩ za'ra, Pedruhu ma, ãne:

— Zudezu'õ norĩ ãma te nasi asõ, ãsihãiwata nhihãri'õ norĩ nhorõwa ãma. Ma tô duré nasi ãsiré asa za'ra. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁴ Tawamhã Pedru hã ma tô tãma siwasu'u za'ra, ãsãna'rata hawi uburé ãma ãromhãimana mono zém na hã. ãne te tãma siwasu'u za'ra:

⁵ — Zopi ãma ãnhamra ré, wa tô marĩ hã 'madã, ãnhotõ õ nherẽ, ãnhotõ 'rowi te ãrosawẽrẽ ne. 'Re ihâimana u'âsi mono ma, ãmreme ré, wa tô 'madã. Zazahã hã wawẽ ne hã ma tô we ãtẽme si'ra, hãiwa hawi. ãhã nhipti wahuré na ma tô we ãma wasisi. Tawamhã ãnho're ma tô nomro.

⁶ ãremhã te 'madã'ã wa, wa tô ropodo hã ab'madã, ãpoto mono bâ. Abaze hã siwazari, wa tô ab'madã, ãsahi zama. Ti'ai baba di'i na te te sina 're ãrobãdã za'ra mono norĩ zama, duré hãwi 're ãsisa'rei mono zama, si hã wa tô ab'madã, siwazari.

⁷ Ni'wai mreme hã wa tô duré wapa. Te ãma tinha, ãne: “Pedru, aiwahutu. Asima 'maiwĩrĩ da, asai hã.” ãne ma tô ãma tinha.

⁸ Tawamhã wa tô asa tãma tinha: “ãnhib'apito, mare uptabi di. Marĩ hã ãwasétère hã te 're 'masi mono õ di, wahi'rada Mozési hã te te wawi ãwẽ'õ hã.” ãne wa tô asa tãma tinha.

⁹ Tawamhã hãwa hawi te we duré ĩma tinha, ãne: “Re ĩhãimana u'âsi mono, marĩ hã ĩwẽ na te te aima wasu'u wamhã, wasété õ nherẽ, asiwi wẽ'õ õ di za.”

¹⁰ Tô õhõ na si si'ubdatõ ma tô ĩma tinha. Tawamhã apã ma tô ti'ã, hãwa u.

¹¹ Apã te te âri parip si, aibã norĩ hã si'ubdatõ ma tô ĩzõ 'maihaihu, ĩza'warizéb u hã. Sézareza hawi da te ãma ĩtẽme ĩsatõrĩ za'ra hã ma tô ĩzõ aihu.

¹² Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô ĩma waihu'u, awa'awi ĩme ĩmorĩ za'ra da. Taha wa, wa tô ĩme ĩmorĩ za'ra. ĩsazei'wa norĩ hã, Zopi hawi ĩsiré we ĩsi'aba're norĩ hã 6 na ĩhãiba hã, ta norĩ hã ma tô duré ĩsiré ai'aba're, Sézareza u. Wasihutu wamhã, aibã hã ĩzõ ĩhãrã nhorõwa u wa tô asisi ni, 'ri para u, Conerizuhu nhorõwa u.

¹³ Ta hã ma tô wama rowasu'u za'ra, hãwa ãma 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, romhuri'wa 'ri para u ĩtẽme ĩsihã're na. ĩtẽme wisi wamhã, ma tô ãne tãma rowasu'u: “Ma'ãpé, da'mazatõrĩ, Zopi u da'maimorĩ da, Sima Pedruhu zõ.

¹⁴ Ta hã te za Zezusihi wasu'uwẽ na aima rowasu'u za'ra wa'wa, taha zarina 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te asõ'reptu za'ra wa'aba da, aihĩni asõrõwa ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ zama.” ãne 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, romhuri'wa nhimirowasu'u hã, aibã ma.

¹⁵ — Tawamhã wa hã wa tô tãma rowasu'u na sãna'rata oto. Te rowasu'u ré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani hã tãma sõmri za'ra, ĩsãna'rata hawi te te wama ĩsõmri za'ra ne hã.

¹⁶ Tawamhã Wanhib'apito mreme na wa tô po're puru, ĩwana te te wama ĩrowasu'u za'ra hã, ãne: “Zuwã Batita hã ma tô â uptabi na si te te 're da'ahãiba ubu, â dawabzuri te te dama 're ab'manharĩ mono wamhã. Tanei õ di za oto. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te za oto Tipẽ'ẽzani na te te 're aihãiba ubu za'ra wa'wa, ĩré 're anomro u'âsi aba mono da.” ãne ma tô wama rowasu'u.

¹⁷ Wanhib'apito Zezu Cristu, wa te 're saze za'ra mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'ẽzani hã wama sõmri za'ra. Misire õhõ si we te te wama ĩsõmri za'ra ne, ma tô tãma sõmri za'ra, ta norĩ ma. E marĩ, wa za tawamhã wa hã 'manha. E 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩ'manharĩ, wa za ĩsiwi wẽ'õ. E wa za ĩsiwi dawẽ'õ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, te te sima dawẽ nherẽ. Mare di. Te dawẽ'õ õ di za. — ãne te tãma nharĩ za'ra, Pedru hã.

¹⁸ ãne hã te te wapari za'ra wamhã, asa te te tãma nharĩ waihu'u za'ra õ di oto. Taha wa, ma tô ãma tiwata za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma. Tawamhã te oto sima rowasu'u za'ra, ãne:

— 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô zudezu'õ norĩ zama pisutu za'ra, tiwasété wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono siré, rowẽ na 're hãimana u'âsi za'ra mono da. — ãne te sima rowasu'u za'ra, zudezu norĩ, ĩsazei'wa norĩ hã.

Ãtizotiza ãma Zezusihi zazei'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã Esitéwã da te dasiwi ĩwĩrĩzéb zarina, ĩsazei'wa norĩ ãma da te rowasété za'ra wa, ma tô da te ropé, ĩsazei'wa norĩ hã Zeruzarẽ hawi. Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ma tô da te ropé, duré Sipri na danhipti'a nho'õmo nhisi u, duré Ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u zama. Si'aba'rei ré, zudezu norĩ ma si ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rowasu'u za'ra, Zezusihi wasu'uwẽ na. Zudezu'õ norĩ ma, zahadu te te ãma rowasu'u za'ra õ di.

²⁰ Tane nherẽ, ĩhãiba amo norĩ hã, Sipri na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma aré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã, duré Sireni ãma danhipti'a nho'õmo amoi ãma aré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã, ma tô ai'aba're, Ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u. Ta norĩ hã zudezu norĩ ma si, te te rowasu'u za'ra õ di, Wanhib'apito Zezusihi wasu'uwẽ na hã. Zudezu'õ norĩ ma zama, ma tô ãma rowasu'u za'ra.

²¹ Tawamhã Wanhib'apito hã ma tô õ norĩ hã pawaptob za'ra, tiwaihu'u pese na. Taha wa, da'ahã na ma tô saze za'ra ni oto, Wanhib'apito niwĩ 're dahâimana za'ra mono da oto.

²² Tawamhã taha wasu'u hã ma tô ãsazei'wa norĩ hã wapari za'ra, Zeruzarẽ ãma siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Te te wapari za'ra wamhã, Banabé hã ma tô satõrĩ za'ra, ãtizotiza u morĩ da.

²³ Tamomo wisi wamhã, ma tô waihu'u, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã ãwẽ na dama 're ãsõpru mono zém na hã tame. Taha wa, toi uptabi di, Banabé hã. Tawamhã ma tô dama roti, ãne:

— Aihĩni, aipẽ'ẽ na sada 're asimi'ẽ za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito niwĩ si 're aihâimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da. — ãne te dama roti, ãtizotiza ãma hã.

²⁴ Banabé hã, aibã ãwẽ. 'Re ãhâimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani na si 're ãmorĩ u'ã, ta hã. Wanhib'apito te te sina 're ã'umhasi u'ãsi mono, ta hã. Taha wa, ma tô Wanhib'apito zazei'wa hã dasina tahã'ã ni, Banabéhé nhimirowasu'u zarina.

²⁵ Banabé hã te oto mo Tasu u, Saruhu zô te te robzabu da.

²⁶ Tawamhã tamomo wisi wamhã, ma tô sõpõtẽ. Ta hawi, ma tô apã saprõ, ãtizotiza u. Tame te aimasisi zahuré oto. ãsazei'wa norĩ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ 'rata te 're simasisi zahuré, te te dama 're rowahutu zahuré mono da. Misi ma tô ãma tiwahub zahuré, te te 're da'apawaptob zahuré mono ré hã. Tame ma tô Cristuhu nhib'a'uwẽ na da te 're sisi na'rata za'ra, Zezusihi nhirã zarina 're ãnomro mono norĩ hã, ãtizotiza ãma hã.

²⁷ Tawamhã 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã, ni'wam norĩ hã te ai'aba'ré, Zeruzarẽ hawi, ãtizotiza u.

²⁸ Adabu na aibã nhisi hã te ãme timorĩ za'ra, tisiré ãsadawa wasu'u'wa norĩ me. Tawamhã ãtizotiza u sihotu wamhã, Adabu hã ma tô hãwi za. 'Re ãhâimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani te te tãma ãwaihu'uzéb zarina, ma tô dama waihu'u siro romhã ré, amho hã daro mono bâ za dawi ãsi'utõrĩ mono na hã. (Roma ãma danhib'apito Caradiu hã te te dama 're roti mono ré, ma tô ãne hã tô da'ãma tiromhãiba, amho õ na hã.)

²⁹ Taha wa, Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô sima roti za'ra, ãsibro hã ãhãiba mono bâ tãma 're ãhâimana za'ra mono zéb zarina, te te po'o mono da, Zudeza ãma ãsazei'wa norĩ ma, te te tãma sõmri za'ra da.

³⁰ Tawamhã ma tô te te tãma po'o. Tawamhã Banabé norĩ hã ma tô ãré satõrĩ zahuré ni Zeruzarẽ u, Saruhu me, tame da'madã'ã'wa norĩ ma, te te sõmri zahuré da, ãsibzari za'ra hã.

12

Pedru hã dazazém hawi 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te ãsõ'reptuzé wasu'u

¹ Tawamhã apito Erodihĩ zadawa para ma tô ãsazei'wa norĩ ma, da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra.

² Taha wa, Zuwãhã dub'rada hã, Ti'adu hã ma tô dasiwi wĩrĩ ni, ãsi'uwazi 'wa pa na, apito Erodihĩ zadawa para.

³ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tô siwi wēsãmri za'ra, Ti'adu da te dasiwi ãwĩrĩzé hã. Taha wa, Erodĩ hã ma tô Pedruhu zama dama ti'ru, da te dasiwi ãri da, dazazéb 're, da te sērẽ da. ã'u'õtẽ duptoio'õ na dasa, da te 're ãhuri mono zé bãtã na ma tô siwi ti'ã.

⁴ Te te siwi ãri wamhã, ma tô siwi tisẽ, dazazéb 're. Pascowa na dato nhisi hã si'utõrĩ parip si, dama rowairébé'wa norĩ nho're sab da, ma tô a'ã siwi tisẽ, dazazéb 're, dama rowairébé'wa norĩ hã da te ãwĩrĩzéb da hã, te te siwi ãma rowairébé da. Taha wa, da'wapéi'wa norĩ hã te nasi 'madã'ã' za'ra siwa'rãmi. Maparane si'uiwa na si mararé te ãtẽme ai'aba'ré. Abzuma zama te nasi

siwa'rāmi ai'aba'ré, barana zama, mara wa'wab zama, te te nasi 'madâ'â za'ra da. Uburé hã 16 na ãhãiba za'ra hã, da'wapéi'wa norĩ hã.

⁵ Pedru hã dazazéb 're, sãmra nherẽ, ãsazei'wa norĩ hã te sa'ëtẽ ãma mreme zusi u'â, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã.

⁶ Pedru hã Erodi te te dama ã'ruzé hã romhuture di oto, dama rowairébé'wa nho're sab da hã oto. Awẽpsi te za dasiwi wazere ni, danho'a te te siwi ãma rowairébé da, niha wamhã, da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã Pedru hã te oto nhono, barana. Da'wapéi'wa norĩ wa'wa, maparane ãsi'uwazi nhorõ rutu ré te nhono, pawasisi ré. 'Ridawa ã'madâ'â'wa norĩ hã te duré aima'wara zahuré.

⁷ Tawamhã hãiwa ãma Wanhib'apito ma, romhuri'wa hã awa'awi ma tô ãtẽme wi, mara wa'wa. Mara wa'wam nherẽ, dazazéb 'remhã oto robrã di, 'ri 're wa'wa ãma hã. Hãiwa hawi romhuri'wa hã ma tô Pedru hã rési ãsisé ãma, utu da. Te tãma tinha, ãne:

— Ai'aba'ré na aiwahutu. — ãne te tãma tinha.

Taha wa, ãpawasisizé hã si'uihã na ma tô tãma asisina, ãsi'uwazi nhorõ rudu hã.

⁸ Tawamhã hãiwa hawi romhuri'wa hã te duré tãma tinha:

— Ai'uza hã ai'usisizém na asima wasisi. Aipara'uza zama asima za na. —

ãne te duré tãma tinha.

Tawamhã Pedru, ma tô ãma saze, te te 'manharĩ da. Te duré tãma tinha:

— Ai'ubuzé ãhãpa ré, we ãzarina aimorĩ. — ãne ma tô duré tãma tinha.

⁹ Tawamhã sõtõ 'rowim newa, ma tô ãsarina watobro Pedru hã, te te ãrosawẽrẽ newa. Te te waihu'u õ di, tô sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa, ãtẽme ãwisi na hã, hãiwa hawi.

¹⁰ Tawamhã 'ridawa 'madâ'â'wa ãmorĩ'rada hã ma tô sa're zahuré. Taha nhana're ãsa hã ma duré sa're zahuré, Pedru norĩ hã. Tawamhã ma tô aimasisi zahuré oto, dazazé 'wawi wa'ra 'ridawa u si'uwazi 'manharĩ na 'ridawa nhito pese u. Tawamhã uihã na ma tô 'ridawa nhitobzé hã tãma aiwanhizari zahuré. Õne haré ma tô oto tipusi zahuré. Bãdãdi na ma tô tineb zahuré. Tawamhã hãiwa hawi romhuri'wa hã ma tô Pedruhu wi aimani, awa'awi.

¹¹ Taha wa, Pedru hã ma tô 'rãwi sina rosa'rata:

— E niha. Te rosawẽrẽ newa. Tane nherẽ, tô sena ma tô Wanhib'apito hã we ãtẽme satõ, hãiwa hawi tãma ãromhuri'wa hã Erodihi wi, te te ãnho'reptu da, zudezu norĩ te te sima ãwẽ za'ra zéb zarina, ãdã'ã tô da. — ãne ma tô sima tinha.

¹² Tawamhã, ãma ãromhãimanazém na tô sena te te oto sina waihu'u wamhã, Marizaha nhorõwa u ma tô mo, Pedru hã. Zuwã Marcusihi na, Mariza hã. Tame da'ahã na ma tô tasi'rã'õtõ ni, ãma damreme zusi da. Tamomo te oto mo, Pedru hã.

¹³ Wisi wi, ma tô 'ri 'wawi 'ridawa nhitobzé hã ta'a. Tawamhã dama romhuri'wa hã ma tô ãtẽme wahudu pi'õ hã, Rodi na ãsisi hã 'ridawa ta'a'wa, te te waihu'u da.

¹⁴ Tawamhã Pedruhu mreme te te waihu'u wamhã, ma tô tãma rowẽ watobro. Rowẽ te, si'aba'ré na apã sipi'rai wa, ma tô 'ridawa na po're ha'ã. Te te tãma 'ridawa ãna, te tisiré norĩ ma te te wasu'u da, wara. ãne ma tô tãma wasu'u za'ra:

— Pedru hã te za, 'ridawa. — ãne te tãma wasu'u za'ra.

¹⁵ Taha wa, te pi'õi ma nharĩ za'ra:

— Mare di. A hã asimiza'rese õ di.

Te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena te za, Pedru hã.

Tawamhã te oto nharĩ za'ra, ãne:

— ãté Pedruhu 'madâ'â'wa te za, hãiwa hawi 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa hã.

¹⁶ Āne ré, te Pedru hã nasi 'ridawa ta'a. Taha wa, ma tô oto tãma 'ridawa za'ra. Te te sabu za'ra wamhã, uihã na ma tô ãma titob'uzu za'ra, tô sena na.

¹⁷ Tawamhã Pedru hã ma tô tinhib'rada hã tãma wẽ za'ra hãimo, ari'iwi si'ubumro da. Taha pari, ma tô tãma siwasu'u za'ra, Wanhib'apito hã dazazém hawi, te te ïwazere na. Te duré tãma nharĩ za'ra:

— Ti'aduhu ma, te za ïwasu'u za'ra wa'wa, duré ïsiré ïsazei'wa norĩ ma zama.
— Āne te tãma sihãiba 'ru za'ra. Taha pari, ma tô tiwi timorĩ za'ra nimomo.

¹⁸ Tawamhã ãma awẽ wamhã, awẽ wi, da'wapéi'wa norĩ hã Pedru te te siwi sa'rese za'ra õ wa, ma tô tãma tipẽ'ẽwara za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã.

¹⁹ Pedruhu zô sôpré pese da, ma tô Erodi hã tãma sô rob'ru za'ra. Sô sôpré pese nherẽ, te te siwi sãmri õ di. Taha wa, Erodi hã ma tô ï'madâ'â'wa norĩ hã sadanharĩ pese za'ra, Pedruhu ãma. Taha pari, ma tô dama 'ru za'ra, da te simro da, dazazé 'madâ'â'wa norĩ hã.

Apito Erodihi dâ'ázé wasu'u

Tawamhã apito Erodi hã ma tô mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi, Sézareza na 'ri nho'õmo nhisi u, tame sãmra da a'â.

²⁰ Tawamhã apito Erodi hã ma tô sahi u'âsi dazada hãimana, Tiru na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ïdahãimana za'ra mono norĩ zada, duré Sido na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ïdahãimana za'ra mono norĩ zada zama. Taha wa, Tiru hawi ma tô da'madâ'â'wa norĩ hã ai'aba'ré, apito Erodihi u, Sido hawib zama. Erodi hã te te siwi sadaihu'u da, ma ïtẽme sito. Tawamhã Barasitu na Erodihi nhibro 'madâ'â'wa nhisi u uimrehẽne, ma aihutu. Tawamhã te ãne tãma siwasu'u za'ra, Barasituhu ma:

— Ma'ãpé, wa'ãma aime za'ra na, Erodihi me apã wa te wasima ropese za'ra da, wasazé hã wa te duré wasima 're uipra za'ra mono da, ïsib'a'uwẽ norĩ wi apã. — Āne te tãma siwasu'u za'ra, Barasituhu ma. Tawamhã Barasitu hã ma tô ãma saze za'ra, ãma sime za'ra da. Taha pari, ma tô Erodihi u aihutu duré, te te sadawa pibu za'ra da duré ta hã, tisazé hã te te 're ï'uipra za'ra mono zéb da hã apã.

²¹ Taha wa, Erodi hã bådã te te sima ïpisutuzém na ma tô ti'uza wẽ ïhãpa hã sima tisẽ. Danhib'apito 're ïsimasisi mono zéb ãma ma tô nhamra, tinhimiro-tizéb ãma, te te dama roti za'ra da.

²² Tawamhã te te dama roti za'ra pari, ma tô ãne ãma tawata za'ra ni, damreme 'rãihã na:

— Õhõ mreme hã, aibã mreme õ di. ïhãiba'õ mreme, ïwaihu'upese mreme. — Āne te ãma tawata za'ra ni, ïwaihu'upese newa.

²³ Tawamhã awa'awi ma tô hãiwa ãma Wanhib'apito ma romhuri'wa hã azã, ïhãzé pire na, Erodi hã. 'Re ïhãimana u'âsi mono ãma si 're ïdawata za'ra mono zé hã te te sima sawi wa, ma tô azã. Marĩ hã ïsãna wai'u ne hã ãma sépu'u wa, ma tô dãrã, Erodi hã.

²⁴ Tawamhã 'Re ïhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã ma tô ropé, 'ri pã. Sadawa wasu'u za'ëtẽ di oto.

Banabé norĩ hã Saruhu me, Ātizotiza u apã ïnebzé wasu'u

²⁵ Tawamhã Banabé norĩ hã ma tô apã tineb zahuré, Saruhu me, Ātizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u. ïsazei'wa norĩ nhibzari te te ï'wapé zahuré hã te te dama sãmri zahuré pari, ma tô apã tineb zahuré, Zeruzarẽ hawi. Zuwã Marcusi hã te ïsiré timorĩ zahuré.

13

Banabé norĩ hã tinhimirohuri na te te ïsãna'rata zahuré zé wasu'u

¹ Tawamhã Ātizotiza āma 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã duré dama rowahutu'wa norĩ hã te 're si'ubumro, ĩsazei'wa norĩ wazari. Āne ĩsisi za'ra hã: Banabé hã, duré Simi'ã hã, ĩsisi amo hã Hâira na; duré Rusizu, Sireni āma aré 're ĩsãmra mono hã; duré Saru hã, duré Mana'ẽ hã, apito Erodihi siwadi aré, Mana'ẽ hã, Erodihi nhorõwa āma siré prédub zahuré wa.

² Tawamhã nimahã bātã na ma tō ta norĩ hã saihuri āna asimro a'ã, Wanhib'apito āma wata za'ra da. Taha wa, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã āne tãma waihu'u za'ra:

— Banabé norĩ ma, wa tō romhuri hã pisutu zahuré, Saruhu me. Te te ĩma 're romhuri zahuré mono da, wa tō ĩsima pisutu zahuré, ta norĩ hã. Taha wa, te ĩpisutu zahuré zéb zarina, te za oto tãma ĩpisutu za'ra wa'wa, asiti wa'aba oto neb zahuré da. — Āne ma tō tãma waihu'u za'ra.

³ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te duré mreime zu, saihuri āna. Tinhib'rada ma tō ĩ'rãĩ āma sa'ra za'ra, Banabé norĩ 'rã nhisiwi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, te te tãma pisutu za'ra da, romhuri hã. Taha parip si, ma tō siwi satõrĩ zahuré, neb zahuré da oto.

Sipri āma Banabé norĩ te te ĩromhuri zahuré zé wasu'u

⁴ Tawamhã Banabé norĩ hã ma tō tineb zahuré, Saruhu me. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré, ma tō tineb zahuré, Sere'usiza na 'ri nho'õmo nhisi u. Ta hawi, te duré tineb zahuré, Sipri na rob're za'iti nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na ma tō saprĩ zahuré, dame.

⁵ Tawamhã ma tō aimasisi zahuré, Saramina na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame ma tō tinhimiromhuri na sãna'rata zahuré. Zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bã, ma tō tame 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama sadawa wasu'u zahuré. Zuwã Marcusi hã ma tō ĩme timorĩ zahuré, romhuri na te te pawaptob zahuré da.

⁶⁻⁸ Sipri na rob're za'iti nhisi wa'wai baba, si'aba'réri wamhã, ma tō aihutu, Paposi na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame abzé tede'wa hã ma tō sõpõtê za'ra, zudezu norĩ siré hã, Bazezusi na ĩsisi hã. Deredu norĩ nhiminhisi na hã Erima na ĩsisi amo hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa newa, te taré te te dama 're rowasu'u. Danhib'apito siwadi, Bazezusi hã. Sézi'u Paru na danhib'apito nhisi hã. Ta hã, rosa'rata waihu'u pese 'wa. Tawamhã ma tō sô tihârã zahuré, Banabé norĩ zô Saruhu me, te te wapari pese da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã. Tawamhã Erima hã abzé tede'wa hã ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã tiwi wẽ'õ zahuré, danhib'apito hã Zezusihi wasu'uwẽ te te saze tõ da.

⁹ Tawamhã Saru, Paru na ĩsisi amo hã ma tō aptete, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na. Taha wa, abzé tede'wa te te 'madã'ã sina,

¹⁰ ma tō tãma tinha, āne:

— Wa'uburé 'ra, a hã. Uburé ĩwẽ nhitob'ru, a hã. Aihâimana nhipese di. ĩwasété si, te asima 're ĩ'azawi pese mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wẽ nherẽ, te dawĩ āma 're ĩ'azaprĩ u'âsi mo, ĩwasétére na.

¹¹ Āhãna, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za ai'azã. Tawamhã te za a'ã atob'a. Bātã nhimirowa'a hã 'madã'ã õ di za a'ã. — Āne te tãma tinha, Paru hã.

Tawamhã awa'awi, ma tō titõmozazu, Erima hã. Ma tō tiwi tirobra duré, tob'a wa. Taha wa, ma tō te te nasi rob'upi dazô, ni'wa hã te te saprõni da.

¹² Tawamhã danhib'apito hã aibã ĩtob'a na te te 'madã'ã wamhã, ma tō saze, sena na Zezusihi wasu'uwẽ hã. Wanhib'apito nhimiroti na ma duré titob'uzu.

Ātizotiza amoi āma Paru norĩ te te ĩromhuri zahuré zé wasu'u

¹³ Tawamhã Paru norĩ hã te ai'aba'réri, Paposi hawi, Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Rowa'u'u na uba'renem na te ai'aba'réri, dame. Tane nherẽ,

Zuwã Marcusi, ĩme morĩ zahuré õ di. Ma rēme zahuré, Zeruzarē u morĩ da apã. Pãpiriza u sihotu wamhã, Peredi na 'ri nho'õmo nhisi u te ai'aba'ré, Paru norĩ hã.

¹⁴ Ta hawi, te duré ai'aba'ré, Pisidiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Tawamhã ma tô aihutu, Ātizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u. Sihotu wamhã, sabadu na ma tô asisi, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u. Tame te asimro ni.

¹⁵ Tawamhã ma tô ni'wa hã dama sōré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'érézém na hã. ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ére hã te duré dama sōré. Te te sōré za'ra parimhã, rowahutuzéb ãma 're da'anhimi'rui mono 'wa hã ma tô Paru norĩ hã ãne 'mahârã za'ra, te te dama rowasu'u za'ra da:

– Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, asima wē za'ra wa'aba wamhã, te za wama ĩrowasu'u za'ra wa'wa, wama robze za'ra da. – Āne ma tô 'mahârã za'ra.

¹⁶ Taha wa, Paru hã hãwi ma tô za. Tinhib'rada, ma tô dama wē, ari'wiwasi'ubumro da. Tawamhã te dama tinha, ãne:

– Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Duré zudezu'õ norĩ, a norĩ wa'aba zama wasiré õ nherē, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ hã, ĩwapari za'ra wa'aba.

¹⁷ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito hã ma tô wahi'rata norĩ hã sima pisutu za'ra, ãma sib'a'uwē za'ra da. ĩsihudu sidãpãsi, ma tô te te 're apawapto, sitébré da, Ezitu ãma tisiré'õ norĩ 'rata 're si'ubumroi mono ré hã. Ta hawi, ma tô sani za'ra, tiwahu'u pese na.

¹⁸ A'ubuni wi, 're dahãimana za'ra mono ré, ma tô te te 're da'ab'madã'ã pese, ãma 're dazaihã popo'o za'ra mono nherē. 40 na ma tô da'ãma tiwahu, a'ubuni wi te te 're da'ab'madã'ã mono ré hã.

¹⁹ Cana'ã na romnhisi ãma ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã da'uprosi. 7 na dapoto mono bã ma da'uprosi, a'uwē norĩ hã, ĩwa 're ĩdasi'ubumroi mono hã. Tawamhã tinhib'a'uwē ma, ma tô sōmri za'ra ti'a hã, Izarazéhé nhihudu norĩ ma.

²⁰ ĩwa dawi 're rob za'ra mono ré hã, 450 na ma tô ãma tiwahub za'ra.

– Tawamhã dama ĩmreme pire norĩ hã misi sidãpãsi ma tô dama pisutu za'ra, ĩsadawa para dama rowairébé'wa 're hãimana za'ra mono da, Samuwé hã ĩpotozéb u. Tawamhã ma tô podo, Samuwé hã. Prédu wamhã, ta hã ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te dama 're sadawa wasu'u. Ta hã ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa, Samuwé hã.

²¹ Tawamhã Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tô tiwi waptērē za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi, ni'wa hã danhib'apito ne, te te 're ĩda'uwati mono da hã, te te pisutu da. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô tãma hãiba nhomri za'ra, Sau hã da'uwati'wa da. Sauhu mama hã, Tisi na ĩsisi hã. Bēzamihĩ nhihudu ta hã, Tisi hã. Sau hã te te 're da'uwati mono ré hã 40 na ma tô ãma tiwahu.

²² Tawamhã te te oto 're da'uwati mono tã da, ma tô waze, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. ĩsa'u hã ma tô Dawi hã dama hãiba nho, da'uwati'wa da oto. Ta hã ma tô duré wēsã oto. Āne te te ĩwēsãmrizé hã: “Dawi hã Zéséhé 'ra hã ĩma wē di. ĩnhimiroti te te ãma uwaimrami da, te za te te 're ĩwapari u'ãsi.” Āne ma tô Dawi hã wēsã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

²³ Dawihi nhihudu uwaibaba, ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã pisutu Zezusi hã, Izarazéhé nhihudu norĩ nho'reptui'wa da hã. Wahi'rata norĩ ma, te te ĩropisutuzéb zarina, ma tô pisutu.

²⁴ Zezusi hã tinhimiromhuri na te te dama sãna'rata õ ré, ma tô Zuwã Batita hã te te dama 're rowahutu, wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ ma, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, duré ã dawabzuri hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da.

²⁵ Tawamhã tinhimromhuri te te İszârizéb u romhutu wapsi, te dama siwasu'u, âne: “Cristuhu zô te 're asimipari za'ra wa'aba mo. Tawamhã te İ'âma 're İrosa'rata za'ra wa'aba mo, Cristuhu newa, Danho'reptui'wa da, 'Re İhâimana u'âsi mono te te İpisutu newa. Tazahã, ta hâi õ di, wa hã. İza'u si İma İpire hã te za wei mo. Wei wisi wapsi, wa hã tãma İwapure di za. Tãma İwapure wa, İpara'uza wasisizé, te apâ tiwi wasihu waihu'u õ di za, İnhisé wa.” Åne te dama siwasu'u, Zuwã Batita hã. — Åne ma tô Paru hã dama rob'rãzarõtõ, dahi'rata nhihudu uwaibaba, Zezusi we İmorİZém na hã.

²⁶ Te duré dama tinha:

— Wasiré Abra'ãhã nhihudu norĩ, İwapari za'ra wa'aba, duré zudezu'õ norĩ, 'Re İhâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ zama. Uburé wa'udâna ma tô İwasu'uwē hã wei watēme satõrĩ za'ra, wahâiba mono bâ, danho'reptuzé wasu'u hã.

²⁷ Zeruzarē ãma 're İsi'ubumroi mono hã, duré tame dama İpire norĩ zama, Zezusi hã Danho'reptui'wa na te te waihu'u za'ra õ di. Sabadu sidâpâsi, 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ére hã da te dasima 're sôré za'ra mono nherē, İwasu'u hã te te waihu'u za'ra õ di, ta norĩ hã. Taha wa, Zezusi hã dâ'â da, te te siwi ãma roti wamhã, te te waihu'u za'ra ãna, ma tô 'Re İhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã siwi ãma uwaimra, si'uihã na.

²⁸ Zezusi hã marĩ İwasédé hã te te 'manharĩ õ nherē, ma tô õ norĩ hã siwi waptē, Piratuhu wi, da'wapéi'wa norĩ hã te te siwi wĩrĩ da, wasété ré ne.

²⁹ Tawamhã Zezusihi ãma uburé 'Re İhâimana u'âsi mono mreme ui'ére 'rada hã te te siwi ãma uwaimrami parip si, ma tô siwi si'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi hawi. Ma tô siwi tisē, êtē zahâpâ wa, ab're 're.

³⁰ Tane nherē, 'Re İhâimana u'âsi mono, ma tô apâ hãiwa'utu, dâ'â uptabi nherē.

³¹ Tawamhã apâ hãiwa'utu pari, ma tô nasi dama sihâi'ré, bâtâ ahã na, Zezusi hã. Darireza hawi, Zeruzarē u aré İsiré İsi'aba'ré norĩ ma, ma tô nasi sihâi'ré. Ta norĩ hã te oto te te dama 're wasu'u wē za'ra Zezusi hã, İzarazéhé nhihudu norĩ ma.

³² — Wa norĩ zama İwasu'uwē hã wa te aima sômri za'ra wa'aba da, wa ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ni.

³³ 'Re İhâimana u'âsi mono, wahi'rata norĩ ma, te te İropisudu hã ma tô wama ãma uwaimrami za'ra oto, wasiré İsihudu norĩ ma. Zezusi hã ma tô apâ hãiwa'udu. Apâ İhãiwa'utuzé wasu'u na 'Re İhâimana u'âsi mono ãma danho're na rob'ui'ére, İsãna'remhã, te wama wasu'u, âne:

“A hã İ'ra. Å bâtâ na aihãiwa'utuzé bâtâ na wa za Aimagãna na aima 're İhâimana.”

³⁴ — Duré ãma rob'ui'ére 'rata hãiba amo hã te duré wama wasu'u 'Re İhâimana u'âsi mono, Zezusi dâ'â uptabi nherē, apâ za te te İhãiwa'utuzém na, dâ'â u'âsi nomro tõ da. 'Re İhâimana u'âsi mono te tinha:

“Dawihi ma, tô sena marĩ İwē na te tãma İropisutuzém na wa za taha u'âbã aima ãma uwaimrami za'ra wa'wa.”

Åne İmreme na rob'ui'ére hã.

³⁵ İhãiba amo na rob'ui'ére İsãna'remhã, te duré wama wasu'u:

“Te te aima 're İromhuri wē u'âsi mono hã dâ'â wamhã, rēme õ di za, hãiba 'ro tõ da.”

Åne te wama wasu'u. — Åne te Paru hã dama rob'rãzarõtõ, rowasu'u 'rata na hã.

³⁶ Te duré dama rowasu'u:

— Dawi hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô 'Re İhâimana u'âsi mono ma sina uwaimra, te te tãma İpisutuzéb zarina. Te te sina tãma uwaimrami pari, ma

tô dârâ, Dawi hã. Ìhi'rata norĩ 'ru ãma êtê zahâpâ wa ab're wa, ma dasiwi sêrê ni. Da te dasiwi sêrê wamhã, ìhâiba hã ma ti'ro.

³⁷ Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono apâ te te ìhâiwa'udu hã, 'roi ò di. Hâiba wê na ma tô apâ hâiwa'utu.

³⁸⁻³⁹ Wasiré norĩ, ma'âpé aihĩni ìwapari pese za'ra wa'aba, tô sena na waihu'u za'ra wa'aba da. Danho'reptuzé wasu'u hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zezusi hã, dawasété pari'wa. Duréihã, Mozési hã ma tô wahi'rata norĩ ma ãma rowasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na. Ìsimiroti zarina 're dahâimana za'ra mono nherê, dawasédé da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono ò di, ãma. Tane nherê, ãhãna Zezusi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dawasédé te te oto da'ãma 're ì'ab'madâ'â mono ò zarina, te za oto te te 're da'awêsâmri.

⁴⁰⁻⁴¹ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na, ãne:

“Re aihâimana za'ra wa'aba mono ré, wa za niha dama rob'manha, ìpipa na.

Tawamhã za te dama ìrob'manharizém na te za ãma 're asiwawã za'ra wa'aba mo, ni'wa hã te te ãma 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono nherê.

'Madâ'â za'ra wa'aba. A norĩ wa'wa hã ì'ãma aiwa'ê za'ra wa'aba norĩ hã, te za tâma 're a'rãmi za'ra wa'aba mo, ìnhimirob'manharĩ pipa ma.

Tawamhã ìzadawa para te za ai'utõrĩ 'wa.”

Ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã. Ma'âpé ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za ãne na hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimirob'manharĩ pipa zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba tõi da. — ãne te Paru hã dama rob'rãzarõtõ.

⁴² Tawamhã Paru norĩ hã zudezu norĩ te, rowahutuzém hawi pusi zahuré wi, ma tô waptêrê zahuré ni, sabadu amo na te te dama rowasu'u na sahu zahuré da.

⁴³ Tawamhã rowahutuzém hawi dawairébé wamhã, da'ahã na te Paru norĩ siré ai'aba'rê ni, Banabéhé me, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ hã, zudezu norĩ hâimanazéb zarina 're ìhâimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã ma tô tâma roti za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na siptete sina ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da.

⁴⁴ Tawamhã sabadu amo na aihĩni ma tô tasi'rã'õtõ ni, 'ri nho'õmo ãma 're ìdasi'ubumroi mono hã, Wanhib'apito zadawa wasu'u hã da te wapari za'ra da. Da'umro di, da te ìwapari za'ra ò hã.

⁴⁵ Tane nherê, da'ahã na ìdasi'rã'õno hã zudezu norĩ hã te te da'madâ'â za'ra wamhã, ma tô ãma da'ruiwapari za'ra. Tawamhã Paruhu mreme hã ma tô dawí wê'õ za'ra, zudezu norĩ hã. Taha wa, timreme na ma tô nasi ãma tâma wa'rãmi za'ra, Paruhu mreme wa'rãmi. Ma tô duré ãma tiwa'ê za'ra.

⁴⁶ Tane nherê, pahi ãna ma tô Paru norĩ hã tâma nharĩ za'ra, zudezu norĩ ma, ãne:

— A norĩ wa'aba ma, uimrehêne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Tane hã tô, wê di. Tane nherê, taré newa, ma tô asiwi ìwê'õ za'ra wa'wa, ìwasu'uwê hã. Taha wa, ìbâi ò di, hâiwa ãma rowê ãma 're ì'aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata. Taha wa, wa za airême za'ra wa'aba ni, zudezu'õ norĩ ma, wa te tâma 're rowasu'u za'ra mono da oto.

⁴⁷ Wanhib'apito hã ma tô ãne na wama roti za'ra oto:

“A norĩ wa'wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, zudezu'õ norĩ ma, 're rob'uiwê za'ra wa'aba mono da, ìwê na, taha zarina te 're ìda'anho'reptui mono zém na daro mono bâ ãma 're ropéi wa'aba mono da, dama.”

Ãne te wama roti za'ra, Wanhib'apito hã. — ãne ma tô Paru norĩ hã tâma rowasu'u za'ra, Banabéhé me.

⁴⁸ Tawamhã zudezu'õ norĩ hã Paruhu mreme te te wapari za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di. Wanhib'apito zadawa wasu'u na ma tô tiwata za'ra. 'Re

ĩhâimana u'âsi mono hã, rowẽ na ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima ĩpisutu za'ra norĩ hã ma tô saze za'ra, Zezusi hã.

⁴⁹ Tawamhã Wanhib'apito zadawa wasu'u hã ma tô ropé, daza'rui mono bâ, tame danhipti'a nho'õmo ãma 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ u.

⁵⁰ Tane nherẽ, zudezu norĩ hã ma tô tame dama ĩpire norĩ hã wada'uri wasété za'ra, Paru norĩ zada hâimana za'ra da. Pi'õ norĩ hã ĩmreme pire norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩwata za'ra mono norĩ, zudezu'õ norĩ, ta norĩ zama ma tô wada'uri wasété za'ra, sada hâimana za'ra da. Tawamhã ma tô ãma rowasété zahuré ni, Paru norĩ ãma, Banabéhé me. Ma tô tãma rob'ru zahuré ni, ta hawi danhipti'a nho'õmo hawi neb zahuré da, danhiti.

⁵¹ Tawamhã Paru norĩ hã ma tô tipara zapru hã wamirĩ zahuré, da'ãma dâ'â zahuré tã da. Taha wa, õne haré ma tô tineb zahuré, Iconizu na 'ri nho'õmo nhisi u.

⁵² Tawamhã Zezusihi zazei'wa norĩ hã Ātizotiza ãma 're ĩsi'ubumroi mono hã te 're to za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani na ma tô aptete za'ra, ĩpẽ'ẽ mono bâ.

14

Paru norĩ hã Iconizu ãma te te ĩromhuri zahuré zé wasu'u

¹ Tawamhã Iconizu na 'ri nho'õmo nhisi u ma tô aimasisi zahuré, Paru norĩ hã, Banabéhé me. Tamomo simasisi zahuré wamhã, Ātizotiza ãma sada ĩromhâimana zahuré ne, ma tô duré sada tiromhâimana zahuré. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb u ma tô tizasi zahuré, te te dama rowasu'u zahuré da. Tawamhã simirowasu'u wẽ wa, mreme wapari ze zahuré di, dama hã. Taha wa, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, zudezu norĩ hã, zudezu'õ norĩ zama.

² Tane nherẽ, zudezu norĩ te te 're ĩsaze za'ra mono õ hã ma tô zudezu'õ norĩ hã wada'uri wasété za'ra, sada hâimana za'ra da, Paru norĩ zada, uburé siré ĩsazei'wa norĩ zada zama.

³ Tane nherẽ, Paru norĩ hã te Iconizu ãma aimasisi hã zahuré. Pahi ãna ma tô Wanhib'apito hã dama wasu'u wẽ zahuré. Tawamhã ĩwasu'uwẽ hã tô sena na da te waihu'u za'ra da, Wanhib'apito hã ma tô Paru norĩ pawaptob zahuré, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã, marĩ ĩwẽ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ zahuré mono da tame.

⁴ Tane nherẽ, õhõ na si misi da te dasima ãma rosa'rata za'ra õ di, 'ri nho'õmo ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ hã. Ma tô dasima aipo'o ni. Ni'wam norĩ hã ma tô zudezu norĩ niwĩ 're hâimana za'ra. Ni'wam norĩ hã te Paru norĩ niwĩ 're hâimana za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ niwĩ.

⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã zudezu'õ norĩ me, ma tinhib'apito norĩ me ãma sisaze za'ra, Paru norĩ ãma te te rowasété za'ra da, duré êtẽ na te te siwi pãrĩ da.

⁶ Tawamhã damreme te te sina wapari zahuré wamhã, ma tô dawĩ tipusi zahuré, wara sina, Paru norĩ hã. Rica'oniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u ma tô tineb zahuré. Tamomo neb zahuré wamhã, Risitira na 'ri nho'õmo nhisi u, ma tô aimasisi zahuré, duré Derebi na 'ri nho'õmo nhisi amoi u.

⁷ Tame ma tô oto dama rowahutu zahuré, Zezusihi wasu'uwẽ na hã.

Paru norĩ hã Risitira ãma duré Derebi ãma te te ĩromhuri zahuré zé wasu'u

⁸ Tawamhã Risitira ãma te aibã hã 're sãmra, ĩhi'rẽ hã, ĩpotozém hawi ĩmorĩ'õ hã para uwa zahuré wa.

⁹ Paru hã te te dama rowasu'u ré, ma tô ĩhi'rẽ hã mreme wapa. Tawamhã Paru, ma tô ĩtẽme rob'madã. Te te 'madã'ã wamhã, ma tô sina waihu'u, tô sena Wanhib'apito te te ĩsaze na hã, duré te te pese da, te te sina ĩ'umnhasi na hã.

¹⁰ Taha wa, te mreme 'rãihã na tãma tinha:

— Aiwahutu. Hãwi asa na, aipara na. — Āne te tãma tinha.

Tawamhã ãhi're, si'aba're na ma tô hãwi za. Ma tô timorĩ wẽ.

¹¹ Taha wa, Paru te te ãwahudu hã da te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô dasima 'mahãrã za'ra ni, ãne:

— ãhãiba'õ norĩ, ãwaihu'upese norĩ hã ma tô wei watẽme 'manhi'ra zahuré. Ma tô si'aibã zahuré, ãma 're ãwawata za'ra mono norĩ hã. — ãne ma tô dasima 'mahãrã za'ra ni, dasimremezẽm na, Rica'oniza ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ mreme na.

¹² Tawamhã Paru norĩ hã ma tô sisi zahuré ni, Banabéhẽ me. ãhãiba'õ norĩ hã waihu'u pese newa da te dasima 're ãsisi za'ra mono zẽm na ma tô sisi zahuré ni. Banabé hã Zupité na ma sisi ni. Duré Paru hã Mecuriu na ma tô sisi ni, rowahutu'wai wa.

¹³ Zupitéhẽ ãma 're ãdawata za'ra mono zẽ hã 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa 'rata, 'ri hã. Taha wa, aibã hã Zupitéhẽ ma da'ãma 're ãmreme mono hã ma tô powawẽ hã saprõni zahuré, ãma 're ãdawata za'ra mono zẽb u, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra 'ridawa u hã. Tawamhã romnhirãrã na ma tô sõ'rebzu zahuré, tãma 'madã'ã ze zahuré da. We ãsaprõni zahuré 'wa hã ma tô dasine sima wẽ, powawẽ hã te te pãrĩ zahuré da, ãma dawata za'ra da, Paru norĩ ãma, waihu'u pese zahuré newa.

¹⁴ Tawamhã te te ãmanharĩ wasu'u hã Paru norĩ hã te te wapari zahuré wamhã, wara sina ma tô dawa'wa u tizasi waré zahuré. Ti'uza hã ma tô hãiwazu zahuré, tinho'utu nho'õmoi baba, rob'ru te. Te te hãiwazu zahuré sina, ma tô hãrã 'rãihã na da'mahãrã zahuré, ãne:

¹⁵ — Aibã norĩ, e marĩ da, te za tane ãmanharĩ za'ra wa'wa. Tô'ã. 'Manharĩ za'ra wa'aba tõ. Wa norĩ hã aibã, asine wa'aba hã. Zezusihi wasu'uwẽ na wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tõ we wanem ni, atẽme za'ra wa'aba. Wa tô aima roti za'ra wa'aba ni, taré romhãiba na ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zẽm hawi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, ãwaihu'upese newa ãma 're aiwata tõ za'ra wa'aba mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono niwĩ 're anomro aba mono da oto. Ta hã ropoto na'rata 'wa, duré hãiwa nhirõtõ 'manharĩ'wa, duré ti'ai 'manharĩ'wa, duré ãporé 'manharĩ'wa. Uburé ti'ai ãma 're ãdanomro mono da hã, ma tô te te da'apoto, hãiwa nhirõtõ ãma 're ãdahãimana za'ra mono da zama, duré ã 'rãwi 're ãnomro mono da zama.

¹⁶ Duréhã, dahi'rata sidãpãsi da te dasima ãwẽzẽb uwaibaba te 're danomro. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're da'ahã za'ra su'u mono õ di.

¹⁷ Tane nherẽ, ma tô dama 're siwaihu'u u'ãsi, tinhoprubzẽm na sena 're ãhãimana mono zẽm na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Tã hã ma tô pisutu, we aima 're ta'a za'ra wa'aba mono da, te te aima 're robdi'i za'ra wa'aba mono da. Buru nho hã te duré te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, 're ãrã za'ra mono zẽb da hã, te te ãpisutu zarina, ãma 're asaihuri aba mono zẽb da hã, aima ãma 're ãrobzei u'ãsi za'ra wa'aba mono zẽb da hã. — ãne ma tô Paru norĩ hã dapo're pu'u zahuré, Banabéhẽ me.

¹⁸ ãne Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã te te dawĩ sawi zahuré nherẽ, da te ãma rosahãri waihu'u za'ra õ di aré. Powawẽ hã te aré tõ dasiwi pãrĩ ni, Paru norĩ ãma ãdawata za'ra zẽb da hã. Tane nherẽ, dama mreme pire zahuré wa, ma tô ãma rosahãri za'ra ni oto, da te dasiwi pãrĩ tõ da, ãwaihu'upese zahuré newa, ãma dawata tõ zahuré da, Paru norĩ ãma hã.

¹⁹ Tawamhã zudezu norĩ hã ãtizotiza hawi te ai'aba're, Paru norĩ zarina, Iconizu hawib zama. Sihutu wamhã, ma tô ãma dawada'uri wasété za'ra, aihĩni sada danhiti'ru za'ra da. Tawamhã, ma tô ãma tasisaze za'ra ni. Taha wa, etẽ na ma tô dasiwi hã ni, Paru hã da te dasiwi wĩrĩ da. Tawamhã, dã'ã newa, ma tô ãma rosa'rata za'ra ni. Taha wa, ma tô da te ãma robãdã, 'ri ahã nhiti.

²⁰ Tawamhã ãsiré ãsazei'wa norĩ hã ma tô siwi uirĩ. Ì'rata simasab ré, ma tô udu, Paru hã. Tawamhã 'ri nho'õmo u te apâ mo. Tame awẽm na te oto ne Paru norĩ hã, Banabéhé me. Derebi na 'ri nho'õmo nhisi u te tineb zahuré.

²¹ Tame ma tô dama rowahutu zahuré, ãwasu'uwẽ na. Tawamhã da'ahã na ma tô saze za'ra ni, Zezusihi nhirã zarina 're danomro mono da. Taha pari, te oto apâ tineb zahuré dahawi, siwa'rãmi.

Paru norĩ hã ãtizotiza u, siwa'rãmi ãneb zahuré zé wasu'u

Tawamhã Paru norĩ hã Risitira wa'wai baba te apâ tineb zahuré siwa'rãmi, duré Iconizu wa'wai baba, duré ãtizotiza wa'wai baba.

²² 'Ri nho'õmo wa'wai baba neb zahuré wamhã, ma tô ãsazei'wa norĩ hã pawaptob za'ra, hãimana nhiptete na 're nomro mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te te 're sasõmri u'ãsi za'ra mono da. ãne te duré tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã Zezusihi zazei'wai wa, marĩ ãwasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, tãma 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. ãne na hã te za tô 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono wa, te za niwapsi hãiwa ãma ã'rata 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mo, rowẽ na. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

²³ Tawamhã 'ri nho'õmo mono bâ ãsazei'wa norĩ hã siré 're ãsi'rã'õtõ mono sidãpãsi ma tô da'madã'ã'wa da hã te te 're apisutu zahuré, Paru norĩ hã. Sai ãna, te duré ta norĩ hã timreme zahuré, Wanhib'apito ma, te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono ma, ãwasété wi da'wawi 're ãsimapa za'ra mono zém na te te 're pawaptob u'ãsi za'ra mono da, da'madã'ã'wa norĩ hã.

²⁴ Pisidiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, te oto tineb zahuré Paru norĩ hã, Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

²⁵ Tame, ma tô Zezusihi wasu'uwẽ na dama rowahutu zahuré, Peredi na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Taha pari, ma tô duré tineb zahuré, Atariza na uba're nhimizahãrizém nhisi u.

²⁶ Ta hawi te duré tineb zahuré, rowa'u'u na uba'renem na, dame. Tawamhã apâ ma tô aimasisi zahuré ãtizotiza u, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma timorĩ na te te ãsãna'rata zahuré zéb u. Ta hawi neb zahuré õ ré, ma tô Paru norĩ ãma tamreme zusi ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Te te tãma 're romhuri wẽ zahuré mono da, te te 're pawaptob u'ãsi zahuré mono da, ma tô ãma tamreme zusi ni, ãtizotiza hawi neb zahuré õ ré. Te te dama 're rowahutu zahuré mono parimhã, ma tô apâ aimasisi zahuré.

²⁷ ãtizotiza u apâ simasisi zahuré wamhã, ma tô ãsazei'wa norĩ zô tihãrã zahuré, te te ãtẽme ubumro da. Taha wa, ma tô dama siwasu'u zahuré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimipawaptobzém na. ãne te tãma rowasu'u za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô wapawapto, marĩ ãwẽ hã wa te dama 're 'manharĩ mono da, ãwasu'uwẽ hã wa te dama ãwisi da, zudezu'õ norĩ ma zama. Tawamhã ta norĩ zama ma tô te te 're sazei pese za'ra. — ãne te tãma rowasu'u za'ra, ãsazei'wa norĩ ma.

²⁸ ãtizotiza ãma te oto aimasisi hã zahuré, Zezusihi nhirã zarina 're ãnomro mono norĩ 'rata, Paru norĩ hã.

15

Zeruzarẽ ãma ãdasi'rã'õtõzé wasu'u

¹ Tawamhã aibã norĩ hã ma tô aihutu ãtizotiza u, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Tawamhã ãsazei'wa norĩ ma, te roti za'ra, ãne:

— Zudezu'õ norĩ hã, Mozési hã wahi'rata norĩ ma, te te ãpisutu zarina, 're sisihãiwata nhihãri za'ra mono õ nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're sõ'reptu za'ra mono õ di za. — ãne te tãma nharĩ za'ra, aibã norĩ hã.

² Tawamhã Paru norĩ hã Banabéhé me, ma tô wě'õ zahuré, ĩsimirowasu'u za'ra hã. Taha wa, te simreme wa'rãmi sa'ětě ãma sima nharĩ za'ra. ãne wa, ĩsazei'wa norĩ hã ma tô ni'wam norĩ hã pisutu za'ra, Paru norĩ siré si'aba're da, Zeruzarẽ u, tame da'madâ'â'wa norĩ me duré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ me, te te sima ãma romnhoré za'ra da.

³ Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã ma tô ãma ana, ĩsi'aba'rézém na hã. Ma tô si'mazatõrĩ za'ra, ĩme 'masi'aba'rei hutu da. Tawamhã Paru norĩ hã Zeruzarẽ u si'aba'rei ré, Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, te ai'aba're, duré Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba zama. Taha wa'wai baba, si'aba'rei ré, ma tô ĩsazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u za'ra, zudezu'õ norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono u, 're ĩsipizari za'ra mono na hã. Tawamhã aihĩni ma tô dama ãma rowě zani za'ra, tame ĩsazei'wa norĩ ma.

⁴ Tawamhã Zeruzarẽ u ma tô oto aihutu. Sihutu wamhã, ĩsazei'wa norĩ hã, duré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, duré da'madâ'â'wa norĩ hã ma tô siwi waibui wě, Paru norĩ hã. Tawamhã Paru norĩ hã ma tô dama rowasu'u za'ra aihĩni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina uburé ĩsadawa para te te dama 're ĩ'ab'manharĩ zahuré mono zém na hã.

⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma hãwi aimasa, parisezu norĩ hã te te dama rowasu'u za'ra da. Tawamhã te dama nharĩ za'ra, ãne:

— ĩsazei'wa norĩ ma, wa te roti za'ra wa'aba, zudezu'õ norĩ hã, dame 're sisihâiwata nhihâri za'ra mono da, uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina 're nomro mono da. — ãne te dama nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô si'rã'õtõ, da'madâ'â'wa norĩ me, te te sima ãma romnhoré za'ra da niha.

⁷ Tawamhã te te sima ãma romnhoré hã za'ra pari, ma tô Pedru hã hãwi za. ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Wasisânawã norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô sima ĩpisutu, ĩhâiba pisutu zudezu'õ norĩ ma, Zezusihi wasu'uwě na te tãma 're rowasu'u za'ra mono da, te te 're wapari za'ra mono wa, te te 're saze za'ra mono da. ãne na ma tô ĩ'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ðapě'e 'remhã danhimirosa'rada hã te te waihu'u pese di. Zudezu'õ norĩ hã te te 're saze za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwēsãmri za'ra mono zéb zarina, ma tô Tipě'ězani hã ta norĩ ma zama te te 're anhomri, ĩsãna'rata hawi te te wama 're ĩ'anhomri mono ne.

⁹ Ta norĩ hã Zezusi te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tô ĩwasédé hã te te tãma 're apari, wa norĩ hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wawasédé hã te te wama 're ĩ'apari mono ne hã aiwa. Aimawi hã te te tãma 're apisutu mono õ di, zudezu'õ wa.

¹⁰⁻¹¹ E marĩ da, ma tô bété asima ĩwě za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã pibu za'ra wa'aba da, niha te te aima ĩrob'manharĩ za'ra wa'aba õ zéb zô. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré hã wa te tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di, taha zarina 're ĩwasisõ'reptu za'ra mono da hã. Wahi'rata norĩ zama te te tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di duré. Taha wa, e marĩ da, wa za bété wasiré ĩsazei'wa norĩ ma, wa te 're roti za'ra, Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina 're nomro mono da, zudezu'õ nherě. Ni'wa hã marĩ ĩpire uptabi hã te te danhoihi waptob ãna, te te dama ĩsibu 'rãihã ne, ma tô a norĩ wa'wa hã ĩpire uptabi hã tãma ĩpisutu za'ra wa'wa, zudezu'õ na ĩsazei'wa norĩ ma hã. Tane nherě, tinhoprubzém na si ma tô Wanhib'apito Zezusi hã te te 're wa'anho'reptu. Õhõ na si te duré ta norĩ zama te te 're anho'reptu, zudezu'õ norĩ hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra, Pedru hã.

¹² Tame ĩsi'ubumro norĩ hã te ari'iwĩ asimro, Banabé norĩ mre me hã te te wapari za'ra da, Paruhu me. Uburé zudezu'õ norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ zahuré mono zém na te dama siwasu'u zahuré.

¹³ Ta norĩ hã te te dama rowasu'u zahuré parimhã, te duré Ti'adu hã dama rowasu'u, ãne:

— Wasisãnawã norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba.

¹⁴ Sima Pedru, ma tũ wama rowasu'u pari za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhoprum na zudezu'õ norĩ ãma ĩsime na'rata zém na. Tinhĩb'a'uwẽ da, ma tũ ni'wam norĩ si te te 're awaibu, zudezu'õ norĩ hã.

¹⁵ ãne na ma tũ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ãma rob'ui'ééré, tũ ĩsarina. ãne duréihã rob'ui'ééré hã, uburé Danhib'apito mre me na hã:

¹⁶ “Zahadu wa za apã ĩsina siri, Dawi na aihĩ'rata nhisi nhimirotizéb zarina ni'wa hã ĩsihudu uwaibaba hã siroti'wa da.

'Ri siprum nherẽ, ti'ai u'ẽne hã te za ubumro ni, da te dasiwi ãma 'ri téb da apã. Tane duré, Dawi hã duréihã pire na te te 're ĩda'ab'madã'ã mono zé hã si'utõrĩ nherẽ, wa za ĩsihudu hã pisutu, apã Dawihi nhimiroti zarina te te 're 'mairiti mono da.

¹⁷ Tawamhã zudezu'õ norĩ zama te za ĩzõ 're sõpré, ĩnhĩb'a'uwẽ da, te ĩsima ĩpisutu za'ra norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra mono da.

¹⁸ Wa hã uburé Danhib'apito, wa tũ ãne hã ĩsãna'rata hawimhã dama waihu'u pa.”

ãne ĩsadawa wasu'u ui'ééré 'rada hã. — ãne ma tũ Ti'adu hã tãma rob'rãzarõtõ za'ra.

¹⁹ Te duré tãma nharĩ za'ra:

— ãhãna ĩnhimirosa'rada hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Zudezu'õ norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u 're ĩsipizari za'ra mono norĩ wi, wa te tiwi 're ro'wa'rutu za'ra mono õ di za.

²⁰ ãne si wa za 'manharĩ za'ra ni. Wa za tãma rob'ui'ééré za'ra ni, marĩ ĩwasété uptabi si, wa te tiwi sawi za'ra da, romhãiba 'manharĩ ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb da, abaze da te 're simroi mono wamhã, taha nhi hã te te 're huri tũ mono da, duré siwa'ru tihâimanazé ĩwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tũ da, pi'õ na aibã na zama, duré danhimizama hã da te 're ĩsõ'reti za'ra mono nhi hã wapruĩ ré te te 're huri tũ mono da, duré danhimizama wapru hã te te duré 're ãhuri tũ mono da. ãne si wa za dawi sawi za'ra ni.

²¹ Rowahutuzé mono bã, sabadu sidãpãsi Mozésihĩ nhimi'ui'ééré hã da te 're sõré za'ra mono ré hã, ma ãma tiwahub ahã. Te duré da te dasima ãma 're rowahutu u'âsi za'ra, 'ri nho'õmo mono bã. Taha wa, Mozésihĩ nhimi'ui'ééré hã dama waihu'u pese za'ra wa, te za ã norĩ hã roti hã te te wama 're 'madã'ã za'ra, zudezu'õ norĩ hã, rowẽ na wasiré 're wahâimana za'ra mono da. — ãne ma tũ Ti'adu hã dama rowasu'u 'rãsutu.

Zudezu'õ na, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, da te ĩrob'ui'ééré za'ra zé wasu'u

²² Tawamhã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, da'madã'ã'wa norĩ me, ma tũ aihĩni ãma sisaze za'ra, ĩsiré ĩsazei'wa norĩ me, ãtizotiza u tisiré norĩ hã te te siwi 'mazatõrĩ zahuré da, Paru norĩ siré 'maneb zahuré da, Banabéhé me. Tawamhã Zudasi hã ma tũ siwi pisutu, Basaba na ĩsisi amo hã, ĩsiré neb zahuré da, Siraha me. Ta norĩ hã simiroti prédub zahuré di, ĩsazei'wa norĩ ma hã.

²³ Tawamhã ĩsiré neb zahuré wamhã, rob'ui'ééré, ma tũ siré ãri zahuré. ãne rob'ui'ééré hã:

“Wasiré ĩsazei'wa norĩ, zudezu'õ na 're aipoto za'ra wa'aba mono hã, wa ãma asawi za'ra wa'aba ni, ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're

aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré Sirisiza na danhipti'a nho'ômo nhisi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã duré ãme da'madá'â'wa norĩ zama wa tô wasisânawã na wa te 're asisi za'ra wa'wa, wasiré Zezusihi zazei'wai wa.

²⁴ Wa norĩ hã wa tô romreme hã wapari za'ra ni. Aibã norĩ hã, aré wasiré 're ĩsi'ubumroi mono hã ma tô, u, ãma ai'aba'ré, atême za'ra wa'aba, wazadawa para ô nherê. Si'uihã na ma te u, tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa. Ma duré asimirosa'rada hã aiwi 'wa'rutu za'ra wa'wa.

²⁵ Taha wa, aihĩni wa tô ãma wasisaze za'ra ni, aibã norĩ hã maparane wasi'upana wa te wasiwi ãma satõrĩ zahuré da, atême za'ra wa'aba. Aibã norĩ hã Banabé norĩ siré te za ãma tineb zahuré. Banabé norĩ hã Paruhu me, wama ĩsawi pese zahuré.

²⁶ Ta norĩ hã Wanhĩb'apito Zezu Cristu te te dama 're wasu'u wê zahuré mono da, 're neb zahuré ré, ma tô da te dasima 're 'ru zahuré, da te dasiwi pãrĩ da. Tane nherê, ma tô Zezusi hã te te dama 're sadawa wasu'u u'âsi zahuré.

²⁷ Āhãna, wa Paru norĩ me wasiwi ãma satõrĩ zahuré ni Zudasi norĩ hã, Siraha me. Wanhimi'ui'ére zarina te za 'rãwi aima wazadawa wasu'u za'ra wa'wa.

²⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô wanhimirosa'rata waihu'u pe hã wama sômri za'ra, ĩsimirosa'rada hã wa te waihu'u za'ra da. Tawamhã wa tô ãma saze za'ra ni, wanhimiroti ahã na wa te aima 're roti za'ra wa'aba mono tô da. Āne si wa za aima roti za'ra wa'aba ni:

²⁹ 'Danhimizama hã romhãiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, da te 're ĩsimroi mono nhi hã 're huri aba mono ô di za. Duré ĩwapru hã 're âhuri aba mono ô di za. Duré danhimizama da te 're ĩsõ'reti za'ra mono nhi hã 're huri aba mono ô di za. Duré siwa'ru aihâimanazé ĩwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ô di za, pi'õ na aibã na zama.' Āne na si wanhimiroti za'ra hã, aima za'ra wa'aba hã. Āne na wanhimiroti zarina 're anomro aba mono wamhã, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za. Wa ãma asawi za'ra wa'aba ni, ĩrême ma." — Āne ma tô tãma rob'ui'ére za'ra, Zeruzarê ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã.

³⁰ Tawamhã Zeruzarê hawi, dasi'upana da te ĩsatõrĩ zahuré hã ma tô tineb zahuré, Ātizotiza u. Paru norĩ me te tineb zahuré. Sihutu wamhã, ĩsazei'wa norĩ zô hãrã za'ra wa, ma tô ubumro. Rob'ui'ére, ma tô tãma sômri za'ra.

³¹ Taha wa, ma tô sôré za'ra. Te te sôré za'ra wamhã, toi uptabi za'ra di, roti hã wê wa.

³² Zudasi norĩ hã Siraha me, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zahuré. Tawamhã ta norĩ hã ma tô ĩsazei'wa norĩ ma roti zahuré. Simiroti hã zahuré di, ta norĩ hã. Taha wa, ma tô ĩsazei'wa norĩ hã ãma aptete za'ra, ĩsimiroti zahuré na. Marĩ ĩwê hã te te 'manharĩ ze za'ra di.

³³⁻³⁴ Taha wa, ma tô bãdã hã nasi ãma si'utõrĩ zahuré, Sira norĩ ãma Ātizotiza ãma simasisi zahuré ré hã. Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã ma tô apã siwi satõrĩ za'ra, rowê na apã neb zahuré da, te te siwi ĩsatõrĩ za'ra norĩ u.

³⁵ Paru norĩ hã te a'ã aimasisi zahuré, Ātizotiza ãma, Banabéhé me. Tame ni'wam norĩ me te te dama 're rowahutu zahuré mono da, duré Wanhĩb'apito zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré mono da, ma tô a'ã aimasisi zahuré.

Paru norĩ hã siwi ĩsiwanzarizé wasu'u

³⁶ Tawamhã ãma ronomro pese zahuré pari, te Paru hã Banabéhé ma tinha: — Oto wane na apã, 're ĩwanebzé na'rata niwĩ. 'Ri nho'ômo u datême 're ĩwaneb na'rata zéb uwaibaba, Wanhĩb'apito, wa te dama ĩsadawa wasu'u na'rata zéb u, wa za wanem ni, ĩsazei'wa norĩ hã wa te duré sabu na sitéb za'ra da, rowê na 're hãimana za'ra mono zô. — Āne te tãma tinha.

³⁷ Tawamhã Banabé hã ma tô sima wê, Zuwã Marcusi hã ĩsiré morĩ zahuré da.

³⁸ Tane nherê, Paru hã ma tô wê'õ, ĩsiré morĩ zahuré tã da, ĩwana wamhã, Zeruzarê u Pãpiriza hawi apã morĩ sirõmo da, te te rême zahuré wa, Zuwã Marcusi hã. Timorĩ hã te te ĩme 'rãsutu zahuré õ wa, ma tô siwi wê'õ.

³⁹ Tawamhã te sima ãma nharĩ zahuré, Zuwã Marcusihi hãiba na. Siwapari zahuré õ di. Taha wa, ma tô siwi aiwanhizari zahuré, ãma sisaze zahuré õ wa. Tawamhã Banabé hã ma tô Zuwã Marcusi hã saprõ. Rowa'u'u na uba'renem na te tineb zahuré dame, Sipri na rob're za'iti nhisi u.

⁴⁰ Tawamhã Paru hã ma tô Sira hã pisutu, ĩsiré morĩ da. ĩsazei'wa norĩ hã ma tô ãma mreme zu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, ta hã te te pawaptob zahuré da, ĩneb zahuré zém na hã.

⁴¹ Taha parimhã, ma tô tineb zahuré Paru norĩ hã, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Tinhimiroti na ma tô te te 're da'apawapto, ĩsazei'wa hãimanazém na danhiptete na 're dahãimana za'ra mono da, dasiré 're ĩdasi'rã'õtõ mono bâ.

16

Timotiu hã ĩme morĩ zahuré da, Paru te te sima ĩwêzé wasu'u

¹ Tawamhã Derebi na 'ri nho'õmo nhisi u ma tô aimasisi zahuré, Paru norĩ hã. Taha pari, ma tô duré aimasisi zahuré, Risitira na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame te aibã hã 're sãmra, Zezusihi zazei'wa hã, Timotiu na ĩsisi hã. ĩna hã zudezu, Zezusihi zazei'wa, ta hã. Tane nherê, ĩmama hã zudezu õ di, deredu norĩ siré hã, ta hã.

² ĩsazei'wa norĩ hã uburé ma tô Timotiu hã wêsãmri za'ra, Risitira ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã, duré Iconizu ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã.

³ Tawamhã Paru hã ma tô sima wê, Timotiu hã ĩsiré morĩ da. Tane nherê, zudezu norĩ hã uburé tãma waihu'u pese za'ra di, Timotiuhu mama hã deredu norĩ siré na hã. Taha wa, Paru hã ma tô Timotiu sihãiwata nhizã, sizudezu da, te te ãma siwi wê'õ tã da, zudezu norĩ hã.

⁴ Tawamhã Paru norĩ hã daza'rui mono bâ ma tô te te dawaimrami za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimirosa'rata na, te te dama rowasu'u za'ra mono da, duré Zeruzarê ãma da'madã'ã'wa norĩ nhimirosa'rata na zama. Ma tô duré dama roti za'ra, ta norĩ nhimirosa'rada hã da te 're 'madã'ã' pese za'ra mono da, ĩsazei'wa norĩ hã.

⁵ Taha zarina, ma tô Wanhib'apito te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na 're siptete za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã daza'rui mono bâ siré 're ĩsi'rã'õtõ mono hã. Awê sidãpãsi ma tô sina hã, ĩsazei'wa hã.

Paru hã Torowadi ãma marĩ hã sõtõ 'rowim ne te te ĩsabuzé wasu'u

⁶ Tawamhã Paru norĩ hã ma tô ai'aba're, Prizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Tane nherê, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô sadawa uwati za'ra, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ĩwasu'uwẽ na te te dama rowasu'u za'ra tã da a'ã.

⁷ Tawamhã ma tô aihutu, ti'a nhizãrizéb u, Mizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Bitinha na danhipti'a nho'õmo nhisi u sisisi neza. Tane nherê, Zezusi hã ma tô Tipẽ'ẽzani na tiwi rosawi za'ra, tamomo si'aba're tã da.

⁸ Taha wa, Mizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, ma tô ro'rahãri waré za'ra. Tawamhã Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi u, ma tô aihutu, uba're za'etẽ nhimizahãrizéb u.

⁹ Tawamhã sõtõ õ nherê, sõtõ 'rowi te te ĩrosawẽrẽ ne, ma tô marĩ hã sabu Paru hã, barana. Aibã hã Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ĩsãmra mono hã te ĩ'rata za, sa'etẽ te te waptẽrẽ da, ãne:

— Wei watême aimorĩ, Masédoniza u wa'ãma aime za'ra da. — ãne te tãma tinha.

¹⁰ Tawamhã ãne hã Paru hã sôtô 'rowim ne te te 'madâ'â wamhã, wa tô wasima ro'ubumro za'ra ni, Masédoniza u wasi'aba'ré da. E marĩ wa. Zezusihi wasu'uwê na tame wa te dama rowasu'u za'ra da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwapisutu za'ra na wa te wasina waihu'u za'ra wa.

Paru norĩ hã Piripu ãma te te ìromhuri na'rata za'ra zé wasu'u

¹¹ Tawamhã Torowadi hawi, wa tô ai'aba'ré ni, rowa'u'u na uba'renem na. Samotarasisa na rob'ré za'iti nhisi u, ma tô waré tiwara waré za'ra. Ta hawimhã awêpsi wa tô saprĩ za'ra ni zara u, Ne'apuri na 'ri nho'ômo nhisi u hã.

¹² Tawamhã Ne'apuri hawi, wa tô aihutu ni, Piripu na 'ri nho'ômo nhisi u, Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi ãma 'ri nho'ômo u hã. Tame te romanu norĩ hã 're si'ubumro. Tame wasi'ubumroi ré, ma tô bâdâ hã umro na wa'ãma ai'utõrĩ za'ra.

¹³ Tawamhã sabadu na wa tô wawairébé ni, 'ri nho'ômo hawi, pazaihã u 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wamreme zusi da. Tame, zudezu norĩ hã tãma 're ìmreme zusi mono zém na wa te wasima rosa'rata za'ra wa, wa tamomo ai'aba'ré ni. Tame ma tô pi'ô norĩ hã ubumro, âdawa. Tawamhã wa norĩ hã wa tô ì'rata asimro ni, pi'ô norĩ 'rata, wa te wasima rowasu'u za'ra da.

¹⁴ Tame te pi'ô hã nhamra, Ridiza na ìsisi hã. Ti'atira na 'ri nho'ômo nhisi ãma 're ìsãmra mono aré ta hã, Ridiza hã. Zazahã ìwê hã te te dama 're ì'awede mono, ìhâpré pe hã. Ta hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìwata mono duré. Tawamhã Paruhu nhimirowasu'u te te wapari wamhã, Wanhib'apito hã ma tô pawapto, te te ãma saze da.

¹⁵ Taha wa, ma tô â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra, Ridiza norĩ hã ìsiré ìsôrõwa ãma 're ìsi'ubumroi mono norĩ me. Taha pari, te duré wazô tihârâ za'ra, ì'rata wasi'ubumro da a'â. ãne te wazô tihârâ za'ra:

— Wa hã, Wanhib'apito zazei'wa na sena na ìwaihuhu'u za'ra wa'aba wamhã, ìnhorõwa ãma te za asimroi wa'wa a'â. — ãne ma tô wazô tihârâ za'ra, pi'ô hã. ãne wama siwaihuhu'u za'ra zawi te, wa tô ìtême ai'aba'ré ni, ì'rata wasi'ubumro da a'â.

Paru norĩ hã dazazéb 're, da te ìsitob zahuré zé wasu'u

¹⁶ Tawamhã nimahã bâtâ na 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're ìdamreme zusi mono zéb u wasi'aba'réri ré, azarudu hã ma tô wawa'rãmi mo, pawa'âbã ãna dama romhuri'wa hã. Wa'uburé ré 're hâimana mono wa, te marĩ hã romhã ré te te dama 're awaihuhu'u siro, ta hã. Tawamhã azarutu wada'uri'wa norĩ hã ma tô rob'uiprazé hã ahã na ì'upana te te sima 're waibu, marĩ hã romhã ré te te dama 're ì'awaihuhu'u mono zé wa'â hã.

¹⁷ Tawamhã azarudu hã ma tô Paruhu zarina mo, wazarina zama. Mreme 'rãihã na te nasi te te wa'mahârâ za'ra, ãne:

— Ô hã aibã norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ, ìwaihuhu'u pese uptabi ma romhuri'wa za'ra. Niha te za aima waihu'u za'ra wa'wa, asisõ'reptu za'ra wa'aba da. — ãne te nasi te te wa'mahârâ za'ra, dama.

¹⁸ Awê sidâpãsi te nasi ãne te te wa'ab'mahârâ. Te te nasi wa'ab'mahârâ u'âsi mono wa, wapari a te, nimahã bâtâ na ma tô Paru hã sô aipi'ra, wa'uburé ma, te te nharĩ da. ãne te tãma tinha:

— Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima rob'ru. Mo oto aimorĩ, azarutu nhiti. — ãne te tãma tinha, wa'uburé ma, Paru hã.

Tawamhã awa'awi, ma azarutu hawi watobro. Ma tô ìsiti mo oto.

¹⁹ Taha wa, azarudu hã marĩ hã romhã ré te te oto dama 're awaihuhu'u mono ô di. Taha wa, ìwada'uri'wa norĩ hã ma tô Paru norĩ zãda tinhiti'ru za'ra, ìwa'â

te te sima 're waibui mono õ wa oto. Taha wa, ma tô siwi pamra, Paru norĩ hã. Taha pari, ma tô siwi sari zahuré, dama ãpire norĩ u 'ri nho're u.

²⁰ Tawamhã, apito siromanu norĩ nho're te te siwi simizusi wamhã, te ãne tãma rowasu'u za'ra:

— ã hã aibã norĩ hã, zudezu norĩ siré hã 're ãwanomro mono zém na ma tô wawi ro'wa're zahuré, ãme waza'rui 'remhã.

²¹ 'Re ãdanomro mono zép tém na te dama rowasu'u zahuré, 're ãwahãimana za'ra mono zéb upana. Wa norĩ hã, romanu. Taha wa, ãsarina ãma 're ãwanomro mono da hã, wa te waihu'u za'ra õ di. — ãne te tãma rowasu'u za'ra.

²² Tawamhã õhõ na si ma tô da'ahã na ãma tasisaze za'ra ni, Paru norĩ ma, rowasédé hã da te dasiwi 'manharĩ za'ra da. Tawamhã apito norĩ hã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, Paru norĩ uza hã te te tiwi hãiwazu za'ra da, Siraha me. Taha wa, ma tô sa'ëté tiwi hãiwazu zahuré ni, ã'uza hã. Wedehu na te duré da te 're pré'é zahuré.

²³ Da te 're pré'é zahuré mono parimhã, ma tô 'mazasi zahuré ni, dazazéb u. Taha pari, dazazé 'madã'ã'wai ma, ma tô 'ru zahuré ni, te te 'madã'ã pese zahuré da, pusi õ'umnhasite.

²⁴ Taha wa, ãne, da te tãma 'ru za'ra wa, ma tô 'mazasi zahuré, dazazé 'ri 're wa'wa amo nhipai u. Tame wedepo'o zapu'u 're, ma tô ãpara hã za zahuré ni, da te para'õtõ tété zahuré da.

Paru norĩ hã dazazéb 're ãsima'wara zahuré zé wasu'u

²⁵ Tawamhã mara wa'wa, ma tô Paru norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma timreme zahuré, Siraha me. Tinho're na te duré ãma tiwata zahuré. Tawamhã 'ri 're wa'wa amo niwĩ ãsimasam norĩ hã te wapari za'ra, ãsõ're zahuré hã.

²⁶ Tawamhã te awa'awi ti'a hã 're wara. Ti'ai 'rowi, 'ri na'rata tétézéhã te sãã'ã, dazazéb 'ri hã. Tawamhã awa'awi ma uburé 'ridawa nhitobzé hã si'ridawa za'ra. Dapawasisizé hã duré daparatétézéhã ma tô sisinarĩ, dazazéb 're ãsimasam norĩ ma, ãsi'uwazi nhorõ rudu hã.

²⁷ Taha wa, dazazé 'madã'ã'wa hã ma tô udu. Utu wamhã, ma tô 'ridawa hã 'madã. 'Ridawa haré te za, dazazé hã. Taha wa, ma tô tinhi'wa hã sisada waze, ãma siwĩrĩ da aré, ãsimasam norĩ hã wairébé newa.

²⁸ Taha wa, te Paru hã hãrã 'rãihã na 'mahã:

— Tô'ã. Asiwĩrĩ tõ. ãhãta wa aihĩni aimasam ni. — ãne te 'mahã.

²⁹ Tawamhã ma tô dazazé 'madã'ã'wa hã rob'uuiwézéb zõ hã. Wara sina, ma tô ãtème tizébré zahuré, Paru norĩ u. ãpapara, ma tô aime zahuré hi'rãtitõ, rãrã'ẽ sina.

³⁰ Taha pari, ma tô sani zahuré, rob u. Te tãma nharĩ zahuré, ãne:

— Aibã norĩ, e marĩ wa za 'manha, danho'reptuzé hã te ãsina uwaimrami da hã. — ãne te sina sadanharĩ zahuré.

³¹ Tawamhã ma tô asa tãma rowasu'u zahuré:

— Wanhib'apito Zezusi asina umnhasi. Tawamhã te za asõ'reptu, asõrõwa ãma asiré 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ me.

³² Tawamhã Wanhib'apito zadawa wasu'u na te duré tãma rowasu'u za'ra, dazazé 'madã'ã'wai ma, duré ãsiré 're ãsi'ubumroi mono norĩ ma zama.

³³ Mara wa'wam nheré, dazazé 'madã'ã'wa hã ma tô a'ã Paru norĩ hã hãiba upsõ zahuré, da te dasiwi 're ãpré'é zahuré mono zém na da te ãhãnhinarĩ zahuré mono zé hã. Te te upsõ zahuré parip si, ma tô ã dawabzuri hã 'manha, dazazé 'madã'ã'wa hã. ãsiré 're ãsi'ubumroi mono norĩ zama ma tô 'manharĩ za'ra.

³⁴ Taha pari, tinhorõwa u te oto saprõni zahuré. ãsa hã ma tô tãma sõmri zahuré, sa zahuré da. Dazazé 'madã'ã'wa hã, toi uptabi di oto. ãsõrõwa ãma

Īsiré 're ĩsi'ubumroi mono norĩ zama toi uptabi za'ra di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te saze za'ra wa.

Paru norĩ hã dazazém hawi ĩpusizé wasu'u

³⁵ Tawamhã awẽ mararé romanu na danhib'apito norĩ hã ma tô damrami'wa norĩ hã sô 'mazatõrĩ za'ra, Paru norĩ hã da te dasiwi sani da, Siraha me. Āne te tãma 'ru za'ra:

— Aibã norĩ hã sani wa'aba, neb zahuré da oto. — Āne te tãma 'ru za'ra.

³⁶ Tawamhã dazazé 'madâ'â'wa hã ma tô Paru norĩ ma rowasu'u, āne:

— Danhib'apito norĩ hã ma tô ai'rui wa'wa, da te asani wa'aba da, ane wa'aba da oto. Rowẽ na ane wa'aba za. — Āne ma tô Paru norĩ ma tinha, dazazé 'madâ'â'wa hã.

³⁷ Tawamhã te Paru hã asa tãma nharĩ za'ra, damrami'wa norĩ ma:

— Marĩ hã wa te 'manharĩ wasété õ nherẽ, ma tô dama wa'ru, danho'a da te 're wapré'é mono da, wa norĩ hã romanu norĩ siré nherẽ. Ma tô wamrami ni, dazazéb 're, wasima'wara da. Tawamhã e pi'uriwi te za wazatõrĩ za'ra. Mare di. Apito norĩ hã te za wei wazô ai'aba'ré, si'uihã na danho'a te te siwi wazani da, waneb da. — Āne te Paru hã tãma nharĩ za'ra.

³⁸ Tawamhã damrami'wa norĩ hã ma tô Paru norĩ hã tãma sadawa wasu'u za'ra, danhib'apito norĩ ma. Romanu norĩ siré na siwasu'u zahuré wa, ma tô tipẽ'ẽwara za'ra.

³⁹ Taha wa, ma tô ĩtẽme ai'aba'ré, tãma siwasu'u za'ra da, Paru norĩ ma, ta norĩ hã te te sina 'ruiwapari za'ra tõ da. Taha pari, ma tô siwi sani zahuré dazazém hawi, neb zahuré da. Tawamhã ma tô tãma rob'ru za'ra, 'ri nho'õmo hawi neb zahuré da oto.

⁴⁰ Tawamhã, dazazém hawi da te sani zahuré wamhã, ma tô tineb zahuré, Ridizaha nhorõwa u. Tame ma tô ĩsazei'wa norĩ me sisõpõtẽ za'ra. Tawamhã tinhimrowasu'u na ma tô tãma rowẽ zani za'ra. Taha pari, te oto tineb zahuré, Piripu na 'ri nho'õmo nhisi hawi.

17

Paru norĩ hã Tesaronita ãma te te ĩromhuri za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã Paru norĩ hã te oto ai'aba'ré, Āpipori na 'ri nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Aporoniza na 'ri nho'õmo nhisi wa'wai baba zama. Tawamhã ma tô oto aihutu, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame te rowahutuzé hã 're sa, zudezu norĩ te hã.

² Paru hã nimomo 're simasisi mono sidâpâsi, te rowahutuzéb u 're zasi, 're ĩhâimana mono zéb zarina. Taha wa, Tesaronita u wisi wamhã, ma tô duré āzé, rowahutuzéb u. Tawamhã si'ubdatõ romhuri 'rãsutu na ma tô dama rowasu'u sabadu na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére 'rata na, tame 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma.

³ Āne ma tô dama rob'rãzarõtõ:

— “Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisudu hã te za robzépata. Te za duré dârâ. Dâ'â uptabi nherẽ, te za apâ hãiwa'udu.” Āne te wama ãma rowasu'u, ĩrob'ui'ére 'rata na hã. Zezusi hã te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa hã wa tô waihu'u pese za'ra ni, tô õ hã Cristu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisudu, Danho'reptui'wa da. — Āne ma tô Paru hã tãma rowasu'u za'ra.

⁴ Tawamhã ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tô saze za'ra, Paru norĩ te te tãma ĩrowasu'u za'ra zéb zarina. Taha wa, ma tô ĩsiré tihâimana za'ra, Paru norĩ siré, Siraha me. Duré deredu norĩ zudezu'õ norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩwata za'ra mono norĩ hã, ahã na ma tô duré saze za'ra. Pĩõ norĩ zama ma tô saze za'ra, dama ĩmreme pire za'ra hã. Ta norĩ zama ma tô oto ĩsiré tihâimana za'ra.

⁵ Tane nherē, zudezu norĩ, ãsazei'õ'wa norĩ hã ma tô ãma 'madâ'â wě'õ za'ra, Paru norĩ hã. Taha wa, ma tô 'ri nhi'riti na aibã ãwasété norĩ ma si'upana 'ru za'ra, ãwa'a norĩ ma hã. Tawamhã ta norĩ hã ma tô sitēme sito, Paru norĩ zada hãimana za'ra da. Ta norĩ hã ma tô ãma siwi ro'wa'rutu pese, 'ri nho'õmo ãma. Aibã nhorõwa hã ma tô duré siwi uirĩ, Zasãhã nhorõwa hã. Paru norĩ zô sisisi da, ma ãré siwi uirĩ. Taha pari, ma sô asisi, te te siwi sani da, danho're u.

⁶ Tane nherē, oto sô sisisi wamhã, robaba zahuré di, Paru norĩ hã. Te te sa'rese za'ra õ di. Taha wa, Zasã norĩ hã ma tô Paru norĩ upana pawai bu ni, ãsiré ãsazei'wa norĩ me. Tawamhã dama ãpire norĩ nho're u ma tô te te simro. Tawamhã mreme 'rãihã na te 'mahãrã za'ra, ãsaprõni'wa norĩ hã:

— Õ hã, aibã norĩ hã daro mono bã, 're ãdahãimana za'ra mono zém na ma tô ãma dawĩ saprĩ za'ra. Ma tô dawĩ ro'wa'rutu za'ra. ãhãna ma tô duré we aimasisi, waza'ru u.

⁷ Zasã hã ma tô tinhorõwa u 'mazasi zahuré, ã'rata simasisi zahuré da a'ã. Roma ãma danhib'apito nhimiroti wa'rãmi, te 're hãimana za'ra. ãne te wama nharĩ za'ra: “Zezusi hã, taha si danhib'apito uptabi hã.” ãne te wama nharĩ za'ra. — ãne ma tô 'mahãrã za'ra, apito norĩ ma.

⁸ Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô dazahi sina nharĩ za'ra ni. Dama ãpire norĩ zama ma tô sada tizahi za'ra.

⁹ Taha wa, dama ãpire norĩ ma, ma tô Zasã norĩ hã rob'ui prazé hã sômri za'ra, ãsisani za'ra zéb da hã. Taha pari, ma tô satõrĩ za'ra, tinhorõwa u si'aba're da apã.

¹⁰ Tawamhã mara simeĩ wi, ma tô ãsazei'wa norĩ hã Paru norĩ hã siwi satõrĩ zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'õmo nhisi u neb zahuré da.

Paru norĩ hã Bereza ãma te te ãromhuri za'ra zé wasu'u

Tawamhã Bereza na 'ri nho'õmo nhisi u sihutu wamhã, ma tô Paru norĩ hã ai'aba're, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u.

¹¹ Bereza ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ nhimirosa'rada hã, wě di. Tesaronita ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ nhimirosa'rata nei õ di. Zezusihi wasu'uwě hã ma tô wapari pese za'ra. Awě sidãpãsi, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na rob'ui'ére 'rada hã da te 're sõré za'ra, Paru norĩ nhimirowasu'u hã tô sena zô te te ãma rosa'rata pese za'ra da.

¹² Taha wa, zudezu norĩ hã ahã na ma tô saze za'ra. Deredu norĩ si'aibã norĩ hã ma tô duré saze za'ra, ahã na. Deredu norĩ sipi'õ norĩ zama ma duré ahã na saze za'ra, ãsibro pese norĩ hã.

¹³ Tawamhã taha wasu'u hã ma tô waptãrã apã Tesaronita u, ãne: “Bereza ãma te duré u, dama rowahutu Paru hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na hã.” ãne hã zudezu norĩ hã te te wapari za'ra wamhã, ma tô Paru norĩ zarina ai'aba're, Bereza u siti'ru sina. Tame ma tô duré timreme wasété na dawĩ ro'wa'rutu za'ra, sada dazahi za'ra da.

¹⁴ Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã awa'awi ma tô oto Paru hã satõrĩ za'ra, ãporé zaihã u morĩ da. Sira norĩ si Timotiuhu me te ãsa'u aimasisi zahuré, Bereza ãma.

¹⁵ Paru hãiba wapto'wa da hã ma tô duré si'mazatõrĩ za'ra, ãsazei'wa norĩ hã ãsiré 'masi'aba're da, Atena na 'ri nho'õmo nhisi u te te siwi saprõni za'ra da. Taha pari, ma tô apã ai'aba're, Bereza u. Paruhu mreme hã te apã siwi ti'ã, Sira norĩ ma, Timotiuhu me, ãtēme nep su'u zahuré da, Atena u hã.

Paru hã Atena ãma te te ãromhurizé wasu'u

¹⁶ Atena ãma, Paru hã te oto sô mapari zahuré, Sira norĩ zô Timotiuhu me. Tame romhãiba 'manharĩ hã ahã na te 're simasa, ãma 're ãdawata za'ra mono zéb da hã. Taha wa, da'ãma pē'ézé uptabi di, Paru hã.

17 Taha wa, zudezu norĩ te, rowahutuzéb âma ma tô awẽ sidâpâsi marĩ wasu'u na te te azada'âbâ, zudezu norĩ hã duré zudezu'õ norĩ, 'Re ãhâimana u'âsi mono âma 're ãwata za'ra mono norĩ zama. 'Ri nhi'riti nho'õmo na da te 're ã'ubumroi mono zéb u te te da'anhopêtê mono sidâpâsi, ma tô duré marĩ wasu'u na te te da'azada'âbâ, Paru hã.

18 Zezusihi wasu'uwẽ na ma tô dama rowasu'u. Dâ'â nherẽ, apâ ãhâiwa'utuzém na ma tô duré dama rowasu'u. Taha wa, Epiturezuhu nhimirowahutu zarina, duré etozitu norĩ nhimirowahutu zarina dama rowahutu'wa norĩ hã ma tô duré âma sada'âbâ za'ra, Paru hã. Tawamhã nima norĩ hã ma tô âne sisadhanharĩ za'ra âma:

— E marĩ na te wama rowasu'u. Simiza'rese bâ. — ãne te sima âma rowasu'u za'ra, dama rowahutu'wa norĩ hã.

Nima norĩ hã te duré âne sima nharĩ za'ra:

— Áté ãhâiba'õ norĩ wasu'u na te wama rowasu'u, ãwaihu'upese hâiba amoi wasu'u na, wa te âma 're saze za'ra mono da. — ãne te sima nharĩ za'ra.

19 Tawamhã Paru hã ma tô siwi saprõ, Are'opadu na rosa'rata'wa norĩ si'rã'õtõzém nhisi u. Tame ma tô tâma nharĩ za'ra, âne:

— E te za wama ãwaihu, asimirowahutuzép té hã. E marĩ, te wama ãwasu'u za'ra.

20 ãwasu'u hã wa te waihu'u za'ra õ di. Duré wama âma sahu na pé, wa te waihu'u za'ra da. — ãne te tâma nharĩ za'ra.

21 Atena âma 're ãsi'ubumroi u'âsi mono norĩ hã, duré darob amoi hawi ãtême 're ãsihutu mono norĩ hã marĩ hã rowasu'u té hã te te 're wapari ze za'ra mono di. Te te sima âma 're rowasu'u ze za'ra mono di duré. Taha wa, te âne tâma nharĩ za'ra, Paruhu ma.

22 Taha wa, Paru hã hâiwi ma tô za, danho're te te tâma rowasu'u za'ra da, Are'opadu âma. ãne te tâma nharĩ za'ra:

— Aibâ norĩ, âme Atena âma 're ai'ubumroi wa'aba mono norĩ hã ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã wa tô waihu'u. Romhâiba hã ahâ na te 're simasa, âma 're ã'aiwata za'ra wa'aba mono zéb da hã.

23 'Ri baba 're ãmorĩ wa, wa tô te azabu, âma 're ã'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã. Nimame, wa tô wedeza ne hã sabu, romhâiba 'manharĩ ma, marĩ hã ãsisiwimhã da te 're ãsa'ra za'ra mono zé hã. Taha âma rob'ui'ére hã wa tô duré sabu. ãne rob'ui'ére hã: “ãwaihu'upe hã wa te waihu'u za'ra õ nherẽ, âma 're ãwawata za'ra mono zé, ã hã.” Waihu'u õ nherẽ, âma 're ã'aiwata za'ra wa'aba mono hã wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa sõ'awi.

24 — 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô ti'a hã 'manha, duré uburé marĩ hã ãwa 're ãhâimana za'ra mono da hã. Ta hã Danhib'apito uptabi, hâiwa âma, ti'ai âma zama. Taha wa, âma 're ãdawata za'ra mono zéb da, 'ri hã danhib'rata na da te 're ã'manharĩ za'ra mono âma hã, 're sãmra mono õ di.

25 Õhõ si ma tô dapê'ëzanizé hã te te dama 're anhomri. Taha zarina si te 're dapê'ëzani za'ra. Taha si, ma tô uburé marĩ hã te te dama 're anhomri, âma 're ãdahâimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â mono õ di, da te 're ãpawaptob za'ra mono zéb da hã.

26 ãsãna'rata hawimhã, aibâ misire nherẽ, ma tô ta hawimhã atébré dapoto mono bâ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, dapoto mono bâ ma tô dasitébré. Ma tô da'ãma ropé, ropâ 're dasi'ubumroi mono da. 'Re ãdahâimana za'ra mono sidâpâsi, ma tô te te dama 're apisutu, ti'a hã, ãwa 're ãdasi'ubumroi mono zéb da hã. Niha wahum na ãwa 're ãdahâimana za'ra mono zéb da hã, ma tô duré te te dama 're apisutu.

²⁷ Āne ma tō te te dama 're ab'manharĩ, sō 're danhopré mono da, niha wamhã, áté te te 're sōpētē za'ra mono da. Romhã na wanhiti 're hâimana mono ò di tō, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

²⁸ Ta hã 're morĩ u'âsi ò 'wa'âhã, ãne aré 're wahâimana za'ra mono ò di. Duré waihu'u pese ò 'wa'âhã, ãne aré, 're wanomro mono ò di. Asõ're za'ra wa'aba na te rosawērē'wa norĩ hã ãne wama rowasu'u za'ra: “Wa norĩ hã ìsimipodo, ì'ra.”

²⁹ Taha wa, wa norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra wamhã, e marĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma hã. E êtē'ubuzi pré oru 'manharĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra. E êtē'ubuzi'a prata 'manharĩ na, e êtē 'manharĩ na wa za wa te ãma 're rosa'rata za'ra. Mare di. Āne, wa te ãma 're rosa'rata za'ra mono ò di za. Danhipese na da te 're ìrob'manharĩ za'ra mono nei ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

³⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dama waihu'u ãna 're danomro mono ré, te te dahã za'ra sirõmo ò di, ta hã. Tane nherē, ãhãna ropã 're ìdasi'ubumroi mono hã te za te te 're da'awada'uri, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, ìsiniwĩ 're danomro mono da.

³¹ Bãdã hã ma tō sima pisutu siro, romhã ré, danho'a te te dama ì'arowairébézéb da hã. Taha wa, te ãne dama roti, 're dasipizari za'ra mono da. Ni'wa hã ma tō pisutu, sena na dama rowairébé'wa da hã. Dã'ã uptabi nherē, apã te te ìhãiwa'udu, ma tō pisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Apã te te ìhãiwa'utuzéb zarina, ma tō ãne hã dama waihu'u za'ra, ò hã dama rowairébé'wa na hã. — Āne ma tō Paru hã dama rowaihu'u siro.

³² Tawamhã dadã'ã nherē, apã dahãiwa'utuzé wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tō ãma tato za'ra ni. Tane nherē, ìhãiba amo norĩ hã te ãne tãma nharĩ za'ra:

— Nimahã bãtã na wa za duré aiwapari za'ra ni, apã 're ìdahãiwa'utu za'ra mono zé wasu'u na. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

³³ Tawamhã Paru ma tō tiwĩ timorĩ za'ra.

³⁴ Tane nherē, ni'wam norĩ hã ma tō Paruhu ãma sasõmri za'ra. Zezusi hã ma tō saze za'ra. Aibã hã, Dizonizi'u na ìsisi hã ma tō saze, dama rowairébé'wa norĩ siré Atena ãma, dama ìpire uptabi hã. Pi'õ hã Damarisi na ìsisi hã ma duré saze. Duré ni'wam norĩ hã tamemhã umro na ma tō siré saze za'ra.

18

Paru hã Corĩtu ãma te te ìromhurizé wasu'u

¹ Tawamhã Paru hã ma tō watobro, Atena hawi. Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi u te oto mo.

² Tawamhã, Corĩtu u wisi wamhã, ma tō zudezu norĩ siré hã sōpētē aibã hã, ìmro me. Atira na aibã nhisi hã. Põtu na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ìwaptã'ázé hã. Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi ma tō ìwana aimasisi zahuré, timro me, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Pi'õ nhisi hã Prisira na. Caradiu na danhib'apito uptabi nhisi hã ma tō zudezu norĩ hã satõrĩ za'ra, Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi, ìsiti si'aba'ré da. Taha wa, ma tō Corĩtu u aimasisi zahuré, Atira norĩ hã. Ta norĩ hã te te sabu zahuré da, ma tō ìtēme timorĩ zahuré, Paru hã.

³ Tawamhã, tame te oto ì'rata tinhamra zahuré, ìsimiromhuri za'ra hã aiwa wa. Romhã 'manharĩ na 'ri'wa, ta norĩ hã. Taha wa, ma tō siré tihâimana za'ra a'ã, siré te te romhuri za'ra da.

⁴ Tawamhã sabadu sidãpãsi, ma tō nasi dama rowahutu, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma, Zezusi hã da te 're saze za'ra mono da, zudezu norĩ hã, deredu norĩ zama.

⁵ Tawamhã tamomo ma tō Sira norĩ hã ìtēme aimasisi zahuré, Masédoniza hawi, Timotihu me. ìtēme simasisi wamhã, Paru hã ma tō Zezusihi

wasu'uwē na si romhuri u'âsi oto. Zudezu norĩ ma, te Zezusi hã tãma wasu'u za'ra, õ hã Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãpisutu na hã.

⁶ Tane nherē, ãwasu'u hã ma tã tiwi wē'õ za'ra. Timreme wasété na ma tã siwi azã, Paru hã. Taha wa, Paru hã ma tã ti'uzã zapru wami, damreme wasété na ãma dã'ã tã da. Te tãma nharĩ za'ra:

– E ãnhimirowahutuzéb zarina te za ropipa u 're anomro aba mo. Mare di. Asi'uihã na te za 're asisimini za'ra wa'aba mo. Zudezu'õ norĩ u si wa za oto 're ãne, ta norĩ ma si te 're rowasu'u za'ra mono da oto, ãwasu'uwē na hã. – ãne te tãma siwasu'u za'ra.

⁷ Tawamhã zudezu norĩ te, rowahutuzém hawi, ma tã oto watobro. Aibã nhorõwa u ma tã ázé, Tisizu Zusituhu nhorõwa u. Ta hã zudezu'õ, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãwata mono. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb zababa, te 're sa, Tisizuhu nhorõwa hã.

⁸ Tawamhã rowahutuzéb ãma 're dã'anhimi'rui mono 'wa hã ma tã saze Wanhib'apito hã, Crisipu na ãsisi hã. Duré, uburé ãsõõwa ãma ãsiré 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã ma duré saze za'ra. Corĩtu ãma 're ãdasi'ubumroi mono zama ma tã dã'ahã na saze za'ra ni, Zezusihi wasu'uwē hã da te wapari za'ra wamhã. Taha wa, ma tã ã dawabzuri hã 'manharĩ za'ra ni.

⁹ Tawamhã nimahã barana, Paru hã ma tã Wanhib'apito hã sabu, danhotõ 'rowi da te 're ãrosawērē za'ra mono ne. Te tãma tinha, ãne:

– Aipahi tã. Dama 're rowasu'u u'âsi mono. Sazãri tã.

¹⁰ Wa hã wa ai'rata 're ãnhamra. ãmemhã, ãnhib'a'uwē hã ahã di. Taha wa, ni'wa hã rowasédé te te ai'ãma 'manharĩ waihu'u õ di za. – ãne te tãma tinha.

¹¹ Taha wa, te Paru hã tame 're sãmra, te te dama 're rowahutu mono dã, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Tame 're sãmra mono ré, ma tã ãma tiwahu, misi wahum na duré ãhãiba amoi wãiwab u.

¹² Tawamhã Darizu hã ma tã si'apito, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma. Romanu norĩ ma, roti'wa zadawa para, ma tã si'apito, tame te te dama 're roti mono dã. Tawamhã zudezu norĩ hã ma tã Paruhu zã dã si'rã'õtõ. Taha wa, ma tã siwi ti'ã, dãma rowairébé'wai u.

¹³ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tã Paru hã tãma wasu'u za'ra, Darizuhu ma. ãne te tãma rowasu'u za'ra:

– ã hã aibã hã te sima wē, rosa'rata na te te dãma ãma azaprĩ mono dã, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zém na hã. Wanhimiroti 'rata zarina 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're wawata tã za'ra mono dã, te dã dã'ãma azaprĩ, aibã hã. – ãne te tãma rowasu'u za'ra.

¹⁴ Tawamhã Paru hã te aré timreme hã waze, tãma siwasu'u za'ra dã. Tane nherē, mreme õ ré, ma tã danhib'apito Darizu hã ãma sõzã, zudezu norĩ ma, te te rowasu'u dã. ãne te tãma nharĩ za'ra:

– Zudezu norĩ, marĩ ãpire hã te te 'manharĩ wasété 'wa'ãhã, wa aré asadaihu'u za'ra wa'wa.

¹⁵ Tane nherē, ãnei õ di. Taré ãmreme zõ te pibu dã, ma tã we ãtēme asiwi ãsaprõni 'wa. Asimirowasu'u za'ra wa'aba zarina, duré danhisi na, duré asimiroti za'ra wa'aba zarina ãmreme zõ te ãpibu dã si, ma tã we ãtēme asiwi ãsaprõni 'wa. Taha wa, te ãma rowairébé õ di za. A norĩ wa'wa hã asi'uihã na te dã ãma ãrowairébé za'ra wa'wa. – ãne ma tã tãma waihu'u za'ra.

¹⁶ Tawamhã dã'wapéi'wa norĩ ma, ma tã 'ru za'ra, rob u te te sate mono dã, zudezu norĩ hã.

¹⁷ Tawamhã ma tã aibã hã siwi ti'ã, rowahutuzéb ãma 're ãdã'anhimi'rui mono 'wa hã, Sotēni na aibã nhisi hã. Tawamhã ma tã siwi azã, dãma rowairébézē nho're ãma. Te te siwi azãri nherē, te te ãma rosa'rata õ di, apito Darizu hã.

Paru hã ãtizotiza u apã ãmorĩzé wasu'u

¹⁸ Tawamhã Paru hã bâtâ ahâ na ma tô nhamra, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Tawamhã ma tô oto ãsazei'wa norĩ ma siwasu'u za'ra, morĩ da oto, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Prisira norĩ hã ma tô ãme tineb zahuré, Atiraha me, Sêtireza na 'ri nho'õmo nhisi u. Sêtireza ãma sãmra ré, ma tame 'rã pari ni Paru hã, marĩ na 'Re ãhãmmana u'ãsi mono ma, te te ãropisutuzém na, te te sina tãma uwaimrami wa, te te ãma ãuwaimrami na ãwaihu'uzéb da. Ta hawi rowa'u'u na uba'renem na ma tô dame ai'aba'ré, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

¹⁹ Tamomo si'aba'réi wamhã, ma tô aihutu, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi u. Prisira norĩ hã te za oto ãsa'u aimasisi zahuré tame, Atiraha me. Tawamhã tame sãmra ré, ma tô Paru hã ãzé, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u. Tame ma tô zudezu norĩ me marĩ wasu'u na sima ãma rowasu'u za'ra.

²⁰ Tawamhã ma tô siwi ãma ropti, a'ã hãmmana da, ãratab za'ra. Tane nherê, te te sina saze za'ra ô di, Paru hã.

²¹ Taha wa, ma tô tãma nharĩ za'ra asa, ãne:

— 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te te ãma waihu'u wapsi, wa za we atême ãmorĩ 'wa apã. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

Tawamhã rowa'u'u na uba'renem na ma tô mo, Épézu hawi.

²² Sézareza u, ma tô oto wi. Ta hawi, te duré mo, Zeruzarê u awa'awi. Tame, ma tô si'aba'ré na sawi za'ra, ãsazei'wa norĩ hã. Tawamhã ta hawi, ma tô duré mo, ãtizotiza na 'ri nho'õmo nhisi u, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi 're, 'ri nho'õmo u. Tame te a'ã nhamra oto.

²³ Tawamhã ãtizotiza ãma sãmra parimhã, ma tô duré mo Paru hã, Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba, duré Prizi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba zama. Daza'rui wa'wai baba 're morĩ ré, ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ hã te te 're apawapto, hãmmana nhiptete na si 're nomro mono da.

Aporu hã Épézu ãma duré Corĩtu ãma te te ãromhurizé wasu'u

²⁴ Tawamhã aibã hã, zudezu norĩ siré hã ma tô wi, Épézu u, Aporu na ãsisi hã. Aresãdiriza na 'ri nho'õmo nhisi ãma ãpodo, ta hã. Mreme wabzuri waihu'u pese di. Duré 'Re ãhãmmana u'ãsi mono ãhimiroti 'rata na ãbaihã na da te ãma 're ãrob'ui'éré za'ra mono hã tãma waihu'u pese di.

²⁵ Wanhib'apito 're ãmorĩ wê zém na ma tô da te tãma 're romnhoré za'ra. Taha wa, mreme nhiptete na ma tô ãuwaibaba si te te dama 're rowahutu, Zezusihi wasu'u na hã. Tane nherê, uburé Zezusihi wasu'u hã zahadu te te waihu'u ô di. Dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, Zuwã, ã dawabzuri te te dama 're ãwasu'u mono si ma tô waihu'u, Aporu hã.

²⁶ Tawamhã pahi ãna ma tô dama rowahutu na sãna'rata, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma. Tawamhã Prisira norĩ hã Atiraha me ãsimirowasu'u hã te te wapari zahuré wamhã, tinhorõwa u ma tô saprõni zahuré, Zezusihi wasu'uwê hã te te tãma waihu'u pese zahuré da, 're ãdanomro mono zép tém na 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te te ãpisutu na.

²⁷ Tawamhã Aporu hã ma tô sima rowê, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da. Taha wa, Épézu ãma ãsazei'wa norĩ hã ma tô ãma ana, Aporuhu ãma. Rob'ui'éré hã ma tô tãma sãmri za'ra, Ataza u te te siré ãri da. ãsazei'wa norĩ hã te te siwi ãri wê da, ma tô ãma wada'uri za'ra. Tawamhã Aporu hã Ataza u wisi wamhã, ma tô ãsazei'wa norĩ hã pawapto pese za'ra, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono ãhimizawi pese zéb zarina te te 're ãsaze za'ra mono norĩ hã.

²⁸ Tawamhã mreme nhiptete na te nasi zudezu norĩ ma tãma ãma wa'rãmi za'ra. 'Re ãhãmmana u'ãsi mono ãhimiroti 'rata na rob'ui'éré zarina, ma tô nasi tãma rowasu'u za'ra danho'a, Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te te ãpisutu na sena na da te 're waihu'u za'ra mono da. Zudezu norĩ hã

te te ãma wa'rãmi za'ra neza, Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã. Tane nherẽ, Aporu hã ma tô aiwétési ãma ai'uté za'ra, zudezu norĩ ãma, tinhimirowasu'u na.

19

Paru hã, Épézu ãma romhuri na te te ãsãna'ratazé wasu'u

¹ Aporu hã Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma sãmra ré, ma tô Paru hã ro'razâ, Épézu u sa'a nhisi baba. Tame ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ hã sôpêtê za'ra.

² Taha wa, ma tô sadanharĩ za'ra:

– E saze za'ra wa'aba wamhã, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Tipê'êzani hã aima sômri za'ra wa'wa. – ãne ma tô sadanharĩ za'ra.

Tawamhã asa te tãma siwasu'u za'ra:

– Mare di, zahadu wa te wapari za'ra õ di, ãpê'êzani 're ãhãimana mono zé wasu'u hã.

³ Taha wa, ma tô duré sadanharĩ za'ra, Paru hã:

– E 'wa simirowahutu zarina ma tô â dawabzuri hã ã'manharĩ za'ra wa'wa bété.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

– Zuwãhã nhimirowahutu zarina wa tô 'manharĩ za'ra ni.

⁴ Tawamhã ma tô duré Paru hã tãma nharĩ za'ra:

– Zuwã hã dawasété wi 're ãdasipizari za'ra mono norĩ ma si, ma tô â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. Izarazéhé nhihudu norĩ ma, ma tô te te 're roti, ãsa'u datême ãwi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Danho'reptui'wa na, tô Zezusi hã. – ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

⁵ Tawamhã Paruhu nhimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, tô sena Wanhib'apito Zezusihi zazei uptabi 'wa na ãsiwasu'u za'ra zéb zarina, ma tô â dawabzuri hã 'manharĩ za'ra, ta norĩ hã.

⁶ Taha wa, Paru hã ma tô tinhib'rata na 'rã upi za'ra. Te te 'rã upi za'ra wamhã, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Tipê'êzani hã tãma sômri za'ra. Taha wa, te oto damreme tãma ãwaihu'u za'ra õ na dama rowasu'u za'ra, hãiba mono bã. Timreme nai õ nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Tipê'êzani na te te tãma ãwaihu'u za'ra zéb zarina, te oto mreme zu. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na te duré dama rowasu'u za'ra.

⁷ Ta norĩ hã, até 12 na ãhãiba za'ra hã.

⁸ Tawamhã Paru hã te nasi ãza, zudezu norĩ te, rowahutuzéb u, te te dama rowahutu da. A'amo si'ubdatõ, ma tô ãma ai'utõ, tame te te dama 're rowahutu mono ré hã. Da te tãma 're nharĩ za'ra mono nherẽ, pahĩ ãna ma tô te te dama 're rowasu'u, da te 're saze za'ra mono da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, za da'ãma 're ãsib'a'uwê mono zém na da te 're saze za'ra mono da, ma tô te te dama 're roti. Taha wa, ni'wam norĩ hã ma tô saze za'ra.

⁹ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã te te saze za'ra õ di, pẽ'ê tete za'ra wa. Wanhib'apito 're ãmorizéb zarina 're ãdanomro mono zép té wasu'u hã ma tô tiwi wẽ'õ za'ra, danho'a, mreme wasété na. Taha wa, Paru hã ma tô tiwi timorĩ za'ra, rowahutuzém hawi. Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tô te te simro, Tiranuhu na aibã nhisi te, romnhorézéb u. Awẽ sidãpãsi, ma tô tame te te tãma 're rowahutu za'ra oto.

¹⁰ Tame te te dama 're rowahutu mono ré hã, maparane ma tô ãma tiwahu. Taha wa, aihĩni Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ãsi'ubumroi mono hã, ma tô Wanhib'apito nhimiroti hã wapari za'ra, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ zama.

Sewaha 'ra norĩ wasu'u

¹¹ 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô Paru hã pawapto, marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ mono da, ãwê hã.

¹² Romhurizéb da, ã'uza wẽ nhisiwi, te te sima 're ã'mazai mono hã ma tô da te 're waibu, ãhãzé ré norĩ ma, te te 're 'wasari mono da. ãsu'u u'õzéb zama ma

tô duré da te 're waibu, ìhâzé ré norĩ hã te te 're upi za'ra mono da. Te te 're upi za'ra mono wamhã, ma tô 're séptâ'â za'ra. Wa'uburé norĩ hã ma tô duré dahawi 're wairébé.

¹³ Tawamhã ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã wa'uburé te te dama 're sãmra za'ra mono da, 're ìnomro mono norĩ hã ma tô si'ãma rosa'rata za'ra, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para, wa'uburé te te dama 're sãmra za'ra mono da oto, Paruhu ne. Ta norĩ hã Zezusihi zazei'õ'wa nherê, Zezusihi zadawa para newa, te oto tâma rob'ru za'ra, wa'uburé ma, âne:

— Zezusi hã Paru te te dama ìwasu'u hã taha zadawa para, wa aima rob'ru za'ra wa'aba ni, dahawi aiwairébé aba da. — Âne te nasi tâma rob'ru za'ra.

¹⁴ Aibã norĩ hã 7 na ìhãiba hã ma tô âne hã 'manharĩ za'ra. Séwa na ìmama nhisi za'ra hã. Sasedoti ìpire aré, ìmama hã.

¹⁵ Tawamhã, nimahã bâtã na Sewaha 'ra norĩ hã te te tâma rob'ru za'ra wamhã, wa'uburé te asa tâma nharĩ za'ra, âne:

— Zezusi hã wa tô waihu'u. Paruhu zama wa tô duré waihu'u. E 'wam norĩ hã bété, a norĩ wa'wa hã. Te aiwaihu'u za'ra wa'aba õ di. — Âne te asa tâma nharĩ za'ra, Sewaha 'ra norĩ ma.

¹⁶ Tawamhã, wa'uburé ré 're ìmorĩ hã zahadu wa'uburé te te rême õ wa, sa'ëtê, ma tô sô sime za'ra, Sewaha 'ra norĩ zô. Ì'uzã hã ma tô tiwi hãiwazu za'ra. Ma tô duré te te hãiba hãpré za'ra. Taha wa, Sewaha 'ra norĩ hã ai'uréiwi ma tô sisa're, wa'uburé ré 're ìmorĩ wi hã.

¹⁷ Tawamhã taha wasu'u hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô tapahi za'ra ni, Zezusihi zadawa para newa, marĩ hã duré da te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Aihĩni, ma tô ìwasu'u hã wapari za'ra ni, Épézu ãma 're ìsi'ubumroi mono norĩ hã, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ hã. Tawamhã da te sazei uptabi za'ra õ nherê, ma tô aihĩni ãma tawata za'ra ni, Wanhib'apito Zezusihi ãma.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ ré, abzé te te 're ì'manharĩ za'ra mono zém na ma tô siwasu'u za'ra danho'a, tiwasédé te te 're ì'manharĩ za'ra mono zém hawi ìsipizari za'ra na hã.

¹⁹ Duré ahã na abzé 'manharĩ'wa norĩ hã ma tô ìbahãi mono bâ siwi sa'wa simisutu, abzé 'manharĩ na rob'ui'ééré ré hã. Tawamhã ma tô ãma ro'o za'ra, danho'a. Wa'âbã za'ëtê nherê, ma tô ãma ro'o za'ra. 50 miu na ëtê'ubuzi'a prata zapotore na ìwa'ã hã, simisutu hã.

²⁰ Wanhib'apito mreme hã dama pire di oto. Daro mono bâ ma tô da te ãma ropé. Taha wa, da'ahã na ma tô da te 're wapari za'ra oto.

Épézu ãma ro'wa'rutuzé wasu'u

²¹ Tawamhã âne na romhãimana pari, ma tô Paru hã 'rãwi sima waihu'u, Zeruzarê u morĩ da, Masédoniza wa'wai baba, duré Ataza wa'wai baba. Taha wa, te sima tinha, âne: “Zeruzarê u ìmorĩ parip si, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u ìmorĩ da, wa duré ìsima wê, te dazabu da.” Âne ma tô sima waihu'u.

²² Tawamhã tipawapto'wa norĩ hã ma tô satõrĩ zahuré, Timotiu norĩ hã, Erasituhu me, ìwana neb zahuré da, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Neb zahuré za'u hã Paru hã te a'ã nhamra, Azi'a ãma.

²³ Tame sãmra ré, Wanhib'apito 're ìmorizéb zarina 're ìdanomro mono zép té wasu'u hã da te wapari za'ra wa, ma tô ro'wa'rudu hã dawí watobro, Épézu ãma hã.

²⁴ Aibã hã Demetirizu na ìsisi hã ëtê'ubuzi'a prata na rob'manharĩ'wa hã ma tô ro'wa'rutu na sãna'rata. Rob'manharĩ ìsyryre te te 're ab'manharĩ, Demetirizu hã. Di'ãna na romhãiba nhisi 're ìsimasa mono zém ne hã 'ri ìsyryre te te 're ab'manharĩ, ëtê'ubuzi'a prata na. Tãma ìromhuri'wa norĩ hã pawa'âbã za'ëtê di, rob'manharĩ ìsyryre wa'âbã zarina.

²⁵ Tawamhã Demetirizu hã ma tô tãma ãromhuri'wa norĩ zô tihârâ za'ra. Siré ã'manharĩ'wa norĩ zô zama te duré sô tihârâ za'ra. ãtẽme sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— A norĩ wa'wa hã te za ãwapari pese za'ra wa'wa. Wanhimiromhuri wa'ãbã na wa tô aré wanhibro pese za'ra ni.

²⁶ ãhãna, asi'uihã na ma tô Paruhu nhimiroti hã ãwapari za'ra wa'wa. ãsimiromhuri hã ma tô duré ã'madã'ã za'ra wa'wa, ãme Épézu ãma hã duré uburé Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. Ta hã ma tô te te dama 're anharĩ, 're ãwahãimana za'ra mono zém hawi, 're dasipizari za'ra mono da. Da'ahã na ma tô saze za'ra ni, ãsimirowahutu na hã. Marĩ hã danhib'rata na da te 're ã'manharĩ za'ra mono hã tô sena ãwaihu'u pese õ di, u, ãma 're ãdawata za'ra mono da hã. ãne te te dama 're rowahutu, ta hã.

²⁷ Taha wa, romnhimimnhasi di, wanhimiromhuri za'ra hã da te dasiwi wẽ'õ za'ra õ'umnhasite. Tawamhã e wanhimiromhuri si te za dasiwi wẽ'õ za'ra ni. Mare di. Di'ãna ãwaihu'u pese te, 'ri wamri hã te za duré dasiwi wẽ'õ za'ra ni. Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma uburé 're ãdasi'ubumroi mono hã, ãma 're ãdawata za'ra mono zé hã te za da te dasima 're wasu'u wasété za'ra, daro mono bã ãma 're ãdawata za'ra mono zé hã, tô õ hã Di'ãna na ãwaihu'u pese wamri hã. Ta hã dama tarére wa, te za tô da te dasiwi 're wẽ'õ pese. — ãne te tãma nharĩ za'ra, Demetirizu hã.

²⁸ ãne hã ãmreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô ab'ru za'ra ni. Ma tô 're hãsi, hãrã 'rãihã na:

— Di'ãna hã, ta hã ãwaihu'upe. Danhipai u, dama siptete uptabi di. ãme, Épézu ãma 're ãwasi'ubumroi mono hã ãma 're ãwawata za'ra mono hã, wẽ uptabi di. — ãne ma tô 're hãsi.

²⁹ Tawamhã 'ri nho'õmo ãma ma tô dazahi hã te te ropé, 'ri wa'õtõ mono bã. Uburé ro'wa'rutu di oto. 'Ri nho'õmo ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã te nasi tihârã na ai'rahãri za'ra. Tawamhã Paru norĩ siré 're ãneb zahuré hã ma tô dasiwi pamrami ni, Da'izu norĩ hã, Aritacuhu me. Masédoniza ãma 're ãsimasisi zahuré mono aré, ta norĩ hã. Tawamhã dasi'aba're na ma tô ãpano na dasiwi sari zahuré ni, dasi'rã'õtõzéb u, da'ahã uptabi na.

³⁰ Paru hã datẽme morĩ neza, te te dama nharĩ da. Tane nherẽ, Zesusihi zazei'wa norĩ hã ma tô siwi wairĩ, morĩ tõ da.

³¹ Duré ãsiwadi norĩ hã tame danhib'apito norĩ hã ma tô duré ãtẽme da'mazatõrĩ za'ra, te te tiwi rosawi za'ra da, dasi'rã'õtõzéb u morĩ tõ da, dazahi wa.

³² Marĩ u newa, sisatõrĩ wa, ma tô tamomo ubumro ni. Tawamhã dasi'rã'õtõzéb ãma ma tô 're dahãsi, damreme aimawi na. Damreme aiwab õ di. Siwa'ru te nasi ãma ai'rahãri za'ra ni, dahãrã na.

³³ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tô aibã ma rob'ru za'ra, Aresãdiri na ãsisi ma, danho're sab da. Ma tô siwi wada'u aré Aresãdiri hã, timreme na te te dawi robzãri da. Taha wa, ma tô tinhib'rada hã hãwi dama wẽ, ari'iwi dasi'ubumro da, te te dama rowasu'u da.

³⁴ Tane nherẽ, zudezu na 're ãhãimana mono na da te waihu'u za'ra wamhã, ma tô sa'ëtẽ tihârã 'rãihã na 'mahãrã za'ra. ãne te õhõ si 'mahãrã za'ra:

— Di'ãna, ta hã ãwaihu'upe. Danhipai u, siptete uptabi di, ãma 're ãwawata za'ra mono hã, ãme Épézu ãma hã. — ãne te nasi sa'ëtẽ 'mahãrã za'ra ni. Dahãrã hã da te sahãri su'u za'ra õ di. Maparane bãtã pibuzé hã ma tô da'ãma ai'utõ, da te nasi 'mahãrã za'ra ré.

³⁵ Tawamhã 'ri nho'õmo ãma danhib'apito pazapari'wa hã ma tô dazadawa uwati, ari'iwi dasi'ubumro da. Tawamhã dawarõtã'ã wapsi, te oto dama roti, ãne:

— Épézu āma 're ai'ubumroi wa'aba mono norī, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Wa norī hā āme Épézu āma 're ĩwasi'ubumroi mono hā Di'āna hā ĩwaihu'upe 're ĩsa mono zé hā wa wa te 're 'madâ'â pese za'ra, 'ri hā. Di'ānahā hāiba ne êtē 'manharī hā hāiwa hawi watēme we ĩwaptā hā taha zama, wa wa te 're 'madâ'â za'ra, āme.

³⁶ Tawamhā āne hā ni'wa te te wawi sawi waihu'u za'ra ō di za. Taha wa, te za aiwaimri aihāimana za'ra wa'wa, marī na wa te rosa'rata pese za'ra āna, wa te 'manharī za'ra tō da.

³⁷ Aibā norī hā we asiwi ĩpamrami 'wa hā, Di'āna ĩsabzém hawi, marī na sipsaihuri zahuré ō di. Pi'ō hā āma 're ĩwawata za'ra mono hā te te wasu'u wasété zahuré ō di duré.

³⁸ Āne wamhā, Demetirizu hā, duré tāma ĩromhuri'wa norī zama marī ĩwasété na te te tāma nharī za'ra da, āwa wei wama siwasu'u za'ra ō di za. Dama rowairébé'wa norī u si te za wasu'u za'ra. Tamep si dawasété na dama ĩnharīzē hā.

³⁹ Wazadawa pibu za'ra wa'aba da, wazô aihârâ ze za'ra wa'aba wamhā, wa za āme wasi'rā'ōtō waré ni, rowē na 're ĩwahāimana za'ra mono zéb zarina, wawaimri na.

⁴⁰ Ā bâta na wasi'rā'ōtō waré ō wa, romnhimimnhasi di, wanhib'apito nhimiroti, wa te ĩ'madâ'â za'ra ō zarina, wazada sahi ō'umnhasite. Marī hā hāimana ō nherē, ma ro'wa'rudu hā watobro. Wasi'rā'ōtōzém na ni'wa te te wazadanharī za'ra wamhā, e niha wa za asa tāma rowasu'u za'ra ni. Asa wa te tāma rowasu'u waihu'u za'ra ō di za. — Āne te dama roti, danhib'apito pazapari'wa hā.

⁴¹ Āne na te te dama roti parimhā, ma tō dama rob'ru, dawairébé da oto.

20

¹ Tawamhā damreme 'wa'rudu hā ma tō sahâri za'ra ni. Rowē di oto. Rob u'âsi nomro wamhā, Paru hā ma tō Zezusihi zazei'wa norī zô tihârâ za'ra. Taha wa, ma tō tāma roti za'ra, siptete sina 're hāimana za'ra mono da. Tawamhā, ma tō oto tāma siwasu'u za'ra, za oto ĩmorī na hā. Taha pari, te oto mo, Masédoniza u.

Paru hā Zeruzarē u apâ ĩmorīzé wasu'u, Masédoniza wa'wai baba

² Tawamhā Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi wa'wai baba, ma tō ro'razâ, Paru hā. Daza'rui mono bâ 're morī ré, ma tō ĩsazei'wa norī hā pawaptob za'ra ĩsimiroti na, siptete sina 're hāimana za'ra mono da. Taha parip si, ma tō mo, Deresiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u.

³ Tame sāmra ré, ma tō a'amo si'ubdatō āma ai'utō. Tawamhā ma tō sima rosa'rata, Siriza na danhipti'a nho'ōmo nhisi u morī da. Tane nherē, rowa'u'u na uba'renem na sébré ō ré, ma tō wapa, zudezu norī te te sima ĩhāiba za're zé wasu'u hā. Taha wa, ma tō sima āma saprī, ti'ai babap si apâ morī da oto, Masédoniza wa'wai baba.

⁴ Morī wamhā, aibā norī hā ma tō ĩsiré ai'aba'ré. Ta norī nhisi za'ra hā, āne: Sopaturu hā Pirōhō 'ra hā, Bereza āma 're ĩsāmra mono, duré Aritacu norī, Seduduhu me, Tesaronita āma 're ĩsimasisi zahuré mono hā, duré Da'izu, Derebi āma 're ĩsāmra mono hā, duré Titicu hā Toropimuhu me, Azi'a āma 're ĩsimasisi zahuré mono hā, duré Timotiu hā.

⁵ Ta norī hā ma tō wawana ai'aba'ré, Torowadi na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tame ma tō wazô mapari za'ra.

⁶ Tawamhā ĩ'u'ētē dupto'i'ō na dasa da te huri parip si, Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi hawi wa tō wanem ni, Torowadi u rowa'u'u na uba'renem na. Bâdâ 5 na ma tō wa'āma ai'utō, tamomo wasi'aba'réi ré. Tame, wa tō wasi'āma aihutu

ni apâ, aibâ norĩ hã wawana ĩsi'aba'ré norĩ âma. Romhuri misi, ma tô wa'âma ai'utõrĩ za'ra, tame wasi'ubumroi ré.

Paru hã Torowadi âma te te ĩromhurizé wasu'u

⁷ Tawamhã sabadu barana wa tô wasi'rã'õtõ ni, tame ĩsazei'wa norĩ hã 're ĩsi'ubumroi mono norĩ me, ĩ'u'ëtẽ wapu hã wa te huri da. Tawamhã Paru hã sisa'u ma tô wama roti za'ra, awẽ za oto morĩ na dâ'âsina. Simiroti za'ëtẽ na te mara wa'wam nherẽ, zahadu wama roti za'ra.

⁸ Tamemhã rob'uiwẽzé hã ahâ di, hâimo ĩwasi'ubumrozéb âma hã, si'ubdatõ 'ri 're si'uzusi âma hã.

⁹ Tawamhã 'ritéi'wa hã, Eticu na ĩsisi hã ma tô 'ri zadazâri âma nhamra, Paru hã te te wama roti za'ra ré. Simiroti za'ëtẽ wamhã, aptâ'â di, 'ritéi'wai ma hã. Aptâ'â uptabi wa, ma tô nhono. Sõtõ pese ré, ma tô waptârã ti'ai u, hâimo 'ri zadazâri hawi. Tawamhã dâ'â sirõmo, ma tô siwi ti'â.

¹⁰ Taha wa, Paru hã ma tô ĩtẽme si'ra. Te te ĩtẽme si'rai wamhã, ma tô tãma aiwẽ'ẽ. Tawamhã ma tô ĩré pahato, te te sa'ra da. Tawamhã âne ma tô dama tinha:

— Aipẽ'ẽwara za'ra wa'aba tõ. Hâiba ré, te nomro. — Āne te dama tinha.

¹¹ Taha pari, ma tô apâ sai'u. ĩ'u'ëtẽ wapu hã ma tô te te wẽ'ẽ oto. Taha pari, ma tô te te tãma sõmri, ĩsiré ĩsi'ubumro norĩ ma. Tawamhã te ĩme tisa za'ra. Taha pari, te duré tãma roti za'ra. Te te tãma roti za'ra ré, ma tô tiwi tirowa'a. Rowa'a wamhã, ma tô oto tiwi timorĩ za'ra.

¹² Tawamhã 'ritéi'wa hã hâiba ré ma tô siwi saprõ, ĩsõrõwa u. Ta hã ma tô tãma rowẽ wazere za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma hã.

Paru hã Torowadi hawi Miretu u ĩmorizé wasu'u

¹³ Tawamhã wa norĩ hã wa tô asisi ni, rowa'u'u na uba'renem na. Taha na wa tô ai'aba'ré ni, Asõsi na 'ri nho'õmo nhisi u, Paruhu zõ tame wanhimipari za'ra da. Paru hã ma tô sima pisutu aré, ti'ai baba âma morĩ da. Taha wa, tamomo te za wa'âma tiwisi za'ra.

¹⁴ Tawamhã Asõsi u wisi wi, ma tô watẽme tizébré za'ra, rowa'u'u na uba'renem na.

¹⁵ Tawamhã taha na wa oto ai'aba'ré ni, Mitireni na 'ri nho'õmo nhisi u. Awẽpsi, ma tô duré uba'rene hã waré wara, Ti'osi na rob'ré za'iti nhisi wa'wai baba. Tawamhã awẽ amo na ma tô wi, Samo na rob'ré za'iti nhisi u hã. Tawamhã awẽm na si wa tô oto aihutu ni, Miretu na 'ri nho'õmo nhisi u hã, uba're nhimizahârizéb u.

¹⁶ Paru hã ma tô aré sima rosa'rata, Épézu u hã sipa tõ da, Zeruzarẽ u wisi su'u da. Taha wa, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi âma sãmra zeĩ õ di oto. Pêtecoti na bâta wana, Zeruzarẽ u ĩwisi su'u da si, ma tô sima wẽ, Paru hã.

Paru hã Épézu âma da'madâ'â'wa norĩ ma, te te ĩrotizé wasu'u

¹⁷ Tawamhã Paru hã Miretu âma sãmra ré, ma tô da'mazatõ, Épézu u, ĩsazei'wai 'madâ'â'wa norĩ zõ ĩtẽme si'aba'ré da.

¹⁸ ĩtẽme sihutu wamhã oto, ma tô âne tãma rowasu'u za'ra, Paru hã:
— A norĩ wa'wa hã ma tô ĩnhimiromhuri na ĩwaihu'u za'ra wa'wa, asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono ré hã. Azi'a u âma ĩwisi na'rata zém hawim haré, duré aihawi wa'aba za ĩmorizéb u hã ma tô âne na hã ĩ'âma ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

¹⁹⁻²¹ ĩsina 're ĩwata mono âna, wa tô Wanhib'apito ma si te 're romhuri u'âsi. Zudezu norĩ hã nasi ĩzada siwada'uri za'ra wa, ĩma ropire uptabi di. Taha wa, ĩwawa sina, wa tô te tãma 're romhuri, Wanhib'apito ma. Tane nherẽ, ĩwasu'uwẽ hã te aiwi wasu'u zazâri za'ra wa'aba õ di. Āne na ma tô ĩ'âma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Danho'a wa tô te aima âma 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'ri baba zama. Zudezu norĩ ma, duré zudezu'õ norĩ ma zama, wa tô te tãma 're roti pese za'ra, tiwasété wi 're sipizari za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi

mono niwĩ 're nomro mono da, Wanhíb'apito Zezusi hã te te 're saze za'ra mono da.

²² Āhãna Zeruzarẽ u wa za mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te ìma ìwaihu'uzéb zarina. Tame za marĩ hã ìzô ìwatobro hã te waihu'u õ nherẽ, wa za mo. Tane nherẽ, wa za mo tô.

²³ 'Ri nho'õmo mono bâ 're ìmorĩ ré, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã te te ìma 're awaihu'u, ãne: Tame, te za dazazéb 're ìnherẽ ni. Ropire hã wa za tô te 're sêpata.

²⁴ Tane nherẽ, ìhâiba ré 're ìmorĩ da hã, ìhâiba hã te ìsima sawi õ di. Wanhíb'apito Zezusi hã ma tô ìnhimiromhuri hã ìma tisõ, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé wasu'u na te dama 're sadawa wasu'u mono da. Ìnhimiromhuri hã te tãma ãma uwaimrami da, wa ìsima wẽ, taha si.

²⁵⁻²⁷ — Airo mono bâ, te 're aiwaimrami aba mono ré hã, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na hã. Tawamhã niwamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te aiwi wasu'u zazãri aba õ di. Mare di. Āhãna, wa hã Paru, wa ìsina waihu'u, za ìzabu na sahu za'ra wa'aba õ na dâ'âsina. E tawamhã ìnhimiromhuri na te ai'ãma upa za'ra wa'aba bâ, te za asõ'reptuzé hã asiwi ì'manhimini wa'wa. Mare di. Asi'uihã na te za asisimini za'ra wa'wa 'rãwi. Āne na hã tô sena wa tô waihu'u.

²⁸ Taha wa, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono da. Duré ìsazei'wa norĩ hã te za 're ì'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, siré 're ìsi'rã'õtõ mono norĩ hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ìsazei'wa norĩ hã tãma 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono da. Ti'ra wapru na ma tô ìsazei'wa norĩ hã wa'ã, tite da. Taha wa, pone'ërebã 'madã'ã'wa norĩ ne, te za 're ìda'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhíb'a'uwẽ norĩ hã.

²⁹ Aihawi ìmorĩ za'ra wa'aba wamhã, ni'wam norĩ hã te za we asõ ai'aba'rúi wa'wa. Abaze zahi, pone'ërebã da, 're ìsahi za'ra mono ne, te za asada tizahi za'ra wa'wa. Tinhimirowahutu wasété na te za asada tihâimana za'ra wa'wa. Ai'ãma pẽ'ëzé za'ra wa'aba õ di za. Āne wa tô ai'ãma waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

³⁰ Duré ni'wam norĩ hã asiré wa'aba nherẽ, te za aima sadawa hapesa za'ra wa'wa, ìsiniwĩ 're anomro aba mono da, ìsazei'wa norĩ hã uburé ìsiniwĩ 're nomro mono da.

³¹ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ta norĩ wi. Te aima 're roti za'ra wa'aba mono ré hã, ma tô si'ubdatõ ì'ãma tiwahu. Rowa'a na wa tô aihâiba mono bâ te aima 're roti za'ra wa'wa, barana zama, ìwawa sina. Roti hã niwa te aiwi sazãri za'ra wa'aba õ di. Taha wa, ma'ãpé ìnhimiromhurizém na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono za.

³² — Āhãna hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wa za oto airẽme za'ra wa'wa, taha si te te 're ai'madã'ã za'ra wa'aba mono da oto. Ìsimizawi pese zé wasu'u na te za 're asõpré u'âsi aba mo. Ta hã te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, ìsaze za'ra wa'aba zém na aiprédup sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Uburé marĩ ìwẽ hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, te te 're ì'anhomri mono hã te za duré aima sõmri za'ra wa'wa, ate za'ra wa'aba da oto.

³³ Wa hã danhibrob zô, te 're rob'ruiwapari mono õ di, rob'uiprazém na duré da'uzã na.

³⁴ Duré ìhâimanazéb da, wa tô ìnhíb'rata na te 're romhuri, ìsiré norĩ hâimanazéb da zama. Āne na ma tô a norĩ wa'wa hã asiwi ìwaihu'u za'ra wa'wa.

³⁵ Ìnhimiromhuri pese na wa tô aima ãma asanho za'ra wa'wa, sib'uware na 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã wanhimiromhuri na wa te ãma 're pawaptob za'ra mono da. Wanhíb'apito Zezusi hã mreme na te za 're aipo're

pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Āne ma tô wama waihu'u za'ra: “Ni'wa hã marĩ na te te dawari wamhã, da te tãma sômri wamhã, tãma rowẽ di. Tane nherẽ, te te 're ĩda'azari mono ma hã ĩsipai u tãma rowẽ uptabi di.” Āne Wanhĩb'apito Zezusihi mre me hã. — Āne ma tô Paru hã da'madâ'â'wa norĩ ma waihu'u za'ra.

³⁶Tawamhã Paru hã mre me parimhã, ma tô da'madâ'â'wa norĩ me hi'rãtitõ asimro, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, mre me zusi da.

³⁷Mre me zusi pari, wawa sina ma tô Paru hã nasi tinho'utu awaibu, te te sawi za'ra da, ãma pẽ'ẽzẽ za'ra wa. Ma tô durẽ nasi tob'rata hãrã za'ra.

³⁸Za niwamhã te te ĩhãiba pibui za'ra õ na tãma siwasu'u za'ra wa, ãma pẽ'ẽzẽ uptabi za'ra di. Tawamhã ma tô ĩme ai'aba'rẽ, rowa'u'u na uba'reneb u.

21

Paru hã Zeruzarẽ u ĩmorĩzẽ wasu'u 'rãsudu

¹Tame wa tô oto wasisawi za'ra ni. Taha parip si, wa tô wasima wapã za'ra ni. Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tô oto warẽ tiwara za'ra awa'awi, Cosi na rob'rẽ za'iti nhisi u. Tamomo wasihutu wamhã, awẽpsi, wa tô durẽ ai'aba'rẽ ni, Rodisi na rob'rẽ za'iti nhisi u, uba're nhimizahãrizẽb u hã. Tawamhã ta hawi, wa tô ai'aba'rẽ ni, Patara na 'ri nho'õmo nhisi u.

²Tame, wa tô wasiwi sõpõtẽ ni, rowa'u'u na uba'rene hã, Penisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u ĩwara da hã. Tawamhã taha na wasi'aba'rẽ da, wa tô asisi ni.

³Uba'rene hã warẽ wara rẽ, wa tô Sipri na rob'rẽ za'iti nhisi hã 'madâ'â za'ra ni, wanhimi'e niwĩ. Õne harẽ ma tô warẽ wara, Siriza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Taha wa, wa tô Tiru na 'ri nho'õmo nhisi u oto aihutu ni, tamomo da te ĩro'wasari hã da te sa'ra za'ra da. Tame wa tô wawairẽbẽ ni, uba're hawi.

⁴Tame wa tô Zezusihi zazei'wa norĩ hã sõpõtẽ za'ra ni. Wasisõpõtẽ za'ra wamhã, romhuri misi, ma tô wa'ãma ai'utõrĩ za'ra, wasirẽ wasi'ubumroi rẽ hã. Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma ĩwaihu'u za'ra zẽb zarina, ma tô Paruhu ma roti za'ra, Zeruzarẽ u morĩ tõ da.

⁵Tawamhã bãdã hã wasi'aba'rẽzẽb da hã ĩwa waptã'ã wamhã, ĩsazei'wa norĩ hã ma tô wasirẽ ai'aba'rẽ, ã zaihá u, 'ri nho'õmo nhiti. Aihĩni ma tô wasirẽ ai'aba'rẽ, aibã norĩ hã durẽ ĩmro norĩ hã, durẽ ĩ'ra norĩ me, te te wazawi za'ra da. Tame wa tô wahi'rãtitõ asimro ni, supara 'rẽ wa, wamre me zusi da.

⁶Wasisawi za'ra pari, wa tô asisi ni apã uba're wawẽ neb 're, wasi'aba'rẽ da. Ta norĩ hã 'ri tẽme ma tô apã ai'aba'rẽ.

⁷Tawamhã Tiru hawi, wa tô ai'aba'rẽ ni. Wasi'aba'rẽi wamhã, Patorema'ida na 'ri nho'õmo nhisi u, wa tô aihutu ni. Tame ĩsazei'wa norĩ hã wa tô sawi za'ra ni. Tame ma tô bãdã hã misi wa'ãma ai'utõrĩ za'ra, ĩ'rata wasi'ubumroi rẽ hã.

⁸Tawamhã awẽpsi, wa tô ai'aba'rẽ ni, Sãzãreza u. Tame wa tô asimro ni, Piripihĩ nhorõwa ãma. Piripihĩ hã Zezusihi wasu'uwẽ na ĩsazei'õ'wa norĩ ma rowasu'u'wa, ta hã. 7 na ĩsazei'wa norĩ pawapto'wa da, da te ĩpisutu za'ra norĩ me, arẽ 're ĩhãimana mono, Zeruzarẽ ãma.

⁹Ī'ra norĩ sipi'õ norĩ hã ĩmro'õ za'ra hã maparane si'uiwa na ĩhãiba hã, te 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra.

¹⁰Tame ma tô bãdã hã nasi wa'ãma si'utõrĩ za'ra. Tawamhã aibã hã ma tô watẽme tiwisi za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Aibã hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, Adabu na ĩsisi hã.

¹¹Watẽme wisi wi, ma tô Paruhu usisizẽ hã tiwi waze. Ma tô ãma sipara'õtõ wasisi. Ma tô durẽ ãma sipawasisi. Taha pari, ma tô wama rowasu'u za'ra, ãne:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ãne ma tô ìma waihu'u: “Ã da'usisizép tede'wai ma, te za zudezu norĩ hã ãne 'manharĩ za'ra, Zeruzarẽ ãma 're ìsi'ubumroi mono hã. Zudezu'õ norĩ ma, te za hãiba nhomri za'ra.” — ãne ma tô wama waihu'u sirõmo za'ra, Adabu hã.

¹² Tawamhã ìmreme wa te wapari za'ra wamhã, tame ìsazei'wa norĩ 're ìsi'ubumroi mono norĩ me, wa tô Paruhu wi rosawi za'ra ni aré, Zeruzarẽ u morĩ tô da.

¹³ Tawamhã asa te wama nharĩ za'ra:

— E niha da, ma aiwa'õ na ìwi ìrobzei'õ za'ra wa'wa. Zeruzarẽ u hã ìmorĩ da si, wa tô ìsima rowẽ upta. Zezusi hã, Wanhib'apito na te 're sisi mono wa, ãté te za dasiwi ìnherẽ ni, dazazéb 're. Áté, wa za dârâ. Tane nherẽ, ìma wẽ di tô, tamomo ìmorĩ da hã. — ãne ma tô wama siwaihu'u za'ra asa, wa te waihu'u za'ra da.

¹⁴ Taha wa, Zeruzarẽ u morĩ tô da, wa te oto tiwi rosawi waihu'u za'ra õ di. Taha wa, wa tô tãma nharĩ za'ra ni oto:

— Wẽ di tô. Mo oto aimorĩ. Wanhib'apito te te aima ìwëzéb uwaibaba, te za tô ì'manha. — ãne wa tô tãma rob'ru za'ra ni.

¹⁵ Tame wahâimana za'ra ré, syry na ma wa'ãma ronomro. Tawamhã wanhibro hã wa oto wasima ubumro za'ra ni, Zeruzarẽ u wasi'aba'ré da. Taha pari, wa tô wawairébé ni oto.

¹⁶ Sézareza ãma ìsazei'wa norĩ hã ma tô wame si'mazatõrĩ za'ra, umro na wame 'masi'aba'réi hutu da. Tawamhã Menasõhõ nhorõwa u ma tô wame ai'aba'ré, tame wasi'ubumro da a'â. Duréhã ìsazei'wa, Menasõ hã. Ìpotozé hã Sipri na rob'ré za'iti nhisi hã.

Paru hã Zeruzarẽ ãma 're ìsãmra mono zé wasu'u na'rada

¹⁷ Tawamhã Zeruzarẽ u wasihutu wi, ma tô ìsazei'wa norĩ hã to sina wazawi za'ra.

¹⁸ Tawamhã awëpsi ma tô Paru hã wame timorĩ za'ra, Ti'aduhu u. Tame, ma tô uburé pese ubumro, ìsazei'wai 'madâ'â'wa norĩ hã.

¹⁹ Tawamhã Paru hã ma tô uburé sawi za'ra, timreme na. Te te sawi za'ra parimhã, ma tô tinhimiromhurizém na tãma siwasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono, zudezu'õ norĩ ma, uburé te te 're ì'ab'manharĩ mono zéb zarina.

²⁰ Paruhu mreme te te wapari za'ra wamhã, aihĩni ma tô ãma tiwata za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma. Taha wa, te asa tãma rowasu'u za'ra, Paruhu ma:
— Wasisãnawã, ãhãna wa za aima wasiwasu'u za'ra ni. Zudezu norĩ hã, wasiré norĩ hã ahâ uptabi na ma tô Zezusi hã te te sina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui'wa na. Aihĩni, te simi'ë na 're hãimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina.

²¹ Ta norĩ hã ma tô aiwasu'u wapari za'ra, wasiré zudezu norĩ ma, asimirowahutu wasété newa. Mozésihi nhimi'ui'éérézé hã, te wasiré zudezu norĩ wi ìsawi za'ra, u, daro mono bâ 're ìhâimana za'ra mono wi, ãma 're hãimana za'ra mono tô da. Duré Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina, ti'ra norĩ te te 're sihãiwata nhihãri za'ra mono tô da, ma tô, u, wasiré zudezu norĩ wi ìsawi. ãne ma tô aiwasu'u hã wapari za'ra, ta norĩ hã.

²² ãhãna aihĩni, te za aiwaihu'u za'ra ni, we aiwisizém na hã. E marĩ, wa za tawamhã 'manharĩ za'ra ni, ãne aiwasu'u hã tô senai õ na da te waihu'u za'ra da.

²³ Tawamhã ãne wa za aima roti za'ra ni, marĩ 'manharĩ da, 're aihâimana wẽ mono zé hã da te waihu'u za'ra da. Wawa'wa, aibã maparane si'uiwa na ìhãiba hã marĩ na ma tô tãma ropisutu za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma.

²⁴ Tawamhã te za asiré ìsimroi mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb u, marĩ hã Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina asiré 'manharĩ za'ra wa'aba da, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, aihãiba wasété ãna aihâimana za'ra wa'aba da, tãma. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, pone'ërebã te te

siwi ĩsimro hã te za tãma ĩwa'ãbã za'ra. Tawamhã te za oto si'rãpari za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, te te ĩropisutu za'ra zãb zarina, te te tãma ãma ĩ'uwaimrami za'ra na da te ĩwaihu'u za'ra zãb da hã. ãne hã 'manharĩ wamhã, aihĩni te za aiwaihu'u za'ra ni oto, aiwasu'u hã tã senai ã na hã. Te za durã aiwaihu'u za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi nhimiroti 'rata na Mozãsihi nhimi'ui'ãrã zarina 're ĩ'aihãimana mono zãm na hã. ãne hã 'manharĩ da, wa aima roti za'ra ni, wasirã ĩsazei'wa zudezu norĩ, te te aiwaihu'u za'ra da.

²⁵ E niha tawamhã zudezu'õ nherã, ĩsazei'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zãb da hã. ãne wa tã tãma roti pari za'ra ni: “Danhimizama hã romhãiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, da te 're ĩsimroi mono nhi hã 're huri aba mono ã di za. Durã ĩwapru hã 're ãhuri aba mono ã di za. Durã danhimizama da te 're ĩsõ'reti za'ra mono nhi hã 're huri aba mono ã di za. Durã aihãiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ã di za.” ãne wa tã tãma rob'ui'ãrã za'ra ni. — ãne te Paruhu ma rowasu'u za'ra.

²⁶ Tawamhã Paru hã ma tã ãma saze za'ra, aibã norĩ sirã morĩ da. Tawamhã awãpsi, ma tã Paru hã te te simro, aibã norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zãb u. Marĩ hã ma tã ĩsirã 'manharĩ za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, hãiba wasãtã ãna tãma hãimana za'ra da. Taha pari, ma tã ãzã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhorõwa u. Sãbrã wamhã, ma tã dama pisutu bãdã hã, marĩ te te siwi ĩ'manharĩ 'rãsutu zãb da hã. Te te siwi 'manharĩ parimhã, te za marĩ hã ĩhãiba mono bã tãma sãmri za'ra, sasedoti norĩ ma, si'udãna za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, te te ĩ'manharĩ 'rãsutu za'ra zãm na hã.

Zudezu norĩ hã, Paruhu zãda ĩsiti'ru za'ra zã wasu'u

²⁷ Tawamhã bãdã 7 na zahadu ãma si'utõrĩ ã di, te te siwi ĩ'manharĩ 'rãsutu zãb u hã, Paru norĩ hã. Romhuture di oto. Tawamhã zudezu norĩ hã Azi'a hawi ĩsihudu ma tã Paru hã sima sãmri za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zãb ãma. Izarazãhã nhihudu norĩ te, 'ri 'wawi wa'ra ãma sãmra rã, ma tã siwi 'madã. Taha wa, ma tã sada dawada'uri wasãtã za'ra, Paruhu da. Tawamhã ma tã oto siwi pa'ã, Paru hã.

²⁸ Taha wa, te si'mahãrã za'ra zudezu norĩ hã, ãne:

— Wasirã Izarazãhã nhihudu norĩ, wei wa'ãma ana wa'aba. ã hã aibã hã ma tã daro mono bã te te dama 're rowahutu, da te dasiwi wawã'õ za'ra da, durã Mozãsihi nhimiroti hã da te dasiwi wã'õ za'ra da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhorõwa zama da te dasiwi wã'õ za'ra da. Ma tã durã zudezu'õ norĩ hã we te te simro, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zãb u. ĩsõrõwa hã wã nherã, ma tã wawi wasãtã za'ra. — ãne ma tã da'mahãrã za'ra, tame ĩsi'rã'õtõ norĩ hã, aihĩni Paruhu zãda dazahi za'ra da.

²⁹ Ta norĩ hã ma tã aibã hã 'madã'ã za'ra arã, Toropimu na ĩsisi hã, ãpãzu ãma 're ĩsãmra mono hã. 'Ri nho'õmo nhi'riti na Paruhu sirã morĩ rã, ma tã 'madã'ã za'ra. Taha wa, ma tã ãma romnomri za'ra, zudezu'õ nherã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhorõwa u Paru te te saprõni 'ru te. Taha wa, te ãne da'mahãrã za'ra, zudezu norĩ hã.

³⁰ Taha wa, Zeruzarã 'remhã 'ri wa'õtõ mono bã ma tã ro'wa'rudu hã te te ropã. Tawamhã Paruhu zã ma tã dasitãme dasisa're, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zãb u. Ma tã dasiwi pa'ãri ni 'ri para, rob u da te dasiwi wazere da. Da te dasiwi wazere parip si, ma tã oto tiwi 'ri nhitom ni.

³¹ Tawamhã te arã dasiwi wĩrĩ ni. Tawamhã da te arã dasiwi ĩwĩrĩzã wasu'u hã ma tã wapa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi hawi da'wapãi'wa norĩ nhib'apito hã, Zeruzarã ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ĩsib'ru za'ra zã wasu'u hã.

³² Tawamhã awa'awi ma tã tinhib'a'uwã norĩ zã hãrãhai'aba'rã za'ra, ti-wada'uri'wa norĩ me sirã sisa'rei mono da, datãme. ĩtãme ĩsisa'rei mono hã da te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tã ãma rosahãri za'ra ni, Paruhu ãma hã.

³³ Tawamhã apito hã ma tô Paruhu u ai'rê 'râwi. Ma tô pa'â. Taha pari, ma tô duré da'wapéi'wa norĩ ma ti'ru, te te siwi pawasisi da, maparane ĩsi'uwazi nhorõ rutu na. Taha pari, ma tô ãma da'azadanha, ãne:

— E 'wa hã ã hã aibã. E marĩ ma tô 'manha. — ãne ma tô ãma da'azadanha.

³⁴ Tawamhã dasiwa'rãmi te nasi tãma 'mahârã za'ra ni, dasimana'rãmi hawi. Da te tãma wasu'u waré za'ra õ di. Dahârã si'rahãri ahã wamhã, ĩwasu'u uptabi hã te te waihu'u õ di, apito hã. Taha wa, da'wapéi'wa norĩ ma, ma tô ti'ru, Paru te te siwi saprõni da, tinhorõwa u.

³⁵ Tawamhã hãimo 'ri para u sai'urizéb u sihutu wamhã, da'wapéi'wa norĩ hã ma tô te te siwi upari, Paru hã, zudezu norĩ hã sahi sina, ĩsarina si'aba'rêi wa.

³⁶ Taha wa, ma tô nasi tãma 'ru za'ra, ãne:

— Wĩrĩ aba. Wĩrĩ aba. — ãne te nasi tãma 'ru za'ra.

³⁷ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã apito nhorõwa u te te siwi 'mazébré õ ré, Paru hã ma tô apito ma tinha, ãne:

— E aima wẽ õ di, aima ĩsiwasu'u da hã. — ãne te tãma tinha, deredu norĩ mreme na.

Tawamhã apito hã te asa tãma tinha:

— E nare aima waihu'u pese di, deredu norĩ mreme hã.

³⁸ Wa tô aré ai'ãma romno, a hã ezipsiu newa. Nimosi ni'wa hã ezipsiu hã ma tô aibã norĩ ãma aiwanhizari za'ra. Ta hã 4 miu na ma tô te te simro, rowasété 'manharĩ'wa norĩ hã a'ubuni u. Roma ãma apito wi sipizari za'ra da, dapãrĩzéb ré, ma tô te te simro. 'Wazé, a hã simroi mono õ di. — ãne te tãma tinha, apito hã.

³⁹ Tawamhã Paru hã te asa tãma tinha:

— Wa hã zudezu. Tasu na 'ri nho'u ĩsa'êtẽ nhisi ãma ĩpotozé hã, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma hã. 'Wazé za ĩma ĩwẽ, te dama ĩrowasu'u da hã. — ãne te asa tãma tinha, Paru hã.

⁴⁰ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô tãma wẽ tô, te te dama rowasu'u da.

Paru hã si'uihã na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u na'rada

Tawamhã te te dama rowasu'u da, apito te te tãma wẽ wa, ma tô Paru hã sai'u hãimo, 'ri para u sai'urizém na hã. Tame ma tô tinhib'rada hã dama wẽ hãimo, ari'iwi dasi'ubumro da. Taha wa, ma tô tawarõtã'ã za'ra ni. Dawarõtã'ã za'ra wamhã, Paru hã ma tô timreme na dama rowasu'u, ebreusi norĩ mreme na.

22

¹ ãne te Paru hã dama siwasu'u:

— ĩsire norĩ, duré wamama norĩ, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa za oto aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩhãimana mono zém na hã ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. — ãne ma tô tisiwasu'u na tãma sãna'rata za'ra.

² Tawamhã ebreusi mreme na te te dama ĩrowasu'u za'ra zé hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô tãma tawarõtã'ã pese za'ra ni oto. Tawamhã te duré tãma siwasu'u za'ra, ãne:

³ — Wa hã, zudezu. Tasu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩpotozé hã, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. ãne Zeruzarẽ ãma wa tô ĩprédu. Damarizé hã ma tô te te ĩma 're rowahutu, wahi'rata norĩ nhimiroti na hã. ĩnhimi'ẽ na wa tô te 're romhuri pese, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma. A norĩ wa'wa hã asim'i'ẽ na tãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono ne, wa tô õhõ ma si 're ĩsisõmri u'ãsi, ĩnhimi'ẽ na te tãma 're romhuri pese mono da, asine wa'aba.

⁴ Wa tô te da'ãma 're rowasété aré, 're ĩdanomro mono zép tém na 're ĩdanomro mono norĩ ãma hã. ĩzadawa para ma tô aibã norĩ hã da te 're pawasisi za'ra,

pi'õ norĩ zama. Īzadawa para, ma tô duré da te 're simro, dazazéb u hã. 'Re dâ'â za'ra mono da, wa tô ãne hã te tãma 're 'manharĩ za'ra, Zezusihi zazei'wa norĩ ma hã.

⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ĩpire uptabi hã ma tô ãne na hã ĩwaihu'u, sasedoti ĩpire uptabi hã, duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Ta norĩ hã ĩ'ãma sadanharĩ za'ra wa'aba wamhã, te za ãne na hã aima ĩwasu'u za'ra wa'wa, sena na. Ta norĩ hã ma tô tinhimi'ui'ééré hã ĩma sômri za'ra, Damasitu u te âri da, ĩsiré dama ĩpire norĩ ma. Taha zarina, wa tô mo, Damasitu u te we simroi mono da, ĩsazei'wa norĩ hã. ĩsi'uwazi nhorõ rutu na pawasisi ré, Zeruzarê u we te simroi mono da, wa tô sô ĩmorĩ za'ra, ãne da te hã za'ra da.

⁶ – Tawamhã Damasitu u te rosahutu wapsi, abzuma wa'wa ma tô hãiwa hawi rowa'a za'ëne hã ĩma ai'ubuzi, waptu na ĩhãiba nho'õmoi baba.

⁷ Taha wa, wa tô waptãrã, ti'ai wa. Ni'wai mreme hã wa tô wapa. ãne te ĩ'mahã: “Saru. Saru. E marĩ wa, te ĩwi 're ĩrowasutu u'âsi mo.” – ãne te ĩ'mahã.

⁸ – Tawamhã wa tô asa sada'â: “Apito, e 'wa hã, a hã.”

– Tawamhã te duré asa ĩma tinha: “Wa hã Zezusi, Nazaré ãma aré 're ĩnhamra mono. Te ĩwi 're ĩrowasutu u'âsi mo.” – ãne te ĩma siwasu'u.

⁹ – Rowa'a za'ëne hã ĩma si'ubuzi wamhã, ĩsiré ĩsi'aba'ré norĩ hã ma tô 'madâ'â za'ra, rowa'a hã. Tane nherê, ta norĩ hã ĩmreme hã te te wapari waihu'u za'ra õ di, ĩma ĩnharĩ'wai mreme hã.

¹⁰ Tawamhã wa tô duré 'mahã, ãne: “Apito, e marĩ, wa za 'manha.”

– Tawamhã Wanhib'apito te ĩma tinha: “Aiwahutu, Damasitu u aimorĩ da. Tame te za ni'wa hã aima roti, uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima ĩpisutuzé hã 'manharĩ da.” – ãne te ĩma tinha.

¹¹ – Tawamhã rowa'a za'ëne hã ma tô ĩtob'a. Taha wa, ĩsiré ĩsi'aba'ré norĩ hã ma tô ĩpano na siwi ĩzaprõ. Taré ta norĩ hã te te siwi ĩzaprõni na wa tô wi, Damasitu u.

¹² Tame aibã hã te 're hãimana, Ananiza na ĩsisi hã. Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wapari pese 'wa. Zudezu norĩ hã tame 're ĩsi'ubumroi mono hã ma tô Ananiza hã te te 're wêsãmri za'ra.

¹³ Ta hã ma tô we ĩzõ rĩtĩ. Tawamhã, ĩtême wisi wamhã, ma tô ĩma tinha, ãne: “ĩsisãnawã Saru, apã rob'madã'â.” – ãne te ĩma tinha, aibã hã.

– Tawamhã awa'awi, wa tô duré apã rob'madã. Taha wa, Ananiza hã wa oto 'madã.

¹⁴ Tawamhã ta hã te duré ĩma tinha: “'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahi'rata norĩ nhib'apito hã ma tô sima aipisutu, te te ai'ãma sima 're ĩroti mono zé hã waihu'u da. Ma tô duré aima pisutu, Wanhib'apito Zezusi hã ĩwê uptabi 'manharĩ'wa hã bãdãdi wa, sabu da, duré ĩmreme hã wapari da.

¹⁵ A hã te za dama 're ĩsadawa wasu'u mo, dahãiba mono bã. Ta hã atõmo na ĩsabu hã, duré aipo're na ĩmreme hã ĩwapari hã te za dama 're ĩwasu'u mo.

¹⁶ E marĩ zõ te bété asimipa, ãhãna hã. Ma'ãpé aiwahutu, â dawabzuri hã da te aima 'manharĩ da, duré Wanhib'apito wi rowaptêrê da, te te asõ'reptu da. Tawamhã aiwasédé hã te za aima tipa.” – ãne ma tô ĩma roti, Ananiza hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Paruhu ma, romhuri te te ĩpisutuzé wasu'u

Tawamhã Paru hã dama siwasu'u 'rãsutu da, ma tô ãne dama rowasu'u:

¹⁷⁻¹⁸ – Tawamhã, Zeruzarê u apã ĩwisi wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u wa tô mo, tãma ĩmreme da. Tawamhã tãma ĩmreme sina, ĩnhotõ õ nherê, ĩnhotõ 'rowi te ĩrosawêrê ne, wa tô Wanhib'apito hã sabu. ĩmreme hã wa tô wapa. Te ĩma tinha, ãne: “Ai'aba'ré na aiwatobro Zeruzarê hawi, ãmemhã da te aiwapari za'ra õ wa za, ĩwasu'u na hã.”

19 – Tawamhã wa tô asa tãma ãsiwasu'u: “Ãne 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô ãhãimanazém na siwi ãwaihũ'u. Rowahutuzé mono bâ wa tô asazei'wa norĩ zô 're ãzasi, dazazéb 're te 're 'mazai mono da, duré te 're ahã za'ra mono da.

20 Duré Esitéwã, dama aiwasu'u'wa hã da te dasiwi wĩrĩ wamhã, wa tô dasiré ãhãiba. Wa hã wa tô ãma da'ab'madã. ãma wẽ di, ãdã'ãzé hã. ãwĩrĩ'wa norĩ uza, ãsisiwimhã ã'ubuzé hã, wa tô sa 'madã'ã za'ra.” ãne wa tô asa tãma ãsiwasu'u, Wanhib'apito ma.

21 – ãne na Wanhib'apito ma, ãsiwasu'u wamhã, ma tô ãma rob'ru, ãne: “Mo oto aimorĩ. Zudezu'õ norĩ tẽme, wa za asatõ, romhã na.” ãne ma tô ãma rob'ru, Wanhib'apito hã. – ãne ma tô Paru hã tisiré zudezu norĩ ma hã siwasu'u.

22 Tawamhã Paru hã zudezu'õ norĩ hã te te sisi wamhã, ma tô sada tizahi za'ra, zudezu norĩ hã zudezu'õ norĩ te te sisi õ ré hã te te aré wapari wẽ za'ra nherẽ. Taha wa, te sa'ëtẽ sima 'mahãrã za'ra, zudezu norĩ hã, ãne:

– Wĩrĩ aba. Õ hã wasétẽre di. Dã'ã hã.

23 ãne ma tô zudezu norĩ hã ãma si'mahãrã za'ra, hãrã 'rãihã na, ãsisiwimhã ti'ubuzé hãimo te te 're wanarĩ za'ra mono sina. Ropru te duré hãimo sãmra za'ra, sada siti'ru za'ra wa.

Paru hã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito ma, ãsiwasu'uzé

24 Tawamhã romanu hã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, 'ri para u te te siwi 'mazébré da, Paru hã. Te duré tãma 'ru za'ra, te te siwi 're pré'é mono da, siwasu'u da, zudezu norĩ te te sima ã'ruzém na te te waihu'u da.

25 Tawamhã ma tô siwi hiwasisi, ãsi'uwazi nhorõ rutu na te te siwi 're pré'é mono da. Tawamhã Paru hã ma tô da'wapéi'wa norĩ nhib'apito zadawa para dawada'uri'wai ma tinha, ãne:

– E ãwasété na asiwi ãwaihũ'u aba wa, ma tô asiwi 're ãpré'é aba mo. E tô ã'uwaibaba ãne hã, wa hã romanu nherẽ. – ãne te Paru hã tãma tinha, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma.

26 Tawamhã Paruhu mreme te te wapari wamhã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô tinhib'apito ma wasu'u:

– E marĩ ãma 'manharĩ da bâ. Ni'ã. Õ hã romanu. – ãne ma tô tãma wasu'u.

27 Taha wa, apito hã ma tô mo Paruhu u, te te sadanharĩ da. Tawamhã ãne te sadanha:

– ãma asiwasu'u na, te waihu'u da. E nare a hã romanu.

– ãhe. Wa hã, romanu.

28 Tawamhã apito hã te duré tãma siwasu'u, ãne:

– Wa hã duré, romanu. ãpoto'wa hã romanu õ nherẽ, wa'ãbã za'ëtẽ uptabi na wa tô ãsiwa'ã romanu norĩ ma, ãsiromanu da.

Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

– Tazahã ãpoto'wa hã romanu wa, wa hã duré romanu u'ã. – ãne te asa tãma tinha.

29 Tawamhã Paru hã romanu na siwasu'u wa, awa'awi ma tô da'wapéi'wa norĩ hã tãma ai'ré za'ra, te te siwi sadanharĩ za'ra ãna. Duré da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ãne na te te waihu'u wamhã, ma tô pê'ẽwara, ãsimiwada'uri zarina, te te siwi hiwasisi wa.

Paru hã dama roti'wa norĩ nho're ãsiwasu'uzé

30 Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô sima wẽ, zudezu norĩ hã Paruhu ãma ãwasédé hã te te siwi ãma ãhirizé hã sena na te te waihu'u da. Taha wa, awẽpsi ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ ma 'ru za'ra, uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ ma zama, Paruhu zada

si'rã'õtõ da. Da'wapéi'wa norĩ ma, ma tô duré 'ru za'ra, Paruhu pawasisizé hã te te tãma wasihu za'ra da, dama ãpire norĩ nho're sab da.

23

¹ Tawamhã zudezu norĩ ma roti'wa norĩ tẽme, te rob'madã'ã pese, Paru hã. Te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, wa hã wa tô 're ãsi'madã'ã u'ãsi, 're ãmorĩ wẽ u'ãsi da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nho'a. Taha wa, ãpẽ'ẽ wapu na wa 'rãwi 're ãsisaze. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

² Tawamhã Ananiza hã sasedoti ãpire uptabi hã ma tô ti'ru, ãrata ãsimasam norĩ ma, te te siwi sadawa pré'é da, Paru hã.

³ Taha wa, te Paru hã asa tãma tinha:

— Oro wama roti'wa za a hã, ma aiwasédé hã ããma ãmanha. A hã ãme te asã, ãpibu da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina 're ãmorĩzéb zô. Tane nherẽ, ãsimiroti hã ma tô ãupa. Da te ãzadawa pré'é da, ma tô dama ãru. Ta hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina ã di. Taha wa, te za ai'azã. — ãne te tãma tinha, Paru hã.

⁴ Tawamhã ãrata ãsimasam norĩ hã te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, ma tô sasedoti ãpire uptabi ãma ãwasé.

⁵ Tawamhã Paru te asa tãma nharĩ za'ra:

— E nare ta hã sasedoti dama ãpire. Te waihu'u ã di. Te waihu'u 'wa'ãhã, te tãma nharĩ ã di aré. 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme ui'ééré 'rata na wa tô ãne hã waihu'u za'ra ni: “Ni'wa hã dama ãpire wamhã, tãma 're aimreme wasété za'ra wa'ãba mono ã di za.” ãne ma tô wama waihu'u za'ra. — ãne Paru te asa tãma nharĩ za'ra.

⁶ Tawamhã Paru hã ma tô waihu'u, dama roti'wa norĩ, sina ãsipo'o za'ra zé hã. Ni'wam norĩ hã sadusezu, duré ni'wam norĩ hã parisezu. Tawamhã, ma tô dama si'mahã, ãne:

— Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ãwapari za'ra wa'ãba. Wa hã parisezu. ãmama norĩ zama parisezu. Dadã'ã nherẽ, apã dahãiwa'utuzé wasu'u hã te sazei wa, wa asõ're ãzab za'ra wa'wa, asiwi ãwaihu'u za'ra wa'ãba da, taha zô si 're ãnhimipari u'ãsi mono wa. — ãne ma tô dama si'mahã.

⁷ Tawamhã mreme pari, tame ãsi'rã'õtõ norĩ hã ma tô sina ãsipo'ozéb zarina sima nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã, sadusezu norĩ me.

⁸⁻⁹ Parisezu norĩ nhimizazézé hã, ãne: 'Re dadã'ã za'ra mono nherẽ, apã 're ãdahãiwa'utu za'ra mono na, duré hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã tô sena na 're ãhãimana za'ra mono na, duré dapẽ'ẽzani hã dawĩ 're wairébé mono wamhã, nimomo 're ãdanomro mono na hã. ãne parisezu norĩ nhimizazézé hã. Tane nherẽ, sadusezu norĩ hã ãne na simizaze za'ra ã di, ta norĩ hã. 'Re ãdahãiwa'utu za'ra mono zé hã, mare di, u. Duré hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã, mare di, u. Duré dapẽ'ẽzani, dawĩ 're wairébé mono wamhã, nimomo 're danomro mono ã di za, u. ãne sadusezu norĩ nhimizazézé hã. Taha wa, ma tô 're sisadawa 'ru u'ãsi za'ra, parisezu norĩ hã, sadusezu norĩ me.

Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na dama rowahutu'wa norĩ hã, parisezu na 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã hãiwi ma tô aimasa, Paru, da te dasiwi ããrizé hã te te siwi wẽ'õ wa. ãne te mreme 'rãihã na nasi ãma si'mahãrã za'ra:

— Aibã hã, ã hã wa tô waihu'u za'ra ni. Tiwasédé hã te te ãri ã di. Áté hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa, ma tô tãma rowasu'u. Áté ni'wai pẽ'ẽzani, ma tô nima hawi tãma rowasu'u. — ãne te parisezu norĩ hã nasi ãma si'mahãrã za'ra.

¹⁰ Tawamhã damreme tete na dasi'wapé za'ra wa, da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô ãma hâtârâ, Paruhu ãma, da te dasiwi hâiba'êi mono õ'umnhasite. Taha wa, ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra:

— Sô ai'aba'rêi wa'aba, asiwi wazere aba da, dawa'wa hawi. Tawamhã wanhorôwa u te za we asiwi ãsaprõni 'wa apâ. — ãne te tãma 'ru za'ra.

¹¹ Tawamhã taha mara na Wanhib'apito hã ma tô tãma sihâi'rê, Paruhu ma. Te tãma tinha, ãne:

— Aipahi tõ. ãme Zeruzarê ãma ma tô dama ãwasu'u pa. Roma na 'ri nho'õmo nhisi ãma te za duré õhõ na si dama ãwasu'u, niwamhã.

Zudezu norĩ hã Paru te te sima ãru za'ra zé wasu'u

¹² Tawamhã awê rowa'a wi, zudezu norĩ hã ma tô pi'uriwi si'rã'õtõ. Te sima 'ru za'ra, Paru hã te te siwi wĩrĩ da. ãne te sima ãma roti za'ra:

— Paru hã wa te wasiwi wĩrĩ aba. Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, wa za wasi'ru za'ra ni, wa te wasiwi wĩrĩ õ wamhã, te te wa'uprosi da, wa te wasima ãruzé hã wa te ãma uwaimrami za'ra õ wamhã. Wa te wasima ãruzé hã wa te ãma uwaimrami za'ra õ ré, wasaihuri õ di za. Duré wa te âhuri õ di za. — ãne ma tô sima roti za'ra, Paruhu ãma.

¹³ Aibã hã 40 nhipai u ãhâiba hã ma tô ãne sima 'ru za'ra.

¹⁴ Tawamhã zudezu norĩ hã ma tô ai'aba'rê, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ u, dama ãpire norĩ u zama. Te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Paru hã wa tô wasima 'ru za'ra ni, wa te wasiwi wĩrĩ da. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, wa tô duré wasi'ru za'ra ni, te te wa'uprosi da, Paru hã wa te wasiwi wĩrĩ õ wamhã. Tawamhã wa te wasiwi wĩrĩ õ ré hã, wasaihuri õ di za.

¹⁵ ãhãna, ma'ãpé da'wapéi'wa norĩ nhib'apito ma, waihu'u za'ra wa'aba, asi'rã'õtõ aba zém na. Dama roti'wa norĩ me, uburé asi'rã'õtõ aba zém na tãma waihu'u za'ra wa'aba, Paru te te ãmanharizé hã waihu'u pese za'ra wa'aba da newa, Paru hã te te we atême saprõni za'ra wa'aba da. Tawamhã wa norĩ hã bådâdi wã wa, wa za sô asimro ni, atême wisi za'ra wa'aba õ ré, wa te wasiwi wĩrĩ da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

¹⁶ Tawamhã 'ritéi'wa hã ma tô wapari za'ra, sô ãdanhimipari za'ra na hã. 'Ritéi'wa hã Paruhu 'ra wapté, ãhidiba 'ra. Taha wa, te Paruhu u mo, da'wapéi'wa norĩ nhorôwa u te te po're pu'u da.

¹⁷ Tawamhã Paru hã ma tô sô hã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa zô. Te tãma tinha, ãne:

— ã hã 'ritéi'wa hã ãma saprõni, asib'apito u te te tãma rowasu'u da. Marĩ hã te te ãwaihu'uzém na te za tãma rowasu'u. — ãne te tãma tinha.

¹⁸ Tawamhã ãwada'uri'wa hã ma tô saprõ, apito u. Te tãma tinha, apito ma:

— Paru hã da'wapéi'wa norĩ te te 'madã'ã za'ra da, wanhorôwa ãma ãsa hã ma tô ãzõ hã. Ta hã ma tô ãma tinha, 'ritéi'wa hã te we atême saprõni da. Ta hã, marĩ hã te te ãwaihu'uzém na te te ãma rowasu'u da, ma tô ãma tinha, te we atême saprõni da. — ãne te tãma wasu'u.

¹⁹ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã ma tô 'ritéi'wa hã pa'ã. Danhiti ma tô saprõ, te te tãma rowasu'u da, ãne:

— E marĩ te za bété ãma ãwasu'u. — ãne te sadanha.

²⁰ Tawamhã ma tô asa tãma rowasu'u:

— Zudezu norĩ hã ma tô sima 'ru za'ra, Paru hã awêpsi te te aiwi waptêrê za'ra da, dama roti'wa norĩ nho're sab da, ãtême satõrĩ za'ra da. Paru te te ãmanharizé hã te te waihu'u pese za'ra da newa, te za aiwi waptêrê za'ra.

²¹ Tawamhã ãtême satõrĩ za'ra da, saze za'ra õ di za. Tô'ã. Aibã norĩ hã 40 nhipai u ãhâiba hã ma tô sima 'ru za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Te te siwi wĩrĩ õ ré hã, saihuri õ di za, u. Duré ã hã te te âhuri õ di za, u. 'Re ãhâimana u'âsi mono

ma, ma tô duré si'ru za'ra, te te uprosi da, te te sima ĩ'ru za'ra zé hã te te ãma uwaimrami za'ra ô wamhã. Te za, u, sô aima'uri za'ra. Asa tãma ĩrowaihu'u za'ra zéb zô si, te ãhãna hã mapari za'ra. — ãne te tãma rowasu'u.

²² Tawamhã apito hã te sadawa uwati, 'ritéi'wa hã, ãne:

— Ni'wai ma, ĩma ĩrowasu'uzém na hã rowasu'u tã za. — ãne te sadawa uwati, apito hã. Taha pari, te tãma rob'ru, morĩ da.

Apito Perihĩ u, Paru da te ĩsaprõnizé wasu'u

²³ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã te oto sô tihârâ zahuré, tizapari da'wapéi'wa wada'uri'wa norĩ zô. ãne te tãma rob'ru zahuré:

— Ma'ãpé sô aihârâ aba, da'wapéi'wa norĩ zô, para na 're ĩnomro mono hã 200 na ĩhãiba norĩ zô, duré awaru na 're ĩnomro mono hã 70 na ĩhãiba norĩ zô, duré ĩsi'uwazi'wa na dapãrĩ'wa norĩ hã 200 na ĩhãiba norĩ zô. Mara sime na te za aiwairébé 'wa, Sézareza u ai'aba'réri wa'aba da.

²⁴ Awaru hã te za ĩ'ubumroi wa'wa, Paru hã ãma ĩmorĩzéb da. Awaru na te za asiwi ĩsaprõni waré wa'wa, Peri na danhib'apito nhisi u, asiwi ãwisi wẽ wa'aba da. — ãne te tãma rob'ru zahuré.

²⁵ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã Zeruzarẽ ãma 're ĩsãmra mono hã ma tô Perihĩ ma rob'ui'ééré. ãne ĩsimi'ui'ééré hã:

²⁶ “Peri, wanhib'apito, uburé na da'madâ'â'wa, wa ãma asawi.

“Wa hã, Caradiu Risi'asi.

²⁷ “ã hã aibã hã ma tô zudezu norĩ hã siwi ti'â. Te aré siwi tĩwĩ. Tawamhã wa hã wa tô ĩtẽme wi, da'wapéi'wa norĩ me. Wa tô dawĩ ãma wasisaprĩ za'ra ni, romanu na 're ĩhãimana mono na te waihu'u wa oto.

²⁸ Wa tô ĩsima wẽ, ĩwasédé hã da te ãma ĩsa'razé hã te waihu'u da. Taha wa, wa tô saprõ, zudezu norĩ ma roti'wa norĩ tẽme.

²⁹ Taha wa, wa tô waihu'u oto. Marĩ ĩwasédé hã te ãma waihu'u ô di, da te ĩwĩrĩzéb da hã, duré dazazéb 're, da te dasiwi ĩsêrêzéb da hã. Mare di. Zudezu norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zé wa'rãmi, 're ĩhãimana mono zém na si ma tô ĩwasédé hã siwi ãma sa'ra.

³⁰ Zudezu norĩ hã te te siwi wĩrĩ da, te te sima ĩ'ru za'ra zé hã ma tô duré ĩma waihu'u ni. Te waihu'u wi, wa tô ãma atẽme satõ, sa'etẽ. ĩwasété na tãma ĩnharĩ'wa norĩ ma, wa tô duré ãma rob'ru za'ra, ãma atẽme si'aba'réri da, asõ'a te te ĩwasédé hã ãma sa'ra da. ãne si, wa ãma aima rob'ui'ééré.”

³¹ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te te tãma ĩ'ru za'ra zém na ma tô ãma uwaimrami za'ra. Paru hã ma tô siwi saprõ. Tawamhã tô ã mara na ma tô aihutu, Ātipatiridi na 'ri nho'õmo nhisi u.

³² Tawamhã awẽpsi, da'wapéi'wa norĩ, para na ĩsi'aba'réri norĩ hã ma tô apã ai'aba'réri, tinhorõwa u. Paru hã ma tô rẽme za'ra, awaru na 're ĩnomro mono norĩ si te te siwi saprõni da oto.

³³ Tawamhã ta norĩ hã ma tô siwi saprõ, Sézareza u. Tamomo sihutu wi, ma tô awa'awi siwi saprõ Paru hã, apito u. Tawamhã ma tô apito ma rob'ui'ééré hã sõmri za'ra.

³⁴ Apito, ma tô sõré, rob'ui'ééré hã. Te te sõré parip si, ma tô Paru sadanha:

— E niha asipti'a nhisi hã.

Tawamhã te asa tãma tinha:

— Sirisiza na ĩnhipti'a nhisi hã.

³⁵ Tawamhã te te waihu'u wamhã, apito hã te tãma tinha:

— Aiwasédé hã te te ai'ãma ĩsa'ra norĩ hã we sihutu wapsi, wa za aiwapa, ta norĩ siré. — ãne te tãma tinha.

Tawamhã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma Paru hã 'ru za'ra, Erodihi nhorõwa ãma te te siwi sêrẽ da. Te te duré siwi 'madâ'â pese da zama, te tãma 'ru za'ra.

24

Zudezu norĩ hã Paruhu ãma ïwasédé te te siwi ãma ïhirizé wasu'u

¹ Tawamhã bâdâ hã 5 na ma tô ãma ne, Erodihi nhorõwa ãma hâimana ré hã, Paru hã. Tawamhã Ananiza hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa ïpire uptabi hã ma tô Sézareza u wi, sasedoti ïpire uptabi hã. Ni'wam norĩ hã, da'madâ'â'wa norĩ hã ma tô siré te te simro. Danhimirob'manharĩzém na dawasu'u'wa zama te siré saprõni za'ra, Téturu na ïsisi hã. Ta norĩ hã apito Perihĩ ma, ma tô ïwasédé hã siwi ãma tihi, Paruhu ãma.

²⁻³ Tawamhã apito Peri hã ma tô Paruhu zô hã, danho're sab da. Taha pari, Téturu hã ma tô oto Paruhu ãma ïwasédé hã ãma tihi. Apito ma, te rowasu'u, ãne:

— Roti'wa, a hã aiwẽ uptabi di. A hã wama 're roti wẽ u'âsi mono wa, wa rowẽ na si 're wahâimana za'ra ãhãna hã. Wa'madâ'â'wa norĩ ma, ma tô 're ïroti wẽ u'âsi mo, daro mono bâ te te 're wa'madâ'â wẽ za'ra mono da, marĩ ïwasédé hã te te wama 're pese za'ra mono da. Tawamhã waro mono bâ, asimipawaptobzém na wama 're asõpru mono wa, wa wa te 're aiwẽsãmri u'âsi za'ra.

⁴ Tane nherẽ, ïwapari wa'a õ'umnhasite, ïmreme syry na wa za aima rowasu'u. Asõpru wa, da'upana te aima rowasu'u wamhã, ãté aima wẽ di za, ïwapari da hã.

⁵ Õ hã aibâ hã wa tô waihu'u za'ra ni, timreme na daré ro'wa'rutu'wa na hã. Duré daro mono bâ zudezu norĩ hã te te ïropéi mono tẽme 're morĩ wamhã, ma tô te te da'ãma 're aro'wa'rutu. Duré nazarenu na dasina dasipo'ozém nhisi niwĩ, 're ïnomro mono ma hã pire di, õ hã.

⁶ 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zé hã te aré wawi waseté, 'ri hã. Tazahã wa tô wasiwi ãri ni.

⁷ Tawamhã apito Risi'asi hã ma tô watẽme wi. Sa'ëtẽ ma tô wawi ti'â, Paru hã.

⁸ Ta hã ma tô ïwasété na tãma ïnharĩ'wa norĩ ma 'ru za'ra, asõ'a simasab da, te te aima wasu'u za'ra da. Taha wa, ã hã aibâ hã sadawa pibui wamhã, tô sena na te za ïwaihu, ïwasédé hã wa te wasiwi ãma ïsa'razém na hã. — ãne te Téturu hã apito sada wada'u.

⁹ Tawamhã zudezu norĩ, tame ïsimasam norĩ hã te duré sadawa waptob za'ra, ïwasu'u tô sena na.

Paru hã, Perihĩ uiwada ïsiwasu'uzé

¹⁰ Tawamhã apito hã ma tô Paruhu ma tinhib'rada sarõtõ, timreme hã te te oto wazere da. Taha wa, Paru hã timreme hã ma oto waze, ãne:

— Ma tô ai'ãma tiwahub ahã, ãme dama rowairébé'wa na 're aihâimana mono ré hã. ãne hã ïma waihu'u pese di. Taha wa, asõ'a ïsi'uihã na aima ïsiwasu'u da hã, ïma wẽ di.

¹¹ ïmreme hã sena na te za ïwaihu. Nimosi, wa tô wi, Zeruzarẽ u hã. Bâdâ 12 na ma tô ï'ãma ne, tame ïnhamra ré hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma ïwata da, wa tô wi. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma 'ri 'wawi wa'ra 're, ïnhamra ré, ïsiré zudezu norĩ hã ma tô ïsãmri za'ra.

¹² Tane nherẽ, ïmreme na te ïdazadawa 'razâri na hã te te ïwapari za'ra õ di. Zudezu norĩ te, rowahutuzé mono bâ ïmreme na te dazada'rãmi õ di. Duré 'ri babab zama te da'azada'rãmi mono õ di.

¹³ Taha wa, ïwasété newa, tô sena na te te siwi ï'ãma sa'ra waihu'u õ di. Mare di.

¹⁴⁻¹⁵ ãne wa za aima ïsiwasu'u. 'Re ïdanomro mono zép téb zarina, wa tô te 're romhuri, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. 'Re ïdanomro mono zép té wasu'u hã te zudezu norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra, senai õ newa. Tane nherẽ, 'Re ïhâimana

u'âsi mono nhimiroti hã, wahi'rata norĩ nhib'apito nhimiroti hã wa tô uburé saze, Mozési te te âma ĩrob'ui'ééré hã. ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ééré hã wa tô duré saze. ĩwasédé hã te te siwi ĩ'âma ĩsa'ra norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma te te ĩsasõmri za'ra ne, wa duré wa hã âma sasõ. Dadâ'â nherẽ, aihĩni apâ te te 're ĩda'ahâiwa'utu mono zém na wa tô âma sasõ, ĩwẽ hã duré ĩwasédé hã apâ te te 're ĩda'ahâiwa'utu mono zém na hã.

¹⁶ Taha wa, ĩwẽ hã te 'manharĩ tõ da hã, ĩwa'a õ di, ĩpẽ'ẽ wapu na 're ĩsi'madâ'â u'âsi mono da si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, duré danho'a zama. — Āne te Paru hã tãma siwasu'u, apito Perihĩ ma.

¹⁷ Te duré tãma siwasu'u, āne:

— Zeruzarẽ nhiti 're ĩmorĩ ré, ma tô ĩ'âma tiwahub ahã. Tawamhã tamomo wa tô apâ mo, danhibzari hã te âri da, ĩsiré norĩ ma, te sõmri da. Duré danhimizama hã da te ĩsimro hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te sõmri da, âma ĩwata da, wa tô apâ mo.

¹⁸⁻¹⁹ Āne te 'manharĩ da, wa tô ĩsipese, wasiré zudezu norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te ĩwēsãmri da. Tawamhã zudezu norĩ hã Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi ĩsihudu hã ma tô ĩ'madâ'â za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb âma 'ri 'wawi wa'ra 're. Tame te te ĩ'madâ'â za'ra wamhã, ĩ'rata dasi'rã'õtõ õ di. Da te ĩmreme 'razârĩ õ di. Rowẽ si. Ta norĩ hã te te ĩ'madâ'â za'ra norĩ hã marĩ ĩwasédé hã te te ĩ'âma waihu'u za'ra wamhã, we si'aba'rúi 'wa'âhã, aré wẽ di, asõ'a ĩwasédé hã te te ĩ'âma sa'ra da.

²⁰ Ta norĩ hã we si'aba'rúi õ wamhã, áté asõ'a ĩsimasam norĩ si te za aima ĩwasu'u za'ra. Dama roti'wa norĩ nho're ĩzab ré, marĩ ĩwasédé hã te te ĩ'âma ĩwaihu'u za'ra zém na, te za ĩwasu'u za'ra, āne ĩzab ré.

²¹ Wa hã wa za aima ĩsiwasu'u, te ĩ'mahârâzém na, dama ĩpire norĩ nho're ĩzab ré, āne: “Ā bātã na wa asõ'a ĩzab za'ra wa'wa, ĩpibui pese za'ra wa'aba da. Dadâ'â nherẽ, apâ dahâiwa'utuzé, te sazei wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're ĩmorĩzéb zõ te za ĩpibu za'ra wa'wa.” Āne si wa tô ĩsi'mahã, dama ĩpire norĩ nho'a ĩzab ré. Áté āne ĩmreme wamhã, te ĩ'âma rosa'rata za'ra, ĩwasété na. — Āne te Paru hã siwasu'u, apito Perihĩ ma.

²² Tawamhã apito Peri te tãma tinha:

— Zahadu, apito Risi'asi wei wisi wapsi, wa za niha hã aima rowairébé. — Āne te tãma tinha.

Apito Peri hã ma tô waihu'u pese, 're ĩdanomro mono zép té hã. Tane nherẽ, te te âma wapari 'rãsutu õ di.

²³ Tawamhã apito Peri hã ma tô da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wai ma waihu'u, āne:

— 'Madâ'â pese za'ra wa'aba za, ã hã aibã hã aiwi simani za'ra wa'aba tõ da. Tazahã, marĩ hã te te 'manharĩ da, te te sima wẽ wamhã, syry na te za tãma ĩrowairébé 'wa. Duré, ĩsiré norĩ hã ĩhâimanazéb da, te te pawaptob za'ra da, we ĩtẽme sisisi wamhã, wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za, tiwi. — Āne ma tô tãma waihu'u, apito hã.

Paru hã Apito Perihĩ nho're ĩsabzé wasu'u, Durusiraha nho're me

²⁴ Bãdã hã siwaptom na âma ne pari, ma tô apito Peri hã Paruhu zõ hã, timro me, Durusiraha me. Durusira hã, zudezu. Tawamhã Cristu Zezusi hã da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na ma tô Paru hã tãma rowasu'u zahuré. Apito Peri hã ma tô ĩsimirowasu'u hã wapari pese.

²⁵ ĩwẽ na si 're ĩdanomro mono zém na ma tô tãma rowasu'u, marĩ hã ĩwasédé hã da te dasiwi ĩwẽ'õzém na zama. 'Re danomro wasété mono wa, rob'rãsutu u 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za niha te te dama ĩrob'manharĩ pipa zém na ma tô

duré tãma rowasu'u. ãne hã te te tãma awasu'u wa, ma tô apito Peri hã tipahi. Taha wa, te tãma tinha, Paruhu ma:

— ãhãna te za aimo a'â. Niwa te ãsima wẽ wapsi, wa za duré asô hã apã, te aiwapari da.

²⁶ Tawamhã Paruhu ãma te rosa'rata, rob'uiprazém na tãma siwa'ãbã da newa, dazazém hawi watobro da. Taha wa, te nasi sô hã, te te sima rowasu'u zahuré da.

Paru hã Pesituhu ma, ãsiwasu'uzé wasu'u

²⁷ Tawamhã maparane ma tô ãma tiwahu, Sezariza ãma sãmra ré, dazazéb 're, Paru hã. Tawamhã Posi'u Pesitu hã te za oto si'apito, Perihî nhowa're're. Taha wa, apito Peri hã sisa'u ma tô tizadawa ãma tirẽ, dazazéb 're, hãimana u'ãsi da Paru hã, ãsa'u hã. Zudezu norî ma, rowẽzéb da, ma tô ãne hã tizadawa hã ãma tirẽ.

25

¹ Tawamhã Pesitu hã tame si'apito wamhã, bãdã si'ubdatõ ãma ne pari, te oto mo Zeruzarẽ u, Sézareza hawi.

² Zeruzarẽ u wisi wamhã, sasedoti ãpire norî hã duré zudezu norî ma, roti'wa norî zama ma tô tãma wasu'u za'ra Paru hã, wasété ré ne.

³ Ma tô tiwi waptẽrẽ za'ra, Paru hã te te tãma satõrî za'ra da, Zeruzarẽ u. Ta norî hã bãdãdi wãi wa, te te siwi wĩrî da, aré ãma siwada'uri za'ra na dã'ãsina, ma tô tiwi waptẽrẽ za'ra, Zeruzarẽ u te te satõrî da.

⁴ Tawamhã apito Pesitu hã ma tô asa tãma nharî za'ra, ãne:

— Paru hã Sézareza ãma te nhamra dazazéb 're, da'wapéi'wa norî hã te te siwi 'madã'ã pese za'ra da tame. Tamomo wa za apã morî su.

⁵ Taha wa, dama ãmreme ãpire norî hã asiwa'wa hawi, asiwi satõrî za'ra wa'aba za, ãme si'aba're da. ãwasédé hã te te ãma hiri ze za'ra wamhã, tamep si te za tãma nharî za'ra, ãnho'a. — ãne te apito Pesitu hã tãma nharî za'ra.

⁶ Tawamhã bãdã hã 8 na áté niwamhã 10 na ma tô ãma ne, Zeruzarẽ ãma sãmra ré hã, apito Pesitu hã. Taha pari, ma tô mo apã, Sézareza u. Wisi wamhã, awẽ te oto nhamra, dapa'uwati'wa simasisizém na. Tawamhã Paruhu zô ma tô da'mazatõ, te te ãtẽme siwi saprõni da.

⁷ Tawamhã Paru hã ãtẽme wisi wamhã, zudezu norî hã Zeruzarẽ hawi ãsi'aba're norî hã ma tô siwi uirî. Taha wa, apito ma, ma tô wasu'u wasété uptabi za'ra, Paru hã. Tane nherẽ, tô sena na ãwasédé hã te te siwi ãma sa'ra waihu'u õ di, zudezu norî hã.

⁸ Tawamhã Paru hã ma tô apito ma siwasu'u, ãne:

— Zudezu norî nhimiroti wa'rãmi, ãwasédé hã te 'manharî õ di. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma duré ãwasédé hã te 'manharî õ di. Duré Roma ãma apito Sézaha ma, marî hã te 'manharî õ di, danhipai u danhib'apito ma hã. — ãne ma tô Paru hã si'wawi aimapa.

⁹ Tawamhã apito Pesitu hã te asa tãma tinha:

— E Zeruzarẽ u aimorî da hã, aima wẽ di, tame da te asadanharî za'ra da, ãnho'a. — ãne te sadanha, zudezu norî ma, ãmreme te te tãma ãma uwaimrami za'ra da, tãma ãrowẽ za'ra zéb da.

¹⁰ Tawamhã Paru, te asa tãma tinha:

— Mare di. ãmorî da hã, te ãsima rowẽ õ di. Roma ãma apito Sézaha zadawa para, te ãme 're ãda'apa'uwati mo. Taha wa, ãmep si te za siwi ãzadanha, ãhãimanazém na. Marî ãwasédé hã te 'manharî õ di, zudezu norî ma hã. ãne na hã aima ãwaihu'u pese di, a hã.

¹¹ Marî ãwasédé hã te 'manharî 'wa'ãhã, da te dasiwi ãwirî da hã, aré ãsisawi õ di. Tane nherẽ, ãwasédé hã te te siwi ã'ãma ãsa'ra hã tô senai õ wamhã, ni'wa

hã te te tãma ĩza'rėi waihu'u za'ra õ di. Taha wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u si te za ĩzatõ, apito Sėzaha nho're ĩzab da, taha ma si ĩsiwasu'u da, tame. — Āne te tãma si'ru, Paru hã.

¹² Tawamhã Paruhu mre me hã te te wapari wamhã, apito Pesitu hã ĩsimiroti na āma ĩsime za'ra norĩ me, ma tō sima āma roti za'ra. Taha parip si, ma tō asa Paruhu ma tinha, āne:

— Ma tō ĩma asi'ru, Roma āma apito Sėzaha u te asatõrĩ da. Tane tō. Te za tō ĩtēme aimo. — Āne ma tō tãma rowairėbė, apito Pesitu hã.

Paru hã Apito Adaripaha nho're ĩsabzė wasu'u, Berenisihĩ nho're me

¹³ Tawamhã, syry na āma ronomro pari, apito Adaripa norĩ hã ma tō tihidiba me aimasisi zahurė, Sėzareza u. Berenisi na ĩhidiba nhisi hã. Apito Pesitu hã te te sabu zahurė da, ma tō ĩtēme aimasisi.

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhã tame simasisi rė, bādã hã umro na āma ne pari, ma tō apito Pesitu hã apito Adaripaha ma wasu'u, Paru hã. Te tãma tinha, āne:

— Āme aibã hã te za, dazazėb 're, apito Peri hã sisa'u te te dama ĩ'ru hã, dazazėb 're, hãimana u'ãsi da, ĩsa'u hã. Tawamhã Zeruzarė u ĩmorĩ wamhã, sasedoti ĩpire norĩ hã durė zudezu norĩ ma roti'wa norĩ me, ma tō ĩma wasu'u za'ra, Paru hã wasėtė rė ne. Te dama hãiba 'ru da, ma tō ĩwasėdė hã siwi āma tihĩ.

¹⁶ Tane nherė, wa tō asa tãma nharĩ za'ra, āne: “Mare di. Wa norĩ hã, romanu norĩ hã āne wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Dasi'wawi 're dasimapa za'ra mono õ rė, wa te 're dahãiba za'rėi waihu'u za'ra mono õ di. Te te dama 're ĩnharĩ za'ra mono norĩ nho'a 're dasimasa mono wapsi, te za a'ã 're dasiwasu'u za'ra, sena zõ.” Āne wa tō asa tãma nharĩ za'ra, sasedoti norĩ ma.

¹⁷ Tawamhã ta norĩ hã ma tō we ĩsirė ai'aba'rė. Tawamhã awēm na hã awa'awi wa tō sō nhamra, dapa'uwatizėb āma. Wa tō dama ti'ru, da te we ĩtēme saprõni da, aibã hã.

¹⁸ Tawamhã tãma ĩnharĩ'wa norĩ hã ma tō sada aimasa. Tane nherė, marĩ na te te wasu'u wasėtė za'ra õ di. ĩwasėtė uptabi newa, wa tō arė āma rosa'rata. Tane nherė, ānei õ di oto, ĩnhimirosa'rada hã.

¹⁹ Zudezu norĩ nhimizazezėm na sisada'ãbã za'ra wa, marĩ hã ĩwasėtė na te te āma hiri za'ra neza. Aibã hã Zezusi na ĩsisi hã dã'ã nherė, apã ĩhãiwa'utu na te te dama 're wasu'u u'ãsi mono wa, ma tō ĩwasėtė na tãma nharĩ za'ra.

²⁰ Taha wa, wa hã ĩsimi'manharizėb zõ te pibui waihu'u õ di, āmemhã. Taha wa, wa tō sadawa pibu arė, Zeruzarė u morĩ da, te te sima rowė zõ, tame da te dasiwi sadanharĩ da.

²¹ Tane nherė, ma tō ĩwi rowaptė, Roma āma apito Sėzaha u si te satõrĩ da, durė da'wapėi'wa norĩ nhib'rata sãmra da a'ã, tamomo te satõrĩ õ rė. Taha wa, wa tō dama ti'ru, da te dasiwi āma ropti da, āme sãmra da a'ã Paru hã, apito Sėzaha u te satõrĩ õ rė. — Āne apito Pesitu hã ma tō tãma rowasu'u, apito Adaripaha ma.

²² Tawamhã mre me parip si, Adaripa te tãma tinha, Pesituhu ma:

— Aibã mre me hã te wapari hã, wa ĩsima wė.

Tawamhã Pesitu te asa tãma tinha:

— Tane tō, awėpsi te za ĩwapa.

²³ Tawamhã awėpsi apito Adaripa norĩ hã Berenisihĩ me, ma tō tizasi zahurė, apito te, dasi'rã'õtõzėb u. Uza wė rė, durė sima sipese na, ma tizasi zahurė, dama pire wė te, āma datob'uzu za'ra da. Da'wapėi'wa norĩ nhib'apito norĩ me ma tō asisi, 'ri nho'õmo āma dama ĩpire norĩ me zama. Tawamhã apito Pesitu hã ma tō Paru hã dama ti'ru, te te ĩtēme siwi saprõni da.

²⁴ Te te ĩtēme siwi saprõni wamhã, Pesitu hã ma tō dama tinha, āne:

– Apito Adaripa, duré âme 're asimroi wa'aba mono norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. Āhāta te za, aibā hā. Zeruzarē āma ĩnhamra ré hā zudezu norĩ hā aihĩni ma tō siwi āma ĩwasutu. Āneb zama te siwi āma ĩwasutu, dā'ā da. Ā hā hāiba ré 're morĩ u'āsi wamhā, te za, u, te te da'āma 're rowasété.

²⁵ Tane nherē, marĩ na hā te waihu'u ō di, da te dasiwi ĩwĩrĩzéb da hā. Tawamhā ō hā si'uihā na ma tō ĩwi rowaptē, Roma āma apito Sézaha u te satōrĩ da. Taha wa, wa tō āma saze tō, te ĩtēme satōrĩ da.

²⁶ E niha, wa za tawamhā bété ĩwasété na tāma rob'ui'ééré, Roma āma wanhib'apito ma. Marĩ na sena na ĩwasédé hā da te āma ĩsa'razém na hā te waihu'u ō di, wa hā. Baba di. Taha wa, wa tō sô hā, asô're sab za'ra wa'aba da, apito Adaripaha nho'reb zama. Marĩ zô te za asiwi ĩ'madâ'â 'wa pé, marĩ na pé te āma rob'ui'ééré da, wanhib'apito ma.

²⁷ ĩwasédé hā da te āma ĩsa'razém na te tāma rob'ui'ééré waihu'u ō di. E niha da, wa za bété taré ĩtēme satō, aibā hā da'wapéi'wa norĩ me morĩ da, Sézaha nho're sab da, si'uihā na tāma siwasu'u da. Marĩ hā ĩwasédé hā da te āma ĩsa'razé hā hāimana ō nherē, te ĩtēme satōrĩ waihu'u ō di. – Āne te apito Pesitu hā dama tinha.

26

Paru hā apito Adaripaha nho're, dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹ Tawamhā apito Adaripa ma tō Paruhu ma tinha, āne:

– Āhāna, asi'uihā na te za wama siwasu'u, aihāimanazém na.

Taha wa, Paru hā ma tō tinhib'rada hā dama wē, apito Adaripaha ma siwasu'u da. Taha pari, te āne tāma siwasu'u oto danho'a:

² – Apito Adaripa, ĩto ti āhāna hā, asô'a za oto aima ĩsiwasu'u wa. Zudezu norĩ hā ĩwasédé hā te te ĩ'āma ĩhiri za'ra zém na wa za ĩsiwasu'u na wa'rā.

³ Zudezu norĩ hā 're ĩnomro mono zé hā aima waihu'u pese di. ĩsisada'rāmi za'ra zé hā, aima waihu'u pese di duré. Taha wa, wa aiwi rowaptē, asimi'ē na ĩwapari da.

⁴ – ĩprédu wi, 're ĩhāimana mono zém na ma tō uburé zudezu norĩ hā ĩwaihu'u za'ra. ĩrob āma 're ĩhāimana mono ré, ma tō ĩwaihu'u za'ra, 're ĩhāimana mono zém na hā. Zeruzarē āma ma tō duré ĩwaihu'u za'ra, tame 're ĩhāimana mono ré hā.

⁵ Parisezu norĩ siré, wa tō 're ĩhāimana. Wasiré zudezu norĩ hā Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina sipai āna 're ĩhāimana za'ra mono zém nhipai u 're ĩwahāimana za'ra mono zé hā, wasiré parisezu norĩ hā. Āne ĩsāna'rata haw-imhā, 're ĩhāimana mono zé hā. Zudezu norĩ hā sena na te te aima ĩwasu'u ze za'ra 'wa'āhā, āne na hā te aré aima ĩwasu'u wē za'ra.

⁶ Dadâ'â nherē, apâ te te 're ĩda'ahāiwa'utu mono zéb zô, wa 're ĩnhimipari u'āsi, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, wahi'rata norĩ ma, te te ĩropisutu zô. Taha zarina, ma tō zudezu norĩ hā ā bātâ na ĩwasédé hā ĩ'āma hiri za'ra.

⁷⁻⁸ Wahi'rata norĩ, 12 na ĩhāiba norĩ nhihudu mono bâ, wa wanhimi'ē na āma 're wawata za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma hā. Rowa'a na wa āma 're wawata za'ra, barana zama. 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te wama ĩropisutu zô, wa wanhimipari sina āma 're wawata u'āsi za'ra. Ōhō zô 're ĩnhimipari mono wa, te zudezu norĩ hā ĩwasédé hā ĩ'āma sa'ra. ĩwapari'wa norĩ, e marĩ wa, te 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're ĩrosa'rata upa za'ra wa'aba mo, te te 're ĩda'ahāiwa'utu mono zéb da hā, tāma ĩwaihu'u ō newa.

⁹ – Wa tō aré ĩsina rosa'rata, Zezusihi zazei'wa norĩ āma te 're rowasutu u'āsi mono da, Nazaré āma aré 're ĩsāmra mono zazei'wa norĩ āma.

¹⁰ Tawamhā Zeruzarē āma ma, wa tō āne hā te tāma 're 'manharĩ za'ra. Sasedoti ĩpire norĩ zadawa para, wa tō te 're 'maza, dazazéb 're, 'Re ĩhāimana

u'âsi mono nhib'a'uwě norĩ hã. Duré da te dasiwi 're simroi mono da, da te dasima 're hãiba za're za'ra mono wamhã, wa tô te âma 're dazaze za'ra.

¹¹ Taha wa, wa tô te âma 're arowasété, rowahutuzé mono bâ, Zezusi hã te te siwi 're wě'ô za'ra mono da, ĩsazei'wa norĩ hã. Ta norĩ zada ĩzahi uptabi wa, wa tô 'ri nho'ômo mono bâ te âma 're rowasété za'ra, darob amoi âma zama.

¹² — Taha da, nimahã bătã na wa tô duré mo Damasitu u, ĩsazei'wa norĩ zô, âne hã te tãma 'manharĩ za'ra da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ĩpire norĩ hã ma tô ĩzatõrĩ za'ra. Rob'ui'ére ma tô ĩma sômri za'ra, ĩsazei'wa norĩ âma te 're rowasété za'ra mono da, ĩsadawa parab za'ra.

¹³ Apito, tane nherě, ma tô aimawi ĩma tiromhãiba. Damasitu u ĩmorĩ ré, abzuma wa'wa ma tô rowa'a za'ětě uptabi hã ĩma ai'ubuzi, hãiwa hawi. Bătã nhimirowa'a nhipai u, rowa'a za'ětě uptabi di. ĩsiré ĩsi'aba're norĩ uwaibaba zama ma tô ai'ubuzi.

¹⁴ Tawamhã aihĩni wa tô warere'e ni, ti'ai wa. Wa hã ni'wai mreme hã wa tô wapa. Āne te ĩma tinha, ebreusi norĩ mreme na: “Saru, Saru, e marĩ wa, te ĩwi 're ĩrowasutu u'âsi mo. Aipě'ě 'remhã ma tô 're asi'u'a u'âsi mo, powawě hã wedehu 'rã'wa na da te zusi wa, te te sina mei wa, ĩsi'u'a ne.”

¹⁵ — Tawamhã wa tô asa 'mahã: “Apito, e 'wa hã a hã.”

— Tawamhã Wanhib'apito te asa ĩma tinha: “Wa hã Zezusi, te ĩwi 're ĩrowasutu u'âsi mo.

¹⁶ Ma'ăpé aiwahutu, hãiwi asab da. Wa we aima ĩsihãire, te ĩsima aipisutu da, ĩma romhuri'wa da. Ā bătã na ĩzabuzém na te za dama 're ĩwasu'u u'âsi mo. Duré zahadu wapsi te aima ĩwaihu'uzém na zama, te za dama 're ĩzadawa wasu'u u'âsi mo.

¹⁷ Wa hã wa za te 're ai'madã'ã, asiré zudezu norĩ, ĩsahi norĩ wi, te 're asõ'reptui mono da, duré zudezu'õ norĩ wi, te 're asõ'reptui mono da zama. Zudezu'õ norĩ tême, wa za oto asatõ.

¹⁸ Datob'a ne 're danomro mono wa, da te 're ĩdato pese za'ra mono ne, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're ĩpo're pu'u za'ra mo, zudezu'õ norĩ hã. Robra na 're ĩnomro mono hã te za 're ĩ'awaibui mo, rowa'a na oto 're nomro mono da, ta norĩ hã. Satanasihĩ nhiptetezém hawi te za 're ĩ'apizari mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono niwĩ 're nomro mono da oto, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwasédé hã te te tãma 're apari mono da, duré âma 're sib'a'uwě za'ra mono da oto dame.” Āne ma tô Wanhib'apito hã ĩma pisutu, zudezu'õ norĩ hã. — Āne ma tô Paru hã siwasu'u, apito Adaripaha ma, tihâimanazém na te te âma ĩsaprĩzém na hã.

Paru hã tinhimirohuri na ĩsiwasu'uzé

Tawamhã Paru te duré siwasu'u, âne:

¹⁹ — Apito Adaripa, ĩwapari. Hãiwa hawi te ĩsabui mreme hã wa hã te sadawa rême õ di.

²⁰ Damasitu âma uimrehêne wa tô Zezusihi zadawa wasu'u na hã dama âma sãna'rata. Taha parip si, Zeruzarě âma wa tô duré dama âma rowasu'u. Taha parip si, wa tô duré Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma dama sadawa wasu'u, zudezu norĩ ma, zudezu'õ norĩ ma zama. Ta norĩ hã tiwasédé hã te te 're rême za'ra mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono niwĩ 're nomro wě mono da, wa tô te tãma âma 're rowasu'u za'ra, tô sena tiwasété wi 're ĩsipizari za'ra mono na, da te 're waihu'u za'ra mono da.

²¹ Taha 'ru te, ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã ma tô siwi ĩ'ã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩdawata za'ra mono zéb âma 'ri 'wawi wa'ra 're, ĩnhamra ré. Te aré siwi ĩwĩ.

²² Tane nherě, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're ĩpawaptob u'âsi. Taha wa, ã bătã na ĩhãiba ré, wa zahadu 're ĩhâimana. Taha wa, zahadu wa nasi dama sadawa wasu'u, dama ĩwapu norĩ ma, duré dama ĩpire norĩ

ma zama. Uburé Mozésihi nhimirowasu'u zarina, duré 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nori nhimirowasu'u zarina, wa tô te dama 're sadawa wasu'u. Īnhimizadawa wasu'uzém na âma ĩsipai ô di. Romhâ ré ma tô ta nori hã te te dama 're wasu'u za'ra, âne:

²³ “Danho'reptui'wa da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã te za robzépata za'êtê. Te za dasiwi wĩri ni. Dadâ'â nherê, apâ te te 're idahâiwa'utu mono zéb da na te za sãna'rata. Tawamhã te za dama waihu'u za'ra, rowa'a na 're idanomro wê mono zé hã. Apâ ihâiwa'utuzéb za'u si, te za âne hã zudezu nori ma waihu'u za'ra, zudezu'ô nori ma zama.” Āne ma tô romhâ ré dama sadawa wasu'u za'ra. Taha na wa tô duré wa hã dama rowasu'u. — Āne te siwasu'u Paru hã, apito Adaripaha ma.

²⁴ Āne siwasu'u ré, ma tô apito Pesitu hã sadawa 'razâ. Mreme 'rãihã na te tãma tinha, âne:

— Paru, ma tô aiwamna, ai'rãzadâ'â wa. Asimiroza'rata ahã wa, ma tô ai'rãsiwamna.

²⁵ Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

— Īnhib'apito, mare di. ĩsiwamnarĩ ô di. Īmreme hã tô sena. Īmreme wê di. — Āne te asa tãma tinha, apito Pesituhu ma.

²⁶ Tawamhã apito Adaripaha ma, te duré tinha:

— Apito Adaripa, Zezusi hã ti'ai âma 're mori ré hã uburé marĩ hã tãma 're ĩromhâimana mono zém na hã aima waihu'u pese di, idâ'âzém na hã duré ihâiwa'utuzém na zama. Da'ahã na ma tô âma 're danhopré. Taha wa, apito Adaripa, a zama ma tô ĩwaihu, uburé Zezusihi wasu'u hã te aima ĩwasu'u hã. Taha wa, sena na, wa aima ĩsiwasu'u ĩpahi âna, waihu'u da.

²⁷ Apito Adaripa, e 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa nori nhimirowasu'u hã sena na ma tô ĩsaze. Ma ĩsaze tô. Āne na wa tô ĩsina aiwaihu'u.

²⁸ Tawamhã apito Adaripa, ma tô mreme to na Paruhu ma tinha:

— E tane na duréi ĩma rowasu'u bâ, wa za bété âma asaze, Cristu hã te saze da.

²⁹ Tawamhã Paru te asa tãma tinha:

— Īmreme 'rutu na niha wamhã, ĩmreme pa na te aima rowasu'u wamhã, tô marĩ ô di. Āhã si ĩpire hã, ĩsine 're ĩsazei pese mono da hã. Taha da, wa 'Re ihâimana u'âsi mono ma ai'âma 're ĩmreme u'âsi, uburé ã bātã na ĩwapari'wa nori âma zama, te ĩsima wê ô nherê, Cristu hã saze za'ra wa'aba 'ru te, ĩsine da te aipawasisi za'ra wa'aba da hã. — Āne te asa tãma tinha, Paru hã.

³⁰ Tawamhã apito Adaripa hã duré apito Pesitu hã duré Berenisi hã, duré uburé ĩsiré ĩsi'ubumro nori zama ma tô tiwahutu za'ra aihĩni.

³¹ Te oto tiwi ai'aba'ré. Tiwi si'aba'ré za'u si, ma tô sima âma nharĩ za'ra, âne:

— Ô hã aibã hã marĩ ĩwasédé hã te te 'manharĩ ô di, da te dasiwi ĩwĩrízéb da hã, niha wamhã, dazazéb 're, da te dasiwi ĩsērē da hã.

³² Tawamhã Adaripa te tãma tinha, Pesituhu ma:

— Ô hã, aibã hã Roma âma apito Sézaha nho're sab da, te te rowaptērē ô 'wa'âhã, wa aré tãma rowairébé za'ra ni, apâ 're mori da. Tane nherê, waihu'u ô di oto. — Āne te tãma tinha, Pesituhu ma.

27

Paru hã Roma u mori da, timorizém na te te ĩsãna'ratazé wasu'u

¹ Tawamhã apito Pesitu hã ma tô oto tãma ropibu, Paruhu ma, Itaria na danhipti'a nho'ômo nhisi u mori da, rowa'u'u na uba'renem na hã. Tawamhã wa hã, Rucasi hã wa tô ĩme mo. Zuri'u na da'wapéi'wa nori wada'uri'wa nhisi

hã ma tô duré wame satõ, Paruhu 'madâ'â'wa da hã, duré pawasisi ré Ìsire Ìsi'aba'rè norĩ 'madâ'â'wa da hã. Da'wapéi'wa wada'uri'wa nhimi'ubumro norĩ hã Danhipai u, Apito te na Ìwaptērẽ hã.

² Tawamhã rowa'u'u na uba'reneb 're, wa tô asisi ni, Adaramitu hawi we Ìsimizazãri na, wasi'aba'rè da. Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi u â zadaréi baba wara ré, uba'rene nhimizahârizé mono bâ te za simizahâri. Aibã hã Aritacu na Ìsisi hã te wame mo, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're Ìsãmra mono hã, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã. Tawamhã ma tô oto waré tiwara za'ra.

³ Tawamhã awēpsi, wa tô aihutu ni, Sido na 'ri nho'õmo nhisi u. Tame, Zuri'u hã Ìwē na te te pawaptob da, ma tô Paruhu ma waprosi, tame Ìsazei'wa norĩ u morĩ da a'â, ta norĩ hã Paruhu ãma sime za'ra da, Ìhãimanazéb da hã.

⁴⁻⁵ Tawamhã Sido hawi ma tô oto waré wara, uba'rene hã. Wasi'aba'rèi wamhã, rowa'u hã te we wawa'rãmi rowapõ, sa'ētē. Taha wa, Sipri na rob'rè za'iti nhisi uwaibaba, rowa'u'u syry niwĩ, te waré wara, â poré wa'wai baba, Sirisiza na danhipti'a nho'õmo nhisi uwaibaba. Pãpiriza na danhipti'a nho'õmo nhisi uwaibaba ma tô duré wara. Tawamhã wa tô aihutu ni, Miha na 'ri nho'õmo nhisi u. Risiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma te za, Miha hã.

⁶ Tame da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô rowa'u'u na uba'reneb amo hã tisã, Aresãdiriza na 'ri nho'õmo nhisi hawi Ìwara hã, Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi u Ìwara da hã. Tawamhã ma tô wama rob'ru za'ra, Ì're wanhisisi da.

⁷ Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tô si'ãsi, waré za'ra, wara pire wa. Bãdã ahã na te ãma si'utõrĩ, si'ãsi mono ré hã. Tawamhã Sinidu na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, ma tô waré mazazã a'â. Tawamhã rowa'u hã te zahadu wei wawa'rãmi rowapõ. Taha wa, uba'rene hã Cereta na rob'rè za'iti nhisi u ma tô waré wara. Tawamhã Saramona na romnhisi uwaibaba rowa'u'u syry niwĩ ma tô waré uirĩ za'ra.

⁸ Â zadaréi baba te wara u'â. Wara pire di. Wara pire nherẽ, wa tô aihutu ni, Uba're nhimizahâri wē zém na 'ri nho'õmo nhisi u, Raséza na 'ri nho'õmo nhisi 'ratamhã.

⁹ Tamemhã wa tô asimroi hã ni. Dawasété parizém na 're Ìdasipo're pu'u za'ra mono zé bãtã za'u si, te rowa'u'u wawē hã 're pusi, wahup sidãpãsi. Taha wa, â wa'wai baba, 're danomro mono õ di oto, rowa'u'u wawē nhimimnhasi te. Taha wa, Paru hã ma tô dama roti, ãne:

¹⁰ — Aibã norĩ, Ìwapari za'ra wa'aba. ãhãna â nhisi baba wasi'aba'rèi wamhã, wama romnhimimnhasi za'ra di za. Uba'rene hã te za waré aiprub za'ra. Taha wa, Ì're Ìromnhimi'wara hã te za rere'e, âi ba. Duré wa norĩ hã ãtē wa za ai'utõrĩ ni. ãne wa tô waihu'u. — ãne te tãma nharĩ za'ra, Paru hã.

¹¹ Tane nherẽ, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã Paruhu nhimirowasu'u hã te te sazei õ di. Uba'rene tede'wa norĩ mreme si ma tô saze, Ì'mapra'wai mreme zama.

¹² Tame uba'rene nhimizahârizéb ãma, rowa'u'u wawē hã 're pusi mono ré, rowa'u'u na uba'rene hã nomro wē waihu'u õ di. Taha wa, da'ahã na ma tô dasima wē za'ra ni, õ hawi dasi'aba'rè da, Cereta ãma Penisi na uba're nhimizahârizém nhisi u sihutu hã, tame uba'rene hã nomro wē da, rowa'u'u wawē hã tamemhã te te 're rowapõrĩ mono õ wa.

Â poré ãma rowa'u Ìsa'ēne hã te te Ìrowapõrĩzé wasu'u

¹³ Tawamhã rowa'u Ìsyryre hã hãiwa'a're nhimi'e hawi ma tô watobro. Syry na ma tô rowapõ. Taha wa, ma tô ãma rosa'rata za'ra, te te sima Ìwē za'ra zéb uwaibaba si'aba'rè da, sihutu waré da newa. Uba're tétézé hã ma tô wazere za'ra, â 'rowi Ìsimi'wara hã. Tawamhã rowa'u'u na uba'rene hã ma tô waré wara, â zadaréi baba, Cereta na rob'rè za'iti nhisi zababa.

¹⁴ Tane nherē, zahadu wasina wapahâ za'ra ô ré, ma tô rowa'u'u za'êne hã awa'awi wei watēme rowapõrĩ za'ra, rob'ré za'iti hawi. Rowa'u'u za'êne hã, Nodesiti na da te 're ĩsisi za'ra mono, bātâ pusizém nhimire hawimhã 're pusi u'âsi mono wa.

¹⁵ Tawamhã â zada'rúi baba awa'awi wara da, wa aré wa te si'oto pibu za'ra. Tane nherē, te wawi tiwara u'âsi za'ra. Taha wa, wa tô tãma 'marēme za'ra ni, si'uihã na wara da oto, rowa'u'u zarina.

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã Cazuda na rob'ré za'iti 'rare nhisi uwaibaba ma tô wara, rowa'u'u syry niwĩ. Tamomo wara ré, uba're 'rare hã ĩna're na wa te wasiwi ĩsi'u hã wa tô wasiwi wazere ni, â hawi, siprup tō da. Pire uptabi nherē, ma tô uba're na romhuri'wa norĩ hã siwi sarõtō, uba're ĩsa'ētē 're, te te siwi sērē da. Uba're za'êne hã ma tô duré te te siwi wasisi, wedenhorō rutu na sipo'o tō da. Ribiza na danhipti'a nho'ōmo nhisi âma â zaihã uwaibaba supara uwa niwĩ, wara ô'umhasite, ma tô âma tihâtâ'â za'ra. Taha wa, ma tô zazahâi wawē hã ĩ'maprabazé hã siwi si'ra, tamomo wara tō da. Tawamhã rowa'u'u wawē zababa ma tô uba'reneb za'êne hã wara.

¹⁸⁻¹⁹ Rowa'u'u za'êne hã pupu'u za'ētē di. Ropupu'u za'ētē uptabi di. Tawamhã wa'âma awē wamhã, te te dama wede za'ra da, âma ĩsihãiba waptob za'ra hã ma tô siwi sãmra na'rata za'ra, âi ba, rowa'u'u na uba'rene hã wapu na waré wara da oto. Ma duré âma ti'awē, rowa'u'u za'ētē na hã. Tawamhã ĩ'maprabazé hã siwi si'ra, tamomo wara tō da. Tawamhã rowa'u'u wawē zababa ma tô uba'reneb za'êne hã wara.

²⁰ Awē sidâpâsi te hâiwarutu u'âsi. Taha wa, bādâ hã te te urĩrĩ ô di. Wasi zama te te urĩrĩ za'ra ô di. Rowa'u'u wawē si te zahadu nomro. Tã hã pĩni za'ētē di duré. Tawamhã wasisō'reptu za'ra zéb zô, wa te rosa'rata za'ra ô di oto. Sô wanhimipari za'ra ô di oto.

²¹ Tawamhã wasaihuri âna wahâimana za'ra ré, wa'âma ropsi'utõrĩ za'ra wamhã, ma tô Paru hã hâiwi za, ĩwa'wab za'ra. Âne te tãma rowasu'u za'ra:

– Aibâ norĩ, ĩwapari za'ra wa'aba. E marĩ da, ĩmreme hã saze za'ra wa'aba ô di bété. ĩmreme hã saze za'ra wa'aba 'wa'âhã, aré Cereta hawimhã wawairébé ô di. Taha 'wa'âhã, aré wama rowē za'ra di, âhãna hã. Aré âma wasi'uba za'ra ô di.

²² Tane nherē, sada asib'ru za'ra wa'aba. Ni'wa hã dâ'â ô di za. Uba'renep si te za wawi aiprub za'ra.

²³ Wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē, te tãma 're ĩromhuri u'âsi mono hã. Barana, hâiwa âma tãma ĩromhuri'wa hã ma tô we ĩtēme wi.

²⁴ Te ĩma tinha, âne: “Paru, aipahi tō. Tô sena Roma âma apito Sézaha nho're te za asa, asi'uihã na tãma asiwasu'u da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aima ĩsõprubzéb zarina ma tô pisutu, aihĩni asiré ĩsi'aba'rú norĩ hã aiwi dâ'â za'ra tō da.” Âne ma tô ĩma tinha.

²⁵ Taha wa, âhãna aipahi za'ra wa'aba ô di za. Sada asib'ru za'ra wa'aba. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩma umnhasi uptabi di. Uburé te te ĩma ĩwaihu'u zarina, te za tô wama âma uwaimrami za'ra.

²⁶ Tazahã nimomo, rob'ré za'iti u uba'rene hã te za waré time, rowa'u hã. – Âne ma tô Paru hã po're pu'u za'ra.

²⁷ Tawamhã 14 na ma tô wa'âma timara za'ra, rowa'u'u za'êne hã wawi nomro za'ra ré hã. Taha wa, te rowa'u'u na uba'rene hã zahadu waré si'âsi za'ra siwa'ru, Mediteranizu na âporé nhisi wa'wai baba. Tawamhã mara wa'wa ma tô uba're na romhuri'wa norĩ hã waihu'u za'ra, â zada'rú u ĩropsi'utõrĩ na hã.

²⁸ Taha wa, wedenhorō na etē nhi'õmore hã ma tô siwi time, âi ba, â 'reptō zô te te siwi âma pibu da. Tawamhã ma tô waihu'u za'ra, 36 na â 'rehâ pibuzé

hã. Tawamhã syry na ãma ronomro pari, ma duré siwi pibu. 27 na â 'rehã pibuzé hã oto.

²⁹ Tawamhã uba'rene hã êtê wa'wai baba wara õ'umnhasite, te sima simimnhasi za'ra, êne hã te te prub õ'umnhasite. Taha wa, ma tô ãna're hawi ãtétézé hã maparane si'uiwa na siwi wabzu âi ba, simi'wara da, uba're hã wara tã da. Tawamhã rowa'a zô te te rob'madâ'â za'ra.

³⁰ Tawamhã uba're na romhuri'wa norĩ hã ma tô sisawi za'ra, uba'renem hawi siwaprosi wairébé da. Uba're 'rare hã ma tô sisada si'ra za'ra âi ba, uba'renep tétézé hã ãwata ãma zama te te siwi wabzuri da newa.

³¹ Tane nherê, Paru hã ma tô da'wapéi'wa norĩ ma ãne hã waihu'u, ãwada'uri'wa norĩ ma zama:

— Ô norĩ hã wa'rata si'ubumroi õ wamhã, asisõ'reptui waihu'u za'ra wa'aba õ di za. — ãne ma tô Paru hã tãma waihu'u za'ra.

³² Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô wedenhorõ hã siwi sizã, uba're 'rare nhi'õmozé hã. Baba na ma tô wawi tiwara za'ra, uba're 'rare hã.

³³ Tawamhã hãiwaza wi, ma tô Paru hã tãma roti za'ra, tisa hã te te huri da oto, siptete za'ra hã. ãne te tãma roti za'ra:

— Bãdã hã 14 na ma tô ai'ãma ai'utõrĩ za'ra wa'wa, asaihuri aba ãna hã, rowa'u te te ãsazãrizéb zô asimipari za'ra wa'aba ré hã.

³⁴ ãhãna wa za aima roti za'ra wa'wa, asaihuri aba da oto, asiptete sina aihãimana za'ra wa'aba da. Ni'wa hã dã'ã õ uptabi di za. Aihĩni te za aihãiba ré ré aiwairébé 'wa. — ãne te tãma roti za'ra, Paru hã.

³⁵ Tawamhã mreme pari, ma tô ti'ã, ã'u'êne hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ma tô mre danho'a, ãsõprum na ãma wata da. Taha pari, ma tô ã'u'êne hã sima wê'ê, te te 'rêne da.

³⁶ Tawamhã aihĩni ma tô oto sada aptete za'ra ni. Taha wa, ma tô tisa hã tihu oto.

³⁷ 276 na wahãiba za'ra hã uba'reneb 'remhã.

³⁸ Tawamhã wasaihuri pari, uburé amho hã uba'reneb 're ãsими'wara hã ma tô oto siwi sa'wa âi ba, uba'rene hã wapu na waré wara da oto.

Rob u aihĩni dahãiba ré ãdawairébézé wasu'u

³⁹ Tawamhã rowa'a pese wamhã, ro hã te te waihu'u za'ra õ di, uba're na romhuri'wa norĩ hã. Taré ma tô supara hã siwi tisã, êtê 'rãihã papara ãnomro hã, â zaihã na. Tawamhã ma tô ãma siwada'uri za'ra, rowa'u'u na uba'rene hã tame te te siwi hiri da.

⁴⁰ Tawamhã uba're tétézé hã â 'rowi ãsими'wara hã ma tô siwi sihãri za'ra, ãsa'u 're simi'wara mono da oto, â 'rowi. Uba're wabzurizé hã ma tô siwi wasihu, te te siwi pi'ra da. Uba're wata ãma ma tô zazahã wa'õno hã siwi sasõ, rowa'u hã te te ãma saprõni da, supara u. Tawamhã â zaihã u te oto waré wara, uba'rene hã.

⁴¹ Tazahã sitême â wara sitob u ma tô uba're hã ãzé, supara ahã u, â 'rowi 're ãnomro mono u. Taha wa, supara hã ma tô ãwada hã ti'ã. Rési waihu'u õ di oto, uba'rene hã. Tawamhã, â sisasisi za'êtê wamhã, te te nasi ãwabzuri na ma tô na'rehaipo'o.

⁴² Tawamhã da'wapéi'wa norĩ hã te ãma siwada'uri za'ra, ãpawasisi ré norĩ ãma, te te siwi simro da, tiwi zãribi za'ra wa, tiwi simani za'ra õ'umnhasite.

⁴³ Tane nherê, ãwada'uri'wa hã te ãma pa'uwati za'ra, Paru te te sõ'reptu da, te te sima wê wa. Tawamhã te tãma rob'ru za'ra, ãzãribi waihu'u pese norĩ hã âi ba rere'e da, zãribi uimrehêne za'ra da, rob u,

⁴⁴ duré ni'wam norĩ hã, ãzãribi waihu'u'õ norĩ hã wede hãpã na duré uba're ãsiprum na te te tété za'ra mono sina ãsarina zãribi za'ra da. Tawamhã aihĩni ma tô rob u wairé. Ni'wa hã dã'ã õ di. Ni'wa hã u'a õ di duré. Rowê na ma wairé.

28

Maruta āma Paru norī ĩsi'ubumrozé wasu'u

¹ Tawamhā rob u wawairébé wē wamhā, wa tô rowaihu'u za'ra ni oto. Maruta na rob're za'iti nhisi u wa tô wawairébé ni, rowē na.

² Tame 're ĩsi'ubumroi mono norī hā ma tô siwi wawaibui wē. Tā hā wawi ta'a za'ra wa, duré rowahā zé wa, ma tô uzā hā wama ro'o za'ra, wahāi'ro za'ra da. Taha wa, ma tô wama tirowē za'ra oto.

³ Tawamhā Paru hā ma tô mi hā waibu, unhamā nhisiwi te te sa'ra da. Te te sa'ra wamhā, wahi hā ma tô mimi hawi watobro. Watobro wamhā, ma ĩsib'rata wi tisa, unhamā wa'ro zé te. ĩsib'rata na te āma 're sipra.

⁴ Tawamhā tame 're ĩsi'ubumroi mono norī hā, Paruhu nhib'rata na wahi hā te te sāmri za'ra wamhā, te sima rowasu'u za'ra, āne:

— Ōhōta aibā hā wahi ma te tisa, ĩsib'rata wi. Te za oto dârâ. Āté tô dapārī'wa. Taha wa, â hawi sisō'reptu nherē, te za āté tô dârâ. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

⁵ Tane nherē, Paru hā ma tô wahi ré 're sib'ratai wērē. 'Re sib'ratai wērē mono wamhā, unhamā wa'wa ma waptârâ, wahi hā. Āma sépu'u ō di.

⁶ Te āma rosa'rata wasété za'ra, āté sib'rata dupto da newa, āté dâ'â sirōmo da newa, ōne haré. Tane nherē, te te siwi 'madâ'â hā nherē, marī hā āma hāimana ō di. Rowē na te tihâiba, Paru hā. Tawamhā Paru hā dapārī'wa na āma ĩsimirosa'rata za'ra zé hā ma tô rēme za'ra. Taha wa, te āne sima wasu'u za'ra oto:

— Ta hā ĩhâiba'ō, ĩwaihu'upe. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

⁷ Taha 'rata te Pubiri'u na 're hāimana, rob're za'iti āma danhib'apito hā. ĩsipti'a hā romhuture di. Ta hā ma tô wawaibui wē, ĩ'rata wasi'ubumro da a'â, ĩsōrōwa āma. Tawamhā bâdâ si'ubdatō ma tô wa'āma ne, tame wasi'ubumroi ré hā.

⁸ ĩmama hā hâzé ré te nomro, waptâ. Wa'ro za'ētē di, ĩsānapru zama. Tawamhā Paru hā ma tô ĩtēme āzé, te te sabu da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ma tô āma mre. Āma mre me pari, ma tô tinhib'rada hā āma tino. Taha wa, ma tô séptârâ.

⁹ Taha parimhā, uburé ĩhâzé ré norī hā ma tô Paruhu tēme we si'ré. Tawamhā ma tô uburé apese.

¹⁰ Āne hā Paru te te apese pari, ma tô wama tinhoprub za'ra, marī ahā na. Tame wasi'ubumroi ré, a'amo si'ubdatō ma tô wa'āma ai'utō, rob're za'iti āma hā. Tawamhā, wasi'aba're da wamhā, ma tô wasazéb da hā te te wama sé, uba'reneb 're.

Roma u ĩwasihutuzé wasu'u

¹¹ Tawamhā tame a'amo si'ubdatō wa'āma si'utōrī pari, wa tô uba'reneb 're asisi ni oto, ta hawi āma wasi'aba're da. ĩhâiba'ō si'ubza na uba're nhisi hā. Aresādiriza hawi ma tô wei mazazâ, rob're za'iti u, tame nomro da a'â, rowa'u'u wahā 're sa'wari mono ré.

¹² Tawamhā Siracusa na 'ri nho'ōmo nhisi u wa tô aihutu uimrehēne ni. Tame wasi'ubumroi ré, bâdâ si'ubdatō ma wa'āma ne.

¹³ Ta hawi, ma tô waré si'âsi rowa'u'u na uba'rene hā, rowa'u'u wa'rāmi. Tawamhā Rezi'u na 'ri nho'ōmo nhisi u, wa tô aihutu ni. Awēpsi, rowa'u ma tô we rowapō, hâiwa'a're nhimi'e hawi, wasi'aba'rézéb zarina. Tawamhā bâdâ maparane wa'āma ne parip si, wa tô duré aihutu ni, Pozu'ori na 'ri nho'ōmo nhisi u. Tame uba'rene hā wa tô rēme za'ra ni.

¹⁴ Tame wa tô sōpētē za'ra ni, ĩsazei'wa norī hā. Ma tô wahâiba waptērē za'ra, misi romhuri na ĩ'rata wahâimana za'ra da a'â. Taha parip si, wa tô Roma na 'ri nho'ōmo nhisi u ai'aba're ni, wapara na.

¹⁵ Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã, Roma ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô wawasu'u hã wapari za'ra. Taha wa, Apizu ãma rowedezém na 'ri wa'õtõ nhisi u wasihutu wamhã, Roma hawi ãsazei'wa norĩ me wa tô wasi'uzusi za'ra ni. Duré, Si'ubdatõ Daza'warizém na 'ri wa'õtõ nhisi u wasihutu wamhã, ãsazei'wa hãiba amo norĩ hã ma tô duré ãsa'u hã wa'uzusi za'ra, Roma hawi. Tawamhã Paru hã te te dazabui wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata, ãsõprum na. Ma tô duré tãma rowẽ watobro.

Paru hã, Roma ãma oto 're ããmra mono zé wasu'u

¹⁶ Tawamhã Roma u wasihutu wamhã, da'wapéi'wa norĩ wada'uri'wa hã ma tô Paruhu ma pisutu, hãiba pisutu 're hãimana mono da, danhorõwa ãma. Da'wapéi'wa si te za ãrata 're hãimana, te te 're 'madã'ã mono da.

¹⁷ Tawamhã bãdã si'ubdatõ ãma ne pari, ma tô dazõ hã Paru hã, zudezu norĩ ma ãpire norĩ zõ, ãtẽme si'rã'õtõ da. ãtẽme si'rã'õtõ wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

– Wasiré Izarazéhé nhihudu norĩ, ãwapari pese za'ra wa'aba za. Wasiré norĩ ma, ãwasédé hã te 'manharĩ õ nherẽ, duré wahi'rata norĩ nhimiroti zarina 're ãwahãimana za'ra mono zéb ãma ãsipai õ nherẽ, ma tô Zeruzarẽ ãma siwi ã'ã, wasiré norĩ hã. Romanu norĩ ma, ma tô ãnhomri za'ra.

¹⁸ Tawamhã romanu norĩ hã ãwasété zõ ma tô siwi ãzadanha. Tane nherẽ, ãwasédé hã te te ã'ãma sãmri za'ra õ di, da te dasiwi ãwãrãzéb da hã. Taha wa, dazazém hawi te te ãwazere za'ra da, te sima ã'ru za'ra.

¹⁹ Tane nherẽ, zudezu norĩ hã ãwatobro tõ da, ma tô siwi ãwẽ'õ. Taha wa, wa tô rowaptẽ, we ãmorĩ da, apito Sézaha nho're ãzab da, tãma ãsiwasu'u da. Tane nherẽ, apito Sézaha ma, ãsiré norĩ wasété na te ãnharĩ da hã, we ãmorĩ õ di.

²⁰ Taha wa, wa tô asõ ãhãrã za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da, aima ãsiwasu'u za'ra wa'aba da. Izarazéhé nhihudu norĩ hã sõ ãsimipari za'ra ãma te sasõmri wa, wa ãpawasisi ré 're ãnhamra. – ãne ma tô tãma waihu'u za'ra.

²¹ Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra, Paruhu ma:

– Zudeza hawi rob'ui'ére na aiwasu'u hã da te wei watẽme 'mai'ãwisi za'ra õ di. Duré wasiré norĩ hã we watẽme nasi sihutu nherẽ, aiwasu'u wasédé hã we te te 'mai'ãwisi õ di.

²² Tane nherẽ, wa tô wasima aiwẽ za'ra ni, asimirosa'rada hã wa te wapari za'ra da, duré wa te waihu'u za'ra da. A hã dasima ãdasipo'ozép tém niwĩ, te 're aihãimana mo. Ta niwĩ 're ãdahãimana za'ra mono hã, te ãwasété na da te dasima 're rowasu'u za'ra, daro mono bã. ãne hã wa te waihu'u za'ra wa, wa tô wasima aiwẽ za'ra ni, wa te aiwapari za'ra da. – ãne te asa tãma nharĩ za'ra.

²³ Tawamhã ma tô sima pisutu za'ra, nimahã bãtã na ãtẽme dasi'rã'õtõ da. Taha wa, ma tô da'ahã na ãtẽme tasi'rã'õtõ ni, Paru hã ãsãmrazéb u hã. Bãtã bã ma tô dama romhu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na. Mozésihi nhimi'ui'ére zarina, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ nhimi'ui'ére 'rata zarina, ma tô tãma ãma rowasu'u pese za'ra, Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na da te saze za'ra da.

²⁴ Tawamhã, ãmreme da te wapari za'ra wamhã, ni'wam norĩ hã ma tô saze za'ra. Aimawi norĩ hã te te ãma saze za'ra õ di.

²⁵ Tawamhã tiwi si'aba'rúi õ ré, ma tô Paru hã duré tãma nharĩ za'ra:

– Duréhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô tizadawa wasu'u'wai ma waihu'u, Iza'izaha ma, aih'i'rata norĩ ma, te te sadawa wasu'u za'ra da.

²⁶ ãne ma tô Iza'izaha ma waihu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã:

“Aimorĩ oto, asiré norĩ tẽme, tãma ãzadawa wasu'u za'ra da. ãne te za tãma ãzadawa wasu'u za'ra: ãnhimiroti hã aipo're na 're wapari u'ãsi za'ra wa'aba mono nherẽ, taré te za 're ãwapari za'ra wa'aba mo, ãma 're

waihu'u za'ra wa'aba mono ãna. Duré ïnhimiromhuri hã atõmo na 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, taré te za 're ï'madâ'â za'ra wa'aba mo, ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono ãna.' ãne te za tãma ïzadawa wasu'u za'ra.

²⁷ E marĩ wa, te za ãne hã tãma ïzadawa wasu'u za'ra. Ta norĩ hã tipẽ'ẽ 're, te te 're ïrosa'rata za'ra mono zé hã te sitom haré ïré 're hãimana u'âsi za'ra, te te ï'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono õ wa. Po're sitom haré, te duré 're hãimana za'ra, ïnhimiroti hã te te 're wapari ze za'ra mono õ wa. Duré tõmo sitom haré te 're hãimana za'ra, ïnhimiromhuri hã tãma 'madâ'â ze za'ra õ wa.

ãnei õ 'wa'ãhã, te aré ïnhimiromhuri hã te te 're 'madâ'â ze za'ra, titõmo na. Te aré duré te te 're wapari ze za'ra, ïnhimiroti hã. Te aré duré te te 're ïwaihu'u pese za'ra, tipẽ'ẽ 're, te te ï'ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono wa. Taha zarina si, te aré duré ïtẽme 're sipizari za'ra, tiwasété wi hã. Tawamhã dahâzé wa, da te 're ïdapese za'ra mono ne, wa aré ïwasédé hã te tãma 're apari, te ãma 're ab'madâ'â tõ mono da oto.”

ãne ma tô 'Re ïhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã Iza'izaha ma waihu'u, sena na, ïsiré zudezu norĩ ãma hã. — ãne ma tô Paru hã tãma rowasu'u za'ra, zudezu norĩ ma.

²⁸ Tawamhã Paru te duré tãma rowasu'u za'ra:

— Taha wa, ma'ãpé waihu'u pese za'ra wa'aba. 'Re ïhãimana u'âsi mono hã te za oto zudezu'õ norĩ ma waihu'u, tinhiminho'reptuzé wasu'u hã. Ta norĩ hã te za oto te te 're wapari za'ra. — ãne ma tô Paru hã timreme hã tãma 'rãsutu za'ra.

²⁹ Tawamhã ãne na te te tãma rowasu'u za'ra pari, zudezu norĩ hã ma wairé, si'aba'ré da oto. Tawamhã si'aba'ré sina, ma tô Paruhu mreme na sa'ëtẽ sisada'rãmi za'ra.

³⁰ Tawamhã maparane ma tô ãma tiwahu, Paruhu ãma, danhorõwa hã taré te te sima ïwa'ãbã mono zéb 'remhã. Tame, da'ahã na ma tô ïtẽme 're dasihutu. Dasihutu sidãpãsi, ma tô te te 're da'awaibui wẽ, ïtẽme 're danhisisi mono da.

³¹ Pahi ãna, duré da te tiwi 're sadawa uwati za'ra mono ãna, ma tô te te dama 're rowasu'u, 'Re ïhãimana u'âsi mono, da'ãma 're ïsib'a'uwẽ mono zé wasu'u na hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wasu'u na zama.

Roma norĩ

Roma norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'ééré

Ībaihã wasu'uzé

Paru hã Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma sãmra ré, ma tô ã ĩbaihã na hã ãma rob'ui'ééré. Ma tô sima rosa'rata, Roma u tisiré ĩsazei'wa norĩ hã te te sabu za'ra da, te te po're pu'u za'ra da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma siptete sina 're nomro mono da. Morĩ õ ré hã, rob'ui'prazé hã te za a'â ti'â Zeruzarẽ u, ĩsazei'wa norĩ ma, Masédoniza hawi danhoprubzé hã. Paru hã ma tô wama waihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, sa'etẽ na wama 're ĩsõpru mono zéb zarina, ĩ'ra hã wazada dâ'â da, te te we ĩsõmrizém na hã. Paru hã ma tô duré wama waihu'u za'ra, ãne: Zezusi hã da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono õ zéb zarina. ĩsimiroti 'rata na Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré hã da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, te te 're da'awêsãmri mono õ di.

Paru te te ĩdazawizé wasu'u

¹ Wa hã Paru, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa, wa ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, ĩsadawa wasu'u na te tãma 're romhuri mono da, Zezusihi wasu'uwẽ hã te te wama 're ĩ'awaihu'u mono hã te dama 're wasu'u u'âsi mono da, ĩsadawa para.

² 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô duréihã dama ropisutu siro, ĩwasu'uwẽ na hã. Duréihã ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré sirõmo za'ra, ĩbaihã na hã.

³ E 'wai wasu'uwẽ, ã hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra, Wanhíb'apito Zezu Cristuhu wasu'uwẽ. Ta hã Zezusi hã ti'ai ãma dahãiba na dasine 're ĩhãimana mono na, wama waihu'u pese za'ra di, apito Dawihi nhihudu 're morĩ wa.

⁴ Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra na, wama waihu'u pese za'ra di, dâ'â uptabi nherẽ, ĩmama hã tiwaihu'u pese na te te hãiwa'utu wa. Duré Timama hawi we ĩmorĩ na hã wama waihu'u pese za'ra di. Duré 're ĩmorĩ wẽ na zama, wama waihu'u pese za'ra di.

⁵ 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina ma tô Cristuhu ma ĩhãiba na roti, te te ĩpisutu da, ĩpire na te dama 're sadawa wasu'u mono da. Cristuhu ma, te 're romhuri wẽ mono da, ma tô ĩpisutu, ĩnhimromhurizéb zarina dapoto mono bâ, da te 're sazei pese za'ra mono da, duré da te 're sazei pese za'ra mono wa, ĩsimiroti si, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

⁶ A norĩ wa'aba ma zama, te 're sadawa wasu'u mono da, ma tô ĩpisutu 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, wasiré Zezu Cristuhu nhíb'a'uwẽ oto 're anomro aba mono da, te te 're ĩ'aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ ma hã.

⁷ 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, asawi pese za'ra wa'aba di. Taha si ma tô aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da, tãma. Taha wa, wa ãhãna aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhíb'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Roma u, Paru hã datẽme ĩsisatõrĩzé wasu'u

⁸ ãhãna, wa za ĩnhíb'apito ãma uimrehẽne ĩwata, ĩmreme na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina 're sazei pese za'ra

wa'aba mono wa, aiwasu'u za'ra wa'wa hã daro mono bâ da te 're wapari za'ra mono wa.

⁹⁻¹⁰ Wa hã 're ïsihâiba zawî mono âna, wa 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te 're romhuri u'âsi, ï'ra wasu'uwẽ hã te dama 're ïwasu'u mono zém na hã. Wa ai'âma 're ïsipo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa. Wa duré ai'âma 're ïmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Tô sena, wa âne na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, âne hã tâma waihu'u pese uptabi wa. Taha wi si, wa nasi ïsima rowaptêrẽ u'âsi âhãna hã, te te sima ïwêzéb uwaibaba te te ïma âma uwaimrami da, âma atême ïmorî za'ra wa'aba da.

¹¹ Te asabu su'u za'ra wa'aba da si, wa tô ïsima rowẽ si'aba're, 'Re ïhâimana u'âsi mono, Tipê'êzani na rowẽ te te dama 're ï'apisutu mono zém na, te âma aipawaptob za'ra wa'aba da, asiptete sina âma 're anomro aba mono da.

¹² Atême âma ïwisi za'ra wa'aba wamhã, wa za aihîni wasipawaptob za'ra ni, Zezusi wa te 're ïsazei pese za'ra mono zém na, wanhiptete na âma 're wanomro mono da.

¹³ ïsisânawã norî, âne na aima ïsiwasu'u za'ra wa'aba da, wa tô ïsima wẽ, waihu'u za'ra wa'aba da. Wa tô te ïsima 're rosa'rata u'âsi, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, atême âma ïmorî su'u aba da nherẽ, te marî hã ïma 're hâimana u'âsi, õne u'âsi. Zudezu'õ norî hã daro mono bâ 're ïsi'ubumroi mono hã, ïwasu'uwẽ hã te tâma 're ïwasu'u za'ra mono zém na, te te 're saze za'ra mono wa, wa tô te 're awaibu, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Tane da, wa tô duré te ïsima 're rowẽ, airo wa'aba âma asiré zudezu'õ norî hã te duré tâma 're awaibui mono da, tame.

¹⁴ E marî wa, wa tô ïsima wẽ, âne na te aipawaptob za'ra wa'aba da. Wa hã uburé te 're da'apawapto mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu. Taha wa, wa za tô te 're da'apawaptob u'âsi, 'ri nho'õmo mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norî hã, duré marã 'rowi 're ïdahâimana za'ra mono norî hã, duré rowaihu'u pese 'wa norî hã, duré rowaihu'u'õ'wa norî hã. Ta norî hã wa za uburé te 're apawaptob u'âsi, dawaptêrẽ mono bâ.

¹⁵ Taha wa, wa âma atême ïsima rowẽ uptabi za'ra wa'wa, Roma âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norî ma, ïwasu'uwẽ na tame te duré aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da.

Zezihi wasu'uwẽ nhiptede

¹⁶ Wa hã, Zezihi wasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u tô mono da, 're ïnhisẽ mono õ di. E marî wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã siptete uptabi wa, ïwasu'uwẽ na te te âma 're da'anho'reptui mono da, Zezusi te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norî hã. Zudezu norî si ma tô ïsãna'rata hawimhã te te 're sõ'reptu za'ra aré. Tane nherẽ, te oto âhãna hã zudezu'õ norî zama te te 're anho'reptu.

¹⁷ Zezihi wasu'uwẽ hã e marî, wa za wa te âma 're waihu'u za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, dawasédé hã te te oto da'âma 're ï'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ïda'awêsãmri mono zé, taha wasu'u. Duréihã Habatuti hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã ma tô âne na âma rob'ui'ére:

“Ni'wam norî hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're saze za'ra mono wamhã, ta norî si te za te te 're awêsãmri, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, ïwasédé hã te te oto âma 're ï'ab'madâ'â mono õ zarina, po're'õ nherẽ, te te 're hã za'ra mono tô da. Ta norî si te za duré rowẽ u'âsi, âma 're hâimana za'ra.”

Âne na ma tô ïwasu'u na âma rob'ui'ére.

Dapo're âna 're ïdanomro mono na rowasu'u

¹⁸ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô âne hã wama waihu'u sirõmo za'ra, dapo're'õ na 're ïdanomro mono norî hã za te te 're ïda'ahã za'ra mono zém na. Ta norî hã te tipê'ẽ na te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Hâimana wasété uptabi na, te duré dama 're hâimana u'âsi za'ra. Ta norî hã tiwasété si

te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena uptabi hã te te dawĩ 're 'wa'rutu za'ra, ãne na roti ãwẽ hã da te 're waihu'u za'ra mono tã da.

¹⁹ 'Re ãhâimana u'âsi mono 're ãhâimana mono zé hã, da te 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da hã, dama waihu'u pese di. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã dawĩ 're si'udã mono õ wa. Uburé marĩ hã te te ã'apoto mono hã sã'awi da te 're ã'madã'ã za'ra mono zéb zarina, te da te 're waihu'u za'ra, 're ãhâimana mono zé hã. Taha wa, da te 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da hã dama waihu'u pese nherẽ, dapo're ãna 're danomro mono wa, te 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahã za'ra.

²⁰ Duréihã ãsãna'rata hawimhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô te te ro'apoto, tiwaihu'u pese na. Tiwaihu'u pese na te te ro'apoto mono wa, ta hawim haré te ãsimiwaihu'u pese zém na, duré tô sena 're ãhâimana mono na, da te ãma 're waihu'u pese za'ra, ãhãiba hã da te 're 'madã'ã waihu'u za'ra mono õ nherẽ. E marĩ zarina tawamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono, 're ãhâimana mono na te za tô sena na da te ãma 're waihu'u pese za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã uburé marĩ hã te te ã'apoto mono hã da te 're ã'madã'ã za'ra mono zéb zarina, te oto da te ãma 're waihu'u za'ra, ãwaihu'u pese na, duré tô sena õne u'âsi 're ãhâimana mono na. Taha wa, tô sena 're hãimana mono nherẽ, da te dasiwi 're udã waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

²¹ Ta hã tô sena 're ãhâimana mono na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono nherẽ, tô sena da te dasiwi 're ãhâimana wazé mono na, da te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã. Duré sãprub uptabi nherẽ, ãma 're dawata za'ra mono õ di. Taha upana, te marĩ na si siwa'ru da te 're rosa'rata wasété za'ra. Dapẽ'ẽ 're, robra u'âsi 're dahãimana za'ra mono wa, te danhimirosa'rata na da te 're upa za'ra.

²² Dapo're'õ na 're ãdanomro mono norĩ hã uburé marĩ hã te te 're waihu'u pese za'ra mono newa, te taré sina 're wata za'ra, dama. Tane nherẽ, te ta norĩ hã simiza'rese ãna 're nomro.

²³ 'Re ãhâimana u'âsi mono upana, te ta norĩ hã rob'manharĩ ãma si 're wata za'ra, a'uwẽ na dahãiba 'manharĩ ãma, duré si hãiba ne 'manharĩ ãma, duré abaze hãiba ne 'manharĩ ãma, duré di'i na 're ãnomro mono norĩ hãiba ne 'manharĩ ãma.

²⁴ Ta norĩ hã simiza'rese'õ uptabi na 're hãimana u'âsi za'ra mono wa, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te sima ãma 're aroti, ãne: "Ta norĩ hã po're za'ra õ wa, wa za oto rême za'ra. Te tãma 're roti za'ra mono õ di za oto. Si'uihã na te za oto 're hãimana za'ra." ãne ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te sima ãma 're aroti, ta norĩ ãma hã. Taha wa, te oto marĩ ãwasété si te te sima 're ãwẽ u'âsi za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra, ta norĩ hã. Tihãiba na zama te duré 're siwasété uptabi za'ra oto, si'uihã na.

²⁵ 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena nherẽ, te ãmreme upana aimawi si te te 're wapari za'ra, tô sena'õ hã. Ropoto'wai upana, te ãsimipoto ãma si 're wata za'ra, ta norĩ hã.

'Re ãhâimana u'âsi mono ãma si, 're dawata u'âsi za'ra mono za. Õhõ si, tô sena hã.

²⁶ Tawamhã dapo're'õ na 're ãdanomro mono norĩ hã, Ropoto'wa nhimipoto ãma si 're dawata za'ra mono wa, ma tô oto 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're da'arême, dawasété si da te dasima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina si, dahãiba na 're dasiwasété za'ra mono da, dasi'uihã na. ãne da hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te dama 're apisutu mono õ nherẽ, te dasi'uihã na pi'õ si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra.

²⁷ Tane aibã norĩ hã pi'õ na dasina 're ãdamro za'ra mono zéb upana, te aibã si'uiwa na si te te sina 're rosa'rata wasété uptabi za'ra, pi'õi upana, aibã si'uiwa 're ãsi'ruiwapari za'ra mono na. Dasi'uihã na te aibã si'uiwa na dasina

're dawasété za'ra. Taha wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're da'ahã za'ra, dapo're'õ si, da te dasi'ãma 're ì'manharĩ za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro mono wa.

²⁸ Dapo're'õ na 're ìdanomro mono norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're arême, si'uihã na te te sima 're ìrosa'rata wasété za'ra mono zéb uwaibaba si, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono da.

²⁹ Ta norĩ hã wasété uptabi na te 're hâimana za'ra. Marĩ zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra. Te duré te te dama 're rob'manharĩ wasété za'ra. Marĩ na te te 're da'ruiwapari u'âsi za'ra. Te duré te te 're danhimro. Siti'ru sina, te ta norĩ hã dazô 're nomro, te te dama 're nharĩ za'ra mono da. Sadawa nhipese uptabi na, te 're hâimana za'ra. Niha te te dama 're rob'manharĩ za'ra mono da, te da'ãma te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Taré te te sima 're dabâsi wasété u'âsi za'ra duré.

³⁰ Daza're'ra nherẽ, te duré ta norĩ hã te te sima 're dabâsi wasété za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te duré siwi 're 'ruiwapari. Te duré te te dama 're nharĩ wasété u'âsi za'ra. Danhipai u dama pire na dama 're hâimana za'ra mono newa, te 'rãwi tipẽ'ẽ na sina 're wata za'ra. Taha wa, te sô'awi timreme na dama 're siwasu'u za'ra, marĩ tãma ìwaihu'u pese za'ra na. Marĩ te te 're ìwaihu'u za'ra mono zéb zarina si te te 're 'manharĩ za'ra, marĩ ìwasétere hã. Timama norĩ nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di duré.

³¹ Marĩ ìwasété zô si, te ta norĩ hã sima 're sôpré. Simiroti na saprĩ ahã na te 're hâimana za'ra. Da'ãma 're pẽ'ézé za'ra mono õ di. Duré da'ãma 're siwamri za'ra mono õ di.

³² 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô ãne na da'ãma sima roti siro, dapo're'õ na 're danomro mono wa, ìsiré ì'rata za 're ìdahâimana u'âsi za'ra mono õ na hã. Dapo're'õ norĩ ma hã, ãne hã tãma waihu'u pese za'ra di. Tane nherẽ, te tihâimana wasété si te te sima 're 'ruiwapari u'âsi za'ra, te te 're rême za'ra mono ãna. Tane nherẽ, uburé tiwasédé hã te te 're ì'manharĩ za'ra mono zém nhipai u, te duré marĩ ìwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. Ni'wam norĩ hã ìsine 're hâimana wasété za'ra mono wa, te ta norĩ si te te 're wêsãmri za'ra.

2

Ìpo're'õ norĩ, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te siwi 're ì'awẽ'õ mono zé wasu'u

¹ A norĩ wa'wa hã, dapo're'õ na 're ìdanomro mono norĩ ãma, ìwasédé hã ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're aiwasété za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Dasine aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, aiwa. Taha wa, dasine 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, dawasédé hã da'ãma 're sa'ra za'ra wa'aba mono wamhã, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa dasiré. Taha wa, aiwasété ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na 're asi'madâ'â waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

² 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dapo're'õ na 're ìdanomro mono norĩ hã te te 're ì'awaihu'u mono zéb zarina, te tô te te 're awẽ'õ pese, ì'uwaibaba si. ãne hã, uburé wama waihu'u pese za'ra di.

³ Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã dawasédé hã da'ãma 're ìsa'ra za'ra wa'aba mono na, te aiwasédé hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo. E 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimihâzé wi, 'rãwi 're asisõ'reptu za'ra wa'aba mono da bâ, te ãne 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo.

⁴ Até te za ãne asima 're ìnharĩ za'ra wa'aba mo: "Re ìhâimana u'âsi mono hã simizawi pese uptabi di. Dasi'uihã na dawasédé hã da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono nherẽ, da'ãma 're wa'a su'u mono õ di. Taha wa, ìwasédé te 're 'manharĩ mono nherẽ, te te 're ì'ahãri su'u mono õ di." ãne hã asi'uihã na asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da si, te simi'ẽ na te te 're ai'madâ'â

za'ra wa'wa, simizawi pese uptabi na. E ãne hã zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba ò di bété.

⁵ A norĩ wa'wa hã aipě'ẽ tete u'âsi, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te za ropsi'utõrĩzéb u hã nimahã na bâdã hã ãwa ãwaptã'ãzéb ãma, dazu aihã za'ra wa'wa, dawasété wa, za te te ãda'awě'õzéb ãma hã. Tame te za oto tinhimihãzé hã dama ãma uwaimra, ã'uwaibaba si.

⁶ Marĩ hã da te 're ãmanharĩ za'ra mono zéb uwaibaba, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te dama 're awa'ãbã, ãwě na hã duré ãwasété na hã.

⁷ Ni'wam norĩ si te marĩ hã simi'ẽ na te te dama 're 'manharĩ u'âsi za'ra, ãwě hã. Ta norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono si te te 're wěsãmri za'ra mono da, te sina 're simipari za'ra, duré ãrata 're ãsi'ubumroi u'âsi mono zé, te te tãma 're apisutu mono da. Ta norĩ ma si, te za tã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're apisutu, 're ãsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã, ãrata.

⁸ Duré ni'wam norĩ hã sima si te marĩ na te te 're rosa'rata za'ra, hãiba pisutu ãma 're hãimana za'ra mono da. Ta norĩ hã uburé marĩ ãwě hã te te siwi 're wě'õ za'ra, marĩ ãwasété na si 're hãimana za'ra mono da. Ta norĩ si te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã sa'ětē te te 're ahã za'ra, po're õ wa.

⁹ Uburé dawasété si, da te 're ãmanharĩ za'ra mono norĩ hã te za te te 're robzépata za'ětē za'ra, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ zama.

¹⁰⁻¹¹ E ni'wam norĩ hã taré zudezu na 're hãimana za'ra mono wa, te za tinhimihãzé hã te te tãma 're ba'a za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Taha zarina, tinhimihãzé hã te te tãma 're ba'a za'ra mono õ di za. Duré e ni'wam norĩ hã taré zudezu na 're hãimana za'ra mono wa, te za ãwě hã te te tãma 're anhomri, danhipai u. Mare di. Uburé aiwapsi 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã, dapoto mono bã. Tane nherē, uburé ãwě si te te 're ãmanharĩ za'ra mono norĩ ma si, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãwě hã te te tãma 're anhomri, zudezu norĩ ma, duré zudezu'õ norĩ ma zama. Rowě uptabi si, te za ta norĩ ma si te te 're apisutu. Ta norĩ si te za te te 're awěsãmri.

¹² 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na, duréihã Mozési te te ãrob'ui'érézé hã zudezu'õ norĩ ma, tãma 're hãimana za'ra mono õ di. Tãma 're hãimana za'ra mono õ nherē, tiwasété na si 're hãimana za'ra mono wamhã, e 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata 're ãsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã, te za te te sina 're uwaimrami za'ra. Mare di. Te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã zudezu norĩ ma si, te 're hãimana za'ra. Taha wa, ta norĩ hã tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti na rob'ui'éré zarina, te te tãma 're arowairébé, ãwasété na te te 're ãwaihu'u mono zéb uwaibaba.

¹³ E 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã, taré dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherē, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awěsãmri. Mare di. ãsimiroti zarina 're dahãimana wě za'ra mono wapsi, te za te te 're da'awěsãmri, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

¹⁴ 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãrob'ui'érézé hã zudezu'õ norĩ ma, tãma 're hãimana za'ra mono õ di. Tãma 're hãimana za'ra mono õ nherē, si'uihã na ãsimiroti zarina 're hãimana wě za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, te za te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra, tãma 're hãimana za'ra mono õ nherē, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na ãbaihã hã.

¹⁵ Ta norĩ hã si'uihã na 're hãimana wě za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ãpě'ẽ 're, tãma 're ãhâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. Duré ãwě hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'rãwi te za tipě'ẽ na 're sisaze za'ra. Duré marĩ ãwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'rãwi te za tiwasété na 're sisãmri za'ra. Taha wa, tipě'ẽ na 'rãwi 're sisaze za'ra mono wamhã, duré 'rãwi tiwasété na 're sisãmri za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti, ãpě'ẽ 're, tãma 're ãhâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u.

16 Æne hã ĩwasu'uwẽ na te dama 're ĩrowasu'u mono zéb zarina, te za tô nimahã na tiromhãiba, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, Zezu Cristu hã da'ãma ĩsipo'ozéb da hã. 'Rãwi dasima si da te 're ĩrosa'rata za'ra mono na te za oto da'awaihu'u. Taha zarina te za dama arowairébé oto, Cristu hã.

Mozési hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti na te te ĩrob'ui'éérézém na rowasu'u

17 Zudezu norĩ, ãhãna wa za ai'ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã, danhipai u 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te 're asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono na, te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwẽ 're anomro aba mono wẽ te. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'éérézém hã, aima wa'aba si 're hãimana za'ra wa'aba mono wẽ te, te ato sina 're anomro aba mo, aima wa'aba si 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono da newa, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ĩ'ab'madâ'ã za'ra wa'aba mono õ zarina.

18 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te aima 're ĩ'apisutu aba mono zéb zarina 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã ma tô 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da.

19 Æne na te duré asi'ãma si 're ĩrosa'rata upa za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ si datob'a ne 're ĩdanomro mono norĩ hã, wa wa te 're simro, tô sena. Robra u'âsi 're ĩdanomro mono norĩ ma, wa wa te 're rowa'a za'ra.

20 Duré 're ĩdahãimana wẽ za'ra mono zéb da hã, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ norĩ ma hã, wa wa te 're roti za'ra ĩwẽ na, duré ai'uté ne hãimana nhimiza'rese ãna 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma zama.” Æne na te asi'ãma 're ĩrosa'rata upa za'ra wa'aba mo. Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wẽ te, te duré ãne na asi'ãma 're ĩrosa'rata upa za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ ma si, wama waihu'u pese za'ra di, uburé roti ĩwẽ hã tô sena uptabi hã.” Æne na te duré asi'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

21 E marĩ wa, a norĩ wa'wa hã dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, 'rãwi duré asima zama 're roti za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ na dawĩ 're danhipsaihuri za'ra mono tô da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te a norĩ wa'aba zama marĩ na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo.

22 Duré damro na dasiwi 're danhipsaihuri za'ra mono tô da, dama 're roti za'ra wa'aba mono nherẽ, te duré a norĩ wa'wa hã aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo. Duré uburé romhãiba 'manharĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono upana, ãma 're ĩdawata za'ra mono zé hã asiwi 're wẽ'õ pese za'ra wa'aba mono nherẽ, te 'ri para 're ĩsimasa mono zéb u 're asisisi aba mo, marĩ, 're simi'uri za'ra wa'aba mono da.

23 A norĩ wa'wa hã zudezu na da te 're aiwaptẽrẽ za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã aima wa'aba si 're hãimana mono wẽ te, te dama asina 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ĩsimiroti si 're 'madâ'ã za'ra wa'aba mono õ di. Duré asiwi 're wazéb za'ra wa'aba mono õ di. Taha zarina, zudezu'õ norĩ ma hã tãma wẽ za'ra õ di, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã.

24 Æne ma tô duréihã ai'ãma rob'ui'ééré sirõmo za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã:

“A norĩ wa'wa hã zudezu na 're aihãimana za'ra wa'aba mono, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ wa, te zudezu'õ norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma te te 're wasété za'ra.”

Æne ma tô duréihã ai'ãma rob'ui'ééré za'ra wa'aba ni, ĩbaihã na hã.

25 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã 're 'madâ'ã pese za'ra wa'aba mono wamhã, ĩ'uwaibaba te za 're asisihãiwata nhihãri za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ĩsimiroti si 're 'madâ'ã pese za'ra wa'aba mono õ

wamhã, sihâiwata nhihâri ãna 're ãnomro mono norĩ ne, te za tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma hã aiwa.

²⁶ Zudezu'õ norĩ hã sihâiwata nhihâri ãna 're nomro mono nherẽ, ãsimiroti 'rata na si 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, ãsib'a'uwẽ ne, te za 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã te te 're 'madã'ã za'ra, zudezu norĩ ne.

²⁷ A norĩ wa'wa hã zudezu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã 're 'madã'ã pese za'ra wa'aba mono õ di, ãbaihã na rob'ui'éré hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, duré asihâiwata nhihâri ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã zudezu'õ norĩ hã sihâiwata nhihâri ré, 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, te 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti 'rada hã te te 're 'madã'ã pese za'ra. Taha zarina te za 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa, te te 're aihã za'ra wa'aba mono da, zudezu'õ norĩ si ãsimiroti hã te te 're 'madã'ã pese za'ra mono wa, ai'upana za'ra wa'aba.

²⁸⁻²⁹ A norĩ wa'wa hã, e asihâiwata nhihâri ré 're anomro aba mono wa, te 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E danho'a uburé marĩ hã zudezu hâimanazéb zarina si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wa, te za 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ uptabi hã 're anomro aba mo. Mare di. ãne hã ã'uwaibaba nherẽ, ã'uwaibaba õ di, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma hã. 'Rãwi aipẽ'ẽ 're, ãsimiroti hã aima 're hâimana u'ãsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za ãsib'a'uwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'ãsi mono pẽ'ézani nhimipawaptob zarina si. 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré hã danho'a 're ãwapari za'ra wa'aba mono zém na, tawamhã, ãsib'a'uwẽ uptabi na 're anomro aba mono õ di za. 'Rãwi aipẽ'ẽ 're, ãsimiroti hã aima 're hâimana u'ãsi za'ra wa'aba mono wapsi, tawapsi te za ãsib'a'uwẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãsib'a'uwẽ uptabi na 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã ti'ai ãma ré, da te 're wësãmri za'ra mono dai õ nherẽ, te 'Re ãhâimana u'ãsi mono si te te sima 're wasu'u wẽ za'ra.

3

'Re ãhâimana u'ãsi mono hã, tô sena na te te dama 're ã'aropisutu mono zém na rowasu'u

¹ Tawamhã zudezu na 're ã'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, e taré, te bété asihâiwata nhihâri ré 're anomro aba mo. E taré, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma hã.

² Mare di. Tô sena tãma hã, zudezu na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Tãma wẽ di, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma hã. E niha, wa za tawamhã ãne hã waihu'u za'ra ni, zudezu norĩ 're ãhâimana za'ra mono zé hã. Duréihã 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã ma tô zudezu norĩ si te te sima 're awẽ, ãsimiroti na rob'ui'éré 'rada hã uburé da'udãna te te 're 'madã'ã pese za'ra mono da, dawĩ simani tõ da.

³ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti zarina 're ãnomro mono na hã te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di. E tawamhã 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã asa te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di za, uburé marĩ na te te tãma ãma 're ãropisutu za'ra mono zéb zarina.

⁴ Te za tõ te te tãma ãma 're uwaimrami u'ãsi za'ra, te te tãma 're ã'aropisutu mono zéb zarina. Uburé ti'ai ãma dazadawa nhipese na dasima 're dahâimana za'ra mono nherẽ, 'Re ãhâimana u'ãsi mono si, sadawa nhipese õ di, tô sena. Duréihã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré Dawi hã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ãma hã: "A hã marĩ na dama 're roti mono wamhã, tô sena asadawa nhipese õ na te za da te 're aiwaihu'u za'ra, tô sena asimiroti hã. Duré ni'wam norĩ

hã asadawa nhipe te te ai'ãma 're sa'ra mono wamhã, ta norĩ si ãsadawa nhipese na te za da te dasiwi 're waihu'u za'ra, ai'upana.”

Ãne na ma tô duréihã rob'ui'ére Dawi hã, ãbaihã na hã.

⁵ Ni'wam norĩ hã te ãne na te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra: “Wa norĩ hã wahãimana wasété na si, wa za oto 're wahãimana za'ra, 're ãwanomro wasété uptabi mono na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono si wasété ãna 're ãmorĩ wẽ uptabi na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wanhipai u. Tawamhã, wahãimana wasété na 're wahãimana za'ra mono nherẽ, e te za te te 're wa'ahã za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Mare di. Te te 're wa'ahã za'ra mono õ di za.” ãne te ni'wam norĩ hã te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra.

⁶ E tawamhã ã'uwaibaba te ta norĩ hã ãne na hã te te 're rosa'rata za'ra. Mare di. ã'uwaibaba õ di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te tô ã'uwaibaba si te te 're da'ahã za'ra. ã'uwaibaba na si te marĩ na te te dama 're arowairébé. ãne zarina te te dama 're arowairébé mono õ 'wa'ahã, aré te te da'awẽ'õ waihu'u õ di, za da'ãma ãsipo'ozéb ãma hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

⁷ Áté ni'wam norĩ hã te za duré ãne na te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra: “Wa norĩ hã wawasédé, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, áté te za ãne na da te wa'ãma 're rosa'rata za'ra: ‘Õ norĩ hã wasété uptabi na te 're nomro. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, te wẽ uptabi na 're hãimana, õhõ si siwaprosi.’ ãne na te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono si 're ãmorĩ wẽ uptabi na, da te dasiwi 're waihu'u za'ra, wawasété si, wa te 're ã'manharĩ za'ra mono na, da te 're ãwawaihu'u za'ra mono zém na hã. E tawamhã ã'uwaibaba, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, wawasédé te te wa'ãma 're ã'aza'ra mono zéb da hã. Mare di. ã'uwaibaba õ di.” ãne na te duré ni'wam norĩ hã te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra.

⁸ Taha zarina te duré te te sima 're nharĩ za'ra: “Wawasété si, wa za tô wa te 're 'manharĩ u'ãsi za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono si ãwẽ uptabi na, da te dasiwi 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da hã.” Ni'wam norĩ hã ma tô ãne na ãnhimiroti wasédé hã ã'ãma sa'ra, ãsi'uihã na ãne hã te ãma ãwaihu'u za'ra newa. Ma tô ã'ãma wasété za'ra. Taha wa, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ta norĩ si siwi wẽ'õ pese za'ra, ã'uwaibaba.

Dahãimana wasété na 're ãdahãimana za'ra mono na rowasu'u

⁹ Tawamhã wa norĩ hã zudezu norĩ hã e taré zudezu na 're wahãimana za'ra mono wa, te za, zudezu'õ norĩ hãimanazém nhipai u, te te 're wa'awẽsãmri, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Mare di. Uburé aiwapsi tãma 're ãdahãimana za'ra mono zé hã. Uburé dahãimana wasédé hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono na si te 're dahãimana za'ra, zudezu norĩ hã duré zudezu'õ norĩ zama. Dawasété hawi, dasi'uihã na 're dawairébé waihu'u mono õ di, dama siptete wa, dawasédé hã. ãne, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'wa.

¹⁰ Duréihã ma tô ãne na ni'wam norĩ hã ãma rob'ui'ére za'ra: “Ni'wam norĩ hã si'uihã na 're ãnomro wẽ mono zém na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãwasu'u wẽ za'ra mono zéb da hã, robaba di. Uburé 're ãdanomro wasété mono na si, te 're dahãimana za'ra.

¹¹ Duré ni'wam norĩ hã ãne te te waihu'u za'ra õ di, dawẽ na 're ãdanomro mono zé hã. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zõ 're sõpré mono õ di, ãhãimanazém na te te 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da hã. ãne hã tãma robaba uptabi di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã.

¹² A'uwẽ mono bã ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, 're dasipizari za'ra. Dasi'uihã na marĩ ãwẽ hã da te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di. Taré ma tô 're danomro. Ni'wam norĩ hã marĩ ãwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Mare uptabi di.

¹³ Uburé danhoto hã wasété di. Wasété uptabi di. Danhoto wasété na te dazadawa nhipese na, da te dasima 're nharĩ wasété za'ra.

Duré wahi hã te te 're dahâzu mono wa, ti'wa wa'u na te te 're ĩdanhimroi mono ne, te damreme na da te dasima 're nharĩ wasété za'ra, rowẽ hã da te dasiwi 're uprosi za'ra mono da.

¹⁴ Damreme ĩwasété uptabi na si te dasi'ãma da te 're wasété za'ra.

¹⁵ Dasi'aba'ré na te duré 're dasi'u'a za'ra. Dasi'aba'ré na te duré 're dasisimro.

¹⁶ Daro mono bâ 're danomro mono sidâpâsi, te da te dasiwi 're rowamnarĩ u'âsi za'ra. Taha wa, te dasisa'u hã robzei'õ u'âsi 're dahâimana za'ra.

¹⁷ Rowẽ na 're ĩdahâimana za'ra mono zéb da hã, marĩ hã ĩwẽ hã da te dasima 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di.

¹⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zama, da te dasiwi 're hâimana wazé mono õ di."

Ãne na ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na da'ãma rob'ui'ééré sirõmo za'ra.

¹⁹ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na ma tô Mozési hã rob'ui'ééré, zudezu norĩ ma, õhõ na si ãma 're hâimana za'ra mono da. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã 're hâimana sirõmo mono wa, ni'wa hã tiwẽ na 're ĩmorĩ wasété õ na dama 're siwasu'u waihu'u mono õ di. Uburé dawasété na 're dasisãmri za'ra mono da si, te dama 're hâimana, rob'ui'ééré 'rada hã, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono, dawasété na te te 're ĩda'awẽ'õ mono zé hã da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

²⁰ E 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, marĩ hã da te 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra mono na, te za te te sima da'ãma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tô mono da, taha zarina te te oto 're da'awêsãmri mono da, dapo're'õ nherẽ, te te 're da'ahâ za'ra mono tô da. Mare di. Taha nai õ di. Uburé marĩ hã da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono na, 'rãwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da si, te dama 're hâimana, rob'ui'ééré 'rada hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'awêsãmri mono zém na rowasu'u

²¹ Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma tô oto dama waihu'u, te te 're ĩda'awêsãmri mono zém na hã, sõ'awi da te oto 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima da'ãma 're aroti mono õ di, uburé marĩ hã da te 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra mono zéb zarina, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono õ zéb da hã, taha zarina te te oto 're ĩda'awêsãmri mono zéb da hã. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré'wa norĩ hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'awêsãmri mono zém na hã.

²² Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na si, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima da'ãma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tô mono da, taha zarina si te te oto 're da'awêsãmri mono da, dawasété na 're danomro mono nherẽ, te te oto 're da'ahâ za'ra mono tô da. Uburé Zezu Cristu te te 're ĩsaze za'ra mono norĩ si, te te oto 're awêsãmri. Ãne hã aiwapsi te uburé tâma 're hâimana za'ra, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ zama.

²³ A'uwẽ mono bâ te uburé dawasété na 're danomro. Taha wa, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana za'ra, 're ĩmorĩ wẽ uptabi nhiti.

²⁴ Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana za'ra mono nherẽ, Zezusi te te 're ĩsaze za'ra mono norĩ hã te te 're awêsãmri, da'ãma 're ĩpẽ'ézé mono zéb zarina, asa tâma 're ĩdasiwa'âbâ za'ra mono zéb zô, sina 're simnhasi mono ãna. Cristu Zezusi hã tidâ'ázém na ma tô da'awa'â. Taha wa, ma tô dawasété hawi te te 're da'awaihu. Taha na si te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri, dawasédé hã za oto te te da'ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono õ zéb zarina.

²⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã pisutu, dazada ĩdâ'ázém na dawasédé, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã te te dama 're apari mono da, taha zarina tiwi 'rusimani da, ĩwa'rãmi da'ãma 're pẽ'ézé mono da. Duré taha na si te te 're ĩda'awêsãmri mono zé hã, 'rãwi da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tô ãne da pisutu, Zezusi hã. Zezusi hã da te 're sazei pese za'ra

mono wapsi, te za dawasédé hã te te dama 're apari. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're wa'a su'u mono ò wa, dawasédé hã te te da'ãma 're ab'madâ'â mono ò di aré.

²⁶ Tane nherê, ãhãna hã dawasédé hã da te 're ì'manharĩ za'ra mono zém na, te te da'ãma 're ab'madâ'â mono ãna 're hâimana mono ò di oto. Te oto te te ãma 're da'ab'madâ'â u'âsi, uburé marĩ hã ì'uwaibaba si te te 're ì'ab'manharĩ wê mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, duré uburé Zezusi hã da te 're ìsazei pese za'ra mono norĩ hã te te 're ìda'awêsãmri mono na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da.

²⁷ E tawamhã wasi'uihã na, wa za wawê na wasina 're wawata za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwa'awêsãmri mono na hã. Mare di. E marĩ wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti si, wa te 're ì'madâ'â pese za'ra mono na, te te sima wa'ãma 're aroti mono ò na dâ'ãsina, taha zarina wawasédé hã te te wa'ãma 're ab'madâ'â tō mono da. Taré, Zezusi hã wa te 're ìsazei pese za'ra mono na, te te sima wa'ãma 're aroti, taha zarina wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina te te 're wa'awêsãmri mono da.

²⁸ ãne hã wa tō wasina waihu'u pese za'ra ni oto. Tō sena, Zezusi hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za tō 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima da'ãma 're aroti, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ì'ab'madâ'â mono ò zéb zarina, te te oto 're ìda'awêsãmri mono zéb da hã. Ta hã te te sima da'ãma 're aroti mono ò di, ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina, marĩ hã uburé da te 're ì'manharĩ wê za'ra mono na, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ì'ab'madâ'â mono ò zéb da hã, taha zarina te te duré 're ìda'awêsãmri mono zéb da hã. ãne wasu'u zarina, wa tō wa norĩ hã wasina waihu'u pese za'ra ni oto.

²⁹ E zudezu norĩ nhib'apito si, te 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 're hâimana. E zudezu'ò norĩ ma hã, 're hâimana mono ò di bété. Ta norĩ ma zama te duré 're hâimana.

³⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tō sena, misire uburé Danhib'apito uptabi hã. Zezusi hã te te 're ìsazei pese za'ra mono zéb zarina si, te za te te sima ãma 're aroti, ìwasédé hã te te oto ãma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina si te te oto 're awêsãmri mono da, zudezu norĩ hã, duré zudezu'ò norĩ zama.

³¹ Zezusi hã da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono zém na si, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madâ'â tō mono da, te te sima da'ãma 're aroti mono wamhã, e tawamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã, wama hã taré hã. E wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono ò di za. Wa za tō taha zama, wa te 're 'madâ'â pese za'ra, tō sena wa.

4

Abra'ãhã wasu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìsazei pese mono zém na

¹ ãhãna hã wasiré zudezu norĩ hi'rada, wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, Abra'ã hã.

² Ta hã uburé marĩ hã te te 're ì'ab'manharĩ wê mono na, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â mono tō da, te te sima ãma roti 'wa'ãhã, duré taha zarina Abra'ã hã 'rãwi tiwê na sina 're wata mono 'wa'ãhã, te aré tō sena 'rãwi sina 're wata. Tane nherê, marĩ hã te te 're ì'ab'manharĩ wê mono na, 'rãwi sina 're wata waihu'u mono ò di Abra'ã hã, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima ãma roti ò wa, ìwasédé hã te te oto ãma 're ì'madâ'â mono ò zarina, te te ìwêsãmrizéb da hã.

³ Duréihã Abra'ãhã wasu'u na, ma tō ni'wa hã ãma rob'ui'ééré, ãne na hã: "Abra'ã hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tō te te sina 're umnhasi u'âsi, te te tãma ìropisutuzém na hã. Taha ãma si, ma tō sasõ. Taha wa, ma tō 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sima ãma roti, ìwasédé hã te te oto ãma 're 'madâ'â tō mono da, duré taha zarina si te te oto wêsãmri da. Taha wa, tãma wê uptabi di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã."

Ãne ma tô Abra'ãhã wasu'u na âma rob'ui'ééré ni'wa hã, ïbaihã na hã. Ã hã Abra'ã hã, marĩ hã te te 're ï'ab'manharĩ wẽ mono na, 'rãwi sina 're ïwata mono õ zé wasu'u.

⁴ Ni'wam norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, da te 're ïpawa'ãbã za'ra mono ré, te 're hãimana za'ra. E sõpru wa, te za taré ïsib'apito hã rob'ui'prazé hã te te tãma 're sõmri za'ra. Mare di. Sõpru wa, te te tãma 're sõmri za'ra mono õ di. Te te tãma 're ïromhuri za'ra mono zé wa'rãmip si, te za te te tãma 're sõmri za'ra, ïpawa'ã hã.

⁵ Tanei õ di, 'Re ïhãimana u'âsi mono hã. Marĩ hã da te 're ï'manharĩ wẽ za'ra mono na, te 'rãwi 're dasi'madã'ã ze za'ra, taha na si 'Re ïhãimana u'âsi mono hã dawasédé hã te te oto da'ãma 're ï'ab'madã'ã mono õ na, te te sima da'ãma 're aroti mono newa. Tane nherẽ, te te sima da'ãma 're aroti mono õ di, taha na dawasédé hã te te oto da'ãma 're ab'madã'ã tã mono da, taha zarina te te oto 're ïda'awêsãmri mono zéb da hã. 'Re ïhãimana u'âsi mono hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wapsi, te za te te sina 're da'awêsãmri, dawasédé hã za oto te te da'ãma 're ab'madã'ã mono õ wa, duré dawasété na 're danomro mono nherẽ, te te 're da'ahã za'ra mono tã da.

⁶ 'Re ïhãimana u'âsi mono te te sima da'ãma 're aroti mono õ di tô, uburé marĩ hã da te 're ï'manharĩ wẽ za'ra mono zéb zarina, dawasédé hã te te oto da'ãma 're ï'ab'madã'ã mono õ zéb da hã, taha zarina te te oto 're ïda'awêsãmri mono zéb da hã. Da te 're ïsaze za'ra mono zém na si te oto te te 're da'awêsãmri tô. Taha zarina, dama 're ïrowẽ uptabi za'ra mono zém na hã, ma tô Dawi hã ãne na âma rob'ui'ééré, duréihã:

⁷ “Ni'wam norĩ ma hã, 'Re ïhãimana u'âsi mono hã ïwasédé te te oto ãma 're 'madã'ã za'ra mono õ wamhã, ta norĩ ma si, tãma 're rowẽ za'ra mono di za, ïwasété na oto ãma 're po're pu'u za'ra mono õ wa, ta norĩ ãma hã.

⁸ 'Re ïhãimana u'âsi mono hã ïwasédé hã te te oto ãma 're sa'rata za'ra mono õ wa, tãma 're rowẽ za'ra mono di.”

Ãne na ma tô Dawi hã ãma rob'ui'ééré, dama 're ïrowẽ uptabi za'ra mono zém na.

⁹ Ãne hã, e sihãiwata nhihãri ré 're ïnomro mono norĩ si, te za rowẽ uptabi na 're nomro. E ã norĩ si, te wasu'u, Dawi hã. Mare di. Sihãiwata nhihãri ãna 're ïnomro mono norĩ zama, te wasu'u. Ãne na, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'wa, Abra'ãhã wasu'u na rob'ui'ééré hã, duréihã:

“Abra'ã hã 'Re ïhãimana u'âsi mono si, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi, te te tãma ïropisutuzém na hã. Taha ãma si ma tô sasõ. Taha wa, ma tô 'Re ïhãimana u'âsi mono hã sima ãma roti, ïwasédé hã te te oto ãma 're 'madã'ã tã mono da, duré taha zarina si te te oto wêsãmri da. Taha wa, tãma wẽ uptabi di, 'Re ïhãimana u'âsi mono ma hã.”

Ãne, wa tô aima waihu'u za'ra wa'wa.

¹⁰ E tawamhã Abra'ã hã sihãiwata nhizãri sirõmo, ma tô 'Re ïhãimana u'âsi mono hã sima ãma roti, te te wêsãmri da. Mare di. Sihãiwata nhizãri õ ré, ma tô wêsã.

¹¹ 'Re ïhãimana u'âsi mono hã, Abra'ã hã te te sina ï'umnhasi pese zém na si, ma tô wêsã, sihãiwata nhizãri õ nherẽ. Taha wa, sihãiwata nhizãri õ ré, Abra'ã hã, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te ïwêsãmrizém na hã, te wama wasu'u, tô sena na uburé da te 're ïwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Taha wa, Abra'ã hã uburé 'Re ïhãimana u'âsi mono, da te dasina 're ï'umnhasi za'ra mono norĩ hi'rada, ta hã. Sihãiwata nhihãri õ nherẽ, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te 're ï'awêsãmri mono norĩ hi'rada.

¹² Duré, ïsihãiwata nhihãri ré norĩ hi'rada, zudezu norĩ hi'rada. E tawamhã sihãiwata nhihãri ré 're hãimana za'ra mono wa, te ta norĩ hi'rada hã 're hãimana, Abra'ã hã. Mare di. Abra'ã hã sihãiwata nhizãri õ ré, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te ïsazei pese ne, ïsine te te 're ïsazei pese za'ra mono norĩ hi'rata si, te 're hãimana, Abra'ã hã.

Abra'ãhã ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìropisutuzé wasu'u

¹³ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, ma tô ropisutu, uburé danhipti'ai mono bâ te te tãma 're anhomri mono da, ìsihudu norĩ ma ropibu ma, ìsihudu sidâpâsi. E ìsimiroti hã uburé te te 're 'madâ'â pese uptabi mono wa, duré nimahã na marĩ na misi ìsimiroti na te te upai õ wa, ma tô ãne na tãma ropisutu. Mare di. Taha wab õ di. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìsazei pese na, te te wêsãmri wa, ma tô ãne na tãma ropisutu siro.

¹⁴ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa norĩ hã zudezu norĩ hã, ìsimiroti te te 're ì'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ta norĩ ma, uburé danhipti'ai mono bâ te te tãma 're ì'anhomri mono da hã, te te ropisutu 'wa'ãhã, taré te aré da te 're saze za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Marĩ dai õ di aré. Taré te aré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã dama ropisutu, daro hã te te dama 're ì'anhomri mono zém na hã. Dama hã, aré marĩ õ di.

¹⁵ 'Re ìdahâimana wê za'ra mono zéb da hã, dasi'uihã na da te dasima 're ìpisutu za'ra mono zé hã dama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'ãhã, aré da te ãma 're upai waihu'u za'ra mono õ di. Tane, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ìrob'ui'érezé hã dama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'ãhã, aré da te ãma 're upai waihu'u za'ra mono õ di duré. Tane nherê, te tô dama 're hâimana, ìsimiroti na rob'ui'ére 'rada hã. Taha wa, da te 're waihu'u pese za'ra mono nherê, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'ahã za'ra mono zé, te wasu'u.

¹⁶ Tawamhã e marĩ hawi, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma ropisutu, ìsihudu norĩ ma ropibu ma. Abra'ã hã te te ìsazei pese zém hawi, ma tô tãma ropisutu. Te te tãma ìropisutuzé wa'rãmi, asa tãma ìsiwa'ãbâzéb zô 're ìsimnhasi mono õ na, da te dasina 're ìwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ã te te ìsazei pese zém hawip si, tãma ropisutu. E Mozésihi nhimi'ui'ére 'madâ'â'wa norĩ ma si, te 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã tãma 're hâimana za'ra, zudezu norĩ te te 're ìsazei pese za'ra mono norĩ ma si. Mare di. Abra'ã hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina ì'umnhasi ne, uburé 're ìdahâimana za'ra mono norĩ ma zama, te tãma 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã. E marĩ wa. Abra'ã hã uburé wahi'rata wa, uburé wasiré ìsazei'wa norĩ hi'rata wa.

¹⁷ Duréihã ni'wa hã ma tô ãne na 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére, Abra'ãhã ãma hã:

“Wa hã wa tô aipisutu, daro mono bâ da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ hi'rata na, da te 're asisi za'ra mono da.”

Ãne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na ãma rob'ui'ére. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã, tô sena. Pire uptabi di. E marĩ wa. Õ hã tô sena, 're hâimana mono wa. Taha si, ma tô Abra'ã hã te te sina 're umnhasi u'âsi. Taha si, 're dadâ'â za'ra mono nherê, dahâiwa'utu'wa hã te 're hâimana. Taha si marĩ õ ré, Ropoto mono 'wa hã.

¹⁸⁻¹⁹ Duréihã Abra'ã hã 100 na ãma ìwahubzéb u hã romhutu na ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma ropisutu, ãne: “Asihudu sidâpâsi, da'ahã uptabi di za.” Ãne rob'ui'ére 'rata na ìwasu'u hã. Abra'ã hã romhutu na ma tô tidâ'ázé hã sina waihu'u, ìhâiba sib'aware na hã oto. Timro zama ma duré waihu'u, 'ra waihu'u õ na, Sara hã. Tane nherê, siptete sina ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono si saze, za ì'ra te te tãma ìsômrizém na hã. Te te 're wawãi mono ãna, te sô 're simipari u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzéb zô hã, marĩ hã tãma hâimana õ nherê, sô 're ìsimipari mono zéb da hã. Taha wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã pisutu, daro mono bâ da te 're ìsazei pese za'ra mono norĩ hi'rata na, da te 're sisi za'ra mono da.

²⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìropisutuzém na hã te te ãma wawãi õ di. Ìmreme hã te te ìsazei pese zéb zarina, ma tô siptete uptabi na 're hâimana. Te

duré âma 're wata u'âsi.

²¹ 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutuzé hã za te te tâma âma ï'uwaimramizéb zô, te te 're sazei pese u'âsi. Te te sazei utôri ô di, Abra'ã hã.

²² Taha wa, te te ïsazei pese na ma tô sima âma roti 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, ïwasédé hã te te oto âma 're 'madâ'â mono tõe da, taha zarina te te wësâmri da, duré po're'õ nherë, za te te azâri tõe da, dame.

²³ Duréihã rob'ui'ééré 'rata na Abra'ãhã wasu'u hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïwësâmrizém na hã, taha wasu'u si ô di.

²⁴ Wa nori zama, wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono nori hã te za duré te te 're wa'awësâmri, Wanhîb'apito Zezusihi hãwa'utu'wa, wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono nori hã.

²⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô Zezusi hã dama tisõ, da te dasiwi wiri da, wawasété na 're wanomro mono wa. Ma tô duré hãwa'utu, taha na te te 're wa'awësâmri mono da, wawasédé hã te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tõe mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

5

Cristuhu zazei'wa, toi u'âsi 're ïnomro mono zé wasu'u

¹ Wanhîb'apito Zezu Cristu hã ma tô wazada tidâ'â za'ra, wa'upana. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima wa'âma 're aroti, wa te 're ïsazei pese za'ra mono na, wawasédé hã te te oto wa'âma 're ab'madâ'â tõe mono da, taha zarina si te te duré 're wa'awësâmri mono da, wawasété na 're wanomro mono nherë, te te 're wa'ahâ za'ra mono tõe da. Taha wa, rowë u'âsi, wa oto âma 're wanomro, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma hã.

² Zezusi hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, te 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwë si te te wama 're ab'madâ'â. Taha na si, wa oto wa nori hã 're wahâimana za'ra. Niwapsi te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te wama 're apisutu, ïwaihu'u pese zarina ïhâiba na rowa'a za'ëtë na ïsiré 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowë uptabi na. Taha wa, wato sina, wa sô 're wanhîmpari za'ra, wa te 're sazei utôri za'ra mono âna.

³ Duré Cristuhu zazei'wa, 're wanomro mono 'ru te, da te wama 're rob'manharï za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono ré, wa watoi u'âsi 're wahâimana za'ra õne haré, wa te 're ïrobzépata za'ra mono zéb zarina, õhõ âma si wanhîptete sina 're ïwahâimana za'ra mono zéb da hã, wa te wasima âma 're sa'ëtë za'ra mono wa. Æne hã wa te wasina 're waihu'u pese za'ra mono wa, wa za watoi u'âsi 're wahâimana za'ra.

⁴ Tawamhã wanhîptete sina, âma 're ïwahâimana za'ra mono zéb da hã, wa te tâma âma 're uwaimrami za'ra mono wamhã, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wa'âma 're wata za'ra. Tawamhã wa'âma 're ïwata za'ra mono zém na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono wamhã, marï te te wama 're ï'apisutu mono zéb zô, wa te 're wawã za'ra mono âna, wa za wasina 're wanhîmpari u'âsi za'ra.

⁵ Æne zô si 're wanhîmpari za'ra mono wamhã, taré sô 're wanhîmpari za'ra mono õ di za. Taré, wa te wasina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. E marï wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Tipë'ëzani te te wama 're ï'anhomri mono na, tinhimizawi pese zé hã te te wama 're awaihu'u mono wa, taré, wa te wasina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. Taha wa, taré sô 're wanhîmpari za'ra mono õ di za, marï ïwë hã te te wama 're ï'apisutu mono zô hã.

⁶ Duréihã 're ïdahâimana za'ra mono na'rata zém hawimhã, marï da te 're ï'manharï wë za'ra mono zém na hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te da'âma sima 're aroti mono õ di, taha zarina dawasédé hã te te oto da'âma 're ab'madâ'â tõe mono da, duré dapo're'õ nherë, te te 're da'ahâ za'ra tõe mono da. Ta hawim haré, dahâimana wë zém na 'râwi 're dasi'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di,

dawasédé hã te te da'ãma 're ï'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ïda'awësãmri mono zéb da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha ré, ma tô Cristu hã dazada dârâ, uburé dawasété na 're ïdahâimana za'ra mono norĩ zada, 'Re ïhâimana u'âsi mono, bådâ te te ãma ïpisutuzé hã ïwa ïwaptã'ázém na.

⁷ Ni'wa hã uburé danhimiroti wẽ hã te te 're 'madâ'â pese mono nherẽ, taha upana ïda'matâ'â da hã, mare di. Ni'wa hã da'ãma 're ïsiwamri mono, 're 'maihâimana mono wamhã, taha upana si ïda'matâ'â da hã, áté te za 're si'madâ'â za'ra.

⁸ Taneĩ õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimizawizé hã. Wa norĩ hã wawasété na 're wahâimana za'ra mono nherẽ, ma tô Cristu hã pisutu, wazada dâ'â da, wa'upana. ãne hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te wama 're awaihu'u, te te 're ïwa'azawi pese mono zém na hã.

⁹ Zezusi wazada ïdâ'ázém na, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awësãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ï'ab'madâ'â mono õ zarina. ãne wa, te za duré Zezusi hã tidâ'ázém na te te 're wa'anho'reptu, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiházé wi, ro hã za ïsi'utõrĩzéb ãma hã.

¹⁰ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhitob'ru, wa aré 're wanomro. Tane nherẽ, ti'ra dâ'ázém na ma tô wa'ãma 're siwadi za'ra oto. Tawamhã ïsiwadi oto 're wahâimana za'ra mono wa, te za tô oto Zezusi hã te te 're wa'anho'reptu, dâ'â nherẽ, apâ hãiwa'utu wa, dâ'â ãna 're hâimana u'âsi mono wa za oto.

¹¹ Tane nherẽ, taha si õ di. 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma, wa duré watoi u'âsi 're wahâimana za'ra, Wanhíb'apito Zezu Cristu dâ'ázém na, wa'ãma 're siwadi za'ra mono wa oto.

Adãhã wasu'u, Cristuhu wasu'u me

¹² Tawamhã e ma hawi, ma tô dawasédé hã tinhana'rata. Adã hã ma tô duréihã tiwasété 'rata. Ta hawimhã ma tô dawasédé hã te te ropé, uburé dapoto mono bâ. Ta hawim haré, te aihĩni 're dadâ'â u'âsi za'ra, dawasété na 're danomro mono wa.

¹³⁻¹⁵ Dawasété ãna 're ïdahâimana za'ra mono zéb da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã dama 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, dawasédé hã te te da'ãma 're aza'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Tane nherẽ, duréihã Mozésihi ma, tinhimiroti hã te te waihu'u õ ré, duré te te rob'ui'ére õ ré, te dawasété na si 're dahâimana u'âsi za'ra. ïsimiroti na rob'ui'ére hã dama 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, ma tô Adãhã wasété na'rata hawim haré 're dadâ'â u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã dapẽ'ẽ 're, dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, da te dasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wa. Mozésihi ma, za oto 'Re ïhâimana u'âsi mono, tinhimiroti te te ïwaihu'uzéb u hã, dawasété na si 're danomro u'âsi mono wa, ma tô 're dadâ'â u'âsi za'ra. Adãhã wi, 'Re ïhâimana u'âsi mono, rob'rã te te sawi nherẽ, te te sadawa 'madâ'â ãna, ma tô tiwasédé hã 'manha. ãne hã Adãhã wasété ne, aiwa da te 're 'manharĩ za'ra mono õ nherẽ, ma tô aihĩni 're dadâ'â u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama ïrotizé hã, sõ'awi dama 're hâimana za'ra mono õ nherẽ.

Adã hã wasété na'rata wamhã, ma tô ïpire uptabi hã 'manha, tiwasédé hã. Taha uirĩ na si, ma tô Zezusi hã marĩ ïpire uptabi hã 'manha duré ïwẽ hã, ti'ai ãma 're morĩ ré. Taha wa, Zezusihi ne Adã hã, marĩ ïsine ïpire hã te te 'manharĩ wa. Tane nherẽ, aiwab õ di, ïsimi'manharĩzézé hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwẽ te te dama 're ï'anhomri mono hã, Adãhã wasété nei õ di. Adã hã tiwasédé te te ï'manharĩzém hawi, ma tô oto uburé 're dadâ'â u'âsi za'ra, tô sena. Tane nherẽ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwẽ hã te te dama 're ï'ab'manharĩ mono zé hã ïpire uptabi di, Adã hã tiwasédé te te ï'manharĩzém nhipai u. Wẽ uptabi di. E marĩ tawamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwẽ hã te te dama 're ï'ab'manharĩ mono zé hã. Zezusi hã sisawi ãna tihãiba na te te 're ïda'azawi pese mono na, ma tô te te dama 're ab'manharĩ wẽ, tinhoprubzéb zarina.

¹⁶ Adã hã tiwasédé te te ì'manharĩzém hawim haré, te dawasédé hã da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra oto. Taha zarina, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'awě'õ pese, dawasédé hã te te da'ãma 're ì'awaihu'u mono zéb zarina. Tane nherě, ta hawim haré, dawasédé hã da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono nherě, dama ìsõprubzém na te oto da'ahã na te te 're da'awěsãmri 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ì'ra dazada ìdã'ázém na. ãne wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono, dama 're ìsõpru mono zé hã, pire uptabi di, Adãhã nhimi'manharĩzé ma hã.

¹⁷ Tô sena aibã hã misi, tiwasédé te te ì'manharĩ na'rata hawi, ma tô oto 're dadã'ã u'âsi za'ra. Tane nherě, Zezu Cristu hã aibã misi nherě, ìsimi'manharĩzé hã pire uptabi di, aibã tiwasédé te te ì'manharĩ na'rata zém nhipai u. Wě uptabi di. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwě uptabi hã te te tãma 're ì'apisutu mono norĩ si, te za hãimana pire na ìsiré 're hãimana u'âsi za'ra, tinhoprubzé hã te te tãma 're ì'anhomri mono norĩ si. ìsõprubzé hã te te 're ìda'awěsãmri mono zé, te wasu'u. Cristu ìdã'ázém na te za hãimana pire na ìsiré 're hãimana u'âsi za'ra.

¹⁸ Aibã hã misi tiwasédé hã te te ì'manharĩzém hawi, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uburé te te 're da'awě'õ pese, dawasédé hã te te da'ãma 're ì'awaihu'u mono zéb zarina. Tane, misi Zesusihi nhimi'manharĩ wě zém na, te za oto 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're da'anho'reptu, dapě'ě 're, dadã'ã u'âsi ne 're ìdanomro mono zém hawi, ì'rata 're dahãimana u'âsi za'ra mono da oto.

¹⁹ Aibã hã misi nherě, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwapari õ hawimhã, ma tô oto uburé dawasété na si 're dahãimana za'ra. Tane duré, aibã hã misi nherě, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwapari pese zém hawi te za oto 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awěsãmri, Zezu Cristu te te ìwapari pese zém hawimhã.

²⁰ Duréhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Mozésihi ma tinhimiroti hã waihu'u, te te ãma rob'ui'ére da, ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono wa, dawasédé hã da te oto dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherě, ma tô dawasédé hã da te dasima 're sa'ětě u'âsi za'ra. Tane nherě, dawasédé da te dasima 're ìsa'ětě za'ra mono zém nhipai u, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te dama 're arob'manharĩ wě, da'ãma 're ìsiwamri u'âsi mono zéb zarina.

²¹ ãne na rowasu'u na, wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Dawasété na si 're danomro u'âsi mono wa, ma tô aré dapě'ě remhã, dadã'ã ne 're dahãimana u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherě, tinhimizawi pese zéb zarina, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito Zezu Cristu dã'ázéb zarina te te sima 're wa'awě, taha zarina si rowě uptabi na 're wanomro u'âsi mono da oto.

6

'Re ìdanomro mono zép té wasu'u

¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, simizawi pese uptabi di. Te wa'ãma 're pě'ězé u'âsi. Taha wa, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono nherě, tinhimizawizé hã te te wawi 're azawi mono õ di. Wawasédé, wa te 're ì'manharĩ za'ra mono zé hã, te duré te te wama 're apari. E tawamhã, wawasédé, wa te 're ì'manharĩ za'ra mono zé hã te te wama 're apari mono nherě, wa za wawasédé hã duré apã wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra, apã te te duré wama 're apari zahu mono da. E taha da, wa za wawasété u'âsi 're wahãimana za'ra.

² Mare di. 'Re dadã'ã za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're ìrob'ruiwapari za'ra mono õ ne, wa norĩ hã wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za. Taha wa, wawasédé hã wa te duré 're 'manharĩ zahu za'ra mono õ di za oto.

³ Wa norĩ hã ã dawabzuri, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, Cristu Zesusihi siré, 'rãwi oto 're ìwanomro mono zé, te wasu'u, simisutu. ìsiré oto 're

ĩwanomro mono ne, wa tô duré ĩsiré 're wadâ'â za'ra, simisutu. Āne hã aimã waihu'u pese za'ra wa'aba di.

⁴ Tawamhã, â dawabzuri hã oto wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, â da te 're ĩwanhamra mono zé, Cristuhu siré 're ĩwadâ'â za'ra mono zé, te wa'ãma simiré'é. Ab're 're, ĩsiré da te 're ĩwanheme mono zéb zama, te wasu'u. E marĩ da, wa tô Zezusihi siré 're wadâ'â za'ra. Cristu hã dâ'â nherẽ, ĩmama hã tiwaihu'u pese na te te ĩhãiwa'utu ne, 're ĩwanomro mono zép tém na si, oto 're ĩwahãimana za'ra mono zéb da hã, wa tô ĩsiré 're wadâ'â za'ra, wa norĩ hã. Āne wa'ãma ĩsimiré'ézé hã.

⁵ Wa norĩ hã Cristuhu siré, wa tô 're wadâ'â za'ra, wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ wa, 're dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono õ ne. Āne hã simisutu ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã wahãiba na atob za'ra, Cristuhu tẽme. Duré Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, ĩmama te te ĩhãiwa'utu ne, te za duré wa norĩ hã te te 're wa'ahãiwa'utu. Taha na te za duré Cristuhu tẽme wahãiba na atob za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã.

⁶ Wawasété na 're ĩwanomro 'rata mono zé hã, tâibã oto. Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na ĩdâ'â ne, ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te wama 're a'uprosi, 're ĩwanomro 'rata mono zé hã. Marĩ ĩwasétére si, wa te wasima 're ĩruiwapari u'âsi za'ra mono zém hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, ma tô te te wama 're a'uprosi, 're ĩwanomro 'rata mono zé hã. Wawasédé hã wa te 're sahãri waihu'u za'ra mono ãna, 're wanomro mono tã da, ma tô te te wama 're a'uprosi. Āne hã wama waihu'u pese za'ra di.

⁷ 'Re dadâ'â za'ra mono wamhã, dawasédé hã da te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di oto. Tane, 're ĩdâ'â za'ra mono norĩ ne, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono õ di za oto.

⁸ Taha wa, Cristuhu siré 're wadâ'â za'ra mono wa, wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra tô sena na, za ĩsine 're ĩwahãiwa'utu za'ra mono zéb da hã, duré ĩsiré za 're ĩwahãimana u'âsi za'ra mono zém na hã.

⁹ Āne na, wa tô duré wasina waihu'u pese za'ra ni. Cristu hã dâ'â uptabi nherẽ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te hãiwa'utu wa, taha wa, niwamhã tidã'ã na te te sahu õ di za, ĩdã'ãzé hã sib'uwara wa oto, Zezusihi ma hã.

¹⁰ Dã'ã wamhã, misi haré ma tô dawasété nhipetezé hã uprosi. Taha wa, oto dã'ã parimhã, Timama ma, te oto 're hãimana u'âsi, Cristu hã.

¹¹ Taha wa, te za ãne na asi'ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo: “'Re dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô, da te oto 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono õ ne, wawasété zô, wa te oto 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za, wa norĩ hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, wa te oto 're ĩromhuri za'ra mono da si, wa za oto 're wahãimana za'ra. Cristu Zezusihi ãma si, wa za oto 're wahãimana za'ra.” Āne si te za asima ãma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo.

¹² 'Rãwi marĩ na asima 're ĩrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zé hã 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono tã da, te za aiwasété wi asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ na.

¹³ Marĩ ĩwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da, te za aihãiba hã 're ĩ'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, aihãiba hawim na marĩ 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da. 'Re atã'ã za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te 're ĩ'ahãiwa'utu za'ra wa'aba mono ne, te 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 're anomro aba mono zép tém na hã. Taha wa, te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma si, 're asisõmri za'ra wa'aba mo, misi haré. Taha ma si, te za aihãiba hã 're ĩsõmri za'ra wa'aba mo õne haré, marĩ ĩwẽ si ãma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹⁴ 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã asina tãma ãma 're ĩ'uwaĩmrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasédé hã te te oto ai'ãma

're ab'madâ'â aba mono tō da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono ō di za. Tinhimizawi pese zém na si, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ai'ãma 're pē'ēzé za'ra wa'wa, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē. Taha zarina si, ma tō te te 're aiwēsâmri za'ra wa'wa. Taha wa, te za aiwasété wi asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mo oto.

'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're ĩdasisômri za'ra mono zé wasu'u

¹⁵ Tawamhã áté ãne te za asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo: “'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ĩrob'ui'érézé hã wa te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'ãma 're aroti mono ō di, taha zarina wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina te te 're wa'awēsâmri mono da. Tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tō te te 're wa'awēsâmri, wawasété na 're wahâimana za'ra mono nherē, wa'ãma 're pē'ēzé za'ra mono wa. Taha wa, wa za wawasédé hã duré apâ wa te 're 'manharĩ u'âsi za'ra ōne u'â, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dawasété nherē, simizawi pese wa.” ãne na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za. Tô'ã.

¹⁶ A norĩ wa'wa hã dama 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba hã dama 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, taha nhimiwada'uri na si, te za tō 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane, aihâiba hã aiwasété ma, 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, te za tō ãma 're asiwasété za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za atâ'â u'âsi ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipē'ē 're, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, aihâiba hã 're sômri za'ra wa'aba mono wamhã, taha nhimiwada'uri na si te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawapsi te za oto te te 're aiwēsâmri za'ra wa'wa.

¹⁷ Aiwasété na si, ma tō aré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 're sahâri waihu'u za'ra wa'aba mono ãna. Tane nherē, ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono ō di oto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zép si, te oto 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're wawata za'ra.

¹⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhiptezé hã ma tō te te aima 're sômri za'ra wa'wa, aiwasété ãna oto ãma 're anomro aba mono da. Ma tō duré aima si'apito za'ra wa'wa, aiwē na si oto tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹⁹ 'Re ĩdahâimana za'ra mono zém na, wa tō aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ĩnhimirowasu'u na hã asi'uihã na sada asimirosa'rata nhiptete waihu'u za'ra wa'aba ō wa. Aihâiba hã aiwasété ma, ma tō 're ĩsômri za'ra wa'aba mo aré, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâiba na asina 're aiwasété za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, aihâiba hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, te za oto 're ĩsômri za'ra wa'aba mo, taha nhimiroti na si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aihâimana wē uptabi na.

²⁰ Aiwasédé hã 're sahâri waihu'u za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zéb zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mono ō di aré.

²¹ Aiwasété na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, e marĩ ma tō aima 're hâimana za'ra wa'wa, 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmimhã, ãma aima 're ĩrowē za'ra wa'aba mono zéb da hã. Robaba di. Taha na asimi'manharĩ wasété za'ra wa'aba zém na ãma 're aséb za'ra wa'aba mono di oto. ãne si, da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, dapē'ē 're, dadâ'â u'âsi ne, te za tō 're dahâimana za'ra.

²² Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhiptezé hã ma tō te te aima 're sômri za'ra wa'wa oto, aiwasété ãna ãma 're anomro aba mono da oto. Ma tō duré aima si'apito za'ra wa'wa, taha ma si oto 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tō, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, aihâiba hã

tâma 're ãsõmri za'ra wa'aba mo. Taha wa'rãmi te za rowẽ uptabi na ã'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zé hã te te aima 're apisutu 'wa oto.

²³ Dawasété na si 're ãdanomro mono zé wa'rãmi, te za dadâ'â u'âsi ne 're dahâimana za'ra dapẽ'ẽ 're, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti. Wanhíb'apito Cristu Zezusihi ãma si 're danomro mono wapsi, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã sõpru wa, te te dama 're apisutu, ã'rata 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, asa tâma 're ãdasiwa'âbâ za'ra mono zéb zô, sina 're simnhasi mono ãna.

7

Ïmro'õ norĩ mrozém na rowasu'u na ãsimiré

¹ ãsisãnawã norĩ, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, ãhãna ãnhimi'ui'ééré na te aima ãrowasu'u za'ra wa'aba zé hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za duré. Ni'wa hã ti'ai ãma 're hâimana mono ré, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã pire na tâma 're hâimana, ti'ab ré 're ãdanomro mono zém na roti hã. Tane nherẽ, dâ'â wanhã oto, tâma 're hâimana mono õ di za oto, ãsarina 're ãhâimana mono zéb da hã. E marĩ wa. Tô oto dâ'â wa.

² ãne na wa za aima romnhimír'éé za'ra wa'wa. Pi'õ norĩ hã ãmro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ ré, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â sina, te te 're rême waihu'u za'ra mono õ di za. ãmro tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, aimawi aibã na, pi'õi wi ãmro 're dâ'â za'ra mono wa, timro na te te 're sahu tõ za'ra mono da, te te ãma roti õ wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

³ Tane nherẽ, pi'õ norĩ hã ãmro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ nherẽ, aibã aimawi ré 're hâimana za'ra mono wanhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana za'ra mono õ wa, te za ãpo're'õ hã da te ãma 're sa'ra, pi'õ norĩ ãma hã, tihãiba na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa. ãmro tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto 're mro za'ra, aibã aimawi na. Tawapsi tihãiba na tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, apã 're mro za'ra mono wa. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

⁴ ãsisãnawã norĩ, tane duré, a norĩ wa'wa hã. Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na asada dâ'â za'ra wa'aba wa, ma tõ ãsiré 're atâ'â za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã asina tâma ãma 're ãuwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ab'madâ'â aba mono tõ da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tãibã oto. 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãhãiwa'utu nhíb'a'uwẽ si, wa oto 're wanomro, taha ma si, wa te oto 're romhuri za'ra mono da, ãwẽ na si. Pi'õi wi, ãmro tiwi 're dâ'â za'ra mono wanhã, ãsimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di za oto. 'Re mro zahu za'ra mono wapsi, te za duré timro tém nhimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tane hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã asina tâma ãma 're ãuwaimrami za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ãhâimana u'âsi mono, aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ab'madâ'â aba mono tõ da, 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto, pi'õi wi ãmro 're dâ'â za'ra mono wa, ãsimiroti te te oto 're ãmadâ'â za'ra mono õ ne hã. Tãibã oto. Cristuhu ãma si, te za oto 're anomro aba mo, pi'õ hã apã 're ãmro zahu za'ra mono norĩ, timro tém nhimiroti te te 're ãwapari pese za'ra mono ne.

⁵ Wahâimana wasété na 're wahâimana za'ra mono ré, wa tõ marĩ ãwasété zô si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra aré. Taha ré, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éérézé hã, wawasété ãna 're ãwanomro mono zé waihu'uzéb da, wama 're hâimana za'ra mono nherẽ, duré wama waihu'u pese za'ra nherẽ, taha upana si, wa tõ marĩ ãwasété zô si, wa te 're rob'ruiwapari za'ra, tõ õhõ zô si, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te wawi 're ãazawi

mono zô si. Taha zarina wa tô aré wapě'ě 're, wadâ'â u'âsi ne 're wahâimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti.

⁶ Tane nherě, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te wama 're apisutu oto, ïsimiroti na rob'ui'ééré 'rada hã wa te wasina tãma ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã te te wa'ãma 're ï'ab'madâ'â mono zéb da, 're wasi'madâ'â za'ra mono tō da oto. ïsimiroti na rob'ui'ééré 'rada hã wa te wasina tãma ãma 're ï'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, te te 're ïwa'anho'reptui mono zéb zô, 're wanhopré mono sina, wa te oto tãma 're romhuri za'ra mono õ di, 're ïwahâimana 'rata za'ra mono zém na hã. Ïpě'ězani hã te te wama 're ï'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te tãma 're romhuri za'ra, wahâimanazép tém na si.

'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti, da te oto ïwaihu'u za'ra zéb zarina, dawasété na 're ïdasiwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

⁷ Tawamhã e 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wasété di, Mozési te te ãma ïrob'ui'ééré na hã. Mare di. Wasété õ di. Åhã wasu'u hawi, wa tô wa hã ïwasété na ïsiwaihu'u, 'rãwi. Åne, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'u hã: “Marĩ ïwě hã dawĩ 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za.” Åne hã te waihu'u õ 'wa'ãhã, aré ïwasété na ïsiwaihu'u õ di, marĩ te ïsima ï'ruiwaparizém na hã.

⁸ Åhã wasu'u na te oto waihu'u wamhã, marĩ hã te dawĩ 're ï'ruiwapari mono zéb da si, wa tô te ïsima 're rosa'rata u'âsi, 're ïhâimana wasété mono zéb zarina. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã dama waihu'u za'ra õ wa, dawasété na 're dasisãmri waihu'u za'ra mono õ di. Wa hã bété. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wasu'uzéb zarina si, wa tô ïsiwaihu'u, ïwasété na hã.

⁹⁻¹⁰ Duréhã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rowasũ'u hã te waihu'u õ nherě, wa tô aré ïsi'ãma rosa'rata na te 're upa. ïwasété na 're ïsi'madâ'â mono ãna, wa tô 're ïhâimana. Tane nherě, ïsimiroti 'rata na rob'ui'ééré wasu'u hã te oto waihu'u wamhã, ãne na te oto ïsi'ãma 're rosa'rata mono õ di. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ïwasété na aré 're ïhâimana mono zém na hã wa tô ïsi'ãma waihu'u. Ïdâ'â u'âsi, wa tô aré 're ïhâimana, ïpě'ě 're. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wama sãmri za'ra, wa te wasina tãma 're ï'uwaimrami za'ra mono zéb zarina, rowě uptabi na ãma 're wanomro wě mono da. Tane nherě, te ïsina tãma uwaimrami õ di, wa hã. Taha wa, wa tô aré ïdâ'â u'âsi 're ïhâimana u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti.

¹¹ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata si te 're ï'madâ'â pese mono na, ïwasédé hã te te oto ï'ãma 're 'madâ'â tō mono da, te te sima ï'ãma roti da newa, wa tô aré ïnhimiza'rese ãna 're ïhâimana. Taha zarina, wa tô aré ïpě'ě 're, ïdâ'â u'âsi 're ïhâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti.

¹² Tane nherě, ïsimiroti 'rata na Mozési te te ïrob'ui'ééré hã wě uptabi di. ïsarina si te wama 're hâimana, ïwě uptabi si.

¹³ E tawamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã wě uptabi nherě, e taha zarina, wa tô aré ïpě'ě 're, ïdâ'â u'âsi 're ïhâimana. Mare di. ïwasété na 're ïhâimana 'rata mono zéb zarina si, wa tô aré ïdâ'â u'âsi 're ïhâimana. Taha zarina, wa tô 're ïhâimana wasété mono zém na ïsina waihu'u. ïburé marĩ ïwasédé hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono zé hã ïwasété uptabi na wa tô duré waihu'u.

Paru hã 'rãwi tinhimirosa'rata wasété na ïsi'wapézé wasu'u

¹⁴ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ïrob'ui'ééré hã e ma hawimhã. Ïpě'ězani hawip si. Tane nherě, ta hawimhã, wa hã 're ïhâimana mono õ di. A'uwě hãiba na 're ïmorĩ wa, wa ïhâimana nhib'uware na

're ĩhâimana, ĩsi'uihâ na ĩsina ĩnhiptete waihu'u õ na hã. 'Re ĩhâimana wasété mono zé ma si, wa ĩhâiba hã te 're sômri u'âsi.

¹⁵ ĩnhimiza'rese ãna, wa duré 're ĩhâimana, ĩwasédé hã te 're ĩ'manharĩ mono zém na, te ĩsina waihu'u õ wa, 'râwimhã. Uburé marĩ ĩwê si te 're ab'madâ'â mono da nherê, taha si te 're 'madâ'â mono õ di. Uburé marĩ hã te 're ab'manharĩ tã mono da, te ĩsiwi 're awê'õ mono nherê, wa tã te te 're ab'manharĩ tã, ĩwê upana.

¹⁶ Uburé marĩ hã te 're ab'manharĩ tã mono da, te ĩsiwi 're awê'õ mono nherê, ĩwê upana te 're ab'manharĩ mono wamhã, wa ĩsina waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré, ĩwê si 're ĩhâimana mono na hã, ĩsarina si.

¹⁷ Uburé marĩ ĩwasédé hã te 're ab'manharĩ mono da, te ĩsima 're awê mono õ nherê, ĩwasédé hã ĩpê'ê 're, ĩma 're ĩhâimana mono zéb zarina, wa te te 're ab'manharĩ u'âsi tã, te ĩsiwi 're wê'õ waihu'u mono ãna.

¹⁸ Marĩ ĩwê hã ĩpê'ê 'remhã ĩma 're hâimana mono õ di. ãne hã ĩma waihu'u pese di. Uburé marĩ ĩwê si te 're ab'manharĩ mono da, te ĩsima 're awê mono nherê, te ĩsina 're uwaimrami waihu'u mono õ di, ĩsi'uihâ na hã.

¹⁹ Uburé marĩ ĩwê si te 're ab'madâ'â mono da nherê, taha si te 're 'madâ'â mono õ di. Taha upana, wa ĩwasété si te 're ab'manharĩ, ãne hã te 're ab'manharĩ tã mono da, te ĩsiwi 're awê'õ mono nherê.

²⁰ Uburé marĩ ĩwasédé hã te ĩsima 're awê'õ mono nherê, te 're ab'manharĩ mono wamhã, e ĩsi'uihâ na te ĩsima ĩwézéb zarina, wa te te 're ab'manharĩ. Mare di. ĩwasédé hã ĩpê'ê 're, ĩma 're ĩhâimana u'âsi mono zéb zarina si, wa te te 're ab'manharĩ.

²¹ ãne hã wa tã uburé ĩsina waihu'u, 're ĩhâimana mono zém na hã. Marĩ ĩwê si te 're ab'manharĩ u'âsi mono da, te ĩsima 're wê mono nherê, wa ĩ'upana marĩ ĩwasété zã si 're ĩsipizari, te ĩsiwi 're awê'õ waihu'u mono ãna.

²² Wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti wê wasu'u na hã 'rãwi wa tã te ĩsima 're wê u'âsi, ĩpê'ê 'remhã.

²³ Tane nherê, aimawi 're ĩhâimana mono zéb da hã, te ĩma 're hâimana u'âsi, ĩpê'ê 'remhã, ĩnhimirosa'rata wasédé hã. ĩpê'ê 'remhã ĩnhimirosa'rata wasédé hã duré ĩnhimirosa'rata wê hã te 'rãwi nherê, 're si'wapé u'âsi zahuré, ĩwasédé hã te 're ĩ'manharĩ mono zéb da hã, duré te ĩsima 're ĩwê mono zéb zarina, ĩwê hã te 're ĩ'manharĩ mono zéb da hã. Ni'wam norĩ hã danhimiwada'uri zarina si 're hâimana za'ra mono wamhã, marĩ hã te te sima 're ĩwê za'ra mono zéb zarina, te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di. Tane duré, wa hã marĩ ĩwê si te 're ab'manharĩ u'âsi mono da, te ĩsima 're wê mono nherê, marĩ ĩwasédé hã ĩpê'ê 'remhã ĩma 're ĩhâimana mono zarina, wa marĩ ĩwasédé hã te 're ab'manharĩ tã.

²⁴⁻²⁵ Wa hã ĩwasété u'âsi 're ĩhâimana mono zém na, 'rãwi 're ĩsipo're pu'u mono wa, wa 're ĩsiwê'õ u'âsi. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're ĩhâimana u'âsi mono da, te ĩsima 're rosa'rata wê u'âsi mono nherê aré, tane nherê, ĩpê'ê 're, ĩwasédé hã ĩma 're ĩhâimana u'âsi mono zéb zarina si, wa 're ĩhâimana u'âsi tã. E 'wa hã te za ãne wamhã, ĩno'reptu, ĩpê'ê 're, ĩdã'ã u'âsi 're ĩhâimana mono zém hawimhã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te za ĩno'reptu, ĩdã'ã u'âsi 're ĩhâimana mono zém hawi, Wanhíb'apito Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina hã. Taha wa, wa oto taha ãma si 're ĩwata u'âsi.

8

'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'êzani te te dama 're ĩ'awê mono zéb zarina si, 're ĩdanomro wê mono zé wasu'u

¹ Taha wa, Cristu Zezusihi āma 're ĩnomro mono norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te siwi 're awẽ'õ mono õ di za oto. Taha zarina, te te hã za'ra õ di za.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô te te 're wa'apisutu, Cristu Zezusihi āma si 're wanomro wẽ u'âsi mono da. Taha zarina, ma tô ĩwasété u'âsi 're ĩhâimana mono nherẽ, ĩnho'reptu, ĩpẽ'ẽ 're, ĩdâ'â u'âsi aré 're ĩhâimana mono zém hawi. Tiwaihu'u pese na ma tô āne hawi ĩnho'reptu.

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ĩrob'ui'éérézẽ hã wa te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, te te sima wa'āma 're aroti mono õ di za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, wawasédé hã te te oto wa'āma 're ab'madâ'â tō mono da, taha zarina te te oto 're wa'awêsāmri mono da. E marĩ wa. Wawasété u'âsi wahâimanazém hawi, wanhib'uwari na 're wanomro u'âsi mono wa. Taha wa, wa te wasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã. Wawasété si, wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã ma tô te te siwi 're awẽ'õ pese, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô ti'ra hã we satõ ti'ai u, da'upana dazada dâ'â da, dawasété u'âsi 're ĩdahâimana za'ra mono zém hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. Ti'ai āma dahâiba na ma tô 're mo, Cristu hã. Tane nherẽ, dasine ti'ai āma hã tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ mono õ di, tihâiba na hã.

⁴ Āne ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã 'manha, ĩsimiroti na rob'ui'ééré hã wa te wasina 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, ĩpẽ'ẽzani, wa te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono zéb zarina, wapẽ'ẽ 're wanhimirosa'rata wasété na 're wahâimana za'ra mono õ wamhã.

⁵ Ni'wam norĩ hã 're ĩhâimana wasété za'ra mono ma si, tihâiba te te 're ĩsõmri u'âsi za'ra mono norĩ hã ta norĩ hã te siwa'ru 'rãwi te te sima 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimiroti zarina si 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ si te te sima 're rosa'rata wẽ u'âsi za'ra, ĩpẽ'ẽzani te te tãma 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina si.

⁶ Ni'wam norĩ hã tihâimana wasété ma si, tihâiba te te 're sõmri u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tipẽ'ẽ 're, dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te tãma 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina si, 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're hâimana u'âsi za'ra, robzei u'âsi na.

⁷ Ni'wam norĩ hã siwa'ru 'rãwi te te sima 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina si, te te 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhitob'ru 're hâimana za'ra. Ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di. Te te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di, tô.

⁸ Ni'wam norĩ hã tihâimana wasété ma, tihâiba te te 're sõmri u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tãma 're toi waihu'u za'ra mono õ di za.

⁹ Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã aipẽ'ẽ 're, aiwasédé hã aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're anomro aba mono õ di oto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te oto 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, ĩpẽ'ẽzani hã sena na aipẽ'ẽ 're, 're sãmra za'ra wa'aba mono wamhã. Ni'wam norĩ ma, ĩpẽ'ẽzani, ĩpẽ'ẽ 're, tãma 're hâimana za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã Cristuhu nhib'a'uwẽ 're hâimana za'ra mono õ di.

¹⁰ A norĩ wa'wa hã Cristu, aipẽ'ẽ 're, aima 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, niwamhã te za aihâiba za'ra wa'wa hã aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, aiwasédé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa. Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'aiwêsāmri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za ĩpẽ'ẽzani hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩ'rata 're asimroi u'âsi aba mono

da.

¹¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Zezusihi hâiwa'utu'wa hã, Ìpě'ězani te aipě'ě 're, 're sãmra za'ra wa'wa. Tô õ hã Cristu te te ìhâiwa'udu hã te za aihâiba hã niwamhã aiwi 're si'utõrĩ pese za'ra wa'aba mono nherẽ, te te 're aihâiwa'utu za'ra wa'wa, Ìpě'ězani hã aipě'ě 're, 're ìsãmra za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹² Ìsisânawã norĩ, taha wa, wapě'ě 'remhã wanhimirosa'rata wasété na 're ìwahâimana za'ra mono zé hã, mare di za oto.

¹³ Aipě'ě 'remhã asimirosa'rata wasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za atâ'â u'âsi ne 're anomro aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti. 'Re ìhâimana u'âsi mono pě'ězani nhimipawaptobzém na, uburé aiwasédé 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã asiwi 're uprosi pese za'ra wa'aba mono wapsi, te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata.

¹⁴ Uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono pě'ězani 'madâ'â sina 're ìhâimana za'ra mono norĩ si, te 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, 're nomro, Ìpě'ězani te te 're ìsimroi wẽ mono norĩ hã.

¹⁵ E marĩ da, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Tipě'ězani te te aima 're sômri za'ra wa'wa. E ìsimirob'manharĩzé ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono sina, tâma 're romhuri za'ra wa'aba mono da, ma tô te te aima 're sômri za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai õ di. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ai'âma 're 'ra za'ra wa'aba mono da si, ma tô te te aima 're sômri za'ra wa'wa, Tipě'ězani hã. Taha nhimipawaptobzéb zarina, wa 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa te 're 'mahârâ za'ra, âne: "Wamama, Wamama." Âne wa te 're ì'mahârâ za'ra mono zé hã.

¹⁶ Wa norĩ hã 'râwi wapě'ě 're, wa tô wa te wasina 're waihu'u pese za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra oto 're ìwahâimana za'ra mono na. Duré Ìpě'ězani hã te te wama 're ì'awaihu'u mono zéb zarina zama, wa tô 'râwi wa te wasina 're waihu'u za'ra, ì'ra oto 're ìwahâimana za'ra mono na.

¹⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, marĩ ìwẽ na tinhib'a'uwẽ ma, 're ìsõpru mono zéb da, te te tâma 're ìropisutu za'ra mono zéb ré, wa za 're wahâimana za'ra. Duré uburé marĩ ìwẽ na Cristuhu ma, ìsõprubzéb da, te te tâma ìropisutuzéb ré, wa za ìsiré 're wahâimana za'ra. Zezusihi ne, wa te 're robzépata za'ra mono wamhã, wa za ìsine rowẽ uptabi na 're wahâimana za'ra.

'Re ìhâimana u'âsi mono, tizazei'wa norĩ ma, za ìwẽ te te tâma 're ì'apisutu mono zé wasu'u

¹⁸ Ti'ab ré, wa te 're ìrobzépata za'ra mono zé hã, taré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, za ìwẽ hã te te wama 're ì'apisutu mono zé ma hã. Tô sena, wa tô âne na waihu'u, wa hã.

¹⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uburé te te ì'apoto mono hã, simisutu te umnhasi sina sô 're simipari za'ra, bâdâ ìwa ìwaptâ'ázéb zô, uburé ti'ra na sô'awi za te te oto dama ìwasu'u hâi'ré za'ra zô.

²⁰⁻²¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono, marĩ te te ì'apoto mono hã te wasété na 're hâimana za'ra, a'â. Tinhimipoto mono bâ, niha tâma 're ìhâimana za'ra mono zéb da, te te tâma 're apisutu mono nherẽ, te te sina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono õ di. Siwa'ru te a'â 're hâimana za'ra, siwamnarĩ na. Tane nherẽ, âne na si'uihã na 're hâimana za'ra mono õ di. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô tâma pisutu za'ra, siwa'ru a'â 're hâimana za'ra mono da. Niwapsi uburé marĩ te te ì'apoto mono hã wasété u'âsi 're ìhâimana za'ra mono hawi, te za anho'reptu. Taha zô, wa sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, siwamnarĩ âna oto 're hâimana za'ra mono da. Tawamhã wasine, robzei u'âsi te za oto 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, rowẽ u'âsi 're ìwahâimana za'ra mono ne.

²² Pì'õi âma, ìwasã 're sépu'u za'ra mono wamhã, te za 're wab'ětẽ za'ra, 're séptâ'â za'ra mono hã. Tane te za duré uburé marĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono

te te ï'apoto mono hã a'â 're wab'ëtê za'ra, ti'ab ré, wasété na 're ïhâimana za'ra mono zém hawi 're wairébé mono hã. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

²³ Tane nherë, uburé ropodo hã ta norĩ si 're wab'ëtê za'ra mono õ di. Wa norĩ zama, wa 're wawab'ëtê u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhoprubzéb zarina, ïmorĩ'rata na Tipë'ëzani, te te wama 're anhomri mono wa, wapë'ë 're, 're ïsãmra u'âsi mono da hã. 'Râwi wapë'ë na, wa 're wawab'ëtê u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uburé ti'ra na sô'awi za te te oto dama ïwawasu'u hãiré za'ra zéb zô, 're wanhimipari za'ra mono ré. Duré ti'ab ré, wanhib'uware na wahâimana wasété na 're ïwahâimana za'ra mono zém hawi, za te te 're ïwa'awaibui mono zéb zô, 're wanhimipari za'ra mono ré, wa 're wawab'ëtê u'âsi za'ra.

²⁴⁻²⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwë si za te te wama 're ï'apisutu mono zéb zô, wa te 're wawã za'ra mono ãna, sô 're ïwanhimipari za'ra mono zéb zarina, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Ti'ab ré, marĩ zô 're wanhimipari za'ra mono ré, wa te oto 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, e wa za õne u'âsi sô 're wanhimipari za'ra. Mare di. Tãibã oto, sô 're ïwanhimipari za'ra mono zé hã za. Marĩ zô 're ïwanhimipari za'ra mono zé hã, zahadu wa te 're 'madâ'â za'ra mono õ ré si, wa za tô wanhiptete sina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, wa te 're sazei utõrĩ za'ra mono ãna.

²⁶ Tane duré 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwë hã za te te wama 're ï'apisutu mono zéb zô, wasina sô 're wanhimipari wa'a za'ra mono wamhã, ïpë'ëzani si te za te te 're wa'apawapto, sô 're wanhimipari wa'a za'ra mono tõ da. Duré, wa norĩ hã niha 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wasi'ãma 're ïwamreme zusi mono zéb da hã, wa te wasina tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai õ nherë, te za ïpë'ëzani si wa'ãma 're mreme u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wahãiba mono bâ, wa'ãma 're pë'ëzé uptabi mono sina. Wasi'uihã na ïwë hã wa te tiwi 're ïwaptërë za'ra mono zém na, wa te tãma ãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono dai õ nherë, te õhõ si wa'ãma 're mreme u'âsi, te te 're wa'apawapto mono da, ïpë'ëzani hã.

²⁷ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã dapë'ë 're, uburé danhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese di. Taha wa, ïpë'ëzani nhimirosa'rada hã tãma waihu'u pese di duré. 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tãma 're ï'awë mono zéb uwaibaba si, te ïpë'ëzani hã ïsib'a'uwë norĩ ãma 're mreme u'âsi.

²⁸ 'Re ïhâimana u'âsi mono zawĩ pese 'wa norĩ da, marĩ ïwasédé hã ahã na sada 're hãimana za'ra mono nherë, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwë si te te tãma 're apisutu ïwa'rãmi, te te sima 're ï'awë mono zéb zarina, tinhib'a'uwë da, te te sima 're ï'apisutu mono norĩ ma hã. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto wa norĩ hã.

²⁹ Duréihã marĩ õ ré hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima ãma ïrotizéb zarina, te te sima 're ïwa'apisutu mono norĩ hã, ï'ra ne, tô Zezusihi ne, oto 're wahâimana za'ra mono da, ma tô duré te te 're wa'apisutu siro. Ta hã uburé ïsazei'wa norĩ dub'rada, 're hãimana mono da, ma tô ãne te te 're wa'apisutu siro, sima.

³⁰ Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're ïwa'apisutu mono norĩ hã ma tô te te sima 're wa'awë, ïtëme 're wanomro mono da, wa te 're saze za'ra mono da. Tawamhã ïtëme 're wanomro mono wamhã, ma tô duré te te 're wa'awësãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ï'ab'madâ'â mono õ zarina. Ma tô duré te te wama 're apisutu siro, niwapsi ï'ra Zezusi 're ïmorĩ wë uptabi ne, 're wahâimana za'ra mono da oto.

Cristuhu nhimizawi pese zé hã dawĩ ïsi'utõrĩ'õzé wasu'u

³¹ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ãne hã te te wama 're apisutu mono wamhã, e niha za tawamhã. Ta hã, wa niwĩ oto 're hãimana za'ra mono wa, e 'wa hã te

za wa'ãma ai'uté. Mare di. Uburé wanhitob'ru norĩ nhipetezẽ há, tarére 'Re ìhâimana u'âsi mono ma há.

³² 'Re ìhâimana u'âsi mono há ti'ra te te wawi sawi za'ra õ di, wazada dã'â za'ra tõ da. Wa'udâna ma tõ wama sãmri za'ra tõ, te te wawi sawi ãna. E tawamhá uburé marĩ ìwẽ há te te wama 're anhomri mono õ di za. Te te wawi 're azawi mono ãna, te za tõ te te wama 're anhomri, 'Re ìhâimana u'âsi mono há.

³³⁻³⁴ Wa norĩ há 'Re ìhâimana u'âsi mono, tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're ìwa'apisutu mono norĩ si, ma tõ te te 're wa'awêsãmri, wawasédẽ há te te oto wa'ãma 're ì'ab'madá'â mono õ zarina. E ni'wam norĩ há wawasédẽ te te wa'ãma 're sa'ra mono da bã bété. Ni'wam norĩ há, wawasédẽ te te wa'ãma 're sa'ra waihu'u mono õ di za oto. ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Cristu Zezusi há ma tõ wazada dãrã, wa'upana. Apã ma tõ duré hã'wa'udu. Taha wa, te oto Timama nhimire niwĩ 're sãmra, dama pire na. Timama ma, te duré te te 're wa'awasu'u wẽ u'âsi, wazada ìdã'ãzéb zarina, wawasédẽ há te te wa'ãma 're ab'madá'â tõ mono da oto. ãne wa, e ni'wam norĩ há wawasétẽ na te te wama 're nharĩ zahu za'ra mono da bã oto. Mare di.

³⁵ Cristu há te te 're wa'azawi pese uptabi. E 'wa há te Cristuhu nhimizawi pese zém nhiti te te 're ìwa'azani mono da há, 're hãimana. Ni'wai õ uptabi di. Tane nherẽ, átẽ wa za a'ã wa te 're robzépata za'ëtẽ za'ra. Átẽ marĩ ìwasédẽ há te za a'ã wazõ 're wairébẽ. Átẽ ìsazei'wa 're wanomro mono wa, te za a'ã da te wama 're rob'manharĩ wasétẽ za'ra. Átẽ mra há wa za a'ã wa te 're sępata za'ra. Átẽ wanhibrob ãna, wa za a'ã 're wahãimana za'ra. Átẽ te za duré a'ã da te wama 're amhãzẽpa za'ra, da te 're wanhimroi mono da. Átẽ te za duré da te 're wanhimro. E tawamhá, ãne na wa te 're robzépata za'ra mono 'ru te, te za Cristu te te 're ìwa'azawi pese mono zẽ há, wawi 're si'utõrĩ za'ra. Mare di. Wawi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ di za.

³⁶ Duréihã apito Dawi há ma tõ ãne na wa'ãma rob'ui'ére siro, za wa te 're ìrobzépata za'ra mono zém na há:

“Wamama, 'Re ìhâimana u'âsi mono, wa norĩ há asib'a'uwẽ 're wanomro mono wa, wama romnhimimnhasi u'âsi na, wa 're wahãimana za'ra, da te 're wanhimroi mono õ'umnhasite.

Pone'ërebã ãma 're dapê'ëzẽ za'ra mono ãna, dasazéb da, da te 're ìsimroi mono ne, te da te dasima 're wawẽ za'ra, da te 're wanhimroi mono da, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa oto.”

ãne duréihã Dawi há te te wa'ãma ìrob'ui'ére sirõmo za'ra há, te 're hãimana, ìbaihá na há.

³⁷ E tawamhá, uburé marĩ ìwasédẽ há wazada 're ìhâimana za'ra mono zéb zarina, te za Cristu te te 're ìwa'azawi pese mono zẽ há wawi 're si'utõrĩ za'ra. Mare di. Uburé marĩ na da te wama 're rob'manharĩ wasétẽ za'ra mono da nherẽ, ta há te te 're ìwa'azawi pese mono, te za te te 're wa'apawapto, Cristuhu si, wanhitob'ru norĩ ãma wa te ãma 're ai'uté pese za'ra mono da.

³⁸ Uburé marĩ há wazada 're ìhâimana za'ra mono zém hawi, 'Re ìhâimana u'âsi mono há tinhimizawi pese zẽ há te te wawi 're ì'azani mono da há, mare di. ãne na sena na, wa tõ ìsina waihu'u, wa há. Wahãiba ré ré 're wahãimana za'ra mono wamhá, duré oto 're wadã'ã za'ra mono nherẽ, tinhimizawi pese zẽ te te wawi 're azani mono õ di za. Duré ìhãiba'õ norĩ há ìsib'apito norĩ zama, te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwa'azawi pese mono zẽ há. Duré, ã bãtã na marĩ há wazada 're hãimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're azani mono õ di za, tinhimizawi pese zẽ há, 'Re ìhâimana u'âsi mono há. Duré niwamhá uburé marĩ há za wazada 're hãimana za'ra mono 'ru te, te te wawi 're ì'azani mono da há, mare di za tõ.

³⁹ Uburé marĩ há hã'wa na 're ìsimasa mono há duré ti'ai 'rowi 're ìhâimana za'ra mono há te te wawi 're sawi waihu'u za'ra mono õ di za, 'Re ìhâimana u'âsi

mono nhimizawi pese zé hã. Uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ì'apoto mono hã, niwamhã te te wawi 're sani waihu'u za'ra mono ò di za tô, ìsimizawi pese zé hã. Robaba uptabi di. Wanhîb'apito Cristu Zezusihi ãma si 're wanomro mono wa, te te 're wa'azawi pese uptabi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, òne u'âsi.

9

Izarazéhé nhihudu norî, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima 're ì'apisutu mono zé wasu'u

¹ Tô sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu te, 're ìmorî wa, 're ìzadawa nhipese mono ò di. 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani te te ìma ìwaihu'uzéb zarina, duré 'râwi ìpê'ê na te ìsi'ãma 're ìrosa'rata mono zéb zarina, wa tô waihu'u, dama 're ìzadawa nhipese mono ò na hã.

²⁻³ Ìsiré zudezu norî ãma hã, ãma 're ìpê'êzé uptabi za'ra mono di, Cristu hã te te siwi 're wê'ò za'ra mono wa. Taha wa, te duré ìwi 're robzei'ò pese, ìpê'ê remhã. Ta norî ãma 're ìpê'êzé uptabi za'ra mono wa, wa aré te ìsima 're rosa'rata u'âsi ìpê'ê na, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ìsipisutu da, ì'upana za'ra te te 're ìwê'ò mono da, duré Cristuhu nhiti, ì'upana 're ìhâimana u'âsi za'ra mono da. Æne hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te ìma 'manharî dai ò nherê, wa taré ìsiwaihu'u, ìsiré zudezu norî ãma 're ìpê'êzé uptabi za'ra mono zém na. Æne na, wa tô aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ìzadawa nhipese mono ò na hã.

⁴ Ta norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisudu, te 're hâimana za'ra. Ta norî ãma, ma tô 're 'ra za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ta norî ma si, ma tô rowa'a na aré ì'rata 're sãmra za'ra 'râwi, ìwaihu'u pese zé hã duré ìhâimana wê zé hã te te waihu'u za'ra da. Simisutu siré, ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ma tô duré marî ìwê hã te te tâma 're apisutu. Ìsimiroti na Mozési te te ìrob'ui'érezé hã ma tô duré tâma sômri za'ra. Ta norî ma, ma tô duré 're siwaihu'u za'ra, ì'uwaibaba si ãma 're ìwata za'ra mono zéb da hã. Ta norî ma, ma tô duré ahâ na te te tâma 're aropisutu, zudezu norî ma, za te te tâma ãma 're ì'a'uwaimrami mono zém na hã.

⁵ Wahi'rata norî nhihudu uptabi, te ta norî hã 're hâimana za'ra, dama ìpire uptabi za'ra norî nhihudu. Cristu hã zudezu hâiba na, ma tô podò, ti'ai ãma. Cristu hã ta hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, uburé marî hã te te 're ì'ab'madâ'â mono. Taha ãma uburé 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Tô sena, wa ãne na aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa.

⁶ E tawamhã, Izarazéhé nhihudu norî hã Cristu te te siwi 're wê'ò za'ra mono wa, te te tâma ãma 're a'uwaimrami mono ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono, te te tâma 're ìropisutu za'ra mono zém na hã. Ma tô te te tâma ãma 're a'uwaimrami, tô. Izarazéhé nhihudu norî hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisudu hã aihîni 're hâimana za'ra mono ò di, ìsib'a'uwê uptabi, 're nomro mono da.

⁷ Duré Abra'ãhã nhihudu sidâpâsi ìsihudu norî hã, ìsihudu ahâ na za 're ìhâimana za'ra mono na, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutuzéb zarina, aihîni uptabi, ãma 're hâimana za'ra mono ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra uptabi hã 're ìhâimana za'ra mono na hã. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô ãne na Abra'ãhã ma ropisutu, romhã ré: “Izatihi nhihudu norî si, te za ìnhîb'a'uwê uptabi hã 're hâimana za'ra.” Æne ma tô tâma waihu'u siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁸ Taha wa, Abra'ãhã nhihudu mono norî hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, aihîni 're ìnomro mono ò na, te wasu'u ã hã, duréihã Abra'ãhã ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwaihu'uzém na. Abra'ã hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisudu hã te te ãma ìsaze ne, tane duré ìsimiropisutu na, da te 're ìsaze za'ra mono norî si, te za Abra'ãhã nhihudu ne oto 're dahâimana za'ra.

⁹ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ìropisutuzé hã, ãne ìsimiroti wasu'u hã: “Wahub amo na, wa za duré we atême wì, tô ã a'amo za duré ìwa ìwaptã'ãzém na. Tawamhã apã we atême ìwisi ô ré, te za Saraha ma ì'ra podo, aibã na.” ãne duréihã Abra'ãhã ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìropisutuzé hã.

¹⁰ Tawamhã Saraha 'ra hã ma tô tiprédu oto, Izati hã. Ta hã wahi'rada. Prédu wamhã, ma tô timro, Rebecaha ãma. Ta hã ma tô duré ti'ra, ì'ra maparane ìsi'ubza hã, aibã zahuré hã.

¹¹⁻¹² Tane nherê, ìdi'i 're, zahadu hâimana zahuré nherê, duré marì ìwê hã te te waihu'u zahuré ô nherê, zahadu marì ìwasédé hã te te duré waihu'u zahuré ô nherê, ma tô ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u siro, Rebecaha ma: “Ìdub'rada hã te za tinoi ma wapu na 're hâimana.” ãne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìno si sima pisutu, tidub'rata ma, pire na 're hâimana mono da. E marì hã te te 're ì'manharì wê zahuré mono zéb zarina, ma tô ìno si sima pisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Taha wab ô di. Si'uihã na te te sima ìwêzéb uwaibaba, ma tô sima pisutu, ìno si.

¹³ ãne na hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ìmreme na rob'ui'ééré, ìbaihã na hã: “Zacoho si, ìma sawi di. Eza'uhu si, wa tô ìsiwi wê'ô.” ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono, si'uihã na te te sima ìwêzéb zarina, Zaco te te sima ìpisutuzé hã, ìdub'rata upana.

¹⁴ Até ãne na te za asima 're ìrosa'rata za'ra wa'aba mo: “‘Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima ìwêzéb zarina, ìno si te te sima ìpisutu na hã ma tô ãma upa. Ì'uwaibaba ô di.” ãne na hã asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. Ì'uwaibaba si te te dama ãma 're a'uwa'imrami u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Te te dama ãma 're a'upai mono ô di.

¹⁵ Duréihã Mozésihi ma, ma tô ãne na siwasu'u: “Ni'wam norì ãma 're ìpê'ézé za'ra mono da, te ìsima 're wê za'ra mono wamhã, wa za tô ãma 're ìpê'ézé za'ra, ãma 're ìsiwãrì za'ra mono da, ta norì ãma hã. Duré ni'wam norì ãma 're ìpê'ézé za'ra mono da, te ìsima 're wê za'ra mono ô wamhã, ãma 're ìpê'ézé za'ra mono ô di za tô, ta norì ãma hã, te 're apawapto mono da.” ãne Mozésihi ma, ìsiwaihu'uzé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

¹⁶ Taha wa, da te dasima 're ìwê za'ra mono zéb zarina, te te 're da'apisutu mono ô di, da'ãma 're ìpê'ézé mono zém na hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Duré dasi'uihã na sô 're ìdasiwasutu za'ra mono na, te te 're da'apisutu mono ô di, da'ãma 're ìpê'ézé mono zém na hã. Si'uihã na te te sima 're ìda'awê mono zéb zarina si, te za tô da'ãma 're pê'ézé, da'ãma 're ìsiwãrì mono zéb da hã.

¹⁷ Duréihã ma tô Mozési hã ãne na ãma rob'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã apito Para'oho ma te te ìrowasu'uzém na, ãne:

“Wa hã wa tô aipisutu, dama asi'apito da. Wa tô duré nasi ai'rãnhito, asimirosa'rata nhiptete na aihâimana mono da, a'ã. Wa tô duré nasi aima rob'manharì wasété, ìnhimiwaihu'u pese zém na, da te 're ìwaihu'u za'ra mono da, duré daro mono bâ ìnhisi na, da te 're ìwaihu'u pese za'ra mono da oto.”

ãne duréihã apito Para'oho ma, ìsiwasu'uzém na ma tô ìbaihã na ãma rob'ui'ééré, Mozési hã.

¹⁸ Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ni'wam norì ãma 're pê'ézé za'ra mono da, te te sima 're wê za'ra mono wamhã, te za tô ãma 're pê'ézé za'ra, ãma 're siwãrì za'ra mono da. Duré te te sima 're ìda'awê mono zéb uwaibaba, te za te te 're da'a'rãnhito, danhimirosa'rata wasété nhiptete na a'ã 're dahâimana za'ra mono da.

'Re ìhâimana u'âsi mono, te te sima 're ìda'awê mono zéb zarina si, marì hã te te dama 're ì'apisutu mono zé wasu'u

19 Āté ni'wam norĩ hã āne wa'rāmi te za te te ĩma 're nharĩ za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Āté āne te za ta norĩ hã te te ĩma 're nharĩ za'ra: “Re ĩhâimana u'âsi mono hã danhimirosa'rata wasété nhipstete na a'â 're dahâimana za'ra mono da, te te 're da'a'rānhito mono wamhã, āne wamhã, e niha te za te te siwi 're da'awẽ'õ. Te te siwi 're da'awẽ'õ waihu'u mono õ di za. E 'wa hã, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutu da, hâimana nhipstete na 're hâimana. Robaba di. Ni'wai õ di.” Āté, āne te za ni'wam norĩ hã te te ĩma 're nharĩ za'ra, te te 're waihu'u za'ra mono õ nherẽ.

20 E a norĩ wa'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, aipire za'ra wa'aba bâ, te za āne na ĩma 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo. Piza na zé 'manharĩ hã, e ti'manharĩ'wa te za sina sadanharĩ za'ra, āne: “E marĩ da, ma tô āne ĩwa'ab'manha.” Āne na te te sina sadanharĩ waihu'u za'ra õ di za.

21 ĩ'manharĩ'wa hã te te sima ĩwẽzéb uwaibaba si, te za zé hã te te 're ab'manharĩ, piza na. Zé hã te te su pese wamhã, misi te za oto sada ub'rã. Tawamhã te za sima rosa'rata, piza maparane te te sima 'manharĩ da, āma. Tawamhã te te ĩ'manharĩ 'rada hã, wẽ uptabi na te za 'manha, ĩ'madã'â ze da hã. Duré ĩhâiba amo hã si'aba're na te za 'manha, wẽ prã na, ta hã marĩ da si 're hâimana mono da, taré.

22 Tane te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wa'manharĩ'wa hã marĩ hã te te wama 're apisutu, zé 'manharĩ'wa ne. Te te sima 're ĩwẽ mono zéb zarina, te za uburé marĩ hã te te dama 're apisutu, ĩwẽ hã duré ĩwẽ prã hã. Ta hã te te sima 're wẽ u'âsi, tiwaihu'u pese na dapore'õ norĩ hã te te 're ahã za'ra mono da, taha zarina ĩsimihã nhipstetezém na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. Tane nherẽ, te te siwi 're ĩ'awẽ'õ pese mono norĩ āma hã, 're wa'a su'u mono õ di, za te te 're ĩda'uprosi za'ra mono norĩ āma hã.

23 Āne hã ma tô duré te te sima 're wẽ, pire na 're ĩhâimana wẽ uptabi mono zém na, dama 're siwaihu'u mono da. Uburé wa'āma 're ĩpẽ'ezé mono zéb zarina, wa'āma 're ĩsiwãrĩ za'ra mono norĩ ma, ma tô āne na wama 're siwaihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã ma tô oto te te 're wa'apisutu siro, rowẽ uptabi āma ĩ'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da.

24 Wa norĩ hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'apisutu, ĩsib'a'uwẽ uptabi hã oto 're wanomro mono da. E 'wam norĩ hã tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'apisutu mono norĩ hã. Wa norĩ hã zudezu norĩ hã aihĩni õ nherẽ, duré zudezu'õ norĩ hã aihĩni õ nherẽ, ma tô wasiwazari te te 're wa'apisutu, ĩsib'a'uwẽ oto 're wanomro mono da, wasiré.

25 Duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ĩmreme na rob'ui'ére, Ozéza na ĩsisi hã. Zudezu'õ wasu'u na ma tô āne na rob'ui'ére:

“ĩnhib'a'uwẽ'õ, aré 're ĩnomro mono norĩ hã, wa za oto ĩnhib'a'uwẽ na te 're sisi za'ra.

Aré te 're ĩsawi za'ra mono õ norĩ hã, wa za oto ĩma ĩsawi pese na te 're waptẽrẽ za'ra.

26 Tirob āma 're si'ubumroi mono ré, wa tô aré te tãma 're nharĩ za'ra, āne: A norĩ wa'wa hã ĩnhib'a'uwẽ'õ te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, tame 're si'ubumroi mono ré, wa za oto ĩ'ra na te 're sisi za'ra, wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na.”

Āne Ozéza, ĩmreme na te te ĩrob'ui'érezé wasu'u hã.

27-28 Iza'iza hã ma tô duré āne na āma rob'ui'ére, Izarazéhé nhihudu norĩ āma hã:

“Re ĩhâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito hã te za sa'etẽ da'ahã za'ra waptu sina, daro mono bâ dawasété na te te 're ĩda'awaihu'u mono zéb zarina. Taha wa, Izarazéhé nhihudu norĩ hã â poré zaihã na supara 're ĩsimi'wara mono ne, ahã uptabi nherẽ, te za umro na si te te 're anho'reptu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.”

Āne Iza'iza hã, Izarazéhé nhihudu norĩ ãma te te ĩrob'ui'éérézé hã.

²⁹ Iza'iza hã ma tô duré ãne na rob'ui'ééré:

“Wanhib'apito hã danhipai u ĩsiptete uptabi, te 're hâimana. Ō hã uburé wahi'rata norĩ hã zudezu norĩ hã te te wawi 're a'uprosi mono 'wa'âhã, wa aré wasiré zudezu norĩ hã 're wasi'utõrĩ pese, Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi ãma uburé ĩdasi'utõrĩ ne, duré Domora na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩdasi'utõrĩ ne. Tane nherê, ma tô ni'wam norĩ ãma tipê'ézé za'ra, te te sô'reptu za'ra da, uburé si'utõrĩ tō da, wasiré zudezu norĩ hã.”

Zudezu norĩ hã Cristu te te siwi 're ĩwê'õ za'ra mono zé wasu'u

³⁰ E marĩ te wama wasu'u za'ra, tawamhã, ã hã. E niha, wa za tawamhã ãma waihu'u za'ra ni, ãhã wasu'u na hã. Āne, wa za ãma waihu'u za'ra ni. Zudezu'õ norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwasédé hã te te ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ĩwêsãmri za'ra mono zéb da hã, te te aré sô 're rob'ruiwapari za'ra mono õ nherê, ma tô te te 're awêsãmri, taré te te 're ĩsaze za'ra mono zém na si nherê.

³¹ Tane nherê, Izarazéhé nhihudu norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ĩrob'ui'ééré hã te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwasédé te te oto ãma 're ab'madâ'â tō mono da, duré taha zarina te te 're awêsãmri mono da, te te sima ãma 're aroti mono newa, ma tô ta norĩ hã taré sô 're si'wapé za'ra, te te 're ĩ'awêsãmri mono zéb zô. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ĩwasédé hã te te ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono õ zarina, te te 're ĩwêsãmri za'ra mono zéb da hã, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

³² E marĩ wa, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩsazei pese za'ra mono zém na si, te te 're ĩwêsãmri za'ra mono zéb da hã, 're si'madâ'â za'ra mono õ wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na si 're si'madâ'â ze za'ra mono wa. Cristuhu ãma, wa za oto êne hã aima ãma simiré'é za'ra wa'wa. Êtê tōmo wawê hã bâdâdi wa, 're sa'wari mono wa, te za ãma 're dasi'marõpãrĩ za'ra. Taha wa, te za 're dasirême za'ra. Tane duré, zudezu norĩ hã ma tô Cristu te te siwi 're ĩwê'õ za'ra mono zém na si'uihã na sima 're simiza'repese za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ĩdâ'âzé hã taré newa, Cristu hã da te 're ĩsaze za'ra mono zém na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'anho'reptui mono õ newa.

³³ Duréhã Iza'iza hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na:

“Ma'ãpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Zeruzarê u, wa za ni'wa hã satõ, Si'ã na sa'a nhisi u. Êtê tōmo wawê hã bâdâdi wa, dawi 're ĩsa'wari mono hã, te te 're da'marõpãrĩ za'ra mono wa, 're ĩdasirême za'ra mono ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, da te dasiwi 're wê'õ pese za'ra mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono Zeruzarê u te te ĩsatõrĩ hã.

Tane nherê, ni'wam norĩ hã te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, taré te te sina 're umnhasi baba za'ra mono õ di za. ĩwê hã te za tô te te tãma ãma 're a'uwaimrami, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, tãma 're rowê u'âsi za'ra mono di za.”

Āne ma tô duréhã Iza'iza hã ãma rob'ui'ééré siro, Cristu za da te dasiwi ĩwê'õzém na hã.

10

¹ ĩsisãnawã norĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'anho'reptui mono zé hã, uburé ĩsiré zudezu norĩ hã te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono da, wa tô ĩsima wê uptabi za'ra. Taha da, wa ta norĩ ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma.

² Ta norĩ hã te te sima 're wẽ uptabi za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're sisõmri u'ãsi za'ra mono da, õhõ ma si, te te 're romhuri pese za'ra mono da. ãne na, wa tõ ãsi'uihã na ãma waihu'u pese za'ra, tõ sena. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da te 're ãromhuri pese za'ra mono zẽ hã te te waihu'u pese za'ra õ wa, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ di.

³ 'Re ãhãimana u'ãsi mono, dawasẽdẽ te te oto da'ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina, te te 're ãda'awẽsãmri mono zẽ hã, tãma waihu'u pese za'ra õ di. Te te 're ãda'awẽsãmri mono zẽb da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma 're ãpisutu za'ra mono zẽ hã, te te 're 'madã'ã pese za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Si'uihã na te te sima 're ãpisutu za'ra mono zẽb zarina si, ma tõ 'rãwi sõ 're si'wapẽ za'ra, taha na te te 're wẽsãmri za'ra mono da newa.

⁴ 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozesi te te ãrob'ui'ẽrẽ hã da te 're ã'madã'ã pese za'ra mono na, da te ãma 're rosa'rata u'ãsi za'ra mono õ di za oto, taha zarina 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te te sima da'ãma 're aroti mono newa, dawasẽdẽ te te oto da'ãma 're ab'madã'ã tõ mono da, durẽ taha zarina te te 're ãda'awẽsãmri mono zẽb da hã. Tãibã. ãne hã ma tõ Cristu hã dawĩ uprosi. Ta hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono norĩ si, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're awẽsãmri, ãwasẽdẽ hã te te oto ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina, po're'õ nherẽ, te te 're ahã za'ra tõ mono da.

'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'anho'reptui mono zẽ wasu'u

⁵ Durẽihã Mozesi hã ma tõ ãne na rob'ui'ẽrẽ:

“Ni'wa hã ãsimiroti na rob'ui'ẽrẽ hã uburẽ te te 're 'madã'ã pese uptabi mono wapsi, nimahã na marĩ na misi ãsimiroti na te te upai õ wapsi, tawapsi te za rowẽ na 're hãimana u'ãsi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata.”

ãne ma tõ Mozesi hã ãma rob'ui'ẽrẽ.

⁶⁻⁸ Tane nherẽ, ni'wa hã ãne te te 'manharĩ waihu'u õ di, ãsimiroti zarina uptabi hã. Ni'wa hã ãsimiroti upai'õ'wa hã 're morĩ õ di. Robaba di. ãtẽ ãne na te za 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: “E 'wa hã te za hãiwa u mo, Cristu hã apã we te te saprõni da, wa'upana wazada ãdã'ã za'ra da hã.” ãne hã asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, Cristu hã Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã wei morĩ õ newa, ti'ai u.

ãtẽ te za durẽ ãne na 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo: “E 'wa hã te za mo, adã 're ãhãimana za'ra mono zẽb u, Cristu hã te te hãiwa'utu da apã.” ãne hã asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za durẽ, Cristu hã apã hãiwa'utu õ newa, ab're hawi. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da te 're saze za'ra mono wapsi, te te 're ãda'awẽsãmri mono zẽm na, ma tõ Mozesi hã ãne na ãma rob'ui'ẽrẽ, durẽihã:

“'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã ma tõ aipẽ'ẽ 're, 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo, 'rãwi. Taha na, ma tõ durẽ dama 're asiwasu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo, asadawa na.”

ãne Mozesi te te ãma ãrob'ui'ẽrẽzẽ hã. Taha na, wa tõ durẽ wa norĩ hã wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra, Cristu, da te 're sazei pese za'ra mono wapsi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'awẽsãmri mono zẽm na, dawasẽdẽ te te oto da'ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina.

⁹ Zezusi hã Asib'apito uptabi na, asadawa na danho'a 're sisi za'ra wa'aba mono wamhã, durẽ 'rãwi aipẽ'ẽ 're 'Re ãhãimana u'ãsi mono, Zezusi te te ãhãiwa'utuzẽm na, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wamhã, tawapsi te za te te 're asõ'reptu za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

¹⁰ Zezusi hã wapẽ'ẽ 're, wa te wasina 're ã'umnhasi za'ra mono zẽm na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're ãwa'awẽsãmri mono zẽ hã. Zezusi hã Wanhib'apito na danho'a, wa te dama 're ãsisi za'ra mono zẽm na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãwa'anho'reptui mono zẽ hã.

¹¹ Duréihã Iza'iza hã ma tô duré ãne na ìbaihã na rob'ui'ééré: “Re ìhâimana u'âsi mono hã, Danho'reptui'wa da, te te ìpisudu hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, niwamhã te te sina 're umnhasi baba za'ra mono ò di za. Te za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'âsi.” ãne Iza'iza hã te te ãma ìrob'ui'éérézê hã.

¹² Zudezu norĩ hã zudezu'ò norĩ me, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã, tô òhõ si, tâma 're ìhâimana za'ra mono zé hã. Siwanhizari, tâma 're hâimana za'ra mono ò di oto ta norĩ hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono, uburé Danhib'apito uptabi, te dama 're hâimana. Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're sô'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptêrê za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, te za tô te te tâma ãma 're a'uwaimrami, dama 're ìsôpru mono zéb zarina.

¹³ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô duré ãne na rob'ui'ééré:

“Ni'wam norĩ hã Danhib'apito uptabi te te 're sô'reptu za'ra mono da, te te tiwi 're waptêrê za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tô te te 're anho'reptu, ìhâiba mono bâ.”

ãne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te ãma ìrob'ui'éérézê hã.

¹⁴ E niha te za tawamhã da te tiwi 're waptêrê za'ra, te te 're da'apawapto mono da hã, Cristu, da te dasina 're umnhasi za'ra mono ò nherê. ãne wamhã, dama waihu'u ò di. Duré Zezusihi wasu'uwê hã dapo're'ò na da te 're wapari za'ra mono ò ré hã, e niha te za da te dasina 're umnhasi za'ra, Zezusi hã. Da te dasina 're umnhasi waihu'u za'ra mono ò di. E niha te za duré Zezusihi wasu'uwê na, da te 're dapawaptob za'ra mono ò nherê, da te 're wapari za'ra. Dama waihu'u ò di.

¹⁵ Duré, e niha te aré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã daro mono bâ datême 're nomro, ìmreme na te te 're dapawaptob za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te datême 're satõrĩ za'ra mono ò nherê. ãne wamhã, te te ãma 're dapawapto waihu'u za'ra mono ò di aré. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tô te te datême 're satõrĩ za'ra tô. Duréihã Iza'iza hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré:

“Rowasu'u wê hã nima hawi da te dama 're ãwisi za'ra mono wamhã, dama 're rowê uptabi za'ra mono di za.”

ãne ma tô Iza'iza hã romhã ré rob'ui'ééré, Zezusihi wasu'uwê hã ìsadawa wasu'u'wa norĩ hã te te oto datême 're ì'ãwisi za'ra mono zém na hã.

¹⁶ Tawamhã Zezusihi wasu'uwê hã, ìsadawa wasu'u'wa norĩ hã te te oto datême 're ãwisi za'ra mono nherê, uburé da te ãma 're saze za'ra mono ò di, wê nherê. Iza'iza hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te ìnharizém na: “Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhã, e ma tô aiwasu'u na da te 're wazaze za'ra. Mare di. Da te ãma 're wazaze za'ra mono ò di.”

¹⁷ Tane nherê, Cristuhu wasu'uwê na, da te ãma 're dapawaptob za'ra mono ò nherê, da te ãma 're sasõmri waihu'u za'ra mono ò di. Cristuhu wasu'uwê hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono wapsi, te za da te 're saze za'ra.

¹⁸ E zudezu norĩ hã zahadu ìwasu'uwê hã te te 're wapari za'ra mono ã bâ bété. ìwasu'uwê hã ma tô te te 're wapari za'ra aré ta norĩ hã, tô sena. Duréihã Dawi hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré:

“Ìsadawa wasu'u'wa norĩ mreme hã ma tô daro mono bâ te te 're ropé.

Ta hã ma tô ropâ dapo're na da te 're wapari za'ra, daro mono bâ.”

ãne ma tô Dawi hã ãma rob'ui'ééré.

¹⁹ E tawamhã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã ìwasu'uwê te te 're wapari za'ra mono wamhã, e te te 're waihu'u za'ra mono ò di. Ma tô te te 're waihu'u za'ra. Tane nherê, tipê'ê na te te sima 're wê za'ra mono ò di, te te 're ìsaze za'ra mono da hã. Zudezu'ò norĩ si, ma tô te te sima 're wê za'ra, te te 're saze

za'ra mono da. Āne na, ma tô Mozési hã duréihã ãma rob'ui'ééré 'rata, zudezu norĩ ma 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìrowaihu'u za'ra zém na hã:

“Ìnhib'a'uwẽ'õ aré 're ìnomro mono norĩ hã oto ãma 're ìnhib'a'uwẽ za'ra mono wa, te za oto ta norĩ hã asiwi 're ì'ruiwapari za'ra wa'aba mo, ìzadawa parab õ nherẽ.

Ta norĩ hã aré te te 're ìwaihu'u pese za'ra mono õ nherẽ, wa tô ãma 're ìnhib'a'uwẽ za'ra aré. Taha wa, te za asib'ru na sada 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ìzadawa parab õ nherẽ.”

Āne zudezu norĩ ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìrowaihu'u mono zé hã.

²⁰ Iza'iza hã ma tô duré ãne na ìsa'u ãma rob'ui'ééré, zudezu'õ norĩ wasu'u na hã. Zudezu norĩ hã te te siwi 're ìwẽ'õ pese za'ra mono zém na, ma tô siptete sina ãma rob'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na:

“Ni'wam norĩ hã aré ìzõ 're sôpré u'âsi mono õ nherẽ, ma tô te te siwi 're ìsãmri za'ra.

Ìzõ 're sinharĩ za'ra mono õ nherẽ, wa tô ta norĩ ma 're ìsiwaihu'u za'ra.”

²¹ Āne na ma tô duré Iza'iza hã zudezu norĩ ãma rob'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na:

“Wa hã wa tô aré Izarazéhé nhihudu norĩ zõ 're ìnhimiwẽ u'âsi za'ra, te 're azawi pese mono wa, apâ ìtẽme we 're sihutu mono da. Ta norĩ hã po're ãna 're nomro u'âsi mono wa, te te siwi 're ìwẽ'õ pese za'ra mono nherẽ, wa tô aré sô 're ìnhimiwẽ u'âsi za'ra, te 're ìsawi pese za'ra mono zéb zarina.”

Āne ma tô Iza'iza hã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na ãma rob'ui'ééré, Izarazéhé nhihudu norĩ ãma hã.

11

'Re ìhâimana u'âsi mono, Izarazéhé nhihudu norĩ ãma 're ìpẽ'ẽzé mono zé wasu'u

¹ E tawamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ norĩ hã ma tô te te siwi 're wẽ'õ za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Mare di. Te te siwi 're awẽ'õ mono õ di. Mare uptabi di. Wa hã bété, Izarazéhé nhihudu 're ìmorĩ hã, duré Abra'ãhã nhihudu 're ìmorĩ hã. Duré Bẽzamihĩ nhihudu norĩ siré 're ìmorĩ wamhã, e ma tô siwi ìwẽ'õ, Izarazéhé nhihudu 're ìmorĩ nherẽ. Mare di. Te te siwi ìwẽ'õ õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

²⁻³ Tinhib'a'uwẽ norĩ hã, tô sena te te siwi 're awẽ'õ mono õ di 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, duréihã ìsãna'rata hawimhã, te te sima 're ì'apisutu mono norĩ hã. Duréihã Eriasi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô Izarazéhé nhihudu norĩ ãma ìwasété na ãma sa'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Āne na te te ãma ìrob'ui'éérézé hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Āne ma tô ãma rob'ui'ééré:

“Wanhib'apito, asadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã ma tô ta norĩ hã te te 're simro. Duré êtê za'ra 'manharĩ hã, ìsisiwi aima danhoprubzéb da, marĩ, da te ìwa 're ìsa'ra za'ra mono zé hã ma tô uburé te te 're prub za'ra, ãne hã. ìsiwaprosi uptabi, wa oto 're ìhâimana, te 're ì'asawi pese mono hã. Taha 'ru te, te duré ìzada 're hâimana za'ra, ìzama te te siwi ìwĩrĩ da.”

Āne Eriasi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, Izarazéhé nhihudu ãma ìwasété na te te ìsa'razém na te te ãma ìrob'ui'ééré hã, ìbaihã na.

⁴ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã e niha ma tô asa tãma waihu'u, Eriasihi ma. Āne ma tô tãma waihu'u:

“Āne ìnhib'a'uwẽ nhipti'ai ãma hã, wa tô te ìsima 're sawi pese za'ra, 7 miu na ìhãiba za'ra hã, tisiré norĩ wazari si'utõrĩ tõ da dame, ìhãiba'õ na dame ãma 're ìwata za'ra mono õ norĩ hã, Ba'a na romhãiba nhisi ãma hã. Ta norĩ si, te ìzarina 're hâimana u'âsi za'ra.”

Ñe 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Eriasihi ma, asa te te ìwaihu'uzém na rob'ui'ére hã.

⁵ Tane te duré ãhãna hã dama 're romhâimana za'ra. Da'ãma 're pê'ézé mono wa, da'ãma 're ìsiwãrĩ mono zéb zarina, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Izarazéhé nhihudu norĩ hã te te sima 're apisutu, umro na, ìsib'a'uwẽ uptabi si oto 're hâimana za'ra mono da.

⁶ E tawamhã, marĩ hã te te 're ì'manharĩ wẽ za'ra mono zéb zarina, ma tô te te sima 're apisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, zudezu norĩ hã. Mare di. Taha zarina te te sima 're apisutu mono õ di. Taré ãma 're ìpê'ézé za'ra mono zéb zarina, ãma 're siwãrĩ ze za'ra mono wa, ma tô si'uihã na te te sima 're apisutu, õhõ ãma si 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Marĩ hã da te 're ì'manharĩ wẽ za'ra mono zéb zarina, te te sima 're da'apisutu mono 'wa'ãhã, ãne zarina 'wa'ãhã, aré senai õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ìpê'ézé mono zéb zarina si, da'ãma 're ìsiwãrĩ mono zé hã.

⁷ Tawamhã e niha, wa za ãne na hã ãma waihu'u pese za'ra ni. Ñe, wa za oto ãma waihu'u za'ra ni. Izarazéhé nhihudu norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwasédé hã te te oto ãma 're ab'madã'ã tô mono da, duré taha zarina te te 're ìwêsãmri za'ra mono zéb da hã, sô 're sôpré u'âsi mono nherê, te te sina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di, ta norĩ hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono, umro na te te sima 're ìpisutu za'ra mono norĩ si, ma tô te te sina tãma 're uwaimrami za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwêsãmri za'ra mono zém na hã. Tane nherê, ni'wam norĩ hã Izarazéhé nhihudu nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ si ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã po're nhitob za'ra, ìmreme hã te te 're waihu'u za'ra mono ãna, a'ã 're nomro mono da.

⁸ Duréihã Mozési hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére:

“Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ hã tiwaihu'u pese na te te 're po're nhitob za'ra, simipari ãna 're hâimana za'ra mono da a'ã. Ta norĩ hã ma tô duré te te 're 'rãiwamnarĩ za'ra, rosa'rata waihu'u ãna, a'ã 're nomro mono da. Taha wa, te ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te siwi 're waihu'u za'ra mono ãna, siwa'ru 're hâimana za'ra.”

Ñe duréihã Mozési hã te te ãma ìrob'ui'érezé wasu'u hã.

⁹ Dawi hã ma tô duré ãne na ta norĩ ãma rob'ui'ére za'ra, zudezu norĩ ãma hã: “Re ìhâimana u'âsi mono hã ta norĩ ma, ìwẽ na tãma 're sôprub za'ra mono wẽ te, ma tô 're si'madã'ã ze za'ra, taha na tãma 're rowẽ za'ra mono da newa. Taha wa, marĩ wasété pire na 're si'marõpãrĩ za'ra mono neza, 'rãwi. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te hã za'ra neza.

¹⁰ Te te duré 're tõmo nhitob za'ra mono neza, datob'a na 're ìdanomro mono ne, 're nomro mono da oto. Duré ta norĩ hã marĩ pire hã da te 're 'wasari mono wa, ìre 're ìdanhîhâpã za'ra mono ne, te te 're robzépata u'âsi za'ra mono neza.”

Ñe duréihã Dawi hã Izarazéhé nhihudu norĩ ãma, te te ìrob'ui'érezé wasu'u hã.

¹¹ E tawamhã, zudezu norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, 're si'marõpãrĩ za'ra mono nherê, apã ìtême 're wahutu waihu'u za'ra mono õ di za. E tawamhã apã ìtême 're sipizari waihu'u za'ra mono õ di za. Te za tô apã ìtême 're sipizari za'ra. Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, 're sipizari za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã zudezu'õ norĩ ma a'ã pisutu za'ra, te te 're ìda'anho'reptui mono zé hã. Zudezu norĩ hã te te ãma 're 'ruiwapari za'ra mono da, ma tô zudezu'õ norĩ ma a'ã pisutu za'ra, te te 're ìda'anho'reptui mono zé hã, zudezu norĩ hã apã ìtême 're sipizari za'ra mono da, te te 're ìda'anho'reptui mono zém niwĩ.

¹² Zudezu norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwêsãmri za'ra mono zéb da hã, te te sina tãma 're uwaimrami za'ra mono õ wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã zudezu'õ norĩ ma, hãiwa hawi marĩ ìwẽ na tãma 're sôprub za'ra,

daró mono bâ. Tawamhã zudezu norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono niwĩ, ahã uptabi na apã za ãtẽme 're sipizari za'ra mono wamhã, tawapsi, te za oto marĩ ãwẽ uptabi hã te te dama 're anhomri, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã hãiwa hawi, uburẽ tinhib'a'uwẽ norĩ ma hã.

Zudezu'õ norĩ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ã'anho'reptui mono zé wasu'u

¹³ Zudezu'õ norĩ, wa za oto aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa aima 're ãhãimana za'ra wa'wa. Wa hã te aima 're ãromhuri za'ra wa'aba mono zé hã, taréi õ di. Taha wa, wa za tô ãnhimi'ẽ na te aima 're romhuri u'ãsi za'ra wa'wa.

¹⁴ Wa hã te aima 're romhuri za'ra wa'aba mono wa, ãsiré zudezu norĩ hã te te ãma 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono da, wa tô ta norĩ si te ãsima 're wẽ za'ra, ni'wam norĩ hã apã 'Re ãhãimana u'ãsi mono u 're sipizari za'ra mono wa, te te 're anho'reptui mono da.

¹⁵ Ta norĩ hã te te 're saze za'ra mono õ wa, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã asa te te siwi 're awẽ'õ, a'ã. ãne wa, ma tô a'ã ai'ãma si 're siwadi za'ra wa'wa, zudezu'õ norĩ ãma hã. Tane nherẽ, ta norĩ hã niwapsi 'Re ãhãimana u'ãsi mono u, apã 're ãsipizari za'ra mono zéb zarina, te te 're wẽsãmri za'ra mono wa, te za oto rowẽ uptabi na 're hãimana za'ra, ãwasédé hã te te oto ãma 're ã'ab'madã'ã mono õ zarina. 'Re dadã'ã za'ra mono wa, apã 're dahãiwa'utu za'ra mono wa, dama 're ãrowẽ za'ra mono ne, te za oto ta norĩ hã rowẽ uptabi na 're hãimana za'ra.

¹⁶ ãne na, wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. ã'u'ëtẽ wapu hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, sebre õ ré, te za syry na da te 're po'õ za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da te 're sãmri za'ra mono da. Misi ã'u'ëtẽ wa'õno hã da te tãma 're sãmri za'ra mono nherẽ, wahuré da te tãma 're ãsãmri za'ra mono zé, te wasu'u. Duré ãté ni'wa hã te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma tinha, ãne: “ã hã wede 're ãsa mono zari hã wa aima pisutu, ate da.” ãne hã wede hã zahadu 're sa mono ré, ni'wa hã wedezari si 'Re ãhãimana u'ãsi mono te da, te te tãma pisutu nherẽ, ãpanhipti zama ãte hã za. ã hã wedezari hã, ãzarazéhé nhihudu norĩ hi'rata norĩ, te wasu'u. Duré ãpanhipti hã ta norĩ nhihudu norĩ, te wasu'u. ãzarazé norĩ hi'rata norĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma si, 're hãimana za'ra mono da, te te 're ãpisutu za'ra mono ne, te za duré ãsihudu norĩ zama tãma 're hãimana za'ra, wedezari si 'Re ãhãimana u'ãsi mono te da, da te tãma 're pisutu za'ra mono nherẽ, ãpanhipti zama ãte ne.

¹⁷ ãne na, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. ãté azeitona wede hã te a'ubuni wi 're sa, oriwera na ãsisi hã 'madã'ã ãna ãprédu hã, tede'wai õ nherẽ. Ta hã zudezu'õ norĩ, te wasu'u. Duré azeitona wede hãiba amo hã te duré 're sa, danho'a da te dasiwi 're ã'madã'ã pese mono hã. Ta hã zudezu norĩ, te wasu'u. Tawamhã ãté azeitona wede hã danho'a 're ãsa mono panhipti hã te za nima niwĩp si panhipti nhi'ẽ za'ra ni, taré simi'wara da, dasiré 're 'rã za'ra mono õ wa. Ta hã, zudezu norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãsaze za'ra mono õ norĩ, te wasu'u. ãté a'ubuni wi azeitona wede 're ãsa mono panhipti hã te za misi wẽ'ẽ ni, azeitona wede hãiba amo hã dama ã'madã'ã pese u ãwede wãi wa, da te ãma wasisi da, dasiré oto 're 'rãi mono da. Ta hã, zudezu'õ norĩ ãma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, oto ãma 're ãsib'a'uwẽ za'ra mono zé, te wasu'u. Tawamhã azeitona wede, dama ã'madã'ã pese wede wa'u na te za oto tipanhipti prédu, wẽ na, a'ubuni wi azeitona wede 're ãsa mono panhipti hã rob'rãi wede amoi u, da te ãma ãwasi hã. Tane duré, zudezu norĩ ma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã marĩ wẽ na tãma 're ãsõprub za'ra mono zé hã, te duré aima 're hãimana za'ra wa'wa oto, zudezu'õ norĩ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono ma hã.

¹⁸ Taha wa, rob'rãi wede, dama ã'madã'ã pese panhipti hã 're 'rã za'ra mono õ wa, da te 're ãsi'ẽ za'ra mono ne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono a'ã te te siwi 're

ĩ'awě'õ mono norĩ ma, aipire na tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, asina 're sa'ra wa'aba mono õ di za. E ĩwede panhipti wa'ui hawi, te ĩwede zari hã 're prédub za'ra. Mare di. ĩwede zari hawip si, te ĩwede panhipti hã 're prédub za'ra. Tane, a norĩ wa'wa hã zudezu norĩ ma, aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, aipire na tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'rãwi asina 're aiwata waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁹ Zudezu'õ norĩ, áté ãhã wasu'u zarina, te za ãne asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo: “Re ĩhâimana u'âsi mono hã rob'rãi wede panhipti, da te 're ĩsi'ẽ za'ra mono ne, e marĩ da, ma tã te te siwi 're awě'õ, zudezu norĩ hã. Wa norĩ hã ĩwa'rãmi 're wahâimana za'ra mono da, ma tã ta norĩ hã te te siwi 're awě'õ. Rob'rãi wede amo panhipti hã ĩwede amo na da te ãma 're ĩwasisi za'ra mono ne, wa oto wa norĩ hã 're wahâimana za'ra, ĩ'upana za'ra.”

²⁰ ãne na asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ĩ'uwaibaba te za tã asima ãma 're ĩrowaihu'u za'ra wa'aba mo, ta norĩ ãma hã. Ta norĩ hã ma tã te te 're awě'õ tã siwi, te te 're saze za'ra mono õ wa. A norĩ wa'aba si 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te tã ta norĩ wa'rãmi 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã asina 're aiwata za'ra wa'aba mono õ di za. Tã'ã. Taha wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono si asiwi 're ĩwazéb za'ra wa'aba mo.

²¹ E 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã zudezu norĩ ma, tinhimihâzé te te tãma 're ba'a za'ra mono õ nherẽ, te za bété a norĩ wa'aba ma tinhimihâzé hã te te aima 're ba'a za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhã. Mare di. Te za tã te te 're aihã za'ra wa'wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono wamhã. Taha wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono si asiwi 're ĩwazé pese za'ra wa'aba mo.

²² ãhã wasu'u na, wa za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã ãma waihu'u za'ra ni. ĩsimihâzé pire na zama, wa za duré ãma waihu'u pese za'ra ni. Tiwi 're ĩsi'marõpãrĩ pese za'ra mono norĩ si, te za te te 're ahã za'ra za'ëtẽ. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ ĩwẽ na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, tãma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tã rowẽ hã te te aima 're pisutu u'âsi za'ra wa'wa, hãiwa hawi, ai'ãma 're ĩpẽ'êzé za'ra wa'aba mono zéb zarina. ãne na tãma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhã, a norĩ wa'aba zama te za te te siwi 're aiwě'õ pese za'ra wa'wa, rob'rãi wede panhipti hã 're 'rã za'ra mono õ wa, da te 're ĩsi'ẽ za'ra mono ne.

²³ Duré zudezu norĩ hã Zesusihi zazei'õ'wa na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u oto 're sipizari za'ra mono wamhã, te za oto apã ãma 're sib'a'uwẽ za'ra, ta norĩ ãma. ãne hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, zudezu norĩ ma, apã te te 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra mono zéb da hã.

²⁴ ãne na, wa za oto rowasu'u na aima 'rãsutu za'ra wa'wa, azeitona wede panhipti wasu'u na ãma ĩsimiré'ézém na hã. A norĩ wa'wa hã zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, a'ubuni wi azeitona wede panhipti, da te 'maiwẽ'ẽi wa, azeitona wede dama ĩ'madã'ã pese wede u, da te ãma ĩwede wasisi ne, te oto simisutu 're aihâimana za'ra wa'aba mo, zudezu norĩ me. Duré zudezu norĩ hã azeitona wede dama ĩ'madã'ã pese panhipti ne, te 're hâimana za'ra. Taha wede panhipti hã da te 're si'ẽi mono wa, da te 're ĩsãmra mono hã ĩ'madã'ã'wai ma, tãma wapure di, tã ĩwede na apã te te ãma 're ĩ'ato mono da hã. Tane duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã wapure di, zudezu norĩ ãma apã 're ĩsib'a'uwẽ za'ra mono zéb da hã, ta norĩ hã tiwi 're sipizari za'ra mono nherẽ, aré.

Zudezu norĩ hã, ahã na 'Re ĩhâimana u'âsi mono u, za apã 're ĩsipizari za'ra mono zé wasu'u

²⁵ Īsisānawā norī, zudezu'ō na da te 're aiwaptērē za'ra wa'aba mono norī hā, marī aré dama ĩwaihu'u'ō na roti pire wasu'uzém na wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, asimiza'rese āna 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da. Zudezu norī upana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā ai'āma wa'aba si 're sib'a'uwē mono newa, 'râwi asi'āma 're aiwata za'ra wa'aba mono tō da, wa za oto āne na aima rowasu'u za'ra wa'wa. Izarazéhé nhihudu norī hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, pē'ē tete uptabi na 're hâimana za'ra mono nherē, pē'ē tete u'âsi, tiwi 're hâimana za'ra mono ō di za. Duréhā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima ĩpisutu sirōmo zéb zarina, zudezu'ō norī hā da'ahâ uptabi na Cristu za da te 're ĩsaze za'ra mono norī za'ratazé hā, oto ĩwa waptā'ā wapsi, te za oto zudezu norī hā ahâ uptabi na ĩtēme 're sipizari za'ra, ōhō āma si oto 're nomro mono da.

²⁶ Āne 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩsō'reptu za'ra mono zéb da hā, Izarazéhé nhihudu norī hā. Āne na ma tô duréhā Iza'iza hā āma rob'ui'ére siro, ta norī āma hā:

“Danho'reptui'wa da hā, Zeruzarē āma Si'ā na sa'a nhisi āma, dasiré za 're ĩhâimana mono hā, tame.

Ta hā Zacoho nhihudu norī 're ĩwasété za'ra mono zé hā te za te te tāma 're apari.

²⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā ma tô ta norī āma tinhimirosa'rada hā waihu'u siro, āne: ‘Ta norī ma, te ĩropisutuzé hā wa za tô tāma āma uwaimrami za'ra, ĩwasédé te tāma 're ĩ'apari mono zém na.’ ”

Āne Iza'iza hā ta norī āma te te ĩrob'ui'érezé wasu'u hā.

²⁸ Zudezu norī hā Cristuhu wasu'uwē hā ma tô ahâ na te te siwi 're wē'ō za'ra. Taha wa, te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhitob'ru ne 're hâimana za'ra. Taha wa'rāmi, ma tô ai'āma 're siwadi za'ra wa'wa, asiré zudezu'ō norī āma hā. Tane nherē, ĩsib'a'uwē 're nomro mono da, te te pisutu za'ra wa, te ta norī hā te te 're azawi pese u'âsi sima, ta norī hi'rata ma, te te sina ĩropisutu za'ra zéb zarina.

²⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're da'apisutu mono nherē, duré marī ĩwē na dama 're sōprub za'ra mono nherē, e te za tinhimirosa'rata na te te āma 're saprī. Mare di. Misi haré, ĩsimirosa'rada hā te tāma 're hâimana u'âsi.

³⁰ Duréhā, aih'i'rata norī wa'wa hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hā te te 're wapari za'ra mono āna, ma tô aré 're hâimana za'ra, zudezu'ō norī hā. Tane nherē, zudezu norī hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te 're sazei pese za'ra mono ō wa, ma tô oto ai'āma 're pē'ézé za'ra wa'wa, ai'āma 're sib'a'uwē za'ra wa'aba mono da, zudezu'ō 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē.

³¹ A norī wa'wa hā aré asimipari āna 're anomro aba mono nherē, ai'āma 're ĩpē'ézé za'ra wa'aba mono ne, te za oto duré zudezu norī āma zama 're pē'ézé 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā, po're āna duré ta norī hā tiwi 're hâimana za'ra mono nherē.

³² 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, danhimipari āna 're danomro mono wa, ma tô te te siwi 're da'awē'ō pese, dawasédé hā te te da'āma 're ĩ'ab'madâ'ā mono hawi. Dazazéb 're, da te 're danheme mono wa, apâ dasi'uihâ na 're ĩdawairébé waihu'u mono ō ne, dawasété hawi 'râwi 're dasisō'reptui waihu'u za'ra mono ō di. Taha na, dasi'uihâ na da te dasina 're waihu'u za'ra mono da, ma tô te te siwi 're da'awē'ō. Uburé da'āma 're pē'ézé mono da, ma tô āne hā te te dama 're apisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā.

Īwaihu'u pese na 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u

³³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā uburé da'āma 're ĩsiwamri mono zé hā tāma sa'ētē uptabi di, te te dama 're ĩ'ab'manharī wē mono zéb da hā. Īwaihu'u pe hā tāma sa'ētē uptabi di duré. E 'wa hā te za marī hā te te sima 're ĩ'apisutu

mono zé hã tiwi waihu'u. E 'wa hã te za duré tiwi waihu'u, uburé marĩ hã te te 're ĩ'ab'manharĩ mono zé hã.

³⁴ Duréhã Iza'iza hã ma tô âne na âma rob'ui'ééré:

“E 'wai ma, Wanhíb'apito nhimirosa'rada hã waihu'u pese di.

E 'wa hã roti na tãma ĩwa'rãmi'wa da hã, te 're hãimana. Robaba di.”

³⁵ Wahi'rata hãiba amo hã ma tô duré âne na âma rob'ui'ééré, Zo na ĩsisi hã:

“Re ĩhãimana u'âsi mono si, roptede'wa 're hãimana mono nherẽ, e niha te za ni'wa hã marĩ hã tãma tisõ, ĩwa'rãmi marĩ na te te tãma ĩwa'âbã da hã. Āne hã robaba uptabi di, tãma hã.”

Āne ma tô Zo hã rob'ui'ééré, duréhã.

³⁶ 'Re ĩhãimana u'âsi mono si ma tô uburé te te aropoto, sima. Taha wa, te uburé marĩ hã te te 're ab'madâ'â, tiwaihu'u pese na. Āne wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono âma, aihĩni, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tô.

12

'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, 're ĩdasisõmri za'ra mono zé wasu'u

¹ ĩsisãnwã norĩ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã e wa'ãma 're pẽ'êzé mono õ di, wa'ãma 're ĩsiwãrĩ mono zéb da hã. Wa'ãma 're ĩpẽ'êzé mono zé hã, tãma sa'êtẽ uptabi di. Taha wa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa, âne na hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma si, te za 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna. Taha ma si, te za aiwẽ uptabi na tãma 're aihãimana za'ra wa'aba mo, te te 're ai'madâ'â wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da. Āhã zarina, âma 're anomro wẽ u'âsi aba mono wamhã, taha si tô sena, âma 're ĩ'aiwata za'ra wa'aba mono zé hã.

² Tĩ'ai âma dahãimana wasété na 're ĩdanomro mono norĩ âma hã, 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ĩhãimana u'âsi mono wi si, te za 're ĩrowaptêrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wẽ na si, aipẽ'ẽ 're, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zép tém na si, oto 're anomro aba mono da. Tawapsi te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono, te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono hã asina 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mo, marĩ ĩwẽ si tãma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã.

³ 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina, ma tô ĩpisutu, ĩsadawa wasu'u'wa na oto 're ĩhãimana mono da. Taha wa, wa za oto âne na aima roti pese za'ra wa'wa. Dama aipire na, duré dama aiwẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ, 'rãwi aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ĩhãimana u'âsi mono, ma tô te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa, õhõ âma si oto 're anomro aba mono da. Tane nherẽ, aihĩni ĩsazei'wa, asiré 're anomro aba mono nherẽ, ni'wam norĩ si te ĩsazei pese 'wa hã 're hãimana za'ra. Duré ni'wam norĩ hã ĩsazei prãĩ 'wa, te 're hãimana za'ra. ĩsazei prãĩ 'wa norĩ hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono newa, 'rãwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're sazei pese za'ra wa'aba mono õ nherẽ.

⁴ Dahãiba misi nherẽ, dahãiba na hã marĩ hã dama 're ĩhãimana za'ra mono hã ahã di, tite mono bâ te te 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hã, dapara hã duré danhib'rada hã, duré dato hã, uburé ĩré 're ĩdahãimana za'ra mono hã.

⁵ Tane hã wa oto wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã Cristuhu âma, wa'ahã nherẽ, 're wahãimana za'ra, simisutu. Dahãiba misi nherẽ, dahãiba na marĩ hã ahã na dama 're ĩhãimana za'ra mono hã, tite mono bâ te te 're ĩromhuri za'ra mono ne, wa oto wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã wanhimromhuri mono bâ sipu'u pese na, wa te 're romhuri za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, dahãiba misi 're ĩdahãimana za'ra mono ne, simisutu wasiré 're wahãimana za'ra mono wa oto.

⁶ Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã simizawi pese uptabi wa, romhuri te te wama 're ì'apisutu mono zéb zarina, wasipu'u pese na, wa za wa te tãma 're romhuri za'ra, wate mono bâ, ãma 're ìwasipawaptob za'ra mono zéb da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ìsazei'wa norĩ ma si te te ãma 're ìrowasu'u za'ra mono zéb da, te te sima 're wa'apisutu mono wamhã, taha zarina si, wa za tô ãma 're wasipawaptob u'âsi za'ra. Ìsimiroti zarina si, wa za wa te 're sadawa wasu'u za'ra, wasiré ìsazei'wa norĩ ma.

⁷ Duré ni'wam norĩ hã ìsazei'wa norĩ pawapto'wa da, te te sima 're apisutu mono wamhã, ta norĩ zama te za tô taha zarina si te te tãma 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na dama rowahutu'wa da, te te sima 're ì'apisutu mono norĩ hã te za tô ta norĩ zama ìsarina si te te ãma 're dapawaptob za'ra.

⁸ Duré ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima 're apisutu mono wamhã, te za ìsazei'wa norĩ ma, ìsimiroti zarina si te te 're rowahutu za'ra, te te 're wapari za'ra mono wa, pê'ê toi u'âsi, ãma 're hâimana za'ra mono da, siptete sina. Duré ni'wam norĩ hã tinhibrom na dama 're sôprub za'ra mono da, te te sima 're apisutu mono wamhã, te za tô ta norĩ hã dawĩ 're sôti za'ra mono ãna, dama ãma 're sôprub za'ra, sa'êtê na. Duré ni'wam norĩ hã ìsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa da, te te 're apisutu mono wamhã, te za tô simi'ê na te te 're 'madâ'â u'âsi za'ra, ta norĩ zama. Duré ni'wam norĩ hã te te sima 're apisutu mono wamhã, ta norĩ zama te za da'ãma 're pê'êzé za'ra, dahâzé ré norĩ ãma, duré dawĩ 're ìrobzei'ô za'ra mono norĩ ãma. To sina, te za ãne zarina te te 're dapawaptob za'ra, ta norĩ hã. ãne wa za wa te wasima 're rob'ma'wamarĩ, romhuri mono bâ, dahâiba hã misi nherê, dahâiba na marĩ hã ahâ na dama 're ìhâimana za'ra mono hã tite mono bâ te te sima 're ìromhuri za'ra mono ne.

⁹ Taré asimizawizé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono tô da, te za tô sena asimizawi pese zé hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Uburé marĩ wasété nhiti, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asiwi 're wê'ô pese za'ra wa'aba mono sina. Uburé aihâimanazé ìwê na si te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Dasisânawãĩ uptabi hã 're ìdasisawi pese za'ra mono ne, te za a norĩ wa'wa hã 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu ãma asisânawã oto asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Te za duré 're asiwazé pese za'ra wa'aba mo.

¹¹ Aiwa'a ãna, te za duré 're ìromhuri pese za'ra wa'aba mo. Wanhib'apito ma si, te za asimi'êi uptabi na 're ìromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, aihâiba tiwi 're sawi za'ra wa'aba mono ãna.

¹² Uburé marĩ ìwê hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, za te te wama 're ì'apisutu mono zéb zô, wa za sô 're wanhimipari za'ra mono sina, 're wahâimana za'ra, wato sina. Zezusihi zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono nherê, te za asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mo. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

¹³ Asiré ìsazei'wa norĩ wi, marĩ zô tiwi 're ìrowaptâ'â za'ra mono zéb zarina, te za asimarĩ na 're ìpawaptob za'ra wa'aba mo. Duré darob amoi hawi atême 're sihutu aba mono wamhã, te za sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, asiré ìsazei'wa norĩ zô hã, asôrôwa u 're 'mazasi za'ra wa'aba mono da.

¹⁴ Duré Zezusihi zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, ãne wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're dahâiba 'ru za'ra wa'aba mono ô di za, te te 're da'ahâ za'ra mono da. Rowê hã te te tãma 're ì'apisutu mono da si, te za da'ãma tãma 're aimreme zusi aba mo.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã toi uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhã, ãsine te za 're atoi uptabi za'ra wa'aba mo, ãsiré. Duré ni'wam norĩ hã pê'êzé uptabi na 're hâimana za'ra mono wamhã, ãsine te za duré aipê'êzé uptabi na ãsarina 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Duré simisutu te za asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo, asiré ãsazei'wa nherẽ, asisada 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tã da. Duré aiwẽ na 'rãwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama ãpire norĩ zapari, marĩ na romhuri wapu na da te dasima 're ãromhuri za'ra mono zé hã asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da, ta hã wapu nherẽ. Duré asiré norĩ nhipai u aiwaihu'u pese na 'rãwi asi'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁷ Duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asa dama ãma 're wa'rãmi wasété za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ ãwẽ si 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mono na si, te za asima 're asõpré u'ãsi aba mo, ãsazei'wa 're anomro aba mono wa, da te ai'ãma 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono tã da.

¹⁸ Asada 're dahâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, rowẽ na si dasiré 're aihâimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, te za asina 're ãrosa'rata wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Duré nimahã na, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono upana asi'uihã na 'rãwi 're asi'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono õ di za. Taha si, tinhimihãzém na te te 're ai'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono da, te za õhõ si 're ã'madã'ã za'ra wa'aba mo. Duréihã ãne na ma tã Wanhib'apito mreme na rob'ui'ére, Mozési hã:

“Wa hã ãsiwaprosi, wa za te 're da'a'ruiwa'ãbã. ãwétési, wa za te dama ãma 're awa'rãmi, marĩ, da te 're ã'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã.”

ãne duréihã Wanhib'apito mreme na rob'ui'ére wasu'u hã, ãbaihã na hã.

²⁰ Duré ãne 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti amo na rob'ui'ére wasu'u hã:

“Asitob'ru norĩ hã mra te te 're sãpata za'ra mono wamhã, ãsa na te za 're ãpawaptob za'ra wa'aba mo. Duré 'rubu wamhã, te za tãma 're ã'õb za'ra wa'aba mo. ãne zarina, asitob'ru norĩ ma, 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hã 'rãwi 're siwaihu'u za'ra mono wa, te za aima 're siséb za'ra wa'wa.”

ãne duréihã 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'ére wasu'u hã. ãhã zarina si te za dama 're ã'manharĩ wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norĩ wa'wa hã 'rãwi asi'uihã na 're asi'ruiwa'ãbã za'ra wa'aba mono õ di za.

²¹ ãhã wasu'u na, wa za oto ãnhimirowasu'u na hã aima 'rãsutu za'ra wa'wa. 'Rãwi dasi'uihã na 're ãdasi'ruiwa'ãbã za'ra mono zém na hã da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. Marĩ ãwẽ si te za dama 're ã'manharĩ wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo, taha na dahâimana wasédé hã dawĩ 're uprosi za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina, tã sena oto ai'ãma 're dasiwadi za'ra wa'aba mono da.

13

Ti'ai ãma dama ãpire norĩ nhimiroti, da te 're ãwapari pese za'ra mono zéb da na rowasu'u

¹ Ti'ai ãma dama ãpire norĩ hã, roti'wa norĩ hã si'uihã na 're sipisutu za'ra mono õ di, dama 're si'apito za'ra mono da hã. 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te 're ã'apisutu mono zarina si, te dama 're hâimana za'ra uburé. Taha wa, te za uburé aihĩni 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, ãsimiroti hã.

² Ni'wam norĩ hã dama ãpire norĩ nhimiroti te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, taha si te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za. ã'u'ãbã te za duré 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te 're ã'apisutu mono zé hã te te siwi 're wẽ'õ za'ra. ãne hã ni'wam norĩ te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, 'rãwi te za

si'uihâ na te te sisada 're sani za'ra, ti'ai âma dama ĩpire norĩ nhimihâzé hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para.

³ ãne, marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono norĩ si, te za dama ĩpire norĩ nhimihâzé ma, 're pahi za'ra. Tanei õ di, marĩ te te 're ĩ'manharĩ wê za'ra mono norĩ hã. Dama ĩpire norĩ ma, 're pahi za'ra mono õ di za. Taha wa, te za ĩwê si 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, dama ĩpire norĩ ma, tâma 're aipahi za'ra wa'aba mono âna, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tawapsi te za te te 're aiwêsâmri za'ra wa'wa, ti'ai âma dama roti'wa norĩ hã.

⁴ Ta norĩ hã te 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra, ĩwê na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, rowê na 're asimroi wa'aba mono da. Tane nherê, marĩ ĩwasété si 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô tâma 're aipahi za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Dama ĩpire norĩ hã tô sena siptete uptabi wa, te te 're ĩdahâ za'ra mono zéb da hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, te ĩsimipari'õ norĩ hã te te 're hã za'ra.

⁵ ãne wa, te za uburé ti'ai âma dama roti'wa norĩ nhimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, asimipari õ wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aiwê'õ pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te te 're aihâ za'ra wa'aba mono tã da. Duré 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, tâma âma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mono na, aipê'ê 're asimirosa'rata na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, te za ĩsarina dama ĩpire norĩ nhimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo.

⁶ Taha wa, dama ĩpire norĩ nhimipisutuzéb zarina te za duré rob'uiprazé hã syry na tâma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo, ti'ai âma dama ĩpire norĩ ma. E marĩ wa. Dama ĩpire norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, te te 're romhuri za'ra mono wa.

⁷ Taha wa, te za tô ĩsarina tâma 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo, aipawa'âbâzé hã duré uburé marĩ uiprazé hã. Te za duré tâma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mo, dama roti'wa norĩ ma.

'Re ĩdasisawi pese za'ra mono zé wasu'u

⁸ Wa'âbâ âna, dawĩ 're ĩrowaibui wa'aba mono zém na hã, taré dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono õ di za. Te za dama âma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, dama 're ĩropisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asimizawizém na si te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re dazawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ĩrob'ui'érezém na te za asina tâma âma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo.

⁹ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Mozésihi ma, te te ĩwaihu'uzéb zarina te te âma dama ĩrob'ui'érezé hã, ãne:

“Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré 're danhimroi wa'aba mono õ di za. Duré dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré marĩ ĩwê hã dawĩ 're 'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za.”

ãne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, dahâimanazé mono bâ. ã norĩ hã, duré aimawĩ hã ĩsimiroti hã ahã uptabi nherê, simisutu haré te wasu'u ĩsimiroti hã, ãne:

“Te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo, duré aihâimanazé hã 'râwi asima 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono ne.”

ãne ĩsimiroti hã sa'êtê uptabi nherê, misi ĩsimiroti hã te wasu'u, simisutu haré.

¹⁰ Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, marĩ hã ĩwasédé hã te te dama 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di za. Taha wa, ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta hã uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa, te za 're hâimana za'ra.

¹¹ Zezusi hã we apã wazô ãmorĩzéb u hã romhuture di oto, te te ãwanho'reptu za'ra zé hã te te oto wama ã'rãsutu za'ra da hã. Cristu hã duréi, wa te wasina 're ã'umnhasi na'rata za'ra mono hawim nherë, romhuture di oto, wama hã. Taha wa, te za oto asimiza'rese 're aihãimana za'ra wa'aba mo, darési ãna 're ãdanhotô za'ra mono ne, asimiza'rese ãna 're aihãimana tô za'ra wa'aba mono da. ãne na ti'ai ãma 're ãwahãimana hutu za'ra mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. ãne wa, te za 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo.

¹² Robra ãsi'utôrĩzéb u hã romhuture di oto, ti'ai ãma ré dawasédé, da te 're ã'manharĩ za'ra mono hã. Tãibã za oto. Cristu hã we apã morĩ wapsi, rowa'a si te za oto 're hãimana u'ãsi, robra wa'rãmi. Taha wa, robra 'rowi dawasédé, da te 're ã'manharĩ za'ra mono ne, 're wanomro mono ô di za oto. Wawasédé hã wa za oto wa te 're sahari pese za'ra. Duré Zezusihi nhimirowa'a na si wa za 're wanomro, robra wi wanhiptete sina ãma 're ãwahãimana za'ra mono zéb da hã, danhimnhi'ãsi na dawĩ 're ãdasisôpa za'ra mono ne.

¹³ Wawasété ãna, wa za oto 're wanomro wë, rowa'a na 're ãdanomro mono ne. Ázé wa te dame 're ãhuri mono ô di za, dato ãwasété u 're dasi'rã'ôtô mono wa, siwa'ru da te 're ã'ãhuri mono ne, 're wa'rã siwamnarĩ tô za'ra mono da. Duré siwa'ru wahãimanazé ãwasédé hã wa te 're 'manharĩ u'ãsi za'ra mono ô di za, pi'ô na aibã na zama. Duré marĩ na 're ãwasiwë'ô za'ra mono hawi, wa te wasima 're nharĩ za'ra mono ô di za. Duré marĩ na 're wasi'ruiwapari za'ra mono ô di za.

¹⁴ Siwa'ru 'rãwi asima ãwëzéb zarina, aipë'ë 're asimirosa'rata wasété aba na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. Wanhib'apito Zezu Cristu 're ãmorĩzém na si te za oto 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ãsine.

14

ãsazei'wa nherë, sib'uware na 're ãnomro mono norĩ wasu'u

¹ ãsazei'wa nherë, sib'uware na 're ãnomro mono norĩ zô, te za asitëme sô 're aihãsi aba mo. ãsimirosa'rata za'ra hã aimawi nherë, aiwab ô nherë, tãma 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono ô di za. Tane nherë, te za sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mo.

² Ni'wam norĩ hã ãsazei'wa norĩ hã uburé tisazéb zô te 're sôpré, te te 're huri mono da, romnhi zô zama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tiwi 're ãsawi za'ra mono ô na, 'rãwi 're ãsisaze za'ra mono zéb zarina. Tane nherë, ni'wam norĩ hã ãsazei'wa nherë, te za romnhi hã te te siwi 're wë'ô za'ra, te te 're huri mono tô da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tiwi 're sawi za'ra mono newa.

³ Taha wa, ni'wam norĩ hã uburé romnhi te te 're ãhuri mono norĩ hã te te siwi 're wë'ô za'ra mono ô di za, romnhi na dame 're ãsaihuri mono ô norĩ hã. Duré ni'wam norĩ, romnhi na dame 're ãsaihuri mono ô norĩ zama, te te siwi 're wë'ô za'ra mono ô di za, uburé siwa'ru romnhi te te 're ãhuri mono norĩ hã. E marĩ wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô te te 're awësãmri ô norĩ hã, romnhi na dame 're ãsaihuri mono ô norĩ me.

⁴ E a norĩ wa'wa hã ãsib'apito za'ra wa'aba bâ, te za marĩ tiwi 're ãwë'ô za'ra wa'aba mo, ãsib'apito upana. Taha si te za te te 're waihu'u za'ra, ãhãimana wasété na, duré ãhãimana wë na zama. Tawamhã ãsazei'wa norĩ hã te za siptete u'ãsi 're hãimana za'ra. E marĩ wa. Wanhib'apito 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tiwaihu'u pese na te te 're siptete u'ãsi za'ra mono wa.

⁵ Ni'wam norĩ hã ãsazei'wa norĩ hã te 'rãwi te te si'ãma 're rosa'rata za'ra, nima hã bâdã hã romhuri'ôzé hã ãwa 're ãrere'e mono sidãpãsi, bâdã dama 're ãpire za'ra mono zém na hã. Duré ni'wam norĩ, ãsazei'wa norĩ hã te te da'ãma 're rosa'rata za'ra asa, aiwapsi bâdã hã uburé dama 're hãimana za'ra mono nherë, ãma 're ãdahãimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, ate wa'aba mono

bâ romhuri'ôzé bâtâ mono na asimirosa'rata mono bâ te za asiptete sina âma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tô ôhõ na si.

⁶ Ta norĩ hã nimahã bâdâ hã romhuri'ôzé hã dama 're ãpire za'ra mono zém na te te si'âma 're ãrosa'rata za'ra mono norĩ hã, Wanhib'apito âma 're wata za'ra mono da, te âne te te 're 'manharĩ za'ra. Duré ni'wam norĩ hã uburé siwa'ru romnhi te te 're ãhuri mono norĩ hã te âne te te 're 'manharĩ za'ra, Wanhib'apito 'Re ãhâimana u'âsi mono âma 're wata za'ra mono da, dasa na dama 're sôpru mono wa. Duré ni'wam norĩ hã romnhi na dame 're ãsaihuri mono ô norĩ hã, te âne duré te te 're 'manharĩ za'ra aiwa, 'Re ãhâimana u'âsi mono âma 're wata za'ra mono da, waihu'u pese wa, duré sôprub uptabi wa.

⁷⁻⁸ Wasi'uihã na 'rãwi wahãiba misire nherẽ, wasina 're wahãimana za'ra mono ô di za. Wanhib'apito te te wama 're ã'apisutu mono zéb zarina si, wa tãma 're wahãimana za'ra. Duré wasi'uihã na bâdâ hã wadã'âzé hã wa te wasima 're pisutu waihu'u za'ra mono ô di za. Wanhib'apito te te wa'ãma 're ã'apisutu mono zéb zarina si, wa za 're wadã'â za'ra, ôhõ ma. Taha wa, wahãiba ré 're wahãimana za'ra mono ré, duré oto 're wadã'â za'ra mono wamhã, ãsib'a'uwẽ, wa za 're wahãimana u'âsi za'ra, simisutu.

⁹ Cristu hã dã'ã nherẽ, ma tô apã hãiwa'udu, hãiba ré 're ãhâimana za'ra mono norĩ nhib'apito da hã, duré 're ãdã'ã za'ra mono norĩ nhib'apito da zama. Uburé ãsazei'wa norĩ nhib'apito da, ma tô hãiwa'udu apã. Taha wa, wa ãsib'a'uwẽ 're wahãimana u'âsi za'ra oto, simisutu.

¹⁰ Tane nherẽ, e marĩ wa, te bété asisãnawã norĩ hã 're ãwẽ'õ za'ra wa'aba mo, asiré ãsazei'wa 're anomro aba mono nherẽ. E marĩ wa, te 're ã'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, asisãnawã nherẽ. Niwapsi wa za uburé 'Re ãhâimana u'âsi mono nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahãimana wẽ na, wahãimana wasété na zama. Tamep si za te te da'awẽ'õ na dã'ãsina, asi'uihã na 're asiwẽ'õ pese za'ra wa'aba mono ô di za, ti'ab ré.

¹¹ Duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô âne na âma rob'ui'ééré, ãmreme na:

“Wa hã uburé Danhib'apito, tô sena 're ãhâimana mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré tô sena aima ãsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, wa duré tô sena aima ropisutu za'ra wa'wa. ãne, wa aima ropisutu za'ra wa'wa. Niwapsi te za a'uwẽ mono bâ dahi'rãtitõ ãnho're ãma ana ni, dama ãpire uptabi wa. Tawamhã tame dapoto mono bâ te za ãnhisi za'ra ni, ãnhisi na 'Re ãhâimana u'âsi mono na.”

ãne ma tô ãbaihã na âma rob'ui'ééré, 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré'wa hã.

¹² Tamep si, wa za oto wasi'uihã na tãma wasiwasu'u za'ra ni wahãiba mono bâ, ti'ab ré wahãimanazém na, uburé marĩ hã wa te 're ã'manharĩ za'ra mono zém na hã.

¹³ Taha wa, wasiré ãsazei'wa nherẽ, 're ãwasiwẽ'õ za'ra mono zé hã wa za oto rême pese za'ra ni. ãne zõ si, te za asina 're asõpré wa'aba mo, marĩ ãwẽ hã 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zõ. Marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ré, asiré ãsazei'wa norĩ hã te te 're ai'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marõpãrĩ tõ za'ra mono da, te za marĩ ãwẽ si 're ã'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Wa hã Wanhib'apito Zesusihi âma 're ãhâimana mono wa, wa tô ãsina waihu'u sena na, uburé dasa hã ãwẽ na hã, duré ãwasété õ na si. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã te za âne hã te te âma 're rosa'rata upa za'ra: “ã hã romnhi hã, wasétére di. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã wẽ õ di, wa te 're ãhuri mono da hã.” ãne hã ni'wam norĩ hã te te âma 're rosa'rata za'ra mono wamhã, õ norĩ ma si, romnhi hã wasété di tô. Tane nherẽ, te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, te te 're huri mono wamhã, dawasédé te wasu'u.

15 Āté marī dasa hã te za 're ĩhuri aba mo, asiré ĩsazei'wa norī te te siwi 're ĩwē'ō za'ra mono hã. Tawamhã, 're huri aba mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dawi 're awē'ō mono newa, âté te za âne na tiwi 're ĩrobzei'ō za'ra wa'aba mo, tô õ norī wi hã. Āne wamhã, asimizawi pese zé hã tãma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za. Tãma sawi uptabi za'ra wa, ma tô Cristu hã sada tidâ'â za'ra. Taha wa, romnhi hã asiré ĩsazei'wa norī te te 're ĩwē'ō za'ra mono hã, 're huri aba mono õ di za, 're huri aba mono wa, ta norī hã asa na tiwi 're ĩrobzei'ō za'ra mono zéb zarina, tiwasété na 're ĩsi'marõpãrī za'ra mono na 're si'utõrī tō mono da.

16 Āne hã marī hã aima wasété aba õ nherē, 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za, da te 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono tō da.

17 E marī wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩsazei'wa norī âma 're ĩsib'a'uwē mono zé hã, dasa hã da te 're ĩwē'ō za'ra mono zé, te te wasu'u õ di. Uburé marī hã da te 're ĩ'âhuri mono zéb zama te te wasu'u õ di duré. E marī te wasu'u tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da'âma 're ĩsib'a'uwē mono zé hã. Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're ĩdanomro wē mono zé, te wasu'u. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Tipē'ēzani na te te 're ĩda'apawapto mono zéb zarina, rowē uptabi na 're ĩdanomro mono zé, te wasu'u, dato sina.

18 Āne na ni'wam norī hã Cristuhu ma, te te 're romhuri wē za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te za te te sina 're rowē zani za'ra, uburé 're ĩhâimana wē za'ra mono zém na. Tawamhã te za duré da te 're wēsãmri za'ra, ti'ai âma ré.

19 Taha wa, rowē na wasiré 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zô si, wa za wasima 're wanhopré. Wanhib'apito âma wahâimana nhiptete u'âsi 're wanomro mono da, 're ĩwasipawapto za'ra mono zém na, wa za duré 're wanomro u'âsi.

20 Tawamhã dasa siwa'ru 're huri aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, danhiptete sina âma 're ĩdanomro mono zéb da, te te da'âma 're ĩromhuri wē mono zé hã tiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono tō da, âté 're huri aba mono õ di za, siwa'ru dasa hã, romnhi hã. Tô sena uburé dasa hã ĩwē si da te 're ĩhuri mono da hã. Tane nherē, dasa hã siwa'ru 're huri aba mono ré, asiré ĩsazei'wa nherē, sib'uwere na 're ĩnomro mono norī hã te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, asarina wa'aba tiwasété na 're si'marõpãrī za'ra mono wamhã, tawamhã, aiwasédé te za tô 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo.

21 Taha wa, romnhi hã siwa'ru 're huri aba mono õ di za, duré uwa 'rãi wa'u ĩsé hã 're âhuri aba mono õ di za, taha zarina asiré ĩsazei'wa norī hã tiwasété na apã 're si'marõpãrī tō za'ra mono da. Duré siwa'ru marī aimawimhã 're 'manharī za'ra wa'aba mono wa, ni'wam norī hã tiwasété na apã 're si'marõpãrī tō za'ra mono da, 're 'manharī za'ra wa'aba mono õ di za.

22 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te âma 're awaihu'u mono da, te za 'rãwi asima si âma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, siwa'ru romnhi 're huri aba mono wa, âma 're ĩ'upa za'ra wa'aba mono õ zém na hã. Ni'wam norī hã uburé siwa'ru, tisa te te sima 're ĩwē uptabi za'ra mono zéb zarina, te te 're ĩhuri mono na, 're siwē'ō za'ra mono õ wamhã, ĩpē'ē 're tãma 're rowē uptabi za'ra mono di za. Duré ni'wam norī hã siwa'ru dasa hã te te siwi 're ĩwē'ō za'ra mono zéb zarina, te te 're ĩhuri mono õ na, 're siwē'ō za'ra mono õ wamhã, ĩpē'ē 're tãma 're rowē uptabi za'ra mono di za duré, âne hã aiwa.

23 Tane nherē, ni'wam norī hã romnhi siwa'ru te te 're huri mono nherē, 'rãwi âma 're siwawã za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za te te 're wē'ō za'ra, tisa na 're ĩsiwawã za'ra mono zéb zarina. Tane hã marī hã wa te 're 'manharī za'ra mono nherē, 'rãwi âma 're wasiwawã za'ra mono wamhã, taha na wa za wawasédé hã wa te 're 'manharī za'ra.

Īsazei'wa norī, prédub sina 're ĩsipawaptob za'ra mono zé wasu'u

¹ Wa norī hā wanhiptete sina, Wanhib'apito āma, wa te 're ĩsasōmri u'āsi za'ra mono norī hā, marī, wa te wasima 're ĩwē za'ra mono zéb zarina si, wa te 're 'manharī za'ra mono ō di za. Wasiré ĩsazei'wa nherē, hāimana nhib'uware na 're ĩhāimana za'ra mono norī hā, wa za wa te 're pawaptob za'ra, hāimana nhiptete na wasiré āma 're hāimana u'āsi za'ra mono da.

² Wasiré ĩsazei'wa norī hā marī te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb zarina, wa za wa te āma 're sazei pese za'ra, marī ĩwē na si, wa te āma 're pawaptob u'āsi za'ra mono da, hāimana prédub sina oto āma 're hāimana u'āsi za'ra mono da.

³ Cristu hā bété, ti'ai āma 're morī ré hā, e sima si ma tô tihāimanazéb da hā 're si'madá'ā. Mare di. 'Rāwi tihāimanazém na si, 're si'madá'ā mono ō di. Āne na duréhā ma tô ni'wa hā ĩwasu'u na āma rob'ui'ééré siro:

“Īmama, ni'wam norī hā te te ai'āma 're ĩwasété za'ra mono norī hā ma tô ai'u'ābā ĩ'āma zama te te 're wasété za'ra. Tane nherē, aimawi 're ĩhāimana mono zéb da hā, te ĩsima pisutu ō di, ĩsi'uihā na hā.”

Āne na ma tô duréhā ĩbaihā na āma rob'ui'ééré, ĩwasu'u na hā.

⁴ Uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hā, e taré ma tô tinhimiroti hā te te dama 're apisutu, da te āma 're ĩrob'ui'ééré za'ra mono zéb da hā. Mare di. Taré te te dama 're apisutu mono ō di. ĩsimiroti hā wa te 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tô āne hā te te dama 're apisutu. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hā wa te 're sōré u'āsi za'ra mono wamhā, wanhiptete sina wa za āma 're wahāimana u'āsi za'ra, marī na uburé wa te 're robzépata za'ra mono nherē. Wa te 're sōré u'āsi za'ra mono wamhā, te za wama 're rowē za'ra, wawi 're robzei'ō za'ra mono āna, 're ĩwahāimana za'ra mono zéb da hā. Ōhō umnhasi sina, wa za tô āhā zarina si 're wahāimana za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata 're ĩwahāimana u'āsi za'ra mono zéb zō, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina.

⁵ 'Re ĩhāimana u'āsi mono si dapisutu'wa hā, uburé marī na da te 're robzépata za'ra mono nherē, danhiptete sina āma 're ĩdahāimana u'āsi za'ra mono da hā. Taha si te te sina dama 're ĩ'arowē zani mono hā, dawī 're robzei'ō za'ra mono āna, āma 're ĩdahāimana za'ra mono zéb da hā. Taha wa, wa tô te ĩsima 're aiwē za'ra wa'wa, ta hā aihīni te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiré ĩsazei'wa norī hā simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da oto, Cristu Zezusi 're ĩmorī wē zéb zarina.

⁶ Asimirosa'rata na 're asisazei u'āsi za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama āma simisutu u'āsi, āma 're aiwata za'ra wa'aba mo.

Zudezu'ō norī hā, Cristuhu wasu'uwē te te oto ĩwaihu'u za'ra zé wasu'u

⁷ Cristu hā sitēme te te 're ĩ'aiwaibui wa'aba mono ne, te za aihāiba zō asisō 're atob'uzu za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha zarina, 'Re ĩhāimana u'āsi mono āma 're dawata u'āsi za'ra mono da, te za āne asima 're ĩ'manharī wē u'āsi za'ra wa'aba mo.

⁸ Cristu hā ma tô we ti'ai u datēme mo, zudezu norī hā te te 're apawapto mono da, duréhā zudezu norī hi'rata ma, dama ĩpire za'ra norī ma, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma 're ĩropisutu za'ra mono zéb zarina, te te dama āma 're a'uwaimrami mono da, duré uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te dama āma 're ĩ'a'uwaimrami mono zém na, tô sena na da te āma 're waihu'u pese za'ra mono da.

⁹ Duré zudezu'ō norī hā 'Re ĩhāimana u'āsi mono, da'āma 're ĩpē'ézé mono zé hā te te oto sina 're waihu'u za'ra mono wa, āma 're wata za'ra mono da, ma tô we Cristu hā zudezu norī u satō, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Duréhā āne rob'ui'ééré na ĩwasu'u hā:

“Wa hã zudezu'õ norĩ siré 're ìhâimana mono ré, wa za ìsiré za'ra, ai'ãma 're ìwata u'âsi.

Ìnho're na zama, wa za duré ai'ãma 're ìwata u'âsi.”

¹⁰ Duré rob'ui'ééré amo na ìwasu'u hã, ãne:

“A norĩ wa'wa hã zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé simisutu asiré atoi uptabi na, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ me.”

¹¹ Duré rob'ui'ééré amo na ìwasu'u hã, ãne:

“Zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé Wanhib'apito ãma si 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mono, uburé aipoto mono bâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã.”

¹² Iza'iza hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'ééré siro:

“Niwapsi te za Zéséhé nhihudu hã we datême wi, apito Dawihi mama nhihudu hã.

Wei wisi wapsi, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tâma pisutu, zudezu'õ norĩ nhib'apito, 're hâimana mono da oto, daro mono bâ.

Tawamhã ta norĩ hã te za te te siwi 're umnhasi, marĩ ìwẽ hã te te tâma 're ìpisutu za'ra mono zéb zarina, za te te tâma ãma 're ì'uwaimrami za'ra mono zém na hã.”

Ãne duréhã Iza'iza hã te te ãma ìrob'ui'éérézê hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzém na. Ã hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzém na, ma tô oto dama ãma uwaimra.

¹³ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã waihu'u pese wa, te za te te 're wa'apawaptob u'âsi, marĩ ìwẽ hã te te wama 're ìpisutu za'ra mono zéb zarina, za te te wama ãma 're ì'uwaimrami mono zéb zô, wa te wasiwi 're umnhasi za'ra mono sina, sô 're wanhimipari u'âsi za'ra mono da. Taha wa, wa ai'ãma tâma 're ìmreme u'âsi za'ra wa'wa, atoi uptabi na 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré rowẽ si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. Ìpê'êzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ ìwẽ uptabi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, za te te aima 're ìsômri za'ra wa'aba mono zéb zô, asiwi 're umnhasi za'ra wa'aba mono sina, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi asima ãma 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da, wa tô te ìsima 're aiwẽ za'ra wa'wa.

Paru hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na te te 're ìda'apawapto mono zé wasu'u

¹⁴ Ìsisãnawã norĩ, wa hã wa tô ai'ãma waihu'u pese za'ra wa'wa, asimizawi pese sina oto 're anomro wẽ wa'aba mono zém na hã. Duré aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãne hã wa tô duré ai'ãma waihu'u pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito nhimiroti na oto asima 're ìroti waihu'u pese za'ra wa'aba mono zém na zama.

¹⁵⁻¹⁶ Tane nherẽ, ãhãna ìnhimi'ui'ééré na, wa tô sô'awi aima rowasu'u za'ra wa'wa, ìsina ìpahĩ ãna, rowasu'u ahã na te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Te aiwi udã waihu'u za'ra wa'aba ãna, wa tô ìnhimi'ui'ééré na hã aima rowasu'u pese za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sôprum na te te ìpisutu wa, Cristu Zesusihi ma si te oto 're romhuri mono da, zudezu'õ norĩ hã te tâma 're apawapto mono da. Sasedoti norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te da'ãma 're ìromhuri za'ra mono ne, wa duré wa hã zudezu'õ norĩ ãma te 're romhuri u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, Zesusihi wasu'uwẽ na te 're pawaptob za'ra mono wa, te te 're ìsaze za'ra mono zéb zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're wêsãmri za'ra mono da. 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'êzani nhimipisutuzéb zarina, ta norĩ hã ìsib'a'uwẽ oto 're nomro mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìwêsãmri za'ra mono zéb da hã, wa ãne na hã te tâma 're romhuri u'âsi.

17 Cristu Zezusihi âma si oto 're ãhâimana mono wa, wa 're ãsi'uze, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma si, te 're ãromhuri mono zém na hã oto.

18 Te 're ãrowasu'u wẽ mono zéb zarina, duré te 're ãromhuri wẽ mono zéb zarina ma tô zudezu'õ norĩ hã te te 're wapari pese za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. E tawamhã ãsi'uihã na ãwaihu'u pese na te 're ã'ab'manharĩ wẽ mono na, wa za dama ãsina 're ãwata. Mare di. ãne hã ã'uwaibaba õ di. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa tô te tãma 're romhuri u'âsi za'ra, ãwasu'uwẽ na hã.

19 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani hã tiwaihu'u pese na te te 're ãpawapto mono zém na si, wa tô marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te dama 're ab'manharĩ, zudezu'õ norĩ hã tô sena te te 're saze za'ra mono da, ta norĩ hã. Zeruzarẽ hawi, Iririza u 're ãmorĩ ré, wa tô daza'rui mono bâ te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwẽ na hã.

20 Wa hã wa tô ãne hã te ãsima 're rosa'rata u'âsi, Cristuhu wasu'uwẽ hã zahadu dapore na da te 're ãwapari za'ra mono õ norĩ u si, 're ãmorĩ da, daza'rui mono bâ ãwasu'uwẽ na te ãma 're da'apo're pu'u mono da. Wanhib'apito wasu'uwẽ na danhimi'u'êi 'rata u 're ãzasi tõ mono da, wa tô ãne na te ãsima 're rosa'rata u'âsi.

21 Duréihã Iza'iza hã ma tô ãne na Cristuhu ãma rob'ui'ére: "Ni'wam norĩ ma, ãwasu'uwẽ hã da te tãma 're ãwaihu'u za'ra mono õ norĩ hã te za oto ta norĩ hã 'rãwi ãma 're siwaihu'u za'ra, ãwasu'uwẽ hã da te oto tãma 're wasu'u za'ra mono wa. Te te 're wapari za'ra mono ãna, aré 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã te za oto 'rãwi si'ãma te te 're waihu'u pese za'ra, 're ãhâimana wẽ za'ra mono zém na hã."

Paru hã, timreme te te sisõwa ãsõmrizé wasu'u, Roma u morĩ da

22-24 Wa hã wahub ahã na, wa tô te ãsima 're rosa'rata u'âsi, te ãsima 're ãrowẽ mono zéb uwaibaba, atẽme ãmorĩ za'ra wa'aba da, te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, zahadu ãmemhã ãma romhuri ahã di. Taha wa, nimahã na hã ãma atẽme ãwatobro waihu'u aba õ di. Tane nherẽ, ahãna hã ãnhimiromhuri hã ãmemhã te oto 'rãsutu wamhã, atẽme ãma ãmorĩ aba da si, wa tô ãsima waihu'u. Taha wa, wa tô ãsima pisutu pese, Esipãna na romnhisi u ãmorĩ ré, te asabu za'ra wa'aba da. ãne wa tô duré ãsima rosa'rata, atẽme ãma ãwisi za'ra wa'aba wamhã, niha båtã na a'ã ai'rata ãnhamra za'ra wa'aba da, ãma ãrowẽ zarina, duré marĩ na asiwi ãpawaptob za'ra wa'aba da, Esipãna u ãmorizéb da hã. Taha parip si, wa za oto aihawi ãmorĩ 'wa.

25 Tane nherẽ, wa za a'ã Zeruzarẽ u si mo, ã awa'awi hã, tame 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã te duré pawaptob za'ra da a'ã.

26 Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, duré Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, zudezu'õ na ãsazei'wa na oto 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã ma tô sima wẽ za'ra, rob'uiprazé hã te te siwi ubumro da, Zeruzarẽ ãma ãsazei'wa norĩ te te siwi ãma pawaptob za'ra da, simarĩ ãna 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã, zudezu norĩ hã. Ta norĩ nhoprub za'ra zé hã, ãsi'uihã na te tãma ãri za'ra da Zeruzarẽ u, taha da, wa za a'ã tamomop si mo.

27 Ta norĩ hã zudezu'õ na ãsazei'wa norĩ hã si'uihã na ma tô sima pisutu za'ra, te te siwi ãma ãpawaptob za'ra zéb da hã, zudezu norĩ hã. ãne hã tô ã'uwaibaba ma tô siwi ãma pawaptob za'ra. E marĩ wa. Duréihã zudezu norĩ ma, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tiwasu'uwẽ na tãma siwaihu'u na'rata za'ra, tipẽ'ẽ na robzei u'âsi ãma 're nomro mono da. Taha na ma tô zudezu'õ norĩ hã te te siwi ãma 're pawaptob za'ra ãwasu'uwẽ na, aiwapsi oto õhõ ãma si 're hãimana za'ra mono da. ãne wa'rãmi, te za tô zudezu'õ norĩ hã tinhimarĩ na te te siwi 're pawaptob za'ra, zudezu norĩ hã, tô ãsarina si.

²⁸ Tawamhã ãme ïnhimiromhuri te 'rãsutu parimhã, rob'uiprazé, da te dasiwi ï'ubumro hã ubuni na ïsazei'wa norĩ ma, te ãwisi wẽ parip si, wa za oto mo, Esipãnha u ïmorĩ da hã. Tawapsi, wa za aiwa'wai baba ïmorĩ aba ré, asabu za'ra wa'wa oto.

²⁹ Tawamhã, atême ïwisi za'ra wa'aba wamhã, Cristuhu nhoprubzém na, sa'etẽ uptabi na te za aihĩni wama ãma tirowẽ za'ra.

³⁰ ïsisãnawã norĩ, wa za oto aiwi rowaptẽrẽ za'ra wa'wa ïsi'ãma, 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma, asiptete sina ï'ãma 're aimreme zusi aba mono zéb da hã. Wanhib'apito Zezu Cristuhu zazei'wa, wasiré oto 're wahãimana za'ra mono wa, duré 'Re ïhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani nhimipawaptobzéb zarina, oto 're wasisawi pese uptabi za'ra mono wa, wa ãne na aiwi rowaptẽrẽ za'ra wa'wa.

³¹ E marĩ da. Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ïsazei'õ'wa norĩ 're ïhãimana za'ra mono norĩ hã, niha te te ïma rob'manharĩ za'ra tõe da, te za ï'ãma tiwi ïrowaptẽrẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo. Duré Zeruzarẽ ãma 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ 're ïhãimana za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã zudezu na ïwamri za'ra wẽ te, zudezu'õ norĩ nhoprubzẽ hã za te ãma ï'ãri hã te te siwi wẽ'õ za'ra tõe da, te za duré ta norĩ ãma zama ãma aimreme zusi u'ãsi 'wa.

³² ïtoi uptabi na ãma atême ïwisi za'ra wa'aba da, te za ï'ãma aimreme zusi u'ãsi 'wa. 'Re ïhãimana u'ãsi mono, ïmorizé hã te te ïma pisutu wapsi, wa za tõe ãma atême ïwisi 'wa. Tawapsi ïma rowẽ uptabi di za, wasiré ïsazei'wa norĩ hã 'rãwi wasisabu za'ra wẽ te. Te ãma wazere wamhã, wa za a'ã ai'rata ïwa'utu za'ra wa'wa.

³³ 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã wama rowẽ nhomri'wa hã 'rãwi asiré 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, wa tõe te ïsima 're aiwẽ u'ãsi za'ra wa'wa. Tane tõe.

16

Paru, tisiwadi norĩ te te ï'azawizé wasu'u

¹ ãne, wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, wahidiba Pebi na ïsisi hã. Ta hã simizawi pese di. Sõtireza na 'ri nho'õmo nhisi ãma, te ïsazei'wa norĩ hã te te 're apawaptob u'ãsi.

² Da'ahã na ma tõe te te 're da'apawapto pese. ïzama te duré te te 're ïpawapto. Taha wa, ma'ãpé asiwi ãri wẽ wa'aba za, wasiré Wanhib'apito zazei'wai wa, 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ, 're ïsiwaibui wẽ mono zém na. Marĩ zõe tiwi rowaptã'ã wamhã, te za duré marĩ na asiwi ïpawaptob za'ra wa'wa.

³ Ma'ãpé, duré ïma sawi za'ra wa'aba, Prisira norĩ hã Atiraha me, te ãma ïsawi zahuré zéb zarina, rob'ui'éré na.

⁴ Ta norĩ hã ïsiré te te 're ïromhuri zahuré mono, Cristu Zesusihi wasu'u na. Ta norĩ hã da te pãri da nherẽ, ma tõe sisawi ãna te te 're ïpawaptob u'ãsi zahuré, pahi ãna. Taha wa, te te 're ïpawaptob zahuré mono zém na, wa tõe te 're uzei u'ãsi zahuré. Tane nherẽ, ïwétési te ãma 're uze zahuré mono õ di. Uburé zudezu'õ norĩ hã ïsazei'wa norĩ hã te duré te te ãma 're uzei u'ãsi za'ra, daro mono bã siré 're ïsi'rã'õtõ mono norĩ hã.

⁵ Ma'ãpé, duré uburé ïma sawi za'ra wa'aba, Prisira norĩ nhorõwa u ïsazei'wa norĩ, siré 're ïsi'rã'õtõ mono norĩ hã, rowahutu u.

Duré asiwi ïma sawi za'ra wa'aba, ïsiwadi ïma ïsawi pe hã, Epenetu na ïsisi hã. Ta hã ma tõe saze na'rata Cristu hã, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma.

⁶ Duré Mariza hã asiwi ïma sawi wa'aba. Ta hã te te aima 're romhuri pese za'ra wa'wa, simi'ei uptabi na.

⁷ Duré asiwi ïma sawi zahuré wa'aba, ãdoronitu norĩ hã, Zuni'asihi me. Ta norĩ hã ïsiré zudezu norĩ, ma tõe ïsiré tihãimana zahuré, dazazéb 'remhã. Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ siré te te 're romhuri zahuré mono wa, tãma

waihu'u pese za'ra di, ĩsiré romhuri'wa norĩ ma hã. Ta norĩ hã ma tô ĩwana saze na'rata zahuré, Cristu hã.

⁸ Ma'ãpé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, ĩsiwadi uptabi hã, Āprizatu na ĩsisi hã. Ta hã te Cristu āma si 're hãimana.

⁹ Duré Ubanuhu zama asiwi ĩma sawi wa'aba, wasiré romhuri'wa hã Cristuhu ma. Esitati hã ĩsiwadi zama te za duré asiwi ĩma ĩsawi wa'wa, ĩma ĩsawi pe hã.

¹⁰ Ma'ãpé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, Aperi hã. Ta hã marĩ na da te 're pibui ahã mono nherẽ, niwa Cristuhu wi sipi'rai waihu'u õ di. Duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, Arisitoburuhu nhorõwa 're, 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã.

¹¹ Duré, Erodi'ã hã asiwi ĩma sawi wa'aba, ĩsiré zudezu hã. Duré wasiré ĩsazei'wa norĩ hã Nasizuhu nhorõwa 're, 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba duré.

¹² Tiripena norĩ hã te za duré asiwi ĩma ĩsawi zahuré wa'wa, Tiripozaha me. Ta norĩ hã te Wanhib'apito ma, te te 're romhuri zahuré. Duré wahidiba hã ĩma ĩsawi pe hã asiwi ĩma sawi wa'aba, Pezidi na ĩsisi hã. Ta hã simi'ẽ na te duré Wanhib'apito ma, te te 're romhuri pese, wa'a āna.

¹³ Ma'ãpé duré asiwi ĩma sawi wa'aba, Rupu hã. Ta hã te duré te te 're romhuri pese, Wanhib'apito ma. ĩna zama te za duré asiwi ĩma ĩsawi wa'wa. Ta hã ĩna õ nherẽ, ma tô te te 're ĩpawapto pese, dana hã ti'ra te te 're ĩpawapto pese za'ra mono ne.

¹⁴ Asĩtiti norĩ hã te za duré asiwi ĩma ĩsawi za'ra wa'wa, Predotihĩ me, duré Emesi, duré Patorobasi, duré Emasi hã. Duré uburé ĩtẽme 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, ĩsazei'wa norĩ hã.

¹⁵ Ma'ãpé duré asiwi ĩma sawi za'ra wa'aba, Pirorodu norĩ hã, Zurizaha me, duré Nere'u norĩ hã ĩhidiba me, duré Orĩpasihi zama. Duré ta norĩ siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã te za asiwi ĩma ĩsawi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã.

¹⁶ Uburé asiré ĩsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, te za asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

Āmemhã uburé Cristuhu zazei'wa norĩ hã, ĩ'upsãtã mono bâ sitẽme 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã te duré āma asawi za'ra wa'wa.

Paru hã, roti na za oto te te ĩrãsutuzém na rowasu'u

¹⁷ ĩsisānawã norĩ, wa za oto ĩnhimiroti na aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã te aimawi tinhimirosa'rata na te te āma 're 'wa'rutu za'ra, ĩsazei'wa norĩ wi. Te te tiwi āma 're 'wa'rutu za'ra mono wa, te ĩsazei'wa norĩ hã ĩmreme hã te te 're wapari za'ra. Taha zarina, te duré sima āma 're siwanhizari. Ta norĩ nhimirob'manharĩ wasété zéb zarina, te ĩsazei'wa norĩ hã 're si'marõpãrĩ za'ra, tiwasété na. Zezusihi nhimiroti na, da te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zéb upana, te ta norĩ hã te te dama 're roti za'ra, aimawi na si. Taha wa, te za tiwi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo, ta norĩ siré 're aihãimana za'ra wa'aba mono tõ da.

¹⁸ Ta norĩ hã Wanhib'apito Cristuhu ma, te te 're romhuri za'ra mono õ di. Te te sima 're ĩwẽ za'ra mono zéb zarina si, te marĩ ĩwasété zõ si 're sõpré. Ta norĩ hã sadawa nhipese nherẽ, te ĩsimiroti hã sena newa da te 're wapari ze za'ra, danhimirosa'rata nhib'uware na 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã. Mreme wapari zeĩ wa, duré asa ĩmreme hã da te dasima 're wẽ za'ra mono da, te taré ĩmreme amo na te te dama 're rowasu'u za'ra, da'āma 're wata za'ra mono sina. Tawamhã taha zarina, te za awa'awi ĩmreme na da te 're saze za'ra.

¹⁹ Tanei õ di, a norĩ wa'wa hã. Zezusihi wasu'uwẽ 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mono zém na, ma tô daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ hã aiwasu'u za'ra

wa'wa hã te te 're wapari ze za'ra. Taha wa, ma tô ãma asina ĩma 're ĩrowẽ zani za'ra wa'aba mo.

Ãne wa, wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Asimiza'rese sina, te za marĩ ĩwẽ hã 're ĩmanharĩ za'ra wa'aba mono zéb da si, asina 're asõpré wa'aba mo. Marĩ ĩwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tiwi 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwasété wi hã.

²⁰ Rowẽ na 're ĩdanomro mono zé hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawimhã. Ta hã te za rowẽzé hã te te aima 're anhomri 'wa. Wahi hã dapara na da te 're ĩwati'i za'ra mono ne, te za Satanasihĩ nhipitezé hã romhutu na te te tiwi 're a'uprosi 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, tô õ hã Satanasĩ hã asahâpã 're hâimana za'ra wa'aba mono da oto.

Wanhib'apito Zesusihĩ wi, wa wa te tiwi 're rowaptêrẽ u'âsi, tinhimipawap-tobzé hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²¹ Timotiu hã, ãme ĩsiré romhuri'wa hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Duré ĩsiré zudezu norĩ te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Rusizu norĩ hã, Zasãhã me, duré Sosipaturu hã.

²² Wa hã, Tési'u hã wa duré ãma asawi za'ra wa'wa, Wanhib'apito ãma wasiré 're wahâimana za'ra mono wa. Wa hã Paru te te ĩma ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, wa tô rob'ui'ééré, ã ĩbahã na hã.

²³⁻²⁴ Wa hã Paru, ãne wa za duré ãma aima waihu'u za'ra wa'wa. Da'izu hã tinhorõwa u te te ĩ'mazébré hã, te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Taha nhorõwa ãma, te wasiré ĩsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ u'âsi. Duré Erasitu hã ãme 'ri nho'õmo ãma danhib'apito ma, rob'ui'prazé za'rata na romhuri'wa hã, te ãma asawi za'ra wa'wa. Wasisãnawã Tu'atu na ĩsisi zama, te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

Paru hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

²⁵⁻²⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra. Taha ma si, tãma waihu'u pese di, te te 're ĩwa'apawapto mono zéb da hã, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zé hã wa te 're rẽme za'ra mono ãna, wanhiptete u'âsi ãma 're ĩwanomro mono zéb da hã. Taha wasu'uwẽ hã wa tô te dama 're wasu'u u'âsi. Duréhã ĩwasu'uwẽ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're awaihu'u mono õ di. ĩwasu'uwẽ hã dama sa'rese ãna, ma tô aré 're danomro. Tane nherẽ, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwasu'uwẽ hã dama waihu'u oto, ĩsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimi'ui'ééré hawimhã. Taha wa, te oto ĩsimiwada'urizéb zarina si, da te 're waihu'u za'ra daro mono bâ, da te ãma 're ĩsazei pese za'ra mono zéb da hã, duré da te 're ĩwapari pese za'ra mono zéb da hã oto.

²⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã misire te 're hâimana. Õhõ si siwaprosi uburé marĩ hã tãma waihu'u pese di, taha ma si. Taha wa, taha ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, Zezu Cristu te te wama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono zéb zarina si. Tane tô.

1 Corĩtu norĩ

Corĩtu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'éré na'rata zé

Ībaihã wasu'uzé

Paru hã Corĩtu u morĩ wamhã, ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono mreme na dama rowasu'u. Taha wa, ĩsa'u hã ma tô ĩsimirowasu'u wẽ zarina ĩsazei'wa norĩ hã dasina tahã'â ni.

Ã Ībaihã na ma tô Paru hã tãma ãma rob'ui'éré za'ra Corĩtu ãma ĩsazei'wa norĩ ma hã, ni'wam norĩ hã wasété na 're ĩhãimana za'ra mono wasu'u hã te te wapari wa, duré sina 're sipo'o za'ra mono wa, siré ĩsazei'wa nherẽ. Taha wa, ma tô tãma waihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã ĩ'uwaibaba si 're ĩnomro mono zém na hã.

Paru hã te te tãma rob'ui'éré za'ra wana ré hã, ma tô rob'ui'éré hã tãma me za'ra, Corĩtu norĩ hã Paruhu ma. Taha na ma tô siwi sadanha, tinhimĩ'ui'éré za'ra na marĩ hã tãma 're ĩhãimana za'ra mono zém na, ro'wa'rudu hã. Capíturu 7 ãma hã ma tô Paru hã asa tãma ãma rowasu'u za'ra, te te ĩsadanharĩ za'ra zém na hã. Ma tô duré tãma waihu'u za'ra, ĩsazei'wai mono bâ 'Re ĩhãimana u'âsi mono pê'ěžani hã romhuri mono bâ te te tãma 're ĩ'apisutu mono zém na hã (capíturu 12, 14 ãma hã). Capíturu 13 ãma ma tô duré rowasu'u, 're ĩdasisawi za'ra mono zém na hã. Capíturu 15 ãma hã te duré rowasu'u, Zezusi hã dâ'â nherẽ, sena na apã ĩhãiwa'utuzém na hã, duré taha zarina, wa norĩ zama apã 're ĩwahãiwa'utu za'ra mono zém na hã.

Paru te te ĩdazawizé wasu'u

¹⁻² Wa hã Paru, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Wasisãnawã Sotēni hã te duré ãma asawĩ za'ra wa'wa.

'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, te te sima ĩwězéb zarina, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're ĩhãimana mono da, ĩsadawa para. A norĩ wa'aba zama, ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, Cristu Zezusihi ãma. Daro mono bâ, uburé Wanhib'apito Zezu Cristuhu ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ ma zama, wa ãne aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. Aiwa, wa tô Wanhib'apito na wa te 're sisi za'ra, simisutu.

³ Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

'Re ĩhãimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina, ĩwẽ si te te dama 're ĩ'anhomri mono zé wasu'u

⁴ 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma, wa 're ĩwata u'âsi, ĩwẽ hã te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono wa, Cristu Zezusihi ãma si oto 're anomro aba mono zéb zarina.

⁵ Cristuhu ãma 're anomro aba mono wa, ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ĩwẽ si te te aima 're sõmri za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ĩwasu'uwẽ na dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, duré 're ĩhãimana mono zém na, 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

⁶ Cristuhu wasu'uwẽ hã ma tô 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te oto asiptete sina ãma 're anomro aba mo.

⁷ Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristu apã we ĩmorĩzéb zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono, tinhoprubzéb zarina ĩwẽ hã te te

aima 're ĩsōmri za'ra wa'aba mono zéb zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono ô di za oto.

⁸ Wanhib'apito Zezu Cristu te za duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina âma 're anomro aba mono da. Nĩmahã bătâ na za we apâ ĩmorĩzéb u, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, ti'ab ré Zezusi hã 're udâ za'ra wa'aba mono wa, tō taha bătâ na aiwasédé hã te te ai'âma sa'ra za'ra wa'aba tō da.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina, te te wama âma 're ĩ'a'uwaimrami mono zéb da hã. Ta hã ma tō te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩ'ra siré 're anomro aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré.

Īsazei'wa norĩ, siwanhizari 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁰⁻¹¹ Īsisānawã norĩ, Corowihi nhorōwa âma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã ma tō we ĩma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mono zém na hã, asiwanhizari âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa za oto aima âma roti pese za'ra wa'wa, simisutu âma 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da, asiwanhizari, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono tō da. Misi haré te za oto 're ĩpisutu za'ra wa'aba mo, simisutu asiré âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

¹² Āne wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ me asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē, te āne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã Paruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, āne: “Wa norĩ hã Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, āne: “Wa norĩ hã Pedruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te āne 're siwasu'u za'ra: “Wa norĩ hã Cristuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Āne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme si'ahâ aba na.

¹³ Tane nherē, Cristuhu zazei'wa norĩ hã te oto simisutu 're hâimana za'ra. Siwanhizari âma 're hâimana waihu'u za'ra mono ô di. Mare di. E wa hã Paru, wa tō asada ĩdâ'â za'ra wa'wa, wedepo'o nhonhi'rãmi na. Mare di. Wa hã ĩ ô di. E ĩnhisi na ma tō â dawabzuri hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa, Zezusihi nhisi upana. Mare di. Wa hã ĩ ô di.

¹⁴⁻¹⁵ Ai'rata 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono ré, ai'âma 're ĩnhib'a'uwē za'ra wa'aba mono da, te ĩsima 're aiwē za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, ai'ahã na wa aré â dawabzuri hã te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa, ĩnhisi na. Tane nherē, ai'ahã na te aima 're ab'manharĩ aba mono ô di. Crisipu norĩ ma si, wa tō â dawabzuri hã tãma 'manharĩ zahuré, Da'izuhu me. Āne wa, wa tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩwata u'âsi. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ĩnhisi na â dawabzuri hã te aima 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono na, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ô di za.

¹⁶ Āne na wa tō duré ĩsina po're puru, Esitépanasihi ma zama, â dawabzuri te ĩ'manharĩzém na hã. Duré ĩsōrōwa âma ĩsiré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma zama, wa tō tãma 'manharĩ za'ra ĩsiré. Āma ĩpo're pu'u za'ra ô di oto, ni'wam norĩ âma hã, â dawabzuri te tãma ĩ'manharĩ za'ra zém na hã. Ta norĩ ma si, wa tō 'manharĩ za'ra.

¹⁷ Ā dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ mono da, te te datēme ĩzatōrĩ ô di, Cristu hã. ĩwasu'u'wē si te dama 're wasu'u mono da, ma tō datēme ĩzatō. Taha wa, ti'ai âma danhimirowaihu'u na da te dama 're ĩroti za'ra mono nei ô di wa hã, te dama 're ĩrowasu'u mono zé hã. Ti'ai âma danhimirowaihu'u na Cristu te dama 're wasu'u mono 'wa'âhã, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ĩdâ'âzé wasu'u hã te aré wapu na dama 're hâimana. Tane 'wa'âhã, Cristuhu

wasu'uwē hā marī dai ō di aré, da te āma 're saze za'ra mono wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te āma 're ĩda'anho'reptui mono da hā.

'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u pese na rowasu'u

¹⁸ 'Re ĩhāimana u'āsi mono, za te te ĩ'uprozi za'ra norī hā, wedepo'o nhonhi'rāmi na Cristuhu dā'āzé wasu'u na te te āma 're rosa'rata upa za'ra, sima, taré newa. Wa norī si uburé 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩwa'anho'reptui mono norī si, wa tō wa te 're waihu'u za'ra, Cristuhu dā'āzé hā ĩpire na hā. Taha wasu'u hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u pe, te wasu'u. Taha si waihu'u pese uptabi di, te te 're ĩda'anho'reptui mono da hā, Cristu hā dazada ĩdā'āzéb zarina.

¹⁹ Āne duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na ĩsadawa wasu'u'wa nhimi'ui'ééré hā:

“Ni'wam norī hā ĩnhimirowaihu'u pese na te 're pawaptob za'ra mono ō nherē, tinhimirowaihu'u pese na 'rāwi 're si'madā'ā ze za'ra mono wamhā, wa za ĩsimirowaihu'u pese zé hā te tiwi 're a'uprozi, ta norī wi, ti'ab ré danhimirosa'rata waihu'u pese na 're ĩdahāimana za'ra mono zé hā marī dai ō na 'rāwi da te dasina 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hā oto.”

Āne na hā duréihā 'Re ĩhāimana u'āsi mono mreme na rob'ui'ééré, te wasu'u.

²⁰ Ti'ai āma danhimirowaihu'u pe hā, tarére 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na Mozési te te āma ĩrob'ui'ééré zarina, dama rowahutu'wa norī nhimirowaihu'u pe hā tarére duré, tāma hā. Duré danhimiroti waihu'u pese na, 'rāwi da te dasima āma 're ĩroti nhipese za'ra mono zé hā tarére tāma hā. Uburé danhimirowaihu'u pese na dahāimanazé hā wapure di tāma hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u pese ma hā. Āne, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tiwaihu'u pese na te te dama 're ĩ'ab'manharī mono zéb zarina, wa tō waihu'u za'ra ni.

²¹ Tinhimirosa'rata waihu'u pese na ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā sima pisutu, dasi'uihā na danhimirosa'rata waihu'u pese na 'rāwi da te 're waihu'u za'ra mono tō da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā. Zezusi hā dazada ĩdā'āzé wasu'u hā, wa te dama 're ĩwasu'u za'ra mono hā taré newa te dasima da te āma 're rosa'rata upai u'āsi za'ra. Tane nherē, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, ma tō sima pisutu, taha wasu'u na si te te 're anho'reptui mono da, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norī hā.

²² Zudezu norī hā marī dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're ĩ'ab'manharī mono zéb zō si, te 're sōpré. Duré zudezu'ō norī hā uburé marī te te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da si, te sima te te 're wē u'āsi za'ra.

²³ Tane nherē, wa norī hā Cristu, wedepo'o nhonhi'rāmi na dazada ĩdā'āzé wasu'u si, wa tō wa te dama 're wasu'u za'ra. Tane nherē, ma tō taha wasu'uwē hā zudezu norī hā te te siwi 're wē'ō za'ra. Zudezu'ō norī zama ma tō duré te te sima āma 're rosa'rata upai u'āsi za'ra, taré newa, marī da ĩhāimana ō newa, ĩwasu'uwē hā.

²⁴ Ni'wam norī si ma tō 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te sima 're pisutu za'ra, tinhib'a'uwē da, ni'wam norī hā zudezu, duré ni'wam norī hā zudezu'ō. Ta norī si te Cristuhu dā'āzé wasu'u, te te 're wapari za'ra. Tawamhā āne hā, e marī te tāma wasu'u za'ra, Cristu, wedepo'o nhonhi'rāmi na ĩdā'āzé wasu'u hā. Danhipai u 'Re ĩhāimana u'āsi mono waihu'u pe, te tāma wasu'u za'ra. Duré ĩsimiroti wē uptabi, te tāma wasu'u za'ra.

²⁵ 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti si, danhipai u ĩwē uptabi hā tō. Duré danhipai u waihu'u pese uptabi di.

²⁶ ĩsisānawā norī, ma'āpé asina aipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, tinhib'a'uwē da, te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono ō ré, 're aihāimana

'rata za'ra wa'aba mono zém na. Ai'umro wa'aba na si ma tô asiré norĩ ma, asimirosa'rata waihu'u pese na si, aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô asima aipire na aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô dama ĩpire norĩ 'ra na 're aihâimana za'ra wa'aba mo aré. Ai'ahâ wa'aba na ma tô dama aiwapu na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

²⁷ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã dama hâimana nhimiza'rese'õ na, ĩsazei'õ'wa norĩ te te ãma 're ĩrosa'rata za'ra mono norĩ hã ta norĩ si ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, ĩsib'a'uwẽ si 're nomro mono da. E marĩ da, ma tô ta norĩ si te te sima 're pisutu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ĩsazei'õ'wa norĩ hã simirosa'rata waihu'u pese newa 're ĩsi'madâ'â ze za'ra mono norĩ hã, oto sisém na 're hâimana za'ra mono da. Duré ĩsazei'õ'wa norĩ ma ĩwapu za'ra hã, ma tô duré te te 're pisutu za'ra, ĩsib'a'uwẽ 're nomro mono da. ĩsazei'õ'wa norĩ ma, ĩpire za'ra hã oto sisém na 're hâimana za'ra mono da, ma tô dama ĩwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, ĩsib'a'uwẽ 're nomro mono da.

²⁸ ĩsazei'õ'wa norĩ ma 're ĩhâimana wapu za'ra mono norĩ hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're pisutu za'ra, ĩsib'a'uwẽ si 're nomro mono da, ĩsazei'õ'wa norĩ te te siwi 're ĩwẽ'õ pese za'ra mono norĩ hã. ĩsazei'õ'wa norĩ ma, pire na 're ĩhâimana za'ra mono zé hã te te tiwi 're a'uprosi mono da, ma tô dama ĩwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, ĩsib'a'uwẽ si oto 're nomro mono da.

²⁹ E marĩ da, ma tô ãne hã te te dama 're ab'manharĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ni'wam norĩ hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na 'râwi ĩsõ'a, sina 're wata tõ za'ra mono da, ma tô ãne te te dama 're ab'manharĩ, duré dama pire wẽ te, 'râwi dama sina 're wata tõ za'ra mono da.

³⁰ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina si, te oto Cristu Zezusihi ãma 're anomro aba mo. Cristuhu ãma si oto 're anomro aba mono wa, te tinhimirowaihu ĩwẽ hã te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. Cristuhu dâ'âzém na si, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awêsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono õ zarina. Taha zarina si, ma tô duré te te 're wa'apisutu, ĩsib'a'uwẽ si oto tãma 're wahâimana wẽ za'ra mono da. Taha zarina si, ma tô duré wawasété hawi wa'anho'reptu, sitême te te 're wa'awaibui mono da.

³¹ Taha wa, wa norĩ hã ĩsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wato sina 're ĩwahâimana za'ra mono zém na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, Wanhib'apito nhimipawaptobzém na si, wa za tô dama 're wasiwasu'u wẽ za'ra, wato sina 're ĩwahâimana za'ra mono na hã. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére:

“Ni'wam norĩ hã to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhã, Wanhib'apito te te 're ĩpawaptob za'ra mono zém na si, te za tô dama 're siwasu'u wẽ za'ra, to sina oto 're ĩhâimana za'ra mono zém na hã.”

Ãne duréihã ĩbaihã na ãma rob'ui'ére hã.

2

Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na dazada ĩdâ'âzé wasu'u

¹ ĩsisãnawã norĩ, ma'ãpé ĩ'ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wa hã atême ãma ĩmorĩ aba wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã aré dama ĩwaihu'u'õ hã, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. E tawamhã ĩmreme wapari ze na, 're ĩwapari za'ra wa'aba mono da si, wa tô te ĩsi'ãma 're rosa'rata, ĩnhimiroti wẽ wa, ĩ'ãma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da. Mare di. E ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ĩroti za'ra mono ne, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Tanei õ di, ĩnhimirowasu'u hã.

² Ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, wa tô ĩsima pisutu pese, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ si te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi

mono, Danho'reptui'wa da, Zezusi te te ĩpisudu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na dazada ĩdã'ázé wasu'u si.

³ Atême ãma ĩmorĩ aba wamhã, ĩpě'ě 'remhã ĩnhib'uware di. Taha wa, wa tō ĩpahi te, rērē, ĩnhimiromhuri na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, te ãma 're ĩ'uwaimrami mono zém na hã te 're 'wanhi'riti mono ō'umnhasite.

⁴ Zezusihi wasu'uwě, te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ĩroti za'ra mono ne, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ō di, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pě'ězani hã tiwaihu'u pese na te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono na si, ma tō sena na 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo, Zezusihi wasu'uwě hã.

⁵ Taha wa, ti'ai ãma danhimirowaihu'u pese zarina, Zezusi hã Danho'reptui'wa na 're saze za'ra wa'aba mono ō di. Mare di. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tō ãma 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo.

'Re ĩhãimana u'ãsi mono waihu'u pese na rowasu'u

⁶ Ti'ai ãma ĩsazei'ō'wa norĩ nhimirowaihu'u zarina, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ō di. Hãwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u na si, wa tō ĩsazei'wa norĩ ma, te tãma 're rowasu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pě'ězani te te tãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, prédub sina ãma 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma hã. Ā hã roti hã ti'ai ãma ĩsazei'ō'wa norĩ nhimiroti nei ō di. Daro mono bâ dama roti'wa norĩ nhimiroti nei ō di. Ta norĩ nhimiroti nhĩptetezé hã daro mono bâ te za tiwi 're si'utōrĩ za'ra.

⁷ E 'wa ĩwaihu'u pese nhimiroti, te dama 're ĩwasu'u mono hã bété. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã aré dama ĩwaihu'u'ō si, wa wa hã te dama 're wasu'u u'ãsi, ĩwaihu'u pese zarina ĩsimiroti wě uptabi si. Ta hã ma tō aré dawi udã, da te 're waihu'u za'ra mono tō da a'ã, ĩsimiroti wě wasu'u hã. Tane nherē, te te aropoto mono ō ré, ma tō te te sima 're wa'apisutu siro, ĩwaihu'u pese siré si oto 're wahãimana u'ãsi za'ra mono da, rowě uptabi na.

⁸ Tiwaihu'u pese zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimirowaihu ĩwě uptabi hã te te waihu'u za'ra ō di, ti'ai ãma dama roti'wa norĩ hã ĩsazei'ō'wa norĩ hã. Te te waihu'u za'ra 'wa'ãhã, Wanhib'apito, danhipai u ĩwaihu'u pe hã te te siwi wĩrĩ ō di aré, wedepo'o nnonhi'rãmi na hã.

⁹ Tane nherē, ta norĩ hã te te waihu'u za'ra ō di tō. Duréhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tō ãne na ãma rob'ui'ére siro:

“Re ĩhãimana u'ãsi mono zawĩ pese 'wa norĩ ma, ĩwě hã te te tãma 're ĩ'apisutu mono zé hã, te te tãma ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono zéb da hã, dasi'uihã na datōmo na da te 're 'madã'ã waihu'u za'ra mono ō di. Duré dapo're na da te 're wapari waihu'u za'ra mono ō di. Duré dapě'ě na dasi'uihã na da te dasina 're waihu'u za'ra mono ō di, da te dasina ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, ĩwě hã tinhib'a'uwě norĩ ma, te te 're ĩ'apisutu mono hã.”

Āne duréhã ĩwasu'u na ãma rob'ui'ére, ĩbahã na hã.

¹⁰ Wama si, ma tō tinhimiroti hã dama ĩwaihu'u'ō hã te te wama 're awaihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Tipě'ězani na si ma tō te te wama 're awaihu'u tō. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pě'ězani ma si, waihu'u pese di tō, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zéb da hã. E marĩ wa. Uburé marĩ hã tãma waihu'u pese wa, ĩpě'ězani ma hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, uburé te te sima 're ĩ'aroti mono zé hã dama ĩwaihu'u'ō hã, tãma waihu'u pese di. Uburé marĩ na 're ĩhãimana mono zém na zama, tãma waihu'u pese di, ĩpě'ězani ma hã.

¹¹ Ni'wa hã 'rãwi tipě'ě na tihãimanazém na, te te sima 're ĩ'awaihu'u mono zé hã, e 'wa hã te za ĩmana'rãmi hawim nherē, tiwi waihu'u. ĩ'upana nherē, da

te tiwi waihu'u ō di za, ĩhâimanazé hã. Marĩ na 'rãwi sima ĩrosa'rata'wai ma si, waihu'u pese di, 're ĩhâimana mono zé hã. Tane duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé hã ĩpě'ězani ma si, waihu'u pese di. Taha wi hã, ni'wa te te duré waihu'u ō di.

¹² ĩsazei'ō'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, oto 're wahâimana za'ra mono ō di, wa norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani ré si, wa oto 're wahâimana za'ra, hãwa hawi te te wei watême ĩsatōrĩ ré si. ĩwě hã te te wama 're ĩ'anhomri mono na, wa te 're waihu'u za'ra mono da, ma tô Tipě'ězani hã wei watême satōrĩ za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

¹³ Taha wa, wa norĩ hã ti'ai âma danhimirowaihu'u pese zarina, wa te oto dama 're rowasu'u za'ra mono ō di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani te te wama 're ĩ'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te dama 're rowasu'u za'ra. ĩpě'ě 're, ĩpě'ězani tãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma si, wa ĩsimiroti wě hã wa te tãma 're wasu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé wasu'uwě na hã.

¹⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani te te wama 're ĩ'aroti mono zé hã, te ĩsazei'ō'wa norĩ hã te te siwi 're wě'ō pese za'ra, taré newa, duré 'rãwi si'uihã na rosa'rada hã te te âma waihu'u pese za'ra ō wa, ta norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani, ĩpě'ě 're, tãma 're hâimana za'ra mono ō nherě, te te âma 're waihu'u za'ra mono ō di tô. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani na si, te za da te âma 're waihu'u za'ra.

¹⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani, ĩpě'ě 're, tãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ si, te oto te te 're waihu'u za'ra, uburé te te tãma 're ĩroti za'ra mono zéb zarina, niha oto 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, ĩsazei'ō'wa norĩ hã te te oto 're wawaihu'u za'ra mono ō di, aimawi 're wahâimana za'ra mono wa oto.

¹⁶ Duréhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âhã wasu'u na âma rob'ui'ééré siro, âne na hã:

“E 'wa hã, Wanhib'apito nhimirosa'rada hã te te tiwi ĩwaihu'u da bâ bété. E 'wa hã te te duré tãma ĩroti da bâ.”

Âne duréhã âhã wasu'u na âma ĩrob'ui'ééré hã, Wanhib'apito nhimirosa'rada, dasi'uihã na da te tiwi 're ĩwaihu'u za'ra mono ō zém na hã. Tane nherě, wa tô wa norĩ hã Cristuhu nhimirosa'rada hã waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani, wapě'ě 're, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zém na hã.

3

Paru hã Aporuhu me, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te 're ĩromhuri zahuré mono zé wasu'u

¹ ĩsisãnawã norĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani, ĩpě'ě 're, tãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma si, wa Zezusihi wasu'uwě si, wama ĩpire uptabi si, te tãma 're wasu'u za'ra, dama ĩsa'rese'ō hã. Tane nherě, ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, âne na te aima 're rowasu'u waihu'u za'ra wa'aba mono ō di. E marĩ wa. ĩsazei'ō'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono ne, zahadu 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, duré ai'uté hã marĩ te te 're ĩsa'rese za'ra mono ō ne, Zezusihi wasu'uwě hã 're wapari za'ra wa'aba mono nherě, asima 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono ō wa.

² Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono ō wa, te za tina hãwa'u si te te 're wapsômri za'ra. ĩna hã ĩsai uptabi hã te te tãma 're sômri waihu'u za'ra mono ō di. Tane, wa tô wa hã roti ĩwapure na si te aima 're roti za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwě na hã, zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba wa, 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã. Âhãna hã bété. Zahadu tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba ō di.

³ E marĩ wa. Īsazei'õ'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina, zahadu 're anomro aba mono wa. Taha wa, te zahadu 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo, marĩ na. Te duré 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mo.

Āne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, e marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa. Cristu hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, aiwasété na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé, zahadu 're ĩrēme waihu'u za'ra wa'aba mono õ zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, ĩsazei'õ'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zém ne hã.

⁴ Ni'wam norĩ me asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē, te āne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã Paruhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te āne 're siwasu'u za'ra: “Wa norĩ hã Aporuhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madâ'â za'ra.” Āne na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, e marĩ te wasu'u. Tô ĩsazei'õ'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zém na, zahadu 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

⁵ Tazahã, āhã zarina si te za wa'ãma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, wa te 're ĩromhuri mono, wa 're wahâimana. Īwasu'uwē na, wa te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te oto asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hã. Ta hã te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa wa te tãma 're romhuri pese. Taha da si, wa wa norĩ hã 're wahâimana.

⁶ Wa hã Paru, buru na da te dasima 're robdi'i za'ra mono õ ré, da te 're ĩrobzuri mono ne, wa tô dawana te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, Cristuhu wasu'uwē na hã. Duré, da te 're robzuri mono pari, da te oto 're ĩrobdi'i za'ra mono ne, ma tô Aporu hã ĩza'u hã te te aima āma 're rowasu'u wē za'ra wa'wa. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, āma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mono da, Zezusihi si asina 're umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mono da. Buru na hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pese na si, dama 're ĩro'wanhipré za'ra mono ne, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, āma 're aihâimana prédub za'ra wa'aba mono da.

⁷ Taha wa, robzuri'wa norĩ ne, ĩwasu'uwē na te te dama 're ĩrowasu'u 'rata za'ra mono norĩ hã, pire na 're hâimana za'ra mono õ di. Duré robdi'i'wa norĩ ne, daza'u te te dama āma 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ hã, duré dama pire na 're hâimana za'ra mono õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, te pire uptabi na 're hâimana u'âsi, taha si te te 're da'apawapto wē mono wa, Zezusihi ne dahâimana prédup sina, oto 're ĩdahâimana za'ra mono zéb da hã.

⁸⁻⁹ Robzuri'wa norĩ hã robdi'i'wa norĩ me, tãma 're ĩro'wanhipré za'ra mono da si, te aiwa simisutu te te 're romhuri za'ra. Tane duré, wa hã ĩwasu'uwē na te aima 're rowasu'u 'rata za'ra wa'aba mono wamhã, duré Aporu hã ĩza'u te te aima āma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, aiwa wa tô wa zahuré, wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, ĩwasu'uwē hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, wa wa zahuré, wa te tãma 're romhuri, aiwa. Taha wa, wa te tãma 're ĩromhuri mono zéb zarina, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wapawa'â, ĩwē uptabi na.

Duré daburu hã, e 'wa te hã. E āma ĩromhuri'wa norĩ te hã, buru hã. Mare di. Misire ĩtede'wa na te 're hâimana, buru tede'wa hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã ĩnhib'a'uwē, 're anomro aba mono õ di. Duré Aporuhu nhib'a'uwē, 're anomro aba mono õ di. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē si, te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

Āne wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'ri na. 'Ri hã 'ri'wa norĩ tei õ di. 'Ri tede'wa te, 'ri hã. Tane, a norĩ wa'wa hã wanhib'a'uwē, 're anomro aba mono õ di, ĩwasu'uwē na, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē si, oto 're anomro aba mono wa.

10 'Ri na romhuri'wa norī hā 'ri na'rata uimrehēne, te za siwi 'manha, sipse na. Tane duré wa hā, ĭnhimiromhuri wē na, wa tō sāna'rata, te aima 're ĭrowasu'u za'ra wa'aba mono na hā, Cristuhu wasu'uwē na, 'Re ĭhāimana u'āsi mono, tiwaihu'u pese na te te oto 're ĭpawapto mono zéb zarina. Duré 'ri na'rada hā da te dasiwi 'manharī pari, ĭhāiba amo norī hā ĭsisiwi te te oto siwi ĭ'ri ne, tane te duré ni'wam norī hā te te aima āma 're rowasu'u za'ra wa'wa, ĭza'u hā. 'Ri na'rata 'manharī nhisiwi, da te dasiwi 'ri wamhā, pibui pese na te za dasiwi 'ri ni, marī ĭwē na si. Tane ni'wam norī hā Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, pibui pese na te za oto te te dama āma 're rowasu'u za'ra, ĭ'uwaibaba si.

11 'Ri'wa norī hā, 'ri na'rada te te siwi 'manharī wamhā, misire ĭwē uptabi si te za tō siwi 'manha. Tane duré, misire ĭwasu'uwē hā te 're hāimana, dawana te aima 're ĭwasu'u za'ra wa'aba mono hā, tō ō hā Zezu Cristuhu wasu'uwē hā. ĭwasu'u aimawi hā 're 'maihāimana mono ō di, da te āma 're saze za'ra mono wa, 'Re ĭhāimana u'āsi mono te te āma 're ĭda'anho'reptui mono zéb da hā.

12-13 Ni'wam norī hā, 'ri na'rata 'manharī nhisiwi te te siwi 'ri wamhā, āté marī hā unhamā ro'o na 're ĭsi'unhamā mono ō na si, te za siwi 'ri, ĭwa'ābā za'ētē na, ētē'ubuzi pré oru na, duré ētē'ubuzi'a prata na, duré ētē waipo na. Āté ĭhāiba amo norī hā te za marī ĭwa'ābā syryre na si siwi 'ri, unhamā wa ĭro'o pese na si, wede na hā, duré du na hā, duré amnho teihi na hā. Tawamhā nimahā na 'ri hā ro'o nherē, si'unhamā ō wamhā, te za waihu'u za'ra ni, marī ĭwē na si 'ri'wa norī hā te te siwi ĭ'manharī na hā. Tazahā si'unhamā wamhā, te za marī ĭwē prā na si te te siwi ĭ'manharī na waihu'u za'ra ni. Tane te ni'wam norī hā Cristuhu wasu'uwē na, ĭ'uwaibaba si te te dama 're rowasu'u za'ra. Duré ni'wam norī hā senai'ō na te te dama āma 're roti za'ra. Tawamhā niwapsi te za 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā pibu za'ra, Zesusihi wasu'u na te te dama 're ĭrowasu'u za'ra mono zé hā, pé tō sena zō. Za da'āma ĭsipo'ozéb āma, te za pibu za'ra. Tawamhā te za waihu'u za'ra, sena na Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're ĭrowasu'u za'ra mono norī hā, duré senai'ō na te te dama 're ĭrowasu'u za'ra mono norī zama.

14 'Ri'wa norī hā marī ĭwē na si te te siwi 'ri wa, unhamā ro'o na zata ō wamhā, 'ri tede'wa hā te za waihu'u, tiwi ĭzata ō na hā, tāma 're ĭsab u'āsi mono na hā. Taha zarina, te za 'ri'wa norī ma, marī ĭwē hā tāma sōmri za'ra, ĭwa'rāmi. Tane duré, ni'wam norī hā ĭwasu'uwē na tō sena na te te dama 're ĭrowasu'u za'ra mono zém na, 'Re ĭhāimana u'āsi mono, te te waihu'u za'ra wamhā, tawapsi te za ĭwē hā tāma sōmri za'ra ĭwa'rāmi, za da'āma ĭsipo'ozéb āma hā.

15 Duré 'ri'wa norī hā marī ĭwē prā na si te te siwi 'ri wa, unhamā ro'o na zata wamhā, 'ri tede'wa nhoprubzé hā te te sina uwaimrami za'ra ō di za, 'ri'wa norī hā. Te za simini za'ra, 'ri tede'wa nhoprubzé hā. Tane duré, ni'wam norī hā taré āma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhā, 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā ĭwē hā te te tāma 're sōmri za'ra mono ō di za ĭwa'rāmimhā, za da'āma ĭsipo'ozéb āma hā. Ta norī hā te za tō simini za'ra. 'Re ĭhāimana u'āsi mono nhoprubzé hā za te te simini za'ra nherē, tane nherē, te za tō sō'reptu za'ra, ropipa hawi.

Āté ni'wa hā 'ri para sāmra ré, te za ĭsōrōwa hā ĭré āro. Tawamhā āté unhamā ro'o za'ētē 'rowi nherē, te za watobro rob u, sisō'reptu da. Tawamhā aré dā'ā da nherē, te za 'rāwi sisō'reptu. Tane, ni'wam norī hā taré āma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're ĭrowasu'u za'ra mono norī hā, ropipa u si'aba're da nherē, te za 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā sō'reptu za'ra, Cristuhu zazei'wa 're hāimana za'ra mono wa. Tinhoprubzé hā za te te tāma sōmri za'ra dai ō nherē, te za tō ta norī hā sō'reptu za'ra, 'Re ĭhāimana u'āsi mono hā.

16 Duréhā 'Re ĭhāimana u'āsi mono āma 're ĭdawata za'ra mono zéb 're, ma

tô õ hã dama 're hâimana, 'ri ïwẽ uptabi wa. Tane te oto aipẽ'ẽ 're, ai'ãma 're sõrõwa za'ra wa'wa. Ìpẽ'ẽzani hã te oto aipẽ'ẽ 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'wa. E ãne hã 'rãwi asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

¹⁷ Re ïhâimana u'âsi mono hã tite da si, ma tô sima pisutu, ti'ai ãma ïsõrõwa 're, 'ri 're wa'wa hã siwaprosi ãma 're hâimana mono da, wẽ uptabi na. Tane ma tô duré a norĩ wa'wa hã aipisutu za'ra wa'wa, ïsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da, taha ãma si 're aihâimana wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ni'wam norĩ hã apã te te 're aiwasété za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te za ta norĩ hã te te 're a'uprosi.

¹⁸ A norĩ wa'wa hã aihâimanazé senai'õ na, taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te rosa'rada hã te te si'ãma 're upa za'ra, waihu'u pese newa, ti'ai ãma ïsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u pese si te te 're waihu'u za'ra mono nherẽ, te te sima 're ïruiwapari za'ra mono hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti ïwẽ uptabi hã ta norĩ hã te te 're waihu'u za'ra mono õ nherẽ, te 'rãwi waihu'u pese newa, te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti ïwẽ uptabi zô si, te za asima 're asõpré u'âsi aba mo, asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Ìsazei'õ'wa norĩ hã asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, te za te te ai'ãma 're rosa'rata upa za'ra wa'wa. Tane nherẽ, te za tô 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, asimiza'rese sina.

¹⁹ Ti'ai ãma ïsazei'õ'wa norĩ hã tinhimirowaihu hã te te sima 're ïruiwapari u'âsi za'ra mono hã, tarére 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Duréihã ma tô ãne na ni'wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma rob'ui'ééré siro, ïbaihã na hã:

“Re ïhâimana u'âsi mono hã te ïsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u na 're ïhâimana za'ra mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ za'ra, tinhimirowaihu'u pese na, 'rãwi 're sisimini za'ra mono da.”

²⁰ Apito Dawi hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'ééré siro, duréihã:

“Ïnhib'apito ma si, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ti'ai ãma ïsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu hã marĩ da, ïhâimana õ na hã. Tarére tãma hã, ïsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu hã.”

Ãne duréihã apito Dawihi nhimi'ui'ééré, 'Re ïhâimana u'âsi mono wasu'u na hã.

²¹⁻²² Ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã te sina 're wata za'ra mono sina, te te sima 're nharĩ za'ra, ãne: “Paruhu nhimiroti si, wa za wa norĩ hã wa te 're 'madã'ã za'ra, uburé rowahutu'wa norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi wa.” Ni'wam norĩ hã te duré ãne te te sima 're nharĩ za'ra: “Wa norĩ hã Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madã'ã za'ra, uburé rowahutu'wa norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi wa, wama hã.” ãne na 'rãwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hã Paru, duré Aporu, duré Pedru, duré uburé wasiré rowahutu'wa norĩ zama, simisutu wa wasiré wa te aima 're romhuri za'ra wa'wa, Zezusi hã 're ïsazei pese za'ra wa'aba mono da si. Uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ïhâimana za'ra mono hã, te aima 're hâimana za'ra wa'wa. Aihãiba ré ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa, Zezusi hã ãma si 're anomro aba mono zéb da hã. 'Re atã'ã za'ra wa'aba mono zé hã, te duré aima 're hâimana za'ra wa'wa. Åhãna uburé marĩ hã ai'ãma 're ïromhâimana za'ra wa'aba mono zé hã, te aima 're hâimana za'ra wa'wa, za ai'ãma 're ïromhâimana za'ra wa'aba mono zéb zama, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te aima 're ïpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina, Zezusi si 're sazei pese za'ra wa'aba mono da. ãne te uburé marĩ hã aima 're hâimana za'ra wa'wa, ïsazei'wa norĩ ma hã.

²³ Duré a norĩ wa'wa hã te Cristuhu ma si 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ïsib'a'uwẽ na hã. Ta hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te pisutu wa, ma tô wei

mo ti'ai u, Danho'reptui'wa da hã. Taha wa, Cristuhu nhib'a'uwẽ na si, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Wanhib'a'uwẽ na, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

4

Paru hã, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na dama ïsiwasu'uzé wasu'u

¹ Wa hã Paru, duré Aporu, duré ni'wam norĩ me, wa Cristuhu ma si, wa te 're romhuri za'ra. Ìwasu'uwẽ hã dama ïwaihu'u'õ hã, ï'uwaibaba si, wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, ma tô wapisutu za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Taha na si, wanhimiromhurizé hã. Taha wa, te za ãne na si wa'ãma 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo.

² Ni'wa hã ïsibro, da te tãma 're 'madâ'â mono da, te te sima da'maipisutu wamhã, e niha ïhâimanazé hã za, tãma ïrob'madâ'â'wa da hã. Ìsib'apito ma, tãma umnhasi na, te za te te tãma 're rob'madâ'â wẽ, te te wẽsãmri da.

³ Wa hã bété. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ï'umnhasi na, wa tô te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã ï'umnhasi na ïwasu'uwẽ na te dama 're ïrowasu'u mono na asiwi ïwaihu'u aba zéb zarina, asiwi ïwẽsãmri aba zô, ïsina 're ïnhimnhasi mono õ di. Mare di. Duré ni'wam norĩ hã te te siwi ãma ïwaihu'u za'ra zô, ïsina 're ïnhimnhasi mono õ di. Ìzama, 're ïsi'umnhasi mono na, ïwasu'uwẽ hã te dama 're ïwasu'u mono na hã 'rãwi ïsi'uihã na ïsiwaihu'u da hã, mare di.

⁴ Æhãna hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, te ãma ï'upazém na hã marĩ õ di, ïnhimirosa'rata 'remhã oto. E taha zarina, tãma ï'umnhasi sina, ïwasu'uwẽ te dama 're ïwasu'u mono zé, te wasu'u. Mare di. Wanhib'apito si te za ïwaihu'u, tãma ï'umnhasi na hã, duré tãma ï'umnhasi õ na hã.

⁵ Taha wa, bätã na, Wanhib'apito uburé za te te ïda'awaihu'uzé wana, asiwi ïwaihu'u aba zarina, asiwi ïwẽ'õ za'ra wa'aba da, asima ï'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, Wanhib'apito apã wei morĩ õ ré hã. Ni'wam norĩ zama asiwi ïwaihu'u aba zéb zarina, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba da, asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, bätã na Wanhib'apito za da'ãma ïsipo'ozé wana. Taha si te za dawĩ a'upsibi nhamra oto sõ'awi, uburé dapẽ'ẽ 're, 'rãwi da te dasima 're ïrosa'rata za'ra mono zé hã. Marĩ hã barana, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, da te 're ï'uiwẽ za'ra mono ne, te za Wanhib'apito hã sõ'awi oto dawĩ a'upsibi nhamra, uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da, da te dasima 're ïwẽ za'ra mono zém na, danhimirosa'rada hã. Tawapsi te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wasu'u wẽ za'ra ni'wam norĩ hã, ti'ab ré tihâimana wẽ zém na te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono wa, te te 're ï'awaihu'u mono zéb zarina.

⁶ Ìsisãnewã norĩ, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, wa tô ãne na aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa ïhâimanazém na hã, Aporuhu hâimanazém na zama. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tô ãne na aima roti za'ra wa'wa, wasiré rowahutu'wa norĩ hã tisiré norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi newa, ta norĩ niwĩ 're aihâimana za'ra wa'aba mono wẽ te, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tõ da.

⁷ E asiré norĩ nhipai u 're aihâimana pire za'ra wa'aba mono bâ, te bété ãne na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo. E marĩ te aré aima 're hâimana za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ 'wa'ãhã. Marĩ ïwẽ hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di aré. Uburé ïwẽ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhoprubzéb si, te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa. E marĩ wa, te bété asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, uburé marĩ ïwẽ hã aima 're ïhâimana za'ra wa'aba mono hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhoprubzéb õ newa, aihawim na aima 're wairébé aba mono newa.

⁸ A norī wa'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Tipē'ēzani na rowē te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi sô 're ĩrowaptâ'â za'ra wa'aba mono ô na, te 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, dasa hã da te 're huri mono wa, da te 're ĩ'mahâpârĩ pese za'ra mono ne. E âne bâ, te 'râwi asi'âma 're ĩrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. Danhibro pese wa, marĩ zô dawĩ 're ĩrowaptâ'â za'ra mono ô ne, te asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Tipē'ēzani na rowē te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono ô newa. Ti'ai âma danhib'apito norĩ hã tinhib'a'uwē norĩ ma, pire na 're ĩhâimana za'ra mono ne, te asiré ĩsazei'wa norĩ ma aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã danhib'apito norĩ ne wapire na 're wahâimana za'ra mono ô nherē. E âne hã ĩ'uwaibaba bâ. Wē di tô. Tane hã aima wē za'ra wa'aba ze te bâ, taha na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono, aipire na ĩsazei'wa norĩ ma âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Niha hã 'wa'âhã, wa aré wa norĩ zama wapire na asiré 're wahâimana za'ra wa'wa, uburé ĩsazei'wa norĩ ma hã.

⁹ Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na dama 're ĩwahâimana za'ra mono hã, ĩsazei'wa norĩ ma, wawapure na damana wawi taré 're ĩwahâimana za'ra mono da si, ma tô te te 're wa'apisutu. Wa hã âne na wa tô rosa'rata na hã ĩsina waihu'u. Ni'wam norĩ hã marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina, te za da te dasima âma 're roti za'ra, dasisô'a da te 're simroi mono wa, âma 're dawa'ē za'ra mono da. Tane duré, wa norĩ hã sô'awi wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'apisutu, da te dasiwi 're wawē'ô za'ra mono wa, uburé dasisô'a wa'âma 're dawa'ē za'ra mono da nherē, duré hâiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ nho'a zama.

¹⁰ Cristuhu wasu'uwē na si, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wa, te ĩsazei'ô'wa norĩ hã wanhimiza'rese'ô na 're ĩwahâimana za'ra mono na te te wa'âma 're rosa'rata upa za'ra. E a norĩ wa'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti, wanhipai u aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te âne hã 'râwi asimirosa'rada hã asi'âma 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, Cristuhu âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na. Duré wa norĩ hã ĩsazei'ô'wa norĩ ma, wawapure na 're ĩwahâimana za'ra mono na, te ta norĩ hã te te wa'âma 're rosa'rata za'ra. E a norĩ wa'aba si, tâma aipire za'ra wa'aba bâ, te bété 'râwi âne na asi'âma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Duré wa norĩ hã dama wawapure na 're ĩwahâimana za'ra mono na, da te wa'âma 're rosa'rata za'ra mono wa, da te dasiwi 're wawazéb za'ra mono ô di. Áté a norĩ wa'aba si, da te 're aiwazé pese za'ra wa'aba mono na, te 'râwi asi'âma 're ĩrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. E âne hã ĩ'uwaibaba.

¹¹ Wa norĩ hã bété, ĩwasu'uwē na si, wa te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ hã. E niha âhãna wahâimana za'ra zé hã. Nimomo 're wanomro mono wamhã, wa za tô mra hã wa te 're sépata za'ra, 'rubu zama. Wa'uza hã'ratare ré si, wa za tô 're wanomro. Te za duré da te 're wahâ za'ra, danhib'rata na, da te 're ĩwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Daro mono bâ 're wanomro mono ré, 're ĩwanhimi'wara mono zéb da, da te wama 're pisutu za'ra mono ô di za. Hâiwi si, wa za 're wanomro u'âsi.

¹² Wahâimanazéb da hã, wawasutu nherē, wa wanhib'rata na wa te 're romhuri pese za'ra. Duré da te wa'âma 're wasété za'ra mono nherē, wa da'âma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩwē hã te te dama 're anhomri mono da. Duré da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherē, wa wanhiptete na ôhõ âma si 're wahâimana za'ra, asa wa te dama âma 're wa'râmi za'ra mono âna.

¹³ Duré da te dasima 're wawasutu wasété za'ra mono nherē, wa wamreme wē na si, wa te dama âma 're wa'râmi za'ra, wawaimri na. Duré, ropu hã da

te dasiwi 're ĩsa'wari za'ra mono ne, te da te dasiwi 're wawē'ō pese za'ra. Āne 're ĩwahâimana za'ra mono zé hã, âhãna hã.

¹⁴E âne na te aima ĩroti za'ra wa'aba zé ma, asiséb za'ra wa'aba da, wa tô âne na aima âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai ô di. Taré ĩnhimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa âne na aima âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, ĩ'ra ne oto ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

¹⁵Āté da'ahâ na te oto da te aima 're roti u'âsi za'ra wa'wa, Zezusihi nhimiroti wē na hã, taha na si âma 're anomro wē wa'aba mono da. Da'ra hã da te dasisô 're ĩmadâ'â pese za'ra mono ne, te ta norĩ hã te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, Zezusi hã 're rēme za'ra wa'aba mono tō da. Tane nherē, ĩsiwaprosi wa aimama uptabi aba ne, aima 're ĩhâimana za'ra wa'wa. ĩwasu'uwē na te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, Cristu Zezusi hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, wa oto aimama uptabi aba ne, 're ĩhâimana, da'ra hã damama nhimiromhuri hawi, dama 're ĩpoto za'ra mono ne.

¹⁶Taha zarina, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Cristuhu nhirã zarina 're ĩmorĩ wē ne, oto 're anomro wē wa'aba mono da, aima âma 're ĩsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹⁷Taha da, wa tô Timotiu hã atēme satōrĩ za'ra wa'wa, te te âma 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Ta hã ĩ'ra ne, oto ĩma 're hâimana mono wa, ĩma sawi uptabi di duré. Ta hã te Wanhib'apito si te te 're 'madâ'â pese, tiwi sipi'rai âna. Ta hã atēme wisi aba wapsi, te za Cristu Zezusihi âma si 're ĩhâimana mono zém na âma aipo're pu'u za'ra wa'wa, daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ hã 're ĩsi'rã'õtō mono norĩ ma, te 're ĩroti mono zém na zama.

¹⁸Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na, ĩnhipai u te te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono na, ma tô 'rãwi 're si'madâ'â pire za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Taha wa, ta norĩ ma ĩpahi za'ra newa, ma tô ĩ'ama rosa'rata za'ra, atēme wa'aba, za âma ĩmorĩ su'u ô na hã. Taha zarina, ma tô duré 'rãwi sina 're wata za'ra.

¹⁹⁻²⁰Tane nherē, Wanhib'apito te te ĩma pisutu wamhã, wa za tô âma atēme ĩmorĩ su'u za'ra wa'wa, romhutu na. Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're nomro mono wamhã, timreme nhipese na Cristuhu wasu'uwē na te te dama 're rowasu'u za'ra mono ô di za, da te 're wapari ze za'ra mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, tiwaihu'u pese na te te 're ĩpawaptob za'ra mono zém na si, te za te te 're dapawaptob za'ra, da te âma 're saze za'ra mono da. Taha zarina si, te za âma 're hâimana wē u'âsi za'ra, ta norĩ hã.

Taha wa, âma atēme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, wa za ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, aiwaihu'u pese na 'rãwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, tiwaihu'u pese na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, sena na 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono na, wa za duré ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, sena na âma 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono ô na zama. Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, aiwaihu'u pese na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zép si, te waihu'u tō da, wa za âma atēme ĩmorĩ za'ra wa'wa, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono na si, 'rãwi te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, ĩsi'uihã na.

²¹Āne, wa tô aima âma roti za'ra wa'wa. Tawamhã, e ma hã te za asima ĩwē za'ra wa'wa. Atēme âma ĩmorĩ aba wamhã, e da'ra, da te 're ĩhã za'ra mono ne, wa za ĩmreme na aihã za'ra wa'wa, ĩnhimiroti hã 're wapari za'ra wa'aba mono ô 'ru te. Āté wa za tô aihã za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ô wamhã. E ĩhâimanazém na atãma na wa za aima ĩhâimana za'ra wa'wa, ĩnhimizawi pese zéb zarina, ĩnhimiroti hã 're wapari pese za'ra

wa'aba mono wē te. Ma'āpé, 'râwi oto asi'uihâ na asima pisutu za'ra wa'aba, niha 're anomro aba mono zéb da hã.

5

Aibâ hã ĩsazei'wa norĩ wazari, 're ĩ'maihâimana wasété mono zé wasu'u

¹ Aiom hawimhã, wa tô aiwasu'u wasédé hã wapari za'ra wa'wa, ni'wa hã asiré wa'aba nherē, pi'õ na hâimana wasété na 're ĩhâimana mono na hã. Ta hã ma tô, u, timama mro hã ti'â. Taha wa, te oto siré 're hâimana zahurē. Āne hã wasété uptabi di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. ĩsazei'õ'wa norĩ hã 're hâimana wasété uptabi za'ra mono nherē, ta norĩ ma zama, wē za'ra õ di, āne hã. Tane nherē, te asiré ĩsazei'wa hã dame 're 'maihâimana wasété, aibâ hã. Āne hã wasété uptabi di.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã aima ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherē, e marĩ wa, asiwi wē'õ za'ra wa'aba õ di bété, asõ'a za'ra wa'aba, aibâ tina waptém na ĩsipsaihuri hã. Aibâ hâimana wasété zarina, aiwi ĩrobzei'õ za'ra wa'aba na, te aré asiwaihu'u za'ra wa'wa, asiré ĩsazei'wa 're hâimana mono wa. Taha zarina, te aré tiwi ĩrosawi za'ra wa'wa, rowahutu u asiré 're hâimana aba mono tô da oto. E āne hã tiwi sizâri za'ra wa'aba õ di bété.

³⁻⁵ Wa hã ai'rata ĩnhamra aba õ nherē, wa tô romhã hawim nherē, te āma 're rosa'rata u'âsi, aibâ 're ĩhâimana wasété mono āma hã. Tane nherē, ai'rata ĩnhamra za'ra wa'aba ne, wa za aima āma roti za'ra wa'wa. Āne wa tô waihu'u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para. Taha wa, te za misi bâtâ na asi'rã'õtõ 'wa, aibâ zada. Tawamhã asiré sébré aba wamhã, ĩnhimirosa'rata zarina, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, te za aibâ ĩwasédé hã asiwi ĩsa'réri wa'wa a'â asisiti, Satanasihi ma, ta hã te te tãma 're rob'manharĩ wasété mono wa, robzei'õ te te sina waihu'u da, tiwasédé hã te te oto rēme pese da, tihâimana wasété na ĩsiwaihu'uzém na hã. Āne da, te za asiwi ĩsa'réri wa'wa a'â, Satanasihi ma, Wanhib'apito hã nimahã bâtâ na apã wei morĩ wapsi, te te sõ'reptu da.

⁶ Aiwaihu'u pese na 'râwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hã, e wē di. Wē õ di. Āne, wa za aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa, asina ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. ĩ'u'ëtē wapuzé hã syryre na te za da te āma 're wazari za'ra, ĩduptobzéb da hã, ĩ'u'ēne hã. Syry na da te āma 're wazari za'ra mono nherē, sa'ëtē di za oto, ĩ'u'ēne hã. Tane duré, aibâ hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ mono hã misi nherē, te za asiré ĩsazei'wa norĩ hã āma 're hâimana wasété za'ra, te te āma 're sasõmri za'ra mono wa, ĩwasété na hã. E āne hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba di bété.

⁷⁻⁸ Āne, wa za duré aima āma romnhimiré'é za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, zudezu norĩ hi'rata norĩ hã Ezitu hawi te te ĩsõ'reptu za'ra zém na, 're sipo're pu'u za'ra mono da, tisa te te 're huri mono wamhã, te za ĩ'u'ëtē wapuzé hã rob u te te 're sa'ra a'â, 'ri mono bâ, 'ri para 're ĩsimi'wara mono hã. Taha zarina, te za ĩ'u'ëtē dupto'i'õ na si tisa hã te te 're huri, Pascowa na dato nhisizém na hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za aiwasédé hã oto 're ĩrēme pese za'ra wa'aba mo, 're aipoto téb za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ĩ'u'ëtē wapuzé hã rob u da te dasisiti 're ĩsani za'ra mono ne.

Zudezu norĩ hã, Pascowa na tisa te te 're huri mono wamhã, ĩhi'rata norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhimihâzé te te tãma ĩba'a za'ra zém na, āma 're sipo're pu'u za'ra mono wamhã, te za āma 're toi u'âsi za'ra. Tane ma tô duré Cristu hã wazada dârâ, wawasédé hã te te wama 're ĩ'apari mono da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, zudezu norĩ hã Pascowa na tito te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ne, wa za oto wa norĩ zama 're watoi u'âsi za'ra, Cristuhu āma si oto 're wanomro mono wa. Zudezu norĩ hã ĩ'u'ëtē wapuzém

na tisa te te 're huri mono ò di, Pascowa na tito te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. Ī'u'êtẽ duptoi'ò na si, te tisa hã te te 're huri. Tane, wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã, wa za wahâimanazéb 'rada ĩwasédé hã wa te 're rême pese za'ra. Wawasédé hã oto wa te 're 'manharĩ za'ra mono ãna, wa za 're wahâimana wẽ u'âsi za'ra, wanhimirosa'rada hã sena na si, duré wahâimanazé sena na si.

⁹ Āne wana ré, ĩnhimi'ui'ééré na, wa tô aré aima roti pese za'ra wa'wa, aibã norĩ, pi'ò na tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tã da, duré pi'ò norĩ, aibã na tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tã da.

¹⁰ Āne na te aima roti za'ra wa'aba wamhã, ĩsazei'ò'wa norĩ ãma, te aima roti za'ra wa'aba ò di, dahãiba na dawasédé, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono norĩ ãma hã. 'Re simarĩ ahã za'ra mono da, danhibrom na te te 're ĩda'ruiwapari za'ra mono norĩ ãma, te aima roti za'ra wa'aba ò di, duré danhibrom na dawi 're ĩsipsaihuri za'ra mono norĩ ãma, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana romhãiba 'manharĩ ãma 're ĩwata za'ra mono norĩ ãma. Ta norĩ nhiti 're aihâimana za'ra wa'aba mono tã da, te aima roti za'ra wa'aba ò di, ĩsazei'ò'wa norĩ nhiti. Mare di. Uburé ĩsazei'ò'wa norĩ nhiti 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono ò di tã.

¹¹ Āne si, wa tô aima roti za'ra wa'wa, ni'wam norĩ hã Zesusihi zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, 're hâimana wasété za'ra mono wamhã, ta norĩ hâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tã da. Āté ĩsazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, te pi'oi hãiba na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra, aibã wamhã. Duré pi'oi wamhã, ãté aibã hãiba na te tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra. Duré ãté 're simarĩ ahã za'ra mono da si, te danhibrom na te te 're da'ruiwapari za'ra. Duré ãté 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana, te romhãiba 'manharĩ ãma si 're wata za'ra. Duré ãté dawasédé hã taré te te da'ãma 're ĩsa'ra mono na, te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u wasété za'ra. Āté âzézei'wa te duré 're hâimana za'ra. Āté danhibrom na te duré dawi 're sipsaihuri za'ra. Āne hã ni'wam norĩ hã zahadu tihâimana wasété na 're hâimana u'âsi za'ra mono nherẽ, asiré ĩsazei'wa na aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ĩhâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono ò di za. Duré nimahã bâtã na ĩsiré 're asaihuri aba mono da hã, mare di za.

¹²⁻¹³ Wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã, ĩsazei'ò'wa norĩ hâimanazé, wa te wasiwi 're waihu'u za'ra mono wa, wa te wasiwi 're ĩwẽ'ò za'ra mono da hã, 'rãwi 're wasipisutu za'ra mono ò di za. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, te za Zesusihi zazei'ò'wa norĩ hã te te 're awaihu'u, te te siwi 're ĩ'awẽ'ò mono da hã. E tawamhã, ni'wam norĩ hã rowahutu u asiré 're asirã'òtõ aba mono nherẽ, marĩ ĩwasédé hã te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, asiwi 're wẽ'ò za'ra wa'aba mono ò di za. Te za tô asiwi 're ĩwẽ'ò za'ra wa'aba mo, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré, ĩbaihã na hã:

“Ni'wam norĩ hã 're nomro wasété mono wamhã, te za oto asisiti tãma 're ĩrob'ru za'ra wa'aba mo, asiré wa'aba 're hâimana za'ra mono tã da.”
Āne duréihã ãma rob'ui'ééré hã.

6

Īsazei'wa norĩ hã sisada 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wa hã asiré ĩsazei'wa nherẽ, marĩ hã te te aiwi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, sada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e ĩsazei'ò'wa norĩ u, te za 're ĩsimroi wa'aba mo, marĩ te te aiwi 're ĩ'manharĩ wasété aba mono zém na, tãma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, dama rowairébé'wa norĩ ma. Mare di. Ī'uwaibaba ò di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ u si, te za 're ĩsimroi wa'aba

mo, ta norī si te te 're waihu'u za'ra mono da, marī hã te te aiwi 're ĩ'manharī wasété aba mono zém na hã, tãma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da.

² Apto'oré si, da'ãma ĩsipo'ozéb ãma, wa norī hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwē norī hã, Cristuhu siré, wa za wapire na dama rowairébé za'ra ni, 're ĩdahãimana wasété za'ra mono zém na hã. Oro ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba za. ãne hã Cristuhu siré, wapire na za wa te dama rowairébé za'ra wamhã, e tawamhã ti'ab ré, marīre hã asiré ĩsazei'wa norī wi 're 'mai'manharī wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihãimana aba mono wamhã, e aima waihu'u pese za'ra wa'aba ò di bété, ĩ'uwaibaba tō sena asima ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, marī asiwi 're ĩ'mai'manharī wasété aba mono zém na hã. ãne hã tō aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã.

³ Duréhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, hãiwa ãma romhuri'wa norī hã tiwi ĩsipizari za'ra hã, wa za duré wapire na tãma rowairébé za'ra ni ĩsiré, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã. E ãne hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba di bété. Taha wa, ti'ab ré, marī wa, wasisada 're wahãimana za'ra mono wamhã, wa za wawaimri wa te wasima 're rowaihu'u za'ra, apã wama 're rowē za'ra mono da. ãne wamhã, wa za tō wa te wasina ãma 're uwaimrami za'ra, wasima.

⁴ Taha wa, marī hã asiré ĩsazei'wai wi 're 'mai'manharī wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihãimana aba mono wamhã, e marī wa, te ĩsazei'ò'wa norī u 're asisimroi wa'aba mo, ta norī si aiwasété na te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da hã, ta norī hã asiré ĩsazei'wa na 're hãimana za'ra mono ò nherē, dawasété na dawaihu'u'wa norī hã.

⁵ ĩnhimiroti ma, aséb za'ra wa'aba da nherē, wa ãne na aima rowaihu'u za'ra wa'wa. E asiré ĩsazei'wa, 're 'maihãimana mono ã bâ bété, aiwasété na aiwaihu'u aba 'wa da hã.

⁶ E ãne hã ĩ'uwaibaba bâ, te asiré ĩsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherē, asisada 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ĩsazei'ò'wa norī u si 're asisimroi wa'aba mono da, ta norī si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, aiwasété aba na. E ãne hã ĩ'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

⁷ ãne zarina, asisada 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, dama rowairébé'wa norī u, 're asisimroi wa'aba mono wamhã, ĩsazei'wai hãimanazém na asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ò di za. Ni'wam norī hã asiré ĩsazei'wa nherē, te te aima 're rob'manharī wasété za'ra wa'aba mono wamhã, tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ãna, te za tō òne haré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norī hã asibrom na aiwi 're sipsaihuri za'ra wa'aba mono wamhã, tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ò di za duré. Tawapsi, te za asina ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, ĩsazei'wai hãimanazém na hã.

⁸ Tane nherē, a norī wa'wa hã asiré ĩsazei'wa nherē, dawasété na dawaihu'u'wai u, 're asisimroi wa'aba mono wa, te tō asima 're ĩrob'manharī wasété za'ra wa'aba mo, 'rãwi. Taha wa, te duré asima 're asimiza'repese za'ra wa'aba mo 'rãwi, ãne na hã, asiré ĩsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherē.

⁹⁻¹⁰ Tiwasété si te te 're ĩ'manharī u'ãsi za'ra mono norī hã, ta norī hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zé hã te te dame sina 're uwaimrami za'ra mono ò di za. E ãne hã, zahadu waihu'u za'ra wa'aba ò di bété. ãne na hã taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono ò di za. Dahãiba na dawasédé te te 're ĩ'manharī za'ra mono norī hã, ta norī hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwē mono zém na, dame 're hãimana za'ra mono ò di za, duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono upana, romhãiba 'manharī ãma 're ĩwata za'ra mono norī hã, duré damro na dawī 're ĩsimisaihuri za'ra mono norī hã, duré aibã si'uiwa na 're ĩsiwasété za'ra mono norī hã, duré danhibrom na dawī 're ĩsipsaihuri za'ra mono norī hã, duré danhibrom na te te 're ĩda'ruiwapari za'ra mono norī hã, duré ázézei'wa 're ĩhãimana za'ra mono

norī hã, duré te te da'ãma 're ĩwasété za'ra mono norī hã, duré danhibrob zô dapãri'wa norī hã. Ta norī hã dasiré 're hãimana za'ra mono õ di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ĩsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã.

¹¹ ãne na si, ma tô ni'wam norī hã aré 're aihãimana wasété u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're saze za'ra wa'aba mono õ ré hã. Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Zezusihi dá'ázém na, ma tô oto te te 're ai'upsõ za'ra wa'wa, aiwasété hawi. Ma tô duré te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da. Aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're ĩ'ab'madâ'â aba mono õ zéb zarina, ma tô duré te te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pê'êzani nhimipawaptobzém na hã.

Dahãiba na 're ĩdasiwasété za'ra mono zé wasu'u

¹² Ni'wam norī hã asiré ĩsazei'wa 're ĩhãimana za'ra mono norī hã te ãne te te sima 're nharĩ za'ra: “Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Wa za tô wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ĩwẽ za'ra mono zéb uwaibaba.” ãne na te ni'wam norī hã te te sima 're nharĩ za'ra. Tane tô. Ta hã wẽ di. Tane nherẽ, marĩ hã te 're hãimana za'ra, ĩwẽ prã hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te wawi 're ĩ'awẽ'õ mono õ hã. Tane nherẽ, taha si, wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Duré wa hã marĩ hã te 're 'manharĩ mono tã da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩwi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, áté taha zô si, wa za ĩsima te 're rob'ruiwapari u'ãsi. ãne tã da, taha zarina 're ĩhãimana mono õ di za.

¹³ Ni'wam norī hã te duré ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: “Wasa hã wadub 'reb da si, te wama 're hãimana za'ra. Duré wadu hã wasai ubumrozéb da si, te wama 're hãimana za'ra. Tane, te duré wahãiba hã misi wama 're hãimana za'ra wahãiba mono bâ, uburé marĩ hã siwa'ru wa te ãma 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb da hã.” ãne te ni'wam norī hã 'rãwi te te si'ãma 're rosa'rata wasété za'ra, tihãiba na hã. Tane nherẽ, dasa hã duré dadu hã niwapsi te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã uprosi uburé. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, dawasédé, da te ãma 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherẽ, aihãiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aihãiba aimawi hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono õ di. Wanhib'apito ma, wa te ãma 're ĩromhuri pese za'ra mono zéb da si, te wahãiba hã wama 're hãimana za'ra. Taha si te wahãiba hã te te wama 're ab'madâ'â pese, Wanhib'apito hã.

¹⁴ Wanhib'apito hã dã'ã uptabi nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩhãiwa'utu ne, te za wa'ahãiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha wa, te wahãiba hã pire na wama 're hãimana za'ra oto, taré hãĩ õ wa.

¹⁵ A norĩ wa'wa hã aihãiba mono bâ, te oto Cristuhu nhib'a'uwẽ si 're anomro aba mo. Taha siré si, te oto 'rãwi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mo. E ãne hã 'rãwi asina waihu'u za'ra wa'aba ã bâ bété. E tawamhã, Cristuhu nhib'a'uwẽ oto 're wanomro mono nherẽ, wa za pi'õi wasété hãiba hã wa te wasina 're tob za'ra. Mare di.

¹⁶ Duré aibã hã pi'õi wasété hãiba hã te te sina hãiba to wamhã, ĩhãiba hã misi ne oto, maparane ĩhãiba nherẽ. E ãne hã zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô ãne na ĩmreme na ãma rob'ui'éré, pi'õi wasu'u na hã:

“Aibã hã pi'õi me siré 're simi'wara mono wamhã, ĩhãiba hã misi ne oto, maparane ĩhãiba nherẽ. Misi tô oto ĩhãiba zahuré hã.”

ãne duréihã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'éré, ĩbaihã na hã.

¹⁷ Tane nherẽ, ni'wam norī hã Wanhib'apito te te sina 're hãiba tob za'ra mono wamhã, 'rãwi te za ĩsiré 're hãimana za'ra, ĩpẽ'ẽ 're.

¹⁸ Taha wa, ma'āpé, dahâiba na dawasédé, da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono wi, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono. Dawasédé aimawi hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, âma 're dasihâiba wasété za'ra mono õ di. Aibã norĩ hã pi'õ na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wapsi, te za âma 're sihâiba wasété za'ra. Duré, pi'õ norĩ hã aibã na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wapsi, te za duré ta norĩ hã âma 're sihâiba wasété za'ra aiwa.

¹⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'êzani si, te oto aipẽ'ê 're ai'âma 're sôrõwa za'ra wa'wa. Aipẽ'ê 're, te oto aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te aima 're sômri za'ra wa'wa. Taha wa, aihâiba za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te si, te aihâiba hã 're hâimana za'ra wa'wa oto. E âne hã zahadu asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

²⁰ E marĩ wa, aihâiba hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô aiwa'âbã za'ra wa'wa, Cristuhu dâ'âzém na. Taha wa, uburé marĩ hã aihâiba na tâma 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na, te za âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma hã.

7

Dasina damrozém na rowasu'u

¹ Rob'ui'ééré na we asiwi ĩzadanhari za'ra wa'aba zém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E aibã norĩ hã 're mro za'ra mono õ nherẽ, tâma 're rowẽ za'ra mono di za. Áté tane nherẽ, tâma 're rowẽ za'ra mono di za tô.

² Tane nherẽ, aibã norĩ hã mro âna 're hâimana za'ra mono nherẽ, pi'õ na tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã, ahã uptabi di duré. Pi'õ norĩ hã mro âna 're hâimana za'ra mono nherẽ, aibã na tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã, ahã uptabi di duré. Taha wa, aibã norĩ hã te za tô 're mro za'ra, timro me si 're hâimana za'ra mono da. Áne hã wẽ uptabi di, pi'õ aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Duré pi'õ norĩ hã te za tô 're mro za'ra aibã na, timro me si 're hâimana za'ra mono da, ta norĩ zama, aibã aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono tã da.

³ Aibã norĩ hã pi'õ na oto 're mro za'ra mono wamhã, timro wi, tihâiba hã te te 're sawi za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norĩ hã aibã na oto 're mro za'ra mono wamhã, duré timro wi tihâiba hã te te 're sawi za'ra mono õ di za oto.

⁴ Pi'õ norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ĩhâiba hã ĩtei õ di oto. ĩmro te hã oto, ĩhâiba hã. Tane duré aibã norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ĩtei õ di oto, ĩhâiba hã. ĩmro te hã oto, âne hã aiwa.

⁵ Taha wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, aimro wi aihâiba hã 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Áté nimahã bâtã na si te za âma 're asisaze za'ra wa'aba mo, aimro ma, aihâiba hã a'â 're sômri za'ra wa'aba mono tã da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, a'â 're asisômri za'ra wa'aba mono da, tâma 're aimreme zusi aba mono zéb da si. Áne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono pari, aihâiba hã aimro wi 're sawi za'ra wa'aba mono âna, te za tô aihâiba na apã asima âma 're atob za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã aihâiba na 'rãwi nherẽ, aimro õ ne, asiwi 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da, asina 're asiptete za'ra wa'aba mono õ wa, Satanasi hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono tã da.

⁶ A norĩ wa'wa hã uburé asina 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aima 'ru za'ra wa'aba õ di. Asi'uihã na asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zém na si, 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di.

⁷ Tane nherẽ, wa hã ĩmro õ na 're ĩhâimana mono zéb zarina, aimro âna 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, ĩma wẽ di aré. Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aiwa te te dama 're apisutu mono õ di, dahâiba mono bâ, niha 're ĩdahâimana za'ra mono zéb da hã. Dasisarina si 're ĩdahâimana za'ra

mono õ na hã, taha si te za te te dama 're apisutu, damro ré 're dahâimana za'ra mono da, duré damro ãna 're ïdahâimana za'ra mono da hã.

⁸ Aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, pi'õi mrotõ norĩ ma zama. Õne haré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da hã, wẽ di, wa hã ïmro õ na 're ïhâimana mono ne. ãne hã ïma wẽ uptabi di.

⁹ Tane nherẽ, dahâiba na dawasété wi 're ïdanhiptete za'ra mono õ si, wẽ õ di. Taha wa, aihâiba na aiwasété wi, asina 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za tô asina 're aimro za'ra wa'aba mo, asisõ 're rowasutu zahu za'ra wa'aba mono tõ da oto.

¹⁰ Aimro ré, 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ïsi'uihã na ïnhimirosa'rata na te aima roti za'ra wa'aba õ di za. Wanhib'apito nhimiroti na si, wa za aima roti za'ra wa'wa, ãne na hã: Pi'õ norĩ hã timro te te 're rẽme za'ra mono õ di za.

¹¹ Tane nherẽ, áté pi'õ norĩ hã te za timro hã te te 're rẽme za'ra. ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, aibã aimawi na 're mro zahu za'ra mono õ di za. Timro 'rata u si, te za apã 're sipizari za'ra. ãne na te te ãma 're sahu ze za'ra mono õ wamhã, mro ãna te za tô 're hâimana u'âsi za'ra. Duré aibã norĩ hã timro te te 're rẽme za'ra mono õ di za, ãne hã tô aiwa.

¹² A norĩ wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, asina 're aimro za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hã ti'ab ré, ãne na te te dama 're roti mono õ nherẽ, tane nherẽ, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa, ãne: Aibã norĩ hã ïsazei'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, ïmro hã ïsazei'õ'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, duré pi'õ hã timro siré 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, ãne wamhã, aibã norĩ hã timro hã te te 're rẽme za'ra mono õ di za.

¹³ Duré pi'õ norĩ hã ïsazei'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, ïmro hã ïsazei'õ'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, duré aibã hã timro siré 're hâimana u'âsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, ãne wamhã, pi'õ norĩ hã timro hã te te 're rẽme za'ra mono õ di za duré.

¹⁴ Duré aibã norĩ hã ïsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, ïmro hã ïsazei'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã pi'õ norĩ ma, rowẽ te te tãma 're ïpisutu za'ra mono zéb u'âbã, te za tô duré aibã norĩ ma, te te tãma 're pisutu za'ra rowẽ hã, ïmro hãiba u'âbã, ïsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, aibã norĩ hã. Duré pi'õ norĩ hã ïsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, ïmro hã ïsazei'wa na tãma 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã aibã norĩ ma, rowẽ te te tãma 're ïpisutu za'ra mono zéb u'âbã, te za tô duré pi'õ norĩ ma, te te tãma 're pisutu za'ra rowẽ hã, ïmro hãiba u'âbã, ïsazei'õ'wa na 're hâimana za'ra mono nherẽ, pi'õ norĩ hã. ãnei õ 'wa'âhã, te aré ï'ra norĩ hã ïsazei'õ'wa norĩ 'ra ne, 're hâimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Tazahã ïmama norĩ hãiba u'âbã, te za tô rowẽ si te te tãma 're apisutu, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã.

¹⁵⁻¹⁶ Duré, ni'wam norĩ hã ïsazei'õ'wa 're hâimana za'ra mono wamhã, timro hã ïsazei'wa te te 're rẽme za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, ïmro hã te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ di za, ïsazei'wa si'uiwa sima 're hâimana za'ra mono õ wa. Si'uihã na te za tô 're wairébé, ïsazei'õ'wa hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, robze sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, aimro hã ïsazei'õ'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tô tãma 're ïwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tô 're airẽme za'ra wa'aba mono da.

Pi'õ norĩ, ïsazei'wa 're anomro aba mono wamhã, duré aimro hã Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, e te za te te 're saze za'ra, nimahã

bâtâ na hã, Cristu hã. Áté te za tô te te 're saze za'ra. Áté te te 're saze za'ra mono õ di za. ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. Duré aibâ norĩ, ãsazei'wa 're anomro aba mono wamhã, aimro hã te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bâtâ na hã. ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di duré. Taha wa, aimro hã ãsazei'õ'wa na aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ãhâimanazéb zarina, te za tô tâma 're ãwaprosi waré za'ra wa'aba mo, te te tô 're airẽme za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ Wanhíb'apito hã te te aima 're ãpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za oto 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhíb'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, niha 're ã'aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're aiwairébé aba mono zém na, 're asi'madá'â za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu na, duré zudezu'õ na. Õne haré te za oto 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. ãne na si, wa tô wa hã te dama 're aroti u'âsi, daro mono bâ ãsazei'wa norĩ hã siré 're ãsi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ ma hã.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã sihâiwata nhihâri ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhíb'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina te za ta norĩ hã 're si'madá'â ze za'ra, tinhihâiwata nhihârizé hã te te sima 're pari za'ra mono da, apâ sihâiwata nhihâri õ ré, 're ãnomro mono ne, 're hâimana za'ra mono da. Mare di. ãne na hã 're si'madá'â za'ra mono õ di za. Õhõ haré te za tô 're nomro. Duré ni'wam norĩ hã sihâiwata nhihâri õ nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhíb'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina, te za ta norĩ hã 're sisihâiwata nhihâri za'ra. Mare di. 'Re sisihâiwata nhihâri za'ra mono õ di za. Õhõ haré te za tô oto 're nomro, ta norĩ hã.

¹⁹ Danhíhâiwata nhihâri ré si 're ãdahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã. Duré danhíhâiwata nhihâri õ nherẽ, 're ãdahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã, ãne hã tô aiwa. ãne si tâma ãpire hã, 're ãdahâimana za'ra mono zéb da hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti, da te 're 'madá'â pese za'ra mono sina 're ãdanomro wẽ mono zép si, tâma ãpire hã.

²⁰ 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhíb'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, e niha 're ã'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã za. Õne haré te za tô aihâimanazém na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, dapoto mono bâ da te 're aiwamri za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aiwapu na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²¹⁻²² Ai'uípra'wa norĩ ma, aipawa'âbã ãna tâma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhíb'a'uwẽ da, te te oto sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, aipawa'âbã ãna 're ãromhuri za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono õ di za. Tane nherẽ, áté nimahã bâtâ na si te za tô oto te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, aipawa'âbã ãna tâma 're romhuri za'ra wa'aba mono tõ da oto. ãne zarina si, te za oto 'rãwi 're asi'madá'â za'ra wa'aba mo, tiwi 're aiwairébé aba mono da, romhuri hawi, asi'uihã na oto asima 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Ai'uípra'wa norĩ ma, aipawa'âbã ãna tâma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãna oto 're anomro aba mono da, Wanhíb'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto robzei u'âsi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da te 're ã'uípra za'ra mono norĩ, wa'âbã ãna te te oto dama 're romhuri za'ra mono tõ da, da te tâma 're ãpisutu za'ra mono ne, ma tô Cristu hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tõ da, aiwasédé hã oto 're rẽme pese za'ra wa'aba mono da. Tane duré asi'uihã na asima 're romhuri za'ra wa'aba mono

ré, Cristuhu âma 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto Cristuhu nhib'a'uwẽ si 're anomro aba mo. Taha zarina si, te oto ĩsimiroti hã 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, da te 're ĩ'uipra za'ra mono norĩ hã tinhib'apito nhimiroti si te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono ne.

²³ Tidâ'âzém na ma tô Cristu hã aiwa'âbâ za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tã da oto. Taha wa, ĩsazei'õ'wa norĩ ma, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto.

²⁴ ĩsisânawã norĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, õne haré aihâimanazéb u'âsi za'ra wa'aba na si, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si.

Mro ãna 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

²⁵ Rob'ui'ére na we asiwi ĩzadhanarĩ za'ra wa'aba zém na, wa za duré âma aima roti za'ra wa'wa, mro ãna zahadu 're ĩhâimana za'ra mono norĩ na hã. Wanhib'apito hã ti'ai âma 're morĩ ré, âne na te te dama âma 're roti mono õ nherẽ, wa za aima âma roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hã tinhoprubzéb zarina, ma tô te te 're ĩpawapto, dama ĩ'umnhasizéb zarina, ĩsimiroti zarina si, te dama âma 're roti mono da. Taha zarina, wa za tô oto aima âma roti za'ra wa'wa.

²⁶ Âhãna Zezusihi zazei'wa oto 're wanomro mono wa, te da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra, wa te 're robzépata za'ra mono da. Taha wa, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha haré asima 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré aimro õ nherẽ, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, õne haré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

²⁷ Aibã norĩ, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, asima 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono õ di za, 're ĩrême za'ra wa'aba mono zém na da hã. Duré zahadu aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're aimro za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²⁸ Tane nherẽ, âté te za tô asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mo, 're aimro za'ra wa'aba mono da. E tawamhã aiwasédé te za 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. Mare di. ĩwẽ si te za tô 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. Duré pi'õi hãiba préduptém norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, e te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. Mare di. Tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Âne, wa hã wa tô aré te ĩsima 're aiwẽ za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono tã da. Âne tã da, wa tô aima roti za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono tã da.

²⁹ ĩsisânawã norĩ, tô sena, wa za âne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Romhuture di oto, ĩrob'rãsutuzéb u hã. Taha wa, taha õ ré, Wanhib'apito ma si, wa te 're ĩromhuri pese za'ra mono zéb da si, wa za 'rãwi wasina 're wanhopré u'âsi. Taha wa, aibã norĩ, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, aimro zawi na si 'rãwi asima âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za.

³⁰ Duré asisô 're aiwa'õ za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aima 're ĩrowẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, ato sina 're anomro aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Duré marĩ hã asima 're uipra za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, asima.

³¹ Ti'ai âma uburé marĩ na 're romhuri za'ra wa'aba mono nherẽ, taha si asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Uburé marĩ hã ti'ai âma, da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono hã te za dawĩ 're si'utõrĩ u'âsi za'ra. Taha wa, hãwa âma uburé marĩ ĩwẽ si 're ĩhâimana za'ra mono zô si, te za sô 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo.

³² Wa hã wa ĩsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa, ti'ai âma marĩ zô si asima 're asõpré wa'aba mono zarina, asina 're aihâtâ'â tã za'ra wa'aba mono da. Aibã

norī hã mro ãna 're ìhâimana za'ra mono norī hã Wanhib'apito ma, te te 're ìromhuri za'ra mono zém na da si, te za sima 're sôpré u'âsi, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â ze za'ra mono da.

³³ Tane nherē, aibã norī hã mro ré 're hâimana za'ra mono wē te, te za ti'ai ãma marī zô zama sima 're sôpré u'âsi, timro udâna, rowē na tãma 're ìhâimana za'ra mono zéb da hã.

³⁴ Taha wa, maparane ìsimiromhuri te tãma 're hâimana za'ra, aibã norī ma hã, te te sima sô 're ìrob'ruiwapari za'ra mono hã, Wanhib'apito ma, duré timro ma zama.

Duré, pi'õi hãiba pré dum norī, mro ãna 're ìhâimana za'ra mono hã, duré pi'õ préduptém norī, mro ãna 're ìhâimana za'ra mono hã ta norī hã te za simi'ē na Wanhib'apito ma si, te te tãma 're romhuri za'ra, wa'wa ãna. Wanhib'apito ma si, tãma 're sihãiba nhomri u'âsi za'ra mono da, te za tô sena te te sima 're wē za'ra, mro ãna 're hâimana za'ra mono wa, ta norī hã. Tane nherē, pi'õ norī, mro ré 're ìhâimana za'ra mono norī hã, te za ti'ai ãma marī zô si sima 're sôpré u'âsi, timro udâna, robze na ãma 're hâimana za'ra mono da.

³⁵ Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wa, aihãiba ze i õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ãne na te aima roti za'ra wa'aba õ di. Taré ìwē na si te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Wa duré te ìsima te 're aiwē za'ra wa'wa, ìwē si 're 'manharī za'ra wa'aba mono da, duré asimirosa'rata na Wanhib'apito ma 're asimi'ē za'ra wa'aba mono da, tãma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, tiwi 're asihãiba zawi za'ra wa'aba mono ãna.

³⁶ Áté ni'wam norī hã te za sina aiwē zahuré, sina mro zahuré da. Tawamhã sina mro zahuré õ ré, áté aibã hã te za pi'õi hãiba na si te te sima ãma 're rosa'rata u'âsi, za ãma ìmro hãiba na si, tiwasété wi siptete waihu'u ãna. Áté te za duré te te sô 're rowasutu u'âsi. Áne na siwaihu'u wamhã, te za tô ãma timro su'u, te te sima ìwēzéb zarina. Áma mro da tô. Tawamhã, oto ãma mro wamhã, tiwasédé hã te te ãma 'manharī õ di za. Mare di.

³⁷ Duré aibã hã áté si'uihã na te za sima pisutu, mro ãna a'â 're hâimana mono da. Áne wamhã, áté te za pi'õi wi, tihãiba na sina 're siptete u'âsi. Áne wamhã, te te sima ìwēzéb zarina, mro ãna a'â 're hâimana mono wamhã, wē di za tô. Áne hã ìwasété õ di.

³⁸ Taha wa, aibã norī hã 're mro za'ra mono wamhã, ìwē si te za tô te te 're 'manharī za'ra. Duré 're mro za'ra mono õ wamhã, ìwē uptabi si te za tô te te 're 'manharī za'ra.

³⁹ Pi'õ norī hã ìmro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ ré, te te 're rēme waihu'u za'ra mono õ di za. Tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto pibui pese na timro na te te 're sahu za'ra, aibã aimawi na. Tane nherē, aibã ìsazei'õ'wa na 're mro za'ra mono õ di za. Aiwa ìsazei'wa si'uiwa na te za sina 're mro za'ra.

⁴⁰ Tane nherē, pi'õi mrotõ norī hã 're mro zahu za'ra mono õ wamhã, tãma 're rowē uptabi za'ra mono di za, ta norī ma hã. Áne ta norī ãma ìnhimirosa'rada hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono pē'ézani te te ìma ìwaihu'uzéb zarina, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa, ãne si.

8

Romhãiba 'manharī ma, dasazé da te tãma 're ìsõmri za'ra mono zé wasu'u

¹ Rob'ui'ére na we asiwi ìzadanhari za'ra wa'aba zém na, wa za duré aima ãma roti za'ra wa'wa, waihu'u pese newa romhãiba 'manharī ãma 're ìdawata za'ra mono zéb da, dasa hã da te tãma 're ìsõmri za'ra mono zém na, romhãiba 'manharī ma hã. Áne ma tô we ìma asiwasu'u za'ra wa'wa, rob'ui'ére na hã: "Wa norī hã ìsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Taha zarina, wa za marī hã dasiré,

wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ãwẽ za'ra mono zéb zarina.” Æne na ma tô we ãma asiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tô. Uburé wa norĩ ma hã wama waihu'u pese za'ra di tô, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. Tane nherẽ, marĩ hã da te 're waihu'u pese za'ra mono wẽ te, te za 're dasi'madã'ã ze za'ra, 'rãwi. Tane nherẽ, ãsazei'wa norĩ hã 're ãsisawi pese za'ra mono zéb zarina si, te za 're sipawaptob u'ãsi za'ra, siptete sina siré ãma 're hãimana u'ãsi za'ra mono da.

² Ni'wam norĩ hã rowaihu'u pese 'wa newa, 'rãwi 're si'madã'ã ze za'ra mono wamhã, sena na ta norĩ hã, marĩ te te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Mare di.

³ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono si te te 're sawi pese za'ra mono wapsi, te za tinhib'a'uwẽ na te te sina 're awaihu'u u'ãsi, ta hã.

⁴ Duré, waihu'u pese newa, romhãiba 'manharĩ ãma 're ãdawata za'ra mono zéb da, dasa, da te tãma 're ãsõmri za'ra mono na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E romhãiba 'manharĩ ma, dasa, da te tãma 're ãsõmri za'ra mono na, te za a norĩ wa'wa hã dame ãma 're asaihuri aba mo, ãsazei'wa 're anomro aba mono nherẽ. E dame ãma 're asaihuri aba mono õ di za. Æne, wa za aima ãma waihu'u za'ra wa'wa. Romhãiba 'manharĩ ãma 're ãdawata za'ra mono hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nei õ di. ãwaihu'u pese zéb da hã, marĩ hã tãma hãimana õ di. Robaba uptabi di. Taré ta hã rob'manharĩ. Æne hã wama waihu'u pese za'ra di. Siwaprosi, te 'Re ãhãimana u'ãsi mono si 're hãimana, waihu'u pese uptabi na. ãsine hã marĩ hã ãwaihu'upe hã 're 'maihãimana mono õ di, aimawi hã. Robaba uptabi di. Æne hã wama waihu'u pese za'ra di duré.

⁵ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ma tô te te 're saze za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nei õ nherẽ, waihu'u pese uptabi na 're hãimana za'ra mono newa, hãiwa nhirõtõ na, duré ti'ai ãma zama, ãhãiba'õ norĩ hã. ãsib'apito za'ra hã ahã uptabi na tãma 're hãimana za'ra mono õ nherẽ, ma tô te te ãma 're saze za'ra.

⁶ Tane nherẽ, te siwaprosi wama 're hãimana, 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, wasiré wa te 're ãsaze za'ra mono norĩ ma hã. Ta hã uburé Wamama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha ma si, wa oto 're wahãimana za'ra. Wanhib'apito si te duré siwaprosi 're hãimana, Zezu Cristuhu si. Taha si, ma tô Timama zadawa para te te ro'apoto. Taha nhimipawaptobzéb zarina si, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'anho'reptu, õhõ ãma si 're wahãimana u'ãsi za'ra mono da oto.

⁷ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ãsazei'wa na oto 're hãimana za'ra mono nherẽ, ãne na te te waihu'u za'ra õ di ta norĩ hã, rosa'rata nhib'uware na si 're hãimana za'ra mono wa. Te te 're saze za'ra mono õ ré, romhãiba 'manharĩ ãma, aré dame ãma 're wata u'ãsi za'ra mono wa, te zahadu ta hawim haré te te ãma 're rosa'rata u'ãsi za'ra, romhãiba 'manharĩ ãma hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ne, waihu'u pese newa. Taha wa, dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono hã te te duré dame 're huri mono wa, te ta norĩ hã rosa'rata na te te ãma 're upa u'ãsi za'ra, ãne: “ã hã dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na, 're wasaihuri mono wamhã, wa za wawasédé hã wa te ãma 're 'manharĩ za'ra.” Æne te za ta norĩ hã 're siwẽ'õ za'ra, tinhimirosa'rata nhib'uware na 're hãimana za'ra mono wa. Romhãiba 'manharĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ne, waihu'u pese newa, dasa hã da te tãma 're ãsõmri za'ra mono hã te te dasiré 're huri mono wamhã, te za ãne na hã 're siwẽ'õ za'ra, ta norĩ hã.

⁸ Tazahã, dasa hã wa te 're ãhuri mono zéb zarina, duré wa te 're ãhuri mono õ zéb zarina, te te 're wa'awẽãmri mono õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Marĩ hã wa te 're huri tõ mono da, wa te wasima 're ãpisutu za'ra mono zéb zarina, te te siwi 're wa'awẽ'õ mono õ di za. Duré marĩ hã wa te 're huri mono

da, wa te wasima 're ĩpisutu za'ra mono zéb zarina, te te 're wa'awēsāmri mono ō di za.

⁹ Āté te za tō asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo, dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te 're ĩsōmri za'ra mono na dame 're asaihuri aba mono da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā za te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō na dā'āsina. Tane nherē, te za 're asi'madā'ā u'āsi za'ra wa'aba mo, ta hā dasa hā 're huri aba mono wa, asiré ĩsazei'wa nherē, sib'uware na 're ĩnomro mono norī hā apā tiwasété u 're rere'e mono tō da.

¹⁰ Āté dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono na, te za 're asaihuri aba mo dasiré, romhāiba 'manharī āma 're ĩdawata za'ra mono zéb āma hā, 'ri paramhā. Āté 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te siwi 're aiwē'ō za'ra wa'aba mono ō na dā'āsina, te za tō asina 're aihātā'ā za'ra wa'aba mono āna, dasiré āma 're asaihuri aba mo. Tawamhā āté asiré ĩsazei'wa nherē, sib'uware na 're ĩnomro mono norī hā te za te te 're ai'madā'ā za'ra wa'wa, dame āma 're asaihuri aba mono ré hā. Tawamhā, dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te tāma 're ĩsōmri za'ra mono hā te te 're huri mono tō da, te te aré siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, e te za te te sima 're wē za'ra, dame āma 're saihuri mono da, asine wa'aba. Te za tō te te sima 're wē za'ra. E marī wa. Dame āma 're asaihuri aba mono ré, te te āma 're ai'madā'ā za'ra wa'aba mono wa.

¹¹ Tawamhā taha zarina, oto āma 're saihuri mono wamhā, te za 'rāwi 're siwē'ō za'ra, asiré ĩsazei'wa nherē, sib'uware na 're ĩnomro mono norī hā, te te aré siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, te te oto dame 're huri mono wa. Taha wa, te za Cristu te te 're ĩsaze za'ra mono zém na si'uihā na 're sisimini za'ra, ta hā sada dā'ā za'ra nherē.

¹² Āne hā 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, asiré ĩsazei'wa norī wi, te za aiwasédé hā 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo. Taha zarina, ta norī hā marī hā te te aré siwi 're wē'ō za'ra mono nherē, te te oto 're 'manharī za'ra mono wa, te za 're siwē'ō pese za'ra. Āne na aiwasédé hā tiwi 're 'manharī za'ra wa'aba mono wamhā, ta norī hāiba siré te za Cristuhu wi zama aiwasédé hā 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo.

¹³ Āté ĩsisānawā norī hā te za te te sima 're rosa'rata za'ra, dasa hā romhāiba 'manharī ma, da te 're ĩsōmri za'ra mono na, dasiré āma 're saihuri mono wa, tiwasédé te te 're ĩ'manharī za'ra mono na hā. Āne wamhā, taha na wa hā dame 're ĩsa zahu mono ō di za oto, ĩsisānawā norī hā tiwasété u 're sipizari zahu za'ra mono tō da, apā.

9

Zezihi zadawa wasu'u'wa na, Paru hā dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹⁻² Ni'wam norī hā ma tō te te ĩ'āma 're rosa'rata za'ra, Zezihi zadawa wasu'u'wa, sena na dama 're ĩhāimana mono ō na hā. Tane nherē, a norī wa'wa hā ma tō ĩ'āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ĩsada wa wasu'u'wa, 're ĩhāimana mono na hā.

Wa hā danhimiroti zarina, 're ĩhāimana mono ō di. 'Re ĩhāimana u'āsi mono si, ma tō ĩpisutu, Zezihi zadawa wasu'u'wa, dama 're ĩhāimana mono zéb da hā, ĩsada para. Wanhib'apito Zezusi hā wa tō duré sabu, ĩtōmo na. A norī wa'wa hā bété. E 'wa simiroti zarina, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Wanhib'apito ma, te ai'āma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tō 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhā, e marī te wasu'u, ā hā, Zezusi hā te aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zé hā. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimipisutuzéb zarina, wa hā tō sena dama Zezihi zadawa wasu'u'wa, te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa.

³ Ni'wam norī hā, Zezihi zadawa wasu'u'wa na, tō sena dama 're ĩhāimana mono ō na hā te te dama 're ĩwasu'u za'ra mono wa, wa tō āne tāma 're ĩsiwaihu'u za'ra.

⁴ Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wasazéb da, duré wahâimanazéb da, wa'ãma 're ana wa'aba mono wamhã, e ĩ'uwaibaba, wa za wa'âbâ ãna, wa te 're waibu, wa'ãma 're ana wa'aba mono zé hã. ĩ'uwaibaba, wa za tô wa te 're waibu.

⁵ Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, wasiré norĩ hã Zezusi te te dama 're sadawa wasu'u' za'ra mono da, nimomo 're nomro mono wamhã, timro hã te za siré te te 're simro. Duré Wanhib'apito no norĩ zama, te za timro hã siré te te 're simro. Pedru hã te za duré timro hã siré te te 're saprõni. Wa hã bété. ĩmro ré, 're ĩhâimana mono 'wa'âhã, duré ĩsazei'wa si'uiwa 're wahâimana mono wamhã, e ĩ'uwaibaba 're ĩhâimana mono õ di aré, daza'rui mono bâ, ĩsiré te 're saprõni mono wamhã. Duré wasazéb da, ĩmro ãma zama, 're ana wa'aba mono wamhã, e ĩ'uwaibaba õ di aré. ĩ'uwaibaba tô aré, wahâimanazé hã.

⁶ Wa hã Paru, duré ĩsiré romhuri'wa Banabé hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ siré, 're wahâimana mono nherë, e wa norĩ si, wa za wanh'ib'rata na wa te wasima 're romhuri pese, wasazéb da hã, ãma 're ĩwahâimana mono zéb da hã. E ãne hã rob'uwaibaba bâ bété.

⁷ Da'wapéi'wa norĩ hã bété. E tinhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono ré, te za si'uihã na 're siwa'âbâ za'ra, tihâimanazéb da hã. Mare di. Si'uihã na 're siwa'âbâ za'ra mono õ di za. Duré uwa 'ru na romhuri'wa norĩ hã te te 're 're za'ra mono pari, uwa 'ru 'rã hã oto 're 'rã prédub za'ra mono wamhã, e misi si te te sima 're suhâri za'ra mono õ di za, te te 're huri mono da. Te za tô misi si te te sima 're suhâri za'ra, romhuri'wa norĩ hã. Duré dama pone'ërebâ 'madâ'â'wa norĩ hã, e a'ubuni wi te te 're 'madâ'â za'ra mono ré, ĩhâiwa'u hã te te 're âhuri mono õ di za. Te za tô te te sima 're hâiwa'u za'ra, te te 're âhuri mono da.

⁸ ãne na danhimirosa'rata zarina, te ãma aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĩrob'ui'érezéb zarina si, wa aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. ĩsi'uihã na hã, mare di.

⁹⁻¹⁰ ãne duréihã Mozési te te ãma ĩrob'ui'érezé hã:

“Aro 'rã ne hã, powawë hã tipara na te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tõ mono da.”

ãne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ére hã te 're hâimana. E tawamhã, powawë si te 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're azawi. Mare di. Taha zawi nhipai u, te duré wa norĩ hã te te 're wa'azawi pese. Taha wa, duréihã ãne na te te rowasu'u wamhã, taha wasu'u nhipai u, ma tô duré wa'ãma zama romnhimiré'é. Buru da, ti'a te te 're ĩhâibâdâ za'ra mono norĩ hã duré oto 're 'rãiré za'ra mono wa, te te 're ĩ'rãihâri za'ra mono norĩ hã, e buru tede'wa te te tãma 're ĩpo'o za'ra mono zéb zô, 're simnhasi za'ra mono õ di za. Te za tô sô 're simnhasi za'ra. ãne hã aiwa, te wasu'u.

¹¹ Tane duré, robzuri'wa norĩ hã ro ubuni ré te te 're ĩrobzuri za'ra mono ne, wa tô Cristuhu wasu'uwë na wa te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa. E tawamhã ãne hã ĩbâi õ di, aima za'ra wa'aba hã, wanhimipawaptobzé wa'rãmi, marĩ zô aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, wasazéb da hã, ãma 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã. Wa za tô 're wanhimnhasi za'ra, rob'uwaibaba wa.

¹² Ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwë na te te 're ĩdapawaptob za'ra mono norĩ hã, tô ĩbâre te marĩ na 're ĩpawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã. Tawamhã wa norĩ hã Zezusi, wa te aima 're wasu'u 'rata za'ra wa'aba mono nherë, e ta norĩ nhipai u, marĩ zô aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di za bété. E ãne hã ĩsarinai õ di, aima za'ra wa'aba hã. ãne hã, tô ĩsarina.

ĩ'uwaibaba nherë, niwamhã marĩ zô, aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. Duré, wa te aiwi 're rowaptërë za'ra wa'aba mono ãna,

wa tô wa te 're robzépata za'ra, ïwasu'uwẽ ré daro mono bâ, wa te 're ïropéi mono zé hã, wa te dawí ãma 're 'wa'rutu tã za'ra mono da.

¹³ 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb 're, 'ri 'rãihã 'remhã sasedoti norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, dasa hã da te tãma 're ïsômri za'ra mono hã, te za te te sima 're po'o za'ra syry na, ãma 're saihuri mono da. Danhimizama hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, da te tãma 're ïsômri za'ra mono nhi zama, te za duré te te sima 're po'o za'ra syry na, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, wedeza ne na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, te te 're ïzata za'ra mono hã. E ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété.

¹⁴ Tane duré, Wanhib'apito hã ma tô te te wama 're pisutu za'ra, ïwasu'uwẽ hã wa te dama 're ïwasu'u za'ra mono norĩ ma hã, danhibzari na da te 're ïwapawaptob za'ra mono na, ãma 're ïwahâimana za'ra mono zéb da hã, wanhimirowasu'u wẽ wa'rãmimhã, dama.

¹⁵ Tane nherẽ, nimahã na hã marĩ zô aima ïnhimnhasi za'ra wa'aba õ di, asibzari na asiwi 're ïpawaptob za'ra wa'aba mono da hã, Cristuhu wasu'uwẽ na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono wa'rãmimhã. Mare di. Taha wasu'u na si, wa ãma 're ïtoi uptabi, ïpẽ'ẽ 'remhã, ïnhimiromhuri wa'rãmi, marĩ zô aima 're ïnhimnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Duré marĩ zô aima ïnhimnhasi za'ra wa'aba zém na, te sãna'rata da, te ïsina aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'aba õ di, ãhãna hã. ãne 'wa'ãhã, aré ïma 're robzei mono õ di. ïdá'ã da si, aré ïnhimirosa'rada hã.

¹⁶ ïwasu'uwẽ hã wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, tô. Tane nherẽ, e taha zarina si, wa za ïhâimanazém na 'rãwi 're ïsi'madã'ã ze. Mare di. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina si, wa ãne na te tãma 're romhuri u'âsi. ïsi'uihã na te tãma 're romhuri mono õ di, ãne na hã. ïwasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u mono õ 'wa'ãhã, aré ïma 're ropipa uptabi mono di.

¹⁷ ãne na te tãma 're ïromhuri mono zéb da hã, wa hã ïsi'uihã na ïsipisutu 'wa'ãhã, aré ïbãre ïpawa'ãbã ré, ïwasu'uwẽ na te tãma 're ïromhuri mono zé hã. Tane nherẽ, ïsi'uihã na ïsipisutu õ di. 'Re ïhâimana u'âsi mono si, ma tô ïpisutu, taha ma ï'umnhasi zarina, te tãma 're romhuri wẽ u'âsi mono da.

¹⁸ E marĩ na tawamhã, ïpawa'ãbãzé hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ siré 're ïhâimana mono nherẽ, marĩ zô dama 're ïnhimnhasi mono õ zarina, da te 're ïpawa'ãbã mono ãna, wa ïwasu'uwẽ si te dama 're wasu'u. Taha na si, wa 're ïtoi u'âsi. Taha na si ïpawa'ã hã, ãma 're ïtoi u'âsi mono zém na si.

¹⁹ Wa hã ïpawa'ãbã ré, 're ïhâimana mono õ di. Taha wa, ïwada'uri zarina si, te 're romhuri mono õ di. Tane nherẽ, wa tô ïsima wẽ, dapawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ ne, te dama 're romhuri u'âsi mono da, ïnhimirowasu'u zarina, Cristu hã da te 're ïsaze za'ra mono da si, da'ahã na.

²⁰ Zudezu norĩ hã ïwasu'uwẽ na te 're pawaptob za'ra mono da, ï'rata 're ïhâimana za'ra mono ré, zudezu hâimanazéb zarina, wa tô 're ïhâimana, ïnhimirowasu'u zarina, ta norĩ hã ahã na te te 're saze za'ra mono da, Cristu hã. Ta norĩ hã duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ïrob'ui'éérézẽ hã te zahadu te te 're 'madã'ã pese za'ra, taha zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïwêsãmri za'ra mono da si. Tane hã, wa hã ï'rata 're ïhâimana za'ra mono ré, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata zarina, wa tô ta norĩ hâimanazéb zarina si 're ïhâimana, ta hã te 're ï'madã'ã pese mono zéb zarina, te te 're ïwêsãmri mono da newa, ïsine za'ra, ãne na ïsina 're ïnhimnhasi mono õ nherẽ. Sõ'awi te tiwi wẽ'õ za'ra õ di, zudezu norĩ hâimanazé hã. Da'ahã na da te 're saze za'ra mono da si, wa tô ãne na si te 're rosa'rata.

²¹ Tane duré, zudezu'õ norĩ 'rata, 're ïhâimana mono ré, ta norĩ hâimanazéb zarina, wa tô duré 're ïhâimana. Zudezu norĩ nhimiroti hã te 're 'madã'ã pese

mono õ di. E tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te 're 'madâ'â mono õ di, zudezu'õ norĩ 'rata 're ìhâimana mono ré hã. Wa tô te 're 'madâ'â u'âsi tô. Cristuhu nhimiroti si, wa tô te 're 'madâ'â u'âsi. Æne si, wa tô te 're 'manharĩ, ta norĩ zama ahã na Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono da, zudezu'õ norĩ hã.

²² Duré ni'wam norĩ hã wasiré Zezusihi zazei'wa 're hâimana za'ra mono nheré, sib'uware na âma 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã ìwasu'uwê na te 're apawapto mono wamhã, wa za ta norĩ hâimanazéb zarina si 're ìhâimana, ìnhimipawaptobzéb zarina, te te 're sazei pese za'ra mono da. Æne hã dapoto mono bâ 're ìdahâimana za'ra mono zép sidâpâsi, wa za dasine dama 're ìhâimana, da'ahã na Cristu hã da te 're ìsaze za'ra mono zéb da si.

²³ Cristuhu wasu'uwê hã daro mono bâ da te 're ìwaihu'u za'ra mono zéb da si, wa ãne dama 're ìhâimana. Duré ìwasu'uwê zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìsazei'wa norĩ ma, uburé marĩ ìwê hã te te tâma 're ì'anhomri mono zém na, dame 're ìhâimana mono da, wa tô ãne dama 're ìhâimana.

²⁴ Æne, wa za oto aima âma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Dawara na da'ahã na 're dasipibu za'ra mono nheré, áté misi te za ni'wa hã dawí watobro. Tawamhã dawí ìwatobro si, te za marĩ ìwê hã sima ti'â. Æne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za asiptete sina Cristuhu âma si 're anomro wê wa'aba mo, marĩ ìwê uptabi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te aima 're ìpisutu za'ra wa'aba mono zép si, asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, ni'wa hã dawara na wara tete wa, dawí watobro wê te, marĩ ìwê hã te te sima ì'âri ne.

²⁵ Ni'wa hã dawara na dame hâimana da, te te sima wê wamhã, te za nasi sipibu, dazada sihâiba wapu da. Tawamhã dawí watobro wamhã, ropsu 'manharĩ na te za âma sôpre ni, te te da'mairême wê te. Tane nheré, te za tiwi tiwasété su'u, ropsu 'manharĩ hã. Tanei õ di, wa norĩ hã. Ìsi'utõrĩ'õ zô si, wa za Cristuhu âma si wasina 're wanhiptete u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono, marĩ ìwê uptabi hã te te wama 're ì'apisutu mono zô si.

²⁶ Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhã, siwa'ru dasiwi 're dasisa'rei mono õ di. Awa'awi u'âsi te za 're dasisa're, 're dasirême za'ra mono da. Tane duré, wa hã siwa'ru 're ìhâimana mono õ di, Cristuhu âma hã. Taha âma si, wa za õhõ haré 're ìhâimana u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwê uptabi hã te te ìma ìpisutuzéb zô si, ì'upana marĩ zô tiwi 're ìsipai mono ãna. Æne duré, sib'rata ubu ré, da'wapéi'wa norĩ hã da'ubu wi simi'ahâri waihu'u õ wamhã, taré te za nasi da'âma pahairĩ siwa'ru, te te da'âma simirei ãna. Tanei õ di, wa hã. Siwa'ru 're ìhâimana mono õ di. Cristuhu âma 're ìhâimana wê mono zém na si, wa ìsina te tâma âma 're uwaimrami u'âsi, Cristuhu ma hã.

²⁷ Ni'wa hã dame wara da, te te sima wê wamhã, te za 're siwasutu u'âsi, dazada siptete da. Tane, wa duré wa hã 'râwi 're ìsi'wapéi u'âsi, ìwasété na 're ìhâimana 'rata mono zéb zarina, 're ìhâimana tõ mono da oto. Ìpê'ê 're, te ìsima 're ìrosa'rata wasété mono zé hã wa tô oto 'râwi te ìsima 're a'uprosi. Taha wa, wa tô ãne si te ìsima 're ab'manharĩ, ìnhimirowasu'u zarina, da'ahã na da te 're saze za'ra mono nheré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwê uptabi hã te te ìma pisutu nheré, 'râwi te ìsiwi simini tõ da.

10

Romhâiba 'manharĩ âma 're ìdawata za'ra mono zé wasu'u

¹ Ìsisânawã norĩ, ãne hã wa za oto aima âma rob'râzarõtõ za'ra wa'wa, aima âma ìpo're pu'u za'ra wa'aba zém na, âma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono tõ da. Duréihã wahi'rata norĩ hã Mozési hã Ezitu hawi te te sani za'ra wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã hâiwa'a na te mo ìsõwab za'ra, bâdâdi te te tâma wasu'u za'ra mono da, te te 'madâ'â pese za'ra mono da. Â pré na pu'u

nhisi wa'wai baba, ma tô duré te te simro, rob're na, zara u te te saprĩ za'ra da, ezipsiu norĩ wi, te te sō'reptu za'ra da.

² ãne na hâiwa'a 'rowi 're danomro mono wa, duré â wa'wai baba rob're na da te saprĩ za'ra wa, ma tô Mozésihi âma uburé da te âma 're sasômri za'ra, wa norĩ hã â dawabzuri, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, Cristuhu âma, wa te oto 're ĩsasômri za'ra mono ne.

³ Duré a'ubuni wi 're danomro mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, hâiwa hawi te te 're ĩdapawapto mono na, ma tô dasa da te 're huri, uburé.

⁴ Â hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩ'õb za'ra mono na ma tô duré da te 're âhuri, aihĩni pese. Êtê zahâbâ ĩtõmo wawê sipo'ozém hawi 're ĩpu'u mono na, ma tô da te 're âhuri, ĩsimipawaptozbéz zarina. Êtê zahâbâ hã a'ubuni wi 're ĩsa mono na, â hã da te âma 're ĩ'âhuri mono ne, ma tô Cristu hã 'râwi dasiré 're hâimana, te te 're da'apawapto mono da.

⁵ Tane nherê, ãne na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're dapawapto mono nherê, ma tô da'ahâ na siwi da'awê'õ, dapo're ãna 're danomro mono 'ru te. Taha wa, a'ubuni wi 're danomro mono ré, ma tô te te 're da'a'uprosi, danhimizahâri mono sidâpâsi.

⁶ E marĩ, te tawamhã wama wasu'u za'ra, ãne na wahi'rata norĩ wasu'u hã. Ta norĩ ne, wawasété si, wa te wasima 're 'ruiwapari za'ra mono tõ da, te wama wasu'u za'ra.

⁷ Duré ta norĩ ne, romhâiba 'manharĩ âma waihu'u pese newa, âma 're ĩdawata za'ra mono âma, 're wawata za'ra mono tõ da, te duré wama wasu'u za'ra. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô ãne na ĩbaihã na âma rob'ui'ére:

“Tawamhã dato hã ma tô dasiwi 'manharĩ ni, powawê hâiba ne, oru 'manharĩ âma ĩdawata za'ra zéb da hã. Taha wa, ma tô duré siwa'ru âma apese za'ra ni, dahâimana wasété si dama wê za'ra wa.”

ãne na duréihã dawasédé, da te dasiwi ĩ'manharĩ za'ra zé wasu'u na rob'ui'ére hã.

⁸ Ta norĩ hã wahi'rata norĩ hã ahâ na ma tô duré aibâ norĩ hã pi'õ na tiwasédé hã 'manharĩ za'ra. ãne wa, ma tô duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'uprosi, 23 miu na dahâiba hã. Taha wa, wa norĩ hã wawasédé hã ãne na wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wahi'rata norĩ ne.

⁹ Ta norĩ hã ma tô duré tiwasédé hã 'manharĩ za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã niha te te tãma rob'manharĩ za'ra õ zõ, te te pibu za'ra da. ãne 'ru te, ma tô duré wahi nhipsari na hã da'ahâ na da'uprosi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ãne na hã wa norĩ zama, wa te 're pibu za'ra mono õ di za, Wanhib'apito hã, wawasédé hã wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono na, niha te te wama 're arob'manharĩ mono õ zõ.

¹⁰ Wahi'rata norĩ hã ma tô duré Mozésihi ma nharĩ wasété za'ra. Ma tô tãma aiwapsari za'ra. Taha wa, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã hâiwa âma tãma ĩromhuri'wa hã we satõ, dapãrĩ'wa na ĩsisi hã, ta hã te te da'uprosi da. ãne tõ da, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa te tãma 're nharĩ wasété za'ra mono õ di za.

¹¹ ãne ma tô wahi'rata norĩ ma tiromhâiba duréihã, tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩhã za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Ma tô duré ãne na ni'wa hã âma rob'ui'ére, âma 're ĩwasipo're pu'u za'ra mono zéb da hã, ĩsine wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Romhuture di oto, waré ĩrob'râsutuzéb u hã. Taha wa, wa za wanhimiza'rese 're wahâimana u'âsi za'ra.

¹² Taha wa, Cristuhu âma asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono wamhã, te za asimiza'rese sina pé 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasété u apâ 're airere'e aba mono tõ da.

¹³ Tô sena, asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono zô, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, aimawi na te te 're aipibu za'ra wa'aba mono õ di za, ãpire uptabi na hã. Tô õhõ na si te te 're ãda'apibui mono zém na si, te za tô te te 're aipibu za'ra wa'wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã uburé wama umnhasi za'ra di, marĩ na uburé te te wama 're ã'aropisutu mono zém na hã. E tawamhã, asiptetezém nhipai u, te za ãpire uptabi na te te aipibu na 're sahu za'ra wa'wa, aiwasété u apã tiwi 're airere'e aba mono da. Mare di. Tô sena, asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono zô, te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, te za niha te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, rowē ré ãhawi 're aiwairébé aba mono zéb da hã, õne haré asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono da.

¹⁴ Taha wa, ãsisânawã norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, waihu'u pese newa romhãiba 'manharĩ âma 're ãdawata za'ra mono zém na, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhiti te za 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ A norĩ wa'wa hã te oto asimiza'rese 're aihãimana za'ra wa'aba mo, tô. Taha wa, ãhãna te aima âma ãrowasu'u za'ra wa'aba zém na, te za âma 're ãrosa'rata pese za'ra wa'aba mo, ã'uwaibaba te aima âma uwaimrami za'ra wa'aba zô.

¹⁶ Zezusi hã wazada ãdã'ãzém na 're ãwasipo're pu'u za'ra mono zéb da, wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono âma 're wawata za'ra mono pari, wa za hãsizém na uwa 'rã wa'u ãsé hã wa te 're ãhuri. ãne hã wasiré, wa te 're ãhuri mono wamhã, Cristuhu wi ãwapru hã tiwi pu'u wa, wazada ãdã'ãzéb zarina, te rowēzé hã wahãiba mono bâ wama 're hãimana za'ra. Duré ã'u'ëne hã wasiré, wa te 're huri mono da, wa te wasima 're wē'ë za'ra mono wamhã, Cristu hã da te dasiwi ãhãibapru wa, wazada ãdã'ãzéb zarina, te duré wahãiba mono bâ rowēzé hã wama 're hãimana za'ra.

¹⁷ Zezusi hã wazada ãdã'ãzém na 're wasipo're pu'u za'ra mono da, wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, wa'ahã nherē, wa za ã'u'ëne hã wa te wasima 're wē'ë za'ra, misi nherē, wa te 're ãhuri mono da hã. E marĩ te wama wasu'u za'ra, misi ã'u'ëne hã. Wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã wa'ahã nherē, simisutu Cristuhu siré 're ãwahãimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Misi dahãiba ne oto 're ãwahãimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra.

¹⁸ Izarazéhé nhihudu norĩ hã bété. Ta norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, 're sõprub za'ra mono da, tinhimizama te te 're simroi mono wa, wedeza ne na tãma danhoprubzé nomrizé nhisiwi, da te 're zata za'ra mono õ ré, te za syry na te te sima 're po'o za'ra, ãnhi hã, âma 're saihuri mono da. ãne wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono siré te za 're hãimana za'ra. Tane duré, a norĩ wa'wa hã waihu'u pese newa, romhãiba 'manharĩ âma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're ãsõmri za'ra mono nhi na, dasiré âma 're asaihuri aba mono wamhã, te duré dasiré âma 're aiwata za'ra wa'aba mo, romhãiba 'manharĩ âma. E ãne hã aima wē za'ra wa'aba di. Mare di. Ta hã wē õ di, âma 're ãaiwata za'ra wa'aba mono hã, dame.

¹⁹ ãne na te aima âma ãrowaihu'u za'ra wa'aba mono zé hã, e marĩ te wama wasu'u za'ra. E romhãiba 'manharĩ hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono, waihu'u pese na 're ãhãimana mono ne, 're ãhãimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Mare di. Duré dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono hã, e pire na te wama 're hãimana za'ra. Mare di. Wama hã, taré hã.

²⁰ ãne si, wa za duré aima âma rowaihu'u za'ra wa'wa. ãsazei'õ'wa norĩ hã wedeza ne na dasa te te 're zata za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, ta norĩ hã âma 're sõprub za'ra mono õ di. Wa'uburé norĩ ma si, te ta norĩ hã tãma âma 're sõprub za'ra, âma 're ãwata za'ra mono da hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã dasa, ta norĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na âma 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ âma te za ãsiré 're aihãimana za'ra wa'aba mo.

Taha wa, âne hã dame 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, wa hã te ai'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Mare di.

²¹ A norĩ wa'wa hã Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te tõ asiré 're asi'rã'õtõ aba mo, uwa 'rãĩ wa'u ĩsé hã asiré 're âhuri aba mono da, hãsizém na, Wanhíb'apito wi, ĩwapru tiwi pu'u wa, wazada ĩdã'âzém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, marĩ hã dasiré da te 're âhuri mono wamhã, ãma dame 're aihãimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ nhimihãsizém na ĩsiré 're âhuri aba mono tõ da. Duré Wanhíb'apito hãiba, da te dasiwi hãibapru wa, wazada ĩdã'âzém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono da, te duré ĩ'u'êne hã asiré 're ĩhuri aba mo. E tawamhã ĩ'uwaibaba, te za tõ dame 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo, ĩsazei'õ'wa norĩ siré 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, dasa hã da te dasima 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. E tõ ĩ'uwaibaba âne hã aima za'ra wa'aba hã.

²² Æne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhíb'apito hã te za asada 're hãimana za'ra wa'wa, ĩ'upana wa'uburé norĩ ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono wa. Æne zarina, wazada 're hãimana za'ra mono wamhã, e Wanhíb'apito nhipitezém nhipai u, wanhipitezé hã wama 're hãimana za'ra mono bâ, wa za ĩsimihâzé wi 're wawairébé. Mare di. Tiwi 're wawairébé waihu'u mono õ di za.

²³ Ni'wam norĩ hã asiré ĩsazei'wa 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã, te ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: “Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da. Wa za tõ wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ĩwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si.” Æne ma tõ ni'wam norĩ hã te te sima 're waihu'u za'ra. Tane hã wẽ di tõ. Tane nherẽ, marĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, âté wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa za wasiré ĩsazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu za'ra. Taha wa, marĩ hã dazu wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wasiré ĩsazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu tõ za'ra mono da. Duré wasiré ĩsazei'wa norĩ hã, Cristuhu ãma si siptete sina 're nomro mono da, wa te 're ĩpawaptob za'ra mono da si, wa za tõ uburé marĩ hã ĩwẽ si wa te 're 'manharĩ za'ra.

²⁴ Rãwip si 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asiré ĩsazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da si, te za ta norĩ ãma si 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ Romnhi hã da te dasima 're ĩwede za'ra mono zéb ãma, da te 're ĩ'uipra za'ra mono hã, te za asina aihãtã'ã ãna 're ĩhuri aba mo romnhi hã, nima hawib zõ asimnhasi aba ãna. Romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ĩsõmri za'ra mono na, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ãna aipẽ'ẽ 're, ãma 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁶ 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tõ ãne na ãma rob'ui'ére, duréihã:

“Uburé ti'a hã Wanhíb'apito te hã. Duré uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ĩhãimana za'ra mono hã, Wanhíb'apito te hã. Taha wa, uburé dasazé hã wẽ di, ãma 're ĩwasaihuri mono zéb da hã.”

Æne duréihã ãma ĩrob'ui'ére hã te 're hãimana.

²⁷ ĩsazei'õ'wa hã ĩsiré ai'masai wa'aba da, asõ 'mai'harã aba wamhã, te za tõ ĩsiré ai'masai wa'wa, asima 'maiwẽ wa'aba wamhã. Tawamhã uburé dasazé hã da te aima ĩ'a za'ra wa'wa hã te za tõ ĩhuri 'wa, nima hawi, da te 'mai'ãwisi zõ, da'mazadhanarĩ aba ãna, 'rãwi aipẽ'ẽ 're wa'aba, asi'maiwẽ'õ wa'aba zarina.

²⁸⁻²⁹ Tane nherẽ, âté ni'wa hã te za ãne na aima 'maiwaihu'u 'wa: “Æ hã dasazé hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ĩsõmri za'ra mono.” Æne hã ni'wa te te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, taha na ai'masai wa'aba õ di za. E

'râwi aipê'ê na asi'maiwê'ô wa'aba tõe da, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. Taré dasa hã te te aima i'maiwasu'u wa'aba wi, rosa'rada hã si'wa'rutu tõe da, wa ãne aima roti za'ra wa'wa, taha na asaihuri aba tõe da.

E tawamhã, romnhi hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na, wa za 're ãsa, romhãiba 'manharĩ ãma dame 're ãwata mono õ nherẽ. ãne, wa 'rãwi te ãsima ãma 're rosa'rata u'ãsi.

³⁰ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wasa hã wa te 're huri mono wamhã, e ã'uwaibaba te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u waseté za'ra, tõe õ hã wa te 're ãhuri mono na hã. Mare di. Taré te za ni'wa hã te te dama 're wawasu'u waseté za'ra, tõe sena newa.

³¹ ãne, wa za duré aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ã ãnhimirowasu'u na hã. Uburé marĩ hã te za 're ã'manharĩ wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're asaihuri aba mono wamhã, duré 're ãhuri aba mono wamhã, duré marĩ aimawi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra mono da.

³² Marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, da te ãma 're ai'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, dawasété u 're darere'e mono tõe da. ãne hã dazada 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu norĩ da, duré zudezu'õ norĩ da, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ 're ãhãimana za'ra mono norĩ da.

³³ Wa hã bété. E niha dama 're ãhãimana mono zé hã. ãne si, wa tõe te ãsima 're da'awẽ, uburé marĩ hã te 're ã'ab'manharĩ wẽ mono zém na, te ãma 're da'apawapto mono da. ãsima si, ãne na 're ãhãimana mono õ di. Uburé, wa dama 're ãhãimana, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãda'anho'reptui mono zé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono da, ãnhimipawaptobzéb zarina.

11

Aibã norĩ hã timro nhipai u 're ãhãimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Wa hã 're ãmorĩzém na aima ãma 're ãsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're anomro wẽ wa'aba mo. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, wama ãma 're ãsisanho za'ra mono zéb zarina, wa hã 're ãhãimana mono ne, te za duré 're anomro wẽ wa'aba mo.

² A norĩ wa'wa hã te oto ã'ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're ãhãimana mono zém na hã, duré uburé te aima ãma 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hã. ãsazei'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono zém na roti hã da te ãma 're ãwaihu'u za'ra mono zéb zarina, te oto 're anomro u'ãsi aba mo, te aima ãma 're ãroti za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Taha wa, wa ai'ãma 're ãwata u'ãsi za'ra wa'wa.

³ Tane nherẽ, aimawi na te aima ãma ãrowasu'u za'ra wa'aba da hã, wa tõe ãsima wẽ. Cristu hã uburé aibã norĩ nhib'apito, te 're hãimana. Duré aibã norĩ hã uburé timro norĩ nhib'apito, te 're hãimana za'ra. Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ta hã, Cristuhu nhib'apito te 're hãimana.

⁴ A norĩ wa'wa hã, zudezu'õ na te 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, zudezu'õ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tõe uburé marĩ hã 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo. ãsazei'wa norĩ hã asiré 're ai'rã'õtõ aba mono ré, aibã norĩ hã 'rã ubu ré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rã ubu ré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, e marĩ te ta norĩ hã imanazé hã wama wasu'u za'ra. Ta norĩ hã Cristu te te siwi 're ãwazéb za'ra mono õ zé, te wama wasu'u za'ra, zudezu'õ norĩ hã imanazéb uwaibaba õ wa, ãne hã.

⁵ Duré pi'õ norĩ hã 'rã ubu ãna, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rã ubu ãna, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, ãmro hã tãma 're wazéb za'ra mono õ di. E marĩ wa. Pi'õ 'rã ubuzé hã timro zapari 're ãhãimana za'ra

mono zé, te te dama wasu'u wa, zudezu'õ norĩ hâimanazéb zarina. Pi'õ norĩ hã marĩ ãwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za da te 're 'rãpari za'ra, sisém na 're hâimana za'ra mono da a'â. Tane duré, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ãna, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, pi'õ, da te 're ãrãpari za'ra mono ne, te za a'â 're hâimana za'ra ta norĩ hã, sisém na.

⁶ ãne hã pi'õ norĩ, 'rã ubu ãna 're hâimana za'ra mono wamhã, ãne hã wẽ te bã, te za tô 're si'rãpari za'ra, sisém na dama 're ãhâimana za'ra mono zéb da hã oto. Tawamhã 're si'rãpari za'ra mono wa, duré taré 're siséré nhihãri za'ra mono wa, dama sisém na 're hâimana za'ra mono tô da, te za 'rã ubu ré, dame 're hâimana za'ra, ãsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ mono ré.

⁷ Tane nherẽ, ãsazei'wa norĩ, siré 're si'rã'õtõ mono ré, aibã norĩ hã 'rã ubu ré, dasiré 're hâimana za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono ne, 're hâimana za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tane nherẽ, pi'õ norĩ hã aibã norĩ zapari 're ãhâimana za'ra mono zé hã, pi'õi ma, aibã ãpirezé, te wasu'u.

⁸ Duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, pi'õi hãiba na aibã hã te te poto õ di. Aibã hãiba na si, ma tô pi'õ hã poto.

⁹ Duré aibã hã pi'õi ma, 're hâimana mono da, te te poto õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Pi'õ si, ma tô tãma poto, aibã ma, 're ãhâimana mono da hã.

¹⁰ Taha wa, ãsazei'wa norĩ hã rowahutu u 're si'rã'õtõ mono wamhã, pi'õ norĩ hã te za tô 'rã ubu ré dasiré 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Timro norĩ zapari 're ãhâimana za'ra mono zém na, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, duré hãiwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te te ãré 're 'madã'ã za'ra mono wa, te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono tô da, zudezu'õ norĩ hâimanazé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da.

¹¹ Tane nherẽ, wa norĩ hã Wanhib'apito ãma oto 're wanomro mono wa, aibã norĩ hã pi'õi ãna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norĩ zama, aibã ãna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za. ãne hã aiwa te wama wasu'u za'ra.

¹² Duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã aibã hãiba na ma tô pi'õ hã poto 'rata tô. Tane nherẽ, te oto ta hawim haré aibã norĩ hã pi'õi hãiba hawi dama 're poto u'âsi za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono si, ma tô uburé marĩ hã te te apoto, aibã norĩ zama, duré pi'õ norĩ zama.

¹³ E tawamhã ã'uwaibaba, te za pi'õ norĩ hã 'rã ubu ãna, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi, ãsazei'wa norĩ hã siré 're si'rã'õtõ mono wamhã. Ma'ãpé, a norĩ wa'wa hã asi'uihã na ãma waihu'u za'ra wa'aba, ãne na hã.

¹⁴ Aibã norĩ hã séré pa ré, 're nomro mono wamhã, wẽ'õ nherẽ, te siséb ãna ãré 're hâimana za'ra, tãhâimanazéb zarinaĩ õ nherẽ, zudezu'õ norĩ hâimanazéb zarinaĩ õ nherẽ. ãne hã 'rãwi wapẽ'ẽ na dahâimanazém na, wa te wasina 're ãwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa ãne na aima ãma roti za'ra wa'wa.

¹⁵ Tane nherẽ, pi'õ norĩ hã séré pa ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, dama 'madã'ã ze ti. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono si, ma tô ãséré pa hã te te tãma 're pisutu za'ra, pi'õ norĩ ma hã, ãrãzuwazéb da hã.

¹⁶ Até ni'wam norĩ hã asiré 're ãhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te za ãne na sina ãzadawa 'ru za'ra, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ré 're ãhâimana za'ra mono wasu'u na hã, te te ãzaze za'ra õ wa. ãne wamhã, wa za ãne na si ãzadawa na tãma ãma wa'rãmi za'ra. Wa norĩ hã aimawi na, wa te dama 're rotĩ za'ra mono õ di. Mare di. Duré 'Re ãhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã te duré õhõ na si te te ãma 're rosa'rata za'ra, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ré, 're ãhâimana za'ra mono wasu'u na si.

Zezusi hã dazada ãdã'ázém na ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da, dasiré 're ãdasãihuri mono zé wasu'u

¹⁷ Aimawi na wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're ã'upa za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, ai'ãma ãwata za'ra wa'aba õ

di za, āhā na hā. Rowahutu u asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, asiptete sina Cristuhu āma 're anomro aba mono zéb da, 're asipawaptob za'ra wa'aba mono ō di. Marī na si, ma tō ĩ'upana asiwi 're ĩro'wa'rutu za'ra wa'aba mo.

¹⁸ Āne uimrehēne, wa za a'ā ai'āma rob'ui'ére za'ra wa'wa. Ma tō we ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba ni, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono nherē, asima aipo'o aba na hā, 're asisada'ābā za'ra wa'aba mono 'ru te. Āne na syry na wa tō dazaze, da te we ĩma aiwasu'u wasété za'ra wa'aba zém na hā. Áté tō sena, āne hā.

¹⁹ Āne hā wē'ō nherē, áté wē di tō. E marī wa. Asiwi aipo'o aba wamhā, ni'wam norī hā wa za wa te 're waihu'u za'ra, tō sena, Zezusihi zazei uptabi 'wa, 're ĩhāimana za'ra mono na hā.

²⁰ Asiré 're asaihuri aba mono da, 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, Wanhib'apito hā wazada ĩdā'ázém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, tāma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono ō di. Marī aimawi hā 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mono da si, te 're asi'rā'ōtō aba mo, siwa'ru.

²¹ Aihīni, asitēme 're aihutu aba mono ō ré, te za ni'wam norī si dawana tisa hā te te 're huri, si'aba're na. Taha wa, te za ni'wam norī hā tisa hā te te 're simini za'ra, ĩwana 're dasihutu mono wa. Taha wa, te za tō ĩwana da te 're uprozi za'ra. Ni'wam norī hā te za duré 're 'rā idi'iti za'ra, uwa 'rāi wa'u ĩsé hā sa'ētē na te te 're āhuri mono wa.

²² E niha. E asōrōwa hā aima 're hāimana za'ra wa'aba mono ā bā, asapa'abā asa hā ĩwa 're ĩhuri aba mono zéb da hā. Asiré 're asi'rā'ōtō aba mono ré, āne hā asiwi 're 'manharī wasété za'ra wa'aba mono wamhā, asiré 're ĩhāimana u'āsi mono nhīb'a'uwē, 're ĩ'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Āne hā asima 're 'manharī wasété za'ra wa'aba mono wa, te duré ĩsimarī'ō norī hā 're wazéb za'ra wa'aba mono āna, 're aihāimana za'ra wa'aba mo. Āne wamhā, e niha wa za ai'āma waihu'u za'ra wa'wa. E āne zarina, wa za duré ai'āma 're ĩwata za'ra wa'wa. Mare uptabi di, ai'āma 're ĩwata za'ra wa'aba mono da hā.

²³ Duréihā Wanhib'apito te te ĩma ĩwaihu'uzém na, wa tō āne na aima waihu'u pari za'ra wa'wa: Zudasi hā Zezusi te te dama ĩhāiba nhomrizém na, tō taha barana ma tō Wanhib'apito Zezusi hā ĩ'u'ēne hā ti'ā.

²⁴ Tawamhā 're ĩhāimana u'āsi mono āma te tiwata, sōpru wa. Taha pari, ma tō te te wē'ē, ĩ'u'ēne hā. Āne te tāma nharī za'ra, tisiré 're ĩnomro mono norī ma: “Ā hā ĩ'u'ēne hā ĩhāiba te wasu'u, asada ĩsisōmri za'ra wa'aba zé hā. Ā hā te za 're ĩhuri aba mo, ĩ'āma 're asipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono zéb da hā.” Āne ma tō sina tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

²⁵ Tawamhā saihuri pari, tō ōne ma tō duré hāsizé hā ti'ā, uwa 'ru 'rāi wa'ui ré hā. Āne te duré tāma nharī za'ra: “Ā hā rob'rāi wa'u hā, ĩwapru hā asada za'ra wa'aba za ĩwi pu'u wamhā, 're ĩhāimana u'āsi mono te te dama ĩropisutuzép té, tō sena za te te dama āma 're ĩ'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Ā hā 're āhuri aba mono sidāpāsi, te za ĩ'āma 're asipo're pu'u u'āsi za'ra wa'aba mono zéb da, 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo, ōne u'āsi.” Āne ma tō duré sina tāma rowasu'u za'ra, Zezusi hā.

²⁶ Tawamhā, ĩ'u'ēne hā 're huri aba mono wamhā, duré rob'rāi wa'u hā 're āhuri aba mono wamhā, ta hā, Wanhib'apito dazada ĩdā'ázém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, za we apā ĩmorizéb u hā.

²⁷ Taha wa, ni'wam norī hā Wanhib'apito āma 're ĩsipo're pu'u za'ra mono zéb da, ĩ'u'ēne hā te te siré 're huri mono wamhā, duré rob'rāi wa'u hā te te siré 're āhuri mono wamhā, siséb āna siré 're si'rā'ōtō mono wamhā, ta norī hā te za Wanhib'apito hāiba na, tiwasédé hā te te āma 're 'manharī za'ra, ĩwapru

na zama, dazada ĭdâ'âzé hã taré newa, siwa'ru te te 're huri mono wa, ĭ'u'êne hã, duré siwa'ru te te 're âhuri mono wa, rob'rãi wa'u hã.

²⁸⁻²⁹ Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito dazada dâ'â da, ĭsihãiba nhomrizém na, te te 're rosa'rata za'ra mono âna, ĭ'u'êne hã te te 're huri mono wamhã, duré rob'rãi wa'u hã te te 're âhuri mono wamhã, taha zarina, te za 'Re ĭhãimana u'âsi mono hã ta norĩ hã te te 're hã za'ra. Taha õ'umnhasite, te za a'â aipẽ'ẽ na 'rãwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasédé hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono zô, taha uimrehêne, a'â asima 're pari za'ra wa'aba mono da. Taha parip si, te za oto ĭ'u'êne hã asiré 're ĭhuri aba mo. Duré taha parip si, te za oto rob'rãi wa'u hã asiré 're ĭ'âhuri aba mo.

³⁰ Taha wa, ni'wam norĩ hã âne hã te te a'â 're 'manharĩ za'ra mono õ wa, te ta norĩ hã hãzé u'âsi 're hãimana za'ra ahã na, asiré 're ĭhãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã te duré sib'uwa u'âsi 're hãimana za'ra. Ni'wam norĩ hã ma tô duré 're dâ'â za'ra, âne wa.

³¹ Wasiré 're wasaihuri mono õ ré, wanhimirosa'rata wasédé hã wama 're hãimana za'ra mono zô, a'â wapẽ'ẽ na 'rãwi 're wasi'madâ'â za'ra mono wamhã, 'Re ĭhãimana u'âsi mono hã te te 're wa'ahã za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re wasiwẽ'õ za'ra mono wa, 're ĭwahãimana za'ra mono na, marĩ na, wa te 're ĭ'upa za'ra mono na hã.

³² Tane nherẽ, ti'ab ré te za tô wawasédé hã te te wa'ãma 're ĭ'awaihu'u mono zéb zarina, te te 're wa'ahã za'ra, 'Re ĭhãimana u'âsi mono hã. E marĩ wa. Te te 're wa'azawĩ pese mono wa, taha zarina, apã wa te ãma 're sasõmri pese za'ra mono da. Nimahã na, uburé ĭsazei'õ'wa norĩ zu, za te te siwi wa'awẽ'õ tã da, te za tô âne wa, te te 're wa'ahã za'ra, ti'ai ãma 're wanomro mono ré.

³³ ĭsisãnawã norĩ, âne na wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, Wanhib'apito dâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, asiré 're asaihuri aba mono zém na hã. Taha wa, te za a'â asisô 're asimipari za'ra wa'aba mo, aihĩni asitême 're aihutu aba mono wapsi, asiré ãma 're asaihuri aba mono da. Æne hã wẽ di.

³⁴ Ni'wam norĩ hã asiré 're ĭhãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, mra te te 're simroi mono wamhã, tinhorõwa ãma si te za a'â tisa hã te te 're huri. Taha parip si, te za oto asitême 're aihutu aba mo, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono da. 'Re ĭhãimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono tã da, te za ãne si ĭ'uwaibaba 're ĭ'manharĩ za'ra wa'aba mo.

Nimahã na, ãma atême ĭmorĩ aba wapsi, wa za aimawi na aima ãma roti za'ra wa'wa, rob'ui'ééré na we asiwi ĭzadanharĩ za'ra wa'aba zém na hã.

12

'Re ĭhãimana u'âsi mono, Tipẽ'ẽzani na romhuri mono bâ te te dama 're ĭ'apisutu mono zé wasu'u

¹ ĭsisãnawã norĩ, wasiré ĭsazei'wa norĩ hã romhuri mono bâ, 'Re ĭhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipawapto waihu'u pese na, ãma 're ĭsipawapto za'ra mono zéb da hã, ta hã te te tãma 're ĭpisutu za'ra mono zém na, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa, sena ãma 're ĭwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, rosa'rata na ãma 're upa za'ra wa'aba mono tã da.

² A norĩ wa'wa hã 'Re ĭhãimana u'âsi mono, 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ ré, ma tô wa'uburé hã te te 're aiwada'uri u'âsi za'ra wa'wa, tô sena newa, romhãiba 'manharĩ hã tarére nherẽ, mreme õ nherẽ, ta norĩ ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, waihu'u pese newa. Æne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherẽ, wa taré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa.

³ Tane nherẽ, wa ĭsima aiwẽ za'ra wa'wa, aimawi roti hã waihu'u za'ra wa'aba da oto. Áté ni'wam norĩ hã te za ãne na Zezusi hã te te dama 're wasu'u za'ra: "Zezusihi ma, marĩ ĭwasétére si tãma 're hãimana mono neza, 'Re ĭhãimana u'âsi mono nhimirob'manharĩzém na." Æne na hã ni'wam norĩ

hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptobzéb ré, 're ìnomro mono norì hã, te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono ò di. Mare di. Duré âté ni'wam norì hã te za âne na te te dama 're wasu'u za'ra, Zezusi hã: “Zezusi hã, taha Wanhib'apito, danhipai u.” Ni'wam norì hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptobzéb zarinaì ò nherê, âne na tô sena te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono ò di.

⁴ 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã misi nherê, te ìsazei'wa norì ma, romhuri hã te te 're apisutu, tinhimiromhuri mono bâ sipu'u pese na âma 're sipawaptob za'ra mono da.

⁵ Duré Wanhib'apito hã misire nherê, wasipu'u pese na, wa wa te tâma 're romhuri za'ra, wanhimirohuri mono bâ, wasiré ìsazei'wa norì hã.

⁶ Duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã misi nherê, òhõ si te tiwaihu'u pese na te te 're wa'apawapto, romhuri hã sipu'u pese na, wa te tâma âma 're ìrob'ma'wamarì za'ra mono zéb da hã.

⁷ Wahâiba mono bâ, ma tô romhuri hã te te wama 're apisutu 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Ìpê'êzani hã sena na wapê'ê 're, 're ìhâimana za'ra mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da, duré wasiré ìsazei'wa norì hã âma 're wasipawapto wê u'âsi za'ra mono da.

⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ni'wam norì si, te za te te 're pisutu za'ra, tô sena ta norì hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na te te dama âma 're roti wê za'ra mono da, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u na hã. Ni'wam norì si, te za duré te te 're pisutu za'ra, rowaihu dama ìwaihu'u'ò na, te te dama âma 're roti wê u'âsi za'ra mono da.

⁹ Ni'wam norì si, te duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're pisutu za'ra, ta norì hã Cristu hã te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, tisiré ìsazei'wa norì nhipai u. Ni'wam norì si te duré te te 're pisutu za'ra, ìwaihu'u pese zarina, te te âma 're dapese za'ra mono da, 're dahâzé za'ra mono wamhã.

¹⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono waihu'u pese na si, marì dama ì'manharì waihu'u'ò hã te te dama 're 'manharì za'ra mono da, ni'wam norì si te duré te te 're pisutu za'ra. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na te te dama âma 're rowasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norì si te te 're pisutu za'ra. Ni'wam norì si, te duré te te 're pisutu za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ìsadawa wasu'u za'ra mono zé hã te te âma 're pibu za'ra mono da, tô sena uptabi na hã te te 're waihu'u za'ra mono da, wa'uburé norì hawim hã ò'umnhasite. Damreme dama ìwaihu'u'ò na zama, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norì si te te 're pisutu za'ra, timreme nai ò nherê, te te dama âma 're ìsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã. Ni'wam norì si, te duré 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã te te 're pisutu za'ra, damreme dama ìwaihu'u'ò na 'Re ìhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ìsadawa wasu'u za'ra mono zé hã sô'awi te te dama âma 're wasu'u pese za'ra mono da oto, da te 're ìwaihu'u za'ra mono zéb da hã.

¹¹ Tô òhõ si te misi nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani hã romhuri te te dama 're apisutu, ìsazei'wai mono bâ, te te sima 're ìda'awê mono zéb zarina, âma 're ìdasipawaptob za'ra mono zéb da hã.

Dahâiba misi ne, ìsazei'wa norì hã 're ìhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹² Âne, wa za aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa, ìwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Wahâiba hã misi nherê, wahâiba na marì hã wama 're ìhâimana za'ra mono hã ahâ di, wapara hã duré wanhib'rada hã duré wapo're hã, duré aimawi hã. Tane nherê, misi te tô wahâiba hã wama 're hâimana za'ra, wahâiba mono bâ. Tane duré, wa norì hã wasiré ìsazei'wa norì hã wa'ahâ uptabi nherê, wa oto simisutu âma 're wanomro, wahâiba misi ne.

¹³ Wa norì hã wasiré ìsazei'wa norì hã aiwa 're wahâimana za'ra mono ò di. Ni'wam norì hã zudezu. Duré ni'wam norì hã zudezu'ò. Duré ni'wam

norĩ hã pawa'âbã ãna ĩwada'uri zarina si, te te dama 're ĩromhuri za'ra mono. Duré ni'wam norĩ hã wada'uri ãna si'uihã na 're ĩhâimana za'ra mono. ãne hã aiwa 're wahâimana za'ra mono õ nherẽ, simisutu wa oto 're wahâimana za'ra, wahâiba misi ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'êzani na â dawabzuri uburé, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Tipẽ'êzani, uburé te te wama 're anhomri mono wa, wapẽ'ê 're, oto 're ĩsãmra mono da hã.

¹⁴ Wahâiba na marĩ hã misi wama 're hâimana za'ra mono õ di. Marĩ hã ahã na te tã wahâiba na hã wama 're hâimana za'ra, tite mono bã te te 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hã, wapara hã, duré wanhib'rada hã, duré wato hã, uburé ĩré 're ĩwahâimana za'ra mono hã. Tane ma tã duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'êzani hã romhuri hã sipu'u pese na te te wama 're apisutu, ãma 're ĩwasipawaptob za'ra mono zéb da hã.

¹⁵ ãne, wa za duré aima ãma simiré'ê za'ra wa'wa taré, wahâiba na marĩ hã wama 're ĩhâimana za'ra mono zém na hã. Áté wapara, te aré wama siwasu'u, ãne: “Wa hã asib'rata õ di. Taha wa, wa taré aihãiba na ai'ãma 're ĩhâimanare. Marĩ dai õre di, wa hã.” E ãne hã aré ĩ'uwaibaba. Mare di. Pire na te tã wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapara hã.

¹⁶ Áté wapo're hã te aré duré wama siwasu'u, ãne: “Wa hã atõmo õ di. Taha wa, wa taré aihãiba na ai'ãma 're ĩhâimana. Marĩ dai õ di, wa hã.” E ãne hã aré duré ĩ'uwaibaba. Mare di. Pire na te tã wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapo're hã.

¹⁷ Duré, wahâiba na watõmo si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, e niha wa aré 're wanhimipari za'ra. 'Re wanhimipari waihu'u za'ra mono õ di aré, tã. Duré wahâiba na wapo're si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, e niha wa aré 're wanhimhã za'ra. 'Re wanhimhã waihu'u za'ra mono õ di tã aré.

¹⁸ Tane nherẽ, ãne na hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're wa'apoto mono õ di. Te te sima 're ĩ'awẽ mono zéb zarina si, ma tã marĩ ahã na te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na ĩré 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã.

¹⁹ Wahâiba na marĩ hã ahã na wama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'âhã, aré wahâiba hã wama 're hâimana za'ra mono õ di.

²⁰ Tane nherẽ, marĩ ahã na te tã wama 're hâimana za'ra wahâiba na hã, wahâiba misi nherẽ. Taha wa, wa tã 're wahâimana za'ra.

²¹ Áté wato hã te aré wanhib'rata ma tinha, ãne: “A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ĩma hã.” E ãne hã aré ĩ'uwaibaba. Áté wa'rã hã te aré duré wapara ma tinha, ãne: “A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ĩma hã.” ãne hã ĩ'uwaibaba õ di tã duré aré.

²² Nima norĩ hã wahâiba na marĩ hã wama 're ĩhâimana za'ra mono hã sib'uware na wama 're hâimana za'ra mono newa. Tane nherẽ, te tã pire na wama 're hâimana za'ra.

²³ Duré nima norĩ si, wahâiba na wama 're ĩhâimana za'ra mono hã wama wapure na, tarére wama 're hâimana za'ra mono newa, wa za ta norĩ ma 're wanhipese za'ra, wa te 're ĩhãiba'ubu wẽ za'ra mono zém na hã, nimahã ma si, rowazéb tã da.

²⁴⁻²⁵ Nima norĩ ré si, wa ai'uréiwi ĩré 're wahâimana za'ra, rowazéb ãna. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tã te te sima 're wa'awẽ, uburé marĩ hã wahâiba na wama 're ĩhâimana za'ra mono hã, si'u te te wama ãma 're ĩromhuri za'ra mono zéb da hã, sima 're siwanhizari za'ra mono ãna, aihĩni 're sisawi pese za'ra mono da. ãne da si, ma tã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahâiba te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na hã nima norĩ si wama wapu newa, pire na tã uburé wama 're hâimana za'ra mono da, simisutu haré. Tane duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tã te te sima 're wa'awẽ, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã, simisutu haré wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, wasiwi 're wasiwanhizari za'ra mono ãna. Ma tã te te sima 're wa'awẽ, wapire na wasima 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã, aiwapsi.

²⁶ Wapara hã marĩ ãma sépu'u wa, te te robzépata wamhã, taha u'âbã, te za uburé wahãiba hã ãsabãdã robzépata za'ra. Tane duré, ni'wa hã wasiré ãsazei'wa, marĩ na te te robzépata wamhã, wa norĩ zama, wa za duré ãsabãdã robzépata za'ra ni. Duré, ni'wa hã wasiré ãsazei'wa hã ãsimiromhuri wẽ na da te dasima wasu'u wẽ za'ra wamhã, wa norĩ zama, wa za duré ãsabãdã 're wato za'ra.

²⁷ A norĩ wa'wa hã te tã simisutu haré, Cristuhu nhib'a'uwẽ asiré 're anomro aba mo, aihãiba misi aima 're ãhãimana za'ra wa'aba mono ne. Duré dahãiba na marĩ hã tite mono bã te te 're ãmanharĩ za'ra mono zéb da hã, dama 're ãhãimana za'ra mono ne, te a norĩ wa'wa hã aihãiba mono bã tãma 're aihãimana za'ra wa'aba mo, Cristuhu ma si, asimirohuri aba mono bã, tãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da.

²⁸ ãne ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã romhuri hã te te wama 're apisutu, wate mono bã ãsimipawapto waihu'u pese na tãma ãma 're ãwasipawapto za'ra mono zéb da hã, wasiré ãsazei'wa norĩ hã. Romhuri hã danhipai u ãpire uptabi hã ma tã ni'wam norĩ ma si te te 're apisutu, Zezusi hã te te 're ãsada wa wasu'u za'ra mono zéb da hã, ãsazei'õ'wa norĩ ma, Zezusihi zadawa para. Romhuri aimawi hã ãpire hã ma tã duré ni'wam norĩ ma si, te te 're apisutu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na, sena na ãsazei'wa norĩ ma si te te ãma 're ãrowasu'u za'ra mono zéb da hã. Duré ãsazei'wa norĩ 're ãhãimana wẽ za'ra mono zéb da hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina, te te dama ãma 're ãroti za'ra mono zéb da hã, ma tã duré ni'wam norĩ ma ãsimiromhurizéb da hã, te te tãma 're apisutu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pese na, marĩ dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tã duré ni'wam norĩ ma si te te 're apisutu, ãsimiromhurizéb da hã. Ma tã duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra, ãwaihu'u pese zarina te te ãma 're dapese za'ra mono da, 're dahãzé za'ra mono wamhã. Duré marĩ zã, tiwi 're ãrowaptã'ã za'ra mono norĩ ãma 're sina u'ãsi mono da, ma tã duré ni'wam norĩ hã te te 're apisutu, ãsibrob'õ norĩ ãma hã, duré ãhãzé ré norĩ ãma hã. Duré ãsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa, dama 're hãimana za'ra mono da, ma tã duré ni'wam norĩ hã te te 're apisutu. Duré damreme dama ãwaihu'u'õ na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tã ni'wam norĩ si te te 're apisutu, timreme nai õ nherẽ, te te dama ãma 're ãsada wa wasu'u za'ra mono zéb da hã.

²⁹ E tawamhã ãsazei'wa norĩ hã te uburé Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're hãimana za'ra, ãsazei'õ'wa norĩ ma hã. Mare di. Uburé ãne na dama 're hãimana za'ra mono õ di. E uburé te duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na 're hãimana za'ra, ãsazei'wa norĩ ma hã. Mare di. Duré e uburé te 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na dama roti'wa na 're hãimana za'ra, ãsazei'wa norĩ 're ãhãimana wẽ za'ra mono zéb da, te te dama 're roti za'ra mono da hã. Mare di. Duré, e uburé te ãsazei'wa norĩ hã marĩ dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pese zarina. Mare di.

³⁰ Duré, e uburé te za te te 're dapese za'ra, 're dahãzé za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pese zarina hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za tã ãne na hã 're hãimana za'ra. Duré, e uburé te za damreme dama ãwaihu'u'õ na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Mare di. Duré e uburé te za sã'awi te te dama 're wasu'u pese za'ra, damreme dama ãwaihu'u'õ na 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da te dama 're ãsada wa wasu'u za'ra mono zém na hã. Mare di. Uburé ãne na dama 're hãimana za'ra mono õ di. Tite mono bã, te za misi si ãsazei'wa norĩ hã romhuri hã te te ãma tãma 're 'manharĩ za'ra.

³¹ Tane nherẽ, romhuri hã danhipai u dama ãpire norĩ zã si, te za sã 're ãrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo, asiré ãsazei'wa norĩ hã ãma 're asipawapto za'ra wa'aba mono zéb da hã.

Aimawi na, wa za oto aima âma rowasu'u za'ra wa'wa, ã norĩ wasu'u nhipai u ĩwasu'u wẽ uptabi na hã, ãma 're anomro wẽ uptabi aba mono zéb da hã.

13

Danhimizawi pese zém na rowasu'u

¹ Ti'ai âma hâiwa âma zama, uburé damreme mono bâ te dama 're arowasu'u wẽ mono nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã aré ĩma 're hâimana mono õ wamhã, piza'a 're baihã 'manharĩ tede hã, da te 're tata'a za'ra mono wa, 're wamreme 'rãihã za'ra mono wa, da te 're ĩwapari a za'ra mono ne, wa aré taré te dama 're arowasu'u. ãne wamhã, marĩ dai õ di aré, dama 're ĩnhimirowasu'u mono zé hã.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te dama 're sadawa wasu'u wẽ mono nherẽ, duré uburé roti hã ĩma waihu'u pese nherẽ, duré uburé rowaihu hã dama ĩwaihu'u õ hã ĩma waihu'u pese nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hâimana mono õ wamhã aré, taré, wa aré 're ĩhâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. Marĩ dai õ di aré, 're ĩhâimana mono zé hã. Áté ĩma waihu'u pese di aré, te tãma nharĩ da, êtẽ 'rãihã ma, si'ré da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, te 're umnhasi mono wa. ãne da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te 're umnhasi mono nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hâimana mono õ wamhã, aré marĩ dai õ di, 're ĩhâimana mono zé hã.

³ Duré uburé ĩnhibro hã ĩsibrob'õ norĩ ma, te 're anhomri mono nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're ĩhâimana mono zarinaĩ õ wamhã, tarére aré, dama 're ĩnhopru mono zé hã. Duré ĩsazei'wa 're ĩhâimana mono wa, da te 're ĩ'ruiwapari mono zéb zarina, da te dasiwi ĩzata da, duré dawĩ ĩsihãiba zawi õ nherẽ, tane nherẽ, duré tarére aré, ĩnhimi'manharĩ wẽ zé hã, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hâimana mono õ wamhã.

⁴ E niha tawamhã, danhimizawi pese na, Cristuhu âma za 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã. ĩsazei'wa norĩ hã simizawi pese na 're hâimana za'ra mono wamhã, marĩ na da'ãma 're wa'a su'u za'ra mono õ di za. Da'ãma 're ĩpẽ'êzé za'ra mono zarina, te za tô te te 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré marĩ na 're si'ruiwapari za'ra mono õ di za. Duré tiwẽ na sina 're wata za'ra mono õ di za. Duré danhipai u pire na 're ĩhâimana za'ra mono na, 're si'madá'â ze za'ra mono õ di za.

⁵ Duré hâimana nhiséb âna, da'ãma 're to za'ra mono õ di za. Duré 'râwi tihâimanazéb da si, te te si'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Duré wara sina, dazada 're siti'ru za'ra mono õ di za. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, dawasédé te te da'ãma 're 'madá'â u'âsi za'ra mono õ di za. ãne ĩsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã.

⁶ ãne duré, ĩsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã. Dahâimana wasété na 're ĩdahâimana za'ra mono zé wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te te âma sima 're rowẽ za'ra mono õ di za, ĩsazei'wa norĩ hã. 'Re ĩdanomro wẽ mono zé wasu'u na si, te za âma 're toi uptabi za'ra, tô sena na.

⁷ Duré, da te tãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra mono nherẽ, tiwi 're robzei'õ za'ra mono õ di za. Duré dawasété wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, awa'awi te te siwi 're dawẽ'õ za'ra mono õ di za. ĩwẽ si, da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono da si, te za te te sima 're dawẽ za'ra. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, duré te te 're robzépata za'ra mono nherẽ, te za siptete sina 're hâimana u'âsi za'ra, simi'ẽ na. ãne ĩsazei'wa norĩ hã simizawi pese uptabi na, 're ĩhâimana za'ra mono zé hã za.

⁸ ĩsazei'wa norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za te te tiwi 're anhihãri, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ta

norī hã te te dama ãma 're sadawa wasu'u za'ra mono tō da oto. Duré ĩsazei'wa norī hã timreme nai ō nherē, damreme amo na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã, te za duré te te tiwi 're anhihãri. Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani na, da te 're ĩrowaihu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za duré te te dawī 're anhihãri. ĩsazei'wa norī nhimizawi pese zép si, si'utōrī waihu'u ō di za. Taha si, te za ōne u'â 're hãimana u'ãsi.

⁹ Wa norī hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani na, wa te 're ĩrowaihu'u za'ra mono zé hã, wama waihu'u pese za'ra ō di, uburé hã. Syry na, wa tō wa te 're waihu'u za'ra. Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã, uburé wama waihu'u pese za'ra ō di. Taha zama, wa tō duré syry na wa te 're waihu'u za'ra.

¹⁰ Tane nherē, nimahã bātã na Zezusi hã apã wei morī wamhã, ĩsine za oto 're wahãimana za'ra mono wa, tãibã za oto syry na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u, wa te 're ĩwaihu'u za'ra mono zé hã. Duré tãibã za oto syry na ĩpē'ēzani na, wa te 're ĩrowaihu'u za'ra mono zé hã.

¹¹ Wa hã 'watébrémi ré hã, ai'uté mreme na, wa tō 're ĩmreme aré. Duré ai'uté nhimirosa'rata zarina, wa tō duré te 're rosa'rata aré, ĩpē'ē 'remhã. Tane nherē, oto ĩprédu wamhã, ai'uté hãimanazém na, 're ĩhãimana mono ō di oto. Wa tō oto rēme pese, ai'uté ré ĩhãimanazé hã.

¹² Tane duré, wa norī hã dasi'madã'ázé ĩ'uzurire na ãma 're ĩdasi'madã'ã pibui prã za'ra mono ne, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hãimanazé hã wama waihu'u prã za'ra di, ti'ai ãma 're wahãimana za'ra mono ré hã. Tane nherē, nimahã na si, wa za 'rãwi wa te 're 'madã'ã za'ra oto, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Tawapsi wama waihu'u pese za'ra di za oto, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hãimanazé hã. 'Re ĩwahãimana za'ra mono zém na, te te 're ĩwa'awaihu'u pese mono ne, wama waihu'u pese za'ra di za.

¹³ ãne, wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norī nhimizawi pese hãimanazém na hã. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã da te dasina 're ĩ'umnhasi pese za'ra mono zé hã, si'utōrī ō di za. Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono umnhasi sina, ĩwē zô dasina 're ĩdanhimipari za'ra mono zé hã, si'utōrī ō di za. Duré 're ĩdanhimizawi pese za'ra mono zé hã, si'utōrī ō di za. E ma hã tawamhã, danhipai u ĩpire uptabi hã. 'Re ĩdanhimizawi pese za'ra mono zé, ta hã danhipai u, ĩpire uptabi na te za 're hãimana.

14

Damreme dama ĩwaihu'u'ō na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé wasu'u

¹ Asimizawi pese na 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb zô si, te za uburé dama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, asima sô 're ĩrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo, ĩwē uptabi zô si. Tane nherē, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pē'ēzani, romhuri hã sipu'u pese na ãma 're sipawaptob za'ra mono da, ĩsazei'wa norī ma, te te 're ĩ'apisutu mono zéb zô, te za duré asima sô 're ĩrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo. E marī ĩpire uptabi zô, te za tawamhã, asima sô 're ĩrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na, sena na ĩsazei'wa norī ma, da te 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb zô si, te za asima 're ĩrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo, ĩwē uptabi zô si.

² Ni'wam norī hã timreme nai ō nherē, damreme dama ĩwaihu'u'ō na te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma si, mreme pibui pese za'ra di za, ta norī nhimirowasu'u hã damreme dama ĩwaihu'u'ō na hã. Ta norī hã te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra ō wa, 'Re ĩhãimana

u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ dama ĩwaihu'u'õ na si, 're mre me zusi mono wa, ta norĩ hã.

³ Tane nherē, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ĩsazei'wa norĩ ma, te te ãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taha na si te za ĩsazei'wa norĩ hã 're sipawaptob u'âsi za'ra, Wanhib'apito ãma siptete sina 're nomro mono da, pē'ē wē na. Taha zarina si, te za duré tãma 're rowē wairébé apã, tiwi 're robzei'õ za'ra mono wamhã.

⁴ Ni'wa hã timreme nai õ nherē, damreme dama ĩwaihu'u'õ na te te dama rowasu'u wamhã, 'rãwip si te ãma sipawapto, Wanhib'apito ãma siptete na 're hâimana u'âsi mono da. Te te ãma dapawapto waihu'u'õ di za, dama sadaihu'u'õ wa. Tane nherē, ni'wa hã damreme uwaibaba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ĩsazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u wamhã, aihĩni te za wapari waihu'u'õ za'ra, taha zarina oto ãma 're sipawaptob za'ra mono da, Wanhib'apito ãma ta norĩ hã siptete sina ãma 're hâimana za'ra mono da oto.

⁵ Wa hã wa tô ĩsima te 're aiwē za'ra wa'wa, uburé aimreme aba nai õ nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, damreme dama ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherē, taha nhipai u, wa tô duré te ĩsima 're aiwē uptabi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ si, te za danhipai u pire na 're hâimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma. Ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherē, damreme dama ĩwaihu'u'õ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono pari, ta norĩ nhimirowasu'u nhipai u, sõ'awi da te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono wapsi, tawapsi te za oto damreme dama ĩwaihu'u'õ na dama ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã pire na 're hâimana za'ra, aiwa 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ me. Tawapsi te za oto ĩsazei'wa norĩ hã ãma 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina Wanhib'apito ãma 're nomro u'âsi mono da, ta norĩ hã.

⁶ ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za oto aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa za ãma atēme ĩmorĩ 'wa, te aipawaptob za'ra wa'aba da. Tawamhã, atēme ãma ĩmorĩ aba wamhã, duré damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba wamhã, e tô ĩ'uwaibaba, wa aré ãma aipawapto wē za'ra wa'wa. Mare di. Marĩ dai õ di aré, damreme dama ĩwaihu'u'õ na te aima ĩsadawa wasu'u za'ra wa'aba zé hã. Aimreme aba na, te aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba wapsi, te aré ĩwapari waihu'u'õ za'ra wa'wa, 'rãwi oto ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, marĩ dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩma ĩwaihu'uzém na hã, duré 'rãwi 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te ĩwaihu'u'õ na hã, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã, duré ĩsazei'wa norĩ hâimanazém na roti na hã.

⁷ ãne, wa za duré aima ãma romnhimir'é za'ra wa'wa, ĩwaihu'u'õ za'ra wa'aba zéb da hã. Danhimnhihârâzé ĩsyryre hã ãma 're danhimnhihãsi mono wamhã, ĩwapari pibui pese na ãma 're danhimnhihãsi mono õ nherē, da te 're wapari waihu'u'õ za'ra mono õ di, danhimnhihârâzé hã. Duré, rowamremezé hã da te ãma 're rowamreme za'ra mono wamhã, ĩwapari pibui pese na, da te ãma 're rowamreme za'ra mono õ nherē, da te 're wapari waihu'u'õ za'ra mono õ di, rowamremezé hã.

⁸ Duré da'wapéi'wa norĩ zô, danhimnhihârâzém na 're danhimnhihãsi mono wamhã, e siwa'ru sô 're danhimnhihãsi mono nherē, te za dasi'wapé da hã, sima 're sipese za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. Mare di.

⁹ Tane duré, a norĩ wa'wa hã damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, e niha te za da te ãma 're asadaihu'u'õ za'ra wa'wa, da te ãma 're aiwapari waihu'u'õ za'ra wa'aba mono da hã. Da te

āma 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono ō di za tō. Asimirowasu'u za'ra wa'aba na hā, rowa'u'u si te za taré te te āma 're ropé, nimomo.

¹⁰ Daro mono bâ, te tō damreme mono bâ ahâ uptabi na dama 're hâimana za'ra, 'râwi āma 're ĩdasisadaihu'u za'ra mono zéb da hā, damremezém na hā.

¹¹ Tane nherē, ni'wa hā damreme ĩma ĩwaihu'u'ō na, te te ĩma rowasu'u wamhā, ĩsiré a'uwē'ō na, wa za ĩsina waihu'u, ĩma sadaihu'u ō wa. Duré wa hā ĩsiré a'uwē'ō na, te za duré sina ĩwaihu'u, tāma ĩzadaihu'u ō wa. Tane duré, ni'wam norī hā timreme nai ō nherē, damreme dama ĩwaihu'u'ō na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhā, da te āma 're sadaihu'u za'ra mono ō di za. Taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra ō wa, ta norī hā.

¹² A norī wa'wa hā bété. Ma tō sô 're asōpré u'âsi aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā Tipē'ēzani na, romhuri mono bâ te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zô, āma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā. Romhuri hā ōhō si 're hâimana za'ra mono ō di, ĩpire uptabi na hā. Sisarina si ō di, romhuri hā. Taha wa, romhuri ĩwē uptabi zô si, te za asima 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, āma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā, Wanhīb'apito āma asiptete sina 're anomro u'âsi aba mono da, taha āma si.

¹³ Taha wa, ni'wam norī hā timreme nai ō nherē, damreme dama ĩwaihu'u'ō na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhā, ta norī hā te za duré te te tiwi 're rowaptērē za'ra, ĩpē'ēzani si romhuri te te tāma 're pisutu pese za'ra mono da, ta norī ma hā, damreme dama ĩwaihu'u'ō na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hā, sō'awi te te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono da.

¹⁴ Wasiré ĩsazei'wa norī hā 're wasi'rā'ōtō mono wamhā, wa hā damreme ĩma waihu'u ō nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, āma 're ĩmreme mono wamhā, te āma 're rosa'rata waihu'u mono ō di, ĩma waihu'u pese ō wa. 'Râwi ĩpē'ē na si, wa tāma 're ĩmreme.

¹⁵ E niha tawamhā, ĩ'uwaibaba si te 're ĩ'manharī mono zéb da hā. ĩpē'ē na, wa za tō tāma 're ĩmreme 'râwi, damreme ĩma ĩwaihu'u'ō na hā. Tane nherē, wa za duré wamremezém na tāma 're ĩmreme, te āma 're ĩrosa'rata pibui pese mono zéb da hā. Duré wasiré ĩsazei'wa norī siré 're ĩnho're mono wamhā, wa za tō 'râwi ĩpē'ē na 're ĩnho're, damreme ĩma ĩwaihu'u'ō na hā. Tane nherē, taha nhipai u, wa za duré wamremezém na 're ĩnho're, te āma 're ĩrosa'rata pibui pese mono zéb da hā. Taha wa, āne te za duré a norī wa'wa hā 're ĩ'manharī za'ra wa'aba mo.

¹⁶ A norī wa'wa hā asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wamhā, āté te za aipē'ē na si 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're aiwata za'ra wa'aba mo, damreme dama ĩwaihu'u'ō na si, tāma 're aimreme zusi aba mono ré. Āne wamhā, e niha te za aiwapari'wa norī hā āma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém na, te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa, aimreme na te te 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono ō nherē, ta norī hā.

¹⁷ Āne hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hā wē nherē, tane nherē, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono norī hā āma 're sipawapto waihu'u za'ra mono ō di, siptete sina Wanhīb'apito āma 're ĩnomro u'âsi mono zéb da hā.

¹⁸ Wa hā ĩsiwaprosi, wa asipai u wa'aba, damreme ĩma ĩwaihu'u'ō na 're ĩmreme u'âsi. Taha zarina, wa 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩwata u'âsi.

¹⁹ Tane nherē, wasiré ĩsazei'wa norī hā 're wasi'rā'ōtō mono ré, damreme dama ĩwaihu'u'ō na, ĩnhimirowasu'u pa uptabi na te dama 're arowasu'u mono wamhā, e āne hā wē di aré, āma 're ĩdasipawaptob za'ra mono zéb da hā. Wē prā ti aré, ĩma hā. ĩnhimirowasu'u 'rutu na nherē, damreme dama ĩpibui pese na te dama 're rowasu'u mono wapsi, tawapsi wē uptabi di aré ĩma hā,

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na te dama âma 're ĩ'aroti mono zéb da hã.

²⁰ ĩsisânawã norĩ, ai'uté norĩ hã siwa'ru te te sima 're ĩrosa'rata za'ra mono ne, asima âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, te aima âma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na hã. Duré ai'utépré norĩ hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono õ ne, te za aiwasété âna 're anomro aba mo. Aihâimana prédub sina, te za asima âma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo.

²¹ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âne na âma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na hã:

“Darob amoi hawi te za ĩnhib'a'uwẽ norĩ ma, da te 're ĩzadawa wasu'u za'ra, dasimremézém nã, ĩnhib'a'uwẽ norĩ ma, damreme tâma ĩsa'rese'õ za'ra na. Tane nherẽ, ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã te te 're ĩwapari za'ra mono õ di za, po're âna 're nomro u'âsi mono wa, ta norĩ hã.”

Âne duréihã Wanhib'apito, zudezu norĩ âma te te ĩwaihu'u sirõmo za'ra zé hã, ĩbaihã na hã.

²² Taha wa, damreme dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé, ĩsazei'õ'wa norĩ ma ropibu ma, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pe hã te te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã. ĩsazei'wa norĩ ma, rowasu'uzéb dai õ di, ã hã. Tane nherẽ, damreme uwaibaba, dama ĩwaihu'u pese na ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã, ĩsazei'wa norĩ ma ropibu ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono za ĩwẽ na tâma 're ĩsõprub za'ra mono zém na, te te sina 're ĩwaihu'u sirõmo za'ra mono zéb da hã, ã hã. ĩsazei'õ'wa norĩ ma, rowasu'uzéb dai õ di, ã hã.

²³ Âté asiré ĩsazei'wa norĩ me, te za asiré asi'rã'õtõ 'wa, uburé. Tawamhã âté te za damreme aima ĩwaihu'u aba õ na, ai'ahã wa'aba na asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhã âté tane ré, te za ĩsazei'õ'wa norĩ hã asisi, atême wa'aba, ĩsazei'wai hâimanazé, te te waihu'u za'ra õ nherẽ, te te aiwapari za'ra wa'aba da. Âne wamhã, e niha te za õ norĩ hã ai'âma rosa'rata za'ra wa'wa. Âté te za ai'âma rosa'rata wasété za'ra wa'wa, ai'rã siwamnarĩ za'ra wa'aba newa.

²⁴ Tane nherẽ, âté asiré asi'rã'õtõ aba ré, te za aimreme aba na si 'Re ĩhâimana u'âsi mono, dama ĩsadawa wasu'u za'ra wa'wa, ai'ahã wa'aba na. Tane ré, ĩsazei'õ'wa norĩ hã atême sisisi aba wamhã, ta norĩ hã te za oto 'rãwi tipê'ẽ na tiwasété na siwaihu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã timremézém na te te oto ĩwapari za'ra zéb zarina, ĩsazei'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zé, te te ĩwaihu'u za'ra õ norĩ hã. Taha zarina, te za oto siwẽ'õ pese za'ra, tiwasété na ĩsiwaihu'u za'ra zéb zarina.

²⁵ 'Rãwi sima si, te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zé hã te za oto tiwi waihu'u za'ra ni, ĩmana'rãmi hawi. Tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, tâma ĩpire za'ra na te te oto sina waihu'u za'ra wa, te za oto hi'rãtitõ tâma ana, âma wata za'ra da. Tawamhã âne te za oto ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te nare asõ'a wa'aba, aima 're hâimana za'ra wa'wa.” Âne te za te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, ĩsazei'õ'wa norĩ hã.

ĩsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ mono wa, marĩ ĩ'uwaibaba si te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

²⁶ ĩsisânawã norĩ, ãhã wasu'u na, wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, ni'wam norĩ si te za aima 're sõ're za'ra wa'wa, ĩsazei'wa nho'rezém na. Ni'wam norĩ si te za duré ĩsazei'wa norĩ 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, te te aima 're roti za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ si te za duré marĩ ĩwaihu'u'õ hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta norĩ ma si, te te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb zarina. Timreme nai õ nherẽ, te za duré ni'wam norĩ si 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, damreme aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ na hã. Ni'wam norĩ si te za duré aimreme aba zarina, te te aima âma 're wasu'u

pese za'ra wa'wa sō'awi, aré damreme aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te aima 're ĩsadawa wasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. Asimiromhuri aba mono bâ, te za âma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo aihâiba mono bâ, Wanhib'apito âma si asiptete sina 're anomro aba mono da.

²⁷ Aihĩni 're ai'rã'õtō aba mono ré, ni'wam norĩ hã damreme dama ĩwaihu'u'ō na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatō dahâiba wamhã, wē di duré. Tane nherē, ta norĩ nhipai u hã asima 're 'mairowasu'u za'ra wa'aba mono ō di za, damreme aima ĩwaihu'u aba ō na hã. Si'ubdatō haré te za asima 're ĩ'mairowasu'u wa'aba mo. Duré sisarina si, te za ta norĩ hã atâma te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha parimhã, te za oto ni'wa hã sō'awi te te aima âma 're wasu'u pese za'ra wa'wa, aimreme aba na oto 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uihã na wa'aba.

²⁸ Tane nherē, ni'wa hã aimreme aba na aima ĩwasu'u pese aba 'wa da hã, asiré 're 'maihâimana aba mono ō wamhã, tawamhã, damreme dama ĩwaihu'u'ō na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã te za ari'iwĩ 're si'ubumro. Tipē'ē na si, te za 're mre me zusi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, damreme tâma ĩwaihu'u za'ra ō na hã.

²⁹ Asiré 're asi'rã'õtō aba mono ré, ni'wam norĩ hã aimreme aba na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za tō te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatō dahâiba wamhã, wē di duré. Āne wamhã, ni'wam norĩ hã asiré ĩsazei'wa norĩ hã te za ĩsimirowasu'u za'ra zém na te te sima âma 're rowaihu'u pese za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawib zô, tō sena zô, te te âma ĩwaihu'u pese za'ra zéb da hã.

³⁰ Tawamhã duré, ni'wa hã te te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré, áté ni'wa ĩhâiba amoi ma, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tâma waihu'u, tizadawa wasu'u hã, taha zama te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da. Āne wamhã, aima rowasu'u 'rata aba 'wa hã te za tinhimirowasu'u hã sazâ, ōhō si te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da.

³¹ Taha zarina si, te za oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sisãna'repsi asima 're ĩsadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, aihĩni oto âma 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã asi'uihã na, duré aipē'ē wē wa'aba zarina, asiptete sina âma 're anomro aba mono da oto.

³²⁻³³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, marĩ hã siwa'ru, wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb da hã, te te sima 're wa'awē mono ō di. Rowē na wawaimri wasiré 're wahâimana za'ra mono da si, ma tō te te sima 're wa'awē. Taha wa, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 're si'madâ'â pese za'ra, siwa'ru te te dama 're rowasu'u za'ra mono tō da, rowahutu zô, 're dasi'rã'õtō mono sidâpâsi, te te 're damreme nhihâri za'ra mono tō da. Daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtō mono norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te te dama âma 're rowasu'u za'ra, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã.

³⁴ ĩsazei'wa norĩ, asiré 're asi'rã'õtō aba mono wamhã, pi'ō norĩ hã te za ari'iwĩ dame 're si'ubumro, 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zarina. Timro norĩ zapari, te za tō 're hâimana za'ra pi'ō norĩ hã, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na, Mozési âne na te te âma ĩrob'ui'érézéb zarina. Taha wa, asiré 're asi'rã'õtō aba mono wamhã, pi'ō norĩ hã te te sima 're robzanhamri za'ra mono ō di za, timreme na asima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, te te 're ro'wa'rutu tō za'ra mono da.

³⁵ Pi'ō norĩ hã dasi'rã'õtōzéb âma, rowahutu'wa norĩ nhimirowahudu hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, tâma ĩwaihu'u za'ra ō hã te te oto 're waihu'u pese za'ra mono da, te te sima 're wē za'ra mono wamhã, 'rip si te za timro hã te te âma 're sadanharĩ za'ra, waimri si. ĩsazei'wa norĩ hã aihĩni 're asi'rã'õtō

aba mono ré, pi'ô norĩ hã timreme na te te dawi 're sihâri za'ra mono wamhã, wẽ õ di za, pi'ô norĩ mreme hã.

³⁶ E 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã dawana waihu'u za'ra wa'aba bâ, te za ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ãsazei'wa norĩ 're ãhâimana za'ra mono zéb zarinaĩ õ nherê. E a norĩ wa'aba ma si, ma tô aima ãma wasu'u za'ra wa'aba ni.

³⁷ ãhãna te aima ãma ãrob'ui'ééré za'ra wa'aba zé hã, ãsi'uihã na ãnhimiroti na hãĩ õ di. Wanhib'apito zadawa para, wa aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, ãsimiroti zarina si. Ma'ãpé, ãne hã asi'uihã na ãma waihu'u za'ra wa'aba, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na asi'ãma 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré aimawi romhuri mono bâ, Tipê'ézani na te te aima 're ãpisutu za'ra wa'aba mono zém na asi'ãma 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mono norĩ hã.

³⁸ ãne na ãnhimiroti na, ni'wam norĩ hã te te 're ãzaze za'ra mono õ wamhã, tawamhã, ãsazei'õ'wa na te za ta norĩ ãma 're ãrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ta norĩ nhimiroti hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto.

³⁹ ãsisãnawã norĩ, ãne wa za ãhã wasu'u na hã aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa. Aimreme aba zém na, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te za 'rãwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Duré damreme dama ãwaihu'u'õ na, 'Re ãhâimana u'âsi mono, asima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono tô da, 're asisadawa uwati za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁰ Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, uburé marĩ hã te za ã'uwaibaba si 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo, ãpibui pese zarina si, aiwaimri wa'aba.

15

Cristu ãhãwa'utuzé wasu'u

¹ ãsisãnawã norĩ, ãne wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Duréihã Zezusihi wasu'uwẽ na, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tô oto asima ãwẽ za'ra wa'wa, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da oto.

² ãhã wasu'uwẽ hã te aima ãma 're ãwasu'u za'ra wa'aba mono zé hã, asiptete sina 're sazei utõrĩ za'ra wa'aba mono õ wapsi, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hã asina 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Tane nherê, ãté 'Re ãhâimana u'âsi mono, asina 're umnhasi uptabi za'ra wa'aba mono õ wamhã, te te 're ã'asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za.

³⁻⁴ Zezusihi wasu'uwẽ hã danhipai u ãpire uptabi hã, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, da te ãma 're ãrowasu'u za'ra mono zéb zarina. ãne, Zezusihi wasu'u hã ãpire uptabi hã: Cristu hã ma tô, u, wazada dârã, uburé wawasété na 're ãwahâimana za'ra mono norĩ zada. Taha pari, ma tô dasiwi sêrê ni, u, ab're 're. Tawamhã bâdã maparane ãma si'utõrĩ õ ré, ma tô duré ãmama hã hãwa'utu, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. ãne ma tô tãma tiromhãiba, duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ãbaihã na te te ãma ãrob'ui'ééré sirõmo za'ra zéb zarina.

⁵ Tawamhã Zezusi hã hãwa'utu pari, Pedruhu ma, ma tô sihãiré. Taha pari, ma tô duré tizadawa wasu'u'wa norĩ ma zama sihãiré za'ra, 12 na aré ãsiré 're ãnomro mono norĩ ma hã.

⁶ Taha parimhã, ma duré tizazei'wa norĩ nho'a sihãiré, 500 na ãhãiba za'ra norĩ nho'a, aihãni siré si'ubumroi ré. Ta norĩ hã te zahadu dâ'ã ãna 're hãimana za'ra. Ni'wam norĩ si, ma tô tidã'ã za'ra, umro na.

⁷ Taha pari, ma tô duré Ti'aduhu ma sihâi'ré. Taha za'u si, ma duré dama ãsawâ wasu'u'wa da, za daro mono bâ te te ãsatõrĩ za'ra norĩ ma, sihâi'ré za'ra, uburé te te hâiba pibu za'ra da.

⁸ Taha wa, ãma hã robduma si, ma tô duré sihâi'ré, Zezusi hã. Ni'wa hã daza'u si potô wa, marĩ ãwẽ uptabi hã dasiré te te sina ã'uwaimrami õ ne, wa tô wa hã daza'u si Zezusi hã 'madã, ãtõmo na, ãma sihâi'ré wa.

⁹ Wa hã uburé ãsiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zapari, wa 're ãhâimana, tãma ãwapu za'ra na. E marĩ wa. Te sazei õ ré, wa tô 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhĩb'a'uwẽ ma, te tãma 're rob'manharĩ wasété u'ãsi za'ra. Taha wa, ãbã õ di aré, ãsawâ wasu'u'wa na, da te 're ãwaptẽrẽ za'ra mono zé hã.

¹⁰ Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tô ãma tinhopru, tô õhõ na si dama 're ãhâimana mono da oto, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na. E tawamhã, taré ma tô ãma tinhopru, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã. Mare di. Wa tô te ãsina tãma 're uwaimrami u'ãsi. Uburé ãsiré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wa tô romhuri na te 're 'rãhipai u'ãsi za'ra. Tane nherẽ, ãsi'uihã na te dama 're romhuri mono õ di. 'Re ãhâimana u'ãsi mono si, ma tô te te 're ãpawapto, ãne na te dama 're romhuri mono da, ãma ãõprubzéb zarina si.

¹¹ ãté, wa hã wa tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwẽ hã. ãté ãsiré norĩ si ma tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa. ãne hã wẽ di tô, ãma hã. E marĩ wa. Wa norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã, misire Zezusihi wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wa, tô õhõ si wa. Tô taha wasu'uwẽ si, ma tô oto 're ãsaze za'ra wa'aba mo, a norĩ wa'wa hã.

'Re dadã'ã za'ra mono nherẽ, apã 're ãdahãiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

¹² ãne, wa za duré ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te ãne ta norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra: "'Re dadã'ã za'ra mono wamhã, apã 're dahãiwa'utu za'ra mono õ di za, niwamhã. Mare uptabi di za." ãne te ni'wam norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra. E ãne hã tô sena. Mare di. Cristu hã dãã nherẽ, 'Re ãhâimana u'ãsi mono apã te te ãhãiwa'utu na, sena na, wa te dama 're wasu'u za'ra mono nherẽ, e niha te bété ãne na te te ãma 're rosa'rata upa siroptub za'ra, asiré 're ãhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã.

¹³ 'Re dadã'ã za'ra mono nherẽ, apã ãdahãiwa'utu za'ra zé hã tô senai õ 'wa'ãhã, e marĩ te aré wama wasu'u za'ra. Cristu, apã ãhãiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na, te aré tô wama wasu'u za'ra. ãne hã aiwa aré tô, wama hã.

¹⁴ Duré, Cristu hã 'Re ãhâimana u'ãsi mono, sena na te te apã hãiwa'utu õ 'wa'ãhã, aré marĩ dai õ di, Zezusihi wasu'uwẽ, wa te dama 're ãwasu'u za'ra mono zé hã. Taré 'wa'ãhã, aré marĩ dai õ di duré, Cristuhu ãma 're ãsasõmri za'ra wa'aba mono zé hã. Taré te aré 're ãsaze za'ra wa'aba mo, marĩ dai õ nherẽ aré.

¹⁵ 'Re dadã'ã za'ra mono nherẽ, apã 're ãdahãiwa'utu za'ra mono zé hã tô senai õ 'wa'ãhã, Cristu hã 'Re ãhâimana u'ãsi mono, apã te te ãhãiwa'utuzé hã, aré tô senai õ di duré, ãne hã aiwa. Senai õ 'wa'ãhã, wa norĩ hã wazadawa nhĩpese na, wa aré taré wa te dama 're wasu'u za'ra 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã, Cristu apã te te ãhãiwa'utuzém na, wa te dama 're rowasu'u u'ãsi za'ra mono wa. Tarére aré tô, dama wanhimirowasu'u za'ra hã.

¹⁶ 'Re dadã'ã za'ra mono nherẽ, apã ãdahãiwa'utu za'ra zéb da hã tô senai õ 'wa'ãhã, Cristu, apã ãhãiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na te aré wama wasu'u za'ra tô.

¹⁷ Duré, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã Cristu apã te te ãhãiwa'utuzé hã tô senai õ 'wa'ãhã, aré tarére, Cristuhu ãma 're ãsasõmri za'ra wa'aba mono zé hã, aiwasété wa, asada ãdã'ã aba zém na, 're ãsaze za'ra wa'aba mono zé hã.

Īhâiwa'utuzé hã senai ô 'wa'âhã, 'Re Īhâimana u'âsi mono te te siwi 're aiwê'ô pese za'ra wa'aba mono haré, te aré tô zahadu aiwasété ré, 're anomro u'âsi aba mo, ône haré, aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono âna.

¹⁸ Duré, Cristuhu hâiwa'utuzé hã senai ô 'wa'âhã, uburé ĩsazei'wa, 're ĩdâ'â za'ra mono norĩ hã te aré ĩpê'ê 're, dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re Īhâimana u'âsi mono nhiti.

¹⁹ Cristu hã apâ hâiwa'utu ô 'wa'âhã, tô ĩbâre te aré wa'âma 're dapê'êzé uptabi za'ra, wasiré ĩsazei'wa 're ĩwahâimana za'ra mono norĩ âma hã. E marĩ wa. Marĩ dai ô wa aré, wa te âma 're ĩsasômri za'ra mono zé hã, marĩ da ne, wa te 're saze za'ra mono wa, ti'ab ré.

²⁰ Tazahã, 'Re Īhâimana u'âsi mono hã ma tô apâ hâiwa'utu tô sena, Cristu hã. E marĩ te tawamhã, wama wasu'u za'ra, Cristu apâ Īhâiwa'utuzé hã. Niwapsi uburé ĩsazei'wa 're ĩdâ'â za'ra mono norĩ hã, tô sena za apâ 'Re Īhâimana u'âsi mono te te ĩhâiwa'utu za'ra zé, te wama wasu'u za'ra. Taréi ô di, â hã.

²¹⁻²² Duréhã aibã hã ma tô tiwasété 'rata, Adã na ĩsisi hã. Taha nhirã na, te oto dadã'âzé hã uburé dama 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Taha nhihudu si, 're dahâimana za'ra mono wa. Tane duré, aibã marĩ ĩwê hã te te ĩ'manharĩzéb zarina, te oto dahâiwa'utuzé hã dama 're hâimana za'ra, aiwab zahuré, âne hã. Cristu na ĩsisi hã. Taha âma si 're ĩnomro mono norĩ ma, te za dahâiwa'utuzé hã tâma 're hâimana za'ra, ône u'âsi.

²³ Cristu hã ma tô tihâiwa'utu na'rata. Niwa ti'ai u, za we apâ dazô morĩ wapsi, te za ĩsib'a'uwê norĩ hã tihâiwa'utu za'ra.

²⁴⁻²⁵ Tawapsi, te za oto rob'râsutuzé hã ĩwa waptãrã. Tawapsi te za uburé dama ĩpire norĩ nhipetezé hã tiwi a'uprosi Cristu hã, ti'ai âma uburé dama roti'wa norĩ wi hã, hâiwa nhirôtô na uburé ĩhâiba'ô norĩ wib zama. 'Re Īhâimana u'âsi mono hã uburé tinhitob'ru norĩ âma te te ĩ'ai'utézéb u si, te za Cristu hã te te 're da'ab'madã'â, pire na. Taha parip si, te za oto Timama ma ĩsib'a'uwê hã sômri za'ra, ôhõ si te te 're ab'madã'â u'âsi mono da oto, pire uptabi na.

²⁶ Dadã'âzé hã te dazada 're hâimana. Ta hã te za oto Cristu hã uprosi pese, da'râsutu âma hã.

²⁷ Duréhã apito Dawi hã ma tô âne na âma rob'ui'ééré siro, Cristuhu âma: "Ta hã ma tô 'Re Īhâimana u'âsi mono hã pisutu, uburé marĩ hã pire na te te 're ab'madã'â mono da, siwaprosi."

Âne duréhã Cristuhu âma, Dawi te te ĩrob'ui'ééré siro hã te 're hâimana. E tawamhã, pire na dama 're Īhâimana mono zéb da, Cristuhu pisutu'wai ma zama, te za pire na tâma 're hâimana, 'Re Īhâimana u'âsi mono ma. Mare di. Taha ma zama, te te wasu'u ô di, âne hã. Sisapari ma si, ma tô pisutu, 'Re Īhâimana u'âsi mono hã. Âhã wasu'u hã wama pibui pese za'ra di oto.

²⁸ 'Re Īhâimana u'âsi mono hã te za te te 're da'apisutu, Cristuhu nhimi'madã'â si oto 're dahâimana za'ra mono da. Tawapsi, te za oto ti'ra hã pisutu 'Re Īhâimana u'âsi mono hã, ĩsapari 're hâimana mono da oto, ĩmama si te te oto 're da'ab'madã'â u'âsi mono da, danhipai u dama pire uptabi na.

²⁹ Âne, wa za duré aima âma rowasu'u za'ra wa'wa, za ĩdahâiwa'utu za'ra zé wasu'u na hã. Ni'wam norĩ hã asiré 're Īhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma tô â dawabzuri hã da te tâma 're 'manharĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ, â dawabzuri da te tâma 're 'manharĩ za'ra mono ô ré, 're ĩdã'â za'ra mono norĩ upana, ĩsazei'wa norĩ zu hâiwa'utu za'ra da. E marĩ da, ma tô bété ta norĩ hã âne hã te te 're 'manharĩ za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hã te te 're sazei uptabi za'ra mono ô nherê. Âne wamhã, e tô ĩ'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

³⁰ Wa norĩ hã bété, Cristuhu ma, wa te 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ hã. Wama romnhimimnhasi na, wa 're wahâimana u'âsi za'ra bâtã sidãpãsi, ĩwasu'uwê hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono 'ru te, niha da te wama 're

rob'manharĩ za'ra mono õ'umnhasite, da te 're ĩwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Tawamhã dahãwa'utuzé wasu'u hã senai õ 'wa'âhã, e marĩ da, wa aré bété wa te tãma 're romhuri za'ra Cristuhu ma hã, wama romnhimimnhasi uptabi za'ra nherẽ. Marĩ dai õ di tô aré, tãma wanhimiromhuri za'ra hã.

³¹ ĩsisãnwã norĩ, awẽ sidãpãsi aré 're ĩdã'â u'ãsi mono nherẽ, wa tô te dama 're rowasu'u u'ãsi, ĩwasu'uwẽ na. Wa norĩ hã Wanhib'apito Cristu Zezusihi ãma simisutu oto 're wanomro mono wa, tô sena aima 're ĩtoi uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina, wa tô sena na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne na hã.

³² Épézu ãma, ni'wam norĩ hã ma tô ĩzada tihãimana wasété za'ra, robzahi hã dazô 're ĩwairébé mono ne. Ta norĩ 'rata, ĩhãimana ré hã, ĩma romnhimimnhasi uptabi di, te te siwi ĩwĩrĩ da newa. Tawamhã, dahãwa'utuzé wasu'u hã taré wamhã, e sena aré ĩnhimiromhuri hã, Cristuhu ma hã, ĩma romnhimimnhasi nherẽ, te tãma romhuri wamhã aré. ãne hã ĩ'uwaibaba õ di aré, ĩma hã. Taré aré, te 're ĩromhuri mono zé hã. Dahãwa'utuzé wasu'u hã tô senai õ 'wa'âhã, ti'ai ãma 're wahãiba si'utõrĩ pese za'ra mono 'wa'âhã, ĩ'uwaibaba wa aré danhimiroti wasété na, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra. ãne danhimiroti wasédé hã: “Áté romhutu na, wa za wasi'utõrĩ. Áté awẽpsi. Taha wa, ãhãna hã watozém na si siwa'ru wato za'ra wa'aba, wanhirõwi da, wasazém na, duré âzé na.” ãne wamhã, wa aré tô ĩbãre, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra, dahãwa'utuzé wasu'u hã tô senai õ 'wa'âhã aré.

³³ ãne wa, te za dawĩ 're asi'madã'â pese za'ra wa'aba mo, danhimiroti wasédé hã tô sena newa, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tã da. Taha na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ ne te za oto 're aihãimana wasété za'ra wa'aba mo.

³⁴ Ni'wam norĩ hã asiré 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã 'rãwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di. E ãne na 're siséb za'ra mono ãna. Asimiza'rese ãna 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém hawi, te za oto aipizari za'ra wa'wa, aiwasédé hã rẽme pese za'ra wa'aba da, aiwẽ uptabi na si 're anomro aba mono da oto.

'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã za te te da'ahãwa'utu wa, dahãiba té wasu'u

³⁵ Áté ni'wam norĩ hã asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te za ãne 're sisadhanarĩ za'ra: “E niha te za merẽ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã da'ahãwa'utu. 'Re dadã'â za'ra mono wa, 're dahãiba si'utõrĩ pese za'ra mono nherẽ, e niha te za merẽ ãne nherẽ, apã da'ahãwa'utu.”

³⁶ E niha te asimirosa'rata waihu'u ãna, ãne na 're ĩ'upa za'ra wa'aba mo. Amnho potozém na, wa za pé aima ãma simiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, ĩtomhã 're si'utõrĩ mono õ nherẽ, 're 'wanhipré za'ra mono õ di.

³⁷ Duré, tridu hã aro 'rã ne hã da te 're zuri mono wamhã, duré aimawi amnho hã da te 're zuri mono wamhã, e ĩteihi zama te za ĩsu da te 're zuri. Mare di. ĩnhama uptabi si te za da te 're zuri, pibui pese na 're poto za'ra mono da, amnho hã.

³⁸ Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te ĩ'aropoto mono hawim haré, te te sima 're ĩ'apisutu mono zéb zarina si, te za dama 're 'wanhipré wairébé, sipu'u pese na.

³⁹ Duré, ti'ai ãma uburé hãiba ré 're ĩhãimana za'ra mono hã aiwapsi õ di. A'uwẽ hãiba hã aimawi. Duré abaze norĩ hãiba hã aimawi. Duré pe'a norĩ hãiba hã, aimawi. Duré si norĩ hãiba hã aimawi.

⁴⁰ Duré, hãwa ãma 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hãiba hã aiwab õ di, ti'ai ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hãiba ne hã. Hãwa ãma si, dahãiba hã wẽ uptabi di. Duré 'madã'â zeĩ uptabi di. Ti'ai ãma dahãiba hã wẽ nherẽ, duré 'madã'â ze nherẽ, aiwab õ di, hãwa ãma dahãiba ne hã.

⁴¹ Bâdâ hã bété. Ta hã 'madâ'â ze ti. Wẽ uptabi di. A'amo hã 'madâ'â ze uptabi di duré. Uburé wasi hã hâiwa na 're ãsimasa mono hã, 'madâ'â ze ti duré. Tane nherẽ, uburé aiwapsi 're hâimana za'ra mono õ di, ã'madâ'â ze da hã. Duré uburé wasi norĩ hã aiwapsi 're simasa mono õ di, ã'madâ'â ze da hã.

⁴² Tane duré, za niwa 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãda'ahâiwa'utuzé hã. Amho hã da te 're zuri mono wamhã, ãtomhã 're si'utõrĩ mono wapsi, te za 're 'wanhipré za'ra. Tane duré, ti'ab ré, 're dadâ'â za'ra mono pari, ab're 're, da te oto 're danheme mono wamhã, te za tô 're dahâiba si'utõrĩ za'ra. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã aiwa dama 're hâimana za'ra mono õ di za oto. 'Re dahâiba si'utõrĩ za'ra mono ãna, te za oto ãré 're dahâimana u'âsi za'ra, õne u'â.

⁴³ 'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're séme mono wamhã, wasété uptabi di oto, dahâiba hã. Duré, marĩ hã te te 'manharĩ waihu'u õ di dahâiba hã, marĩ dai õ wa oto. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã wẽ uptabi di za oto. 'Madâ'â ze uptabi di za duré. Tawapsi, danhiptete uptabi na te za ãré 're dahâimana u'âsi za'ra oto.

⁴⁴ 'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're ãséme mono hã, ti'ai ãma ré hã, dahâiba si, danhi ré si, duré dahi ré si. Tazahã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã za te te da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba aimawi ré, te za oto 're dahâimana za'ra, ãpẽ'ẽzani nhimipisutuzéb zarina. Ti'ab ré, te tô dahâiba na 're dahâimana za'ra. Taha zarina, te duré hâiwa ãma dahâiba aimawi ré 're dahâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhimipisutuzéb zarina.

⁴⁵ Duréihã Mozési hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére:
 “Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô aibã hã poto 'rata, Adã na ãsisi hã. A'uwẽ hãiba na 're morĩ da, ma tô poto 'rata tô.”

Ãne duréihã ãma ãrob'ui'ére hã. Tane nherẽ, Adãhã ne te 're hâimana, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata, dadâ'â ãna 're danomro mono da, te te dama 're ãapisutu mono hã, ãpẽ'ẽzani nhimipisutuzéb zarina. Ta hã Zezusi.

⁴⁶ E tawamhã hâiwa ãma hã dahâiba aimawi ré, ma tô 're dahâimana na'rata za'ra. Mare di. Ti'ai ãma dahâibazém na, te tô a'ã ãré 're dahâimana na'rata za'ra, ti'ai ãma ré hã. Niwapsi te za hâiwa ãma dahâiba ãwẽ uptabi ré si 're dahâimana za'ra.

⁴⁷ Duréihã aibã te te dama ãpoto 'rada hã ma tô ti'a na 'manha, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Tane nherẽ, taha uirĩ na si, ma tô aibã aimawi hã wei mo hâiwa hawimhã, ti'ai u, Adãhã ma ãpire uptabi hã, ãwẽ uptabi hã.

⁴⁸ Uburé ti'ai ãma 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hã te Adãhã hãiba ne, ãré 're dahâimana za'ra, ti'ai 'manharĩ na ãhãiba na'rata ne ré. Tane nherẽ, ni'wam norĩ si hâiwa ãma za 're ãhâimana za'ra mono norĩ si, te za hâiwa ãma 're ãmorĩ hãiba ne ré 're hâimana u'âsi za'ra, tô Cristuhu hãiba ne ré.

⁴⁹ Wa norĩ hã, aibã ti'ai 'manharĩ na ãhãiba na'rata ne ré, wa ti'ab ré ãré 're wahâimana za'ra. Tane, wa za duré niwapsi hâiwa hawi we ãmorĩ hãiba ne ãré 're wahâimana u'âsi za'ra. Taha wa, wa za oto ãsine 're wahâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

⁵⁰ ãsisãnawã norĩ, ãne wa za aima ãma waihu'u za'ra wa'wa, tô sena. Ti'ai ãma ré wahãiba hã wanhi ré hã duré wawapruĩ ré hã, taha ré, hâiwa u ãré 're wanhisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb u hã. E marĩ wa. Ti'ai ãma ré wahãiba hã za wawi 're ãsi'utõrĩ za'ra mono hã, hâiwa ãma ãré 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata ãré 're ãwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã.

⁵¹⁻⁵² Marĩ hã aré dama ãwaihu'u'õ hã wa za oto aima wasu'u hãiré za'ra wa'wa, sõ'awi. Ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba za. Wa norĩ hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã, ti'ab ré uburé wasi'utõrĩ sirõmo õ di za, rob'rãsutuzé

wana hã. Rob'rãsudo hã oto ĩwa ĩwaptã'ãzé waihu'uzéb da, danhimnhihãrãzé da'rãsutu'wa, da te oto wapari za'ra wamhã, uburé ti'ai ãma zahadu wahãiba ré ré 're ĩwanomro mono norĩ hã, wa za awa'awi wahãiba na saprĩ za'ra ni, waptu na 're ĩdatõmo si'rãmi za'ra mono ne. Danhimnhihãrã hã da te wapari za'ra wi, ni'wam norĩ hã ĩsazei'wa norĩ hã dawana 're ĩdã'ã za'ra mono hã te za apã ahãiwa'utu, dã'ã ãna oto 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, ĩhãiba tiwi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono ãna. Tawamhã wa norĩ zama wahãiba ré ré 're ĩwanomro mono norĩ hã, wa za duré wahãiba ĩtém na saprĩ za'ra ni, za oto wawi 're ĩsi'utõrĩ za'ra mono õ na hã.

⁵³ Ti'ai ãma ré hã, wahãiba hã si'utõrĩ pese di. Tane nherẽ, wa za tã niwapsi wahãiba ĩtém na saprĩ za'ra ni, za oto wawi 're ĩsi'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ na hã, ĩré 're wahãimana u'ãsi za'ra mono da oto, õne u'ãsi.

⁵⁴⁻⁵⁵ ãne hã niwa za wama romhãimana za'ra wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã duréhã te te ãma ĩrob'ui'ééré sirõmo zahuré zéb zarina, te za tã wama ãma uwaimrami za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, za apã ĩwahãiwa'utu za'ra zém na hã. ãne duréhã ãma ĩrob'ui'ééré siro hã:

“Re ĩdadã'ã za'ra mono zém na, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ãma ai'uté. Te za uprosi pese oto. 'Re ĩdadã'ã za'ra mono zé hã, e mahãta tawamhã te te dã'ãma ĩ'ai'uté za'ra zéb da hã. Marĩ õ di oto. Robaba uptabi di. Duré, e mahãta te ĩsiptetezẽ hã tãma 're hãimana oto, te te ãma 're ĩdã'a'uprosi mono zéb da hã, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne hã. Marĩ õ uptabi di oto, tãma hã.”

ãne duréhã ãma ĩrob'ui'ééré siro hã te 're hãimana, za dama ĩromhãimanazém na hã.

⁵⁶ E marĩ wa, ma tã aré 're ĩwadã'ã za'ra mono zé hã siptete na wazada 're hãimana za'ra. Wawasété na 're ĩwanomro mono zéb zarina, ma tã aré tã siptete na wazada 're hãimana za'ra, te te 're ĩwa'a'uprosi mono zéb da hã. Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĩrob'ui'éérézéb zarina, 're wanomro wẽ mono õ wa, ma tã aré te te siwi 're wa'awẽ'õ pese, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

⁵⁷ Tane nherẽ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ãma si, 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono za. E marĩ wa. Õhõ si, ma tã 're ĩwadã'ã za'ra mono zém na hã wama ãma ai'uté za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu si, ĩwẽ uptabi hã te te wazada ĩ'manharĩzém na hã.

⁵⁸ ĩsisãnawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, taha wa, te za asiptete u'ãsi Cristuhu ãma si 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. Wanhib'apito ma, 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zé hã taréi õ di. ãne na asina waihu'u za'ra wa'aba wa, te za tãma 're ĩromhuri pese u'ãsi za'ra wa'aba mo, asimi'ẽ na.

16

Zeruzarẽ ãma ĩsazei'wa norĩ ma, rob'uiprazé da te dasiwi ĩ'rã'õtõzé wasu'u

¹ ĩsazei'wa norĩ ma, rob'uiprazé hã asiwi ĩ'rã'õtõ aba zéb da na, wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa. Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ, daza'rui mono bã siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te tãma ĩroti za'ra zém na, wa za aima roti za'ra wa'wa, duré a norĩ wa'aba zama 'manharĩ za'ra wa'aba da.

² Dumidu sidãpãsi 're sãmra aba mono da, te za rob'uiprazé hã 're ĩpo'o u'ãsi za'ra wa'aba mo, aihãiba mono bã wa'aba. Aipawa'ã hã syry na 're waibui wa'aba mono wamhã, syry na te za 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo. Duré sa'ëtẽ na 're waibui wa'aba mono wamhã, sa'ëtẽ na te za duré 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo. Atẽme ĩwisi aba wapsi, asiwi 'rã'õtõ aba da, asima rosa'rata za'ra wa'aba õ di

za. Īwana ré, te za asiwi 're ĭrã'õtõ u'âsi aba mo dumidu sidâpâsi, ĭzô nomro sirõmo da.

³ Tawamhã atême âma ĭwisi aba wapsi, asiwi ĭpisutu za'ra wa'aba norĩ hã wa za ĭré satõrĩ za'ra Zeruzarẽ u, asõprubzéb za'ra wa'aba ré hã, te te siwi âri da. Rob'ui'ééré ré zama, wa za satõrĩ za'ra, wa te ĭwêsãmri za'ra norĩ wasu'u na rob'ui'ééré hã.

⁴ Tawamhã, áté ĭzama wa za ĭsima rowẽ, Zeruzarẽ u ĭmorĩ da hã. Taha wapsi, wa za ĭsiré ĭmorĩ za'ra, asiwi ĭpisutu za'ra wa'aba norĩ siré hã.

Paru hã za datême ĭmorizém na dama ĭsiwasu'uzé wasu'u

⁵ Wa tô ĭsima rowairébé, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, a'â ĭmorĩ da, tame ĭsazei'wa norĩ siré a'â ĭnhamra hutu da. Masédoniza hawip si, wa za oto âma atême ĭmorĩ 'wa, tamomo.

⁶ Tawamhã, atême âma ĭwisi aba wamhã, áté wa za ai'rata ĭhâimana hã za'ra wa'wa. Áté rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré, wa za a'â ai'rata ĭnhamra hã za'ra wa'wa. Tamep si, te za asiwi ĭpawaptob za'ra wa'wa, nimomo ĭmorizéb da hã, rowẽ na ĭmorĩ da, aihawi za'ra wa'aba.

⁷ Âma atême ĭwisi za'ra wa'aba wamhã, ai'rata ĭnhamra hutu za'ra wa'aba da, te ĭsina rotĩ õ di. Ai'rata ĭnhamra hã za'ra wa'aba da si, wa tô ĭsima wẽ. Âne na dâ'âsina, awa'awi âma atême ĭwisi aba õ di za. Nimahã na si, wa za âma atême ĭmorĩ za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za ai'rata ĭnhamra hã za'ra wa'wa, Wanhib'apito te te ĭma pisutu pese wapsi.

⁸ Taha wa, wa za a'â âme nhamra Épézu âma, Pêtecoti na bâtâ nhisi hã za ĭwa ĭwaptã'ázéb u, datoĩ 'manharizéb u.

⁹ ĭnhimiromhuri wẽ'õ'wa norĩ hã ahã uptabi nherẽ, ma tô 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ĭnhowa ropese ĭma, âme te tâma 're ĭromhuri mono zéb da hã. Taha wa, âmemhã ĭma romhuri ahã uptabi di za, Zezusihi wasu'uwẽ na te dama 're ĭromhuri mono zéb da hã.

¹⁰ Duré, Timotiu hã atême âma wisi za'ra wa'aba wamhã, ma'âpé asiwi sawi wẽ za'ra wa'aba za, sina hâtâ'â âna ai'rata sãmra aba da. Wa hã Wanhib'apito ma, te 're ĭromhuri mono ne, te duré taha zama te te tâma 're romhuri. Taha wa, te za asiwi ĭsawi pese za'ra wa'wa.

¹¹ Mreme wapu na 're hâimana mono newa, duré taré 're ĭhâimana mono newa, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za, âma atême wisi za'ra wa'aba wamhã. Te za âma ana wa'wa, rowẽ na aihawi wa'aba wei morĩ da apâ, we ĭtême wisi su'u da. Taha wa, wa zahadu sô mapari za'ra a'â, ĭsiré romhuri'wa norĩ zô zama.

¹² Wasisânawã Aporu hã wa za duré aima âma wasu'u za'ra wa'wa. Wa tô aré nasi tâma roti u'âsi, wasiré ĭsazei'wa norĩ siré âma atême morĩ za'ra wa'aba da, te te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, te te sima rowẽ õ di, ta norĩ siré âma atême ĭmorĩ za'ra wa'aba da hã. Marĩ hã tâma hâimana õ wapsi, te za, u, âma atême timorĩ za'ra wa'wa, te te asabu za'ra wa'aba da.

Paru hã roti na za te te oto dama ĭrãsutuzém na rowasu'u

¹³ Asimiza'rese te za asimirosa'rata na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Cristuhu nhimiroti zarina si 're anomro u'âsi aba mono da, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. Aihâimana prédup sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna. Asiptete sina te za âma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna.

¹⁴ 'Re asimizawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za uburé marĩ hã dama 're ĭ'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶ Esitépanasihi âma, wa za oto aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĭsõrõwa âma ĭsiré 're ĭhâimana za'ra mono norĩ âma zama. Ta norĩ hã ma tô sazei 'rata za'ra, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma, 're ĭsi'ubumroi mono norĩ hã. Ta norĩ hã, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhib'a'u'wẽ 're ĭhâimana za'ra mono norĩ hã simi'ẽ

na te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da si, ma tô 're si'madâ'â za'ra. Āne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, ĩsisānawã norĩ, ta norĩ nhimiroti hã te za 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ĩsiré norĩ hã simi'ě na te te 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ nhimiroti zama.

¹⁷⁻¹⁸ Esitépanasi norĩ hã we ĩtēme sihutu wamhã, ma tô ĩma rowě watobro, Potunatu norĩ hã Aca'ituhu me. Wa hã ai'rata 're ĩnhamra aba mono ō wa, wa ai'āma 're ĩpē'ēzé u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherē, ta norĩ hã ai'upana wa'aba we ĩtēme sihutu wa, ma tô sina ĩma rowě wazere za'ra, te te sina aima 're ĩrowě zani u'âsi za'ra wa'aba mono ne. Ta norĩ hã te za asima 're ĩwasu'u wě u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'ōtō mono norĩ hã te āma asawi za'ra wa'wa. Atira hã te duré āma asawi za'ra wa'wa, Prisiraha me. Uburé ĩsōrōwa āma rowahutu u siré 're ĩsi'rã'ōtō u'âsi mono norĩ zama, te duré āma asawi za'ra wa'wa. Simisutu, Wanhib'apito āma oto 're anomro aba mono wa, te āma asawi za'ra wa'wa.

²⁰ Āme wasisānawã norĩ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã te duré uburé āma asawi za'ra wa'wa.

Duré 're asi'rã'ōtō aba mono wamhã, te za uburé asiré ĩsazei'wa na 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, asō'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

²¹ Wa hã Paru, ĩsi'uihã na wa za oto aima rob'ui'ére na 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩnhib'rata na te āma asawi za'ra wa'aba zéb da hã.

²² Wanhib'apito zawī'ō'wa norĩ ma, 'Re ĩhāimana u'âsi mono hã, rowě'ō te te tãma 're apisutu mono za.

Wanhib'apito, apã we aimorĩ su'u za.

²³ Wanhib'apito Zezusihi ma, wa ai'āma tãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁴ Cristu Zezusihi āma simisutu oto 're wanomro mono wa, wa asawi na āma 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.

2 Corĩtu norĩ

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'ééré, Corĩtu norĩ ma Ībaihã wasu'uzé

Īmorĩ'rata na Paru hã te te Corĩtu norĩ ma rob'ui'ééré parimhã, ma tô duré aimawi na tãma rob'ui'ééré za'ra, ĩbaihã 're, dama ĩhâimana õ na. Rob'ui'ééré hã ĩtẽme wisi za'ra wamhã, ma tô tiwi tirobzei'õ za'ra, tinhimi'ui'ééré na hã ĩwasété na te te tãma nharĩ za'ra wa, Paru hã. Nima norĩ hã ma tô duré Paruhu ãma rosa'rata za'ra, sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're ĩmorĩ õ na hã. Ma tô duré tãma nharĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã tiwasédé hã te te ĩ'manharĩ za'ra norĩ ma, te te rowairébé 'ru te. Taha wa, Paru hã tinhimi'ui'ééré na ma tô asa sa'etẽ tãma nharĩ za'ra, sada ĩhâimana za'ra norĩ ma. Ma tô duré tãma siwasu'u za'ra, Zezu Cristu hã sena na te te ĩtẽme ĩsatõrĩ za'ra na hã. Ma tô duré wama rowasu'u za'ra, sena na Zezusihi nhirã zarina si 're ĩdanomro mono zém na hã, duré 're ĩwanomro mono zép tém na, Zezusihi nhimi'manharĩ wẽ zéb zarina.

¹ Wa hã Paru, wa ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma, ĩwasu'uwẽ u 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma, asiré. Uburé Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama, wa ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa na ĩsada para dama 're ĩhâimana mono da, daro mono bâ, te te sima ĩwẽzéb uwaibaba.

Wano hã te duré ãma ĩzadawa wapto, uburé te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na hã, Timotiu na wano nhisi hã.

² Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, 're wawata za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma. Ta hã te wa'ãma 're siwamri u'âsi. Te duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, wapẽ hã ĩ're wama 're simi'wara u'âsi mono da.

⁴ Wa hã, duré Timotiu, uburé marĩ ĩpire hã wa te 're sépata mono wamhã, te za tô te te 're wapawapto, wapẽ ĩ're wama 're sa'wari mono da. Taha wa, wama waihu'u pese di oto duré, ĩsarina, wa te 're ĩdapawapto mono zéb da hã, wasine 're dapẽ'ẽ nhimi'wara mono da, marĩ ĩpire hã da te 're sépata za'ra mono wamhã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwapawapto mono ne, wa za tô wa norĩ zama wa te 're dapawaptob za'ra, dapẽ hã ĩ're dama 're simi'wara mono da apâ.

⁵ Wa norĩ hã Cristuhu zazei'wa 're wahâimana mono wa, wa wa te 're robzépata, ti'ab ré Cristu hã te te 're ĩrobzépata mono ne. ĩsine, wa te 're robzépata mono nherẽ, ta hã te za te te 're wapawaptob u'âsi, wapẽ ĩ're wama 're sa'wari mono da, wato sina duré 're wahâimana u'âsi mono da.

⁶ Wa norĩ hã, Cristu, wa te dama 're sadawa wasu'u mono wa, te da te wama 're rob'manharĩ wasété u'âsi. Taha zarina, wa te 're robzépata mono nherẽ, wama 're rowẽ mono di. E marĩ wa. Wanhimiromhuri zarina 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa, duré ĩsimipawaptobzéb zarina, aipẽ hã ĩ're aima 're simi'wara aba mono wa. Wa norĩ hã wa te 're robzépata mono wamhã, te tô 'Re ĩhâimana

u'âsi mono hã te te 're wapawapto, wapẽ ĩ're wama 're sa'wari u'âsi mono da. Āne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za 'rãwi asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo, āne: “Paru norĩ hã te te 're robzépata zahuré mono nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩpawaptob u'âsi zahuré mono ne, te za duré te te 're wa'apawapto, wapẽ ĩ're wama 're simi'wara u'âsi mono da.” Āne te za 'rãwi asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, te za asiptete sina āma 're anomro aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma. Tawamhã, te te 're ĩwapawapto mono ne, te za tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, aipẽ ĩ're aima 're simi'wara aba mono da.

⁷ Āne na, wa tō wa te ai'āma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono za 're ĩrẽme za'ra wa'aba mono ō na hã. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, tō sena te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, te te 're ĩwapawaptob u'âsi mono ne, apã 're aipẽ'ẽ nhimi'wara u'âsi aba mono da.

⁸ Wasisānawã norĩ, wa duré wasima wẽ ni, wa te āma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Azi'a na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma wahâimana ré, rowasédé hã wazada ĩhâimanazém na hã. Tame, wa te robzépata za'ētẽ uptabi wa, wa tō aré wasina rosa'rata ni, sena na oto wadã'ã da newa.

⁹ Āne, wa tō wasina rosa'rata ni, 'rãwi: “Tō sena, wa za wadã'ã ni, romhutu na.” Tawamhã e marĩ da, ma tō āne hã wazada tiromhãiba bété. 'Rãwi wawaihu'u pese na 're wasi'madã'ã tō mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, wa te 're umnhasi pese mono da si, ma tō āne hã wazada tiromhãiba. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're ĩda'ahãiwa'utu mono da hã. Duré tãma dawaihu'u pese di, te te 're ĩda'ab'madã'ã mono da hã, rowasédé hã dazada 're hãimana mono wamhã.

¹⁰ Ta hã ma tō wanho'reptu tō, wadã'ázém hawi, wa te wasina romnhimimnhasi uptabi nherẽ. Taha zarina, te za te te 're wanho'reptu duré, wazada 're ĩromhãimana wasété mono zém hawi. Taha wa, wama umnhasi uptabi di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're ĩwanho'reptui mono da hã.

¹¹ A norĩ wa'wa hã wa'āma 're aimreme zusi aba mono zém na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te za te te 're aiwapari za'ra wa'wa, te te 're wanho'reptui u'âsi mono da. Āne wamhã, ĩwẽ na si te za tō wama 're sōprub u'âsi. Taha zarina, te za tō da'ahã na āma 're dawata za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma hã, ĩwẽ na si wama 're sōprub u'âsi mono wa.

Paru hã datẽme morĩ tō da, te te āma ĩsaprĩzé wasu'u

¹² Ni'wam norĩ hã asiré 're hãimana za'ra wa'aba mono nherẽ, ma tō wahâimana nhipese na hã wa'āma siwi tihi. Tane nherẽ, senai ō di ta hã. Wa norĩ hã 'rãwi wapẽ'ẽ na 're wasiwẽ'ō mono ō di. E marĩ wa. Marĩ hã wa te ai'āma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ō wa, 're wahâimana wẽ u'âsi mono wa. Pi'uriwi aiwi 're wahâimana za'ra wa'aba mono ō di. Marĩ ĩwẽ si, wa tō wa te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Ti'ai āma ĩsazei'ō'wa norĩ nhimirowaihu'u pese zarina, 're wahâimana mono ō di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina si, wa āne na hã 're wahâimana oto.

¹³⁻¹⁴ Wa te āma aima ĩrob'ui'ééré za'ra wa'aba zé hã e pire di, 're sōré za'ra wa'aba mono wamhã, duré āma ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hã. Mare di. Aima wapu za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Wazadawa nhipese na, marĩ na wa te āma aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba ō wa, aimawi na wa te āma aima 're roti za'ra wa'aba mono ō wa duré. Āne na hã sena na 're ĩwahâimana mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba ō di. Tane nherẽ, wa tō wa te wasima 're aiwẽ za'ra wa'wa, nimahã na asiwi wawaihu'u pese za'ra wa'aba da, wazadawa

nhipese ò na 're ĭwahâimana mono na hã. Tawapsi te za Wanhib'apito Zezusi hã nimahã bâtâ na apâ we ĭmorĭzéb âma, wa'âma atob'uzu za'ra wa'wa, wa norĭ hã za duré ai'âma ĭwatob'uzu za'ra wa'aba ne, tô taha bâtâ na hã.

15-16 'Re ĭhâimana mono zém na, ĭwēsâmri za'ra wa'aba newa, wa tô aré ĭsima rowē, ã hawi Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, apâ ĭmorĭ wamhã, âma atēme ĭmorĭ aba na, te sahu da duré. Masédoniza u we ĭmorĭ 'rata wa, âma atēme ĭmorĭ aba ne, duré âma atēme ĭwisi aba da, te asabu na sahu za'ra wa'aba da, wa tô ĭsima rowē aré. Āhã wamhã, te aré asiwi ĭpawapto wa'wa, Zudeza u ĭmorĭzéb da hã. Āne 'wa'âhã, aré maparane ĭnhimipawapto wē zé hã aima wa'aba hã, ĭnhimiromhuri na hã.

17 Tane nherē, âma atēme ĭmorĭ aba zém na, te sahu ò di. Masédoniza hawi apâ ĭmorĭ ré, âma atēme ĭsipai waihu'u za'ra wa'aba ò di tô. Marĭ hã ĭma hâimana wa, wa tô ĭnhimirosa'rata na âma saprĭ, âma atēme ĭmorĭ aba tô da a'â. Āne wa, ni'wam norĭ hã asiré 're ĭhâimana za'ra wa'aba mono norĭ hã ma tô ĭ'âma rosa'rata wasété za'ra, ĭzadawa nhipese na hã, ĭmreme hã tô senai ò newa. E ĭnhimirosa'rata na 'râwi te ĭsiwi ro'wa'rutu wa, wa tô âne hã ĭsima pisutu, âma atēme ĭmorĭ aba tô da hã. Mare di. E ĭsazei'ô'wa norĭ hã sĭma si 'râwi te te 're ĭrosa'rata za'ra mono ne, wa tô âne hã ĭsima pisutu. Mare di. Āne wab ò di. ĭsazei'ô'wa norĭ hã marĭ na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, awa'awi te za te te dawi âma 're saprĭ za'ra, simirosa'rata na saprĭ pese wa, ta norĭ hã. ĭsimiropisutu na ropsi'âri ò nherē, te za te te dama 're nharĭ za'ra, siwa'râmi. E âne, 're ĭhâimana mono zé hã, wa hã. Mare di. Ānei ò di.

18 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã, dama umnhasi uptabi di. Niwamhã dama sadawa nhipese ò di. Ta hã ma tô ĭpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da, sena na. Taha wa, wa hã nimahã na hã aima ĭzadawa nhipese za'ra wa'aba ò di. Te aima 're ĭrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hã, taréi ò di. ĭnhimirosa'rata waptu na hã te âma 're saprĭ mono ò di.

19 Zezu Cristu hã bété, 'Re ĭhâimana u'âsi mono 'ra hã. Ta hã tinhimiroti ahâ na te te âma 're azaprĭ mono ò di. Tô ôhõ si ĭsimiroti hã te tâma 're hâimana. Tane duré, wa norĭ hã ĭsadawa wasu'u'wa norĭ hã, Sira hã duré Timotiu hã, tô ĭ'uwaibaba si, wa tô wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Ta norĭ me, wa tô wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, Cristu hã.

20 'Re ĭhâimana u'âsi mono, ĭwē na te te dama 're ĭ'aropisutu mono zé hã ahâ uptabi nherē, ma tô Zezu Cristu hã pisutu, uburé te te dama âma 're ĭ'a'uwaimrami mono da hã. Taha wa, Zezusi hã wama umnhasi di oto, uburé te te wama âma 're ĭ'a'uwaimrami mono da hã. Wa norĭ hã wasiré ĭsazei'wa norĭ hã wasiré 're wasi'rã'ô'tõ mono wamhã, 'Re ĭhâimana u'âsi mono âma 're wawata za'ra mono wamhã, wa 're wamreme zusi, âne: "Tane tô." E marĭ te wasu'u, ã hã. Cristu, tô sena uburé marĭ na te te wama 're ĭ'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Tane duré, wa norĭ hã ĭsadawa wasu'u'wa norĭ hã sena na, wa wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ĭwasu'uwē wasu'u na hã.

21 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wapawapto u'âsi za'ra, wanhiptete sina Cristuhu âma 're wahâimana za'ra mono da. A norĭ wa'aba zama, te duré te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono da. 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ma tô wapisutu za'ra, ĭwasu'uwē na, wa te tâma 're romhuri za'ra mono da, wa norĭ hã.

22 Tipē'ēzani hã ma tô duré te te wama 're anhomri, wapē'ē 're, wama 're ĭhâimana za'ra mono da hã. E marĭ te tawamhã wama wasu'u za'ra, ĭpē'ēzani hã wapē'ē 're, 're ĭhâimana mono zé hã. 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhĭb'a'uwē 're ĭwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Duré, ĭpē'ēzani hã wapē'ē 're, oto 're sãmra mono wa, wa za wa te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ĭhâimana u'âsi mono, sena na za te te wama âma 're ĭ'a'uwaimrami mono zém na hã,

uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina.

²³ Wa hã apã ĩmorĩ wamhã, ãma atẽme ĩsipa za'ra wa'aba õ di tã, Corĩtu u hã. E marĩ wa. Marĩ hã 'manharĩ wasété za'ra wa'aba wa, te aihã za'ra wa'aba tã da, ãma atẽme ĩwisi aba õ di tã, apã. Tã sena, wa ãne hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nho'a. Taha wa, ĩzadawa nhipese wamhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te za tã ĩ'azã.

²⁴ E wa norĩ hã asib'apito aima 're wahãimana za'ra wa'aba mono bã, te za bété wanhimiroti hã 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. Asib'apito hã aima 're wahãimana za'ra wa'aba mono õ di. A norĩ wa'wa hã te asiptete sina ãma 're anomro aba mo, Cristuhu ãma, 're sazei utõrĩ za'ra wa'aba mono ãna. Taré, wa wasiré wa te tãma 're romhuri za'ra, ato sina ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

2

¹ ãne wa, wa tã ĩsima ãma saprĩ, apã ãma atẽme ĩmorĩ aba tã da a'ã, te ĩsina aima ropisutu za'ra wa'aba nherẽ, ĩmreme na te duré aihã za'ra wa'aba wa, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba tã da. ãma atẽme ĩmorĩ 'rata za'ra wa'aba wamhã, ĩnhimiroti na te aihã za'ra wa'aba zém na hã ma tã aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. ãne tã da duré, ãma atẽme ĩmorĩ aba õ di za a'ã.

² ãma atẽme ĩmorĩ za'ra wa'aba 'wa'ãhã, áté te aré aiwi tirobzei'õ pese za'ra wa'wa duré, ai'rata ĩnhamra aba wamhã. ãne wamhã, e 'wam norĩ hã te aré sina ĩma rowẽ wazere za'ra, ĩwi robzei'õ pese wamhã. Ni'wai õ di aré, áté. E marĩ wa. A norĩ wa'aba wi, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba wa.

³ ãne wa, wa tã rob'ui'ére si ãma aima sãmri za'ra wa'wa a'ã, te ĩsina ĩropisutuzém nhibrob're. Wa tã ĩsima rosa'rata, ãne: “Áté itẽme ĩmorĩ za'ra wamhã, te za ĩwi tirobzei'õ pese, ĩnhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ wa, ta norĩ hã. ãne wa, wa za rob'ui'ére si tãma sãmri za'ra a'ã. Tawamhã, ĩnhimiroti hã te te saze za'ra wamhã, ĩto sina, wa za ĩtẽme ĩmorĩ za'ra oto. ãne wamhã, tãma ĩto za'ra zéb zarina, te za duré to sina sima 're hãimana za'ra, ta norĩ hã.” ãne wa tã ĩsima rosa'rata, ai'ãma za'ra wa'aba hã. 'Re aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, 're ĩtoi mono õ di. E ãne hã ĩ'uwaibaba, ĩma hã. E wẽ di. Mare di. Taha wa, wa tã a'ã rob'ui'ére si ãma aima sãmri za'ra wa'wa.

⁴ Te ãma aima rob'ui'ére 'rata za'ra wa'aba wamhã, wa tã ai'ãma robzépata za'etẽ za'ra wa'wa, ĩpẽ'ẽ 're. ãne wa, ĩpẽ'ẽzé uptabi di. Taha wa, wa tã aiwa'õ duré. E tawamhã, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba da, wa tã ãne na hã ãma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa. Mare di. ãne da hã ĩ di. ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba zém na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tã ãne na hã ãma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa.

Aibã ãma, ĩwasédé hã da te oto 're ĩ'madã'ã za'ra mono õ zé wasu'u

⁵ Ni'wa hã aibã hã, asiré 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono hã misi ma tã tihãimana wasété na sina ĩwi robzei'õ. Tane nherẽ, e ĩwi si ma tã tirobzei'õ. Mare di. A norĩ wa'aba wi zama, ma tã aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa syry na, aibã 're ĩhãimana wasété mono zém na hã. E aiwi robzei'õ pese za'ra wa'aba wa, wa tã ãne na hã aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Syry na ma tã aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. ĩwi si ma tã tirobzei'õ pese, tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ mono wa, aibã hã.

⁶ Õ hã aibã hã ma tã asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'wa. Ai'ahã wa'aba na ma tã asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa ta hã, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wa, asiré 're hãimana za'ra wa'aba mono tã da a'ã. ãne hã wẽ di tã.

⁷ Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ĩwasédé hã ãma 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tãibã. Ma tã siwẽ'õ, tiwasété na hã. Apã te za asiwi ĩ'ãri wẽ wa'wa,

robze na asiré 're hâimana aba mono da oto apâ. Tiwi robzei'õ pese wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te rême tõi da, te za apâ asiwi ì'âri wê wa'wa.

⁸ Taha wa, ma'âpé asiwi pawapto wê wa'aba, aima ìsawi pese za'ra wa'aba zém na, te te sina aiwaihu'u pese za'ra wa'aba da, robzei'õ u'âsi 're hâimana tõi mono da, asiti za'ra wa'aba.

⁹ Ìnhimi'ui'ééré 'rata na, wa tô aima âma roti za'ra wa'wa, aibâ hã tô õ hã asiwi wê'õ za'ra wa'aba da. Ìnhimiroti si 'madâ'â za'ra wa'aba zô, wa tô aima âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, aibâ hãiba na hã.

¹⁰ A norĩ wa'wa hã, dawasédé da te 're ì'manharĩ za'ra mono zém na hã oto da'âma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tõi da, asima 're pisutu za'ra wa'aba mono wamhã, ìzama te oto da'âma 're ab'madâ'â mono õ di za tô. Taha wa, aibâ hã tiwasédé ìpire hã tô sena te te 'manharĩ wamhã, wa za tô ìsima pisutu, asarina wa'aba, ìwasédé hã te oto âma 're 'madâ'â tõi mono da, simisutu ato sina asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da apâ. Cristuhu nho'a, wa âne na hã aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, ìwasédé hã za te oto âma 're ì'madâ'â mono õ na hã, aibâ âma hã.

¹¹ Aibâ hã tiwasédé te te 're ì'manharĩ mono zém na hã, wa te oto âma 're 'madâ'â za'ra mono tõi da, wa te wasima pisutu za'ra õ wamhã, Satanasi hã te za tizadawa nhipese zéb zarina, wama 're simiza'repese za'ra. Marĩ na te za te te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, wasiré ìsazei'wa norĩ wi, robzei'ãna wasiré 're wahâimana za'ra mono da oto. Satanasihi hâimanazé hã wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za tô wasima pisutu pese za'ra ni, ìwasédé hã wa te oto âma 're 'madâ'â za'ra mono tõi da, aibâ âma hã.

Paru hã Torowadi âma sãmra ré, hâtâ'â na ìsãmrazé wasu'u

¹² Âne wa za duré aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa. Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi u, wa tô mo, tame Cristuhu wasu'uwê hã te dama wasu'u da. Tamomo ìmorĩ wamhã, Wanhib'apito hã ma tô ìma 'ridawa ìnhowa, tame te oto tãma romhuri da.

¹³ Tane nherê, wa tô ìhâtâ'â sina ìhâimana, wasisãnawã Titu hã ìzô sãmra õ wa, tame te sôpêtê da nherê aré. Taha wa, wa tô õne haré ta hawi mo, Masédoniza u we ìmorĩ da.

Wedewa'u ìsadazei uptabi hã dama 're ìsadazei pu'u mono ne, Cristuhu wasu'uwê na da te âma 're ìropéi mono zé wasu'u

¹⁴ Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si, wa za 're ìwata u'âsi. Ta hã te za sisarina te te 're wa'anhimroi u'âsi, Cristuhu âma 're ìwahâimana za'ra mono zéb zarina, wa'âma 're sib'a'uwê za'ra mono wa. Da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã tinhitob'ru norĩ âma te te ai'uté za'ra wê te, da'ahâ nho'a sisarina te te 're ìsimroi mono ne, taha ma si wa te oto tãma 're romhuri za'ra mono da, te za sisarina si te te 're wanhimroi u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Te duré te te 're wapawaptob u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwê si daro mono bâ wa te dama âma 're ropéi mono da, Cristu hã aihĩni da te oto 're waihu'u za'ra mono da. Wedewa'u ìsadaze hã da te 're zata za'ra mono wa, 're ìsadazei pu'u za'ra mono ne, wa za wa te dama âma 're ropé, Cristuhu wasu'uwê hã.

¹⁵⁻¹⁶ Wedewa'u ìsadaze hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ìwê wairébé mono ne, te duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wama 're toi u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwê hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wê te. Tane nherê, aiwa da te dasima 're wê za'ra mono õ di, Cristuhu wasu'uwê hã. Ni'wam norĩ hã ìwasu'uwê te te siwi 're wê'õ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tipê'ê 're dá'â u'âsi ne 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti. Marĩ hã dama uzé pire wa, da te dasiwi 're ìwê'õ za'ra mono ne, te ta norĩ hã te te siwi 're wê'õ pese za'ra, ìwasu'uwê hã. Ni'wam norĩ si ìwasu'uwê te te sima 're ìwê za'ra mono norĩ si, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're anho'reptu, hãiwa âma ì'rata 're si'ubumroi u'âsi mono da. Ta norĩ ma si, tãma 're wê u'âsi za'ra

mono di Cristuhu wasu'uwē hã, marĩ ĩsadazei uptabi hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ĩwē wairébé mono ne. E 'wa hã 're hãimana mono bâ, si'uihã na tiwaihu'u pese na Cristuhu wasu'uwē na romhuri na te te âma 're ĩ'uwaimrami mono da hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma. Ni'wa hã sada hãimana ò di.

¹⁷Ni'wam norĩ hã 're simarĩ ahã za'ra mono da si, te 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra. Tane nherē, wa norĩ hã ta norĩ ne, 're wahãimana za'ra mono ò di. Marĩ aimawi zô, wa te wasima 're romhuri za'ra mono ò di wa norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u na hã. Cristuhu waihu'u pese zarina si, wa tô wa te dama 're rowasu'u za'ra sena na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nho'a, ãne da, te te wapisutu za'ra wa, ta hã.

3

'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te dama ĩropisutuzép té wasu'u

¹Ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba wa, te za duré wa'ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa áté, 'rãwi wasina ĩwawatazém na hã. E wanhimromhuri na wawasu'u na rob'ui'ééré ré, wa tô âma atēme za'ra wa'aba hã wanem ni, sena na 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na, wa te dama 're ĩromhuri mono zé wasu'u na rob'ui'ééré ré hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za atēme 're sihutu 'wa, nima hawimhã, ĩsimiromhuri wasu'u na rob'ui'ééré ré hã. Duré aihawi wa'aba hã, ĩsimiromhuri na dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zéb ré, te za ta norĩ hã 're nomro, nimomo. Tane hã ĩ ò di, wa norĩ hã.

²Darob amoi u, 're wane mono wamhã, asimirob'ui'ééré za'ra wa'aba ré, 're wane mono ò di, da te dasiwi 're ĩwawaihu'u mono zéb da hã. Mare di. Cristuhu wasu'uwē na wanhimromhuri zarina 're saze za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono âma si 're anomro wē wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si te za da te dasiwi 're wawaihu'u, sena na 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're ĩwahãimana mono na hã.

³Wanhimromhuri zarina si, Cristu hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, te taha na si da te 're wawaihu'u, Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ĩromhuri mono zém na hã, danhimirob'ui'ééré hã da te 're sôré za'ra mono wa, marĩ hã da te âma 're ĩwaihu'u za'ra mono ne. Tane nherē, marĩ na da te 're ĩrob'ui'ééré za'ra mono zéb zarina, 're saze za'ra wa'aba mono ò di, a norĩ wa'wa hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ĩsi'utõrĩ'õ pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina si, ma tô 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. E êtē tōmo baihã na rob'ui'ééré zarina, ma tô 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. 'Re ĩhãimana u'âsi mono pē'ēzani hã marĩ hã aipē'ē 're te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô oto 're ĩsaze za'ra wa'aba mo, Cristu hã.

⁴A norĩ wa'wa hã wanhimromhuri zarina, ma tô oto 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za oto asiwi ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ĩromhuri mono na hã. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa tô wa norĩ hã sena na wasina waihu'u ni, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nho'a.

⁵E wa norĩ hã wasi'uihã na wama waihu'u pese di ãne hã, Cristuhu wasu'uwē na wa te dama 're ĩrowasu'u mono zéb da hã. Mare di. 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te 're ĩwapawapto mono zéb zarina si, wama waihu'u pese di, ĩwasu'uwē na, wa te dama 're ĩromhuri mono zéb da hã, taha zarina, da te 're saze za'ra mono da.

⁶Taha si ma tô te te 're wapawapto, te te dama ĩropisutuzép téb zarina, wa te dama 're romhuri wē mono da. E niha tawamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hã. E 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'ééré, te wasu'u, ã hã. Mare di. 'Re ĩhãimana u'âsi mono pē'ēzani nhimipawaptobzéb zarina 're ĩdanomro mono zép té, te wasu'u, ã hã. Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina 're danomro mono nherē, e taha zarina te za 're

dasisō'reptu za'ra, ropipa hawimhã. Mare di. Ni'wa hã te te sina uwaimrami waihu'u õ di, Mozésihi nhimi'ui'ére hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép té hã da te 're saze za'ra mono wapsi, te za Ìpě'ězani hã te te 're da'anho'reptu ropipa hawi, rowë na ìsiré 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁷⁻⁸ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimiroti na rob'ui'ére, êtë tōmo baihã na, Mozésihi ma, te te sōmri da. Rowa'a za'êtë na ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìtēme wi, Mozésihi u hã. Tawamhã, Mozési hã êtë tōmo baihã na rob'ui'ére te te mrami pari, Izarazéhé nhihudu norī u sa'a hawi apã te te ìtēme ìré si'ra za'ra wamhã, ì'ubu na hã rowa'a hã sa'êtë di. Sa'a hawi, morī ré, ì'ubu na rowa'a hã syry na sipari nherë, tawamhã, Izarazéhé nhihudu norī hã titōmo na te te 'madã'ã hã waihu'u za'ra õ di, Mozési hã. E marī wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono hawi wa, rowa'a hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã êtë tōmo baihã na rob'ui'ére hã, ìsimirowa'a ré, Mozési hã te te datēme ãwisi nherë, wë nherë, taha si, da te 're ì'madã'ã za'ra mono zéb zarina, 're dasisō'reptu waihu'u za'ra mono õ di. Ìsimiroti 'rada hã wë nherë, taha nhipai u wë uptabi di, Ìpě'ězani nhimipawaptobzé hã, taha zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're ìdanomro u'âsi mono zéb da hã, rowë uptabi ãma hã.

⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti 'rata na êtë tōmo baihã na rob'ui'ére hã Mozésihi ma, te te ìsōmri hã wë nherë, da te dasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'awë'õ. Tane nherë, te te dama ìropisutuzép té hã taha si wë uptabi di. E marī wa. Taha zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te oto 're wa'awësãmri mono wa, duré taha zarina, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madã'ã mono õ wa, Wamama hã.

¹⁰ Duréihã Mozési hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ére ré êtë tōmo baihã ré, te te si'rai wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te, rowa'a na te ìré mo, wë wa, ìsimiroti hã. Tane nherë, rowa'a hã ma tô ai'utõ. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép tép si, wë uptabi di oto, Cristuhu wasu'uwë na hã.

¹¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã wë wa, ma tô Mozésihi hãiba na tirowa'a, êtë tōmo baihã na rob'ui'ére hã te te mrami ré hã. Tane nherë, ãma ronomro hã õ di, rowa'a na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép tép si wë uptabi di, taha si 're si'utõrī waihu'u mono õ wa za, te te 're ìda'anho'reptui mono zé wasu'u wë hã.

¹² 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép té hã, niwamhã wawi 're si'utõrī za'ra mono dai õ wa, wa taha umnhasi sina, wa te 're 'madã'ã u'âsi. Taha wa, wapahi ãna, wa tô wa te dama 're wasu'u u'âsi, ta hã.

¹³ Tawamhã Mozési hã ma tô 'rã ubu ré datēme simasisi, ì'ubu na rowa'a hã tiwi ìsi'utõrī na te te siwi waihu'u za'ra tō da, Izarazéhé nhihudu norī hã. Tanei õ di, wa norī hã. Cristuhu wasu'uwë hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, wanhiséb ãna, wa za tô wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra, niwamhã dawi 're si'utõrī mono dai õ wa za.

¹⁴⁻¹⁵ Duréihã Izarazéhé nhihudu norī hã ma tô 'rãihatob za'ra. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã te te 're waihu'u za'ra mono õ di, niha te te sina tãma 're ìuwaimrami za'ra mono zéb da hã. Ta hawim haré, te zahadu da'rã ubu ré 're ìdahâimana za'ra mono ne, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìropisutu za'ra zéb 'rata na rob'ui'ére hã te te sima 're sōré u'âsi za'ra, rowahutuzéb ãma, ìsimiroti 'rada hã te te 're ì'madã'ã pese za'ra mono zéb zarina, te te 're sō'reptu za'ra mono da newa, ta norī hã. Tane nherë, ni'wam norī hã Cristuhu ãma 're nomro mono wapsi, te za da'rã ubu ãna 're ìdahâimana za'ra mono ne 're hâimana za'ra, ta norī si.

¹⁶ Ni'wam norī hã Wanhib'apito wasu'uwë u 're sipizari za'ra mono wapsi, te za da'rã ubu ãna 're ìdahâimana za'ra mono ne, 're hâimana u'âsi za'ra, ta norī ma si, oto waihu'u pese za'ra wa za.

¹⁷ Wanhīb'apito si, wa te 're saze za'ra mono wamhã, Tipē'ēzani ma, te za te te 're wa'apisutu, taha si te te 're wa'apawapto mono da, rowē na ãma 're wanomro mono da, marĩ na wasi'uihã na wa te wasina tãma ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zém na, 'rãwi 're wasi'madã'ã za'ra mono tō da, duré taha zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono da newa.

¹⁸ Wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã da'rã ubu ãna ne, wa oto 're wahãimana za'ra. Taha wa, Wanhīb'apito 're ĩmorĩ wē uptabi zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. ĩpē'ēzani te te 're ĩwa'apawapto mono zéb zarina, wa za oto 're ĩwanomro wē mono zém na, wa te wasima ãma 're sa'ētē za'ra, ĩsine ãma 're ĩwahãimana za'ra mono zéb da hã.

4

Piza na zé'a 'manharĩ na romnhimiré'ézé wasu'u

¹ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tō tinhimizawi pese zéb zarina wapisutu, ĩsadawa wasu'u na wa te tãma 're romhuri mono da. Taha wa, wawi 're robzei'ō mono ãna, wa tō 're wahãimana u'ãsi.

² Ni'wam norĩ hã asiré 're hãimana za'ra wa'aba mono nherē, ma tō wawasédé hã wa'ãma sa'ra za'ra, wahãimana nhipese sina dawĩ 're wahãimana mono newa. Uburé marĩ hã pi'uriwi da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, wa tō wa te wasiwi 're awē'ō. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã, wa te dawĩ ãma 're 'wa'rutu mono ō di. Ōhō si, wa tō sō'awi wa te dama 're wasu'u u'ãsi, sena na, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nho'a. Āhã zarina, te za 'rãwi dapē'ē na da te 're wawaihu'u za'ra, wazadawa nhipese ãna, 're ĩwahãimana mono zém na hã.

³ Cristuhu wasu'uwē hã wa te dama 're ĩwasu'u mono hã suwai haré te ni'wam norĩ wi 're hãimana zahadu, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhiti, za 're ĩnomro u'ãsi mono norĩ wi.

⁴ Ta norĩ hã, Cristu te te 're saze za'ra mono ō wa, ma tō Wa'uburé hã ĩpo're'ō norĩ nhīb'apito hã te te 're apo're nhito, tob'a ne 're hãimana za'ra mono da. Taha wa, Cristuhu wasu'uwē hã wē uptabi nherē, rob'uiwézém ne, te te dama 're rowa'a za'ra mono nherē, te te 're waihu'u za'ra mono ō di, ta norĩ hã. Cristu hã aiwa Timama ne 're morĩ wē uptabi nherē, ta norĩ hã te te siwi 're waihu'u za'ra mono ō di, sena na ĩwasu'uwē na hã.

⁵ Wa norĩ hã wa'ãma si 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da, duré wanhimiroti si 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono da, wa te ãma aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono ō di. Zezu Cristuhu si, wa tō wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, uburé Wanhīb'apito na 're waihu'u za'ra wa'aba mono da si. Taré, wa wa norĩ hã aima romhuri aba 'wa hã 're wahãimana. Zezusihi si 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono zéb da si, wa tō wa norĩ hã wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa.

⁶ Duréhã ropoto na'rata hawimhã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma tō tinha, ãne: "Āhãna hã robra si 're asa'wari mono nherē, oto airowa'a na." Āne te tinha. Tane ma tō duré wapē'ē 're, te te wama 're arowa'a oto, ĩsadawa wasu'u hã wa te oto ãma 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã. Cristu hã ma tō wama waihu'u za'ra, ĩmama 're ĩmorĩ wē uptabi na hã.

⁷ Āté ni'wa hã te za marĩ ĩwē uptabi hã ĩwa'ãbã za'ēne hã piza na zé'a 'manharĩ 're tisē, piza ĩsipo'o pese wa, ĩ'manharĩ uwa wa. Tane duré, wa norĩ hã wahãiba nhīb'uware nherē, wa marĩ ĩwē uptabi hã wa te dama 're wasu'u, tō Cristuhu wasu'uwē hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si ĩwaihu'u pese na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wawaihu'u pese newa, wa'ãma si, da te 're rosa'rata za'ra mono tō da.

⁸ Wa norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã marĩ ahã na wazada 're hãimana mono nherē, da te wa'ãma 're ai'uté waihu'u mono ō di. Duré da te

dasiwi 're wa'ruiwapari mono wa, wa'rã 'remhã wama 're ro'wa'rutu mono nherẽ, wasina 're wahâtâ'â mono wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di.

⁹ Wanhitob'ru norĩ hã te te wa'ãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra mono nherẽ, 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã niwa te te warẽme õ di. Ta norĩ hã te te siwi 're wa'ahãri mono nherẽ, wazô 're rob'é'é waihu'u mono õ di.

¹⁰⁻¹¹ Da te dasiwi wapãri da si, te da te wa'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra aré, Zezusi hã da te dasiwi ãwĩri ne da. Zezusihi wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u mono wa, wa wasina romnhimimnhasi na 're wahãmãna. E marĩ te wasu'u tawamhã, da te wa'ãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi mono nherẽ, wasi'utõrĩ'õzé hã. Cristu hã dã'ã nherẽ, apã ãhãwa'utuzé, te wasu'u, sena na ãwaihu'u pese zéb da hã.

¹² Taha wa, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u mono wa, wa awẽ sidãpãsi wasina romnhimimnhasi na 're wahãmãna u'âsi. Taha zarina te za oto a norĩ wa'wa hã rowẽ na 're anomro u'âsi aba mo, 'Re ãhãmãna u'âsi mono siré si.

¹³ Duréhã apito Dawi hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré: “Re ãhãmãna u'âsi mono hã wa tô te ãsina 're umnhasi, te te 're ãpawapto mono da. Taha wa, ãmreme ãna 're ãhãmãna waihu'u mono õ di. Wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, ãsimiroti hã tô sena wa.” ãne duréhã apito Dawihi nhimi'ui'ééré, ãbaihã na hã. Tane duré wanhimirosa'rada hã. 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã wa te wasina 're umnhasi pese mono wa, duré wa te 're sazei pese mono wa, wa ãsadawa wasu'u na wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁴ Wanhib'apito Zezusihi hãwa'utu'wa hã te za duré wahãwa'utu, Zezusihi ãma si 're wahãmãna mono wa. Tawamhã asiré wa'aba te za sitẽme wazaprõ, hãwa u. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

¹⁵ Wa norĩ hã ai'madã'ã sina za'ra wa'aba, wa marĩ hã ahã na wa te 're sépata. Tawamhã Cristuhu wasu'uwẽ na daro mono bã wa te 're da'apawapto mono wamhã, 'Re ãhãmãna u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina, dã'ãma 're ãsiwãri mono zé hã, wa za wa te dama ãma 're aropé, dã'ahã uptabi na oto ãré 're dahãmãna za'ra mono da. Taha zarina te za dã'ahã na ãma 're dawata za'ra oto, 'Re ãhãmãna u'âsi mono ãma hã, tinhoprubzéb zarina, dã'ãma 're siwãri mono wa, te te duré 're dã'anho'reptui mono wa oto.

Datõmo na dama ã'madã'ã waihu'u'õ zõ, da te 're ãrob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

¹⁶ Taha wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di, romhuri hã wa te aré 're ãsahãri mono zéb da hã. Mare di. Awẽ sidãpãsi wahãiba prédubzéb u, wahãiba téb ré wanhiptetezé hã wawi 're si'ré u'âsi mono nherẽ, wa wapẽ'ẽ 're apã 're wanhiptete u'âsi. Taha wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di tô.

¹⁷ Ti'ab ré, wa za tô wa te 're robzépata a'ã. Tane nherẽ, ta hã wama wapure di. E marĩ wa. Taha wa'rãmi, te za 'Re ãhãmãna u'âsi mono hã ãwẽ uptabi na duré ãpire uptabi na te te wama 're wa'ãbã, ãsi'utõrĩ'õ na hã. Ti'ab ré, wa te 're robzépata za'ëtẽ mono nherẽ, taha nhipai u wẽ uptabi di za, ãwẽ na te te wama ãropisutu sirõmo zé hã.

¹⁸ Uburé marĩ hã ti'ab ré, datõmo na da te 're ã'madã'ã za'ra mono si, si'utõrĩ pese di, ta hã. Hãwa ãma hã marĩ hã datõmo na da te 're ã'madã'ã waihu'u za'ra mono õ si, 're si'utõrĩ waihu'u mono õ di za. Te za 're hãmãna u'âsi za'ra. Taha wa, ti'ab ré datõmo na da te 're ã'madã'ã za'ra mono zõ si, wa te 're rob'ruiwapari mono õ di za. Datõmo na da te 're ã'madã'ã waihu'u za'ra mono õ zõ si, wa za wa te 're rob'ruiwapari u'âsi, wa norĩ hã.

5

¹ Wahãiba hã 'ri na, wa za oto ãma aima simiré'é za'ra wa'wa. A'ubuni wi 're dazãmorĩ mono ré hã, romhã 'manharĩ na 'ri hã ãwa 're dasi'ubumroi hutu

mono ré, te za dasisa'u da te dasiwi 're 'ri nhamra. Tane duré, wa norĩ hã. Ti'ai ãma 're wahâimana hutu za'ra mono ré, te za wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ za'ra. 'Ri ãwẽ uptabi hã dama 're simasam hã mono da, te za duré ãwẽ na da te dasima 're 'ri za'ra. Tane te za duré 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã wahâiba té hã te te wama 're ab'manharĩ, ãwẽ uptabi hã, hãiwa ãma za wawi 're ãsi'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ hã, taha ré si oto ã'rata 're wahâimana u'ãsi za'ra mono da. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norĩ ma hã.

² Ti'ai ãma wahâiba ré ré, wa wa te sô 're rob'ruiwapari u'ãsi za'ra, hãiwa ãma wahâiba ãtém na za oto 're ãwahâimana za'ra mono zéb zô, ãme ti'ai ãma da'uza ãhã tém na 're dasi'uza za'ra mono da, da te sô 're ãrob'ruiwapari za'ra mono ne.

³ Ai'uréwi 're danomro mono wa, dama 're ãdanhiséb za'ra mono ne, hãiwa ãma hã wahâiba ãna 're wahâimana za'ra mono õ di za. Wahâiba téb ré si, wa za tô 're wahâimana u'ãsi za'ra.

⁴ Ti'ai ãma wahâiba ré u'ãsi 're wahâimana za'ra mono õ di za. Ti'ab ré, wa 're wawab'ëté u'ãsi za'ra, wa te 're rob'zépata za'ëté za'ra mono wa, wahâiba na hã. E tawamhã wa za wa te wasima 're rosa'rata za'ra, 're wadâ'ã su'u za'ra mono da, wahâiba zô 're rob'é'é za'ra mono hã. Mare di. ãne na hã wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono õ di za, wa norĩ hã. Tane nherẽ, wa za tô sô 're watob'uzu u'ãsi za'ra, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã wahâiba ãtém na ãsi'utõrĩ waihu'u'õ na, za te te wama ãma 're ã'azaprĩ mono zéb zô. ãne wamhã, ti'ab ré aré wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ za'ra mono da nherẽ, wa za taha wa'rãmi ãsi'utõrĩ'õ ré 're wahâimana u'ãsi za'ra.

⁵ 'Re ãhâimana u'ãsi mono si, ma tô te te wama 're apisutu siro, ãne hã. Tipẽ'ëzani hã ma tô te te wama 're anhomri, sena na wahâiba ãté hã za te te wama 're ã'anhomri mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da.

⁶ Taha wa, wa za 'Re ãhâimana u'ãsi mono umnhasi sina 're wahâimana za'ra a'ã, wato sina. Wahâiba hã ti'ab ré, za wawi 're ãsi'utõrĩ za'ra mono ré, 're wanomro mono wa, wa a'ã hãiwa ãma Wanhib'apito 're ãsãmra mono zém nhiti 're wahâimana za'ra, za 're ãwahâimana u'ãsi za'ra mono zém nhiti zama.

⁷ Wa norĩ hã, uburé marĩ hã hãiwa ãma 'Re ãhâimana u'ãsi mono, za te te wama 're ã'anhomri mono hã, ti'ab ré watõmo na romhã ré, wa te 're ã'madâ'ã za'ra mono zéb zarina, 're wahâimana za'ra mono õ di. Uburé te te sima wa'ãma 're ã'aropisutu mono zém na, wa te 're ãsaze za'ra mono zéb zarina si, wa ãma 're wahâimana za'ra, watõmo na wa te wasisõwa 're 'madâ'ã za'ra mono õ nherẽ, romhã ré.

⁸ Wa norĩ hã wato sina, wa oto 're wahâimana u'ãsi za'ra. E marĩ wa. Ti'ab ré, wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ pese za'ra mono nherẽ, wẽ uptabi di za, taha nhowa're're, hãiwa ãma Wanhib'apito 'rata 're ãwahâimana u'ãsi za'ra mono zé hã.

⁹ Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã 're ãwahâimana za'ra mono zém na, wa'ãma 're toi u'ãsi mono da si, wa za 'rãwi 're wasi'madâ'ã za'ra, ti'ai ãma wahâiba ã'rata ré, duré hãiwa ãma wahâiba ãtéb ré.

¹⁰ E marĩ wa, wa za ãhã zô si, wa te 're rob'ruiwapari u'ãsi za'ra, ti'ab ré hã. Niwapsi, wa za tô uburé Cristuhu nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahâimana wẽ na, duré wahâimana wasété na zama. Tame te za oto niha te te wama 're arowairébé, ti'ai ãma uburé marĩ, wa te 're ã'manharĩ za'ra mono zéb zarina, ãwẽ na, duré ãwasété na zama.

'Re ãhâimana u'ãsi mono hã da'ãma 're ãsiwadi mono zé wasu'u

¹¹ Wa norĩ hã Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wa tô Wanhib'apito hã wa te wasiwi 're wazéb za'ra. Taha zarina, wa tô duré wa te 're dapawaptob za'ra, 'Re ãhâimana u'ãsi mono u si, 're dasipizari za'ra mono da. Wa norĩ hã marĩ zô si, wa te 're dapawaptob za'ra mono õ di. Mare di. 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma si, wawaihu'u pese za'ra di, uburé 're ãwahâimana za'ra mono zém na hã. Taha wa, ãwẽ si, wa te 're ã'manharĩ za'ra mono zé hã, tãma waihu'u pese

di duré. Āne na hã sena na aipẽ'ẽ 're, áté aima waihu'u pese za'ra wa'aba di duré.

12-13 Ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hâimanazéb uwaibaba, danho'a dama 're hâimana za'ra mono wẽ te, te sina 're wata za'ra. Ta norĩ hã ma tô wanhimiromhuri hã te te 're 'madâ'â za'ra. Tane nherẽ, wapẽ'ẽ 're wanhimirosa'rada hã, ta norĩ hã te te wawi 're waihu'u za'ra mono õ di. Taha wa, te ta norĩ hã te te dama wa'ãma 're romnomri za'ra, ãne: “Paru norĩ hã simiza'rese ãna, te 're hâimana za'ra. Ma tô duré 'rãihaiwamnarĩ za'ra.” Wẽ di tô. Tane nherẽ, wa norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono ma si, wa za tô wa te 're romhuri u'âsi za'ra, wanhimiromhuri na ãma 're wawata za'ra mono da. Ta norĩ hã te duré ãne te te wa'ãma dama 're romnomri za'ra: “Paru norĩ hã te simirosa'rata nhipse na te te dama 're rowasu'u za'ra, ãsimiroti hã sena newa, da te ãma 're saze za'ra mono da.” Wẽ di tô. Wa'ãma romnomri wasété nherẽ, wa tô wa te aima 're romhuri u'âsi za'ra wa'wa, wanhimi'ẽ na. E wasina 're wawata za'ra mono da, wa ãne hã aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Dama 're wawasu'u wẽ za'ra wa'aba mono da, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'râwi wanhimirosa'rada ãwẽ hã da te wa'ãma 're ãwaihu'u za'ra mono da si, ãré 're ãwahâimana za'ra mono hã 'râwi.

14 Cristu hã te te 're wa'azawi pese mono wa, wa wanhimi'ẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra, da'ãma. Wa norĩ hã wasima si, 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra mono õ di za. Dawasété wa'âbâzéb da, ma tô Cristu hã uburé dazada dârâ da'upana, dawasété wi 'râwi 're dasiwa'âbâ za'ra mono da, dasi'uihã na dasisada 're dadâ'â waihu'u za'ra mono õ wa.

15 Āma 're ãnomro té mono norĩ hã, sima si ãma 're hâimana za'ra mono tô da, ma tô dazada dârâ, Cristu hã. Taha zarina, te za sada ãdâ'â za'ra ma si 're hâimana za'ra, duré sada ãhâiwa'utu za'ra ma si, Cristuhu ma si.

16 Āne wa, ti'ai ãma ãsazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa te da'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za oto, 're ãdahâimana za'ra mono zém na hã. Wa hã bété. ãsazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa tô te 're rosa'rata aré, Cristu 're ãhâimana mono zém na hã, taré newa. Tane nherẽ, taha zarina, te ãma 're rosa'rata mono õ di oto, wa hã.

17 Ni'wam norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono wa, simisutu tihãiba na sina 're sitob za'ra mono wamhã, 're ãdapoto téb za'ra mono zéb ré si, te za oto 're hâimana za'ra. Taha wa, te za 're ãnomro 'rata mono zé hã tãma 're si'utõrĩ za'ra. Tãibã za oto. Taha wa'rãmi, te za oto 're ãdahâimana téb za'ra mono zém na si 're hâimana za'ra, ãwẽ na si.

18 Āne hã ma tô ãwẽ si te te wama 're ab'manharĩ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, ãma 're ãwanomro mono zép téb da hã. ãsitob'ru na, wa tô aré tãma 're wahâimana za'ra. Tane nherẽ, Cristuhu dâ'ázém na, ma tô wa'ãma 're siwadi za'ra oto. Wa norĩ hã dama ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô duré wama pisutu za'ra, wa te da'ãma 're ãromhuri za'ra mono zéb da hã, taha zarina, da'ãma zama 're siwadi mono da duré, wasine.

19 Cristuhu dâ'ázém na 'Re ãhâimana u'âsi mono, da'ãma 're ãsiwadi mono zé wasu'u na, wa wa te dama 're rowasu'u za'ra, dawasété na oto da'ãma 're ãpo're pu'u mono õ zéb zarina hã. Ma tô oto wama pisutu za'ra, ãne na, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da.

20 Taha wa, ma tô Cristu hã datême wazatõrĩ za'ra, ãsadawa para, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Āne, wa wa te dama 're roti pese za'ra, Cristuhu nhisi na: “Ma'ãpé, 'râwi asi'madâ'â za'ra wa'aba, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ai'ãma siwadi za'ra wa'aba da oto.” Āne na ma tô wa'u'âbâ te te dama 're aroti pese, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã.

21 Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô wasété ãna 're hâimana u'âsi. Tiwasédé hã te te 'manharĩ õ nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô uburé wawasédé,

wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na hâiba wati'i, wa'upana za'ra, Cristuhu âma 're wanomro mono wa, te te oto 're ĩwa'awêsâmri mono zéb da hã.

6

¹ Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré, wa te tãma 're ĩromhuri za'ra mono norĩ hã, wa za oto aima âma roti pese za'ra wa'aba ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô tinhimizawi pese zéb zarina, aima 're sôprub za'ra wa'wa, ĩwě na hã. Taha wa, ĩsazei'wa na taré dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono ô di za. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, te za asa ĩwa'râmi asina tãma 're ĩ'uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã.

² Duréihã Iza'iza hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré, âne: “Ai'âma ĩpě'ězézéb da, bâdâ te ĩsima ĩpisutuzém na, wa tô aiwapa. Te ĩ'asô'reptuzéb da, bâdâ hã ĩwa waptã'ã wamhã, wa tô aipawapto tô.”

Âne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã. Ma'âpé, ĩwapari pese za'ra wa'aba. Bâdâ ma tô oto ĩwa waptârã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã asi'uihã na asima tiwi waptêrê za'ra wa'aba da, duré te te asô'reptu za'ra wa'aba da.

³ Wa norĩ hã wa 're wasi'madâ'â za'ra 'râwi, 're ĩwanomro wě mono zô, ni'wam norĩ hã wahâimanazém na te te 're wa'madâ'â za'ra mono wa, taha zarina, tiwasété na oto 're si'marôpãrĩ za'ra mono tô da, Cristuhu wasu'uwě hã duré te te siwi 're wě'ô za'ra mono tô da. Wa te dama 're ĩromhuri za'ra mono zé hã, da te dasiwi 're wě'ô za'ra mono tô da, wa âne na 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra, wa norĩ hã.

⁴ A norĩ wa'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa te 're ĩromhuri za'ra mono zém na si, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, wa uburé marĩ hã wě na wa te 're 'manharĩ za'ra. E niha tawamhã, 're ĩwahâimana za'ra mono zé hã. Uburé marĩ na, wa te 're robzépata za'ra mono nherê, duré rowasédé hã wazada 're wairébé u'âsi mono nherê, wa wanhiptete sina âma 're wanomro u'âsi, wa te 're sazei'ô utôrĩ za'ra mono âna.

⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa oto 're wahâimana za'ra mono wa, ma tô da te dasiwi 're wahâ za'ra. Ma tô duré nasi dasiwi wanheme ni, dazazéb 're. Wazada 're dahâimana wasété za'ra mono wa, te da te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, Wanhib'apito, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono ré hã. Wanhimirohuri na, wa dama 're wasiwasutu za'êtê u'âsi za'ra, Wanhib'apito wasu'uwě na hã. Âne wamhã, wanhotô âna ma tô duré wa'âma 're awě za'ra, nimahã mara na hã. Wasai âna, wa duré nimahã bâtâ na hã 're wasi'ubumro.

⁶ Âne na, wa te 're robzépata za'ra mono nherê, wa tô 're wanomro wě u'âsi. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowaihu'u si, wa tô oto wa te 're waihu'u pese za'ra. Taha wa, wawara sina dazada 're wazahi za'ra mono ô di oto. Wanhimizawi pese na si, wa oto 're wahâimana za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani nhimipawaptobzéb zarina si, wa duré wa te dama 're romhuri za'ra. Wazadawa nhipese âna, wa sena na si, wa te 're dazawi pese za'ra. Âne zarina, te za asiwi ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ĩwahâimana za'ra mono na hã.

⁷ ĩwasu'uwě hã wa tô, tô sena wa te dama 're wasu'u za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina si, wa tô âne na wa te dama 're romhuri za'ra. 'Re ĩwanomro wě mono zém na si, wa tô wanhitob'ru norĩ da, 're wahâimana za'ra, ta norĩ âma, wa te 're ai'uté za'ra mono da. Taha na, wa duré ta norĩ âma 're wasimanawawi u'âsi za'ra, wanhitob'ru norĩ âma hã.

⁸ Âne na te za tô asiwi ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ĩwahâimana za'ra mono na hã. Taha wa, te ni'wam norĩ hã 're ĩwanomro wě mono zém na te te wa'âma 're rosa'rata za'ra. Te te duré dama 're wawasu'u wě za'ra. Tane nherê, te ni'wam norĩ hã te te

wa'āma 're wasété za'ra taré. Te duré te te dama 're wawasu'u wasété za'ra. Sena na dama 're wasiwasu'u u'āsi za'ra mono nherē, te wazadawa nhipe hã te te wa'āma 're sa'ra u'āsi.

⁹ Wa norī hã daro mono bâ ĩsazei'wa norī ma, wawaihu'u pese za'ra nherē, te ni'wam norī hã taré na si te te wa'āma 're rosa'rata za'ra. Wa te wasina 're romnhimimnhasi u'āsi za'ra mono wa, aré 're wadâ'â za'ra mono da nherē, wa zahadu wahâiba ré ré 're wahâimana za'ra. Da te 're wahâ za'ra mono nherē, da te dasiwi wa'uprosi waihu'u ô di.

¹⁰ Nimahã bâtâ na, da te dasina 're wapē'ēzé zani za'ra mono nherē, wa watoi u'āsi 're wahâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'āsi mono āma si. Duré wanhibrob'ô na 're wahâimana za'ra mono nherē, wa wa te 're dapawaptob za'ra, ĩwasu'uwē na si, danhibro pese ne, rowē na 're dahâimana u'āsi za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'āsi mono siré. Wa norī hã wanhimarī ô nherē, 'Re ĩhâimana u'āsi mono, uburé te te wama 're ĩ'anhomri mono ré si, wa oto 're wanomro, ĩwē uptabi ré si.

¹¹⁻¹² Corĭtu āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī, sô'awi wa tô aima 're wasiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩwahâimana za'ra mono zém na hã. Awi 're wasi'udâ waihu'u za'ra wa'aba mono ô di. Wanhimizawizém na, wa te duré 're ai'mararé za'ra wa'aba mono ô di. A norī wa'aba si te asimizawizém na 're ĩwa'mararé za'ra wa'aba mo.

¹³ Taha wa, ĩra ne oto ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa za āne na aima roti za'ra wa'wa, asawi pese za'ra wa'aba sina: Ma'āpé, aipē'ē na asiwi 're wazawi pese za'ra wa'aba mono, wa norī hã wapē'ē na, wa te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono ne.

Aiwab ô na 're ĩdahâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Cristuhu zazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norī, ĩsazei'ô'wa norī hâimanazém na, ĩsu 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za oto. Rowa'a na 're ĩdanomro wē mono zé hã, duré robra na 're ĩdanomro wasété mono zé hã, e aiwa bâ. Mare di. Aiwab ô di. Taha wa, ĩsazei'ô'wa norī siré, 'râwi 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za tô. Tô'ã.

¹⁵ Cristu hã bété. E Satanasihĩ me, te siré 're hâimana zahuré, aiwa. E tinhimirosa'rata na te duré 're sisaze zahuré, 're siwē'ô zahuré mono āna. Mare di. Tane duré, ĩsazei'wa norī hã aiwa 're hâimana za'ra mono ô di, ĩsazei'ô'wa norī me hã. Āne hã baba uptabi di, wama hã.

¹⁶ Romhâiba 'manharĩ hã āma 're ĩdawata za'ra mono zé hã, e 'Re ĩhâimana u'āsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zéb 're, te aré da te 're sa'ra, 'ri 'râihâ wa. Mare di. E marĩ wa. Aiwab ô wa, dama hã. Tane duré, wa norī hã 'Re ĩhâimana u'āsi mono āma 're ĩwata za'ra mono ô norī siré, 're wahâimana waihu'u za'ra mono ô di za oto. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'āsi mono hã wapē'ē 're, wa'āma 're sôrôwa za'ra mono wa oto. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'āsi mono nhorôwa ne, wa oto 're wahâimana za'ra wasiré ĩsazei'wa norī hã, 'ri 'râihâ wam ne, wapē'ē 're, 're sãmra mono wa oto. Duréihã 'Re ĩhâimana u'āsi mono zadawa wasu'u'wa norī hã ma tô ĩmreme na rob'ui'ére za'ra, romhâ ré ĩsib'a'uwē norī āma hã, āne: “ĩnhĩb'a'uwē norī siré, wa za oto 're ĩhâimana u'āsi za'ra, 'râwi ĩ'rata. Wa za ĩsiré 're ĩmorĩ u'āsi za'ra.

ĩsib'apito, wa za oto tãma 're ĩhâimana za'ra.

Tawamhã ĩnhĩb'a'uwē te za duré ĩma 're hâimana za'ra.”

¹⁷ Āne duré Danhib'apito mreme na rob'ui'ére wasu'u amo hã:

“Dapo're āna 're ĩdanomro mono norī hã, te za oto asiwi 're ĩrēme za'ra wa'aba mo, ta norī hâimana wasété zém nhiti, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

Dapo're'ô norī hã uburé marĩ hã te te siwi 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, tiwi 're upi zahu za'ra wa'aba mono ô di za oto. Tawapsi, wa za oto ĩsitēme te 're aiwaibui wē wa'wa.

18 Tawapsi, wa za duré Aimama 'wa hã aima 're ìhâimana za'ra wa'wa. Tawamhã ì'ra te za oto ìma 're aihâimana za'ra wa'aba mo."

Ãne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã danhipai u ìsiptete uptabi hã tinhib'a'uwê norĩ ma, ropisutu siro.

7

1 Ìsisânawã norĩ, ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne hã uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama 're ì'aropisutu mono zé hã, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, uburé marĩ ìwasété wi, wa za 're wasi'madâ'â pese za'ra, ãma 're wasihâiba wasété za'ra mono tã da, duré 'râwi wapê'ê 're, ãma 're wasiwasété za'ra mono tã da. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa za wa te wasiwi 're wazé pese za'ra. Wa za duré tãma 're wasisômri u'âsi za'ra, ãma 're wanomro wê u'âsi mono da.

Paru hã dama 're ìtoi u'âsi mono zé wasu'u

2 Ma'ãpé, asiwi 're wazawi wê za'ra wa'aba mono, apâ 're wawaibui wê wa'aba mono da. Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê, ma tô wawasédé hã wa'ãma sa'ra. Tane nherê, asiré wa te aima romhuri za'ra wa'aba ré hã, marĩ ìwasédé hã wa te aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di, nimahã na hã. Duré wanhimromhuri zarina, aihâimana wasété na asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba õ di 'râwi. Duré rob'uiprazéb zô, marĩ hã taré, wa te aima 'manharĩ nhipese za'ra wa'aba õ di. Mare uptabi di.

3 E aiwasédé hã te ai'ãma sa'ra wa'aba da, wa ãne ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Ãne da hã õ di. A norĩ wa'wa hã wama asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, niha wama 're romhâimana za'ra mono wa, 're wadâ'â za'ra mono da nherê, wama 're rowê za'ra mono di za. Ãne na, wa tô aima wasiwasu'u pari za'ra wa'aba ni.

4 A norĩ wa'wa hã ìma ai'umnhasi za'ra wa'aba di oto. Wa aima 're ìtoi u'âsi za'ra wa'wa. Aiwasu'u wê wa'aba na, ma tô asina ìma 're ìrowê zani za'ra wa'aba mo. Rowasédé hã wazada 're wairébé u'âsi mono nherê, wa ìtoi uptabi na 're ìhâimana u'âsi.

5 Masédoniza u, we wasimasisi wamhã, wa te ãma ãpusi waihu'u õ di. ãmemhã wazada hã ro'wa'rutu uptabi di, da'ahã na wazada dahâimana za'ra wa. Duré ai'ãma wahâtâ'â za'ëté za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Wanhib'apito wasu'uwê nhiti, aipizari za'ra wa'aba õ'umnhasite.

6 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, taha si dapê'ê nomri'wa hã te 're hâimana, dawĩ 're robzei'õ za'ra mono nherê. Ta hã ma tô wapê'ê hi, Titu hã aihawi wa'aba, nimosi wei watême wisi wa.

7 E tawamhã, Titu wei watême ìwisizém na si, ma tô wapê hã ì're wama da'wa. Mare di. Taha na si õ di. Aiwasu'u wê wa'aba na zama, ma tô wapê hã ì're wama da'wa, duré Titu hã asiwi ìpê'ê hiri aba na aiwasu'u wê za'ra wa'aba na zama. Ta hã Titu hã ma tô wama aiwasu'u wê za'ra wa'wa, ãne: "Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ìsazei'wa norĩ hã te sima aiwê za'ra, 'râwi te te duré asabu za'ra da, tãma asawi uptabi za'ra wa. Ta norĩ hã ma tô duré 'râwi sina tipê'ézé za'ra, marĩ hã ìwasétére hã te te siwi ì'manharĩ za'ra zém na hã. Te duré sima aiwê za'ra, te te siwi ai'upari wê za'ra da, asitob'ru norĩ wi." Ãne na ma tô wama aiwasu'u wê za'ra wa'wa, Titu hã. Taha wa, aima ìtoi uptabi za'ra wa'aba di, ãhãna hã.

8 Rob'ui'éré te aima ìsômri 'rata za'ra wa'wa hã sôré za'ra wa'aba wamhã, ma tô aiwi tirobzei'õ pese za'ra wa'wa, te ãma aima ìnharĩ za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa tô wa hã ìsiwi ãma robzei'õ, te aiwi ãma ìrobzei'õ za'ra wa'aba zém na hã. Tane nherê, te ãma ìsiwi robzei'õ na sahu õ di oto. E marĩ wa. Te aiwi ãma ìrobzei'õ za'ra wa'aba zém na, ãma aihâimana za'ra wa'aba õ wa oto.

⁹ Taha wa, wa hã ĭtoi uptabi di, ãhãna hã. E ĭnhimi'ui'ére na te aiwi robzei'õ pese za'ra wa'aba wa, wa ĭto sina ĭhãimana. Mare di. Aiwi ĭrobzei'õ pese za'ra wa'aba zéb zarina, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba wa, wa ĭto sina ĭhãimana. 'Re ĭhãimana u'âsi mono te te aima ĭwẽ za'ra wa'aba zéb zarina si, ma tô aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. Taha wa, wa hã marĩ ĭwasédé hã te ãma aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di, ĭnhimi'ui'ére na te ãma aima ĭnharĩ za'ra wa'aba zém na hã.

¹⁰ ĭsazei'õ'wa norĩ hã 're ĭnomro wasété mono zéb zarina, robzei'õ u'âsi 're hãimana za'ra mono wa, te ta norĩ hã dâ'â u'âsi ne 're hãimana za'ra, tipê'ê 're. Tane nherê, 'Re ĭhãimana u'âsi mono te te dama 're ĭ'apisutu mono zéb zarina si, dawĩ 're robzei'õ pese za'ra mono wamhã, tawapsi te za dawasété wi 're dasipizari za'ra. Taha zarina si, te za oto 'Re ĭhãimana u'âsi mono hã te te 're da'anho'reptu. ãne wamhã, 're ĭdahãimana wasété za'ra mono zém na 're dasiwẽ'õ za'ra mono õ di za oto.

¹¹ Ma'ãpé, ãne na ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ĭhãimana u'âsi mono te te sima aiwẽ za'ra wa'aba zéb zarina, aiwi ĭrobzei'õ pese za'ra wa'aba zém na hã. Taha zarina, ma tô oto asiwaihu'u za'ra wa'wa, uburé ĭwasédé hã 'rãwi asiwi wẽ'õ pese za'ra wa'aba da. Taha wa, ma tô oto asima ĭwẽ uptabi za'ra wa'wa, aiwasédé hã 're ĭ'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na ĭma asiwasu'u za'ra wa'aba da, apã asima ropese za'ra wa'aba da. Ma tô duré asiwẽ'õ pese za'ra wa'wa, aiwasédé hã aima ĭhãimana za'ra wa'aba zém na hã. 'Re ĭhãimana u'âsi mono nhimihãzém na, ĭsadawa para ĭmreme na te aihã za'ra wa'aba õ'umhasite, ma tô ĭma aipahi za'ra wa'wa. Tane nherê, ma tô asima ĭwẽ za'ra wa'wa oto, apã ãma atême ĭmorĩ aba da, wasisabu su'u za'ra da. ĭ'uwaibaba na si, niha ãma rosa'rata za'ra wa'aba da, ma tô asi'madâ'â za'ra wa'wa, aibã hã tiwasédé te te ĭ'manharĩzém na hã asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba da. Taha wa, aiwasédé hã ãma 'manharĩ za'ra wa'aba õ di. ãne, wa tô ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

¹² Taha wa, e taré aibã hã tiwasédé te te da'ãma ĭ'manharĩ ãma, ĭpê'ézé wa, wa tô ãne na ãma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, taha hãiba na te ãma aima nharĩ za'ra wa'aba da. Mare di. Duré e taré aibã hã te pawaptob da, wa tô ãma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, ãne na hã. Mare di. A norĩ wa'wa hã aima wazawi pese za'ra wa'aba wa, ĭnhimiroti hã 're ĭ'madâ'â za'ra wa'aba mono na 'Re ĭhãimana u'âsi mono nho'a 'rãwi asiwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tô ãne na hã ãma aima rob'ui'ére 'rata za'ra wa'wa.

¹³ ãne hã wa te ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba wa, ma tô apã wapẽ hã ĭ're wama da'wa. Tane nherê, taha zarina si õ di, aima wato za'ra wa'aba zé hã. Titu hã we watême wisi wamhã, ma tô wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Ai'rata sãmra aba ré hã, ma tô, u, asiwi ĭpê'ê hiri 'wa, asiwi ĭpawapto wẽ wa'aba zém na hã. ãne wa, ma tô, to sina we watême wi, aihawi wa'aba hã. ãne wa, wa duré wa norĩ hã watoi uptabi na wahãimana, ĭsabãdã hã.

¹⁴ Titu hã ãma atême morĩ aba õ ré, wa tô tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, ĭsõwa, te te aiwaihu'u sirõmo za'ra wa'aba da. Taha wa, taré te ãma tãma ai'umhasi baba za'ra wa'aba õ di, ĭsõwamhã. Wa norĩ hã wazadawa nhipese ãna, wa tô wanhimirowasu'u wẽ na si, wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa, tô sena na ãma 're ĭwawaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha zarina, Tituhu ma, wa te ĭ'aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zém na hã, tô sena na te za taha zarina si oto da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã.

¹⁵ Titu hã ai'rata sãmra aba ré, ma tô ĭsimiroti hã asiwi ĭwapari pese za'ra wa'wa. Ma tô duré asina aihãtã'ã za'ra wa'aba nherê, asiwi ĭ'ãri wẽ wa'wa, marĩ na tãma ãma asina uwaimrami za'ra wa'aba õ wa, te te siwi aiwẽ'õ za'ra wa'aba õ'umhasite. Taha wa, tãma asawi pese za'ra wa'aba di, ãne na ai'ãma po're si'ãri za'ra wa'aba õ wa.

¹⁶ Taha wa, wa hã duré, aima ĭto za'ëté za'ra wa'aba di. E marĩ wa. ĭma

ai'umnhasi za'ra wa'aba wa, āne na hā oto.

8

Īsibrob'ō norī ma, 're ĩdanhoprub za'ētē za'ra mono zé wasu'u

¹ Wasisānawā norī, wa wasima aiwē za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā tinhimizawi pese zéb zarina, ĩsazei'wa norī ma, 're ĩsōpru mono zé wasu'u hā, waihu'u za'ra wa'aba da, Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma rowahutu u, siré 're ĩsi'rā'ōtō mono norī ma, 're ĩsōpru mono zé wasu'u hā.

² Ta norī hā da te āma 're ĩrowasété za'ra mono na, te te 're robzépata za'ētē za'ra mono nherē, duré sibrob āna 're hāimana za'ra mono nherē, ma tō to sina, dama tinhoprub za'ētē za'ra, tite rob'uiprazém na hā.

³⁻⁴ Marī hā sa hāimana za'ra ō nherē, ma tō sa'ētē na dama sōmri za'ra, tinhoprubzém na te te āma dazawi za'ra da. Si'uihā na ma tō sima pisutu za'ra, āne na wa te āma saze za'ra wa, Zeruzarē āma 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhib'a'uwē norī te te siwi āma pawaptob za'ra da, te te sima ĩwē uptabi za'ra zéb zarina. Taha wa, wē di āne hā, dama āma ĩsōprub za'ra zé hā, Masédoniza āma ĩsazei'wa norī nhoprubzé hā.

⁵ Wa norī hā āne zō, wanhipari ō nherē, ma tō Wanhib'apito ma uimrehēne sisōmri za'ra ta norī hā, taha ma si 're hāimana za'ra mono da. Taha zarina, ma tō duré wama sisōmri za'ra, te te wapawaptob za'ra da, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te tāma ĩpisutu za'ra zéb zarina hā.

⁶ Titu hā āma atēme morī 'rata aba wamhā, ma tō rob'uiprazé ubumro na sāna'rata, asōprub za'ra wa'aba zém na hā. Taha wa, wa tō tāma roti pese ni, duré āma atēme morī aba wamhā, rob'uiprazé ubumro na te te āma sizusi da, romhuri hā wē uptabi na te te uprosi da.

⁷ A norī wa'wa hā te Cristu hā aima umnhasi za'ra wa'aba wa, āma 're ĩsasōmri pese za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti na, te aimreme wē na dama 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. ĩsimiroti hā ma tō duré 're ĩwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, asimi'ē na te 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hā te te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te duré asiwi 're ĩwazawi pese za'ra wa'aba mo. Āne hā aima sa'ētē uptabi za'ra wa'aba di, 're aihāimana za'ra wa'aba mono zém na hā. Taha wa, te za sa'ētē na dama asōprub za'ra wa'wa duré.

⁸ Āne hā wa hā te āma aima 'ru za'ra wa'aba ō di. Taré wa aima āma roti za'ra wa'wa, ĩnhimiroti zarina, 'manharī za'ra wa'aba wamhā, 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mono zém na, sena na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da. Masédoniza āma ĩsazei'wa norī hā simi'ē na te te 're ĩdapawaptob za'ra mono ne zō pé, wa āne na taré āma aipibu za'ra wa'wa.

⁹ Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese zé hā aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto. Ta hā Timama siré robze na 're hāimana u'āsi mono nherē, ma tō hāiwa āma tihāimanazé hā we tirē a'ā, ti'ai āma si'a'uwē da, te te a'ā dame 're robzépata mono da. Asada za'ra wa'aba, ma tō dawazari si'a'uwē, taha zarina, a norī wa'aba zama 'Re ĩhāimana u'āsi mono 'rata 're asimroi u'āsi aba mono da, hāiwa āma hā. Taha wa, Wanhib'apito hā sisawi āna 're ĩhāimana mono ne, te za asisawi āna dama asōprub za'ra wa'wa, ate rob'uiprazé wa'aba na hā.

¹⁰⁻¹¹ ĩnhimirosa'rada hā wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, rob'uiprazé asiwi ĩ'ubumroi wa'aba zém na hā. Wahub 'rata na ma tō dawana asima ĩpisutu za'ra wa'wa, rob'uiprazé hā asiwi ĩ'rā'ōtō aba zéb da hā. Dawana ma tō duré rob'uiprazé ubumro na āma ĩsāna'rata za'ra wa'wa. Taha wa, ma'āpé asiwi uprosi wē wa'aba, rob'uiprazé ubumro hā. Ato sina, āma asisaze za'ra wa'aba ne, te za oto āhāna hā āma ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa duré, rob'uiprazém na

hã, aihâiba mono bâ aima 're ðhâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, niha wamhã, ðsa'ëtê zarina, niha wamhã, ðsyry zarina.

¹² Ato sina, ãma asõprub za'ra wa'aba wamhã, 'Re ðhâimana u'âsi mono si te za asõprubzém na aiwêsãmri za'ra wa'wa. Asimarĩ aba õ wa, tô syry na ðsõmri za'ra wa'aba zéb zarina, te za duré ãma aiwêsãmri za'ra wa'wa, ato sina ãma asõprub za'ra wa'aba wa.

¹³⁻¹⁴ E a norĩ wa'aba si, sa'ëtê na ðsõmri za'ra wa'aba na, da'upana ãma robzépata za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Mare di. Taré ãhãna hã sa'ëtê na aima hâimana za'ra wa'aba wa, te za ãma ðpawaptob za'ra wa'wa, Zeruzarê ãma ðsazei'wa norĩ hã, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono wa. Tawamhã, nimahã na marĩ zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, te za duré ta norĩ hã marĩ na te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, asa, sa'ëtê na tãma hâimana za'ra wamhã. ãne wamhã, aiwa te za asõprubzém na asima ãma 're ðwa'rãmi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Duréihã Mozési ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré, Izarazéhé nhihudu norĩ hã a'ubuni wi simizahãri mono sidâpãsi, mana na dasazém nhisi hã te te siwi ð'ubumroi mono na hã:

“Ni'wam norĩ hã sa'ëtê uptabi na te te sima ubumro za'ra mono nherê, tãma si'atarême za'ra mono õ di, tisiré norĩ hã te te ãma pawaptob za'ra mono wa. Taha wa, ni'wam norĩ hã syry na te te sima ubumro za'ra nherê, ta norĩ wi tiwi sô rowaptâ'â za'ra õ di, ðsazéb zô hã.”

ãne duréihã ãhã wasu'u na, Mozési te te ãma ðrob'ui'éérézê hã, ðbaihã na hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za 're asipawapto pese za'ra wa'aba mo, aiwa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

Titu hã to sina datême ðmorizé wasu'u

¹⁶ 'Re ðhâimana u'âsi mono, ma tô Tituhu ma pisutu, tãma asawi pese za'ra wa'aba zéb zarina, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa norĩ hã wa te duré 're ð'asawi pese za'ra wa'aba mono ne. Taha wa, wa ãma wawata ni, 'Re ðhâimana u'âsi mono ãma hã, tô sena wa, õ hã.

¹⁷ Tawamhã õne haré ma tô Titu hã sina wazaze, ãma atême ðmorĩ aba zém na da hã. Taha wa, si'uihã na te te ãma sima ðrowêzéb zarina, to sina te za tô ãma atême timorĩ za'ra wa'wa ãhãna hã, atême za'ra wa'aba.

¹⁸ Wasisãnawã hã wa za duré ðsiré ãma atême satõrĩ za'ra wa'aba ni, aibã hã. ãne ðsazei'wa norĩ hã ma tô te te sima 're wasu'u wê za'ra, Cristuhu wasu'uwê na simiromhuri wê uptabi wa, ta hã.

¹⁹ Duré dama simiromhuri wê uptabi wa, ma tô ðsazei'wa norĩ hã siwi pisutu, Zeruzarê u ðsazei'wa norĩ nhoprubzéb ré, za wasi'aba'rêi wa, ãma wasiré morĩ da. Tawamhã Wanhib'apito ãma wawatazéb da, wa za tô ãne hã 'manharĩ ni, duré wato sina, wa te 're ðda'apawapto mono zém na, da te wawaihu'u za'ra da.

²⁰ Wanhimisaihuri hã da te wa'ãma nomri tõ da, wa za asõprub za'ra wa'aba zé hã wasitême wa te wasiwi 'madâ'â pese za'ra, wasi'aba'rêi wamhã.

²¹ ð'uwaibaba, wa te ãma ð'uwaimrami za'ra da si, wa tô ðré wasima rob'madâ'â za'ra ni, Wanhib'apito nho'a, duré uburé danho'a zama.

²² Wasisãnawã hãiba amo hã wa za duré ãma atême satõrĩ za'ra wa'aba ni, Titu norĩ siré, ãma morĩ da. Ta hã wa tô nasi pibu za'ra ni, simi'ê na te te 're romhuri mono zô, Wanhib'apito ma. Taha wa, wa tô waihu'u za'ra ni, tô sena ðsimi'ê na hã, duré to sina te te 're ðromhuri mono na hã. Ta hã aiwasu'u wê za'ra wa'wa hã te te wapari wa, tãma ai'umnhasi uptabi za'ra wa'aba di, za rob'uiprazém na dama asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, toi uptabi di ãhãna hã, rob'uiprazé ubumro na za te te ãma aipawaptob za'ra wa'aba wa.

²³ Titu hã bété. Ta hã ĩsiré Wanhib'apito ma romhuri'wa te 're hãimana, Cristuhu wasu'uwẽ na ĩsiré te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono. Duré wasisãnawã hãiba amo norĩ hã za ĩsiré ãma ĩneb zahuré da hã, ta norĩ hã te za tisiré ĩsazei'wa norĩ zadawa para, ãma atẽme ĩne wa'aba na siwasu'u zahuré, aima za'ra wa'aba hã. Ta norĩ hã simiromhuri wẽ uptabi wa, te za Cristuhu ãma si 're dawata za'ra.

²⁴ Taha wa, ma'ãpé ĩwẽ na si uburé marĩ na hã ãma tãma uwaimrami za'ra wa'aba za, asimizawi pese aba zém na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, duré sena na, wa te dama 're ĩ'aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba mono zém na, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da. Duré ãme ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã, ãne na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, te za ĩwẽ na si tãma ãma ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa.

9

Zudeza ãma ĩsazei'wa norĩ ma, ĩdanhoprub za'ra zé wasu'u

¹ E wa hã wa za ãne na aima ãma roti na sahu za'ra wa'wa, ĩnhimi'ui'ére na hã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, asõprub za'ra wa'aba da, dame. Mare di. ãne na, te aima ãma roti na sahu za'ra wa'aba õ di za, ãhãna hã.

² E marĩ wa. Zudeza ãma ĩsazei'wa norĩ hã asiwi pawaptob za'ra wa'aba da, asi'uihã na ato sina, ãma asima rosa'rata za'ra wa'aba wa. ãne na, wa tô wa hã ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena na. ãme Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono norĩ ma, wa tô aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. ãne, wa tô ta norĩ ma hã tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa: “Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ hã ma tô rob'uiprazé ubumro na sãna'rata za'ra, wahub 'rata na hã.” ãne na, wa tô tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Rob'uiprazé hã ato sina, asiwi ĩ'ubumro sirõmo za'ra wa'aba zéb zarina, ma tô ta norĩ zama sima ãma rosa'rata za'ra, to sina, aiwa asine wa'aba, te te siwi 'manharĩ wẽ da, aiwab da.

³ ãne na, wa tô dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wa za ĩsisõwa ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, wasisãnawã norĩ hã, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, ĩwana ré asiwi 'rã'õtõ pari aba da, te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zéb zarina. Duré te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zém na, taré te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba tõ da, wa za tô ãne hã 'manha.

⁴ Áté Masédoniza hawimhã, wasisãnawã norĩ hã te za ãma ĩsiré ai'aba'ré, atẽme za'ra wa'aba. Tawamhã, ãma atẽme wasihutu aba wamhã, rob'uiprazé hã asiwi 'rã'õtõ pari aba õ wamhã, áté wa aré aima aséb za'ra wa'aba ni, taré wa te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba wa. A norĩ wa'wa hã bété. Te aré tô aséb za'ra wa'wa, tô sena ĩ'ubumro na, ãma uwaimrami za'ra wa'aba õ wa.

⁵ Taha wa, wa tô ãne rosa'rata ĩsima, wasisãnawã norĩ hã ĩsisõwa te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, asiwi 'rã'õtõ pari aba hã ĩzõ, ĩma ĩropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Tawamhã, ãma atẽme ĩwisi za'ra wa'aba wamhã, õne haré wa za ti'â, asi'uihã na ato sina, dama asõprub za'ra wa'aba zém na, da te dasiwi aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

⁶ ãne na, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Amho hã syry na da te 're ĩzuri mono zéb zarina, te za syry na da te 're ubumro za'ra, dama 're 'rã prédub za'ra mono wamhã. Sa'ëté na, da te 're zuri mono wapsi, te za oto sa'ëté na da te 're ubumro za'ra. Tane duré, dasima 're ĩdanhoprub za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã dama 're sõpru, ĩwa'rãmi.

⁷ 'Rãwi aipé'ẽ 're, asima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, te za aihãiba mono bâ dama asõprub za'ra wa'wa, áté sa'ëté na, áté syry na. Robzei'õ nherẽ,

dama asōprub za'ra wa'aba ō di za. Duré taré da te aima ĭ'ru za'ra wa'aba zéb zarina, dama asōprub za'ra wa'aba ō di za. Mare di. Asi'uihâ na si te za asima ĭwē za'ra wa'aba zéb zarina, dama asōprub za'ra wa'wa, ato sina. Āne si ĭwē uptabi hâ, 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma hâ, dato sina dasima 're ĭdanhoprub za'ra mono zé hâ.

⁸ 'Re ĭhâimana u'âsi mono hâ waihu'u pese uptabi di, uburé marĭ ĭwē hâ te te aima 're ĭ'anhomri aba mono da hâ, marĭ zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono tō da, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hâ, duré âma 're ĭdapawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hâ.

⁹ Duréihâ ni'wa hâ ma tô âne na rob'ui'ééré, ĭbaihâ na hâ: "ĭsibrob'ō norĭ ma, te 're sōprub u'âsi, sa'ētē na. ĭsimizawi pese zé hâ dawĭ 're si'utōrĭ waihu'u za'ra mono ō di za. Te za dama 're hâimana u'âsi za'ra." Āne duréihâ rob'ui'ééré wasu'u hâ.

¹⁰ E 'wa hâ te robzâ hâ robzuri'wa norĭ ma, te te 're anhomri. E 'wa hâ, te dasazé hâ te te dama 're anhomri. Ta hâ, 'Re ĭhâimana u'âsi mono. Tane te za duré ĭsōprubzé hâ aima 're sa'ētē za'ra wa'wa, dama 're asōprub za'ra wa'aba mono zé wa'râmi, sa'ētē uptabi na oto dama âma 're asōprub za'ra wa'aba mono da, nimahâ na hâ.

¹¹ Sa'ētē na te za tô ĭwē hâ te te aima 're sōmri u'âsi za'ra wa'wa, taha zarina, oto a norĭ wa'wa hâ sa'ētē na âma 're dapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, aiwab da. Taha wa, da'ahâ na te za oto 'Re ĭhâimana u'âsi mono âma tawata za'ra ni, asōprub za'ra wa'aba zé hâ za wa te datēme âwisi za'ra wē te.

¹² ĭwē hâ te za tô ĭ'manharĭ za'ra wa'wa, âne na dapawaptob za'ra wa'aba wamhâ. E marĭ wa. Ta norĭ wi hâ, marĭ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono ō di za oto, 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĭ wi hâ, Zudeza âma 're ĭhâimana za'ra mono norĭ wi hâ. Taha zarina, te za duré ahâ na oto âma 're wata za'ra, 'Re ĭhâimana u'âsi mono âma hâ.

¹³ A norĭ wa'wa hâ tâma asōprub za'ra wa'aba zém na, pawaptob za'ra wa'aba wa, te za tâma âma ĭ'uwaimrami za'ra wa'wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma hâ. Taha wa, ahâ na te za tô 'Re ĭhâimana u'âsi mono âma tiwata zara, Cristuhu wasu'uwē zarina 're anomro wē wa'aba mono na, duré asōprub uptabi na pawaptob za'ra wa'aba wa, ta norĭ hâ, duré darob amoi âma 're ĭhâimana za'ra mono norĭ hâ, pawaptob za'ra wa'aba wa.

¹⁴ Ta norĭ hâ te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te za ai'âma 're mreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma, ta hâ tinhimizawi pese zéb zarina, te te aipisutu za'ra wa'aba wa, asimarĭ na tâma asōprub za'ra wa'aba da, ĭsimarĭ'ō norĭ ma hâ.

¹⁵ 'Re ĭhâimana u'âsi mono âma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, ti'ra na wama ĭsōprub za'ra zé wa'râmi. 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhoprubzé hâ wē uptabi nherē, damreme na ĭ'uwaibaba, da te dasima âma 're ĭrowasu'u za'ra mono da hâ, da te dasima âma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ō di.

10

'Re ĭhâimana u'âsi mono zadawa para, Paru te te dama 're ĭsadawa wasu'u mono zé wasu'u

¹ Ni'wam norĭ hâ asiré wa'aba, 're ĭhâimana za'ra mono norĭ hâ te âne te te sima 're ĭbâsi za'ra: "Paru hâ wa'rata sâmra ré hâ, wama pahĭ za'ra di, marĭ na te te wama ĭnharĭ za'ra da hâ, wanho'a. Wanhiti 're hâimana mono wapsi, te mreme pahĭ âna te te wama 're anharĭ, tinhimi'ui'ééré na si." E âne hâ ĭma 're hâimana mono bâ. Mare di. Wa hâ Paru, wa za oto aima âma roti za'ra wa'wa. ĭwapari pese za'ra wa'aba za. Cristuhu nhisi na, wa za âma aima roti za'ra wa'wa âhâna hâ, ta hâ simizawi pese wa, duré atâma na 're hâimana u'âsi mono wa. Marĭ da, 're sisapētē waihu'u mono ō di, ta hâ.

² Ni'wam norĩ hã ma tô ãne na ĩma nharĩ za'ra, ĩhãiba na: “Paru hã ĩsazei'õ'wa norĩ ne, te 're hãimana.” ãne te ni'wam norĩ hã ĩ'ãma rosa'rata za'ra. Taha wa, apã ãma atẽme ĩmorĩ aba wamhã, atẽ ĩmreme tete na, wa za tô aima roti za'ra wa'wa, ĩpahi ãna, ãne hã te ĩsima wẽ õ nherẽ. Taha wa, ĩwasu'u wasédé hã wapari za'ra wa'aba õ di za, ãne na te aima nharĩ za'ra wa'aba tõ da, asõ'a za'ra wa'aba.

³ Wa norĩ hã ti'ai ãma, wa dawazari 're wahãimana tô, uburé ĩsazei'õ'wa norĩ wazari. Tane nherẽ, ti'ai ãma 're ĩdahãimana za'ra mono zéb zarina, wa te 're a'wapéi mono õ di, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhitob'ru norĩ hã. Mare di.

⁴ Ti'ai ãma 're ĩdasi'wapé za'ra mono zém na, wa te 're a'wapéi mono õ di duré. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimni'ãsi na si, wa tô wa te 're a'wapéi u'ãsi, ĩwaihu'u pese zarina. ĩsitob'ru norĩ nhiptetezẽ hã wa te tiwi ãma 're ĩ'a'uprosi mono zéb da hã, wa ãhã na si wa te 're a'wapéi u'ãsi, ta norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimni'ãsi na si.

⁵ Taha na si, wa duré danhimiroti tô senai'õ hã wa te dawi 're a'uprosi. Ni'wam norĩ hã tiwẽ na sina 're wata za'ra mono wa, te 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tãma waihu'u ãna, 're hãimana za'ra. ãne na danhimirosa'rata wasédé hã, wa duré wa te dawi 're a'uprosi u'ãsi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimni'ãsi na, ĩwaihu'u pese zarina. Uburé Cristuhu nhitob'ru norĩ nhimirosa'rata wasédé hã wa duré wa te tiwi 're awaibui u'ãsi, Cristuhu nhimiroti zarina si, te te oto 're rosa'rata za'ra mono da, ta norĩ hã ĩwẽ na si.

⁶ A norĩ wa'wa hã te oto Cristuhu ãma 're ĩsasõmri pese za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã asiré 're hãimana za'ra wa'aba mono nherẽ, Cristuhu wi, apã tihãimana wasété zô 're sipizari za'ra mono wa, wa za ta norĩ zada 're wahãimana, wa te wasiwi ĩwẽ'õ za'ra zéb zarina, niha wa te dama ãma roti za'ra da, ta norĩ hãiba na hã.

⁷ Atõmo na wahãiba mana wawi, asiwi 're ĩwa'madã'ã za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô asiwi 're ĩwawẽ'õ za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba, 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã te ãne na te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra 'rãwi: “Wa norĩ si, wa Cristuhu zadawa para, wa te 're romhuri za'ra.” ãne na asi'ãma rosa'rata za'ra wa'aba ze te bâ, ma'ãpé apã asi'ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. E marĩ wa. Wa norĩ zama, Cristuhu zadawa para dama romhuri'wai wa.

⁸ Wanhĩb'apito hã ma tô wapisutu, ĩsadawa para, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. E tawamhã, wanhĩmipawaptobzéb zarina, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono zé hã, wa te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tô ãne hã wama pisutu. Mare di. ĩsadawa para, wa te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da si, ma tô wapisutu, Wanhĩb'apito hã. ãhã zarina si, aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, ãma 're ĩnhisẽ mono õ di, tô sena aima 're ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, ãne na hã.

⁹ ĩnhimi'ui'ére na te aima ãma ĩroti za'ra wa'aba zé ma, aipahi za'ra wa'aba da hã, te amo ĩsima aiwẽ za'ra wa'aba õ di.

¹⁰ Ni'wam norĩ hã te duré te te sima 're ĩwasu'u za'ra, ãne: “Paruhu nhimiroti hã pire uptabi di, tinhimi'ui'ére na si te te wama 're ĩroti za'ra mono zém na hã. Mreme tete sina, te za duré ãma wama roti pese za'ra, tinhimi'ui'ére na hã. Tane nherẽ, wa'rata sãmra wamhã, marĩ dai õ di. Wama mreme wapu za'rare di.” ãne te ni'wam norĩ hã te te sima 're ĩbãsi za'ra, ĩza're'ra si.

¹¹ Tane nherẽ, asiti wahãimana za'ra wa'aba ré, wanhimi'ui'ére na wamreme tete sina, wa te aima ãma ĩroti za'ra wa'aba zéb zarina, wa za duré wahãimana pire na ai'rata wahãimana za'ra wa'aba ni, apã ãma wane wamhã,

atēme za'ra wa'aba. Āne hā ma'āpé wa'āma waihu'u za'ra wa'aba, rosa'rata na wa'āma ĩ'upa za'ra wa'aba norī hā.

¹² Ta norī hā danhipai u 're ĩhâimana wē za'ra mono na, ma tô 're si'madâ'â ze za'ra. Tane nherē, wa norī hā aiwab da hā, wa te wasina rosa'rata waihu'u ô di, wawē na hā. Tane nherē, te ta norī hā ĩsimiza'rese'ô ne 're hâimana za'ra. Tihâimana wē zéb zô si, te ta norī hā 'râwi sina 're sôpré, taha na si danhipai u 're hâimana wē za'ra mono da newa.

¹³ Tane nherē, wa norī hā tô ĩbâre, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzém nhipai u, aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ô di. Romhuri hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa tô wa te dama 're romhuri, a norī wa'aba ma zama. Taha na si, wa aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, wa te dama 're ĩromhuri wē mono zém na si.

¹⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si, wa tô āma wanem na, atēme za'ra wa'aba, dawana ĩsadawa para, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da. Te te wama ĩpisutuzém nhipai u, wa te tiwi āma upai ô di, Cristuhu wasu'uwē hā wa te aima wasu'u 'rata za'ra wa'aba wamhā.

¹⁵ Duré, danhimromhuri na nherē, taré wa norī hā da'upana wazadawa nhipese na 're wasiwasu'u mono ô di, aima za'ra wa'aba hā. Taré, wa wa norī hā wa te wasima 're aiwē za'ra wa'wa, Cristuhu āma 're ĩsasômri za'ra wa'aba mono zém na, asima āma 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da, taha zarina, wa te aima 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém na si, wa te aima āma 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te wama ĩpisutuzéb zarina si.

¹⁶ Tawapsi, wa za datēme 're wane, darob amoi u, airom nhiti za'ra wa'aba 're ĩdahâimana za'ra mono norī ma, ĩwasu'uwē hā wa te dama 're wasu'u mono da. Cristuhu wasu'uwē na ni'wa hā te te dama 're ĩromhuri mono ô zéb u si, wa za oto 're wane, darob amoi u hā, ĩwasu'uwē na, da te dama āma 're romhuri za'ra mono nherē, taré wazadawa nhipese na, da'upana dama 're wasiwasu'u tô mono da.

¹⁷ Āne na ma tô duréihā ni'wa hā ĩbaihā na āma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na:

“Ni'wam norī hā to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhā, Danhib'apito te te 're ĩpawapto wē za'ra mono zém na si, te za tô dama 're siwasu'u wē za'ra, to sina oto āma 're ĩhâimana za'ra mono zém na hā.”

Āne duréihā rob'ui'ééré hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na hā.

¹⁸ Ni'wam norī hā tiwē na 'râwi 're ĩsi'madâ'â ze za'ra mono norī hā, Wanhib'apito te te 're wēsâmri za'ra mono ô di, ta norī hā. E marī wa. Te te sima 're ĩ'awasu'u wē mono norī si, te za te te 're awēsâmri, Wanhib'apito hā.

11

Cristuhu wasu'uwē upana, roti senai'ô na te te dama 're ĩroti za'ra mono norī wasu'u

¹ Āhāna, wa za ĩsisôwa āma ĩsina aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩ'āma aiwa'a za'ra wa'aba tô da, ĩnhimiza'rese'ô na ĩ'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherē.

² Wa hā te 're asawī pese za'ra wa'aba mono wa, wa tô te ai'āma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩ'asawī pese za'ra wa'aba mono ne. Ni'wa hā aibâ ma, ti'ra ubuni hā mro da, te te tāma ĩpisutu ne, wa tô aipisutu za'ra wa'wa, Cristuhu ma si oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

³ Tane nherē, wa oto ĩhâtâ'â sina, te ai'āma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. E marī wa. Cristuhu āma si, 're sasômri pese za'ra wa'aba mono nherē, âté ni'wam norī hā roti tô senai'ô na taré te te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu wasu'uwē hā ĩrēme za'ra wa'wa. Duréihā Wa'uburé hā wahi na sihâiba wa, Ewaha ma, sadawa nhipese na te te ĩrowasu'u ne, te za tô âté ni'wam norī hā te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, roti tô senai'ô na hā.

⁴ Zezusihi wasu'uwē tō sena uptabi si, wa tō aré aima wasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhã taha wasu'u na, wa te aima ĩrowasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, ma tō ĩsaze za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tō duré asima ĩwē za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã aipē'ē 're, aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, ni'wam norĩ hã Zezusihi wasu'uwē upana, tō senai'õ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherē, Wanhib'apito wasu'uwē ne, tō senai õ nherē, 'râwi asiwi 're wē'õ za'ra wa'aba mono õ di. Õne haré ma tō âma 're ĩsasõmri za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani upana, ma tō ĩhâiba'õ mreme si asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo.

⁵ E ta norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa pâ, ma tō bété ĩsimirowasu'u na âma ĩsaze za'ra wa'wa. E ĩnhimiromhuri hã tãma wapu bâ, ta norĩ nhimiromhuri ma hã.

⁶ Até ĩmreme hã, ĩma pibu prã ti tō, da'ahã nho'a te dama 're ĩrowahutu mono zéb da hã. Tane nherē, Cristuhu wasu'uwē si, tō sena hã ĩma waihu'u pese di. Æne na ma tō oto ĩ'ãma ĩwaihu'u pese za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã.

⁷ Asiwi ĩpawa'âbã aba ãna, wa tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'uwē na si te 're aipawaptob za'ra wa'wa. Taha wa'rãmi, a norĩ wa'aba si, ĩma aipire na aihâimana za'ra wa'aba da, wa tō ĩhâimanazéb da hã, ĩsi'uihã na nasi wa'â, ĩpire na aima ĩhâimana za'ra wa'aba tō da. E ãne wamhã, ĩwasédé wa tō 'manha. E tō 're ĩhâimana mono zéb zarina, ma tō ãne na ĩ'ãma ĩrosa'rata wasété za'ra wa'wa, asima.

⁸ Cristuhu wasu'uwē na te aipawaptob za'ra wa'aba da, ai'rata ĩnhamra aba ré, rob'uiirazém na ĩma asõprub za'ra wa'aba õ nherē, ma tō ai'upana za'ra wa'aba, ĩsazei'wa norĩ hã ĩpawaptob za'ra, darob amoi ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã. Ta norĩ hã Wanhib'apito wasu'uwē na te pawaptob za'ra dai õ nherē, ma tō tite rob'uiirazém na ĩpawaptob za'ra, aima wa'aba si, te ãma ĩromhurizéb da hã.

⁹ Ai'rata ĩnhamra aba ré, asimarĩ zô, te aiwasutu za'ra wa'aba da, te nasi aiwi rowaptêrē za'ra wa'aba õ di, marĩ zô ĩwi rowaptâ'â wamhã. Wasisãnawã norĩ si, ma tō uburé marĩ na siwi ĩpawapto, ãma ĩhâimana mono zéb da hã, Masédoniza hawi, ãma ĩsiré ĩsi'aba're norĩ hã. Taha wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hã, ĩnhiwari na hã te nasi ropire hã aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di. Tane, wa za duré ĩhâimana, apã ĩmorĩ na te sahu wamhã, ãma atême za'ra wa'aba.

¹⁰ Ni'wa hã marĩ na te wari ãna, wa tō aipawaptob za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hã, asiwi ĩpawa'âbã aba ãna. Æne hã ĩma wē uptabi di tō. Æhã wasu'u hã da te ĩwi pari waihu'u õ di, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã. Cristuhu nhimiroti hã tō sena uptabi, te 're hâimana. Tane duré, wa hã tō sena, wa ãne na aima ãma rowaihu'u za'ra wa'wa.

¹¹ E marĩ wa, wa tō ĩnhiwari ãna aima romhuri za'ra wa'wa. E ĩma asawi za'ra wa'aba õ wa. Mare di. ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba di. Æne na ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ĩwaihu'u, 're ĩhâimana mono zém na hã.

¹² Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tō senai'õ na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ hã, aiwa ĩsine hã te te dama 're ĩromhuri za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono tō da, wa za tō ĩpawa'âbã ãna te 're da'apawaptob u'âsi.

¹³ Ta norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, tō sena 're hâimana za'ra mono õ di. Sadawa nhipese na, te tō te te 're romhuri za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, da te ãma 're rosa'rata wē za'ra mono da, dasima.

¹⁴ Tō ĩbãre, te ta norĩ hã ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra. E marĩ wa. Satanasihĩ nhimiroti na si, te te dama 're romhuri za'ra mono wa, ta norĩ hã. Duré Satanasihĩ ma hã waihu'u pese di, tihâiba na rowa'a na dama 're ĩsihãire mono da hã, hãwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa newa, da te ãma 're saze za'ra mono da.

15 Taha wa, tō ĩbâre te za tãma ĩromhuri'wa norĩ hã ĩsadawa para, sadawa nhipese na dama 're hãimana za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, romhuri wẽ 'wa, 're hãimana za'ra mono newa, da te ãma 're ĩrosa'rata wẽ za'ra mono zéb da hã, dasima. Taha wa, ta norĩ hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, te za tō 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te 're ahã za'ra.

Paru hã te te 're ĩrobzépata mono zé wasu'u

16 ãne wa za ĩsiwasu'u na ãma aima sahu za'ra wa'wa. ĩnhimiromhuri wẽ na, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, ĩnhimiza'rese ãna 're ĩhãimana mono zém na, ĩ'ãma rosa'rata za'ra wa'aba õ di za. Tane nherẽ, áté te za tō ãne na ĩ'ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa, ĩnhimiza'rese õ na 're ĩhãimana mono zém na hã. ãne wa, te za tō asiwi ĩwẽ'õ za'ra wa'aba ãna, ĩwapari pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're ĩromhuri wẽ mono zém na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norĩ, aima 're siwasu'u pari za'ra wa'aba mono nherẽ, wa za tō aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa.

17 Áté Wanhib'apito te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di, ãhã na hã. Áté danhimiza'rese ãna 're ĩdahãimana za'ra mono zéb zarina si, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiromhuri wẽ na hã.

18 Ni'wam norĩ hã te Wanhib'apito wasu'uwẽ na te te dama 're ĩromhuri wẽ za'ra mono zém na hã aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, ãma 're ĩwësãmri za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tane, wa za duré wa hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're ĩromhuri wẽ mono zém na hã, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da.

19 A norĩ wa'wa hã asimiza'rese sina 're ĩ'aihãimana za'ra wa'aba mono zém na, 'rãwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherẽ, e niha te bété simiza'rese ãna 're ĩhãimana za'ra mono norĩ nhimiroti si, 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono ãna. Tane duré, wa hã ĩnhimiza'rese ãna 're ĩhãimana mono di pâ, te za pé ĩzama asiwi ĩwapari pese za'ra wa'wa duré.

20 Ni'wam norĩ hã ma tō 're ĩhãimana za'ra mono zéb zarina, 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, te te aima 're 'rui u'âsi za'ra wa'wa, ta norĩ zadawa para si, uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da si. Tane nherẽ, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di, ta norĩ hã. Sadawa nhipese na, aiwi 're sipsaihuri u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, duré ta norĩ ma si, 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, te te 're aiwaibui wa'aba mono nherẽ, e niha bâ bété, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di. Ta norĩ si, aima pire na 're hãimana za'ra wa'aba mono newa, 'rãwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherẽ, duré te te ai'ãma 're wasété za'ra wa'aba mono da, atob'rata wi te te 're aihã za'ra wa'aba mono nherẽ, e asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono ãna bété.

21 Wa hã ãne, te aima 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono da hã, áté aré sada ĩnhib'aware di. Ta norĩ si tinhimirosa'rata na sina 're siptete za'ra mono di, ãne te te aima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb da hã. E ãne da, 're ĩhãimana mono bâ, wa hã. Mare di.

Ta norĩ hã marĩ wasu'u wẽ na, dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono zém na hã te te siwi ãma ĩwabzu za'ra õ di, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're ĩromhuri wẽ mono zém na hã. Tane nherẽ, wa hã ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba 'wa'ãhã, áté tō ĩnhimiza'rese'õ ne, wa aré aima 're ĩhãimana za'ra wa'wa.

22 Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tō senai'õ na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ hã te sina aima 're wata za'ra wa'wa, ebreusi na 're ĩhãimana za'ra mono na hã, duré Izarazéhé nhihudu 're ĩhãimana za'ra mono na hã, duré Abra'ãhã nhihudu 're ĩhãimana za'ra mono na hã. Tane, wa duré wa hã ebreusi na 're ĩhãimana, duré Izarazéhé nhihudu, duré Abra'ãhã nhihudu, ãne hã aiwa tō wama za'ra hã.

²³ Cristuhu ma romhuri'wa na, te duré ta norĩ hã aima 're siwasu'u u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wa wa hã ta norĩ nhipai u, Cristuhu ma romhuri'wa na 're ìhâimana. (Ãté ìnhimiza'rese ò na 're ìhâimana mono na, ì'ãma rosa'rata za'ra wa'aba da nherẽ, wa za tô ãne na aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa.) E marĩ wa, wa ta norĩ nhipai u Cristuhu ma romhuri wẽ 'wa na 're ìhâimana. Wa tô te tãma 're romhuri pese uptabi, ta norĩ nhipai u. Dazazéb 're, ma tô da te dasiwi 're ìzai u'âsi, ta norĩ 're ìhâimana za'ra mono zém nhipai u. Ma tô duré da te dasiwi 're ì'ahãri u'âsi, powawẽ hãhorõ na, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã da te dasiwi 're ìhã za'ra mono zém nhipai u. ãne wa, wa tô aré 're ìdã'ã u'âsi, te ìsina 're romnhimimnhasi za'ëtẽ mono wa.

²⁴ Ìsiré zudezu norĩ hã ma tô duré nimahã na hã te te siwi 're ìpré'é. ãne hã nimahã bãtã na ma tô 5 na ìzada tiromhãiba. Misi bãtã na, 39 na da te dasiwi 're ìpré'é mono zé hã, zudezu norĩ hã te te sima 're ìrob'manharĩ za'ra mono zéb zarina.

²⁵ Romanu norĩ hã ma tô duré te te siwi 're ìpré'é, wedehu na. ãne hã nimahã bãtã na si'ubdatõ oto, ìzada ìromhãimana wasété zé hã. Ètẽ na ma tô duré dasiwi ìhã ni, da te dasiwi ãma ìwĩri da. Duré, uba're hã ma tô ìré ázé, â 'rowi, â sisasi hã sa'ëtẽ wa. ãne, taha na si'ubdatõ te ìrobzépatazé hã duré. ãne hã uba're hã misi â na ìré sipo'o pese wamhã, bãtã na wa tô â poré wa'wa ìhâimana, bãtã bãre, mara bãre duré.

²⁶ Daro mono bâ 're ìmorĩ ré hã, ìma romnhimimnhasi uptabi nherẽ, wa tô âpré na te 're saprĩ, panho'õmo na hã. Duré danhipsaihuri ahã di, bãdãdi na hã, danhibrob zô dapãri'wa norĩ hã. Ni'wam norĩ hã ìsiré zudezu norĩ 're hãimana za'ra mono nherẽ, ma tô ìzada 're hãimana wasété u'âsi za'ra, zudezu'õ norĩ zama. 'Ri nho'õmo mono bâ, ma tô duré da te dasima 're ì'ru za'ra, niha da te ìma 're rob'manharĩ za'ra mono da. A'ubuni wi 're ìmorĩ ré hã, ìsina romnhimimnhasi na, wa tô duré 're ìhâimana, â poré na zama 're ìmorĩ ré hã. Ni'wam norĩ hã tô sena Cristuhu zazei'wa 're hãimana za'ra mono newa, ma tô duré ìzada 're hãimana za'ra, ta norĩ zama. Taha wa, ìsina romnhimimnhasi uptabi nherẽ, wa tô 're ìhâimana u'âsi.

²⁷ Duré ãma 're ìhâimana mono zéb da hã, wa tô te ìsima 're romhuri pese, ìnhib'rata na. Bãtã ahã na ma tô duré ìnhotõ ãna ì'ãma 're awẽ. Mram na zama te robzépata ahã di, 'rubu na zama. Ìsai ãna te 're ìromhuri mono zém na hã, wa tô duré te 're robzépata. Ì'uza ãna 're ìhâimana mono zém na zama, wa tô duré te 're robzépata.

²⁸ Tane nherẽ, taha si ò di, te 're ìrobzépata mono zé hã. Awẽ sidãpãsi, wa ìpẽ'ẽ na te 're robzépata u'âsi, daro mono bâ ìsazei'wa norĩ, siré 're ìsi'rã'õtõ mono norĩ ãma, te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa. Ta norĩ ãma 're ìhãtã'ã za'ëtẽ za'ra mono di duré.

²⁹ Ni'wam norĩ hã ìsazei'wa norĩ hãimanazéb 're, sib'uware na 're ìhâimana za'ra mono norĩ ãma hã, e niha wa za te ãma 're rosa'rata za'ra. Ta norĩ ãma hã wa za tô ãma 're ìpẽ'ẽzé za'ra. Duré ni'wam norĩ hã tisiré nhimi'manharĩ wasété zarina, tiwasété na 're si'marõpãri za'ra mono 'ru te, wa za sada 're ìhâimana za'ra, tiwasédé te te 're ì'manharĩ 'rata za'ra mono norĩ zãda hã, ta norĩ hã po're ãna 're hãimana za'ra mono wa.

³⁰ Ãté niwapsi, wa za tô ãne na hã aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, uburé marĩ na te 're ìrobzépata mono zém na si, taha zarina, marĩ da hã, ìsi'uihã na ìnhib'uware na 're ìhâimana mono zém na, asiwi ìwaihũ'u za'ra wa'aba da.

³¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito Zesusihi mama hã, taha ma si ìwaihũ'u pese di, ìzadawa nhipese ãna aima ìsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã za. Taha ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, wa norĩ hã.

³² Uburé marĩ da, ìsi'uihã na ìnhib'uware na 're ìhâimana mono zém na hã

wa za aima āma īsiwasu'u za'ra wa'wa. Damasitu na 'ri nho'ōmo nhisi āma īnhamra ré, apito Aretaha zapari da'madâ'â'wa hã ma tô damrami'wa norĩ ma ĩ'ru, 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra, 'ridawa nhitob za'ētē mono bâ, te te ĩzô rob'madâ'â za'ra mono da, te te siwi ĩsāmri wa, te te siwi ĩ'āri da.

³³ Tane nherē, ni'wam norĩ hã ma tô si'ōtō na siwi ĩ'āma si'ra, 'ri nho'ōmo 'wawi wa'ra zadazāri hawi. Taha wa, wa tô rowē na dawī watobro rob u, da'wapéi'wa norĩ wi hã.

12

Paru hã, sōtō 'rowim ne, marĩ hã te te ĩ'ab'madâ'āzé wasu'u

¹ Marĩ dai ō nherē, wa za duré āne na aima āma īsiwasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiromhuri wē na hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, tô sena 're ĩhâimana mono na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'ō na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ hã te sina 're wata za'ra, sōtō 'rowim ne, marĩ hã ta norĩ si te te 're sabu za'ra mono newa, danhotō 'rowi, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne. Tane nherē, wa tô duré ĩzama marĩ ĩwaihu'u'ō hã te 're azabu, ĩnhotō 'rowim ne, Wanhib'apito te te ĩma 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina si.

² Duréihã 'Re ĩhâimana u'āsi mono, ma tô ĩzaprō, hãiwa u, 're ĩsāmra mono zéb u hã. Wa hã Cristuhu zazei'wa. ĩnhotō 'rowim ne, hãiwa u ĩmorízém na hã 14 na ma tô ĩ'āma tiwahu oto. Áté ĩhâiba u'āsi na, wa tô wi. Áté ĩpē'ēzani na si. Wa hã ĩsiwaihu'u ō di. 'Re ĩhâimana u'āsi mono ma si, waihu'u pese di, āne hã.

³⁻⁴ Āne na hã 'râwi āma ĩsiwaihu'u ō di tô, wa hã. Áté ĩpē'ēzani na si, wa wi, tô. Áté ĩhâiba wahuré. 'Re ĩhâimana u'āsi mono ma si, āne hã tãma waihu'u pese di. Āne si, wa tô wa hã ĩsiwaihu'u. Rowē uptabi u hã wa tô wi, tô. Tame rowasu'u ĩwē uptabi hã wa tô te awapari, ĩsi'uihã na. Rowasu'u wē uptabi wa, damreme na ĩ'uwaibaba da te dasima āma 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb da hã, da te dasima āma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ō di.

⁵ Āne na ĩma romhâimana wamhã, átē ĩbâre, wa aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'āsi mono te te ĩwēsāmrizém na hã. Tane nherē, taha na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba ō di za. ĩsi'uihã na marĩ da, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono zém na si, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, asiwi āma ĩwaihu'u za'ra wa'aba da hã.

⁶ Āne na ĩma ĩromhâimanazém na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba da, te ĩsina rosa'rata 'wa'āhã, e ĩnhimiza'rese'ō ne, wa aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Mare di. E marĩ wa. Tô sena, āne na aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wa. Tane nherē, taha na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba ō di za. ĩnhimiromhuri hã 're ĩ'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, duré ĩnhimiroti hã aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za ĩhâimanazém na ĩ'āma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo, asima.

⁷ Danhotō 'rowi, da te 're ĩrosawērē za'ra mono ne, wa tô marĩ ĩwē uptabi hã te ab'madâ'â tô, ĩnhotō 'rowi te ĩrosawērē ne. Taha wa, danhipai u dama ĩpire newa, 'râwi āma 're ĩsi'madâ'â zeī mono tō da, ma tô 'Re ĩhâimana u'āsi mono hã ĩma pisutu, ĩhâiba na te tô 're robzépata mono da, marĩ na, ro'wa hã te te 're dahãzu mono wa, da'āma 're 'wasi'ē za'ra mono wa, da'āma 're ĩsépu'u siroptub za'ra mono ne. Taha zarina, te tô Satanasi hã te te 're ĩpibui u'āsi, te āma 're ĩrobzépata u'āsi mono zéb da hã. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'āsi mono hã te te tiwi 're ĩzawi mono ō di, āne na te te 're ĩpibu tō mono da hã. E marĩ wa. Dama ĩpire newa, 'râwi te ĩsina 're rosa'rata tō mono da.

⁸ Taha wa, wa tō si'ubdatō Wanhib'apito wi hā ĩsima rowaptē, tō ōhō na te 're ĩrobzépata mono zém na hā ta hā simisaré te te ĩ'āma sizāri da, te āma 're robzépata zahu tō mono da.

⁹ Tane nherē, āne si ma tō nasi ĩma waihu'u asa, te tiwi rowaptērē wamhā: “Te ai'āma sizāri ō di za. ĩnhimizawi pese zéb zarina si, te za 're aihâimana mo. Asi'uihâ na marĩ da hā, asib'uware na 're aihâimana mono nherē, te za asiptete sina ĩ'āma 're aihâimana mo, ĩnhimipawaptobzéb zarina.” Āne si, ma tō nasi ĩma waihu'u na wa'rā asa, Wanhib'apito hā. Taha wa, ĩsi'uihâ na marĩ da hā, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono zém na si, wa za tō ĩto sina aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, taha wa'rāmi Cristuhu nhipstetezéb ré si, 're ĩhâimana u'āsi mono da.

¹⁰ ĩsi'uihâ na marĩ da hā, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono nherē, duré Cristuhu ma, te 're romhuri mono wa, da te ĩ'āma 're wasété za'ra mono nherē, duré ĩma ropire na 're ĩhâimana mono nherē, duré da te ĩma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherē, duré marĩ na te 're robzépata mono nherē, wa ĩto sina 're ĩhâimana u'āsi. E marĩ wa. ĩsi'uihâ na marĩ da hā, ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono nherē, wa za taha wa'rāmi, ĩnhipstete sina 're ĩhâimana, Cristuhu nhimipawaptobzém na si.

Corĭtu āma ĩsazei'wa norĩ āma, Paru hā ĩhâtâ'â za'ra zé wasu'u

¹¹ Cristuhu zadawa wasu'u'wa na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō wa, wa tō ĩnhimiromhuri wē na si aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, āne hā te ĩsima wē ō nherē. Āté ĩnhimiza'rese'ō ne, wa tō āne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hā dama 're ĩwasu'u wē za'ra wa'aba mono ō 'ru te. 'Re ĩhâimana u'āsi mono te te 're ĩpawapto mono ō 'wa'āhā, aré marĩ dai ō di, 're ĩhâimana mono zé hā tō. Tane nherē, Zesusihi zadawa wasu'u'wa newa, senai'ō na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ ma, ĩwapu na tāma 're ĩhâimana za'ra mono ō di.

¹² Ai'rata ĩnhamra aba ré, wa tō ĩnhimi'ē na marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ō hā aima 'manharĩ za'ra wa'wa, Zesusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimiromhuri na. Āne zarina, te za sena na Zesusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

¹³ E tawamhā ai'upana wa'aba si, wa tō darob amoi āma ĩsazei'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hā te 're apawapto pese, ta norĩ si ĩma sawi pese za'ra wa. Mare di. E marĩ na, wa tō bété a norĩ wa'wa hā ai'mararé za'ra wa'wa, sena Zesusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō zéb da hā. Āté asimarĩ aba zō, te 're aiwasutu za'ra wa'aba mono ō zém na si, wa tō ai'mararé za'ra wa'wa, ai'rata ĩnhamra aba ré hā. Ma'āpé, āne na ĩwasédé hā te aima 'manharĩ wasété za'ra wa'aba ze te bâ, ĩma pari za'ra wa'aba.

¹⁴ Si'ubdatō āma, wa za oto āma atēme ĩmorĩ 'wa, te duré asabu na sahu za'ra wa'aba da. Tawamhā, āma atēme ĩmorĩ aba wamhā, asiwi ĩpawa'ābā aba da, te aiwi rowaptērē za'ra wa'aba ō di za, asimarĩ zō, āma atēme ĩmorĩ aba ō wa za. Taré Cristuhu wasu'uwē na te aipawapto za'ra wa'aba da si, wa za tō āma atēme ĩmorĩ 'wa. E damama norĩ ma, te za da'ra norĩ hā te te 're ubumroi pese za'ra, dasazé hā. Mare di. Damama norĩ si, te za te te 're rob'ubumroi pese za'ra, ti'ra sazéb da hā. Tane duré wa hā, aimama aba ne, aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono wa, te 're aipawapto za'ra wa'aba mono da si, wa tō te ai'āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'wa, ĩsima. Taha wa, asiwi ĩpawa'ābā aba ō di za.

¹⁵ Tawamhā, āma atēme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhā, ĩto sina, wa za uburē ĩnhimarĩ hā uprosi, te āma aipawapto za'ra wa'aba da, te āma ĩ'āri hā za. Taha da, wa za duré aima romhuri pese za'ra wa'wa, ĩwasutu uptabi nherē.

Āne na hã ĩma asawi pese za'ra wa'aba nherẽ, e te za duré ĩzawi za'ra wa'aba zém na hã ĩwi asisawĩ za'ra wa'wa, aiwétési.

¹⁶ Asiwi ĩpawa'âbâ za'ra wa'aba da, te aiwi ĩrowaptêrẽ za'ra wa'aba õ na, ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa tô. Tane nherẽ, ma tô ni'wam norĩ hã rosa'rata na ĩãma upa za'ra, rob'uiprazé hã ĩzadawa nhipese na te aiwi ĩ'ubumroi wa'aba na hã. E ãne hã ĩ'uwaibaba. Mare di. ĩ'uwaibaba õ di.

¹⁷ Wasisânawã norĩ hã, ĩzadawa para ãma atême si'aba'rúi wa'aba da, te ãma ĩsatõrĩ za'ra hã e ma tô aima sadawa hapese za'ra wa'wa, rob'uiprazém na. Mare di. Āne na hã aima sadawa nhipese za'ra wa'aba õ di, ta norĩ hã.

¹⁸ Titu hã bété. Ta hã wa tô duré ãma atême satõrĩ 'wa, ãma atême morĩ aba da. Wasisânawã hãiba amo hã wa tô duré ãma ĩsiré satõ. E Titu hã ma tô tawamhã aima sadawa hapese 'wa, asimarĩ aba zô hã. Mare di. Tane duré, wa hã 're ĩhâimana mono zé hã. Aiwapasi wahâimanazé hã, rob'uiprazém na aiwi 're ĩwanhimisaihuri aba mono õ na hã.

¹⁹ E taré wa'ãma 're rosa'rata wê za'ra wa'aba mono da, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Cristuhu zazei'wa oto 're wahâimana mono wa, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a. Wasisânawã norĩ, wama asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tô uburé marĩ hã wa te 're ab'manharĩ, asiptete sina Cristuhu ãma si 're anomro aba mono da oto.

²⁰ Ai'ãma 're ĩhâtâ'â za'ra wa'aba mono sina, wa tô ai'ãma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, za ãma atême ĩmorĩ aba na dâ'âsina, duré 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, za te aiwêsãmri za'ra wa'aba õ na dâ'âsina. Āté a norĩ wa'wa hã te za duré asiwi ĩwê'õ za'ra wa'wa, za ãma atême ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã. Āté ãhãna hã te 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mo 'râwi. Āté te duré marĩ na 're asi'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Āté te duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mo. Āté asi'ãma si te duré 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Āté te duré asi'ãma 're ĩwasété za'ra wa'aba mo. Āté te asima 're ĩdabâsi wasété za'ra wa'aba mo. Āté dama aipire newa, te duré 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo. Āté siwa'ru te duré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Āne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ'umnhasite, wa ai'ãma 're ĩhâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa.

²¹ Āma atême ĩwisi aba wamhã, âté ĩpê'êzé te, wa za aiwa'õ, ai'ãma ĩpê'êzé uptabi za'ra wa'aba wa. Duréihã ai'ahã na ma tô aiwasédé hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo aré. Ma tô duré asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo, pi'õ na, aibã na zama. Asiséb ãna, ma tô marĩ ĩwasétére zô si asima 're asõpré wa'aba mo. Āne na aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wa, âté te za ĩwi tirobzei'õ pese. Taha wa, âté ĩnhiséb di za, ĩnhib'apito ma hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã, ai'ãma za'ra wa'aba hã.

13

Paru hã roti na te te ĩrãsutuzém na rowasu'u

¹ Si'ubdatõ ãma, wa za oto ĩmorĩ na ãma atême sahu za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da. Duréihã Mozési hã ma tô ãne na ĩbaihã na rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na hã: “Ni'wam norĩ da, 're dawasété za'ra mono wamhã, maparane dahãiba ma, te za 're siwasu'u za'ra, ta norĩ hã danho'a te te 're sadawa waptob za'ra mono da, tãma 're ĩsiwasu'u za'ra mono zém na hã.” Āne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré hã. Tawamhã, wa hã ãma atême ĩmorĩ aba wamhã, taha zarina, wa za tô sena zarina, aiwasété za'ra wa'aba na hã aiwaihu'u za'ra wa'wa.

² Maparane ãma, atême ãma ĩmorĩ aba wamhã, wa tô aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, aiwasédé 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono norĩ, za te ĩ'aihã za'ra wa'aba zém na hã. ĩnhimi'ui'ééré na, wa za oto ãne na aima ãma sahu

za'ra wa'wa, asiti wa'aba ĩhâimana nherê. Āma atême ĩmorĩ aba wamhã, ĩnhimi ahârizé hã te aima ba'a za'ra wa'aba õ di za, aiwasédé 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono norĩ ma hã, duré ĩza'u si tiwasété zô 're ĩsipizari za'ra mono norĩ ma zama.

³ Sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, ma tô âne na asima ĩ'âma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tô wê di, ĩma hã. Āma atême ĩmorĩ aba wamhã, Cristuhu zadawa para, wa za tô aihã za'ra wa'wa. Tawamhã, âté te za oto asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na hã. Cristu hã niha te te aima ĩrob'manharĩ za'ra wa'aba zéb da hã, e sib'uware di, asada za'ra wa'aba hã za. Mare di. Siptete uptabi di ta hã, te te ĩ'aihã za'ra wa'aba zéb da hã.

⁴ Cristu hã wedepo'õ nhonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri wamhã, ĩhãiba hã sib'uware di. Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiptetezém na ma tô apã hãiwa'udu, 're hãimana u'âsi mono da oto. Tane, wa tô duré wa norĩ hã wanhib'uware na 're wahâimana. Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiptetezém na, wa duré 're wahâimana, Cristuhu ne. Taha zarina, wa za niha aima rob'manharĩ za'ra wa'aba ni, wasi'uihã nai õ nherê.

⁵ Aipê'ê 're, te za a'â 'rãwi asi'madã'ã za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ hãimanazéb zarina, tô sena 're aihãimana za'ra wa'aba mono zô. Āne na asina tãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, Zezu Cristu, aipê'ê 're, 're ĩsãmra aba mono na, te za asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa. E âne hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di bété. Tane nherê, Cristu hã aipê'ê 're, 're sãmra aba mono õ wamhã, asina tãma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mono õ na, te za asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa, asi'uihã na.

⁶ Wa hã wa ãma ĩsima aiwê za'ra wa'wa, ãma atême ĩmorĩ aba wamhã, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zém na, wa te wasina ãma ĩ'uwaimramizém na hã.

⁷ Wa duré 're wamreme u'âsi, ai'ãma za'ra wa'aba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ta hã te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, marĩ ĩwasétére hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. E ai'ãma za'ra wa'aba, wa te 're ĩromhuri mono na, da te dasiwi 're wawêsãmri mono da, wa âne hã ai'ãma 're wamreme u'âsi za'ra wa'wa. Mare di. Taré a norĩ wa'wa hã ĩwê si oto 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono da si, wa ai'ãma 're wamreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã. ĩwê si tô 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, wa te aihã za'ra wa'aba õ di za. Āne wamhã, âté te za ãne na wa'ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa, asima: "Oro Paru norĩ hã, Zesusihi zadawa wasu'u'wa, tô sena 're hãimana zahuré mono za, te te wahã za'ra õ di." Áté âne na te za wa'ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. Tane nherê, wama wê di tô, ĩwê si tô 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã.

⁸ Cristuhu wasu'uwê hã tô sena uptabi hã, ni'wa hã te te dawí pari waihu'u õ di, dama siptete uptabi wa, ĩwasu'uwê hã. Taha zarina si, wa za tô 're wahâimana, wa norĩ hã, 'rãwi wa te wasiwi 're wê'õ mono ãna.

⁹ A norĩ wa'wa hã tô sena Cristuhu ãma asiptete sina 're anomro wê wa'aba mono wamhã, wa za tô aima 're wato za'ra wa'wa. Āne wamhã, Cristuhu zadawa para, wa te aihã za'ra wa'aba õ di za. Wa te aihã za'ra wa'aba õ wamhã, âté ni'wam norĩ hã te za wa'ãma sima rosa'rata wasété za'ra, wawê'õ'wa norĩ hã, aima wapahi za'ra wa'aba na hã. Tane nherê, wê di tô wama hã, tô sena Cristuhu ãma si oto 're anomro wê wa'aba mono wamhã.

¹⁰ Āne wa, wa asiti ĩnhamra aba ré, aima ãma rob'ui'ére za'ra wa'wa, za ãma atême ĩwisi aba wa, asõ'a te aima nharĩ za'ra wa'aba tõ da, Wanhib'apito zadawa para te te ĩma ĩpisutuzéb zarina. Ma tô ĩma pisutu tô, ĩsadawa para si te 're aipawapto wê za'ra wa'aba mono da. E tawamhã ĩnhimipawaptobzéb zarina, ãma 're anomro wê wa'aba mono zé hã te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba

mono da, ma tô ãne hã ĩma pisutu. Mare di. Taré ĩsadawa para si, te 're aipawapto wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da si, ma tô ĩma pisutu tô, Wanhĭb'apito hã.

¹¹ ĩsisãnawã norĩ, ĩnhĭmi'ui'éré na wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa. 'Re aihãimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã te za oto ĩrẽme pese za'ra wa'wa. Te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zé hã te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Rowẽ na si asiré 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za duré asina 're ĩrosa'rata wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ĩsimizawi pe hã, te za 'rãwi asiré 're hãimana u'âsi za'ra wa'wa, dama rowẽ nhomri'wa hã.

¹² Taha wa, te za uburé asiré ĩsazei'wa na 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

Ãme, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhĭb'a'uwẽ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã te ãma asawi za'ra wa'wa, uburé.

¹³⁻¹⁴ Wanhĭb'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina, ĩwẽ si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'ãma tãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré ĩpẽ'ẽzani hã te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'aba mono da, simisutu ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, taha ãma si.

Darasiza norĩ

Darasiza norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'ééré

Ībaihã wasu'uzé

ZeZusi hã hãwa u apã ĩmorĩzéb u hã, zudezu norĩ si ma tã ĩsimirowasu'u na te 're saze za'ra. Ta norĩ si te uburé sihãiwata nhihãri ré 're hãimana za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã Abra'ãhã ma, te te ĩpisutuzéb zarina. ZeZusi hã hãwa u apã morĩ za'u si, ma tã ĩwasu'uwẽ hã datẽme ropé, zudezu'õ norĩ u hã, ĩsihãiwata nhihãri'õ norĩ u hã.

Ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hã Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã ma tã Paru hã zudezu'õ norĩ ma wasu'u za'ra, ĩsimiroti na te te ãma ĩ'uwaimrami õ na hã. Ta norĩ hã ma tã ãne hã dama roti za'ra: 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré zama te za da te 're 'madã'ã pese za'ra, te te 're da'awêsãmri mono da. Taha da, te za duré 're dasihãiwata nhihãri za'ra. ãne na roti hã Paru hã ma tã siwi wẽ'õ pese. ZeZusi hã wazada dã'ã wa, duré taha zarina wawasédé hã te te wama 're apari mono wa, dasihãiwata nhihãrizé hã marĩ dai õ di. ZeZusihi wapru na si te za te te 're da'a'upsõ, dawasété wi. ãne wa, ma tã Paru hã tãma rob'ui'ééré za'ra, Darasiza norĩ ma hã, aimawi hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tã da, ZeZusihi si te te sina 're umnhasi pese za'ra mono da, taha zarina si 'Re ĩhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã ĩpẽ'ẽ 're, 're sãmra za'ra mono da.

1-2 Wanhĩb'apito nhĩb'a'uwẽ norĩ, daza'rui mono bã Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ, wa hã Paru, wa ãma asawi za'ra wa'wa. Uburé wasiré ĩsazei'wa norĩ hã te duré timreme na ãma asawi za'ra wa'wa, ĩ'rata ĩsi'ubumro norĩ hã. ãne wa za ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Wa hã ZeZu Cristuhu zadawa wasu'u'wa, wa 're mo, ĩsadawa para. Ni'wam norĩ hã te te siwi ĩpisutu õ di, dazadawa para ĩsadawa wasu'u'wa na 're ĩhãimana mono da. Mare uptabi di. ZeZu Cristuhu si ma tã Wamama me si, sima ĩpisutu zahuré, ab're hawi ti'ra hãwa'utu'wai me.

3 Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'ãsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, duré Wanhĩb'apito ZeZu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

4 Wanhĩb'apito 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩwẽzéb uwaibaba, ma tã ZeZu Cristu hã wazada sisõ, wazada dã'ã da, te te wa'awa'ãbã da, 're wanomro wasété mono wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te wahã za'ra tã da, rob'rãsutuzéb ãma hã, duré dapo're'õ na 're ĩdanomro mono norĩ ne, 're wanomro u'ãsi tã mono da.

5 Wamama hã wẽ uptabi wa, ãma 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono.

Aimawi rowasu'u hã Wanhĩb'apito wasu'uwẽ ne, aiwa 're 'maihãimana mono õ na rowasu'u

6 ãhãna wa ai'ãma ĩtob'uzu za'ra wa'wa. E marĩ wa. Tãma asawi uptabi za'ra wa'aba wa, ma tã Cristu hã asõ'reptu za'ra wa'wa. Taha zarina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tã sima aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da. Tane nherẽ, ma tã aiwara sina, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na, aimawi rowasu'u hã Cristuhu wasu'uwẽ me aiwam newa.

7 Aimawi rowasu'u hã Cristuhu wasu'uwẽ me, aiwa 're hãimana mono õ di. Mare uptabi di. E marĩ wa, wa tã ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã ma tã sima wẽ za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ upana te te ãma saprĩ za'ra

da, aimawi rowasu'u u. Ta norĩ hã ma tô aimawi tinhimirowasu'u na aiwi ro'wa'rutu za'ra wa'wa.

⁸ Wa norĩ hã wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na. Tane nherẽ, nimahã na Cristuhu wasu'uwẽ upana, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awẽ'õ pese. Tane duré nimahã na hãwa ãma tâma ìromhuri'wa norĩ hã ìwasu'uwẽ upana, we te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za duré te te siwi 're awẽ'õ pese.

⁹ ãne hã wa tô aima waihu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa, wa te aima ìwaihu'u za'ra wa'aba zém na. Ni'wam norĩ hã wanhimirowasu'u zarina si, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ wamhã, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're awẽ'õ pese.

¹⁰ E ìnhimiroti na ìãma 're ìdawata za'ra mono zéb zô, wa ìsina 're ìnhimipari. Mare di. 'Re ìhâimana u'âsi mono si ìãma 're ìwata mono zéb zô si, wa ìsina 're ìnhimipari. Ti'ai ãma ìãma 're dawata za'ra mono da, 'rãwi ìsi'uihã na te ìsina 're rosa'rata mono 'wa'ãhã, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, 're ìhâimana mono õ di aré.

¹¹ Ìsisãnawã norĩ, ma'ãpé niha we ìãma waihu'u za'ra wa'aba. Ti'ai ãma 're ìdahâimana za'ra mono norĩ nhimirowasu'u zarina ò di, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ te dama 're ìwasu'u mono hã.

¹² Ni'wa ãne na hã te te ãma 're ìpo're pu'u mono õ di, ti'ai ãma wasiré 're ìwahâimana za'ra mono norĩ hã. Ni'wa hã te te duré ìma 're rowasu'u mono õ di, te ìwaihu'u pese zéb da hã. Mare di. Si'uihã na ma we hãwa hawi ìma siwaihu'u Zezu Cristu hã, ìwasu'uwẽ na te ìwaihu'u pese zéb da hã.

Paru hã Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa na te te ìsãna'ratazém na ìsiwasu'uzé wasu'u

¹³⁻¹⁴ Wa hã wasiré zudezu norĩ nhimizazézéb zarina 're ìmorĩ ré, wa tô ìsima wẽ upta, wasiré ìwaprédu mono norĩ nhipai u, wahi'rata norĩ nhimiroti zarina si, 're ìmorĩ da. ãne 're ìmorĩ ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, ìwasété na wa tô te 're arob'manharĩ aré, Wanhib'apito zazei'wa norĩ ma hã. Wa tô te ìsima 're awẽ, te 're uprosi mono da. ãne ma tô ìwasu'u wasédé hã 're ìwapari za'ra wa'aba mo.

¹⁵⁻¹⁶ Tawamhã bâdã ma tô oto ìwa waptãrã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ti'ra te te ìma ìwaihu'uzém na, ì'ra wasu'uwẽ na si, zudezu'õ norĩ ma, te 're wasu'u mono da. Taha da, ìpoto õ ré, ma tô sima ìpisutu siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, tâma ìzawi uptabi wa, ma tô oto ìzô hã, tâma ìromhuri'wa na oto 're ìhâimana mono da.

Tawamhã e 'wa hã wa tô sadawa pibu, ãne zarina te dama 're ìsadawa wasu'u mono da hã. Mare di. Ni'wa hã ãne na te sadawa pibui õ uptabi di.

¹⁷ Duré Zeruzarẽ u, a'ã ìmorĩ õ di, Cristu hã tizadawa wasu'u'wa da, ìwana te te sima ìpisutu za'ra norĩ u, te sabu za'ra da. Mare di. Daza'rui amoi u si, wa tô a'ã mo, Arabiza u. Tame ìnhamra pari, wa tô apã mo, Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi u.

¹⁸ Si'ubdatõ ma tô oto ìãma tiwahu, Wanhib'apito ãma te ìsasõmrizém na hã. Tawamhã Zeruzarẽ u wa tô oto mo, Pedru hã te hãiba pibu da. Tame ma tô romhuri hã maparane ìãma ai'utõ, ì'rata ìnhamra ré.

¹⁹ Pedruhu siré norĩ hã aihĩni te sõpêtẽ za'ra õ di, Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã. Ti'aduhu si, wa tô sõpêtẽ. Wanhib'apito sisémemhã ta hã.

²⁰ Tô sena, wa rob'ui'ére na aima rowasu'u za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a.

²¹ Tawamhã Zeruzarẽ hawi wa tô oto watobro, daza'rui u ìmorĩ da, Siriza u, duré Sirisiza u.

²² Zahadu te te siwi ĩhâiba pibu za'ra ò di, Zezusihi zazei'wa norĩ hã daza'ruu mono bâ, Zudeza na ðanhipti'a nho'õmo nhisi ãma siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã.

²³ Taré ma tô ĩwasu'u wẽ si te te 're wapari za'ra, ta norĩ hã. ãne ĩwasu'u wẽ hã: “Paru hã ma tô te te wa'ãma 're arowasété aré, Wanhib'apito ãma, wa te 're sasõmri tõ za'ra mono da. Tane nherẽ, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na te oto te te 're da'apawapto, Wanhib'apito ãma da te 're sasõmri za'ra mono da.” ãne na si ma tô ĩwasu'u wẽ hã te te 're ropé.

²⁴ Taha wa, Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, te 're wata u'âsi za'ra, te te ĩnho'reptui wẽ te.

2

Ti'adu norĩ u, Paru norĩ ĩsihutuzé wasu'u

¹ Tawamhã 14 na ĩ'ãma wahu pari, wa tô apâ mo, Zeruzarẽ u. Tamomo ĩmorĩ wamhã, Banabé hã te ĩsiré mo. Titu hã wa duré ĩsiré saprõ.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã za apâ ĩmorizém na, te te ĩma waihu'u sirõmo wa, wa tô apâ mo. Tawamhã 'ri nho'õmo u wasihutu wamhã, aibâ dama ĩpire na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ me, wa tô wahâiba pisutu wasi'rã'õtõ ni. Taha wa, wa tô ta norĩ ma ĩsiwaihu'u, zudezu'õ norĩ ma, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã te tãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zém na. Te te ãma ĩzaze za'ra zô, wa tô ĩnhimromhurizém na tãma ĩsiwasu'u za'ra, te te ãma ĩzaze za'ra ò wa, taré 're hâimana mono tõ da, ĩnhimromhurizé hã.

³ Tawamhã ma tô ta norĩ hã ãma ĩzaze za'ra, zudezu'õ norĩ ma, te tãma 're ĩrowasu'u za'ra mono zém na. Taha wa, te te siwi pisutu za'ra ò di, Titu hã ĩsiré 're ĩmorĩ hã, sizudezu da. Titu hã deredu na ĩpodo, zudezu'õ. Tane nherẽ, te te siwi pisutu ò di, sihâiwata nhizâri ré 're morĩ da, tawapsi sizudezu da. Mare di.

⁴ Ni'wam norĩ si, zudezu norĩ hã ma tô ĩ'upana sima wẽ za'ra, Titu hã sihâiwata nhizâri ré 're morĩ da. Ta norĩ hã wasiré Wanhib'apito zazei uptabi 'wa 're nomro mono newa, ma tô hâimana nhipese sina wasiré 're si'rã'õtõ, wapsã'i'a ne wahâimanazé ma, te te 're ropibu za'ra mono da, rowẽ na 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zô, Cristu Zezusihi ãma. Ta norĩ hã zudezu norĩ hã, ma tô sima wawẽ za'ra, ĩsine 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina, wa te 're rob'manharĩ u'âsi za'ra mono da, taha zarina wanho'reptuzé hã wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da newa.

⁵ Tane nherẽ, ta norĩ nhimirosa'rata na, wa te ãma saze za'ra ò di. Mare uptabi di. Wa tô wasima wẽ za'ra ni, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ uptabi si, aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ta norĩ nhimirosa'rata na hã wa te ãma saze za'ra ò di.

⁶ Dama ĩpire za'ra norĩ ma, ĩnhimromhurizém na tãma ĩsiwaihu'u za'ra parimhã, marĩ asa te te ĩma waihu'u za'ra ò di, ĩsadawa nhipai u, zudezu'õ norĩ ma te tãma 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb da hã. Ta norĩ hã pire na dama 're hâimana za'ra mono nherẽ, ĩpire na te 're rosa'rata mono ò di, wa hã. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dapire na te te da'ãma 're rosa'rata mono ò wa. Tãma taré hã.

⁷ ãne si ma tô aibâ norĩ hã siwi ĩwaihu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono tõ sena te te ĩpisutu na, zudezu'õ norĩ ma, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã te tãma 're wasu'u za'ra mono da, Pedru hã te te ĩpisutu ne, tisiré zudezu norĩ ma, te te 're rowasu'u mono da.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Pedru hã te te 're pawapto tiwaihu'u pese na, tisiré zudezu norĩ ma, Cristu hã te te tãma 're ĩwasu'u za'ra mono zéb da hã, ta norĩ u si te te satõrĩ wa. Tane duré wa hã tiwaihu'u pese na ma tô te te 're

ĭpawapto, zudezu'õ norĩ ma, Cristu te tãma 're ĭwasu'u za'ra mono zéb da hã, ta norĩ u si te te ĭzatõrĩ wa, wa hã.

⁹ Taha wa, ma tã oto Ti'adu norĩ hã ĭ'ãma waihu'u za'ra, tãma ĭzawi pese wa, 'Re ĭhãimana u'ãsi mono te te sima ĭpisutuzém na hã. Õ norĩ hã ĭsimiroti pire na ma tã Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ hã ãma waihu'u za'ra, Ti'adu hã, Pedru hã, duré Zuwã. Tawamhã ta norĩ hã 'Re ĭhãimana u'ãsi mono te te ĭpisutuzém na te te ĭ'ãma waihu'u za'ra wa, ma tã tinhĩb'rata na siwi wazawi za'ra, Banabéhé me. Wama wẽ za'ra di, wa norĩ hã zudezu'õ norĩ u si 're waneb da, Cristuhu wasu'uwẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da. Duré wama wẽ za'ra di, Ti'adu norĩ si, tisiré zudezu norĩ u si 're nomro mono da, Pedru norĩ me. ãne na wa tã wanhimirosa'rata na wasisaze za'ra ni.

¹⁰ ãne si ma tã wama waihu'u za'ra, Ti'adu norĩ hã, Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ ĭsimarĩ'õ norĩ hã wanhimarĩ na wa te 're pawaptob u'ãsi za'ra mono da, 're wapo're simrami za'ra mono ãna. ãne zõ, wa ĭsima te 're rosa'rata u'ãsi, ĭwẽ na si te 're da'apawapto mono da.

Paru hã Pedruhu ma te te ĭrowaihu'uzé

¹¹⁻¹² Tawamhã Ātizotiza ãma ĭnhamra ré, ma tã wi Pedru hã, ĭzarina. Tawamhã zudezu'õ norĩ ãma tinhimirosa'rata na te te upai wa, wa tã danho'a tãma rowaihu'u. ãne tinhimirosa'rata na te te ĭ'upazé hã. Ātizotiza u wisi wamhã, ma tã aré zudezu'õ norĩ me 're sa, Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ me hã. Tawamhã ĭsarina si ma duré aibã norĩ hã aihutu, Ti'aduhu hawimhã. Ta norĩ hã ma tã te te sima 're wẽ za'ra, Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ zudezu'õ hã, sihãiwata nhĩhãri ré si 're nomro mono da, tawapsi sizudezu za'ra da. Tawamhã zudezu'õ norĩ hã, Wanhĩb'apito zazei'wa oto wasiré 're wahãimana za'ra mono nherẽ, ma tã Pedru hã tiwi sisawi za'ra, oto dasiré 're sa tã mono da. E marĩ wa. Zudezu'õ norĩ siré 're sai u'ãsi mono wa, te te siwi wẽ'õ za'ra õ'umnhasite, we ĭsihutu norĩ hã.

¹³ Tawamhã Pedruhu ne dazadamnhasi te, te oto ĭsiré zudezu norĩ hã tiwi sisawi za'ra, zudezu'õ norĩ wi, Wanhĩb'apito zazei'wa oto wasiré 're wahãimana za'ra mono nherẽ. Banabéhé zama ma tã dazadamnhasi te, tiwi sisawi za'ra.

¹⁴ ãne na ma tã Pedru norĩ hã tinhimirosa'rata na upa za'ra, zudezu'õ norĩ ãma. Tã sena Cristuhu wasu'uwẽ zarina si oto dama 're hãimana za'ra mono õ di, Pedru norĩ hã. ãne wa tã ãma waihu'u za'ra. Taha wa, wa tã Pedruhu ma tinha, uburé Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ nho'a, ãne: "A hã zudezu nherẽ, ma tã zudezu'õ norĩ siré 're asai mo aré, a hã zudezu'õ 're aihãimana mono newa. E niha ma tã bété oto tiwi asisawi za'ra, zudezu'õ norĩ wi, a'ã sizudezu za'ra da, ĭsazei'wa norĩ hã." ãne wa tã tãma tinha.

¹⁵ Wa norĩ hã zudezu na wa tã wapoto ni. Zudezu'õ na wapoto õ di, siwa'ru 're ĭnomro mono norĩ ne.

¹⁶ Wa norĩ hã wa tã oto marĩ hã waihu'u ni, 'Re ĭhãimana u'ãsi mono te te 're ĭda'awẽsãmri mono zém na hã. Zezu Cristu, Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, 'Re ĭhãimana u'ãsi mono, dawasédé hã te te da'ãma 're ĭ'ab'madã'ã mono õ zéb zarina, te oto te te 're da'awẽsãmri. Taha zarina, dawasété 'ru te, te te dahã za'ra õ di za, rob'rãsutuzéb ãma hã. ĭsimiroti na Mozési te te ĭrob'ui'ééré 'rata zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina te te dama 're apari mono õ di za, dawasédé hã. ãne na wa tã oto waihu'u ni, wa norĩ hã.

¹⁷ Taha wa, Cristu Zezusi hã wa tã wasina umnhasi za'ra ni, taha zarina si wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madã'ã tã mono da, tawapsi te te 're wa'awẽsãmri mono da, 'Re ĭhãimana u'ãsi mono hã. ĭsimiroti na rob'ui'ééré zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherẽ, taha zarina te te dama 're awaihu'u mono õ di za, dawasédé te te da'ãma 're ĭ'ab'madã'ã mono õ na.

Taha wa, wa norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, wa te 're ìrob'manharĩ mono zém na wa te 're 'madâ'â mono ò di oto, taha zarina wawasédé hã te te wa'âma 're ì'ab'madâ'â mono ò zéb zarina, te te 're wa'awësãmri mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Wa norĩ hã Cristu, Danho'reptui'wa na wa tô wasina saze ni, taha zarina si wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tó mono da, tawapsi te te 're wawësãmri mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ìsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina wa te 're ìrob'manharĩ mono zém na, wa te 're 'madâ'â mono ò di oto, taha zarina, te te wanho'reptu dai ò wa. Àne wa, ma tô ni'wam norĩ hã wama nharĩ za'ra, zudezu norĩ hã, wanhimiroso'rata na wa te âma upa newa, aimawi na. E niha tawamhã. Cristu te te wama ìwaih'uuzéb zarina, wanhimiroso'rata na wa te âma upai 'wa'âhã, te aré Cristu hã wanhowa âma upa na'rata, te te wama ìwaih'uuzém na hã. E tô sena, ma tô Cristu hã wanhowa âma upa na'rata. Mare di. Te te âma upai waihu'u ò di. Robaba uptabi di.

18 Wa hã wa oto te dama 're awaihu'u u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherë, taha zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono za te te 're ìda'anho'reptui mono ò na. Tawamhã nimahã na ìnhimiroso'rata na te saprĩ wamhã, wa za tô tâma âma upa. Tawapsi ìwë'òre di za.

19-20 Àne te aré ìnhimiroso'rata 'rada hã ìma 're hâimana: 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina te 're rob'manharĩ mono wamhã, taha zarina si ìwasédé hã te te ì'âma 're 'madâ'â mono ò di za. Tawapsi te za oto te te 're ìwësãmri. Taha zarina ìwasété 'ru te, rob'râsutuzéb âma te te ì'azâri ò di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Àhãna ìnhimiroso'rata 'rada hã te oto ìza'u 're simi'wara. Ta hã wa tô oto rême pese ìsipara, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìma ìwaih'uuzéb uwaibaba si 're ìmorĩ da. Zezu Cristu, wedepo'o nhonhi'râmi na dâ'â wa, ìsiré ìdâ'â ne, ìsi'uihã na te ìsima 're ìrosa'rata mono zém na 're ìhâimana mono ò di oto, Cristuhu si oto ìpë'ë 're, 're hâimana mono wa, 're ìwada'uri wë mono 'wa da hã. Cristu hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra. Ta hã te te 're ìzawi pese mono wa, ma tô ìzada sisõ, ìzada dâ'â da. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra umnhasi sina, wa oto 're ìhâimana.

21 Wa hã te ìsiwi 're wë'ò mono ò di oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìzawi pese mono zé hã, Cristu te te ìwa'âbâzém na dazada ìdâ'âzém na hã. Taha wa, ìsi'uihã na ìsisõ'reptu dai ò wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina te 're ìrob'manharĩ mono zém na, te 're ab'madâ'â mono ò di oto, taha zarina, ìwasédé hã te te ì'âma 're ab'madâ'â tó mono da, te te 're ìwësãmri mono da oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Dasi'uihã na dasisõ'reptu dai ò wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, da te 're rob'manharĩ za'ra mono nherë, taha zarina te te dama 're apari mono ò di dawasédé hã, da te 're ì'manharĩ za'ra mono zé hã. Àne 'wa'âhã, aré marĩ dai ò di, Zezu Cristu dazada ìdâ'âzé hã. Taha wa, te oto ìsiwi 're wë'ò mono ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìzawi pese mono zé hã, Cristu te te ìwa'âbâzém na, dazada ìdâ'âzém na hã. Mare uptabi di. Àne Pedruhu ma, te ìrowaihu'uzé hã.

3

'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'awësãmri mono zém na rowasu'u

1 Darasiza nhihudu norĩ, e niha te rosa'rata waihu'u âna 're anomro aba mo. Zezu Cristu hã wedepo'o nhonhi'râmi na wazada ìdâ'âzém na, wa tô te aima âma 're rowasu'u pese za'ra wa'wa aré. E 'wa hã ma tô aiwi udâ za'ra wa'wa, taré waihu'u zawã za'ra wa'aba da.

2 Ma'âpé we ìma waihu'u za'ra wa'aba. E marĩ wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Tipë'ëzani hã we aima sômri za'ra wa'wa, aipë'ë 're. E ìsimiroti 'rata

na rob'ui'ééré zarina, 're ĩrob'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô we Tipê'êzani hã aima sômri za'ra wa'wa. Mare di. E Zezu Cristuhu wasu'uwê hã aipo're na wapari za'ra wa'aba pari, tô sena ĩwasu'uwê na asina 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma tô we aima sômri za'ra wa'wa. Taha wa, ma tô we Tipê'êzani hã aima sômri za'ra wa'wa tô, aipê'ê 're, 're sãmra za'ra wa'aba mono da oto.

³ E niha bété rosa'rata waihu'u ãna, te oto 're anomro aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Tipê'êzani te te aima ĩsômri za'ra wa'aba zarina, ma tô aihâimanazép tém na ãma ĩsãna'rata za'ra wa'wa, ĩwê na. E niha te bété oto 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo asi'uihã na, asina uwaimrami za'ra wa'aba da newa, asisô'reptu za'ra wa'aba zé hã.

⁴⁻⁵ E taré ma tô ĩwê hã asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, marĩ hã ãma waihu'u za'ra wa'aba ãna. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ma tô we Tipê'êzani hã aipê'ê 're aima sômri za'ra wa'wa. Ma tô duré marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te te aima 're 'manharĩ wê za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. E marĩ wa. E ĩsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wa. Mare di. Taha zarinaĩ ô di. Zezu Cristuhu wasu'uwê hã aipo're na wapari za'ra wa'aba pari, Cristu Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa, ma tô we Tipê'êzani hã aima sômri za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha zarina si, ma tô duré marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'ô hã te te aima 're 'manharĩ wê za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na.

⁶ Tane Abra'ã hã. Ta hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sina 're umnhasi pese, te te tãma ĩropisutuzé za te te tãma ãma ĩ'uwaimrami na hã. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wêsãmri, Abra'ã hã. Duréihã ãne Abra'ãhã wasu'u na ma tô rob'ui'ééré ĩbaihã na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã.

⁷ Tawamhã Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, simisutu Abra'ãhã nhihudu na, te za oto te te 're da'anhisĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ãne hã wa tô aima waihu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da asina.

⁸ Zahadu romhã uptabi nherê, ma tô zudezu'ô norĩ ãma sima roti, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ãne ĩsimiroti hã: Zudezu'ô norĩ hã, Cristu Danho'reptui'wa na te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, ta norĩ ma zama te za duré tãma 're ĩrowê za'ra mono zéb da hã te te tãma 're apisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ĩwasédé hã te te oto ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono ô zéb zarina, te za te te 're awêsãmri. Taha zarina dawasété 'ru te, te te ahã za'ra ô di za, rob'rãsutuzéb ãma hã. ãne ĩsimiroti hã zudezu'ô norĩ ãma hã. Taha wa, ma tô ãne Abra'ãhã ma waihu'u siro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã: "Aima te ĩropisutuzém na asina ĩzazei pese zéb zarina, wa za dama 're ĩrowê za'ra mono zéb da hã te dama 're apisutu, daro mono bâ." ãne ma tô ĩwasu'uwê na romhã ré ãma po're pu'u siro.

⁹ Abra'ã hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sina 're sazei pese, te te tãma ĩropisutuzém na. Taha wa, rowê te te tãma ĩpisutuzéb zarina, ma tô rowê uptabi na 're hâimana. Tane duré Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're saze za'ra mono wamhã, Abra'ãhã ma te te ĩpisutu ne, te za dama 're ĩrowê za'ra mono zéb da hã te te dama 're apisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Tane nherê, ĩsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina, da te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zém na 're danhopré mono wamhã, taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're da'anho'reptui mono da newa, e niha te za tawamhã dama 're romhâimana za'ra. Õne haré, ĩsimiroti mono bâ da te dasina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono ô wa, te za tô te te siwi 're da'awê'ô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Duréihã ma tô ãne na rob'ui'ééré ni:

"Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, taha na rob'ui'ééré hã te ĩbaihã

na dama 're hâimana, da te dasina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono da. ãne zarina, ãsimiroti mono bâ, da te dasina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, te za te te siwi 're da'awẽ'õ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã."

ãne ma tô ãhã wasu'u na rob'ui'ééré, ãsadawa wasu'u'wa hã.

¹¹ E ãne te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã: "ãnhimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina, 're ãrob'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te ai'ãma 're ab'madã'ã aba mono õ di za oto, aiwasété 'wa hã. Wa za oto te 're ai'awêsãmri 'wa. Taha zarina, aiwasété 'ru te, te aihã za'ra wa'aba õ di za." E ãne te za te te dama 're awaihu'u. Mare di. Duréhã ma tô ãne na rob'ui'ééré ni: "Re ãhâimana u'âsi mono, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ãumhãsi za'ra mono zéb zarina si, dawasédé hã te te da'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za. ãne wamhã, te za rowẽ uptabi na 're dahâimana u'âsi za'ra."

ãne na da te ãma rob'ui'ééré wa, wa tô waihu'u za'ra ni tô.

¹² Duréhã ma tô duré ãne na rob'ui'ééré ni:

"Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ, da te dasina tâma âma 're uwaimrami u'âsi za'ra mono wamhã, rowẽ uptabi na te za 're dahâimana u'âsi za'ra."

ãne ãwasu'u na rob'ui'ééré hã. Tane nherẽ, Cristuhu wasu'u zô, te zahadu 're rob'éé, Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umhãsi za'ra mono da, dama 're ãrowẽ za'ra mono zéb da hã.

¹³ Wa norĩ hã wa te dame wasina tâma âma 're uwaimrami za'ra mono õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti mono bâ. Taha wa, te aré siwi wa'awẽ'õ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Tawapsi wawasété 'ru te, te aré wahã za'ra. Tane nherẽ, te te 're wahã za'ra mono tõ da, ma tô Cristu hã wẽ nherẽ, wazada sisõ, wa'upana 'Re ãhâimana u'âsi mono te te azãri da. Taha na ma tô wa'awa'ã, Cristu hã. Duréhã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré ni:

"Ni'wa hã wasété uptabi wa, te za dasiwi wĩrĩ ni. Taha pari, wede na te za dasiwi sasõmri ni, da te ãma waihu'u za'ra da, wasété uptabi wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma ãwẽ õ na."

ãne ãwasu'u na rob'ui'ééré hã. Tawamhã ãma ãrob'ui'éérézéb zarina, Cristu hã wẽ nherẽ, wedepo'o nhonhi'rãmi na sa'o ré, ma tô siwi wẽ'õ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Wa'upana ma tô azã, wasété õ nherẽ.

¹⁴ ãne ma tô Cristu Zezusi hã wa'awa'ãbã pa. E marĩ da. Simisutu ãsib'a'uwẽ oto 're wanomro mono wa, zudezu'õ norĩ ma zama, ãwẽ na 'Re ãhâimana u'âsi mono te te tâma âma 're a'uwaimrami mono da, Abra'ãhã ma te te ãropisutuzéb zarina, duré wahãiba mono bâ wapẽ'ẽ 're, Tipẽ'ẽzani hã te te wama 're anhomri mono da, te te wama ãropisutu za'ra zéb zarina, Zezu Cristu hã Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umhãsi za'ra mono wa.

'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rowasu'u, Abra'ãhã ma ãwẽ na te te tâma ãropisutuzém na rowasu'u me

¹⁵ ãsisãnawã norĩ, ãne wa za oto aima ãma romnhimir'éé za'ra wa'wa, 're ãwahãimana za'ra mono zém na. Áte ni'wam norĩ hã te za marĩ ãwẽ na sima roti zahuré. Tawamhã tô sena za te te sima ãma ã'uwaimrami zahuré pibu ma, te za danho'a rob'ui'ééré zahuré tinhisi na, da te ãma waihu'u zahuré da. Taha parimhã, te te sima ãma uwaimrami zahuré tõ da, ni'wa hã te te tiwi ãsizãri zahuré da hã, mare di. Duré, ni'wa hã tinhimiroti na te te ãma 'rãnhipa zahuré õ di za. Ma tô ãma sisazei pari zahuré.

¹⁶ Tane Abra'ãhã ma, ãsipai u ãsihudu na zama, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãropisutuzé hã. ãhã wasu'u na, da te ãma rob'ui'ééré wamhã, ãsihudu norĩ hã da te wasu'u za'ra õ di. ãsihudu norĩ hã da te wasu'u za'ra 'wa'ãhã, te aré ãsihudu ahã na wasu'u ni. ãsihudu misi, te wasu'u. Ta hã Cristu.

¹⁷ Wa za oto aima rowasu'u pese za'ra wa'wa, te aima âma ĩsimiré'é aba zém na. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Abra'âhã ma ĩwê na ropisutu. Tô sena te te tãma âma uwaimrami da, ma tô tãma siwasu'u. Taha pari, te te tãma ĩropisutuzém na hã ma tô da'âma tiwahub ahâ uptabi, 430 na. Tawamhã ma tô tinhimiroti mono bâ dama waihu'u 'rata. E taha wa, ĩwê na te te dama âma uwaimrami ô di za, Abra'âhã ma, te te ĩropisutuzém na hã. E taha wa, te za tinhimirotisutu na âma saprĩ, te te dama âma uwaimrami tō da. Mare di. Te za tō te te dama âma 're a'uwaimrami u'âsi, Abra'âhã ma, te te ĩropisutuzéb zarina.

¹⁸ Abra'âhã ma, ĩwê na te te tãma ropisutu wa, taha zarina ma tô âma tãma uwaimra. Tane ĩwê na te te dama ropisutu wa, taha zarina si, te za tō te te âma dama 're a'uwaimrami, sô 're simipari mono âna, marĩ na ĩsimiroti hã a'â da te dasina tãma âma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb zô.

¹⁹ Abra'â hã 're hâimana mono ré, ma tô ĩwê na tãma ropisutu siro 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ĩsipai u ĩsihudu ma, te te tãma âma 're a'uwaimrami mono da. Abra'âhã za'u si, ma tô oto tinhimiroti mono bâ dama waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. E marĩ da. Dawasété na 're danomro mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, dawasété na 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono da. Taha da, ma tô tinhimiroti hã dama waihu'u. Abra'âhã nhihudu, ti'ai u we ĩmorĩzéb u si, te za pire na 're hâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, zudezu norĩ te te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zéb da hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti hã te te dama 're awaihu'u mono da, ma tô tinhimiroti na rob'ui'ééré hã hãiwa âma tãma ĩromhuri'wa norĩ ma tisô, aibã ma te te siwi sômri da, ĩsipai u.

²⁰ Ni'wa hã ti'ai âma si'uihã na tinhimiroti hã te te dama waihu'u wamhã, ni'wa hã ĩsãna'remhã hâimana ô di, ĩsimiroti hã te te dama ĩwaihu'u da hã. Tane 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Si'uihã na ma tô Abra'âhã ma waihu'u, ĩwê na za te te tãma âma 're ĩ'a'uwaimrami mono na hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te âma ĩrob'ui'éérézé wasu'u

²¹ Abra'âhã za'u si, ma tô oto tinhimiroti mono bâ dama waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. E taha wa, te te dama âma uwaimrami ô di za ĩwê na, Abra'âhã ma, aré te te ĩropisutuzéb zarina. Mare di. Te za tō te te dama âma 're a'uwaimrami u'âsi. Uburé marĩ hã ĩsimiroti zarina, da te dasina tãma âma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono da hã, dama waihu'u za'ra 'wa'âhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te aré te te dama 're apisutu, rowē uptabi na 're dahâimana za'ra mono da.

²² Tane nherē, daro mono bâ te dawasété na 're danomro. Dasi'uihã na dawasété wi 're dasipizari waihu'u za'ra mono ô di tô. Âne, da te ĩwaihu'u za'ra zéb da hã, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã âma rob'ui'ééré. E marĩ da. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, tawapsi 'Re ĩhâimana u'âsi mono ĩwê hã te te dama âma 're uwaimrami mono da, te te dama ĩropisutuzéb zarina.

²³ Bâdã ĩwa waptã'ã ô ré, Zezu Cristu Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono ô ré hã, âne aré dahâimanazé hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô zudezu norĩ hã tinhimiroti 'rata na te te 're a'uwati, Cristuhu wasu'uwē hã sô'awi te te wama waihu'u za'ra ô ré hã, Cristu Danho'reptui'wa na wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb da hã oto.

²⁴ 'Re daprédub za'ra mono ô ré, da'madã'ã'wa hã te te dama 're ĩroti mono ne, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti 'rata na te te 're wa'a'uwati aré, Cristu hã datēme wei morĩ ô ré. Ta hã te we oto datēme mo, te te dawa'âbã da, Danho'reptui'wa na wa te wasina 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madã'ã tō mono da oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, taha zarina te te 're wa'awēsãmri mono da oto.

25-26 Ma tô oto bâdâ hã ĩwa waptârã, Cristu hã wa te wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb da hã. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, wa te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zéb da hã, pire na wama 're hâimana za'ra mono õ di oto, Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré hã. E marĩ wa. A norĩ wa'wa hã ma tô Cristu Zezusi hã Danho'reptui'wa na asina 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, te oto simisutu 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're anomro aba mo, aihĩni.

27 Ma tô duré â dawabzuri hã ĩ'manharĩ za'ra wa'wa, Cristu 're ĩmorĩzém na si oto ãma 're anomro wê wa'aba mono da, simisutu Cristuhu nhib'a'uwê 're anomro aba mono wa.

28-29 Taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'aba'a waihu'u mono õ di, zudezu norĩ hã, duré zudezu'õ norĩ hã, ĩwada'uri zarina si, pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa norĩ hã, duré wada'uri ãna si'uihã na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, aibâ norĩ hã, duré pi'õ norĩ hã. Simisutu Cristu Zezusihi nhib'a'uwê si, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te oto Abra'ãhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ãhã wa, ĩwê na si, Abra'ãhã ma te te ĩropisutuzéb zarina, te za ĩwê na si te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, Aimama 'wa hã.

4

1-2 ãne wa za duré marĩ hã aima waihu'u za'ra wa'wa, romnhimir'é na ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Áté ai'uté mama tō hã te 're 'mai'hâimana, 'watébrémi hã. Prédu wapsi, ĩte hã za, ĩmama hã dâ'â õ ré, tinhibrom na te te tãma ãma ĩropisutuzé hã. Tane nherē, uburé timama nhibro ré, za 're hâimana mono nherē, prédu õ ré te za danhimarĩ ãna te te dama 're ĩromhuri za'ra mono norĩ ne, 're hâimana. Te za a'â da te dasiwi 're 'madâ'â, hâimana wê na 're hâimana mono zô. ĩmama nhibro hã te za duré da te tãma 're 'madâ'â pese, 'watébrémi ma. ãne te za a'â ĩ'ra hã 're hâimana, ãma ĩwahubzé hã bâdâ hã ĩwa waptã'ã õ ré, ĩmama tinhibrom na te te tãma ĩropisutuzé hã.

3 Tane wa norĩ hã, ai'uté ne, roti tô sena wama ĩwaihu'u pese za'ra õ zarina, wa tô aré 're wahâimana za'ra, roti da te wama 're ĩwaihu'u 'rata za'ra mono zéb zarina.

4 Tawamhã bâdâ hã ma tô ĩwa waptârã oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ti'ra ãma te te ĩrotizéb zarina, ti'ai u we te te ĩsatõrĩ da hã. We te te satõrĩ wamhã, ma tô pi'õi ma ĩ'ra hã podo oto, zudezu na. Zudezu na poto wa, pire na ma tô tãma 're hâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, Mozésihi ma te te 're ĩ'waihu'u mono hã.

5 E marĩ da, ma tô ti'ra hã we satõ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wanho'reptuzé hã wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono da, ĩsimiroti na rob'ui'ééré 'rata zarina, wa te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono na 're ĩwanhopré za'ra mono norĩ hã te te wa'awa'âbâ da, ma tô we satõ, wa'ãma 're 'ra za'ra mono da oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

6 Tawamhã ĩ'ra oto 're ĩwanomro mono na 'rãwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, ma tô we ti'ra pẽ'ézani hã te te wama 're anhomri, wapẽ'ẽ mono bâ wama 're hâimana za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Wamama na, wa te 're sisi za'ra mono da oto.

7 Taha wa, robzei'õ na danhimiwada'uri zarina si, dapawa'âbâ ãna 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra si, te oto 're anomro aba mo. ãne wa, uburé marĩ wê na ti'ra norĩ ma, te te ĩropisutuzéb zarina, te za tô te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, Aimama 'wa hã.

8 Zudezu'õ norĩ, aima sa'rese za'ra wa'aba õ di aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô ĩ'upana aimawi nhimiwada'uri na 're aihâimana za'ra

wa'aba mo danhimiwada'uri zarina si, pawa'âbâ âna 're ìhâimana za'ra mono norĩ ne, robzei'õ na.

⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô oto Aimama na asiwi ìwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di oto. Taha nhipai u, ti'ra na te te oto sina ai'awaihu'u aba wa, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di. Æne wamhã, e niha te za bété apâ aipizari za'ra wa'wa, asimizazezéb 'rata u, taha zarina asina uwaimrami za'ra wa'aba õ nherẽ, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã, duré taha zarina rowẽ si aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ nherẽ. E niha te za bété asima ìwẽ za'ra wa'wa, danhimiwada'uri zarina si pawa'âbâ âna 're ìhâimana za'ra mono norĩ ne, apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, robzei'õ na.

¹⁰ Bâdâ ìpire hã marĩ 'manharĩzéb da hã, te oto zudezu norĩ zarina 're ì'madâ'â za'ra wa'aba mo, a'amo zama, wahub zama.

¹¹ Æne wa, wa ai'âma 're ìhâtâ'â za'ra wa'wa. E marĩ wa. Wanhib'apito wasu'uwẽ na 're ìsiwasutu wẽ mono nherẽ, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã, e taré te za 're hâimana.

¹² Ìsisânawã norĩ, wa hã zudezu nherẽ, ai'rata ìnhamra aba ré, wa tô zudezu'õ newa asine 're ìmorĩ 'wa. Taha wa, ma'âpé ìsine 're anomro aba mono. Atême amo ìmorĩ 'rata aba wamhã, marĩ hã ìma 'manharĩ wasété za'ra wa'aba õ di, ìhâiba na hã.

¹³ Ìhâzé si ì'âma watobro wa, wa tô ai'rata ìnhamra za'ra wa'wa. Æhã wa, wa tô Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na aima rowasu'u na'rata za'ra wa'wa. Æne na ma tô ì'âma ìwaihu'u za'ra wa'wa aré.

¹⁴ Tawamhã ìhâzé ré, atême ìwisi za'ra wa'aba nherẽ, ìhâzé wa, asiwi ìwẽ'õ za'ra wa'aba õ di. Mare di. Hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wẽ na asiwi ì'âri aba ne, niha wamhã, Cristu Zezusi, wẽ na asiwi ì'âri aba ne, ma tô wẽ na asiwi ì'âri 'wa.

¹⁵ E niha bété oto ãhãna hã. Aré aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di, ai'rata ìnhamra aba wa. Æhã wa, aima waihu'u pese za'ra wa'aba 'wa'âhã, te aré ato hã ìsani za'ra wa'wa, ìma sômri za'ra wa'aba da, ato hã.

¹⁶ E niha te bété oto ãhãna hã ì'âma ìrosa'rata za'ra wa'wa. E aiwẽ'õ wa'aba 'wa na si, te za oto ì'âma ìrosa'rata za'ra wa'wa, rowasu'u tô sena na si te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ.

¹⁷ Aibâ norĩ, aimawi rowasu'u'wa norĩ hã te sima aiwẽ za'ra wa'wa, ta norĩ nhimirowasu'u si asima 're wẽ za'ra wa'aba mono da, tô sena tin-himirowasu'u wẽ na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da newa. E marĩ da. Ìnhimirowasu'u nhiti, asina 're aipahâ za'ra wa'aba mono da ìtême, ìnhimiroti nhipai u, õ norĩ nhimiroti si asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono da oto.

¹⁸ Roti ìwẽ na si, da te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, da te dasima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono wamhã, ìma wẽ di tô, ai'rata ìnhamra aba ré, duré ìhâiba za're'ra zama.

¹⁹ Ì'ra norĩ, ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, pi'õ tiwasã te te 're ìsépata za'ra mono ne, wa tô wa hã ìpẽ hã te ai'âma 're súpata za'ra wa'wa, Zezu Cristu 're ìmorĩzém na 're anomro aba mono õ wa. Æma 're anomro wẽ wa'aba mono wapsi, ìma rowẽ di za.

²⁰ Æhãna ai'âma ìhâtâ'â za'ra wa'aba di. Æhã wa, ìnhimirosa'rada hã ahâ di, ai'âma za'ra wa'aba hã. Ai'rata ìhâimana za'ra wa'aba neza, ìwaimri te oto aima rowaihu'u za'ra wa'aba da.

Sara norĩ wasu'u hã, Adaha wasu'u me

²¹ Uburé õ nherẽ, ma tô asima ìwẽ za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, taha zarina si 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono

da newa. E aima waihu'u za'ra wa'aba ò di, 'Re ìhâimana u'âsi mono wasu'uwê hã, Abra'âhã 'ra norî ãma hã.

²² ãne ta norî wasu'u na, rob'ui'ére hã: Abra'âhã 'ra norî hã, maparane aibã hã. Ìmorî'rada hã Adaha 'ra, ìwada'uri zarina si pawa'âbã ãna 're ìhâimana mono 'ra. Duré ìhâiba amo hã Saraha 'ra hã wada'uri ãna 're ìhâimana mono 'ra, te 're hâimana.

²³ Dasi'uihã na dahâimanazém na 're ìda'ra za'ra mono na ma ì'ra hã tâma podo, romhuri'wai ma. Abra'âhã 'ra hâiba amo hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutuzéb zarina, ma ì'ra hã tâma podo, wada'uri ãna 're ìhâimana mono ma hã, Saraha ma. ãne Abra'âhã 'ra norî wasu'u hã.

²⁴ Marî te te ìwasu'uzé hã, te pi'ò norî hã wasu'u zahuré. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima da'ãma ìrotizé hã te pi'ò norî wasu'u zahuré. Maparane te te sima da'ãma ìrotizé hã. Ìmorî'rada hã Sina'i na étê 'râihã nhisi ãma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima da'ãma ìrotizé. Ta hã, Ada te wasu'u. Adaha 'ra hã ma tô tina zabâdã danhimiwada'uri zarina 're hâimana, robzei'ò na. Tane Sina'i ãma 'Re ìhâimana u'âsi mono, te te sima da'ãma ìrotizém niwî 're ìdanomro mono norî hã, Adaha 'ra ne, danhimiwada'uri zarina pawa'âbã ãna 're ìdahâimana za'ra mono ne, te robzei'ò na 're dahâimana za'ra, ãhãna hã.

²⁵ Arabiza na daza'ru nhisi ãma, Sina'i na étê 'râihã nhisi hã, Ada te wasu'u. Zeruzarê na 'ri nho'òmo nhisi, Ada te duré wasu'u. E marî wa. Zeruzarê 're, 're ìdahâimana za'ra mono norî hã danhimiwada'uri zarina, dapawa'âbã ãna 're ìdahâimana za'ra mono norî ne, te robzei'ò na 're dahâimana za'ra.

²⁶ ãnei ò di, Zeruzarê ìhâiba amo hã, hâiwa ãma 're ìsa mono hã. Rowê na si, te ìwa 're dahâimana za'ra. Zeruzarê hã hâiwa ãma 're ìsa mono hã, wana Sara hã te wasu'u.

²⁷ Duréhã, ma tô pi'ò ì'ra ò na ãma romnhimir'é 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Zeruzarê 're, 're ìhâimana za'ra mono norî ãma. ãne te 'mahã:

“Pi'ò, ai'ra hã niwa aima 'maipoto ò nherê, ma'ãpé 're atoi u'âsi mono, aipê'ê 're. Aimro hã te te airême nherê, ai'ra ahã di za. Pi'ò timro ré, 're ìsãmra mono zém nhipai u, ai'ra ahã di za. Taha wa, te za rowê te, 're atoi u'âsi mo.”

ãne te 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 'ri nho'u hã 'mahã.

²⁸ Ìsisânawã norî, ãhã wasu'u zarina, te oto Abra'âhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Izati hã ma tô podo, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Abra'âhã ma, te te ìropisutuzéb zarina. Tane te te tâma ìropisutuzéb zarina, te oto Abra'âhã nhihudu na te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

²⁹ Abra'ã hã 're morî ré, ma tô Izatihi ma nharî wasété, dasi'uihã na dahâimanazém na 're ìda'ra za'ra mono na ìpodo hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani, te te ìpawaptobzém na ìpoto ma, ma tô nharî wasété. Tane duré ãhãna hã te za 're romhâimana.

³⁰ E niha tawamhã duréi wasu'u na rob'ui'ére hã. ãne ìwasu'u hã:

“Ì'ra ré satôri, pi'ò hã romhuri'wa hã. Ìmama, tinhibrom na tâma ãma sipo'o zahuré ò di za, danhimiwada'uri zarina 're ìhâimana mono ò 'ra me.”

ãne ìwasu'u na rob'ui'ére hã.

³¹ ãhã wa, ìsisânawã norî, wa za oto marî hã ìwasu'u na waihu'u za'ra ni. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Adaha nhihudu na te te 're wa'anhisi mono ò di za oto, danhimiwada'uri zarina 're ìmorî nhihudu, 're ìwahâimana za'ra mono na hã. Mare di. Danhimiwada'uri zarina 're ìhâimana mono ò nhihudu, 're ìwahâimana za'ra mono na, te oto te te 're wa'anhisi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Saraha nhihudu uptabi na. Taha wa, wa norî hã wama 're rowê uptabi za'ra mono di oto.

5

Wanhib'apito āma rowē na 're ĩdahāimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Zezu Cristu hã ma tô wa'anho'reptui pa, rowē na āma 're wahāimana za'ra mono da. Taha wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina, wa te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zém na, 're wanhopré mono õ di za oto, taha zarina te te 're wa'anho'reptui mono õ wa. Āne wamhã, tô senai'õ na rowasu'u'wa norĩ wi 're asiptete za'ra wa'aba mono za, ĩsimiroti na 're aihāimana za'ra wa'aba mono wa, apâ robzei'õ na 're anomro aba mono tõ da.

² Ma'āpé asina ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã Paru, marĩ hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Da te 're asihāiwata nhihāri za'ra wa'aba mono da, asizudezu za'ra wa'aba da, asina dazaze za'ra wa'aba wamhã, taha zarina 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da newa, e niha za tawamhã. Cristu hã wazada dâ'â nherē, te te 're wa'anho'reptui mono da, taré te za 're sa'wari, asada ĩdâ'â za'ra wa'aba zé hã.

³ Wa za duré aima āma sahu za'ra wa'wa, te aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã. Ni'wam norĩ hã da te sihāiwata nhihāri za'ra da, te te sina dazaze za'ra wamhã, taha zarina 'Re ĩhāimana u'āsi mono hã te te 're sõ'reptu za'ra mono da newa, e niha te za tawamhã 're hāimana za'ra, ta norĩ hã. Danhahāiwata nhihāri siré, te za õne haré 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti mono bâ te te sina tãma āma 're uwaimrami za'ra, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te siwi 're awē'õ tõ mono da.

⁴ Zudezu norĩ ne, ma tô 'râwi 're asi'mai'madâ'â aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré zarina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 'Re ĩhāimana u'āsi mono, aiwasédé hã te te ai'āma 're ab'madâ'â aba mono õ wa, te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina aiwasété 'ru te, te te aihã za'ra wa'aba tõ da, rob'rāsutuzéb āma hã. Āne taré 'mairosa'rata aba wamhã, ma tô Zezu Cristuhu wi asina ai'maipahã wa'wa, asimirosa'rata na. Āhã wa, ma tô 'râwi asiwi ĩ'maiwē'õ wa'wa, 'Re ĩhāimana u'āsi mono nhoprubzé hã Cristu tidâ'ázém na, te te 're ĩda'anho'reptui mono zéb da hã.

⁵ Ānei õ di, wa norĩ hã. Cristu Danho'reptui'wa na, wa tô wasina wa te 're saze za'ra. Taha zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra, rob'rāsutuzéb āma hã, 'Re ĩhāimana u'āsi mono te te wama ĩwaihu'u za'ra zéb zô, wawasédé te te oto wa'āma 're ĩ'ab'madâ'â mono õ zéb zarina, te te 're ĩwa'awēsāmri mono zém na. Āne 'Re ĩhāimana u'āsi mono pē'ēzani te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, wa wasina sô 're wanhimipari za'ra oto.

⁶ Simisutu Cristu Zesusihi nhib'a'uwē oto 're wanomro mono wamhã, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hã te te 're wa'aba'a mono õ di za, ĩsihāiwata nhihāri ré norĩ hã, ĩsihāiwata nhihāri õ norĩ me. Zudezu na duré zudezu'õ na 're ĩwahāimana za'ra mono zém na hã, te te oto 're wa'awaihu'u mono õ di za. Zezu Cristu Danho'reptui'wa na, wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wa, wanhimizawi pese na 're ĩwahāimana za'ra mono zém na si, te za oto te te 're wa'awaihu'u, 'Re ĩhāimana u'āsi mono hã.

⁷ A norĩ wa'wa hã ma tô aré tô sena rowasu'u na 're anomro aba mo. E 'wa simirowasu'u hawi, ma tô sena rowasu'u na asima āma apa za'ra wa'wa.

⁸ E asima āma apa za'ra wa'aba da, ma tô 'Re ĩhāimana u'āsi mono hã aima waihu'u za'ra wa'wa, sima asô ĩhârâ za'ra wa'wa hã. Mare di.

⁹ ĩ'rada hã wa za aima sadawa wahutu za'ra wa'wa, āne: “Ī'u'ētē wapuzé hã syryre na da te ahiri nherē, te za timapu, ĩ'u'ētē wapu hã.” Tane duré aimawi na, da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za da te āma 're ropé, rowasu'u senai'õ na hã.

10 Tane nherẽ, simisutu Wanhib'apito nhib'a'uwẽ 're wanomro mono wa, wa za te 're ai'umnhasi za'ra wa'wa, te aima iwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, za apâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono na. Aibâ hã dama pire na 're hâimana mono nherẽ, aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono wa, tãma 're rowẽ mono õ di za, ta hã 'Re ãhâimana u'âsi mono si za te te azâri wa.

11 Ìsisãnawã norĩ, wedepo'o nnonhi'rãmi na Zezu Cristu dazada ãdã'ázé hã wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, da te ãma 're saze za'ra mono da. Taha wa, ma tô zudezu norĩ hã te te siwi 're ãwẽ'õ za'ra, ãmreme zarina te dama 're rowasu'u mono õ wa. Ta norĩ hã te duré taré te te dama 're ãwasu'u za'ra, danhihãiwata nhihãri wapsi, 're dasizudezu za'ra mono da, te dama 're awaihu'u mono newa. ãne zahadu zudezu'õ norĩ ma, te 're arowaihu'u mono 'wa'ãhã, e te aré zudezu norĩ hã te te siwi 're ãwẽ'õ za'ra, te dama 're ãrowasu'u mono zém na hã. Mare di. Te te siwi 're ãwẽ'õ za'ra mono õ di aré ãma.

12 Aimawi tinhimirowasu'u na te te aiwi 're ãro'wa'rutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, tinhihãiwata nhihãri siré, te za pé 're si're zani za'ra, wẽ te bâ.

13 Ìsisãnawã norĩ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, rowẽ na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ãsimiroti na rob'ui'ére 'rata zarina, 're ãrob'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na 're asõpré wa'aba mono tõ da, taha zarina, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono dai õ wa. Tane nherẽ, rowẽ na 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wẽ te, marĩ ãwẽ'õ na aipẽ'ẽ 're, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhã, asina ãma 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. ãne te za oto 're anomro aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba zéb zarina si, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo asib'rata na, asimarĩ na zama, asimiroti na zama.

14 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã ahã uptabi nherẽ, simisutu haré te wasu'u, ãsimiroti hã ãne: "Ma'ãpé, 're dazawi pese za'ra wa'aba mono za. Marĩ ãwẽ na asima 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mono ne, te za duré dama zama sô 're asõpré wa'aba mo." ãne si ãsimiroti hã.

15 Tane nherẽ, abaze zahi 're ãsisimroi mono ne, asisada 're asiti'rui u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, asina asapa'a za'ra wa'aba õ di za.

Wamama pê'ězani nhimiwada'uri zarina si, rowẽ na 're ãdanomro mono zém na rowasu'u

16-17 Wa norĩ hã marĩ ãwẽ'õ na ãté 'rãwi wapẽ'ẽ 're, wa za wasima wa te 're rosa'rata za'ra. ãne na te te sima 're wa'awẽ mono õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'ězani hã. Marĩ ãwẽ na si 'rãwi wapẽ'ẽ 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono da, te za te te sima 're wa'awẽ. Tawamhã marĩ ãwẽ'õ na 'rãwi wapẽ'ẽ 're, wa te wasima 're rosa'rata za'ra mono wamhã, te za te te 're wa'a'uwati, 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'ězani hã, wa te wasina ãma 're rob'manharĩ za'ra mono tõ da. Taha wa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Ma'ãpé, 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'ězani nhimiwada'uri zarina si, 're anomro aba mono za oto. Tawamhã siwa'ru marĩ ãwẽ'õ na aipẽ'ẽ 're asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherẽ, asina 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za.

18 ãne 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'ězani nhimiwada'uri zarina si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, ãsimiroti na rob'ui'ére 'rata zarina 're ãrob'manharĩ 'rata za'ra wa'aba mono zém na, 're asõpré wa'aba mono õ di za oto, taha zarina 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono dai õ wa.

19 Dasi'uihã na danhimirosa'rata wasété zarina 're ãdanomro mono zé wasu'u hã, wa tô waihu'u za'ra ni. ãne te 're danomro wasété. Siwa'ru te tiwasédé hã pi'õ na te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra, aibã na zama. Siwa'ru

te dasina 're dahâimana za'ra. Danhiséb âna, te marĩ ãwasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra.

²⁰ Duré 'Re ãhâimana u'âsi mono upana, te romhâiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra. Te duré tãma 're damreme zusi. Duré abzé 'manharĩ'wa, te 're danomro. Duré te 're dasi'ruiwapari za'ra. Te duré 're dasisada'âbâ za'ra. Duré marĩ na te 're dasi'ruiwapari za'ra. Dasi'aba're na te 're dazahi za'ra. Duré marĩ ãwê zô, te dasima si 're danhopré. Te duré 're dasirême za'ra, 'râwi dasi'rata 're dahâimana za'ra mono tã da.

²¹ Marĩ na te 're dasisô'ru za'ra. Duré da'rã siwamnarĩ na te 're dahâimana za'ra, âzézei'wa 're dahâimana za'ra mono wa. Datoi wasétére u, te 're dasi'rã'õtô, siwa'ru da te 're âhuri mono da, âzé hã. Tane te duré 're hâimana, da te 're ã'manharĩ wasété za'ra mono zé hã. Taha wa, wa za ãma sahu, te aima ãwaihu'u za'ra wa'aba zém na. ãne 're danomro wasété mono wamhã, hãwa u, 'Re ãhâimana u'âsi mono u 're ãdanhisisi mono da hã mare di, Danhib'apito uptabi u, ãwê uptabi si, tinhib'a'uwê norĩ ma, te te tãma 're ã'anhomri mono da hã.

²² ãne 're danomro wasété mono ô di za, 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimiwada'uri zarina 're danomro mono wamhã. Te za da te 're dazawi pese za'ra. Duré dapê'ê 're datoi u'âsi, te za 're dahâimana za'ra. Duré dapê'ê toi u'âsi, te za 're dahâimana za'ra. Duré dawara sina dasisada 're dazahi za'ra mono ô di za. Duré danhimizawi pese na te za 're dahâimana za'ra. Duré marĩ ãwê na te za dama 're danhoprub za'ra. Duré tô sena wa, ropisutu wê, te za da te dama ãma 're rob'manharĩ za'ra.

²³ Duré dawaimri te za dama 're dahâimana za'ra. Duré dawasété wi, dasina 're danhiptete za'ra mono sina, te za 're dahâimana za'ra. ãne 're dahâimana za'ra mono tã da, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã robaba di.

²⁴ Cristu Zezusihi nhib'a'uwê 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hã, tiwasédé hã aré te te 're 'manharĩ ze za'ra mono nherê, duré tiwasété zô aré te te 're rowasutu za'ra mono nherê, 'râwi te za te te siwi 're wê'ô pese za'ra, te te 're 'manharĩ za'ra mono tã da oto.

²⁵ 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani hã ma tô wama tisô, wahâimanazép té hã ãwê hã. Taha wa, ma'âpé ãsimiwada'uri zarina si, 're wanomro wê wa'aba mono.

²⁶ Danhipai u, wapire na 're wahâimana za'ra mono newa, 'râwi wapê'ê na wasina 're wawata za'ra mono ô di za, da te wama 're nharĩ za'ra mono tã da. Duré wanhipai u, dapire na 're ãdahâimana za'ra mono na, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono ô di za.

6

Roti ãwê na 're ãdasipawaptob za'ra mono zém na rowasu'u

¹ ãsisãnawã norĩ, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Áté ni'wa hã te za tihâimanazém na upa. Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimiwada'uri zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za aiwaimri 're ãpawapto pese za'ra wa'aba mo, apã 're hâimana wê mono da, ni'wa hã. 'Re pawapto za'ra wa'aba mono wamhã, ma'âpé 'râwi a'â asina 're asôpré wa'aba mono za, a norĩ wa'aba zama, wa'rui'wa nhimiwada'uri zarina, aihâimanazém na 're upa za'ra wa'aba mono tã da.

² Marĩ wa, aiwi 're robzei'ô za'ra wa'aba mono wamhã, ma'âpé 're asi-pawapto pese za'ra wa'aba mono za, roti ãwê na si. ãne wamhã, Cristuhu nhimiroti wê 'madâ'â'wa te za tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

³ Áté ni'wa hã simiroti pire newa, te za 'râwi tinhimiroti pire na 're si'madâ'â ze. ãne wamhã, 'râwi te za tipê'ê na sima 're sadawa nhipese.

4-5 Romhuri hã te wama 're hãimana za'ra wahãiba mono bã, wa te wasina 're ì'madâ'â pese za'ra mono da hã. ãne wa, wa za aihĩni 'rãwi wa te wasima 're rosa'rata pese za'ra, wa te wasina 're 'madâ'â pese za'ra mono da, wanhimiromhuri hã. Wa te wasina 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, wa za 'rãwi wapẽ'ẽ 're wasima 're wato za'ra. Danhimiromhuri hã wanhimiromhuri me aiwab õ na, wa te da'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za.

6 ãté ni'wa hã Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa. ãne wamhã, te za asimarĩ na tãma 're asõprub za'ra wa'aba mo asa.

7 Ma'ãpé ìwapari pese za'ra wa'aba za. 'Re ìhãimana u'ãsi mono wi, simani õ di za, dahãimana wẽ wa'rãmimhã, ìwẽ na te te dama ãma 're ì'a'uwaimrami mono da hã, duré dahãimana wasété wa'rãmimhã, ìwasété na te te dama ãma 're ì'a'uwaimrami mono da hã. ãhã wasu'u hã tô sena wa, senai õ na ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 'rãwi aipẽ'ẽ 're asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tõ da.

8 Danhimirosa'rata wasété zarina 're danomro u'ãsi mono wamhã, te za 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhiti 're dahãimana u'ãsi za'ra, rowẽ ìsi'utõrĩ'õ nhiti. 'Re ìhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani nhimiwada'uri zarina si 're danomro mono wamhã, te za rowẽ ìsi'utõrĩ'õ ãma 're dahãimana u'ãsi za'ra, 'Re ìhãimana u'ãsi mono 'rata.

9 Taha wa, ma'ãpé wawa'a ãna marĩ ìwẽ na, wa te 're dapawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono za, wa norĩ hã. Tawamhã bãdã ìwa waptã'ã wapsi, 'Re ìhãimana u'ãsi mono te te wa'ãma sima ìrotizé hã te za ìwa'rãmi marĩ ìwẽ hã te te wama 're anhomri.

10 ãne wa, wama ìwaihu'u pese zarina, wa za dahãiba mono bã marĩ ìwẽ na, wa te 're dapawaptob za'ra. Wa te 're ìdapawaptob za'ra mono zém nhipai u, wa za wasiré ìsazei'wa norĩ hã marĩ ìwẽ na 're wasipawapto pese za'ra.

Paru hã roti na te te ì'rãsutuzé wasu'u

11 ãhãta ìnhimi'ui'ééré ìsa'ëté na, wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, ìsi'uihã na ìnhib'rata na.

12 Ni'wam norĩ hã ma tô te te aima 're roti zadawa za'réri'õ za'ra wa'wa, asihãiwata nhihãri ré, 're anomro aba mono da, tawapsi asizudezu za'ra wa'aba da. E marĩ da. ìsiré zudezu norĩ si ãma 're wata za'ra mono da, te te aima ìroti za'ra wa'aba zém na hã. Cristu wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada dã'ã wamhã, ma tô wa'awa'ãbã pa. Tane nheré, taha wasu'u si te te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono õ di, ìsimirowasu'u na te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono tõ da, ìsiré zudezu norĩ hã.

13 Ta norĩ hã sihãiwata nhihãri ré, 're nomro mono nheré, uburé marĩ na 'Re ìhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rada hã te te sina tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono õ di. Tane nheré, ma tô te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, ìsimiroti zarina, aipibu pese na 're anomro aba mono da, ìré 're anomro aba mono wa, tisiré zudezu norĩ ma, sina 're wata za'ra mono da, ìsimiroti zarina oto 're ì'aihãimana za'ra wa'aba mono na hã.

14 Tanei õ di, wa hã. Wanhib'apito Zezu Cristuhu ãma si, wa za 're ìwata u'ãsi, wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada ìdã'ã ãma. Taha wa, tiza'ozém na wazada dã'ã wa, ìwi 're ìdadã'ã za'ra mono ne, duré wa hã dawĩ ìdã'ã ne, ti'ai ãma danhimirosa'rata na 're ìhãimana mono õ di oto.

15 Danhãiwata nhihãri ré si, 're ìdahãimana za'ra mono zé hã, marĩ dai õ di, 'Re ìhãimana u'ãsi mono ma hã. Duré danhãiwata nhihãri ãna 're ìdahãimana za'ra mono zéb zama marĩ dai õ di, tãma hã. Dahãimanazép tém na, ìwẽ na si oto 're dahãimana za'ra mono wamhã, taha si tãma wẽ uptabi di.

16 Õhõ wasu'u zarina 're dahãimana za'ra mono wamhã, wa ìsima te 're da'awẽ, rowẽ na 're danomro mono da, 'Re ìhãimana u'ãsi mono dã'ãma 're

ĩpě'ězé mono zéb zarina. Taha da, wa za da'ãma te tiwi 're rowaptěrě u'âsi, uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě norĩ ãma.

¹⁷ Wa hã Zezusihi ma romhuri'wa, wa 're ĩhâimana, ĩsimiwada'uri na. Da te ĩma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina, ĩhâiba hã'ětě ré, 're ĩmorĩ wa, ĩpibui pese di, tãma ĩromhuri'wa 're ĩmorĩ na hã. Te te oto sahâri za'ra, aimawi tinhimiroti na te te ĩwi 're ĩro'wa're za'ra mono norĩ hã.

¹⁸ ĩsisãnawã norĩ, Wanhíb'apito Zezu Cristuhu wi, wa za te tiwi 're rowaptěrě u'âsi, aihâiba za'ra wa'aba na hã, tãma asawi za'ra wa'aba wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Tane tô.

Épézu norĩ

Épézu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihá wasu'uzé

Ā ĩbaihá hã Paru hã ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ ma sômri za'ra, Épézu na 'ri nho'ômo nhisi u. Tame ma tô Paru hã aré 're sãmra. Maparane ma tô âma tiwahu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono ré hã. Āma ronomro wapsi, ma tô Ā ĩbaihá na tãma âma rob'ui'éré za'ra, 'ri nho'ômo amoi hawi, dazazéb 're hâimana sirômo. Capituru 1-3 âma hã Paru hã ma tô dama waihu'u, Zezusihi zazei'wa norĩ hã misi haré simisutu 're ĩhâimana za'ra mono na hã, zudezu norĩ hã duré zudezu'ô norĩ zama, sina 're siwanhizari za'ra mono âna, Zezusi hã uburé zada dâ'â za'ra wa, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'ězani hã ĩpě'ě 're 're sãmra za'ra mono wa, aiwa. Capituru 4-6 âma ma tô duré dama waihu'u, 're danomro mono zép tém na hã. Ma tô duré tãma roti za'ra, damama norĩ ma hã, duré da'ra norĩ ma, duré damro norĩ ma hã, dama romhuri'wa norĩ ma zama, ĩ'uwaibaba tisiré norĩ ma, 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã.

¹ Wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ĩhâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima ĩwězéb zarina. Taha wa, wa âma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Épézu na 'ri nho'ômo nhisi âma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě, 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. A norĩ wa'wa hã ma tô ône u'â Zezusihi âma si 're anomro aba mo, aihâimana nhiptete sina.

² Wamama ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowě u'âsi, âma 're anomro aba mono da.

Cristuhu âma 're ĩdanomro mono norĩ ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sôpru uptabi di, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama hã. Ta hã Cristuhu âma 're wanomro mono wa, ma tô marĩ mono bâ wama 're sôpru, uburé marĩ wě na, hâiwa hawi. Taha wa, wama 're sôprub za'ra mono wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

⁴ Ta hã ti'a te te potô ô ré, ma tô romhã ré te te 're wa'apisutu siro, tinhib'a'uwě da, Cristuhu âma za 're wanomro mono wa, wawě uptabi na âma 're wanomro mono da, marĩ, wa te 're 'manharĩ wasété za'ra mono âna. Ta hã te te 're wa'apoto mono ô ré, ma tô romhã ré te te 're wa'azawi pese.

⁵ Tãma rowě wa, ma tô wa'âma sima roti siro, wa'âma 're 'ra za'ra mono da, Zezu Cristu za te te ĩwawa'âbâzéb zarina. Te te sima 're wa'awě uptabi mono wa, ma tô âne sima roti siro, wa'âma za'ra.

⁶ Wamama hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô oto wa'âma uwaimrami wě za'ra, ĩ'ra tãma ĩsawi hã te te ĩwa'awa'âbâzéb zarina. Taha wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra.

⁷⁻⁸ Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada dâ'â wamhã, ma tô tidâ'âzém na wa'awa'â. Marĩ, wa te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã ma tô te te wama 're apari, wawasédé hã te te wa'âma 're ab'madâ'â tō mono da oto. Āne wamhã, ma tô Wamama hã wa'âma uwaimrami wě, sa'ětě na tãma 're hâimana mono wa, te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã.

⁹⁻¹⁰ Te te da'âma sima ĩrotizé hã dama waihu'u pese âna ma tô dawĩ 're hâimana aré. Tane nherě, rosa'rata wě waihu'uzé hã sa'ětě na tãma 're ĩhâimana mono zéb zarina, ma tô oto wama waihu'u za'ra, Cristu za te te

da'ãma tãma ì'uwaimramizém na. Tawamhã niwapsi bâdâ te te sima ìpisutuzém na te za da'ãma uwaimra, te te da'ãma sima ìrotizé hã. Tawapsi te za uburé tinhimipoto ma nharĩ za'ra, hãwa ãma, ti'ai ãma zama, simisutu Cristuhu nhimiroti na 're dahãimana za'ra mono da, ta hã da'madâ'â'wai uptabi, dama 're hãimana mono wa.

11-12 'Re ìhãimana u'âsi mono hã marĩ na te te sima 're aroti mono wamhã, te za tô te te ãma 're a'uwaimrami. Ta hã ma tô wa'apisutu siro, ìsib'a'uwẽ 're wanomro mono da, Cristuhu ãma za 're wanomro mono wa. Æne duréhã te te wa'ãma sima ìrotizéb zarina, ma tô wa'ãma uwaimrami za'ra, danho'reptui'wa zô 're ìwanhimipari 'rata za'ra mono norĩ ma, ãma 're ìwawata u'âsi za'ra mono zéb da hã.

13 A norĩ wa'aba zama te oto wasiré Cristuhu ãma 're anomro aba mo. Danho'reptui'wai wasu'uwẽ hã ma tô ìwapari za'ra wa'wa, asi'uihã na. Tô sena Cristuhu wasu'uwẽ hã. Tawamhã wapari za'ra wa'aba wamhã, ma tô Danho'reptui'wa na asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha zarina ma tô 'Re ìhãimana u'âsi mono hã Tipẽ'ëzani hã we aima sômri za'ra wa'wa, 'rãwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, ìsib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono na. Æne ma tô ai'ãma uwaimrami wẽ za'ra wa'wa, te te dama ìropisutuzéb zarina.

14 Tawamhã niwapsi te za uburé marĩ ìwẽ hã te te wama 're anhomri, tizazei'wai mono bâ. Duré ìsib'a'uwẽ 're wahãimana za'ra mono wa, te za rowasété hawi wa'awaibui pese. Tawapsi wama 're rowẽ za'ra mono di za. Æne tô sena za te te wama ãma ì'a'uwaimramizém na, wa te ãma waihu'u za'ra da, ma tô Tipẽ'ëzani hã te te wama 're anhomri. Taha wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

Ìsazei'wa norĩ ma, Paru te te ìrowaptërëzé wasu'u, 'Re ìhãimana u'âsi mono wi

15 Aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa hã ma tô we ìtème waptãrã, Wanhib'apito Zezusihi zazei'wa oto 're anomro aba mono na, duré asiré ìsazei'wa norĩ 're ìsawi pese za'ra wa'aba mono na zama.

16 Taha zarina, wa õne u'âsi 're ìto, 'Re ìhãimana u'âsi mono ma, ai'ãma za'ra wa'aba. Duré tãma 're ìmreme mono wamhã, aima za'ra wa'aba zama wa tô te tiwi 're rowaptërë u'âsi, hãwa u ai'ãma 're ìpo're si'âri za'ra wa'aba mono ãna.

17 Wamama hã waihu'u pese za'ëtë dâ'â sina, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptërë u'âsi, hãwa hawi dahãimanazém na rowaihu hã Tipẽ'ëzani na te te aima 're sômri u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré Wamama hã ìhãimanazém na 'rãwi 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ìhãimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito Zezu Cristuhu 'madâ'â'wa hã.

18-19 Wa hã wa ìsima wẽ, 'Re ìhãimana u'âsi mono te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ìsimiroti hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da, duré rowẽ uptabi zô te te ì'aipisutu za'ra wa'aba zé wasu'u hã, 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ ìwẽ uptabi na wama 're ìsõprub za'ra mono zéb da hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, te te ìropisutuzéb zarina, taha wasu'u zama 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ìsima aiwẽ za'ra wa'wa.

20 Wa duré aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptërë u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, ìwaihu'u pe hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tiwaihu'u pese na ma tô Cristu hã ab're hawi hãwa'utu, dâ'â nherë. Taha pari, ma tô pisutu, pire na ìsimire niwĩ 're sãmra mono da, hãwa ãma.

21 Tame te pire uptabi na dama 're hãimana, pire na hãwa ãma 're ìhãimana za'ra mono norĩ ma, duré tame siptete na 're ìhãimana za'ra mono norĩ ma zama. Ti'ai ãma duré hãwa ãma zama tipire na te te ãma wabzu za'ra õ di, dama ìpire za'ra norĩ hã. Õne u'â te za tipire na te te 're da'a'rãhipai u'âsi.

22-23 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô Cristu hã pisutu, dama pire na 're hâimana mono da, ìsimipoto mono bâ. Ma tô duré Cristu hã pisutu, ropâ tinhib'a'uwê norî 'madâ'â'wa da, õhõ si uburé Danhib'apito dama 're hâimana mono wa. Wahâiba hã misi nherê, wahâiba na marî mono bâ wama 're ìhâimana za'ra mono ne, te Cristuhu hâiba wasu'u, ìsib'a'uwê norî hã. Ìsib'a'uwê norî hã tâma 're hâimana za'ra mono wa, marî zô tiwi 're rowaptâ'â mono õ di, Cristuhu wi hã. Ta hã te ropâ 're hâimana u'âsi, uburé marî hã 're ìhâimana za'ra mono zéb da hã, ìsadawa para.

2

Dapê'ê 're dadâ'â u'âsi 're ìdanomro mono zém hawi, danho'reptuzé wasu'u

¹ Duréihã a norî wa'wa hã aipê'ê 're, 're atâ'â za'ra wa'aba mono ne, te 're anomro aba mo aré, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're anomro aba mono õ wa, duré aiwasédé hã 're 'manharî za'ra wa'aba mono wab zama.

² Ìsazei'õ'wai hâimanazém na ma tô aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, wa'uburé norî nhib'apito nhimiroti na zama. Hâiwa nho're âma te ta norî hã 're hâimana za'ra. Ìsimiroti hã tâma pire za'ra di, ìpo're'õ norî ma hã. Taha wa, te ta norî hã ìsimiroti na si 're nomro, 'Re ìhâimana u'âsi mono wapari'õ'wa norî hã.

³ Tane wa norî hã wanhimirosa'rata wasété zarina, wa tô aré 're wanomro. Wa te wasima 're ìwê za'ra mono zéb zarina, wa tô aré wa te wasima âma 're uwaimrami za'ra. Ìne 're wahâimana wasété za'ra mono wa, te aré dazu wahã za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁴⁻⁵ Tane nherê, wawasété na 're wanomro mono wa, 're ìwadâ'â za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono nherê, ma tô Cristu te te ìhâiwa'utuzém ne wapê'ê 're te te 're wa'ahâiwa'utu, rowê na si oto âma 're wanomro mono da. Ìne ma tô wama âma uwaimrami wê za'ra 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ìpê'ézézé hã sa'êtê na tâma 're hâimana mono wa, duré tâma wazawi uptabi za'ra wa. Taha wa, te te 're ìwa'anho'reptui mono zé wa'rãmi, marî zô 're simipari mono âna, ma tô te te 're wa'anho'reptu.

⁶ Ta hã Cristu ab're hawi te te ìhâiwa'utu ne, ma tô wapê'ê 're te te 're wa'ahâiwa'utu, hâiwa âma 're wasi'ubumroi u'âsi mono da, Cristu Zezusihi 'rata.

⁷ E marî da. Da te waihu'u za'ra da, ìsimizawizé hã sa'êtê na tâma 're ìhâimana mono hã, wa'uirî na 're ìdahâimana za'ra mono norî hã. Ìne te za da te 're waihu'u za'ra, Cristu Zezusi te te 're ìda'azawi pese mono zéb zarina.

⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô asõ'reptu za'ra wa'wa, Wa'anho'reptui'wa hã asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Asi'uihã na 're asisõ'reptui waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Sõpru wa, ma tô Wamama hã aima âma uwaimrami za'ra wa'wa, asõ'reptu za'ra wa'aba zé hã.

⁹ Marî hã ahã na 're 'manharî wê za'ra wa'aba mono nherê, taha zarina te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono õ di 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, 'rãwi asi'ãma wa'aba 're a'maiwata aba mono tõ da, asi'uihã na asi'manho'reptui wa'aba da newa.

¹⁰ Cristu Zezusihi âma 're wanomro mono wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wama sômri za'ra wahâimanazé ìté hã, wa te âma dama 're rob'manharî wê za'ra mono da, duré ìwê na wa te 're dapawaptob za'ra mono da, te te wa'ãma ìroti sirõmo zéb zarina.

Zudezu norî, zudezu'õ norî me aihîni Cristuhu ãma oto 're ìnomro mono zé wasu'u

¹¹⁻¹² A norî wa'wa hã ma tô zudezu'õ na 're aipoto za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tô asihâiwata nhihãri aba õ na te te 're asisi za'ra wa'wa, zudezu norî

hã. Ta norĩ si ma tô tinhihâiwata nhihâri ré na 're sisisi za'ra, tihâiba na te te sima 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina. Ma'âpé rosa'rata za'ra wa'aba, 're aihâimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Cristu hã Danho'reptui'wa na waihu'u za'ra wa'aba õ wa, âma 're anomro aba mono õ di aré. A norĩ wa'wa hã zudezu'õ wa, Izarazéhé nhihudu norĩ siré 're anomro aba mono õ di duré. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma si, ĩwẽ na te te ĩropisutuzém na 're waihu'u za'ra wa'aba mono âna, ma tô aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãne wa, rowẽ uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono âna, ma tô 're anomro aba mo. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazém na sena na waihu'u za'ra wa'aba âna, ma tô 're anomro aba mo aré.

¹³ Tane nherẽ, dasisiti 're ĩdahâimana za'ra mono ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti, romhã na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, asimirosa'rata aba na. Cristu hã wazada ĩdâ'âzéb zarina, ma tô Wamama hã sitẽme ai'ãwisi za'ra wa'wa, Cristu Zezusihĩ âma oto 're anomro aba mono da, 'rãwi ĩ'rata 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto, asimirosa'rata aba na.

¹⁴ Cristu hã ma tô wawi uprosi za'ra, 're ĩwasi'ruiwapari za'ra mono zé hã. Taha wa, aihĩni wa oto ĩsib'a'uwẽ 're wahâimana za'ra, zudezu norĩ hã, zudezu'õ norĩ me. 'Re wasisawi pese za'ra mono sina, wa oto 're wanomro.

¹⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã sa'ëtẽ na ma tô zudezu norĩ ma si 're hâimana za'ra, marĩ hã te te tãma âma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, taha zarina ĩwasédé hã te te tãma 're ĩ'apari mono zéb da hã duré. Cristu hã wazada ĩdâ'âzéb zarina, tâibã oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã, marĩ na dawasédé hã te te dama 're ĩ'apari mono zéb da hã. Misi dahâiba ne, aiwapsi wa oto 're wahâimana za'ra, zudezu norĩ, zudezu'õ norĩ me, wahâimanazép tém na si, ĩwẽ na si âma 're wanomro mono da, duré wasisawi pese sina oto 're wahâimana za'ra mono da wasiré.

¹⁶ Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada ĩdâ'âzém na ma tô wawi uprosi za'ra, 're ĩwasi'ruiwapari za'ra mono zé hã, aihĩni tizazei'wa norĩ hã te te 're wa'anhimroi mono da si oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u.

¹⁷ Cristu hã ti'ai u wei morĩ wa, ma tô rowasu'uwẽ na te te 're da'apo're pu'u, rowẽ na 're ĩdahâimana za'ra mono zém na hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono oto te te 're ĩda'awêsãmri mono zéb zarina. E marĩ da. Zudezu'õ norĩ hã rowẽ na âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti ré, 're anomro aba mono õ norĩ hã, duré zudezu norĩ, rowẽ na âma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti ré, 're ĩwanomro mono norĩ hã.

¹⁸ Cristu hã wazada dâ'ã wa, duré wama 're hâimana za'ra mono wa, te za oto ĩpẽ'ëzani hã simisutu te te 're wa'apawapto, Wamama u 're ĩwasihutu mono zéb da hã wanhimirosa'rata na. Tawamhã tãma 're wamreme zusi mono wamhã, te za te te 're wa'awapari u'âsi, zudezu norĩ hã, zudezu'õ norĩ me.

¹⁹ Taha wa, zudezu'õ nherẽ, dasiré'õ ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ te oto dame 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Te duré dame ĩ'ra 're aihâimana za'ra wa'aba mo oto.

²⁰ Êtẽ 'manharĩ na wa za 'ri na ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. Êtẽ na'rata nhisiwi, da te dasiwi 're ĩ'ri za'ra mono ne, ma tô Cristuhu wasu'uwẽ na te te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã. Duré Wamama pẽ'ëzani, marĩ hã te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩsadawa wasu'u'wa za'ra mono norĩ zama ma tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa. 'Ri uparizéb da, 'ri na'rata wẽ'ëzéb âma, êtẽ tãmo hãpã wawẽ na, wa za Zezu Cristuhu âma simiré'é, wapawapto uptabi 'wa wama 're hâimana za'ra mono wa, ta hã.

²¹ Ëne hã misi 'ri na simisutu 're ĩsimi'wara mono ne, te za te te 're wa'apawapto Cristu hã, wa'ãma 're ĩsõrõwa za'ra mono da hã, aiwapsi 're wahâimana za'ra mono da.

²² Tane a norĩ wa'wa hã, êtê ahâ na 'ri misi da, da te dasiwi ï'ri ne, te za te aima 're nharĩ u'âsi za'ra wa'wa, simisutu Wanhib'apito âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ïsôrôwa misi tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, Ïpê'êzani hã aipê'ê za'ra wa'aba 're, 're ïhâimana mono zéb zarina.

3

Paru hã zudezu'ô norĩ âma te te 're ïromhuri mono zé wasu'u

¹ Taha wa, wa hã Paru, wa 'Re ïhâimana u'âsi mono wi, te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, aima za'ra wa'aba. Zudezu'ô norĩ, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa wa 're mo, ïwasu'uwê na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Taha 'ru te, ma tô dasiwi ïnherê ni, dazazéb 're, ïzab da.

² 'Re ïhâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô romhuri hã ïma tisô, aima 're ïrowê za'ra wa'aba mono zéb da hã. Âne na ma tô ïwapari za'ra wa'wa, tô.

³⁻⁴ Duréihã te te sima da'âma ïrotizé hã aré dama ïwaihu'u'ô hã ma tô ïma waihu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Nimosi wa tô syry na âma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

⁵ Zudezu'ô norĩ âma te te sima ïrotizé hã te te dama waihu'u ô di aré, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Âhãna nimosi ma tô Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ ma waihu'u, te te sima da'âma ïrotizé hã, Tipê'êzani na ta norĩ ma te te ïwaihu'uzéb zarina. Duré marĩ hã te te tâma ïwaihu'u za'ra zéb zarina, dama ïsadawa wasu'u'wa norĩ ma zama, ma tô tâma waihu'u za'ra, te te sima da'âma ïrotizé hã.

⁶ Rowasu'u wê hã aré dama ïwaihu'u'ô hã 're ïhâimana mono hã, âne. Zudezu'ô norĩ hã Cristuhu wasu'uwê te te 're saze za'ra mono wa, marĩ ïwê na zudezu norĩ ma 're ïsôpru mono zéb da hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma 're ïropisutu za'ra mono zéb ré, te za 're hâimana za'ra. Simisutu te za oto 're hâimana za'ra, dahâiba misi ne. Cristu Zezusihi âma oto 're nomro mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê norĩ ma, marĩ ïwê na te te tâma ïropisutuzéb zarina, te za zudezu'ô norĩ ma zama te te tâma âma 're a'uwaimrami, zudezu norĩ zu. Âne zudezu'ô norĩ âma te te sima ïrotizé hã.

⁷ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô ïpisutu, tâma ïromhuri'wa 're ïmorĩ da, Cristuhu wasu'uwê hã te dama 're wasu'u mono da, tiwaihu'u pe hã te te ïma sômri wa.

⁸ ïwana ïsazei'wa norĩ hã ïwê na te sipa za'ra ô di. Ta norĩ si ma tô tiwê na ïnhipa za'ra. Tane nherê, ma tô ïpisutu, zudezu'ô norĩ ma te tâma 're wasu'u za'ra mono da, ïwê hã sa'êtê na Cristuhu ma 're ïhâimana mono hã dama âma 're ïsôpru mono zéb da hã.

⁹ Ropoto mono 'wa hã ma tô aré pisutu, ropoto na'rata hawimhã dama waihu'u âna a'â 're hâimana mono da, te te da'âma sima ïrotizé hã. Nimosi ma tô ïpisutu, te dama 're rowasu'u mono da, za oto te te dama âma ï'uwaimramizém na hã te te sima da'âma ïrotizéb zarina.

¹⁰⁻¹¹ Ta hã ma tô sima wê, hâiwa âma pire na 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã te te waihu'u za'ra da oto, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u wê hã ahâ na tâma 're ïhâimana mono na hã. Simisutu ïsib'a'uwê norĩ hã oto tâma 're hâimana za'ra mono wa, te za oto âne na waihu'u za'ra, duréihã te te sima da'âma ïrotizé hã te te da'âma uwaimrami wa, Wanhib'apito Cristu Zezusi te te ïda'anho'reptuzéb zarina.

¹² Taha wa, Wanhib'apito âma oto 're wanomro mono wa, duré ïsimipawaptobzém na wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za wasina wapahi âna ïtême 're wasihutu wanhimirosa'rata na, 'Re ïhâimana u'âsi mono u, robze na tâma 're wamreme zusi mono da.

¹³ Āne wa, wa hã te ĩrobzépata na ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Cristuhu wasu'uwẽ hã wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, aima 're ĩrowẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, Cristuhu wasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u mono 'ru te, rowasédé hã da te ĩma 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, ĩma 're rowẽ mono di. Āne wa, te ĩrobzépata na ĩ'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za.

Cristuhu nhimizawi pese zé wasu'u

¹⁴ Taha wa, ĩhi'rãtitõ, wa 're ĩsimasisi, Wamama wi te tiwi 're rowaptẽre u'ãsi mono da, aima za'ra wa'aba.

¹⁵ Ōhõ si Wamama wa, wa ĩ'ra 're wahãimana za'ra ĩsazei'wai mono bâ, hãiwa ãma ti'ai ãma zama 're ĩwahãimana za'ra mono norĩ hã.

¹⁶⁻¹⁹ Wamama te hã ĩwaihu'upe hã, te sa'ëtẽ na 're hãimana tãma. Āne wa, wa tiwi te 're rowaptẽre u'ãsi, aima za'ra wa'aba, Tipẽ'ëzani na te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono da, aihãimana nhipete sina, ãma 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, Cristu hã aipẽ'ë 're, 're sãmra u'ãsi za'ra wa'aba mono da, ĩwaihu'u pese na asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wa duré aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptẽre u'ãsi, te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono da, dazawizé hã aima 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, dama 're 'manharĩ wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mono da. Dazawizé hã sa'ëtẽ uptabi na, te Cristuhu ma 're hãimana. Āne wamhã, uburé asiré ĩsazei'wa norĩ me, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'rãwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ĩsima aiwẽ za'ra wa'wa, ti'ab ré wa te wasina 're waihu'u uptabi za'ra mono õ nherẽ, Cristu te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã. E marĩ da. Uburé marĩ ĩwẽ si, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma 're ĩhãimana za'ra mono ne, aima zama 're hãimana za'ra wa'aba mono da, dazawizé hã, dahãimanazém na rowaihu'u wẽ zama.

²⁰ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã waihu'u pese di, te te wama ãma 're ĩ'a'uwa'imrami mono zéb da hã, marĩ ĩwẽ zô wa te 're ĩrosa'rata za'ra mono zém nhipai u, duré marĩ ĩwẽ hã wa te tiwi 're ĩwaptẽre za'ra mono zém nhipai u zama. Tiwaihu'u pese na te te 're ĩwa'apawapto mono zéb zarina, tãma waihu'u pese di, ĩwẽ na te te wama ãma 're ĩ'a'uwa'imrami mono zéb da hã.

²¹ Taha wa, ĩsazei'wai mono bâ Zezu Cristuhu ãma 're ĩwanomro mono norĩ, Wamama ãma 're wawata u'ãsi za'ra wa'aba mono za.

4

Misi Cristuhu hãiba ne, aihĩni ĩsazei'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Taha wa, wa za aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito ma romhuri'wa 're ĩmorĩ 'ru te, 're ĩza mono ré, dazazéb 're. Ma'ãpé dama 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te sima 're ĩ'aiwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba. Taha da, ma tô te te sima 're aipisutu za'ra wa'wa.

² Āne te za 're anomro aba mo. Aipire na asina 're asõpré wa'aba mono õ di za. Duré aiwamri te za dama 're aihãimana za'ra wa'aba mo, aihãimana wẽ na.

³ Wamama hã ma tô Tipẽ'ëzani na te te wama 're anharĩ, rowẽ na oto wasiré 're wanomro mono da. Taha wa, ãne 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, te za 'rãwi asina 're asõpré wa'aba mo.

⁴ Cristuhu nhib'a'uwẽ mono bâ misi dahãiba ne, wa simisutu 're wahãimana za'ra. Misi te ĩpẽ'ëzani hã 're hãimana. Taha si te wama 're hãimana za'ra, wapẽ'ë mono bâ. Duré õhõ zô si wa 're wanhimipari za'ra oto, rowẽ uptabi zô. Taha zô 're asimipari za'ra wa'aba mono da, ma tô tinhib'a'uwẽ da, aipisutu za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

⁵ Ōhō si, Danhib'apito te 're hâimana. Ōhō si, te Wanhib'apito wasu'uwē hā 're hâimana, wa te āma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hā. Ōhō zadawa para si, wa tō â dawabzuri hā wa te 're 'manharĩ za'ra.

⁶ Ōhō si uburé Damama te 're hâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā. Ōhō si danhipai u te ropâ 're hâimana. Te duré wapē'ē mono bâ 're sāmra.

⁷ Cristu hā ma tō marĩ ĩwē na ĩ'madâ'â waihu'u ō na wama 're sōprub za'ra, wahâiba mono bâ, te te wama 're ĩ'apisutu mono zéb zarina, wa te tãma 're ĩdapawaptob za'ra mono zéb da hā.

⁸ Duréhã ma tō āne na rob'ui'éré ni, ĩbaihã na hã:
“Hâimo morĩ wamhã, dawĩ watobro wa, ma tō sisarina da'ahã na te te danhimro. Marĩ ĩwē na ma tō duré dama 're sōpru.”

Āne 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nhimirowasu'u na rob'ui'éré hã.

⁹ E marĩ te wasu'u, hâimo ĩmorĩzé hã. A'â ti'ai u ĩmorĩzé te wasu'u, ta hawi hâimo morĩ wa.

¹⁰ Ti'ai u we ĩmorĩ hã ma tō apâ mo, hâiwa nhipai u ropâ uburé da'madâ'â'wa dama 're hâimana mono da.

¹¹ Cristu hã ma tō ni'wam norĩ hã pisutu za'ra, ĩsadawa wasu'u'wa 're nomro mono da. Ni'wam norĩ ma hã ma tō duré pisutu za'ra, marĩ te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ĩsazei'wa norĩ ma. Duré ni'wam norĩ hã ma tō pisutu za'ra, ĩwasu'uwē na te te 're dapo're pu'u za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã ma tō pisutu za'ra, dama rowahutu'wa da, ĩsimiroti na te te 're dapawaptob za'ra mono da, āma 're dahâimana wē za'ra mono da.

¹² Āne ma tō Cristu hã da'apisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĩ te te 're pawaptob za'ra mono da, taha zarina 're sipawapto pese za'ra mono wa, siptete sina 're hâimana za'ra mono da.

¹³ Tawamhã aihĩni wa za oto wanhimirosa'rata na wasina wa te 're sazei pese za'ra, Wanhib'apito wasu'uwē hã wa te āma 're ĩsaze za'ra mono zém na hã. Duré aihĩni wa za oto 'rãwi wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã, niha 're ĩhâimana mono na. Āne wamhã, wahâimana wē zé, wa za wasima wa te 're sa'ētē za'ra. Tawamhã wa za oto wasina wa te 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're ĩwanomro wē uptabi mono zé hã.

¹⁴ Āne wamhã, ai'uté ne wanhimiza'rese āna 're wanomro mono ō di za oto. Tawamhã dazadawa nhipese na da te wama 're roti za'ra mono nherē, roti tō senai'ō hã wa te 're wapari za'ra mono ō wa, roti tō senai'ō niwĩ 're wasipizari za'ra mono ō di za.

¹⁵ Wa norĩ hã roti tō sena na si, wa za wasima wa te 're roti za'ra, 're wasisawi pese za'ra mono sina. Āne wamhã, wahâimana wē na, wa za wa te 're sa'ētē za'ra. Tawamhã wa za oto wa te wasina 're uwaimrami za'ra, Cristuhu ne 're ĩwanomro wē uptabi mono zé hã, Wanhib'apito ne.

¹⁶ Marĩ mono bâ wahâiba bâ wama 're hâimana za'ra mono nherē, wa za wa'rã zadawa para si marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra. Tane wa norĩ hã Wanhib'apito zadawa para si marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, rowē na wa za wasiré 're wahâimana za'ra. Tawamhã 're ĩwasisawi pese za'ra mono zéb zarina, wa za 're wasipawaptob za'ra, wa te wasima 're sa'ētē za'ra mono da, wahâimana wē zé hã.

Cristuhu āma oto 're ĩdanomro mono zép té wasu'u

¹⁷ Taha wa, tō sena Wanhib'apito zadawa para wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'ō'wa norĩ ne 're anomro aba mono tō da, ta norĩ nhimirosa'rada hã tō senai ō wa.

¹⁸ Tob'a na 're ĩnomro mono norĩ ma, rob'madâ hã tãma ĩwaihu'u za'ra ō ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti uwaibaba rosa'rada hã tãma waihu'u za'ra

õ di, ãsazei'õ'wa norĩ ma hã. Ta norĩ hã te te sima 're wẽ za'ra mono õ wa, ãsimiroti hã te te 're wapari za'ra mono da, te za tiwasété na siwaihu'u ãna 're hãimana za'ra. Taha wa, rowẽ na ãma 're ãdahãimana za'ra mono zéb ré, 're hãimana za'ra mono õ di za.

¹⁹ Siséb ãna te ta norĩ hã te te sina 're rob'manharĩ wasété za'ra, tihãimana wasété na. Tiwasété zô si te duré sima 're sõpré, marĩ ãwasété na si 're hãimana za'ra mono da.

²⁰ E ãne 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, ma tô Cristu hã ãhãimanazém na 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mo. Mare di.

²¹ A norĩ wa'wa hã ma tô Cristuhu wasu'uwẽ hã aipo're na 're ãwapari za'ra wa'aba mo. Oto ãsiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, Zesusihi hawi roti tô sena hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

²² 'Re anomro wasété aba mono da si, te aré asima 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo. Taha wa, te aré aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, 're anomro wẽ wa'aba mono zé hã. Tane nherẽ, te za oto ãrẽme pese za'ra wa'wa, 're aihãimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã.

²³ Asimirosa'rata wẽ na si te za oto 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo, taha zarina 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono da oto.

²⁴ Da'uza hã ãhã tém na 're ãdasi'uza za'ra mono ne, te za oto aihãimanazép tém na si 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ãwẽ na si. Taha da, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã aipoto téb za'ra wa'wa aipẽ'ẽ 're, ãsine 're anomro wẽ wa'aba mono da, tô sena dama 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono da oto.

²⁵ Taha wa, dama 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za oto. Aihãiba mono bâ te za tô sena na si asima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo.

²⁶⁻²⁷ Nimahã na 're asiti'ru za'ra wa'aba mono wamhã, 're aiwasété za'ra wa'aba mono õ di za, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da. Duré asiti'rui ré bâdã hã wahuré ai'ãma 're si'utõrĩ za'ra wa'aba mono tô da, te za asiwi 're ãwẽ'õ za'ra wa'aba mo, Wa'uburé nhimiwada'uri zarina aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tô da dama.

²⁸ Danhibrom na dawi 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono hã 're asimisaihuri za'ra wa'aba mono õ di za oto. Te za oto asib'rata na 're ãromhuri za'ra wa'aba mo, aihãimana wẽ na oto 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, duré asimiromhuri na ãsibrob'õ norĩ hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, ãne si wẽ wa.

²⁹ Aimreme wasété na dama 're aimreme zusi aba mono õ di za oto. Aimreme wẽ na si te za oto dama 're aimreme zusi aba mo, asimiroti wẽ na si 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da ãma.

³⁰ 'Re aihãimana wasété za'ra wa'aba mono õ di za, aihãimanazém na Wamama pẽ'ẽzani wi 're robzei'õ tô za'ra wa'aba mono da. E marĩ wa. ãpẽ'ẽzani hã te wapẽ'ẽ 're, wama 're hãimana za'ra, wapibui pese zéb da hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te, tãma 're ãwahãimana za'ra mono na, bâdã ãwa waptã'ã õ ré, te te ãwa'anho'reptuzéb da hã.

³¹ Taha wa, te za oto 're ãrẽme pese za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ na 're ãda'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Asiti'ru zama te za 're ãrẽme pese za'ra wa'aba mo, asahi zama duré. Aimreme 'rãihã sina, duré dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Da'ãma 're wasété za'ra wa'aba mono õ di za duré. Dama 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za duré.

³² Marĩ ãwẽ na te za dama 're asõprub za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽzé sina. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Cristu dazada dã'ã wa, te te ai'ãma 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di oto, 're ã'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ãwasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, ãsine dawasédé hã dã'ãma 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za oto.

5

'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra na oto 're ãdanomro mono zé wasu'u

¹ A norĩ wa'wa hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono 'ra oto 're anomro aba mono wa, tãma asawi za'ra wa'aba di. Taha wa, te za ãsirã zarina si oto 're anomro aba mo.

² Cristu te te 're ãwa'azawi pese mono zãb zarina, te za oto 're ãdazawi pese za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tã sisawi ãna sisã, wazada dã'ã da. Taha wa, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ma 're ãdanhoprub za'ra mono zãb zarina, sisawi ãna sisãmri wa, Wamama ma wã uptabi di, wazada ãdã'ãzã hã.

³ A norĩ wa'wa hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhib'a'uwã 're anomro aba mono nherã, siwa'ru aiwasãdã hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, pi'õ na aibã na zama. Durã aihãmãna nhib'õ na 're anomro aba mono õ di za. Durã danhibrom na 're da'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za, ta hã ã'uwaibaba õ wa 're ãdahãmãna wasãtã za'ra mono zã hã.

⁴ Durã aimreme nhib'õ na asima 're rowasu'u wasãtã za'ra wa'aba mono õ di za. Aimreme to na asima 're rowasu'u wasãtã za'ra wa'aba mono õ di za durã, ãne hã ã'uwaibaba õ wa, Wamama nhib'a'uwã 're ãwanomro mono zãb da hã. Wama 're ãsãpru mono zãm na si, te za asima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo oto, Wamama ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da.

⁵ Taha wa, te za oto ãwaihu'u za'ra wa'wa, ãne: Sina 're ãsipsaihuri za'ra mono norĩ hã, durã dahãmãna nhib'õ na 're ãnomro mono norĩ hã ãtãme 're sisisi mono õ di za, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono u hã, durã Cristuhu u hã, da'ãma 're ãsib'a'uwã zahurã mono zãb u hã. Durã danhibrom na te te 're ãda'ruiwapari za'ra mono norĩ zama ãtãme 're sisisi mono õ di za, marĩ zã si te te sima 're rosa'rata u'ãsi za'ra mono wa, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono upana. Taha wa, ta norĩ hã marĩ ãwã na tinhib'a'uwã norĩ ma te te ãropisutuzãb rã, 're hãmãna za'ra mono õ di za.

⁶ Ta norĩ hã po're'õ u'ãsi 're nomro mono wa, te za nimahã na tãma rob'manharĩ pipa za'ra, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã. Tane nherã, ãtã ni'wam norĩ hã te za sadawa nhipse na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, za te te ãdahã za'ra õ na hã. ãne te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherã, 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za, ãsimirowasu'u tã senai'õ wa, ta norĩ hã.

⁷ Taha wa, ãpo're'õ norĩ sirã hã 're anomro wasãtã aba mono õ di za oto.

⁸⁻⁹ A norĩ wa'wa hã roti sena hã arã waihu'u za'ra wa'aba õ di, Cristuhu nhimiroti hã. Taha wa, datob'a na 're ãdanomro mono ne, ma tã arã robra na 're anomro aba mo, aiwasãtã na. Cristuhu ãma oto 're anomro aba mono wa, rowa'a na damorĩ wã na 're ãdanomro mono ne, te oto ãsimiroti rã 're anomro aba mo. Taha wa, te za oto ãma 're anomro wã wa'aba mono sina, 're aihãmãna za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito nhimiroti na 're nomro mono wamã, te za te te dama 're rob'manharĩ wã za'ra. Te za durã 're nomro wã. Durã tã sena na si te za te te dama 're rowasu'u za'ra. Dahãmãnazã tã sena na si te za dama 're hãmãna za'ra. Taha wa, a norĩ wa'wa hã roti sena zarina si te za oto 're anomro wã wa'aba mo, Cristuhu nhimiroti na.

¹⁰ ãne te za 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na: "E niha wa za 're mo, Wanhib'apito te te ãwãsãmrizãb da hã." ãne te za 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wã wa'aba mono da.

¹¹ ãsazãi'õ'wa norĩ sirã, marĩ ãwasãdã hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, ãpã'ã 're, robra u'ãsi 're ãnomro mono norĩ sirã hã. Ta norĩ ma, te za 're ãroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahãri za'ra mono da, tinhimi'manharĩ wasãtã zã hã.

¹² ãpo're'õ norĩ hã te marĩ ãwasãdã hã pi'uriwi te te 're 'manharĩ za'ra. Ta norĩ nhimi'manharĩ wasãtã zã hã wasãtã uptabi wa, taha na si ãma wanhisãb uptabi za'ra di, wa te ãma wasima 're ãrowasu'u za'ra mono zãb da hã. Taha wa, te za ta norĩ ma 're ãroti pese za'ra wa'aba mo, te te 're sahãri za'ra mono da, tinhimi'manharĩ wasãtã zã hã.

13-14 Robra wa, wa te ro'o wamhã, wa za marĩ hã wa te 're waihu'u za'ra, tã sena ãhãimanazém na. Tane bådã te te dama 're rob'uiwẽ za'ra mono wamhã, rob'madã'ã pese di za dama. Duréihã wahi'rada, ma tã ãne na roti:

“A hã 're asõtõ u'ãsi mono hã, ai'utu. Te za aiwahu, 're ãdadã'ã u'ãsi za'ra mono zém hawi. Tawamhã Cristu hã te te dama 're ãrob'uiwẽ mono ne, te za roti sena hã aima waihu'u.”

Ãne wahi'rata nhimiroti hã dama.

15 Taha wa, wa za aima roti za'ra wa'wa, 'rãwi asina 're asõpré u'ãsi aba mono da, 're anomro wẽ wa'aba mono zéb da. Sena na roti wẽ waihu'u'õ'wa ne, 're anomro wasété aba mono õ di za oto. Roti sena hã oto aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za ãma 're anomro wẽ wa'aba mo, tã sena roti wẽ zarina si.

16 Ãhãna uburé dawasédé hã te daro mono bâ 're hãimana. Taha wa, wama 're hãimana za'ra mono ré bådã hã, wa za wa te 're dapawapto wẽ za'ra.

17 Tawamhã danhimiza'rese ãna 're ãdanomro mono ne, 're anomro aba mono õ di za. Wanhib'apito te te sima 're ã'ai'awẽ wa'aba mono zéb zõ si, te za 're asõpré u'ãsi aba mo, asina tãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

18 Ãsipãrĩ na 're asi'rãiwamnarĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, taha zarina siwa'ru 're anomro wasété aba mono tõ da. Wanhib'apito pẽ'ẽzani nhimi-wada'uri na si te za oto 're aihãimana za'ra wa'aba mo, robze sina ãma 're anomro aba mono da oto.

19 Aima ãma 're ãrobze za'ra wa'aba mono zéb da hã, te za 're asõ're za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito pẽ'ẽzani te te aima 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Wanhib'apito hã sõpru wa, te za rowẽ zarina tãma 're asõ're za'ra wa'aba mo, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, asõ're wa'aba na.

20 Wamama hã sõprub di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, uburé marĩ wẽ na wama 're ãsõprub za'ra mono zéb zarina, te za ãma 're aiwata u'ãsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para.

21 A norĩ wa'wa hã ma tã Cristu hã 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, Asib'apito wa'wa hã. Taha zarina, te za 're asiwapari pese za'ra wa'aba mo.

Ãmro ré norĩ ma, rotizé wasu'u

22 Pi'õ norĩ, aimro nhimiroti te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito nhimiroti 're ãwapari pese za'ra wa'aba mono zéb zarina.

23 É marĩ wa. Aimro za'ra wa'wa hã asipai u 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, Cristu tinhib'a'uwẽ norĩ nhipai u 're ãhãimana mono ne, ta norĩ nho'reptui'wa 're hãimana mono wa.

24 ãsib'a'uwẽ norĩ hã Cristuhu nhimiroti te te 're ãwapari pese za'ra mono ne, te za pi'õ norĩ hã aimro nhimiroti 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo.

25 Aibã norĩ, Cristu hã tinhib'a'uwẽ norĩ te te 're ã'azawi pese mono ne, te za aimro hã 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo, tihãiba hã sawi ãna te te ãsõmri ne, sada dã'ã za'ra da.

26 Marĩ hã ã na da te 're ã'upsõ za'ra mono ne, ma tã tinhimiroti na wawasété hawi te te 're wa'a'upsõi wẽ wapẽ'ẽ 're, 're wanomro wẽ mono da, ãsib'a'uwẽ si oto 're wahãimana za'ra mono da tãma.

27 Ãne ma tã sina uwaimra dama, zazahã ãhãi uptob õ ne, duré ãhã'rã'ru'õ ne zama, hãimana wẽ uptabi na 're hãimana za'ra mono da, ãsib'a'uwẽ norĩ hã.

28 Aibã norĩ, Cristu te te 're ãwa'azawi pese mono zéb zarina, te za aimro hã 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re sawi pese za'ra wa'aba mono wa, marĩ ãwẽ zõ asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama ãwẽ zõ 're asõpré wa'aba mo. Tawamhã marĩ hã ãwẽ zõ aimro ma 're asõpré wa'aba mono zém na, te za marĩ hã ãwẽ zõ asima zama 're asõpré wa'aba mo.

29-30 Ni'wam norĩ hã sima 're sipese u'âsi za'ra mono wamhã, 're saihuri mono ãna 're si'ubumroi u'âsi mono õ di za. Te za 're saihuri u'âsi. Te za duré 're si'madâ'â pese za'ra, Cristu te te wama 're ã'ab'manharĩ wẽ mono ne, tinhib'a'uwẽ norĩ ma.

31 ãne ãwasu'u na rob'ui'ééré hã: “Dasina 're damro za'ra mono wamhã, dahãiba maparane nherẽ, te za oto dahãiba misi ne damro me si 're dasi'ubumro, misi haré.”

32 ãhã wasu'u hawi wa tô waihu'u za'ra ni, aré dama waihu'u õ nherẽ, ãne na hã. Aibã ãmro hã, Cristu te wasu'u. Duré pi'õ ãmro hã ãsib'a'uwẽ norĩ, te wasu'u.

33 Aima za'ra wa'aba zama, te rowasu'u hã 're hãimana, ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb da hã oto. Taha wa, aibã norĩ, te za aimro 're ãsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re ãsawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ ãwẽ zô asima 're asõpré wa'aba mono ne, te za duré aimro ma zama 're asõpré wa'aba mo, ãwẽ zô. Duré pi'õ norĩ, aimro hã te za 're ãwazéb za'ra wa'aba mo.

6

Da'ra norĩ ma, damama norĩ ma, duré dana norĩ ma zama rotizé wasu'u

1 Da'ra norĩ, Wanhib'apito nhimiroti 're ãwapari pese za'ra wa'aba mono zarina, te za aimama nhimiroti hã 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama.

2-3 'Re asimipari pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mo aimama ma, duré ana ma zama, rowẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, duré 're aihãimana hã za'ra wa'aba mono da, ti'ai ãma. ãne 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te 're hãimana, taha zarina marĩ ãwẽ hã za te te dama ãma 're ã'a'uwaimrami mono na hã. Duré hã ma tô ãne 'Re ãhãimana u'âsi mono hã dama roti:

“Aimama nhimiroti hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama. Ta norĩ nhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za. Duré 're atâ'â su'u za'ra wa'aba mono õ di za. Te za 're asĩ'ĩhi pese za'ra wa'aba mo.”

ãne ma tô aré dama roti. Simiroti pire di, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Taha wa, te za aimama nhimiroti hã 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama.

4 Damama norĩ, ai'ra ma hã 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za, asada 're sahi za'ra wa'aba mono tô da. Te za asimiroti wẽ na si 're ãpawapto wẽ za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito nhimiroti zarina, ai'ra norĩ wa'wa hã 're nomro wẽ mono da.

Pawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ ma, duré danhib'apito norĩ ma, rotizé wasu'u

5 Aipawa'ãbã ãna aiwada'uri zarina si dama romhuri'wa norĩ, asib'apito mreme hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo, 're wazéb za'ra wa'aba mono sina. Cristuhu ma 're ãromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za tô sena asib'apito mreme hã 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo.

6 E asib'apito nho'a si te za romhuri hã tãma 're ã'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Mare di. ãsa're'ra nherẽ, te za romhuri hã tãma 're ã'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'aba mono da, asimiromhuri na. Cristuhu ma 're ãromhuri za'ra wa'aba mono ne, te za duré ti'ai ãma asib'apito ma romhuri hã 're ã'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te sima 're ãwẽ mono zéb zarina.

7 Ato sina te za tãma 're ãromhuri za'ra wa'aba mo, asib'apito za'ra wa'aba ma, Asib'apito uptabi aba ma 're ãromhuri za'ra wa'aba mono ne.

⁸ Wapawa'âbâ âna wawada'uri zarina si dama romhuri'wa 're ïwahâimana za'ra mono norĩ, duré wawada'uri âna wasi'uihâ na 're ïwahâimana za'ra mono norĩ me zama, wa te dama 're ï'manharĩ wẽ za'ra mono wa'râmi, te za Wanhib'apito hã te te wama 're wa'âbâ za'ra. ãhã wasu'u na te za 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ Danhib'apito norĩ, aima romhuri'wa norĩ ma, wa tô tâma roti za'ra, romhuri hã te te aima 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono da, to sina. Taha wa, te za aima romhuri'wa norĩ ma 're ï'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mo. Tâma 're ropipa za'ra wa'aba mono õ di za. Misi Asib'apito wa'wa te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa hâiwa âma, aima romhuri'wa norĩ nhib'apito zama. Aiwapsi te za te te aima 're wa'âbâ za'ra wa'wa, 're ïromhuri wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina.

'Re ïhâimana u'âsi mono hã wa'rui'wa zada, tiwaihu'u pese na te te 're ïda'apawapto mono zé wasu'u

¹⁰ Wa za oto roti na aima 'rãsutu za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã Wanhib'apito siré si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Wanhib'apito ma si ïwaihu'upe hã sa'ëtê na tâma 're hâimana mono wa, te za ïwaihu'u pese zarina aihâimana nhiptete sina 're anomro aba mo.

¹¹ Dasi'wapé 'manharĩ'wa norĩ hã te za sisada 're si'uza za'ra. Tane te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhipawaptozbé ré, 're anomro aba mo, Wa'uburé nhipiroti da, asiptete sina sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹² Wa norĩ hã wasiré 're ïwahâimana za'ra mono norĩ me, 're wasi'wapé za'ra mono õ di. Wa'uburé norĩ me si, wa za 're wasi'wapé za'ra, hâiwa nho're âma simiroti wasété na 're ïhâimana za'ra mono norĩ me. Wa'uburé norĩ hã ti'ai âma dapo're'õ na 're ïdanomro mono norĩ ma, simiroti pire di, Wanhib'apito nhipiroti waihu'u'õ'wa 're danomro mono wa.

¹³ Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhipawaptozbé ré, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã wa'uburé norĩ hã nimahã bâtâ na asô 're sihutu aba mono wamhã, te za 're ï'wapé za'ra wa'aba mo. Tawamhã 're ï'wapé za'ra wa'aba mono na, âma 're ai'uté za'ra wa'aba mono wa, te za ta norĩ wi 're aiwairébé aba mo.

¹⁴ Taha wa, te za asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da'usisizé ïsa'ëtê na, te za 're asi'usisi za'ra wa'aba mo. Da'usisizé ïsa'êne hã tô sena 're ïdahâimana za'ra mono zé, te wasu'u. Duré danho'utu'ubuzé ïtete na te za 're asi'uza za'ra wa'aba mo. Danho'utu'ubuzé ïtede hã 're ïdanomro wẽ mono zé, te wasu'u.

¹⁵ Duré dapara'uza ïtete na te za 're asipara'uza za'ra wa'aba mo. Dapara'uza ïtede hã ïwasu'uwẽ na datoï u'âsi da te 're ïdapo're pu'u za'ra mono zé, te wasu'u, rowẽ u'âsi Wamama siré 're ïdanomro mono zéb da hã oto.

¹⁶ Duré ïbaihã 'manharĩ hã te za 're ï'wasari aba mo asi'wawi, da te 're aihâzup tõ wa'aba mono da, po'o 'wa ro'o na. Wa'uburé nhipiroti, wa te 're wapari za'ra mono tõ da, Wamama ïwaihu'u pese na wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono zé, te wasu'u, ïbaihã 'manharĩ hã.

¹⁷ Da'rãzaza ïtete na te za 're asi'rãzaza za'ra wa'aba mo. Da'rãzaza ïtede hã wanho'reptuzé, te wasu'u. Duré sib'ézé 'wa pa hã te za asiré 're ï'wasari u'âsi aba mo. Sib'ézé 'wa pa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, te wasu'u, ïpẽ'ëzani hã te te wama 're awaihu'u mono da, ïsimiroti hã.

¹⁸ Te aima ïroti za'ra wa'aba zéb zarina, te za uburé 're ï'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré ïpẽ'ëzani te te wama 're ï'awaihu'u mono zéb zarina, te za Wamama ma 're aimreme zusi aba mo. Te za tiwi 're ïrowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, te te 're aipawapto za'ra wa'aba mono da. Asimiza'rese sina te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tâma 're aimreme zusi aba mono da. Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're

ĩhâimana za'ra mono norĩ ma, te za duré tiwi 're ĩrowaptērē u'âsi za'ra wa'aba mo, te te 're apawaptob u'âsi mono da, daro mono bâ.

¹⁹ ĩma zama te za duré tiwi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mo, timreme te te ĩma 're awaihu'u u'âsi mono da, wē na te dama 're sadawa wasu'u mono da, ĩpahi āna, Cristuhu wasu'uwē hã aré dama ĩwaihu'u'ō hã, da te 're waihu'u za'ra mono da oto.

²⁰ Cristu hã te te datēme ĩzatōrĩ wa, wa oto ĩsadawa wasu'u'wa 're mo, dazazéb 're, 're ĩza mono nherē. Taha wa, ĩpahi āna te dama 're sadawa wasu'u mono da, te za tiwi 're ĩrowaptērē u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama wi.

Paru te te dama ĩroti 'rãsutu zéb āma, te te ĩda'azawizé

²¹ Titicu hã te za aima ĩwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, ĩhâimanazé hã. Ta hã wapawapto wē 'wa, Wanhib'apito ma romhuri'wa duré, wama ĩsawi pe hã.

²² Āme ĩwahâimana za'ra na te te aima rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tô atēme satōrĩ za'ra wa'wa, rowasu'u wē zarina, rowē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

²³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono Wamama wi, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa za aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptērē u'âsi, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi āma 're anomro aba mono da, duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina 're anomro aba mono da, ta norĩ hã waihu'u pese zahuré wa, asina 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁴ Uburé Wanhib'apito Zezu Cristuhu zawi pese 'wa norĩ ma, wa za te tiwi 're rowaptērē u'âsi, ta norĩ hã Wanhib'apito tô sena te te 're sawi pese za'ra mono wa, Wamama hã ĩwē na te te 're apawaptob u'âsi mono da.

Piripu norĩ

Piripu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ hã Paru hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě norĩ ma sômri za'ra, Piripu na 'ri nho'ômo nhisi u. Paru norĩ hã Siraha me, ĩmorĩ'rata na Piripu u simasisi zahuré wamhã, ma tô ĩsazei'ô'wa norĩ hã siwi tiza, dazazéb 're. Tame sima'wara ré hã ma tô dazazéb 're, da'madâ'â'wa hã pawaptob zahuré, ĩmro zama, duré ĩ'ra norĩ zama, Zezusi hã te te saze za'ra da. Awě ma tô oto tãma waprozi zahuré ni, pusi da apâ.

Ā ĩbaihâ hã darob amoi ãma dazazéb 're oto sãmra ré, ma tô ãma rob'ui'éré, Piripu norĩ ma. Paru hã ma tô tãma waihu'u za'ra, ãne: Zezusihi zazei'wa norĩ hã te za tô te te 're robzépata za'ětě za'ra. ĩsazeté'wa norĩ ãma ma tô duré tihâtâ'â za'ra, senai'ô na rowasu'u'wa norĩ hã ĩwazari 're hâimana za'ra mono wa. Ma tô duré tãma siwasu'u za'ra, te te 're ĩsawi pese za'ra mono na hã. Ma tô duré tãma roti za'ra, Cristuhu nhirã zarina si 're nomro mono da, ta hã sina 're ĩwata mono ô ne. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te tãma 're ĩwě za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharĩ za'ra mono da, ma tô duré tãma roti za'ra, Cristu hã wedepo'o nnonhi'rãmi na dâ'â wa, ĩmama hã te te tãma ĩpisutuzéb zarina, te te sina tãma ĩ'uwaimrami ne.

¹ Wa hã Paru, duré Timotiu, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa norĩ, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Piripu na 'ri nho'ômo nhisi ãma uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Uburé Cristu Zezusihi ãma si 're anomro aba mono norĩ ma, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma zama, duré dapawapto'wa na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma zama.

² Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowě u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, Piripu norĩ ãma 're ĩmreme mono zé wasu'u

³ Ai'ãma 're ĩpo're pu'u za'ra wa'aba mono sidâpâsi, wa 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩwata u'âsi, ĩnhib'apito ãma.

⁴ Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ai'ãma 're ĩmreme za'ra wa'aba mono sidâpâsi, wa ãma aima 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa, aihâiba mono bâ wa'aba.

⁵ Cristuhu wasu'uwě hã 're ĩwapari na'rata za'ra wa'aba mono zém hawim haré, te oto ĩsiré ãma 're ĩromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo, wa te dama ãma 're ĩropéi mono zém na hã. Taha wa, wa ĩto sina ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã.

⁶ Ta hã te te asô'reptu za'ra wa'aba zém na, ĩwě na te te ai'ãma ĩsãna'rata za'ra wa'aba zéb zarina, te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa ône u'â, ti'ai u apâ we ĩmorizéb u, Cristu Zezusi hã. Taha ô ré, te te aiwi sazâri waihu'u za'ra wa'aba ô di za, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zé hã. ĩwě si te za tô te te aima 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'wa, ãma 're anomro wě u'âsi aba mono da. Āne wa tô ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa, tô sena na.

⁷ ĩ'uwaibaba wa tô ãne na hã ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa. E marĩ wa. ĩpě'ě 're, ĩma asawi za'ra wa'aba zé hã ĩma 're hâimana u'âsi mono wa. Romhuri ĩwě uptabi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhimizawi pese zéb zarina te te ĩma ĩpisutuzém na, ma tô ĩsiré tãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, tô. Āhãna dazazéb

're, 're ĩhâimana mono ré, ma tô a norĩ wa'aba zama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo ĩsiré. Duré dazazéb 're, 're ĩhâimana mono ô ré hã ma tô duré ĩsiré dama 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mo, Cristu hã. Taha wasu'uwẽ hã senai ô newa da te ĩma 're ĩnharĩ za'ra mono ma, te dama 're anharĩ mono ré hã, ma tô ĩsiré 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, duré sena na da te 're waihu'u za'ra mono da, te dama 're wasu'u mono ré hã, damreme wa'rãmi.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, tãma ĩwaihu'u pese di, sena na ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba na hã, duré ai'ãma 're ĩpẽ'êzé uptabi za'ra wa'aba mono na zama. Cristu Zezusihi ma, tãma asawi uptabi za'ra wa'aba ne, wa tô duré wa hã te 're asawi pese za'ra wa'wa duré.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa duré ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, 're ĩdazawi za'ra wa'aba mono zé hã aima 're sa'êtê u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowaihu hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. Duré uburé marĩ hã ĩwẽ na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, duré ĩwasété na ãma 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, asiwi 're wẽ'ô za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Tawapsi te za ĩwẽ si asima 're ĩpisutu u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da hã. ãne wapsi, 'rãwi aiwasété na 're asi'marõpãrĩ za'ra wa'aba mono ô di za, nimahã na Cristu apã we ĩmorĩzéb u hã. ãhã zarina si, te za aiwasété wi, aihâimana nhiptete sina 're anomro u'âsi aba mo.

¹¹ Taha wa, te za ĩwẽ si 're ĩ'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, Zezu Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si. ãne na ãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si te za 're dawata za'ra. Tane da, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma hã.

Paru hã Cristuhu ma si, 're ĩsisõmri mono zé wasu'u

¹²⁻¹³ ĩsisãnawã norĩ, e ãme ropipa hã ĩma ĩhâimanazéb zarina, ma tô Cristuhu wasu'uwẽ na te te datême ĩropézé hã mazazã. Mare di. ãne ĩma romhâimana nherẽ, ma tô da'ahã na da te 're saze za'ra, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã. ãne na ĩ'ãma waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô ĩsima aiwẽ za'ra wa'wa. Dazazéb 're ĩhâimanazém na, ma tô da'wapéi'wa norĩ hã danhib'apito nhorõwa 'madã'ã'wa norĩ hã siwi ĩwaihu'u uburé, Cristuhu ma romhuri'wa 're ĩhâimana mono 'ru te, da te dasiwi ĩnherézém na hã. Da'ahã na ma tô duré ãne na ĩwaihu'u za'ra ni, ãhã 'remhã. Dazazéb 're, da te dasiwi ĩnherẽ ô 'wa'ãhã, ta norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ hã te te wapari za'ra ô di aré.

¹⁴ Duré dazazéb 're ĩhâimana wa, te oto wasisãnawã norĩ hã ahã na te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra Wanhib'apito hã, taha si te te 're ĩpawaptob u'âsi mono wa. Taha wa, pahĩ ãna te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u hã te te dama 're wasu'u za'ra, te te sina 're danhimimnhasi za'ra mono nherẽ, ta norĩ hã.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã ĩsiniwĩ da'ahã na 're dahâimana za'ra mono da si, te Cristuhu wasu'uwẽ hã te te dama 're wasu'u za'ra, ĩnhimiromhuri wẽ zarina, da'ahã na da te 're saze za'ra mono 'ru te, te te ãma 're ĩ'ruiwapari za'ra mono wa, ta norĩ hã. Ni'wam norĩ si te ĩ'uwaibaba te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, te te ãma 're ĩpawaptob za'ra mono da, sena na ta norĩ si te te sima 're wẽ uptabi za'ra mono wa.

¹⁶ Ta norĩ ma, tãma ĩzawi za'ra zarina, te Cristu hã te te dama 're wasu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã romhuri te te ĩma ĩsõmri na te te ãma ĩwaihu'u za'ra wa, Cristuhu wasu'uwẽ hã senai ô newa da te ĩma 're ĩnharĩ za'ra mono norĩ ma, tô sena na te dama 're ĩ'anharĩ mono na hã, damreme wa'rãmimhã.

¹⁷ Tane nherẽ, ĩnhimiromhuri na te te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono norĩ hã simirosa'rata wẽ na te te dama 're wasu'u za'ra mono ô di, Cristu hã. Sima si te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb zarina si, te ta norĩ hã te te dama ãma 're

rowasu'u za'ra, taré da'ahâ na ĩsimirowasu'u wě niwĩ 're dahâimana za'ra mono da. Ma tô duré te te 're rosa'rata za'ra, âne hawi te âma 're robzépata za'etě mono da, dazazéb 're, 're ĩhâimana mono ré.

18-19 Tane nherě, wě di tô, ĩma hã. Ni'wam norĩ hã simirosa'rata wě na Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, duré ni'wam norĩ hã sima si te te 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb zarina, Cristu te te dama 're wasu'u za'ra mono nherě, wě di tô ĩma hã. E marĩ wa. Cristuhu si te te dama 're wasu'u za'ra mono wa, ta norĩ hã. Taha si tô ĩpire uptabi hã te tô wama 're hâimana. Taha wa, âma ĩto ti, wa hã. ĩ'âma 're aimreme zusi aba mono zéb zarina, duré Zezu Cristuhu pě'ězani nhimipawaptobzéb zarina, wa za rowě na watobro, âne na ĩma ĩromhâimana wasété zém hawi. Âne hã ĩma waihu'u pese wa, wa rowě u'âsi 're ĩhâimana tô.

20 Taha wa, wa tô wa hã ĩpě'ě 're, 're ĩsi'madâ'â pese, niwamhã ĩnhimromhuri na 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te âma 're ĩ'uwaimrami mono zém na ĩzô 're robaba tô mono da, õne u'âsi ĩpahi âna te tãma 're romhuri u'âsi mono da, âhãna zama. Âne wa, wa 'râwi te ĩsima 're 'ruiwapari u'âsi. Âne na tô sena âma 're ĩhâimana mono zém na da te 're ĩwaihu'u za'ra mono wamhã, te za Cristuhu âma si 're dawata za'ra, ĩhâiba ré ré, âma 're ĩhâimana mono na hã, duré âté ĩdâ'â da nherě, âma 're ĩhâimana u'âsi mono na zama.

21 E marĩ da, wa za 're ĩhâimana tawamhã, ĩhâiba ré ré hã. Cristuhu ma 're ĩsisõmri u'âsi mono da si, 're ĩhâimana mono zě hã. Duré ĩdâ'â da wamhã, ĩma wě uptabi di duré. ĩhâiba ré 're ĩhâimana mono ré, ĩma 're ĩrowě mono zém nhipai u, ĩma wě uptabi di za, ĩdâ'â wamhã. Âne hã wa tô te ĩsina 're waihu'u u'âsi.

22 E ma hã wa za tawamhã ĩsima wě. E da te dasiwi ĩwĩrĩ su'u da si. E ĩhâiba ré ré 're ĩhâimana mono da si a'â. Wa hã 'râwi te ĩsima pisutu waihu'u õ di, ĩsi'uihã na hã. Tane nherě, aré ĩma wě di tô, ĩhâiba ré ré a'â 're ĩhâimana siroptu mono da hã. E marĩ wa. Âne wamhã, romhuri ĩwě hã wa aré te tãma 're ab'manharĩ u'âsi a'â, Cristuhu ma, te tãma 're ĩda'awaibui mono zém na hã.

23 ĩnhimirosa'rada hã maparane te 're si'wapé zahuré, ĩpě'ě 'remhã. Ti'ai âma 're ĩmorízé hã te rěme da, wa ĩsima wě tô, Cristuhu siré 're ĩhâimana mono da oto, hãwa âma. Âne wamhã, ĩma 're rowě uptabi mono di aré, ti'ai âma 're ĩhâimana mono zém nhipai u hã.

24 Tane nherě, ai'udâna za'ra wa'aba, a'â ti'ai âma 're ĩhâimana mono da hã, ĩma wě uptabi di aré, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da hã a'â.

25 Âne na hã wa tô, tô sena na ĩsina waihu'u. Taha wa, 'râwi wa tô duré ĩsina waihu'u, za a'â asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono na hã, ĩnhimipawaptobzéb zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na asima âma 're sa'etě za'ra wa'aba mono da, duré ato sina âma 're anomro aba mono da hã.

26 Âne wamhã, nimahã na apâ âma atěme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, te za Cristu Zezusihi âma aiwata za'ra wa'wa, ĩzabu za'ra wa'aba zém na.

27 Niha za ĩma romhâimana nherě, te za Cristuhu wasu'uwě zarina si 're anomro wě wa'aba mo, taha si aima pire za'ra wa'aba wa, âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã. Âne 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, âma atěme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, wa za ai'âma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina asitob'ru norĩ da, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã, asimirosa'rata misi na, taha zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwě hã da te 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina. Duré âté âma atěme ĩmorĩ za'ra wa'aba õ nherě, wa za tô õhõ na si ai'âma waihu'u za'ra wa'wa, simisutu asiptete sina âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na hã.

²⁸ Asitob'ru norĩ ma, 're aipahi za'ra wa'aba mono da hã, mare di, Cristuhu zazei'wa norĩ ruiwapari'wa norĩ ma hã. ãne hã aipahi ãna sada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za ta norĩ hã 'rãwi 're siwaihu'u za'ra, 'Re ãhâimana u'ãsi mono za te te ã'uprosizém na hã, duré a norĩ wa'aba si za te te ã'asõ'reptu za'ra wa'aba zém na hã.

²⁹ Tinhoprubzéb zarina ma tô aima pisutu za'ra wa'wa, Cristuhu si asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, Danho'reptui'wa na. Ma tô duré aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu dama 're wasu'u za'ra wa'aba mono wa, da ãma 're ãrobzépata za'ra wa'aba mono zém hawi, Cristuhu si da te 're saze za'ra mono da.

³⁰ Tame ai'rata ãnhamra za'ra wa'aba ré, ma tô asiwi ã'madã'ã za'ra wa'wa, rowasédé hã da te ã'manharĩ na ãma, te robzépata da. Taha na, zahadu te ãrobzépata u'ãsi na ma tô ãhãna hã ãwasu'u hã ãwapari za'ra wa'wa. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo ãsine, rowasédé hã da te aima 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na hã za.

2

Cristu hã ti'ai u wei morĩ wa, dame ãsi'a'uwězé wasu'u

¹ Cristuhu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te oto asiptete sina ãma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. Cristu hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na, 'rãwi asina 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te duré aima 're rowě wairébé u'ãsi 'wa, asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono ãna. 'Re ãhâimana u'ãsi mono pẽ'ězani siré te duré asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, simisutu. Da te 're robzépata za'ra mono wamhã, ma tô duré da'ãma 're aipẽ'ězé za'ra wa'aba mo, 're dapawaptob za'ra wa'aba mono da.

² Taha wa, ma'ãpé duré asiwi ãma sisiwi wa'aba, ãma 're ãrowě pusi u'ãsi mono zéb da hã, ai'ãma za'ra wa'aba. Aiwapsi te za 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo. Aiwapsi te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Simisutu rosa'rata wě na, te za misi haré rosa'rada hã 're ã'manharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mo, uburé marĩ na ãma 're asisaze za'ra wa'aba mono da. ã norĩ na te za asiwi ãma ãsisiwi za'ra wa'wa. Tawapsi, ãma 're rowě uptabi mono di za duré, ai'ãma za'ra wa'aba hã.

³ 'Rãwi asima si 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, taré asina 're aiwata za'ra wa'aba mono da, marĩ hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Duré dama aipire na 're asi'madã'ã ze za'ra wa'aba mono õ di za. Taha wa'rãmi te za ãwě na si 're ãdahâimana wazéb za'ra wa'aba mo, aima dapire na da'ãma 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mono zéb zarina.

⁴ Asima 're ãwě za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, asima si 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. Taha nhipai u, te za duré asiré norĩ ãma zama 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo, te te sima 're ãwě za'ra mono zéb zarina, 're pawaptob za'ra wa'aba mono da.

⁵ Cristu Zezusi hã sima si 're hâimana mono õ di. Taha wa, ãsimirosa'rata ne, te za duré a norĩ wa'wa hã 're ãrosa'rata wě za'ra wa'aba mo.

⁶ Ta hã 'Re ãhâimana u'ãsi mono ne, aiwa uptabi 're hâimana u'ãsi mono nherě, ti'ai u wei morĩ wamhã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ne waihu'u pese na 're hâimana u'ãsi mono da hã, sisawi õ di. Sisawi ãna, ma tô wei mo tó, ti'ai u hã.

⁷ Si'uihã na te te sima ãwězéb zarina, ma tô tirě a'ã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ne, pire uptabi na 're ãhâimana mono zé hã. Ti'ai u wei morĩ wamhã, dazapari dama romhuri'wa ne, ma tô dama 're hâimana. Taha wa, ma tô si'a'uwě, dasine 're hâimana mono da, a'ã.

⁸ A'uwē hâiba na dasine 're hâimana mono wamhã, ma tô sima pisutu, dazapari dama wapu na 're hâimana mono da a'â. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô duré te te 're wapari pese, tidâ'âzéb u. Marĩ 'manharĩ wasété 'wa norĩ pãrĩzém na wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â da nherē, ma tô Timama hã te te 're wapari pese, sisawi ãna.

⁹ Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô tãma pisutu, dâ'â nherē, apã hãiwa'utu wa, danhipai u pire uptabi na 're hâimana mono da oto, wē uptabi na. Ma tô duré ãsisi hã tãma pisutu, dama sisi pire uptabi na 're hâimana mono da, uburé danhisi nhipai u.

¹⁰⁻¹¹ Taha wa, niwapsi te za aihĩni pese dahi'rãtitõ tãma ana ni, Zezusihi ma, dama ãsisi pire uptabi ma. ãne da, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tãma pisutu, pire uptabi na 're hâimana mono da. Hãiwa ãma uburé pese hãiba ré 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã, duré ti'ai ãma uburé pese hãiba ré 're ãhâimana za'ra mono norĩ zama, te za dahi'rãtitõ tãma ana ni, dama pire wa, adã 're ãhâimana za'ra mono zéb ãma uburé pese 're ãhâimana za'ra mono norĩ zama. Tawamhã tame te za uburé pese dasisõ'a dasiwi sisi za'ra ni oto, ãne: “Õ hã Zezu Cristu, uburé Danhib'apito.” ãne na Zezu Cristuhu ãma dawata za'ra wamhã, taha u'ãbã, te za duré 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, Wamama ãma hã.

Cristuhu zazei'wa norĩ hã te te dama 're ãrowa'a za'ra mono zé wasu'u

¹² ãsisãnawã norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba za. Wa hã tame ai'rata ãhâimana za'ra wa'aba ré, ma tô ãnhimiroti hã ãwapari pese za'ra wa'wa. Tané nherē, ãhãna oto ai'rata ãhâimana za'ra wa'aba õ nherē, te duré ãnhimiroti hã ãwapari pese za'ra wa'wa, ãma atēme ãwisi za'ra wa'aba õ nherē. Aihâimana prédup sina, te za 're ãromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te asõ'reptu za'ra wa'aba zéb zarina, 're anomro wē wa'aba mono zém na tãma ãma asina 're uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹³ E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã aipē'ē 're, te te ai'ãma 're romhuri u'âsi za'ra wa'aba mono wa, ãsimipawaptobzém na marĩ na ãma 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, duré taha zarina ã'uwaibaba si marĩ hã tãma 're 'manharĩ wē za'ra wa'aba mono da, te te sima 're ãaiwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

¹⁴ Marĩ na 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono ãna, te za uburé marĩ hã 're ã'manharĩ wē u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré 're asisada'ãbã za'ra wa'aba mono ãna, te za marĩ ãwē si uburé 're ã'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁵ ãne na te za tô 're aihâimana wē za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã sena na da te ai'ãma 're sa'ra wa'aba mono tô da, duré marĩ 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ wa, aiwē na 're anomro aba mono da. A norĩ wa'wa hã 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra, 're ã'anomro wē wa'aba mono norĩ hã, wasété uptabi na 're ãhâimana za'ra mono norĩ wazari, duré tiwasété na 're ãsiwamnarĩ pese za'ra mono norĩ wazari, 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherē, te za dama 're ãrowa'a za'ra wa'aba mo, 're anomro wē wa'aba mono zém na, wasi hã hãiwa na te te dama 're ãrowa'a za'ra mono ne.

¹⁶ Taha wa, rowasu'u ãwē uptabi hã te za dama 're ãsõmri za'ra wa'aba mo, ãma 're ãdanomro wē u'âsi mono zéb da hã. ãne hã dama 're 'manharĩ wē u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, wa za aima 're ãto za'ra wa'wa, Cristu za we apã ãmorĩzéb ãma hã. E marĩ wa, wa za aima 're ãto za'ra wa'wa tamemhã. Ti'ab ré, ai'rata 're ãnhamra aba mono ré, taré te ai'ãma 're ãromhuri pese za'ra wa'aba mono õ zém na hã, ãsiwaihu'u wa za wa hã, wa za tame aima 're ãto za'ra wa'wa, Cristu za apã we ãmorĩzéb ãma hã.

¹⁷ Sasedoti norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã danhimizama na tãma ãanhoprubzé te te tãma 're ãzata za'ra mono ne, ma

tô a norĩ wa'wa hã tâma 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're asisawi za'ra wa'aba mono âna, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina. Duré sasedoti norĩ hã uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma danhoprubzé, danhimizama te te tâma 're ĩzata za'ra mono nhisiwi, te te 're ĩsa'wari za'ra mono ne, âté ĩwapru hã wa za sa'wa, sena na za da te dasiwi ĩwĩrĩ wamhã, ĩdâ'ázém na 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩsina ĩnhoprubzéb da. Āne na za ĩma romhâimana nherē, ĩma rowē uptabi di za. Duré aima ĩtoi uptabi za'ra wa'aba di za, āne na ĩma romhâimana nherē.

¹⁸Taha wa, te za duré a norĩ wa'aba zama ĩzabâdâ āma ato za'ra wa'wa ĩsiré.

Timotihu wasu'u, Epaprodituhu wasu'u me

¹⁹Aiwasu'u wē za'ra wa'wa hã za te wapari wa, ĩma rowē hã, ĩwasu'u hã za wapari za'ra wa'aba wa, za aima ĩrowē za'ra wa'aba ne. Taha wa, wa tô ĩsima wē, Timotiu hã te āma atēme satõrĩ su'u za'ra wa'aba da. Wanhib'apito Zezusi hã āne hã sena na te te ĩma pisutu wamhã, wa za tô āma atēme satõrĩ za'ra wa'wa, aima ĩwasu'u za'ra wa'aba 'wa da hã, duré apâ we ĩtēme wisi wa, te te ĩma aiwasu'u za'ra wa'aba da hã.

²⁰Āmemhã ni'wa hã ĩma hâimana õ di, ĩsine te te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono 'wa hã. Tô õhõ si, te ĩsine te te 're asawi pese za'ra wa'wa. Taha si te tô sena ai'āma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa Timotiu hã, rowē na si āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

²¹Tanei õ di, ni'wam norĩ hã. 'Râwi te sima si marĩ zô 're sõpré, te te sima 're ĩwē za'ra mono zéb uwaibaba si. Zezu Cristu te te tâma 're ĩ'awē mono zéb zô, sima 're sõpré mono õ di, ta norĩ hã.

²²Tane nherē, Timotiu hã 're ĩmorĩ wē na ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, da te 're pibui wasété mono nherē, 're ĩsipizari mono õ na hã. Ta hã ma tô ĩsiré te te 're romhuri u'âsi, Cristuhu wasu'uwē na hã. Ni'wa hã timama siré si te te 're ĩromhuri u'âsi mono ne, ma tô ĩsiré te te 're romhuri u'âsi, ta hã.

²³Taha wa, wa tô ĩsima wē tô, āme niha za ĩma ĩromhâimanazém na, te ĩsina waihu'u wamhã, Timotihu si te āma atēme satõrĩ za'ra wa'aba da, romhutu na, taha si te te aima ĩwasu'u za'ra wa'aba da.

²⁴Wanhib'apito si wa tô ĩsina umnhasi, te te ĩma pisutu da, ĩzama āma atēme ĩmorĩ za'ra wa'aba da, romhutu na.

²⁵Wasisānawã Epaproditu hã ma tô we ĩtēme ĩsatõrĩ za'ra wa'wa, te te ĩma asadawa wasu'u za'ra wa'aba da, duré nasi ĩ'āma siwãrĩ da, te robzépata wa, marĩ zô nasi ĩwi ĩrowaptâ'â na hã. Cristuhu wasu'uwē na ĩsiré romhuri'wa ta hã, duré wanhitob'ru norĩ, wasiré wa te 're ĩ'a'wapéi mono. Wē uptabi di, ta hã. Tane nherē, wa tô waihu'u, Timotihu wana, te āma atēme satõrĩ za'ra wa'aba da apâ.

²⁶Ta hã te te duré apâ asabu ze za'ra wa'aba di, uburé ai'āma pē'ēzé za'ra wa'aba wa. Duré ai'āma hâtâ'â za'ētē za'ra wa'aba di, āme ĩhâzé na ĩsiwasu'uzé hã wapari za'ra wa'aba wa. Taha wa, wa za tô āma atēme satõrĩ su'u za'ra wa'wa, Timotihu wana.

²⁷Tô sena ma tô aré dârâ tô, hâzé wa. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô āma aiwamri, dâ'â tô da. Taha āma si õ di, ĩsiwamrizé hã. Te te pese wamhã, ĩ'āma zama ma tô duré aiwamri, ĩwi robzei'õ nherē, robzei'õ uptabi tō da ĩwi, ĩsipai u.

²⁸Taha wa, wa ĩsima wē upta oto, te āma atēme satõrĩ su'u za'ra wa'aba da apâ, atõmo na sabu za'ra wa'aba wa, aima rowē uptabi za'ra wa'aba hã. Duré wa hã ai'āma ĩhâtâ'â za'ra wa'aba zéb zarina, ĩwi ĩrobzei'õzé hã ĩma si'utõrĩ hã, asabâdâ za'ra wa'aba.

²⁹⁻³⁰Taha wa, ma'āpé āma atēme wisi aba wamhã, asiwi sawi wē za'ra wa'aba za Epaproditu hã, ato sina za'ra wa'aba, wasiré Wanhib'apito

zazei'wa oto 're wahâimana za'ra mono na dâ'âsina, duré wasi'âma 're wasisânawã za'ra mono wa. Te za duré asiwi îhâimana wazéb za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã îsine 're îhâimana wê za'ra mono norĩ zama, te za duré asiwi îhâimana wazéb za'ra wa'wa. E marĩ zarina, te za asiwi îhâimana wazéb za'ra wa'wa, Epaprodu hã. Ta hã tâma romnhimimnhasi nherê, ma tô sisawi âna romhuri pese, Cristuhu ma. Taha na, te aré dârâ. A norĩ wa'wa hã romhâ na asimroi wa'aba wa, asiwi îpawapto waihu'u aba õ wa, ma tô õhõ si îpawapto pese, ai'upana za'ra wa'aba. Æne wa, te za ato sina apâ asiwi î'âri wê wa'wa, atême wisi za'ra wa'aba wê te.

3

Dasihawim na dasisõ'reptuzé da te dasina 're îuwaimrami waihu'u za'ra mono õ zé wasu'u

¹ Îsisânawã norĩ, ma'ãpé asima 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito âma oto 're anomro aba mono wê te. Te aima îrob'ui'ééré 'rata za'ra wa'aba zém na, te âma aima îsisiwi za'ra wa'aba zém na hã, te îsiwi âma ro'wa're õ di za. Mare di. Ai'udâna za'ra wa'aba, wa za tô înhimi'ui'ééré na aima âma sahu za'ra wa'wa, te âma aima îrob'ui'ééré 'rata za'ra wa'aba zém na hã, tô sena Cristuhu wasu'uwê hã 're îsaze za'ra wa'aba mono zém na, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono da.

² Taha wa, te za a norĩ wa'wa hã 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, wapsã dazada 're îsiwamnarĩ za'ra mono ne, rosa'rata wasété na dazada 're îhâimana za'ra mono norĩ wi. Marĩ îwasété si te ta norĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra. Æne te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra: “Aibã norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono da, te te sima 're wê za'ra mono wamhã, te za da te 're sihâiwata nhihâri za'ra, taha zarina 'Re îhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra mono da.” Æne te ta norĩ hã te te dama 're roti za'ra, senai'õ na. Tane nherê, te ta norĩ hã dahâiba hã taré te te dawĩ 're wamnarĩ za'ra, taha zarina 'Re îhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra mono da newa.

³ Ta norĩ hã sena na 're hâimana za'ra mono õ di, 'Re îhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê na hã. Wa norĩ si, wa 'Re îhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê uptabi hã 're wahâimana za'ra, Îpê'êzani nhimipawaptobzém na âma 're wawata za'ra mono wa. Taha wa, marĩ hã wasi'uihã na wa te 're î'manharĩ za'ra mono zém na 'râwi 're wasi'umnhasi za'ra mono õ di, wasihawim na wanho'reptuzé hã wa te wasina âma 're îuwaimrami za'ra mono da hã. Cristu Zezusi, îwê te te wama î'manharĩ za'ra zém na si, wa tô wa te wasima âma 're rowê za'êtê uptabi za'ra, taha zarina si te te oto 're wa'anho'reptui mono wa, 'Re îhâimana u'âsi mono hã.

⁴ Ni'wam norĩ hã te tô 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra, marĩ hã si'uihã na te te 're î'manharĩ za'ra mono zém na hã, taha zarina, 'Re îhâimana u'âsi mono hã âma 're sib'a'uwê za'ra mono da newa. Marĩ hã wasihawi wasi'uihã na wa te 're î'manharĩ za'ra mono zém na, 'Re îhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono 'wa'âhã, tô îbâre wa aré wa hã danhipai u 're îsi'umnhasi, marĩ hã îsihawi te 're î'ab'manharĩ mono zém na hã, taha zarina, îsi'uihã na îsisõ'reptuzé hã te îsina âma uwaimrami da.

⁵ E marĩ wa. Îwaptã'âzém hawi bâdâ hã 8 na î'âma ne parimhã, ma tô înhihâiwata nhizâri ni, zudezu norĩ 're îhâimana za'ra mono zéb zarina. Wa hã Izarazéhé nhihudu 're îhâimana mono. Duré î'ra Bêzamihĩ nhihudu 're îhâimana mono. Wa hã duré ebreusi uptabi. E marĩ wa. Îhi'rata norĩ hã uburé ebreusi uptabi 're hâimana za'ra mono wa, da te 're wa'ru za'ra mono âna. Duré parisezu na dame 're îhâimana mono wa, wa tô 'Re îhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã te 're 'madâ'â pese, Mozési te te âma îrob'ui'ééré hã, îsimiroti na hã.

⁶ Wasiré zudezu norĩ hâimanazém na, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're ìhâimana mono da, wa tô 're ìsiwasutu u'âsi aré. Taha wa, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, wa tô te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra, Zezusi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra õ newa, ta norĩ hã te 're ì'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te te 're robzépata za'ra mono da. Uburé 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã wa tô duré te 're 'madâ'â pese tô, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwēsãmri da newa. Taha wa, nima hã ìsimiroti te ãma ì'upa na da te dasiwi ìwaih'u õ di.

⁷ ãne na 're ìhâimana 'rata mono zém na aima ìsi'rãzarõtõ za'ra wa'aba zé hã ìma wē di aré, taha si ìma pire wa, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwēsãmri da newa. Tane nherē, Cristuhu ma oto 're ìhâimana mono wamhã, tarére oto ìma hã, 're ìhâimana 'rata mono zé hã.

⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwēsãmri da, uburé marĩ hã ìsìhawim na te 're ì'ab'manharĩ mono zé hã taré uptabi oto ìma hã. Misi te ìpire uptabi hã ìma 're hâimana oto. Ìnhib'apito, Cristu Zezusi hã 'rãwi te ìwaih'u pese da si, te ìma 're hâimana oto, taha si. Marĩ zô 're ìnhimipari mono õ di oto, ta hã ìma tarére wa. Roprum ne, te ta hã ìma 're hâimana oto, 're ìhâimana 'rata mono zé hã. Taha wa, Cristuhu niwĩ ìhâiba na te ìsaprĩ wē da si, wa 're ìsi'madâ'â wē u'âsi.

⁹ Misi haré Cristuhu ãma si oto 're ìhâimana mono da, wa tô ìhâimanazéb 'rada hã 'rãwi ìsiwi wē'õ pese. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ìrob'ui'ééré hã, ìsi'uihã na te 're ì'madâ'â pese mono na 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwēsãmri da, ìsina 're ìnhimipari mono õ di oto. Cristu hã te ìsina 're ì'umnhasi mono zéb zarina si, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwēsãmrizéb ré si, wa oto 're ìhâimana, taha si te te ìpisutu wa oto.

¹⁰⁻¹¹ Cristu hã 'rãwi te ìwaih'u pese da si, wa tô ìsima wē, wa hã. Ta hã dâ'â nherē, apã hãwa'utu wa, te oto siptete sina 're hâimana u'âsi. Tane duré, wa hã 're ìhâimana 'rata mono zé hã oto ìma si'utõrĩ wa, duré taha wa'rãmi ìhâimanazép tém na si oto 're ìhâimana mono wa, wa ìsima wē, ìnhiptete sina taha ãma si oto 're ìhâimana mono da, ìsimipawaptobzé ìwē ré si. ãne hã wa tô duré ìsima wē, Cristu hã ti'ab ré te te 're ìrobzépata mono ne, te 're ìrobzépata mono da si, ìsine. Cristu hã dazada ìdâ'â ne, 're ìhâimana 'rata mono zé hã ìma ìsi'utõrĩ da si, wa tô ìsima wē, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima ìwē wamhã, te te ìma pisutu da, ìsiré 're ìhâimana u'âsi mono zéb da hã.

Dawara na romnhimiré'ézé wasu'u

¹² Wa hã uburé marĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìma ìpisutuzéb zarina, 're ìhâimana mono zém na te ìsina 're ì'uwaimrami mono na, 're ìsi'madâ'â mono õ di. Mare di. Zahadu te ìsina uwe õ di, wa hã. Tane nherē, wa tô taha zô 're ìsiwasutu u'âsi, ìwē uptabi hã nimahã na te ìsina sõ'õtõ da. ãhã da, ma tô Cristu Zezusi hã ì'ãma tinhib'a'uwē.

¹³ ìsisãnwã norĩ, wa hã 'rãwi 're ìsi'madâ'â mono õ di tô, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìma ìpisutuzéb zarina, 're ìhâimana mono zém na te ìsina ì'uwaimrami na hã. Dawara na 're dasirēme za'ra mono da, 're dasipibu za'ra mono wamhã, dasibabarãi u apã da te 're rob'madâ'â za'ra mono õ di. Dasisõwap si te da te 're rob'madâ'â za'ra, õne haré. Tane duré, wa hã marĩ te 're ì'ab'manharĩ mono zém na 're ìsipo're pu'u zahu mono õ di. Mare di. E marĩ wa. Õne haré marĩ ìwē hã ìnhowa 're ìhâimana mono zô si, wa tô te 're rob'ruiwapari u'âsi.

¹⁴ Marĩ ìwē hã da te dasina 're sõ'õtõ za'ra mono da, taha zô 're dasirēme za'ra mono wamhã, awa'awi u'âsi 're ìdasisa'rei mono ne, wa marĩ ìwē uptabi zô 're ìsiwasutu u'âsi, Cristu Zezusihi dâ'ázém na 'Re ìhâimana u'âsi mono, 're ìhâimana mono zép té, za te te ìma ìsõmri zô si.

¹⁵ Wa norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'êzani te te wama 're ì'awaihu'u mono zém na si, waprédup sina ãma 're ìwahâimana za'ra mono norĩ hã, ãne zô wa za tô wa te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra. Wa za tô ãhã zô si wasima wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã asiré 're ìhâimana za'ra wa'aba mono hã rosa'rada aimawi na ì'upana te te 're rosa'rata za'ra mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za te te tãma 're waihu'u za'ra, tô ôhõ na si wasiré te te ãma 're rosa'rata za'ra mono da oto.

¹⁶ 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'êzani te te wama 're ì'awaihu'u mono zém na si, wa za tô ãma 're wahâimana za'ra, tô ôhõ na si.

¹⁷ Ìsisãnawã norĩ, ma'ãpé 're ìmorĩ wẽ ne, ìsine 're anomro wẽ wa'aba mono za. Ni'wam norĩ ma, tãma ãma 're ìwasisanho za'ra mono zéb zarina, wasine 're ìhâimana wẽ za'ra mono norĩ ne, te za a norĩ wa'aba zama ãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã ahã na Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono newa, te tihâimana wasété zarina, Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ìdâ'ázé wasu'u da, 're hâimana za'ra. ã norĩ wasu'u na hã ahã na wa tô te ãma aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ãhãna wa duré aima ãma sahu za'ra wa'wa, ìwawa sina te ãma aima rowasu'u za'ra wa'aba nherẽ, rob'ui'ére na hã.

¹⁹ Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'âsi ne 're ìdahâimana za'ra mono zéb u, te za 're nomro, ropipa u. E marĩ wa. Ta norĩ hã te te sima 're ìwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te marĩ hã tihâiba ma te te 're 'ruiwapari za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono upana. E ta norĩ hã tihâimana wasété na 'rãwi 're siwẽ'õ za'ra mono ã bâ, te bété sina 're wata za'ra, 're ìhâimana wẽ uptabi za'ra mono na hã. Ti'ai ãma uburé marĩ hã ìwasété na si, te ta norĩ hã te te sima 're rosa'rata wasété u'âsi za'ra.

²⁰ Tane nherẽ, wa norĩ ma hã ti'ai ãma waza'rui uptabi hã wama 're hâimana za'ra mono õ di. Hãwa ãma si te waza'rui uptabi hã wama 're hâimana za'ra. Ta hawi za wei wazô ìmorĩ zô si, wa wato sina wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, Wanho'reptui'wa zô, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zô si.

²¹ Taha si te uburé marĩ hã tiwaihu'u pese na te te 're ab'madâ'â, siptete uptabi wa. Taha wa, tiwaihu'u pese na te za wahâiba ìtém na wama ãma saprĩ za'ra, wahâiba ìsib'uware ré 're ìwanomro 'rata mono zém hawi, ìsi'utõrĩ pese hawi. Tawamhã wahâiba ìtéb ré, Cristuhu hãiba ne ìwẽ uptabi ré, wa za oto 're wahâimana u'âsi za'ra, ì'rata.

4

Paru hã te te dama ìroti 'rãsutuzé wasu'u

¹ Taha wa, ìsisãnawã norĩ, ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'ãpé Wanhib'apito ãma asiptete sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono za. Ai'ãma ìpẽ'êzé uptabi za'ra wa'aba wa, 'rãwi te asabu za'ra wa'aba neza. Romhã na nherẽ, te asina ìma 're ìrowẽ zani za'ra wa'aba mo. Taha wa, wa tô te dama 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, ìto sina. ãne wa, te za asiptete sina ôhõ ãma si 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo.

² Ìhidiba norĩ, Ewodiza duré Sítiti, ãne wa za aima roti pese 'wa, asisada 're aihâimana wasété aba mono wa. A norĩ wa'wa hã Wanhib'apito nhib'a'uwẽ, 're aihâimana aba mono wa, ma'ãpé rowẽ na si apã asiré 're aihâimana aba mono, asisada 're aihâimana wasété aba mono ãna.

³ Duré a hã ìpawapto wẽ 'wa, ma'ãpé ã pi'õ norĩ hã pawapto zahuré na. Ta norĩ hã ma tô ìsiré te te 're romhuri pese zahuré, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama ãma 're ìropéi mono na hã. Temetihi siré zama ma tô te te 're romhuri zahuré, duré uburé ìsiré romhuri'wa norĩ siré zama. Uburé te ã norĩ nhisi

hã dame 're hâimana za'ra ïbahiã na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata za 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono norï nhisi ré, ïbahiã 're ïhâimana mono na hã.

⁴ Ma'ãpé atoi u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito ãma oto 're anomro aba mono na dâ'âsina. Wa za duré aima ãma sahu za'ra wa'wa. Ma'ãpé atoi u'âsi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za.

⁵ Aiwaimri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ïwê na. E marï wa. Wanhib'apito hã za we apâ morï su'u na dâ'âsina.

⁶ Marï na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna, te za oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono zép sidâpâsi, te za duré tiwi 're ïrowaptêrê za'ra wa'aba mo, uburé marï zô aiwi 're ïrowaptâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã. Aipê'ê 're, ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, te za asi'ãma tãma 're aimreme zusi aba mo.

⁷ Rowê hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama 're ï'apisutu mono hã, ïwê uptabi hã te wama 're hâimana za'ra, da te 're ïwaihu'u za'ra mono õ hã. Taha si te za te te 're aipê'ê nomri wê za'ra wa'wa, marï na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, Cristu Zezusihi ãma oto 're anomro aba mono zéb zarina. Æne hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hawi rowê hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da, te za asi'ãma tãma 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

⁸ ïsisânawã norï, ïnhimiroti na wa za oto ãma aima 'rãsutu za'ra wa'wa, ãhãna te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba zém na hã. Uburé marï hã tô sena 're ïhâimana za'ra mono na si te za asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo, duré marï hã da te dasima 're ïwazéb za'ra mono na hã, duré uburé marï hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma ïwê uptabi na hã, duré marï hã wasété ãna 're ïhâimana za'ra mono na hã, duré uburé marï ïwê hã da te 're ïsawi pese za'ra mono na hã, duré uburé marï hã wê wa, ãma 're ïdatob'uzu za'ra mono na hã. Æne na si te za uburé marï ïwê uptabi na asima 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mo, da te dasima 're ïwasu'u wê za'ra mono na si.

⁹ Te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, aipo're na 're ïwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã ïwaihu'u pese za'ra wa'wa. Duré ai'rata 're ïnhamra aba mono ré, atõmo na asiwi 're ï'madâ'â aba mono na, ma tô duré ïwaihu'u pese za'ra wa'wa. Æne na uburé marï na aima 're ïsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo. Æne wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wama rowê nhomri'wa hã te za 'rãwi asiré 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa.

Paru hã danhoprubzé wa'rãmi, da'ãma ïwatazé wasu'u

¹⁰ Æne wa, aima ïtoi uptabi za'ra wa'aba di ãhãna hã, aré ai'ãma 're rob'éé hã za'ra wa'aba mono nherê, apâ ï'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba wa, we ïma asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa Wanhib'apito ãma ïwata, ïtoi uptabi wa, aima za'ra wa'aba hã. Até ï'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono nherê, marï hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di, we ïma asõprub za'ra wa'aba zém na asiwi ïzawi za'ra wa'aba zéb da hã. Tane nherê, ma tô ï'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo tô.

¹¹ E tawamhã, nimahã na marï zô ïwi ïro'wanhi'riti zarina, ïsina 're ïhâtâ'â mono wa, wa ãne aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa, ãhãna hã. Mare di. Taha wab õ di. Até nimahã na marï zô ïwi 're ro'wanhi'riti mono nherê, duré niha ïma 're romhâimana mono nherê, wa ïsina 're ïhâtâ'â mono ãna 're ïhâimana u'âsi tô.

¹² Æne hã ïma waihu'u pese di, marï zô dawi 're ïro'wanhi'riti za'ra mono zém na 're ïdahâimana za'ra mono zé hã. Æne hã te dame pibui ahã di. Duré danhimarï ahã na 're ïdahâimana za'ra mono zé hã ïma waihu'u pese di. Niha ïma 're romhâimana mono nherê, wa tô waihu'u, robzei u'âsi 're ïhâimana

mono zém na hã. Nimahã na hã ïsai ahã wamhã, duré mra te 're sépata mono nherẽ, tane nherẽ, ïma 're rowẽ u'âsi mono di, ãne hã aiwa ïma hã. Nimahã na hã marĩ zô ïwi 're ro'wanhi'riti mono õ wamhã, duré áté marĩ zô ïwi 're ro'wanhi'riti mono nherẽ, ïma rowẽ di. ãne wa, wa ïto sina 're ïhâimana. E marĩ wa. ïma 're ïromhâimana mono zé hã aiwa wa.

¹³ ãne hã niha ïma 're romhâimana mono nherẽ, sada 're ïnhiptete mono di. E marĩ wa. Cristu hã ïnhiptetezẽ te te ïma sada 're anhomri u'âsi mono wa.

¹⁴ Tane nherẽ, ïma wẽ uptabi di, we asiwi ïpawaptob za'ra wa'aba zé hã, ãhãna ãme te robzépata ré hã.

¹⁵ Piripu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, tame duréihã ïnhimirowasu'u zarina, Cristuhu wasu'uwẽ hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, a norĩ wa'aba si ma tô ï'ãma ana wẽ wa'wa, ïma asõprub za'ra wa'aba zém na hã, rowahutu u asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ hã. Masédoniza na asipti'a nho'õmo nhisi hawi wa'aba oto ïmorĩ wamhã, ïsazei'wa norĩ hã daza'rui amoi ãma 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã ï'ãma sina za'ra õ di, asine za'ra wa'aba hã. A norĩ wa'aba si ma tô asiwi ïpawapto wẽ wa'wa tô, ãma ïhâimanazéb da hã. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di.

¹⁶ Duré aihawi za'ra wa'aba ïmorĩ wamhã, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma ïnhamra ré hã, ma tô duré ïpawaptobzéb da hã nasi asiwi ïsõmri za'ra wa'wa, ïma, marĩ zô nasi ïwi rowaptâ'ã sidâpâsi.

¹⁷ E asõprub za'ra wa'aba zém na ïma ãma sahu za'ra wa'aba da, wa tô ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Mare di. ïsãna'rata hawi ï'ãma 're ana wa'aba mono zéb zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono si, ïwẽ na za te te aipawa'ãbã za'ra wa'aba na te te aima ãma sa'ëtẽ za'ra wa'aba da si, wa tô te ai'ãma 're 'madâ'ã u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁸ ãme wa tô uburé marĩ hã ïsima waibui wẽ, we asiwi ïpawaptob za'ra wa'aba zé hã. Epaproditu hã ma tô we ïma ãwisi wẽ, we ïma asõprub za'ra wa'aba zé hã. Taha wa, marĩ zô ïwi rowaptâ'ã õ di oto. Sa'ëtẽ na te za oto marĩ hã ïma tihãiba. ãne wa, wa ïsina ai'uze za'ra wa'wa, we ïma asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Asõprub za'ra wa'aba zé hã wẽ uptabi di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Wedewati ïsadaze hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da te 're ïzata za'ra mono zéb zarina, tãma ãma 're ïrowẽ pusi mono ne, tãma wẽ uptabi di duré ãhãna hã, we ïma asõprub za'ra wa'aba zé hã.

¹⁹ A norĩ wa'aba ma zama, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïnhib'apito hã uburé marĩ hã ïwẽ uptabi hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa sa'ëtẽ na, marĩ zô aiwi 're rowaptâ'ã za'ra wa'aba mono wamhã, duré aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wamhã. Tinhibro hã te za sa'ëtẽ na te te aima 're sõmri za'ra wa'wa ïwẽ hã, Cristu Zesusihi ãma tô sena 're anomro aba mono zéb zarina.

²⁰ Taha wa, Wanhib'apito 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za, Wamama ãma si. Tane tô.

Paru hã te te ïdazawi 'rãsutu zé wasu'u

²¹ Ma'ãpé uburé ïma ãma sawi za'ra wa'aba, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ oto 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã tamemhã, Cristu Zesusi, Danho'reptui'wa na te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norĩ hã.

ãme ïsisãnawã norĩ hã, ïsiré romhuri'wa norĩ hã ï'rata 're ïhâimana za'ra mono hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, ïsiré.

²² Uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ, ãme 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Apito Sezaha nhorõwa ãma 'ri 'rãihã 're, romhuri'wa norĩ zama te duré ãma asawi za'ra wa'wa dame, wasiré ïsazei'wa norĩ hã.

²³ Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'ãma 're ãmreme u'âsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Corosu norĩ **Corosu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'érezé** **Ībaihã wasu'uzé**

Paru hã darob amoi ãma dazazéb 're hâimana sirõmo, ma tô rowasu'u hã wapa, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, roti senai'õ na da te tãma 're ĩrowasu'u za'ra mono zém na hã, Corosu ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma hã. Taha wa, Paru hã ma tô Corosu norĩ ma rob'ui'érezé za'ra, roti senai'õ wi, te te uwati za'ra da. Ma tô duré tãma roti za'ra, Zezusi hã apâ te te saze za'ra da, Epaprasihã ĩmorĩ'rata na te te tãma ĩwaihu'u za'ra zéb zarina. Epaprasihã Corosu ãma ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, ta hã. Paru hã ma tô duré tãma waihu'u za'ra, ãne: Zezusihi si siminho'reptu waihu'u pese di. Duré taha si dawasédé hã te te dama 're apari waihu'u pese mono di.

1-2 Wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa 're ĩhâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima ĩwêzéb zarina. Taha wa, wa ãma aima rob'ui'érezé za'ra wa'wa, Corosu na 'ri nho'õmo nhisi ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Wasisânawã Timotiu te duré ãma asawi za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã te oto wasiré wasisânawã wa, 're anomro wê wa'aba mo Cristuhu ãma si, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowê u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ai'ãma 're wamreme zusi aba mono sidâpâsi, wa ãma 're wawata u'âsi za'ra, Wanhĩb'apito Zezu Cristuhu mama ãma hã.

⁴ Cristu Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zé wasu'u hã, duré uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mono zé wasu'u hã wa te 're wapari za'ra mono wa, wa ãma 're wawata u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma, ãne na oto 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono wa.

⁵ Cristuhu wasu'uwê hã tô sena uptabi hã ĩmorĩ'rata na da te atême ãwisi za'ra wa'aba wamhã, tame ma tô ĩwapari na'rata za'ra wa'wa, ĩwê uptabi hã hãwiwa ãma dazô 're ĩsimi'wara mono zé wasu'u hã, duré taha zô si 're ĩdanhĩmipari u'âsi za'ra mono zé wasu'u zama. Taha zô asina 're asimipari za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô Cristuhu si asina 're ĩ'umnhasi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina ma tô duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norĩ hã 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Hãwiwa ãma, wê uptabi na asô 're ĩsimi'wara aba mono hã, te tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te asô 're 'madâ'â' pese za'ra wa'wa. Taha zô si te tô asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁶ Cristuhu wasu'uwê hã ma tô da te ãma ropé oto, ropâ. Taha wa, ma tô ĩsazei'wa norĩ hã dasina tahâ'â ni oto. Taha wa, ma tô dahâimanazém na da te 're saprĩ za'ra, ĩwê u hã. Tane ma tô duré ĩwasu'uwê hã aima 're hâimana za'ra wa'wa, ĩwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawimhã. Tame ma tô oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'azawi pese mono zém na hã.

⁷ Epaprasihĩ nhimirowasu'u zarina, ma tô ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Ta hã Cristuhu ma wasiré romhuri'wa, wama ĩsawi pe hã. Simi'ê na te Cristuhu ma, te te ai'ãma 're romhuri pese za'ra wa'wa, wa'upana.

⁸ Ta hã ma tô wama aiwasu'u wê za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asimizawi pese zé hã oto ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na hã.

⁹ Taha wa, aiwasu'u wē hā wa te ĩwapari na'rata za'ra wa'aba zém hawim haré, wa tō ōne u'âsi ai'āma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. Ta hā te te sima 're aiwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, niha oto āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono da, wa tō wa te tiwi aima 're rowaptērē u'âsi za'ra wa'wa. ĩpē'ēzani hā te za tō te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, hāiwa hawi dahâimanazém na rowaihu ĩwē uptabi hā oto āma waihu'u za'ra wa'aba da, taha zarina 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwē za'ra wa'aba mono zé hā asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da oto, 'rāwi.

¹⁰ Tawapsi, te za Wanhib'apito zazei'wa hâimanazéb zarina 're anomro wē wa'aba mono zém na, tāma āma asina 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo. Marĩ ĩwē si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhā, Wanhib'apito hā te za toi uptabi na aihâimanazém na te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa. Tawamhā 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono zém hawi, te za tō marĩ 're ĩ'manharĩ wē za'ra wa'aba mono zém na asima 're ĩsa'ētē za'ra wa'aba mo. Tawamhā 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā ĩwaihu'u za'ra wa'aba zém na te za duré asima 're ĩsa'ētē za'ra wa'aba mo, asi'uihā na.

¹¹ Wa duré wa te tiwi aima 're rowaptērē u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi hā, tiwaihu'u pese na ĩwē uptabi na si te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asiptete u'âsi āma 're anomro aba mono da, taha na si. Āne wamhā, te za tō ato sina asiptete sina āma 're anomro aba mo. Duré āne wamhā, uburé marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē, asa dama āma 're wa'rāmi za'ra wa'aba mono ō di za.

¹² Āne wamhā, Wamama āma te za duré āma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Ta hā ma tō aima pisutu za'ra wa'wa, hāiwa āma tinhib'a'uwē norĩ ma, ĩwē uptabi hā te te sô 're ĩ'apisutu mono hā aima wa'aba zama aima 're hâimana za'ra wa'aba mono da dasine, da'āma 're ĩsib'a'uwē mono zéb āma hā rowa'a za'ēne 're ĩsa'wari u'âsi mono āma hā.

¹³ Ta hā ma tō wa'anho'reptu tō, robra hawi, Satanasihhi nhiptetezém hawi. Ta hawi ma tō te te 're wa'awaibu, ĩ'ra nhimi'madâ'â si oto tāma 're wahâimana za'ra mono da, tāma ĩsawi uptabi nhimi'madâ'â si.

¹⁴ Ti'ra dâ'ázém na ma tō wa'awa'â, marĩ wa te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hā te te wama 're aparĩ mono da, taha zarina wawasédé hā te te wa'āma 're ab'madâ'â tō mono da oto.

Cristu hā 're ĩhâimana mono zé wasu'u

¹⁵ Cristu hā 'Re ĩhâimana u'âsi mono ne, te tō 're mo, aiwa wa. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā datōmo na da te dasiwi 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono ō di. ĩ'ra si ma tō da te dasiwi 're 'madâ'â za'ra datōmo na, ti'a 're morĩ ré hā. Ta hā duréihā marĩ ō uptabi ré hā, te tō 're hâimana u'âsi, ĩ'ra hā. Uburé ropoto nhipai u, te ta hā pire uptabi na 're hâimana.

¹⁶ Ōhō si ma tō Timama zadawa para uburé marĩ hā te te apoto, hāiwa āma, duré ti'ai āma zama, datōmo na da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono hā, duré da te 're ĩ'madâ'â waihu'u za'ra mono ō zama. Uburé hāiwa nho're āma dapo're'ō norĩ ma simiroti pire na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama ma tō te te apoto, ĩhâiba'ō norĩ hā. Uburé marĩ hā taha ma si 're hâimana za'ra mono da, ma tō te te ro'apoto tō, Timama zadawa para.

¹⁷ Cristu hā ōne u'âsi te tō 're hâimana, marĩ ō uptabi ré hā. Ta hā te uburé marĩ hā tinhimipoto mono bâ te te 're atété tiwaihu'u pese na, si'wa'rutu na tiwi 're hâimana za'ra mono āna, tāma 're hâimana za'ra mono da, simisutu.

¹⁸ Ta hā uburé tizazei'wa norĩ 'madâ'â'wa te 're hâimana, pire uptabi na. Ta hā dapisutu'wa, 're ĩdapoto téb za'ra mono zéb da hā. Dâ'â nherē, apâ hāiwa'utu wa, te oto dama pire na 're hâimana u'âsi, uburé za ĩdahâiwa'utu za'ra norĩ nhipai u. Taha wa, te oto danhipai u pire uptabi na 're hâimana tō.

19 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima ìwëzéb zarina, ma tô ti'ra hã pisutu, ìsine uptabi 're hâimana mono da, aiwa.

20 Ma tô duré sima âma roti siro, ì'ra hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ìdâ'âzém na oto da'âma 're siwadi mono da, uburé hâiwa âma 're ìdahâimana za'ra mono norì âma hã, duré uburé ti'ai âma 're ìdahâimana za'ra mono norì âma zama.

21 A norì wa'wa hã ma tô aré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti si 're anomro aba mo, aipê'ê 're wa'aba hã. Asitob'ru na ma tô âma 're ìrosa'rata za'ra wa'aba mo aré, aipê'ê 're marì ìwasété na si asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wa. Duré marì ìwasété si 're 'manharì za'ra wa'aba mono wa, ma tô aré ìsiti 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

22 Tane nherê, ì'ra hã dasiré a'uwê hâiba na dazada ìdâ'âzéb zarina, te oto ai'âma 're siwadi za'ra wa'wa, romhutu'ômhã sisô're te te asôré wa'aba da, aiwasédé hã da te ai'âma sa'ra waihu'u aba ô wa za tamemhã oto, Cristu hã tidâ'âzém na aiwasédé te te aima 're ì'apari aba mono zéb zarina.

23 Taha wa, ône haré te za Cristuhu wasu'uwê si asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mo asiptete sina, 'ri hã êtê nhisiwi siptete na 're sa mono wa, simei waihu'u ô na 're ìsa mono ne. Te za tô âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi asina 're aipahã za'ra wa'aba mono âna. Ìmorì'rata na Cristuhu wasu'uwê hã wapari na'rata za'ra wa'aba wamhã, ìwê uptabi hã hâiwa âma asô 're ìsimi'wara aba mono wasu'u wi, tiwi asina 're ai'rê za'ra wa'aba mono ô di za, sô 're asimipari za'ra wa'aba mono wasu'u wi hã. Âhã wasu'uwê hã ropâ ma tô da te dasima 're wasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono da. Duré wa hã Paru, wa âhã wasu'uwê na te dama 're romhuri u'âsi.

Paru hã ìsazei'wa norì te te 're ìpawaptob za'ra mono zé wasu'u

24 Wa hã ai'udâna za'ra wa'aba, te ai'âma 're robzépata za'ra wa'aba mono nherê, wa ìto sina 're ìhâimana. Cristuhu ma si, te 're romhuri mono wa, wa tô te 're robzépata za'êtê tô, ta hã ti'ai âma 're morì ré, dazada te te ìrobzépata ne. Tane nherê, Cristuhu nhib'a'uwê norì ma, ìnhimiromhuri na te tâma âma 're uwaimrami mono da, wa za tô taha na te 're robzépata u'âsi.

25 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô ìpisutu, ìsib'a'uwê norì te tâma 're apawapto mono da. Ai'udâna za'ra wa'aba te 're romhuri mono da, ma tô romhuri hã ìma tisô, uburé ìsadawa wasu'uwê na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da.

26 Âhã wasu'u hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìsãna'rata hawimhã te te aré dama 're ì'awaihu'u mono ô hã ma tô oto sô'awi dama upsibi nhamra, tinhib'a'uwê norì ma si.

27 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô sima âma roti, âhã wasu'u hã ìwê uptabi hã aré da te 're ìwaihu'u za'ra mono ô hã te te oto dama awasu'u hâi'rê da sô'awi, dapoto mono bâ da te oto 're waihu'u za'ra mono da, zudezu'ô norì zama. Âhã wasu'u hã aré da te 're ìwaihu'u za'ra mono ô hã, âne: Cristu hã te oto aipê'ê 're, 're sãmra za'ra wa'wa. Taha wa, te za tô taha zô si 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwê uptabi hã za te te wama 're ì'apisutu mono zô si. Âne 'Re ìhâimana u'âsi mono wasu'u hã, ã hã aré da te 're ìwaihu'u za'ra mono ô hã.

28 Taha wa, Cristuhu si wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra. Hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu ìwê hã wa te 're ìwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa tô wa te 're da'uwati wê za'ra dahâiba mono bâ, marì hã da te 're 'manharì wasété za'ra mono tô da. Wa tô duré wa te dama 're roti za'ra, marì da te 're 'manharì wê za'ra mono da, ì'uwaibaba si. Ni'wam norì hã Cristuhu âma prédup sina 're ìnomro mono norì hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nho're u, wa te 're simroi mono da, wa tô âne hã wa te dama 're roti za'ra, rosa'rata wê hã wa te oto 're ìwaihu'u za'ra mono zém hawimhã.

²⁹ Āne da, wa tō 're ĩsi'wapéi u'âsi, ĩnhiptete sina te tãma 're romhuri mono da. Cristu hã tinhiptetezé te te ĩma 're sōmri mono wa, wa ĩré te ãma 're romhuri pese, taha na si 're ĩnhiptete uptabi mono wa.

2

¹ Wa hã wa ĩsima wē ãne hã, te ai'ãma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mono na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, ĩhãiba pibu za'ra wa'aba ò nherē. Duré Radiseza na 'ri nho'òmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ãma te 're ĩromhuri pese mono na asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, wa duré ĩsima wē, daro mono bâ ni'wam norĩ ãma te duré 're ĩromhuri pese mono na zama, uburé te te ĩhãiba pibu za'ra ò norĩ ãma hã.

² Ta norĩ hã tipē'ēzani wē ré, siptete sina 're hãimana za'ra mono da, wa tō te ãma 're romhuri pese za'ra. A norĩ wa'aba ãma zama wa tō duré te 're romhuri pese, aipē'ēzani wē ré asiptete sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za 'rãwi simisutu siré 're hãimana za'ra ta norĩ hã, 're ĩsisawi pese za'ra mono zéb zarina. A norĩ wa'aba zama te za duré ãne zarina simisutu asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono wasu'uwē hã aré dama ĩwaihu'u'ò hã te te oto waihu'u pese za'ra wa, te za tō sena na te te 're waihu'u za'ra, a norĩ wa'aba zama. 'Re ĩhãimana u'âsi mono wasu'u hã aré dama ĩwaihu'u'ò hã, ã hã Cristuhu wasu'uwē, te dama wasu'u.

³ Cristu hã rowasu'u aré dama ĩwaihu'u'ò na 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti wē wasu'u waihu'u'wa, ta hã. Ètē'ubuzi ĩwa'ábã za'ēne hã ti'ai 'rowi 're simi'wara mono nherē, da te oto 're ĩsōpētē za'ra mono ne, ma tō Cristu hã te te dama 're wasu'u hãiré sō'awi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti wē wasu'u hã.

⁴ Ni'wam norĩ hã roti senai'ò na taré te te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono hã wapari ze nherē, ãma 're saze za'ra wa'aba mono tō da, wa ãne na aima nharĩ za'ra wa'wa.

⁵ Ai'rata ĩnhamra aba ò nherē, ĩpē'ē na wa tō te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'rãwi asiré 're ĩhãimana za'ra wa'aba mono ne. Cristu hã asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na, simisutu asiré 're aihãimana nhiptete za'ra wa'aba mono wa, wa ai'ãma 're ĩtoi u'âsi za'ra wa'wa, romhã na nherē.

Cristuhu ãma 're ĩdanomro mono zé wasu'u

⁶ Taha wa, Cristu Zezusi hã Asib'apito za'ra wa'aba na 're saze za'ra wa'aba mono wa, ma'ápé simisutu ĩsiré ãma 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono za, 'rãwi.

⁷ Rowede hã sari pa na 're simasa mono wamhã, 're sina waihu'u mono ò di. Tane duré a norĩ wa'wa hã Cristu te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za aihãimana nhiptete sina ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã taha si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na te za asima 're ĩsa'ētē za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwē na tō sena da te aima ãma 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te za duré ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma, Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina.

⁸ Taha wa, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, dasi'uihã na senai'ò na danhimirosa'rata nhipese na da te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, ãma 're dazaze za'ra wa'aba mono tō da, tō sena newa taha ãma si 're aihãimana za'ra wa'aba mono tō da. Ni'wam norĩ hã danhimiwada'uri zarina pawa'ábã ãna te te dama 're ĩromhuri za'ra mono ne, robzei'ò na apã 're aihãimana za'ra wa'aba mono ò'umnhasite, te za dawĩ 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Danhimirosa'rata nhipe hã Cristuhu hawib ò di. Dahi'rata sidãpãsi tō senai'ò na taré da te dasima 're ĩroti za'ra mono zém hawimhã ta hã, duré ĩhãiba'ò norĩ hã wasété uptabi na 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã ropã siptete sina marĩ te te 're ĩ'madã'ã za'ra mono hawimhã, danhimirosa'rata nhipe hã.

⁹ Cristu hã ti'ai âma a'uwẽ hãiba na 're morĩ ré, te tã 'Re ãhãimana u'âsi mono ne 're hãimana, aiwa uptabi wa. Taha wa, marĩ zã tiwi 're rowaptã'ã mono õ di, Cristuhu wi hã.

¹⁰ Tane duré a norĩ wa'wa hã, Cristuhu ãma 're anomro aba mono wa, marĩ zã aiwi 're rowaptã'ã za'ra wa'aba mono õ di, rowẽ na ãma 're ã'anomro u'âsi aba mono zéb da hã. Cristu hã uburé ãhãiba'õ norĩ 'madã'ã'wa norĩ nhipai u, te pire uptabi na 're hãimana u'âsi, siwaprosi õhõ si.

¹¹ Zudezu norĩ hã te 're sisihãiwata nhihãri za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're ãnomro mono na da te ãma 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da hã. Tane duré, wa norĩ hã Cristuhu ãma oto 're wanomro mono wa, ta hã ma tã wapẽ'ẽ 're wanhimirosa'rata wasété na 're ãwanomro wasété mono zé hã te te wawi 're anihãri, wawẽ na si oto ãma 're wahãimana za'ra mono da.

¹² Â dawabzuri hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, â da te 're asãmra aba mono zé hã, Cristuhu siré 're atã'ã za'ra wa'aba mono zé, te ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. Ab're 're, ãsiré da te 're aséme aba mono zéb zama, te ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. Ta hã 're anomro 'rata aba mono zé hã oto 're ãrẽme pese za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Duré Cristu hã dã'ã uptabi nherẽ, ãmama hã tiwaihu'u pese na te te ãhãiwa'utu ne, ma tã duré ãsiré aihãiwa'utu za'ra wa'wa. ãsiré 're aihãiwa'utu za'ra wa'aba mono zé hã 're anomro aba mono zép té, te oto aima wasu'u za'ra wa'wa. 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãwaihu'u pese na asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tã ãne hã aima pisutu za'ra wa'wa, taha ãma si 're anomro aba mono zép téb da hã oto.

¹³ A norĩ wa'wa hã aipẽ'ẽ 're, 're atã'ã za'ra wa'aba mono ne, ma tã aré 're anomro aba mo, aiwasété si 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono wa, duré 'Re ãhãimana u'âsi mono nhiti 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono wa aré. Taha ré, ma tã oto 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, 're anomro aba mono zép téb da hã, aipẽ'ẽ 're ato sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da, Cristu hã dã'ã uptabi nherẽ, apã te te ãhãiwa'utu ne. Taha wa, wawasédé wa te 're ã'manharĩ za'ra mono zé hã te te oto wa'ãma 're ab'madã'ã mono õ di za, ta hã.

¹⁴ Wawasédé wa te 're ã'manharĩ za'ra mono zém na te te aré wa'ãma sima ãrob'ui'ére za'ra zé hã ma tã te te wama 're apari, wawasété na wa te aré tãma 're ãwa'ãbã za'ra mono õ na wa'ãma rob'ui'ére hã. ãsimiroti hã wa te wasina ãma 're ã'uwaímrami za'ra mono õ zarina, wawasété na te te wa'ãma 're ã'arob'ui'ére mono zé hã ma tã te te wama 're a'uprosi oto. Niha 're ãdahãimana za'ra mono zéb da, duréihã te te dama 're ã'aroti 'rata mono hã ma tã duré te te dama 're a'uprosi oto. Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na wazada ãdã'ãzém na ma tã te te wama 're a'uprosi tã.

¹⁵ Uburé hãiwa nho're ãma ãhãiba'õ norĩ nhiptetezé hã ma tã tiwi uprosi za'ra 'Re ãhãimana u'âsi mono hã, dapore'õ norĩ ma simiroti pire na tãma 're ãhãimana za'ra mono norĩ nhiptetezé hã aré. Da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã tinhitob'ru norĩ ãma te te ai'uté za'ra wẽ te, da'ahã nho'a sisarina te te ãsimroi mono ne, ma tã danho'a ta norĩ ãma ai'uté za'ra, wedepo'o nhonhi'rãmi na Cristuhu dã'ãzém na hã, Cristuhu ma wapu na 're ãhãimana za'ra mono na, uburé da te oto 're waihu'u za'ra mono da.

¹⁶ Âté ni'wam norĩ hã te za ãne na te te aima 're roti za'ra wa'wa: "Romnhi hã siwa'ru 're huri aba mono õ di za. Duré uwa 'ru 'rãi wa'u ãsé hã siwa'ru bãtã na 're ãhuri aba mono õ di za. Duré sabadu na romhuri zahãrizém na 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di za. Duré a'amo hã 're pusi mono sidãpãsi, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma, dato da te tãma 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, te za dame 're ã'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Bãdã ahã na pire na dama 're ãhãimana za'ra mono zama, te za dame 're ã'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb da, dama ãpire mono hã.

Āne hā asina tāma āma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wapsi, te za 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te 're aiwēsāmri za'ra wa'wa." Āne na ni'wam norī hā te te aima 're roti za'ra wa'aba mono wamhā, āma 're saze za'ra wa'aba mono ō di za, dasi'uihā na danhimi'manharīzém hawi 'Re ihāimana u'āsi mono hā te te 're da'awēsāmri mono dai ō wa.

¹⁷ Da'awā da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhā, dahâiba uptabi hā dama 're ihāimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherē, da'awā si hā marī āma 're hāimana mono ō di, ĩpire hā. Tane duré, danhimiroti zarina uburé danhimi'manharīzé mono hā. Marī ĩ'uptabi hā dama āma 're hāimana za'ra mono ō di. Īwē hā za dama 're ihāimana za'ra mono zép si, te wasu'u. Marī ĩwē uptabi hā, ta hā Cristu te tō wama wasu'u za'ra, taha si.

¹⁸ Āté ni'wam norī hā te za sadawa nhipese na dama 're siwasu'u za'ra, dama wapu na 're ihāimana za'ra mono na, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherē. Āté te za duré ta norī hā hāiwa āma romhuri'wa norī āma si 're wata za'ra, 'Re ihāimana u'āsi mono upana. Tawamhā āté ta norī hā te za aima roti za'ra wa'wa, āne: "A norī wa'wa hā wasine 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō wamhā, 'Re ihāimana u'āsi mono hā ĩwē uptabi hā te te aima sōmri za'ra wa'aba ō di za. Te za ĩsimini za'ra wa'wa." Āne na ta norī hā te te aima 're nharī za'ra wa'aba mono wamhā, āma 're saze za'ra wa'aba mono ō di za. Tô'ā. Ta norī hā marī aimawi hā dama ĩwaihu'u'ō hā sōtō 'rowim ne, te te 're ĩsabu za'ra mono na dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono na, te 're si'madâ'â ze za'ra, dama pire na 're hāimana za'ra mono newa, 'Re ihāimana u'āsi mono waihu'u'ō'wa norī nhimirosa'rata wasété zarina.

¹⁹ Ta norī hā Cristuhu wasu'uwē si te te sima 're tété za'ra mono ō di. Cristu hā uburé tizazei'wa norī 'madâ'â'wa te pire na 're hāimana taha si, da'rā hā dahâiba ma pire na 're ihāimana za'ra mono ne. Dahâiba na danhorō 're ihāimana za'ra mono hā te dahi hā te te sitēme 're tété tete za'ra, danhiptete sina āma 're dahāimana za'ra mono da, dahâiba na hā. Tane duré Cristu hā te za tinhib'a'uwē norī hā te te 're apawapto, ta norī hā 're sipawapto za'ra mono da, siptete sina āma 're hāimana u'āsi za'ra mono da. Te za duré te te 're apawapto, prédup sina āma 're ihāimana za'ra mono zém na te te sima 're sa'ētē u'āsi za'ra mono da, 'Re ihāimana u'āsi mono te te tāma 're ĩ'awē mono zéb zarina.

Cristuhu siré 're ĩdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

²⁰ Cristu hā dâ'â wamhā, 're anomro 'rata aba mono zé hā ma tô ĩsiré aiwi ai'utōrī za'ra wa'wa. Taha wa, ti'ai āma danhimiroti zarina 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō di za oto, taha zarina 'Re ihāimana u'āsi mono te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono dai ō wa. Ta hā tâibâ oto. Ta hawi ma tô ihawi aiwairébé 'wa. E marī da, te bété zahadu āne hā ĩsazei'ō'wa norī nhimiroti hā asina 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo, taha na zahadu 're aihāimana za'ra wa'aba mono ō nherē.

²¹⁻²² Ni'wam norī hā te āne te te aima 're roti za'ra wa'wa, 'Re ihāimana u'āsi mono nhimiroti na newa: "Ā hā dasa hā asib'rata na âri ō di za, wasété wa. Duré ā hā téiwai ō di za, asadawa na. Duré ā hā asib'rata na upi tō. Wasété uptabi di." Āne hā te ni'wam norī hā dasa na te te aima 're roti wasété za'ra wa'wa, 're upi za'ra wa'aba mono tō da. Tane nherē, dasai mono bâ dama 're hāimana hutu za'ra mono di. Taha wa, dasa da te dasiwi 're ĩsawi za'ra mono zém na roti hā tarére duré. Marī dai ō di āne hā, 'râwi dasi'uihā na da te dasima 're ĩrosa'rata za'ra mono zé hā.

²³ Dasa na te te dama 're ĩroti wasété za'ra mono norī hā waihu'u pese newa, te ta norī āma da te 're sasōmri za'ra. Tane nherē, ta norī hā waihu'u pese na 're hāimana za'ra mono ō di. Ta norī hā te āne te te 're dawada'uri za'ra, hāiwa āma 'Re ihāimana u'āsi mono ma romhuri'wa norī āma si 're dawata za'ra mono da, 'Re ihāimana u'āsi mono upana. Ta norī hā 'râwi sina 're wata u'āsi za'ra mono

nherē, te dama wapu na 're ihâimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra, sadawa nhipese na. Dasa hã te te siwi 're iwē'ō za'ra mono na te ta norĩ hã te te 're robzépata za'ra tihâiba na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã taha zarina te te 're wēsâmri za'ra mono da newa. Tane nherē, taré uptabi ta hã. Marĩ dai ō di, dasi'uihã na dasai mono bâ da te dasima 're ĩroti za'ra mono zé hã. E dasi'uihã na da te dasima 're ĩroti za'ra mono na 're wahâimana za'ra mono wa, wa za wa te wasina âma 're uwaimrami za'ra, wanhimirosa'rata wasété zarina marĩ ĩwasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tō da. Mare di. Sib'uware di, marĩ da, wama 're hâimana za'ra mono ō wa, ta hã.

3

¹ Cristu hã dâ'â uptabi nherē, 'Re ihâimana u'âsi mono te te apâ ihâiwa'utu ne, ma tô a norĩ wa'aba zama aihâiwa'utu za'ra wa'wa, aipē'ē 're atâ'â u'âsi ne 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém hawi, 're anomro aba mono zép téb da hã oto. Taha wa, ma'âpé iwē uptabi hã hâiwa âma asô 're ĩsimi'wara aba mono zô si, 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tame te oto Cristu hã danhib'apito simasisizéb âma 're sâmra u'âsi pire na, Timama nhimire niwĩ, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimire niwĩ.

² Hâiwa âma uburé marĩ wē uptabi na 're ihâimana za'ra mono na si, te za asima âma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Âme ti'ai âma uburé marĩ 're ihâimana za'ra mono na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di za oto.

³ 'Re anomro 'rata aba mono zé hã ma tô aima ai'utōrĩ za'ra wa'wa oto. 'Re ihâimana u'âsi mono âma Cristuhu siré 're anomro aba mono zép tém na da te ai'âma 're rosa'rata waihu'u za'ra wa'aba mono ō di zahadu. E marĩ wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã zahadu te te dama 're awaihu'u mono ō wa, âne na hã.

⁴ Cristuhu âma si tô sena 're wahâimana za'ra mono wamhã, taha na si âma 're ĩwanomro mono zép té, te wama wasu'u za'ra. Ta hã nimahã na tinhimirowa'a na ti'ai u apâ wei morĩ wamhã, a norĩ wa'wa hã te za duré danho'a ĩsiré aihâimana za'ra wa'wa, ĩsine aiwē uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, da te âma aiwaihu'u za'ra wa'aba da hã.

'Re ĩdanomro mono zép té wasu'u

⁵ Ti'ai âma ĩsazei'ō'wa norĩ hâimanazéb zarina, marĩ wasété zô 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã te za asiwi 're ĩ'uprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, 're dadâ'â za'ra mono wa, marĩ zô da te oto 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono ō ne. Pi'ō na aibâ na zama siwa'ru aiwasédé, 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã te za 're ĩ'uprosi pese za'ra wa'aba mo asiwi, duré asisô 're ĩrowasutu za'ra wa'aba mono zé hã, duré marĩ wasété zô si asima 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã, duré danhipai u asibro pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, marĩ zô si asima 're asōpré wa'aba mono zé hã. Âne hã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wē ō di, marĩ zô ĩ'upana asima 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã. Taha wa, te za tô uburé aiwasédé hã asiwi 're ĩ'uprosi pese za'ra wa'aba mo, aiwi 're si'utōrĩ pese za'ra wa'aba mono wa, 're anomro wē wa'aba mono da oto.

⁶ Âne hã dawasété si, da te dasima 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã dama arob'manharĩ za'ētē ĩpipa na hã, te te siwi ĩda'awē'ō pese zéb zarina.

⁷ A norĩ wa'aba zama ma tô aré âne na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasété si asima 're ĩ'ruiwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina, aré âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré hã.

⁸ Taha wa, te za uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã ĩrēme pese za'ra wa'wa oto, 're ĩda'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé hã, duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mono zé hã, duré niha dama 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono da, asima da'âma 're ĩrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono

zé hã, duré da'ãma 're ïwasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré uburé aimreme wasété 'wa hã. ã norĩ hã te za uburé ïrême pese za'ra wa'wa.

⁹Taré asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za oto, 're anomro 'rata aba mono zé hã 're rême pese za'ra wa'aba mono nherê, uburé aiwasédé 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã.

¹⁰Taha wa'rãmi, te oto 're ïdanomro mono zép tém na si 're anomro aba mo, ïwê na. 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô te te 're aipoto téb za'ra wa'wa aipê'ê 're, ïsine 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da oto, taha zarina õhõ si 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da.

¹¹Taha wa, dapoto mono bâ dasipu'u pese na tâma 're dahâimana za'ra mono nherê, te te siwi 're da'ahâiba wê'õ mono õ di oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. E marĩ wa. Cristuhu zazei'wa norĩ hã aiwapsi te te 're azawi pese mono wa, zudezu'õ norĩ hã zudezu norĩ me, duré sihâiwata nhihâri ré 're ïnomro mono norĩ hã, duré sihâiwata nhihâri ãna 're ïnomro mono norĩ hã, duré a'uwê pahĩ norĩ, marãĩ 'rowi 're ïhâimana za'ra mono hã darob amoi ãma, duré ïwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna te te dama 're ïromhuri za'ra mono norĩ hã, duré wada'uri ãna si'uihâ na 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã. ãne hã te uburé ïsazei'wa norĩ hã aiwapsi tâma 're hâimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Cristuhu si te pire uptabi na wama 're hâimana za'ra, danhipai u. Taha si wama ïpire uptabi za'ra hã, wasiré ïsazei'wa norĩ ma hã. Taha si te za tizazei'wa norĩ pê'ê 're, 're sãmra, ïhâiba mono bâ.

¹²A norĩ wa'wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, te tô 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, taha ma si tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. Taha wa, da te 're robzépata za'ra mono wanhã, te za da'ãma 're aiwamri za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ïdapawapto wê za'ra wa'aba mo. Asiré norĩ ma, aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, 'rãwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwaimri te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré aiwara sina dazada 're asahi za'ra wa'aba mono õ di za.

¹³Ni'wam norĩ hã asiré nherê, marĩ na te te aiwi 're ro'wa'rê za'ra wa'aba mono nherê, ãma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ ãma hã. Duré marĩ na te te aiwi 're ro'wa'rê za'ra wa'aba mono nherê, ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhĩb'apito hã aiwasédé te te oto ai'ãma 're ï'ab'madâ'â aba mono õ ne, ãma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ ãma hã.

¹⁴Danhipai u, dama ïpire uptabi na roti hã, ãne: Te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina si, te za uburé asiré ïsazei'wa norĩ hã rowê na asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aihâiba za'ra wa'wa hã misi ne.

¹⁵Cristu hã te za te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'wa, rowê na asiré ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za aipê'ê 're ïré 're anomro u'âsi aba mo, uburé marĩ hã ï'uwaibaba si ãma 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mono zéb da hã, 'rãwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô aipisutu za'ra wa'wa, simisutu dahâiba misi ne, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, taha zarina aipê'ê 're rowê na asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ãma. Taha wa, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma si.

¹⁶Cristuhu wasu'uwê na te za ãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, aipê'ê 're aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, taha zarina aihâimana wê na 're anomro aba mono zé hã asima 're sa'êtê za'ra wa'aba mono da oto. 'Re ïhâimana u'âsi mono hawi, dahâimanazém na rowaihu ïwê hã ãma 're ïwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za dama ãma 're ïroti pese za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã sõprub uptabi wa, te za tâma 're asõ're u'âsi za'ra wa'aba mo, aipê'ê 're ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

Īpě'ēzani te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, te za rowě zarina tãma 're asõ're za'ra wa'aba mo, Saumusi na ĩbaihã nhisi na tãma 're ĩdanho're za'ra mono zém na zama, duré Wanhib'apito ãma 're ĩdanho're za'ra mono na zama.

¹⁷ Uburé marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, duré uburé marĩ na 're aimreme zusi aba mono wamhã, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para si, te za uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ wě u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã Zezusi hã ĩwě uptabi hã wanhowa te te ĩ'manharĩ wě zéb zarina, te za tô marĩ hã 're ĩ'manharĩ wě u'âsi za'ra wa'aba mo, Wamama 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

'Ri 're, 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ ma rotizé wasu'u

¹⁸ Pi'õ norĩ, aimro nhimiroti hã te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, Cristuhu zazei'wa tô sena ãma 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina.

¹⁹ Aibã norĩ, aimro te za 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Tãma 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono ãna, te za asima 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo.

²⁰ Ai'uté norĩ, aimama nhimiroti te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, ana nhimiroti zama, Cristuhu zazei'wa oto 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te aima 're wě za'ra wa'aba mono wa, ãne hã.

²¹ Damama norĩ, ai'ra norĩ ma, ai'aba're na aimreme hã 're sani za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ hã te te sina 're aimreme wazéb za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're robzei'õ pese za'ra mono tã da.

²² Aiwada'uri zarina si, aipawa'âbã ãna dama romhuri'wa norĩ, ti'ai ãma asib'apito norĩ mreme hã te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. E asib'apito norĩ hã 'rãwi titõmo na te te 're ai'madã'ã za'ra wa'aba mono wapsi, te za romhuri hã tãma 're ĩ'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, asimiromhuri na te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono zéb da hã. Mare di. ĩhãiba za're'ra nherě, te za tô romhuri hã tãma 're ĩ'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hã asiwi 're ĩwazéb za'ra wa'aba mono zéb zarina.

²³ Ato sina te za tô tãma 're ĩromhuri u'âsi za'ra wa'aba mo asib'apito norĩ ma, hãiwa ãma Wanhib'apito 're ĩsãmra mono ma, ato sina 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono ne.

²⁴ Aipawa'âbã aba zé hã hãiwa ãma asô 're ĩsimi'wara aba mono hã, Wanhib'apito hã za te te aima ĩsãmri za'ra wa'aba na asina waihu'u sirõmo za'ra wa'aba wa, te za ãne hã tô sena ti'ai ãma asib'apito norĩ ma 're ĩromhuri wě u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherě, ta norĩ ma si 're romhuri za'ra wa'aba mono õ di. Ta norĩ u'âbã, te Wanhib'apito Cristuhu ma zama 're ĩromhuri za'ra wa'aba mo, ta hã Wanhib'apito uptabi wama 're hâimana mono wa.

²⁵ Ni'wam norĩ hã tiwasété si te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, taha wa'rãmi te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã hã za'ra, nimahã na hã. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã po're'õ na 're nomro u'âsi mono nherě, tinhimihâzé te te tãma ba'a waihu'u za'ra õ wa za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, dama pire na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, dama wapu na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama.

4

¹ Danhib'apito norĩ, pawã'âbã ãna aima romhuri'wa norĩ ma, te za 're ĩ'manharĩ wě u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩ'uwaibaba si. Asib'apito za'ra wa'wa hã hãiwa ãma 're ĩsãmra mono hã te te 're ai'madã'ã u'âsi za'ra wa'aba mono na, asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, te za ãne na hã tãma 're ĩ'manharĩ wě u'âsi za'ra wa'aba mo, aima romhuri'wa norĩ ma hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're damreme zusi mono da, rotizé wasu'u

² 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi aba mo, òne u'âsi. Asimiza'rese te za tâma 're aimreme zusi aba mo, âma 're aiwata za'ra wa'aba mono sina.

³ 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhã, wa'âma zama te za duré tâma 're aimreme zusi aba mo, ta hã te te wama 're a'ridawa mono da, ìmreme wasu'u hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwê aré dama ìwaihu'u'ò hã wa te dama 're waihu'u za'ra mono da oto. Taha para, ma tô oto dasiwi ì'âri ni, dazazéb 're, da te ìnherê da. Taha wa, wa oto taha 're nhamra.

⁴ Taha wa, ma'âpé 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si, ì'âma 're aimreme zusi aba mono za, taha si te te 're ìpawaptob u'âsi mono da, Cristuhu wasu'uwê dama ìwaihu'u'ò hã ìpibu pese na si te dama 're wasu'u mono da, da te oto âma 're ìwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, ãhã da si te te ìpisutu wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁵ Asimirosa'rata wê, oto âma 're ìwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu zazei'ò'wa norì ma aihâimana prédup sina tâma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 're danhopêtê za'ra wa'aba mono sidâpâsi, te za Cristuhu wasu'uwê hã dama 're ìwasu'u za'ra wa'aba mo, dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré hã, da te 're waihu'u za'ra mono âna 're dahâimana za'ra mono tô da, Cristuhu wasu'uwê hã.

⁶ Ìsazei'ò'wa norì ma, 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, aimreme wê na si te za tâma 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mo, tâma âma 're rowê zani za'ra wa'aba mono da, aimreme wê na te te âma 're aiwapari ze za'ra wa'aba mono da. Ìne wamhã, ì'uwaibaba si te za tô aimreme na tâma âma 're ìwa'râmi za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwê na te te âma 're asadhanharì za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba.

Paru hã te te ìdazawi 'rãsutu zé wasu'u

⁷ Wasisânawã Titicu hã, wama ìsawi pe hã te za aima ìwasu'u za'ra wa'wa, âme ìhâimana na hã. Ta hã wasiré Wanhib'apito ma romhuri wê 'wa, te tô wama umnhasi na 're hâimana.

⁸ Taha wa, wa za oto atême âma satõrì za'ra wa'wa ã ìnhimi'ui'ééré ré, âme rowê na ìwahâimana za'ra na te te aima wawasuu wê za'ra wa'aba da, taha zarina aima rowê wairébé aba da, wazabâdâ.

⁹ Taha siré, te za duré Onezimo hã âma mo, wasisânawã wama ìsawi pese hâiba amo hã, wama ì'umnha hã ta hã duré, tame asiré ìsazei'wa norì, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã. Ta norì si te za aima rowasu'u za'ra wa'wa, âme ìromhâimanazém na hã, duré ìwahâimana za'ra zém na zama.

¹⁰ Aritacu hã âme dazazéb 're, ìsiré ìhâiba hã te âma asawi za'ra wa'wa, timreme na. Marcusi hã te duré âma asawi za'ra wa'wa, Banabéhé mama amoi 'ra hã. Taha na wa tô nimahã na hã aima âma rotì pari za'ra wa'wa, niwa atême wisi za'ra wa'aba wamhã, asiwi sawi wê wa'aba da.

¹¹ Zuzuwé hã te duré âma asawi za'ra wa'wa, Zusitu na ìsisi amo hã. Ì norì hã zudezu na 're ìhâimana za'ra mono, si'ubdatõ ìhâiba za'ra hã. Ìsiré romhuri'wa norì hã ahâ uptabi nherê, si'ubdatõ si te zudezu norì hã te te ìsiré 're romhuri za'ra, tô ã norì hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da'âma 're ìsib'a'uwê mono zéb u, wa te tâma 're ìda'awaibui mono na hã. Ì norì hã ma tô siwi ìpawapto pese za'ra tô.

¹² Epaprasi te duré âma asawi za'ra wa'wa, tame asiré ìsazei'wa norì siré 're ìhâimana mono hã, Cristu Zezusihi ma romhuri'wa hã. Ta hã te ai'âma 're mreme u'âsi 'wa simi'ê na, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, taha si te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, asiptete sina âma 're anomro aba mono da, duré aihâimana prédup sina 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono da, ta hã te te aima 're ìwê za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Cristu hã asina

're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono zém na 're asiptete za'ra wa'aba mono da, te duré ai'ãma 're mreme u'âsi 'wa.

¹³ Ta hã te te ai'ãma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mono na, wa tô ta hã ĩsi'uihã na waihu'u. Radiseza na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ãma, te te 're ĩromhuri pese mono na wa tô duré waihu'u. Duré Irapuri na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ãma, te te 're ĩromhuri pese mono na zama, wa tô waihu'u, ta hã.

¹⁴ Rucasi hã, dawede'wa wama ĩsawi pe hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Demasihi zama te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

¹⁵ Ma'ãpé, duré wasisãnawã norĩ hã wama sawi za'ra wa'aba, Radiseza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã. Duré Nipaha zama wama sawi za'ra wa'aba. Duré taha nhorõwa ãma Cristuhu zazei'wa, siré 're ĩsi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ zama, wama sawi za'ra wa'aba.

¹⁶ ã hã te ãma aima ĩrob'ui'éré za'ra wa'wa hã asisõ'a asima sõré pari za'ra wa'aba wamhã, te za asiwi ĩsõmri 'wa, Radiseza u, tame ĩsazei'wa norĩ hã sisõ'a te te duré sima sõré za'ra da. Duré Radiseza u te dama ĩrob'ui'éré hã te za duré ĩwa'rãmi aima sõmri za'ra wa'wa, ta hã duré asima sõré za'ra wa'aba da.

¹⁷ Atipuhu ma, ma'ãpé ãne hã 'maiwaihu'u aba za: “Re ĩhâimana u'âsi mono, romhuri te te aima ĩpisudu hã 'mairēme õ di za. Uburé te za tãma ãma ĩ'a'uwaimrami mo.” ãne hã te za tãma ĩ'maiwaihu'u 'wa, Atipuhu ma hã.

¹⁸ Wa hã Paru, wa ĩnhimi'ui'éré na ãma asawi za'ra wa'wa. Ma'ãpé ĩ'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono za, dazazéb 're zahadu ĩhâimana na hã.

Rowē u'âsi 're aihâimana za'ra wa'aba mono za, Wamama hã ai'ãma 're ĩsiwãrĩ za'ra wa'aba mono zéb zarina.

1 Tesaronita norĩ

Tesaronita norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'éré na'rata zé

Ībaihâ wasu'uzé

Paru norĩ hã Tesaronita u si'aba'rúi wamhã, da'ahã na ma tô saze za'ra ni, ĩsimiromhuri za'ra na hã. Tazahã zudezu norĩ hã Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã ma tô sada tihâimana za'ra, te te siwi wĩrĩ da. Taha wa, Paru norĩ hã ma tô dahawi aimani zahuré, Siraha me, Bereza na 'ri nho'õmo nhisi u. Tane nherẽ, zudezu norĩ hã ma tô ĩsarina ai'aba'rúi, Tesaronita hawi (Atusi 17.1-13). Tawamhã ãma ronomro wapsi, Timotiu hã ma tô Tesaronita ãma ĩsazei'wa norĩ wasu'u wẽ hã tãma ãwisi za'ra, Paru norĩ ma, Corĩtu ãma hâimana za'ra ré. Taha wa, Paru hã ma tô Tesaronita norĩ ma rob'ui'éré za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma siptete sina 're ĩnomro mono na ĩwasu'u za'ra hã te te wapari wa, tãma ĩrowẽ na hã.

Ma tô duré pawaptob za'ra, ĩsisãnawã norĩ hã tiwi 're ĩdã'ã za'ra mono norĩ wi, 're robzei'õ tã za'ra mono da, Zezusi hã apã we ĩmorĩzéb zô, wato sina 're wanhimipari za'ra mono na dã'ásina.

¹ ĩsazei'wa norĩ, wa hã Paru, Sira, duré Timotiu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma.

Wamama hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã te asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwẽ, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ hã ta norĩ ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Tesaronita ãma ĩsazei'wa norĩ, tô sena 're ĩhâimana wẽ za'ra mono zé wasu'u

² Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa. Ai'ãma 're wamreme zusi aba mono wamhã, wa duré wa te tiwi 're rowaptêrẽ za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da.

³ Tãma 're wamreme zusi mono sina, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na, ãma 're wawata za'ra mono da. A norĩ wa'wa hã sazei pese za'ra wa'aba wa, marĩ ĩwẽ si te 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. Wamama hã, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te 're ĩsawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te duré 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, dawĩ 're asisawi za'ra wa'aba mono õ di, marĩ ĩwẽ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu we ĩmorĩzéb zô, asimi'ẽ na te sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo. ãne na 're anomro wẽ wa'aba mono na, wa ai'ãma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra wa'wa, wawa'a ãna, Wamama ma 're wamreme zusi mono wamhã.

⁴ Wasiré ĩsazei'wa norĩ, wa tô duré ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono na hã, duré ĩsib'a'uwẽ 're anomro aba mono da, te te sima aipisutu za'ra wa'aba na hã.

⁵ Zezusihi wasu'uwẽ na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba wamhã, taré wamreme na si, wa te aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã tiwaihu'u pese na te te 're ĩwapawaptob za'ra mono zém na, wa tô duré aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Zezusihi wasu'uwẽ hã tô sena na, wa te 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tô duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba ni. Taha wa, wa tô ai'ãma waihu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima ĩ'aiwẽ za'ra wa'aba na hã. Duré a norĩ wa'wa hã ma tô wa'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, 're ĩwanomro wẽ mono zém na, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da.

⁶ Āne wa tō aima āma asanho za'ra wa'aba ni, Wanhib'apito hā ti'ai āma 're morī ré, wama āma ĩsisanho ne. Tawamhā ĩwasu'uwē ma tō ĩsaze za'ra wa'wa. Ma tō 're anomro wē wa'aba mo, wasisanhozéb zarina, duré Wanhib'apito sisanhozéb zarina. ĩwaihu'u pese pē'ēzani hā ma tō te te 're aipawaptob u'āsi za'ra wa'wa, atoi uptabi za'ra wa'aba na 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, da te ai'āma 're ĩrowasété za'ra wa'aba mono na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē.

⁷ Taha na a norī wa'wa hā ma tō duré dama āma asanho za'ra wa'wa, aihīni ĩsazei'wa norī, Masédoniza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're ĩsi'ubumroi mono norī ma, duré Ataza na danhipti'a nho'ōmo nhisi āma 're ĩsi'ubumroi mono norī ma zama.

⁸ Tame 're ĩsi'ubumroi mono norī hā ma tō 'Re ĩhâimana u'āsi mono zadawa wasu'u hā wapari za'ra, a norī wa'wa hā dama 're sadawa wasu'u pese za'ra wa'aba mono wa, Wanhib'apito wasu'uwē hā. Duré ĩsipai u, daza'rui mono bâ ma tō ĩsadawa wasu'u hā datēme waptā'ā. Duré 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono na, ma tō aiwasu'u wa'wa hā da te 're wapari za'ra, daro mono bâ. Taha wa, wa norī hā 're ĩsaze za'ra wa'aba mono na, wa te duré dama 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono ō di, aiwasu'u za'ra wa'wa hā da te 're wapari sirōmo za'ra mono wa.

⁹ Aiwasu'u wapari'wa norī hā, si'uihā na te wama rowasu'u za'ra, atēme ĩwasihutu aba zém na. Ma tō, u, asima ĩwawē za'ra wa'wa. Te duré wama aiwasu'u za'ra wa'wa, āne: "Ta norī hā, 'Re ĩhâimana u'āsi mono te te 're sazei pese za'ra. Taha wa, romhâiba 'manharī āma, nasi wata za'ra ō di oto. Te te tãma 're romhuri za'ra mono ō di oto. Ma tō rēme pese za'ra. 'Re ĩhâimana u'āsi mono si, tō sena hā, u. Taha wa, ĩsadawa wasu'u, ma tō saze za'ra. Taha wa, te taha na si te te tãma 're romhuri pese za'ra.

¹⁰ ĩ'ra hā hâiwa hawi apâ we ĩmoržéb zô, te 're simipari u'āsi za'ra, ab're hawi apâ te te ĩhâiwa'utu zô." Āne te wama aiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tō. Ta hā Zezusi hā, Wanho'reptui'wa. Ma tō wanho'reptu za'ra, 'Re ĩhâimana u'āsi mono hā za te te ĩdahâ za'ra zé wi hā.

2

Tesaronita āma Paru hā ĩwē na si te te ĩromhurizé wasu'u

¹ Wasisānawā norī, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, aima wanhimromhuri za'ra wa'aba zé hā taré ō di. Tō sena, wa tō aipawaptob za'ra wa'aba ni, sazei pese za'ra wa'aba da. Āne na ma tō wa'āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

² Piripu na 'ri nho'ōmo nhisi hawi, wa tō atēme aihutu aba ni. Tame wasi'ubumroi ré, wa tō robzépata za'ra ni, ĩsazei'ō'wa norī nhimihâzém na, duré damreme wasété na zama. Taha wasu'u na ma tō wa'āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Tane nherē, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'āsi mono hā ma tō wapawaptob za'ra, wapahi āna, ĩsadawa wasu'u hā wa te aima wasu'u za'ra wa'aba da, Cristuhu wasu'uwē na hā. Taha wa, wamreme wa'rāmi, da te wawi ro'wa'rutu za'ra nherē, wa tō ĩwasu'uwē na aima rowasu'u za'ra wa'aba ni tō, wapahi za'ra āna.

³ Roti tō sena na si, wa aima roti za'ra wa'aba ni, āhāna hā. Rowasu'u wē upana, wa te aima roti za'ra wa'aba ō di. Duré marī ĩwē hā wa te wasima waibu da, wa te ai'āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ō di. Marī ĩwē hā wa te aiwi udâ za'ra wa'aba ō di.

⁴ Mare di. Ānei ō di. Tō sena, 'Re ĩhâimana u'āsi mono te te sima 're ĩwawē za'ra mono zéb zarina, te te wapisutu za'ra wa, wa ĩwasu'uwē na wa te dama 're rowasu'u za'ra, āne na romhuri'wa da, te te wawēsāmri za'ra wa.

Tawamhā wanhimrowasu'u wē wa, taré wama dato za'ra da, wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono ō di. Mare di. 'Re ĩhâimana u'āsi mono hā te te 're ĩwawēsāmri za'ra mono da si, wanhimrosa'rata za'ra hā. Ōhō si te za te te 're

wapibu za'ra, 're ĩwanomro wě mono zéb zô, ĩwě na si 're ĩwanhimirosa'rata za'ra mono zéb zô zama. Taha wa, ĩsadawa wasu'u na, wa te dama 're ĩrowasu'u wě za'ra mono na, wa'ãma 're toi mono da, wa wa te wasina 're rosa'rata za'ra.

⁵ Ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, taré wamreme to na ai'ãma wawata za'ra wa'aba ô di. Duré marĩ ĩwě hã wanhimirowahutu wa'rãmi, wama sômri za'ra wa'aba da, wa te wasina rosa'rata za'ra ô di. ãne na ma tô wa'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, ãne na wapê'ê 're, wanhimirosa'rata za'ra hã.

⁶ Wanhimirowahutu wě na wa'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa te wasina rosa'rata za'ra ô di. Duré, aimawi norĩ hã ãne zarina, wa'ãma wata za'ra da, wa te wasina rosa'rata za'ra ô di duré.

⁷ Cristu hã ma tô wazatõrĩ za'ra, ĩwasu'uwě hã wa te dama 're waihu'u za'ra mono da, ĩsadawa para. Taha wa, dama wamreme pire za'ra di. Tane nherê, wamreme pire na, wa te duré 're aiwari za'ra wa'aba mono ô wa, wa te ãma aiwi robzei'õ za'ra wa'aba ô di. Mare di. ãnei ô di, wa te aima ĩ'manharĩ za'ra wa'aba zé hã. Wamreme wě na si, wa tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Wa tô ai'madâ'â pese za'ra wa'aba ni, dana norĩ hã ti'ra te te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono ne.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, ĩwasu'uwě hã wawa'a ãna, wa tô aima wasu'u za'ra wa'aba ni, wama asawi pese za'ra wa'aba wa. Taha wa, aiwi 're wasisawi za'ra wa'aba mono ô di, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono tõ da. Tô sena, a norĩ wa'wa hã wama asawi uptabi za'ra wa'aba di.

⁹ Wasisânawã norĩ, ãne na te tô wa'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, 're ĩwanomro wě mono zém na. Wa norĩ hã wahâimanazéb da, wa tô wasima romhuri pese za'ra ni, wapatâ'â nherê, duré wawasutu nherê. Bâtâ sidâpâsi wasi'uihã na wanhib'rata na wa tô romhuri za'ra ni, wahâimanazéb da. Bâdâ 'rãiwatobro ô ré, duré bâdâ sébré nherê, wa tô wasima romhuri za'ra ni, wa te aiwari za'ra wa'aba tõ da, wama asõprub za'ra wa'aba na wapire na wa'madâ'â za'ra wa'aba tõ da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, wa te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré.

¹⁰ A norĩ wa'wa hã ma tô ĩwawaihu'u za'ra wa'wa, asõ'a za'ra wa'aba, 're ĩwanomro mono zé hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô duré wawaihu'u za'ra, 're ĩwanomro wě mono zém na hã. Wawasédé hã wa te 'manharĩ za'ra ô di. ĩwě na si wa tô wahâimana za'ra ni, asõ'a za'ra wa'aba. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na hã ãma wasipa za'ra ô di. ãne ãma 're ĩwanomro mono zé hã, tô ĩbã.

¹¹ Damama hã, dahâimanazém na te za ti'ra norĩ ma rowahutu. Tane, wa norĩ hã aihâiba bâ wa'aba, wa tô aima rowahutu za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na 're anomro wě wa'aba mono da.

¹² Duré da te aima 're amhâzépa za'ra wa'aba mono nherê, wa tô ãma aima robze za'ra wa'aba ni ĩwasu'uwě na, aiwi 're robzei'õ tõ za'ra wa'aba mono da. Wa tô aima roti pese za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a 're anomro wě wa'aba mono da, toi uptabi na te te 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono da. Ta hã ma tô te te sima 're aiwě za'ra wa'wa, hãiwa ãma ĩhâiba na rowa'a na ĩsiré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowě uptabi na.

¹³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã wa te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa hã wapari za'ra wa'aba wamhã, ma tô asima ĩwě za'ra wa'wa. Taré ti'ai ãma aibã nhimirowasu'u newa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba ô di. Tô sena 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na, ma tô ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na si wanhimirowasu'u za'ra hã. ĩsadawa wasu'u hã te tô ai'ãma te te 're romhuri pese za'ra wa'wa, aipê'ê 're, ĩwě na si 're anomro aba mono da. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si, wa 're wawata za'ra, ĩmreme hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa.

Īsazei'wa norĩ te te 're ĩrobzépata za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ Zudeza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma hã, aiwana za'ra wa'aba, ma tô da te 're sazei pese za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, îwasu'uwẽ hã. Tawamhã, Cristu Zezusihi âma ma tô 're danomro, îsazei'wa norĩ, siré 're îsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Tawamhã, îsiré norĩ hã îsazei'ô'wa norĩ hã ma tô te te âma 're rowasété za'ra, îsazei'wa norĩ hã te te 're saze za'ra mono tô da, îwasu'uwẽ hã, tisiré nherẽ. Tane, a norĩ wa'wa hã wasiré îsazei'wa norĩ hã, ta norĩ ne, ma tô 're îrobzépata za'ra wa'aba mo, asiré norĩ hã asada 're sahi za'ra wa'aba mono wa, Zudeza norĩ ne.

¹⁵ Duréhã, zudezu norĩ hã ma tô te te 're simro, 'Re îhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã. Duré, âhãna zama îsihudu norĩ hã îhi'rata norĩ hã te te 're îrob'manharĩ za'ra mono zéb zarina, ma tô siwi tĩwĩ, Wanhib'apito Zezusi hã. Ma tô duré te te wa'âma 're rowasété za'ra, îwasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono tô da. Ma tô sisiti siwi wazatõrĩ za'ra, îsiti wasi'aba'rédã. Ma tô duré uburé da'âma tinhitob'ru za'ra. Taha wa, 'Re îhâimana u'âsi mono ma, wẽ ô di, 're îhâimana za'ra mono zé hã.

¹⁶ Tawamhã, wa norĩ hã zudezu'ô norĩ ma, wa tô wa te tãma 're rowasu'u za'ra îwasu'uwẽ na, da te 're sazei pese za'ra mono da, Zezusi hã te te 're da'anho'reptui mono da. Tawamhã, ta norĩ hã zudezu nherẽ, îsazei'ô'wa norĩ hã, ma tô te te wawi 're ro'wa'rutu za'ra, te te 're wazadawa uwati za'ra mono da aré, îwasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u za'ra mono tô da. Âne tiwasété na 're îhâimana za'ra mono zém na, ma tô 're siwasété za'êtẽ za'ra. Tawamhã, tâibã oto. 'Re îhâimana u'âsi mono hã ma tô wawi ro'wa'rutu'wa norĩ hã te te 're wẽ'ô pese za'ra. Rowẽ'ô, ma tô duré tãma pisutu za'ra. Tawamhã, îsiti te za oto 're nomro u'âsi.

Paru hã Tesaronita u apâ îmorĩzém na îsiwasu'uzé wasu'u

¹⁷ Wasisãnawã norĩ, îsazei'ô'wa norĩ nhimirob'manharĩzéb zarina, wasi'aba'rédã na aihawi za'ra wa'aba, wasi'aba'rédã wamhã, asiti za'ra wa'aba, wa a'â 're wasi'ubumro. Tane nherẽ, ai'rata 're îwasi'ubumroi u'âsi aba mono ne, wa wanhimirosa'rata na wa te ai'âma 're rosa'rata wẽ u'âsi za'ra wa'wa. Awa'awi hã wapẽ'ézé uptabi na, wa 're wahâimana za'ra. Taha wa, apâ atême wasihutu su'u aba da, wa tô wasima waihu'u za'ra ni, wa te asabu za'ra wa'aba da.

¹⁸ Wa te duré asabu téb za'ra wa'aba neza. Wa hã Paru hã, apâ atême îmorĩ aba neza. Taha wa, atême îmorĩ aba da, bâdã, wa tô nasi îsima pisutu. Tane nherẽ, Satanasi hã wanhitob'ru hã ma tô nasi wa'âma ro'wa'rutu za'ra, âma atême îwisi za'ra wa'aba tô da.

¹⁹ Tane tô. Ni'wam norĩ me asõwa're're za'ra wa'aba, wasisõpëtẽ za'ra ô di za, Wanhib'apito Zezusi apâ wei morĩ wamhã. Ni'wam norĩ hã, asõwa're're za'ra wa'aba, te te wama 're rowẽ zani za'ra mono ô di za. Wanhib'apito wei morĩ wamhã, ni'wam norĩ hã asõwa're're za'ra wa'aba, te te dama wawaihu'u za'ra ô di za, tô sena aima za'ra wa'aba, wa te 're îsadawa wasu'u za'ra mono zém na.

²⁰ Tane tô, wato sina, wa wa te 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa dama, a norĩ wa'wa hã wama 're rowẽ zani za'ra wa'aba mono wa, 'Re îhâimana u'âsi mono 're îsaze za'ra wa'aba mono zém na.

3

Timotiu hã îsazei'wa norĩ ma rowẽ zô, Tesaronita u îmorĩzé wasu'u

¹⁻³ Tawamhã, ai'âma wapẽ'ézé uptabi za'ra wa'aba wa, apâ wasi'aba'rézéb zô wanhimipari waihu'u za'ra ô di oto. Taha wa, wa tô wasisaze za'ra ni, Timotiu hã wa te âma atême satõrĩ za'ra wa'aba da, wa hã îsiwaprosi Atena na 'ri nho'ômo nhisi âma înhamra da nherẽ. Tawamhã, wa tô âma atême satõrĩ za'ra wa'aba ni, Timotiu hã. Ta hã wasiré îsazei'wa, 'Re îhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u mono da,

wasiré. Taha wa, wa tô atême satōrī za'ra wa'aba ni, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, aihâimana nhiptete sina 're sazei pese za'ra wa'aba mono da, ĩwasu'uwē hawi apâ 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, da te ai'āma 're rowasété pese za'ra wa'aba mono nherē. A norī wa'wa hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina, da te wa'āma 're rowasété za'ra mono wa, wa te 're ĩrobzépata za'ra mono na hã.

⁴ Āne na wa tô ĩwana aima rowaihu'u sirōmo za'ra wa'wa, ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, za da te wama 're ĩrob'manharī pipa za'ra mono zém na hã. Āhãna, tô sena na ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa, tô wa'āma 're romhâimana za'ra mono wa.

⁵ Taha wa, asada 're dazahi za'ra wa'aba mono wa, apâ āma atême ĩmorī aba neza, 're ĩsazei'ō utōrī za'ra wa'aba mono zé hã te aiwi waihu'u za'ra wa'aba da. Taha wa, Timotiu hã wa tô āma atême satōrī za'ra wa'wa, apâ te te we wama aiwasu'u za'ra wa'aba da. Wa'uburé hã dawasété da, dawada'uri'wa hã te te aipibu za'ra wa'aba wa, 're saze zahâri za'ra wa'aba mono ō'umnhasite, wa tô ai'āma 're ĩhâtâ'â za'ra wa'wa. Aima wanhimromhuri za'ra wa'wa hã taré 're hâimana mono ō'umnhasite, wa tô āma atême satōrī za'ra wa'wa Timotiu hã, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

Tesaronita hawi, Timotiuhu nhimirowasu'u wē na Paru norī ĩto za'ra zé wasu'u

⁶ Tawamhã Timotiu hã ma tô we apâ watême tiwisi za'ra, aihawi za'ra wa'aba. Ma tô aiwasu'u wē za'ra wa'wa hã wei wama āwisi. Wa te wapari ze za'ra di, aiwasu'u wē za'ra wa'wa hã. Cristu hã te, u, asina 're ĩ'umnhasi pese za'ra wa'aba mo. Asimizawi pese za'ra wa'aba na te, u, 're anomro aba mo. Duré, ĩwē na si te, u, wa'āma 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. ĩwazabu za'ra wa'aba da si, te, u, 're asimipari za'ra wa'aba mo. Āne, aiwasu'u wē za'ra wa'wa hã, wa te wapari ze za'ra di. Tane tô, wa norī zama wa te asabu za'ra wa'aba neza. Wa duré sô mapari za'ra ni aré, wa te ĩ'asabu za'ra wa'aba zéb zô.

⁷ Wasisānawã norī, da te wa'āma 're rowasété za'ra mono nherē, duré marī ĩpire na wa te 're robzépata za'ra mono nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, wa tô apâ pē'ē daba'wara pese ni.

⁸ Āne wa, wahâtâ'â āna wa oto 're wahâimana za'ra apâ, Wanhib'apito āma asiptete sina āma 're anomro aba mono wa.

⁹ Taha wa, wa oto Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're wawata u'âsi za'ra, ĩsō'a, wama 're robze zani za'ra wa'aba mono wa, Zezusi hã asina 're ĩ'umnhasi pese za'ra wa'aba mono zém na hã.

¹⁰ Awē sidâpâsi, wa wanhimi'ē na tãma 're wamreme zusi, bātâ na barana zama, ta hã te te wama pisutu za'ra da, nimahã na āma atême wasi'aba'réi wa'aba da, wasisabu za'ra da apâ, duré zahadu ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō hã, wa te aima waihu'u za'ra wa'aba da, 're ĩsazei uptabi za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹¹ Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, Wamama wi hã, duré Wanhib'apito Zezusihi wi hã, wa wa te 're rowaptērē za'ra, te te wama ropese za'ra da, apâ wasihutu da, atême wa'aba.

¹² Tô sena ma tô 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Uburé ma tô duré 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Tane tô, wē di. Taha wa, wa duré wa te tiwi 're rowaptērē za'ra, Wanhib'apito wi, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, awē sidâpâsi asimizawi pese za'ra wa'aba zé hã, te te aima 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da. Sa'ētē na, wa te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono zém

ne, aiwa sa'ētē na 're dazawi pese za'ra wa'aba mono da, wa wa te tiwi 're rowaptērē za'ra.

¹³ Tawamhã taha na te za te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, aihâimana nhiptete za'ra wa'aba sina, ïwē uptabi na si âma 're anomro aba mono da. Tawamhã Wanhib'apito Zezusi hã, uburé tinhib'a'uwē norĩ me, wei wazô si'aba'rēi wapsi, asi'wa'rutu za'ra wa'aba âna te za ïsô'a aimasa wa'wa, Wamama 'Re ïhâimana u'âsi mono nho'a.

4

'Re ïdanomro wē mono zéb zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono, dama 're ïtoi mono zé wasu'u

¹ Wasisânawã norĩ, wa tô aima waihu'u pari za'ra wa'aba ni, niha 're anomro wē wa'aba mono da, taha zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ai'âma 're to za'ra wa'aba mono da. Taha zarina, te tô âma 're anomro wē wa'aba mo oto. Âhãna wa za duré aima roti pese za'ra wa'aba ni, 're anomro wē wa'aba mono zém nhipai u, asima 're sa'ētē za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezusihi zadawa para.

² Taha zadawa para, wa te aima 're ïroti za'ra wa'aba mono zé hã ma tô ïwaihu'u pese za'ra wa'wa.

³ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're aiwē za'ra wa'wa, 're anomro wē wa'aba mono da, duré pi'ô norĩ, duré aibâ norĩ zama aihâiba na asiwi 're ï'asipsaihuri si'uiwa za'ra wa'aba mono zé hã ai'âma 're hâimana za'ra wa'aba mono tō da oto.

⁴ Aibâ norĩ hã aimro si te za 're ï'madâ'â za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tō da.

⁵ Rowasutu zô si asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono ô di za. Ta hã, ïsazei'ô'wa norĩ 're ïhâimana za'ra mono zé, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te waihu'u za'ra ô wa.

⁶ Tane 're anomro aba mono ô di za. ïsazei'wa norĩ hã, asisânawã te 're anomro aba mo. Taha wa, asisânawã mro nherē, asiwi 're upi za'ra wa'aba mono ô di za, asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono tō da, aiwasédé hã asi'âma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tō da. Tane, ni'wa hã tiwasédé te te 're 'manharĩ mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za niha tâma rob'manha. Âne tô sena, wa tô aima waihu'u za'ra wa'aba ni, waihu'u pese za'ra wa'aba da. Tane nherē, wa duré âma aima sahu za'ra wa'aba ni.

⁷ Aibâ norĩ, aimro hâiba upana aimawi pi'ô hã 're upi za'ra wa'aba mono ô di za. Duré pi'ô norĩ hã aimro hâiba upana aimawi aibâ hã 're upi za'ra wa'aba mono ô di za. Dahâimana nhiséb ô ré, 're wanomro mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're wa'apisutu mono ô di. Wanhimi'ē na âma 're wanomro wē uptabi mono da si, ma tô te te sima 're wa'apisutu.

⁸ Taha wa, âne wa te aima ïroti za'ra wa'wa hã, asiwi wē'ô za'ra wa'aba ô di za. Ni'wa hã te te siwi wē'ô wamhã, e ta hã ti'ai âma dahâiba te za siwi wē'ô. Mare di. 'Re ïhâimana u'âsi mono te za siwi wē'ô, wama Tipē'ēzani nhomri'wa hã.

⁹ ïsazei'wai mono bâ 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zém na, wa te aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba ô di za oto. Tô sena ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã si'uihã na âma aima rowahutu za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hã.

¹⁰ Ma tô 're ïdazawi pese za'ra wa'aba mo tô, Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi âma 're ïdasi'ubumroi mono norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïsaze za'ra mono norĩ hã. Tane nherē, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, asimizawi pese zém nhipai u, asima 're sa'ētē za'ra wa'aba mono sina, ïwē uptabi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Ai'rata wasi'ubumroi wa'aba ré, âne wa tô aima roti za'ra wa'aba ni, rowê na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asima 're ropibui wê za'ra wa'aba mono da, duré asimi'ê na asi'uihâ na aihâimanazéb da, 're romhuri za'ra wa'aba mono da, aihâiba mono bâ wa'aba. Âne, wa tô aima roti za'ra wa'aba ni. Âne îwê uptabi hã te za tô 're î'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹² Tawamhã danho'a 're anomro wê wa'aba mono wa, ãsazei'ô'wa norĩ hã te za te te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa. Te za te te 're aiwazéb za'ra wa'wa. Duré asimi'ê na 're romhuri za'ra wa'aba mono wamhã, 're dawari za'ra wa'aba mono âna, te za 're anomro aba mo.

Apâ 're ãdahaiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

¹³ Wasisânawã norĩ, ni'wa hã 'Re ãhâimana u'âsi mono zazei'ô'wa hã, dawĩ dâ'â wamhã, ãsiré norĩ hã te za ãma 're pê'êzé pese za'ra, apâ 're ãdahaiwa'utu za'ra mono zé wasu'u hã te te 're waihu'u za'ra mono ô wa. Tanei ô di za, a norĩ wa'wa hã. Taha wa, wa wasima wê za'ra ni, sena na waihu'u za'ra wa'aba da, dadâ'â wasu'u hã.

¹⁴ Zezusi hã ma tô dârâ. Ma tô pê'êhai'utô. Pê'ê si'utôĩ nherê, ma tô apâ hãiwa'udu. Âhãna te 're morĩ u'â oto. Âne na wa tô saze za'ra ni. Taha wa, wa tô duré waihu'u za'ra ni, ãsazei'wa norĩ hã 're dâ'â za'ra mono wamhã, apâ 're ãhãiwa'utu za'ra mono na hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te za apâ te te 're ahãiwa'utu, Zezusi te te apâ ãhãiwa'utu ne.

¹⁵ Tawamhã, Wanhib'apito we apâ wazô morĩ wamhã, âté wa norĩ hã zahadu wahãiba ré 're wanomro mono ré, te za wei mo. Tane nherê, 're ãdâ'â za'ra mono norĩ wana, ãtême wasihutu ô di za. Âne Wanhib'apito te te wama ãrowahutu za'ra zarina, wa aima rowasu'u za'ra wa'aba ni.

¹⁶ Tô sena, Wanhib'apito hã te za wei wazô si'ra, hãiwa hawi. Tawamhã, te za tãma wa'ru za'ra, hãiwa ãma tãma ãromhuri pese 'wai ma. Hãiwa ãma tãma ãromhuri pese 'wa hã, te za wei hã, hãrâ 'rãihã na, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimnhãrãzém na. Tawamhã, ãsazei'wa norĩ hã 're ãdâ'â za'ra mono norĩ hã, ta norĩ uimrehêne te za apâ hãiwa'utu za'ra.

¹⁷ Tawamhã wa norĩ hã ãsazei'wa norĩ hã, zahadu wahãiba ré ré 're ãwahãimana za'ra mono norĩ hã, apâ ãhãiwa'utu za'ra norĩ me, ãsazei'wa norĩ me, te za sitême wa'ubumro awa'awi, hãiwa'a ãma. Tawamhã, Wanhib'apito hã wa za oto aihãni sôpêtê za'ra ni, hãiwa nho're ãma. Tawamhã, ã'rata wa za 're wahãimana u'âsi za'ra.

¹⁸ Âne te za ãwasu'u na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo.

5

Wanhib'apito apâ wei morĩ ô ré, 're ãdanomro wê mono zé wasu'u

¹ Wasiré ãsazei'wa norĩ, Wanhib'apito apâ wei wazô ãmorizé hã, wa tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba ni. Tane nherê, wa za duré apâ aima ãma rob'rãzarôtô za'ra wa'wa, rob'ui'ére na. Niwapsi, te za wei mo apâ wazô. Tane nherê, bâdâ hã wa te waihu'u za'ra ô di. Nimahã na we ãmorizé hã, wa te waihu'u za'ra ô di. A norĩ wa'wa hã ma tô ãne hã ãwaihu'u pese za'ra wa'wa.

² Wanhib'apito apâ wei morĩ wapsi, awa'awi te za wei mo. Tane tô, ni'wa hã barana simisaihuri da, marĩ zô 'ri para u sébré wamhã, 'ri para ãsi'ubumro norĩ hã te za tãma a'rãmi za'ra, sô simipari za'ra ô nherê, sébré wa. Tane, Wanhib'apito apâ we ãmorizéb zô 're danhimipari za'ra mono ô ré, te za wei mo.

³ Sô 're danhimipari za'ra mono ô wa, te za ãsazei'ô'wa norĩ hã da te dasima 're rowasu'u za'ra, ãne: "Rowê na wa za oto 're wasi'ubumroi u'âsi, marĩ hã wazô 're wairébé mono ãna." Âne te za dasima da te 're rowasu'u za'ra, da te 're waihu'u za'ra mono ô wa. Âne, da te dasima 're rowasu'u za'ra mono

wapsi, tawapsi, awa'awi te za ropipa hã dazô watobro, Wamama hã za te te dama ïrob'manharizém na hã. Tiwi dasimani waihu'u za'ra ô di za, pi'ôï ma, ï'ra tãma 're rere'e mono da, ïwasã ãma 're sépu'u za'ra mono wa, ai'uté zépu hã tiwi 're ïsimani za'ra mono ô ne.

⁴ Wasiré ïsazei'wa norĩ, a norĩ wa'wa hã Wanhib'apito apâ wei ïmorizéb zô, te sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Taha wa, awa'awi za wei morĩ nherẽ, tãma a'rãmi za'ra wa'aba ô di za, barana ïsimisaihuri norĩ ma, 're ïdasi'rãmi za'ra mono ne.

⁵ Tawamhã Wanhib'apito apâ we ïmorizéb zô, aihĩni 're ï'asimipari za'ra wa'aba mono norĩ hã, rowa'a na 're ïdahãimana za'ra mono zém ne, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã, a norĩ wa'wa hã ti'ai ãma. Apâ we ïmorizéb zô 're ïdanhimipari za'ra mono ô norĩ ne, robra na 're wahãimana za'ra mono ô di tô, wa norĩ hã.

⁶ Taha wa, 're ïdanhotô za'ra mono ne, wanhimiza'rese ãna 're wahãimana za'ra mono tô da, wa za sô 're wanhopré u'âsi.

⁷ Barana si te rosa'rese ãna 're danhotô za'ra. Barana si te duré âzézei'wa norĩ hã 're siwamnarĩ za'ra.

⁸ Tazahã, wa norĩ hã Wanhib'apito apâ we ïmorizéb zô, 're wanhimipari za'ra mono wa, wanhimi'ê na sô 're wanhopré mono sina, wa za 're wahãimana za'ra. Tawamhã wa za wasi'upari za'ra ni, wanhitob'ru wi, Wanhib'apito wa te 're ïsaze za'ra mono zém na, duré 're ïwanhimizawi pese za'ra mono zém na, duré Zezusi te te 're ïwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're ïwanhimipari za'ra mono zém na. Da'wapéi'wa norĩ hã, tinho'utu'u ïhâtete na, duré ï'rãzaza ïhâtete na te 're si'uza za'ra, tinhitob'ru wi, da te 'manhiptã'ã tô da. ãne, Wanhib'apito wa te 're ïsaze za'ra mono zém na, duré 're wanhimizawi pese za'ra mono zém na, wa za 're wahãimana za'ra, wapê'ê wê te te wawi wasété tô da, wanhitob'ru hã. Duré Zezusi te te 're ïwanho'reptu za'ra mono zéb zô, 're ïwanhimipari za'ra mono zém na, wa za 're wahãimana za'ra, wanhimirosa'rata na te te wawi ro'wa'rutu tô da.

⁹ Tane tô. 'Re ïhãimana u'âsi mono hã niha te te wama 're arob'manharĩ mono da, te te sima 're wa'awê mono ô di. Ma tô te te sima 're wa'awê, Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're wa'anho'reptui mono da.

¹⁰ Ta hã ma tô wazada dârã, ï'rata 're wasi'ubumroi mono da. Tawamhã, apâ wei wazô morĩ wapsi, wahãiba ré 're ïwanomro mono norĩ hã, duré wawana 're ïdadã'ã za'ra mono norĩ me, wa za ï'rata wasiré 're wasi'ubumroi u'âsi.

¹¹ Taha wa, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, aipê'ê wê za'ra wa'aba na asiptete sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Tô sena na ãhãna hã ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono ne, te za duré ãma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, ône u'âsi.

'Re ïdanomro wê mono zéb da na roti wasu'u

¹² Wasiré ïsazei'wa norĩ, wa aima roti za'ra wa'aba ni, te te aima 're ïromhuri za'ra wa'aba mono norĩ hã 're hãimana wazéb za'ra wa'aba mono da. Ta norĩ hã, Wanhib'apito ma romhuri'wa norĩ. Taha wa, te za marĩ hã ïwê si te te aima 're wê za'ra wa'wa. Duré timreme wê na si te za aima te te 're roti za'ra wa'wa. Tawamhã, ta norĩ mreme, te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo.

¹³ Ta norĩ hã te te aima 're romhuri pese za'ra wa'aba mono wa, te za 're ïwazéb za'ra wa'aba mo. Te za duré 're ïsawi pese za'ra wa'aba mo. Asima 're aimreme wasété za'ra wa'aba mono ãna, te za asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mo, rowê na.

¹⁴ Wasiré ïsazei'wa norĩ, wa za duré aima roti za'ra wa'aba ni. Ni'wam norĩ hã 're wa'a za'ra mono wamhã, te za tãma 're ïroti pese za'ra wa'aba mo, simi'ê na si'uihã na te te sima 're romhuri za'ra mono da. Duré ni'wam norĩ hã robzei ô wamhã, te za 're ïpawaptob za'ra wa'aba mo, robzei'ô u'âsi 're nomro

tõ mono da. Duré ni'wam norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te waihu'u za'ra nherẽ, ìwẽ na si 're nomro mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ wamhã, te za 're ìpawaptob za'ra wa'aba mo. Da'ãma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Aiwaimri te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, sada.

¹⁵ Ni'wai ma ìwẽ'õ hã da te 'manharĩ wamhã, te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa marĩ ìwẽ'õ hã dama 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. Marĩ ìwẽ'õ hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, ìwẽ na si te za 're asipawaptob za'ra wa'aba mo, asa tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono tõ da. Ìwẽ na si te za asima 're ì'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mo, asiré ìsazei'wa norĩ ma. Uburé te za dama 're ì'manharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, a'uwẽ mono bã.

¹⁶ 'Re atoi uptabi za'ra wa'aba mono na, te za 're anomro u'âsi aba mo.

¹⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te za 're aimreme zusi u'âsi aba mo.

¹⁸ Wẽ wa, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. Rowẽ na 're anomro aba mono wamhã, duré robzei'õ na 're anomro aba mono nherẽ, wẽ wa, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo. ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ma tõ aima pisutu za'ra wa'wa, Cristu Zezusihi nhĩb'a'uwẽ 're anomro aba mono wa.

¹⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani nhĩmipawaptobzẽm na asiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono õ di za.

²⁰ Ni'wa hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani zarina, marĩ hã te te waihu'u wamhã, ìsimirowasu'u hã asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za, taré newa.

²¹ Uburé marĩ hã te za 're ìpibu za'ra wa'aba mo, ìwẽ zõ. Tawamhã, marĩ ìwẽ si te za asima 're ìtété za'ra wa'aba mo.

²² Uburé marĩ ìwasédé hã te za asiwi 're ìwẽ'õ pese za'ra wa'aba mo, ìré 're anomro aba mono tõ da.

²³ 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, rowẽ nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, asimi'ẽ na ìsine, ìwẽ na si ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré uburé asimirosa'rata wẽ na si, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito Zezu Cristu hã apã wei wazõ morĩ wamhã, ìwẽ na si te za ai'madã'ã za'ra wa'wa.

²⁴ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te 're ì'aipisutu za'ra wa'aba mono hã, umnhasi uptabi wa, te za tõ te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ìwẽ na si 're anomro u'âsi aba mono da.

Rob'ui'éré 'rãsutu zé

²⁵ Wasiré ìsazei'wa norĩ, te za wa'ãma 're aimreme zusi aba mo, Wamama ma.

²⁶ Uburé asiré ìsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za asõ'utu na asisawĩ sĩa 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

²⁷ Wanhib'apito zadawa para, ìmreme pire na wa aima nharĩ za'ra wa'wa, ã hã wa te aima ìrob'ui'éré za'ra wa'wa hã, dama 're sõré za'ra wa'aba mono da, ìsazei'wai mono bã.

²⁸ Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, tinhimipawaptobzẽ hã te te aima sõmri za'ra wa'aba da, ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono da.

2 Tesaronita norĩ

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'érézé, Tesaronita norĩ ma Ībaihã wasu'uzé

Paru hã Tesaronita ãma Zezusihi zazei'wa norĩ ma, ĩmorĩ'rata na te te rob'ui'éré pari, ma tô duré tinhimi'ui'éré na tâma ãma sahu za'ra, maparane ãma.

Ni'wam norĩ hã Tesaronita norĩ hã ma tô te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã apã we ĩmorĩ pari na hã. Nima norĩ hã ma duré te te 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã apã we ĩmorizéb u hã ĩromhuture na hã. Taha wa, ma tô danhimiromhuri na sahãri za'ra ni. Taha wa, ma tô 'ribabam na si dawu 're hãimana za'ra, dasa na Zezusihi zô simipari za'ra mono sina. Taha wa, Paru hã ma tô tâma roti za'ra, ãne na 're hãimana za'ra mono tô da.

Ma tô duré tâma waihu'u za'ra, rowasédé hã duré dawasédé hã Satanasihinihiptete zarina za ĩsa'ëté u'âsi mono na hã, Zezusi apã za we ĩmorizéb u hã. Tamemhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te za oto ãma ai'uté, Satanasihinihiptede hã te za tiwi uprosi.

¹⁻² ĩsazei'wa norĩ, wa hã Paru, Sira, duré Timotiu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'omo nhisi ãma asiré 're asirã'õtô aba mono norĩ ma.

Wamama hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã te asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwẽ 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Wamama ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Zezu Cristu apã wei morĩ wa, dahãimanazéb zarina za te te dama ĩrowairébézé wasu'u

³ Wasisãnawã norĩ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mono wa. Ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. Tawamhã ma tô oto 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo. Awẽ sidãpãsi 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono zé hã, te ãma 're ĩsa'ëté za'ra wa'aba mo. Aihãiba mono bâ, te 're asisawi za'ra wa'aba mo. Duré awẽ sidãpãsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zé hã te ãma 're ĩsa'ëté za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra. ãne, wa te 're 'manharĩ za'ra mono da, wama wẽ za'ra di. Tô ĩ'uwaibaba si.

⁴ Taha wa, wa norĩ hã wa wa te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa, wato sina. ĩsazei'wa norĩ hã, daro mono bâ siré 're ĩsi'rã'õtô mono norĩ ma, wa tô wa te 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tawamhã, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, ma tô da te ai'ãma 're rowasété za'ra wa'wa. ĩwasédé hã da te aima 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã, ma tô 're ĩsépata za'ra wa'aba mo. Tazahã, asimi'ẽ na te asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Taha na, wa tô wa te dama 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, wapẽ'ẽ 're wato sina.

⁵ Tawamhã, wa tô wa norĩ hã waihu'u za'ra ni. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, sena na te za dahãimanazém na te te dama 're arowairébé. A norĩ wa'wa hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, te 're ĩrobzépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãma 're anomro wẽ u'âsi aba mono da. Taha wa, te za te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩ'rata 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, ĩsimiroti ré 're anomro wẽ u'âsi aba mono da. Taha wa, za ĩré 're anomro wẽ wa'aba mono wa, te a'â 're ĩrobzépata

za'ra wa'aba mo, asirōiwi da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa. Āne na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono na, wa tô waihu'u za'ra ni, tô ĩbâ ĩsimirowairébézé hã.

⁶ Tane tô, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tô sena. Tawamhã, te za niha te te dama 're arob'manharĩ, te te aima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ ma.

⁷ Duré te za aipawaptob za'ra wa'wa, rowē na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ zama, robzépata na 're ĩwahâimana za'ra mono norĩ zama, te za wapawaptob za'ra, rowē na si 're wahâimana za'ra mono da. Tô sena, te za Wanhib'apito Zezusi hã wei wama sihâi'ré hâiwa hawi, te te tãma 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ me. Tawamhã, wei morĩ wamhã, te za tô dahã za'ra. Te za duré wa norĩ hã wapawaptob za'ra.

⁸ Tawamhã unhamã ro'o wa'wam ne, te za we nhamra, Zezusi hã. Niha te za dama arob'manha, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ĩwē'õ pese za'ra mono norĩ ma, duré Wanhib'apito Zezusihi nhiminho'reptuzém na, ĩwasu'uwē te te 're ĩsazei õ za'ra mono norĩ ma zama.

⁹ Ta norĩ hã te za sisiti satōrĩ za'ra, ĩsiti 're si'ubumroi u'âsi mono da, rowē'õ u'âsi na. Taha na te za te te 're robzépata u'âsi za'ra. Tawamhã, Wanhib'apito nhiti 're dahâimana za'ra mono wamhã, tiwaihu'u pese na marĩ hã rowē uptabi na, te te 're da'apawapto mono õ di za. Taha ré 're dahâimana za'ra mono õ di za. Āne, sena na te za dama arowairébé.

¹⁰ Tawamhã, wei morĩ wamhã, ĩsimiroti zarina 're danomro wē mono da, te te 're ĩdapawaptob za'ra mono norĩ hã te za ãma tiwata za'ra, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã. Te za tô ãma titob'uzu za'ra. A norĩ wa'aba zama, wanhimirowasu'u zarina ĩwasu'uwē na 're ĩsaze za'ra wa'aba mono norĩ hã, te za ãma dame aiwata za'ra wa'wa. Te za duré ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Tane tô, bådã ĩpire, ĩwa waptã'ã wapsi, te za uburé dama ãma uwaimra.

¹¹ Taha wa, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, wa wa te 're rowaptērē u'âsi za'ra, ĩwē na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 're ĩdanomro mono zép tém na 're anomro wē wa'aba mono da, te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Wa duré wa te tiwi 're rowaptērē za'ra, asimirosa'rata wē 'manharĩ'wai wa'wa hã, tiwaihu'u pese na te te aima ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, marĩ hã, ĩwē si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa.

¹² Tawamhã Wanhib'apito Zezusihi ãma te za 're dawata za'ra, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono me, te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na ãma 're aihâimana wē za'ra wa'aba mono wa. Te za duré te te dama 're aiwasu'u wē za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezusi hã.

2

Wanhib'apito Zezu Cristu apã za we ĩmorĩzé wasu'u

¹⁻³ Āté ni'wa hã ma tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristu za apã wei wazô ĩwisizém na hã. Āté bådã hã ĩwa waptã'ã newa, ma tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhã ĩwasu'u hã tô sena newa, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, 're aipē'ēwara za'ra wa'aba mono tô da. Āté 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, marĩ hã ni'wai ma, te te ĩwaihu'u zarina newa, áté duré marĩ hã te te ĩwapari zarina newa, áté duré wanhimi'ui'ééré zarina newa, ni'wa hã ma tô ãne aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Āne danhimirowasu'u hã 're saze za'ra wa'aba mono õ di za, dazadawa nhipese na da te aiwi 're udã tô za'ra wa'aba mono da. Wanhib'apito wei morĩ õ ré, daro mono bâ te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zada 're dahâimana za'ra. Duré ni'wa hã ĩwasété uptabi hã te za dama sihâi'ré. Ta hã, ropipa ãma za oto 're ĩhâimana mono zé hã.

⁴ Ta hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, âma 're ìdawata za'ra mono norî hã te za dawî wê'ô za'ra, ta norî âma 're dawata za'ra mono tã da oto. Romhâiba hã te za duré dawî wê'ô za'ra, âma 're dawata za'ra mono tã da. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama 're ì'apisutu mono hã te za dawî wê'ô za'ra. Uburé âma 're ìdawata za'ra mono na te te âma ìda'rânhipa na, te za siwasu'u dama: "Wa hã, Ìwaihu'upe. Wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono." Âne te za siwasu'u. Tawamhã tí'ai âma 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb u, te za âzé, tame sãmra da.

⁵ Tawamhã e ma tô aiwi aimani za'ra wa'wa, âne na hã te aima ìrowahutu za'ra wa'aba zé hã ai'rata ìnhamra za'ra wa'aba ré hã.

⁶ Tane nheré, aibã ìwasété uptabi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono, bâdâ te te tãma ìpisutu ô ré, we datême watobro ô di za a'â. Niwa bâdâ hã ìwa waptã'ã wapsi, te za wei watobro, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na si. Âne na hã ma tô duré ìwaihu'u za'ra wa'wa.

⁷ Âhãna pi'uriwi, ma tô Wa'uburé hã tinhimiromhuri na âma sãna'rata. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tiwi ìsawizé hã te za a'â âma 're hâimana, ìwasété uptabi âma, bâdâ ìwa waptã'ã ô wa a'â. Taha parip si, te te tiwi ìsawizé hã âma 're hâimana mono ô di za oto.

⁸ Tawamhã ìwasété uptabi hã te za we sihâi'ré oto, danho'a te te romhuri da. Tane nheré, Wanhib'apito Zezusi hã wei morî wamhã, tizadawa wa'u'u na te za tîwî. Rowa'a za'êté ré wei wisi wamhã, ìwasété uptabi hã tâibã za oto.

⁹ Tane nheré, Wanhib'apito wei morî ô ré, te za ìwasété uptabi hã Satanasihi waihu'u pese zéb zarina, te te dama 're romhõsi. Marî hã tô sena newa, da te âma ìwaihu'u za'ra zéb da hã, duré marî na ìdatob'uzu za'ra zéb da, te za te te dama 're romhõsi.

¹⁰ Tinhimiromhuri wasété na te za dawî udâ pese za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiti za 're ìdahâimana u'âsi za'ra mono norî wi. Ta norî hã te ìwasu'uwê hã te te siwî 're wê'ô za'ra, tô sena ìwasu'uwê hã. Taha wa, ta norî hã te te 're sô'reptu za'ra mono ô di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

¹¹ Tô sena ìwasu'uwê hã da te dasiwi 're wê'ô za'ra mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te dapawaptob ô di za. Tawamhã, te te dapawaptob ô wamhã, te za oto dama pisutu za'ra, tizadawa nhipse na tô sena newa te te dawî ì'udâ nhimiroti si, da te 're sazei pese za'ra mono da oto.

¹² Taha wa, sisiti te za dazatõrî za'ra ropipa u, tô sena ìwasu'uwê hã da te 're ìsaze za'ra mono ô norî hã, ìwasété si, da te ìdasima 're ìwê za'ra mono norî hã.

'Re ìdasisõ'reptu za'ra mono zé wasu'u

¹³ Wasisãnawã norî, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma, wa 're wawata u'âsi za'ra, âma 're anomro wê wa'aba mono wa, Wanhib'apito te te 're ì'asawi pese za'ra wa'aba mono norî hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô marî ô uptabi ré sima aipisutu za'ra wa'wa, ìmorî'rata na te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da. Tawamhã, Tipê'êzani hã ma tô te te aima 're anhomri 'wa, ìtême 're anomro wê wa'aba mono da. Ma tô duré ai'âma tinhib'a'uwê uptabi za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, tô sena ìwasu'uwê hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono da.

¹⁴ Te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, ma tô aipê'ê 're aima nharî za'ra wa'wa, ìwasu'uwê, wa te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré rowê uptabi ré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, ìsine rowa'a za'êté ré.

¹⁵ Tawamhã, wasiré ìsazei'wa norî, 're sazei pese za'ra wa'aba mono za, sena na wa te aima 're ìrowahutu za'ra wa'aba mono hã. Uburé wamreme na duré uburé wanhimi'ui'ére na, wa te aima âma 're ìrowahutu za'ra wa'aba mono zé hã te za 're ìsazei pese za'ra wa'aba mo, ìsarina 're anomro wê wa'aba mono da.

16-17 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Wamama hã, te te 're wa'azawi pese. Te duré te te 're wa'apawapto, wapẽ'ẽ 're, 're wanomro wẽ u'âsi mono da, wahâimana nhiptete sina wanhimi'ẽ na sô 're wanhimipari u'âsi za'ra mono da, ìwẽ zô. Taha wa, wa za Wamama wi, wa te 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi zama, ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asiptete sina ìwẽ na si tâma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u wẽ za'ra wa'aba na.

3

Paru norĩ ãma ìsazei'wa norĩ 're ìmreme zusi mono zé wasu'u

¹ Wasisânawã norĩ, te za wa'ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te 're wapawaptob u'âsi za'ra mono da, Wanhib'apito zadawa wasu'u hã, dahâiba mono bâ da te 're wapari su'u za'ra mono da, da te 're saze za'ra mono da, asine za'ra wa'aba.

² Tazahã, aihĩni da te 're saze za'ra mono õ di, ìsadawa wasu'uwẽ hã. Taha wa, te za duré wa'ãma tâma 're aimreme zusi aba mo, te te dawì wanho'reptu za'ra da, ìwasété uptabi na si 're ìdanomro mono norĩ wi.

³ Wanhib'apito Zezusihi si, umnhasi za'etẽ di. Taha wa, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, 're sazei utõrĩ za'ra wa'aba mono tõ da, aihâimana nhiptete sina ãma 're anomro aba mono da. Duré Wa'uburẽ wi, ìwasété uptabi wi, te za tiwi aihâiba zawi za'ra wa'wa.

⁴ Wa norĩ hã Wanhib'apito ãma simisutu 're wanomro mono wa, wa wa te ai'ãma 're umnhasi za'ra wa'wa. Taha wa, wa aiwaihu'u za'ra wa'aba ni, tã sena, wanhimiroti zarina ãma 're ì'anomro aba mono na hã. Tane tã, õne u'ã te za ãma 're anomro aba mo.

⁵ 'Re ìhâimana u'âsi mono wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra, ìsimizawizé hã asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina asimi'ẽ na ãma 're ì'aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã asina waihu'u pese za'ra wa'aba da.

Ìsazei'wa norĩ, tinhimarĩ zô te te sima 're ìromhuri za'ra mono zé wasu'u

⁶ Wasisânawã norĩ, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, ni'wam norĩ wi, a'ã 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Ta norĩ hã asiré ìsazei'wa norĩ nherẽ, wa'a u'âsi te 're hâimana za'ra. Wanhimiroti zarina 're hâimana za'ra mono õ di. Taha wa, ìhâiba zu 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za.

⁷ Wa norĩ hã ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, wa tã ãma aima asanho za'ra wa'aba ni, ìsazei'wa norĩ hâimanazém na hã. Siwa'ru 're wahâimana za'ra mono õ di. Mare di. Taha wa, ãma aima ìwasisanho za'ra wa'aba zé hã ma tã ìwaihu'u za'ra wa'wa, ìsarina ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da.

⁸ Ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, dasa hã wa'ãbã ãna wa te 're huri mono õ di. Wa tã wa te wasima 're romhuri pese za'ra, wapatã'ã nherẽ, duré wawasutu nherẽ. Bãdã 'rãì watobro õ ré, duré bãdã sébré nherẽ, wa tã wa te wasima 're romhuri za'ra, wama 're asõprub za'ra wa'aba mono na, aima wapire za'ra wa'aba na 're wahâimana za'ra mono tã da.

⁹ Wanhib'apito wasu'uwẽ na, wa te aima 're ìromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, marĩ na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono da, wama 're ì'ru za'ra wa'aba mono zé hã, tã sena te aré tã wama 're ì'ru za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, marĩ na wa te 're rowaptẽrẽ za'ra mono õ di, ai'rata 're wahâimana za'ra wa'aba mono ré hã. ãne wa tã aima ãma asanho za'ra wa'aba ni, 're ìwahâimana za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono da.

¹⁰ Ai'rata 're wahâimana za'ra wa'aba mono ré hã, wa tã ãne na nasi aima roti za'ra wa'aba ni: "Ni'wa hã, romhuri te te siwi 're wẽ'õ mono wamhã, dame 're sai mono õ di za, mram na hã."

¹¹ Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã, ĩsazei'wa nherẽ, taré te, u, 're hãimana za'ra. Te te 're romhuri za'ra mono õ di, u. Taré te, u, te te dawi 're ro'wa'rutu za'ra, da te 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ wi. Āne wa, wa aima āma sahu za'ra wa'aba ni, wanhimiroti na hã.

¹² Tawamhã Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa tãma roti pese za'ra ni, ta norĩ ma, rowẽ na te te 're romhuri pese za'ra mono da, tihãimana za'ra zéb da hã.

¹³ Wasisānawã norĩ, marĩ hã dama 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono da, 're aiwa'a za'ra wa'aba mono tō.

¹⁴ Ā rob'ui'éré na wa te aima ĩnharĩ za'ra wa'aba na, ni'wa hã asiré ĩsazei'wa nherẽ, āma 're morĩ wẽ da, te te sima wẽ õ wamhã, ta hã te za oto āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhã, ĩhãiba zu āma 're anomro aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono õ di za, siséb za'ra da, ta norĩ hã.

¹⁵ Tane nherẽ, asitob'ru na āma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asisānawã ma, 're ĩroti za'ra wa'aba mono ne, te za tō tãma 're ĩroti pese za'ra wa'aba mo.

Rob'ui'éré na rowasu'u 'rãsudu

¹⁶ Wanhib'apito wi, wama rowẽ nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, rowẽ u'ã hã ai'āma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ ĩsi'uihã na wa aima āma rob'ui'éré za'ra wa'wa, ĩnhib'rata na, āhã na hã: “Wa hã Paru, wa asawi za'ra wa'wa.” Āne u'ãsi, wa nasi dama rob'ui'éré, ĩnhisi na. Āne wa aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

¹⁸ Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, ĩsimizawizé hã uburé aihãiba mono bâ ai'āma 're hãimana za'ra wa'aba mono da.

1 Timotiu

Paru hã Timotiuhu ma, te te ãrob'ui'ééré na'rata zé

Ïbaihã wasu'uzé

Ã Ïbaihã na Paru hã aibã Ïprédupté ma, ma tô rob'ui'ééré, Timotiu na ïsisi ma. Ta hã Ïsazei'wa. Ïmama hã deredu, zudezu'õ. Ïna si zudezu hã. Paru hã 'Re Ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono da, zahadu daro mono bâ 're morĩ ré, ma tô Timotiu hã Ïsiré 're mo. Tawamhã Paru hã timorĩ na te te uzusi da, Épézu hawi watobro wamhã, Timotiu hã te tame Ïsa'u nhamra. Tawamhã tame zahadu sãmra ré, ma tô ã Ïbaihã na rob'ui'ééré hã Paru hã tãma time.

¹⁻² Ï'ra Timotiu, wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'ééré. Wanhíb'apito wasu'uwẽ na te ãma aipo're pu'uzéb zarina, Ïsazei'wa oto 're aimorĩ wa, wa Ï'ra na asisi. 'Re Ïhâimana u'âsi mono hã Wanho'reptui'wa hã ma tô Ïpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da. Taha da, ma tô Cristu Zezusihi zama Ïpisutu. Õhõ zõ si, wa sô 're wanhimipari za'ra, marĩ Ïwẽ uptabi hã te te wama Ïpisutu za'ra zéb zarina, te te wama ãma 're a'uwaimrami mono da.

Wamama ma, wa ai'ãma 're Ïmreme u'âsi, 'Re Ïhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhíb'apito Cristu Zezusihi ma zama, Ïsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi mono da, duré ai'ãma 're pẽ'ézé u'âsi zahuré mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

³ Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u Ïmorĩ u'âbã, wa tô ai'ãma ropti, Épézu ãma a'ã asãmra da. Tane da, wa za duré Ïzadawa na aima ãma sahu, tame a'ã asãmra da. Tame ni'wam norĩ hã te Ïsazei'wa norĩ ma, siwa'ru te te 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za a'ã tame asã, sadawa uwati za'ra da, tinhimirowasu'u hã te te sahãri pese za'ra da.

⁴ Ta norĩ hã te dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'ratara hã te te 're 'madã'ã za'ra. Dahi'rata sidãpãsi dahi'rata nhisi wasu'u zama, te ta norĩ hã te te 're 'madã'ã za'ra. Taha zarina, te ãma 're dasisada'ãbã za'ra. ãne wamhã, ta norĩ hã te te 're dapawaptob za'ra mono õ di, Wanhíb'apito zazei'wa norĩ 're hâimana wẽ za'ra mono da.

⁵ E marĩ da, wa tô ãne hã aima waihu'u. Wa tô Ïsima aiwẽ, Ïsazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra mono da, Wamama zawĩ pese 'wa 're nomro mono da, dazawi pese 'wa zama. Ïsazei'wa norĩ hã simirosa'rata wẽ ré si, te za 're nomro. ãne wamhã, marĩ te te 're Ï'manharĩ wasété za'ra mono na, 'rãwi 're siwẽ'õ za'ra mono õ di za. Wanhíb'apito zazei uptabi 'wa, te za 're nomro. Tawamhã te aima Ïwaihu'uzéb zarina 're nomro mono wamhã, te za tô dasisawizé hã Ïpẽ'ẽ 're tãma 're hâimana za'ra.

⁶ Ni'wam norĩ hã te aima Ïwaihu'uzéb zarina, 're nomro mono õ di oto. Roti sena hawi, ma tô aipizari za'ra. Taha wa, te taré marĩ Ïpire õ na si ãma 're sisada'ãbã za'ra.

⁷ Ta norĩ hã te te sima 're wẽ za'ra, 'Re Ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré na dama rowahutu'wa, 're nomro mono da. Tane nherẽ, tãma waihu'u pese za'ra õ di, Ïsimiroti hã. Tãma waihu'u pese za'ra newa, tazahã tãma pibu prã za'ra di, te te dama 're Ïrowasu'u za'ra mono zé hã.

⁸ 'Re Ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, Mozési te te dama 're Ï'awaihu'u mono hã wẽ di, da te dama ãma 're Ïroti za'ra mono zéb da hã. ãne wama waihu'u pese za'ra di.

⁹⁻¹⁰ E 're Ïnomro wẽ mono norĩ ma, rotizéb da, te 're hâimana, Wamama nhimiroti hã. Mare di. Roti wẽ wẽ'õ'wa norĩ ma, rotizéb da, te 're hâimana.

Duré rob'manharĩ wasété'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti wě'ô'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré ìwasété norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 'râwi pesere dasisô 're ìda'a're nhi'oto za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré uburé romhuri Wamama te hã, te te ãma 're ìwasété za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré timama te te 're ìsimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré tina te te 're ìsimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré dapãrĩ'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré dahâiba na da'ãma 're ìsipsaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré aibã si'uiwa dasina 're ìdanhipsaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré ìwada'uri zarina si pawa'ãbã ãna dama romhuri'wa da, a'uwě hã da te dasiwi 're ìsimi'uri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré 're ìsadawa nhipse za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré timreme hã tô sena na dama 're siwasu'u za'ra mono nherě, taré te te sina 're ìroti za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana. Duré roti tô senai'ô na siwa'ru, ãma 're ìdanomro wasété mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã.

¹¹ Roti tô sena na si, wa tô te dama ãma 're aroti, Wanhib'apito wasu'uwě na te dama 're rowasu'u mono wamhã. Wě uptabi di, Wanhib'apito wasu'u hã. Taha da, ma tô ìma pisutu, ìwasu'uwě na te ãma 're da'apo're pu'u mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, rowě u'âsi 're ìmorĩ hã.

Paru hã Wanhib'apito ãma ìwatazém na rowasu'u

¹²⁻¹³ ãhãna wa za ãma ìwata, Wanhib'apito Cristu Zezusihi ãma hã. Ta hã ma tô ìwaihu'u siro, ìnhimirohuri hã za te tãma ãma 're ì'uwaimrami mono na hã. Taha zarina ma tô ìpisutu, dapawaptom na te tãma 're romhuri mono da. Taha da, ma tô te te 're ìnhiptete u'âsi. Taha wa, wa za ãma 're ìwata u'âsi, ìma 're rowě mono wa. Wanhib'apito ãma wa tô aré te ãma 're wasété aré, ìmreme wasété na. Ìsazei'wa norĩ hãiba u'ãbã, wa tô aré te tãma 're rob'manharĩ wasété. Ta norĩ hãiba u'ãbã, wa tô aré sada 're ìzahi. Wanhib'apito hã Danho'reptui'wa na 're ìmorĩ na hã ìma waihu'u ô di aré. Te duré sazei ô di aré. Taha wa, zahadu ìnhimiza'rese ãna 're ìmorĩ wa, ma tô ì'ãma tipě'ězé, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, te te ì'azãri tã da.

¹⁴ Wanhib'apito hã tinhimizawi pese zém na ma tô ìpawapto pese, te saze da, duré dazawizéb da, ìma hâimana da. Aihĩni Cristu Zezusihi ãma 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã te te 're ìpawaptob za'ra mono ne, ma tô ìpawapto duré.

¹⁵ Ti'ai u ma tô wei mo, Cristu Zezusi hã, 're ìdanomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da. ãne te dasima da te 're rowasu'u za'ra. Danhimirowasu'u hã tô sena wamhã, aihĩni ãma 're ìdasisaze za'ra mono da hã, ìma wě di. Wa hã dawasété nhipai u, ìwasédé hã sa'ětě di.

¹⁶ Tane nherě, ma tô ì'ãma tipě'ězé, te te ì'azãri tã da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. E marĩ da. Cristu Zezusi hã ì'ãma wa'a su'u ô wa, da'ãma ìwa'a su'u ô na, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, za ìza'u da te dasina 're ì'umhasi za'ra mono norĩ hã, ì'rata 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, rowě u'âsi ãma.

¹⁷ Taha wa, Danhib'apito uptabi ãma si wa za 're wawata u'âsi za'ra. Ta hã Apito u'âsi te dama 're sãmra, ìdã'ã'ô hã, ni'wa hã niwa te te ì'madã'ã'ô hã. Ôhõ si Danhib'apito uptabi hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Wě uptabi wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

¹⁸⁻¹⁹ Duréi pese hã ma tô ni'wam norĩ hã Wamama zadawa hawimhã marĩ na aima rowasu'u za'ra, za tãma asimirohuri na ìwaihu'u sirõmo zéb da. Taha zarina ì'ra Timotiu, wa za aima ti'ru, da te aima ìwaihu'uzé hã asina 're 'madã'ã'ô u'âsi mono da, roti tô senai ô da, ãma 're 'wapéi u'âsi mono da. ãne te

za 're aimo, âma 're 'wapéi u'âsi mono da. Roti tô sena si te za 're ï'madâ'â pese mo, Zezu Cristuhu wasu'uwê hã wa te 're ïsaze za'ra mono zép si. Te za duré 're aimorĩ wê. Æne wamhã, aiwasété õ wamhã, 'rãwi 're asisãmri mono õ di za, aiwasété na. Æhãna ni'wam norĩ hã tiwasété na 're sisãmri za'ra mono nherê, 're siwê'õ za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô oto sazei utõrĩ za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hã wa te 're ïsaze za'ra mono zé hã.

²⁰ Æne Imenezu norĩ hã te oto 're tineb zahuré, Aresãdirihĩ me. Taha wa, wa tô a'â tãma hãiba za're zahuré, Satanasihi ma, robzei'õ hã a'â te te sina waihu'u zahuré da. E marĩ da. Roti tô sena upana te te dama 're rowasu'u zahuré mono tõ da, taha u'âbã te te 're wê'õ zahuré mono tõ da, 'Re ïhãimana u'âsi mono hã.

2

'Re ïhãimana u'âsi mono ma, 're ïdamreme zusi mono zém na rowasu'u

¹ Æhãna marĩ ïpire na wa za aima rowasu'u. 'Re ïhãimana u'âsi mono ma 're damreme zusi mono wamhã, te za uburé da'ãma tãma 're damreme zusi, te te 're da'apawapto mono da. Marĩ zô dawĩ 're rowaptã'â za'ra mono wamhã, uburé dama te za da te tiwi 're rowaptêrê za'ra, marĩ hã te te dama 're anhomri mono da. Duré marĩ na dama 're sõpru mono wamhã, te za ãma 're dawata za'ra.

² Danhib'apito mono bâ, dama 're ïhãimana za'ra mono norĩ ãma, te za tãma 're damreme zusi, uburé dama ïpire za'ra norĩ ãma zama. E marĩ da. Ta norĩ hã te te dama 're roti wê za'ra mono da, taha zarina 're dasi'wapé za'ra mono õ wa, rowê na dasiré 're wanomro mono da, duré dama 're wahãimana wê za'ra mono da, 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti 'madã'â sina.

³⁻⁴ 'Re ïhãimana u'âsi mono hã Wa'anho'reptui'wa. Ta hã ma tô te te sima 're da'awê, uburé te te 're da'anho'reptui mono da. Ma tô duré te te sima 're da'awê, aihĩni pese ïsimiroti hã da te 're waihu'u za'ra mono da, ãma 're danomro wê mono da, ïsimiroti hã tô sena uptabi wa. Aihĩni ãma 're wamreme zusi mono wamhã, tãma rowê di. Taha wa, te za wama 're to za'ra.

⁵ Misire hãiwa ãma 're ïhãimana mono si, uburé Danhib'apito uptabi hã. Misire da'ãwisi wê 'wa Wamama u hã. Ta hã Cristu Zezusi, aibã na 're ïhãimana mono.

⁶ Ta hã ma tô dazada sisõ, uburé te te da'awa'âbã da. 'Re ïhãimana u'âsi mono hã bâdã te te ïpisutuzém na, ma tô da'awa'â. Taha wa, 'Re ïhãimana u'âsi mono te te sima 're ïda'awê mono zé hã, uburé pese te te 're ïda'anho'reptui mono zéb da hã, wa tô waihu'u za'ra ni.

⁷ Ta hã ma tô ïpisutu, ïsadawa wasu'u'wa 're ïhãimana mono da, zudezu'õ norĩ hã te 're po're pu'u za'ra mono da, ïsadawa para, Wanhib'apito wasu'uwê na. E marĩ da. Wanhib'apito hã te te 're saze za'ra mono da, duré te te ãma 're sasõmri za'ra mono da, ïsimiroti zarina si 're nomro wê mono da, tô sena uptabi wa, ïsimiroti hã. ïzadawa nhipese na aima ïsiwasu'u õ di. Tô sena wa tô aima 're ïsiwasu'u.

⁸ Wa za oto aima waihu'u, te ïsima 're ïda'awê mono zém na hã. Aibã norĩ hã nimame 're ïhãimana za'ra mono zé mono bâ te za 're mreme zusi, 'Re ïhãimana u'âsi mono ma. Ta norĩ hã dama 're hãimana wê za'ra mono wamhã, te za tãma 're mreme zusi, tãma 're simiwê za'ra mono sina, hãiwa u. Te te 're ïda'ruiwapari za'ra mono da hã, mare di. Duré tizadawa na 're ïsi'wapé za'ra mono da hã, mare di.

⁹⁻¹⁰ Pi'õ norĩ hã, aibã norĩ te te sima 're 'madã'â ze za'ra mono da, dama 're si'uza wamnarĩ za'ra mono õ di za. Duré dama 'madã'â ze da, 're siséré tété wê za'ra mono da hã mare di. Duré tinho'rebzui wê na si, sima 're ïsipese za'ra mono da hã mare di. Duré tinhipsisi wê na si, sima 're ïsipese za'ra mono

da hã mare di. Duré da'uzazé ĩwa'âbâ za'êtê na si, 're ĩsi'uza za'ra mono da hã mare di. Dama rob'manharĩ wê zéb zô si, te za sina 're sôpré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na 're ĩsiwasu'u za'ra mono zéb zarina.

¹¹ ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra mono ré, te za pi'õ norĩ hã ari'iwi te te 're wapari za'ra. ĩ'madâ'â'wa norĩ zapari 're ĩhâimana za'ra mono na te za 're si'madâ'â za'ra pi'õ norĩ hã, ari'iwi te te 're ĩwapari za'ra mono da hã.

¹²⁻¹³ Pi'õ norĩ hã aibâ norĩ ma, te te 're ĩrowahutu za'ra mono da hã, mare di. Aibâ norĩ ma, timreme pire na 're si'madâ'â za'ra mono õ di za. Ari'iwi te za 're si'ubumro, pi'õ norĩ hã. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô aibâ hã poto na'rata, Adã na ĩsisi hã. Taha za'u si ma duré pi'õ hã poto, Ewa hã.

¹⁴ Pi'õ si, Wa'uburé nhimiroti hã tô senai'õ na te te waihu'u õ di. Tanei õ di, Adã hã. Pi'õ si Wa'uburé nhimiroti hã tô senai'õ na te te ĩwaihu'u õ zéb zarina, ma tô Wamama nhimiroti na upa na'rata.

¹⁵ Tane nherẽ, pi'õi mono bâ hâimana wê na 're hâimana za'ra mono wamhã, tâma 're rowê za'ra mono di za. Wanhíb'apito umnhasi sina, te za 're hâimana za'ra. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Hâimana wê uptabi na te za dama 're hâimana za'ra. Tawamhã, ĩwasã hã ãma 're sépu'u za'ra mono wamhã, ĩ'ra hã tâma 're rere'e wê mono da, te za Wamama hã te te 're anho'reptu, pi'õ norĩ hã.

3

Wanhíb'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa na rowasu'u

¹ Ā hã te aima ĩwaihu hã, tô sena uptabi. Āté ni'wa hã te za sima wê, ĩsazei'wa norĩ hã te te 're 'mai'madâ'â mono da. Āne wamhã, te te sima ĩwêzé hã wê di, da'madâ'â na te te 're ĩ'mairomhuri mono da hã.

² ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wai mono bâ, te za 're hâimana wê za'ra. Tawamhã, ĩwasédé hã da te ãma 're ĩsa'ra mono da hã, mare di. Timro uptabi si te za te te sima 're 'madâ'â za'ra, misi haré. Hâimana prédum na te za dama 're hâimana za'ra. Tiwasété wi te za sina 're siptete u'âsi za'ra, 're nomro wê mono da. Te za duré dama 're hâimana wê za'ra. Duré ĩtême 're dasihutu mono wamhã, te za te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré roti na rowaihu hã te za tâma 're hâimana za'ra, te te ãma 're ĩdapawaptob za'ra mono zéb da hã.

³ Duré âzézei'wa, 're nomro mono õ di za. Duré da'ahâri zeĩ 'wa, 're hâimana za'ra mono õ di za. Simizawi pese uptabi na, te za dama 're hâimana za'ra. Duré rob'uiprazéb zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono õ di za.

⁴ Ti'ra norĩ hã te za duré te te 're pawapto pese za'ra, timama mreme si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, timama hã ĩsimiroti na te te 're wazéb za'ra mono da.

⁵ Da'madâ'â'wa norĩ hã ĩ'ra norĩ hã tâma 're nomro wê mono da, te te 're pawapto pese za'ra mono õ nherẽ, e niha te za tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zazei'wa norĩ hã te te 're pawapto za'ra duré, 're nomro wê mono da, ta norĩ zama. Te te 're pawapto waihu'u za'ra mono õ di za.

⁶ Ni'wa hã Wanhíb'apito te te ĩsazézém na ãma ronomro õ nherẽ, da'madâ'â'wa na 're 'maihâimana mono õ di za. E marĩ wa. ĩsazeté'wa hã da'madâ'â'wa, 're 'maimorĩ wamhã, até da'madâ'â'wai wa, te za 'rãwi sina 're 'maiwata, tipire na taré. Āne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wa'uburé norĩ nhíb'apito hã 'rãwi sina 're wata mono wa, te te ĩwê'õ ne, te za ta hã wê'õ.

⁷ ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wai mono bâ te za dama 're hâimana wê za'ra. Āne wamhã, dama 're ĩhâimana wê mono zém na te za ĩsazei'õ'wa norĩ zama te te dama 're wasu'u wê za'ra. Dama 're hâimana wê za'ra mono õ wamhã, te za

damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra. ãne wamhã, wa'uburé norĩ nhib'apito te te da'ãma sima ĩroti wasété zé hã te za te te sina 're 'mai'uwaimrami tãma, da'madã'ã'wa norĩ hã.

Dapawapto'wa norĩ wasu'u

⁸ Dapawapto'wai mono bâ te za 're hãimana wẽ za'ra. Duré âzézei'wa na 're hãimana za'ra mono õ di za. Rob'uiirazéb zô si mreme si'ahã na 're hãimana za'ra mono õ di za.

⁹ Wanhib'apito nhimiroti hã aré dama sa'rese õ nherẽ, ma tô oto te te dama 're awaihu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, da te ãma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hã. ĩsimiroti hã tô sena wa, te za dapawapto'wa norĩ hã te te 're 'madã'ã pese za'ra, hãimana wẽ sina. ĩwasu'uwẽ hã tô sena na te za te te 're saze za'ra. ãne wamhã, 'rãwi tipẽ'ẽ na 're siwẽ'õ za'ra mono õ di za, tô sena na te te 're ĩsaze za'ra mono õ na hã.

¹⁰ Dapawapto'wa da, da te dasiwi pisutu õ ré hã, te za a'ã da te dasiwi 're 'mai'madã'ã, dama 're ĩmai'hãimana wẽ mono zô. Tawamhã dama 're 'mai'hãimana wẽ mono wamhã, te za oto dapawapto'wa na 're 'mai'hãimana.

¹¹ ĩmro zama te za dama 're hãimana wẽ, pi'õ hã. Damreme hã ĩwẽ'õre na te te dama 're robzanhamri mono õ di za. Hãimana prédup sina te za dama 're hãimana. Tiwasété wi, te za sina 're siptete. Hãimana nhiptete na, te za 're hãimana.

¹² Dapawapto'wai mono bâ timro uptabi si te za sima te te 're 'madã'ã pese za'ra, misi haré. Duré ti'ra norĩ hã te za te te 're 'madã'ã pese za'ra, 're nomro wẽ mono da. Duré uburé ĩsõrõwa ãma ĩsiré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ zama, te za te te 're 'madã'ã pese za'ra, ta norĩ zama 're nomro wẽ mono da.

¹³ Dapawapto'wa norĩ hã te te 're dapawapto wẽ za'ra mono wamhã, ĩsimipawapto wẽ na te za da te 're wasu'u wẽ za'ra. ãne wamhã, mreme nhiséb ãna te za duré dama 're siwasu'u za'ra, Cristu Zezusi hã te te 're ĩsaze za'ra mono zém na hã.

Wanhib'apito wasu'uwẽ hã dama ĩsihã'i'réze wasu'u

¹⁴⁻¹⁵ Atẽme ãma ĩwisi su'u da hã ĩma wẽ nherẽ, ãma ĩwisi su'u õ na dã'ãsina, wa ãne na ãma aima rob'ui'ééré. É marĩ da. Niha dama 're ĩwahãimana za'ra mono zéb da na waihu'u da. Wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono 'ra, wa 're wanomro. ĩsib'a'uwẽ, wa oto 're wahãimana za'ra, daro mono bâ wa te 're ĩsaze za'ra mono hã. Wanhib'apito nhimiroti hã tô sena wa, ĩsazei'wa mono bâ wa za wa te 're 'madã'ã u'ãsi za'ra. Õne haré te za dama 're hãimana u'ãsi, da te ãma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hã.

¹⁶ Tô sena Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã wẽ uptabi di, aré dama sa'rese õ nherẽ, Wamama hã te te oto dama ĩhã'i'ré hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zé hã, ãma 're ĩwanomro wẽ mono zéb da hã. ãne te te dama ĩwaihu'uzé hã: "A'uwẽ na ma podó, ti'ai ãma.

Duré tô sena ĩ'ra 're ĩmorĩ wẽ uptabi na, ma tô Tipẽ'ẽzani na dama waihu'u za'ra.

Duré hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa norĩ hã ma tô titõmo na 'madã'ã za'ra.

Duré a'uwẽ mono bâ 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã ma tô ĩwasu'uwẽ na da te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ.

Ma tô duré da te dasina 're umnhasi za'ra.

Duré rowẽ uptabi u ma tô mo, hãiwa u."

ãne Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na Wamama hã te te dama ĩwaihu'uzé hã.

4

Danhimiroti senai'õ na rowasu'u

¹ 'Re ihâimana u'âsi mono hã, Tipê'êzani na ma tô ãne dama waihu'u: "Rob'rãsutuzéb u romhuture wapsi, te za ni'wam norĩ hã ïzadawa para õ nherê, rême za'ra, Zezu Cristuhu nhimiroti hã aré te te 're ïsaze za'ra mono zé hã. Ìhâiba'õ norĩ nhimiroti hã tô sena newa te za te te 're wapari za'ra, wa'uburé norĩ nhimiroti zarina 're nomro mono da oto." ãne ma tô dama waihu'u.

² Wa'uburé nhimiroti hã te za te te datême 're ropé, aibâ norĩ zadawa hawi. Aibâ norĩ hã roti tô sena na te te dama 're rowasu'u za'ra mono newa, te sadawa nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra. Tane nherê, ta norĩ hã 'râwi 're siwaihu'u za'ra mono õ di, tizadawa nhipese na hã.

³ Ta norĩ hã te za dasina 're ïdamro za'ra mono zé hã dawí sawi za'ra, dasina 're damro za'ra mono tõe da, dasiwaprosi 're dahâimana za'ra mono da. Te za duré dasazé hã dawí sawi za'ra, marĩ mono bâ 're dasaihuri tõe mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono hã uburé dasazé hã te te apoto mono nherê, ãma 're ïdasaihuri mono zéb da hã. Ìsazei'wai mono bâ wama waihu'u pese za'ra di, dasazém na ïsimiroti hã. ãne wa, sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono pari, wa za ïsimipoto na 're wasaihuri.

⁴⁻⁵ Uburé dasazé hã wê di, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimipodo hã ãma 're ïwasaihuri mono zéb da hã. Wê wa, wa te wasiwi 're wê'õ za'ra mono õ di za, ãma 're wasaihuri mono tõe da hã. Sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wa za ãma 're wasaihuri, ïwê na te te nharĩ wa, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. ãne wamhã, tâma wê di, ïsimipoto na 're ïwasaihuri mono zéb da hã.

⁶ Tawamhã uburé te aima ï'awaihu'uzéb zarina si, te za wasiré ïsazei'wa norĩ ma 're ï'awaihu'u mo. ãne wamhã, Cristu Zezusihi ma, romhuri wê 'wa, te za tô 're aimo. Wanhíb'apito nhimiroti hã wa te 're ïsaze za'ra mono zéb zarina, 're aimorĩ u'âsi sina, te za tâma 're ïwaihu'u u'âsi za'ra mo, roti tô sena zarina zama, ãma 're aimorĩ u'âsi ne. Õhõ na si 're aimorĩ wamhã, asiptete sina te za 're aihâimana mo, Wanhíb'apito ãma hã.

⁷ Dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'ratate hã 're wapari mono õ di za. Ta norĩ hã ïsazei'õ'wa norĩ te hã, tarére. Ta hã te za asima 're ï'madá'â pese mo, 're aihâimana wê mono da, Wamama nhimiroti zarina.

⁸⁻⁹ ãne wa za duré aima waihu'u. Áté ni'wam norĩ hã te za te te sima 're pisutu za'ra, 're sihâiba wairob za'ra mono da, dahâiba wairobzé hã wê wa, dahâiba ma hã. ãne hã dama 're rowê za'ra mono nherê, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're danomro wê mono da, da te dasima 're pisutu pese za'ra mono wamhã, dama 're rowê uptabi za'ra mono di za. Rowê na te za ãma 're danomro, ti'ai ãma, hâiwa ãma zama. Tô sena wa tô aima rowaihu'u. ãhã wasu'u hã tô sena wa, aihĩni te za da te ãma 're saze za'ra.

¹⁰ Taha da, wa za sada 're wanhiptete u'âsi za'ra, wa te 're dapawaptob za'ra mono da, da te ãma 're saze za'ra mono da. 'Re morĩ u'âsi wa, wa tô wasina wa te 're umnhasi za'ra, te te 're wapawaptob u'âsi za'ra mono da. Ta hã uburé Danho'reptui'wa, te 're hâimana. Ìsazei'wai mono bâ te za tô te te 're wa'anho'reptu.

¹¹ Taha wa, uburé te aima ï'awaihu'uzém na te za ïsazei'wa norĩ ma 're ï'awaihu'u mo, asimiroti pire sina.

¹² Aihâiba prédu pese õ nherê, te za 're aimorĩ wê, aiprédu pese õ wa, asimiroti na ïsazei'wa norĩ hã te te 're aiwê'õ za'ra mono tõe da. Te za dama 're asanho mo, aimreme wê na, duré dama aihâimana wê na, duré asimizawi pese na, duré asimirosa'rata wê na. Taha na, te za dama 're asanho mo, asirã zarina 're nomro wê mono da, ïsazei'wa norĩ hã.

¹³ Nimahã na wa za ãma atême wi. Ma'ãpé, ãma atême ïwisi õ ré hã, dama 're sôré u'âsi mono za, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére

hã. Te za duré Wanhib'apito wasu'uwẽ na dama 're ïrowasu'u u'âsi mo. Te za duré 're ïdapawaptob u'âsi mo, ïsimiroti zarina 're danomro wẽ mono da. Taha da, te za asina 're ï'madâ'â u'âsi mo.

¹⁴ Marĩ ïwẽ hã ma tô Wamama hã aipẽ'ẽ 're aima tisõ, ãma 're ïdapawapto mono zéb da hã. Hãiwa hawi te te tãma ïwaihu'u za'ra zém na, ma tô ïsadawa wasu'u'wa norĩ hã aima waihu'u za'ra, ïwẽ hã za te te aima ïsõmri na. Duré ma tô da'madâ'â'wa norĩ hã, tinhib'rada hã ai'ãma sa'ra za'ra, ai'rã nhisiwi. Taha ré ma tô 'Re ïhãimana u'âsi mono hã ïwẽ hã aima tisõ. Taha zarina, te za asina tãma 're ï'uwaimrami u'âsi mo, dapawaptom na, asimromhuri hã Wamama ma.

¹⁵ Uburé te aima ï'awaihu'u mono zéb zarina, te za asina 're ï'madâ'â u'âsi mo. Ôhõ si te za asima 're ïpisutu pese mo, asina 're ï'uwaimrami mono zéb da si. ãne wamhã, dapawaptom na rowaihu hã asima ãma 're ïsa'ëtẽ mono na te za da te ai'ãma 're waihu'u za'ra.

¹⁶ 'Re aimorĩ wẽ da, duré ï'uwaibaba si dama 're sadawa wasu'u mono da, te za 'rãwi 're asi'madâ'â pese mo. ãne wamhã, te za 're asisõ'reptui u'âsi mo. Aiwapari'wa norĩ zama, te za 're ï'anho'reptui u'âsi mo.

5

Ïsazei'wa norĩ pawaptozbém na rowasu'u

¹ Áté aibã ïprédu hã te za tihãimanazém na 'mai'upa. ãne wamhã, aimreme ïpire na tãma nharĩ õ di za. Aimama ma, 're aimreme wẽ mono ne, te za duré aimreme wẽ na 're ïpawapto mo, 're morĩ wẽ da oto. Duré ïpréduptém norĩ hã te za aimreme wẽ na 're ï'apawapto mo, aimreme wẽ na ano norĩ hã 're ï'apawapto mono ne.

² Duré pi'õ ïprédum norĩ hã te za aimreme wẽ na 're ï'apawapto mo, aimreme wẽ na ana hã 're ïpawapto mono ne. Duré pi'õ ïpréduptém norĩ hã te za aimreme wẽ na 're ï'apawapto mo, aimreme wẽ na si aihidiba norĩ hã 're ï'apawapto mono ne. Aiprédup sina te za ta norĩ ma 're aihãimana mo.

³ Pi'õi mrotõ norĩ pawapto'wa da hã ni'wai õ uptabi wamhã, te za marĩ na 're ï'apawapto pese mo.

⁴ Pi'õi mrotõ 'ra norĩ hã 're hãimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'rãmi, te za tina hã marĩ na te te 're pawapto pese za'ra. Duré pi'õi mrotõ nhihudu norĩ hã 're hãimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'rãmi, te za ti'rata norĩ hã marĩ na te te 're pawapto pese za'ra. ãne te za 'Re ïhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra, ãne si tãma wẽ wa.

⁵ Pi'õi mrotõ hã áté siwaprosi te 're 'manhamra. ïpawapto'wa da hã, ni'wai õ uptabi di. Tane wamhã, 'Re ïhãimana u'âsi mono zõ si, te za 're simnhasi, marĩ na te te 're pawapto mono da. Bãtã na te za tãma 're mreme u'âsi, barana zama, marĩ na te te 're pawapto mono da.

⁶ Pi'õi mrotõ hãiba amo hã, áté ãne 're 'maihãimana mono õ di za. Áté marĩ zõ si te za sina 're simnhasi u'âsi. ãne wamhã, ïpẽ'ẽ 're dã'â u'âsi ne, te za oto 're 'maimo.

⁷ Taha wa, te za tãma 're ïroti pese za'ra mo, ïsazei'wa norĩ ma, ïmrotõ norĩ ãma te aima ïroti mono zé hã te te siwi 're 'madâ'â pese za'ra mono da. Tawamhã ïsazei'wa norĩ hã damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za.

⁸ Áté ni'wam norĩ hã tinhimarĩ na te te 're pawapto pese za'ra mono õ di za, tisisãnwã norĩ hã. Áté ïsõrõwa 're, 're ïhãimana za'ra mono norĩ zama, te te 're pawapto za'ra mono õ di za. ãne wamhã, Wanhib'apito nhimiroti zarina te te 're pawapto pese za'ra mono õ wamhã, te aré ïsazei'õ'wa ne oto 're nomro. ãne wamhã, te te 're ïpawapto za'ra mono õ na, te aré ïsazei'õ'wa norĩ hã 'rãhipa za'ra, tihãimana wasété na hã.

9-10 Pi'õi mrotõ hâiba tém norĩ nhisi na 're rob'ui'ééré za'ra mono õ di za, pi'õi mrotõ si'ĩhi norĩ nhisi zu hã. 60 na âma 're wahub za'ra mono parip si, te za ĩsisi na da te 're rob'ui'ééré za'ra, ti'amo'aba si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, duré ti'ra norĩ hã te te 're warahu wẽ za'ra mono wamhã, duré te te 're da'mazasi su'u za'ra mono wamhã, duré dawi 're sipa zawi za'ra mono âna, ĩsazei'wa norĩ ma, te te 're romhuri za'ra mono wamhã, dapara upsõ na zama, duré robzei'õ na 're ĩdanomro mono norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, duré simi'ẽ na te te dama 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra mono wamhã. ãne wamhã, pi'õi mrotõ norĩ hã dama waihu'u pese za'ra di za, te te 're ĩdapawaptob za'ra mono na, siwaptom na. Tawapsi, te za ĩsisi na da te 're rob'ui'ééré za'ra, pi'õi mrotõ si'ĩhi norĩ nhisi zu.

11 Pi'õi mrotõ hâiba tém norĩ nhisi na ĩhi norĩ nhisi zu, âma 're rob'ui'ééré za'ra mono õ di za. E marĩ wa. Áté hâiba téb uptabi ré, 're mrotõ za'ra mono wa, te za te te sima 're wẽ uptabi za'ra, timro na te te 're sahu za'ra mono da. Áté Cristuhu ma si te te 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're wẽ uptabi za'ra mono õ di za oto.

12 Tawamhã timro na te te âma 're sahu za'ra mono wamhã, Cristuhu ma, te te sina 're ĩroti za'ra mono zé hã âma 're nomro mono õ di za oto. Taha wa, áté te za oto da te dasiwi 're wẽ'õ za'ra, âma 're sõpré u'âsi mono õ wa.

13 Duré pi'õi mrotõ hâiba tém norĩ nhisi na ĩhi norĩ nhisi zu, 're rob'ui'ééré za'ra mono wamhã, áté dawaptom na te za dama 're wa'a za'ra. Áté sihâiwi na te za 'ri babap si oto 're nomro, mro õ wẽ te. Áté marĩ te te wapari wamhã, te za te te dama 're rowasu'u za'ra. Áté aimawi timreme na te za te te dawi âma 're ro'wa'rutu za'ra. Áté marĩ na taré 're sõpré mono âna, te za te te dama 're rowasu'u za'ra.

14 Taha wa, wa tô ĩsima wẽ za'ra, duré apâ timro na te te 're sahu za'ra mono da, pi'õi mrotõ hâiba tém norĩ hã. Te za duré apâ 're 'ra za'ra. Tawamhã tinhorõwa âma te za ti'ra norĩ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. ãne dama 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za, wazawi'õ'wa norĩ mreme hã.

15 ãne wa tô aima waihu'u. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã ma tô wairé, pi'õi mrotõ norĩ hã, Wanhib'apito nhimiroti wẽ nhiti, Satanasihi nhimiroti si te te oto 're 'madâ'â za'ra mono da. Taha wa, wa tô ãne na aima waihu'u.

16 Pi'õ hã ĩsazei'wa 're 'maimorĩ wamhã, te za pi'õi mrotõ hã marĩ na te te 're 'maipawaptob u'âsi, tina wamhã, ti'rata wamhã. ãne wamhã, rosa'rata pire hã pi'õi mrotõ norĩ âma te te âma 're sépata za'ra mono õ di za, ĩsazei'wa norĩ hã. Tãma waihu'u pese za'ra di za, pi'õi mrotõ hã 'ra âna 're ĩhâimana za'ra mono norĩ si te te 're ĩpawaptob za'ra mono da hã.

Īsazei'wa norĩ 'madâ'â'wai wasu'u

17-18 Aibã norĩ hã ĩsazei'wa norĩ te te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono wamhã, te za ĩwa'rãmi marĩ ĩwẽ hã te te tãma 're sãmri za'ra, ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Cristuhu wasu'uwẽ na te te tãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, duré ĩsimiroti wasu'u na te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, marĩ hã ĩwẽ hã sa'ëtẽ na te te tãma 're ĩsãmri za'ra mono da hã, wẽ di. ãne hã wa tô waihu'u za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata hawimhã, ãne:

“Powawẽ hã aro 'rã ne tipara na dasazéb da, te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré hã, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tõ mono da.”

ãne hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré 'rada hã. Duré ĩsimiroti hâiba amo hã ãne:

“Romhuri'wa norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, tô ĩ'uwaibaba te za da te 're pawa'âbã za'ra.”

Taha zarina te za ĩsazei'wa norĩ hã da'madâ'â'wa norĩ hã te te 're pawaptob za'ra asa, marĩ na.

¹⁹ Āté da'madâ'â'wai āma te za ni'wa hã ĩwasédé hã āma tihi. Tawamhã, siwaprosi te te āma hiri wamhã, wapari õ di za, ĩmreme hã. Āté si'ubdatõ te za āma sisadawa waptob za'ra, āma ĩ'madâ'â'wa norĩ hã, ĩwapari'wa norĩ hã. Āté maparane te za āma sisadawa waptob zahuré. Āne wamhã, da'madâ'â'wa zõ te za aihã, ĩhâimanazém na sadawa pibu da.

²⁰ Tawamhã tô sena tiwasédé hã te te 'manharĩ wamhã, te za ĩsazei'wa norĩ nho'a tãma ĩroti, tiwasété na te te āma sahu tõ da. Danho'a te za tãma ĩroti, ĩsipai u da'madâ'â'wa hãiba amo norĩ hã sina 're hãtâ'â'za'ra mono wa, ĩsine tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono tõ da, ta norĩ hã.

²¹ Da'madâ'â'wa hã aima sawi uptabi nherẽ, te za danho'a tãma ĩroti, tiwasété na te te āma sahu tõ da. Asimiroti na 're da'mairême mono õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te we te te 're wa'ab'madâ'â, Cristu Zezusihi me. Hãiwa āma romhuri'wa norĩ zama, te duré te te we 're wa'madâ'â za'ra, 're ĩnomro wẽ mono norĩ hã. Taha wa, ta norĩ nho'a 're wanomro mono wa, da'madâ'â'wa norĩ āma te aima ĩroti mono zé hã te za 're ĩ'madâ'â pese mo.

²²⁻²⁵ Āne wa za duré aima waihu'u. ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa da, da'maipisutu da wamhã, asapa'abâ da'maipisutu õ di za, aiwara sina. Asapa'abâ asib'rada hã da'rã nhisiwi 're aza'ra mono õ di za, Wanhib'apito ma, romhuri'wa da, 're da'apisutu mono da. E marĩ wa, wa āne aima waihu'u. Asimipisudu hã dama 're hâimana wẽ prã za'ra mono wamhã, ĩsabadã da te dasiwi 're aiwẽ'õ za'ra mono õ'umhasite. Te za 'rãwi 're asi'madâ'â u'âsi mo, asimiroti na duré aihâimanazém na 're upa tõ mono da.

Wa za a'â aima waihu'u, asi'āma waihu'u da. Ā si 're hãsi mono nherẽ, te za oto uwa 'rã wa'u ĩsé hã syry na 're ĩhãsi mo, āma 're asiwede mono da. E marĩ da. 'Re asai mono wa, 're adi'izé u'âsi tõ mono da. Aiházé hã te te aimrami siwaptõ wa, asib'uwa na 're aimorĩ wa, te za 're ĩhãsi u'âsi mo, syry na.

Āne wa za duré aima waihu'u, da'madâ'â'wa da, asapa'abâ 're ĩda'apisutu mono õ zém na hã za. Āté ni'wam norĩ hã sõ'awi tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, ĩwasété na dama waihu'u pese za'ra di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã bātã na dahâimanazém na te te da'awaihu'u õ ré hã. Āté nimahã na si te za ta norĩ hã ĩwasété na da te 're waihu'u za'ra. Āté ni'wam norĩ hã te te dama 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra mono zém na, dama waihu'u pese za'ra di za. Āté nimahã na si te za ta norĩ hã da te 're waihu'u za'ra, te te dama 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra mono zém na. Āne wa, wa tô āne na hã aima roti, asapa'abâ 're da'apisutu tõ mono da, da'madâ'â'wa da hã.

6

¹ ĩwada'uri zarina si, pawa'ábã āna dama romhuri'wa norĩ hã te za titede'wa hã ĩsimiroti na te te 're wazéb za'ra. Āne 're hâimana za'ra mono õ wamhã, āté te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhisi na da te āma 're wasété za'ra. Āté wa'āma zama te za duré da te 're wasété za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma, wa te 're roti wasété za'ra mono newa.

² Āté pawa'ábã āna dama romhuri'wa norĩ tede'wa hã te za ĩsazei'wa 're 'maimo. E tawamhã ĩmreme hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di za, ĩsisānawã ne tãma 're 'mai'hâimana mono nherẽ, ĩtede'wa hã. Mare di. ĩsimiroti na te za te te 're wazéb za'ra. ĩsazei'wa 're 'maimorĩ wa, duré tãma sawi pese za'ra wa, te za titede'wai ma, te te tãma 're romhuri wẽ uptabi za'ra. Āne na te aima 're ĩroti mono zéb zarina, te za ĩsazei'wa norĩ ma 're ĩ'aroti pese mo, āma 're nomro wẽ mono da.

3-5 **Ā**té ni'wam norĩ hã aimawi na te za ĩsazei'wa norĩ ma te te tãma 're rowasu'u za'ra. **Ā**té Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimiroti na te te ãma 're saze za'ra mono õ di za, ta norĩ hã, tã sena nherẽ, Wanhib'apito nhimiroti hã rowẽ na ãma 're ĩdanomro mono zéb da hã, duré dawẽ na si ãma 're ĩdanomro mono zéb da hã. **Ā**ne wamhã, roti tã sena hã tãma waihu'u za'ra õ di za. Taré te za tinhimiroti wẽ na 'rãwi sina 're wata za'ra. Ta norĩ ma, wẽ di, marĩ wasu'u na 'rãwi ãma 're ĩsisada'ãbã za'ra mono da hã, duré 'rãwi timreme na 're ĩsi'wapé za'ra mono da hã. Taha zarina, te za tisi'ruiwapari na te te sima ãma 're wa'rãmi za'ra, ãma 're sisada'ãbã za'ra mono da. Te za duré te te 're dawasu'u wasété za'ra. Te za duré si'ãma te te 're rosa'rata wasété za'ra. Roti tã sena hã tãma waihu'u pese za'ra õ wa, roti tã sena zarina si te te 're rosa'rata wẽ za'ra mono õ di za. Ta norĩ hã te te sima 're rosa'rata siwamnarĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã rob'uiprazé hã te te tãma 're sãmri za'ra mono da, ĩsimirowasu'u wa'rãmi, sibro pese na 're hãimana za'ra mono da.

6 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'madã'ã'wa, 're wanomro mono wamhã, duré marĩ zã si wasima 're wanhopré mono ãna 're wanomro mono wamhã, wama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.

7 E rob'uiprazé ma tã wazababa 're wairébé, wana dub're hawi 're wapoto za'ra mono wamhã. Mare di. Wa'ubana wa tã 're wapoto za'ra. Duré 're wadã'ã za'ra mono wamhã, e wanhimarĩ hã wa za wasiré wa te 're 'wasari. Mare di.

8 Taha wa, ti'ab ré, wasai ré 're wahãimana za'ra mono wamhã, duré wa'uza ré 're wahãimana za'ra mono wamhã, marĩ zã si wasima 're wanhopré za'ra mono õ di za, marĩ na wa te wasima ãma 're ĩrowẽ za'ra mono zéb da hã.

9 Rob'uiprazéb zã, da te dasima 're rosa'rata siwamnarĩ u'ãsi za'ra mono wamhã, ãté te za da te 're wapari za'ra, rob'uiprazém na wa'uburé te te dama 're ĩ'aroti wasété mono zé hã. **Ā**ne wamhã, ãté ĩsimiroti hã da te 're rẽme waihu'u za'ra mono õ di za oto. **Ā**té rosa'rata ãna te za ĩsimiroti zarina, marĩ zã si oto da te 're rob'ruiwapari za'ra, marĩ wasété zã zama. **Ā**ne wamhã, te za oto dawitirobzei'õ pese za'ra. Rowẽ u'ãsi 're ĩdanomro mono zé hã tãma 're hãimana za'ra mono õ di za oto.

10 E marĩ wa. Rob'uiprazéb zã si, da te dasima 're rosa'rata za'ra mono wamhã, siwa'ru te za marĩ hã ĩwasédé hã da te 're 'manharĩ za'ra. Ni'wam norĩ hã roti wẽ hã aré te te 're ĩsaze za'ra mono zém hawi, ma tã 're sipa za'ra, rob'uiprazéb zã si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono wa. Ta norĩ hã te oto robzei'õ si te te 're sãpata za'ra.

11 A hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ta norĩ ne 're aimorĩ õ di za. Te za 're aihãimana wẽ u'ãsi mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina si. **Ō**hõ si te za 're ĩ'madã'ã pese mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono si, ai'ãma 're siwãrĩ u'ãsi mono da. Te za duré 're ĩda'azawi pese mo. Rowasédé hã taré da te aima 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, asiptete sina te za Wanhib'apito ãma 're aimorĩ u'ã. Atoi u'ãsi te za 're aimo. Taha na si 're aimorĩ da, te za asina 're ĩ'madã'ã u'ãsi mo.

12 A hã ĩsazei'wa, 're aimorĩ wa, te za sã 're asi'wapéi u'ãsi mo, 're ĩ'aimorĩ wẽ zéb zã, rowẽ u'ãsi 're aihãimana u'ãsi mono zéb da hã, hãiwa ãma hã asina uwaimrami da. Taha da, ma tã bãtã na aipisutu 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, da'ahã norĩ nho'a ĩsazei'wa na asiwaihu'u wẽ zém na.

13-14 **Ā**hãna, wa za aima pisutu, uburé te aima ĩroti mono zé hã asina 're 'madã'ã u'ãsi mono da. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nho'a, wa aima pisutu, ti'ai ãma 're ĩdanomro mono zé hã te te dama 're ĩ'apisutu mono nho'a. Cristu Zesusihi nho'a zama wa aima pisutu, Põsi'u Piratuhu ma, tihãimanazém na ĩsiwaihu'u wẽ nho'a zama. Uburé te aima ĩroti mono zé hã te za asina 're ĩ'madã'ã u'ãsi mo, apã we ĩmorizéb u, Wanhib'apito Zezu Cristu hã. Asina 're

'madâ'â u'âsi mono wamhã, tawamhã da te aima 're nharĩ za'ra mono õ di za, asina 're ã'madâ'â mono õ zém na hã.

¹⁵ Bãdã te te ãpisutuzém na te za 'Re ãhãimana u'âsi mono hã tãma tinha, apã wei morĩ da, Wanhib'apito hã. Wẽ uptabi di, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Õhõ si uburé Danhib'apito uptabi. Uburé ti'ai ãma danhib'apito norĩ nhipai u, pire uptabi di. Uburé dama ãpire norĩ nhipai u, pire uptabi di.

¹⁶ Õhõ si siwaprosi 're ãmorĩ u'â hã. Ta hã, rowa'a za'ëtẽ na te 're hãimana u'âsi. Taha wa, ni'wa hã ãtẽme ãsébré da hã mare di. Da te dasiwi ãhãiba pibu da hã, mare di duré. Ta hã wẽ uptabi di. Waihu'u pese di duré. Taha wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

¹⁷ ãne te za duré ãsibrob ahã norĩ ma 're ã'aroti mo, sibrob ahã wẽ te, 'rãwi sina 're wata tõ za'ra mono da. Danhibro hã dama 're hãimana u'âsi za'ra mono õ di za, dama ãma 're ãrowẽ za'ra mono zéb da hã. Taha wa, tinhibrop si te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di za. 'Re ãhãimana u'âsi mono zõ si, te za 're simnhasi za'ra, taha si, marĩ wẽ na uburé wama 're sõpru mono wa, wama ãma 're ãrobze za'ra mono zéb da hã.

¹⁸ ãne te za duré ãsibrob ahã norĩ ma 're ã'aroti mo, te te dama 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra mono da. Te za duré uburé marĩ wẽ na dama 're sõprub za'ra. Te za duré simi'ẽ na marĩ na te te 're dazari u'âsi za'ra.

¹⁹ ãne wamhã, ãte uptabi da hã te za marĩ hã ãwẽ hã sõ 're simi'wara u'âsi za'ra, niwab da hã. Duré rowẽ u'âsi te za ta norĩ hã 're hãimana u'âsi za'ra, hãiwa ãma.

²⁰⁻²¹ Timotiu, ma'ãpé roti hã tõ sena si asina 're 'madâ'â u'âsi mono za, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te aima ãwaihu'uzé hã, ãma 're ãda'apawapto mono zéb da hã. Ni'wam norĩ hã taré te dama 're siwasu'u za'ra, roti tõ sena hã tãma ãwaihu'u za'ra na hã. Tane nherẽ, Zezu Cristuhu nhimiroti hã wa te 're ãsaze za'ra mono zém hawi, ma tõ ta norĩ hã 're sipa za'ra. Ta norĩ hã te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono zé hã, Wanhib'apito nhimiroti zarinaĩ õ di. Taha wa, roti tõ sena'õre wi, te za asina 're asiptete u'âsi mo, 're wapari tõ mono da.

Wa ãsima aiwẽ za'ra wa'wa, rowẽ u'âsi 're anomro aba mono da, Wamama te te 're ãaipawapto za'ra wa'aba mono zéb zarina si.

2 Timotiu

Paru hã, maparane ãma te te duré ãrob'ui'érézé, Timotihu ma Ïbaihã wasu'uzé

Ã Ïbaihã na ma tô Paru hã Timotihu ma tinhimi'ui'éré na tãma ãma sahu, maparane ãma. Roma ãma dazazéb 're, hãimana sirõmo, ma tô tãma rob'ui'éré. Tidã'ázé hã ma tô sina waihu'u, Ïromhutu na hã oto. Taha wa, ma tô tãma roti, Timotihu ma, 'Re Ïhãimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi pese mono da, duré Zezusihi ma, te te 're romhuri wẽ mono da zama. Ma duré tãma waihu'u, da'madã'ã'wa na sena na 're hãimana mono da.

¹⁻² Ï'ra Timotiu, Ïma asawi pe hã, wa hã Paru wa ãma aima rob'ui'éré. 'Re Ïhãimana u'âsi mono hã te te sima Ïwẽzéb uwaibaba, ma tô Ïpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're Ïmorĩ da. 'Re Ïhãimana u'âsi mono hã ma tô dama ropisutu, rowẽ na Ï'rata 're dahãimana u'âsi za'ra mono da, Cristu Zezusihi ãma 're danomro mono wa. ãne wa, taha wasu'u na te dama 're rowasu'u mono da, ma tô oto datẽme Ïzatõ.

Wamama ma, wa ai'ãma 're Ïmreme u'âsi, 'Re Ïhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, Ïsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi mono da, duré ai'ãma 're pẽ'ézé u'âsi zahuré mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

Paru hã Timotihu ma, te te Ïrotizé wasu'u

³ 'Re Ïhãimana u'âsi mono ãma, wa 're Ïwata u'âsi. Marĩ na te tiwi ãma Ï'upazém na, te te oto Ï'ãma 're ab'madã'ã mono õ wa, wa oto rowẽ na te tãma 're romhuri u'âsi. Tane duréihã ma tô duré Ïhi'rata norĩ hã te te tãma 're romhuri za'ra. Tawamhã tãma 're Ïmreme monõ wamhã, båtã na wa aima te tiwi 're rowaptẽre u'âsi, barana zama, te te 're aipawaptob u'âsi mono da.

⁴ Aiwa'õzém na ai'ãma Ïpo're pu'u wa, wa Ïsima rowẽ za'ëtẽ, te asabu da, rowẽ uptabi na 're Ïhãimana mono da.

⁵ Duré Wanhib'apito zazei'wa na tô sena 're aihãimana mono na, wa ai'ãma po're puru. Ai'rada Ro'idi norĩ hã ma tô ana me hã Wanhib'apito zazei'wa na 're hãimana zahuré, E'unisihi me. Ta norĩ ne, tô sena Wanhib'apito zazei'wa 're aimorĩ na, tô Ïma aiwaihu'u pese di.

⁶ ãne wa, wa za ãma aipo're pu'u oto, 'Re Ïhãimana u'âsi mono hã sõpru wa, te te aima Ïsõmrizém na, dapawaptom na tãma 're romhuri mono da. Ai'rã nhisiwi Ïnhib'rada hã te hiri wamhã, ma tô aipẽ'ẽ 're aima tisõ, Ïwẽ hã. Taha wa, ma'ãpé asimi'ẽ na tãma 're romhuri u'âsi mono.

⁷ E wasina wapahi sina 're wahãimana za'ra mono da, ma tô 'Re Ïhãimana u'âsi mono hã Tipẽ'ézani hã te te wama 're anhomri. Mare di. Wanhiptete sina ãma 're wahãimana za'ra mono da, duré wanhimizawi pese sina 're wahãimana za'ra mono da, duré wanhimirosa'rata na hã atãma 're wahãimana za'ra mono da, ma tô te te wama 're anhomri, Tipẽ'ézani hã.

⁸ ãne wamhã, 're asisé mono õ di za, Wanhib'apito wasu'uwẽ hã dama 're wasu'u tõ mono da. Duré Ïma 're asisé mono õ di za, Ïwasu'u na. Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, ma tô dasiwi Ïnherẽ ni, dazazéb 're. Taha wa, wa oto te 're robzépata. ãne wa, ma'ãpé 'Re Ïhãimana u'âsi mono hã tinhiptede te te aima Ïsõmri na, sada 're asiptete mono, Ïsine 're robzépata mono da.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wa'anho'reptu, rowasété hawi. Ma tô duré te te sima 're wa'apisutu, ĩsib'a'uwẽ oto 're wahâimana za'ra mono da, wawẽ uptabi na. E marĩ wa, ma tô sima wa'apisutu. E marĩ ĩwẽ hã wa te dama 're 'manharĩ za'ra mono wa. Mare di. Taha wab õ di. Taré te te sima 're wa'awẽ mono wa, duré simizawi pese wa, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Ma tô duré wa'ãma tinhib'a'uwẽ za'ra. Zahadu ropoto na te te sãna'rata õ ré hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã simizawi pese wa, ma tô sima wa'ãma roti sirõmo za'ra, te te 're wa'apawapto mono da, Cristu Zezusihi nhiminho'reptuzém na hã.

¹⁰ Wanho'reptui'wa Cristu Zezusi we datême ĩwisizém na, ma tô oto wama siwaihu'u za'ra, tinhimipawaptobzém na. 'Re ĩdadâ'â za'ra mono zé wasu'u hã, pipa nherẽ, ma tô wawi uprosi za'ra wapahi hã, Wanho'reptui'wa hã. Duré Wanho'reptui'wai wasu'uwẽ hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina, ma tô wama waihu'u za'ra, rowẽ na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u na hã.

¹¹ Taha wasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u mono da, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩpisutu, Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ da, ĩsimiroti na te 're da'apawapto mono da.

¹² Taha wa, te te ĩpisutuzéb zarina, te ĩsina uwaimrami wa, wa oto te 're robzépata. Tane nherẽ, 're ĩnhisé mono õ di, ĩsadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ tã da. Wanhib'apito hã wa ĩsina te 're umnhasi, te te 're ĩpawaptob u'âsi mono da. Ta hã ĩma waihu'u pese di, ĩwaihu'u pese na hã. Wa hã wa tô tãma ĩsiahãba nho, tô sena tãma waihu'u pese wa, te te 're ĩ'madâ'â mono zéb da hã, bâdâ ĩwa waptã'ã õ ré, apã we ĩmorĩzéb u hã.

¹³ ãne wamhã, roti tô sena hã te aima 're ĩ'awaihu'u mono hã, te za 're ĩ'madâ'â u'âsi mo. Cristu Zezusihi ãma 're aimorĩ wa, te za Wanhib'apito umnhasi sina, 're aihâimana mo. Te za duré 're ĩda'azawi pese mo.

¹⁴ Roti tô sena hã te aima 're ĩ'awaihu'u mono hã, wẽ uptabi di. Ta hã te za 're ĩ'madâ'â pese mo, ãma 're ĩda'apawapto mono da hã, aimawi rowasu'u na da te ãma saprĩ za'ra tã da. Taha da, te za te te 're aipawaptob u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã, wapẽ'ẽ 're, 're ĩhâimana mono hã.

¹⁵ Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, uburé ĩsazei'wa norĩ hã ma tô ĩrẽme za'ra. Pideru norĩ zama, ma tô Emozenihi me dame ĩrẽme zahuré. ãne hã aima waihu'u pese di.

¹⁶⁻¹⁷ Onesiporuhu si ma tô tinhimipawaptobzém na nasi ĩma rowẽ zani. Taha wa, wa ĩsima wẽ, Wanhib'apito hã Onesiporu norĩ hã, duré ĩsõrõwa ãma ĩsiré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama, ĩwẽ na te te 're apawapto mono da. Ta hã ĩma 're sisé mono õ di, ĩwasu'u na hã. Taha wa, Roma na 'ri nho'õmo nhisi u wei wisi wamhã, ma tô te te ĩzõ aba, te te ĩnhopëtê da.

¹⁸ ãne wa, wa ĩsima wẽ, Wanhib'apito hã ĩwẽ na te te ãma tãma uwaimrami da, bâdâ ĩwa ĩwaptã'ãzém na, dahâimanazém na te te ĩda'awaihu'uzéb da hã. Onesiporu hã ma tô marĩ mono bâ nasi ĩpawapto, Épézu ãma 're ĩhâimana mono ré hã. ãne na hã aima waihu'u pese di.

2

Paru hã Timotiuhu ma, roti te te tãma ĩsõmrizém na rowasu'u

¹ ĩ'ra, ma'ãpé ĩwapari pese, asina. Cristu Zezusihi ãma wa 're wanomro. ãne wa, te za ĩsimipawaptobzéb zarina, asiptete sina ãma 're aihâimana mo.

² ĩnhimirowasu'u hã ma tô aipo're na 're ĩwapari mo, ĩsazei'wa norĩ nho'a te dama 're rowasu'u mono wamhã. Ta norĩ hã ahã di. Tawamhã 're ĩ'awapari mono zé hã te za aibã norĩ ma 're ĩ'awaihu'u mo, aima ĩ'umnhasi za'ra norĩ ma

hã, tâma waihu'u pese za'ra wamhã, ãnhimirowasu'uzém na te te duré ãma 're uzusi za'ra mono da, dapawaptom na.

³ Da'wapéi'wa dama ã'umna hã dasi'wapéi 're, hãimana wamhã, te te 're robzépata tã mono da, sisawi ã di za. Tane a hã, Cristu Zezusihi nhib'a'uwẽ na 're aihãimana mono wa, te za asina 're ãsazei u'ãsi mo, asisawi ãna ãsine 're robzépata mono da.

⁴ Da'wapéi'wa norĩ hã tinhib'apito ma te te 're romhuri za'ra mono ré hã tâma wẽ za'ra di, ãsib'apito ãsimiromhuri na te te 're awẽsãmri mono da. ãne wa, tinhiromhuri upana, marĩ mono bã te te sima 're rosa'rata za'ra mono ã di za, te te sima ãma 're uwaimrami za'ra mono da.

⁵ Duré, ni'wa hã dawara na hãimana wamhã, dawi watobro nherẽ, marĩ ãwẽ hã te te sima ãri ã di za, dawara na roti hã te te sina 'madã'ã ã wamhã. Dawara na roti hã te te sina ã'madã'ãzéb zarina si, te za marĩ ãwẽ hã sima ti'ã, dawi watobro wamhã.

⁶ Duré, buru na romhuri pire 'wa hã, amnho hã uburé da te ubumroi pari, ãmorĩ'rata na te za tite da ãri 'rata.

⁷ Ma'ãpé, ãma 're rosa'rata u'ãsi mono, te aima ãrowasu'uzém na hã. ãne wamhã, Wanhib'apito hã te za te te 're aipawapto, ãhã wasu'u na hã 're awaihu'u mono da.

⁸ Ma'ãpé, Zezu Cristuhu ãma 're rosa'rata pese mono. Ta hã dã'ã nherẽ, ma tã ab're hawi hãiwa'udu, Dawihi nhihudu hã. Wanhib'apito wasu'uwẽ na te 're da'apo're pu'u mono wamhã, taha wasu'u na wa tã te dama 're rowasu'u u'ãsi.

⁹ Tawamhã Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're rowasu'u mono 'ru te, wa oto te 're robzépata. ãwasédé hã te 're 'manharĩ mono newa, wa oto 're ãza, dazazéb 're, ãsi'uwazi nhorõ rutu na ãpawasisi ré. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u hã pawasisi ãna ne, te 're hãimana u'ãsi. Te za da te dama ãma 're rowasu'u u'ãsi za'ra.

¹⁰ Te ãrobzépata da hã ãma pire nherẽ, ãsisawi ã di, te robzépata tã da hã. Te 're robzépata mono nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima ãpisutu za'ra norĩ hã wa za te 're apawapto u'ãsi, Cristu Zezusi hã te te 're saze za'ra mono da, taha zarina tinho'reptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da, rowẽ na ã'rata 're hãimana u'ãsi za'ra mono da.

¹¹ Tã sena da te dasima 're ãrowasu'u za'ra mono zé hã ãne: "Cristuhu siré 're wadã'ã za'ra mono wa, duré ta hã dã'ã uptabi nherẽ, ab're hawi hãiwa'utu wa, wa za ãsiré 're wahãimana u'ãsi za'ra.

¹² Robzépada hã wa te wasina 're waihu'u za'ra mono nherẽ, wanhiptete sina ãma 're wahãimana u'ãsi za'ra mono wamhã, wa za Cristuhu siré wapire na wa te 're da'madã'ã u'ãsi za'ra. Cristuhu zazei'õ'wa na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, tizazei'wa na te te sina 're wa'awaihu'u mono ã di za. Te za te te siwi 're wa'awẽ'õ oto.

¹³ Wa norĩ hã Wanhib'apito ma, wa tã wasina tâma ropisutu za'ra ni, ãma 're wanomro u'ãsi mono da. Tawamhã wa te wasina ãma tâma 're uwaimrami za'ra mono ã nherẽ, Wanhib'apito hã wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ã'aropisutu mono zé hã te te wama ãma 're ã'a'uwaimrami mono zéb da hã. Marĩ na taré te te dama ã'aropisutu da hã, mare di."

¹⁴ ãhã wasu'u na te za asimi'madã'ã norĩ hã ãma 're ãpo're pu'u za'ra mo. Te za duré aihãimana prédup sina tâma 're ã'aroti mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nho'a 're wahãimana za'ra mono nherẽ, taré marĩ wasu'u na 're sisada'ãbã za'ra mono tã da. Dasisada'ãbãzé hã wẽ ã wa, taha zarina 're dahãimana za'ra mono wamhã, te za dawi 're si'utõrĩ, dahãimana wẽ zé hã.

¹⁵ Romhuri'wa nhimiromhuri hã wẽ wamhã, tinhimiromhuri ma, 're sisé mono õ di za. Tane te za sada 're asiptete u'âsi mo, ã'uwaibaba si roti tô sena na si 're da'apawapto mono da, asimiromhuri na te te 're aiwẽsãmri mono da, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

¹⁶ 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti zarina ò na rowasu'u'wa norĩ nhiti, te za 're aihãimana mo. Ta norĩ nhimirowasu'u zarina, 're dahãimana za'ra mono wamhã, te za danhimirosa'rata na dasina 're dapahã za'ra, Wamama nhimiroti nhiti.

¹⁷ Ta norĩ nhimirowasu'u hã da'wa're ne, te 're hãimana. Da'wa're hã sa'ẽtẽ wamhã, te za uprosi, danhi hã. Tane, ta norĩ nhimirowasu'u hã ãsazei'wa norĩ ãma te te ropéi mono wamhã, te za tiwi uprosi za'ra, dahãimana wẽ zé hã. Tane, Imenezu norĩ nhimirowasu'u hã Piretuhu nhimirowasu'u me.

¹⁸ Ta norĩ hã senai'õ na rowasu'u na te te dama 're rowasu'u zahuré, ãne: “Tãibã, bãdã ma tô ãwa waptã'ã pa, 'Re ãhãimana u'âsi mono ab're hawi te te ãda'ahãiwa'utuzéb da hã. Niwab da hã te te ãma sahu ò di za, te te ãda'ahãiwa'utuzém na hã.” ãne ta norĩ nhimirowasu'u hã. Taha zarina ma tô dawi uprosi zahuré, Wanhib'apito wasu'uwẽ na da te 're ãsaze za'ra mono zé hã.

¹⁹ Tane nherẽ, ẽtẽ 'manharĩ na 'ri na'rada hã, siptete na 're ãhãimana mono ne, te za 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti hã pire na 're hãimana u'âsi. ãne ãsimiroti na rob'ui'éré hã: “Wanhib'apito hã te za tinhib'a'uwẽ norĩ hã tite na te te 're awaihu'u.” ãne duré ãma ãrob'ui'éré hãiba amo hã: “Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito nhib'a'uwẽ na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, te za tiwasédé hã rẽme pese za'ra, 're nomro wẽ mono da oto.” ãne ãsimiroti na rob'ui'éré hã.

²⁰ 'Ri wawẽ ãma hã piza hã ahã na te 're hãimana za'ra, ẽtẽ'ubuzi pré oru 'manharĩ hã, duré ẽtẽ'ubuzi'a prata 'manharĩ hã, duré wede 'manharĩ hã, duré zé'a 'manharĩ hã. Nima norĩ hã, marĩ da hã wẽ uptabi di, marĩ hã da te ãma 're ãmanharĩ za'ra mono zéb da hã. Duré nima norĩ hã marĩ da hã wẽ uptabi ò di, marĩ hã da te ãma 're ãmanharĩ za'ra mono zéb da hã.

²¹ Tane ni'wam norĩ hã te aima ãwaihu'u mono zéb zarina, tô senai'õ na rowasu'u'wa nhimiroti hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wamhã, Wanhib'apito ma, wẽ uptabi di za, romhuri hã za te te tãma 're ãapisutu mono da hã. ãne wa, Wanhib'apito ma, sisõmri za'ra wa, te za tãma pisutu za'ra, ãwẽ na te te tãma 're dapawaptob za'ra mono da.

²² ãne wa, dahãiba téb ré, dawasété zô 're ãdasiasutu za'ra mono norĩ ne, 're aihãimana mono ò di za. Te za asina 're ãrosa'rata u'âsi mo, aihãimana wẽ na 're aihãimana mono da, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're aihãimana mono da zama, duré asimizawi pese na 're aihãimana mono da zama, duré rowẽ na si dasiré 're aihãimana mono da zama. Taha da, te za asina 're ãrosa'rata u'âsi mo, uburé Wanhib'apito zazei'wa norĩ me, hãimana wẽ sina, ãsimipawaptobzéb zô te te tiwi 're ãrowaptẽrẽ za'ra mono norĩ me.

²³ Siwa'ru marĩ na 're dasisada'ãbã za'ra mono wamhã, 're dawapari mono ò di za. ãne, da te 're dazada'ãbã za'ra mono wamhã, te za oto damreme na 're dasi'wapé za'ra. ãne na aima waihu'u pese di.

²⁴ Ni'wa hã Wanhib'apito ma romhuri'wa na 're hãimana mono wamhã, timreme na te te 're da'a'wapéi mono ò di za. Simizawi pese na te za dama 're hãimana, aihĩni ma. Waimri na te za duré te te dama 're arowaihu'u, waptu na dazada 're sahi mono ãna.

²⁵⁻²⁶ Ni'wam norĩ hã ãsimiroti na hã sada 're hãimana za'ra mono wamhã, atãma te za tinhimiroti wẽ na te te 're pawaptob za'ra, tinhimirosa'rata na te te ãma saprĩ za'ra da, Wamama nhimiroti hã tô sena na te te sina waihu'u za'ra da oto, ãsimipawaptobzéb zarina. Wa'uburé norĩ nhib'apito hã

ma tô aré tâma 're sadawa nhipese za'ra, te te sima 're ĩda'awě mono zéb uwaibaba, ĩsimiroti na 're hâimana za'ra mono da. Tane nherě, a'uwě norĩ hã tinhimirosa'rata na te te âma saprĩ za'ra wamhã, te za oto Wa'uburé nhimiroti hawi 're wairébé. Taha da, te za Wanhib'apito ma romhuri'wa hã atâma te te 're apawapto, tinhimiroti wě na hã.

3

Rob'rāsutu u, za 're ĩdahâimana wasété za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Wa za oto marĩ na aima rowasu'u, âma 're rosa'rata mono da. Nimahã na rob'rāsutu u hã romhuture wamhã, dama ropire di za.

² Āne dahâimanazé hã za: Dasima si te za marĩ zô 're danhopré. Duré rob'uiprazéb zô si te za da te dasima 're rob'ruiwapari za'ra. Duré 'râwi dapě'ě na, te za marĩ na dasina 're dawata za'ra. Duré te za da te dasima 're nharĩ wasété za'ra. Duré marĩ na dama 're danhoprub za'ra mono nherě, danhoprum na da'âma 're dawata za'ra mono õ di za. Duré damama norĩ nhimiroti hã da te 're wapari za'ra mono õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã da te 're wazéb za'ra mono õ di za duré.

³ Duré 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hã dama 're hâimana mono õ di za, dapě'ě 'remhã. Duré da'âma dapě'ězézé hã dama 're hâimana za'ra mono õ di za. Duré taré te za dawasédé hã da te da'âma 're sa'ra za'ra. Duré dawasété wi dasina 're danhiptete za'ra mono õ di za. Duré dazahi u'âsi te za 're dahâimana za'ra. Duré 're ĩdahâimana wě za'ra mono norĩ hã te za taré dasi'upana da te 're 'ruiwapari za'ra.

⁴ Duré dasiré nherě, te za 'râwi dasisada 're dahâimana za'ra. Duré dapě'ě 're, rosa'rata waptu na, marĩ ĩwasédé hã te za da te 're 'manharĩ za'ra. Duré danhipai u dawaihu'u pese newa, te za 'râwi dapě'ě na dasina 're dawata za'ra. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono zawi'wa, 're danomro mono õ di za. Ta hã dama wě õ di za. Dato si dama ĩwě hã za oto.

⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na 're dahâimana wě za'ra mono da, da te dasima 're wě za'ra mono newa, tazahã, da te dasima 're wě za'ra mono õ di za, tiwaihu'u pese na te te 're ĩda'apawapto mono da hã, âma 're ĩdahâimana wě za'ra mono zéb da hã. Taha wa, te za ta norĩ nhiti 're aihâimana mo.

⁶ Ta norĩ hã hâimana nhipese na danhorõwa u te za datême 're sihutu. Te za pi'õ norĩ hã tizadawa nhipese na te te 're 'rãmi za'ra. Tawamhã sib'uwa na 're hâimana za'ra mono wamhã, te za te te âma 're sasõmri za'ra. Pi'õ norĩ hã marĩ ahã na te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono wa, te za robzei'õ na 're hâimana za'ra. Siwa'ru te za ta norĩ hã 're hâimana za'ra, te te sima 're ĩwě za'ra mono zéb uwaibaba.

⁷ Pi'õ norĩ hã, ni'wam norĩ nhimirowasu'u hã te te 're wapari ze za'ra mono nherě, roti tô sena hã niwa te te ĩwaihu'u za'ra da hã, mare di za.

⁸ Duréihã ma tô aibã norĩ hã Mozésihi nhimiroti da, sada 're hâimana zahuré, Zanesi norĩ hã Zabirihime. Tane ahãna senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã te tô sena roti zada 're hâimana za'ra. Ta norĩ nhimirosa'rata wě hã robaba di. Duré Wanhib'apito âma ĩsimirowasu'u hã tô senai'õ di. Taha wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta norĩ hã te te siwi 're awě'õ.

⁹ Zanesi norĩ hã Zabirihime, ma tô dasiwi waihu'u zahuré ni, ĩsimiza'rese'õ na. Tane te za oto ĩsimiza'rese'õ na dasiwi waihu'u za'ra ni, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã. Tawamhã ta norĩ nhimirowasu'u hã da te 're wapari hã za'ra mono õ di za oto.

Paruhu nhimiroti 'rāsutu na rowasu'u

¹⁰⁻¹¹ A hã ma tô ĩwaihu, ĩnhimiroti na, duré ĩhâimanazém na, duré dapawaptom na ĩnhimiromhuri na te ĩsina 're ĩroti mono zém na, duré Wanhib'apito umnhasi sina 're ĩhâimana mono zém na, duré da'âma ĩwa'a su'u õ na 're

ĩhâimana mono zém na, duré te 're ĩda'azawi pese mono zém na, duré marĩ ahâ na ĩzada 're hâimana mono nherẽ, Wanhĩb'apito âma ĩsina ĩnhiptete sina 're ĩhâimana mono zém na zama. Ma tũ duré ĩwaihu, da te ĩma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã, duré te 're ĩrobzépata mono zém na hã. Ma tũ duré ĩwaihu, marĩ hã ĩzũ 're ĩwairébé mono zém na hã, Ātizotiza na 'ri nho'õmo nhisi âma, duré Iconizu âma, duré Risitira âma. Īpipa na da te ĩ'ãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wa, wa tũ te 're robzépata za'ëtẽ. Tane nherẽ, ĩdã'ã tũ da, ma tũ Wanhĩb'apito hã nasi ĩnho'reptu a'ã.

¹² Cristu Zezusihi âma 're dahâimana wẽ za'ra mono da, da te dasima 're wẽ za'ra mono 'ru te, dasi'uihã na te za tũ ĩsazei'wa norĩ ma, da te 're rob'manharĩ wasété za'ra.

¹³ ĩwasété norĩ hã, duré ĩhâimana nhĩpese norĩ hã te za 're siwasété pese za'ra. ĩsadawa nhĩpese na te za da te âma 're sasõmri za'ra. Te za duré dapẽ'ẽ 're dasima 're dazadawa nhĩpese za'ra.

¹⁴ Tane nherẽ, ta norĩ ne 're aihâimana mono õ di za. Tũ sena roti hã ma tũ dawĩ 're ĩ'awaihu'u mo. Taha na si te za 're aihâimana u'ãsi mo. Roti hã tũ sena hã ma tũ asina 're ĩsazei mo. Tũ sena roti na aima rowaihu'u'wa norĩ hã, aima waihu'u pese za'ra di.

¹⁵ 'Watébrémi na 're aihâimana mono zém hawi, aima waihu'u pese di, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nhĩmiroti 'rata na rob'ui'ééré hã. Taha zarina hãwa hawi rowaihu hã te aima 're hâimana, asõ'reptuzé hã asina ĩ'uwaimramizéb da hã, Cristu Zezusihi zazei'wa 're aimorĩ wa.

¹⁶ Uburé ĩsimiroti wẽ na rob'ui'ééré hã, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono te te dama 're ĩ'awaihu'u mono zéb zarina si, te dama 're hâimana za'ra. Āne wa, ĩsimiroti mono bã wẽ di, roti tũ sena na, da te âma 're ĩdapawaptob za'ra mono zéb da hã. Duré wẽ di, ĩsimiroti hã, danhimiroti tũ senai'õ na, da te dama âma 're ĩrowaihu'u za'ra mono zéb da hã. Duré wẽ di, ĩsimiroti hã, dahâimanazém na da te 're upa za'ra mono wamhã, da te dama âma 're ĩroti za'ra mono zéb da hã, âma 're ĩdahâimana wẽ za'ra mono da hã oto.

¹⁷ Taha da, te dama 're hâimana, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nhĩmiroti hã, tãma ĩromhuri'wa norĩ ma ĩwaihu'u pese zéb zarina, ĩwẽ na te te tãma âma 're ĩdapawaptob za'ra mono zéb da hã.

4

¹⁻² Wa za oto marĩ hã aima ti'ru, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nho'a, Cristu Zezusihi nho'a zama. Nimahã bãtã na te za Cristu Zezusi hã dahâimanazém na da'awaihu'u, dawasété na, dawẽ na zama. Taha zarina, te za aihĩni norĩ ma dama arowairébé, dahãiba ré norĩ ma, duré adã'ã norĩ ma zama. Wanhĩb'apito hã te za wei mo apã, Danhib'apito uptabi na oto dama 're sãmra mono da. Āne wa, wa za aima ti'ru. Ma'ãpé, Wanhĩb'apito wasu'uwẽ na dama 're rowasu'u u'ãsi mono za. Asõ danhimiparizém na, duré asõ danhimipari õ zém na zama, te za Wanhĩb'apito wasu'uwẽ na 're ĩda'apo're pu'u u'ãsi mo. Da'ãma aiwa'a ãna, te za asimiroti na 're ĩda'apawapto mo, dawasété na 'rãwi 're dasisãmri za'ra mono da, dawasédé hã da te 're rẽme pese za'ra mono da, dawẽ na si oto 're dahâimana za'ra mono da.

³ E marĩ wa, wa ãne aima ti'ru. Nimahã na hã sena roti hã da te 're wapari ze za'ra mono õ di za. Rowasu'u hã da te 're ĩwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te za da te 're wapari za'ra. Dama rowahutu'wa da, te za da'ahã na da te dasima 're pisutu za'ra, rowasu'u hã da te 're ĩwapari ze za'ra mono zéb uwaibaba si, te te dama 're wasu'u za'ra mono da.

⁴ Roti tũ sena uptabi hã te za da te 're rẽme za'ra, da te 're wapari za'ra mono tũ da, dahi'rata norĩ nhĩmirob'rãzarõtũ 'rata si, da te 're wapari za'ra mono da oto.

⁵ Ta norĩ ne 're aihâimana mono õ di za. Asimiza'rese te za 're aihâimana mo. Aihâiba na te za 'râwi 're asi'madá'â mo. Duré, Wanhib'apito zazei'wa 're aimorĩ 'ru te, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, 're asisawi mono õ di za, 're robzépata mono tã da hã. Te za duré Wanhib'apito wasu'uwẽ na 're ĩda'apo're pu'u u'âsi mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima ĩpisutuzéb zarina, asimiromhuri na tãma ãma 're uwaimrami mono da.

⁶ Wa za oto aima ĩsiwasu'u. ĩnhibádã hã romhuture di oto. Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ 'ru te, za da te dasiwi ĩwĩrĩ nherẽ, ĩdã'ã tã da, ĩsisawi õ di za.

⁷⁻⁸ 'Re dasi'wamhãri za'ra mono wa, danhiptete na dasiwi 're ĩdawairébé mono ne, wa tã wa hã ĩnhiptete na 're ĩpusi. Duré dawara na dawi ĩwatobro ne, wa 're ĩhâimana, Wanhib'apito ma, ĩnhimiromhuri na te ĩsina tãma uwaimrami pari wa. Cristu umnhasi sina, wa tã duré 're morĩ u'ã, ĩsimiroti 'madã'ã sina. Ni'wa hã dawara na dawi watobro wẽ te, te za ropsu 'manharĩ hã sã tihãiba, da te ãma ĩsõprezéb da hã. Tane, te marĩ ĩwẽ uptabi hã ĩzõ 're hâimana, Wanhib'apito ma, ĩnhimiromhuri na te ĩsina tãma uwaimrami wẽ te. Nimahã na te za bãdã hã ĩwa waptãrã, Wanhib'apito apã we ĩmorĩzéb da hã, dahâimanazém na te te ĩda'awaihu'uzéb zarina, te te dama ĩ'arowairébézéb da hã. Tawapsi, ta hã wẽ uptabi wa, te za marĩ ĩwẽ uptabi hã ĩma pisutu, ĩ'uwaibabasi. E ĩma si te za pisutu. Mare di. Aihĩni Wanhib'apito zawĩ te, wei ĩmorĩzéb zõ 're ĩsimipari za'ra mono norĩ ma zama, te za duré marĩ ĩwẽ uptabi hã tãma pisutu za'ra.

Paru hã Timotiuhu ma, marĩ na te te ĩpo're pu'uzém na rowasu'u

⁹ Ma'ãpé, asima rowairébé su'u, we ĩtème aimorĩ su'u da, ĩzabu da.

¹⁰ Demasi hã ĩ'ãma sapa'a õ di oto. Ma tã ĩwi watobro, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da, marĩ hã te te sima awẽ wa, taha na oto 're morĩ da. Teresêti hã ma tã mo, Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Titu hã ma tã duré mo, Damasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi u.

¹¹ Rucasihi si te ĩ'rata nhamra. ãne wamhã, Marcusihi zõ rowaimrami mono za, sõpêtê da, asiré we saprõni da, ĩnhimiromhuri na te te 're ĩpawapto mono da.

¹² Wa hã wa tã Titicu hã satõ, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi u morĩ da.

¹³ Tawamhã, we aimorĩ wamhã, ĩsi'ubuzé hã we ĩma âri za, Capuhu nhorõwa ãma te ĩrême hã, Torowadi na 'ri nho'õmo nhisi ãma. ĩbaihã zama, we ĩma duri za. ĩbaihã hã romhã 'manharĩ hã, ĩma wẽ uptabi wa, ta norĩ zama we ĩma duri za.

¹⁴ Aresãdiri hã ma tã ĩwi ro'wa'rutu pese, ĩsi'uwazi na romhuri'wa hã. Wanhib'apito si te za tãma ãma wa'rã, marĩ te te ĩma ĩ'ab'manharĩ wasété zé wa'rãmimhã.

¹⁵ Taha aibã hã ma tã wanhimirowasu'u na hã wazada tihãiba, sahi sina. Ma'ãpé tiwi 're asi'madá'ã pese mono za.

¹⁶ Da'ãma rowairébé'wai ma, ĩsiwasu'u 'rata wamhã, ĩhâimana wasété õ zém na hã, ni'wa hã ĩ'ãma sapa'a õ di aré, tinhimiroti na ĩ'ãma sime da. Aihĩni ma tã ĩwi sina tipahã za'ra. Tane nherẽ, te ĩsima wẽ õ di, da te ĩrêmezém na te te dama ãma ĩ'awa'rãmi da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

¹⁷ Da te ĩrême za'ra nherẽ, ma tã Wanhib'apito hã ĩ'rata tihãiba, te te ĩnhiptete da, 'ri para zudezu'õ norĩ ma, te rowasu'u da, Wanhib'apito wasu'uwẽ na. ãne wamhã, ma tã Wanhib'apito hã ĩnho'reptu, ĩdã'ã tã da a'ã.

¹⁸ Tane te za Wanhib'apito hã duré rowasété hawi ĩnho'reptu, hãwa u te te ĩ'ãwisi wẽ da, tinhib'a'uwẽ norĩ te te 're ĩ'ab'madá'ã mono zéb u hã. Ta hã wẽ uptabi wa, aihĩni wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

Paru hã sisa'u te te ãdazawizém na rowasu'u

¹⁹ Ma'ãpé ãma sawi zahuré na, Prisira norĩ hã Atiraha me. Duré ãma sawi za'ra na, Onesiporuhu nhorõwa 're, 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã.

²⁰ Erasitu hã ma tô ãza'u nhamra, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Toropimu hã hãzé wa, wa tô tirẽ, Miretu na 'ri nho'õmo nhisi ãma.

²¹ Ma'ãpé, niha asina rosa'rata, rowa'u'u wahã 're sa'wari mono õ ré, we aimorĩzéb da hã. Wasiré ãsazei'wa norĩ hã te ãma asawi za'ra, Eburu, duré Pudeti, duré Rino, duré Caradiza. Uburé ãsazei'wa hãiba amo norĩ hã te duré ãma asawi za'ra.

²² Timotiu, wa ãsima aiwẽ, Wanhíb'apito hã 'rãwi aipẽ'ẽ 're, 're ãsãmra mono na, asina 're waihu'u u'ãsi mono da. Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, wa tô te tiwi 're waptẽrẽ u'ãsi, ãsimizawizé hã uburé ai'ãma za'ra wa'aba 're hãimana u'ãsi mono da.

Titu Tituhu ma, Paru te te ĩrob'ui'ééré Ībaihâ wasu'uzé

Ā ĩbaihâ hã Paru hã aibâ ĩprédupté ma, ma tô rob'ui'ééré, Titu na ĩsisi ma. Ta hã Paruhu siwadi uptabi, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri na ĩpawapto'wa (Darasiza. 2.1-3). Titu hã zudezu ô di. Ta hã deredu na ĩwaptêrê. Tereta na rob'rê za'iti nhisi âma, ma tô Zezusihi zazei'wa norĩ hã 're hâimana za'ra. Tame ma tô Paru hã Titu hã tirê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri hã te te 'manharĩ da. Ā ĩbaihâ na ma tô tâma rob'ui'ééré, Tereta âma hã te te 're da'ab'madâ'â wê mono da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norĩ hã te te 're apisutu mono da, ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa da hã.

Paru hã wama zama, ma duré waihu'u za'ra, âne: Ni'wam norĩ hã si'uihã na tinhiptete na tiwasété wi hã 're wairébé waihu'u mono ô di. Tazahã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wama ĩsôprub za'ra zém na si wanho'reptuzé hã Cristuhu dá'âzém na si.

¹ Wa hã Paru, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ, wa âma aima rob'ui'ééré. Zezu Cristu hã ma tô ĩpisutu, te te datême ĩzatôrĩ da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norĩ u, te tâma 're apawapto mono da, Wanhib'apito umnhasi sina 're hâimana za'ra mono da, duré Wanhib'apito âma tô sena rowasu'u wê na te 're apawapto mono da, âma 're nomro wê mono da. Taha da, ma tô datême ĩzatô.

² 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sadawa nhipese ô di. Marĩ te te apoto mono ô ré, ma tô tizazei'wa norĩ âma sima roti siro, rowê ĩsi'utôrĩ'ô âma ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da. Taha zô si, wa wasina 're wanhimipari u'âsi za'ra.

³ Tawamhã bádâ ma tô oto ĩwa waptārã, te te dama ĩwaihu'uzéb da hã, âhã wasu'u hã. Taha wa, ma tô we ĩma tisô, tinhimiroti hã, ĩsadawa para te dama 're sadawa wasu'u mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Wa'anho'reptui'wa hã.

⁴ Titu, taha wa, wa âma aima rob'ui'ééré. Te ĩ'aipawaptobzéb zarina, wasiré Wanhib'apito zazei'wa 're aimorĩ wa, ĩ'ra na wa asisi, asawi te.

Wamama ma, wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Cristu Zezusihi ma zama, ĩsimizawizé hã ai'âma 're hâimana u'âsi mono da, rowê u'âsi, âma 're aimorĩ da.

Cereta na rob'rê za'iti nhisi âma, Titu te te 're ĩdapawapto mono zé wasu'u

⁵ Titu, Cereta na rob'rê za'iti nhisi âma wa tô airê, tame asãmra da a'â. E marĩ da. Romhuri hã ĩ'uwaibaba dama hiri da. Duré ĩprédum norĩ hã 're apisutu mono da, 'ri nho'ômo mono bâ ĩsazei'wa norĩ te te 're 'madâ'â za'ra mono da. Tawamhã te aima ĩrotizéb zarina si, te za oto 're ĩ'apisutu mo.

⁶ Āne wa tô aima roti, ta norĩ âma. Wê na 're ĩnomro mono norĩ si te za 're ĩ'apisutu mo, da'madâ'â'wa da. Wê na 're nomro mono wa, ĩwasédé hã da te âma 're ĩsa'ra mono ô norĩ si, te za 're ĩ'apisutu mo. Timro uptabi si te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono norĩ si, te za 're ĩ'apisutu mo, da'madâ'â'wa da hã. ĩ'ra norĩ hã tô sena ĩsazei'wa 're ĩnomro mono norĩ mama si, te za 're ĩ'apisutu mo. ĩ'ra norĩ hã po're ô wamhã, duré te te 're rowasutu za'ra mono wamhã, te za ĩwasu'u na da te âma 're ropé. Tawamhã ta norĩ mama hã 're apisutu mono ô di za, da'madâ'â'wa da hã.

⁷ Da'madâ'â'wa norĩ hã te za dama 're hâimana wê za'ra, 're nomro wasété mono wa, da te dasiwi 're wê'ô tô za'ra mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma,

te te 're da'madâ'â za'ra mono wa, dama 're hâimana wẽ za'ra mono di za. ãne te za 're nomro, da'madâ'â'wa norĩ hã. Dama pire wẽ te, 'râwi sina 're wata za'ra mono õ di za. Duré hâimana nhiti'ru na 're hâimana za'ra mono õ di za. Duré âzézei'wa na 're nomro mono õ di za. Duré sahi wa, te te 're dahâ za'ra mono õ di za. Duré sadawa nhipese na te te dama 're rob'rãmi za'ra mono õ di za.

⁸ Te za duré te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré 're nomro wẽ mono da si, te za te te sina 're rosa'rata za'ra. Duré hâimana prédum na, te za 're hâimana za'ra. Te za duré dama 're hâimana wẽ za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma si te za 're nomro wẽ. Duré tihãiba na te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wẽ mono da.

⁹ Wanhíb'apito wasu'uwẽ, te dama 're ãwasu'u mono hã tô sena. Taha wa, te za da'madâ'â'wa norĩ hã ãwasu'uwẽ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra, ã'uwaibaba si te te dama ãma 're roti za'ra mono da, rowẽ na si Wanhíb'apito ãma 're danomro mono da, duré 're siwaihu'u za'ra mono da, tinhimiroti na te te 're ã'upa za'ra mono norĩ hã.

¹⁰ ãhãna te aibã norĩ hã ahã na 're hâimana za'ra, ãsazei'wa nherẽ, Wanhíb'apito nhimiroti na te te 're ãwawapari za'ra mono õ norĩ hã. Ta norĩ nhimirowasu'u hã dama ã'uwaibaba õ di. Tizadawa nhipese na te ta norĩ hã te te dama 're rob'rãmi za'ra. ãne te 're dahãimana za'ra da'ahã na, zudezu na 're ãdapoto za'ra mono hã.

¹¹ Taha wa, te za ta norĩ wi 're ã'azawi mo, aimawi na ãsazei'wa norĩ ma te te 're rowasu'u za'ra mono tõ da. E marĩ wa. Ta norĩ nhimirowasu'u zarina, ma tô ni'wam norĩ hã 're sipa za'ra, roti tô senai'õ niwĩ, damama siré 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã. Aimawi rowasu'u'wa norĩ hã rob'uiprazé hã da te tãma 're sõmri za'ra mono da, te te sima 're rosa'rata za'ra, rowahutu wa'rãmi.

¹² Cereta nhihudu hã tô sena na ma tô tisiré norĩ hãimanazém na rowasu'u. ãne te tinha, romhã ré dapo're pu'u'wa hã: "Cereta nhihudu norĩ hã sadawa nhipese na te 're nomro. Abaze zahi ne, te duré 're nomro, sahi u'âsi. Wa'a za'ra nherẽ, te tisa zô si 're sõpré." ãne te dawasu'u, romhã ré dapo're pu'u'wa hã.

¹³ ãsimirowasu'u hã tô sena. Taha wa, aimreme pire na te za ãsazei'wa norĩ ma 're ã'aroti mo, Wanhíb'apito nhimiroti si te te 're sazei pese za'ra mono da, rowẽ na ãma 're hâimana za'ra mono da.

¹⁴ Zudezu norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'rada hã tô senai õ wa, te te 're wapari za'ra mono õ di za, ãsazei'wa norĩ hã. Duré Wanhíb'apito ãma tô sena roti hã te te siwi 're ãwẽ'õ za'ra mono norĩ nhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ di za.

¹⁵ Danhimirosa'rata wẽ u'âsi 're danomro mono wamhã, uburé marĩ ãwẽ na 'râwi ãma 're dasiwasété za'ra mono õ di za. Tane nherẽ, danhimirosa'rata wasété u'âsi 're danomro mono wamhã, marĩ wẽ nherẽ, da te ãma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, te za 'râwi ãma 're dasiwasété za'ra, ãsazei'õ'wa norĩ hã. Tane nherẽ, dawasété na 'râwi 're dasiwaihu'u za'ra mono ãna, te za 're dahãimana za'ra.

¹⁶ Ta norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãwaihu'u za'ra na. Tane nherẽ, 're nomro wasété mono wa, tô senai õ di, 're ãsiwasu'u za'ra mono zé hã. Te te 're ãda'ruiwapari za'ra mono zép si, te tãma 're hâimana za'ra. Duré po're'õ u'âsi te 're nomro. Marĩ ãwẽ hã te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

2

Rowasu'u uwaibaba na si rowasu'u

¹ Titu, rowasu'u uwaibaba si te za ãsazei'wa norĩ ma 're ãrowahutu mo, ãma 're nomro wẽ mono da.

² Aibâ ïhi norĩ ma, te za 're ï'aroti mo, hâimana prédum na 're hâimana za'ra mono da, tiwasété wi sina 're siptete za'ra mono sina, 're hâimana za'ra mono da. Wanhíb'apito nhimiroti si te za duré te te 're sazei pese za'ra, ta hã tô sena wa. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Marĩ hã sada 're hâimana za'ra mono nherê, Wanhíb'apito âma si te za 're hâimana u'âsi za'ra.

³⁻⁴ Pi'ô ïhi norĩ ma zama, te za duré 're ï'aroti mo, hâimana wê uptabi na 're hâimana za'ra mono da. Te te 're dawasu'u wasété za'ra mono ô di za, dama. Âzézei'wa 're hâimana za'ra mono ô di za. Roti wê na si te za ï'ra ré norĩ hã te te 're pawaptob za'ra, timro hã duré ti'ra norĩ zama te te 're sawi pese za'ra mono da.

⁵ Te za sina 're siptete za'ra, 're nomro wê mono da, ï'ra ré norĩ hã. 'Ri 're, romhuri wê 'wa te za 're hâimana za'ra. Duré timro mreme te za te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhã da te tãma 're nharĩ wasété za'ra mono ô di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti na oto 're nomro wê mono wa, ï'ra ré norĩ hã.

⁶ Ritéi'wa norĩ ma zama, te za duré 're ï'aroti pese mo, sina 're siptete za'ra mono sina, 're nomro wê mono da.

⁷ A hã aihâimana wê na, te za dama âma 're asanho mo, asirã zarina si 're danomro wê mono da. Dama 're rowahutu mono wamhã, aimreme tô sena na si, te za dama 're ïrowahutu mo.

⁸ ïwasu'u uwaibaba si, te za dama 're ïrowahutu mo, da te aima 're nharĩ za'ra mono tã da, taré da te aima 're nharĩ za'ra mono wa, timreme niwĩ wawê'ô'wa norĩ hã 're siséb za'ra mono da.

⁹ ïwada'uri zarina si, pawa'âbâ âna dama romhuri'wa norĩ ma zama, te za 're ï'aroti mo, tinhíb'apito mreme hã te te 're wapari pese za'ra mono da, ïsimiromhuri na te te 're wêsâmri za'ra mono da, ïsib'apito hã. Romhuri'wa norĩ hã timreme na te te tãma 're wa'rãmi za'ra mono ô di za, tinhíb'apito ma hã.

¹⁰ Duré marĩ hã tinhíb'apito wi te te 're simi'uri za'ra mono ô di za. Te za te te tãma 're romhuri wê za'ra, te te tiwi 're upa za'ra mono âna. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're nomro wê mono wa, te za Wa'anho'reptui'wa nhimiroti wê na 're dawata za'ra.

¹¹ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô dama siwaihu'u, tinhimizawi pese zém na, uburé te te 're ïda'anho'reptui mono zéb da hã.

¹² Ta hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô wama waihu'u, wa te 're rême pese za'ra mono da, ïsazei'ô'wa norĩ hâimanazé hã, dawê te, wawasété zô wa te 're rowasutu tã za'ra mono da, ti'ab ré wasina 're wanhíptete za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma si 're wanomro wê mono da.

¹³ Âne wa za 're wanomro, Wa'anho'reptui'wa zô wanhimipari sina. Wa za rowê u'âsi 're wahâimana za'ra, wasina 're wanhimipari za'ra mono sina. Rowa'a za'êtê ré, apâ wei morĩ wapsi, wa za watõmo na 'madâ'â za'ra ni, danhipai u 're ïhâimana mono hã, Wanhíb'apito Zezu Cristu hã.

¹⁴ Ta hã ma tô wazada sisõ, wazada dâ'â da, 're ïwanomro wasété mono hawi, te te 're wa'anho'reptui mono da, ïsib'a'uwê si 're wahâimana za'ra mono da. E marĩ da. Sena na 're wanomro mono da oto, duré wawa'a âna ïwê na wa te 're dapawaptob za'ra mono da.

¹⁵ ïnhimiroti zarina si, te za 're ïda'apawapto mo, Wanhíb'apito âma 're danomro wê mono da. 'Re danomro wasété mono tã da, te za dawi 're ï'azawi pese mo. Wanhíb'apito zadawa para te za aimreme pire na dama 're ï'aroti mo, asimiroti wapu wa, da te dasiwi 're aiwê'ô za'ra mono tã da, dama 're ï'aroti mono na hã.

3

Ïsazei'wa norĩ hã 're ïhâimana wê za'ra mono zé wasu'u

¹ Titu, ĩsazei'wa norĩ hã te za 're ĩ'apo're pu'u u'âsi mo, dama ĩpire norĩ nhimiroti si te te 're wapari pese za'ra mono da, roti'wa norĩ nhimiroti zama. Simi'ẽ na te za ĩmreme hã te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra.

² Duré te te 're dabâsi wasété za'ra mono õ di za. Te te duré 're dazada'âbã za'ra mono õ di za. Simizawi pese na si, te za 're hãimana za'ra. Duré waimri na te za uburé dama 're hãimana za'ra, hãimana wẽ na.

³ Wa norĩ zama, Cereta nhihudu norĩ ne, wanhimiza'rese ãna, wa aré 're wanomro. Wapo're'õ u'âsi, wa aré 're wahãimana za'ra. Dazadawa nhipese na ma tô da te wama 're rob'rãmi za'ra. Uburé marĩ hã sipu'u pese na, wa tô aré wa te wasima 're wẽ za'ra, ĩwẽ newa, ãma wama 're robze za'ra mono da. Wa tô duré wa te dama 're rob'manharĩ wasété za'ra. Danhimarĩ na da'ruiwapari hã ma tô wama 're hãimana za'ra duré. Wawasédé wa te 're 'manharĩ za'ra mono 'ru te, ma tô da te 're wa'ruiwapari za'ra aré. Wa norĩ hã wa tô duré asa wa te 're da'ruiwapari za'ra aré.

⁴ Tane nherẽ, wawasété na 're wanomro mono nherẽ, tinhoprubzém na ma tô dama 're siwaihu'u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã Wanho'reptui'wa hã. Duré uburé te te 're ĩda'azawi pese mono zém na zama, ma tô dama 're siwaihu'u.

⁵ 'Re ĩwanomro wasété mono hawi, ma tô te te 're wa'anho'reptu. E 're wanomro wẽ mono wa, duré e wa te dama 're rob'manharĩ wẽ za'ra mono wa, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Mare di. Wa'ãma 're ĩpẽ'êzé mono zarina, ma tô te te 're wa'anho'reptu. Tipẽ'êzani te te wama 're ĩ'anhomri mono na, ma tô wapẽ'ẽ 're te te 're wa'apoto té. Wawasété hawi, ma tô wapẽ'ẽ 're, te te 're wa'a'upsõ, ãma 're wanomro wẽ mono da oto.

⁶ Sõpru uptabi wa, ma tô wei wama te te 're anhomri Tipẽ'êzani hã, Zezu Cristu te te 're ĩwa'anho'reptui mono zéb zarina. Wẽ uptabi di, ĩpẽ'êzani hã.

⁷ Wawasété na 're wanomro mono nherẽ, ma tô te te 're wa'azawi pese, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Taha wa, ma tô te te 're wa'awẽsãmri, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ĩ'ab'madã'ã mono õ zéb zarina, rowẽ ĩsi'utõrĩ'õ ãma ĩ'rata 're wasi'ubumroi u'âsi mono da. Taha wa, wa za wasina sô 're wanhimipari u'âsi za'ra, ĩ'rata 're ĩwasi'ubumroi u'âsi mono zéb zô hã.

⁸ Te aima ĩrowasu'uzé hã tô sena.

Taha wa, te za ĩsazei'wa norĩ ma 're ĩ'aroti mo, marĩ wẽ na te te 're dapawaptob u'âsi za'ra mono da. Te aima 're ĩrowasu'u mono zé hã wẽ uptabi di, dama 're ĩrowẽ za'ra mono zéb da hã.

⁹ Ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hi'rata norĩ nhisi wasu'u na, te ãma 're sisada'âbã za'ra. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti, zudezu norĩ ma 're ĩhãimana za'ra mono na zama, te duré 're sisada'âbã za'ra. ãne wamhã, dama 're ĩrowẽ za'ra mono zé hã, mare di. Taha wa, marĩ na 're ĩdasisada'âbã za'ra mono zé hã, 're wapari mono õ di za.

¹⁰ Āté ni'wa hã te za aimawi tinhimirowasu'u na te te 're ro'wa'rutu, ĩsazei'wa norĩ wi. Taha zarina, ĩsazei'wa norĩ hã sima ãma 're siwanhizari za'ra mono wamhã, te za tãma 're ĩ'aroti mo, ãne na te te dama 're rowasu'u tô mono da. Taha parimhã te te aiwapari õ wamhã, te za duré tãma ãma ĩsahu. Taha na duré te te aiwapari õ wamhã, ma'ãpé, tiwi 're asi'madã'ã pese mono. Tawamhã ĩsiré 're aihãimana mono õ di za oto.

¹¹ E marĩ wa. Tãma roti nherẽ, te te ĩ'aiwapari õ na, waihu'u wa. Roti sena hawi sipai wa, te za ĩwasété na dasiwi waihu'u ni.

Paru hã, Tituhu ma te te ĩrowaihu'u 'rãsutu zé

¹² Nimahã na, wa za aibã hã atẽme satõ, áté Atemasi hã, áté Titicu hã. Taha wa, ma'ãpé rosa'rata, we aimorĩ da, wasisõpêtẽ da, Nicopuri na 'ri nho'õmo nhisi ãma. Taha na wa tô ĩsima rosa'rata, rowa'u'u wahã nomro ré, tame ĩnhamra da.

¹³ Duré aibâ norĩ hã pawaptob zahuré na, Zena norĩ hã Aporuhu me. Danhimirob'manharĩzém na dawasu'u'wa, te 're hâimana, Zena hã. Marĩ hã aima ãhâimana zarina, te za ãpawaptob zahuré, marĩ hã tãma hâimana zahuré õ wa, ãnezbéb da hã.

¹⁴ Wa tô ãsima wẽ, wasiré ãsazei'wa norĩ hã marĩ zô dawi 're ro'wanhi'riti za'ra mono wamhã, te te 're dapawaptob za'ra mono da, taré 're hâimana za'ra mono tã da, dapawaptob ãna.

¹⁵ Uburé ãsiré 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã ma tô timreme na ãma asawi za'ra. Wasiré ãsazei'wa norĩ hã wa wamreme na ãma sawi za'ra ni, wazawi'wa norĩ hã.

'Re ãhâimana u'âsi mono wi, wa aima za'ra wa'aba, te tiwi 're rowaptẽre u'âsi, aihĩni te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi ãma 're anomro aba mono da.

Piremo Piremohõ ma, Paru te te ĩrob'ui'érézé Ībaihã wasu'uzé

Duréhã ma tô aibã norĩ hã da te 're uipra za'ra, pi'õ norĩ zama, te te dama 're romhuri za'ra mono da. Taré dasa si, duré da'uzazép si ma tô da te tãma 're sômri za'ra. Romhuri wa'â hã da te tãma 're sômri za'ra mono õ di. Ma tô duré da te tiwi 're rosawi za'ra, nimomo si'uihã na 're wairébé mono tô da. Āne wa, ma tô robzei āna 're hãimana za'ra, romhuri'wa norĩ hã. Tawamhã nimomo apito norĩ hã te te satõrĩ za'ra õ nherê, si'uihã na 're wairébé mono wa, te za sada 're sahi za'ra. Taha wa, te za dama 'ru za'ra, da te sôpêtê za'ra wa, apã da te simroi mono da. Tawamhã apito hã te za nasi hã za'ra âté, romhuri'wa norĩ hã si'uihã na 're wairébé mono 'ru te.

Āne hã tãma waihu'u pese wa, ma tô Paru hã rob'ui'éré, Piremohõ ma. Ta hã ma tô aré uipra aibã hã, Onezimo na ĩsisi hã, tãma ĩromhuri'wa da hã. Tane nherê, ma tô tiwi watobro Onezimo hã, nimomo morĩ da. Morĩ wamhã, Paruhu u ma tô wi. Tawamhã Zezusihi wasu'uwê hã ma tô tãma wasu'u, Paru hã. Taha zarina, ma tô Onezimo hã saze. Taha wa, ma tô Paru hã Piremohõ ma rob'ui'éré, te te āma waihu'u da, Onezimohõ hãimanazép tém na hã. Piremo hã duré ĩsazei'wa. Taha wa, Paru hã ma tô tiwi rowaptê, Piremohõ wi, te te âri wê da, Onezimo hã apã ĩ'rata 're sãmra mono da, ĩsiré ĩsazei'wai wa oto.

1-2 Piremo, a hã wasiwadi wama asawi pe, duré wasiré Cristu Zezusihi ma romhuri'wa. Āhãna, wa hã Paru, wa za asawi, ĩnhimi'ui'éré na. Wano hã Timotiuhu me, wa za asawi ni. Duré Zezusihi zazei'wa norĩ, asõrõwa u siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ zama, wa za āma sawi za'ra ni. Duré wahidiba hã Apiza hã wa za āma sawi ni. Duré aibã hã Atipu hã wa za āma sawi ni. Ta hã te duré wasiré Wanhíb'apito ma, te te 're romhuri pese. Wa hã Zezu Cristuhu ma romhuri'wai wa, ma tô dasiwi ĩ'âri ni. Dazazéb 're ma tô duré dasiwi ĩnherê ni. Tawamhã dazazéb 're, ĩnhamra ré, wa za aima rob'ui'éré za'ra wa'wa.

3 Wamama ma, wa ai'āma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhíb'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'āma 're hãimana u'âsi mono da, rowê u'âsi, āma 're aimorĩ da.

4-5 Piremo, asawi di. Āhãna wa za aima waihu'u, Wamama āma ĩwatazém na, ai'āma hã. Aiwasu'u wê hã ma tô we nasi ĩtême waptārã. Wanhíb'apito Zezusihi zazei'wa te, u, 're aimo. Te duré, u, 're ĩ'azawi pese mo, uburé ĩsazei'wa norĩ hã. Taha wa, aiwasu'u wê hã we ĩtême 're waptã'ã mono wa, ĩto ti, wa hã. Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, ai'āma 're ĩmreme mono wamhã, wa duré āma 're ĩwata u'âsi, ĩnhib'apito āma.

6 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô uburé Cristuhu zazei'wa norĩ ma 're sôpru, uburé marĩ ĩwê na. A hã, Cristuhu zazei'wai wa, wa oto wasiré 're wahãimana za'ra. Tawamhã, wa ai'āma 're ĩmreme, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, te te aima 're awaihu'u pese mono da, aipê'ê 're, uburé marĩ ĩwê hã Cristuhu zazei'wa norĩ ma, te te 're ĩ'anhomri mono hã.

7 A hã ĩno. Īma asawi di. 'Re asimizawi pese mono wa, ĩto ti. Ītoi uptabi di, ĩpê'ê 'remhã. Taha wa, ĩma rowê uptabi di. Duré uburé ĩsazei'wa norĩ hã robze na oto 're si'ubumroi mono wa, marĩ na a hã 're apawapto mono wa, ĩtoi uptabi di, aima.

8 Tawamhã, marĩ na wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowaptê. Wa hã asiré Cristuhu zazei'wai wa, adub'rada, wa oto 're mo. E taha wa, wa za āma aima ti'ru, marĩ hã 'manharĩ da. Mare di. Te āma aima 'rui õ di za.

9 Īma asawi pese wa, wa hã Paru, dazazéb 're ĩnhamra nherë, Cristu Zekusihi zadawa wasu'u'wai wa, wa za taré aiwi rowaptë, asi'uihã na si marĩ hã 'manharĩ da.

10 Āne āhãna Onezimohõ āma, wa za aima rowaihu'u. Wa za duré aiwi rowaptë, Onezimohõ ma. Cristuhu zazei'wa te oto 're mo, ta hã. Wanhib'apito wasu'uwë hã wa tô tãma waihu'u, dazazéb 're ĩnhamra ré. Ma tô saze. Taha wa, ĩ'ra ne, wa ĩsina te 're waihu'u oto, Onezimo hã.

11 Te te aima 're romhuri zeï mono āna, te aré 're mo, Onezimo hã. Taha wa, aima wë õ di aré. Tazahã, aimawi ĩhãimanazé hã oto. Ma tô aipi'ra. Taha wa, aima wë di za oto. Īma zama duré wë di.

12 Īma sawi di duré. Īma sawi uptabi nherë, āhãna wa za oto Onezimo hã atëme satõ, ai'rata 're sãmra mono da, apã.

13 ĩ'rata 're sãmra mono 'wa'āhã, te aré te te 're ĩpawapto, ai'upana. Te te 're ĩpawapto mono da, wa tô ĩsima wë, dazazéb 're ĩnhamra ré, wa hã ĩwasu'u wë 'wai wa.

14 Tane nherë, te za asi'uihã na si tãma ĩpisu, apã we ĩtëme satõrĩ da, aima wë wamhã. Aima wë õ wamhã, mare di za. Āne wapsi, ĩma wë di za. Wa hã te āma pisutu õ di. Mare di.

15 Ta hã Onezimo hã ma tô aré airë. Āté syry na asiti 're sãmra mono nherë, wë di. E marĩ wa, wë di. Atëme wisi wapsi, āté te za oto ai'rata 're sãmra u'āsi. Taha wa, aima wë di za oto, āté.

16 Cristuhu zazei'wa te za oto 're mo, Onezimo hã. Pawa'ābã āna aima romhuri'wa si 're morĩ õ di za oto. Cristuhu zazei uptabi 'wa oto 're morĩ wa, wano te za oto 're hãimana, Onezimo hã. Tô sena sawi di, ĩma. Tawamhã aima sawi uptabi di za oto, ta hã. Asiré ĩsazei'wai wa, ano te za oto 're mo, asiré.

17 Āhãna, wa za aiwi rowaptë, Onezimohõ ma. Ma'āpé, atëme wisi wi, sawi na za, ai'rata apã 're hãimana u'āsi mono da oto. Wa hã asiré ĩsazei'wai wa, atëme ĩwisi 'wa'āhã, te aré ĩzawi. Tane te za ĩsawi, Onezimo hã, apã aima 're hãimana mono da.

18 Āté ai'rata sãmra ré hã, ma tô marĩ hã aiwi wasété. Āté marĩ, ma tô aiwi ti'ã, asiti morĩ õ ré. Sena wamhã, ma'āpé we ĩma waihu'u za, apã ĩwa'ābãzéb zarina te aima sõmri da, ĩsõwa're're, Onezimohõ upana.

19 Tô sena, ĩmreme hã. Wa hã Paru hã wa za aima wa'ã. Āne wa oto aima rob'ui'ééré, waihu'u da. A hã, Zekusihi zazei'wa. Āhãna Zekusihi wasu'uwë zarina, robze na te oto 're aimo, ĩwasu'uwë hã te aima waihu'u wa, wa hã.

20 Taha wa, wa āne aima roti. Duré wa aiwi rowaptë, Onezimohõ ma, sawi da, duré ai'rata 're sãmra mono da, a hã ĩno, Cristuhu zazei'wai wa. Āne wamhã, wë di za ĩma.

21 Āne, wa aima rob'ui'ééré, ĩnhimiroti hã waihu'u da. Zahadu wapsi, uburé 're ĩ'ab'manharĩ wë mono zé hã, Onezimohõ āma hã, ĩnhimiroti zarina hã wa za waihu'u. Āté ĩnhimiroti zarina si õ di za. Āté asi'uihã na asimirosa'rata zarina zama, te za tãma ĩ'manharĩ wë.

22 Duré misi wa za aiwi waptë. Ma'āpé, daza'warizé hã ĩma pisutu, ai'rata za'ra wa'aba a'ã ĩnhamra da. A norĩ wa'wa hã ma tô duré ĩma 're ĩrowaptëre za'ra wa'aba mo, hãiwa u, 'Re ĩhãimana u'āsi mono wi, te te ĩzatõrĩ da, dazazém hawi atëme za'ra wa'aba, ĩmorĩ da apã. Taha wa, wa sõ mapa, ĩmorizéb zõ, atëme za'ra wa'aba, ĩma 're ĩrowaptëre za'ra wa'aba mono zéb zarina, āma ĩmorĩ da apã. Āne si.

23 Āhãna Epaprasi hã te āma asawi. Ta hã duré Cristu Zekusihi wasu'u'wai wa, dazazéb 're te nhamra, ĩme.

²⁴ Marcusi hã te duré ãma asawi, duré Aritacu hã, duré Demasi, duré Rucasi. Ta norĩ hã, ãsiré Wanhib'apito ma romhuri'wa norĩ. ãne si, wa ãnhimirob'ui'ére hã 'rãsutu.

²⁵ Wa hã wa duré 're ãmreme u'ãsi, Wamama ma, ai'ãma za'ra wa'aba, Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mono da, robzei u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

Ebreusi Ebreusi norĩ ma, rob'ui'ééré Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã na rob'ui'ééré hã zudezu norĩ ma hã, Zezusihi zazei'wa norĩ ma hã. Ebreusi hã zudezu norĩ waptērēzé hãiba amo. Ā ĩbaihã na rob'ui'ééré'wa hã ni'wa hã te te waihu'u ō di.

Zudezu norĩ hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã ma tō te te 're robzépata za'ētē za'ra, ĩsiré zudezu norĩ hã te te siwi 're wē'ō za'ra mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hã te te oto 're 'madâ'â za'ra mono ō newa. Taha wa, ma tō Ebreusi na rob'ui'ééré'wa hã ĩsazei'wa norĩ âma tihâtâ'â za'ra, zudezu norĩ nhimizaze 'rata zéb u apâ sipizari za'ra ō'umhasite. Ma tō duré dama waihu'u za'ra, Zezusi hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra uptabi na hã. Ta hã hãwa âma romhuri'wa norĩ ma, pire uptabi di, ti'ai âma uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ma zama, Mozésihi ma, duré Zuzuwéhé ma.

Ma tō duré dama waihu'u za'ra, âne: Zezusi hã dazada ĩsisōmrizé hã danhipai u wē uptabi di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhimizama hã dasi'udâna da te tãma 're ĩsōmri za'ra mono na hã.

Capituru 11 âma hã ma tō duré wama sisi nhoré za'ra, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te sina 're ĩ'umhasi za'ra mono zém na hã, te te 're robzépata za'ra mono nherē.

'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra wasu'u

¹ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō tizadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ ma te te 're rowasu'u, ta norĩ hã te te oto wahi'rata norĩ ma âma 're rowasu'u za'ra mono da, ĩsadawa nhipai u hã. Ta norĩ ma, ma tō marĩ na misi si te te tãma 're rowasu'u za'ra, âma ĩpu'u na hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zép sidâpâsi.

² Tane nherē, ti'ra si ma tō oto pisutu, ĩsadawa nhipai u te te oto wama âma 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb da hã, rob'rãsutuzéb u romhutu na za 're ĩwahâimana za'ra mono norĩ ma. Taha si ma tō Timama zadawa para uburé te te ro'apoto. Taha si ma tō duré pisutu ĩmama hã, niwapsi uburé roptede'wa na 're hâimana mono da oto.

³ Ōhō si te oto Timama hã ĩwē uptabi na te te dama 're wasu'u, rowa'a ĩsa'ētē na hã. Taha si te Timama ne 're hâimana, aiwa wa. Tinhimiroti nhiptete na te uburé marĩ hã te te 're a'upari wē, 're si'utōrĩ tō za'ra mono da. Ōhō si dawasédé hã te te dama 're aparĩ mono da, dazada dâ'â wa, taha pari hãwa'utu wa, te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ 're sãmra, hãwa âma. Danhipai u ĩwaihu'u pese uptabi nhimire niwĩ te oto 're sãmra, ĩsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, pire uptabi na.

Zezusi hã hãwa âma romhuri'wa norĩ ma, pire na 're ĩhâimana mono zé wasu'u

⁴ ĩmama hã ma tō ĩsisi hã tãma tisō, sisi pire da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na ĩsisi da hã, uburé hãwa âma tãma ĩromhuri'wa norĩ nhisi ma, pire uptabi da. Tane ma duré ĩmama hã pisutu, hãwa âma romhuri'wa norĩ ma, pire uptabi na 're hâimana mono da oto, ĩ'ra hã.

⁵ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tō âne na âma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na:

“A hã ĩ'ra te ĩme 're aihâimana mo. Taha wa, wa za oto ĩ'ra na te 're asisi, dama aipiré na 're aihâimana mono da oto.”

Āne duré ĩhãiba amo na rob'ui'ééré hã:

“Wa hã ĩmama wa za tãma 're ĩhãimana. Taha wa, ĩra te za 're hãimana.”

Ãne duréhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na rob'ui'ééré hã. Tawamhã e hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ ãma zama, ma tô ãne na hã rowasu'u, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Mare di. Zezusihi ãma si, ma tô ãne na hã rowasu'u.

⁶ Ãne ma tô duré ni'wa hã ãma rob'ui'ééré, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono mreme na, ti'ra hã ti'ai u za te te we ĩsatõrĩzém na, da'ra hã dama 're ĩpoto 'rata za'ra mono ne ĩpire uptabi na hã:

“Uburé hãiwa ãma ĩma romhuri'wa norĩ hã te za ãma tiwata za'ra.”

Ãne ma tô Zezusihi ãma rowasu'u siro, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã.

⁷ Ãne na si ma tô hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ãma hã rob'ui'ééré za'ra, ni'wa hã:

“Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tô hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ hã pisutu za'ra, rowa'u'u ne 're hãimana za'ra mono da, duré unhama ro'o ne 're hãimana za'ra mono da.”

Ãne na si ma tô ĩwasu'u za'ra na ni'wa hã rob'ui'ééré.

⁸ Tazahã, ĩra si dama pire uptabi na 're ĩhãimana mono zém na ma tô rowasu'u 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, ãne:

“A hã Ropoto'wa. Da'ãma 're asib'a'uwẽ mono zé hã aiwi 're si'utõrĩ mono õ di za. Te za tô aima 're hãimana u'ãsi.

Duré marĩ na 're upai mono ãna, te za 're ĩda'ab'madâ'â u'ãsi mo.

⁹ Uburé marĩ ĩwẽ hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono si, aima wẽ uptabi di. Duré uburé marĩ ĩwasédé hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono si, ma tô da'ãma 're ĩ'a'ruiwapari mo.

Taha wa, wa hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono, Asib'apito hã wa tô aipisutu, uburé asiré 're ĩhãimana za'ra mono norĩ nhipai u, aipire na tãma 're aihãimana za'ra mono da, duré ãne zarina ãma 're atoi u'ãsi mono da.”

Ãne ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ti'ra ma roti.

¹⁰ Ãne ma tô duré ti'ra ma tinha, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã:

“A hã uburé Danhib'apito. Duréhã ropoto na'rata hawimhã ma tô ti'a hã ĩ'manha. Asi'uihã na ma tô duré hãiwa hã ĩ'manha.

¹¹⁻¹² Tane nherẽ, te za niwamhã ai'utõrĩ zahuré, sahuré ta norĩ hã, da'uza hã dawi 're ĩhãsiwamnarĩ su'u za'ra mono ne. Duré da'uza pano pa hã dawi 're ĩhãsiwamnarĩ za'ra mono wa, rob u da te oto 're sãmra mono da, da te 're ĩhãnhinha za'ra mono ne, te za ta norĩ hã ĩ'uprozi zahuré, ĩtép si 'manharĩ zahuré da, ĩsõwa're're. Da'uza 'rada hã da te oto dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono wa, ĩhãtép si da te ãma 're ĩsaprĩ za'ra mono ne, te za tô ĩtép si ĩ'manharĩ zahuré, ti'a hã, hãiwa me.

Tane nherẽ, niwamhã ai'utõrĩ õ di za, a hã. Aiwétési te za 're aihãimana u'ãsi mo. Nimahã na hã ãma saprĩ waihu'u õ di za, aihãimanazém na hã. Tô õhõ si, 're aihãimana mono zé hã za.”

Ãne ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ti'ra ma, waihu'u siro.

¹³ Ãne ma tô duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tãma waihu'u siro:

“ĩ'rata te za 're asãmra u'ãsi mo ĩnhimire niwĩ, dama aipire na ĩsiré 're aihãimana u'ãsi mono da. Asitob'ru norĩ nhiptetezé hã wa za tiwi uprozi za'ra, wapu na aima 're hãimana za'ra mono da oto, duré aima sib'uwere na 're hãimana za'ra mono da oto.”

Tawamhã, e hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ ma, ma tô ãne hã waihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã. Mare di. Ti'ra ma si, ma tô ãne hã waihu'u siro, ta norĩ ma, pire u'ãsi 're hãimana mono wa za, Zezusi hã.

¹⁴ E niha tawamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ 're ĩhãimana za'ra mono zé hã. Ta norĩ hã ĩhãiba'õ, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma, romhuri'wa norĩ. Ta norĩ si ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te te 're satõrĩ za'ra ti'ai u, za te te ĩsõ'reptu za'ra norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono da, ti'ab ré. Taha na si, ta norĩ nhimiromhurizé hã.

2

Danho'reptuzé ĩwē uptabi wasu'u

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'uwē hã wa te 're ĩwapari za'ra mono zép si, wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra, wasina 're wapahã za'ra mono tō da, tiwi.

² Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, hãwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ hã wahi'rata norĩ ma, te te ĩwaihu'u za'ra zé hã tō sena na 're ĩhâimana mono na ma tō da te 're waihu'u za'ra. Duré ni'wam norĩ hã õhõ si te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wa, duré ĩsarina si 're nomro wē mono õ wa, ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩsarina te te 're hã za'ra.

³ ãne wa, te te 're ĩwa'anho'reptui mono zéb zô, ĩwē uptabi zô, wa te sô 're rob'ruiwapari za'ra mono õ nherē, e ĩsimihâzé wi, wa za wasi'uihã na 're wawairébé. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwa'anho'reptui mono zé wasu'u na ma tō Wanhib'apito hã dama rowasu'u 'rata, si'uihã na. ĩmreme wapari'wa norĩ hã ma tō duré ãne na wama ãma rowasu'u za'ra, tō sena danho'reptuzém na wa te ãma 're ĩsaze za'ra mono zéb da hã.

⁴ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zama, ma tō te te 're wa'apawapto, te te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u hã, tō sena na 're ĩhâimana mono na wa te wasina ãma 're waihu'u pese za'ra mono da oto. Tiwaihu'u pese na marĩ ĩwē hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã ma tō te te dama 're ab'manharĩ wē, ãma 're ĩdatob'uzu za'ra mono zé hã, taha zarina tō sena, wa te ãma 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã, te te 're ĩda'anho'reptui mono zé wasu'u hã. Ma tō duré Tipē'ēzani ma pisutu, romhuri hã ĩsazei'wai mono bâ te te sima 're ĩ'awē mono zéb zarina, te te tãma 're apisutu mono da, ãma 're ĩsipawapto za'ra mono zéb da hã. Taha zarina, wasi'uihã na tō sena, wa te ãma 're waihu'u pese za'ra mono da, ma tō duré te te 're wa'apawapto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

Zezu Cristu hã Danho'reptui'wai wasu'u

⁵ Za 're ĩdahâimana téb za'ra mono na, wa tō aima ãma rowasu'u pari za'ra wa'wa. E taha wa, te za hãwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ hã pisutu za'ra 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ta norĩ hã pire na te te 're da'madâ'â za'ra mono da, za 're ĩdahâimana téb za'ra mono ãma hã. Mare di. Ta norĩ hã danhib'apito da, te te pisutu za'ra õ di.

⁶ Tazahã duréihã ni'wa hã ma tō ãne na ĩbaihã na ãma rob'ui'éré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te ĩrowasu'uzém na hã:

“'Re ĩhâimana u'âsi mono, e dahâimana pire na aima 're dahâimana za'ra mono bâ, te da'ãma 're aipo're pu'u u'âsi mo. E niha da, te bété da'ãma 're aiwamri u'âsi mo, a'uwē na si 're dahâimana za'ra mono nherē.

⁷ Ma tō aré dama ĩpisu, hãwa ãma aima romhuri'wa norĩ zapari, dawapu na 're dahâimana za'ra mono da a'â. Tazahã, ma tō oto dama ĩpisu, dapire na oto 're dahâimana za'ra mono da, ĩwē na si.

⁸ Ma tō duré dama ĩpisu oto, uburé marĩ hã niwapsi da te 're 'madâ'â za'ra mono da, dapire na.”

ãne na ma tō duréihã dawasu'u na rob'ui'éré, ni'wa hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tō oto dama pisutu, niwapsi uburé marĩ hã da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zéb da hã, dapire na. Marĩ hã taré 're 'maihâimana mono õ di za, da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono õ na hã. Tane nherē, zahadu uburé marĩ hã da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, ti'a 're dahâimana za'ra mono ré hã.

⁹ Zezusi 're ĩmorizép si wa tō wa te 're waihu'u pese za'ra. Ta hã ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã pisutu, ti'ai ãma 're hâimana mono ré hã, hãwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ ma, wapu na a'â 're hâimana mono da, dasine. Zezusi hã dazada dâ'â da si, ma tō pisutu 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, da'ãma 're pē'ēzé mono wa, da'ãma 're ĩsiwãrĩ mono zéb da hã. Ma tō duré pisutu ti'ra hã, pire

na dama 're hâimana u'âsi mono da oto, dazada idâ'â zarina, te te irobzépata na te te sina tâma uwaimrami wa, Timama ma hã.

¹⁰ 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô uburé te te ro'apoto. Taha ma si te uburé marĩ hã tâma 're hâimana. Ta hã tô ibâ, ma ti'ra hã pisutu Zezusi hã, dazada dâ'â wa, te te robzépata da a'â, taha zarina te te 're da'anho'reptui mono da, te te sina uwaimrami da, 'Re ihâimana u'âsi mono te te tâma ipisutuzéb zarina. Da'ahã na hãwa ãma rowē uptabi na i'rata 're danomro u'âsi mono da, ma tô ãne da hã tâma pisutu, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

¹¹ Zezusi hã Timama nhib'a'uwē norĩ pisutu'wa, duré isib'a'uwē da, Zezusi te te 're ipisutu za'ra mono norĩ hã misire Imama za'ra hã tô õhõ si. Taha wa, Zezusi hã ãma 're sisé mono õ di, ta norĩ hã tisisânawã na za te te 're i'anhisi mono da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã misire Imama za'ra wa, simisutu. Te za tô tisisânawã na te te 're anhisi, Zezusi hã.

¹² Duréhã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré, Zezusi hã Timama ma, za te te tâma irowasu'uzém na hã:

“Isisânawã norĩ ma, wa za te tâma 're aiwasu'u wē za'ra.

Siré 're si'rã'õtõ mono ré, wa za ai'ãma 're iwata u'âsi, isõ'a za'ra.”

¹³ Ma tô duré ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'ééré, Zezusihi mreme wasu'u na hã: “Izama wa za te isina 're umnhasi pese u'âsi, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.”

Duréhã ãne, Zezusihi mreme wasu'u amo na da te ãma irob'ui'ééré hã, isazei'wa norĩ ãma hã:

“Ahãta wa hã wa oto 're ihâimana, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra na oto tâma 're ihâimana za'ra mono norĩ siré, õ hã te te ima 're i'apisutu mono norĩ siré.”

Ãne duréhã Zezusihi mreme wasu'u na rob'ui'ééré hã.

¹⁴ 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra ne, tâma 're ihâimana za'ra mono norĩ hã te a'uwē hãiba na 're hâimana za'ra, nhi ré, duré wapruí ré. Taha wa, ma tô Zezusi hã dasiré si'a'uwē, a'uwē hãiba na a'â 're morĩ da. Tidâ'ázém na Wa'uburé nhiptede hã te te tiwi prub da, ma tô a'uwē hãiba na podó, Wa'uburé nhimiromhuri ma, dadâ'ázé ma, marĩ zô dasipibuma 're danhopré tō mono da oto.

¹⁵ Ni'wam norĩ hã te tô Wa'uburé nhimiromhuri zarina, pahi u'âsi 're hâimana za'ra, tidâ'ázé ma hã, iwada'uri zarina si pawa'ábã ãna te te dama 're iromhuri za'ra mono hã tinhib'apito nhimiwada'uri na si sina hãtã'â u'âsi 're ihâimana za'ra mono ne. Ta norĩ hã tidâ'ázé ma, pahi ãna oto 're hâimana za'ra mono da, ma tô sada tidã'â za'ra, Zezusi hã.

¹⁶ E hãwa ãma romhuri'wa norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono da, ma tô we ti'ai u mo Zezusi hã, dawazari si'a'uwē da. Mare di. Abra'ãhã nhihudu mono bã te te 're ipawaptob za'ra mono da si, ma tô wei mo. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norĩ hã.

¹⁷ Taha wa, tisisânawã norĩ me, aiwa uptabi a'â 're hâimana mono da, ma tô si'a'uwē Zezusi hã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ipire uptabi ne 're hâimana mono da, sasedoti ipire uptabi ne, tâma umnhasi na te te tâma 're romhuri mono da, da'ãma pē'ézé uptabi sina. Taha da, ma tô si'a'uwē tô, taha zarina dawasédé hã te te oto dama 're apari mono da. Ta hã dasiré si'a'uwē õ 'wa'ãhã, ãne hã te te aré sina uwaimrami waihu'u õ di, 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã.

¹⁸ Zezusi hã ma tô robzépata za'ëtē tô, ti'ab ré. Duré Wa'uburé hã ma tô aré pibu, tiwasédé hã te te 'manharĩ da. Tane nherē, te te iwapari õ zarina, tiwasédé hã te te 'manharĩ õ di. Taha wa, Wa'uburé hã te te oto 're wapibu za'ra mono wamhã, tô õ hã te za te te 're wa'apawapto, isine wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono ãna, wanhiptete sina õhõ ãma si 're wanomro mono da, Zezusihi ãma si.

3

Mozésihi wasu'u, Cristuhu wasu'u me

¹ Īsisānawā norī, a norī wa'aba zama ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aipīsutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwē si oto 're anomro aba mono da, hãiwa āma ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, te za Zezusihi āma si 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ti'ai u, we te te ĩsatōrī na, duré dama ĩsadowa wasu'u'wa na. Ta hã sasedoti ĩpire uptabi na te wa'āma te te 're romhuri u'âsi, ĩwasu'uwē na wa te 're ĩsaze za'ra mono zém na te te 're wa'apawapto mono da.

² Ta hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, umnhasi sina te te tãma 're romhuri wē u'âsi, te te tãma 're ĩ'apisutu mono zéb zarina si. Tane aiwa, duréihã Mozési hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī ma, umnhasi sina te te tãma 're romhuri wē u'âsi za'ra.

³ Ni'wa hã simiromhuri wē na te te sima 'ri wamhã, te za āma tatob'uzu za'ra ni, ĩsimiromhuri wē na hã. E tawamhã 'ri na si te za āma tatob'uzu za'ra ni. Mare di. Taha nhipai u, te za 'ri 'manharĩ'wai āma zama tatob'uzu za'ra ni. Tane duré, Mozési hã dama pire na 're hâimana mono nherē, taha hâimanazém nhipai u hã, Zezusihi si dama pire uptabi di.

⁴ Ti'ai āma uburé 'ri hã danhib'rata na rob'manharĩ hã si'uihã na 're si'manharĩ za'ra mono õ di. Taha wa, te 'ri'wa norī hã 'ri nhipai u, pire na 're hâimana za'ra. Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ma tô uburé marĩ hã te te 're ab'manharĩ. Taha wa, te uburé marĩ nhipai u, pire uptabi na 're hâimana u'âsi ta hã siwaprosi.

⁵ Mozési hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, umnhasi sina te te tãma 're romhuri wē u'âsi, ĩsib'a'uwē te te tãma 're ĩpawaptob za'ra mono zém na hã. Marĩ na 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã za ti'ab ré te te dama 're ĩ'arowaihu'u mono zém na, ma tô ĩsib'a'uwē ma te te 're rowaihu'u sirōmo za'ra, Mozési hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa na si, te ta hã 're hâimana.

⁶ Tane nherē, te Cristuhu si tãma umnhasi na uburé ĩsib'a'uwē norī hã te te tãma 're 'madâ'â pese za'ra, pire uptabi na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã. Wa norī hã Cristuhu āma si 're wanomro mono wa, da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherē, wapahi āna wanhiptete sina āma 're wanomro mono wamhã, wa za tô ĩsib'a'uwē na tãma 're wahâimana u'âsi za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwē si, za te te wama ĩpisutu za'ra zéb zô, wama umnhasi sina sô 're ĩwanhimipari u'âsi za'ra mono zéb zarina, tiwi 're wasipizari za'ra mono õ wamhã, tawapsi wa za tô ĩsib'a'uwē na tãma 're wahâimana u'âsi za'ra.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norī 're ĩwa'utu za'ra mono zé wasu'u

⁷⁻⁸ Duréihã ni'wa hã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ézani zadawa para, āne na āma rob'ui'ééré:

“Ā bātã na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'ári 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rã tete aba na. Duréihã aih'i'rata norī wa'wa hã ma tô āne na hã po're āna sada tihâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono da. Ta norī hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, nimahã bātã na ma tô tiwasédé hã 'manharĩ za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sina pibu za'ra da, niha te te tãma rob'manharĩ za'ra õ zô pé, āma ĩwa'a su'u za'ra õ na hã.”

Āne ma tô ni'wa hã āma rob'ui'ééré.

⁹ Āne duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã: “Aih'i'rata norī hã ma tô siwi ĩpibu, āma ĩwa'a su'u za'ra õ zarina, niha te tãma rob'manharĩ za'ra õ zô pé, te te sina ĩpibu za'ra da. 40 na āma wahub za'ra ré, marĩ ĩwē na si te 're pawaptob u'âsi za'ra mono nherē, ma tô siwi ĩwē'õ, aih'i'rata norī wa'wa hã.

10 Taha wa, wa tô ta norĩ hã oto ĩsiwi wẽ'õ pese za'ra. Taha wa, wa tô ãne ĩsima tinha: 'Ta norĩ hã ĩzô si 're sõpré mono õ di oto. ĩnhimiroti zarina si 're ĩhâimana za'ra mono da hã, te te sima 're wẽ za'ra mono õ di duré.' ãne ta norĩ ãma te ĩsima ĩrotizé hã.

11 Taha wa, te oto ĩsiwi ĩwẽ'õ za'ra zéb zarina, wa tô ĩmreme pire na ta norĩ ãma tinha, ãne: 'Tô sena, ta norĩ hã nimahã na hã dame sisisi õ di za, ti'ai wẽ u hã, ĩwa 're ĩwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tãma ĩpisutu za'ra zéb u hã.' "

ãne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ére siro hã.

12 ĩsisânawã norĩ, 'rãwi te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã asimirosa'rata wasété aba zarina, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tã da, ĩ'rata 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, dapisutu'wai wi hã.

13 Awẽ sidãpãsi te za duré asimiroti na 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ toi u'âsi Cristuhu ãma si 're anomro wẽ wa'aba mono da, asiptete sina. Satanasihĩ nhimiroti wasédé hã wẽ newa, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da, duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa, ai'rã tete na tiwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono tã da, te za tô 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, rowẽ na wasiré 're wahâimana za'ra mono ré, ti'ai ãma.

14 Wa norĩ hã Zezusi, wa te 're ĩsaze na'rata za'ra mono zém hawi, wa tô wa te 're umnhasi za'etê za'ra. Ta hawim haré, 're ĩwadã'ã za'ra mono zéb u, wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono wamhã, tawapsi wa za Zezusihi siré 're wahâimana u'âsi za'ra, ĩsine dama wapire na wa te 're da'madã'ã u'âsi za'ra mono da.

15 Duréihã ni'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani zadawa para, te te ãma ĩrob'ui'ére na wa za ãma aima sahu za'ra wa'wa, ãma aipo're si'ãri za'ra wa'aba tã da:

"ã bãtã na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si'ãri 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za, ai'rã tete aba na.

Duréihã aihĩ'rata norĩ hã ma tô ãne na hã po're ãna sada tihâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono da hã."

ãne duréihã ãma rob'ui'ére, ĩbaihã na hã.

16 E 'wam norĩ hã ma tô bété 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme hã te te wapari za'ra nherẽ, siwi wẽ'õ pese za'ra. E 'wam norĩ hã te bété wasu'u, ãne na ãma ĩrob'ui'ére hã. Mozési hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono waihu'u pese na, Ezitu hawi te te ĩsimroi mono norĩ, te wasu'u za'ra. Ma'ãpé ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba a'ã, asi'uihã na.

17 Duré, e 'wam norĩ hã ma tô bété 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã siwi wẽ'õ pese za'ra, Mozési hã Ezitu hawi te te dazani za'ra pari, 40 na da'ãma wahub ré, a'ubuni wi 're danomro mono ré hã. Tô õ norĩ hã tiwasédé te te ĩ'manharĩ za'ra norĩ hã ma tô siwi wẽ'õ pese za'ra. Tiwasédé hã te te ĩ'manharĩ za'ra zéb zarina, ma tô a'ubuni wi ai'utõ, ta norĩ hã. Ma'ãpé ta norĩ wasu'u na asipo're pu'u za'ra wa'aba duré, waihu'u za'ra wa'aba da.

18 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ ãma timreme pire na rowaihu'u sirõmo za'ra, ãne: "Ta norĩ hã nimahã na hã sisisi õ di za, ti'ai wẽ u hã, ĩwa 're ĩwa'utu za'ra mono zéb da, te aré tãma ĩpisutu za'ra zéb u hã." ãne ma tô ta norĩ ãma waihu'u siro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, duréihã a'ubuni wi 're nomro mono ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi ĩwẽ'õ za'ra zéb zarina, po're'õ u'âsi tiwi 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ãma hã.

19 Tawamhã e marĩ, wa za wa norĩ hã ãma waihu'u za'ra ni, ta norĩ wasu'u na hã. Ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te te 're saze za'ra mono õ wa, sisisi õ di, ti'ai wẽ u hã, ĩwa 're wa'utu za'ra mono da, te te aré tãma ĩpisutu

za'ra zéb u hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ta norĩ ne aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti si 're ì'madâ'â za'ra wa'aba mono õ na hã.

4

¹ Duréihã wahi'rata norĩ ma, te te ropisutu za'ra wamhã, e ta norĩ ma si ma tô rowē hã tãma pisutu za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wa norĩ ma zama ma tô wama pisutu za'ra oto, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da oto, rowē uptabi na. Taha wa, 'rãwi te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama ìropisutu za'ra zé hã asiwi 're simini za'ra wa'aba mono tō da, duréihã wahi'rata norĩ hã te te ìsimini za'ra ne.

² Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiropisutu wē hã te te wapari za'ra nherē, te te sina uwaimrami za'ra õ di, te te ãma saze za'ra õ wa. Tane duré, wa norĩ zama wa tô 'Re ìhâimana u'âsi mono wasu'u wē hã wa te 're wapari za'ra. Tane aiwa ìsimiropisutu wē na wa te 're saze za'ra mono õ wamhã, wa norĩ zama wa te wasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, te te wama ìropisutu za'ra zé hã, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, 're wahâimana za'ra mono da hã oto, rowē uptabi na hã.

³ 'Re ìhâimana u'âsi mono, wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ si, wa za tô wasina wa te 're uwaimrami za'ra, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowē uptabi na oto ãma 're ìwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, te te wama ìropisutu za'ra zém na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono õ norĩ si te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za, rowē hã. Duréihã ni'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ééré, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na, wahi'rata norĩ ãma hã:

“Te ìsiwi ìwē'õ za'ra zéb zarina, wa tô ìmreme pire na ta norĩ ãma tinha, ãne: ‘Tô sena, niwamhã dame sisisi õ di za, ti'ai wē u hã, 're ìdawa'utu za'ra mono ne, aré ìwa 're hâimana za'ra mono da, te tãma ìpisutu za'ra zéb u hã.’ ”

Ñe duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme wasu'u na rob'ui'ééré hã.

E tawamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã zahadu te te tãma pisutu za'ra õ wa, te te sina uwaimrami za'ra õ di, wahi'rata norĩ hã. Mare di. Taha wab õ di. Ropoto na'rata hawimhã ma tô uburé marĩ hã te te sima apisutu sirõmo, marĩ hã te te dama ãma 're ì'ab'manharĩ mono zéb da hã.

⁴ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ma tô ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'ééré, te te ro'apoto mono pari, ãma ì'awézém na hã, ãne:

“‘Re ìhâimana u'âsi mono hã zahadu 6 na bâdâ hã ãma morĩ ré, ma tô te te ro'apoto. Taha pari, ãma awē wamhã, te oto wa'udu, romhuri ãna.’ ”

⁵ Ñe tô õhõ wasu'u hã, duréihã wahi'rata norĩ ãma ni'wa te te ãma ìrob'ui'éérézé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na hã:

“Tô sena niwamhã dame sisisi õ di za, ti'ai wē u hã, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, aré ìwa 're hâimana za'ra mono da, te tãma ìpisutu za'ra zéb u hã.’ ”

⁶ Duréihã ti'ai wē wa, 're ìdanomro wē mono zé wasu'u wapari 'rata 'wa norĩ hã, ta norĩ hã 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, ìwa 're hâimana za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìpisutu za'ra zé hã te te sina uwaimrami za'ra õ di, ìsimiroti hã te te 're 'madâ'â za'ra mono õ wa, ta norĩ hã. E tawamhã õhõ haré ma tô dawi sizâ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're ìdanomro u'âsi mono zé hã. Mare di. Si'utõrĩ waihu'u õ di, ta hã. Ni'wam norĩ hã te za tô rowē uptabi na 're ìdahâimana za'ra mono zéb u 're sisisi, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìpisutu za'ra zéb zarina.

⁷ E niha wa za tawamhã ãne na sena na wa te ãma 're waihu'u za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô bâdâ hã tô sena na pisutu, 're ìdawa'utu u'âsi za'ra mono ne, rowē uptabi na 're ìdanomro mono zéb u 're ìdanhisisi mono zéb da

hã. Tawamhã, ãne te te pisutu wamhã, “ã bătã na” ma t  sisi, 'Re ih imana u' si mono hã.  ne na ma t  apito Dawi hã dama sadawa wasu'u, dur ihã wahi'rata nori hã a'ubuni wi 're  nomro mono z m hawi,  ma wahub ah  za'ra parip si.  ne apito Dawi te te  ma  rob'ui' r z m na te aima  ma  rob'ui' r  pari za'ra wa'aba z  hã,  ne:

“  bătã na, 'Re ih imana u' si mono mreme hã wapari za'ra wa'aba wamhã, aipo're si' ri 're aih imana za'ra wa'aba mono   di za, ai'r  tete aba na.”

⁸ Dur ihã Zuzuw  hã ti'ai w  u te te  danhimroi mono z  hã, e taha si, 'Re ih imana u' si mono, 're  dawa'utu za'ra mono z b da, te te dama  pisutuz  hã, te wasu'u. Mare di. Taha si   di. Taha si 'wa' hã, 'Re ih imana u' si mono hã niwamhã te te ar  wasu'u zahu   di  ne hã, 're  dawa'utu u' si za'ra mono ne, row  uptabi na 're  danomro mono z  wasu'u hã.

⁹ 'Re  dawa'utu u' si za'ra mono ne, row  uptabi na 're  danomro mono z  hã, te t  'Re ih imana u' si mono nhib'a'uw  nori ma 're h imana u' si,  ne u' , dur ihã ropoto na'rata hawi b d  hã 6 na  ma si'ut ri pari, b d  misi na romhuri  na  wa'utu ne, 'Re ih imana u' si mono hã.

¹⁰ Ni'wam nori hã 're  dawa'utu u' si za'ra mono ne, row  uptabi na 're  danomro mono z b da hã, 'Re ih imana u' si mono te te dama  pisutuz m na te te sina 're  uwaimrami za'ra mono nori hã, 're siwasutu za'ra mono   di za oto, taha na 'Re ih imana u' si mono te te 're  aw s mri mono z b da hã. 'Re ih imana u' si mono hã dur ihã te te ro'apoto mono pari, romhuri te te  saz ri ne, 're siwasutu zahu za'ra mono   di za oto, ta nori hã ap .

¹¹ Taha wa, row  uptabi na 're  wanomro mono z b z  si, wa za wasima 're wanhopr  u' si,  ma 're wah imana u' si za'ra mono da. Dur ihã Izaraz h  nhihudu nori hã a'ubuni wi 're nomro mono r , 'Re ih imana u' si mono nhimiroti te te siwi w '  pese za'ra wa, ta nori hã te te sina uwaimrami za'ra   di, 're  dawa'utu u' si za'ra mono z  hã. Ta nori ne, wa te wasiwi 're simini t  za'ra mono da, wa za t  taha z  si wasima 're wanhopr  u' si,  w  uptabi z  si.

¹² 'Re ih imana u' si mono zadawa wasu'u hã ih iba r  ne, te t  wama 're h imana u' si za'ra. Siptete uptabi di dur   mreme hã, ubur  mari hã  sarina si te te dama  ma 're  'ab'manhar  mono z b da hã, 'Re ih imana u' si mono hã. Sib' z  'wa si'uiwa  'wa pese ne, te wama 're h imana za'ra,  sadawa wasu'u hã. Sib' z   'wa pese na te za romnhi hã da te 're nhizazari za'ra,  hi si da te 're uriri za'ra mono da. Tane dur , 'Re ih imana u' si mono zadawa wasu'u hã wa te 're wapari za'ra mono wamhã, 'r wi wap '  na wanhimirosa'rada  w  hã dur   was d  hã wa za wa te  ma 're waihu'u za'ra.

¹³ Ubur  mari hã 'Re ih imana u' si mono wi, da te 're upsibi waihu'u za'ra mono   di, te te 're ab'mad '  t  mono da hã. Ai'ur wi ne, te ubur  mari hã t ma 're h imana, s 'awi. Taha ma si, wa za nimah  na hã wah imanaz m na t ma wasiwasu'u za'ra ni. Taha wa, wahi'rata nori ne, 're wah imana za'ra mono   di za, wa nori hã.

ZeZusi hã sasedoti  pire uptabi na te te da' ma 're  romhuri mono z  wasu'u

¹⁴ Sasedoti  pire uptabi na te t  ni'wa hã te te wa' ma 're romhuri u' si. Ta hã ZeZusi, 'Re ih imana u' si mono 'ra. Timama u ma t  mo h iwa u, 'r wi te te tiwi 're rowapt r  u' si mono da, wama za'ra. Taha wa, ZeZusi, wa te 're  saze za'ra mono z m na t  sena dama 're  wasiwasu'u za'ra mono z b zarina, wa za t  ta hawim har  wanhiptete sina  ma 're wah imana u' si za'ra.

¹⁵ Tawamhã t    hã sasedoti  pire uptabi na, te te wa' ma 're  romhuri mono hã, e wah imana nhib'uware na 're wah imana za'ra mono nher , wa' ma 're siwamri mono   di za, ta hã. Te za t  wa' ma 're siwamri u' si. E mari wa. Ta hã ma t  Wa'ubur  hã te te 're pibu ar , tiwas d  hã te te 'manhar  da,

wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono da, te te 're ĩwa'apibui u'âsi mono ne. Tane nherẽ, tiwasédé hã te te 'manharĩ õ uptabi di, Zezusi hã.

¹⁶ Taha wa, wasina 're wahâtâ'â za'ra mono ãna, wa za 'rãwi wapẽ'ẽ 're 'Re ĩhâimana u'âsi mono u 're wasihutu, da'ãma 're siwãrĩ mono da, te te 're ĩda'ab'madá'â u'âsi mono u hã. Wa'uburé te te 're wa'wapé za'ra mono ré, wa'ãma 're siwamri mono da, duré wa'ãma 're siwãrĩ mono da, wa za ãhã ré wapẽ'ẽ 're, ĩtẽme 're wasihutu u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u hã.

5

¹ Duréihã ma tô ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're apisutu, tisiré sasedoti norĩ nhipai u, pire uptabi na te te 're romhuri za'ra mono da, tisiré zudezu norĩ ãma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. Ta norĩ si ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã te te tãma 're sõmri za'ra da'upana, ãma 're ĩwata za'ra mono zéb da hã. Danhimizama ma tô duré da'upana te te tãma 're simro, dawasédé hã te te dama ãma 're ĩ'apari mono zéb da hã.

² Ta norĩ hã sasedoti ĩpire uptabi norĩ hã ma tô hâimana nhib'uware na 're hâimana za'ra, ti'ai ãma dasiré 're hâimana za'ra mono wa, aiwa. Taha wa, ni'wam norĩ hã tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zém na 'rãwi 're ĩsiwaihu'u za'ra mono õ norĩ ãma, ma tô sasedoti norĩ hã 're siwamri za'ra, sada 're sahi su'u za'ra mono ãna. E marĩ wa. Ta norĩ hã aiwa tiwasété wi, 're hâimana nhiptete waihu'u za'ra mono õ wa, ma tô tisiré norĩ ãma 're siwamri za'ra sasedoti norĩ hã, aiwa 're hâimana za'ra mono wa.

³ Duré ta norĩ hã da'udãna si, marĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te 're sõmri za'ra mono õ di, dawasédé hã te te dama ãma 're ĩ'apari mono zéb da hã. Si'udãna zama ma tô marĩ hã te te tãma 're sõmri za'ra sasedoti norĩ hã, dasine tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa.

⁴ E tawamhã ma tô 'rãwi ni'wam norĩ hã 're sipisutu za'ra, sasedoti ĩpire uptabi na dama 're ĩhâimana za'ra mono da hã. Mare di. Dasi'uihã na 're dasipisutu za'ra mono õ di, dapire da hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutu zarina si, ma tô sasedoti ĩpire uptabi na hã 're hâimana za'ra. Duréihã Arã hã sasedoti ĩpire uptabi na tisiré norĩ ma, 're hâimana mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu ne, ma tô ta norĩ hã te te 're apisutu, tô õhõ si dapisutu'wai wa.

⁵ Tane duré, Cristu hã si'uihã na sipisutu õ di, sasedoti ĩpire uptabi na dama 're ĩhâimana mono da hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ma tô pisutu. Duréihã ma tô ni'wa hã ãne na ãma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩrotizém na hã, ti'ra ma:

“A hã ĩ'ra te oto 're aihâimana mo. Taha wa, wa za ĩ'ra na te 're asisi, dama aipire na 're aihâimana mono da oto.”

⁶ ãne duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na ãma ĩrob'ui'ééré amo hã, Cristuhu ãma hã:

“A hã sasedoti norĩ, dama 're ĩhâimana za'ra mono ne, te za dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ĩhâimana mono ne hã.”

ãne duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã, Cristuhu ãma hã.

⁷ Zezusi hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô wawa sina Timama ma mre, mreme 'rãihã na, za te te ĩrobzépatazém na te te pawaptob da. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Zezusihi mreme te te wapari wamhã, ma tô sima wẽ tô, te te pawaptob da. Zezusi hã uburé marĩ hã ĩmama te te tãma ĩpisutuzéb uwaibaba si, te te 're ab'manharĩ mono da, te te sima 're wẽ u'âsi mono wa, ma tô ĩmama hã sima wẽ, te te pawaptob da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima wẽ 'wa'ãhã, te aré tô tiwaihu'u pese na sõ'reptu, dã'ã tã da.

⁸ Zezusi hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana mono nherẽ, ma tô te te 're robzépata, ti'ai ãma 're morĩ ré hã. Taha zarina ma tô ãne hã si'ãma waihu'u:

Ni'wam norĩ hã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti te te 're 'madã'ã pese za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, taha zarina te za tã te te 're robzépata za'ra, ti'ab ré. ãne ma tã Zezusi hã si'ãma waihu'u.

⁹ Tawamhã Zezusi hã ti'ab ré, te te 're robzépata mono nherẽ, ãmama te te tãma ãwẽzéb zarina si te te 're ab'manharĩ mono wa, ma tã sina uwaimra, uburé ãsimiroti te te 're ã'madã'ã pese za'ra mono norĩ hã te te 're sã'reptu za'ra mono da, hãiwa ãma dã'ã ãna 're hãmãna u'ãsi za'ra mono da.

¹⁰ Duréhã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, ma tã Zezusi hã pisutu, sasedoti ãpire uptabi na dama 're hãmãna mono da, tãma dã'ãma romhuri'wa da, duréhã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ãhãmãna mono ne, uburé ma, 're hãmãna mono da.

'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti mono bã ãpire wasu'u

¹¹ ãne na te duré aima ãma rowasu'u za'ra wa'aba da, wa tã aré ãsima wẽ. Tane nherẽ, pire di, te aima ãma ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. E marĩ wa. Aima rowasu'u hãtob za'ra wa'aba wa.

¹² A norĩ wa'wa hã Cristu, 're ãsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém na ma tã ai'ãma tironomro pese za'ra wa'wa. ãhã wamhã, te aré oto ãsazei'wa norĩ ma, romnhoré'wa da, 're aihãmãna za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti na rowasu'u'wa da hã, ta norĩ ma. Tane nherẽ, te zahadu a norĩ wa'wa hã ãsazeté'wa ne, 're aihãmãna za'ra wa'aba mo. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti hã duréhã da te aima 're ãwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hã e aima waihu'u za'ra wa'aba ã bã, te za apã ãwasu'u na ãma aima sahu za'ra wa'aba ni. Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tinho'u na si 're saihuri. ãna norĩ hã ãsai uptabi hã te te tãma 're ai waihu'u za'ra mono õ di. Tane, a norĩ wa'aba ma, te za tã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti hã duréhã da te aima 're ãwasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zép si, da te aima 're wasu'u za'ra wa'wa apã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti ãpire hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba wa, 're ãwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uihã na hã.

¹³ Ai'uté norĩ ma, tãma waihu'u õ di, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ma ãwẽ hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono zéb da hã, duré tãma ãwẽ'õ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono tã da hã. Tane te duré a norĩ wa'wa hã zahadu ãne na 're aihãmãna za'ra wa'aba mo. Ai'uté ne, te zahadu asimiza'rese'õ u'ãsi 're aihãmãna za'ra wa'aba mo, aima waihu'u za'ra wa'aba õ wa.

¹⁴ ãprédum norĩ si te tisai uptabi na hã 're saihuri. Tane duré, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti ãpire hã tãma ãwaihu'u pese za'ra norĩ si te za waihu'u za'ra, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ma, ãwẽ si da te 're ã'manharĩ za'ra mono zé hã, duré tãma ãwẽ'õ hã da te 're ã'manharĩ za'ra mono õ zé hã. Uburé marĩ hã ãwẽ zõ, duré ãwasété zõ, te te 're ãpibu za'ra mono zéb zarina si, te za te te 're waihu'u pese za'ra, ta norĩ ma si waihu'u pese wa.

6

¹ Taha wa, Cristuhu wasu'uwẽ na 're saze za'ra wa'aba mono da, duréhã da te aima ãma 're ãrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na si asima ãma 're rosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha nhipai u, te za 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti mono bã ãpire uptabi hã 're ãwaihu'u pese za'ra wa'aba mo Cristuhu wasu'uwẽ hã, aihãmãna prédub sina ãma 're aihãmãna za'ra wa'aba mono da. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti mono bã, duréhã da te aima ãma 're ãrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na apã asima ãma 're roti zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Taha na rowasu'u mono hã ma tã 're ãwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, dapẽ'ẽ 're, dãdã'ã u'ãsi ne dãwasédé, da te 're 'manharĩ za'ra mono pari, ta hawi 're ãdasipizari za'ra mono zém na rowasu'u

hã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono, da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono zém na rowasu'u hã.

² Duré â dawabzuri wasu'u na hã apâ asima âma 're roti zahu za'ra wa'aba mono ô di za oto. Ta hã ma tô 're ìwaihu'u pari za'ra wa'aba mo. Rowahutu'wa norî hã, tinhîb'rada hã da'rã nhisiwi te te 're ìsa'ra mono zarina, romhuri da, te te 're ìdapisutu za'ra mono wasu'u zama ma tô 're ìwaihu'u pari za'ra wa'aba mo, Cristuhu wasu'uwê na 're saze za'ra wa'aba mono da, da te aima âma 're ìrowasu'u na'rata za'ra wa'aba mono zé hã. Tâibâ duré, dahâiwa'utuzé wasu'u hã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono za te te dama 're ì'apisutu mono zéb zarina, ìsimirob'manharî pipa âma za 're ìdahâimana u'âsi za'ra mono zé wasu'u hã. ã norî wasu'u mono hã ma tô 're ìwaihu'u pari za'ra wa'aba mo.

³ Taha wa, ã norî wasu'u nhipai u, wa za oto roti ìpire uptabi hã wa te 're waihu'u za'ra, wahâimana prédum na oto âma 're wahâimana za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama 're ì'apisutu mono zéb zarina si.

⁴⁻⁶ Até ni'wam norî hã te za 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã sena na te te 're waihu'u za'ra, taha zarina 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na si 're hâimana za'ra mono da oto. Até dasa ìse hã da te 're ìtê'ê za'ra mono ne, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã tê'ê za'ra, ta norî hã. Até 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani ré, te za duré ta norî hã dame 're hâimana za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã te za duré até waihu'u za'ra, ìsei uptabi hã, si'uihã na. Até te za duré 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptobzé hã ìsiré 're hâimana u'âsi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono wa, âma 're ìhâimana wê za'ra mono da hã. Até ta norî hã Cristuhu nhimipawaptobzé hã te te waihu'u pari za'ra nherê, te za oto tiwi 're sipizari za'ra, apâ. E tawamhã apâ da te 're pizari waihu'u pese za'ra mono di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono u hã. Mare di. 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, wedepo'o nnonhi'râmi na dâ'â da, da te dasiwi sasômri wa, da te dasiwi ìwê'ô pese za'ra ne, te za duré ta norî hã siwi wê'ô pese za'ra oto, Cristu hã. Taha zarina, te za duré Cristuhu âma da te 're wasété za'ra, Cristuhu wi apâ 're sipizari za'ra mono wa, ta norî hã.

⁷ ãne wa za oto ti'ai wasu'u na aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'wa. Ti'a hã wê wamhã, tâ hã 're ta'a mono sidâpâsi, te za âma 're ro'wanhipré wê za'ra, ìtede'wa norî ma. 'Re ti'ai 'ré su'u mono ô wa, te za âma 're ro'wanhipré wê za'ra, ti'ai wê na hã. ãne wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwê hã tâma pisutu, ti'ai wê ma hã.

⁸ Tazahã, ro'wa si duré wab'ru zama, âma 're poto za'ra mono wamhã, marî dai ô di, ti'a hã. Taha wa, até te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã siwi wê'ô pese. ãne wamhã, unhama ro'o na te za uprosi, ti'a hã. ãne 're ìdahâimana za'ra mono zém na romnhimiré hã.

⁹ ìsisânawã norî, ìma asawi pese za'ra wa'aba norî hã, ãne na te aima âma romnhimiré'ê za'ra wa'aba nherê, ai'âma 're ìhâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di. Sena na wa tô oto âma aiwaihu'u za'ra wa'wa, marî ìwê si 're ì'manharî za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'asô'reptu za'ra wa'aba mono zéb zarina.

¹⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ì'uwaibaba si te uburé marî hã te te dama 're ab'manharî, te te dawî âma 're a'upai mono âna. Taha wa, tâma 're ìromhuri za'ra wa'aba mono zém na nimahã na hã âma po're si'âri ô di za. ìsib'a'uwê norî hã tâma 're ìpawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, duré tâma 're ìsawi pese za'ra wa'aba mono zém na hã, âma po're si'âri waihu'u ô di za. Te za tô âma 're sipo're pu'u u'âsi, ta norî âma hã.

¹¹ Wa tô ìsima aiwê za'ra wa'wa, tô ôhõ na si 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rob'râsutu u, ìwê uptabi zô 're asimipari za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.

¹² Aiwa'a âna ôhõ âma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tô te ïsima 're aiwê za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã siptete sina, Cristu te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norĩ hã te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwê uptabi hã tâma sômri za'ra, te te tâma ïropisutu za'ra zéb uwaibaba. Ta norĩ, 're ïhâimana za'ra mono ne, Cristu hã asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, wa tô te ïsima 're aiwê za'ra wa'wa.

'Re ïhâimana u'âsi mono hã sena na te te dama ïropisutuzé wasu'u

¹³ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Abra'âhã ma, te te ropisutu wamhã, tinhisi na ma tô tâma ropisutu, ni'wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma ïsisi pire hã tâma 're hâimana mono õ wa, ïsisi na te te tâma ïropisutu da hã.

¹⁴ Æne ma tô Abra'âhã ma ropisutu: “Ïwê uptabi hã wa za te aima 're anhomri u'âsi. Asihudu sidâpâsi, ahâ uptabi na te za 're hâimana za'ra.” Æne ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã si'uinhã na tâma ropisutu, Abra'âhã ma hã.

¹⁵ Tawamhã Abra'ã hã wahub ahâ na te sô 're simipari, simi'ê na. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ma tô âma tâma uwaimra oto, te te tâma ïropisutuzém na hã.

¹⁶ Tane nherê, wa norĩ hã marĩ pire na wa te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, dama ïpire norĩ nhisi na, wa za wa te dama 're ropisutu za'ra, sena na da te âma 're wazaze za'ra mono da, duré da te âma 're wawawã za'ra mono tô da.

¹⁷ Tane hã ma tô duré 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhisi pire na tâma âma ropisutu za'ra, tinhib'a'uwê norĩ ma hã, tinhimirosa'rata na tô sena te te âma 're ïsaprĩ mono õ na, ta norĩ hã te te âma 're sazei pese za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutu za'ra zéb zarina, ïwê hã za te te sima 're ïwaibui mono norĩ hã.

¹⁸ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã sadawa nhipese õ uptabi di. Taha wa, te te dama ïropisutuzé hã te te âma saprĩ waihu'u õ di. Tinhisi pire na te te dama ïropisutuzé hã te te âma saprĩ waihu'u õ di duré. Taha wa, wa norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, wa'âma 're sisaprĩ za'ra mono da, ïtême 're ïwasisa'rei mono norĩ hã wa za oto wato sina 're wahâimana za'ra, ïwê uptabi zô wasina 're ïwanhimipari u'âsi za'ra mono zé hã, wanhiptete sina wa te wasima 're tété u'âsi za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama ïpisutu za'ra zé hã.

¹⁹ Uba're tétézé hã âi ba da te mei wamhã, te za tété uba're hã, wara tõ da. Tane duré, ïwê uptabi zô wasina 're ïwanhimipari u'âsi za'ra mono hã. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhã, wanhiptete u'âsi wa za âma 're wanomro, wapê'ê na wa te âma 're wawã za'ra mono âna. Zezusi hã wa te wasina 're ï'umnhasi za'ra mono hã sô 're ïwanhimipari za'ra mono hã ma tô âzé 'ri para u, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhorõwa u, hâiwa âma hã. Zazahã ïhâpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba ma tô âzé, 'ri 're wa'wa ïwê uptabi u, 'Re ïhâimana u'âsi mono, dazô 're ïsãmra mono zéb u hã.

²⁰ Zezusi hã wa'udâna ma tô tamomo âzé, wawana za'ra. Ta hã te oto sasedoti ïpire uptabi na dama 're hâimana u'âsi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa na. Duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ïhâimana mono ne, te oto Zezusi hã pire uptabi na dama 're hâimana u'âsi.

7

Metizédétihi wasu'u

¹ Ta hã Metizédéti hã Sarê na 'ri nho'õmo nhisi âma danhib'apito, ma tô dama 're hâimana. Sasedoti na te duré dama 're hâimana, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa na. Danhipai u dama pire uptabi na 're ïhâimana mono ma, romhuri'wa na te 're hâimana. Duréihã Abra'ã norĩ hã, danhib'apito norĩ, maparane si'uiwa na te te âma ai'uté za'ra pari, apâ

si'aba'réri ré, ma tô sôpêtê Metizédéti hã, Abra'ã hã. Taha wa, ma tô mreme pire na Metizédéti hã ãma mre, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, marĩ hã ìwê si te te tãma 're apisutu mono da, Abra'ãhã ma hã.

² Tawamhã Abra'ã norĩ hã te te da'ãma ai'uté za'ra pari, danhibro te te ì'wasari hã ma tô po'o, Abra'ã hã. Tinhiptômo hi bâ ma tô te te po'o. Te te po'o mono pari, ma tô misi tãma tisô, Metizédétihi ma. Metizédétihi nhisi hã: “Danhib'apito, sena na si da'madâ'â'wa” te wasu'u. Duré ìwaptêrêzéb amo hã “Sarê ãma danhib'apito”, ìwaptêrêzéb amo hã. Sarê hã “rowê” te wasu'u. Taha zarina, Sarê ãma danhib'apito na ìwaptêrêzéb hã, “Danhib'apito, dama rowê nhomri'wa” te wasu'u.

³ Taha mama nhisi ui'ééré hã hâimana ô di, ìbaihã na hã, ìna nhisi me hã. Ìhi'rata norĩ nhisi ui'ééré zama, hâimana ô di duré. Ìwaptã'ázém na ãma ìrob'ui'ééré hã hâimana ô di duré, ìdã'ázém na ìrob'ui'ééré na zama. 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra ne, te pire na dama 're hâimana u'âsi ta hã, Wanhib'apito ne, sasedoti na da'ãma romhuri'wa 're hâimana u'âsi mono wa.

⁴ Metizédéti hã dama pire uptabi di. Ma'ãpé ãne na ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba. Abra'ã hã wahi'rata uptabi hã ma tô danhibro hã Metizédétihi ma po'o, pire na dama 're hâimana mono wa, ta hã. Te te da'ãma ai'uté za'ra pari, danhibro te te apã siré ì'wasari hã tinhiptômo hi bâ ma te te po'o, Abra'ã hã. Taha pari, misi ma tãma tisô, Metizédétihi ma hã.

⁵ Réwihi nhihudu norĩ hã sasedoti na dama 're ìhâimana za'ra mono hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ìrob'ui'ééré zarina, te za danhibro hã te te dawì 're waibu, tisiré a'uwê norĩ wi, tô Izarazéhé nhihudu norĩ wi. Danhibro hã danhiptômo hi bâ da te 're po'o za'ra mono parip si, misi te za da te tãma 're sômri za'ra, Réwihi nhihudu norĩ ma hã. Abra'ãhã nhihudu si, siré 're hâimana za'ra mono nherê, te za te te tãma 're sômri za'ra, Réwihi nhihudu norĩ ma hã.

⁶ Tawamhã, Metizédéti hã Réwihi nhihudu, 're hâimana mono ô nherê, ma tô Abra'ã hã danhibro hã tãma tisô. Tinhiptômo hi bâ te te po'o mono pari, ma tô misi tãma tisô. Tawamhã Metizédéti hã mreme pire na ma tô ãma mre, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ìwê uptabi hã te te tãma 're apisutu mono da, Abra'ãhã ma hã. Taha ma, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tãma ropisutu, duréihã.

⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwê hã te te dama 're apisutu mono da, ni'wa hã da'ãma mreme wamhã, ta hã pire na dama 're ìhâimana mono. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za ãne na ãma waihu'u za'ra ni, Metizédéti hã Abra'ãhã ma, pire na 're ìhâimana mono zém na hã.

⁸ Réwihi nhihudu norĩ hã, sasedoti na da'ãma romhuri'wa norĩ hã te za tô te te dawì 're waibu danhibro hã, danhoprubzé da te tãma 're ìpo'o za'ra mono hã. Tane nherê, te za uburé ta norĩ hã 're dâ'â za'ra, Réwihi nhihudu norĩ hã. Metizédétihi si, dâ'â ãna wama 're ìhâimana mono ne, te wama 're hâimana sasedoti na hã, ìdã'ázém na ãma ìrob'ui'ééré hã ãma hâimana ô wa, ìbaihã na hã.

⁹⁻¹⁰ Réwi hã uburé sasedoti norĩ hi'rada te 're hâimana, uburé da'ãma romhuri'wa norĩ hi'rada, danhoprubzé te te dawì 're ìwaibui mono norĩ hi'rada. Metizédéti hã Abra'ã te te sôpêtê wamhã, Réwi hã zahadu poto ô di. Tane nherê, te Abra'ãhã hãiba 're tihãiba, tihì'rata hãiba 're. Taha wa, Abra'ã hã danhibro, Metizédétihi ma te te po'o wamhã, taha nhipai u ma duré Réwi hã tãma po'o, Abra'ãhã hãiba 're, hâimana wa. Tawamhã Metizédéti hã Réwihi ma zama pire na 're ìhâimana mono zé, te wasu'u, ã hã.

¹¹ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ãma 're dahâimana wê za'ra mono da, tinhimiroti te te dama 're anhomri mono wamhã, ma tô duré sasedoti norĩ te te da'ãma 're ìromhuri za'ra mono zéb da hã, te te dama 're awaihu'u. Sasedoti norĩ hã Réwihi nhihudu norĩ hã tinhimirohuri na 'Re ìhâimana u'âsi mono

ma, te te âma 're uwaimrami uptabi za'ra mono 'wa'âhã, taha zarina te aré 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri, dawasédé hã taha zarina te te da'âma 're ab'madâ'â mono õ wa aré. Tane nherẽ, ta norĩ hã tinhimiromhuri na te te âma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, sasedoti ïhâiba amo hã Réwihî nhihudu norĩ nhibrob're ïsébré hã te oto dama 're hâimana, Réwihî nhihudu 're hâimana mono õ nherẽ, duré Arãhã nhihudu hã 're hâimana mono õ nherẽ. Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ïhâimana mono ne, te ta hã dama pire uptabi na 're hâimana oto.

¹² Duréihã sasedoti norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri'wa norĩ hã tinhimiromhuri na te te tãma âma 're uwaimrami uptabi za'ra mono õ wa, ta norĩ nhibrob're sasedoti ïhâiba amo hã ma tô duré âzé. Sébré wamhã, ma tô duré 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti té hã ïsu dama tisõ, sasedoti norĩ hâimanazém na ïsimiroti 'rata na Mozési te te âma ïrob'ui'ééré nhowa're're.

¹³ Ta hã sasedoti ïhâiba amo hã danhowa're're ïsébré té hã, Wanhîb'apito, te wasu'u. Ta hã Réwihî nhihudu 're hâimana mono õ di. Izarazéhé 'ra hâiba amo nhihudu te 're hâimana. Niwamhã ni'wa hã ïsiré Izarazéhé 'ra hâiba amo nhihudu hã sasedoti na dama 're hâimana mono õ di, ïsine da hã. Mare uptabi di.

¹⁴ Wanhîb'apito hã Zudaha nhihudu, te 're hâimana. Æne hã dama waihu'u pese uptabi di, ïwasu'u na hã. Mozési hã, Zudaha nhihudu norĩ âma te te dama âma rowasu'u õ di, sasedoti na te te da'âma 're ï'mairomhuri mono da hã.

Sasedoti aimawi hã Metizédétihi ne, dama 're ïhâimana mono zé wasu'u

¹⁵ Æhã wasu'u hã wama waihu'u pese za'ra di oto. E marĩ wa. Sasedoti ïhâiba amo hã oto danhowa're're wama sébré za'ra wa, Metizédéti hã sasedoti na dama 're ïhâimana mono ne, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma da'âma romhuri uptabi 'wa da hã oto.

¹⁶ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ïrob'ui'ééré zarina, ma tô Réwihî nhihudu norĩ si, sasedoti na dama 're hâimana za'ra. E tawamhã Wanhîb'apito hã Réwihî nhihudu 're hâimana mono wa, ma tô âzé, sasedoti na dama 're hâimana mono da. Mare di. Ta hã Réwihî nhihudu 're hâimana mono õ di. E marĩ zarina, ma te âzé, tawamhã. Ta hã si'utõrĩ waihu'u õ wa, ma tô âzé, sasedoti na dama 're hâimana u'âsi mono da. Nimahã na hã si'utõrĩ waihu'u õ di za tô, siptete uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa.

¹⁷ Duréihã, ma tô ni'wa hã ïbaihã na âma rob'ui'ééré ïwasu'u na hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono, ti'ra ma te te ïrotizém na hã, Æne:

“A hã, sasedoti norĩ, dama 're ïhâimana za'ra mono ne, te za sasedoti na dama 're aihâimana u'âsi mo, duréihã Metizédéti hã sasedoti na pire na dama 're ïhâimana mono ne.”

¹⁸⁻¹⁹ Æne wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ïrob'ui'ééré hã pire na dama 're hâimana mono õ di oto. E marĩ wa. Marĩ dai õ wa, te te âma 're ïda'anho'reptui mono zéb da hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata zarina, da te dasina tãma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ wa, taha na te te sima da'âma 're aroti mono õ di, dawasédé hã te te oto da'âma 're ï'ab'madâ'â mono õ zéb da hã, duré taha zarina te te 're ïda'awêsãmri mono da hã. Taha wa, aimawi hã ïwẽ uptabi hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wama pisutu za'ra oto, sô 're ïwanhimipari za'ra mono zéb da hã: Cristuhu si te oto sasedoti na pire uptabi na dama 're hâimana. Taha zô si wasina 're wanhimipari za'ra mono wamhã, wa za ïtẽme 're wasihutu wapẽ'ẽ 're 'rãwi, 'Re ïhâimana u'âsi mono u hã.

²⁰⁻²¹ Duréihã sasedoti norĩ hã da'âma romhuri'wa da, 're sisisi mono wamhã, tinhisi na mreme pire na te te tãma 're ropisutu za'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Tazahã, Zezusi hã dama sisasedoti da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te oto pisutu wamhã, mreme pire na ma tô tãma ropisutu, Æne:

“Wa hã Danhib'apito uptabi, ĩmreme ĩpire na wa za oto aima ropisutu, әне: 'A hã sasedoti na te za dama 're aihâimana u'âsi mo. Niwamhã te dawı aiwazere õ di za, ta hawimhã.' әне wa aima ropisutu. ĩnhimiropisutu na te aima әне ĩsaprĩ da hã, mare uptabi di za.”

Ñe ma tõ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã timreme ĩpire na tãma ropisutu siro, ti'ra ma, Zezusihi ma hã.

²² Ñe na Zezusihi ma, timreme ĩpire na te te tãma ropisutu wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té ĩwē uptabi hã te wasu'u. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzém nhıpai u ĩwē uptabi hã, te wasu'u.

²³ Duréihã sasedoti norĩ hã ahã uptabi na ma tõ sisõwa're're te te da'ãma 're romhuri za'ra, 're si'utõrĩ mono sidâpâsi.

²⁴ Tazahã, Zezusi hã nimahã na tidâ'â na te te sahu õ di za. Õne u'â te za 're hâimana u'âsi. Taha wa, sasedoti na te za tõ dama 're hâimana u'âsi oto, watobro waihu'u әне dawı.

²⁵ Taha wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di ta hã, da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina, 'râwi dapē'ē 're ĩtēme 're ĩdasihutu mono norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da'ãma 're mreme mono da, dama 're hâimana u'âsi mono wa, te te 're da'anho'reptui waihu'u pese mono di, ta hã oto.

²⁶ Taha wa, te oto õhõ si sasedoti ĩpire uptabi na hã wama 're hâimana za'ra, Timama ma, te te wa'ãma 're romhuri mono da. Taha si te 're timorĩ wē uptabi. Õhõ si ma tõ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wēsâmri, marĩ te te 're ab'manharĩ wasété mono õ wa. Taha wa, ĩwasédé hã sena na da te әне 're sa'ra waihu'u za'ra mono õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tõ tãma pisutu, ti'ai әне dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ nhiti 're sãmra mono da oto, hãıwa әне danhipai u dama pire uptabi na 're hâimana u'âsi mono da.

²⁷ Duréihã sasedoti norĩ 're ĩhâimana za'ra mono ne, 're hâimana mono õ di, Zezusi hã. Ta norĩ hã awē sidâpâsi te za tinhoprubzé hã si'udãna te te tãma 're sõmri 'rata za'ra 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, tiwasété parizéb da hã. Taha pari, te za duré da'udãna zama danhoprubzé hã te te tãma 're sõmri za'ra, dawasédé te te dama әне 're apari mono da. Tanei õ di, Zezusi hã sasedoti na te te wa'ãma 're ĩromhuri mono zé hã. Niwa marĩ te te 'manharĩ wasété waihu'u õ wa, awē sidâpâsi si'udãna tinhoprubzé hã te te tãma 're anhomri mono õ di, Timama ma hã. Misi haré ma tõ tinhoprubzém na hã tãma sisõ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, dazada dâ'â da, sihãıba zawi әне tãma sisõmri wamhã, õhõ haré dawasédé hã te te oto әне dama 're ĩ'apari mono zéb da hã.

²⁸ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te әне ĩrob'ui'ére zarina, ma tõ sasedoti da, te te 're da'apisutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. 'Re danomro wasété mono wa, danhib'uware na 're dahâimana za'ra mono nherē, ma tõ әне da hã te te 're da'apisutu. Tane nherē, ma tõ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã timreme pire na ti'ra ma ropisutu, taha si sasedoti na misi wama 're hâimana za'ra mono da oto. Ta hã te uburé marĩ hã ĩmama te te tãma 're ĩ'apisutu mono zéb zarina, te te tãma әне 're a'uwaimrami u'âsi, Timama ma hã.

8

Sasedoti ĩpire uptabi na Zezusi hã wama 're ĩhâimana mono zé wasu'u

¹ Æhãna te aima әне ĩrowasu'u za'ra wa'aba zé hã, e marĩ te wama wasu'u za'ra, ĩpire hã. Sasedoti ĩpire uptabi hã te oto wama 're hâimana za'ra. Æhã wasu'u si, ĩpire uptabi hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsãmra mono zém nhimire niwĩ, te pire uptabi na 're sãmra u'âsi hãıwa әне, ĩwē uptabi nhimire niwĩ.

² Taha si te sasedoti ĩpire uptabi na te te 're romhuri, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa ãma ĩwẽ uptabi 're, hâiwa ãma. Hâiwa ãma 'ri hã ni'wa te te ĩ'ri õ di. Tô õhõ si ma tô ĩwa 're ĩsãmra mono zéb da hã si'uihã na sima 'ri, Danhib'apito uptabi hã.

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô sasedoti ĩpire uptabi norĩ hã te te 're apisutu, danhoprubzé hã da'upana te te tãma 're sõmri za'ra mono da, ãma 're ĩwata za'ra mono zéb da hã, duré danhimizama hã da'upana te te tãma 're simroi mono da, taha na dawasédé hã te te dama ãma 're ĩ'apari mono zéb da hã. Taha zarina, ma tô duré Cristu hã tinhoprubzém na tãma sihâiba nho, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, sasedoti ĩpire uptabi na taha si wama 're hâimana za'ra mono wa oto.

⁴ Cristu hã ti'ai ãma 're sãmra u'âsi mono 'wa'âhã, sasedoti na dama 're hâimana mono õ di aré. E marĩ wa. Sasedoti norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé hã da'upana te te tãma 're sõmri za'ra mono da, ĩwana dama 're hâimana u'âsi za'ra mono wa ta norĩ hã, zudezu norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina.

⁵ Da'awã da te 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, dahâiba uptabi hã dama 're ĩhâimana za'ra mono na te za da te 're waihu'u za'ra. Tane nherẽ, da'awã si hã marĩ hã ãma 're hâimana mono õ di. Tane duré, ti'ai ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa hã, sasedoti norĩ hã ĩ're te te da'ãma 're ĩromhuri za'ra mono zé hã. Hâiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa awã ne, te ta hã 're hâimana. Aiwab uptabi õ di. Hâiwa ãma ĩsõrõwa si, ĩwẽ uptabi hã. Duréihã Mozési hã romhã 'manharĩ na 'ri hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te 'manharĩ õ ré, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ãne hã tãma pisutu: “Ëtẽ 'rãihã na asãmra ré, romhã 'manharĩ na 'ri 'manharĩ da, te aima ĩpisutuzéb uwaibaba si, te za ĩ'manha.” ãne ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u, Mozésihi ma hã.

⁶ Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô oto tãma pisutu Zezusihi ma, taha si te te oto da'ãma tãma 're romhuri mono da, pire uptabi na, sasedoti norĩ te te da'ãma 're ĩromhuri za'ra mono zém nhipai u. Tane duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hã, Cristu hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te wa'ãma 're ĩ'ab'madâ'â mono hã. Wẽ uptabi di ta hã, duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzéb 'rata ma hã. Danhipai u uptabi hã, marĩ ĩwẽ uptabi na te te dama 're aropisutu mono wa, te wẽ uptabi na dama 're hâimana, te te dama ĩropisutuzép té hã.

⁷ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzéb 'rada hã wẽ uptabi 'wa'âhã, te aré tô õhõ si dama 're hâimana u'âsi. Te te dama ĩropisutuzép té hã te te aré dama pisutu õ di.

⁸ Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te dama ĩropisutuzéb 'rada hã ma tô 'rãwi siwi wẽ'õ. ãne na ma tô dama ãma rowasu'u, duréihã:

“Wa hã Danhib'apito uptabi, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, ãne: Nimahã na hã Izarazéhé nhihudu norĩ ma, wa za ĩnhimiroti té hã tãma pisutu za'ra, Zudaha nhihudu norĩ ma zama.

⁹ Ta norĩ hi'rata norĩ ma, te ĩropisutu 'rata ne, 're hâimana mono õ di za, te dama ĩropisutuzép té hã. ĩhi'rata norĩ hã Ezitu hawi te simroi mono wamhã, te tãma ĩropisutu za'ra zé wa'rãmi, ĩnhimiroti hã te te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Taha wa, wa tô ta norĩ wi tiwi aipi'ra za'ra, si'uihã na 're hâimana za'ra mono da oto.

¹⁰ Tane nherẽ, nimahã bâtã na wa za te dama ĩropisutuzép té hã tãma pisutu za'ra Izarazéhé nhihudu norĩ ma hã, duréihã te dama ĩropisutuzém nhowa're're. ã hã, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiroti tém na te dama ĩropisutuzé hã.

Tawapsi wa za ĩnhimiroti hã ĩpě'ě 're te tãma 're anhomri, ĩré 're nomro u'âsi mono wa, te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da.

Ta norĩ nhib'apito, wa za oto tãma 're ĩhãimana za'ra. Tawamhã ĩnhib'a'uwě na si te za tãta norĩ hã ĩma 're hãimana za'ra.

11 Wa hã Danhib'apito uptabi hã, ĩnhib'a'uwě norĩ te te 're ĩwaihu'u za'ra mono da, te te sima 're ĩwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ di za oto ta norĩ hã. Duré ĩsisãnwã norĩ te te tãma 're ĩwasu'u za'ra mono zéb zarina si, te te 're ĩwaihu'u za'ra mono õ di za. Si'uihã na te za ĩnhib'a'uwě norĩ hã tipě'ě na te te 're ĩwaihu'u za'ra oto, dama wapu na 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã, duré dama pire na 're ĩhãimana za'ra mono norĩ zama.

12 ĩwasédé hã te ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. Marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã 're ĩsipo're pu'u mono õ di za duré."

Ãne 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép tém na te te ĩrowasu'uzé hã.

13 Duréhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te dama ĩropisutu 'rata nhowa're're, te te dama ĩropisutuzép té hã te te dama pisutu wamhã, marĩ dai õ di oto, ĩsimiropisutu 'rada hã. Taha wa, te za oto ai'utõ, marĩ ĩ'ratare hã 're ĩsi'utõrĩ pese za'ra mono ne.

9

Romhã 'manharĩ na 'ri wasu'u

1 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã duréhã tinhimiropisutu 'rada hã te te dama sõmri wamhã, ma tãta dama pisutu za'ra, ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hã. Zãmorĩ za'ra ré, danhimizahãri sidãpãsi, romhã 'manharĩ na 'ri hã da te dasiwi ĩsimizusi mono zéb da hã, ma tãta duré dama pisutu, ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hã, duré ĩwa 're ĩsãmra mono zéb da zama.

2 Duréhã romhã 'manharĩ na 'ri hã danhimizahãri sidãpãsi, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, da te dasiwi 're ĩsimizusi mono hã maparane te 'ri 're wa'wa hã 're hãimana zahuré. 'Ri 're wa'wa ĩmorĩ'rata ãma, te rob'uiwězé sima'warazé hã 're sa. Wedeza hã te duré ĩwa 're sa, ĩ'u'êne hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, ĩwa da te 're ĩsa'ra mono zéb da hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa hã ĩwě uptabi na ĩsisi hã.

3 Duré zazahã ĩhãpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé babarã niwĩ, 're ĩhãimana mono hã maparane ãma 'ri 're wa'wa hãiba amo nhisi hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te, danhipai u ĩwě uptabi hã, ĩwa 're ĩsãmra mono zém na taha nhisi hã.

4 Tame te etě'ubuzi pré oru 'manharĩ na wedeza ne hã 're sa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, wedewa'u zadaze zatazéb da hã. Wedehã're hã te duré 'ri para 're sa. Wedehã're mana wawimhã, oru 'manharĩ. Duréhã rob'ui'ére na 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzém na, wedehã're nhisi hã. Wedehã're 're, te oru 'manharĩ hã simhi ne hã 're sa, mana na dasa nhisi hã ĩ're 're ĩsa'wari mono hã. Arãhã nhiwedehu zama te duré wedehã're wa 're sa'wari, duréhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina, wedehu na ĩsuire 're ĩwairébé mono hã. Rob'ui'ére hã te duré ĩwa 're sa'wari zahuré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te tinhib'a'uwě norĩ ma ĩropisutuzém na rob'ui'ére hã, etě tãmo baihã na.

5 Wedehã're nhisiwi te duré ropodo hã 're sima'wara zahuré, rob'manharĩ hã ropoto hãiba hã ĩsaripi ré hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono, tame 're ĩsãmra mono zé, te ta norĩ hã wasu'u zahuré. Wedehã're nhisiwi, te ta norĩ hã 're papo zahuré. Wedehã're nhitobzé nhisi hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono, dawasédé te te dama 're ĩ'apari mono zém na ĩsisi hã. Ãne duréhã romhã 'manharĩ na 'ri wasu'u hã. Tane nherě, ãhãna hã te ãma aima rowasu'u uptabi za'ra wa'aba õ di. Syry na wa tãta ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa.

⁶ Āne ma tō danhimizahâri sidâpâsi 'ri paramhã marĩ hã sipu'u pese na ĩwa da te 're sa'ra. Tawamhã sasedoti norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma da'ãma romhuri'wa norĩ hã awẽ sidâpâsi ma tō 're sisisi, 'ri 're wa'wa ĩmorĩ'rata u hã, tame ĩwa tinhimiromhuri mono bâ marĩ na te te 're romhuri za'ra mono da.

⁷ Tane nherẽ, sasedoti norĩ nhib'apito, tisiré norĩ ma ĩpire uptabi si ma tō maparane ãma 'ri 're wa'wa u 're zasi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te hã, danhipai u ĩwẽ uptabi hã ĩwa 're ĩsãmra mono zéb u hã. Wahub sidâpâsi ma tō misi haré 're zasi. Tamomo 're zasi mono wamhã, danhimizama wapruí ré, te 're zasi, dawasété parizéb da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te tãma 're sômri mono da, si'udâna, duré da'udâna zama, duré da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ nherẽ, dawasédé da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé parizéb da hã.

⁸ E marĩ te tawamhã wama wasu'u za'ra ãne hã, duréihã sasedoti norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, te te da'ãma 're ĩromhuri za'ra mono zé hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tō ãne hã wama waihu'u za'ra. Duréihã romhã 'manharĩ na 'ri ãma hã, 'ri 're wa'wa ĩmorĩ'rata u danhimizama hã dawasété parizéb da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, da te 're ĩsimroi mono zé hã, zahadu 're hâimana mono ré, te 'ri 're wa'wa hâiba amoi u da hã sitom haré 're sa dawi, zahadu. Taha wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwa 're ĩsãmra mono zéb u hã, zahadu ĩtẽme 're danhisisi waihu'u mono õ di. Āhã wasu'u, te ã hã wama wasu'u za'ra.

⁹ E marĩ te duré wama wasu'u za'ra, 'ri 're wa'wa ĩmorĩ'rata ãma danhimizama ĩwa da te 're ĩzata za'ra mono zé hã. Danhimizama hã dawasété parizéb da, da te tãma 're ĩsômri za'ra mono zém na, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'âsi ne 're ĩdanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharĩ za'ra mono wa, 'râwi 're ĩdasiwẽ'õ u'âsi za'ra mono zé hã da te dasima ãma 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dasi'uihã na hã.

Duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma danhoprubzé hã, ãma 're dawata za'ra mono da, da te tãma 're ĩsômri za'ra mono zém na hã da te dasima 're pari waihu'u za'ra mono õ di, dapẽ'ẽ 're dadâ'â u'âsi ne 're ĩdanomro mono zéb zarina, dawasété si da te 're 'manharĩ za'ra mono wa, 're ĩdasiwẽ'õ u'âsi za'ra mono zé hã. Āne, wa te oto ãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zé hã, ã hã ĩpire wasu'u na hã.

¹⁰ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé, da te 're ĩsômri za'ra mono zé hã dapẽ'ẽ 're, da te dasima 're ĩrosa'rata za'ra mono zém na te te wama rowasu'u õ di. Taré dasa hã marĩ, da te 're ĩhuri mono zém na roti te wasu'u, duré marĩ wa'u, da te 're ĩâhuri mono zém na rowasu'u zama, duré 're dasihâiba wasété za'ra mono tō da, 're ĩdasi'upsõi pese za'ra mono zém na zama roti. Ā norĩ na roti hã taré sō'awi dahâiba na roti, ma tō dama 're hâimana za'ra. Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã 're ĩdanomro mono zép té hã, te te dama ĩpisutuzép tép ãma, ma tō oto dawi ai'utõ, ã norĩ na roti 'rada hã.

¹¹ Cristu hã ma tō oto sisasedoti tō, sasedoti ĩpire uptabi na dama 're hâimana mono da, 're ĩdanomro mono zép té hã ĩwẽ uptabi hã te te dama 're ab'madâ'â mono da oto. Tawamhã, hâiwa ãma 'ri hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwa 're ĩsãmra mono zéb u, ma tō oto ãzé Cristu hã, danhib'rata na da te dasiwi ĩ'ri õ u, ropoto wazari ti'ai ãma 're ĩsa mono õ u. Ti'ai ãma romhã 'manharĩ na 'ri nhipai u, wẽ uptabi di 'ri hã, hâiwa ãma hã. Pire uptabi na te ta hã 're sab u'âsi.

¹² Tawamhã Cristu hã hâiwa ãma 'ri 're wa'wa u sébré wamhã, misi haré ma tō wanhowab za'ra ãzé, 'ri 're wa'wa ĩwẽ uptabi u hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwa 're ĩsãmra mono zéb u hã. Tamomo ĩtẽme sébré wamhã, e pone'ẽrebâi wapruí ré ma tō ãzé. E powawẽ 'ra wapruí ré zama, ma duré ãzé, te te tãma ĩsômri da hã, duréihã sasedoti norĩ te te tãma 're ĩsômri za'ra mono ne hã. Mare di. Tiwapruí ré si ma tō ĩtẽme ãzé Timama u hã, te te tãma sômri da, taha na si wawasété hawi te te 're wa'anho'reptui mono da, misi haré.

¹³ Sasedoti norĩ hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ãrob'ui'éré zarina, te za pone'ërebãi wapru hã syry na dahãiba nhisiwi te te 're sa'wari za'ra, niha wamhã, powawẽ ãba'õmo wapru hã, marĩ na dahãiba mana wawip si 're dasihãiba wasété za'ra mono wa, apã te te ãma 're dahãiba wẽ za'ra mono da, taha zarina pibu pese na 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra mono da. Niha wamhã, powawẽ 'ra sipi'õ hã da te 're 'wa'a pese za'ra mono wa, taha pro hã 're ãsi'ru'a za'ra mono hã te za duré ta norĩ hã te te dahãiba nhisiwi 're sa'wari za'ra, te te ãma 're dahãiba wẽ za'ra mono da, duré taha na hã.

¹⁴ ãne hã duréihã danhimizama wapru na dahãiba mana wawi marĩ na 're ãdashãiba wasété za'ra mono parizéb da hã, wẽ nherẽ, taha nhipai u, Cristuhu wapru si siptete uptabi di, dawasété parizéb da hã. E marĩ wa. Taha si wasété ãna 're hãmãna u'ãsi mono wa. Taha wa, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono pẽ'ëzani waihu'u pese zarina ma tô wazada sisõmri za'ra 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ma, wazada dã'ã da, tiwapru na te te 're wa'a'upsõi mono da, wapẽ'ë 're wadã'ã u'ãsi ne 're ãwanomro mono zéb zarina, wawasété si wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, 'rãwi 're ãwasiwẽ'õ u'ãsi za'ra mono zé hã te te oto wama 're aparĩ mono da. Taha zarina, wa za oto 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ma si, wa te 're romhuri za'ra, wawẽ na si wahãmãnazém na wa te 're upa za'ra mono ãna.

'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te dama ãropisutuzép té wasu'u

¹⁵ Taha wa, te oto Cristuhu si te te dã'ãma 're ab'madã'ã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te dama ãropisutuzép té hã. Tidã'ãzém na ma tô dã'ãwa'ã Cristu hã, dawasété na 're ãdanomro mono zém hawi te te 're dã'ãanho'reptui mono da, zahadu 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te dama ãropisutuzéb 'radã hã dama 're hãmãna mono ré. Taha zarina te za oto 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te 're ã'apisutu mono norĩ hã te te sima 're awãibu, ãwẽ uptabi na te te tãma 're ã'aropisutu mono zéb ré si, 're hãmãna u'ãsi za'ra mono dã'ãré, ta norĩ hã.

¹⁶⁻¹⁷ Ni'wa hã dã'ã'ã õ ré, te za tinhibrom na sisa'u dama roti, ã'uirĩ na si da te niha dãsima ãpo'o mono da hã. Sisõ'a ré, te za ãne na hã ãma rob'ui'éré ãbahã na hã, pibu pese na ãsibro hã ã'uirĩ na da te dãsima ãpo'o mono zéb da hã. Tawamhã, e zahadu dã'ã'ã õ ré, te za te te sima po'o, ãsimi'ui'éré zarina, te te tãma ãroti za'ra zéb zarina. Mare di. ã'uirĩ na si te za tô ta norĩ hã ãsibro hã te te sima po'o, ãdã'ãzém na te te waihu'u za'ra wapsi. Tane duré, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te dama ãropisutuzé hã.

¹⁸ Duréihã sasedoti norĩ hã danhimizama te te 're ãsimroi mono wapru na te te dã'ãma 're romhuri za'ra mono õ 'wa'ãhã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te dama ãropisutuzéb 'radã hã pire na aré dama 're hãmãna mono õ di. Taré te aré dama 're hãmãna.

¹⁹ Duréihã Mozési hã ãmorĩ'rata na ma tô uburé 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti na dama rowasu'u. Taha pari, ma tô powawẽ wapru hã ã na waza, pone'ërebãi wapru zama. Tawamhã wesuirã suiro panhipti hã ma tô sada si'ë za'ra. Taha pari, simisutu ma tô pone'ërebã zéré na wasisi, da te ãséré pré na. Tawamhã danhimizama wapru na ma tô ãma di'i, ã wazari powawẽ wapru na hã. Tawamhã ãbahã nhisiwi ma tô wesuirã suiro panhipti wasi hã sã'sã'ã, danhimizama wapru na te te ãma di'i da, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'éré ré nhisiwi. Dahãiba nhisiwi zama ma tô duré te te sã'sã'ã, te te ãma dã'ãhãiba di'i mono da, danhimizama wapru na.

²⁰ Tawamhã Mozési hã ãne na te duré dama roti:

“ã danhimizama wapru hã 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te aima ãropisutu za'ra wa'aba zé hã, pire na oto aima 're ãhãmãna za'ra wa'aba mono da hã, te aima wasu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te te aima ãma ãroti za'ra wa'aba

zéb zarina, te za oto 're ì'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, tâma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da.”

Âne te Mozési hã dama âma roti.

²¹ Tawamhã romhã 'manharĩ na 'ri nhisiwib zama, ma tô duré wesuirã suiro panhipti wasi hã sãsã'ã, danhimizama wapru na te te âma di'i da. Uburé marĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono zéb da, 'ri para 're ìsimasa mono nhisiwib zama ma duré sãsã'ã, te te âma adi'i mono da.

²² Tane tô. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ìrob'ui'ééré zarina, ma tô danhimizama wapru na marĩ hã da te âma 're di'ĩ za'ra, 'ri para 're ìsimasa mono hã, wasété âna 're simasa mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. Dahâiba wib zama, ma tô duré âma 're dasihâiba di'ĩ za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, dahâiba wasété âna oto 're dahâimana za'ra mono da. Danhimizama hã da te 're simroi mono wa, ìwapru hã tiwi 're ìsisa'wari za'ra mono na si, te za âma 're dasihâiba wẽ za'ra dahâiba mana wawip si, marĩ na 're dasihâiba wasété za'ra mono wamhã.

Cristu hã Timama ma dazada ìsisõmrizé wasu'u

²³ Â norĩ hã ti'ai âma romhã 'manharĩ na 'ri hã, duré uburé marĩ hã ìwa 're ìsimasa mono hã, hãiwa âma 're ìhâimana za'ra mono ne, te 're hâimana za'ra. Tane nherẽ, aiwab uptabi õ di, marĩ ìpire da, 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, 'ri hã ti'ai âma hã, duré uburé ìwa 're ìropsimasa mono hã. Ta hã ma tô sasedoti norĩ hã danhimizama wapru na te te 're di'ĩ za'ra, taha zarina si 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, wasété âna 're hâimana za'ra mono da. Tane nherẽ, hãiwa âma marĩ hã sena 're ìhâimana za'ra mono hã ìwẽ na si, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're hâimana za'ra mono da, ma tô ìwẽ uptabi hã sada dârâ.

²⁴ Âne wa, Cristu hã dâ'â pari hãiwa'utu wa, ti'ai âma danhib'rata na 'ri 're, sébré õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwa 're ìsãmra mono zéb u hã. E marĩ wa. Ta hã ti'ai âma 'ri hã, taré hãiwa âma 'ri ì'uptabi ne si 're hâimana mono wa, ì'uptabi õ wa. Hãiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwa 're ìsãmra mono zéb u si ma tô âzé Cristu hã, tame te te oto wa'âma 're romhuri u'âsi mono da, Timama nho'a.

²⁵ 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'âma romhuri'wa ìpire uptabi hã ma tô duréihã siwaprosi ìtême 're zasi, 'Re ìhâimana u'âsi mono te, 'ri 're wa'wa ìwẽ uptabi u hã, sasedoti ìpire uptabi hã. Wahub sidâpâsi ma tô ìtême 're zasi misi haré, danhimizama wapru hã te te tâma 're sõmri mono da, da'udâna. Tane nherẽ, Cristu hã wahub sidâpâsi hãiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwa 're ìsãmra mono zéb u hã, ìtême 're zasi u'âsi mono õ di. Misi haré ma tô ìtême âzé, Timama u hã, õhõ haré dazada tâma sisõmri wa, Timama ma hã.

²⁶ Cristu hã wahub sidâpâsi 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, dazada 're sisõmri u'âsi mono 'wa'âhã, te aré ropoto na'rata hawim haré dazada 're dâ'â u'âsi. Tawamhã robzépata za'êtẽ na te aré tô te te 're robzépata u'âsi. Tane nherẽ, za rob'rãsutu u ìrob'umhutuzéb u si ma tô misi haré tâma sisõ, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã, dazada dâ'â da, taha zarina dawasédé hã te te dama 're apari mono da oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

²⁷ Misi haré te za aihĩni 're dadâ'â za'ra. Taha parip si te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã niwapsi da'awaihu'u, dawẽ na dawasété na zama, taha zarina te te dama arowairébé mono da oto.

²⁸ Tane ma tô duré Cristu hã misi haré dazada dârâ, dawasédé hã da'ahã na te te oto dama âma 're ì'apari mono zéb da hã. Tawamhã ti'ai u apâ wei morĩ zahu wamhã, dazada dâ'â da, wei morĩ õ di za oto, taha zarina dawasédé hã te te duré dama 're ì'apari mono da hã. Mare di. Sô 're ìsimipari za'ra mono norĩ si, te te oto ìsõ'reptu pese za'ra da si, te za wei mo apâ Cristu hã, ta norĩ zô si.

10

¹ 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te âma ìrob'ui'ééré zarina, ìwê hã oto wama 're ìhâimana za'ra mono zém na wa te âma 're waihu'u uptabi za'ra mono ò di. Wahub sidâpâsi ma tô danhimizama hã dasi'udâna da te tâma 're simroi u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã, da te 're sahâri za'ra mono âna. Tane nherê, danhimizama da te tâma 're ìsimroi mono zé hã sib'uware di, dawasédé hã tô sena te te dama 're ì'apari mono da hã, âma 're dawata za'ra mono da, 'râwi dapê'ê 're 'Re ìhâimana u'âsi mono u 're ìdanomro mono norĩ ma hã. Dapê'ê 're, rowê na 're ìdahâimana za'ra mono zéb da hã, sib'uware di tô, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhimizama da te 're ìsimroi mono zé hã.

² 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're ìdawata za'ra mono norĩ hã danhimizama hã dasi'udâna da te tâma 're ìsimroi mono zém na, òhõ haré dawasédé hã te te dama 're apari uptabi mono 'wa'âhã, taha zarina 'râwi 're dasiwê'õ u'âsi za'ra mono ò di aré, dawasété na hã. Taha zarina te aré oto danhimizama pãrĩ hã da te 're sahâri za'ra.

³⁻⁴ Tane nherê, powawê ìba'õmo wapru hã duré pone'ërebâi wapru hã dawasédé hã te te dama 're pari uptabi za'ra mono ò di. Taré te za danhimizama hã wahub sidâpâsi dasi'udâna 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da te 're ìsimroi mono zéb zarina, âma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, dawasété ré 're ìdahâimana za'ra mono zém na hã.

⁵ Taha wa, Cristu hã ti'ai u wei ìmorĩzéb u, ma tô Timama ma tinha, âne: "Danhimizama na duré dasazém na aima 're danhoprub za'ra mono da, a hã asina sô 're asimipari mono ò di.

Tane nherê, ìhâiba hã ma tô ìma ìsõ, da'upana ìsina aima ìnhoprub da hã.

⁶ Danhimizama hã dawasété parizéb da, wahuré da te aima 're ìzata za'ra mono zém na zama, 're atoi mono ò di. Duré dawasété parizéb da, danhoprubzé, da te aima 're ìsõmri za'ra mono na zama, asima 're atoi mono ò di."

⁷ Æne te duré tâma tinha, Timama ma: "Re ìhâimana u'âsi mono, wa hã wa wei ãwa mo ti'ai u, ìma ìpisutuzéb zarina, te oto ìsina aima âma uwaimrami da, ìbaihã na ìwasu'u na duréihã da te ì'âma ìrob'ui'ééré za'ra zéb zarina."

Æne ma tô Cristu hã Timama ma siwasu'u.

⁸ Æne ma tô Cristu hã ìmorĩ'rata na Timama ma rowasu'u, tô: "Danhimizama da te aima 're ìzata za'ra mono zô, duré dasazém na aima 're ìdanhoprub za'ra mono zô, asina 're asimipari mono ò di a hã, dawasété parizéb da hã. Asima âma 're atoi mono ò di, taha na hã." Æne na ma tô Cristu hã Timama ma rowasu'u, Mozési hã ìsimiroti 'rata na te te âma ìrob'ui'ééré zarina, âne hã da te 're 'manharĩ za'ra mono nherê.

⁹ Taha pari, ma tô duré Timama ma siwasu'u, âne: "Æwa wa tô wei wa hã ti'ai u mo, ìma ìpisutuzéb zarina, te oto ìsina aima âma uwaimrami da." Æne ma tô Cristu hã Timama ma siwasu'u, duréihã dawasété parizéb da, danhimizama na duré dasazém na 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're ìdanhoprub za'ra mono zé hã te te oto dawi sina sizâri da, taha nhowa're're tihâiba na tâma sõprub da oto, taha na si dawasédé hã te te dama âma 're ì'apari mono zéb da hã.

¹⁰ Zezu Cristu hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìpisutuzéb zarina, te te tâma âma uwaimrami wa, tihâiba na tâma sõpru wa, ma tô te te 're wa'a'upsõ wawasété hawi, tâma 're wanomro wê mono da oto. Misi haré ma tô tâma sisõ, dazada dâ'â da, tô òhõ na si dawasédé hã te te dama âma 're apari mono da.

¹¹ Sasedoti norĩ hã awê sidâpâsi te te da'âma 're romhuri za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa âma. Danhimizama na 're ìdanhoprub za'ra mono zé hã te ahâ uptabi na te te tâma 're sõmri za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, tô òhõ

si. Tane nherẽ, ã norĩ hã danhimizama na 're ĩdanhoprub za'ra mono zé hã, dawasédé hã te te dama 're pari waihu'u za'ra mono õ di.

¹² Cristuhu si, ma tô misi haré tihâiba hã tâma tisõ, dazada dâ'â da, õhõ haré dawasédé hã te te dama ãma 're ĩ'apari mono zéb da hã. Taha pari, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ 're sãmra, pire uptabi na ĩsiré te te 're da'ab'madâ'â mono da oto, õne u'âsi.

¹³ Tame te oto Cristu hã sô 're simipari u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhitob'ru norĩ nhipetezé hã te te tiwi ĩ'uprosi za'ra zéb zô hã, tâma sib'uwa uptabire na 're hâimana za'ra mono da oto, ta norĩ hã.

¹⁴ Misi haré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, dazada sisõmri wa, ma tô dawasété hawi te te 're da'awaibu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si oto ãma 're danomro wẽ mono da.

¹⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô ãne na wama waihu'u za'ra, sena na wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da. ãne te te wama ãma ĩwaihu'u na'rata za'ra zé hã:

¹⁶ “Nimahã bātã na wa za, te dama ĩropisutuzép té hã, dama pisutu, duréihã te dama ĩropisutuzém nhowa're're. ãne, wa wa hã Danhib'apito uptabi hã aima wasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiroti tém na te dama ĩropisutuzé hã. Tawapsi wa za ĩnhimiroti hã dapẽ'ẽ 're te dama 're anhomri, ĩré 're danomro u'âsi mono wa, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, ĩmreme hã.”

¹⁷ ãne ma tô duré ĩwasu'u nhana'remhã wama waihu'u za'ra: “Dawasété na 're ĩsipo're pu'u mono õ di za oto, marĩ, da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zém na hã. Mare uptabi di za.”

¹⁸ ãhã wamhã, dawasédé hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te oto dama 're ĩ'apari mono zéb da hã, marĩ dai õ di oto, danhimizama na tâma 're ĩdanhoprub za'ra mono zé hã, dawasété parizéb da hã. Tãibã oto ta hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono u, 'rãwi dapẽ'ẽ na 're ĩdasihutu mono zé wasu'u

¹⁹ ĩsisãnawã norĩ, Zesusihi wapru hã tiwi ĩpu'uzém na wazada ĩdã'ázéb zarina, wa za oto wasina wapahi ãna 'Re ĩhâimana u'âsi mono u 're wasihutu 'rãwi wapẽ'ẽ na, robzei u'âsi tâma 're wamreme zusi mono da. Duréihã sasedoti norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsãmra mono zéb u, 'ri 're wa'wa u 're ĩsisisi mono ne, wa za oto wa norĩ hã 'rãwi ĩtẽme 're wasihutu, wasina 're wapahi za'ra mono ãna, tâma.

²⁰ Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 're ĩsãmra mono zéb 're, 'ri 're wa'wa nhitobzé hã zazahã ĩhãpa hã te dawĩ 're hãsipra u'âsi pi'reba, ĩtẽme 're danhisisi tã mono da. Tane nherẽ, Cristu hã ma tô oto wama 'ridawa za'ra tidã'ázém na, zazahã ĩhãpa na 'ri 're wa'wa nhitobzé wa'wai baba, ĩtẽme 're ĩdanhisisi mono ne, wapẽ'ẽ na ĩtẽme 're wasihutu mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u, robzei uptabi na ĩme 're wanomro u'âsi mono da oto.

²¹ Sasedoti ĩpire uptabi na te oto wama 're hâimana. Taha si te tâma umnhasi na uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã te te 're ab'madâ'â tâma, pire uptabi na.

²² Wawasété na 're wanomro mono wa, 'rãwi 're ĩwasiwẽ'õ sãmri za'ra mono zé hã ma tô Cristu hã tiwapru na te te wama 're apari, duréihã sasedoti norĩ hã te te ãma 're dahãiba wẽ za'ra mono da, danhimizama wapru na syry na te te ãma 're ĩdahãiba di'i za'ra mono ne. Sasedoti norĩ hã 're sihãiba wasété za'ra mono ãna, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u 're sisisi mono da, 're ĩsihãiba upsõi pese za'ra mono ne, wa oto wa norĩ hã wahãiba upsõi pese ne tâma 're wahãimana wẽ za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si. Taha wa, wa za oto wapẽ'ẽ na 'rãwi ĩtẽme 're wasihutu, wahãimanazé sena ré si, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u hã, õhõ si wa te oto wasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zéb zarina.

²³ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wama umnhasi za'ra di, te te wama 're ì'aropisutu mono zéb uwaibaba, te te wama ãma 're ì'a'uwaimrami mono da hã. Taha wa, wanhiptete sina wa za ìwě uptabi zô 're wanhimipari u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te wama ìropisutu za'ra zém na wa te 're wawã za'ra mono ãna, sena na za wama 're ìhâimana za'ra mono na wa te dama 're ìwasu'u za'ra mono zéb zarina.

²⁴ Wa za duré wasi'ãma 're wapo're pu'u u'âsi za'ra, marĩ na 're ìwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, duré taha zarina 're ìwasisawi pese za'ra mono zém na wa te wasima ãma 're ì'uwaimrami za'ra mono zéb da hã, duré marĩ wě na wa te wasima ãma 're ìwa'rãmi wě za'ra mono zém na zama.

²⁵ Ni'wam norĩ hã Cristuhu zazei'wa dasiré 're hâimana za'ra mono wa, rowahutu u dasiré 're si'rã'õtô mono nherě, ma tô ta norĩ hã rosahâri pese za'ra oto. Tane nherě, wa norĩ hã wasiré 're ìwasi'rã'õtô mono zé hã wa te wasiwi sazãri za'ra ô di za. Tô'ã. Wa za tô wasiré 're wasi'rã'õtô u'âsi, ãma 're wasipawapto pese za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zém na si 're wanhiptete za'ra mono da. E marĩ wa. Wanhib'apito apã we ìmorizéb u hã bâdã hã romhutu na aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

²⁶ Ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwě, sena na 'rãwi te te sina 're waihu'u pese za'ra mono nherě, duré te te sima 're ìwě za'ra mono zéb zarina, 're ìhâimana wasété 'rata za'ra mono zém na si 're hâimana u'âsi za'ra mono wamhã, marĩ hã 're 'mai'hâimana mono ô di, ta norĩ da hã, ìwasédé te te tãma 're ìpari za'ra mono zéb da hã, ta norĩ ma hã.

²⁷ Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono zada, 're hâimana za'ra mono wa, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uprosi unhama ro'o za'ětě na, te te siwi 're ìwě'õ pese za'ra mono norĩ hã. Taha u hã, te za ta norĩ hã sina pahi na 're simipari za'ra oto.

²⁸ Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na, Mozési te te ãma ìrob'ui'ééré hã ni'wam norĩ hã te te siwi 're wě'õ pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã ma tô da te dasiwi 're simro, ãma 're dapě'ézé waihu'u za'ra mono ãna. Marĩ ìwasédé hã ta norĩ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono ré, siwaptom na titômo na ì'madã'ã za'ra 'wa norĩ hã, ìwasété na te te dama 're ìwasu'u za'ra mono zéb zarina, ma tô da te dasiwi 're simro, ta norĩ hã.

²⁹ ãne, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata wě'õ'wa norĩ ma, 're ropipa za'ra mono di. E niha tawamhã za, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, te te siwi 're ì'ruiwapari za'ra mono norĩ ma, 're ìromhâimana za'ra mono zé hã za. Tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za tô. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za tô ta norĩ hã hã za'ra za'ětě, rob'rãsutuzéb ãma hã. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép tém na, Cristu hã dazada ìdã'ázé hã taré newa, te ta norĩ hã te te ãma 're rosa'rata upa za'ra. Ta norĩ hã te duré 'Re ìhâimana u'âsi mono pě'ézani ãma te te 're wasété u'âsi za'ra, ìsimizawi uptabi ãma.

³⁰ Taha wa, te za tô ta norĩ hã nimahã na hã hã za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Duréihã ma tô ãne na ni'wa hã ãma rob'ui'ééré siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na hã. ãne na hã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã wama waihu'u pese za'ra di oto:

“Wa hã ìsiwaprosi wa za te 're da'a'ruiwa'ãbã. ìwétési wa za te dama ãma 're awa'rãmi, marĩ, da te 're ì'manharĩ wasété za'ra mono norĩ ma hã.”

ãne duré 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré amo hã:

“Wa hã uburé Danhib'apito uptabi hã wa za ì'uwaibaba uptabi na si te 're da'ahã za'ra, dawasété na ìsiwaprosi te 're ìda'awaihu'u mono zéb zarina.”

ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré hã.

³¹ Ni'wam norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'rata, 're ãrere'e mono ne, te te 're hã za'ra mono wamhã, tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za, ta norĩ ma hã.

³² Ma'ãpé, ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréhã Cristu hã Danho'reptui'wa na asina 're ãwaihu'u na'rata za'ra wa'aba mono zém na hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzéb zarina. Ta hawim haré, Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, marĩ na 're robzépata za'ëté za'ra wa'aba mono nherê, ma tô asiptete sina ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna.

³³ Nimahã na hã ma tô ni'wam norĩ hã danho'a te te ai'ãma 're wasété za'ra wa'wa. Ma tô duré da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, danho'a. Duré nimahã na asiré norĩ ma, da te 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, ma tô 're ãpawaptob za'ra wa'aba mo, ta norĩ zu, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono da nherê.

³⁴ Dazazéb 're, 're ãhâimana za'ra mono norĩ ãma 're aipê'ézé za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô ta norĩ me aipê'ê na 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo, ãhãiba zu. Duré asibro hã da te aiwi 're waibui wa'aba mono nherê, ma tô ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di, taha na hã. E marĩ wa. Ti'ai ãma asibrom nhipai u, hãiwa ãma ãwé uptabi hã ãsi'utõrĩ'õ hã za aima 're ãhâimana za'ra wa'aba mono na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa.

³⁵ Taha wa, Cristu hã aipahi ãna asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã asiwi 're ãwé'õ za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're rême za'ra wa'aba mono õ di za. Asiptete sina te za tô ãma 're anomro u'âsi aba mo. ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãwé uptabi na aima wa'ãbã za'ra wa'wa, nimahã na hã.

³⁶ Marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherê, duré Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono wa, da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherê, te za tô asiptete sina, asina 're ã'umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tõ da. ãne zarina, asina tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te aima 're ãwé za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tô tãma 're anomro wé wa'aba mo. Tawapsi, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te aima ãropisutu za'ra wa'aba zé hã ãwé uptabi hã oto asina ã'uwaimrami za'ra wa'wa.

³⁷ Duréhã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne ãmreme na rob'ui'ééré, Cristuhu wasu'u na hã:

“Ta hã za we ãmorĩ hã niwamhã oto wei morĩ wamhã, sô rowaptã'ã õ di za. Romhutu na te za tô wei mo.

³⁸ Ni'wam norĩ hã te tãma 're ãwé za'ra mono zéb zarina si 're ãnomro wé mono norĩ hã, ta norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ãzaze za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're awêsãmri, ãwasédé hã te ãma 're ab'madã'ã mono õ wa za oto, ta norĩ ãma hã. ãne wa, te za rowé uptabi na ã'rata 're hãimana u'âsi za'ra, ta norĩ hã.

Tane nherê, ni'wam norĩ hã ãwi 're sipizari za'ra mono wamhã, ãma 're ãto za'ra mono õ di za oto, ta norĩ ãma hã.”

ãne duréhã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa te te ãmreme na ãma ãrob'ui'éérézéhã, ãbaihá na hã.

³⁹ Tane nherê, ta norĩ ne, wa norĩ hã 're wahâimana za'ra mono õ di. Nimahã na 'Re ãhâimana u'âsi mono wi 're wasipizari za'ra mono õ di, ta norĩ ne. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã niwamhã ta norĩ zu te te wa'uprosi õ di za. Taha si wa tô wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra, te te 're ãwa'anho'reptui mono da hã. Taha zarina te za tô wa norĩ hã wa'anho'reptu, ã'rata oto 're ãwahâimana u'âsi za'ra mono da hã, 'rãwi.

11

'Re ìhâimana u'âsi mono, da te dasina 're ì'umnhasi za'ra mono zé wasu'u

¹ E niha, wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, ta hã te te wama 're ì'apisutu mono zéb zarina, ìwẽ uptabi zô si 're ìwanhimipari u'âsi za'ra mono na, tô sena za te te wama âma ì'uwaimrami za'ra na, wa za wa te wasina 're waihu'u za'ra. Duré uburé marĩ hã watômo na wa te 're ì'madâ'â waihu'u za'ra mono ô zama, wa za duré wa te 're waihu'u za'ra, sena na 're ìhâimana za'ra mono na hã. ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zé hã.

² Duréihã wahi'rata norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina si, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're awêsãmri, ta norĩ hã.

³ 'Re ìhâimana u'âsi mono, wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa tô, sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìnharĩzéb zarina, marĩ ô uptabi ré, te te ì'aropoto mono na hã. Datômo na da te 're ì'madâ'â waihu'u za'ra mono ô na si, ma tô te te ro'apoto, watômo na wa te oto 're ì'madâ'â za'ra mono da hã. ãne na wa tô duré sena na wa te 're waihu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono si, wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina hã.

⁴ Abé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô ìwẽ uptabi na tâma tinhopru, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Ca'ĩhĩ nhibzari si, te te wêsãmri ô di, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Taha wa, Abé hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wêsã, 're ìmorĩ wẽ na zama. Taha wa, ma tô Abéhé nhoprubzép si wêsã. ãne na Abé hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi mono wa, duréihã dâ'â nherẽ, zahadu hâiba ré wama 're ìhâimana za'ra mono ne, te wama 're hâimana za'ra, taha âma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra mono wa.

⁵ Duré Enoti hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô hâiba ré ré mo, hâiwa u. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô hâiba ré ré sitême ti'â. Taha wa, ni'wa te te waihu'u ô di ta hã, ìdâ'ázém na hã. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na rowasu'u ìbaihá na, Enotihĩ wasu'u na hã: “'Re ìhâimana u'âsi mono hã hâiwa u sitême te te âri ô ré, ma tô Enotihĩ ma 're to, 're ìmorĩ wẽ zéb zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.”

⁶ Ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ô nherẽ, ta norĩ ma, 're to za'ra mono ô di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're wata za'ra mono da, tipẽ'ẽ na 'râwi ìtême 're sihotu mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, tô sena 're ìhâimana mono na, te za te te 're saze za'ra a'â. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono zô si 're ìsôpré mono norĩ ma, ìwẽ na za te te ta norĩ ma ìwa'âbã za'ra na, te za ta norĩ hã te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra.

⁷ Nowé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré âma saze, ropipa hã za dazô ìwatobrozém na 'Re ìhâimana u'âsi mono hã romhã ré te te âma ìpo're pu'uzém na, zahadu marĩ hã titômo na te te 'madâ'â ô nherẽ, Nowé hã. Taha wa, ìsimiroti zarina ma tô uba're za'êne hã 'manha, ti'ra norĩ hã te te âma sô'reptu za'ra da, timro zama, duré tisani'aba norĩ zama. Taha zarina, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã siwi da'awẽ'ô pese, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, Nowéhé si ìsimiroti hã te te 're 'madâ'â pese mono wa. Tawamhã Nowé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã âma tiwata, ãne: “'Hã si te 're timorĩ wẽ.” ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, Nowéhé âma ìwatazé wasu'u hã.

⁸ Abra'ã hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ìsimiroti na saze, tirom nhiti watobro da, darob amoi u morĩ da, ãma ìsa'ru da hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìpisutu u. Tawamhã tirom hawi ma tô watobro tô, darob amoi u morĩ da, tamomomhã bâdâdi hã te te waihu'u õ nherẽ.

⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô darob amoi ãma 're sãmra Abra'ã hã, dasiré õ nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono, za ãma ìsa'ru da hã te te tâma ìpisutuzéb ãma. Tawamhã romhã 'manharĩ na 'ri wa, te oto 're sãmra, 'ri uptabi õ wa. Izati norĩ hã ma tô duré romhã 'manharĩ na 'ri wa, 're simasisi zahuré, Zacoho me. Ta norĩ ma, ma tô duré ropisutu zahuré, Abra'ãhã ma te te ìropisutu ne, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

¹⁰ Abra'ã hã 'ri nho'u ìsi'utõrĩ'õ zô si ma tô 're simipari u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima ìwẽ na hãiwa ãma te te dama ì'ri zô si. Taha wa, te te siwi wẽ'õ õ di Abra'ã hã, romhã 'manharĩ na 'ri hã wasété wa, a'ã ì're 're sãmra tô mono da.

¹¹ Abra'ã hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré ì'ra hã tâma podo, si'ìhi uptabi nherẽ, duré ìmro hã Sara hã préduptéb ré, 'ra waihu'u õ nherẽ. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutuzém na te te ãma sazei pese wa, ma tô ì'ra hã tâma podo tô.

¹² Abra'ã hã si'ìhi uptabi wa, ìdâ'âzéb u romhutu nherẽ, ma tô ìhâiba hawi da'ahã uptabi na dasina dahâ'â u'âsi, ìsihudu sidâpâsi. Wasi hã hãiwa na ahã uptabi na 're ìsimasa mono ne, ma tô da'ahã uptabi na atébré ni. Â zaihã na supara, ahã uptabi na 're ìsimi'wara mono ne, ma tô atébré ni.

¹³ ã norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're umnhasi za'ra mono ré, 're dá'â za'ra mono nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutu za'ra zé hã te te sima 're waibui mono õ di ta norĩ hã, ti'ai ãma hãiba ré ré 're hãimana za'ra mono ré hã. Tane nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ìropisutu za'ra zé hã romhã na uptabi na za te te tâma ãma ì'uwaimrami za'ra na, sena na te te 're waihu'u za'ra mono wa, ma tô ãma 're to za'ra ta norĩ hã, ti'ai ãma 're nomro mono ré. Ma tô duré sõ'awi dama 're siwasu'u za'ra, ti'ai ãma dasiré 're ìhâimana uptabi za'ra mono õ na hã.

¹⁴ ãne na ta norĩ hã dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, daro hã aimawi ìtéb zô 're ìsõpré u'âsi mono zé, te wama wasu'u za'ra, taha na si za oto 're ìrob uptabi za'ra mono na hã.

¹⁵ Tirob 'rata hawi 're ìwairébé mono na te te 're rosa'rata za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Mare di. ãne 'wa'ãhã, até apã te aré ta norĩ hã tirob 'rata u 're nomro.

¹⁶ Tane nherẽ, daro ìwẽ uptabi zô si ma tô ta norĩ hã sima 're sõpré, hãiwa ãma sô 're ìhâimana za'ra mono zô si, ìwa 're ìsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã. Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te siwi wẽ'õ za'ra õ di, tinhib'apito na te te 're sisi za'ra mono tô da hã. Taha zarina, ma tô oto tô 'ri nho'u hã ìwẽ uptabi hã tâma 'manharĩ za'ra, ìwa 're ìsi'ubumroi u'âsi mono zéb da hã, tirop téb ãma.

¹⁷⁻¹⁸ Abra'ã hã 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi mono zéb zarina, ma tô aré ti'ra hã tâma tĩwĩ Izati hã, tâma ãma ìsõprubzéb da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te pibui wamhã. Taha õ ré, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tâma ropisutu siro, Abra'ãhã ma hã, ãne:

“Ai'ra Izatihi hawip si, te za asihudu norĩ hã ahã uptabi na 're hãimana za'ra, asihudu sidâpâsi te aima ìropisutuzéb zarina.”

ãne na 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tâma ropisutu nherẽ, ma tô aré Abra'ã hã ti'ra hã tĩwĩ Izati hã, ì'ra si'aibã hã misi tâma poto nherẽ. Duré ta hawip si za ìsihudu norĩ hã sitébré da nherẽ, ma tô aré tâma tĩwĩ, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã.

¹⁹ Abra'ã hã ãne ma tô sima rosa'rata: “Re ìhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, 're dadâ'â za'ra mono nherẽ, apã te te 're ìda'ahãiwa'utu mono da hã.

Taha wa, ĩ'ra hã te aré tãma ĩwĩrĩ hã, te te duré waihu'u pese di, apã te te ĩma ĩhãwa'utu da hã, te te ĩma ĩropisutuzém na te te ĩma ãma uwaimrami da hã." ãne ma tô sima rosa'rata, Abra'ã hã. Tawamhã, ĩ'ra Izati hã dâ'â uptabi õ nherẽ, aré dâ'â wa, apã te te tãma ĩhãwa'utu ne, ma tô dâ'â ãna tãma tisõ apã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã.

²⁰ Duré Izati hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô ti'ra norĩ ãma rowaptẽ tiwi, ĩwẽ na si te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, duré ĩwẽ si te te tãma 're pisutu zahuré mono da, Zaco norĩ ma hã Eza'uhu me.

²¹ Duré Zaco hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô Zuzéhé 'ra norĩ ma rowaptẽ 'Re ĩhãimana u'âsi mono wi, ĩwẽ na si te te 're pawaptob u'âsi zahuré mono da, duré ĩwẽ si te te tãma 're pisutu zahuré mono da. Taha zarina, ma tô duré tisiwazusizém na si'upari sina ãma tiwata, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma, Zaco hã.

²² Duré Zuzé hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô tidã'ázéb u tidub'rata norĩ ma rowaihu'u sirõmo za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ, za Ezitu hawi ĩwairébézém na hã. ãne na, 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi mono wa, te duré tãma sina roti za'ra, ĩ'uirĩ na si, ĩhi hã te te siwi âri da apã, tirob 'rata u, tamep si te te siwi sërẽ da.

²³ Duré Mozésihi mama norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi zahuré mono zéb zarina, ma tô dawĩ simi'uri zahuré Mozési hã, 'watébrémi na tãma poto zahuré wa. Duré tãma 'madã'â ze zahuré wa, tãma sawi uptabi zahuré di. Taha wa, ma dawĩ simi'uri zahuré. A'amo hã si'ubdatõ ma tô ãma ai'utõ, te te dawĩ ĩsimi'uri zahuré zém na hã. Apito ma, ta norĩ hã pahi zahuré õ di, 'watébrémi na 're ĩpoto za'ra mono norĩ hã, te te dama 're a'rui mono nherẽ. ãne ma tô 'manharĩ zahuré Mozésihi mama norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're umnhasi zahuré mono wa, duré ta norĩ hã.

²⁴ Mozési hã prédu wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô dawĩ sisawi, Ezitu ãma apito Para'oho 'ra sipi'õi 'ra na da te dasima 're wasu'u za'ra mono tõ da, pi'õ te te ĩprédum na hã.

²⁵ Apito Para'oho nhorõwa ãma, uburé marĩ ĩwasédé hã te te a'ã dame 're ĩ'ab'manharĩ mono da hã, te te sima wẽ õ di Mozési hã, taha na si wẽ uptabi newa ãma 're ĩtoi mono da hã. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ siré, te te 're ĩrobzépata mono da si, ma tô sima wẽ.

²⁶ Apito Para'oho nhorõwa ãma 're sãmra u'âsi mono 'wa'ãhã, te aré marĩ ĩwa'ãbã za'ëtẽ na tinhibro pese, Ezitu ãma uburé marĩ hã ĩwa'ãbã za'ëne hã 're ĩsimi'wara mono na. Ta hã marĩ wa'ãbã za'ëtẽ mono hã wẽ nherẽ, taha upana marĩ ĩwẽ uptabi si ma tô sima wẽ, Mozési hã. Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩpisutu ma si, te te 're robzépata mono da si, ma tô sima wẽ. ĩwẽ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono, niwa za te te tãma ĩsõmri na si, ma tô te te ãma 're rosa'rata u'âsi, Mozési hã.

²⁷ 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré Mozési hã watobro Ezitu hawi, apito Para'o hã te te sima simimnhasi ãna. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã datõmo na da te 're 'madã'â waihu'u za'ra mono õ nherẽ, Mozési hã titõmo na te te 're ĩ'madã'â mono na ne, te te sina 're umnhasi mono wa, apã sipi'rai õ di, Ezitu u hã. Õne haré ma tô ta hawi watobro, siptete sina.

²⁸ Mozési hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb zarina, ma tô duré Pascowa na dato hã te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb da na tãma roti za'ra Izarazéhé nhihudu norĩ ma hã, ta norĩ hã tisai 'manharĩ na te te ãma sãna'rata za'ra da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã Mozésihi ma te te ĩpisutuzéb zarina. 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te te sina 're ĩ'umnhasi mono zéb

zarina, ma tô duré Mozési hã tâma roti za'ra Izarazéhé nhihudu norĩ ma hã, tinhimizama wapru na 'ridawa zada're hã te te ãma sapré za'ra mono da, hãwa ãma romhuri'wa hã Dapãrĩ'wa na ïwaptêrê hã, aibã tâma 're ïpoto'rata za'ra mono hã te te tiwi simroi mono tõi da, Izarazéhé nhihudu norĩ wi hã.

²⁹ Duré Izarazéhé nhihudu norĩ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tô â poré na saprĩ za'ra, zara u, Â pré na â poré nhisi na. Â 'ré na da te 're ïsaprĩ za'ra mono ne, ma tô rob're na saprĩ za'ra, â zada're amoi u hã, zara u. Tane nherê, ezipsiu norĩ hã rob're na dazarina te te aré saprĩ za'ra da, si'aba'rei wamhã, ma tô â hã apã ïré atob za'ra. Taha wa, ezipsiu norĩ hã â poré na ma tô uburé ai'utõ.

³⁰ Duré Izarazéhé nhihudu norĩ hã, Zerico na 'ri nho'õmo nhisi ãma 'ri 'wawi wa'ra 'rãihã hã ma tô nasi te te uirĩ za'ra, sime da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïpisutu za'ra zéb zarina. Bãdã hã 7 na ma tô ãma ai'utõrĩ za'ra, te te nasi siwi uirĩ za'ra mono ré hã. Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 'rãihã hã ma tô aime. Ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tô aime.

³¹ Duré Ra'abi hã pi'õ aré 're ïhâimana wasété mono hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi mono zéb zarina, ma tô wapsã'i'a'wa norĩ hã tinhorõwa u 'mazasi wê zahuré, ti'ai wê zõ pi'uriwi dama robzabui'wa norĩ hã. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te dazu wĩrĩ õ di Ra'abi hã, 'ri nho'õmo ãma uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madã'ã'õ'wa norĩ zu hã.

³² ãne na 'Re ïhâimana u'âsi mono si, da te dasina 're ï'umnhasi za'ra mono zém na, ahã uptabi na te ãma aima rob'rãzarõtõ za'ra wa'aba neza. ãhã wamhã, ïnhimirob'rãzarõno hã te aré sina tipahã. E marĩ wa. Ahã uptabi wa. Ahã uptabi di tô, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norĩ hã, zahadu te ãma aima ïrowasu'u za'ra wa'aba õ hã: Zidi'ã hã, duré Barati, duré Sãsã, duré Zepté, duré Dawi, duré Samuwé, duré aimawi norĩ hã uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã.

³³ Ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono zéb zarina, ma tô te te da'ãma 're ai'uté za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para, daro hã te te dawĩ 're waibui mono da. Ta norĩ hã ïwê si te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wa, ma tô ïwê uptabi hã te te sima 're waibu, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tâma ïropisutu za'ra zéb zarina. Duré hu'u zérépa hã ma tô te te 're sadai're nhitob za'ra tinhib'rata na, te te 're simro tõi mono da.

³⁴ Ta norĩ hã ma tô duré unhama ro'õ za'ãne hã te te 're simro, siwi. Ma tô duré dawĩ 're sisõ'reptu za'ra, sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da nherê. Sib'uware na 're hâimana za'ra mono nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na ma tô siptete na dazada 're hâimana za'ra. Siptete uptabi na te te 're da'wapé za'ra mono wa, ma tô ta norĩ hã tizahui'wa norĩ hã te te 're wano'õ apã, darob amoi hawi dazahui'wa norĩ hã.

³⁵ Duré pi'õ norĩ wi, aré tiwi 're ïdã'ã za'ra mono norĩ hã, ma tô apã tâma 're hãwa'utu za'ra, pi'õ norĩ ma. Duré ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te sina 're ï'umnhasi za'ra mono norĩ hã dazazéb 're, 're hâimana za'ra mono ré, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dawĩ 're udã za'ra mono 'wa'ãhã, taha zarina te aré dazazém hawi da te tâma 're rob'ru za'ra, ta hawi 're wairébé mono da. Tane nherê, ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dawĩ 're udã waihu'u za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô danhimirob'manharĩ wasété na 're si'utõrĩ. Rowê uptabi na 're ïdanomro u'âsi mono zéb u hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te te 're hãwa'utu za'ra mono da, ma tô ãne zõ si 're si'madã'ã za'ra, ta norĩ hã.

³⁶ Ni'wam norĩ ãma, ma tô duré 're dawa'ẽ za'ra. Powawê hãwaré 'manharĩ na ma tô da te dasiwi 're hã za'ra duré. Ni'wam norĩ hã ma tô da te 're pawasisi za'ra, ïsi'uwazi nhorõ rutu na, dazazéb 're, da te 're séme mono da.

³⁷ Ni'wam norĩ hã ma tô duré êtê tōmo wawē na da te 're simro. Ni'wam norĩ hã ma tô duré ìhâiba wâiwa âma 're dasiwã za'ra, wede'ézém na ne. Sib'ézé 'wapa na ma tô duré da te 're simro. Pone'ërebâi há na si ma tô duré ni'wam norĩ hã 're si'uza za'ra. Sibrob âna ma tô duré ta norĩ hã 're hâimana za'ra. Danhimirob'manharĩ wasété na ma tô duré ni'wam norĩ hã te te 're robzépata za'ra, da te 're 'ruiwapari za'ra mono wa. ãne 'Re ìhâimana u'âsi mono si te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono norĩ wasu'u 'rãzarõno hã.

³⁸ Ta norĩ hã hâiwi si ma tô 're nomro a'ubuni wi, êtê 'râihâ u zama. Duré êtê 'râihâ zahâpâ êtê're wa, ma tô duré dawi 're si'ubumro, ab're wab zama. Ta norĩ si ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono ma 're hâimana wē za'ra.

³⁹ Ta norĩ âma si ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 're wata za'ra uburé, ôhõ si te te sina 're umnhasi za'ra mono wa. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìropisutu za'ra zéb zarina, ìwē uptabi hã ti'ab ré te te sima 're waibui mono ô nherē, ma tô te te sina 're umnhasi u'âsi za'ra, 're ìsi'utõrĩ za'ra mono zéb u.

⁴⁰ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìwē uptabi hã niwamhã za te te wama ìsõmri za'ra na, te te sima wa'âma roti sirõmo za'ra wa, ti'ab ré ta norĩ hã te te sima waibui ô di tô, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te tãma ìropisutu za'ra zé hã. Uburé wasiré si te za rowē uptabi na ì'rata 're ìhâimana u'âsi za'ra mono zé hã sima waibu za'ra, ta norĩ hã.

12

'Re ìhâimana u'âsi mono hã ti'ai âma damama ne te te 're ìda'ahã za'ra mono zé wasu'u

¹ Duréihã ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina, danho'a 're ìnomro wē mono norĩ hã ahã uptabi na 'râwi wamana wawi 're ìsimasab u'âsi mono ne, wa za ta norĩ âma 're wasipo're pu'u u'âsi za'ra. Taha wa, wa za uburé marĩ ìwasédé hã wa te wasiwi 're wē'õ pese za'ra, 're ìwanomro wē mono zé wi, te te 're wanhowada za'ra mono tō da, te te 're ìwawasutu u'âsi za'ra mono hã, wawasédé hã. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dahâiba wapu na 're dasisa'rei mono da, marĩ ìpire hã dahâiba na dama 're ìhâimana za'ra mono hã da te dasisa 're ìsani za'ra mono ne, wa za wawasédé hã wa te wasiwi 're wē'õ pese za'ra. Tawamhã wanhiptete na wa za tô âma 're wahâimana za'ra Cristuhu âma si, tiwi 're wasipizari za'ra mono âna. Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhã, dawara tete haré dasiwi 're ìdasisa'rei mono ne, wa za tô wanhiptete na âma 're wahâimana u'âsi za'ra, Cristuhu âma si.

² Dawara na 're dasipibu za'ra mono wa, dawara, da te 're ì'rãsutu za'ra mono zéb u si, da te 're ìrob'madâ'â za'ra mono ne, wa za Zezusihi âma si wa te wasina 're rosa'rata u'âsi za'ra. Ta hã Zezusi hã ma tô ìsãna'rata hawimhã te te 're wa'apawapto, 'Re ìhâimana u'âsi mono si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da. Tane te za duré te te 're wa'apawapto u'âsi, 're ìwadâ'â za'ra mono zéb u, ôhõ si wa te wasina 're umnhasi u'âsi za'ra mono da, tiwi 're wasipizari za'ra mono âna. Ta hã Cristu hã sihâiba zawi ô di, wedepo'o nhonhi'râmi na dazada dâ'â tō da hã, wedepo'o nhonhi'râmi hã dazada 're ìhâimana wasété za'ra mono norĩ pãrĩzép si nherē. Taha wa'râmi, hâiwa âma to sina 're ìhâimana u'âsi mono zé hã za tãma 're ìhâimana mono na, te te sina waihu'u sirõmo wa, taha wa, sihâiba zawi ô di tô, wedepo'o nhonhi'râmi na dazada dâ'â tō da hã. ãhãna hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimire niwĩ, te oto pire uptabi na 're sãmra, ìsiré 'râwi te te 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da oto.

³ Ma'âpé âma rosa'rata pese za'ra wa'aba, Zezusi hã ti'ab ré te te 're ìrobzépata mono na hã. Tiwasété si te te 're ì'manharĩ za'ra mono norĩ hã te te 're 'ruiwapari za'ra mono wa, te te tãma 're ìrob'manharĩ wasété za'ra mono zém na, ma tô te te 're robzépata za'êtê, Zezusi hã. Tane nherē, siptete u'âsi ma tô 're hâimana. Tane duré a norĩ wa'wa hã te za marĩ ìwasété wi 're asi'madâ'â

pese za'ra wa'aba mo, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono tã da. Taha zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã asina 're ì'umnhasi za'ra wa'aba mono zé hã aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'aba mono tã da, te za tã asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

⁴ Dawasété nhiptete da, asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, zahadu ai'matâ'â aba õ di, da te aima ì'mairob'manharĩ za'ëtê aba na hã, Zezusi ìdâ'â ne hã.

⁵ E ma tã bété ãma aipo're si'âri za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te aima ìroti za'ra wa'aba zém na hã, duré ti'ra na te te aima ìnharĩ za'ra wa'aba zém na hã. Æne ma tã ãhã wasu'u na ni'wa hã ãma rob'ui'ééré, duréihã:

“A norĩ wa'wa hã ì'ra na ìma 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, aiwasédé hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na 're asisãmri za'ra wa'aba mono da, wa hã Danhib'apito uptabi hã te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã, ì'ãma 're rosa'rata upa za'ra wa'aba mono õ di za, taré newa.

Duré apã 're anomro wê wa'aba mono da, niha te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za ì'ãma asima 're ìrosa'rata wê u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁶ E marĩ wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hã Danhib'apito uptabi hã uburé te 're ì'azawi pese mono norĩ hã te 're ahã za'ra mono wa. Duré tiwasété na 'rãwi 're sisãmri za'ra mono da, uburé ì'ra na te 're ìsisi za'ra mono norĩ hã apã 're nomro wê mono da, wa wa hã te tãma 're arob'manharĩ, ta norĩ ma hã.”

Æne wa, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're aihâ za'ra wa'aba mono wamhã.

⁷ Damama norĩ hã bété. E ti'ra norĩ hã te te 're hã za'ra mono õ di za, po're ãna 're hâimana za'ra mono wamhã. Te za tã te te 're hã za'ra. Tane te duré Aímama 'wa hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're aihâ za'ra wa'wa. E marĩ wa. ì'ra si tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa oto. Taha wa, marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono nherê, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono ãna. 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra si, oto tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te te 're ì'aihã za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo.

⁸ Uburé te tã ti'ra norĩ hã te te 're ahã za'ra 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, tiwasédé hã te te 're ì'manharĩ za'ra mono zém na ãma 're siwaih'u za'ra mono da oto, ta norĩ hã. Taha wa, te te 're ai'mai'ahãri aba mono õ wamhã, ì'ra'õ na te za 'rãwi 're ai'masiwaih'u aba mo. Æne wamhã, ni'wa hã mama õ wa, da te 're ì'ahãri mono õ ne, 're ai'maihâimana aba mono na te za 'rãwi 're ai'masiwaih'u aba mo, sena na ì'ra na tãma 're ai'maihâimana aba mono õ na hã.

⁹ Ti'ai ãma wamama uptabi norĩ hã wawasété na 'rãwi 're wasiwaih'u za'ra mono da, wanhimiza'rese wi te te 're wahã za'ra mono wamhã, wa tã ta norĩ hã wa te 're hâimana wazéb za'ra, wama pire na 're hâimana za'ra mono wa. Taha nhipai u, wa za duré hãwa ãma Wamama uptabi hã wa te 're wapari pese za'ra, te te 're wa'ahã za'ra mono nherê, rowê na õhõ ãma si 're wanomro u'âsi mono da oto.

¹⁰ Ti'ai ãma wamama uptabi norĩ hã ma tã wanhimiza'rese wi te te 're wa'ahã za'ra tã, 're waprédub za'ra mono õ ré hã. Wawasété na 'rãwi 're wasiwaih'u za'ra mono da, ma tã te te 're wa'ahã za'ra, niwamhã ì'uwaibaba uptabi õ nherê, damama norĩ nhimia'hãrizé hã. Tazahã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si, te ì'uwaibaba si te te 're wa'ahã za'ra. Te te 're ì'wa'apawapto mono da si, te za tã ti'ai ãma 're wanomro mono ré, te te 're wa'ahã za'ra, wawasété ãna ìsine 're wahâimana za'ra mono da oto, wa norĩ hã.

¹¹ Wawasédé hã wa te 're ï'manharĩ za'ra mono zém na 'rãwi 're wasiwaihu'u za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're wahâ za'ra mono wamhã, awa'awi 're watoi waihu'u za'ra mono õ di, taha na hã. Robzei'õ na si wa za a'â 're wahâimana za'ra. Tane nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïwahâ za'ra mono zém na oto 'rãwi 're wasiwaihu'u za'ra mono wamhã, duré wa'ãma 're ronomro pese za'ra mono wapsi, te za wapê hã ï're wama 're simi'wara wê oto, õhõ ãma si 're ïwanomro wê mono zéb zarina wa.

'Re ïhâimana u'âsi mono mreme, da te 're ïwapari pese za'ra mono zé wasu'u

¹² Taha wa, marĩ na 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, aipê'ẽ wê zarina te za asiptete sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma si, aiwi 're robzei'õ pese za'ra wa'aba mono wa, tiwi asina 're aipahã za'ra wa'aba mono tõ da.

¹³ Bâdâdi na awa'awi u'âsi 're ïdanomro mono ne, te za Cristuhu nhirã zarina si awa'awi 're anomro u'âsi aba mo, ïwê na si. ãne wamhã, ï'rãtêire hã morĩ wasété na 're ïmorĩ ne, ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma sib'uware na 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã asine wa'aba, awa'awi u'âsi 're nomro wê mono wamhã, ta norĩ hã tiwasété na 're si'marõpãrĩ zahu za'ra mono õ di za oto. Apã te za ai'ãma 're siptete za'ra wa'wa, ïsazei uptabi 'wa na 're ï'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã.

¹⁴ Rowê zõ te za 're asõpré wa'aba mo, dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono ma si 're asisõmri u'âsi za'ra wa'aba mono da, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. ãne hã ni'wam norĩ hã 're hâimana wê za'ra mono õ nherê, niwamhã Wanhib'apito hã titõmo na te te dame 'madã'ã za'ra õ di za, ta norĩ hã.

¹⁵ 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, asina ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, tinhoprubzéb zarina, ïwê uptabi hã te te aima 're ïpisutu za'ra wa'aba mono hã 're simini za'ra wa'aba mono tõ da, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo. Wede pa hã, ti'ai 'rowi 're simi'wara mono ré hã, taha wa'uzé hã dama simimnhasi õ di. Tane nherê, ïpa hã da te oto 're sa'o'o za'ra mono wa, da te oto 're huri mono wamhã, te za te te 're da'rãiwamnarĩ za'ra, taha pa wa'u hã sé wa. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za ni'wam norĩ wi 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, ta norĩ hã te te aiwi 're rowasété za'ra wa'aba mono tõ da, duré taha zarina a norĩ wa'wa hã 'rãwi aiwasété na 're asi'uptob za'ra wa'aba mono tõ da, ta norĩ zu.

¹⁶ Duréhã Eza'u hã tãma mrab uptabi wa, ma tô tino nhipi hã tiwi waptê, Zacoho wi. Tawamhã ïmama ma ïpoto'rata zarina, uburé marĩ hã ïmama te te tãma ïpisudu hã, duré 'Re ïhâimana u'âsi mono, ïwê hã te te tãma ïpisudu hã ï'upana ïnoi ma 're hâimana mono da, ma tô tinoi ma ti'ru, ïsipi wa'rãmi Eza'u hã, taha na sai õ ré. ãne hã Eza'u hã 're ïhâimana wasété mono ne, te duré ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana wasété za'ra wa'wa. Ta norĩ wi, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, sina 're ïsipsaihuri za'ra mono norĩ wi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâimanazé te te 're ïwazéb za'ra mono õ norĩ wi hã.

¹⁷ Tawamhã taha na ãma ronomro parip si, ma tô Eza'u hã timama ma tinha, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, ãma mreme da, ïwê hã te te tãma 're anhomri mono da, ïnoi upana. Tane nherê, ma tô ïmama hã siwi wê'õ, ãma mreme tõ da. Taha wa, tiwasédé te te 'manharĩ pari nherê, apã te te sima pari waihu'u õ di, timama ma te te nharĩ sina, wawa 'rãihã na wawa nherê. ãhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, ãne na hã.

¹⁸ Duréhã Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tô Sina'i na êtê 'rãihã nhisi u sina rotété za'ra, tame ï'rata si'ubumro da a'â, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata. Ta hã êtê 'rãihã hã danhib'rata na da te upi waihu'u pese di. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di oto, ãhãna hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono u, aipê'ẽ na 'rãwi ïtême 're aihutu aba mono wamhã,

marĩ hã asib'rata na 're upi waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. Izarazéhé nhihudu norĩ si ma tô 'rãwi unhamã ro'o za'ene hã 'madã'ã za'ra, êtê 'rãihã nhisiwimhã. Tamemhã ma duré hãiwa nhirõtõ 'rãdã hã watobro, ï'rãdã'ãra uptabi hã. Rowa'u'u za'êtê zama ma tô duré watobro, êtê 'rãihã nhisi ãma hã. ãne ma tô ta norĩ hã 'madã'ã za'ra titõmo na, Izarazéhé nhihudu norĩ hã.

¹⁹ Danhimnihârãzé hã ïhãrã 'rãihã hã ma tô duré wapari za'ra. 'Re ïhãimana u'ãsi mono mreme zama ma tô duré wapari za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Ta hã te te wapari za'ra wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã niha te tãma rob'manharĩ za'ra õ'umhasite, ma tô sima wẽ za'ra, Mozésihi ma si te te rowaihu'u mono da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã, hãiba pisutu.

²⁰ E marĩ wa, ma tô ta norĩ hã 'Re ïhãimana u'ãsi mono ma tipahi za'ra, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ma tô êtê 'rãihã hãiba na tãma roti za'ra, ãne: "Ni'wa hã ã êtê 'rãihã hã te te upi wamhã, te za asiwi ïwĩrĩ 'wa, êtê na. Asimizama aba zama, te te sina 'mai'upi wamhã, te za ïwĩrĩ 'wa, êtê na." ãne ma tô êtê 'rãihã hãiba na ta norĩ ma mreme pire na tãma roti za'ra aré, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã. Taha pipa te, ma tô Izarazéhé nhihudu norĩ hã sima wẽ za'ra, Mozésihi ma si, hãiba pisutu te te rowaihu'u mono da, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã, taha ma si.

²¹ ã hã te te ï'madã'ã za'ra hã pipa uptabi wa, te Mozési hã 'rãwi sima tinha, ãne: "Ïpahi wa, wa tãma rêrê." ãne te sima tinha, Mozési hã. ãne ma tô ropipa uptabi hã êtê 'rãihã ãma ïsõ'a ïwatobro za'ra hã 'madã'ã za'ra duréhã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono u te te sina rotété za'ra wamhã.

²² Tazahã, a norĩ wa'wa hã tane 're aihãimana za'ra wa'aba mono õ di oto, ãhãna hã. 'Re ïhãimana u'ãsi mono u aipê'ẽ na 'rãwi 're rob'umhutu za'ra wa'aba mono wamhã, hãiwa ãma Si'ã na êtê 'rãihã nhisi u ne, ma tô 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Duré hãiwa ãma Zeruzarê hã 'ri nho'õmo u ne, ma tô 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ïhãimana u'ãsi mono 're ïsãmra u'ãsi mono zéb u hã, hãiwa ãma tãma ïromhuri'wa norĩ hã ahã uptabi na, ï'rata 're ïsi'ubumroi mono zéb u zama.

²³ Tame te oto 'Re ïhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã to sina 're si'rã'õtõ, aibã hã dama 're poto 'rata za'ra mono wa, dama ïsawi pese ne, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te 're ï'azawi pese mono norĩ hã, hãiwa ãma sisi ui'ééré ré 're ïhãimana za'ra mono norĩ hã. Tamomo ma tô ïtẽme 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo, dahãimanazém na ï'uwaibaba si te te 're ïda'awaihu'u mono zéb zarina, dama rowairébé'wai u hã. Duré ti'ai ãma ré ïwẽ si te te 're ï'manharĩ za'ra mono norĩ hã 're ïhãimana za'ra mono zéb u, ma tô duré 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te tãma 're ïwẽ za'ra mono zéb zarina si, rowẽ uptabi na oto 're ïhãimana za'ra mono norĩ u hã.

²⁴ Zezusihi u ma tô duré 're ïrob'umhutu za'ra wa'aba mo. Ta hã te oto 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te dama ïropisutuzép té hã te te wa'ãma 're ab'madã'ã u'ãsi. Duréhã Ca'ĩ hã tino te te wĩrĩ wa, ïwapru hã tiwi pu'u wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono te te ï'ruiwa'ãbãzé, te wasu'u, Abéhé wapru hã. Tanei õ di, Zezusihi wapru hã. Dazada dã'ã wa, ïwapru hã tiwi pu'u wamhã, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã dawasédé te te dama 're ï'apari mono zé, te wasu'u, Zezusihi wapru hã.

²⁵ Taha wa, te za 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mo, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, tiwi 're asipo're nhitob za'ra wa'aba mono tõ da. Duréhã Sina'i na êtê 'rãihã nhisi ãma, 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã ti'ai u te te we dama rowasu'u wamhã, ïsimiroti wapari'õ'wa norĩ hã wairébé õ di, te te ïdahã za'ra zé wi hã. Wa norĩ hã bété. E 'Re ïhãimana u'ãsi mono hã hãiwa hawi te te wei wama 're aroti wẽ mono nherê, tiwi 're wasipizari za'ra mono wamhã, e ïsimihãzé wi wasi'uihã na 're wawairébé mono dã bã, wa za wanhimipari ãna 're wanomro u'ãsi bété.

²⁶ Duréhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Sina'i na êtê 'râihã nhisi âma te te dama roti wamhã, ma tô ti'a hã sãsã'ã. Tane nherê, taha za'u hã ma tô oto dama ropisutu, âne: "Ti'a hã niwapsi wa za duré sãsã'ã, ìrême ma. Tawamhã, ti'a si te sãsã'ã ô di za oto. Hâiwa nhirôtô zama, wa za ìsu sãsã'ã, nimahã na hã." Âne 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ìropisutuzép tém na rob'ui'ére hã.

²⁷ E marĩ te tawamhã wama wasu'u za'ra ìmreme hã, "ìrême ma" na hã. Uburé marĩ hã ti'ai âma, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipodo hã nimahã na te te sãsã'ã za'ra wa, za ìsi'utõrĩ mono zé, te wama wasu'u za'ra. Tawamhã taha nhowa're're, te za ìwê uptabi hã da te oto ìsãsã'ã waihu'u'õ hã 're hâimana u'âsi za'ra hâiwa âma, ìsi'utõrĩ waihu'u'õ hã.

²⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã 'râwi te te 're wa'ab'madâ'â mono da, ì'rata 're ìwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã, ma tô te te wama 're apisutu, da te wawi âma ì'ai'uté waihu'u za'ra ô hã. Taha wa, wa za 'Re ìhâimana u'âsi mono âma 're wawata u'âsi za'ra, sõpru wa. Te te sima 're ìwa'awê mono zéb zarina, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra, wa te wasiwi 're wazéb za'ra mono sina, wama 're toi u'âsi mono da.

²⁹ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã Wanhib'apito za'ra hã ìpo're'õ norĩ hã te te uprosi waihu'u pese di, unhama ro'o za'êtê na marĩ hã 're ìsi'unhama pese mono ne hã. Taha wa, wa za tô wa norĩ hã ìmreme hã wa te 're wapari u'âsi za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hã.

13

'Re ìhâimana u'âsi mono hã dama 're ìtoi mono zé wasu'u

¹ Cristuhu âma si oto 're asisânawã za'ra wa'aba mono wa, te za a norĩ wa'wa hã õne u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo oto.

² Darob amoi hawi atême 're dasihutu za'ra wa'aba mono wamhã, asõrõwa u, te za duré 're ìda'mazasi wê za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã tinhorõwa u te te 're da'mazasi wê za'ra mono wamhã, hâiwa âma 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã ma tô te te 're 'mazasi wê za'ra, tâma sa'rese za'ra ô nherê, hâiwa âma romhuri'wa norĩ hã.

³ Duré wasiré ìsazei'wa norĩ âma te za 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, dazazéb 're, 're ìsimasa mono norĩ âma hã, ta norĩ hã asiwi 're pawaptob za'ra wa'aba mono da. Dazazéb 're, ta norĩ siré 're aimasa wa'aba mono ne, te za âma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo. Duré marĩ na te te 're ìrobzépata za'ra mono norĩ âma zama, te za duré 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, ta norĩ siré 're ìrobzépata za'ra wa'aba mono ne.

⁴ Damro ré norĩ hâimanazé hã te za 're ìwazé pese za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, pire uptabi wa. Aimro si te za asima 're ì'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã tihâiba na tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za ta norĩ hã te te 're hã za'ra. Duré ni'wam norĩ hã mro ré nherê, ìmro'õ na 're sipsaihuri za'ra mono wamhã, te za ta norĩ hã duré te te 're hã za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁵ Rob'ui'prazép si, asima 're sawi za'ra wa'aba mono ô di za. Asibro hã aima 're ìhâimana za'ra wa'aba mono nhipai u, marĩ zô 're rob'ruiwapari zahu za'ra wa'aba mono ô di za. Duréhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô âne dama sina ropisutu: "Niwamhã asiti za'ra wa'aba 're ìhâimana mono ô di za. Duré te airême waihu'u za'ra wa'aba ô di za." Âne te te dama sina ìropisutuzém na rob'ui'ére hã, ìbaihã na hã.

⁶ Taha wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're ì'umnhasi za'ra mono zéb zarina, wa za âne wa te wasima 're nharĩ za'ra, duréhã apito Dawi hã te te sima ìnharĩ ne, âne: "Danhib'apito uptabi hã te te 're ìpawaptob u'âsi. Taha wa, ìsina 're ìpahi mono ô di, wa hã.

Ñe wamhã, e niha da te ãma rob'manharĩ da bã.”

Ñe duréhã Dawi hã 'rãwi te te sima ãnharĩ ne, wa za duré wa norĩ hã wa te wasima 're nharĩ za'ra, ãsine.

⁷ Ma'ãpé ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na ãsãna'rata hawĩ te te ãma aima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono norĩ ãma hã, ai'madã'ã'wa za'ra wa'aba norĩ ãma hã. Ta norĩ 're ãhãimana za'ra mono zém na, duré 're ãdã'ã za'ra mono zém na zama, te za ãma 're asipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono si te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono ne, te za duré a norĩ wa'wa hã ãsine asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

⁸ Zezu Cristu hã tihãimanazém na hã te te ãma 're saprĩ waihu'u mono õ di. Õne u'ãsi te tã misĩ haré ãma 're hãimana u'ãsi, bãtã sidãpãsi.

⁹ Cristuhu wasu'uwẽ upana, danhimiroti aimawi na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono õ di za, senai'õ na da te dasima 're ãrowasu'u za'ra mono na hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tinhoprubzéb zarina, ãwẽ uptabi hã te te wama 're ã'apisutu mono na si, wa za wapẽ'ẽ 're ãma 're wanhiptete za'ra. Taha si wa norĩ hã wama ãwẽ uptabi za'ra hã. Dasa hã da te dasiwi 're ãsawi za'ra mono na roti hã da te 're ã'madã'ã za'ra mono na, ãma 're danhiptete waihu'u za'ra mono õ di, dapẽ'ẽ 'remhã. Mare di. E marĩ wa. Taré wa, dasa hã. Taha na ãma 're dasipawapto waihu'u za'ra mono õ di tã, dasa da te dasiwi 're ãsawi za'ra mono na roti na hã.

¹⁰ Duréhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, sasedoti norĩ hã dawasété parizéb da, danhimizama te te tãma 're simroi mono wamhã, ta norĩ hã ãnhi na hã 're saihuri waihu'u mono õ di. Tane duré, ni'wam norĩ hã danhimizama wapru na 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã dawasédé hã zahadu te te dama ãma 're aparĩ mono newa, te za Cristu hã sada ãdã'ã za'ra zé hã ta norĩ hã te te 're simini za'ra. Wa norĩ si Cristuhu zazei'wa norĩ si, wa za wa te wasina ãma 're uwaimrami za'ra, wazada ãdã'ã za'ra zém na hã.

¹¹ Sasedoti norĩ nhĩb'apito, tisiré norĩ ma ãpire uptabi si wahub sidãpãsi ma tã danhimizama wapruĩ ré ãtẽme 're sisisi, 'ri 're wa'wa u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ãwa 're ãsãmra mono zéb u hã. Dawasété parizéb da, ma tã ta norĩ hã tãma ãma 're sõprub za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma. Tane nherẽ, ma tã romhã na danhimizama hãiba hã da te 're zata pese za'ra, danhimizahãri sidãpãsi 'ri hã da te dasima 're ãsõré za'ra mono zém nhiti.

¹² Ñe wa, ma tã duré Zezusi hã 'ri 'wawi wa'razém nhiti dãrã, te te ãrobzépata za'ëtẽ zarina, tiwapru na taha si te te oto 're da'a'upsõi mono da, dawasété hawi.

¹³ Taha wa, wa za oto wa norĩ hã Zezusihi u si dawĩ 're wawairébé, taha si tã sena te te 're wa'anho'reptui mono da. Taha wa, wa za tã, 're ãdanomro 'rata mono zé hã, wa te 're rẽme pese za'ra. Zezusi hã wazada dã'ã wa, da te dasiwi ã'ruiwapari ne, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono da nherẽ, wa za tã ãtẽme 're wawairébé, 're ãwanomro 'rata mono zém hawi, Zezusihi u hã.

¹⁴ ãme ti'ai ãma 'ri nho'u hã 're ã'maihãimana u'ãsi mono hã wama 're 'maihãimana mono õ di, ãma 're ãwahãimana u'ãsi za'ra mono zéb da hã. Robaba uptabi di. Hãwa ãma 'ri nho'õmo zã si, wa za wasima 're wanhopré u'ãsi, za tame wama 're ãhãimana u'ãsi za'ra mono zã si.

¹⁵ Taha wa, Zezusi hã wazada ãdã'ãzéb zarina, wa za 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're wawata u'ãsi za'ra, taha si wama 're toi u'ãsi za'ra mono da. Duréhã danhimizama na duré dasa na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, 're danhoprub za'ra mono wa, dama 're ãtoi mono ne, wa za ãma 're wawata u'ãsi za'ra, wama 're toi u'ãsi mono da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã wa te wasina 're ã'umnhasi za'ra mono zém na sõ'awi dama 're ãwasiwasu'u za'ra mono na zama, wa za tãma ãma 're wanhoprub za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã.

¹⁶ Marĩ ĩwē hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da dama, duré 're ĩdapawaptob za'ra wa'aba mono zém na hã, ãma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono õ di za. Taha na zama te duré tãma 're asõprub za'ra wa'aba mo, taha na aima 're toi u'âsi za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

¹⁷ Asiré ĩsazei'wa 'madâ'â'wa norĩ nhimiroti hã te za 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. Te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za marĩ hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. Ta norĩ hã niwapsi te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma siwasu'u za'ra, te te ai'ãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, te ta norĩ hã ai'ãma 're hâtâ'â u'âsi za'ra wa'wa, te te 're ĩ'ai'madâ'â za'ra wa'aba mono zém na hã, Cristuhu zazei'wa 're ĩhâimana za'ra mono zém na si 're anomro aba mono da. Ta norĩ nhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wamhã, to sina te za tô ta norĩ hã te te ai'ãma 're romhuri za'ra wa'wa. Tane nheré, 're wapari za'ra wa'aba mono õ wamhã, robzei'ãna te za te te 're romhuri za'ra. ãne wamhã, te te 're aipawapto waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ hã.

¹⁸ Ma'ãpé, wa'ãma 're aimreme zusi u'âsi aba mono za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. 'Re ĩwanomro wē mono da si, wa tô wa norĩ hã wa te wasima 're wē u'âsi za'ra. Taha wa, marĩ na 're ĩwahâimana wasété za'ra mono zém na hã 'rãwi wapē'ē na 're wasisãmri za'ra mono õ di oto, wama 're hâimana za'ra mono õ wa.

¹⁹ Taha wa, wa duré wa hã ĩsima aiwē uptabi za'ra wa'wa, ĩ'ãma zama 're aimreme zusi aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te ãma ĩzatõrĩ su'u da, atēme za'ra wa'aba, te asabu za'ra wa'aba hã.

²⁰⁻²¹ Wanhĩb'apito Zezusi hã wazada ĩdâ'ázéb zarina, te oto pone'ērebã 'madâ'â'wa ne, wama 're hâimana za'ra, wa'madâ'â'wa ĩwē uptabi na hã. Wazada ĩdâ'ázéb zarina, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã taha na dama ropisutu té, ãma 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto, taha ãma si. Zezusi hã dâ'â nheré, ma tô ĩmama hã apã hãiwa'utu.

'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama rowē pisutu'wa hã, ĩwē si te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono da, wa taha na si te ai'ãma 're umnhasi za'ra wa'wa, taha zarina uburé marĩ hã te te aima 're ĩwē za'ra wa'aba mono zéb zarina si, tãma ãma asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Duré Zezu Cristuhu waihu'u pese na te te 're wa'apawapto mono da, wa duré taha na si te ai'ãma 're umnhasi za'ra wa'wa, ĩwē si wa te oto tãma 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa'ãma 're toi u'âsi mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

Taha wa, Zezu Cristuhu ãma si ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Tane tô.

Rowasu'u 'rãsutuzé wasu'u

²² ĩsisãnawã norĩ, ã te aima ãma ĩroti za'ra wa'aba zém na, ma'ãpé aiwaimri ãma rosa'rata pese za'ra wa'aba za. Taha da, wa tô ĩmreme 'rutu na ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa, ã ĩnhimi'ui'ére na hã.

²³ Wasisãnawã Timotiũ hã ma tô dazazém hawi watobro, da te tãma ĩrob'ruzéb zarina. ãne hã waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô ĩsima aiwē za'ra wa'wa. Tawamhã, ta hã we ĩtēme wisi su'u wamhã, ãme ĩnhamra ré, te te ĩnhiza wamhã, te za ãma ĩsiré mo, atēme za'ra wa'aba, taha zama te te duré asabu za'ra wa'aba da, ĩsiré.

²⁴ Ma'ãpé uburé ai'madâ'â za'ra wa'aba 'wa norĩ hã wama sawi za'ra wa'aba za. Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwē, tame 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama, wama sawi za'ra wa'aba za duré.

Itaria na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi 're ĩwairébé mono norĩ zama te ãma asawi za'ra wa'wa duré, ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã.

²⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ĩsimizawizé hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

Ti'adu
Daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ ma, Ti'adu te te
ĩrob'ui'érézé
Ībaihã wasu'uzé

Ā ĩbaihã na rob'ui'éré'wa hã Ti'adu na ĩsisi hã. Zezusihi no, ta hã (Marcusi 6.3). Atusi 21.18 āma hã ma tō Ti'adu hã wasu'u, āne: Zeruzarē āma ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa. Ta hã ma tō 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĩ ma rob'ui'éré hã tisō, da te āma 're rob'manharĩ waseté za'ra mono wa, daro mono bâ te te ĩropéi mono norĩ ma hã. Ti'adu hã ma tō Wamama zazei'wa norĩ ma waihu'u za'ra, Zezusi hã te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono zém na taré dama 're siwasu'u za'ra mono tō da, ĩsarina si 're hâimana za'ra mono ō nherē. Ni'wam norĩ hã sena na Zezusi hã te te sina 're umnhasi pese za'ra mono wamhã, ĩsiré u'âsi te za 're hâimana wē u'âsi za'ra.

Marĩ ahã na dazada 're ĩhâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ Wa hã Ti'adu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, wa 're mo. Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĩ, daro mono bâ 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, wa za ĩnhimi'ui'éré na āma asawĩ za'ra wa'wa.

² ĩsisãnwã norĩ, marĩ hã ahã na asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nherē, te za atoi u'âsi 're anomro aba mo.

³ E marĩ wa, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ro'wa'rudu hã te te aima 're ba'a za'ra wa'aba mono ō nherē, te za ĩsimipawaptobzém na asina 're ĩ'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo. Tawamhã, te za asiptetezé hã asima 're ĩsa'ētē za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito āma si 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

⁴ Tawamhã wē uptabi di za, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã.

⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi, dahâimanazém na rowaihu'u ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono ō wamhã, te za asima tiwi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mo. Ta hã sōpru uptabi di. Duré uburé dama marĩ wē nhomri'wa. Āne wa, tiwi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, dahâimanazém na rowaihu ĩwē uptabi hã.

⁶ 'Re ĩhâimana u'âsi mono umnhasi sina, te za tiwi 're ĩrowaptērē za'ra wa'aba mo, 'rãwi āma 're asiwawã za'ra wa'aba mono āna. ĩsimipawaptobzém na, 'rãwi āma 're asiwawã za'ra wa'aba mono wamhã, misi asimirosa'rata 'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ō di za. Tawamhã rowa'u âsisasi te te āma 're ĩ'a'ube mono ne, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

⁷⁻⁸ Āne wamhã, misi asimirosa'rata 'wa aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ō wamhã, duré asiptete sina āma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ō wamhã, Wanhib'apito hawi dahâimanazém na rowaihu'uzéb zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono ō di za.

⁹ Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã simarĩ ō nherē, Wanhib'apito zazei'wai wa, te za tipē'ē na 're toi u'âsi za'ra.

¹⁰ Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã sibro pese wē te, tipē'ē na 're to za'ra mono ō di za. Wanhib'apito zazei'wa 're nomro mono wa, te za tipē'ē na si 're toi u'âsi za'ra. Sibro pese nherē, te za, rom na romnhirãrã ne, dawĩ 're hãiba simani za'ra oto.

¹¹ Bãdã hã 'rãĩ watobro wamhã, rowa'ro uptabi wa, te za rob're hã dawĩ 're ré za'ra. ĩsirãrã zama te za ti'a'a, ti'ai u. Tawamhã dama 'madâ'â ze nherē, tãibã za oto ĩsirãrã hã. Tane ĩsibro pese norĩ hã rob're 're ĩsi'utõrĩ su'u za'ra

mono ne, tinhimihuri te te 're 'madâ'â za'ra mono zawéré ré, te za 're dâ'â za'ra.

¹² Wa za duré âne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ ahâ na dazada 're hâimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ro'wa'rudu hã te te dama 're ba'a za'ra mono õ nherê, te za danhiptete sina âma 're dahâimana u'âsi za'ra. Æne wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te za ãne na da'awaihu'u. Tawamhã ãsawi pese 'wa 're dahâimana za'ra mono wa, te za tãma wa'âbã za'ra oto, rowê uptabi na, ãrata 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zém na, te te dama ãropisutuzéb zarina. Tawamhã dama 're rowê uptabi za'ra mono di za.

Marĩ zarina dawasédé hã da te 're ãmanharĩ za'ra mono zé wasu'u

¹³ Æté ni'wam norĩ hã te za 'rãwi sina rosa'rata wasété za'ra, tiwasédé hã te te ãmanharĩ za'ra da hã. Æne wamhã, 'rãwi te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za: “‘Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô ãnhimirosa'rada hã ãma tisõ, ãwasédé te ãmanharĩ da hã.” Æne te te sima 're rosa'rata za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te sina 're rosa'rata mono õ di, tiwasédé te te 're ab'manharĩ mono da, marĩ wasété na. Duré dawasédé hã da te 're ãmanharĩ za'ra mono da hã, te te dama 're rosa'rata mono õ di.

¹⁴ Æté marĩ ãwasété na te za da te dasima 're rosa'rata za'ra, dawasédé hã da te ãmanharĩ za'ra da hã, âma dama 're robze za'ra mono da newa.

¹⁵ Tawamhã dawasété na da te dasima âma 're rosa'rata wasété za'ra mono wamhã, dawasédé hã dasi'uihã na te za da te 're 'manharĩ za'ra. Tawamhã õne u'âsi 're danomro mono wamhã, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti 're dahâimana u'âsi za'ra, rowê ãsi'utõrĩ õ nhiti.

¹⁶ ãsisãnwã norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono wasu'uwê na âma 're upa za'ra wa'aba mono õ di za, asimirosa'rata na.

¹⁷ 'Re ãhâimana u'âsi mono hã hãiwa na rob'uiwê'wa 'manharĩ'wa hã, hãiwa hawi ma tô marĩ ãwê na uburé we dama 're sõpru, ãwê uptabi na si. Ta hã tihâimanazém na te te saprĩ õ di. Õne u'â, te hâimana wê u'âsi 're hâimana.

¹⁸ Te te sima 're ãda'awê mono zéb uwaibaba, ma tô timreme na te te 're wa'apoto té, wapê'ê 're, uburé ãsimipoto norĩ nhipai u, ãsib'a'uwê tãma 're wahâimana za'ra mono da oto. Ma tô tô sena na timreme na te te 're wa'apoto té, wapê'ê 'remhã.

'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa, 're ãhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁹ ãsisãnwã norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa, âma 're ãasipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã. Ari'iwĩ te za a'ã 're ãdawapari za'ra wa'aba mo, aiwara sina aimreme hã 're sani za'ra wa'aba mono tô da, duré dazada 're asahi za'ra wa'aba mono tô da.

²⁰ Dahâimana zahi sina 're dahâimana za'ra mono wamhã, e te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awêsãmri. Mare di. Taha na te te 're da'awêsãmri mono õ di za.

²¹ Taha wa, asima 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã, duré uburé marĩ hã 're ãmanharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb zama, te za 're ãreme pese za'ra wa'aba mo. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, te za aiwapu na tãma 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, ãsimiroti hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da. Ta hã ma tô tinhimiroti hã te te aima 're sõmri za'ra wa'wa, 'rãwi aipê'ê 're, aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Ta hã simiroti waihu'u pese di, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²² Taré ãsimiroti hã aipo're na 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za, ãmreme wapari pese 'wa na, taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tô da. Tô sena te za ãsimiroti hã 're ãmadâ'â za'ra wa'aba mo.

23-24 Āté aibâ hã rob'madâ'âzém na te za si'madâ. Tawamhã si'madâ'â pari, morĩ wamhã, awa'awi te za sina po're ha'â. Tane, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme hã dapo're na da te 're wapari za'ra mono nherê, da te 're 'madâ'â za'ra mono ò wamhã, awa'awi te za âma 're dapo're simrami za'ra.

25 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wê uptabi di. Ta hã wapawapto'wa da, te wama 're hâimana, wawasédé, wa te 're ìrême pese za'ra mono zéb da hã. Tawamhã ìsimiroti na da te 're rosa'rata pese za'ra mono wamhã, duré òne u'âsi âma 're dahâimana za'ra mono wamhã, taré ìmreme wapari'wa 're danomro mono ò di za. Tô sena ìmreme wapari pese 'wa, te za oto 're danomro. Taha zarina rowê u'âsi te za âma 're dahâimana za'ra.

26 Āté ni'wam norĩ hã te za taré te te sina 're rosa'rata za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na, tô sena newa. Tane nherê, âté 'râwi 're si'uwati za'ra mono ò di za, 're mreme wasété tō za'ra mono da. Āne wamhã, tô sena 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na 're hâimana za'ra mono ò di za. Taré te za tinhimirosa'rata na 'râwi sima 're sadawa nhipse za'ra.

27 Āne 're hâimana za'ra mono ò di za, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â pese 'wa norĩ hã. Āne te za 're hâimana za'ra. Ìmama'ò norĩ hã duré ìna'ò norĩ hã te za te te 're pawaptob za'ra. Pi'òï mrotō norĩ zama te za te te 're pawaptob za'ra, ropire hã tãma 're hâimana za'ra mono wamhã. Tihâimanazém na te za duré 're sipibu pese za'ra, Wanhib'apito zazei'ò'wa norĩ nhimirosa'rata zarina 're hâimana wasété za'ra mono tō da. Āne wamhã, te za Wamama hã te te 're da'awaihu'u, tô sena ìsimiroti 'madâ'â pese 'wa na hã.

2

Aiwapsi danhimizawizém na 're ìdahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

1 Ìsisânawã norĩ, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristu hã rowa'a za'êtê ré, te 're hâimana u'âsi, wê uptabi na. Tawamhã ìsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, dahâiba 'madâ'â zarina asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono ò di za, asimizawizém na.

2 Āté aibâ ìsibro pe hã te za âzé asi'rã'òtō aba ré, êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ na siptōmo hi wasisi ré, duré uza wê ré zama. Āté aibâ hã te za duré âzé ìsimarĩ'ò hã, uza wasété ré.

3 Tawamhã âté ì'uza wê ré ma, te za tãma ìnharĩ 'wa: “Āhãta wedeza ìwê. Āme asãmra.” Taha pari, te za duré ìsimarĩ'ò ma ìnharĩ 'wa: “Hãiwim haré asa na.” Niha wamhã, “Īpapara asãmra, ti'ai wa.”

4 Āne dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, aiwab ò di, 're ìdazawi za'ra wa'aba mono zé hã. Asimirosa'rata wasété zarina, te za asiwi 're ìdahâiba ba'a za'ra wa'aba mo, asimizawizéb ò na.

5 Ìsisânawã norĩ, ìma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ma'âpé ìwapari pese za'ra wa'aba. Ti'ai âma, âté simarĩ âna te za 're hâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono zawi pese 'wa norĩ hã. Tane nherê, Wanhib'apito zazei'wa 're hâimana za'ra mono wa, ma tô ta norĩ hã pisutu za'ra, uburé marĩ ìwê ré, 're hâimana za'ra mono da, tãma 're ìsōprub za'ra mono zéb zarina. Ma tô duré tãma pisutu za'ra, rowê uptabi na ì'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 're ìsãmra mono zéb âma, te te tãma ìropisutu za'ra zéb zarina.

6 Tane nherê, ma tô a norĩ wa'wa hã ìsibrob'ò norĩ hã 're ìhâiba wê'ò za'ra wa'aba mo. Ma'âpé rosa'rata za'ra wa'aba. E 'wam norĩ hã ma tô te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, aipawa'âbâ za'ra wa'aba na hã. Duré e 'wam norĩ hã ma tô datême te te 're asimroi wa'wa, da'âma rowairébé'wa norĩ u, ìpipa na te te ai'âma 're rowairébé za'ra wa'aba mono da. Ìsibro pese norĩ si, ma tô âne na te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa.

⁷ Ta norĩ si ma tō Asib'apito za'ra wa'wa hã te te 're sisi wasété za'ra, wẽ uptabi nherẽ, Cristu hã.

⁸ Ībaihã na te tihãiba, Danhib'apito uptabi nhimiroti hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã. Īsimiroti hã ãne: “Dahãiba mono bâ te za 're ĩdazawi pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina marĩ ĩwẽ zô, asima 're asôpré wa'aba mono ne, te za duré uburé ĩwẽ zô dama zama 're asôpré wa'aba mo.” ãne ãma ĩrob'ui'ééré hã, ĩbaihã na hã. Tawamhã ĩsimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, wẽ di.

⁹ Tane nherẽ, asimizawizém na asiwi 're daba'a za'ra wa'aba mono wamhã, te za aiwasété na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, Wamama nhimiroti hã asimizawizém na hã ãma tãma 're uwaimrami pese za'ra wa'aba mono õ di.

¹⁰ Áté ni'wa hã Wamama nhimiroti, Mozésihi ma te te ĩ'awaihu hã, te za misi ãma tizaihã. ãne wa, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ĩwasédé hã ãma sa'ra, ĩsimiroti mono bâ te te 're 'madâ'â pese mono õ wa.

¹¹ Ta hã ma tō ãne dama roti aré: “Aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ di za.” Ma tō duré dama roti: “Re danhimroi wa'aba mono õ di za.” ãne ĩsimiroti hã. Tane nherẽ, aimro na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono õ nherẽ, 're danhimroi wa'aba mono wamhã, aiwasété na te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo, Wamama nhimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ wa.

¹² ĩsimiroti hã wapawapto'wa da, te wama 're hãimana za'ra, wawasédé hã wa te 're ĩrẽme pese za'ra mono zéb da hã. Nimahã na te za wahãimanazém na te te 're wa'awaihu'u Wamama hã, ĩsimiroti 'madâ'â pese 'wa na. ãne wa, wa za wamreme wẽ na si wasima wa te 're rowasu'u u'ãsi za'ra. Duré wahãimanazé ĩwẽ na si, wa za dama 're wahãimana u'ãsi za'ra.

¹³ Nimahã bâta na dahãimanazém na te te da'awaihu'u wapsi, da'ãma 're ĩpẽ'ézé za'ra mono õ norĩ ãma, pẽ'ézé õ di za, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã, ti'ab ré da'ãma 're ĩsiwamri za'ra mono õ norĩ ãma hã. Da'ãma 're ĩpẽ'ézé u'ãsi za'ra mono norĩ ãma si, te za ãma 're pẽ'ézé za'ra.

Zezu Cristuhu zazei'wa na 're ĩdasiwasu'u za'ra mono zé wasu'u

¹⁴ ĩsisãnawã norĩ, ãne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Áté ni'wa hã te za taré dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ĩmorĩ na, marĩ ĩwẽ na te te 're dapawapto mono õ nherẽ. Tawamhã, e te za sina uwaimra, tino'reptuzé hã. Mare di. Te te sina uwaimrami õ di za.

¹⁵⁻¹⁶ Áté wasiré ĩsazei'wa norĩ wi, te za marĩ zô tiwi 're ro'wanhi'riti za'ra, ĩ'uzazéb zô, duré ĩsazéb zô, aibã norĩ wi, duré pi'õ norĩ wi. Tawamhã ãne tãma 're nharĩ za'ra wa'aba mono wamhã: “Ma'ãpé, rowẽ na si 're ai'ubumroi wa'aba mono, ai'uza wẽ ré si, duré asai wẽ na si,” ãne wamhã, marĩ zô dawĩ 're ĩro'wanhi'riti za'ra mono zéb uwaibaba, dama ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhã, taré dama 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mono zé hã za. ãne wamhã, e te za da te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa. Mare di.

¹⁷ Tane, Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nherẽ, marĩ ĩwẽ na te te 're dapawapto za'ra mono õ wamhã, taré dama 're ĩdasiwasu'u za'ra mono zé hã.

¹⁸ Áté ni'wa hã te za ãne dama siwasu'u: “Wa hã marĩ ĩwẽ na, wa tō te 're da'apawapto u'ãsi. A hã ma tō dama 're asiwasu'u mo, Zezu Cristuhu zazei'wa 're aimorĩ na.” Áté ãne te za dama tinha, ni'wa hã. Tawamhã, wa hã wa aré asa tãma waihu'u, ãne: “Ni'wa hã Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherẽ, ĩwẽ na te te 're da'apawapto mono õ wamhã, tō senai õ di, dama 're ĩsiwasu'u mono zé hã. Wa hã Zezu Cristuhu zazei'wa, wa 're mo. E niha te za ãne wamhã, dasiwi ĩwaihu'u ni, tō sena na, ĩsazei'wa 're ĩmorĩ na.

Marĩ ĩwě na te 're ĩda'apawapto mono zéb zarina si, te za dasiwi ĩwaihu'u ni, tó sena na dama 're ĩsiwasu'u mono na, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ĩmorĩ na.

¹⁹ Misire uburé danhib'apito uptabi hã te 're sãmra. Āne na hã aima waihu'u pese di. Taha wasu'u na ma tó āma ĩsaze. Wa'uburé norĩ zama ma tó misire Danhib'apito uptabi wasu'u hã waihu'u za'ra. Taha wa, te pipa te, 're rěrě'ě za'ra.

²⁰ E niha te rosa'rata āna 're aihâimana mo. Āté ni'wa hã te za dama 're siwasu'u, Zezu Cristuhu zazei'wa 're ĩmorĩ na. Tane nherě, marĩ ĩwě na te te 're da'apawapto mono ō wamhã, marĩ dai ō di za, dama 're ĩsiwasu'u mono zé hã. Ma'āpé, āne hã waihu'u.

²¹ Duré ma'āpé āma rosa'rata pese, wahi'rada Abra'āhã wasu'u na. E marĩ wa, ma tó 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahi'rada hã te te 're wēsãmri. Ti'ra Izati hã te te tiwi sawi āna, te aré tĩwĩ, ětē za'ra nhisiwi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma ĩsōprubzéb da hã, te te ĩ'ruzéb zarina. Taha wa, ma tó wēsã.

²² Abra'ã hã ma tó mreme 'manha, te te sina 're umnhasi za'ětē mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩropisutuzém na, ĩsihudu hã ahã da. ĩmreme hã te te ĩ'manharĩzéb zarina, wa tó āma waihu'u za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiropisutuzé hã tó sena te te sina 're ĩ'umnhasi mono zém na.

²³ Tó sena, Abra'āhã wasu'u na da te āma ĩrob'ui'éré hã. Āne āma ĩrob'ui'éré hã: 'Abra'ã hã ma tó 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, danhib'apito uptabi na waihu'u. Ma tó duré te te sina 're umnhasi za'ětē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, te te tãma ĩropisutuzém na. Taha wa, ma tó 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wēsãmri, Abra'ã hã.' Āne āma ĩrob'ui'éré hã. Duré, Abra'ã hã tãma sawi pese wa, ma tó sima sisi, tisiwadi uptabi na." Āne wa aré asa tãma waihu'u.

²⁴ Taha wasu'u zarina, ma'āpé marĩ hã āma waihu'u za'ra wa'aba. Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're dasiwasu'u za'ra mono nherě, marĩ ĩwě na da te 're da'apawapto za'ra mono ō wamhã, e te za te te 're da'awēsãmri, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wanhib'apito zazei'wa 're danomro mono wamhã, te za marĩ ĩwě na da te 're dapawapto za'ra. Tawapsi, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're da'awēsãmri.

²⁵ Ra'abihi zama ma tó wēsã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩsimipawapto wě zém na. Ra'abi hã, pi'ō aré 're ĩhâimana wasété mono. Ta hã ma tó duréihã Izarazéhé nhihudu norĩ hã pawapto zahuré, wapsã'a'wa norĩ hã, pi'uriwi ti'ai wě zô robzabui'wa norĩ hã. Tĩhorōwa u ma tó 'mazasi zahuré, tame sōtō zahuré da, duré sa zahuré da. Bâdâdi amo na pi'uriwi apâ datēme neb zahuré da, ma tó duré pawapto zahuré. Taha wa, ma tó 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wēsã pi'ō hã, aibã norĩ hã te te pawapto wě zahuré wa.

²⁶ Wa za duré aima romnhimiré'ě za'ra wa'wa. Ni'wa hã dâ'â wamhã, oto ĩpě'ězani hã tãma hâimana ō wa, ĩhâiba hã si te za tihâiba. Tane ni'wa hã Zezu Cristuhu zazei'wa na dama 're siwasu'u mono nherě, marĩ ĩwě na dapawapto āna 're hâimana mono wamhã, dama 're ĩsiwasu'u mono zép si, te za taré 're hâimana.

3

Damreme wasété āna 're ĩdahâimana za'ra mono zém na rowasu'u

¹ ĩsisānawã norĩ, Wanhib'apito zazei'wa norĩ ma rowahutu'wa da hã, āté ai'umro na si te za 're asirowahutu'wa za'ra wa'aba mo. E marĩ wa, wa āne aima waihu'u za'ra wa'wa. Nimahã bâtã na te za wahâimanazém na wa'awaihu'u, Wanhib'apito hã. Tawamhã wa norĩ hã dama rowahutu'wa nherě, marĩ, wa te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zém na, te za sa'ětē wama nharĩ za'ra, Wanhib'apito hã, wasiré ĩsazei'wa norĩ nhipai u.

² Uburé wa norĩ hã wa za nimahã na wahâimanazém na upa za'ra ni. Ni'wa hã timreme na te te 're upai mono ō 'wa'āhã, aré 're hâimana wě mono di.

Tiwasédé hã te te 're 'manharĩ tō mono da, 'rãwi sihâimanazéb uwati da hã, aré tãma waihu'u pese di.

³ Marĩ ãsryre na wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ìsi'uwazi nhi'odo hã, wa za awaru zadai're 're, wa te 're sé, wa te wasima ãwézéb uwaibaba, wa te wata pi'ra da, awaru hã.

⁴ Uba're wasu'u na, te za duré ãma ãrosa'rata za'ra wa'wa. Uba're hã sa'ëtē nherē, te za rowa'u'u za'ēne hã te te 're simro. Tawamhã, ãwairizé hã sryre nherē, te za taha na ãmapraba'wa hã te te 're pizari uba're hã, te te sima ãwézéb uwaibaba, wara da.

⁵ Tane danhoto hã sryre nherē, te za marĩ hã ãhawi te te 're ropé. Wa za duré unhama ro'o wasu'u na aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, ãsryre na. Unhama ro hã sryre nherē, te te 're ropéi mono wamhã, te za marã za'ēne hã 're sihōmo.

⁶ Tane danhoto hã unhama ro'o ne, te aiwa dama 're hãimana za'ra. Danhoto hawi, te za sipu'u pese na damreme wasédé hã te te 're ropé. Ta hawi te za 'rãwi 're dasiwasété za'ra. Unhama ro hã te za danhimarĩ hã te te dawĩ 're uprosi. Tane danhoto wasété na, te za dahãimana wē hã da te dasiwi 're uprosi za'ra. Ropipa hawimhã te za damreme wasédé hã te te dama ãma 're sãna'rata, wa'uburé hã.

⁷ A'uwē norĩ hã ti'ai ãma 're ãhãimana za'ra mono hã, siptete di, abaze norĩ da hã, duré si norĩ da hã, duré ti'ai baba di'i na 're ãnomro mono norĩ da hã, duré â na 're ãnomro mono norĩ da zama.

⁸ Tane nherē, ni'wa hã si'uihã na 'rãwi si'uwati waihu'u ò di, mreme wasété tō da hã. Danhoto hã dama 're ãhãimana za'ra mono hã, ta hã ãwasédé. Wahi 'wa wa'u ne dapãrĩ'wa, damreme wasédé hã.

⁹ Wanhoto na wa za uburé Danhib'apito uptabi ãma 're wawata za'ra, Wamama ãma hã. Wa za duré wa te da'ãma 're wasété za'ra, wanhoto ãhãiba amo na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'apoto mono nherē, ãsine 're wanomro mono da.

¹⁰ Siwazari wazadawa hawip si, te wamreme hã 're wairébé, Wamama ãma 're ãwawata za'ra mono zém na hã, duré wa te da'ãma 're ãwasété za'ra mono zém na zama. ãsisãnawã norĩ, ãne aimreme hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ò di za.

¹¹ Ma'ãpé â na duré rosa'rata za'ra wa'aba. E siwazari te â wē hã ub're hawi 're wairébé, â ãsei ò me hã. Mare di.

¹² Ma'ãpé duré rosa'rata za'ra wa'aba, rob'rã na. Azeitona 'rã hã e te za ti'rã, aimawi rowede na, pidera wede na. Mare di. Misi haré ãrã hã. E uwa 'ru u, te za podo ãrã amo hã, pidera na ãrã nhisi hã. Mare di. Taha wazari poto ò di. Tane duré â wē hã hãimana ò di, â warĩrĩ wazari. Duré siwazari ub're hawi 're wairébé mono ò di, â hã. Tane aimreme hã siwazari 're sani za'ra wa'aba mono ò di za.

'Re ãhãimana u'ãsi mono hawi dahãimanazém na rowaihu'u na rowasu'u

¹³ E 'wam norĩ hã te 'Re ãhãimana u'ãsi mono hawi dahãimanazém na rowaihu'u ré 're hãimana za'ra, asiré wa'aba hã ãsimirosa'rata za'ēne hã. ãne hã ni'wam norĩ hã asiré 're hãimana za'ra wa'aba mono wamhã, hãimana wē na te za 're hãimana za'ra. 'Rãwi tiwē na sina 're wata za'ra mono ò di za. ãne wamhã, hãiwa hawi rowaihu'u ré 're ãnomro mono na, te za da te ãma 're waihu'u za'ra.

¹⁴⁻¹⁵ Tane nherē, aipē'ē 're marĩ na 're da'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, duré marĩ ãwē zō asima si 're asōpré wa'aba mono wamhã, hãiwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u ré, 're aihãimana za'ra wa'aba mono ò di za. ãne wa, hãiwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u ré 're anomro aba mono newa, 'rãwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono ò di za, 'rãwi asimirosa'rata na asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono tō da. ãne 're dahãimana

wasété za'ra mono wamhã, ãsazei'õ'wa nhimirosa'rata wasété zarina, duré Wa'uburé nhimirosa'rata zarina te za 're danomro. Hãíwa hawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimirosa'rata zarina 're danomro mono õ di.

¹⁶ Marĩ na da te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, duré marĩ ãwẽ zõ dasima si 're danhopré mono wamhã, rowẽ hã dama 're hãimana za'ra mono õ di za. Te za dasiwi da te 're ro'wa'rutu za'ra. Te za duré 're dahãimana wasété za'ra.

¹⁷ Hãíwa hawi dahãimanazém na rowaihu'u ré, 're dahãimana za'ra mono wamhã, te za dawasété ãna 're danomro. Roti wẽ na te za da te 're dapawap-tob za'ra, rowẽ na dasiré 're dahãimana za'ra mono da. Duré danhimizawi pese na, te za 're danomro. Duré danhimipari pese na, te za 're danomro. Duré te za da'ãma 're dapẽ'ẽzé za'ra. Te za duré dasina 're dapẽ'ẽzé za'ra. Duré marĩ ãwẽ na te za 're dasipawap-tob za'ra. Duré danhimizawizé hã da te dama 're ba'a za'ra mono õ di za. Duré dahãimana zadawa nhipse na 're dahãimana za'ra mono õ di za.

¹⁸ Amnho ãwẽ hã da te 're zuri mono wamhã, te za ãwẽ si da te 're ubumro za'ra, amnho hã. Tane roti ãwẽ na 're dasipawap-tob za'ra mono wamhã, rowẽ na dasiré 're dahãimana za'ra mono da, duré ãsimiroti na 're danomro mono wamhã, dahãimana wẽ na si te za dasima 're dahãimana za'ra oto.

4

Wamama nhimiroti ma, dawapu na 're ãdanomro mono wasu'u

¹ A norĩ wa'wa hã te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Te duré 're asisada'ãbã za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Asimirosa'rata wasété zarina, marĩ zõ 're rowasutu za'ra wa'aba mono wa.

² A norĩ wa'wa hã ma tõ marĩ hã ahã na asima 're ãwẽ za'ra wa'aba mo. Tawamhã uburé asima ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, te za sõ 're ãdanhimro za'ra wa'aba mo, ãma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Marĩ na te duré 're ãda'ruiwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhã ãma asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wa, te aimreme na 're asi'wapé za'ra wa'aba mo. Marĩ ãwẽ na 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, a'ã 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono õ wa, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za, ãwẽ hã.

³ Áté te za asima si tiwi 're ãrowaptẽrẽ za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, asimirosa'rata wasété zarina si, tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra wa'aba mono wamhã, te te aima 're sõmri za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴ E Wamama nhimiroti hã 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono bã, te ãsazei'õ'wa norĩ nhimiroti si, 're ãmadã'ã za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, Wamama zawi'wa 're ãhãimana za'ra wa'aba mono õ di za. E ãne na aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ãsazei'õ'wa norĩ nhimiroti si, da te dasima 're wẽ za'ra mono wamhã, Wamama ãma te za 're sitob'ru za'ra.

⁵ Duréihã ma tõ ãne ãmreme na rob'ui'éré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã, ãne: "Wamama, Tipẽ'ẽzani te te wama 're ãsõmri mono hã, wapẽ'ẽ 're wama 're hãimana za'ra mono da, te te sima 're wa'awẽ uptabi, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da." E taré ma tõ ãne na hã rob'ui'éré, ãbaihã na hã. Mare di. Taré te te ãma rob'ui'éré õ di. Tõ sena ma tõ ãma rob'ui'éré.

⁶ ãne wa, Wamama zawi'wa 're wanomro mono da, te za te te 're wa'apawap-tob u'ãsi. Duréihã ma tõ taha wasu'u na rob'ui'éré, ãsada wa wasu'u'wa hã, ãne: "Si'uihã na 'rãwi tinhimirosa'rata na 're ãsi'madã'ã za'ra mono norĩ zada, te za 're hãimana, Wamama hã. 'Rãwi tinhimirosa'rata na 're ãsi'madã'ã za'ra mono õ norĩ si, te za te te 're apawapto." ãne ãma ãrob'ui'éré hã.

⁷ Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti ma, ma'ãpé 're asiwapu za'ra wa'aba mono, ãsimiroti na si 're anomro aba mono da. Wa'uburé norĩ

nhib'apito nhimipibui wasété zé wi, te za 're asiptete za'ra wa'aba mo. Tawamhã si'aba'ré na, te za asiti timorĩ 'wa.

⁸ Ma'ãpé Wamama u asimirosa'rata na 're aihutu aba mono. Tawamhã õ hã te za duré 'râwi atême 're simasisi 'wa. Īpo're'õ norĩ, asib'rata u're wa, 're asimisõ za'ra wa'aba mono ne, te za 'râwi aipẽ'ẽ na aiwasété na 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mo, aiwẽ na 're anomro aba mono da oto. Wamama ãma tô sena 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, tô sena ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, ma'ãpé aihâimana wasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono, aihâimana wẽ na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

⁹ Aiwasété na 'râwi 're asisãmri za'ra wa'aba mono wa, te za 're ai'ry'ry wa'aba mo. Rowẽ te, aipẽ'ẽ 're, 're ato za'ra wa'aba mono õ di za a'â. Robzei'õ na te za a'â 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁰ Aihâimana wẽ na tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, Danhib'apito uptabi ma hã, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tõ da. Aihâimana wasété na si te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Tawamhã robzei'õ hawi te za ai'ãma 're sisaprĩ za'ra wa'wa, rowẽ na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Īsisãnwã norĩ, asisa're'ra 're asibâsi za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã tisiré Īsazei'wai ãma, te te ãma 're wasété za'ra mono wamhã, niha wamhã, te te 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, tisiré Īsazei'wai u'âbã, Wanhib'apito nhimiroti hã 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hã te za te te siwi 're wẽ'õ za'ra. Æne wamhã, ĩsimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono ãna, te za 're nomro.

¹² 'Re ĩhâimana u'âsi mono si danhipai u roti wẽ 'manharĩ'wa hã te 're hâimana. Taha si dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wai uptabi hã te 're hâimana. Ôhõ ma si waihu'u pese di, te te 're ĩda'anho'reptui mono zéb da hã, duré te te 're ĩda'a'uprosi mono zéb da hã. E a norĩ wa'wa hã dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wa pâ, te bété asiré Cristuhu zazei'wa 're ĩwẽ'õ za'ra wa'aba mo.

Dasisõwa rowaihu'u nhomri na rowasu'u

¹³⁻¹⁴ Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba. Æté ãne te za asisõwa wa'aba, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “Æté ãhãna 'ri ahã u wa za ai'aba'ré ni, niha wamhã awẽpsi. Tame te za misi wa'ãma tiwahu, rob'uiprazéb zõ wa te romhuri za'ra ré, wa te wasima sa'ëtẽ za'ra da, rob'uiprazé hã.” Æté ãne te za dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. E awẽmhã niha ai'ãma ĩromhâimana za'ra wa'aba zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te za ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Aihâimana za'ra wa'aba zé hã aiwa romnhizédé ne hã. Romnhizé hã 're hâimana za'ra mono wamhã, te za awa'awi ai'utõ. Tane 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã, aiwa romnhizédé ne te za aiwi 're si'utõrĩ su'u za'ra wa'wa.

¹⁵ Taha wa, te za ãne si asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: “'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sima 're wa'awẽ mono wamhã, marĩ wa te 're ĩ'manharĩ za'ra mono da hã, wa za tô wa te 're 'manharĩ za'ra.” Æne te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Tane nherẽ, niwa romhâimanazé hã waihu'u pese za'ra wa'aba newa, te 'râwi asi'uihã na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Ta hã dawasédé.

¹⁷ Taha wa, wa za ãne aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ ĩwẽ na da te dama ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra mono da hã, wẽ di. Tane nherẽ, taha wasu'u hã dama waihu'u pese za'ra nherẽ, marĩ ĩwẽ na da te dama ãma 're uwaimrami za'ra mono õ wamhã, ta hã dawasédé.

5

Īsibro pese norĩ ãma, Wamama nhimihâzém na rowasu'u

¹ Asimarĩ ahâ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, ma'ãpé ïwapari pese za'ra wa'aba. Niwapsi te za robzei'õ hã 're ïsépata za'ra wa'aba mo. Taha wa, ïwana ré te za asina 're ai'ry'ry sirõmo aba mo.

² Asimarĩ za'ra wa'wa hã te za aiwi 're si'utõrĩ za'ra wa'wa. Duré ai'uzazé ïwê hã te za ïhâ teteré hã te te aiwi 're hãzapu'u za'ra wa'wa.

³ Marĩ hã ate za'ra wa'wa hã, êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ hã duré êtê'ubuzi'a prata 'manharĩ hã 're si'ubuzi za'etê za'ra mono õ di za oto. Ta norĩ hã asima si 're ubumroi pese za'ra wa'aba mono wamhã, te za asõti na aiwaihu'u za'ra wa'aba ni. E asibrob ahâ hã asima si 're ïsa'etê za'ra wa'aba mono zarina, te za rowê hã aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Mare di. Danhimarĩ hã unhamarõ'ona, dawĩ 're ïsi'utõrĩ za'ra mono ne, te za rowê hã aiwi ai'utõrĩ za'ra wa'wa. Rob'rãsutuzéb u romhutu nherê, ma tô asima si 're ïsa'etê za'ra wa'aba mo, rob'ubumro hã.

⁴ Aiburu na romhuri'wa norĩ hã 're pawa'âbâ za'ra wa'aba mono õ di. Ôhõta te aiwapsari za'ra. Hâiwa hawi te za dawapa, amho ubumroi'wa norĩ 're ïsiwapsari za'ra mono zé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, danhipai u ïwaihu'u pe hã.

⁵ Tĩ'ai âma te asibro hã asima si 're ï'ubumroi pese za'ra wa'aba mo, asima âma 're rowê za'ra wa'aba mono da, asibrom na. Wa za aima âma romn-himiré'é za'ra wa'wa. Powawê hã hâipse wamhã, romhuture di oto, da te ïwĩrízéb u hã. Tane, romhuture di oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã dazu te te ï'aihâ za'ra wa'aba zéb u hã.

⁶ Ni'wam norĩ hã marĩ hã te te 're 'manharĩ wasété za'ra mono õ nherê, ma tô a norĩ wa'wa hã taré dama 're ï'ru za'ra wa'aba mo, da te 're simroi mono da. Ta norĩ ma, waihu'u za'ra õ di, 're ïsisõ'reptu za'ra mono zéb da hã.

Wanhib'apito zô danhimi'ẽ na sô 're ïdanhimipari za'ra mono zém na rowasu'u

⁷ ïsisânawã norĩ, rowasédé hã 're hâimana mono nherê, te za asimi'ẽ na Wanhib'apito zô 're asimipari za'ra wa'aba mo, apã wei morĩ õ ré. Ma'ãpé rosa'rata za'ra wa'aba, buru tede'wa na. Buru tede'wa norĩ hã te simi'ẽ na, tã zô 're simipari za'ra, a'ẽ ta'a zô, duré ïpĩni 'rãsutuzéb zô zama. Simi'ẽ na te sô 're simipari za'ra, ropoto té te te 're ï'ubumro za'ra mono zéb zô, tãma sawi za'ra wa, buru nho hã.

⁸ Tane a norĩ wa'wa hã te za duré asimi'ẽ na Wanhib'apito zô 're asimipari za'ra wa'aba mo. Za wei apã morĩ su'u na dâ'âsina, te za robze na sô 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ ïsisânawã norĩ, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã aiwasédé hã te te ai'âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tã da. Dahâimanazéb zarina da'âma rowairébé'wa hã we ïmorízéb u hã romhuture di oto. Âne wa, asima 're aiwapsari za'ra wa'aba mono õ di za.

¹⁰ Duréhã Danhib'apito uptabi zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherê, ma tô simi'ẽ na te te 're robzépata za'ra, hâimana wê na. Tane te za duré ta norĩ wasu'u na 're ïrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, ïsine 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

¹¹ Ta norĩ hã te te 're robzépata za'etê za'ra mono nherê, siptete sina ma tô Wamama âma 're hâimana u'âsi za'ra. Taha wa, tãma 're rowê za'ra mono di oto. Taha wasu'u hã wama waihu'u pese za'ra di. A norĩ wa'wa hã ma tô Zoho wasu'u hã 're ïwapari za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono umnhasi sina ma tô âma 're mo, Zo hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, ïsimizawizé hã sa'etê uptabi di. Duré da'âma 're ïpê'ézé mono zé hã sa'etê di. Âne wa, Zo hã te te robzépata mono pari, ma tô marĩ hã ïwê hã apã tãma tisõ.

¹² ïsisânawã norĩ, âhãna marĩ ïpire hã wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Marĩ na dama 're ropisutu za'ra wa'aba mono wamhã, te za aimreme uptabi na si dama 're ïropisutu za'ra wa'aba mo. Âté ni'wa hã te za marĩ na dama ropisutu.

Tawamhã áté te za âne dama tinha, tô sena na te te dama ïropisutuzém na, da te âma waihu'u za'ra da: “Re ïhâimana u'âsi mono hã hâiwa 'manharĩ'wa, ti'ai 'manharĩ'wa, uburé marĩ 'manharĩ'wa, te 're hâimana. Ta hã ma tô ïwaihu'u, tô sena na te aima ïropisutuzém na.” Áté âne te za ni'wa hã dama tinha, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhisi hã, te te dama âma waptob sina. Âne dama 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Aimreme uptabi na si, te za dama 're ïropisutu za'ra wa'aba mo, 're sisi za'ra wa'aba mono âna, aimreme hã tô senai õ wa, Wamama hã aiwasédé hã te te ai'âma 're sa'ra za'ra wa'aba mono tõ da.

Ïhâzé ré norĩ wasu'u

¹³ Áté asiré ïsazei'wai wa'wa hã te za robzépata. Âne wamhã, te za sina rowaptê, hâiwa u. Duré ni'wa hã rowê tâma hâimana wamhã, tinho're na te za Wamama âma tiwata.

¹⁴ Duré ni'wa hã hâzé wamhã, te za sô tihârâ za'ra, ïsazei'wa norĩ pawapto'wa norĩ zô, Wamama wi te te âma rowaptêrê za'ra da, duré azeitona 'râi wa'ui wabre na te te âma 'râi u're za'ra da, Wanhib'apito zadawa para.

¹⁵ Tawamhã, Wanhib'apito umnhasi sina te te tiwi rowaptêrê za'ra wamhã, Wanhib'apito te za sô'reptu, ïhâzé ré hã. Te za pese. Duré ïhâzé ré hã tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ mono nherê, ïwasédé te te âma 're ab'madâ'â mono õ di za oto.

¹⁶ Âne wa, Wanhib'apito hã aihâzé wa, te te 're aipese za'ra wa'aba mono da, marĩ 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Te za duré asima tiwi 're ïrowaptêrê za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wi. Tawamhã dahâimana wê sina, da te tiwi 're rowaptêrê za'ra mono wamhã, da te tiwi 're ïrowaptêrê za'ra mono zéb zarina, te za tô te te dama âma 're a'uwaimrami, Wanhib'apito hã.

¹⁷ Duréhã Wamama zadawa wasu'u'wa hã te 're hâimana, Eriasi hã. Ta hã wasine hã te a'uwê na 're mo. Ta hã ma tô rowaptê hâiwa u, tâ we ta'a tõ da, ti'ai u. Taha wa, si'ubdatô wahu wâiwa, tâ we ta'a õ di.

¹⁸ Taha pari, ma tô duré rowaptê, tâ we ta'a da. Taha wa, te we tita'a oto. Tawamhã amnho ahâ di oto, da te 're ï'ubumro za'ra mono zéb da hã.

¹⁹⁻²⁰ Ïsisânawã norĩ, âne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Áté asiré ïsazei'wa hã te za aipi'ra, roti senai'õ niwĩ. Tawamhã áté misi te za ï'maipawapto wa'wa, apâ te te sina siri da, roti tô sena niwĩ 're hâimana mono da apâ. Âne asimiroti wê na 'manho'reptui wa'aba wamhã, ïpo're'õ hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti 're hâimana u'âsi mono õ di za, rowê u'âsi nhiti. Duré Wamama hã te te âma 'madâ'â õ di za, marĩ hã ahâ na tiwasédé hã te te 're ï'ab'manharĩ mono zé hã. Te za tâma pari za'ra.

1 Pedru

Īsazei'wa **norĩ ma, Pedru te te ĩrob'ui'éré na'rata zé** **Ībaihã wasu'uzé**

Ā Ībaihã hã Pedru te te ĩrob'ui'éré hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã daro mono bâ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma, ma tō rob'ui'éré, ĩsazei'wa 're nomro mono 'ru te, da te tãma 're ĩrob'manharĩ za'ra mono norĩ ma. Īsazei'wa norĩ hã danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono wa, ma tō Pedru hã tinhimi'ui'éré na pē'ēhiri za'ra. Taha na ma tō pawaptob za'ra, siptete sina Zezusihi āma si 're nomro mono da. Cristu hã wanhowa te te ĩrobzépata na hã ma tō duré tãma waihu'u za'ra, duré wa norĩ hã ĩsiré 're wanomro mono wa, za ĩsine wa te 're ĩrobzépata za'ra mono zém na hã. Āne ma tō duré tãma waihu'u za'ra: 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tō te te 're aipibu za'ra wa'wa, tō sena 're umnhasi za'ra wa'aba mono zô.

¹ Wa hã Pedru, Zezu Cristu te te ĩpisudu, ĩsadawa wasu'u'wa 're ĩmorĩ da. Āhãna wa za āma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwē norĩ ma. Aiom nheti te dawazari 're aihãimana za'ra wa'aba mo, danhipti'a nho'ōmo mono bâ, Pōtu āma, duré Darasiza āma, duré Capadosiza āma, duré Azi'a āma, duré Bitinha āma.

² Aipoto za'ra wa'aba ō ré, ma tō Wamama hã sima aipisutu sirōmo za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, ĩsib'a'uwē oto 're anomro aba mono da. Taha da, ma tō oto Tipē'ēzani hã aipē'ē 're aima sōmri za'ra wa'wa, aiwē uptabi na oto ōhō āma si 're anomro aba mono da, duré Zezu Cristuhu nhimiroti si 're wapari pese za'ra wa'aba mono da, duré Cristu hã dazada ĩdâ'âzéb zarina, aipē'ē 're te te 're ai'a'upsōi wa'aba mono wa, aiwasété āna āma 're anomro aba mono da oto.

'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, wa ai'āma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, ĩsimizawizé hã ai'āma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, āma 're anomro aba mono da, taha āma si.

Rowē uptabi zô, 're ĩdanhimipari za'ra mono zé wasu'u

³ 'Re ĩhãimana u'âsi mono āma si oto 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama āma. E marĩ wa. Īpē'ēzézé hã sa'ētē na tãma 're hãimana mono wa, ma tō wa'apoto té, wapē'ē 're, wahãimanazép té ĩwē na si oto āma 're wahãimana za'ra mono da. Zezu Cristu hã dâ'â uptabi nherē, ma tō ĩmama hã ab're hawi hãiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha zarina, wa za duré wasina sô 're wanhimipari za'ra, 're wadâ'â za'ra mono pari, te te 're ĩwa'ahãiwa'utu mono zéb zô.

⁴ Nimahã na, te za marĩ hã ĩwē hã te te wama 're anhomri, tinhib'a'uwē norĩ zô te te 're ĩ'ab'madâ'â mono hã hãiwa āma. Tame ĩwē uptabi si te asô 're simi'wara u'âsi 'wa, dawi 're ĩsi'utōrĩ waihu'u za'ra mono ō hã, dawi 're ĩwasété za'ra mono ō hã duré.

⁵ Ate za'ra wa'aba da, te ĩwē hã asô 're hãimana u'âsi za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã ĩwaihu'u pese na te oto asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za ĩwasété wi te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'wa, asô'reptui wa'aba zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba da, ro ĩsi'utōrĩzéb āma.

⁶ Taha wa, te za ĩwasu'uwē zarina aipē'ē 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, rowasédé hã asada 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherē.

⁷ Wanhib'apito umnhasi sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono zô, te za rowasédé hã asada 're hãimana za'ra wa'wa. Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma,

wě di, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono zé hã. Êtê'ubuzi pré oru hã dama ĩsawi pese zém nhipai u, tãma wě di. Êtê'ubuzi pré oru hã wa'âbâ za'êtê wa, dama sawi pese di, ta hã dama 're hâimana u'âsi mono dai ô nherê. Zata ô zô, te za unhama wa hiri ni, zata ô wa, da te ĩwaihu'uzéb da hã, oru uptabi na. Tane, a norĩ wa'wa hã rowasédé hã asada 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê, Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, apâ wei morĩ wapsi, te za danho'a ai'ãma tiwata za'ra wa'wa, ôhõ umnhasi sina ãma 're ĩ'aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zém na. Tame te za duré marĩ hã ĩwê hã aima sômri za'ra wa'wa. Rowê uptabi hã te za duré aima pisutu za'ra wa'wa. Tawapsi, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za oto.

⁸⁻⁹ A norĩ wa'wa hã atõmo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô di, Zezu Cristu hã. Tane nherê, aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Wanhib'apito hã. Atõmo na asiwi 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ô nherê, te Wanhib'apito umnhasi sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, aima 're rowê za'ra wa'aba mono wa, te aipê'ê 're, 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo, ato za'êtê za'ra wa'aba na. E marĩ wa. 'Re aihâimana wasété za'ra wa'aba mono zém hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa. Taha da, te Wanhib'apito hã asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréhã aibâ norĩ hã te 're hâimana za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Ta norĩ hã danho'reptuzé wasu'u te te waihu'u pese za'ra da, ma tô te te sô 're rosa'rata za'ra. ĩwana ré ma tô te te dama 're rowasu'u sirõmo za'ra, danho'reptuzém na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono za te te aima ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na.

¹¹ Āne te ta norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra: “E 'wa hã, Danho'reptui'wa za. E niwa te za tawamhã te te 're da'anho'reptu.” Āne te ta norĩ hã te te sô 're rosa'rata pese za'ra, te te waihu'u za'ra da. Cristuhu pê'êzani hã ĩpê'ê 're, 're hâimana za'ra mono wa, ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, Cristu hã za te te ĩrobzépatazém na. Taha pari, rowê uptabi hã hãiwa ãma za tãma 're ĩhâimana mono na ma tô duré tãma waihu'u sirõmo za'ra.

¹² 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô duré ãne hã tãma waihu'u sirõmo za'ra: “Aima wa'aba si, te waihu'u za'ra wa'aba ô di, danho'reptui'wai wasu'u hã. Ai'uiri na wa'aba, za 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ pibu ma, wa tô ãne hã aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.” Āne ma tô tãma waihu'u za'ra, aipibu ma za'ra wa'aba zama. Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô oto rowasu'uwê na aipo're pu'u za'ra wa'wa, Cristu te te 're ĩda'anho'reptui mono zém na. Hãiwa hawi, Wanhib'apito pê'êzani nhimipawaptobzéb zarina, tô sena Cristuhu wasu'uwê na ma tô aipo're pu'u za'ra wa'wa. Taha wasu'u hã wê uptabi wa, te oto hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te te sima 're wê uptabi za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono da.

'Re ĩhâimana u'âsi mono, dahâimana wě da, te te 're ĩda'apisutu mono zé wasu'u

¹³ Zezu Cristu hã nimahã na te za wei mo apâ. Taha wa, te za aihâimana nhimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Aihâiba na te za 'rãwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Zezu Cristu hã apâ wei morĩ wapsi, te za aima 're ĩrowê za'ra wa'aba mono zé hã aima pisutu za'ra wa'wa, hãiwa ãma. Taha zô si te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Taha wa, te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. ĩsimiroti hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono ô ré, ma tô marĩ hã ĩwasété zô si 're ĩrowasutu za'ra wa'aba mo. Taha zarina 're anomro aba mono ô di za oto.

¹⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwê si oto 're anomro aba mono da. Ta hã hâimana wê uptabi na, te 're hâimana. Taha

wa, te za a norĩ wa'aba zama, aihâimana wẽ uptabi na oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩsine.

¹⁶ Duréihã ma tô ãne siwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã:

“Wa hã ĩhâimana wẽ uptabi na, wa 're ĩhâimana. Taha wa, a norĩ wa'aba zama te za aihâimana wẽ uptabi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ĩsine.”
 ãne ĩsimiroti na rob'ui'ééré, ĩbaihã na hã.

¹⁷ A norĩ wa'wa hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma 're aimreme zusi aba mono wamhã, Wamama na te 're ĩsisi za'ra wa'aba mo. Ta hã dahâimanazéb zarina da'ãma rowairébé'wa, te 're hâimana. Āhã wa, 're ĩdahâimana za'ra mono zéb zarina, te za dahâiba mono bâ te te dama ãma 're a'uwaimrami, dahâimana wẽ zém na, dahâimana wasété na zama. Taha wa, te za 're ĩhâimana mono zém na asiwi 're ĩwazéb za'ra wa'aba mo, Wamama hã, ti'ai ãma 're anomro aba mono ré.

¹⁸ A norĩ wa'wa hã ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, aiwa'âbã za'ra wa'aba zé hã. Cristu hã ma tô aiwa'âbã za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zém hawi, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, aihĩ'rata norĩ ne, 're aihâimana za'ra wa'aba mono tã da oto. E rob'ui'prazém na ma tô Cristu hã aiwa'âbã za'ra wa'wa, e êtẽ'ubuzi pré oru na, niha wamhã, e ĩ'a na prata na. Mare di. Ta hã wẽ u'âsi 're hâimana za'ra mono õ di za. Taha na te te aiwa'âbã za'ra wa'aba õ di.

¹⁹ Dazada ĩdã'ázém na si ma tô aiwa'âbã za'ra wa'wa, ĩwapru hã tiwi ĩpu'uzém na. Ta hã te 're mo, pone'ërebã ĩwẽ uptabi ne, da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã, dawasété wa, dawa'âbãzéb da. Cristu hã wẽ uptabi na 're ĩhâimana mono hã ma tô tidã'ázém na aiwasédé hã wa'âbã za'ra wa'wa. Ta hã te te ĩwawa'âbã za'ra zé hã wẽ uptabi di.

²⁰ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te ro'apoto mono õ ré, ma tô Cristu hã pisutu siro, dazada dã'ã da, dawasété wa'âbãzéb da hã. Āhãna ro ĩsi'utõrĩzéb u hã, ma tô we datême wi oto Cristu hã, aima ãma 're ĩrowẽ za'ra wa'aba mono zéb da hã.

²¹ Cristu hã dã'ã uptabi nherẽ, ma tô ab're hawi hãiwa'utu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, rowẽ uptabi te te tãma pisutu da, hãiwa ãma. Āhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te oto õhõ si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, te te dama ĩropisutuzé hã te te aima ãma uwaimrami za'ra wa'aba da.

²² Wanhĩb'apito nhimiroti hã, tô sena. A norĩ wa'wa hã ma tô ĩsimiroti hã 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, marĩ ĩwasété na asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di oto. Aiwẽ na 're anomro aba mono da si, te oto asima 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Dazawizé hã tô sena te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa, asiré Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ ãma. Taha wa, te za õne u'âsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

²³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa si'utõrĩ waihu'u õ di za. Ta hã ma tô oto tímreme na aipoto téb za'ra wa'wa aipẽ'ë 're, ĩ'ra si oto 're anomro aba mono da. Ti'ai ãma damama norĩ si te za nimahã na dawĩ 're si'utõrĩ za'ra. Tanei õ di, Aímama 'wa hã aipẽ'ë 're te te 're aipoto téb za'ra wa'aba mono hã. Niwa dame si'utõrĩ waihu'u õ di.

²⁴ Duréihã ma tô ãhã wasu'u na ãma rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. ãne te rowasu'u:

“Du hã 're wapti'i hã za'ra mono õ ré, te za 're 'ré za'ra. Duré romnhirãrã norĩ hã wẽ nherẽ, te za 're sirãrã a'a za'ra. Tane duré dahâiba hã wẽ nherẽ, te za 're dasi'utõrĩ su'u.”

²⁵ Tanei õ di, uburé Danhib'apito nhimiroti hã. Pire na te 're hâimana u'âsi. Niwa si'utõrĩ waihu'u õ di za.”
 ãne ãma ĩrob'ui'ééré hã.

Tawamhã Wanhib'apito wasu'uwẽ na da te 're aipo're pu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ma tô uburé Danhib'apito nhimiroti wasu'uwẽ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa.

2

¹ Taha wa, te za aiwasédé hã 're ãrẽme pese za'ra wa'aba mo, dasi'ruiwapari hã, duré dazadawa nhipe hã, duré dahâimanazé tô senai'õ hã, duré danhimarĩ na dasi'ruiwapari hã, duré dasima dawasu'u wasédé hã.

² Ai'uté ãpoto té hã tina hãwa'u zô 're ãry'ry mono ne, te za Wanhib'apito nhimiroti zô 're ãrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, ãma 're asiptete za'ra wa'aba mono da, aihâimana wasété hawi asõ'reptuzé hã 'rãwi oto asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da.

³ Wanhib'apito dama 're ãsõpru mono zé hã 'rãwi asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono wa, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'wa.

Ëtẽ na Cristuhu ãma te te ãma ãsimiré'ézé wasu'u

⁴ Ma'ãpé, Wanhib'apito u asimirosa'rata na si nherẽ, 're aihutu aba mono. Ta hã wẽ nherẽ, ma tô dasiwi wẽ'õ ni, ãne hã 'ri'wa norĩ te te siwi ãwẽ'õ ne. Tane nherẽ, da te dasiwi wẽ'õ nherẽ, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma, wẽ uptabi di, Wanhib'apito hã. Tãma sawi uptabi di duré.

⁵ ãne ahã nherẽ, 'ri hã da te dasiwi ãma ãri ne, te za 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã te te aima 're nharĩ za'ra wa'wa, ãsõrõwa na tãma 're aihâimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da. E marĩ da. ãsõrõwa ãma tãma ãromhuri'wa norĩ ne, sasedoti norĩ ne, tãma ãromhuri'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré aihãiba na tãma 're asõprub za'ra wa'aba mono da. Zezu Cristu wazada ãdã'ãzéb zarina, tãma 're asõprub za'ra wa'aba mono wamhã, Wamama ma wẽ di, tãma 're ãasõprub za'ra wa'aba mono zé hã.

⁶ Duréihã ãwana ré 'Re ãhâimana u'ãsi mono, ma tô ãtẽ na Zezu Cristuhu ãma simiré'é. ãne te tinha:

“Ëtẽ tãmo wawẽ hã wa tô pisutu, ãnhorõwa ãma te hiri da, Si'ã na 'ri nho'õmo nhisi ãma. 'Ri na'rata wẽ'ãzéb ãma wa za tihi, 'ri hã siptete na sab da. ãne hã ãma wẽ uptabi di. ãma sawi uptabi di duré. Taha umnhasi sina 're dahâimana za'ra mono wamhã, ãwẽ na za te te dama ãma 're a'uwaimrami u'ãsi mono wa, dawĩ 're robzei'õ za'ra mono õ di za.”

ãne ãma ãrob'ui'ééré hã, ãbaihã na hã.

⁷ Ëtẽ na ãsisi hã aima sawi uptabi za'ra wa'aba di, Cristu hã, Danho'reptui'wa na asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono wa. Da te dasina 're ãumnhasi za'ra mono õ norĩ ãma, ma tô 'ri'wa norĩ ãma simiré'é, 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã. ãne te ta norĩ ãma rowasu'u:

“Ëtẽ tomhãpã wẽ hã 'ri na'ratazéb da hã, wẽ uptabi nherẽ, wasété newa, 'ri'wa norĩ te te aré siwi ãwẽ'õ hã 'ri na'rata uparizéb da, te oto 're sa'wari u'ãsi, pire na.”

ãne ãwasu'u na rob'ui'ééré hã.

⁸ Duré ãtẽ tãmo wawẽ wasu'u amo na rob'ui'ééré hã, ãne:

“ãne hã te za nasi da'marõpãrĩ za'ra.”

Taha na rob'ui'ééré hã, ãne. ãne te te nasi da'marõpãrĩ za'ra wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono õ di za. Tane Cristuhu wasu'uwẽ hã da te 're saze za'ra mono õ wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono õ di za, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã te te siwi 're ãda'awẽ'õ mono zéb zarina.

⁹ Tanei õ di, a norĩ wa'wa hã. 'Re ãhâimana u'ãsi mono, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, ãsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da. Sasedoti norĩ hã te te sima 're ãapisutu mono ne, te oto a norĩ wa'wa hã uburé Danhib'apito ma romhuri'wa, 're anomro aba mo, õhõ ãma si 're anomro aba mono da, ãte da.

Ta hã robra hawi ma tô rowa'a u sitême asô tihârâ za'ra wa'wa, 're anomro wasété aba mono zém hawi, rowê uptabi na si 're anomro aba mono da oto. Taha wasu'u na, tiwaihu'u pese na te te aima âma 're ï'uwaimrami wê za'ra wa'aba mono zém na, ma tô sima aipisutu za'ra wa'wa, âma 're dapo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ A norĩ wa'wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're anomro aba mono ô di aré. Âhãna te oto ïsib'a'uwê tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré da'âma 're ïpê'êzé mono zé hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono ô di aré. Âhãna ma tô oto asina ïwaihu'u za'ra wa'wa, da'âma 're ïpê'êzé mono zé hã.

Dahâimana wê zém na rowasu'u

¹¹ ïsisânawã norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, darom nhiti 're ïdahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ti'ab ré. Taha wa, marĩ wasété na 'râwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, asimirosa'rata wasété zarina 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da, aiwasété 'wa hã.

¹² A norĩ wa'wa hã Wanhib'apito zazei'ô'wa norĩ wazari, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za aihâimana wê na si dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tawamhã aihâimana wasété na, taré da te aima 're nharĩ za'ra wa'aba mono nherê, te za da te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, dama 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono zém na. Tawamhã Cristu hã apâ wei morĩ wapsi, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono âma tawata za'ra ni, ïsimiroti zarina aihâimana wê na, dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa.

¹³ Wanhib'apito nhib'a'uwê oto 're anomro aba mono wa, uburé dama ïpire norĩ nhimiroti hã te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, ti'ai âma danhipai u da'madâ'â'wa nhimiroti hã te za duré 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo.

¹⁴ Duré tãma da'madâ'â'wa da, te te 're ïda'apisutu mono norĩ nhimiroti zama, te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo. ïhâimana wasété norĩ hã, ïsadawa para te te 're hã za'ra mono da, duré ïhâimana wê norĩ âma 're wata za'ra mono da, taha da, ma tô ta norĩ hã pisutu za'ra.

¹⁵ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô sima aiwê za'ra wa'wa, aihâimana wê na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. E marĩ da. Aihâimana wê na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherê, taré da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono tã da.

¹⁶ Pawa'âbâ âna dama romhuri'wa norĩ ne, robzei'ô na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di oto, a norĩ wa'wa hã. Tane nherê, Cristuhu âma rowê na 're anomro aba mono nherê, âne taré 'râwi asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za: ïwasédé te 're 'manharĩ mono nherê, rowê u'âsi wa za 're ïhâimana. Âne taré 'râwi asi'âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana wê na 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

¹⁷ Âne wa, te za dahâiba mono bâ 're ïdahâiba wazéb za'ra wa'aba mo. Uburé asiré ïsazei'wa norĩ hã te za 're ïsawi pese za'ra wa'aba mo. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za duré asima 're ïpipa za'ra wa'aba mo, ïwaihu'u pese uptabi na. Duré ti'ai âma danhipai u da'madâ'â'wa hã te za asiwi 're ïhâiba wazéb za'ra wa'aba mo.

Pawa'âbâ ô nherê, romhuri'wa norĩ hã 're ïnomro wê mono zé wasu'u

¹⁸ Aiwada'uri zarina aipawa'âbâ âna dama romhuri'wa norĩ, asib'apito nhimiwada'urizé hã te za 're ïwapari pese za'ra wa'aba mo, ïsimizawi pese norĩ mreme hã, duré ïsimizawi'ô norĩ mreme zama.

¹⁹ Taré nherê, da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, te za 're ïrobzépata za'ra wa'aba mo. Âne wamhã, ari'iwu te za 're aihâimana za'ra

wa'aba mo, taha da, te te sima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Æne zarina te za te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa.

²⁰ Marĩ hã 're 'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, da te 're aihã za'ra wa'aba mono wamhã, ari'iwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, e te za ai'ãma 're dawata za'ra wa'wa. Mare di. Aihâimana wẽ na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, da te aima 're rob'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ari'iwi te za 're ìsépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te za te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa.

²¹ Cristu hã ma tô robzépata, asada za'ra wa'aba. Ta hã ma tô ãne na aima ãma asanho za'ra wa'wa, ìsirã zarina si ari'iwi 're robzépata za'ra wa'aba mono da. Taha da, ma tô sitẽme asô tihârã za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

²² Cristu hã marĩ na tiwasédé te te 'manharĩ õ uptabi di. Tô sena na te te dama 're rowasu'u mono wa, sadawa nhipese na da te 're wapari mono õ di, dasiwi.

²³ Da te tãma 're nharĩ wasété za'ra mono nherẽ, asa te te dama ãma 're nharĩ wasété mono õ di. Duré da te tãma ìrob'manharĩ wasété mono na te te robzépata mono nherẽ, te te dama ropipa õ di asa. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma si, ma tô sisõ, taha si dahâimanazéb zarina da ãma rowairébé'wai wa, te te ãma dama 're a'upai mono õ wa.

²⁴ Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dâ'â wamhã, ma tô wawasété wa, wawa'âbã za'ra, wawasédé hã wa te oto 're 'manharĩ tô za'ra mono da, wahâimana wẽ na si oto 're wahâimana za'ra mono da. Ìhãiba na da te tãma ìrob'manharĩ wasétézém na, ma tô robzépata za'ëtê. Taha zarina, a norĩ wa'wa hã rowẽ na te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

²⁵ Rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di aré, pone'ërebã, bâdãdi nhiti 're ìsipã za'ra mono ne, 're anomro aba mono wa aré. Æhãna ma tô apã aipizari za'ra wa'wa, Da'madã'ã wẽ 'wai u, ìsarina si oto 're anomro aba mono da, rowẽ na.

3

Damro ré norĩ hâimanazé wasu'u

¹⁻² Pi'õ norĩ, romhuri'wa norĩ hã tinhib'apito mreme te te 're ìwapari pese za'ra mono ne, te za duré aimro mreme hã 're ìwapari pese za'ra wa'aba mo. Æté aimro za'ra wa'wa hã zahadu te te saze za'ra õ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherẽ, tãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za oto sima wẽ za'ra, Cristuhu zazei'wa oto 're hâimana za'ra mono da. Te te 're saze za'ra mono da, tãma 're roti za'ra wa'aba mono õ nherẽ, te za uihã na te te 're saze za'ra. E marĩ wa. Tãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa, duré ìmreme hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wa.

³⁻⁴ Asima 're asipese za'ra wa'aba mono na si, 're asõpré wa'aba mono õ di za, ai'rã waipo ìwẽ na, duré asõ'rebzu ìwẽ na. Duré ai'uzã ìwẽ na 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asimirosa'rata wẽ na oto 're ì'anomro aba mono zéb zô si, te za asima 're asõpré wa'aba mo, duré aiwaimri 're ì'aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zô zama. Æne si tãma wẽ uptabi di, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã.

⁵ Æne si ma tô wahi'rata sipi'õ norĩ hã 're nomro, 're ìhâimana wẽ za'ra mono norĩ hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô ta norĩ hã te te sina 're umnhasi za'ra, te te 're pawapto wẽ za'ra mono da. 'Re ìnomro wẽ mono na, ma tô duré ta norĩ hã sina 're sõpré. Taha wa, ma tô timro mreme si te te 're wapari pese za'ra.

⁶ Æne Sara hã ma tô 're mo. Timro mreme hã ma tô te te 're wapari pese, Abra'ãhã mreme hã. Taha wa, ma tô tinhib'apito na te te 're sisi Sara hã, Abra'ã hã. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã aimro ma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Asina aihãtã'ã ãna, te za duré 're anomro aba mo. Tawamhã

Saraha nhihudu na te za te te 're asisi za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

⁷ Duré aibâ norî, aimro siré te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo. A norî wa'wa hã aibâ wa, aihâiba hã siptete za'ra wa'aba di, aimro hâiba za'ra wa'aba ma hã. Æne hã te za asina ìwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, te za aimro ma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo. Rowê ìsi'utôrî'ô hã te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aima sômri za'ra wa'wa, hâiwa âma. Aimro norî wa'aba ma zama, te za sômri za'ra. Taha wa, te za aimro ma 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, asiré 're aimreme zusi aba mono wamhã, te za te te 're ai'awapari 'wa, Wamama hã.

Ìsazei'wa norî, dama 're hâimana wê za'ra mono nherê, te te 're ìrobzépata za'ra mono zé wasu'u

⁸ Ìmreme na wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Asimirosa'rata wê na te za aihîni 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Duré dapê'ézé zarina da te 're robzépata za'ra mono wamhã, te za dasiré aipê hã 're ìsépata za'ra wa'aba mo, aipê'ézé sina. Duré uburé marî wê na dama 're rowê za'ra mono wa, 're dato za'ra mono wamhã, te za dasiré 're ato za'ra wa'aba mo. Te za duré 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Asima aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za.

⁹ Duré asada 're dahâimana wasété za'ra wa'aba mono wamhã, asa dama âma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono ô di za, aihâimana wasété na. Duré dapê'ê na taré da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, da te aima 're nharî za'ra wa'aba mono nherê, asa dama âma 're wa'râmi za'ra wa'aba mono ô di za, aimreme wasété na hã. Wamama wi si, te za ta norî ma 're ìwaptêrê za'ra wa'aba mo, ìwê si te te tâma 're sômri za'ra mono da, ta norî ma. Æne da, ma tô Wamama hã sitême asô tihârâ za'ra wa'wa, ìwê na si aima 're sôprub za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Duréihã Æne na ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã dama roti:

“Aihâiba ré ré, robzei u'âsi 're anomro aba mono da, asima 're wê za'ra wa'aba mono wamhã, aimreme wasété na dama 're nharî za'ra wa'aba mono ô di za. Duré dama 're asadawa nhipse za'ra wa'aba mono ô di za.

¹¹ Te za duré aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mo, ìwê si dama 're 'manharî za'ra wa'aba mono da oto. Duré rowê na si asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, te za asina 're ìrosa'rata pese za'ra wa'aba mo.

¹² Hâimana wê na dama 're ìhâimana za'ra mono norî si, te za te te 're ab'madâ'â pese, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Te te duré tiwi 're rowaptêrê za'ra mono wamhã, te za te te 're awapari, ìmreme zarina te te tâma âma 're a'uwaimrami mono da. Tane nherê, dahâimana wasété na dama 're dahâimana za'ra mono wamhã, te za dazada 're hâimana.”

Æne âma ìrob'ui'éré hã, ìbaihã na hã.

¹³ A norî wa'wa hã 're anomro wê wa'aba mono da, tô sena asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono wamhã, e 'wa hã te za rowasédé hã te te aima 're 'manharî za'ra wa'wa.

¹⁴ Tane nherê, dama 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono nherê, taré da te aima 're rob'manharî wasété za'ra wa'aba mono wamhã, dama 're aipahi za'ra wa'aba mono ô di za. Asimirosa'rata na 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za duré.

¹⁵ Cristu hã Asib'apito aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, te za aihâimana prédup sina 're ìwapari pese za'ra wa'aba mo. Duré Cristu 're ìsaze za'ra wa'aba mono zém na, da te 're asadanharî za'ra wa'aba mono wamhã, awa'awi te za dama 're asiwasu'u waré za'ra wa'aba mo.

¹⁶ Aiwaimri te za 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme wasété Æna. Aihâimana wê na te za dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasété na 'râwi 're asiwê'ô za'ra wa'aba mono tô da. Tawamhã dama 're

aihâimana wê za'ra wa'aba mono wamhã, Cristuhu zazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono 'ru te, taré da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherê, te za damreme niwĩ 're danhiséb za'ra.

¹⁷ Áté 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa. ãne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, te za iwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te sima 're aiwê za'ra wa'aba mono zéb zarina, a'â 're ãrobzépata za'ra wa'aba mono na. ãne hã te te wama 're awê mono õ di, dama 're ãwahâimana wasété za'ra mono zéb da hã. Dama 're wahâimana wasété za'ra mono wamhã, áté te za da te 're wahã za'ra. ãne zarina, wa te 're robzépata za'ra mono wamhã, ã'uwaibaba wa za tô wa te 're robzépata za'ra.

¹⁸ Misi haré ma tô Cristu hã dazada dârã, 're ãdahâimana wasété za'ra mono hawi, te te 're da'anho'reptui mono da. 'Re ãmorĩ wê uptabi hã ma tô dârã, 're ãdanomro wasété mono norĩ da, te te 're wa'anhimroi mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono u. Cristu hã dâ'ã uptabi nherê, ma tô ãmama hã hãiwa'utu, apã 're hãimana u'âsi mono da.

¹⁹ Tihãiba na u'âsi, te adã'ã norĩ u mo, dazazéb 're, 're ãdasimasa mono ne, nimomo 're ãwairébé mono õ norĩ u. Uburé Danhib'apito uptabi na te te sina po're pu'u za'ra da, te ãtême timorĩ za'ra.

²⁰ Ta norĩ hã Nowé ti'ai ãma 're morĩ ré, te te 're wapari za'ra mono õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Nowé hã 'ri ne uba're, te te 'manharĩ ré, te ta norĩ hã po're ãna 're nomro. Tane nherê, da'ãma wa'a su'u õ wa, te te da'uprosi su'u õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Te te oto da'uprosi wamhã, 'ri ne uba're wa, ãsisi norĩ si, ma ã wi sô'reptu za'ra. Ta norĩ hã umro za'ra di. 8 na ãhãiba za'ra hã.

²¹ Ta hã ã hã, ã dawabzuri, te wasu'u, danho'reptuzé. E da'u're wa, da'upsözé, te ã dawabzuri hã wasu'u. Mare di. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, da te dasi'ãma 're ãropisutu za'ra mono zé te wasu'u, ã dawabzuri hã. Dawasédé te te dama 're aparĩ mono wa, 'rãwi 're dasiwaihu'u za'ra mono õ di oto, dawasété na hã. Taha wa, dama 're ãrowê za'ra mono zéb zarina, te za oto dasina da te tãma 're ropisutu za'ra, ãma 're ãdanomro mono zéb da hã. Zezu Cristu hã dâ'ã uptabi nherê, ãmama hã ab're hawi te te hãiwa'utu wa, apã 're morĩ wa, te asô'reptuzé hã aima tihãimana za'ra wa'wa.

²² Cristu hã hãiwa u morĩ wa, te oto pire na Timama nhimire niwĩ 're sãmra, Danho'reptui'wa hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ 'madã'ã'wa, te 're hãimana. Uburé hãiwa nho're ãma, pire na duré waihu'u pese na 're ãhâimana za'ra mono norĩ ma zama, te pire uptabi na tãma 're hãimana za'ra.

4

'Re ãdanomro mono zép tém na rowasu'u

¹ Cristu hã ma tô tihãiba na robzépata. Taha wa, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo, asihãiba zawi ãna, ãsine 're ãrobzépata za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãne, da te 're robzépata za'ra mono wamhã, marĩ, da te 're ã'manharĩ wasété za'ra mono zé hã, te za oto da te 're rême pese za'ra.

² Taha wa, ti'ai ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're aihâimana wê za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te sima 're ãwê mono zéb zarina si. Duré marĩ na asima 're ãrosa'rata wasété za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za oto.

³ Wahub ahã na ma tô ai'ãma 're si'utõrĩ za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wai hãimanazém na, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono ré. Ma tô asisô 're ãrowasutu za'ra wa'aba mo aré. Ázézei'wa te aré 're anomro aba mo. Duré dato ãwê'õre hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ré,

ma tô asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo aré. Duré âzézei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, ma tô ai'rã siwamnarĩ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Duré 'Re ãhâimana u'âsi mono upana, ma tô romhâiba 'manharĩ ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, ta hã waihu'u pese newa rob'manharĩ hã.

⁴ 'Re anomro wasété aba mono zé hã, tâibâ oto. Taha wa, siwa'ru dasiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô wa, te ai'ãma 're tob'uzu za'ra wa'wa, Wamama nhimiroti waihu'u'ô'wa norĩ hã. Taha wa, 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono 'ru te, te oto ta norĩ hã taré te te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'wa.

⁵ Tane nherê, nimahã na ta norĩ hã 're ãhâimana wasété za'ra mono zém na te te ãwaihu'u za'ra zéb zarina, te za ta norĩ ma rowairébé za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Ta hã te te ãda'awaihu'uzéb zarina, te za romhutu na uburé norĩ ma rowairébé, ãhâiba ré norĩ ma, 're ãdã'ã za'ra mono norĩ ma zama.

⁶ Taha wa, dahâimanazém na za te te dama 're arowairébé mono wa, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norĩ hã Cristuhu wasu'uwê na te te 're dapo're pu'u za'ra, da te ãma 're saze za'ra mono da. Ta norĩ wapari'wa norĩ hã ma tô oto tidã'ã za'ra. Ti'ai ãma 're nomro mono ré, ma tô ãwasété na wê'ô za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, uburé 're ãdahâimana za'ra mono norĩ hã ãwasété na te te 're ã'awê'ô mono ne. Tane nherê, hãiba ré 're nomro mono ré, ma tô Wanhib'apito zadawa wasu'u'wa norĩ hã Cristuhu wasu'uwê na po're pu'u za'ra, ta norĩ hã rowê ãsi'utõrĩ'ô ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono ne.

'Re dasipawaptob za'ra mono da, dama ãrotizé

⁷ Ro ãsi'utõrĩzéb u hã, romhuture di oto. Taha wa, te za aihãiba na asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré aihâimana nhimiza'rese te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi u'âsi aba mono da.

⁸ Dazawizé wasu'u si, ãpire uptabi hã. Taha zarina si, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E marĩ da. Dazawizé hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa, dawasédé hã da'ãma 're 'madã'ã za'ra wa'aba mono tô da, ahã nherê, da te 're 'manharĩ za'ra mono nherê, dawasédé hã.

⁹ Te za duré 're ãda'mazasi su'u za'ra wa'aba mo ari'iwi, 're dawata'ê za'ra wa'aba mono ãna.

¹⁰ 'Re ãhâimana u'âsi mono hã sõpru wa, ma tô aihãiba mono bâ dama 're ãromhuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aima sõmri za'ra wa'wa, sipu'u pese na. Taha zarina si, te za oto dama ãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mo.

¹¹ Tawamhã dama 're rowahutu za'ra wa'aba mono wamhã, duré dama 're roti za'ra wa'aba mono wamhã, timreme te te aima 're ãsõmri za'ra wa'aba mono na si, te za dama 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo. Duré aihãiba na zama 're dapawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono, tinhiptede te te aima 're ãsõmri za'ra wa'aba mono na, te za 're ãdapawaptob za'ra wa'aba mo. ãne na hã te za dama ãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra mono da, Zezu Cristuhu nhib'a'uwê 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, dama ãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mono zém na. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wê uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

Wanhib'apito zazei'wa norĩ te te 're ãrobzépata za'ra mono zé wasu'u

¹² ãsiwadi norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãhãna rowasédé hã da te aima 're 'manharĩ za'ëtê za'ra wa'aba mono wa, te a'ã 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherê, 're ãrobzépata za'ra wa'aba mono zém na ãma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono ô di za, da te aima 're rob'manharĩ za'ëtê za'ra wa'aba mono ô newa.

¹³ Cristu hã aiwana za'ra wa'aba, ma tô robzépata za'ëtê. Taha wa, ïsine 're robzépata za'ra wa'aba mono wa, te za aipê'ê 're, 're ato za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. Cristu hã tiwaihu'u pese na apâ wei morĩ wapsi, za ato za'ëne hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa.

¹⁴ Até Cristuhu âma si 're aihâimana za'ra wa'aba mono 'ru te, te za da te aima 're nharĩ wasété za'ra wa'wa. Tane nherê, aima 're rowê za'ra wa'aba mono di za. E marĩ wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'êzani hã aipê'ê 're aima 're hâimana za'ra wa'aba mono wa oto, rowê uptabi zé hã.

¹⁵⁻¹⁶ Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono nherê, 're danhimroi wa'aba mono ô di za. Duré marĩ na dawĩ 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono ô di za. Duré marĩ na dawĩ 're ro'wa'rutu za'ra wa'aba mono ô di za. Duré danhimirosa'rada hã dawĩ 're 'wa'rutu za'ra wa'aba mono ô di za. Até nimahã na dama 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono wamhã, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa. Æne zarina, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, ï'uwaibaba te za tô 're ïrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherê, Cristuhu zazei'wa 're anomro aba mono 'ru te, 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, 're aséb za'ra wa'aba mono ô di za. Cristuhu zazei'wa na, da te 're asisi za'ra wa'aba mono wê te, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono âma si 're aiwata za'ra wa'aba mo.

¹⁷ Bâdâ hã ma tô oto ïwa waptârã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te dama ï'arowairébézé da hã, ta hã dahâimanazém na dawaihu'u'wa 're hâimana mono wa. Taha wa, te za a'â tinhib'a'uwê norĩ ma arowairébé, 're ïwahâimana za'ra mono zém na, te te wa'awaihu'u wa. Tawamhã e niha za ïsazei'ô'wa norĩ ma te te ïrowairébézé hã. Wanhib'apito wasu'uwê na, 'Re ïhâimana u'âsi mono, we te te dama ïwaihu hã te te âma saze za'ra ô wa dame, ta norĩ ma, 're rowê za'ra mono ô di za.

¹⁸ Duréihã ãhã wasu'u na ma tô ãne na dama rowasu'u, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

“Áté marĩ ahã na te za sada 're hâimana za'ra, 're ïnomro wê mono norĩ zada hã, tinhoreptuzé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono ô ré. Tawamhã e niha te za tâma 're romhâimana za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono wê'ô'wa norĩ ma hã, siwa'ru 're ïhâimana za'ra mono norĩ ma hã.”

Æne ta norĩ wasu'u na rob'ui'éré hã, ïbaihã na hã.

¹⁹ Até wa za a'â robzépada hã wa te wasina 're 'madâ'â za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te wama 're ï'awê mono zéb zarina. Tane nherê, 'Re ïhâimana u'âsi mono, wa'apoto mono 'wai umnhasi sina, wa za dama 're wahâimana wê za'ra, ta hã tinhimiropisutu wê na za te te wama âma 're a'uwaimrami u'âsi mono wa.

5

Wanhib'apito zazei'wa 'madâ'â'wa norĩ ma rowasu'u

¹ Da'madâ'â'wa norĩ, ãhãna wa za aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã da'madâ'â'wa, wa duré 're ïhâimana. Cristu hã te te robzépata wamhã, wa tô ïtômo na 'madâ, te te ïrobzépatazé hã. Wa hã wa za duré ïsazei'wa norĩ siré, rowê uptabi hã ïsina waihu'u hãiwa âma, rowê uptabi hã sô'awi te te wama pisutu za'ra wapsi, Wanhib'apito hã.

² Taha wa, wa za aima waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê te te aima 're ïpisutu za'ra wa'aba mono hã ato sina tâma 're pawaptob za'ra wa'aba mono da, tâma 're aiwa'a za'ra wa'aba mono âna. Æne da, ma tô sima aiwê za'ra wa'wa, Wamama hã. Rob'uiprazéb zô tâma 're dapawaptob za'ra wa'aba mono ô di za. Tô sena asima 're ïwê uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za tâma 're ïdapawaptob za'ra wa'aba mo.

³ Asimi'madâ'â za'ra wa'wa hã tãma 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono da, ma tô aipisutu za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã dama aipire wẽ te, 're dawada'uri za'ra wa'aba mono õ di za. Asimipawapto wẽ na te za tãma ãma 're asanho wẽ za'ra wa'aba mo, asimi'madâ'â za'ra wa'aba norĩ ma.

⁴ Tawamhã Da'madâ'â wai uptabi hã apã wei morĩ wapsi, tãma 're ãdapawapto wẽ za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, te za oto aima wa'ãbã za'ra wa'wa, ãwẽ uptabi na, ãsi'utõrĩ'õ na oto aima 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁵ ãpréduptém norĩ, ãprédum norĩ mreme si te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. ãsazei'wa norĩ, aihĩni te za romhuri na 're asipawapto za'ra wa'aba mo, aipire na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono ãna. Duréihã ãne na ma tô rob'ui'ééré, 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

“Dapire na 'rãwi 're ãdasi'madâ'â za'ra mono norĩ da si, te za 're hãimana, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Dapire na 'rãwi da te dasi'ãma 're ãrosa'rata za'ra mono õ norĩ si, te za te te 're apawapto u'âsi.”

ãne ãma rob'ui'ééré hã, ãbaihã na hã.

⁶ ãhã wa, te za Wamama ma 'rãwi aiwapu na 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, taha si waihu'u pese uptabi na 're hãimana mono wa. ãne wamhã, bãdã te te ai'ãma sima ãpisutuzém na, te za ai'ãma uwaimrami za'ra wa'wa, aipire na oto dama 're aihãimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

⁷ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te 're ai'madâ'â wẽ za'ra wa'wa. Taha wa, marĩ na 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, marĩ na 're ã'ãhãtã'ã za'ra wa'aba mono zéb zarina. Taha parimhã, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za oto, marĩ na 're ã'ãhãtã'ã za'ra wa'aba mono ãma hã.

⁸ Ma'ãpé, aihãimana nhimiza'rese sina 're aihãimana za'ra wa'aba mono. Duré 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mono. E marĩ wa. Da'rui'wa hã datême 're morĩ wa, wa'uburé norĩ nhib'apito hã. Hu'u zéré pa hã wairõ sina, tisa zô 're ãnomro mono ne, te datême 're morĩ u'ã, Wanhib'apito si da te dasina 're ã'madâ'â u'âsi za'ra mono zé hã te te dawi 're a'uprosi mono da.

⁹ Asiré Wanhib'apito zazei'wa norĩ hã daro mono bã 're hãimana za'ra mono 'ru te, da te tãma 're ãrob'manharĩ za'ra mono zém na, te a'ã te te 're robzépata za'ra, asine za'ra wa'aba. ã norĩ wasu'u hã ma tô ãwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, Wanhib'apito umnhasi sina te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo, da'rui'wai wi asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono sina.

¹⁰ Tane nherẽ, 're robzépata hã za'ra wa'aba mono õ ré, rowëzé hã te za te te aima ãma 're a'uwaimrami 'wa, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã. Taha si te za te te 're asiptete u'âsi za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na, asiptete u'âsi ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Õhõ ma si te ãsimizawizé hã sa'ëté na tãma 're hãimana. Taha wa, ma tô sitême asô tihãrã za'ra wa'wa, rowë ãsi'utõrĩ'õ ãma ãsiré 're aihãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, Cristuhu nhib'a'uwẽ oto 're anomro aba mono wa.

¹¹ 'Re ãhãimana u'âsi mono hã danhipai u dama pire uptabi na 're hãimana mono wa, wa za taha ãma si 're wawata u'âsi za'ra.

Pedru te te ãdazawizé wasu'u

¹² Sira hã ma tô ãpawapto, aima ãnhimiroti syry za'ra wa'aba nherẽ, te te aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba da. Ta hã ãsisãnwã ne, te ãma 're hãimana. Taha wa, ãma umnhasi di. Wa hã wa tô ãsima aiwẽ za'ra wa'wa, ãnhimiroti na te aipawapto za'ra wa'aba da, Wanhib'apito ãma si asiptete sina 're anomro aba mono da, 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimipawaptozbé hã asi'uihã na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Taha wasu'u na si, wa tô te aima 're

rowasu'u za'ra wa'wa, tô sena wa. Taha wa, te te 're aipawapto wẽ za'ra wa'aba mono wa, te za asiptete sina ãma 're anomro aba mo.

¹³ Wanhîb'apito zazei'wa norĩ hã, Babironiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã, ma tô Wamama hã sima pisutu za'ra, ãsib'a'uwẽ oto 're hâimana za'ra mono da. Ta norĩ zama ma tô timreme na ãma asawi za'ra wa'wa. Ì'ra na te 're ãsisi mono zama, ma tô duré timreme na ãma asawi za'ra wa'wa, Marcusi hã.

¹⁴ Tame te za uburé asiré ãsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hârâ za'ra wa'aba mo.

Cristuhu nhîb'a'uwẽ norĩ, rowẽ na ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da si, wa aima za'ra wa'aba te tiwi 're rowaptêrê u'âsi, Wamama wi.

2 Pedru

Pedru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'éérézé, ĭsazei'wa norĩ ma ĭbaihã wasu'uzé

Ã ĭbaihã na Pedru hã ma tô duré rob'ui'ééré, Zezusihi zazei'wa norĩ ma, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã dawazari 're ĭhâimana za'ra mono norĩ mreme hã te te 're wapari za'ra mono tô da. Ta norĩ hã sadawa nhipse na ma tô te te 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã za apã we ĩmorĩ õ na hã. Taha wa, ma tô Pedru hã tãma waihu'u za'ra, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ĭwa'a su'u mono õ zém na hã. Ta hã ma tô te te sima 're da'awẽ, ĭ'ra hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono da, uburé. Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã wasété uptabi na te 're hâimana za'ra. Taha na ma tô sitẽme te te 're dapizari za'ra. Taha wa, Pedru hã ma tô ãma tãma rob'ui'ééré za'ra, nimahã bâtã na 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ta norĩ hã za te te ĭhã za'ra zém na hã, duré ĭsine 're ĭdahâimana za'ra mono norĩ zama.

¹ Wa hã Sima Pedru, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré ĭsadawa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, wasiré ĭsazei'wa 're ĭ'anomro aba mono norĩ ma. Wanhíb'apito 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã wẽ uptabi di. Wa'anho'reptui'wa Zezu Cristuhu zama wẽ uptabi di. Wẽ uptabi zahuré wa, ma tô te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, wasine asina 're umnhasi za'ra wa'aba mono da, te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da.

² 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã, duré Wanhíb'apito Zezusi hã, aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. ãne wa, wa ai'ãma tãma 're ĭmreme u'âsi za'ra wa'wa, ĭsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré rowẽ u'âsi, ãma 're anomro u'âsi aba mono da.

³ 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã ma tô tiwaihu'u pese na uburé marĩ ĭwẽ na wama 're sõpru, wapẽ'ẽ 're, ĭsine wawẽ uptabi na ãma 're ĭwahâimana za'ra mono zéb da hã, duré ĭsine wa te dama 're ĭ'manharĩ wẽ za'ra mono zéb da zama.

⁴ ãne zarina, te te wama 're ĭ'aropisutu mono zéb zarina, ma tô marĩ ĭwẽ hã wapẽ'ẽ 're, te te wama 're anhomri, sa'ëtẽ na. Wama wẽ uptabi di, wama 're ĭsõprub za'ra mono zé hã. E marĩ da, ma tô wama 're sõprub za'ra. ĭsine wahâimana wẽ na oto ãma 're wahâimana za'ra mono da. ãne wamhã, ĭsazei'õ'wa norĩ ne, wawasété zô 're wasiwasutu u'âsi za'ra mono õ di za, wawasété na 're wahâimana za'ra mono da.

⁵⁻⁷ ãne wa, ĭsazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aiwẽ uptabi na si ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. Duré Wanhíb'apito nhimiroti hã te za 're ĭwaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasété wi, te za asina 're asiptete za'ra wa'aba mo. Duré ro'wa'rudu hã ai'ãma 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te za õne haré Wanhíb'apito ãma si 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Te za duré 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhimiroti na si, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Duré, asisãnawã norĩ hã 're ĭsawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za asiré ĭsazei'wa norĩ hã 're ĭsawi pese za'ra wa'aba mo. Te za uburé 're ĭdazawi pese za'ra wa'aba mo duré.

⁸ ãhã zarina si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, te za aihâimana wẽ hã asima 're ĭsa'ëtẽ za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, Wanhíb'apito Zezu Cristuhu nhimiroti hã taré waihu'u za'ra wa'aba õ di za. Te za tô marĩ ĭwẽ na ãma 're ĭ'uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁹ Tane nherẽ, ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ wamhã, datob'a na 're ĭdanomro mono ne, te za 're anomro aba mo, duré syry na da te 're ĭrob'madã'ã

za'ra mono ne. E marĩ wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 're ã'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zé hã, te te aima 're pari za'ra wa'aba mono nheré, ãma 're aipo're si'ãri za'ra wa'aba mono wa, te za datob'a na 're ãdanomro mono ne, 're anomro aba mo.

¹⁰ ãsisãnawã norĩ, tô sena ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã aipisutu za'ra wa'wa, ãsib'a'uwé 're anomro aba mono da. ãne wa, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, ãma 're aihãimana wé za'ra wa'aba mono da, 'rãwi ãsib'a'uwé na asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. ãne wamhã, Wanhib'apito hã réme za'ra wa'aba ô di za. Duré aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono ô di za oto.

¹¹ Taha zarina, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã to sina te te 're ai'a'mazasi 'wa hãiwa u, Wanho'reptui'wai u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu u, Danhib'apito uptabi na dama 're ãhãimana u'ãsi mono u.

¹² ãhã wasu'u hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba nheré, duré asiptete sina ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono nheré, wa za te ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'wa, aiwi simani za'ra wa'aba tô da, ãwasu'u hã.

¹³⁻¹⁴ ãma wé di tô, ãhãiba ré 're ãhãimana mono ré hã, ãhã wasu'u na, te ãma 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mono da hã, ãdá'ãzéb u romhuture na, te ãsina waihu'u wa, Wanhib'apito Zezu Cristu te te ãma ãwaihu'u sirômo zéb zarina.

¹⁵ Taha wa, ãma ãwaihu'u pese na si, wa za te 're aipawaptob za'ra wa'wa, uburé te aima ãma ãrob'ui'ééré za'ra wa'wa hã, aiwi simani za'ra wa'aba tô da, ãuirĩ na hã.

Wanhib'apito hã rowa'a za'ëté ré, sab ré, te te siwi ã'madãã na rowasu'u

¹⁶ Wa norĩ hã wa tô Wanhib'apito hã wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, ãwaihu'u pese uptabi na, duré za apã we ãmorĩ na zama. E tawamhã taré danhimirosa'rata nhipese zarina, wa tô Wanhib'apito wasu'uwé hã wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Wa norĩ hã Wanhib'apito Zezu Cristu hã rowa'a za'ëté ré, sab ré, wa tô watômo na 'madãã za'ra ni.

¹⁷⁻¹⁸ ã'rata wa tô aimasam ni, ãmama hã ãma wata wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Hãiwa hawi te we tãma tinha, rowé uptabi hawi, ãne: “ã hã ã'ra, te 're ãsawi pese mono, tãma 're ãto za'ëté mono.” ãne te we tãma tinha. Wa norĩ hã wa tô ãne wapari za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã hãiwa hawi te te tãma ãnharĩ na, ëté 'rãihã ãwé uptabi ãma, Wanhib'apito Zesusihi 'rata wasimasab ré.

¹⁹ Marĩ, wa te ãsabu za'ra zéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni, tô sena na Danho'reptui'wa na 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono zém na hã. Awé u te za wasi wawé hã 're pusi, dama rowa'a'wa da, damorĩ wé da. Tane wapawapto'wa da, te wama 're ãhãimana, ãsadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u hã, ãma 're ãwanomro wé mono zéb da hã. ãne wamhã, te za ãma 're ãrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo.

²⁰⁻²¹ 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimirowasu'u na rob'ui'ééré hã, marĩ te te ãwasu'uzé hã, ni'wa hã si'uihã na te te waihu'u ô di, te te dama 're ãawaihu'u mono da hã. E marĩ wa. Ta norĩ hã, si'uihã na te te dama 're rowasu'u za'ra mono ô wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, ma tô Tipé'ëzani na te te tãma 're awaihu'u, te te dama 're wasu'u za'ra mono da. Tane, wa norĩ zama ãsadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowasu'u hã, wasi'uihã na wa te 're waihu'u za'ra mono ô di, marĩ te te ãwasu'uzé hã wa te dama 're ãwaihu'u za'ra mono da hã. Taha wasu'u hã pire wa, ma'ãpé ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, waihu'u za'ra wa'aba da.

2

*Senai'õ na rowasu'u'wa norĩ na rowasu'u
Zudasĩ 3-16*

¹ Duréihã ma tô ni'wam norĩ hã wahi'rata norĩ wazari 're hâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa newa. Tane, tô senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã, te za duré aiwazari 're hâimana za'ra wa'wa. Ta norĩ nhimirowasu'u hã tô sena newa, da te ãma 're saze za'ra mono wamhã, te za dahâimana wẽ zé hã dawĩ 're si'utõrĩ za'ra. Wanhĩb'apito hã tidã'ázém na te te 're wa'ábã za'ra mono nherẽ, te za 're simrami za'ra, tinhĩb'apito zô, tô senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã. Taha wa, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're ahã za'ra, 're dãã za'ra mono da.

² Ta norĩ hâimanazéb zarina, te za da'ahã na da te ãma 're sasõmri za'ra, dahâimana nhiséb'õ na, Wanhĩb'apito zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ. Taha wa, te za da'ahã na Wanhĩb'apito nhimiroti ma, da te 're nharĩ wasété za'ra, taré.

³ Tô senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã te za taré rob'uiptazéb zô, tinhimirosa'rata na si, marĩ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ta norĩ hã ãwasété na 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di. Taha wa, ãsimihãzé wi, sisõ'reptu waihu'u za'ra õ di za.

⁴ Tane, hãiwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, duréihã tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, tinhimihãzé hã te te tãma ba'a za'ra õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Ropipa u ma tô sisiti satõrĩ za'ra, tame 're simasa mono da, pawasisi ré robra ãma. Tame te za ta norĩ hã 're simasa, bãdã ãwa ãwaptã'ázéb u, dahâimanazém na te te ãda'awaihu'uzéb zarina te te dama ã'arowairébézéb u hã. Tawapsi te za ta norĩ hã hã za'ra.

⁵ Duréi uptabi hã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhimihãzé hã te te dama ba'a õ di, ti'ai ãma 're ãdahâimana za'ra mono norĩ ma. Æ ma, ma tô tinha, Æ pusi mono da, Æ na te te da'uprozi da, 're dahâimana wasété za'ra mono wa. Nowé norĩ si ma tô sõ'reptu za'ra, 7 na ãhãiba za'ra norĩ me. Nowé hã te te aré dama 're roti u'âsi, 're dahâimana wẽ za'ra mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na.

⁶ Duré, dahâimana wasété wa, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã siwi da'awẽ'õ, Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi ãma, duré Domora na 'ri nho'õmo nhisi ãma zama. Unhama ro'o na ma tô da'uprozi, da te ãma waihu'u za'ra da, dawasété na si 're dahâimana za'ra mono wa, aiwa za te te 're ãda'ahã za'ra mono na.

⁷ Roho si 're morĩ wẽ wa, ma tô sõ'reptu, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Dahâimana nhiséb'õ na, 're dahâimana za'ra mono wa, ma tô tipẽ'ẽ na aré te te 're robzépata, Ro hã.

⁸ Da'rata 're hâimana mono ré, awẽ sidãpãsi dawasété na te te 're da'awaihu'u mono wa, duré damreme wasédé hã te te 're awapari mono wa, pẽ'ézé ahã uptabi di, Ro hã.

⁹ 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, waihu'u pese di, Ro hã te te ãsõ'reptuzéb da hã. Tane duré, Wanhĩb'apito ma waihu'u pese di, ro'wa'rutu hawi te te 're ã'anho'reptui mono zéb da hã, ãsimiroti 'madã'ã pese 'wa norĩ hã. Duré tãma waihu'u pese di, te te 're ãda'ahã za'ra mono zéb da hã, 're ãdanomro wasété mono norĩ hã, bãdã ãwa ãwaptã'ázéb u hã, dahâimanazém na te te ãda'awaihu'uzéb da hã. Tawapsi te za dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé, rob'rãsutuzéb ãma.

¹⁰ Dahâimana nhiséb'õ na 're dahâimana za'ra mono wamhã, duré ãsimiroti hã da te dasiwi 're wẽ'õ za'ra mono wamhã, te za sa'ëté na da te 're robzépata za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimihãzéb zarina.

Senai ò na rowasu'u'wa norĩ hã, te simipari ãna 're hãimana za'ra. Ta norĩ hã hãwa ãma romhuri'wa norĩ hã te te 're wazéb za'ra mono ò di. Timreme na te te ãma 're wasété u'âsi za'ra, sina pahi za'ra ãna.

¹¹ Hãwa ãma 'Re ãhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, senai'ò na rowasu'u'wa norĩ ma, siptete za'ra di. Duré tãma waihu'u pese za'ra di. Tane nherẽ, Wanhib'apito nho'a 're hãimana za'ra mono wa, senai'ò na rowasu'u'wa norĩ ãma, 're mreme wasété za'ra mono ò di, asa.

¹²⁻¹³ Tanei ò di, aibã norĩ hã senai'ò na rowasu'u'wa norĩ hã. Roti hã uburẽ tãma waihu'u za'ra ò wamhã, te roti ma te te 're nharĩ wasété za'ra, wẽ nherẽ, roti hã. Ta norĩ hã abaze ne, te rosa'rata ãna 're hãimana za'ra, simiza'rese ãna. Taha zarina, abaze hã da te 're simroi mono wa, 're ãrere'e mono ne, te za ta norĩ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono hã te te 're hã za'ra, 're ãhãimana wasété za'ra mono zé wa'rãmi.

Ta norĩ hã te marĩ hã te te sima 're wẽ ahã za'ra. Siséb ãna, te rowa'a na te te 're rob'manharĩ wasété za'ra. Taha wa, ta norĩ wazari, 're asaihuri aba mono wa, te ai'ãma 're mreme wasété za'ra wa'wa, ãsazei'ò'wa norĩ hã.

¹⁴ Senai'ò na rowasu'u'wa norĩ hã te pi'ò ãwasété norĩ zô te te 're rob'madã'ã u'âsi za'ra. Ta norĩ ma hã wẽ za'ra di, tiwasédé hã te te ãma 're ãmanharĩ u'âsi za'ra mono zéb da hã. Hãimana nhipese na te ta norĩ hã 're nomro, da te ãma 're sasõmri za'ra mono da. Tawamhã ni'wam norĩ hã siptete sina Wanhib'apito ãma 're nomro mono ò wamhã, te za ta norĩ ãma te te 're sasõmri za'ra. Duré senai ò na rowasu'u'wa norĩ hã te tinhimarĩ wẽ zô si, te te sima 're rob'ruiwaparĩ u'âsi za'ra. Taha wa, ta norĩ hã tãma wẽ ò di, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma hã.

¹⁵ Ta norĩ hã ma tô 're ãdanomro wẽ mono zé hã rẽme za'ra, Bara'ã hã 're ãmorizéb zarina, oto 're nomro mono da. Bara'ã hã Be'oho 'ra. Duréhã ma tô Bara'ã hã sima wẽ, rob'uiprazé hã da te tãma sõmri da, ãsimiromhuri wasété wa'rãmi.

¹⁶ Tawamhã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa para, ma tô ãsimizama hã awaru po'repore hã, a'uwẽ mreme na tãma tinha, simiza'rese ãna 're morĩ tã da. ãne na ma tô tiwi sizã, za te te ãmanharĩ wasété zé hã.

¹⁷ Senai'ò na rowasu'u'wa norĩ hã, tinhimirowasu'u na te te ãma 're dapawaptob za'ra mono ò wa, wa za oto marĩ na aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. Ta norĩ hã sipti hã 're ã'ã'ré mono ne, te 're hãimana za'ra. Duré hãwa nhirõno hã rowa'u hã nimomo te te 're sate mono wa, tã hã ãhawi we 're ãta'a mono ò ne, te 're hãimana za'ra. 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ hã pisutu sirõmo za'ra, robra si 're ãsa'wari mono zéb ãma, ãwa 're hãimana u'âsi za'ra mono da.

¹⁸ Ta norĩ hã simiroti pire newa, 'rãwi sina 're wata za'ra mono sina, te za te te dama 're rowasu'u za'ra, da te dasima 're ãwẽ za'ra mono zéb uwaibaba, 're dahãimana wasété za'ra mono da, dama 're ãrowẽ za'ra mono zéb da newa. ãne wamhã, nimosi ãsazei'ò'wa norĩ hãimana wasétézém hawi 're ãdasipizari za'ra mono norĩ hã, te za oto te te ãma 're sasõmri za'ra, senai'ò na rowasu'u'wa norĩ ãma hã.

¹⁹ Dasi'uihã na dahãimanazém na 're dahãimana wasété za'ra mono nherẽ, rowẽ na si za 're ãdanomro mono na, te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u za'ra, taré. Tane nherẽ, rowẽ na si 're nomro mono ò di, ta norĩ hã, tihãimana wasété hawi ãwairébézéb da hã, tãma waihu'u za'ra ò wa. Marĩ hã da te 're sei hõsi za'ra mono wamhã, dasi'uihã na da te 're rẽme waihu'u za'ra mono ò di za. Tane, senai'ò na rowasu'u'wa norĩ hã si'uihã na tiwasédé hã te te sahãri waihu'u za'ra ò di.

²⁰ Até ta norĩ hã Danho'reptui'wa na ma tô Wanhib'apito Zezu Cristu hã te te 're waihu'u za'ra. Taha zarina ma tô ãsazei'ò'wa hãimana wasétézém hawi 're sipizari za'ra. Tane nherẽ, apã dasiré 're hãimana wasété za'ra mono wamhã, e niha za tawamhã, 're ãhãimana za'ra mono zé hã. Wanhib'apito hã te te 're

saze za'ra mono õ ré, rowě'õ na 're ãhâimana za'ra mono zém nhipai u hã, tâma 're rowě õ uptabi za'ra mono di za oto.

²¹ Ta norĩ hã hâimana wě na 're hâimana za'ra mono da, te te sina 're waihu'u za'ra mono õ ré, ma tô robzei'õ na 're hâimana za'ra. Tazahã, dahâimana wě zé hã te te oto siwi 're wě'õ pese za'ra mono wa, te oto robzei'õ uptabi na 're hâimana za'ra.

²² Ta norĩ hã apâ tiwasété u 're sipizari za'ra mono wa, ma tô te te sina ãma 're uwaimrami za'ra, dahâimanazém na tô sena na da te dasima 're ãnharĩ za'ra mono zé hã, ãne: “Wapsã hã te za apâ mo, tinho'o'o zô, te te 'rêne da. Duré uhãbã hã da te 're upsô za'ra mono nherě, te za apâ 're si'uptob za'ra, ti'ai wai'o na.”

3

Wanhib'apito Zezu Cristu hã za apâ we ãmorĩzé wasu'u

¹ ãsiwadi norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa za duré rob'ui'ééré na ãma aima sisiwi za'ra wa'wa, maparane te aima ãrob'ui'ééré za'ra wa'aba zéb zarina, rosa'rata wě na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da.

² Wa tô ãsima wě, duréhã 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ nhimiroti na, te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da. Wa tô duré ãsima wě, Wanhib'apito nhimiroti na zama, te ãma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Wanho'reptui'wa nhimiroti na hã, wasiré ãsadawa wasu'u'wa norĩ hã wa te aima ãma 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hã.

³⁻⁴ Marĩ ãpire na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Rob'rãsutu u hã romhuture wamhã, te za ni'wam norĩ hã ãne 're hâimana za'ra. Marĩ ãwasété zô si te za te te 're rowasutu za'ra. ãne te za te te aima 're nharĩ za'ra wa'wa: “Oro apâ wei morĩ su'u 'ruza, Zezu Cristu hã. Ropoto na'rata hawimhã, tô õhõ u'ã romhâimanazé hã. Apâ wei morĩ õ ré, ma tô wamama norĩ hã wawi 're dâ'ã za'ra.” ãne te za te te aima 're nharĩ za'ra wa'wa.

⁵⁻⁶ Ta norĩ hã te te 're 'madâ'ã za'ra mono õ di, duréi pese timreme na hã hãiwa te te ãpoto na, ti'a te te ãpoto na zama, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã. Ta hã ma tô ã na ãma aiwanhiza, ã hã ti'a hã te te 're uirĩ mono da oto. Duré ãma rononro pari, ma tô ã pusi. Ma tô tã si nomro. Ma tô uburé marĩ hã ti'ai ãma hã uprosi, ã na.

⁷ Duré 'Re ãhâimana u'ãsi mono mreme zarina, hãiwa norĩ hã ti'ai me te za a'ã 're hâimana zahuré. Bãdã ãwa ãwaptã'ãzéb u, te za dahâimanazéb zarina dama arowairébé, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã. Tawamhã te za da'uprosi, 're ãdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã. Duré unhama ro'o na te za oto hãiwa norĩ hã uprosi zahuré, ti'ai me.

⁸ ãsiwadi norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, Wanhib'apito hã zahadu apâ wei morĩ õ nherě, ma'ãpé marĩ na ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, aiwi 're simani tã za'ra wa'aba mono da. Bãdã hã wa te 're ãsa'rata za'ra mono nei õ di, Wamama nhimiza'ratazé hã. Bãdã misi nherě, tâma hã wahub ahã ne. Duré miu na wahum nherě, tâma hã misi bãtã na.

⁹ Wanhib'apito hã wa'a õ di, ãwě na te te dama ãropisutuzém na, te te dama ãma 're ãuwaimrami za'ra mono da hã. Ai'ãma wa'a su'u za'ra wa'aba õ di, te te ãaihã za'ra wa'aba da hã. E marĩ wa. Te te ãda'uprosi da hã tâma wě õ di. Uburé dawasété wi 're ãdasipizari za'ra mono da si, tâma ãwě hã, ãsimiroti zarina 're danomro wě mono da si.

¹⁰ Wa za oto aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ãsipsaihuri hã sô ãdanhimipari õ zém na si, te za ãzézé, 'ri para u hã. Tane, Wanhib'apito zô 're ãdanhimipari za'ra mono õ zém na si, te za wei mo apâ. ãne wamhã, hãiwa te za ai'utõ. Rãrã'ã za'ëtě uptabi di za. Uburé marĩ hã hãiwa na

're ĩsimasa mono hã te za ai'uzã. Danhipti'ai mono bã, marĩ hã 're ĩhãimana za'ra mono hã te za si'utõrĩ.

¹¹ Tawamhã, uburé marĩ hã ĩsi'utõrĩzém na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, e niha te za tawamhã 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Te za aiwẽ uptabi na 're aihãimana za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti zarina si.

¹² Te za duré asimi'ẽ na sô 're asimipari za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono bãdã te te ĩpisutu zô. Bãdã hã ĩwa waptã'ã su'u da, te za asiptete sina 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mo. Bãdã ĩwa waptã'ã wamhã, te za hãiwa hã ai'utõ, unhamã ro'o na. Duré uburé marĩ hã hãiwa na 're ĩsimasa mono hã te za ai'utõ.

¹³ ãne za romhãimana wa, hãiwa ĩtéb zô, duré ti'a ĩtéb zô zama, wa za sô 're wanhimipari u'ãsi za'ra, tame dawẽ na si 're ĩdahãimana za'ra mono zéb zô. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ãne ĩwẽ na te te dama ropisutu wa, wa za sô 're wanhimipari u'ãsi za'ra.

¹⁴ Taha wa, ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, rowẽ zô 're asimipari za'ra wa'aba mono sina, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo, aihãimana wẽ na 're aihãimana za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã aihãimana wẽ uptabi na, te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'ãsi ãma 're anomro aba mono da.

¹⁵ Ma'ãpé, ãma 're rosa'rata pese za'ra wa'aba mono, Wanhib'apito hã da'ãma ĩwa'a su'u õ zém na hã. Ta hã te simi'ẽ na 're hãimana, tinhimihãzé wi te te 're ĩda'anho'reptui mono da hã. ãne na ma tô duré Paru hã wama ĩsawi pe hã aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, hãiwa hawi rowaihu'u na 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina.

¹⁶ ãne na ma tô te te dama 're awaihu'u, Paru hã te te dama ãma 're rob'ui'ééré mono wamhã. Nimame te tihãimana za'ra, ĩsimi'ui'ééré pire hã. Ta hã dama pire za'ra di, da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã. ãne wa, ma tô ni'wam norĩ hã ĩsimiroti na te te ãma 're upa za'ra, te te 're waihu'u pese za'ra mono õ wa, wẽ nherẽ, ĩsimiroti hã. Ta norĩ hã Wanhib'apito ãma siptete sina 're hãimana za'ra mono õ wa, ma tô Paruhu nhimiroti na te te ãma 're upa za'ra. Duré 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ééré hãiba amo na zama, ma tô te te ãma 're upa za'ra. Taha wa, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã hã za'ra.

¹⁷ ĩsiwadi norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, ma'ãpé 'rãwi 're asi'madã'ã pese za'ra wa'aba mono, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti wẽ'õ'wa norĩ nhimirowasu'u hã 're wapari za'ra wa'aba mono tõ da, Wanhib'apito ãma asiptete sina 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁸ Ma'ãpé, 're aihãimana wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mono, aihãimana wẽ hã asima 're sa'ëtẽ za'ra wa'aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristu te te 're ĩwa'apawapto mono zém na. Duré Wanho'reptui'wa Zezu Cristuhu ãma rowaihu hã, te za asima 're ĩsa'ëtẽ za'ra wa'aba mo. Ta hã Wanho'reptui'wai wa, wa za ãma 're wawata u'ãsi za'ra. Tane tô.

1 Zuwã

Īsazei'wa **norĩ ma, Zuwã te te ĩrob'ui'éré na'rata zé** **Ībaihã wasu'uzé**

Ā ĩbaihã na rob'ui'éré hã Zuwã hã ãma sisisi õ di. Tane nherẽ, ĩsãna'rata hawim na hã dama waihu'u pese za'ra di, ĩsimi'ui'éré na hã. Zuwã hã ma tô wama waihu'u za'ra tinhimi'ui'éré na hã, 're wasisawi pese za'ra mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono ne. Duré rowa'a na si 're wanomro mono da, ma tô wama waihu'u za'ra, wawasédé hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono ãna.

Zezu Cristu ĩsi'a'uwẽzé wasu'u

¹ Wa hã Zuwã, wa za oto aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa, Wanhib'apito zazei'wa, 're ĩaihâimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Duréihã marĩ õ uptabi ré, 're ĩhâimana mono ãma, wa za aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'wa. Ta hã ma tô si'a'uwẽ, ti'ai ãma hã. Ta hã wa tô wa te 're wapari za'ra, ti'ai ãma 're morĩ ré, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã. Wa tô duré wa te 're hãiba 'madâ'â u'âsi za'ra, watõmo na. Dâ'â pari, hãiwa'utu wa, wa tô duré wanhib'rata na hãiba upi za'ra ni. Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreme na ĩsisi hã, duré 're ĩdanomro mono zép té, te te dama 're ĩ'apisutu mono.

² Duréihã marĩ õ ré hã Wamama siré te 're hâimana u'âsi, ta hã. Tawamhã ma tô we datême sihâi'ré, sõ'awi ãma 're ĩdanhopré mono da hã. Wa norĩ hã wa tô wa te 're 'madâ'â za'ra. Taha wa, sena na wa aima wasu'u za'ra wa'aba ni, 're ĩdanomro u'âsi mono zé te te dama 're ĩ'apisutu mono hã.

³ E marĩ da, wa ãne aima rowasu'u za'ra wa'aba ni, wa te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zém na hã, duré wa te 're ĩwapari za'ra mono zém na zama. Wamama siré 'râwi 're ĩwahâimana za'ra mono ne, duré ĩ'ra siré Zezu Cristuhu siré 'râwi 're ĩwahâimana za'ra mono ne, a norĩ wa'aba zama ĩsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa ãne aima waihu'u za'ra wa'aba ni.

⁴ Watoi uptabi zé hã wa te wasima 're 'masisi za'ra mono da, wa ãne aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, ãma 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono, rowa'a u'âsi 're ĩhâimana mono zé wasu'u

⁵ Zezu Cristu hã ma tô Timama hã te te wama 're sadawa wasu'u za'ra. Taha nhimirowasu'u hã wa te 're ĩwapari za'ra mono zém na wa oto aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. E niha Timama hã te te wama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã. Āne na wa tô wa te 're wapari za'ra: "Rowa'a wamhã, robra õ di. Tane, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wẽ uptabi wa, marĩ ĩwasédé hã ãma 're hâimana mono õ di." Āne Timama hã te te wama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã.

⁶ Até wa za wawasété na 're wahâimana za'ra. Tawamhã, wawasété na 're wahâimana za'ra mono wamhã, robra u'âsi wa za 're wahâimana za'ra, wapẽ'ẽ 'remhã. Tawamhã robra u'âsi 're wahâimana za'ra mono nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré, 'râwi 're ĩwahâimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, wazadawa nhipese na wa za 're wahâimana za'ra, wapẽ'ẽ 're, robra u'âsi 're wahâimana za'ra mono nherẽ. Āne wamhã, tô senai õ di, 're ĩwahâimana za'ra mono zé hã.

⁷ Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're wahâimana za'ra mono wamhã, rowa'a na 're ĩhâimana mono ne, wa za duré wa norĩ hã rowa'a na 're wahâimana za'ra. Taha zarina, wa za duré 'râwi wasiré ãma 're wahâimana za'ra, wasisawi pese sina. 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã te za duré wawasédé hã te te wama 're apari tidâ'ázém na Zezusi hã, wawasété ãna oto ãma 're wanomro mono da.

⁸ Āté wa za taré 'râwi wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra, ãne: “Wa norĩ hã wawasété ãna, wa 're wahâimana za'ra.” Āne wasi'ãma wa te 're rosa'rata za'ra mono wamhã, wa za 'râwi wasima 're wazadawa nhipese za'ra, wawasété õ na wasina 're ïwawata za'ra mono na. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi hã wapë'ë 're, wama 're hâimana za'ra mono õ di, ãne wamhã.

⁹ Tane nherë, wawasédé hã wa te 're ï'manharĩ za'ra mono na 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 'râwi 're wasiwë'õ za'ra mono wamhã, te te dama 're ï'aropisutu mono zéb zarina, te za te te wama ãma 're a'uwaimrami, te te wama ãma 're a'upai mono ãna. Tãma 're ïwasiwasu'u za'ra mono zéb zarina, wawasédé hã wa te 're ï'manharĩ za'ra mono hã te te wa'ãma 're ab'madâ'â mono õ di za oto. Te za te te wama 're aparĩ, wawasédé hã.

¹⁰ Duréhã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô da'ãma waihu'u siro, uburé 're ïdahâimana wasété za'ra mono zém na hã. Taha wa, wa norĩ hã wawasété ãna 're ïwahâimana za'ra mono na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma, wa ïsadawa nhipe hã wa te ãma 're sa'ra za'ra. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wapë'ë 'remhã, wama 're hâimana za'ra mono õ di za.

2

Zezu Cristu hã Timama ma, te te 're ïda'apawapto mono zé wasu'u

¹ ï'ra norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, e marĩ da, wa ãne na aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Aiwasété ãna ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, wa ãne ïnhimi'ui'ééré na ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Tane nherë, aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherë, Zezu Cristu hã 're ïmorĩ wë uptabi hã te za ai'ãma 're sisaprĩ za'ra wa'wa, tinhimiroti wë na. Timama ma, te za ãne te te 're aiwasu'u za'ra wa'wa, Zezusi hã: “Ā norĩ hã, tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, asiwi 're awë'õ mono õ di za. Wa hã wa tô ï'upana sada ïdâ'â za'ra, uburé ïwasédé hã te tãma 're ï'aparĩ mono zéb da hã.” Āne te za Timama wi te te 're rowaptë'rë, ai'upana za'ra wa'aba.

² Ta hã ma tô wazada dârâ, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wawasédé hã te te wama 're ï'aparĩ mono zéb da hã. Tane nherë, wazada si dâ'â õ di. Uburé da'udâna dawasédé hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono norĩ zada zama, ma tô dârâ, da'upana.

³ E niha, wa za tawamhã wasina waihu'u pese za'ra ni, 'râwi ïsiré 're ïwahâimana za'ra mono na hã. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wapsi, wa za wasina wa te 're waihu'u za'ra, 'râwi ïsiré 're ïwahâimana za'ra mono na.

⁴ Āté ni'wa hã te za ãne dama 're siwasu'u: “Wa hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hâimanazé hã ïma waihu'u pese di.” Ta hã ïsimiroti hã te te 're 'madâ'â pese mono õ nherë, te za taré dama 're siwasu'u, sadawa nhipese na. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi hã ïpë'ë 're, tãma 're hâimana mono õ di.

⁵⁻⁶ Tane nherë, ni'wam norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïda'azawi pese mono zém ne, 're ïsisawi pese za'ra mono zéb zô, ta norĩ wi tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za. Te za te te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïhâimana za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono wamhã, e niha tawamhã, 're ïhâimana za'ra mono zé hã za. Zezu Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, 're ïhâimana wë mono zém ne, te za 're hâimana wë za'ra. Āne hã wa norĩ hã 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa za sena na wa te wasina 're waihu'u

pese za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si 're ĩwahâimana za'ra mono zém na hã.

Duréi nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti té wasu'u

⁷ ĩsisânawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, âhãna 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩrotizép tém na te âma aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba ô di. 'Re ĩsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawi, aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono zém na, wa âma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, za 're ĩwasisawi pese za'ra mono zéb da na. Ta hã te 're ĩwapari u'âsi za'ra wa'aba mo.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩrotizé hã âhãna te âma ĩrob'ui'ééré hã duréi nherê, âhãna hã duré ité oto. E marĩ wa. Cristu hã ti'ai âma 're morĩ ré, ma tô Timama nhimiroti zarina te te 're da'azawi pese, tô ôhõ zarina si. A norĩ wa'aba zama te duré ĩsimiroti zarina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina. Taha wa, wa tô oto wa te 're waihu'u za'ra, duréi nherê, âhãna hã ité duré, Wamama nhimiroti hã, ôhõ si nherê. Zezusi hã ti'ai âma 're morĩ ré, ma tô te te dama 're rowasu'u, rowa'a na si 're danomro wê mono da, robra na si 're danomro wasété tã mono da, danhimiza'rese âna. Taha wa, te oto robra hã te te sina rosapari u'âsi. ĩwa'rãmi te rowa'a ĩsa'êne hã te te sina rosa'ré, hãimo.

⁹ Áté ni'wa hã dasiré ĩsazei'wa newa te za taré âne dama 're siwasu'u: "Wa hã, 're ĩmorĩ wê di. Rowa'a na si wa 're ĩhâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina." Áne ni'wa hã dama 're siwasu'u mono nherê, ĩsazei'wa norĩ te te 're a'ruiwapari mono wamhã, ta hã te zahadu robra na 're hâimana.

¹⁰ Ni'wa hã ĩsazei'wa norĩ te te 're azawi pese mono wapsi, te za rowa'a na 're hâimana u'âsi, tipê'ê 're. Tawamhã rowa'a na si 're morĩ wamhã, 're si'marõpãrĩ mono ô di za tiwasété na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're hâimana wê mono wa.

¹¹ Tane nherê, ni'wa hã ĩsazei'wa norĩ te te 're a'ruiwapari mono wamhã, ta hã te zahadu robra u'âsi siwa'ru 're hâimana, tipê'ê 're. Robra na datob'a ne siwa'ru 're ĩdahâimana za'ra mono ne, te 're hâimana wasété.

¹²⁻¹⁴ ĩ'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã aiwasété 'wa hã te te ai'âma 're ab'madâ'â aba mono ô di oto, Zezusi hã dazada ĩdâ'âzéb zarina. Duré Wamama hâimanazé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, wa aima âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

ĩprédum norĩ, duréihã marĩ ô uptabi ré, 're ĩhâimana mono siré 'rãwi 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa duré aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

Duré ĩpréduptém norĩ, ĩwasété uptabi âma ai'uté za'ra wa'aba wa, wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Duré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u zarina si asiptete na 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa oto âne aima âma rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

¹⁵⁻¹⁶ Ti'ai âma dapo're'õ u'âsi 're ĩdanomro mono na, wa za oto aima rowasu'u za'ra wa'wa. Dawasété zô, da te dasima 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra mono zé hã, Wamama tei ô di. Duré, datõmo na marĩ hã da te 're 'madâ'â za'ra mono wa, da te dasima 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zé hã, Wamama tei ô di. Duré, danhimarĩ ahã wa, 'rãwi dasina 're ĩdawata za'ra mono zé hã, Wamama tei ô di. Duré, dahâimana pire na 'rãwi dasina 're ĩdawata za'ra mono zéb zama, Wamama tei ô di. Uburé marĩ hã ti'ai âma ĩwasétére hã dapo're'õ u'âsi 're ĩdanomro mono norĩ te hã.

Taha wa, ti'ai âma uburé 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ ne, aiwasété zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono ô di za. Aiwasété zô asima 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena Wamama hã 're sawi waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za.

¹⁷ Ti'ai âma uburé 're ĩdahâimana wasété za'ra mono zé hã ĩsi'utõrízéb u, âhãna hã te te sina rotété u'âsi, duré uburé marĩ ĩwasédé hã da te dasima 're

ĩruiwapari za'ra mono zama. Zahadu wapsi te za ai'utō, simisutu. Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutuzém na si 're hâimana za'ra mono wapsi, ta norĩ si te za 're hâimana u'âsi za'ra, si'utōrĩ ãna.

Cristuhu zada za 're ĩhâimana mono wasu'u

¹⁸ ĩ'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ropsi'utōrĩzéb u hã romhuture di oto. Tame te za oto aibâ ĩwasédé hã dama 're hâimana sō'awi, Cristuhu zada 're ĩhâimana mono hã. Cristuhu newa te za ĩsimiroti hã da te 're wapari za'ra. Taha wasu'u hã ma tô 're ĩwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, te duré ãhãna wanho'a 're hâimana za'ra ahâ uptabi na, za Cristuhu zada dama 're ĩhâimana mono ne. Taha wa, wama waihu'u pese za'ra di oto, ropsi'utōrĩzéb u ĩromhuture na hã.

¹⁹ Ta norĩ hã ma tô aré wasiré 're si'rã'õtō u'âsi, ĩwasu'uwě u. Wasiré uptabi 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, ma tô aré wasiré 're hâimana za'ra. Wasiré uptabi, 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, te aré wasiré 're hâimana u'âsi za'ra, 'râwi. Tane nherẽ, ma tô wahawi 're wairébé. Taha wa, wa tô wasina waihu'u za'ra ni oto, wasiré uptabi 're ĩhâimana za'ra mono õ na hã.

²⁰ A norĩ wa'wa hã ma tô Zezusi hã 're ĩmorĩ wě uptabi hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, Timama pē'ězani hã te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ma tô oto Wamama nhimiroti tô sena uptabi hã aihâiba mono bâ ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

²¹ E Wamama nhimiroti hã tô sena uptabi hã waihu'u za'ra wa'aba õ wa, wa ãne ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Mare di. ãne wab õ di. ĩsimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa ãne aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Duré 're ĩdazadawa nhipese za'ra mono zé hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti tô sena uptabi hawib õ na hã waihu'u pese za'ra wa'aba wa, wa ãne aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

²² E 'wam norĩ hã bété 're ĩsadawa nhipese za'ra mono hã. Ta norĩ hã te ãne Zezusi hã te te dawĩ 're udâ za'ra: "Zezusi hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu õ di." Ta norĩ hã sadawa nhipese uptabi na 're ĩhâimana za'ra mono. Ta norĩ hã te Cristuhu zada 're hâimana za'ra, te te dawĩ 're udâ za'ra mono wa. ĩmama zada zama te duré 're hâimana za'ra, ta norĩ hã.

²³ Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, te te dawĩ 're udâ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã ĩmama siré 'râwi 're hâimana za'ra mono õ di. Ni'wam norĩ si, Zezusi hã Wamama hawi we ĩmorĩ na te te 're ĩsaze za'ra mono na tô sena dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono norĩ si, te Wamama siré 'râwi 're hâimana za'ra, rowě na.

²⁴ Ma'ápé, ĩwasu'uwě hã 're ĩsaze na'rata za'ra wa'aba mono zém hawi 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zém na si 're anomro u'âsi aba mono. ãma 're anomro u'âsi aba mono wapsi, te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra ãma 're anomro aba mo, duré ĩmama ãma zama.

²⁵ Cristu hã ma tô ãne wama ropisutu sirōmo za'ra, 're wadâ'â za'ra mono ãna, ĩ'rata 're ĩwasu'ubumroi u'âsi mono zéb da hã.

²⁶ E 'wam norĩ ãma, wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Sadawa nhipese na taré te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ ãma, wa aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa. ĩsiniwĩ 're aipizari za'ra wa'aba mono da, te ta norĩ hã tinhimiroti tô senai õre na te te 're aipibui u'âsi za'ra wa'wa.

²⁷ Tane nherẽ, ma tô Cristu hã Timama pē'ězani hã te te aima 're sōmri za'ra wa'wa. Taha ré, te oto ĩré 're anomro u'âsi aba mo. Aipē'ě 're, te aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. Taha wa, roti aimawi zô asina 're asimipari za'ra wa'aba mono õ di za. Taha si te za uburé marĩ ĩwě hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ězani hã. Tô sena uptabi, ĩsimiroti hã. Taré te te aima 're roti za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, te za ĩsimiroti si 're

ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Cristuhu âma si te za duré 're anomro u'âsi aba mo.

²⁸ Ī'ra norĩ, âne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Zezusi hã apâ wei morĩ ò ré, ma'âpé òhõ âma si 're anomro u'âsi aba mono, apâ za wei morĩ wa, tãma aipahi za'ra wa'aba tõe da, duré rowazép te, tãma ai'rãpo za'ra wa'aba tõe da.

²⁹ Cristu hã 're ĩmorĩ wẽ uptabi na hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di oto, marĩ na 're ĩsiwasété mono ò na hã. Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩ'apisutu mono zéb zarina si 're nomro wẽ mono wamhã, tawapsi te za oto ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, tõe sena 're ĩnomro mono na hã.

3

'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ma'âpé, âma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wamama hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, tõe sena te te 're wa'azawi pese uptabi. Te te 're wa'azawi pese mono wa, te ti'ra na te te 're wa'anhisi. Taha wa, tõe sena, wa oto ĩ'ra hã 're wahâimana za'ra, ĩsazei'wai mono bâ. Dapo're'õ u'âsi 're ĩdanomro mono norĩ hã, Wamama hã te te siwi 're waihu'u za'ra mono ò wa, wa norĩ zama ĩ'ra na te te duré siwi 're wawaihu'u za'ra mono ò di, ta norĩ hã.

² ĩsisânawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, wa oto 're wahâimana za'ra. Tane nherẽ, za 're ĩwahâimana za'ra mono zéb da hã, zahadu wama waihu'u prã za'ra di. Cristu hã apâ wei wazõ morĩ wamhã, ĩsine wa za oto 're wahâimana za'ra. Âhã si wama waihu'u pese za'ra di. E marĩ wa, wa za ĩsine 're wahâimana za'ra. Tõe sena Cristu hã 're ĩhâimana mono zém na 'rãwi wa te oto wasiwi waihu'u za'ra wa, wa za ĩsine 're wahâimana za'ra.

³ Òhõ zõe rob'umnhasi sina, sõe 're wanhimipari za'ra mono ré, wa za uburé marĩ ĩwasédé hã wa te wasiwi 're wẽ'õ pese za'ra 'rãwi, ĩwẽ na si 're wahâimana za'ra mono da. Cristu hã wasété âna 're ĩmorĩ ne, wa za 're wahâimana za'ra.

⁴ E marĩ tawamhã, 're ĩdawasété za'ra mono zé hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti, da te dasiwi 're wẽ'õ pese za'ra mono wamhã, ta hã dawasédé. Taha wa, ni'wam norĩ hã 're wasété za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te siwi 're wẽ'õ za'ra, 'rãwi.

⁵ Tane nherẽ, Cristu hã ma tõe we ti'ai u mo, dawasédé hã te te dama 're apari mono da. Â hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Ta hã 're ĩmorĩ wasété ò, duré marĩ ĩwasédé hã te te 're ĩ'ab'manharĩ mono ò.

⁶ Taha wa, ni'wam norĩ hã Cristuhu âma si 're hâimana za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 're hâimana wasété za'ra mono ò di. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 're hâimana wasété u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã Zezusi hã Danho'reptui'wa na te te 're waihu'u za'ra mono ò di. Ta norĩ ma, Zezusi hã tãma waihu'u za'ra ò di tõe.

⁷ Ī'ra norĩ, dahâimana wasété na 're ĩdanomro mono na, da'âma 're sasõmri za'ra wa'aba mono ò di za, danhimiroti senai'õ na dama 're ĩhâimana za'ra mono na zama. Ma'âpé 'rãwi asina 're asõpré pese aba mono. Ni'wam norĩ hã 're nomro wẽ mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na sima âma 're sipa za'ra mono ò wamhã, ta norĩ si 're hâimana wẽ za'ra mono di, Cristu hã 're ĩmorĩ ne.

⁸ Wa'uburé hã, wa'rui'wa hã ropoto na'rata hawim haré, te tiwasédé hã te te 're ab'manharĩ u'âsi. Taha wa, ni'wam norĩ hã tiwasédé te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã Wa'uburé nhib'a'uwẽ te 're hâimana za'ra. Taha nhimirohmuri wasédé hã te te tiwi pari da, ma tõe 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã we ti'ai u datême mo.

⁹ Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana za'ra mono wamhã, ta norĩ hã tiwasédé te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono ò di. Mare

di. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãpẽ'ẽ 're, 're ãpoto téb za'ra mono zé hã te te tãma 're anhomri mono wa. Duré 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, ãma 're 'ra za'ra mono wa, tiwasédé hã õne u'âsi te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di za.

¹⁰ E niha wa za bété waihu'u za'ra ni, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra norĩ hã, duré Wa'uburé 'ra norĩ hã. Ni'wam norĩ hã 're hâimana wẽ za'ra mono õ wamhã, duré te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra, 're nomro mono õ di. ãne na wa za ta norĩ hã Wa'uburé 'ra na waihu'u za'ra ni.

'Re ãdasisawi pese za'ra mono zém na roti wasu'u

¹¹ Duréihã ãsãna'rata hawimhã, ma tô Zezusihi wasu'uwẽ hã 're ãwapari za'ra wa'aba mo, uburé 're ãwasisawi pese za'ra mono zém na hã.

¹² Duréihã Caĩ, tino te te ãruiwapari ne, 're wasi'ruiwapari za'ra mono õ di za. Ta hã ãwasété nhib'a'uwẽ te 're hâimana, Wa'uburé nhib'a'uwẽ. Ta hã ma tô tino tĩwĩ. E marĩ wa. ãno si 're hâimana wẽ mono wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te wẽsãmri 'ru te.

¹³ ãsisãnwã norĩ, ãpo're'õ norĩ hã te za te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. Te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, ãté te za 'rãwi asima 're ãnharĩ za'ra wa'aba mo, ãne: "E marĩ wa, te õ norĩ hã te te 're ãruiwapari za'ra." ãne hã 'rãwi asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tô ãhâimana wasété norĩ hã te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'wa. ãne, wa aima waihu'u za'ra wa'wa, ãpo're'õ norĩ hã te te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ newa, 'rãwi asima 're nharĩ za'ra wa'aba mono tõ da.

¹⁴ Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhã, ta norĩ hã te dâ'â u'âsi ne 're hâimana za'ra, tipẽ'ẽ 'remhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti. Tanei õ di, wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti, wapẽ'ẽ 're aré wadâ'â u'âsi ne 're wanomro mono nherẽ, wa tô ãhawi 're wawairébé, 'Re ãhâimana u'âsi mono niwĩ, rowẽ na oto 're wanomro u'âsi mono da, wapẽ'ẽ 'remhã. ãne, wa tô oto wasi'ãma waihu'u pese za'ra ni. 'Re wasisawi pese za'ra mono wa, wa ãne hã tô sena na wasi'ãma waihu'u pese za'ra ni.

¹⁵ Dapãrĩ'wa norĩ ma, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã tãma 're hâimana za'ra mono õ di. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Duré ni'wam norĩ hã te te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, ta norĩ hã dapãrĩ'wa ne, te 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã 're hâimana za'ra. Taha wa, wa te 're da'ruiwapari za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã wama 're hâimana za'ra mono õ di za, aiwa.

¹⁶ E niha wa za, 're ãdasisawi pese za'ra mono zé hã waihu'u pese za'ra ni. ãne wa za waihu'u pese za'ra ni. Cristu hã te te 're wa'azawi pese mono wa, ma tô sisawi ãna wazada dârâ. Taha zarina wa za duré wa norĩ hã 're wasipawaptob za'ra, 're wasisõ'reptu za'ra mono da. 'Re wadâ'â za'ra mono da nherẽ, wa za tô 're wasipawaptob za'ra, 're wasihãiba zawi za'ra mono ãna. ãne 're ãdasisawi pese za'ra mono zé hã za oto.

¹⁷ Ni'wam norĩ hã marĩ, tãma 're hâimana za'ra mono nherẽ, marĩ zô dawi 're ãro'wanhi'riti za'ra mono na te te 're dawaihu'u za'ra mono nherẽ, da'ãma 're pẽ'ẽzé za'ra mono õ wamhã, e ta norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb ré te 're hâimana za'ra. Mare di. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

¹⁸ ã'ra norĩ, e wazadawa na si wa za wa te 're dazawi wapti za'ra. Mare di. Wamreme na si wa te 're dazawi wapti za'ra mono õ di za. Uburé wa za marĩ ãwẽ na wa te 're dapawaptob za'ra, wanhimizawizé hã tô sena na.

'Re ihâimana u'âsi mono nho'a, dasina dahâtâ'â âna 're îdanomro mono zé wasu'u

¹⁹ Ôhõ na si 're wahâimana za'ra mono wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're îwanomro mono na wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, roti tô sena uptabi na si 're îwanomro mono na. Duré îsõ'a 're wahâimana za'ra mono nherẽ, 'râwi wasina 're wahâtâ'â za'ra mono tô da, te za wapẽ hã wama 're siwaihu'u u'âsi za'ra, wapẽ hã ï're wama 're simi'wara mono da.

²⁰ 'Re ihâimana u'âsi mono ma hã, uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi di. Wa norĩ hã marĩ hã wapẽ'ẽ na 'râwi wa te 're îwaihu'u za'ra mono zém nhipai u, uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi di. Taha wa, 'Re ihâimana u'âsi mono 'ra, 're îwahâimana za'ra mono na 'râwi wapẽ'ẽ na 're wasiwawã za'ra mono nherẽ, te za 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa'ãma 're po're pu'u u'âsi, taha ma uburé marĩ hã tãma waihu'u pese uptabi wa. Wa'ãma 're pẽ'êzé uptabi mono wa, te za wapẽ hã ï're wama 're simi'wara, ï'ra 're îwahâimana za'ra mono na, 're wasiwawã za'ra mono õ wamhã.

²¹ Îsisânawã norĩ, îma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa norĩ hã tô sena 're wahâimana wẽ za'ra mono wamhã, tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're îwahâimana za'ra mono na 'râwi 're wasiwawã za'ra mono õ di za. Ane wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, wasina 're wapahi za'ra mono õ di za. Wasina wahâtâ'â âna, wa za tãma 're wamreme zusi u'âsi, îsõ'a.

²² Duré, îsimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te te wama 're ï'awẽ mono zéb uwaibaba si 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa te tiwi 're îrowaptêrẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te za uburé marĩ hã iwẽ hã te te wama 're anhomri.

²³ E niha tawamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, wa te 're ï'madâ'â pese za'ra mono zéb da hã. Ane îsimiroti hã. ï'ra Zezu Cristu, wa za wa te wasina 're umnhasi za'ra, Danho'reptui'wa na. Duré te te wama 're îroti za'ra mono zéb zarina si, wa za 're wasisawi pese za'ra. Ane îsimiroti hã.

²⁴ Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, tô sena te ta norĩ hã âma 're hâimana za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono âma. Ta hã te duré ï'rata 're sãmra u'âsi za'ra, 'râwi. E niha wa za tawamhã, wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ihâimana u'âsi mono, wa'rata 're îsãmra u'âsi mono zém na hã. Ta hã ma tô Tipẽ'êzani hã te te wama 're anhomri, wapẽ'ẽ 're, 're sãmra mono da, uburé marĩ hã te te wama 're awaihu'u mono da. Taha na wa za wasina waihu'u za'ra ni, wa'rata 're îsãmra mono na, 'Re ihâimana u'âsi mono hã.

4

'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti upana, dama rowasu'u nhipese'wa norĩ wasu'u

¹ Îsisânawã norĩ, îma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, âté ni'wam norĩ hã te za âne aima 're siwasu'u za'ra wa'wa: “'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô Tipẽ'êzani hã te te wama 're anhomri. ïpẽ'êzani te te wama 're ï'awaihu'u mono zéb zarina si, wa tô wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra.” Ane ni'wam norĩ hã aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, îsimirowasu'u na 're saze su'u za'ra wa'aba mono õ di za, a'â. Âhãna hã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tô sena'õ na te te dama 're îroti za'ra mono norĩ hã ahã uptabi di oto. Daro mono bâ te dawazari 're hâimana za'ra. Taha wa, te za uburé roti hã tô sena zô 're ïpibui u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'êzani hawib zô si.

² E niha te za tawamhã ïwaihu'u pese za'ra wa'wa, ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'êzani ré sena na te te dama 're îsadawa wasu'u za'ra

mono na hã. Āté ni'wam norĩ hã te za ãne sena na aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, 'rãwi tipě'ě hawim na te te 're ĩrosa'rata za'ra mono hã: “Zezusi hã ta hã Cristu, tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu. Ta hã ti'ai ãma dawazari poto wa, ma tô si'a'uwě.” Āne aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena na te za ãma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo oto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa na, duré ĩpě'ězani ré 're ĩhâimana za'ra mono na zama.

³ Tane nherě, ni'wam norĩ hã Zezusi hã Danho'reptui'wa da, ti'ai ãma dawazari ĩsi'a'uwě na te te dawu 're udã za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani ré 're hâimana za'ra mono õ di, tô sena. Zezusihi zada, 're ĩhâimana mono nhimirosa'rata zarina si te te 're rosa'rata za'ra, tipě'ě na hã. Ma tô ĩwaihu'u sirõmo za'ra wa'wa, Zezusihi zada, 're ĩhâimana mono nhimiroti wasété na, za daro mono bâ dasima da te ãma 're ĩropéi mono na. Āhãna ĩsõwam nherě, te ĩsimiroti wasété na 're dahâimana za'ra duré.

⁴ Ĩ'ra norĩ, a norĩ wa'aba si te oto 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, tô senai'õ na te te dama 're ĩroti za'ra mono norĩ da, ma tô asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata na. E marĩ wa. Aipě'ě 're, 're ĩsãmra za'ra wa'aba mono hã, Wa'uburé ma tiwaihu'u pese na siptete uptabi wa, ti'ai ãma dawada'uri wasété 'wai ma.

⁵ Ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norĩ hã, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'õ'wa norĩ me 're hâimana za'ra. Taha wa, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'õ'wa norĩ nhimirosa'rata wasété zarina si te te tãma 're rowasu'u za'ra, ta norĩ hã. Taha na si te te tãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, wapari ze ti, ĩsimiroti wasété za'ra hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wě'õ'wa norĩ ma hã.

⁶ Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě, wa oto 're wanomro. Ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé hã 'rãwi te te 're ĩwaihu'u za'ra mono hã, ta norĩ si te te 're wawapari za'ra. Tane nherě, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwě'õ, 're ĩnomro mono norĩ hã te te 're wawapari za'ra mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u na hã. Taha wa, ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari za'ra mono õ wamhã, wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, Wa'uburé hawi roti tô senai õ zarina 're ĩhâimana za'ra mono na. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono wasu'u na te te 're wawapari ze za'ra mono wamhã, wa za duré wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pě'ězani hawi roti sena uptabi zarina 're ĩhâimana za'ra mono na hã.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé wasu'u

⁷ ĩsisãnawã norĩ, 're ĩdasisawi pese za'ra mono zé hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te wa, wa za ãma 're wasisawi pese uptabi za'ra. Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, te oto 're hâimana za'ra. 'Rãwi te duré te te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé hã.

⁸ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, simizawi pese uptabi di. Tinhimizawi zarina te uburé marĩ hã te te dama 're ab'manharĩ u'âsi. Taha wa, ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono õ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré 'rãwi 're nomro mono õ di, ta norĩ hã.

⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimizawi pese zé hã wama waihu'u za'ra. E niha ma tô wama waihu'u za'ra. Ti'ra hã misi nherě, ma tô we satõ ti'ai u, taha ãma si rowě na 're wanomro u'âsi mono da.

¹⁰ Wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono, wama sawi pese za'ra di. Tane nherě, te taha nhipai u te te 're wa'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tô ti'ra we satõ ti'ai u, wazada dâ'â da, wazada dâ'â wa, wawasété na te te oto 're

wa'ab'madâ'â tō mono da. Tō sena ĩsimizawi pese zé hã siwaprosi te tãma 're hãimana, danhipai u.

¹¹ ĩsisānawā norĩ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ãne hã te te 're wa'azawi pese mono wa, wa za wa norĩ zama taha zarina 're wasisawi pese za'ra, ĩsine.

¹² 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ni'wa titōmo na te te 'madâ'â ò di. Tane nherẽ, 're wasisawi pese za'ra mono wamhã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te za wa'rata 're sãmra u'âsi, 'rãwi. Te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã wa za duré wa te wasina ãma 're uwaimrami u'âsi za'ra.

¹³ E niha wa za wasina waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma si 're ĩwanomro mono na, duré òhō si wa'rata 're ĩsãmra u'âsi mono na. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tō Tipē'ēzani hã te te wama 're anhomri. Taha na wa za wa te wasina 're waihu'u pese za'ra.

¹⁴ Wamama hã ma tō ti'ra hã we satō, Danho'reptui'wa da. Ta hã wa tō wa te 're 'madâ'â za'ra, watōmo na. Āhãna wa oto wa te dama 're wasu'u za'ra, Danho'reptui'wa na, ĩ'ra hã.

¹⁵ Āté ni'wam norĩ hã te za ãne te te dama 're wasu'u za'ra: “Zezusi hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra. Ta hã ma tō 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã we ti'ai u satō, Danho'reptui'wa da.” Āne na ni'wam norĩ hã te te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ 'ratap si te 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã 're hãimana, 'rãwi. Ta norĩ si te 'Re ĩhãimana u'âsi mono siré 're hãimana u'âsi za'ra, 'rãwi.

¹⁶ 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã simizawi pese uptabi di. Tane ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma 're hãimana za'ra, 'rãwi. Ta norĩ 'ratap si te 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã 're sãmra, 'rãwi. 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha na wa te wasiwi ãma 're wawã za'ra mono ò di oto.

¹⁷ Niwapsi te za Zezusi hã dahãimanazém na da'awaihu'u, za te te da'ãma ĩ'arowairébézéb ãma hã. Tawamhã 're ĩhãimana wasété za'ra mono norĩ si te za hã za'ra oto. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, sihãiba zawi ãna te te 're ĩdazawi pese mono ne, ti'ab ré 're wasisawi pese za'ra mono wamhã, tawapsi, wasina wapahi za'ra ò di za, za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma hã oto. 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã wa te tãma ãma 're uwaimrami u'âsi za'ra mono wa, wa za wasina wapahi ãna ĩsō'a wahãimana za'ra ni.

¹⁸ 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, tãma wazawi pese za'ra nherẽ, wasina 're wapahi za'ra mono ò di za oto. Te te 're ĩwa'azawi pese mono zé hã te te wama ãma 're a'uwaimrami u'âsi mono nherẽ, tãma 're wapē'ēwara waihu'u za'ra mono ò di za oto. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã sina pahi na 're hãimana za'ra mono wamhã, tawamhã, te te 're ĩsawi pese za'ra mono zém na te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono ò di za, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma. Ta norĩ hã sina pahi u'âsi 're hãimana za'ra mono wa, te za romhã ré robzei'ò na 're hãimana za'ra ti'ab ré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã za da'ãma ĩsipo'ozéb ãma te te da'ahã za'ra wa, da te 're ĩrobzépata za'ra mono ne.

¹⁹ 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ĩmorĩ'rata na te te 're wa'azawi pese mono wa, wa duré wa norĩ hã wa te wasiwi 're sawi pese za'ra, asa. Taha wa, wa duré 're wasisawi pese za'ra.

²⁰ Āté ni'wam norĩ hã te za taré ãne dama 're siwasu'u za'ra: “'Re ĩhãimana u'âsi mono hã wa wa te 're sawi pese za'ra.” Āne dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, te te 're da'ruiwapari u'âsi za'ra mono wamhã, sadawa nhipese na te ta norĩ hã 're hãimana za'ra. Titōmo na 'rãwi te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono norĩ hã te te 're sawi pese za'ra mono ò nherẽ, e niha te za tawamhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã dahãiba u'âbã te te siwi 're sawi pese, titōmo na te te siwi 're

'madâ'â mono õ nherẽ. Āne wamhã, tãma sawi waihu'u za'ra õ di, ta norĩ ma hã.

²¹ Zezusi hã ma tô āne te te wama 're roti za'ra: “Ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te siwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, taha zarina te za duré te te 're dazawi pese za'ra.” Āne ìsimiroti hã, wama za'ra hã.

5

Īsazei'wa norĩ hã siptete sina dawĩ 're ìhâimana za'ra mono zé wasu'u

¹ Ni'wam norĩ hã, Zezu Cristu, Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisutu na te te 're sazei pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana za'ra. Ni'wa hã aibã hã wama sawi pese za'ra wamhã, taha u'âbã, wa duré ì'ra norĩ hã wa te 're sawi pese za'ra.

² Taha zarina wa za duré āne hã waihu'u za'ra ni: 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wama sawi pese za'ra wamhã, duré ìsimiroti hã wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, taha u'âbã, wa za ì'ra hã tô sena 're wasisawi pese za'ra, wasiré ìsazei'wa norĩ hã.

³⁻⁴ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã wa te wasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, e niha wa za tawamhã 're wahâimana za'ra. ìsimiroti si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. E ìsimiroti hã wama pire za'ra di, wa te 're ì'madâ'â pese za'ra mono zéb da hã. Mare di. 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra, oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, wa te tãma āma 're ì'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Taha wa, wanhiptete na wa za 'Re ìhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ da, 're wahâimana za'ra, uburé marĩ ìwasédé hã ti'ai āma 're ìhâimana za'ra mono wi. E niha wa za wanhiptete sina āma 're wahâimana za'ra. Zezusi hã Wanho'reptui'wa na wa te wasina 're ì'umnhasi pese za'ra mono zém na wa za wanhiptete sina dawĩ 're wahâimana za'ra.

⁵ E 'wam norĩ hã te za tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ zada hã, siptete sina 're hâimana za'ra. Zezusi hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'ra na te te 're ìsaze za'ra mono norĩ si, te za sada 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono wẽ'õ'wa norĩ zada hã.

Cristu hã a'uwẽ hãiba na dasiré ìpoto na tô sena na da te 're ìwaihu'u za'ra mono zé wasu'u

⁶⁻⁸ Zezu Cristu hã ti'ai u wei morĩ wamhã, a'uwẽ hãiba na ma tô podo. E niha wa za tawamhã wasiwi waihu'u pese za'ra ni, sena na Zezusi hã a'uwẽ hãiba na ìpoto na, duré ti'ai āma a'uwẽ hãiba na 're ìmorĩ na. Si'ubdatõ ìwaihu'uzé hã. ìmorĩ'rata na ìwaihu'uzé hã āne: Ti'ai āma poto wamhã, â na ma podo, tina dub're hawi, dasine. Duré maparane āma ìwaihu'uzéb da hã āne: Õ hã dâ'â wamhã, ìwapru hã ma tô tiwi puru, da te dasiwi ìwa'rézéb āma hã. Taha na wa za wasiwi waihu'u pese za'ra ni, a'uwẽ hãiba na 're ìmorizém na. Duré si'ubdatõ āma ìwaihu'uzéb da hã āne: 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani, tô sena na si te te wama 're ì'awaihu'u mono zém na, wa za duré wa te āma 're waihu'u pese za'ra. Ta hã te sadawa nhipese āna 're hâimana u'âsi. Tô sena uptabi na si ìsimiroti hã. Ā na ìpotozé wasu'u hã, duré dâ'â wa, ìwapru tiwi ìpu'uzé wasu'u hã, duré 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani nhimirowasu'u hã, ã norĩ waihu'uzém na marĩ aimawi na wa te āma 're waihu'u za'ra mono õ di. Āhã wasu'u si wa tô upsâtã pese na wasiwi waihu'u pese za'ra ni, Zezusi hã a'uwẽ hãiba na ìpotozé wasu'u si.

⁹ Marĩ na tô sena na da te wama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, wa za tô wa te āma 're saze za'ra. Tawamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã marĩ hã te te wama 're awaihu'u mono wamhã, e wa te āma 're saze za'ra mono õ di za. Da te wama 're ìrowasu'u za'ra mono zém nhipai u hã, wa za tô wa te āma 're sazei pese za'ra, simiroti pire uptabi wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. E niha

tawamhã ma tô wama waihu'u za'ra. Zezusi hã tô sena, ti'ra uptabi na ma tô wama waihu'u za'ra. Taha wa, tô sena wa, wa za wa te ãma 're sazei pese za'ra, õne haré.

¹⁰ Ni'wam norĩ hã, Zezusi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra hã te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za tipẽ'ẽ na sena na te te 're waihu'u za'ra, â na ãpotozé wasu'u na, duré ãwapru, tiwi ãpu'uzé wasu'u na. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani te te tãma 're ã'awaihu'u mono zéb zarina si, te za sena na te te 're waihu'u za'ra, a'uwẽ hãiba na ãpoto na, Zezusi hã. Tane nherẽ, ti'ra na Zezusi te te dama 're ãwaihu'u mono zém na, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te ãma 're saze za'ra mono õ wamhã, ãsadawa nhipe hã te te ãma 're sa'ra za'ra, ta norĩ hã.

¹¹ E niha 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, ti'ra te te dama 're ãwaihu'u mono zé hã. Ta hã ma tô te te wama 're apisutu, ã'ra wazada ãdã'ãzém na ãma 're ãwanomro u'ãsi mono zéb da hã.

¹² Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra siré, 'rãwi 're nomro mono wamhã, ta norĩ hã te za dã'ã ãna 're hãimana u'ãsi za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra siré 're nomro mono õ wamhã, ta norĩ hã ã'rata dã'ã ãna 're hãimana u'ãsi za'ra mono õ di za.

'Re ãdanomro u'ãsi mono zé, da te dasina 're ãuwaimrami za'ra mono zé wasu'u

¹³ E marĩ da, wa ãne aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra, asina 're ãumnhasi za'ra wa'aba mono norĩ ma. Aipẽ'ẽ 're, atã'ã ãna 're anomro u'ãsi aba mono zém na sena na asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa ãne aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

¹⁴ 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wama 're ã'awẽ mono zéb uwaibaba si, uburé marĩ na wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra mono wamhã, tô sena te za wamreme hã te te 're awapari pese, te te wama ãma 're ã'uwaimrami mono zéb da hã. Taha wa, wasina wahãtã'ã ãna, wa za 'rãwi wapẽ'ẽ 're ãtẽme 're wasihutu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono u hã.

¹⁵ Uburé marĩ na wa te tiwi 're ãrowaptẽrẽ za'ra mono zém na te wa'ãma 're po're pu'u u'ãsi, wamreme na. Tô sena na, wa tô ãne na waihu'u za'ra ni. Taha zarina wa duré wasina waihu'u pese za'ra ni, za te te wama ãma 're ã'uwaimrami mono zém na hã.

¹⁶⁻¹⁷ Uburé da te 're ãmanharĩ wasété za'ra mono zé hã, dawasédé tô, simisutu. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti u tiwasété wi oto 're sipizari za'ra mono wamhã, õ hã te te ãma 're ab'madã'ã mono õ di za oto. Tawamhã 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata 're ãdanomro u'ãsi mono zé hã, tiwi 're simani za'ra mono õ di za oto.

Tawamhã ni'wam norĩ hã ãwasédé hã ãne na te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, duré ãwasété na waihu'u za'ra wa'aba wamhã, te za ãma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ãpẽ'ẽ 're, dã'ã ãna 're ãhãimana u'ãsi za'ra mono zé hã te te tãma 're apisutu mono da oto.

Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã tiwasété wi 're ãsipizari za'ra mono zéb zô, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani te te tãma 're ãroti za'ra mono zé hã te te 're wapari za'ra mono õ wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za ãwasédé hã te te ãma 're ab'madã'ã u'ãsi. 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata 're ãdanomro u'ãsi mono zé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Tiwasété wi 're sipizari za'ra mono õ nherẽ, e niha te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãma 're siwamri za'ra, te te 're ãsõ'reptu za'ra mono zéb da hã. Taha wa, ta norĩ ãma hã te ãma aima roti za'ra wa'aba õ di za, ãma 're aimreme zusi aba mono zéb da hã.

¹⁸ Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãma 're 'ra za'ra mono wa, ãsib'a'uwẽ oto 're nomro wẽ mono wamhã, tiwasédé te te oto 're 'manharĩ u'ãsi za'ra mono õ di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra hã, Zezusi hã oto ãma 're sisapri u'ãsi za'ra mono wa, tiwasédé hã te te 're 'manharĩ waihu'u za'ra mono õ di

oto. Taha wa, ĩwasété uptabi hã te te oto 're upi waihu'u za'ra mono õ di za, Wa'uburé hã. Āne hã wama waihu'u pese za'ra di oto.

¹⁹ Ti'ai āma uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono wē'õ'wa norĩ hã ĩwasété uptabi zadawa para te 're hâimana za'ra. Wa norĩ si 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwē, wa 're wanomro. Āne hã wama waihu'u pese za'ra di duré.

²⁰ Āne wa tô duré waihu'u za'ra ni. Zezusi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã ma tô wei mo, ti'ai u. Ta hã ma tô tinhimiroti na te te 're wa'apawapto, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tô sena uptabi hã wa te 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã. Ī'ra āma, Zezu Cristuhu āma 're wanomro mono wa, wa duré Īmama āma 're wanomro, tô sena uptabi āma. Zezusi hã, ta hã uburé Danhib'apito uptabi. Ta hã dapē'ē 're dadâ'â āna 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã, te te dama 're ĩ'apisutu mono. Āne na wa tô wasiwi waihu'u pese za'ra ni.

²¹ Ī'ra norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, marĩ na 're ĩdawata za'ra mono norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, 'râwi da'āma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tō da.

2 Zuwā

Zuwā hã maparane âma te te duré ĩrob'ui'érézé, ĭsazei'wa norĩ ma ĭbaihã wasu'uzé

Ā ĭbaihã na rob'ui'éré na Zuwā hã ma tō ĭsazei'wa norĩ hã âma pawaptob za'ra, 're sisawi pese za'ra mono da, duré roti senai'ō hã te te 're wapari za'ra mono tō da, daro mono bâ te te ĭropéi mono hã.

¹ Wa hã, Wanhib'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, wa âma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, tinhib'a'uwē da, 'Re ĭhâimana u'âsi mono te te 're ĭ'apisutu za'ra wa'aba mono norĩ ma. Tame te asiré ĭsazei'wa norĩ hã asiré 're asi'rã'ōtō u'âsi aba mo. Pi'ō norĩ hã ti'ra te te 're ĭ'madâ'â pese za'ra mono ne, te 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ĭsazei'wai mono bâ. Taha wa, simisutu ĭma asawi pese za'ra wa'aba di, tō sena. Tane nherē, ĭma si asawi za'ra wa'aba ō di. Uburé Zezusihi wasu'uwē hã te te ĭwaihu'u pese za'ra norĩ ma zama, asawi za'ra wa'aba di duré.

² ĭwasu'uwē hã tō sena uptabi hã wasiré wa te 're 'madâ'â pese za'ra mono wa, wa wa te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ōne u'âsi te za ĭwasu'uwē hã wasiré 're hâimana u'âsi.

³ Wamama ma, wa 're ĭmreme u'âsi, 'Re ĭhâimana u'âsi mono ma, duré ĭ'ra Zezu Cristuhu ma zama, ĭsimizawizé hã wa'âma 're hâimana u'âsi za'ra mono da, ta norĩ âma si rowē u'âsi, âma 're wanomro mono da. Wa'âma 're siwārĩ u'âsi zahuré mono da, wa duré tãma 're ĭmreme u'âsi zahuré. Āne te za te te wama 're apisutu zahuré, Wamama nhimiroti si tō sena na wasiré wa te âma 're ĭ'madâ'â pese za'ra mono norĩ ma, duré 're ĭwasisawi pese za'ra mono norĩ ma zama.

ĭsazei'wa norĩ, tō sena Cristuhu wasu'uwē zarina si 're ĭhâimana za'ra mono zé wasu'u

⁴ Ni'wam norĩ hã asiré 're ĭ'aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ĭwasu'uwē tō sena zarina si te, u, 're hâimana za'ra, Wamama te te wama 're ĭ'aroti mono zéb zarina si. Āne hã te wapari wamhã, ma tō ĭwasu'u wē za'ra hã ĭma rowē waze. Taha wa, ĭtoi uptabi di, âhãna hã.

⁵ Wasiré ĭsazei'wa norĩ, ĭma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, âne wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Uburé wasiré ĭsazei'wa norĩ hã, oto 're wasisawi pese za'ra wa'aba mono. Ā hã roti hã âhãna si ō di. Duréhã ĭsãna'rata hawimhã, Zezusi wa te 're ĭsaze na'rata za'ra mono zém hawi, wama 're ĭhâimana u'âsi za'ra mono, â hã.

⁶ E niha tawamhã, âma 're ĭwasisawi pese za'ra mono zé hã za. 'Re ĭhâimana u'âsi mono nhimiroti si wa za wa te 're 'madâ'â pese za'ra. Āne ma tō ĭsãna'rata hawimhã, ĭsimiroti wasu'u hã 're ĭwapari za'ra wa'aba mo, âma 're asisawi pese za'ra wa'aba mono sina âma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁷ 'Re ĭhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi 'wa newa, roti tō senai'ō na te te dama 're ĭroti za'ra mono norĩ hã ahã uptabi di oto. Daro mono bâ te dawazari 're hâimana za'ra. Zezu Cristu hã, a'uwē hãiba na dasiré ĭpoto ō na, te ta norĩ hã sô 're simrami za'ra dama, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hã Danho'reptui'wa da, te te ĭpisudu hã. Ni'wam norĩ hã ta norĩ ne 're hâimana za'ra mono wamhã, te za ĭwaihu'u za'ra wa'wa, roti tō senai'ō na te te dama 're ĭroti za'ra mono hã. Te za duré ĭwaihu'u za'ra wa'wa, Cristuhu zada 're ĭhâimana za'ra mono na hã.

⁸ Taha wa, roti tō senai'ō na te te dama 're ĭroti za'ra mono norĩ wi, te za 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo 'rãwi, 're ĭromhuri za'ra wa'aba mono zé

wa'â hã 're simini tō za'ra wa'aba mono da. Uburé marĩ ĩwě na 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te aima ĩwa'âbâ za'ra wa'aba zé hã ubuni na asima 're waibui wa'aba mono da, te za 'râwi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo.

⁹ Ni'wam norĩ hã Cristuhu nhimiroti si te te 're wapari za'ra mono õ wamhã, tinhimirosa'rata na te te ãma 're uzusi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré 'râwi 're hâimana za'ra mono õ di. Tane nherě, ni'wam norĩ hã Cristuhu nhimiroti zarina si 're nomro mono wamhã, ta norĩ si te Wamama siré 're hâimana za'ra 'râwi, ĩ'ra siré zama.

¹⁰ Duré Cristuhu nhimiroti upana te te dama 're ĩroti za'ra mono hã ta norĩ hã atěme 're sihotu aba mono wamhã, sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za, asõrõwa u 're sisisi aba mono da.

¹¹ Sô 're atob'uzu za'ra wa'aba mono wamhã, ĩsimiromhuri wasété na te za ĩme 're aiwasété za'ra wa'aba mo, ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono wa.

Zuwãhã nhimi'ui'ére 'rãsutuzé wasu'u

¹² Zahadu marĩ hã ahâ uptabi di, te aima ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Tane nherě, ãhãna hã te ĩsima wě õ di, ĩbaihã na te aima ãma ĩrob'ui'ére za'ra wa'aba da hã. ãma atěme ĩmorĩ aba da si, wa ĩsima rob'madâ, wasisabu za'ra da. Tawapsi wa za 'râwi wasisadawa 'madâ'â za'ra ni. Tawapsi wasima watoi uptabi za'ra di za oto.

¹³ ãme wasiré ĩsazei'wa norĩ hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, ai'ra waptéb za'ra wa'aba ne, 're ĩnomro mono norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, tinhib'a'uwě da, te te ĩpisutu za'ra norĩ hã.

3 Zuwā

Zuwā hā si'ubdatō āma te te duré ĩrob'ui'ééré, Da'izuhu ma Ībaihā wasu'uzé

Ā ĩbaihā na rob'ui'ééré hā Zuwā hā ma tō aibā ma tisō, Da'izu na ĩsisi ma. ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, ta hā. Zuwā hā ma tō āma tiwata, ĩsimiromhuri na, duré aibā ĩhâiba amo āma zama, Demetirizuhu āma. Tazahā aibā ĩhâiba amoi ma, ma tō timreme hā pētē, Di'oterepesi na ĩsisi ma, ta hā rob'uwaibaba 're morĩ ō wa.

¹ Da'izu, a hā ĩsiwadi uptabi, ĩma asawi uptabi di, tō sena. Wa hā, Wanhib'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa, 're ĩhâimana mono, wa za oto aima āma rob'ui'ééré.

² ĩsiwadi, 're aimorĩ wē u'âsi wa, te 'râwi asiwē'ō āna 're aihâimana mo, ato sina. Taha wa, wa tō te ĩsima 're aiwē, uburé marĩ ĩwē si aima 're hâimana u'âsi mono da. Wa duré te ĩsima 're aiwē, aihâzé āna 're aihâimana mono da.

³ 'Re aihâimana mono zém hawi, ma tō wasisānawā norĩ hā we ĩtēme 're sihutu. We 're sihutu mono sidâpâsi, ma tō siparabâsi te te ĩma 're aiwasu'u wē za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si 're aihâimana wē mono na hā. Taha wa, aiwasu'u ma hā ĩtoi uptabi di. Ōhō na si te tō 're aihâimana u'âsi mo, rēme waihu'u āna.

⁴ Āne hā ĩ'ra norĩ āma te 're wapari wē za'ra mono wa, ĩma 're rowē uptabi mono di, Wanhib'apito wasu'uwē na te āma 're ĩpo're pu'u za'ra mono zéb zarina te te 're ĩsazei pese za'ra mono norĩ āma. ĩ'ra norĩ 're ĩhâimana wē za'ra mono wasu'u te 're wapari mono wamhā, ĩma 're rowē uptabi mono di. Marĩ na uburé rowasu'u hā te 're wapari wē mono nherē, te te siwi āma wabzu ō di, ĩ'ra norĩ wasu'u te 're ĩwapari zeĩ mono zém na hā.

Da'izuhu wasu'u wē wasu'u

⁵ ĩsiwadi, ĩma asawi pe hā, asimi'ē na te ĩsazei'wa norĩ āma 're aiwārĩ u'âsi mo, darob amoi hawi atēme 're ĩsihutu mono norĩ āma. Ta norĩ hā aima sa'rese za'ra ō nherē, te ai'umnhasi na tāma 're aihâimana za'ra mo.

⁶ Ta norĩ hā ma tō asimizawi pese zém na we te te 're aiwasu'u za'ra, āme ĩsazei'wa norĩ 're ĩsi'rā'ōtō mono norĩ nho'a. ĩsazei'wa norĩ hā darob amoi hawi atēme 're ĩsihutu mono norĩ hā, aihawi nimomo 're nomro mono ō ré, marĩ na āma 're aiwārĩ za'ra mono wamhā, wē di, ubana 're nomro tō mono da. Wē uptabi di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima 're ĩ'awē mono zéb zarina si te za āma 're aiwārĩ za'ra mo.

⁷ Ta norĩ hā Wanhib'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono da, ma tō si'uihā na asatōrĩ za'ra, tirom hawi, daro mono bâ te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Duré ĩsazei'ō'wa norĩ hā marĩ na āma 're siwārĩ za'ra mono da, sina sô 're simnhasi za'ra mono ō di, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hā. Mare di.

⁸ Taha wa, wa norĩ si wa za āma 're wasina u'âsi. Zezusihi wasu'uwē hā ta norĩ hâiba u'âbâ, wa te āma 're ropéi mono da, wa za āma 're wasina u'âsi, tō sena.

Di'oterepesihi wasu'u, Demetirizuhu wasu'u me

⁹ Āne wa za duré āma aima waihu'u. ĩnhimi'ui'ééré hā tamomo wa tō āma tisō ĩsryre hā, ĩsazei'wa norĩ hā asiré 're ĩsi'rā'ōtō mono norĩ ma. Tane nherē, te ni'wa hā tame 're sāmra, ĩwē'ō'wa hā, Di'oterepesi na ĩsisi hā. Ta hā uburé asiré ĩsazei'wa norĩ ma, si'apito da si te te sina 're rob'ruiwapari u'âsi mono wa,

ĩnhimiroti hã te te 're wapari mono õ di, ĩsipai u da'madâ'â'wa na 're ĩhâimana mono 'ru te.

¹⁰ Taha wa, atême âma ĩwisi wapsi, wa za ĩsimiromhuri wasété na asiré ĩsazei'wa norĩ hã âma po're pu'u za'ra, ĩsõ'a. Ta hã te sadawa nhipese na taré te te dama 're wabâsi wasété u'âsi. Tane nherê, taha si õ di, tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ mono zé hã. ĩsazei'wa norĩ hã darob amoi hawi ĩtême 're sihutu mono wamhã, ĩsõrõwa u ĩtême 're ĩsisisi mono da hã, te te 're dawaibui mono õ di. Ône haré te te tâma 're arob'ru. Duré tame ĩsazei'wa norĩ hã 're ĩsi'ubumroi mono norĩ wi, te duré te te 're awê'õ, ĩsiré ĩsazei'wa norĩ hã darob amoi hawi ĩtême 're sihutu mono wa, sô 're hãsi tõ mono da, ĩsõrõwa u ĩtême 're sisisi tõ mono da. Tane nherê, ĩsazei'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono âna, tisiré ĩsazei'wa norĩ hã tinhorõwa u te te 're 'mazasi za'ra mono wa, te duré õ hã da'mazasi'wa norĩ ma, te te tâma 're arob'ru, tisiré ĩsazei'wa norĩ wi 're wairébé mono da, siré 're hâimana tõ za'ra mono da oto, rowahutuzéb 'remhã.

¹¹ ĩsiwadi, ĩma asawi pe hã, dapo're âna dawasédé da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono ne, 're aihâimana mono õ di za, õ aibã hã 're ĩmorĩ wasété ne hã. Marĩ ĩwê zô si te za asima 're ĩrob'madâ'â u'âsi mo, 're ĩdahâimana wê za'ra mono norĩ ne. Nĩ'wam norĩ hã marĩ ĩwê si te te sima 're 'madâ'â za'ra mono wamhã, ta norĩ si te 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwê 're hâimana za'ra. Duré nĩ'wam norĩ hã tihâimana wasété si te te sima 're wê uptabi za'ra mono wamhã, ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé hã 'rãwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di.

¹² Aibã hã te aihĩni ĩsazei'wa norĩ hã te te siwi 're wasu'u wê za'ra, Demetirizu na, ĩsisi hã. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tâma 're ĩwê mono zéb zarina si, sena na 're ĩhâimana mono na ma tô ĩwaihu, 're ĩhâimana wê mono zém na hã, ta hã. ĩzama wa duré te âma 're wasu'u u'âsi, wê na dama 're ĩhâimana mono na hã. A hã ma tô, tô sena ĩnhimiroti na hã ĩwaihu.

Zuwã te te ĩrob'ui'éré 'rãsutu zéb âma, ĩsazei'wa norĩ te te ĩ'azawizé

¹³ Zahadu marĩ hã ahã uptabi di, te aima âma ĩwaihu'uzéb da hã. Tane nherê, te ĩsima wê õ di, ĩbaihã na te aima âma ĩrob'ui'ééré da hã, ãhãna hã.

¹⁴ 'Rãwi ĩwasĩõpêtê su'u da si, wa ĩsima te rosa'rata u'âsi. Tawapsi wa za 'rãwi wasĩsadawa 'madâ'â ni.

¹⁵ Wa duré ai'âma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, rowê u'âsi 're aihâimana mono zé hã te te aima 're pisutu u'âsi mono da. ãhãna wasiwadi norĩ zama te âma asawi za'ra, âme ĩsiré 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã. Ma'ãpé, wasiwadi norĩ hã ai'rata 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã ĩhãiba mono bâ ĩma sawi za'ra na.

Zudasi

Īsazei'wa norĩ ma, Zudasi te te ĩrob'ui'érézé

Ībaihâ wasu'uzé

Ā Ībaihâ na rob'ui'éré hã Zudasi hã ma tô âma rob'ui'éré. Āté tô õ hã Zezusihi no, Marcusi te te ĩwasu'u hã Marcusi 6.3 âma hã. Zezusihi zazei'wa norĩ ma, ma tô ã hã tinhimi'ui'éré hã time, roti senai'õ na rowasu'u'wa norĩ da, hãimana nhimiza'rese 're hãimana za'ra mono da.

Zudasi hã ma tô sima wẽ, tinhimi'ui'éré na ĩsazei'wa norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimipawaptobzém na hãimana nhiptete sina 're nomro mono da. Ma tô duré tãma roti za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã te te dawu 're ĩ'udâ za'ra mono norĩ hã te te 're wapari za'ra mono tã da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono za te te 're ĩhã za'ra mono norĩ hã.

¹ Wa hã Zudasi, Zezu Cristuhu ma romhuri'wa, duré Ti'aduhu no, wa aima âma rob'ui'éré za'ra wa'wa. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ oto 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, tãma asawi pese za'ra wa'aba di, Wamama ma hã. Duré Zezu Cristu hã te te 're ai'madâ'â pese za'ra wa'aba mono di oto.

² Wa hã wa ai'âma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, da'âma 're ĩpẽ'ézé mono zé hã aima 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, sa'ëtẽ na, duré rowẽ hã te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da. Wa te te tiwi 're rowaptêrẽ u'âsi duré, ĩsimizawizé hã ai'âma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti upana, ĩsazei'wa norĩ ma, rowasu'u nhipse'wa norĩ wasu'u

2 Pedru 2.1-22

³ Īsisânawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa tô aré ĩsima rosa'rata, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te 're ĩwa'anho'reptui mono zém na te aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, marĩ ĩwasétére hã ai'âma 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, wa tô ĩnhimirosa'rata na ĩsima âma saprĩ, taha na si te âma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba da. Wa norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, wa oto 're wahãimana za'ra. Ta hã ma tô misi haré te te wama 're anhomri, Cristuhu wasu'uwẽ na roti hã âma 're ĩwanomro mono zéb da hã. Taha wa, wa oto aima âma rob'ui'éré za'ra wa'wa, taha na si dama 're asiwasu'u nhiptete za'ra wa'aba mono da.

⁴ E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti wẽ'õ'wa norĩ hã te aiwazari 're hãimana za'ra wa'wa. Sõ'awi te te 're rowahutu za'ra mono nherẽ, te ta norĩ hã roti na te te aiwi'ãma 're upa za'ra wa'wa. Taha wa, ĩsimiroti za'ra hã tô sena newa, te asiré ĩsazei'wa norĩ hã 're ĩwapari za'ra wa'aba mo. Duré õ norĩ hã aibã ĩwasété norĩ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te siwi 're wazé mono õ di. Duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã misi uptabi 're ĩhãimana mono hã ma tô te te siwi 're wẽ'õ za'ra. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti hã te te duré 're 'madâ'â pese za'ra mono õ di. Aimawi na si te te dama 're rowasu'u za'ra. Āne ĩsimiroti za'ra hã: “'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te 're da'azawi pese uptabi mono wa, te dawasédé hã te te dama 're aparĩ. Taha wa, da te 're saze za'ra mono nherẽ, tane nherẽ, te za da te dasima 're ĩwẽ za'ra mono zéb uwaibaba, 're danomro wasété, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiházém na dasina 're dapahi za'ra mono ãna.” Āne ĩsimiroti wasété za'ra hã, dama. Duréihã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô ta norĩ âma waihu'u siro

ĩbahiã na hã, 're ĩnomro wasété mono norĩ ãma, te te 're ĩwẽ'õ pese za'ra mono zém na, za te te 're ĩhã za'ra mono zém na hã.

⁵ Wa za oto ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, waihu'u pese za'ra wa'aba nherẽ. Duréihã Wanhib'apito hã ma tô Izarazéhé nhihudu norĩ sõ'reptu za'ra. Ezitu hawi ma tô sani za'ra. Tawamhã te te sõ'reptu za'ra nherẽ, ni'wam norĩ hã te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono õ norĩ hã ma tô uprosi.

⁶ Tane duré, hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, ĩsipizari za'ra norĩ ãma, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Ta norĩ hã ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã pisutu za'ra aré, ĩsada para te te tãma 're romhuri za'ra mono da, pire na. Tane nherẽ, ma tô hãiwa ãma romhuri na te te tiwi ãma 're upa za'ra. Tiwasété na 're ĩnomro mono zéb zô si, ma tô rême za'ra oto, 're ĩhãimana za'ra mono zé hã. Taha wa, ma tô oto 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã satõrĩ za'ra, robra si 're ĩsa'wari mono u, tame pawasisi ré 're simasab u'âsi mono da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ropsi'utõrízéb u za te te da'ãma ĩrowairébézéb u, te za tame 're hãimana u'âsi za'ra. Tawapsi te za oto wẽ'õ pese za'ra.

⁷ Ma'ãpé duré, ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, duréihã Sodoma na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ ãma, duré Domora na 'ri nho'õmo nhisi ãma 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ ãma, duré ĩ'rata 'ri wa'õtõ mono bâ 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã. Tame ma tô uburé dahãimana wasété uptabi na 're dahãimana za'ra, dasiwazari. Dahãiba na ma tô dasina 're danhipsaihuri za'ra. Duré aibã nherẽ, ma tô aibã si'uiwa na dasina 're dawasété za'ra. Hãiwa ãma aré te te 're ĩromhuri za'ra mono norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te 're ĩwapari za'ra mono õ ne, da te 're wapari za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô unhamã ro'o na dama rob'manharĩ za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, da te 're robzépata u'âsi za'ra mono da, unhamã ro'o u'âsi ãma. Taha na te za ãma 're dasipo're pu'u u'âsi za'ra, ta norĩ zarina oto ãma 're danomro wasété tã mono da.

⁸⁻⁹ Duréihã 're ĩdawasété za'ra mono ne, te ãhãna hã aibã norĩ hã 're hãimana wasété za'ra, roti tã senai'õ na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ta norĩ hã sõtõ 'rowim ne sõtõ 'rowib õ nherẽ, marĩ ĩwasétére hã te te 're ĩ'madã'ã za'ra mono zéb zarina, te tihãiba na 're siwasété za'ra. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti hã ma tô duré te te siwi 're wẽ'õ za'ra. Hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ ãma, te duré te te 're wasété za'ra, ta norĩ hã. Tanei õ di, Midé hã hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ma ĩpire za'ra hã. Ta hã duréihã ma tô Mozésihi hãiba hã sawi Wa'uburé wi, te te ári tã da. Tawamhã, Midé hã aré sada sahi nherẽ, ĩwasédé hã te te ãma hiri õ di, te te ãma ĩwasété na hã. Áne si ma tô tãma waihu'u, Wa'uburé ma: "Wanhib'apito si te za sa'ëtẽ aima tinha." Õ hã Wa'uburé hã aré dama pire na hãiwa ãma romhuri'wa na 're hãimana mono wa, te te ãma wasété õ di, Midé hã. Tane nherẽ, te ta norĩ hã hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ ãma, te te 're wasété za'ra, aibã ĩwasété norĩ hã.

¹⁰ Tane nherẽ, te aibã ĩwasété norĩ hã rosa'rada hã uburé tãma ĩwaihu'u za'ra õ ma, nharĩ wasété za'ra. Robzari norĩ hã rosa'rata ãna siwa'ru 're ĩhãimana za'ra mono ne, te ta norĩ hã 're hãimana za'ra, simirosa'rata 'wa'rutu na. Taha zarina te za ai'utõ.

¹¹ Ta norĩ ma, tãma ropipa uptabi za'ra di za, duréihã Caĩ, 're ĩhãimana wasété mono zém ne, 're hãimana za'ra mono wa. Duré Barã hã rob'uiirazéb zô 're ĩmorĩ wasété ne, te te 're rob'ruiwapari za'ra mono wa, tãma 're ropipa uptabi za'ra mono di za. Duréihã Cora hã ma tô ti'madã'ã'wa hã wẽ'õ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimipisutu nherẽ. Tane te duré aibã ĩwasété norĩ hã ĩsazei'wa norĩ 'madã'ã'wa norĩ nhimiroti hã te te 're wẽ'õ pese za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimipisutu nherẽ. Taha wa, Cora ĩsi'utõrĩ ne te za duré ai'utõ, aibã ĩwasété norĩ hã.

¹² A norĩ wa'wa hã te asiré ãsazei'wa norĩ me 're asisawi za'ra wa'aba mono sina, asa hã asima 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mo, simisutu. Tane nherẽ, te ãwasété norĩ hã atẽme 're sihutu 'wa, asa hã asima 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ré. Siséb õ zarina te ta norĩ hã te te aiwi 're ro'wa'rutu za'ra wa'wa, siwa'ru. A norĩ wa'wa hã zazahã ãhãirã ne te 're aihãimana wẽ za'ra wa'aba mo, ãwẽ na si. Tane nherẽ, ta norĩ hã zazahã ãhãirã, da te 're ãhã'uptob za'ra mono ne, te 're hãimana wasété za'ra, sima si te te 're rosa'rata wasété za'ra mono wa. Ta norĩ hã hãiwa nhirõno hã, tã ãhawi 're ta'a za'ra mono ãna, rowa'u te te 're ãmapraba za'ra mono ne, marĩ ãwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Duré rob'rã, 're ãrã prẽdu mono zéb u, wede hã 'rã ãna 're ãsimasa mono ne, duré da te oto 're sariza'o'o za'ra mono wa, 're ãré pese za'ra mono ne, marĩ ãwẽ hã te te 're 'manharĩ za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

¹³ ã sisasi hã 're ãsibzaihã za'ra mono ne, te ta norĩ hã tãma 're rowẽ za'ra mono da newa, hãiwi si 're nomro, 're wa'utu za'ra mono ãna. Duré ãnhibzaihã zaipro ãwasédé, supara 'ré u te te 're ãsãmra mono ne, te marĩ ãwasété si te te 're 'manharĩ za'ra, ta norĩ hã. Wasi hã siwa'ru 're ãnomro mono ne, te duré ta norĩ hã siwa'ru 're hãimana za'ra, te te 're rob uptabi za'ra mono ãna. Ta norĩ ãma ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã sima ãma roti sirõmo za'ra, za te te ãhã za'ra zém na hã. Robra si 're ãsa'wari mono zéb u te za satõrĩ za'ra, robra u'ãsi u, ãwa 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, tame.

¹⁴ Duré ãhã Enoti hã te 're hãimana, Adãhã 'ra nhihudu hã. Ta hã ma tã romhã ré da'ãma waihu'u siro, 're ãdahãimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã. ãne ma tã da'ãma waihu'u siro:

“Ma'ãpé waihu'u za'ra wa'aba. Wanhib'apito te za wei mo. Tãma ãromhuri'wa norĩ hã ahã uptabi na te za we ãsiré ai'aba'ré.

¹⁵ Tawamhã te za oto da'awaihu'u, 're ãdahãimana wasété za'ra mono na, duré 're ãdahãimana wẽ za'ra mono na zama. Taha zarina te za oto da'ãma arowairébé. Tamep si te za oto 're ãhãimana wasété za'ra mono norĩ hã awẽ'õ pese. Uburé marĩ ãwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za awẽ'õ pese, duré mreme wasété na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te te 're wasété za'ra mono wa.”

ãne ma tã Enoti hã romhã ré da'ãma waihu'u siro, tame aiwazari wa'aba aibã norĩ hã 're ãhãimana wasété za'ra mono norĩ ãma zama.

¹⁶ Ta norĩ hã te 're siwapsari u'ãsi za'ra, soto wasété na. Si'upana si te duré ta norĩ hã dawasédé hã te te da'ãma 're sa'ra, 're danomro wẽ mono nherẽ. Si'uihã na marĩ hã te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te te 're 'manharĩ za'ra, ãwasétére hã. 'Rãwi te ta norĩ hã sina 're wata u'ãsi za'ra, tiwẽ na. Te duré taré dawẽ te te da'ãma 're sa'ra za'ra, ãwa'rãmi marĩ ãwẽ hã da te tãma 're sãmri za'ra mono da.

Zudasi hã, ãsazei'wa norĩ hã siptete sina ãma 're nomro mono da, te te tãma ãroti za'ra zé wasu'u

¹⁷ ãsisãnawã norĩ, ta norĩ nhimiroti wasu'u wasédé hã 're wapari za'ra wa'aba mono õ di za. Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ nhimirowasu'u na si te za 're asipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'aba mo.

¹⁸ ãne ma tã ta norĩ hã wama waihu'u sirõmo za'ra: “Nimahã na ãropsi'utõrĩzéb u hã aibã norĩ hã te za dawazari 're hãimana za'ra, ãwasété norĩ hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te siwi 're wazé mono õ di za. Te za duré ai'ãma 're wa'ẽ za'ra wa'wa. Si'uihã na marĩ hã te te sima 're ãwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te te 're 'manharĩ za'ra, ãwasétére hã.” ãne ma tã wama waihu'u sirõmo za'ra, Zezu Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã.

¹⁹ Aibã ãwasété norĩ hã te ãsazei'wa norĩ wi tinhimirowasu'u wasété na te te 're ro'wa'rutu za'ra, ãsazei'wa norĩ hã siré 're si'rã'õtõ u'ãsi mono nherẽ, siwi 're siwanhizari za'ra mono da, ta hawi. 'Re ãdahãimana wasété za'ra mono norĩ nhimirosa'rata zarina si te ta norĩ hã te te 're rosa'rata za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ezani hã ta norĩ pẽ'ẽ 're, 're hãimana za'ra mono õ di.

²⁰ Īsisānawā norī, tane nherē, te za āma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wasu'uwē na 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zém na, aihâimana prédub sina asima 're sa'ětē u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono wamhā, Īpē'ēzani te te aima 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na si, te za tāma 're aimreme zusi aba mo.

²¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si, te za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩsimizawi pese zém hawi asina tiwi 're aipahā za'ra wa'aba mono tō da. Duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese na dama 're ĩsōpru mono zéb zô, te za asina 're asimipari u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hā, te te aima ĩsōmri za'ra wa'aba zô.

²² Āne wa za duré aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norī hā Wanhib'apito zadawa wasu'uwē hā te te 're saze za'ra mono nherē, āma 're ĩsiwawā za'ra mono norī āma, te za āma 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito wasu'uwē na apā 're pē'ē nhimi'wara mono da.

²³ Duré, unhama u aré 're darere'e mono wa, da te 're ĩdanho'reptu za'ra mono ne, te za ni'wam norī hā 're ĩpawaptob za'ra wa'aba mo, Zezusi te te 're saze za'ra mono da, ropipa u 're sisisi tō mono da. Duré ni'wam norī hā, wasété uptabi na 're ĩhâimana za'ra mono norī hā ta norī āma zama te za duré 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mo. Āma 're aipē'ēzé za'ra wa'aba mono nherē, te za ta norī wi 're asi'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, tihâimana wasété zéb u te te 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da, sitēme. Da'uza hā hāi wē nherē, da te dasiwi 're hā uptob za'ra mono wa, da te 're ĩwē'ō pese za'ra mono ne, tihâimana wasété zém na 're ĩsi'uptob za'ra mono zép si te za asiwi 're ĩwē'ō pese za'ra wa'aba mo.

Zudasi hā, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma ĩwatazé wasu'u

²⁴⁻²⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. Taha si uburé Danhib'apito hā te 're hâimana, Wa'anho'reptui'wa hā. Wanhib'apito Zezu Cristu we te te wazada ĩsōmrizém na ma tō te te 're wa'anho'reptu, wazada ĩdâ'ázém na. Ta hā wē uptabi di. Wē uptabi wa, uburé wa te 're wazéb u'âsi za'ra wa'aba mono za. Waihu'u pese uptabi di duré. Danhipai u dama pire uptabi di, ōhō si. Āne 'Re ĩhâimana u'âsi mono hā, marī ō ré 're ĩhâimana mono zé hā, duré āhāna hā. Ōne u'â te 're hâimana u'âsi, tiwaihu'u pese uptabi na. Taha wa, āma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

Taha ma, uburé marī hā tāma waihu'u pese di, te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hā, 're rēme za'ra wa'aba mono tō da, aiwasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono tō da. Te za duré sitēme aiwaibui wa'wa, aiwasété āna ĩsō'a 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré ato sina ĩrata 're anomro u'âsi aba mono da, rowē āma. Tane tō.

Apocaripsi

Rob'rãsutuzéb ãma za ĩropsihâi'ré mono zém na, Zuwã te te ãma ĩrob'ui'éérézé Ībaihã wasu'uzé

Ã Ībaihã na rob'ui'ééré'wa hã Zuwã na ĩsisi hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa. Ta hã Zezusihi wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono 'ru te, si'ĩhi wapsi, ma tô sêrẽ ni, dazazéb 're, Patemosi na rob'ré za'iti nhisi ãma. Tame sãmra ré, ma tô rob'ui'ééré, ã Ībaihã na hã.

Ã Ībaihã hã Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Zezusihi zazei'wa, siré 're ĩsi'rã'õtõ za'ra mono norĩ ma, ma tô rob'ui'ééré, 7 na tiza'rui mono bâ 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma hã. Tinhimi'ui'ééré na ma tô tãma roti za'ra, siptete sina Zezusihi ãma 're nomro u'âsi mono da, danhib'rata te te 're robzépata za'ra mono nherẽ, te te 're rême za'ra mono tõ da.

Sõtõ 'rowim ne, da te 're ĩrosawêrẽ za'ra mono ne, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma 're ĩawaihu'u mono na ma tô rob'ui'ééré, Zuwã hã. Satanasihĩ nhiptetezé hã za ĩsi'utõrízém na ma tô rob'ui'ééré, Zezusi za te te ãma ĩ'ai'utézém na hã, rob'rãsutuzéb ãma.

Ãhãna hã Zuwã hã sõtõ 'rowim ne, marĩ te te ĩ'ab'madâ'â mono zém na rob'ui'ééré hã wa te 're sôré za'ra mono wamhã, wama pire za'ra di, wa te ĩwaihu'u za'ra da hã. E marĩ wa. Za 're ĩromhâimana mono zém na, te te rowasu'u mono wa, wanhowa, duré zahadu te te wama romhâi'ré mono õ wa. Zuwã hã ma tô te te sima 're wa'awẽ, ĩpire hã wazô 're wairébé mono wa, 're wapahi za'ra mono tõ da. E marĩ wa. Zezu Cristu hã uburé dama pire uptabi wa, duré taha si dama pire na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ wada'uri'wa, 're hâimana mono wa.

¹⁻² Duréihã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô Zezu Cristuhu ma awaihu'u siro, tô sena na za romhutu na 're ĩromhâimana mono zém na, tinhĩb'a'uwẽ norĩ ma, te te duré waihu'u sirõmo za'ra da.

Taha wa, Zezusi hã ma tô hãiwa ãma romhuri'wa hã we satõ Zuwãhã u, marĩ te te tãma waihu'u da. Tawamhã ma tô ĩtẽme wi. ĩtẽme wisi wamhã, Zezusihi ma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã sô'awi te te oto tãma ĩromhâi'rézém na ma tô Zuwãhã ma waihu'u. Sõtõ 'rowim ne, ma tô marĩ hã sabu, da te 're ĩrosawêrẽ za'ra mono ne. Taha wa, tô sena na te za oto Zuwã hã ãne aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, uburé marĩ hã te te ĩ'madâ'ázém na, tô sena 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiwaihu'uzém na hã, Zezusi hã sena na te te ĩwaihu'uzém na hã.

³Tawamhã ãhã wasu'u hã za 're ĩromhâimana mono zém na ni'wa te te dama 're sôré mono wamhã, tãma 're rowẽ u'âsi mono di za. Duré, ãhã wasu'u hã ni'wa te te 're wapari pese mono wamhã, tãma 're rowẽ u'âsi mono di za. ãma ronomro õ ré, te za 're romhâimana, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩwaihu'uzém na hã. Taha wa, ni'wa hã hâimana nhimiza'rese sina, te te 're wapari pese mono wamhã, tãma 're rowẽ u'âsi mono di za.

Azi'a na ti'a nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ, Zuwã te te ĩsawi za'ra zé wasu'u

⁴ Wa hã, Zuwã. ĩnhimi'ui'ééré na wa ãma asawi za'ra wa'wa, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Zezusihi zazei'wa, asiré 're asi'rã'õtõ u'âsi za'ra wa'aba mono norĩ hã, 7 na daza'rui mono bâ 're ai'rã'õtõ aba mono norĩ hã.

Wa hã wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're anomro aba mono da. Ta hã duréihã marĩ õ uptabi ré, ma tô 're

hâimana u'âsi. Õne u'âsi te za duré 're hâimana. Hâiwa âma te 're sãmra u'âsi, danhib'apito simasisizém na. Duré Ìpě'êzani zama te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'âma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. Ta hã te 'Re ìhâimana u'âsi mono simasisizé uiwada 're hâimana u'âsi. Ta hã Ìpě'êzani hã 7 na Ìsimiromhuri hã.

⁵ Zezu Cristuhu zama te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'âma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa. Ta hã dama Ì'umha, te simi'ê na 're hâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'uwê 'wa da hã. Ta hã ma tô dawana tihâiwa'utu 'rata, ìhâiba si'utõrĩ waihu'u õ na. Uburé ti'ai âma danhib'apito norĩ nhipai u, Zezusi hã. Misi, Danhib'apito uptabi, te 're hâimana.

Ta hã te te 're wa'azawi pese. Taha wa, ma tô wazada dârâ. Wazada dâ'â wamhã, Ìwapru ma tiwi puru. Tawamhã wawasété na 're wanomro mono ré, ma tô tiwapru na tidâ'âzém na te te 're wa'a'upsõ, wawasété âna âma 're wanomro mono da oto.

⁶ Ma tô duré te te 're wa'apisutu, Ìmama ma, wa te da'âma 're romhuri u'âsi za'ra mono da, sasedoti norĩ ne, Ìsib'apito ma hã. Ma tô duré te te 're wa'apisutu, Ìsadawa para, wapire na 're wahâimana za'ra mono da. Ta hã Zezusi hã wê uptabi wa, duré waihu'u pese uptabi wa, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

⁷ Ma'âpé, asiwi waihu'u pese za'ra wa'aba. Zezusi hã te za wei mo, hâiwa'a na. Wei morĩ wamhã, uburé te za dasiwi 'madâ'â za'ra ni. Ì'a're wi, siwi Ìwa'rê'wa norĩ hã te za duré 'madâ'â za'ra, siwi Ìwĩrĩ'wa norĩ hã. Tawamhã da'upsâtã mono bâ te za sô aiwa'õ za'ra ni, daro mono bâ. Tô sena te za âne hã Ìtiromhâiba.

⁸ 'Re ìhâimana u'âsi mono, dama Ìsiwaihu'uzé hã, âne: “Wa hã Ìmorĩ'rata na, wa tô 're ìhâimana u'âsi. Õne u'â, wa za duré 're ìhâimana u'âsi. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherê, Ìsarina Ìsi'utõrĩ õ di za.” Ìne uburé Danhib'apito uptabi hã Ìsiwasu'uzé hã.

Zuwã hã Zezusi te te Ìsabuzé wasu'u, sõtõ 'rowim ne

⁹ Wa hã Zuwã, asisânawã wa'wa. A norĩ wa'wa hã Zezusihi âma si 're anomro aba mono wa, danhimirob'manharĩ, 're Ìsépata za'ra wa'aba mono ne, wa duré te 're robzépata, asine za'ra wa'aba, Zezusihi âma si 're Ìmorĩ wa. Zezusihi âma si wasiré 're wanomro mono wa, wa duré 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê 're wahâimana za'ra. Ta hã te za duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, da te 're wa'ruiwapari za'ra mono wa, wa te 're robzépata za'ra mono nherê, wawasété u tiwi 're wasipizari za'ra mono tõ da, wanhiptete u'âsi âma 're wanomro mono da.

Wa hã wa tô te dama 're sadawa wasu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Tô sena na Zezusihi zazei'wa na wa tô duré dama 're Ìsiwasu'u u'âsi. Taha wa, ma tô dasiwi Ì'âri ni. Ma tô dasiwi Ìzatõrĩ ni, Patemosi na rob'rê za'iti nhisi u.

¹⁰ Tawamhã tame Ìnhamra ré, Wanhib'apito nhibâtã na 'Re ìhâimana u'âsi mono pè'êzani hã ma tô Ì'uihã pi'ra. Te te Ì'uihã pi'rai wa, wa tô aimawi ìhâiba, ìhâiba waihu'u õ na. Tawamhã ìhâiba waihu'u õ na ìhâimana ré, wa tô ni'wai mreme hã wapa, Ìbabarã hawĩ. Mreme 'rãihã na te Ìma tinha, Ìsimnihãrãzê hãrã 'rãihã na ne hã.

¹¹ Ìne te Ìma tinha:

— Ìhãna marĩ hã te za Ì'ab'madâ'â mo. Tawamhã uburé Ì'ab'madâ'â mono hã te za Ìbaihã na âma Ìrob'ui'ê. Ìma rob'ui'êré parimhã, Zezusihi zazei'wa norĩ, 'ri nho'õmo mono bâ siré 're Ìsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te za Ìbaihã hã Ìsõmri za'ra. 'Ri nho'õmo nhisi mono hã, âne: Épézu, duré Esimina, duré Pedamo, duré Ti'atira, duré Sadesi, duré Piradépiza, duré Radiseza. Ì norĩ ma, te za

asimi'ui'é ré hã ãsõmri za'ra, ãsazei'wa norĩ ma, 7 na 'ri nho'õmo ãma 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ ma hã. — ãne ma tô ãma waihu'u.

¹² Tawamhã wa tô ãsibabarãi u 'rãihaipi'ra, ãma ãnharĩ'wa zõ. Sõ ãsipi'rai wamhã, rob'uiwẽzé sima'warazé hã 7 na ãhãiba za'ra hã duré ãsisiwimhã ãro'o ré hã wa tô 'madã'ã za'ra. Rob'uiwẽzé sima'warazé mono hã, êtẽ'ubuzi pré oru 'manharĩ. Te rob'madã'ã nherẽ, ãnhotõ 'rowi te ãrosawẽrẽ ne, wa rob'madã.

¹³ Tawamhã rob'uiwẽzé wa'wa, te ni'wa hã za, aibã ne hã. ã'uza hãpa, ãpara u te tiwi hãhaipra. Duré sõ'utu wasisi ré, te za. ãsõ'utu wasisizé hã, oru 'manharĩ.

¹⁴ Duré ãséré hã, rã uptabi di. Pone'ẽrebã zéré ne hã, rã uptabi di, ãséré hã. Duré, ãto hã, unhama ro'o si'ubuzi ne te 're si'ubuzi zahuré.

¹⁵ Duré ãpara hã ãsi'uwazi waipo ne, te 're si'ubuzi zahuré. Duré ãmreme hã, ã'a'a 'rãihã ruru'u ne.

¹⁶ Wasi hã 7 na te tété za'ra, tinhib'rata nhimire niwĩ. Duré ãsadaí'ré hawimhã, sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa te da'o, ã'wa pe hã. Duré ã'ubu hã te rowa'a za'êtẽ. Abzuma bãdã te te 're ãrowa'a mono ne, te rowa'a za'êtẽ.

¹⁷ Tawamhã õ hã te 'madã'ã wamhã, wa tô ãpapara aime sa'êtẽ, ãdã'ã ne, ãpahi te. Tane nherẽ, ma tinhib'rata nhimire niwĩ ã'upi, ãpahi tõ da. ãne te ãma tinha:

— ãma aipahi tõ. Wa hã ãsãna'rata hawimhã marĩ õ ré hã, wa tô 're ãhãimana. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherẽ, ãsarina ãsi'utõrĩ õ di za, wa hã. ãne u'ãsi, wa za 're ãhãimana.

¹⁸ Wa tô dãrã aré. ãdã'ã nherẽ, wa oto 're ãhãimana u'ãsi. ãdã'ã waihu'u õ di za oto. Ma'ãpé, ãne hã waihu'u pese. Te ãsima ãpisutuzéb zarina, wa te te 're da'anho'reptu, adã 're ãhãimana za'ra mono zém hawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata, 're dahãimana u'ãsi za'ra mono da.

¹⁹ Taha wa, uburé marĩ hã ã'ab'madã hã te za ã'a'ui'é, ãhãna ãpusi mono hã, duré nimahã na ãpusi mono da hã.

²⁰ ãhãna wa za duré aima waihu'u. Wasi hã ãnhib'rata nhimire niwĩ te ãtété za'ra hã ã'madã hã, te ãma ãsimiré'ézé hã waihu'u õ di, a hã. Duré rob'uiwẽ uparizé hã ã'madã'ã za'ra hã te ãma ãsimiré'ézé hã, waihu'u õ di duré. Taha wa, wa za oto aima waihu'u, te ãma ãsimiré'é zahuré zé hã, waihu'u da. Wasi hã 7 na ãhãiba za'ra hã, ãnhib'rata nhimire niwĩ te ãtété za'ra hã, ãsazei'wa 'madã'ã'wa norĩ, te wasu'u. Duré rob'uiwẽzé sima'warazé hã, duré ãsisiwimhã ãro'o ré hã 7 na ãhãiba za'ra hã, ãsazei'wa norĩ te wasu'u, 'ri nho'õmo mono bã siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã. ãne te ãma ãsimiré'é zahuré zé hã. — ãne ma tô ãma waihu'u, ãtẽme ãwi hã.

2

Épézu ãma ãsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ãtẽme ãwi hã ma tô duré ãma roti, ãne:

— Zuwã, te za oto ãrob'ui'é, Épézu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ãzazei'wa norĩ 'madã'ã'wai ma. Te aima ãwaihu'uzém na te za tãma ãrob'ui'é, ãne:

“Wa hã wa ãsi'uihã na aima roti za'ra wa'wa, wasi hã 7 na ãhãiba za'ra hã ãnhib'rata nhimire niwĩ te ãtété za'ra hã, duré 7 na rob'uiwẽzé sima'warazé wa'wa 're ãmorĩ hã, oru 'manharĩ wa'wamhã.

² Épézu ãma ãzazei'wa norĩ, uburé 're ãhãimana za'ra wa'aba mono zé hã ãma waihu'u pese di. Asimi'ẽ na te ãma 're ãromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharĩ za'êtẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, aibasété u 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di, apã. 'Re ãdanomro wasété mono norĩ nhimiroti hã te 're ãwẽ'õ pese za'ra wa'aba mo. Ni'wa hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na aima siwasu'u za'ra wa'aba wamhã, awa'awi 're saze za'ra wa'aba mono õ di. ãsimiroti hã te a'ã 're ãwapari za'ra wa'aba mo. Tawamhã ã'uwaibaba'õ na te

te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, awa'awi te asina 're ïwaihu'u za'ra wa'aba mo, ïsadawa nhipese na. Taha wa, te ã norĩ hã 're ïwẽ'õ za'ra wa'aba mo.

³ Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ëtẽ za'ra wa'aba mono nherẽ, 're ïrẽme za'ra wa'aba mono õ di. ïwi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ di. ï'ãma si te 're aihâimana nhipetete za'ra wa'aba mo.

“Ñe wa tô te 're aiwaihu'u za'ra wa'wa, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono zém na hã.

⁴ Tane nherẽ, marĩ hã te ïwi ro'wa'ré, te ai'ãma ïwaihu'u za'ra wa'wa hã. Duréihã ïzazei 'rata za'ra wa'aba hawimhã, aré aima ïzawi pese za'ra wa'aba di. Aré aima dazawi pese za'ra wa'aba di duré. Tane nherẽ, oto aima dazawi præ za'ra wa'aba di, ïzama.

⁵ Ma'ãpé, ï'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. 'Re ïzawi pese za'ra wa'aba mono zém hawi ma tô asina ïrosapari za'ra wa'wa. Taha wa, aiwasété wi, te za oto 're aipizari za'ra wa'aba mo, apã. 'Re ïzazei 'rata za'ra wa'aba mono hawi, 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono ne, te za oto apã 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo. Ñei õ wamhã, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wamhã, wa za atême ïmorĩ za'ra wa'wa, rob'uiwézé sima'warazé hã ate wa'wa hã te aiwi âri za'ra wa'aba da. Te aiwi âri za'ra wa'aba wamhã, robaba di za oto, ate za'ra wa'wa hã. Ñe, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

⁶ Duré, misi asimirosa'rata za'ra wa'wa hã, ïma ïwẽ hã. Nicora'ihî nhimiroti wasédé hã te te 're ïwapari za'ra mono norĩ hã te 're hâimana wasété za'ra. 'Re ïhâimana wasété za'ra mono zé hã ïma wẽ õ di, wa hã. Ta hã ïsine 're wẽ'õ pese za'ra wa'aba mono wa, taha wa, ai'ãma ïma 're rowẽ za'ra wa'aba mono di.

⁷ “A norĩ wa'wa hã asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, ïmama pê'ëzani hã ïzazei'wa norĩ ma, te te ïrotizém na hã. Ñe ïsimiroti hã: Ni'wam norĩ hã tidâ'ázéb u ïwi sipizari ãna Satanasihî ãma te te ï'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma si, wa za tãma pisutu za'ra, rob'rãi u'â hã te te 're huri u'âsi mono da. Taha wede hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïsãmra u'âsi mono zéb ãma te 're sa, rowẽ uptabi ãma hã, ïrã hã da te 're huri mono wa, dadâ'â ãna 're ïdanomro u'âsi mono zé hã. Ñe ïmama pê'ëzani te te ïrotizé hã.” — Ñe ma tô Zezusi hã ïma waihu'u, Épézu ãma ïsazei'wa norĩ, siré 're ïsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ére da.

Esimina ãma ïsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

⁸ Tawamhã Zezusi hã ïtême ïwi hã ma tô duré ïma roti, ãne:

— Zuwã, te za oto ïrob'ui'é, Esimina na 'ri nho'õmo nhisi ãma ïzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ïwaihu'uzém na te za tãma ïrob'ui'é, ãne:

“Wa hã wa aima roti za'ra wa'wa, duréihã marĩ õ ré 're ïhâimana mono. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherẽ, ïsarina ïsi'utõrĩ õ di za, wa hã. Wa za 're ïhâimana u'âsi. Wa tô dârâ aré. ïdâ'â nherẽ, wa tô apã hãiwa'udu, 're ïhâimana u'âsi mono da oto.

⁹ ïma waihu'u pese di, da te aima 're ïrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zém hawi, 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono zé hã. Duré, ïma waihu'u pese di, asibrob'õ na 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono zé hã. Tane nherẽ, te asibrob ahã ne, rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ïnhimipawaptobzém na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duré ni'wam norĩ hã te te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'wa. Te te dama 're aiwasu'u wasété za'ra wa'aba mono zé hã ïma waihu'u pese di. Ta norĩ hã zudezu na 're poto za'ra mono zahã, te Satanasihî nhimiroti zarina si, siwa'ru 're hâimana za'ra.

¹⁰ Za 're ïrobzépata za'ra wa'aba mono zém na hã asina 're aipahi za'ra wa'aba mono õ di za. ïwapari pese za'ra wa'aba. Wa'uburé hã nimahã na te za dama ai'mai'ru za'ra wa'wa, da te ai'maiwaibui wa'aba da, dazazéb 're, da

te ai'manheme aba da, te te aipibu za'ra wa'aba da, tô sena ĩzaze za'ra wa'aba zô. Tawamhã 10 na bâdâ hã te za ai'ãma 'mai'hai'utôri za'ra wa'wa, dazazêb 're ai'masimasa wa'aba ré hã, 'mai'robzépata za'ra wa'aba mono ré hã. ãne wamhã, ma'ãpé ĩ'mairême aba tō. Tawamhã da te ai'manhimroi wa'aba zém na ai'masi'utôri aba nherê, ĩ'mairême aba ô wamhã, dawi ĩ'mai'udâ wa'aba ô wamhã, wa za aima wa'âbâ za'ra wa'wa. Rowê, wa za aima pisutu za'ra wa'wa, ĩ'rata 're ai'ubumroi u'âsi aba mono da.

11 “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pê'êzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizé hã. ãne ĩsimiroti hã: ‘Ni'wam norĩ hã tidâ'âzêb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ hã 're ĩdadâ'â zahu za'ra mono norĩ siré, te te 're robzépata za'ra mono ô di za, unhama ro'o u'âsi ãma hã. Robze na te za 're hâimana u'âsi za'ra.’ ãne ĩmama pê'êzani te te ĩrotizé hã.” — ãne ma tô Zezusi hã ĩma waihu'u, Esimĩna ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'ôtô mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ére da.

Pedamo ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

12 Tawamhã Zezusi hã ĩtême ĩwi hã ma tô duré ĩma roti, ãne:

— Zuwã, te za oto ĩrob'ui'é, Pedamo na 'ri nho'ômo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:

“Wa hã sib'ézé 'wa si'uiwa 'wa pa ré ĩza hã, wa aima roti za'ra wa'wa, ĩ'wa pese ré hã.

13 ĩma waihu'u pese di, 're ai'ubumroi wa'aba mono zé hã. Tame te Satanasihĩ nhimiwada'uri na 're dahâimana za'ra. Tame ma tô Ātipasi hã dasiwi wĩri ni asô'a za'ra wa'aba, simi'ê na te te dama 're ĩzadawa wasu'u mono hã. Tane nherê, asô'a za'ra wa'aba da te dasiwi wĩri nherê, tãma aipahi za'ra wa'aba ô di. ĩrême za'ra wa'aba ô di duré. Ône haré te ĩnhimiroti na si 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

14 Tane nherê, te duré marĩ hã ĩwi ro'wa're, te ai'ãma ĩwaihu'u za'ra wa'wa hã. Ni'wam norĩ hã ma tô aibâ nhimiroti na 're hâimana za'ra, Bara'ã na aibâ nhisi hã. Ta hã ma tô duréihã Baratihi ma te te 're roti, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, sadawa nhipese na te te 're roti wasété za'ra mono da, simiroti wê newa, ĩsine 're hâimana wasété za'ra mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana, romhãiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're ĩsômri za'ra mono hã, ma tô Barati hã te te 're a'ru, Izarazéhé nhihudu norĩ ma, te te 're huri mono da. Ma tô duré te te tãma 're roti pese za'ra, pi'ô, mro ré nherê, aibâ aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da, duré aibã, mro ré nherê, pi'ô aimawi na 're simisaihuri za'ra mono da.

15 Tane, te ãhãna ni'wam norĩ hã Nicora'ihĩ nhimiroti wasété na 're hâimana za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã.

16 Ma'ãpé ãhãna hã aihâimana wasédé hã sahãri za'ra wa'aba, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u. Aihâimana wasédé hã sahãri za'ra wa'aba ô wamhã, wa za ãma atême ĩmorĩ su'u za'ra wa'wa, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono norĩ hã ĩzadai're hawi sib'ézé 'wa si'uiwa ĩsa'o na te ai'wapé za'ra wa'aba da.

17 “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pê'êzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizé hã. ãne ĩsimiroti hã: Ni'wam norĩ hã tidâ'âzêb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma, wa za dasa ĩse hã duréi te dama ĩhãire'ô hã te tãma 're anhomri, mana na dasa nhisi hã. Duré êtê'a, wa za te tãma 're anhomri ĩhãiba mono bâ, ĩsisi ĩtém na ãma ĩ'ui'ére ré hã dama ĩsa'rese'ô hã. Te te 're ĩwaibui mono norĩ ma si waihu'u pese di, tinhisi ĩté hã. ãne ĩmama pê'êzani te te ĩrotizé hã.” — ãne ma tô Zezusi hã ĩma waihu'u, Pedamo ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'ôtô mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ére da.

Ti'atira āma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹⁸ Tawamhã Zezusi hã ĩtēme ĩwi hã ma tō duré ĩma roti, āne:

— Zuwã, te za oto ĩrob'ui'é, Ti'atira na 'ri nho'ōmo nhisi āma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, āne:

“Wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra, wa aima roti za'ra wa'wa. ĩto hã te unhamã ro'o si'ubuzi ne 're si'ubuzi zahuré. Duré ĩpara hã te ĩsi'uwazi waipo ne 're si'ubuzi zahuré.

¹⁹ Marĩ hã 're ĩ'manharĩ wē za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Te 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mo. Te duré asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Te duré ĩma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo. Da te aima 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra wa'aba mono nherē, te ĩ'āma si 're anomro u'âsi aba mo. 'Re ĩzaze na'rata za'ra wa'aba mono hawi, ĩma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, te oto ĩma 're ĩromhuri pese za'ra wa'aba mo. Āne wa tō ĩsi'āma aiwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Tane nherē, marĩ hã misi te ĩwi ro'wa'ré, te ai'āma ĩwaihu'u za'ra wa'wa hã. Pi'ō ĩwasédé hã te ai'rata 're hâimana za'ra wa'wa, Zézabé na ĩsisi hã. Ta hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na te dama 're siwasu'u, taré. Āne dama 're siwasu'u mono nherē, te ĩzazei'wa norĩ ma, simiroti wasété na te te 're roti. Taha zarina, te ta norĩ hã pi'ō aimawi na mro ré nherē, āma dawi 're simisaihuri za'ra. Duré pi'ō, mro ré nherē, aibâ aimawi na te āma dawi 're simisaihuri za'ra. Duré romhâiba 'manharĩ āma 'Re ĩhâimana u'âsi mono upana 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tãma 're ĩsōmri za'ra mono hã te duré te te 're huri. Ta hã, pi'ō hã e niha te simiroti wasété nherē, ai'rata 're hâimana 'wa. E asiwi wē'ō za'ra wa'aba āna.

²¹ Ta hã pi'ō hã simiroti wasété nherē, āma ĩwa'a ō di aré, te ĩ'azârizéb da hã. Tiwasété wi sipi'ra da newa, wa tō aré te 're 'madâ'â. Tane nherē, tiwasété wi sipi'rai ō di, aibâ aimawi na dawi 're ĩhâimana mono zém hawimhã.

²² Ma'āpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Pi'ō hã tiwasété wi sipi'rai ō wa, wa za oto azâ, te te robzépata za'ētē da. Si'āma 're ĩhâimana wasété za'ra mono norĩ zama ā pi'ōi hawi sipizari za'ra ō wamhã, wa za ĩsu hã za'ra, te te robzépata za'ētē za'ra da.

²³ Pi'ōi 'ra ne 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã wa za duré hã za'ra, si'utōrĩ da, ĩsimiroti zarina 're hâimana za'ra mono wa. Tawamhã āne te tãma rob'manharĩ za'ra wamhã, te za uburé ĩzazei'wa norĩ hã āma ĩwaihu'u za'ra, pi'uriwi marĩ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono newa, duré pi'uriwi danhimirosa'rada hã da te 're 'manharĩ za'ra mono newa, uburé marĩ hã te dawi 're ĩ'awaihu'u mono na hã. Uburé danhimirosa'rada hã ĩma waihu'u pese di, duré marĩ zō 're ĩdanhimnhasi za'ra mono zéb zama. Tawamhã ni'wam norĩ hã marĩ ĩwē hã te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé wa'rāmip si, wa za marĩ ĩwē na te tãma 're awa'ābã. Duré ni'wam norĩ hã marĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zéb zarina si, wa za te 're ahã za'ra.

²⁴ “Pi'ō nhimiroti 're ĩwapari za'ra wa'aba mono ō norĩ ma si, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa, ĩzazei'uptabi 'wa norĩ ma si. A norĩ wa'wa hã Satanasihi nhimiroti sima'uri pe hã dawi waihu'u za'ra wa'aba ō di. Tō sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Te oto aima āma sahu za'ra wa'aba ō di za, ĩnhimiroti ĩ'amo na hã ĩpire na hã, te te 're asi'wa'rutu tō za'ra wa'aba mono da.

²⁵ Ōhō na si te za asiptete na ĩ'āma 're anomro aba mo, we ĩmorizéb u.

²⁶⁻²⁷ “Tawamhã ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari āna Satanasihi āma te te 're ai'uté za'ra mono wamhã, duré rob'rāsutu u te tãma 're ĩwē za'ra mono zéb zarina si, te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, ta norĩ hã wa za pisutu za'ra, ĩzadawa para dama pire za'ra da, danhib'apito na 're hâimana za'ra mono da. ĩmama hã dama ĩpire da, sisadawa para te te ĩpisutu ne, wa za pisutu za'ra, daro mono bâ te te 're da'madâ'â za'ra mono da. Simiroti

nhiptete na te za te te 're dawada'uri za'ra. Ub'rē ne hã zé 'manharĩ hã da te 're ĩprub za'ra mono ne, te za te te 're daprub za'ra.

²⁸ Duré awē u, wasi wawē 're ro'o pese mono ré, da'ãma 're ĩ'awē za'ra mono ne, wa za romhâimanazép té, te tãma 're apisutu, rowē hã.

²⁹ “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pē'ēzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizé wasu'u hã.” — Āne ma tô Zezusi hã ĩma waihu'u, Ti'atira ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ééré da.

3

Sadesi ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ĩtēme ĩwi hã ma tô duré ĩma roti, ãne:

— Zuwã, te za duré ĩrob'ui'é, Sadesi na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:

“Wa hã wasi hã 7 na ĩnhib'rata te ĩtété za'ra hã, wa za oto aima waihu'u za'ra wa'wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã 7 na te te 're ĩromhuri mono zéb ré, te 're ĩ'madâ'â mono, wa hã. Uburé marĩ hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã, ĩma waihu'u pese di. ĩnhimiroti na si 're anomro aba mono na, da te 're aiwasu'u za'ra wa'aba mono zahã, te aipē'ē 're, atâ'â ne 're anomro aba mo, ĩ'ãma 're anomro aba mono zahã.

² ĩ'ãma 're anomro zei wa'aba mono da, ĩnhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aima ĩpisutu za'ra wa'aba zéb zarina, ĩ'ãma 're anomro aba mono õ di. Taha wa, ma'ãpé ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Marĩ hã 're ĩ'manharĩ wē za'ra wa'aba mono zé hã, aiwi si'utõrĩ pese aba õ ré, ma'ãpé apã ĩ'ãma romhuri wē zé hã ĩ'ãma asiwi sa'ētē za'ra wa'aba.

³ Ma'ãpé duré ĩ'ãma 're anomro na'rata aba mono zém hawi ĩnhimiroti hã aipo're na 're ĩwapari za'ra wa'aba mono zém na, duré 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zém na, ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba. Ta hã ĩnhimiroti hã te za 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo. Duré aiwasété wi te za 're aipizari za'ra wa'aba mo. Āne hã apã ĩ'ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba õ wamhã, wa za oto aihã za'ra wa'wa. Nimahã na ĩsimisaihuri norĩ hã sô 're danhimipari za'ra mono õ nherē, danhorõwa u 're ĩsisisi mono ne, wa za atēme ĩwisi 'wa, te aihã za'ra wa'aba da. Bâdâ hã atēme ĩwisi za'ra wa'aba zéb da hã waihu'u za'ra wa'aba õ di za.

⁴ Tane nherē, nima norĩ si Sadesi ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te ĩ'ãma 're anomro wē wa'aba mo, ai'umro wa'aba nherē. Da'uza hãirã da, hã upto wi da te 're ĩ'madâ'â pese za'ra mono ne, te aiwē na ĩ'ãma 're anomro aba mo. A norĩ wa'aba si da'uza hãirã ne aiwasété ãna 're anomro aba mono si, te za ĩsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aiwēsãmri za'ra wa'aba mono wa, te za ĩ'rata 're anomro u'âsi aba mo.

⁵ “Duré ni'wam norĩ hã tidâ'ázéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã te za duré uza hãirã na ĩ'rata 're hâimana za'ra, ãne hã. ĩbaihã na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ĩsimi'wara mono zém na ĩsisi ĩsimi'wara hã te tiwi pari za'ra õ di za. ĩmama nho'a, wa za sô'awi ĩnhib'a'uwē na te tãma 're wasu'u za'ra, hãiwa ãma tãma ĩromhuri'wa norĩ nho'a zama.

⁶ “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pē'ēzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizém na.” — Āne ma tô Zezusi hã ĩma waihu'u, Sadesi ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ééré da.

Piradépiza ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

⁷ Tawamhã Zezusi hã ĩtēme ĩwi hã ma tô duré ĩma roti, ãne:

– Zuwã, te za oto duré ĩrob'ui'é, Piradépiza na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:
 “Wa hã 're ĩwasété mono õ, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, ĩnhimiropisutuzéb zarina, sena na te dama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono 'wa hã. Duréhã Dawi hã te 're hâimana, dama ĩpire hã. ĩsõrõwa hã 'ri za'etê uptabi di. Tame te ni'wa hã 're sãmra, 'ridawazéb ré hã, te te dama 're ĩ'ridawa mono da hã, duré te te dawı 're ĩ'ridawa nhito mono da hã. Tane wa hã, wa hâiwa ãma ĩmama nhorõwa 'ridawazéb ré 're ĩhâimana u'âsi, ĩwétési. Wa hã te dama 'ridawa wamhã, ni'wa apâ te te dawı sito waihu'u õ di. Duré te 'ridawa nhito wamhã, ni'wa te te 'ridawa waihu'u õ di.

⁸ “Duré 're ĩmanharĩ za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Ai'umrore wa'aba nherê, dama aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ nherê, te ĩ'ãma si 're anomro wê wa'aba mo. Te duré ĩnhimiroti si 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo. Ma'ãpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa tô asõwa 'ridawa za'ra wa'wa, ĩmama, da'ãma 're ĩsib'a'uwê mono zéb u 're asisisi aba mono da. Taha 'ridawa hã ni'wa te te aiwi 'ridawa nhito waihu'u za'ra wa'aba õ di.

⁹ Ma'ãpé duré, waihu'u pese za'ra wa'aba. Satanasihı niwĩ 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, e niha wa za tãma rob'manharĩ za'ra, ta norĩ ma hã. Ta norĩ hã zudezu nherê, zudezu norĩ hâimana wê zém na 're ĩhâimana za'ra mono na, dama 're siwasu'u za'ra mono zahã, te Satanasihı nhimiroti zarina si 're hâimana za'ra, sadawa nhipese na. Taha wa, wa za ãne tãma rob'manharĩ za'ra. Aipapara te za 're sina wa'wa, tãma aipire za'ra wa'aba wa. Taha wa, te za aiwaihu'u za'ra wa'wa, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono na.

¹⁰ Da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono nherê, te aima ĩroti za'ra wa'aba zéb zarina, ĩmreme na si 're anomro aba mono wa, ma tô asina ĩ'uwaimrami za'ra wa'wa, ĩnhimiroti hã. Taha wa, ropsi'utõrızéb u, za marĩ ĩpipa hã ĩwairébé mono hã wa za aima ba'a za'ra wa'wa, ĩwasété norĩ, za te te ĩda'apibui mono zéb ãma hã, ti'ai ãma daro mono bâ 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã.

¹¹ Atême ĩmorĩ aba zé hã romhuture di oto. Taha wa, ma'ãpé asiptete u'âsi ĩ'ãma 're anomro u'âsi aba mono, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã da te aiwi 'mai'ari tõ wa'aba da.

¹² “Tawamhã ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihı ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã, ta norĩ hã wa za te 're pisutu za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma hâimana nhıptete na 're hâimana u'âsi za'ra mono da, 'ri uparizé, rési ãna 're ĩsimasab u'âsi mono ne. 'Ri uparizé hã marĩ te te 're rési za'ra mono õ di. Tane te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, simirosa'rata si'rúi ãna, ãma 're wata u'âsi za'ra. Taha wa, wa za ĩhâiba na ãma ui'ééré za'ra, ĩnhıb'apito nhisi hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te, 'ri nho'õmo nhisi na, wa za duré ĩhâiba na rob'ui'ééré za'ra. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te, 'ri nho'õmo nhisi hã, Zeruzarê ĩtém na ĩsisi hã, hâiwa hawi za te te we ĩsi'ra hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi. ĩnhisi tém na, wa za duré ĩhâiba na rob'ui'ééré za'ra.

¹³ “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, ĩmama pē'ēzani hã ĩzazei'wa norĩ ma, te te ĩrotizém na.” – ãne ma tô Zezusi hã ĩma waihu'u, Piradépiza ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ééré da.

Radiseza ãma ĩsazei'wa norĩ ma rotizé wasu'u

¹⁴ Tawamhã Zezusi hã ĩtême ĩwi hã ma tô duré ĩma roti, ãne:

– Zuwã, te za oto ĩrob'ui'é, Radiseza na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩzazei'wa norĩ 'madâ'â'wai ma. Te aima ĩwaihu'uzém na te za tãma ĩrob'ui'é, ãne:

“Wa hã tô sena, ĩ'umnhasi sina, sena na 'Re ĩhâimana u'âsi mono te dama 're sadawa wasu'u wê mono da, 're ĩhâimana mono. Wa hã 'Re ĩhâimana

u'âsi mono nhimirofoto waihu'u pese zarina, ropoto na'rata 'wa, 're ĩhâimana mono.

¹⁵⁻¹⁶ 'Re ĩmanharĩ za'ra wa'aba mono zé hã ĩma waihu'u pese di. Wa za oto âma aima romnhimiré'é za'ra wa'wa. Â wahâ hã dama se ti, da te 're ĩâhuri mono da hã. Duré â wa'ro hã marĩ ĩse da, da te 're ĩâwa'ro za'ra mono da hã, dama wẽ di. Tane nherẽ, â wapu hã dama sei õ di, da te 're ĩâhuri mono da hã. Dama sei õ wa, te za sa'wari ni.

“Tane, te a norĩ wa'wa hã â wapu dama ĩsei õ ne, ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ĩâma si 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zahã, te 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mo. ĩâma si 're anomro aba mono na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ 'wa'âhã, aré ĩma wẽ di. Tane nherẽ, 're aihâimana wasété za'ra wa'aba mono nherẽ, ĩzazei'wa na asadawa nhipese na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, te da te 're ĩwasu'u wasété za'ra.

“Taha wa, â wapu ĩsei'õ hã da te 're ĩsa'wari za'ra mono ne, wa za oto aiwẽ'õ pese za'ra wa'wa.

¹⁷ “Âne te duré 'râwi asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo: ‘Wa norĩ hã wanhibro pese za'ra di. Marĩ zô wawi 're ro'wanhi'riti waihu'u za'ra mono õ di.’ Âne te asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, robzei'õ na si te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Âne na 'râwi 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, wa ai'âma 're ĩpẽ'êzé za'ra wa'wa. Asibrob ahâ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, asibrob'õ ne, te ĩma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aipẽ'ẽ 're wa'aba hã. Duré da'uza õ na 're ĩdahâimana za'ra mono ne, te 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ai'uréwi. Datob'a na 're ĩdahâimana za'ra mono ne, te duré 're anomro aba mo.

¹⁸ Taha wa, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Êtẽ'ubuzi pré oru uptabi hã ĩwazari'õ hã da te 're ĩruiwapari za'ra mono zéb zarina, da te dawĩ 're ĩuipra za'ra mono ne, te za ĩnhimiroti zô si 're asõpré wa'aba mo, ĩwẽ uptabi zô si, aipẽ'ẽ 're asibro pese ne, rowẽ na si ĩâma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da. Duré da'uza hãirã hã te za da te dawĩ 're uipra za'ra, âma 're dasi'uza za'ra mono wa, da te 're 'madâ'â ze za'ra mono da. Tane te za duré a norĩ wa'wa hã ĩwi 're ĩrowaptẽrẽ u'âsi za'ra wa'aba mo, wa hã te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, ĩâma 're anomro wẽ wa'aba mono da, taha zarina, asisém na 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da oto. Duré datõmo nhihâzém na 're dasitõmo wẽ za'ra mono da, 're dasitõmonhihã za'ra mono da, da te dawĩ 're ĩuipra za'ra mono ne, te za ĩzô 're asõpré u'âsi aba mo, ĩnhimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba da.

¹⁹ Wa hã te 're ĩazawi pese mono norĩ hã wa te tãma 're roti pese za'ra, tiwasété na 're sisãmri za'ra mono da. Wa duré te 're hã za'ra, apâ 're nomro wẽ mono da. Taha wa, te za aiwasété wi aipizari za'ra wa'wa, sena ĩâma 're anomro u'âsi aba mono da oto.

²⁰ “Ma'âpé duré, wapari pese za'ra wa'aba, te âma ĩsimiré hã. Aibâ te 'ridawab za. Tawamhã 'ri tede'wa te 'mahâ, sãmra zô, ĩtẽme sébré da. Tawamhã 'ri tede'wa te te wapari wamhã, te za tãma 'ridawa, sitẽme te te 'mazébré da, siré sa zahuré wa, rowẽ na te te sima rowasu'u zahuré da. Tane wa hã aibâ, 'ridawa ĩsam ne, wa asô 're ĩnhimipari za'ra wa'wa. ĩmreme 're wapari za'ra wa'aba mono wa, ĩzô 're aihãsi aba mono zô, wa 're ĩnhimipari u'âsi. Tawamhã ĩzô 're aihãsi aba mono wapsi, duré asitẽme 're ĩmazasi za'ra wa'aba mono wapsi, wa za aipẽ'ẽ 're, 're ĩnhamra u'âsi za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za wasiré rowẽ na 're wahâimana u'âsi za'ra.

²¹ “Duré, ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna Satanasihĩ ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã, ta norĩ hã wa za pisutu za'ra, danhib'apito 're ĩsimasisi mono zéb ãma, ĩzababa 're si'ubumroi u'âsi mono da. Wa hã ĩdâ'âzéb u ĩsipi'rai

õ na Satanasihi ãma te ai'uté wa, Ìmama zababa 're ìnhamra u'âsi mono ne, te za ta norĩ hã ìzababa 're si'ubumroi u'âsi.

²² “Asimipari pese aba wamhã, ma'ãpé wapari pese za'ra wa'aba, Ìmama pẽ'ëzani hã ìzazei'wa norĩ ma, te te ìrotizé hã.” — ãne ma tô Zezusi hã ìma waihu'u, Radiseza ãma ìsazei'wa norĩ, siré 're ìsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te ãma rob'ui'ééré da.

4

Hãiwa ãma, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zé wasu'u

¹ Taha za'u si, wa tô duré marĩ hã te ab'madã'ã, danhotõ 'rowim ne da te 're ìrosawêrê za'ra mono ne. Hãiwa u wa tô rob'madã. Te rob'madã'ã wamhã, wa tô 'madã, hãiwa 'ridawa hã. Õne haré 'ridawa hã.

Tawamhã ni'wai mreme, mreme 'rãihã na ìsimnhihãrãzém hãrã ne te ìwapari 'rata ne hã wa tô duré wapa. ãne te ì'mahã:

— We ãwa aimorĩ hãimo, te aima awasu'u mono da, za 're ìromhãimana mono zéb da hã ab'madã'ã mono da. — ãne te ì'mahã.

² Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani hã ma tô duré ì'uihã pi'ra, awa'awi. Te te ì'uihã pi'rai wa, wa tô duré aimawi ìhãiba, ìhãiba waihu'u õ na. Tawamhã ma tô ìzaprõ, hãiwa u. Hãiwa u, te te ìzaprõni wamhã, danhib'apito simasisizé hã wa tô sabu. Ni'wa te ãma nhamra.

³ Tawamhã ãma ìsãmra hã te nasi hãibahai'ubuzi, êtê'ubuzi zarob'a uptabi ne hã. Duré êtê'ubuzi ìtobro'o préro'o ne hã te nasi ai'ubuzi. Tawamhã ìsimasisizé mana wawi, te tâiwaipo ne hã nasi ai'ubuzi, êtê'ubuzi ro'o uzé ne hã.

⁴ Tawamhã danhib'apito simasisizé mana wawi te dasimasisizé hã aimasa, 24 na danhib'apito te ne hã. Taha na te asimro, dama ìpire norĩ hã 24 na ìhãiba za'ra hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na si 're ìsõpré pese mono norĩ hã. Uza hãpa hãirã ré te asimro. Êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ na da'rãzaza ré zama te asimro.

⁵⁻⁶ Duré danhib'apito simasisizém hawi te tâ si'ubuzi ne hã nasi ai'ubuzi, ìwapsa'a zama, duré ìrãrã'ã zama. 'Rãsitõ hã te duré ìsõ're tiro'o za'ra, 7 na ìhãiba hã, ìro'o hã hã. Ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani nhimirothurizéb zarina hã 7 na. Æ poré hã te duré ìsõ're nomro. Æ hã ìsarob'a uptabi, simhi ìsarob'a uptabi ne.

Maparane si'uiwa na ropoto na ìhãiba norĩ hã te duré 'rãwi ìmana wawi si'uiwada za'ra. Æ norĩ hã ìhãiba nho're niwĩ tob ahã di. Duré ìbabarã niwĩmhã tob ahã di duré. Æ norĩ hã tob ahã wa, ìhãiba upsibi ré norĩ hã wa tô 'madã'ã za'ra.

⁷⁻⁸ Ìmorĩ'rada hã, hu'u zérépa 'rã ne ì'rã hã. Duré ìsãna'remhã powawê ìba'õmo 'rã ne ì'rã hã. Duré si'ubdatõ ãma hã da'rã ne ì'rã hã. Duré maparane si'uiwa na ãma hã si'õmo 'rã ne ì'rã hã, hãiwi 're sisa'rei mono wa, ì'rã ne hã. Æ norĩ hã 6 na ìpaihi za'ra hã, ìhãiba mono bâ. Duré ã norĩ hã ìhãiba upsibi ré norĩ, tob ahã wa, ìhãiba na hã.

Tawamhã bâtã bâre duré mara bâre te tinho're za'ra, tinho're te te 're sahãri za'ra mono ãna, ãne:

“Uburé Danhib'apito uptabi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, 're ìwasété mono õ.

Siwaprosi 're ìwasété waihu'u mono õ uptabi. Wê uptabi di. E ni'wa hã ìsipai u waihu'u pese na 're hãimana mono bâ. Õhõ si, siwaprosi ìwaihu'u pese uptabi hã. Duréihã marĩ õ uptabi ré, ma tô 're hãimana u'âsi. Te za duré 're hãimana u'âsi. Si'utõrĩ waihu'u õ di.”

⁹ Æne te ã norĩ hã maparane si'uiwa na ropoto na ìhãiba norĩ hã nasi ãma tiwata za'ra, danhib'apito simasisizém na ìsãmra ãma, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma. Waihu'u pese uptabi wa, te nasi ãma tiwata za'ra, duré sõpru uptabi wa.

¹⁰ Nasi āma wata za'ra siré, te nasi 24 na dama ĩpire za'ra norĩ hã danhib'apito simasisizém na ĩsāmra nho're hi'rātītō ana, siré āma wata za'ra da. Te duré nasi hi'rātītō si'ubumro sina, ti'rāzaza sani za'ra ĩsō're, tãma pire za'ra wa, āma wata za'ra da.

¹¹ Āne te nasi āma tiwata za'ra:

“Wanhib'apito, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, a hã aiwē uptabi di. Aiwaihu'u pese di. Aiwaihu'u pese na ma tō ĩ'aropoto mo. Asima ĩwē zarina ma tō uburé pese ĩ'aropoto mo. Asima ĩwē zarina te oto uburé marĩ hã 're hâimana za'ra, asimipoto mono bâ. Taha wa, uburé ĩ'aropoto mono zéb zarina tō ĩbâre, wa ai'āma si 're wawata u'âsi za'ra.”

Āne te āma tiwata za'ra, 24 na dama ĩpire za'ra norĩ hã.

Āne, wa tō te ab'madâ'â, ĩnhotō 'rowim ne.

5

Pone'ērebâ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, ĩbaihâ ĩsinhai ré te te ĩ'ârízé wasu'u

¹ Tawamhã wa tō duré sabu, ĩbaihâ ĩsinhai ré hã. Danhib'apito simasisizém na ĩsāmra hã te tinhib'rata nhimire niwĩ tété. ĩbaihâ nhinha hã, ĩ'ui'ééré si'uiwa ré hã. Duré 7 na ĩhâiba hã ĩ'uptobzé hã siwasihu tō da, ni'wa te te sōré tō da.

² Tawamhã wa tō duré sabu, hâiwa āma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, ĩsimiwada'uri pire hã. Āne te nasi anha, mreme 'râihã na:

– E 'wa hã danhipai u ĩwē uptabi hã, duré ĩwaihu'u pese uptabi hã te za 7 na ĩbaihâ nhinha uptobzé hã prub za'ra, ĩbaihâ te te sō'a da. E 'wa hã te sada tihâiba. – Āne te nasi anha.

³ Tane nherē, ni'wa hã sada hâimana õ di hâiwa āma hã, ĩpru'wa da hã, te te pru wa, ĩbaihâ nho'a'wa da hã, duré te te ĩsōré da hã. Duré ti'ai āma 're ĩdahâimana za'ra mono hã sada da'maihâimana õ di. Duré ti'ai 'rowi adâ 're ĩhâimana za'ra mono hã ni'wai õ di, sada hã.

⁴ Taha wa, wa tō sa'ētē aiwa'õ, 're ĩdahâimana za'ra mono hã sada da'maihâimana õ wa, ĩpru'wa da hã, duré te te ĩsabu da hã.

⁵ Tawamhã 24 na dama ĩpire norĩ te misi ĩma tinha, āne:

– Aiwa'õ tō. Ma'āpé 'madâ'â. Ōhōta te za, Zudaha nhihudu hã. Hu'u zérépa nhiptete nhipai u 're ĩhâimana mono ne, te õ hã danhipai u 're hâimana, danhib'apito na. Ta hã apito Dawihi nhihudu, za ĩsine pire na te te 're ĩda'ab'madâ'â mono da hã. Ta hã uburé dama waihu'u pese uptabi di. Ta hã tinhitob'ru norĩ nhimiromhuri wasété nhiptetezé hã ma tō tiwi uprosi za'ra. Taha wa, te õhō si sada tihâiba, 7 na ĩ'uptobzé hã te te ĩprub za'ra da hã, duré ĩbaihâ ĩsinhai ré te te ĩsō'a da hã. – Āne ma ĩma 'maiwaihu'u, dama ĩpire norĩ hã.

⁶ Tawamhã wa tō 'madâ, Pone'ērebâ hã. Danhib'apito simasisizéb 'rata te za, maparane si'uiwa na ropoto na ĩhâiba norĩ wa'wab zama, duré 24 na dama ĩpire norĩ wa'wab zama. Da te dasiwi wĩrĩ wa, da te ĩwa'rézéb ré te za. 7 na ĩ'õmo ré hã, Pone'ērebâ hã. Duré 7 na ĩtõmo ré hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã danhipai u uburé marĩ na ĩwaihu'u pese zé, te wasu'u, ĩtõmo za'ra hã.

⁷ Tawamhã Pone'ērebâ hã ma tō ai'ré, danhib'apito simasisizém na ĩsāmra u, ĩbaihâ nhinha hã te te âri da, tinhimire niwĩ te te ĩtédé hã. Tawamhã Pone'ērebâ hã ma tō ti'â, ĩbaihâ nhinha hã.

⁸ Te te âri wamhã, ma tō maparane si'uiwa na ropoto na ĩhâiba norĩ hã Pone'ērebâi ma, hi'rātītō ana, 24 na dama ĩpire norĩ zama. Rowamremezéb ré ma tō tãma aiwē'ē za'ra, ētē'ubuzi pré oru 'manharĩ u'awi ne ré zama. U'awi remhã wedewa'u ĩsadaze, te ĩ're tiro'o za'ra. Taha nhizé hã hâimo haré ĩsizé

hã, ta hã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìb'a'uwẽ norĩ, tãma 're ìmreme zusi mono zé, te wasu'u.

⁹ Tawamhã ta norĩ hã te Pone'ërebâi ma tinho're za'ra, tinho're ìtém na. ãne te tãma tinho're za'ra:

“A hã ma tô dasiwi aiwĩrĩ ni. Ma tô dazada atã. Dazada atã'ázém na ma tô ìdawa'â, dawasédé hã dama 're apari mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhìb'a'uwẽ oto 're danomro mono da.

Dapoto mono bâ a hã ma tô ìda'awa'â, damreme sipo'o mono bâ 're ìdahâimana za'ra mono hã. Danhipai u aiwẽ uptabi di, a hã. Aiwaihu'u pese uptabi di duré.

Taha wa, te aiwétési sada aihâiba, ìbaihã ìsinhai ré hã âri da, duré ì'uptobzé hã prub za'ra da.

¹⁰ A hã ma tô duré Wanhib'apito 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'awa'âbã mono norĩ hã 're ì'apisutu mo, sasedoti na te te tãma da'ãma 're romhuri u'âsi za'ra mono da, duré ti'ai ãma pire na za dama 're hâimana za'ra mono da.”

ãne te tãma tinho're za'ra, tinho're ìtém na.

¹¹ Tawamhã wa tô duré 'madã. Te 'madã'â wamhã, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te nemo tizadawa'a'a. Ahã uptabi di. Da te ìsa'rata waihu'u ô. Danhib'apito simasisizé hã ma siwi uirĩ. Duré maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norĩ mana wawi te asôré, 24 na dama ìpire za'ra norĩ hã ìsisôré mana wawib zama.

¹² ãne te sô're 'rãihã na tizadawa'a'a:

“Pone'ërebã hã da te dasiwi ìwĩrĩ hã, ô hã danhipai u wẽ uptabi di. Ôhõ si wẽ uptabi wa, ôhõ ãma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Ô hã uburé Roptede'wa. Tô sena waihu'u pese uptabi di. Waihu'u pese uptabi wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Wama pire uptabi wab zama, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.”

ãne ma tô sô're 'rãihã na ãma tizadawa'a'a, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã.

¹³ Tawamhã wa tô duré wapa, uburé pese 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìda'apoto mono bâ, duré te te ì'apoto mono bâ, ìhâiba ré mono hã, hãiwa ãma, duré ti'ai ãma, duré ti'ai 'rowi adã 're ìhâimana za'ra mono zéb ãma, duré â 'rowi uburé pese ìhâiba ré mono hã. Uburé pese te simisutu dasiwazari tazadawa'a'a ni, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìda'apoto mono bâ. ãne te tazadawa'a'a ni:

“Danhib'apito simasisizém na ìsãmra ãma, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Duré Pone'ërebã ãma, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Wẽ uptabi zahuré wa, duré waihu'u pese uptabi zahuré wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.”

ãne te ãma tawata zahuré ni.

¹⁴ Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norĩ hã te ãma sô're uze pese za'ra:

— Tô sena, tô sena. — ãne te ãma sô're uzei pese za'ra. Duré 24 na dama ìpire za'ra norĩ hã ma tô hi'rãtitõ tãma ana, ãma wata za'ra da.

ãne ìnhotõ 'rowim ne, te ì'azabui mono hã, duré te ì'awapari mono hã.

6

Pone'ërebã, ìbaihã nhinha uptobzé te te ìprub za'ra zé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madã. Te 'madã'â wamhã, Pone'ërebã hã da te dasiwi ìwĩrĩ hã ma tô ìbaihã nhinha uptobzé ìmorĩ'rada hã pru. Tawamhã maparane si'uiwa na ropoto na ìhâiba norĩ hã te ìmorĩ'rada hã hã, mreme 'rãihã na:

— We aiwatobro. — ãne te hã.

² Tawamhã ãne hârâ wi, wa tô marĩ sabu, awaru ãrã hã. Ĩ'mapraba'wa hã te umnhi'ãsi ré nhamra. Tawamhã ma tô ĩ'rãzaza hã tãma sêrê ni. Ĩ'rãzaza hã za te te da'ãma ĩ'ai'utézê, te wasu'u. Tawamhã ma tô wara ti'ai u, tinhitob'ru norĩ zô, siwamnhasi sina te te ãma ai'uté za'ra da, ãma sib'apito za'ra da.

³ Tawamhã Pone'ërebâ hã ma tô duré ĩbaihã nhinha uptobzé hã ĩsãna'remhã pru. Te te pru wi, ropoto na ĩhâiba norĩ hã ma tô duré ĩsãna'remhã hã:

– We aiwatobro. – ãne te hã.

⁴ Tawamhã awa'awi awaru ĩpré uptabi hã ma tô watobro. Ĩ'mapraba'wa ĩsisiwi te nhamra. Tawamhã sib'ézê 'wapa ma tô tãma sômri ni, da'wapézêb da hã. Ma tô tãma pisutu ni, dasi'wapé hã te te dazada wazere da, dasi'wapé na 're dasisimroi mono da.

⁵ Tawamhã Pone'ërebâ hã si'ubdatô ãma ĩbaihã nhinha uptobzé hã ma tô duré pru. Te te pru wi, wa tô duré wapa, si'ubdatô ãma ropoto na ĩhâiba norĩ hârâ hã, ãne:

– We aiwatobro. – ãne te hã.

Tawamhã awa'awi wa tô awaru tisã, ĩ'rãdã hã. Ĩ'mapraba'wa hã te marĩ pibuzé hã 're ti'ã, tinhib'rata, amnho pibuzêb da hã.

⁶ Tawamhã wa tô duré wapa, damreme uptabi ne hã, maparane si'uiwa na ropoto na ĩhâiba norĩ ĩsimasabzém hawi. ãne te rowa'âbâzé hã tãma anhoré, awaru 'mapraba'wai ma:

– ãne misi bâtã na dapawa'ã hã, tô misi ĩpibu, tridu wa'âbâzêb zarina hã za. ãne te za dawĩ ĩsarô hãimo, rowa'âbâzé hã. Tane nherê, azeitona wede hã 're ĩsimasa mono hã, duré uwa 'ru hã 're ĩsimnhatã mono hã u'a za'ra ô di za, azeitona 'rãĩ wa'ui wabre hã si'utôrĩ tô da a'ã, uwa 'ru 'rãĩ wa'u ĩsé zama. – ãne ma tô ãma pa'uwati.

⁷ Tawamhã Pone'ërebâ hã ma duré pru, maparane si'uiwa na ãma ĩbaihã nhinha uptobzé hã. Te te pru wi, wa tô duré wapa, ropoto na ĩhâiba norĩ hã maparane si'uiwa na ãma hã, da'rãsutu'wa hã. ãne te hã:

– We aiwatobro.

⁸ Tawamhã hârâ wi, wa tô duré sabu, dadã'ã wa, dahâiba'a ne awaru ĩhâiba'a hã. Ĩ'mapraba'wa nhisi hã Adã'ã na ĩsisi hã. Duré ĩhâiba amo, 'rãwi te te ĩsa'u mono nhisi hã, Adã 're ĩhâimana za'ra mono zé. Tawamhã ma tô pisutu zahuré ni, te te da'a'uprosi zahuré mono da, daro mono bâ, dasi'wapé na. Duré mram na te te da'a'uprosi zahuré mono da, ma tô pisutu zahuré ni, duré dahâzé pire na te te 're ĩdaduri mono na, duré abaze zahi na zama. Tawamhã daza'rata ahã prã na te za dasi'utôrĩ, daro mono bâ. Maparane si'uiwa na dahâiba wamhã, misi si te za dadã'ã za'ra. Taha zarina te za da'ahã prã na ai'utôrĩ ni, daro mono bâ.

⁹ Tawamhã Pone'ërebâ hã ma tô duré ĩmrotô hã pru, ĩbaihã nhinha uptobzé hã. Tawamhã te te pru wamhã, wa tô duré 'madã'ã za'ra, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nhimiroti te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're ĩsimroi mono norĩ pẽ'êzani hã, tô sena na Zezusihi zazei'wa na pahi ãna dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te, da te 're ĩsimroi mono norĩ pẽ'êzani hã. 'Re ĩhâimana u'ãsi mono ma, danhoprubzé nomrizêb 'rowi te asimro, wedeza ne 'rowi.

¹⁰ Tawamhã mreme 'rãihã na te hã:

– Wanhib'apito, danhipai u aiwaihu'u pese di. Aiwê uptabi di. Tô sena, a hã. Taha wa, e nimahã na hã wa'uprosi'wa norĩ ãma ĩwasédê hã sa'ra ô di za, ti'ai ãma 're ĩhâimana wasétê za'ra mono ãma. E niwamhã wa'ruiwa'âbã za'ra ô di za, asimi'ahãrizém na hã. – ãne te hã, mreme 'rãihã na.

¹¹ Tawamhã da'uza hãirã hãpa, ma tô tãma sômri za'ra ni, tidã'âzêb u sipizari ãna, Zezusihi ãma 're hãimana za'ra mono wa. Ma tô duré tãma nharĩ za'ra ni:

— Ma'âpé, asimi'ê na a'â 're asimipari za'ra wa'aba mono. Da te 're ĩsimroi mono norĩ za'ratazé hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutuzé hã zahadu da te dasina azahutu õ di. Da te ai'uprozi aba ne, asiré ĩsazei'wa norĩ, za da te 're ĩsimroi mono norĩ za'ratazé wab õ wa, te za a'â asimi'ê na sô 're asimipari za'ra wa'aba mo. — ãne ma tô tãma nharĩ za'ra ni.

¹² Tawamhã wa tô duré 'madã. Te 'madã'â wamhã, ma tô Pone'ërebã hã duré pru ĩmropã ãma hã, ĩbaihã nhinha uptobzé hã. Te te pru wamhã, awa'awi ma tô ti'a hã sãsã'ã, sa'ëtê uptabi. Bãdã hã ma tô duré titoptã'ã, zazahã ĩhã 'rãdã'ã uptabi ne. A'amo hã ma tô duré titõmo wapru.

¹³ Wasi hã ma tô duré rere, ti'ai u. Pidera wede 'rã hã rowa'u'u za'êne hã te te 're pari za'ra mono wa, 're ĩ'a'a mono ne, ma tô wasi hã rere, ti'ai u.

¹⁴ Tawamhã ma tô duré hãiwa nhirõno hã ai'ub'rã, ĩbaihã da te 're ĩ'ub'rã za'ra mono ne. Duré ti'a hã sãsã'ã wamhã, ëtê 'rãihã, daro mono bã 're ĩsimasa mono hã ma tô sina si'rê, 're ĩsimasa mono zém nhiti. Rob'rê za'iti zama, ma duré uburé sina si'rê, 're ĩsimi'wara mono zém nhiti.

¹⁵ Tawamhã ti'ai ãma danhib'apito mono bã dama ĩpire mono bã ma tô ëtê 'rãihã zahãpã sima'uri, da'madã'ã'wa norĩ hã, duré da'wapéi'wa norĩ nhib'apito norĩ hã. ĩsibrob ahã norĩ zama ma tô sima'uri, ĩsibrob'õ norĩ zama, pawa'ãbã ãna ĩwada'uri zarina si te te dama 're ĩromhuri za'ra mono norĩ zama, duré wada'uri ãna si'uihã na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama. Uburé ma tô dasima'uri, ëtê 'rãihã zahãpã ëtê're 're, duré ëtê nhi'riti 're, dasi'utõrĩ tõ mono da.

¹⁶ Tawamhã ëtê 'rãihã norĩ ma, te nasi si'mahãrã za'ra, ëtê tõmo wawê norĩ ma zama. ãne te nasi tãma si'mahãrã za'ra:

— Ma'âpé, wanhiswi we airere'e aba mono, wa'upsibi za'ra wa'aba mono da, hãiwa ãma danhib'apito simasisizém na ĩsãmra hã te te wa'asãmri tõ da. Duré Pone'ërebã nhimihãzé wi, wanhiswi we asa'wari aba, tiwi wazuwa za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ Bãdã ĩpipa hã ma tô oto ĩwa waptãrã, õ norĩ hã te te ĩwa'uprozi zahuré mono zéb da hã. E 'wa hã hãiba ré tiwi watobro da bã. Ni'wa hã dã'ã ãna tiwi watobro waihu'u õ di za. Sõ'rata waihu'u zahuré õ di za. — ãne ma tô ëtê tõmo wawê norĩ ma, nasi si'mahãrã za'ra.

ãne ĩnhotõ 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hã, duré te ĩ'awapari mono hã.

7

Izarazéhé nhihudu uihãi ui'éré za'ratazé wasu'u, 144 miu na

¹ Tawamhã wa tô duré sabu za'ra, maparane si'uiwa na hãiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ hã. Bãtã pusizém niwĩ misi te za, ti'ai ãma hã. Bãtã zasizém niwĩ te duré misi za. Duré hãiwa'a're si'uiwa na te duré si'uiwada zahuré. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma ĩpisutu za'ra zéb zarina, te ta norĩ hã rowa'u hã si'u tété za'ra, bãtã pusizém niwĩ, duré bãtã zasizém niwĩ, duré hãiwa'a're si'uiwa na, te te 're rowapõrĩ tõ za'ra mono da. Te te 're âzasisi za'ra tõ mono da, te rowa'u hã siwi tété za'ra, duré wede hã te te 're rési tõ za'ra mono da.

²⁻³ Taha parimhã, wa tô duré sabu, hãiwa ãma romhuri'wa hã aimawi hã. Bãtã pusizém hawi ma tô we sihãi'rê. Ta hã te rob'ui'ééré siro hã tinhib'rata we 're ti'ã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê ãma te te 're ĩ'aza'ra mono zéb da hã. Tawamhã maparane si'uiwa na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã te 'mahãrã za'ra, mreme 'rãihã na:

— Tô'ã. Ti'ai ma, rob'manharĩ za'ra wa'aba tõ a'ã, ã poré ma zama, duré wede ma zama. Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê hã a'ã wa te a'uihã ui'ééré mono, pibui pese da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihãzém na dazu te te robzépata za'ra tõ da. — ãne te 'mahãrã za'ra hãiwa ãma romhuri'wa

hã, tinhib'rata rob'ui'ééré siro te te 're ìrâ'âri hã. Tawamhã ma tô oto a'uihã ui'ééré, bâta pusizém hawi ìwatobro hã tisiré norĩ me. Maparane si'uiwa na hãwa ãma romhuri'wa norĩ ma, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tâma 'ru za'ra aré, ìsimi'manharĩ waihu'u pese zém na ti'ai ma, te te rob'manharĩ za'ra da aré, duré â poré ma, te te rob'manharĩ za'ra da. Tane nherẽ, hãwa ãma romhuri'wa aimawi hã ma tô ãma pa'uwati za'ra, ti'ai ma, te te a'â rob'manharĩ tô za'ra da.

⁴Tawamhã wa tô duré wapa, ni'wai mreme hã. Te ìma wasu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ za'ratazé hã. ãne te ìma wasu'u:

— 'Re ìhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ za'ratazé hã ãne, ì'uihã ui'ééré ré norĩ hã 144 miu na ìhãiba za'ra hã. — ãne ma tô ni'wa hã ìma waihu'u. ã hã Izarazéhé nhihudu norĩ za'ratazé, te wasu'u. ìsihudu sidâpâsi, te awasu'u.

⁵Zudaha nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Rubêhẽ nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Dadihi nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na.

⁶Duré Aséhé nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Naptarihi nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Manaséhé nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na.

⁷Duré Simi'ãhã nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Réwihĩ nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Isacaha nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na.

⁸Duré Zeburôhõ nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Zuzéhé nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na. Duré Bêzamihĩ nhihudu uihã ui'ééré za'ratazé hã 12 miu na. Simisutu hã, ì'uihã ui'ééré za'ratazé hã 144 miu na ìsa'ratazé hã, Izarazéhé nhihudu norĩ za'ratazé hã, ìsihudu sidâpâsi.

ãne wa tô waihu'u, ìnhotõ 'rowim ne.

Da'ahã uptabi na 'Re ìhâimana u'âsi mono nho're ìdahâimana za'ra zé wasu'u

⁹⁻¹⁰Taha parimhã, wa hã Zuwã, wa tô duré 'madã. Te 'madã'ã wamhã, wa tô da'ab'madã, da'ahã uptabi na, da te ìdaza'rata waihu'u õ hã. Dapoto mono bâ te aimasam ni, damreme sipo'o mono bâ 're ìdahâimana za'ra mono hã. Danhib'apito simasisizém nho're te aimasam ni, duré Pone'ërebã nho'reb zama. Da'uza hãpa hãirã ré te ìsõ're aimasam ni. Tawamhã wa'asu ne hã, da te tété za'ra sina, te damreme 'rãihã na ãma tawata za'ra ni, ãne:

— Wanhib'apito 'Re ìhâimana u'âsi mono, danhib'apito simasisizém na ìsãmra hã ta hã, Wa'anho'reptui'wa. Duré Pone'ërebã hã ìsiré Wa'anho'reptui'wa. ã norĩ hã ma tô wawasété wi te te 're wa'anho'reptu zahuré, 're ìwasi'utõrĩ za'ra mono zé wib zama. — ãne te damreme 'rãihã na ãma tawata zahuré ni.

¹¹Tawamhã hãwa ãma romhuri'wa norĩ hã te zahadu danhib'apito simasisizé mana wawi aimasa. 24 na dama ìpire za'ra norĩ hã ìsisõré mana wawib zama te zahadu aimasa, maparane si'uiwa na ropoto na ìhãiba norĩ mana wawib zama. Ta norĩ hã hãwa ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô duré danhib'apito simasisizém nho're hi'rãtitõ ana, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma wata za'ra da.

¹²ãne te ãma tiwata za'ra:

— Tô sena, wa ai'ãma si 're wawata u'âsi za'ra. Tô sena, aiwaihu'u pese uptabi di. Duré aiwẽ uptabi di. Duré asõprub uptabi di. Tô sena danhipai u uptabi dama aipire na te 're aihâimana mo. Tô sena, wa ãne ai'ãma wawata za'ra ni. — ãne te ãma tiwata za'ra, hãwa ãma romhuri'wa norĩ hã.

¹³Tawamhã ãma wata za'ra pari, ma tô 24 na dama ìpire norĩ siré hã misi ì'mazadanha, ãne:

— E 'wam norĩ hã, õ norĩ hã, da'uza hãpa hãirã ré hã. E ma hawi we ìdasi'aba'ré. — ãne te ì'mazadanha.

¹⁴ Tawamhã asa wa tãma tinha:

– Me. Wa hã te waihu'u õ di. Aima waihu'u pese di, a hã.

Tawamhã ma tô oto ãma waihu'u, ãne:

– ã norĩ hã ropsi'utõrĩzéb ãma, ti'ai ãma da te 're ãrobzépata za'ëtê za'ra mono zéb 'rãsutu u, hãiba ré ré 're ãhãimana za'ra mono. Da te dasima 're ãrob'manharĩ wasété za'ra mono zém na 're ãdasi'utõrĩ mono zém hawib õ di. Te te 're robzépata za'ëtê za'ra mono nherê, hãiba ré ré we ãwairébé, ã norĩ hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ma tô sihãiba 'ru za'ra, Pone'ërebã wapru na dazada ãdã'ázém na ãwasété wi te te 're a'upsõi pese mono da, da'uza hã hãirã da, da te 're ã'upsõi pese za'ra mono ne.

¹⁵ Taha wa, te ã norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono simasisizém nho're aimasa, uza hãpa hãirã ré. Romhuri zahãri ãna te te tãma 're romhuri u'ãsi za'ra, ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma hã. Duré danhib'apito simasisizém na ãsãmra hã te za duré 'rãwi ãma 're sisaprĩ u'ãsi za'ra, ã'uza hãpa hãirã ré norĩ ãma hã, ã'rata za oto 're sãmra u'ãsi za'ra mono wa.

¹⁶ Tawamhã ã norĩ hã mra te te 're sépata zahu za'ra mono õ di za oto. Duré te te 're 'rubu zahu za'ra mono õ di za oto. Bãdã hã te te 're hãiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré aimawi rowa'ro ãpire hã te te 're hãiba zata waihu'u za'ra mono õ di za oto.

¹⁷ E marĩ wa, te te 're robzépata waihu'u za'ra mono õ di za oto. Pone'ërebã hã danhib'apito simasisizéb ãma ãsa hã te te 're 'madã'ã pese za'ra mono wa, te te 're robzépata waihu'u za'ra mono õ di za. A'ubuni wi, danhimizama da te 're ã'madã'ã pese za'ra mono ne, te za te te 're 'madã'ã pese za'ra. Te za duré ub're u te te 're simroi u'ãsi, ã u'ãsi u, da te 're ãhuri mono wa, 're ãdanomro u'ãsi mono zéb u. 'Re da'ry'ry mono wa, da'upĩ hã da te dasima 're ã'u'õ za'ra mono ne, te za duré te te 're apawapto, pẽ'ëzé ãna oto 're nomro u'ãsi mono da. – ãne ma tô 24 na dama ãpire norĩ siré hã misi ãma 'maiwaihu'u.

ãne ãnhotõ 'rowim ne, te ã'ab'madã'ã mono hã, duré te ã'awapari mono hã.

8

Pone'ërebã hã 7 ãma ãbaihã nhinha uptobzé te te ãprubzé wasu'u

¹ Tawamhã ãmrotõ ãma hã 7 ãma hã ma tô Pone'ërebã hã ãbaihã nhinha uptobzé hã pru. Te te pru wi, ma tô rowarõtãrã, hãiwa ãma hã. Bãtã pibuzé za'ratazé wãiwa ma tô ãma ai'utõ, rob'é'é ré hã.

² Tawamhã wa tô duré 'madã'ã za'ra, 7 na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nho're, ãsimasam norĩ hã. Ta norĩ ma, ma tô 7 na danhimnhihãrãzé hã sãmri za'ra ni.

³⁻⁴ Tawamhã hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã ma tô wei mo, misi aimawi hã. Wedeza ne 'rata te za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati ãsadaze hã da te tãma 're ãzata za'ra mono zéb 'rata. U'awire ne hã ãtê'ubuzi pré oru 'manharĩ te 're ti'ã, wedewati ãsadaze nhemezéb da hã. Tawamhã wedewati ãsadaze hã ma tô ahã na tãma sãmri za'ra ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, te te zata za'ra da. Tawamhã wedeza ne oru 'manharĩ ãma ma tô zata za'ra, danhib'apito simasisizém nho're. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãsadaze hã te te hã da, ma tô zata za'ra, wedewati ãsadaze hã. Te te zata za'ra wamhã, ma tô ãsizé hã si'ré hãimo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwê 're ãmreme zusi mono mreme siré. Hãiwa ãma romhuri'wa nhib'rata hawi, te ãsizé hã si'ré hãimo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nho're ãsam nhib'rata hawi.

⁵ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô pré'a 'manhe, u'awire ne hã oru 'manharĩ 're, wedewati ãsadaze nhemezéb 're. Wedeza ne na, wedewati zadaze hã da te 're ãzata za'ra mono zém hawi ma tô pré'a 'masisi. Te te 'masisi wamhã, ma tô õne haré ti'ai u sa'wa, uzã hã. Te te sa'wari wamhã, ma tô

tâiwapsa hã watobro, tâirãrã'ã zama. Tãsi'ubuzi zama, ma tô duré watobro. Ma tô duré ti'a hã sãsã'ã.

Hâiwa ãma romhuri'wa norĩ, tinhimnhihârâzém na ãsimnhihãsizé wasu'u

⁶ Tawamhã 7 na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã ma tô oto asõré pese, tinhimnhihârâzém na simnhihãsi da.

⁷ Tawamhã ãmorĩ'rada hã ma tô tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tô tâzã hã rere ti'ai u, unhama zama. Dawapru wazari, ma rere uzã hã, duré tâzã hã. Ti'ai u rere'e wamhã, daro mono bâ ma tô ti'a hã zada, ãwãiwa prã na. Wede hã 're ãsimasa mono hã ma tô duré si'uzã, ãsa'ratazé wãiwa prã na. Du zama ma tô uburé sihõmo, daro mono bâ.

⁸ Tawamhã maparane ãma hã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô duré amnhihârâ, tinhimnhihârâzém na. Simnhihârâ wi, ma tô marĩ hã êtê 'rãihã ne hã ãi ba waptãrã, unhama ro'o ré. Waptã'ã wamhã, ã poré mono bâ ma tô ã wãiwa prã na ãwapru.

⁹ Tepe norĩ hã ã 'rowi 're ãhãimana za'ra mono hã ma tô duré si'utõrĩ, ahã prã na, ãsa'ratazé wãiwa prã na. Ma tô duré uba're hã ahã prã na si'utõrĩ, ã nhisi baba 're ãsisa'rei mono hã. ãsa'ratazé wãiwa prã na ma si'utõrĩ.

¹⁰ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã si'ubdatõ ãma hã ma tô duré tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tô wasi ãsa'êne hã waptãrã, hãiwa hawimhã. 'Rãsitõ ro'o ne, te ro'o'a'a. Waptã'ã wamhã, nima niwĩmhã panho'õmo norĩ nhisiwi, ma tô waptãrã. ãsa'ratazé wãiwa prã na panho'õmo nhisiwi, ma waptãrã, ub're nhisiwib zama.

¹¹ Tawamhã pa nho'õmo norĩ nhisiwi ãwaptã'ãzéb ãma hã ma tô dawĩ ti'ãzé pire. Tawamhã da te ãhuri wamhã, ma tô da'ahã na dasi'utõrĩ, ãzé pire uptabi wa. Wasi ãsa'êtê nhisi hã ãzé'wa na ãsisi hã.

¹² Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã maparane si'uiwa na ãma hã ma tô duré tinhimnhihârâzém na amnhihârâ. Simnhihârâ wi, ma tô bâdã hã ãtõmo wãiwa prã na titobra. A'amo zama ma duré ãtõmo wãiwa prã na titobra. Wasi norĩ zama, ma duré ãtõmo wãiwa prã na tobra. Taha wa, te te rob'uiwẽ prã za'ra di wasi hã, duré bâdã hã, duré a'amo hã.

¹³ Taha pari, wa tô duré 'madã, si'u hã. Hãimo uptabi te 're wara. Wara sina, te mreme 'rãihã na dama rob'mahã, ãne:

— Ni'ãpé, ni'ãpé, ni'ãpé. Ti'ai ãma uburé pese 're ãhãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma, ãima ropipa uptabi za'ra wa'aba di za. Hãiwa ãma romhuri'wa norĩ si'ubdatõ ãsimnhihãsi õ, tinhimnhihârâzém na oto simnhihãsi wamhã, ãsimnhihãsi sidãpãsi te za ropipa uptabi hã asõ tiwairébé 'wa. — ãne te si'u hã dama rob'mahã.

ãne ãnhotõ 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, duré te ã'awapari mono hã.

9

¹ Taha pari, ma tô ãmrotõ ãma hã amnhihârâ duré, hãiwa ãma romhuri'wa hã, tinhimnhihârâzém na. Simnhihârâ wi, wa tô sabu wasi hã, hãiwa hawi ti'ai u ãwaptã hã. 'Ridawazé hã ma tô wasi ma sõmri ni, ab're 'rehã 'ridawazé hã. (Ab're 'rehã hã, wa'uburé norĩ 're ãhãimana za'ra mono zé).

² Tawamhã wasi hã ma tô ab're 'rehã hã 'ridawa. Te te 'ridawa wamhã, ma tô ãsizé hã watobro, ab're 'rehã hawi. ãsizé hã unhama ro'o za'êtê nhizédé ne hã. Tawamhã, watobro wamhã, ma tô bâdã hã tõmo zuwa. Ma tô duré hãiwa'utõ, ab're 'rehã nhizé hã. Taha wa, ma tô daro mono bâ tirobra.

³ Tawamhã ãsizédé hawimhã ma tô 'ridi hã wairé, ti'ai u. Tawamhã ta norĩ ma, ma tô pisutu za'ra ni, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne ãsé uptabi ne, te te dama 're rob'manharĩ za'ra mono da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimi'manharĩ waihu'u pese zém na.

⁴ ãne te ni'wa hã tãma nharĩ za'ra:

— Dui ma, 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono õ di za, wesuirã ma zama, wede ma zama. — ãne te ãma uwati za'ra. Te duré tãma da'ru za'ra:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ'õ, uihã ui'ére ãna 're ãnomro mono norĩ ma si, te za 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo.

⁵ Tane nherẽ, 're danhimroi wa'aba mono õ di za. A'amo ãmrotõ na si te za dama 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo. Apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne ãsé pire ne, te za dama 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, da te 're robzépata za'ëtẽ uptabi za'ra mono da. — ãne te tãma dahãiba 'ru za'ra.

⁶ Tawamhã a'amo ãmrotõ na da te 're robzépata za'ëtẽ za'ra mono wa, te za 'rãwi da te dasima 're rosa'rata wasété za'ra, dasi'uihã na 'rãwi 're dasisimroi mono da. 'Re dasisimroi mono da nherẽ, 're dasisimroi waihu'u mono õ di za. Te za da te 're robzépata hã za'ra, a'ã.

⁷ Tawamhã 'ridi hã te asõré, awaru hã dasi'wapé da, da te 're ãpese za'ra mono ne. Ëtẽ'ubuzi pré oru 'manharĩ na da'rãzaza ne ré, te asõré. Duré da'ubu ne ã'ubu mono, awaru hã.

⁸ Duré ãséré mono hã aiwa pi'õ zéré ne. Duré ã'wa mono hã, aiwa hu'u zérépa 'wa ne, ã'wa hã.

⁹ Tawamhã ãsi'uwazi tete 'manharĩ ne ré, te sõ'utu ubu ré aimasa. Duré ãsaripi ruru hã ruru'u za'ëtẽ uptabi di. Aiwa awaru na wedewarare tete 'manharĩ ruru'u ne hã, dasi'wapé zõ ãma 're ãdasisa'rei mono ruru'u ne, ãsaripi ruru hã.

¹⁰ Duré ãna're 'wamhi mono hã apa'apa 'wa nhi'oto na're 'wamhi ne. Taha nhipsari ne, sé pire di, ãsimiwa'rézé hã. Tawamhã tina're 'wamhi na te za tõ te te dama 're rob'manharĩ wasété za'ra. A'amo ãmrotõ na te za te te 're dahãzub u'ãsi.

¹¹ Duré ãsib'apito za'ra hã te 're hãimana, ab're 'rehã 'madã'ã'wa hã. Zudezu norĩ nhiminhisizém na hã, Abado na ãsiminhisizé hã. Duré deredu norĩ nhiminhisizém na hã Apori'ã na ãsiminhisizé hã. ãsisi hã da'uprosi'wa, te wasu'u.

¹² Tawamhã ropipa hã ãmorĩ'rata na ãwatobro hã ma tõ ai'utõ. Tane nherẽ, te za duré ropipa hã maparane dazõ pu.

¹³ Tawamhã hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã ãmropã ãma hã ma tõ duré tinhimnhihãrãzém na amnhihãrã. Simnhihãrã wi, wa tõ duré ni'wai mreme hã wapa. Oru 'manharĩ na wedeza ne na 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, danhoprubzéb da, wedewati ãsadaze, da te tãma 're ãzata za'ra mono zé 'rã'wa mono hawi, ãmreme hã.

¹⁴ Hãiwa ãma romhuri'wai ma, ãmropã ãma ãsimnhihãrã ma, te te ãnharĩ hã wa tõ wapa. ãne ãmreme hã:

— Ma'ãpé, wa'uburé maparane si'uiwa na ãpawasisi ré norĩ ma, ãpawasisizé hã wasihu za'ra na, Eprati na pa nho'õmo nhisi ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ ma. — ãne ãmreme hã.

¹⁵ Tawamhã ma tõ oto tãma wasihu za'ra. Duré hã ma tõ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãma ropisutu sirõmo za'ra, niwapsi bãdã te te ãpisutuzé hã, ãwa waptã'ã wapsi, te te da'uprosi mono da. Tõ ã bãtã na ãwa waptã'ã wa, ma tõ ãpawasisizé hã tãma wasihu za'ra. Tawamhã daro mono bã da'ahã uptabi prã na te za wa'uburé norĩ hã te te da'uprosi, daza'ratazé wãiwa prã na.

¹⁶ Tawamhã wa tõ wapa, daza'ratazé 'mahãrã hã, dasi'wapé zõ awaru na ãdasisa'rei mono norĩ za'ratazé hã. ãne daza'ratazé 'mahãrã hã, te ãwaparĩ hã, 200 mirõisi na. Da'ahã uptabi di.

¹⁷ Tawamhã awaru, wa tõ sabu za'ra, dasi'wapé zõ ãma 're ãdasisa'rei mono zé hã. Danhotõ 'rowi, da te 're ãrosawẽrẽ za'ra mono ne, wa tõ ãnhotõ 'rowim ne sabu za'ra, ãsisiwi ãsi'ubumroi mono norĩ zama. Ta norĩ hã ãsi'uwazi tete 'manharĩ ne ré, te sõ'utu ubu ré ãsisi asimro. ãsõ'utu ubu mono hã unhamã

ro'o pré ne na, ĩwamnarĩ mono hã. Duré sôté uzé ne na ĩsõ'utu ubu zé wamnarĩ mono hã. Duré 'rēnhipré nho'utu uzé ne na, ĩsõ'utu ubu zé wamnarĩ mono hã. Duré awaru 'rãĩ mono hã, aiwa hu'u zérépa 'rã ne. ĩsadaí're hawi mono hã te unhama ro'o mono ne hã nasi wairé, duré ĩsizedé hã, êtē ro'o nhizedé uzé pire zama. Duré ĩsizedé uzé pire hã te duré nasi wairé, dapãrízé hã.

¹⁸Tawamhã ã hã, unhama ro'o ne hã duré ĩsizedé hã duré êtē ro'o nhizedé uzé pire hã ma tô te te da'uprosi, awaru zadai're hawi, ĩwairébé mono hã. Daro mono bâ da'ahâ uptabi prã na ma tô te te da'uprosi, daza'ratazé wãĩwa prã na.

¹⁹Ãne ma tô tizadai're ro'o nhipãrĩ na te te da'uprosi, tizamo na zama. ĩsamo mono hã wahi ne ĩsamo hã. Tô wahi 'rã ne na ĩsamo 'rãsutu mono hã. Taha na ma tô te te dahãzu.

²⁰Tawamhã dahãiba ré ĩdasi'atarēme mono hã ĩdadâ'â mono õ hã, 'rãwi dasi'uihã na 're dasisãmri za'ra mono õ di. Zahadu te wa'uburé norĩ ãma si 're dawata za'ra. Te duré zahadu ropoto hãiba 'manharĩ ãma si 're dawata za'ra, danhib'manharĩ nhipese na da te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono ãma, êtē'ubuzi pré oru 'manharĩ ãma, duré êtē'ubuzi'a prata 'manharĩ ãma, duré ĩsi'uwazi waipo 'manharĩ ãma, duré êtē 'manharĩ ãma, duré wede 'manharĩ ãma. Zahadu da te rēme mono õ di. Ropoto hãiba 'manharĩ hã te te rob'madâ'â õ nherē, duré simipari õ nherē, duré morĩ õ nherē, te zahadu ãma 're dawata za'ra, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono upana.

²¹Duré zahadu dasipãrĩ hã da te sahãri mono õ di. Duré simi'â, da te sahãri mono õ di. Duré pi'õ na danhimisaihuri hã da te sahãri mono õ di, duré aibã na zama. Duré dasiwi romnhimi'uri hã da te sahãri mono õ di. Zahadu dawaseté wi 're dasipizari za'ra mono õ di. Õne u'ãsi te marĩ ĩwasété na si 're dahãimana za'ra.

Ãne ĩnhotõ 'rowim ne, te ĩ'awaihu'u mono hã.

10

Hãĩwa ãma romhuri'wa hã ĩbaihã nhinha ĩsryre te te 're ĩrã'ârizé wasu'u

¹Tawamhã wa tô duré sabu, hãĩwa ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã aimawi hã ĩsimiwada'uri pire hã. Hãĩwa hawi ma we si'ra, hãĩwa'a na ubu ré. Tãĩwaipore te duré ĩ'rã nhisiwimhã za. Duré ĩ'ubu hã aiwa bãtã ro'o ne. Duré unhama ro'o pa ne, ĩza hã.

²Tawamhã ĩbaihã nhinha ĩsryre te sõzi haré 're ti'â, tinhib'rata. Tawamhã â poré nhisiwi ma tô tipara nhimire niwĩmhã tipara hã tisã. Ti'a nhisiwi ma tô duré tipara nhimi'e niwĩmhã tipara hã tisã.

³Tawamhã mreime 'rãihã na te hã. Hu'u zérépa wairõ 'rãihã ne, ĩhãrã hã. Hãrã wamhã, awa'awi ma tô tãiwapsa hã tiwapsa'a za'ra, wapsa'a 'rãihã na. 7 na ĩwapsa'a za'ra hã.

⁴Wapsa'a za'ra wamhã, damreime ne hã wa tô wapa. Taha wa, wa tô ĩmreime za'ra hã te ĩwapari na aré rob'ui'ééré. Tane nherē, te ni'wa hã hãĩwa hawimhã ĩma tinha, te rob'ui'ééré tã da. Ãne te ĩma tinha:

— Tô'ã. Rob'ui'ééré tã. Asima si waihu'u, tãiwapsa'a norĩ mreime hã. — Ãne te ãma ĩpa'uwati.

⁵Tawamhã hãĩwa ãma romhuri'wa hã â nhisiwi ĩsa hã ti'a nhisiwib zama ĩsa hã te ĩ'madã hã ta hã ma tô hãĩwa nho'õmo tinhib'rada hã wē, tinhimire niwĩ hã.

⁶⁻⁷Tawamhã simiwē sina, ma tô waihu'u:

— 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã za te te ĩrob'manharízéb da hã sô rowaptã'â õ di za oto. 7 ãma hãĩwa ãma romhuri'wa hã tinhimnihãrãzém na simnihãrã wamhã, te za 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ãma uwaimra, duréihã te te da'ãma sima ĩropisutuzé hã dama ĩwaihu'u'õ hã. Duréihã tizadawa wasu'u 'rata 'wa

norĩ ma, te te ĩropisutuzém na te za oto dama rob'manha. Āne, wa tô sena na awaihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, ĩsimiropisutuzém na zama. — Āne ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para waihu'u, hâiwa âma romhuri'wa hã, hâiwa nho'ômo tinhib'rada te te ĩwê hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ta hã hâiwa 'manharĩ'wa, duré ti'ai 'manharĩ'wa, duré â poré 'manharĩ'wa, duré uburé ĩwa 're ĩdahâimana za'ra mono poto 'wa.

⁸Tawamhã hâiwa hawi we te te ĩma ĩnharĩ 'rata mreme hã wa tô duré wapa. Āne te duré ĩma tinha:

— Ma'âpé, sô aimorĩ, ĩbaihã nhinha ĩsyryre zô, âri da, hâiwa âma romhuri'wa, sô'a haré tinhib'rata te te 're ĩ'râ'âri zô. Ô hã hâiwa âma romhuri'wa, â nhisiwi ĩsa hã, ti'a nhisiwib zama. — Āne te sô ĩzatô.

⁹Tawamhã wa tô ĩtême sô mo. Sô ĩwisi wamhã, wa tô tiwi waptê, ĩbaihã nhinha ĩsyryre hã. Te tiwi waptêrê wamhã, te ĩma ti'ru, âne:

— Ma'âpé âri, 'rêne da. 'Rêne wamhã, ropĩni ne hã ĩsei uptabi za, asadai're 'remhã. Tane nherê, oto sômri wamhã, adi'i 'remhã te za anomozé. — Āne ma tô ĩma waihu'u.

¹⁰Tawamhã wa tô oto ti'â, ĩsib'rata hawi ĩbaihã nhinha ĩsyryre hã. Te âri wamhã, wa tô ti'rê. Te 'rêne wamhã, ropĩni ne hã sei uptabi di, ĩzadai're 'remhã. Tane nherê, te sômri wamhã oto, ĩdi'i 're, ma oto ĩnomozé.

¹¹Tawamhã ni'wa hã te ĩma tinha:

— Te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama 're ĩsadawa wasu'u mo, dapoto mono bâ za dama 're ĩromhâimana za'ra mono zém na hã, damreme sipo'o mono bâ. Daro mono bâ dama ĩpire za'ra norĩ ma, za 're ĩromhâimana mono zém na zama te za duré dama 're ĩsadawa wasu'u mo. — Āne ma tô ĩma waihu'u.

Āne ĩnhotô 'rowim ne, te ĩ'ab'madâ'â mono hã, duré te ĩ'awapari mono hã.

11

'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ wasu'u

¹Tawamhã ma tô ĩma sômri ni, wedehu waré ne hã marĩ pibuzé hã. Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô ĩzatô:

— Mo oto aimorĩ ti'ai âma ĩnhorôwa u, wedehu waré ne na, 'ri hã pibui mono da, duré ĩma danhoprubzé nomrizé hã pibui mono da, wedeza ne hã, danhimizama da te ĩma 're ĩzata za'ra mono zé hã. Ma'âpé duré ĩnhorôwa âma, ĩ'âma 're ĩdawata za'ra mono norĩ hã sa'rata za'ra na.

²Tane nherê, 'ri 'wawi wa'ra 're, 'ri nho'remhã pibui mono ô di za. Ta hã wa tô pisutu, ĩnhib'a'uwê'ô norĩ si te te âma 're ubumroi mono da. Ta norĩ hã niwapsi te za Zeruzarê âma hã 'ri nho'u ĩwê uptabi âma hã da'âma ai'uté za'ra. Taha wa, te za te te sina dawasi za'ra. 42 na a'amo ĩhâimana u te za te te da'âma rowamnarĩ za'ra, 1,260 na bâdâ za da'âma ĩsi'utôřizéb u.

³Taha ré, wa za ĩzadawa wasu'u'wa norĩ hã satôřĩ zahuré, tô 1,260 na bâdâ ĩsi'utôřizéb u simi'ê na te te ĩzadawa wasu'u zahuré mono da. Tawamhã pone'êrebâ zéré 'manharĩ na uza wasété ré, te za tineb zahuré, pê'êzé uptabi zahuré wa, da te dasiwi 're ĩwê'ô pese za'ra mono wa. — Āne ma tô ĩma waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁴Ā norĩ hã azeitona wede ne, te duré 're hâimana zahuré, ĩ'rãĩ wa'ui wabre hã ĩro'o pese ne, simi'ê na te te dama 're sadawa wasu'u zahuré mono wa. Rob'uiwêzém ne, te duré 're hâimana zahuré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rob'uiwê zahuré mono wa. Uburé Danhib'apito nho'a te 're sima'wara zahuré.

⁵Tawamhã ni'wa hã te te tâma rob'manharĩ wasété zahuré da nherê, te za tizadai're hawi unhama ro'o na wĩrĩ zahuré. Āne na te za si'utôřĩ ĩsitob'ru norĩ hã, te te tâma rob'manharĩ wasété za'ra mono da nherê.

⁶ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ìsimipawapto waihu'u pese zém na te za hâiwa pese zahuré, tã ta'a tã da, te te dama sadawa wasu'u zahuré mono sina. Duré te te waihu'u pese zahuré di, te te âwapru zahuré da hã, duré te te sima ìwê zahuré zéb zarina, ti'ai ma, te te nasi ìrob'manharĩ wasété zahuré da hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono u, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, te za ãne te te dama arob'manharĩ zahuré.

⁷ Tawamhã te te sadawa wasu'u zahuré mono pari, te za ropoto siwamnarĩ hã ab're 'rehã hawi ìwatobro hã sô tibusi zahuré, te te 'wapé zahuré da. Tawamhã ropoto siwamnarĩ hã aibã norĩ ma, siptete zahuré wa, te za pãrĩ zahuré.

⁸ Tawamhã 'ri nhi'riti 're za'ëtê ãma, te za taré ìhâiba hã hã tiza'wari zahuré, 'ri nho'ômo za'ëtê ãma, wede nhonhi'rãmi na Ìsib'apito za'ra, da te dasiwi ìwĩrízém nho'ômo ãma, dama ìsa'rese za'ëtê ãma. Sodoma na 'ri nho'ômo nhisi ãma, 're ìdahâimana wasété za'ra mono ne, ã 'ri nho'u hã. Duré Ezitu na romnhisi ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono ne hã, ã 'ri nho'u hã. ãne 'ri nho'ômo zahuré na ãma ìsimiré'ézé hã, Zeruzarê hã.

⁹ Tawamhã da'ahã uptabi na te za ìtême ubumro zahuré ni, ìhâiba hã hã da te dasiwi 'madâ'â zahuré da, 'ri nhi'riti sa'wari ré. Si'ubdatô bâdã ìne wãiwab u, te za dapoto mono bâ dasiwi 'madâ'â zahuré ni, damreme sipo'o mono bâ, 're ìdahâimana za'ra mono hã. Te za duré ãma tasi'uwati za'ra ni, da te dasiwi za tã da.

¹⁰ Tawamhã ti'ai ãma daro mono bâ 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma hã rowê za'ra di za, ìsadawa wasu'u'wa norĩ hã dâ'â zahuré wa. Taha wa, te za 're dato za'ra. Te za duré danhibzari na tasisawi za'ra ni. Ìsadawa wasu'u'wa norĩ hã dawasété wi 're dasipizari za'ra mono da, te te dama 're ropipa zahuré mono ré, dâ'â zahuré wa, te za 're dato za'ra.

¹¹ Tawamhã si'ubdatô bâdã, ãma ìneb zahuré zé wãiwa pari, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ìpê'ézani hã apã tãma sômri zahuré, hãiba ré 're neb zahuré da apã. Taha pari, te za oto hãwi aima'wara zahuré. Sima'wara zahuré wamhã, te za tãma tapahi uptabi za'ra ni, da te ì'madâ'â za'ra norĩ hã.

¹² Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã te za wapari zahuré, hãiwa hawi ni'wai mreme hã. Mreme 'rãihã na te za sô tihãrã zahuré:

— We ane wa'aba, hãimo. — ãne te za ni'wa hã sô tihãrã zahuré.

Tawamhã ì'ruiwapari'wa norĩ hã te te 'madâ'â za'ra mono ré, te za hãiwa'a na tizasi zahuré, hãiwa u.

¹³ Tawamhã zasi zahuré wi, awa'awi te za sa'ëtê uptabi ti'a sãsã hã watobro. Watobro wamhã, 'ri hã nima norĩ hã te za sina, Zeruzarê ãma, 'ri nho'ômo 'remhã 're ìsimasa mono hã. 10 na 'ri 'maihâimana wamhã, te za misi si dawi rere'e. Te za duré 7 miu na tadã'â za'ra ni, ti'a sãsã'ã na hã. Tawamhã dadã'â ãna ìdasi'atarême mono hã te za tapahi uptabi za'ra ni. 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma te za tawata za'ra ni, hãiwa ãma 're ìsãmra mono ãma, simi'manharĩ waihu'u pese uptabi wa.

ãne ìnhotô 'rowim ne, te ì'awapari mono hã, duré te ì'azabui mono hã.

¹⁴ Tawamhã ropipa hã maparane ìpu hã tâibã oto. Tane nherê, zahadu si'ubdatô ãma zô, te rowaptã. Romhuture di oto, duré ropipa ìwatobro da hã. Ma'ãpé ãne waihu'u pese za'ra wa'aba.

7 ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã tinhimnihãrãzém na ìsimnihãrãzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã 7 ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô tinhimnihãrãzém na amnihãrã. Simnihãrã wi, hãiwa ãma damreme 'rãihã hã wa tô wapa. ãne te nharĩ za'ra:

— Satanasihĩ nhimi'madã, 're danomro mono da, ma tô da te dasima 're wê za'ra aré, daro mono bâ. Tane nherê, ropã te za oto 'Re ìhâimana

u'âsi mono nhimi'madâ'â si 're danomro, Wanhîb'apito nhimi'madâ hã. Danho'reptui'wa da, te te ïpisutu nhimi'madâ'â zama te za 're dahâimana za'ra oto. Wanhîb'apito hã te za tô te te 're da'ab'madâ'â u'âsi oto, õne u'âsi. — ãne wa tô wapa, hãiwa ãma damreme 'rãihã hã.

¹⁶ Tawamhã 24 na dama ïpire za'ra norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nho'a tisimasisizém na ïsi'ubumro norĩ hã ma tô hi'rãtitõ tãma ana, ãma wata za'ra da.

¹⁷ ãne te ãma tiwata za'ra:

“Uburé Danhîb'apito uptabi, 'Re ïhâimana u'âsi mono, a hã danhipai u asiptete uptabi di. Duréhã marĩ õ ré hã, te 're aihâimana u'âsi mo. Ai'utõrĩ waihu'u õ di. Õne u'âsi te 're aihâimana mo. A hã aiwaihu'u pese zé hã, duré danhipai u asiptetezézé hã ma tô oto dama ïhãi'ré, da te oto 're 'madâ'â za'ra mono da. Taha zarina ma tô oto danhipai u da'madâ'â pire na ãma ïsãna'ra, ãhãna hã. Taha wa, wa ai'ãma wawata za'ra ni.

¹⁸ Ai'ãma 're ïdawata za'ra mono õ norĩ hã ma tô asada tizahi pese za'ra. Taha wa, ma tô oto ïwa waptãrã, asiwi ïda'awẽ'õ pese zéb zarina, dama ïrob'manharĩ wasété zéb da hã.

Ma tô duré ïwa waptãrã, dahâimanazéb zarina dama ï'arowairébézéb da hã, uburé adâ'â norĩ ma hã, asimiroti hã te te 're ïwapari za'ra mono õ norĩ hã uburé 're ahã za'ra mono da, duré uburé asimiroti wapari pese 'wa norĩ ma, tãma 're ab'manharĩ wẽ mono da.

Ma tô ïwa waptãrã, asadawa wasu'u'wa norĩ ma, marĩ ïwẽ hã 're anhomri mono da, te te aima 're ïromhuri pese za'ra mono zé wa'rãmi. Uburé pese asib'a'uwẽ norĩ ma, marĩ ïwẽ hã 're anhomri mono da, ma tô ïwa waptãrã, ai'ãma 're ïwata za'ra mono norĩ ma, dama ïpire norĩ ma, dama ïwapu norĩ ma zama.

Ma tô duré ïwa waptãrã, ti'ai ãma da te 're ïrowasété za'ra mono norĩ hã uprosi da.”

ãne 24 na dama ïpire za'ra norĩ hã ma tô ãma po're pu'u za'ra.

¹⁹ Tawamhã hãiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb ãma hã, ma tô ni'wa hã 'ridawa hã 'ridawa. Te te 'ridawa wamhã, te oto wedehã're hã sõ'awi 'ri para za. Wedehã're 're, te êtẽpo ï'ui'ééré ré hã da'wa, duréhã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tinhîb'a'uwẽ ma ïropisutuzéb ui'ééré ré hã. Tawamhã ma tô tãiwapsa hã watobro, tãirãrã'ã zama, tãsi'ubuzi zama. Ti'a hã ma tô duré sãsã'ã. Tãzã hã ma duré asa'wa, ïpire hã.

ãne ïnhotõ 'rowim ne, te ï'azabui mono hã, duré te ï'awapari mono hã.

12

Pi'õi wasu'u, Satanasihî wasu'u me

¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, marĩ hã ma tô hãiwa nho're na sihãi'ré, dama ïsa'rese'õ hã, ãma 're ïdatob'uzu za'ra mono hã. Ta hã dama ïwaihu'u'õ hã wa tô 'madâ, pi'õ ïsa hã. Bãtã ro'o ne na ï'uza hã. ïpara 'rowimhã a'amo te za. Duré 'rãzaza ré te za. ï'rãzaza na hã wasi te aimasa, 12 na.

² ï'ra te duré ãma sépu, pi'õi ãma. ãma sépu'u wa, te hãzé te, 're sadari.

³ Tawamhã ma duré marĩ hã sihãi'ré, hãiwa nho're na, marĩ ïsa'rese'õ hã. Ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hãiba za'êne hã te za. ïhãiba hã ïhãiba pré. Duré 7 na ï'rã hã. 10 na duré ï'u hã. Powawẽ õmo ne, ï'õmo za'ra hã. Duré 7 na ï'rã za'ra 'rãzaza hã, danhîb'apito 'rãzaza ne hã. ï'rãzaza si'ubuzi na ï'rãzaza za'ra hã.

⁴ Tawamhã tizamo na ma tô wasi hã waibu, hâiwa âma 're ãsimasa mono hã. Ahâ uptabi prã na ma tô waibu, ãsa'ratazé wãiwa prã na. Tawamhã te te waibui wamhã, ti'ai u ma tô sa'êtê sãmra.

Tawamhã pi'õ nho're te za, ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã. Pi'õ te sapa ã'ra zõ, waptã'ã wi te te 'rêne da.

⁵ Tawamhã ma tô tãma waptãrã aibã na, simiwada'uri nhiptete na za daro mono bã te te 're ãda'awada'uri mono da hã. Tawamhã ma tô tiwi âri ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono u, danhib'apito simasisizém na 're ãsãmra mono u, ãsiré danhib'apito na 're hãimana mono da.

⁶ Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ wi, te pi'õ wara, a'ubuni u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãropese sirõmo zéb u, te te tãma ãpisutuzéb u. Tame hãimana mono ré, te za 1,260 na bãdã ãhãimana u te te 'madã'ã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã.

⁷ Tawamhã dasi'wapé, hãiwa nho're âma ma tô watobro. Hãiwa âma romhuri'wa hã Midé na ãsisi hã, duré hãiwa âma ãsiré tãma ãromhuri'wa norĩ hã, te ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hãiba za'êne hã siwi 'wapé. Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã ma tô sina ana, hãiwa âma tãma ãromhuri'wa norĩ me.

⁸ Tane nherê, ma tô Midé norĩ hã âma ai'uté za'ra. Taha wa, hãiwa âma 're hãimana waihu'u za'ra mono õ di za oto.

⁹ Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã ma tô siwi time ti'ai u, apã morĩ tõ da. Ta hã Satanasi, wanhitob'ru. Ta hã duréihã wahi na ãsihãiba. Uburé tizadawa nhipse na te te 're ãda'a'rãmi mono, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa para newa, ti'ai âma daro mono bã. Tawamhã wa'uburé norĩ zama ãsib'a'uwê zama ma tô ãsiré siwi sãmra ti'ai u, apã si'aba'ré tõ da.

Ãne wa tô te ab'madã'ã, ãnhotõ 'rowim ne.

¹⁰ Tawamhã wa tô duré ni'wai mreme hã wapa. Mreme 'rãihã na te tinha:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô oto wa'anho'reptuzém na wama âma uwaimra, wanhitob'rui wi. Danhib'apito na siptete na te te 're ãda'ab'madã'ã mono zé hã ma tô duré dama hãiré oto. Duré Danho'reptui'wa da, te te ãpisudu hã te duré ãsiré te te 're da'ab'madã'ã oto, waihu'u pese na. Wasiré ãsazei'wai âma, awê sidãpãsi simizazãri ãna ãwasédé hã te te âma 're ã'aza'ra mono hã ma tô oto 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã sihawĩ time hãiwa hawi, ti'ai u, Wa'uburé hã.

¹¹ Pone'ërebã hã dazada ãdã'ãzéb zarina, ma tô wasiré ãsazei'wa norĩ hã âma ai'uté za'ra, Satanasihi âma. ãwasu'uwê hã sena na te te dama 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zém na zama, ma tô âma ai'uté za'ra. Duré da te 're 'ruiwapari za'ra mono wa, dawĩ 're sihãiba zawĩ za'ra mono õ di, 're dã'ã tõ za'ra mono da. Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi sipizari ãna, ma tô duré Satanasihi âma ai'uté za'ra.

¹² Taha wa, ma'ãpé 're ato za'ra wa'aba mono, hãiwa âma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Tane nherê, ti'ai âma 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za, ã poré na 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama. E marĩ wa. Wa'uburé hã sahi uptabi na atême morĩ aba na dã'ãsina, ti'ai u. Ti'ai âma te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono da, za 're ãhãimana hutu mono zém na te te sina waihu'u wa, ma tô tizahi pese. Taha wa, aima 're ropipa uptabi za'ra wa'aba mono di za. — Ãne te ni'wa hã tinha, mreme 'rãihã na.

¹³ Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hãiba za'êne hã hãiwa hawi da te ãme na siwaihu'u wamhã, ma tô pi'õ zarina 're mo, aibã na ã'ra tãma ãwaptã'ã zarina.

¹⁴ Tane nherê, ma tô si'õmo wawê paihi hã ãsaripi ré hã pi'õi ma za ni, a'ubuni u 're ãsãmra mono zéb u, âma wara da, tô õme, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma

Īropese sirōmo zéb u. Tame te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â, si'ubdatō wahum nhipai u wãiwã, ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ wi.

¹⁵ Tawamhã ho'orã ne hã ma tô â hã tizadai're hawi sa'wa pi'õ zarina, â pré da, â te te 'mapraba da.

¹⁶ Tane nherē, ti'a hã ma tô pi'õi âma aime. Ti'a hã ma tô si'ridawa, â zô, â hã ĩwa a'a da. Tawamhã ma tô â hã ĩwa ti'a'a tô, ho'orã hãiba ne tizadai're hawi pi'õ zarina te te ĩsa'wari hã.

¹⁷ Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã ma tô pi'õ da tizahi pese, tiwi simani wa. Taha wa, ma tô ĩsihudu norĩ zô mo, te te 'wapé za'ra da. E 'wam norĩ hã te wasu'u, ĩsihudu norĩ hã. Ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti te te 're ĩwapari pese za'ra mono, duré tô sena na Zezusihi zazei'wa na 're ĩsiwasu'u za'ra mono, te wasu'u. Ta norĩ zô te mo, ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã te te 'wapé za'ra da.

¹⁸ Tawamhã te oto ta hã â poré zaihã na za, supara're wa.

Ãne ĩnhotō 'rowim ne, te ĩ'azabui mono hã, duré te ĩ'awapari mono hã, za ĩromhâimana mono zém na hã.

13

Ropoto siwamnarĩ pipa zahuré wasu'u, â 'rowimhã, duré ti'ai 'rowimhã

¹ Tawamhã wa hã wa tô duré sabu, â 'rowi ropoto siwamnarĩ hã â hawi watobro ré. ĩhãiba misi nherē, 7 na ĩ'rã hã. Duré 10 na powawē ōmo ne, ĩ'ōmo mono hã. ĩ'ōmo na hã danhib'apito 'rãzaza si'ubuzi ne ré, te ōmo 'rãzaza ré aimasa, 10 na. Duré ĩ'rãi mono na rob'ui'ééré za'ra ré hã aiwa 'Re ĩhâimana u'âsi mono newa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono wamri na ĩsiwaptērē ui'ééré wasédé hã.

² Duré ĩhãiba hã, hu'u hãiba ne. ĩpara hã robzahi para ne hã ursu para ne. Duré ĩsadaire hã, aiwa hu'u zérépa zadai're ne, ĩsadaire hã. Tawamhã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hã, Satanasi hã ma tô tinhiptetezé hã tãma tisō, ĩsada wa para siré te te da'ãma 're romhuri wasété zahuré mono da, ĩsimiromhuri waihu'u pese zém na.

³ Tawamhã misi ĩ'rãi âma hã ĩ'u'a ré hã da te wĩrĩ wa, ĩ'wa're ne hã. Tane nherē, ĩ'wa're hã ma tô tãma ato. Taha wa, daro mono bâ uburé 're ĩdahâimana za'ra mono hã ma âma tatob'uzu za'ra ni. Ma duré âma sasōmri za'ra ni, ĩsimiwada'uri na.

⁴ Ma tô duré ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ âma tawata za'ra ni aihĩni, â hawi ropoto siwamnarĩ ma, tinhimi'manharĩ waihu'u pese zé hã te te tãma sōmri wa. Tane ma tô duré â hawi ropoto siwamnarĩ âma tawata za'ra ni. Ãne te âma tawata za'ra ni:

— E 'wa hã ĩsine hãimana waihu'u pese bâ. E 'wa hã ĩsiptete wabzu'wa pâ. —
Ãne te âma tawata za'ra ni, daro mono bâ da'ahã na.

⁵ Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ hã, te 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wa'ēi wasété, 'rãwi waihu'u pese na sina wata dâ'âsina. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te sadawa uwati ō di. Ma tô duré tãma waprosi, dama pire na te te da'awada'uri wasété mono da a'â, 42 na a'amo ĩsisōré mono u.

⁶ Taha ré, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wa'ēi wasété tô, ĩsisi na zama. 'Re ĩsãmra mono zém na ma tô duré timreme wasété, duré hãiwa âma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ âma zama.

⁷ Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô duré tãma waprosi, â hawi ropoto siwamnarĩ ma, ĩsib'a'uwē te te 'wapé za'ra da, te te âma ai'uté za'ra da, ĩsib'a'uwē norĩ âma. Ma tô duré tãma waprosi, simiwada'uri wasété nhiptete sina te te 're da'awada'uri mono da, dapoto mono bâ, duré damreme sipo'ono mono bâ 're ĩdahâimana za'ra mono hã.

⁸ Tawamhã ti'ai ãma daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã te za ãma 're dawata za'ra, da'ahã uptabi na. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ãma 're wata za'ra mono õ di za, ïbaihã na 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ïsimi'wara mono zém na ïsisi 're ïsimi'wara mono norĩ hã. Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te ropoto mono õ ré, danhisi na te te ãma ïrob'ui'ééré za'ra hã ã ïbaihã hã, Pone'ërebã, da te dasiwi ïwĩrĩ te hã.

Ãne za ïromhâimana mono zém na ïnhotõ 'rowim ne, te ï'azabui mono hã, duré te ï'awapari mono hã.

⁹ Ma'ãpé, aipo're 'repu'u ré za'ra wa'aba wamhã, wapari pese za'ra wa'aba.

¹⁰ Ni'wa hã ïsazei'wai wamhã, dazazéb 're da te 're séme mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dawĩ 're sawĩ za'ra mono õ wamhã, te za tô da te 're sé. Duré sib'ézé 'wapa na da te 're simroi mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dawĩ 're sawĩ za'ra mono õ wamhã, te za tô da te 're simro. Ãne da nherẽ, te za sipizari ãna ãma 're nomro, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma.

¹¹ Tawamhã wa tô duré sabu ropoto pipa hã, ti'ai hawi ïwatobro hã. Maparane ï'u hã, pone'ërebã 'rare õmo ne hã. Tane nherẽ, ïmreme hã ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ mreme ne, ïmreme hã.

¹² Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhuri, ti'ai hawi ïwatobro hã. ïsadawa para te te 're da'awada'uri pese, ti'ai ãma daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã â hawi ropoto siwamnarĩ ãma 're dawata za'ra mono da, ï'rãĩ ãma ï'u'azé tãma ïsitob ãma.

¹³ Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tô te te 're aromhõsi, marĩ ïwaihu'u'õ na, dama ïsa'rese'õ na. Hãwa hawi unhama ro ïwaptã'ã na ma tô datõmo nho'a romhõsi.

¹⁴ Ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô tãma waprosi, â hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhõsi mono da. Ãne ma tô tinhimiromhõsi na dama 're sadawa nhipese, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa para newa, ti'ai ãma daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norĩ ma hã. Ma tô duré dama ti'ru, romhãiba, da te dasiwi 'manharĩ da, â hawi ropoto siwamnarĩ hãiba na, sib'ézé 'wapa na da te dasiwi wĩrĩ nherẽ, apã ïhãwa'utu hãiba na.

¹⁵ Tawamhã romhãiba hã da te dasiwi 'manharĩ parimhã, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ti'ai hawi ropoto pipa ma waprosi, romhãiba ma, ïpẽ'ëzani te te tãma sõmri da, mreme ré oto 're morĩ da, duré romhãiba ãma 're ïdawata za'ra mono õ norĩ hã te te 're anhimroi mono da, ti'ai hawi ropoto pipa hã.

¹⁶ Tawamhã ti'ai hawi ropoto pipa hã ma tô te te da'awada'uri, da te dasima waprosi za'ra da, ni'wam norĩ hã ïsib'rata nhimire niwĩ da te sib'rata ui'ééré za'ra mono da, duré ni'wam norĩ hã ï'uihã mono na da te uihã ui'ééré za'ra mono da. Tawamhã ma tô da te a'ui'ééré tô, daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono hã, dama ïwapu mono bâ duré dama ïpire mono bâ, duré danhibro pese mono bâ, duré danhibrob'õ mono bâ, duré dapawa'ãbã ãna dawada'uri zarina si da te dama 're ïromhuri za'ra mono bâ, duré dawada'uri ãna dasi'uihã na 're ïdahâimana za'ra mono bâ. Da'upsãtã mono bâ ma tô da te da'ui'ééré za'ra.

¹⁷ Tawamhã danhib'rata ui'ééré õ nherẽ, da'uihã ui'ééré õ nherẽ, da te 're rob'uiupra waihu'u za'ra mono õ di. Duré da te 're rowede waihu'u za'ra mono õ di. Á hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na da'uihã ui'ééré hã, duré danhib'rata ui'ééré hã, ïsisi za'ratazé hã. Ãne wa tô te awaihu'u, ïnhotõ 'rowim ne.

¹⁸ A norĩ wa'wa hã ai'maiwaihu'u pese aba wamhã, ma'ãpé ïsisi za'ratazé ui'ééré hã 'maiwaihu'u aba, ïwasu'uzé hã. 666 na ïsisi za'ratazé hã danhisi za'ratazém na ïsisi hã te wasu'u.

14

'Re ihâimana u'âsi mono, ïwasété hawi te te ïwa'âbâ za'ra norĩ nho're wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ. Te 'madâ'â wamhã, Pone'ërebã hã wa tô sabu, da te dasiwi ïwĩrĩ hã. Si'ã na êtê 'rãihã nhisiwi te za. Duré 144 miu na dahãiba hã te ïsiré aimasam ni, ïsisi na ï'uihã ui'ééré ré mono hã, duré ïmama nhisi na zama ï'uihã ui'ééré mono hã.

² Tawamhã wa tô duré wapa, hãiwa hawi ni'wai mreme hã. Â'a'a 'rãihã ruru'u ne, ïmreme hã. Duré tâiwapsa'a za'êtê rãrã'ã ruru'u ne, ïmreme hã. Rowamreme'wa, tinhimirowamremezém na te te 're ïrowamreme za'ra mono ne, ïmreme hã.

³ Tawamhã 144 miu na ïhãiba za'ra norĩ hã te danhib'apito simasisizém nho're asôré, maparane si'uiwa na ropoto na ïhãiba norĩ nho'reb zama, duré dama ïpire za'ra norĩ nho'reb zama. Tinho're ïtém na te tinho're za'ra, dama ïsa'rese'õ na. Æ norĩ si 're ïdanomro wasété mono zém hawi, 'Re ihâimana u'âsi mono te te ïwa'âbâ za'ra norĩ si te te waihu'u pese za'ra di, ïsõ're hã.

⁴ Æ norĩ hã ma tô 're si'madâ'â pese za'ra, 're siwasété tô za'ra mono da, pi'õ na 're ïdanhimisaihuri za'ra mono õ ne. Duré pi'õ za'rese'õ'wa 're ihâimana za'ra mono ne, ma tô 're si'madâ'â pese za'ra. Pone'ërebã nhirã zarina si ma tô 're nomro. Ta norĩ si ma tô 're ïdanomro wasété mono zém hawi wa'âbâ za'ra. Ta norĩ hã ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono ma sisõmri na'rata za'ra, Pone'ërebã ma zama.

⁵ Duré 're sadawa nhipese za'ra mono õ di. Duré ïwasédé hã sena na da te âma 're sa'ra waihu'u mono õ di, ïwê na si 're hãimana za'ra mono wa.

Si'ubdatõ hãiwa âma romhuri'wa norĩ nhimirowasu'uzé wasu'u

⁶ Tawamhã wa tô duré 'madâ, hãiwa âma 'Re ihâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa hã. Hãimo uptabi te 're wara. ïwasu'uwê hã te dama 'mahã, ïsi'utõrĩ'õ hã, dapoto mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norĩ ma, duré damreme sipo'o mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norĩ ma.

⁷ Æne te mreme 'rãihã na te te dama 'mahârã:

— 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã 're wazé pese za'ra wa'aba mono. Duré wê uptabi wa, âma 're aiwata uptabi za'ra wa'aba mono. Ma tô ïwa waptãrã, 'Re ihâimana u'âsi mono te te da'âma ï'arowairébézéb u da hã, uburé pese. Taha wa, te za Ropoto'wai âma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, hãiwa 'manharĩ'wai âma, duré ti'ai 'manharĩ'wai âma, duré â poré 'manharĩ'wai âma, duré ub're 'manharĩ'wai âma. — Æne te hãiwa âma romhuri'wa hã te te dama hãiba 'ru 'Re ihâimana u'âsi mono hã, âma 're dawata u'âsi za'ra mono da.

⁸ Tawamhã te duré ïsãna'remhã 're wara, hãiwa âma romhuri'wa hã ïhãiba amo hã. Æne te duré ta hã te te rob'mahârã:

— Ma tô daré ai'utõ. 'Ri nho'õmo za'ene hã ma tô daré ai'utõ, Babironiza hã. Ma tô uprosi ni. Âsipãrĩ na si pi'õ hã 're ïsai mono hã te za tihãiba amo norĩ ma ti'ru, ïsiré te te âhuri wa, si'rã idi'iti pese za'ra da, ïsiré. Tane ma tô Babironiza âma 're ïdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã te te 're dawada'uri za'ra daro mono bâ, da'rã idi'iti wa, siwa'ru 're ïdanomro mono ne, ïsine 're danomro wasété mono da. Taha wa, ma tô daré ai'utõ, Babironiza hã. — Æne te hãiwa âma romhuri'wa ïsãna'remhã te te rob'mahârã.

⁹⁻¹⁰ Tawamhã si'ubdatõ âma hãiwa âma romhuri'wa hã te duré 're wara, hãimo uptabi, maparane nhana're ïwatobro hã. Æne te duré ta hã mreme 'rãihã na te te rob'mahârã:

— Ni'wa hã â hawi ropoto siwamnarĩ âma 're wata mono wamhã, duré ïhãiba 'manharĩ na romhãiba âma 're wata mono wamhã, duré ïsisi na uihã ui'ééré ré 're morĩ wamhã, duré sib'rata ui'ééré ré 're morĩ wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimihâzé ïpire uptabi hã te za te te 're sépata. Ni'wa hã âzé te za dama ti'ru, â na ïwazari'õ hã ïsé pire uptabi hã te te hã'rêne da. Te te hã'rêne

wamhã, ti'uihã idi'iti na, te za sépata. Tane, ropoto siwamnarĩ ãma 're ïwata za'ra mono norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimihâzé ïpipa uptabi hã te za te 're sépata za'ëtê uptabi za'ra, tãma wê'õ pese za'ra wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Unhama ro'o na te za te 're robzépata za'ra, êtê ro'o nhizédé uzé pire na, ïsi'utõrĩ'õ na. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ nho'a, te za te 're robzépata za'ëtê za'ra, Pone'ërebã nho'a zama.

¹¹ Tawamhã unhama ro'o nhizé hã te te ãma 're ïrobzépata za'ra mono nhizé hã te õne u'âsi 're sizédé 'rãti u'âsi, hãimo. Unhama ro hã ro'o nhimizazãri waihu'u õ di, â hawi ropoto siwamnarĩ ãma 're ïwata za'ra mono norĩ ma hã, duré ïhãiba 'manharĩ na romhãiba ãma 're ïwata za'ra mono norĩ ma hã, duré ïsisi na ï'ui'ééré za'ra norĩ ma hã. Õne u'âsi te ã norĩ hã robzépata wi 're wairébé waihu'u mono ãna, te te 're robzépata u'âsi za'ra. — ãne te si'ubdatõ ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã te te rob'mahãrã.

ãne ïnhotõ 'rowim ne, te ï'azabui mono hã, duré te ï'awapari mono hã.

¹² ãne hã za 're romhãimana mono dã'ãsina, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê hã sipizari ãna 're hãimana nhiptete za'ra, ïsimiroti te te 're ïwapari pese za'ra mono hã, Zezusihi ãma si 're ïnomro mono hã.

¹³ Tawamhã wa tô duré wapa, hãiwa hawi ni'wai mreme hã. ãne te ïma ti'ru:

— Ma'ãpé, ãne ãma rob'ui'ééré: “ãhãna te ïwaihu'uzém hawi, ni'wam norĩ hã Wanhib'apito ma, te te 're romhuri zawéré za'ra mono ré, 're dã'ã za'ra mono wamhã, tãma 're rowê uptabi za'ra mono di za.”

Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani hã ma ãma saze, timreme na. ãne ma ãma saze: “Tane tô. Tãma 're rowê uptabi za'ra mono di za tô. Simi'ẽ na tinhimirohuri wê ré, te za hãiwa u'ïré 're sisisi. Taha wa, te za oto romhuri na tisiwasudu hã sahãri za'ra.” ãne 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani te te ãma ïsazézé hã. ãne te za ãma ïrob'ui'é. — ãne ma tô ïma ti'ru, te ãma rob'ui'ééré da.

Ti'ai ãma roptehãrizém na, ãma ïsimiré'ézé wasu'u

¹⁴ Tawamhã wa tô duré 'madã. Te 'madã'ã wamhã, hãiwa'a hã te za. ïsisiwimhã aibã hã te nhamra, ti'ai ãma dasiré ïpodo hã êtê'ubuzi pré oru 'manharĩ na 'rãzaza ré. Roptehãrizéb ré zama te nhamra, ï'wa pese ré.

¹⁵ Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ïhãiba amo hã ma tô hãiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïsãmra mono zém hawi watobro, 'ri 'rãihã hawi. Watobro wamhã, te mreme 'rãihã na 'mahã, hãiwa'a na ïsãmra hã. ãne te 'mahã:

— Ti'ai ãma daro mono bã ma tô rob'rãi'ré pese. Ma tô ïwa waptãrã, ïroptehãri mono zéb da hã. Taha wa, ma'ãpé roptehãri mono, asimiroptehãrizém na. — ãne ma tô hãiwa ãma romhuri'wa hã tãma ti'ru, ãma ïromnhimire'ézém na, rob'rãsutuzém na hã. Ti'ai ãma 're ïdahãimana za'ra mono norĩ ubumrozé hã te wasu'u, roptehãrizé hã.

¹⁶ Tawamhã hãiwa'a na ïsãmra hã ma tô te te roptehãri tô, daro mono bã tinhimiroptehãrizém na.

¹⁷ Tawamhã wa tô duré 'madã, hãiwa ãma romhuri'wa hã aimawi hã. Hãiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïsãmra mono zém hawi ma duré watobro, 'ri 'rãihã hawi. Roptehãrizé hã te duré ta hã 're ti'ã, tinhib'rata.

¹⁸ Tawamhã ma tô duré hãiwa ãma romhuri'wa aimawi hã watobro, wedeza ne hawi, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzé nomrizém hawi. Ta hã wedeza ne na unhama 'madã'ã'wa. Ta hã roptehãrizé te te 're ï'rã'ãri hã te 'mahã. ãne te 'mahã:

— Ma'ãpé, uwa 'ru 'rã hã anhimizuhâri mono, daro mono bâ 're ãsimnhatã mono hã. Asimiroptehârizém na te za oto ã'anhimizuhâri mo, 'rã prédu mono wa. — ãne te tãma ti'ru.

¹⁹Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô te te anhimizuhâri tô, uwa 'ru 'rã hã daro mono bâ, ti'ai ãma hã. Te te anhimizuhâri mono wamhã, ma tô te te anhamra êtê're 're, ãwa'u zô, dapara na da te 're ãwati za'ra mono zéb 're.

²⁰Tawamhã uwa 'ru 'rã, êtê're 're te te anhamra mono wamhã, ma tô a'rãiwati, ãwa'u zô. 'Ri nho'ômo nhiti da te 're ãwati za'ra mono zéb 're, ma tô a'rãiwati. Te te awati wamhã, dawapru na ãwa'u hã tawamhã, ma tô puru, êtêzapu'u hawi. Pu'u wamhã, â wara tete ne te tipraba, dawapru na ãwa'u hã. 300 na ti'ai pibuzéb zarina te tipraba, dawapru hã. Duré misi ãpibuzé wãiwa, ma ti'â'masisi hãimo, â 'rehâ prã na. ãne 'Re ãhãimana u'ãsi mono, 're ãdahãimana wasété za'ra mono norã ahãrizém na ãma ãsimiré'ézé hã.

ãne ãnhotô 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, duré te ã'awapari mono hã, za ãromhãimana mono zém na hã.

15

7 na hãiwa ãma romhuri'wa norã hã, oru 'manharã na u'awi ré ãsimasabzé wasu'u

¹Tawamhã wa tô duré marã hã sabu, hãiwa nhirôtô na dama ãsa'rese'ô hã ãma 're ãdatob'uzu za'ra mono hã. Hãiwa ãma romhuri'wa norã hã 7 na te aimasa. Ta norã ma, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã pisutu, 7 na rob'manharã pipa mono hã, ãrême ma te te dama 're rob'manharã za'ra mono da. ã norã hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimi'ahãrizéb 'rãsudu, te wasu'u.

²Tawamhã wa tô duré sabu, â poré ne hã. Simhi ãsarob'a uptabi ne hã â hã, unhama ro'o na ãwazari ré hã.

Tawamhã wa tô duré sabu, â hawi ropoto siwamnarã ãma te te ãma ã'ai'uté za'ra norã hã, tô ôhõ ãma 're ãwata za'ra mono ô norã hã. Taha nhisi hã danhisi za'ratazém na ãsisi hã. ãhãiba na romhãiba ãma te te ã'ai'uté za'ra norã hã wa tô duré sabu za'ra. Ta norã hã te aimasa, simhi ãsarob'a ne â poré zarob'a 'rata. Rowamremézéb ré te aimasa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãsômri za'ra ré.

³Te duré tizadawa'a'a, Mozésihi nho'rezém na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa nho'rezém na, Ezitu hawi ãsib'a'uwê norã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dawã ãsô'reptu za'ra zém na. Te duré tizadawa'a'a, Pone'êrebã te te 're ãda'anho'reptui mono zém na. ãne te ãma tizadawa'a'a:

“Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, aiwaihu'u pese uptabi di.

'Re ã'ab'manharã mono zé hã wê uptabi di.

A hã daro mono bâ uburé pese Danhib'apito.

Tô sena uptabi na si te dama 're ã'aroti wê uptabi mo. Upai ãna, te duré 're ãda'ab'madã'ã wê mo.

⁴Wanhib'apito, dama aipire uptabi wa, te da te dasiwi 're aiwazé.

Uburé pese, te da te 're aiwasu'u wê za'ra, danhipai u pese, aiwê uptabi wa.

Aiwétési tô sena aiwê uptabi hã.

Daro mono bâ 're ãdahãimana za'ra mono norã hã te za we ai'ãma 're dawata u'ãsi za'ra, upai ãna dama 're ã'arob'manharã wê mono zé hã da te 're 'madã'ã za'ra mono wa.”

ãne te tizadawa'a'a, â hawi ropoto siwamnarã ãma te te ã'ai'uté za'ra norã hã.

⁵Taha parimhã, wa tô duré sabu, hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé hã, 'ri paramhã 'ri 're wa'wa ãma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 're ãsãmra mono zé hã. Ni'wa hã ma tô 'ridawa hã 'ridawa.

⁶Tawamhã ni'wa te te 'ridawa wamhã, ma tô 7 na hãiwa ãma romhuri'wa norã hã tô ô norã hã wairé 'ri para hawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu

za'ra norĩ hã rob'manharĩ pipa na te te dama 're rob'manharĩ za'ra mono da. Uza hãirã ré ãhã si'ubuzi ré ma wairé, duré êtẽ'ubuzi pré oru 'manharĩ na sã'utu wa'rãmi ré.

⁷ Tawamhã maparane si'uiwa na, ropoto na ãhãiba norĩ siré hã misi ma tô 7 na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ma sãmri za'ra, oru 'manharĩ na u'awi hã, 7 na ãhãiba za'ra hã. U'awi hã uwa 'ru 'rã wa'u ãsé pire ré hã. Uwa 'ru 'rã wa'u ãsé pire hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimihãzé, te wasu'u.

⁸ Tawamhã hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb 'remhã ma tô romnhizé hã rob'utõ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimirowa'a za'êtẽ hawimhã. Tawamhã 'ri para u 're danhisisi waihu'u mono õ di za, a'ã. 7 na rob'manharĩ pipa na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ te te dama 're rob'manharĩ rãsutu za'ra mono parip si, te za 're danhisisi.

Ãne ãnhotõ 'rowim ne, te ã'azabui mono hã, duré te ã'awapari mono hã, za ãromhãimana mono zém na hã.

16

U'awi 're, uwa 'ru 'rã wa'u ãsé na 'Re ãhãimana u'ãsi mono, 7 na te te dama ãrob'manharĩ pipa mono zé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré wapa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono mreme hã, ãmreme 'rãihã hã hãiwa ãma, ãma 're ãdawata za'ra mono zém hawi. 7 na hãiwa ãma tãma ãromhuri'wa norĩ ma, te rob'ru za'ra. Ãne te tãma rob'ru za'ra:

— Mo oto ai'aba'rúi wa'aba ti'ai u, 7 na u'awi hawi ãnhimihãzé hã sa'wari za'ra wa'aba mono da. — Ãne te tãma rob'ru za'ra.

² Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ãmorĩ'rata uimrehẽne ma tô mo, ti'ai u. Tinhĩ'u'awi wamhã, ma tô te te sa'wari ti'ai wa, daro mono bã. Te te sa'wari mono wamhã, ma tô da'wa're ãwasété uptabi hã duré ãsé uptabi hã te te daduri, ã hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na ã'ui'ééré ré mono norĩ hã, ãhãiba 'manharĩ na romhãiba ãma 're ãwata za'ra mono norĩ hã.

³ Tawamhã ãmorĩ'rata nhana'remhã ma tô duré hãiwa ãma romhuri'wa hã tinhĩ'u'awi wamhã, te te sa'wari ãi ba, ã poré mono bã. Te te sa'wari mono wamhã, ma ãwapru, ã poré mono bã. Adã'ã wapru si'u'êtẽ ne na, ma te te ãwapru. Ma tô duré si'utõrĩ, ã 'rowi uburé pese 're ãnomro mono hã.

⁴ Tawamhã si'ubdatõ ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô duré tinhĩ'u'awi wamhã, te te sa'wari, ãi ba, panho'õmo mono bã, duré ub're mono bã. Te te sa'wari mono wamhã, ma duré ãwapru.

⁵ Tawamhã wa tô wapa, hãiwa ãma romhuri'wa hã, ã mono bã, ã 'madã'ã'wa hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma te tiwata, ãne:

— A hã tô sena te marĩ na upai ãna ã'uwaibaba si dama 're ã'arowairébé mo. A hã 're aiwasété mono õ. Marĩ õ ré hã te 're aihãimana u'ãsi mo. Ai'utõrĩ waihu'u õ di. Õne u'ãsi te 're aihãimana mo.

⁶ 'Re ãdanomro wasété mono norĩ hã ma tô asib'a'uwẽ norĩ te te 're simro, asadawa wasu'u'wa norĩ zama. Ma tô te te 're wapru pu'u za'ra. Taha wa, ma tô ãwa'rãmi dawapru hã tãma ã'anhomri mo, õhõ si da te 're ãhuri mono da. ãbãre ma tô rowasédé hã sã tiwatobro za'ra tô. — Ãne te ãma tiwata, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, ãsими'manharizém na.

⁷ Tawamhã wa tô duré wapa ni'wai mreme hã, wedeza ne hawi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, danhoprubzé nomrizém hawi. Te duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma tiwata, ãne:

— Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tô sena aiwaihu'u pese uptabi di. Marĩ na upai ãna te ã'uwaibaba si dama 're ã'arowairébé mo, sena na. — Ãne te ãma tiwata.

⁸ Taha pari, hãiwa ãma romhuri'wa hã maparane si'uiwa na ãma ma tô duré ta hã tinhĩ'u'awi wamhã sa'wa, bãtã nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tô

titōmo wa'ro pese. Taha wa, ma tô te te dahâiba zata, bātâ tōmo wa'ro zé pire hã.

⁹ Ma tô te te dahâpré pese. Tawamhã ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã 'ruiwapti za'ra ni, rob'manharĩ pipazém na te te dazada ãma 're rowairébé mono wa. Tane nherẽ, dawasété wi dasipizari za'ra õ di. Duré siptete uptabi nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra mono õ di.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã ãmrotõ ãma hã ma tô hãiwa ãma romhuri'wa hã tinhi'u'awi wamhã sa'wa, ropoto siwamnarĩ â hawi ãwatobro simasisizém nhisiwi, danhib'apito simasisizém ne nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tô robra hã watobro, ropoto siwamnarĩ nhimi'madâ'â norĩ, 're ãhâimana za'ra mono zéb ãma. Tame te dahâzé hã sépata za'ëtê za'ra ni. Dahâzé te, te da'wa na 're dasisoto ubu'iti za'ra. Tawamhã te duré 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma wasété uptabi za'ra ni, hãiwa ãma 're ãsãmra mono ãma, dahâzé da te sépata za'ëtê za'ra 'ru te, da'wa're te te daduri mono 'ru te zama. Tane nherẽ, dawasété wi 're dasipizari za'ra mono õ di.

¹² Tawamhã ãmropã ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô duré tinhi'u'awi wamhã sa'wa, Eprati na panho'õmo za'ëtê nhisi nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, ma tô ti'â'rê. Bātâ pusizém hawi darob amoi hawimhã dama ãpire norĩ hã, tisiré da'wapéi'wa norĩ zama â 'ré na te te saprĩ za'ra da, ma tô ti'â'rê.

¹³ Tawamhã wa tô duré sabu, si'ubdatõ wa'uburé norĩ hã, ãwasété norĩ hã. Uti hãiba ne ãhãiba za'ra hã. Ropoto siwamnarĩ zadai'rê mono hawi, ma tô misi si wairé, ho'orã hãiba ne ropoto siwamnarĩ hãiba za'ëtê zadai'rê hawi, duré â hawi ropoto siwamnarĩ zadai'rê hawi, duré ti'ai hawi ropoto pipa zadai'rê hawi. Ti'ai hawi ropoto pipa hã, ta hã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimipisutu newa sadawa nhipese na te te 're ãda'a'rãmi mono.

¹⁴ Ta norĩ hã si'ubdatõ wa'uburé norĩ hã simiromhõsi waihu'u pese za'ra di. Ta norĩ hã niwamhã te za ropé daro mono bâ, dama ãpire za'ra mono zô, da'wapéi'wa norĩ zô zama te te ubumroi mono da, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te siwi 'wapé da. ã hã bâdã hã 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimipisudu, danhipai u bâdã ãpire hã.

¹⁵ Tawamhã ãne danhotõ 'rowim ne, da te 're ãrosawêrẽ za'ra mono ne, te azabui mono ré, wa tô Zezusihi mreme hã wapa, tizazei'wa norĩ te te ãpo're pu'uzé hã. ãne te tinha: “Ma'ãpé, aipo're pu'u za'ra wa'aba. ãsimisaihuri zô 're danhimipari za'ra mono õ nherẽ, danhorõwa u 're ãsisisi mono ne, wa za wei mo apã. Até ni'wa hã tisiwadi zô simipari wamhã, sõtõ ãna te za sô rob'madâ'â u'âsi. Tawamhã ã'uza hã te za ã'rata nomro 'rãwi, ãsiwadi hã we ãtême wisi wa, si'aba'rê na te te sisada âri su'u da, ãma si'uzã da. Tane asimiza'rese sina, ãzô 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ãmorĩ wamhã, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za. Ni'wa hã datõmo nho'a ai'uréiwi 're morĩ wa, 're ãsisé mono ne, ãma aséb za'ra wa'aba tõ da, asimiza'rese sina ãzô 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, we ãmorĩ wamhã, aima 're rowê uptabi za'ra wa'aba mono di za.” ãne Zezusihi nhimiroti hã.

¹⁶ Tawamhã wa'uburé norĩ hã ma tô oto ubumro, dama ãpire za'ra norĩ hã, dama ãpire norĩ siré, da'wapéi'wa norĩ zama. Amadedo na zudezu norĩ mreme na romnhisi ãma ma ubumro.

¹⁷ Tawamhã da'rãirême hã 7 ãma hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô duré tinhi'u'awi wamhã sa'wa, hãiwa nho're 're ãromhãimana mono nhisiwi. Te te sa'wari wamhã, hãiwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb 're, danhib'apito simasisizém hawi te tinha, mreme 'rãihã na:

— Tãibã za oto. ã hã, da'rãsutu'wa. — ãne te tinha.

¹⁸ Tawamhã tãiwapsa hã ma tô watobro, tãirãrã'ã zama, tãsi'ubuzi zama. Ti'a hã ma tô duré sãsã'ã, sa'ëtê uptabi. Niwamhã ãne hã 'maiwatobro õ di, dapoto na'rata hawimhã, ti'a sãsã hã.

¹⁹ Tawamhã Babironiza na 'ri nho'õmo za'ëtê nhisi ãma, ma ti'a sãsã'ã na ti'a sipo'o. Si'ubdatõ ma tô ãma aiwã. ãne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhimi'ahâri pipa zém na te te dama arob'manharĩ, Babironiza ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma. 'Re ìdahâimana wasété za'ra mono zé hã tiwi simani õ di. Taha wa, uwa 'ru 'rã wa'u ìsé pire hã da te 're huri mono wa, da te 're ìsépata za'ra mono ne, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimihâzé hã da te 're sépata za'ra. Duré daro mono bâ 'ri nho'õmo mono bâ ma duré ropsisa'wari. Uburé ma ropsi'utõrĩ pese, 'ri nho'õmo mono bâ.

²⁰ Rob're za'iti zama ma uburé pese sisa'wari. Â si ma tô te te sina sinarĩ. Duré êtê 'rãihã 're ìsimasa mono zama ma rere'e, uburé pese.

²¹ Duré tâzã hã ìsa'ëtê uptabi hã ma danhisiwi sisa'wari. Ìnhama pibuzé hã 35 na. Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhimirob'manharĩ pipa uptabi na te te dama rob'manharĩ 'ru te, te ãma wasété za'ra ni.

ãne ìnhotõ 'rowim ne, te ì'azabui mono hã, duré te ì'awapari mono hã, za ìromhâimana mono zém na hã.

17

Pi'õi wasété wasu'u

¹ Tawamhã 7 na hãiwa ãma romhuri'wa norĩ siré hã ma tô we ìtême 'maimo, u'awi ré norĩ siré hã. Tawamhã te ìzatõ, ãne:

— We ìsiré aimorĩ, Babironiza na 'ri nho'õmo za'ëtê nhisi ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ ma, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìrob'manharĩ pipa zé hã sabu da. Panho'õmo si'rutu 'rata, te 'ri nho'õmo za'ëne hã 're hâimana. Pi'õi wasédé ìmro'õ hã aibã zô si te te 're ìrowasutu mono ne, te Babironiza ãma hã 're dahâimana wasété uptabi za'ra.

² Aibã hã pi'õi hâimana wasété na 're ìhâimana wasété mono ne, ma tô daro mono bâ danhib'apito norĩ hã dama ìpire za'ra hã Babironiza ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ siré 're wasété uptabi za'ra. Âzé nhipãrĩ para da'uihã idi'iti zarina, da te 're ìrobzanhamri za'ra mono ne, tane ma tô daro mono bâ Babironiza ãma 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ siré, 're dahâimana to za'ra, dawasété na. — ãne ma tô ìma waihu'u, pi'õ ìwasété na ãma ìsimiré'ézém na hã. Pi'õ ìwasédé hã timro upana aibã aimawi zô si te te 're ìrowasutu mono hã, Babironiza ãma 're ìdahâimana za'ra mono norĩ hã marĩ ìwasété zô, da te 're ìrob'ruiwapari za'ra mono norĩ, te wasu'u, 'Re ìhâimana u'âsi mono upana.

³ Tawamhã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'ëzani hã ma tô duré ì'uihã pi'ra. Te te ì'uihã pi'rai wa, wa tô duré aimawi ìhãiba. Tawamhã hãiwa ãma romhuri'wa hã ma tô ìzaprõ, a'ubuni u, supara're u. Tame pi'õ hã wa tô sabu. Ropoto siwamnarĩ pré nhisiwi, te nhamra. Ta hã ropoto siwamnarĩ hã ìhãiba na hã rob'ui'ééré. Rob'ui'ééré hã ma hãiba'utõ. Aiwa 'Re ìhâimana u'âsi mono newa, 'Re ìhâimana u'âsi mono wamri na, ìsiwaptêrê ui'ééré wasédé hã. Duré 7 na ì'rã hã, ta hã. Duré ì'u hã 10 na. Taha hãiba nhisiwi, te pi'õ nhamra.

⁴ Pi'õi uza hã ìhãpré pese na ì'uza hã, duré ìhã'uzé dâ'â na, uburé da'uza wamri nhipai u, ìwa'âbã za'ëne hã. Uburé marĩ hã tisipesezé hã ìwa'âbã za'ëtê mono bâ te te si'ãma ì'aza'ra mono ré, te nhamra, oru 'manharĩ ré, duré êtê'ubuzi 'manharĩ ré, duré a'é tõmo wawê ne ìtob'a 'manharĩ ré, ìwa'âbã za'ëtê ré. Hãsizé hã oru 'manharĩ na ì'manharĩ hã te duré 're ti'â tinhib'rata, uwa 'rã wa'u ìsé pire ré hã. Uwa 'ru 'rã wa'u ìsé hã pi'õ ìpo're'õ siwamnarĩ hãimanazé, te wasu'u. Aibã na 're ìhâimana siwamnarĩ u'âsi mono zé, te wasu'u.

⁵ Duré pi'õi uihâ na rob'ui'ééré hã dama ïwaih'u'õ na ïwamrizé hã, ãma ïsimiré'ézém na hã. ãne ïwamrizé hã, ïmorĩ'rada hã: Babironiza na 'ri nho'õmo za'ëtê na. Duré daro mono bâ dawasété 'ru na'rata 'wa na, ïwamrizéb amo hã. Duré ïwamrizéb amo hã pi'õi wasété norĩ na na, ïwamrizéb amo hã, ïsine aibâ na 're hâimana wasété za'ra mono da, pi'õ norĩ te te 're wada'uri za'ra mono wa.

⁶ Tawamhã ã hã pi'õ hã wa duré 'madâ, apâ. Da'uihâ idi'iti wa, dato sina da te 're ïrobzanhamri za'ra mono ne, te pi'õ hã robzanha. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê, ïsadawa para, da te 're simroi mono wê te, te 're to, pi'õ hã. Duré Zezusihi zazei'wa norĩ sipizari ãna, Zezusi te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're simroi mono wê te, te pi'õ hã 're to.

Tawamhã pi'õ hã te 'madâ'â wamhã, wa ãma ïtob'uzu, ïma sa'rese õ wa.

⁷ Tawamhã hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã te ïzadanha, ãne:

– E marĩ da, ma tô ãma atob'uzu. E waihu'u ã bâ. Waihu'u õ wa, wa za oto aima hâi'ré, pi'õi hâimanazé hã dama ïsa'rese'õ hã. Duré â hawi ropoto siwamnarĩ hâimanazé hã wa za duré aima hâi'ré, ïsisiwi pi'õ ïsâmra hâimanazé hã, 7 na ï'râi ré hã, duré 10 na ï'õmo ré hã.

⁸ ã hã â hawi ropoto siwamnarĩ hã ï'madâ hã ïhâiba ré hã aré. Tane nherê, ãhãna hâiba ré, hâimana õ di a'â. Tane nherê, te za romhutu na hâiba ré watobro, ab're 'rehâ hawi. Watobro wamhã, niwapsi te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uprosi. Taha õ ré, aré dâ'â nherê, hâiba ré ab're 'rehâ hawi watobro wa, te za da te 'madâ'â za'ra sina ãma tatob'uzu za'ra ni, ti'ai ãma daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono hã. Ropoto na'rata hawimhã, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã danhisi hã a'ui'ééré ïbaihâ na, za ï'rata rowê na 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi hã. Tawamhã ïbaihâ na ïsisi ïsimi'wara õ norĩ hã te za ãma tatob'uzu za'ra ni, ropoto siwamnarĩ ãma hã.

⁹ – ã hã te aima ïhâi'ré hã ni'wa hã simirosa'rata nhiptete uptabi wapsi, te za waihu'u. ã hã 7 na ï'rã za'ra hã 7 na êtê 'râihâ mono hã te wasu'u, pi'õ, ïhâiba nhisiwi ïsâmra za'ra hã. Duré 7 na dama roti'wa norĩ hã te wasu'u za'ra.

¹⁰ 7 na ïhâiba za'ra hã ma tô ïmrotõ na siparabâsi nasi ai'ré za'ra, da'madâ'â hawi. Ta norĩ za'u hã te oto misi te te 're da'ab'madâ'â. Duré ïhâiba amo, da'râsutu'wa hã zahadu sébré õ di, da'madâ'â'wa da hã. Sébré wamhã, tô sena te za te te 're da'ab'madâ'â hutu.

¹¹ Da'madâ'â'wa norĩ hã uburé sisarina wairébé parip si, te za ropoto siwamnarĩ â hawi ïwatobro hã âzé, te te 're da'madâ'â mono da, aré hâiba ré nherê, ïdâ hã. 8 ãma te za âzé daza'u, te te 're da'madâ'â mono da. Ta hã te za niwapsi 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uprosi.

¹² – Tawamhã duré â hawi ropoto siwamnarĩ u hã 10 na ï'madâ'â za'ra hã, 10 na dama ïpire za'ra norĩ hã te wasu'u, da'madâ'â'wa na zahadu te te ãma ïsâna'rata za'ra õ hã. Niwapsi te za tâma waproso za'ra ni, â hawi ropoto siwamnarĩ siré te te 're da'madâ'â hutu za'ra mono da.

¹³ ã norĩ hã misi haré simisutu ïsimiroti za'ra hã za, marĩ 'manharĩ da hã. Taha wa, te za simisutu tâma sisõmri za'ra, â hawi ropoto siwamnarĩ ma hã, ïsadawa para te te 're da'madâ'â za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da.

¹⁴ Te za duré ropoto siwamnarĩ siré siwi 'wapé, Pone'ërebâ hã. Tane nherê, te za Pone'ërebâ hã ãma ai'uté za'ra. Ta hã Pone'ërebâ hã danhipai u Uburé Danhib'apito uptabi na 're hâimana mono wa, duré danhipai u dama pire na 're hâimana mono wa, te za ãma ai'uté za'ra. Ni'wam norĩ hã ïsirã zarina si 're nomro mono da, Pone'ërebâ te te 're ï'apisutu mono norĩ hã, duré simi'ê na õhõ ãma si 're ïnomro mono norĩ hã, ta norĩ hã te za Pone'ërebâ siré ãma ai'uté

za'ra, ropoto siwamnarĩ norĩ ãma hã. — ãne te hãiwa ãma romhuri'wa hã ĩma rowasu'u.

¹⁵ Tawamhã te duré ĩma tinha, ãne:

— ã pa nho'õmo si'rudu hã ĩ'madã hã pi'õi wasédé ĩsisiwi ĩsãmra hã, daro mono bã, damreme sipo'o mono bã 're ĩdahãimana za'ra mono, te wasu'u, ã pa nho'u hã.

¹⁶⁻¹⁷ 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te za pisutu za'ra, 10 na dama ĩpire za'ra norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te sima ĩpisutuzéb zarina, misi haré simisutu te te 're rosa'rata za'ra mono da, duré ropoto siwamnarĩ ma sisõmri za'ra wa, ĩsapari te te 're romhuri za'ra mono da, tinhiptetezém na te te 're pawaptob za'ra mono da. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã tinhimiropisudu hã romnhowa te te ĩ'aza'ra mono hã za te te ãma ĩ'a'uwaimrami mono zéb u, te za ropoto siwamnarĩ zapari te te 're da'madã'ã 'rãsutu za'ra.

Taha wa, ropoto siwamnarĩ ĩ'madã hã ĩ'õmo norĩ me hã te za ã pi'õi wasédé hã siwi 'ruiwapa. Tawamhã pi'õi wi, te za rob'ubumro za'ra, ai'uréiwi hãimana da. Te za duré ĩnhi hã siwi ti'rẽ. Te za duré siwi uprosi, unhama na. ãne te za Babironiza ãma hã 're dasi'utõrĩ.

¹⁸ — Duré ã pi'õ ĩ'madã hã ã 'ri nho'õmo za'ẽne hã te wasu'u, dama ĩsa'rese za'ẽne hã. ã 'ri nho'õmo ãma danhib'apito hã dama ĩpire hã, daro mono bã dama ĩpire mono nhipai u 're ĩhãimana mono. Õ norĩ hã te te 're ĩ'awada'uri mono. — ãne ma tô hãiwa ãma romhuri'wa hã ĩma rowasu'u 'rãsutu. Za ĩromhãimana mono zém na ma tô ĩma romhãi'ré, romnhimiré'ézém na hã.

18

Babironiza hã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono te te ĩ'uprosizé wasu'u

¹ Taha pari, wa tô duré 'madã, hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa hã aimawi hã. Hãiwa hawi te wei mo, ĩsimiwada'uri pire hã. ĩhãiba hã te rowa'a za'ëtẽ. Uburé daro mono bã te sina rowa'a.

² Tawamhã mreme 'rãihã na te 'mahã. ãne te 'mahã:

— Babironiza hã dahu nho'u dama ĩsa'rese za'ẽne hã ma tô daré ai'utõ. Ma tô uprosi ni. Ahã uptabi na te oto ĩwasété norĩ hã ĩwa 're hãimana za'ra, wa'uburé norĩ hã. Sipahutu norĩ zama, duré si'õmo norĩ zama te oto ahã uptabi na ĩwa 're hãimana za'ra, uburé si ĩwasété norĩ hã.

³ ĩwa 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ hã ma tô aré te te 're dawada'uri wasété za'ra, daro mono bã 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ hã ĩsiré 're dahãimana wasété uptabi za'ra mono da, da'rã idi'iti wa, siwa'ru 're ĩdanomro mono ne. Da te ãma 're sasõmri za'ra mono wa, ma tô ĩsine 're danomro wasété. Ma tô duré daro mono bã danhib'apito norĩ hã dama ĩpire za'ra hã siré 're wasété uptabi za'ra. Aibã hã timro upana pi'õ aimawi zõ si te te 're ĩrowasutu za'ra mono ne, ma tô 'Re ĩhãimana u'ãsi mono upana, marĩ ĩwasété zõ si da te 're rob'ruiwapari za'ra. Duré Babironiza ãma marĩ zõ si, da te 're ĩrob'ruiwapari za'ëtẽ uptabi za'ra mono zarina, ma tô marĩ hã da te 're uipra za'ëtẽ uptabi za'ra, siwa'ru. Taha na da te tiwi 're ĩrob'uipra za'ra mono zém na, ma tô daro mono bã dama rowede'wa norĩ hã 're sisibro pese uptabi za'ra. ãne wa, ma oto Babironiza hã ai'utõ. — ãne te 'mahã, hãiwa ãma romhuri'wa hã.

⁴ Tawamhã wa tô duré wapa, damreme hãiba amo hã hãiwa hawi te te ĩnharĩ hã. ãne te tinha:

— ĩnhib'a'uwẽ norĩ, ma'ãpé ta hawi aiwairébé aba, 'ri nho'õmo za'ëtẽ hawi, dasine 're aiwasété tõ za'ra wa'aba mono da, duré dawasété norĩ hã za te te 're ĩrobzépata za'ra mono norĩ zu, 're robzépata tõ za'ra wa'aba mono da.

⁵ Marĩ hã da te 're ĩsibu 'rãihã za'ra mono ne, ma tũ Babironiza ãma 're ĩdawasété za'ra mono zé hã tinhibu 'rãihã uptabi, hãiwa u. Tawamhã 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ma tũ ãma sipo're pu'u, Babironiza ãma 're ĩdawasété uptabi za'ra mono zéb ãma.

Ãne wa tũ wapa, hãiwa hawi damreme hã.

⁶ Tawamhã te duré tinha, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ ma:

— Ma'ãpé Babironiza ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ma, tãma ãma wa'rãmi za'ra wa'aba asa, aiwab da, ĩnhib'a'uwẽ norĩ ma, te te 're ĩrob'manharĩ za'ra mono ne. Ta norĩ nhimirob'manharĩzéb zarina ma tũ ĩnhib'a'uwẽ norĩ hã te te 're robzépata za'ëtẽ za'ra. Taha wa, ĩnhib'a'uwẽ norĩ ma, te te tãma 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zém nhipai u, te za tãma ãma ĩwa'rãmi za'ra wa'wa, Babironiza ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ma, ĩsipai u te te 're robzépata za'ëtẽ za'ra mono da.

⁷ Ta norĩ hã ma tũ sina 're wata pese za'ra. Tinhimirosa'rata wasété zarina ma tũ sina 're hãimana wasété uptabi za'ra. 'Re ĩhãimana wasété za'ra mono zarina, te za aiwa tãma 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, te te 're robzépata za'ëtẽ za'ra mono da, duré tiwi 're robzei'õ pese za'ra mono da. Tawamhã pi'õ te nasi si'ãma tinha: Wa hã dama ĩpire na, wa 're ĩnhamra. Duré ĩmrotõ hã timro zõ 're ĩsiwa'õ za'ra mono ne, 're ĩhãimana mono õ di. ĩsiré norĩ hã ahã uptabi di. Niwamhã ĩwi robzei'õ waihu'u õ di za. Ãne te pi'õ hã si'ãma nasi tinha, Babironiza ãma 're ĩdahãimana za'ra mono norĩ ãma ĩsimiré hã.

⁸ Ãne te te nasi si'ãma nharĩ wa, te za niwapsi rob'manharĩ pipa hã båtã na õne haré sũ watobro, dahãzé hã, duré dadã'ázé hã, duré mra hã. Tawamhã uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã ĩwasédé te te ãma ĩhiri hã waihu'u pese uptabi wa, te za uprosi unhamana na, pi'õ hã.

Ãne te ni'wa hã pi'õ na ãma simiré'é, Babironiza ãma 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã.

⁹ Tawamhã daro mono bã danhib'apito norĩ hã dama ĩpire za'ra norĩ hã ã pi'õ na 're ĩhãimana wasété za'ra mono norĩ hã pi'õ ĩzata nhizé te te sãmri za'ra wamhã, te za ãma aiwa'õ za'ra.

¹⁰ Tawamhã pi'õ te te ĩrobzépata pipa te, te za romhã na aimasa. Ãne te za ĩpibu ma 're sadari za'ra:

— Ropipa uptabi hã ma tũ asũ tiwatobro 'wa, Babironiza ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zõ. Ropipa uptabi di. Misi båtã na ma ropipa uptabi hã õne haré asũ tiwatobro 'wa, 'ri nõ'õmo za'ëtẽ ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zõ. Taha na ma tũ ĩrobzépata za'ëtẽ za'ra wa'wa. — Ãne te za dama ĩpire za'ra norĩ hã ãma tipẽ'ézé za'ra.

¹¹ Tawamhã daro mono bã roptede'wa norĩ hã dama rowede'wa norĩ hã te za duré sũ ti'ry'ry. Te za sũ aiwa'õ za'ra, ni'wa hã za oto te te tiwi 're rob'uipra za'ra mono dai õ wa.

¹² Ãne rowede'wa norĩ wi, aré da te 're ĩ'uipra za'ra mono hã; ëtẽ'ubuzi pré oru hã, duré ëtẽ'ubuzi'a prata hã, duré ëtẽ'ubuzi ĩwa'ãbã za'ëtẽ upsãtã mono bã, duré a'é tũmo wawẽ ne ĩtob'a 'manharĩ hã, ĩwa'ãbã za'ẽne hã. Ãne duré, rowede'wa norĩ wi, aré da te 're ĩ'uipra za'ra mono hã; zazahã ĩhã wẽ uptabi 'manharĩ hã, ĩhã prépe hã duré ĩhã uzétã hã ĩwa'ãbã za'ẽne hã. Duré wede hã ĩwa'ãbã za'ëtẽ upsãtã mono bã, te te dama 're wede za'ra aré, duré wede wa'ãbã za'ëtẽ 'manharĩ mono hã, duré uhã nhisi'reti 'wa'ratahi 'manharĩ mono hã, duré ĩsi'uwazi waipo pré 'manharĩ mono hã, duré ĩsi'uwazi tete 'manharĩ mono hã, duré ëtẽ su'u rã 'manharĩ mono hã.

¹³ Ãne duré, rowede'wa norĩ wi, aré da te 're ĩ'uipra za'ra mono hã; wedewa'u zadaze upsãtã mono bã, dasai warĩrĩzéb da hã, duré 'ri 're

zadazezéb da hã, duré dasihâiba'u'rézéb da hã, wedewa'u zadaze ĩwa'âbâ za'ětê mono hã. Ā hã rowede'wa norĩ wi, aré da te 're ĩ'uipra za'ra mono hã; uwa 'ru 'rã wa'u ĩsé hã, duré azeitona 'rã wa'ui wa hã, duré tridu 'rã ré hã, duré ĩsu pese uptabi hã, duré powawẽ hã, duré pone'ërebâ hã, duré awaru hã, duré wede na wedewara hã, duré dapawa'âbâ ãna da te dama 're ĩromhuri za'ra mono hã. Āne te uburé marĩ hã da te 're uipra za'ra aré, rowede'wa norĩ wi hã.

¹⁴ Tawamhã rowede'wa norĩ hã te za 'ri nho'õmo ma nharĩ za'ra, ãne:

– Uburé pese marĩ ĩwẽ hã sô 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mono hã ma si'utõrĩ. Uburé asibro hã ma tô ĩsimini pese za'ra wa'wa. Oto sôpêtê zahu za'ra wa'aba õ di za. – Āne te za rowede'wa norĩ hã nharĩ za'ra, Babironiza ãma 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ ma.

¹⁵ Tawamhã roptede'wa norĩ hã dama rowede'wa norĩ hã danhibro pese na da te tiwi 're ĩrob'uipra za'ra mono zém na 're ĩsisibro pese uptabi za'ra mono norĩ hã te za duré romhã na aimasa, 'ri nho'õmo nhiti. Babironiza ãma da te ĩrobzépata za'ra pipa te, te za romhã na aimasa. Te za duré sô aiwa'õ za'ra.

¹⁶ Sô siwa'õ za'ra sina, te za ãne sima ãma nharĩ za'ra:

– Ropipa uptabi hã ma tô dazô watobro, 'ri nho'õmo za'ětê ãma 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ zô hã. Da'uza ĩhâiwẽ uptabi na te aré 're dasi'uza za'ra, ĩhâpré pese na duré ĩhâpré dâ'â na ĩwa'âbâ za'ětê na si. Dasipesezém na ĩwa'âbâ za'ětê na ma tô aré 're dasipese za'ra, oru 'manharĩ na, duré êtê'ubuzi ĩwa'âbâ za'ětê na, duré a'é tõmo wawẽ ne ĩtob'a 'manharĩ na. Āne aré marĩ na 're ĩdasipese za'ra mono zé hã.

¹⁷ Tane nherẽ, ma tô õne haré ropsi'utõrĩ, si'aba'rúi waré na danhibro hã. – Āne te za rowede'wa norĩ hã sô siwa'õ za'ra sina, sima nharĩ za'ra.

Tawamhã â poré mono bâ uba're na 're ĩdahâimana za'ra mono hã te za duré romhã na aimasam ni, uba're na roti'wa norĩ hã, duré ãma ĩromhuri'wa norĩ hã, duré uba're na 're ĩdanomro mono hã dama rowede'wa norĩ hã.

¹⁸ Tawamhã ã norĩ hã 'ri nho'õmo nhizé, te te sãmri za'ra wamhã, te za duré 're sadari za'ra. 'Re sadari za'ra mono sina, te za ãne sima nharĩ za'ra:

– Ô hã 'ri nho'u hã ĩwẽ uptabi aré. ĩsine hã 'ri nho'u hã ĩ'maihâimana õ. – Āne te za sima nharĩ za'ra, uba're na 're ĩdahâimana za'ra mono hã.

¹⁹ Tawamhã rob'ru te, te za duré robzapru hã ti'rã nhisiwi sa'wari za'ra. Siwa'õ za'ra sina, te za duré ãne sima nharĩ za'ra:

– Ropipa uptabi hã ma tô sô tiwatobro za'ra, 'ri nho'õmo za'ětê ãma 're ĩdahâimana za'ra mono zô hã. Ropipa uptabi di. Danhibro pese na ĩwa da te wawi 're ĩrob'uipra za'ra mono zém na, wa tô aré 're wasisibro pese za'ra, uba're na 're ĩwahâimana za'ra mono hã. Tane nherẽ, ma tô si'aba'rúi waré na ropsi'utõrĩ õne haré. – Āne te za uba're na 're ĩdahâimana za'ra mono hã sô dasiwa'õ za'ra sina, dasima nharĩ za'ra ni.

²⁰ Āne te ĩ'awapari mono hã, ĩnhotõ 'rowim ne.

Taha wa, ma'âpé hãiwa ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã ãma 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono, 'ri nho'õmo za'êne hã ĩsi'utõrízém na. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ, ma'âpé 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mono, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ zama, duré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ zama. E marĩ wa. Babironiza ãma da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te da'uprosi wa oto. Taha wa, te za ãma 're atoi u'âsi za'ra wa'aba mo.

²¹ Tawamhã ãne, wa tô duré te azabu. Hãiwa ãma romhuri'wa ĩsimiwada'uri pire hã ma tô êtê tõmo wawẽ uptabi hã sarõtõ. Te te sarõtõ wamhã, ma tô âi ba time, â poré ãma. Te te me sina, te ãne tinha:

– Āne te za Babironiza hã 'ri nho'õmo za'êne hã sa'ětê uptabi daré uprosi, si'utõrĩ da. Tawamhã ropsi te za oto sô nomro.

²² Tawamhã rowamremezéb õ di za oto. Danhimnhihârâzéb õ di za. Duré danhimnhihârâzé ïsyryre hã robaba di za. Rowamreme'wai õ di za, duré ïsõ're'wai õ di za, da te aré 're ïwapari za'ra mono hã. Rob'é'é uptabi di za. Duré romhuri nhipese'wa norĩ hã robaba uptabi di za. Duré êtẽ tõmo wawẽ 'manharĩ na amnho, da te 're ïsub za'ra mono zé ruru hã da te 're wapari za'ra mono õ di za. Rob'é'é uptabi di za.

²³ Duré rob'uuiwêzé hã te te oto dama 're rob'uuiwẽ za'ra mono õ di za, Babironiza âma hã. Duré dasina 're damro za'ra mono õ di za oto.

Babironiza âma dama rowede'wa norĩ hã ma tô aré danhipai u sibro pese na 're hâimana za'ra, dama pire na. Ìwa 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã ma tô simi'â na te te da'âma 're romhuri za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono upana, ïsine marĩ zô si da te 're rob'ruiwapari pese za'ra mono da, õhõ na dama 're rowẽ za'ra mono da newa.

²⁴ Babironiza âma ïwa 're ïdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ te te 're simro, ïsadawa wasu'u'wa norĩ zama. Babironiza norĩ zadawa para, ma tô duré daro mono bâ dasiwazari da te 're danhimro. Taha wa, ma tô Babironiza hã daré uprosi ni. — Æne hâiwa âma romhuri'wa ïsimiwada'uri pire hã te te ïrowasu'uzé hã romnhowa.

Æne ïnhotõ 'rowim ne, te ï'awaihu'u mono hã, za ïromhâimana mono zém na hã.

19

¹ Taha pari, wa tô duré wapa, hâiwa âma da'ahâ uptabi na damreme 'rãihã na da te ïnharĩ za'ra ne hã. Æne te damreme 'rãihã na nharĩ za'ra ni:

— Wanhib'apito 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. Ta hã Danho'reptui'wa. Danhipai u wẽ uptabi di, duré waihu'u pese uptabi di.

² Marĩ na te te upai âna, te ï'uwaibaba si te te dama 're arowairébé, sena na. Pi'õi wasédé hã 're ïhâimana wasété mono zéb zarina, ïsine daro mono bâ 're dahâimana wasété za'ra mono wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ïwasédé hã âma tihi. Ma tô wẽ'õ pese. Ìsib'a'uwẽ norĩ te te 're simroi mono wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uprosi, pi'õ hã. — Æne pi'õ na 'ri nho'õmo za'êtẽ na 're ïdahâimana za'ra mono norĩ âma ïsimiré'ézé hã.

³ Tawamhã te duré damreme 'rãihã na nharĩ za'ra ni:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. 'Ri nho'õmo za'êtẽ ro'o nhizé hã õne u'âsi hâimo 're sizédé si'rúi mono wẽ te, âma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. — Æne te nharĩ za'ra ni.

⁴ Tawamhã 24 na dama ïpire za'ra norĩ hã duré maparane si'uiwa na ropoto na ïhâiba norĩ hã ma tô hi'rãtitõ ana, 'Re ïhâimana u'âsi mono âma wata za'ra da, danhib'apito simasisizém na ïsãmra âma. Æne te âma tiwata za'ra:

— Tane tô. 'Re ïhâimana u'âsi mono âma si 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono. — Æne te âma si'uzei pese za'ra.

Pone'ërebã ïmrozém na datozé wasu'u, âma ïsimiré'ézém na hã

⁵ Tawamhã danhib'apito simasisizém hawi te ni'wa hã tinha:

— Ma'ãpé, Wanhib'apito 'Re ïhâimana u'âsi mono âma si 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mono, uburé ïsib'a'uwẽ norĩ hã, dama aipire za'ra wa'aba norĩ hã, dama aiwapu za'ra wa'aba norĩ hã, duré uburé 'Re ïhâimana u'âsi mono 're ïhâimana wazéb za'ra wa'aba mono norĩ zama. — Æne te ni'wa hã tinha.

⁶ Tawamhã wa tô duré wapa, da'ahâ uptabi na 're ïdamreme zusi mono mreme hã. Æ'a'a 'rãihã ruru'u ne, damreme hã. Duré tãiwapsa'a za'êtẽ rãrã'ã ruru'u ne, damreme hã. Æne te damreme 'rãihã na nharĩ za'ra ni:

— Uburé Danhib'apito uptabi, ĩwaihu'u pese uptabi hã ta hã danhipai u, pire uptabi na te 're hãimana, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Taha wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za.

⁷ Bãdã hã ma tô ĩwa waptãrã, Pone'ërebã ĩmrozéb da hã. Duré ãma ĩmro da hã ma tô sima apese. Taha wa, ãma 're watoi u'âsi za'ra wa'aba mono. Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã wẽ uptabi wa, ãma 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono.

⁸ Za ãma ĩmro ma hã, ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã tãma tisõ, ĩ'uza hãirã wẽ uptabi hã, ãma si'uza da. — ãne te da'ahã uptabi na damreme 'rãihã na nharĩ za'ra ni.

ãma ĩmro da uza hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ te te 're ĩromhuri wẽ za'ra mono zé, te wasu'u.

⁹ Tawamhã hãiwa ãma 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã te ĩma tinha:

— Ma'ãpé, ãne ãma rob'ui'ééré: “Pone'ërebã ĩmrozém na datozéb u 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã sô ĩhãrã za'ra norĩ ma, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za.”

— ãne te hãiwa ãma romhuri'wa hã ĩma tinha, te ãma rob'ui'ééré da.

ãne te duré ĩma tinha:

— ã hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono mreme hã tô sena uptabi. — ãne te we ĩma tinha.

¹⁰ Tawamhã tô õ hã hãiwa ãma romhuri'wa papara, wa tô ĩhi'rãitõ aime, ãma ĩwata da aré. Tane nherẽ, te ĩma tinha, ãne:

— Tô'ã. ãne 'manharĩ tô. Wa hã asine, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're ĩhãimana, asisãnawã norĩ ne hã, asiré ĩsazei'wa norĩ ne hã. Ta norĩ hã roti tô sena uptabi hã, Zezusi te te dama 're ĩ'awaihu'u mono hã te te 're ĩwapari pese za'ra mono. Ta norĩ ne, wa 're ĩhãimana, wa hã. Ma'ãpé 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma si 're aiwata mono.

'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã, ĩpẽ'ëzani te te tãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, te ta norĩ hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. E marĩ na te bété te te dama 're sadawa wasu'u za'ra. Tô õhõ na, Zezusi, ti'ab ré uburé te te dama 're ĩ'awaihu'u mono na si, te ta norĩ hã te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. — ãne te ĩma tinha, hãiwa ãma romhuri'wa hã.

Awaru ĩrã nhisi ĩsãmra hã â hawi ropoto siwamnarĩ ãma te te ĩ'ai'uté zé wasu'u

¹¹ Taha pari, wa tô duré 'madã. Te 'madã'ã wamhã, ma tô ĩma si'ridawa, hãiwa hã. Tawamhã awaru ĩrã hã wa tô 'madã. ĩ'mapra'wa nhisi hã, Dama ĩ'umna. Duré ĩsisi amo hã, Tô sena uptabi na, ĩsisi hã. Ta hã dawasédé hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb zarina te te 're da'awẽ'õ mono wamhã, tô ĩ'uwaibaba si te te 're da'awẽ'õ. Tô ĩsarina si te duré te te 're da'ahã za'ra, te te ãma upai ãna. Duré dawasété na 're ĩdanomro mono norĩ hã te te 're 'wapé za'ra mono wamhã, tô ĩsarina si te te tãma 're rob'manharĩ za'ra, te te ãma upai ãna.

¹² Duré ĩto hã aiwa unhamã ro'o ne, ĩto hã. Duré ĩ'rã na hã ĩ'rãzaza si'ubuzi hã, ahã uptabi di. Danhib'apito 'rãzaza si'ubuzi ne, ĩ'rãzaza mono hã. Duré ĩhãiba na danhisi na rob'ui'ééré hã, dama ĩsa'rese'õ hã. Õhõ ma si waihu'u pese di, ãma ĩsimiré'ézé hã.

¹³ Duré ĩ'uza hã dawapru na hãzapré di. Taha nhisi hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono mreme na, ĩsisi hã.

¹⁴ Tawamhã hãiwa ãma da'wapéi'wa norĩ hã te duré ĩsarina sisa're, awaru ĩrã na uza hãirã wẽ uptabi na.

¹⁵ Duré awaru ĩrã na ĩsãmra zadai're hawimhã, te sib'ézé 'wa si'uiwa ĩ'wa pe hã aipra. Taha na, te za da'ãma ai'uté, daro mono bã 're ĩdahãimana wasété za'ra mono norĩ ãma hã. Simiwada'uri nhipete na te za duré te te 're da'awada'uri. Uwa 'ru 'rã hã ëtẽ're 're, ĩwa'u zõ da te 're wati za'ra mono

wamhã, te za ïwa'u hã 're pu'u za'ra. Tane te za dawapru hã dawu 're pu'u za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ïsiptete uptabi hã sa'êtê te te 're da'ahã za'ra mono wamhã.

¹⁶ Tawamhã duré ï'uza hâpa na ïsisi na rob'ui'ééré hã, ïza na zama. ãne ïsisi na rob'ui'ééré hã, uburé danhipai u Danhib'apito. Duré ïsisi amo na rob'ui'ééré hã, Danhipai u dama ïpire.

¹⁷ Tawamhã wa tô duré sabu hâiwa ãma romhuri'wa hã, aimawi hã. Bâtâ nhisiwi te za. Tawamhã te hârâ 'râihã na uburé si norĩ zô hã, hâimo uptabi 're ïsisa'rei mono norĩ zô. ãne te sô tihârâ za'ra:

— We asina ubumroi wa'aba. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te za oto aima a za'ra wa'wa, sa'êtê na asaihuri aba da.

¹⁸ Tawamhã daro mono bâ da'upsâtã mono nhi na te za asaihuri 'wa, adâ'â norĩ nhi na, ti'ai ãma danhib'apito norĩ nhi na, da'wapéi'wa norĩ nhib'apito nhi na, duré da'wapéi'wa norĩ nhi na, duré awaru nhi na, duré awaru 'mapraba'wa norĩ nhi na, duré dapawa'âbã ãna dawada'uri zarina si da te dama 're ïromhuri za'ra mono norĩ nhi na, duré dawada'uri ãna dasi'uihã na 're ïdahâimana za'ra mono norĩ nhi na, duré dama ïpire norĩ nhi na, dama ïwapu norĩ nhi na zama. Uburé pese daro mono bâ 're ïdahâimana wasété za'ra mono norĩ dâ'â nhi na te za asaihuri 'wa. — ãne ma si norĩ ma waihu'u za'ra, hâiwa ãma romhuri'wa hã.

¹⁹ Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ hã wa tô 'madã, ti'ai ãma dama ïpire za'ra mono norĩ me. Ta norĩ hã ma tô tite da'wapéi'wai mono bâ te te 'rã'õtô, awaru ïrã 'mapraba'wa hã te te siwi 'wapé da, duré ïsiré da'wapéi'wa norĩ zama te te siwi 'wapé za'ra da.

²⁰ Tawamhã â hawi ropoto siwamnarĩ hã ma tô âri ni. Awaru ïrã 'mapraba'wa ma tô ti'â. 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u uptabi ô 'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimipisutu newa, romhõsi na dama 're ïsadawa nhipse mono, ma tô duré ïsiré ti'â. Ta hã ma tô aré â hawi ropoto siwamnarĩ nho'a te te 're romhõsi, dama ïsa'rese'õ na. Te te 're ïromhõsi mono zém na ma tô dama 're sadawa nhipse aré, â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na ïhâiba ui'ééré mono hã, ïhâiba 'manharĩ na romhâiba ãma 're ïdawata za'ra mono hã. Tawamhã awaru ïrã 'mapraba'wa hã ma tô â hawi ropoto siwamnarĩ hã wabzu, dama 're ïsadawa nhipse mono me. Unhama ro'o u'âsi u, ma tô hâiba ré wabzu, êtê ro'o nhizédé uzé pire u.

²¹ Tawamhã awaru ïrã na ïsãmra hã tizadai'ré hawi sib'ézé 'wapa ï'wa pese si'uiwa zahuré na ma tô uprosi, uburé pese da'wapéi'wa norĩ hã. Uburé ma sô'rebzãri pese. Tawamhã si norĩ hã danhi na saihuri mono wa, ma tô te te 'mahâpãri pese.

ãne ïnhotô 'rowim ne, te ï'azabui mono hã, za ïromhâimana mono zém na hã.

20

Miu na Satanasihĩ ãma pawasisi ré ïwahubzé wasu'u

¹ Tawamhã wa tô duré 'madã, hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã. Hâiwa hawi te wei mo, 'ridawazéb ré, ab're 'rehã 'ridawazéb ré, ïsi'uwazi nhorô rutu ré zama.

² Tawamhã te te si'rai wi, ma tô ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã õne haré sa'êtê uptabi ti'â, siptete uptabi na. Ho'orã hâiba ne ropoto siwamnarĩ hã ta hã Satanasĩ, wanhitob'ru, duréihã wahi na ïsihâiba. Ta hã hâiwa ãma romhuri'wa hã te te sa'êtê âri wamhã, ma tô pawasisi, miu na wahub u pawasisi ré, 're hâimana mono da.

³ Taha da, ma tô oto time, ab're 'rehã u. Ma tô ïré sito. Ma tô ïré upto, miu na wahub u daro mono bâ sadawa nhipse na te te 're da'a'rãmi tã mono da.

Miu na wahub 'rāsutu parip si, te za 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa para tãma wasihu ni, syry na a'â 're morĩ da, Satanasi hã.

⁴ Tawamhã wa tô duré sabu, danhib'apito simasisizém ne 're ïdasi'ubumroi mono zé hã. ãma ïsi'ubumroi mono ma, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã tãma pisutu za'ra, dahâimanazém na te te 're ïda'awaihu'u mono zéb zarina, dama pire na te te dama 're arowairébé mono da, ïsadawa para. Tawamhã wa tô duré 'madâ'â za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u te te 're sazei pese za'ra mono 'ru te, da te 're ï'rãnhihãri za'ra mono norĩ pẽ'ëzani hã, tô sena na Zesusihi zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono 'ru te, da te 're ï'rãnhihãri za'ra mono norĩ pẽ'ëzani hã. Ta norĩ hã â hawi ropoto siwamnarĩ ãma 're ïwata za'ra mono õ. Duré ihâiba 'manharĩ na romhâiba ãma 're ïwata za'ra mono õ. Duré â hawi ropoto siwamnarĩ nhisi na ï'uihã ui'ééré za'ra õ, duré ïsib'rata ui'ééré za'ra õ. Ta norĩ hã ma tô oto hâiba ré apã 're hâimana za'ra. Ma tô tihâiwa'utu za'ra. Tawamhã Cristuhu siré te oto dama pire na te te dama 're roti za'ra, Satanasi hã pawasisi ré, miu na ãma ïwahub u.

⁵ ã hã, 're ïdahâiwa'utu 'rata za'ra mono zé. Tawamhã miu na wahub 'rāsutu parip si, ma tô daro mono bâ uburé pese 're ïdadâ'â za'ra mono hã tahâiwa'utu za'ra ni, dahâiwa'utu 'rata na 're ïdahâiwa'utu za'ra mono õ norĩ hã. ãne wa tô te azabu.

⁶ Tawamhã, 're ïdahâiwa'utu 'rata za'ra mono norĩ ma hã, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Ta norĩ hã 're ïdadâ'â zahu za'ra mono ne, unhama ro'o u'âsi u, da te 're ïdanhamra za'ra mono norĩ zu 're sisisi mono õ di za. Miu na wahub u te za 'Re ihâimana u'âsi mono ma sasedoti na 're hâimana za'ra, Cristuhu ma zama. Te za duré ïsiré dama pire na te te dama 're roti za'ra, miu na wahub u.

Satanasi, unhama ro'o u'âsi u, da te ïmezé wasu'u

⁷ Tawamhã miu na wahub 'rāsutu wapsi, te za Satanasihi ma wasihu ni, 're ïsa mono zém hawi oto watobro da.

⁸ Tawamhã watobro wamhã, daro mono bâ te za oto te te 're da'a'rãmi, sadawa nhipese na. Ti'ai ãma hã darom nhisi zahuré hã maparane za oto. Dodi na duré Madodi na darom nhisi zahuré hã. Tame te za Satanasi hã da'rã'õtõ, dasi'wapé da. Da'ahã uptabi na te za da'a'rã'õtõ. Â poré zaihã na supara 're ïsimi'wara mono ne, da'ahã uptabi di za.

⁹ Tawamhã daro mono bâ te za oto dasiwi romnhitom ni. Da te dasiwi romnhito wamhã, te za 'ri nho'u hã dasiwi ubu ni, 'Re ihâimana u'âsi mono te te 're ïsawi mono hã, ïsib'a'uwẽ norĩ, ïwa 're ihâimana za'ra mono zé hã. Ta norĩ hã da te dasiwi uprosi da, te za dasiwi ubu ni. Tane nherẽ, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te za hâiwa hawi uzã hã sãmra. Te te sãmra wamhã, te za ãma da'uprosi, unhama ro'o na.

¹⁰ Tawamhã Wa'uburé hã sadawa nhipese na te te 're ïda'a'rãmi mono hã te za me ni, unhama ro'o u'âsi u, ãtẽ ro'o nhizédé uzé pire u. Â hawi ropoto siwamnarĩ norĩ, da te ïwabzurizéb u te za me ni. Tawamhã tame te za oto te te 're robzépata za'ãtẽ u'âsi za'ra, õne u'âsi.

ãne wa tô te awaihu'u, ïnhotõ 'rowim ne.

Da te 're ïdaza'ré za'ra mono zé 'rāsutu wasu'u

¹¹ Tawamhã wa tô duré 'madâ, danhib'apito simasisizé ïrã hã, ïsa'ãtẽ uptabi hã. ãma ïsãmra hã wa tô duré sabu. Tawamhã uburé uptabi, ma tô ti'a hã ai'utõ, hâiwa zama. Marĩ õ uptabi di oto. Da te 're 'madâ'â zahuré mono õ di oto, ti'a hã hâiwa me. Tãibã ma tô ai'utõrĩ pese zahuré.

¹²⁻¹³ Tawamhã wa tô duré 'madâ'â za'ra, 're ïdadâ'â za'ra mono hã, dama ïpire norĩ hã, duré dama ïwapu norĩ hã. Da'upsãtã mono bâ, te aihĩni pese danhib'apito simasisizém nho're aimasam ni. Â poré mono bâ, â na 're

ĩdasi'utõrĩ mono norĩ zama te aimasam ni, adâ 're ãhâimana za'ra mono zém hawib zama. Tawamhã ãbaihã ahã na ma tô sõi za'ra ni, ti'ab ré uburé marĩ, da te 're ãmanharĩ za'ra mono zém na rob'ui'ére hã, marĩ ãwẽ na, duré ãwasété na zama. Ma tô duré sõi ãbaihã hã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono 'rata za rowẽ na 're ãdahâimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi ré hã. Tawamhã ãbaihã na da te 're ãmanharĩ wẽ za'ra mono zéb ui'ére zarina, ma tô da'ãma rowairébé za'ra ni. Da te 're ãmanharĩ wasété za'ra mono zéb ui'ére zarina zama, ma tô aihĩni pese da'ãma rowairébé za'ra ni.

¹⁴⁻¹⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ãbaihã na 're ãhâimana u'ãsi za'ra mono norĩ nhisi, 're ãsimi'wara mono zém na ãsisi ãsimi'wara õ norĩ hã ma tô sãmra ni, unhamã ro'o u'ãsi u. (Ã hã unhamã ro'o u'ã hã maparane ãma 're ãdadã'ã zahu za'ra mono zé, te wasu'u.)

'Re ãdadã'ã za'ra mono zé hã tâibã oto. Duré adã hã aré 're ãhâimana za'ra mono zé hã, tâibã duré oto. Ma tô ab're 're sãmra ni, uburé adã'ã norĩ hã, unhamã ro'o u'ãsi u. Taha wa, tâibã oto, adã 're ãhâimana za'ra mono zé hã.

Ãne wa tô, za ãromhâimana mono zé hã te azabu, danhotõ 'rowim ne da te 're ãrosawẽre za'ra mono ne.

21

Hãwa ãté wasu'u, ti'a ãté wasu'u me

¹ Tawamhã wa tô duré 'madã hãwa ãté hã, ti'a ãté zama. Hãwa 'rada hã ma tô ai'utõrĩ pese, ti'ai 'rata zama. Ã zama ma tô ai'utõrĩ pese.

² Tawamhã wa tô duré 'madã, 'ri nho'u hã, ãwasédé hã ãwa 're ãhâimana mono õ hã, Zeruzarẽ ãtém na ãsisi hã. Hãwa hawi te wei mo, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hawi. Pi'õ hã oto mro da, 're ãsi'uzã wẽ uptabi za'ra mono ne, ma we si'ra, 'ri nho'u ãwẽ uptabi hã.

³ Tawamhã damreme 'rãihã hã wa tô duré wapa, danhib'apito simasisizém hawi we te te ãnharĩ hã. Ãne te we ãma tinha:

— Ma'ãpé, waihu'u. 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã te za oto dasiré 're hãimana u'ãsi, 'rãwi. ãsib'a'uwẽ te za oto 're dahâimana u'ãsi za'ra. Te za tô oto dasiré 're hãimana u'ãsi. ãsib'apito za'ra te za oto 're hãimana, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã.

⁴ Te za duré da'atõmo u'õ, oto dapẽ'ézé õ u'ãsi 're dahâimana u'ãsi za'ra mono da. 'Re dadã'ã za'ra mono õ di za oto. Duré 're dasiwa'õ za'ra mono õ di za oto. Duré dahãzé, da te 're sãpata za'ra mono õ di za oto. E marĩ wa. Uburé 're ãromhâimana 'rata mono zé hã si'utõrĩ pese wa oto. — Ãne ma tô ni'wa tinha, mreme 'rãihã na.

⁵ Tawamhã 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã danhib'apito simasisizém na ãsãmra hã te ãma tinha, ãne:

— Ma'ãpé waihu'u. Wa hã wa za tô marĩ ãté hã te ab'manharĩ, ãhãna hã. — Ãne te ãma tinha.

Tawamhã te duré ãma ti'ru:

— Ma'ãpé ãne ãma arob'ui'ére mono. Ãhã wasu'u hã uburé marĩ ãté hã za te ã'ab'manharĩ mono na hã, tô senã. Tô senã wa, ãhã na da te 're rob'umnhãsi za'ra mono sina, da te 're ãzazei pese za'ra mono da na, te za ãma ã'arob'ui'ére mo.

⁶ Tawamhã te duré ãma tinha:

— Tãibã oto. Wa tô te ãma a'uwaímrami. Wa hã ãsãna'rata hawimhã marĩ õ ré hã, wa tô 're ãhâimana u'ãsi. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nherẽ, ãsarina ãsi'utõrĩ õ di za, wa hã. Õne u'ãsi, wa za 're ãhâimana.

Tawamhã ni'wam norĩ hã te te 're 'rubu za'ra mono wamhã, wa za ã u'ã hã te tãma 're õb za'ra, wa'ãbã ãna, da te 're ãhuri mono wa, ãsire rowẽ na 're ãdanomro u'ãsi mono zéb da hã.

7 Ni'wam norĩ hã tidâ'âzéb u ĩwi sipizari ãna, Satanasihi ãma te te ĩ'ai'uté za'ra norĩ hã ta norĩ ma, wa za ĩsib'apito za'ra 're ĩhâimana. ĩnhib'a'uwẽ si te za oto 're hâimana za'ra.

8 Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã te za unhama ro'o u'âsi wa'wa 're hâimana u'âsi za'ra, aré da te 're simroi mono pipa te, ĩwi 're ĩsipizari za'ra mono norĩ hã, duré te te 're ĩzazei utõrĩ za'ra mono norĩ hã, duré marĩ ĩwasété uptabi na 're ĩhâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré dapãrĩ'wa norĩ hã, duré dahâiba na 're ĩhâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré simi'â na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã, duré romhâiba 'manharĩ ãma ĩ'upana 're ĩwata za'ra mono norĩ hã, duré sadawa nhipese na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ hã. Uburé pese, te za êtẽ ro'o nhizédé uzé pire wa'wa 're dahâimana u'âsi za'ra, 're ĩdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã, unhama ro'o u'âsi wa'wa. Unhama ro'o u'â hã maparane ãma 're ĩdadâ'â zahu za'ra mono zé, te wasu'u. — ãne ma tô ĩma rowaihu'u siro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

Zeruzarẽ ĩté wasu'u

9 Tawamhã 7 na hâiwa ãma romhuri'wa norĩ siré hã ma tô misi we ĩtẽme 'maimo, 7 na u'awi ré ĩhâimana za'ra norĩ siré hã, rob'manharĩ pipa na te te dama 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra mono norĩ siré hã. Tawamhã ãne te ĩzatõ:

— We ĩsiré aimorĩ, Pone'ẽrebã mro da hã sabu da. — ãne te ĩzatõ.

10 Tawamhã 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani hã ma tô duré aimawi ĩ'uihã pi'ra. Te te ĩ'uihã pi'rai wa, wa tô duré aimawi ĩhâiba. Taha pari, ma tô hâiwa ãma romhuri'wa hã ĩzaprõ, êtẽ 'rãihã za'êtẽ uptabi u, ĩ'rãihã uptabi u. Te te ĩzaprõni wamhã, Zeruzarẽ ĩté hã wa tô 'madã, marĩ ĩwasédé hã ĩwa 're ĩhâimana mono õ hã, hâiwa hawi we te te ĩsi'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi.

11 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na, te 'ri nho'u hã tirowa'a za'êtẽ. Êtẽ'ubuzi zarob'a si'ubuzi ne, ma ai'ubuzi, 'ri nho'u hã.

12-13 Duré 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra hã 'rãihã uptabi di. 'Ridawa ĩsa'ẽne hã 12 na ĩhâiba hã. Bãtã pusizém niwĩmhã si'ubdatõ 'ridawa ĩsa'ẽne hã, duré bãtã zasizém niwĩmhã si'ubdatõ 'ridawa ĩsa'ẽne hã. Duré hâiwa'a're nhimire niwĩmhã, si'ubdatõ. Duré hâiwa'a're nhimi'e niwĩmhã si'ubdatõ, 'ridawa ĩsa'ẽne hã. Uburé hã 12 na ĩhâiba hã. Duré 'ridawa za'êtẽ mono bã te hâiwa ãma 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã misi si simasa, 'ridawa 'madã'ã'wa norĩ hã. Duré 'ridawa za'êtẽ mono bã rob'ui'éré hã misi si, ĩzarazéhé 'ra nhisi mono na rob'ui'éré hã, 12 na ĩ'ra nhisi mono na rob'ui'éré hã.

14 Duré wa'ra nhana'rata uparizé mono hã êtẽ tõmo wawẽ topa hã 12 na ĩhâiba hã. Taha na 12 na Pone'ẽrebã zadawa wasu'u'wa norĩ nhisi mono hã. Misi si ãma ĩsisi ui'éré mono hã.

15 Tawamhã hâiwa ãma romhuri'wa hã te te ĩma ĩnharĩ hã te wedehu waré ne hã 're ti'ã, marĩ pibuzé hã, êtẽ'ubuzi pré oru 'manharĩ hã. 'Ri nho'õmo zadaré te te ãma ĩpibuzéb da hã te 're ti'ã, duré 'ridawa ĩsa'êtẽ mono pibuzéb da zama, duré 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra pibuzéb da zama.

16 Tawamhã 'ri nho'õmo zadaré te te pibui mono wamhã, ĩsasé're mono hã aiwapsi ma wairébé, ti'ai pibuzém na ĩpibuzé mono hã. ĩna're pibuzé mono hã aiwapsi ma wairébé. Duré ĩ'a're mono pibuzé hã aiwapsi ma wairébé, duré ĩsihã mono hã. Uburé pese aiwapsi ĩpibuzé mono hã. ãne ĩpibuzé mono hã, 2200 na ti'ai pibuzém na ĩna're pibuzé mono hã duré ĩ'a're pibuzé mono hã, duré ĩsihã pibuzé mono hã.

17 Tawamhã ma tô duré pibu, wa'ra hã ĩsimi'rãmi na hãza'õtõ zõ. Te te pibu wamhã, 64 na ĩpibuzé hã. Ti'ai ãma da te 're ĩropibu za'ra mono zéb za'ratazéb zarina, ĩpibuzé hã.

18 Duré 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra hã êtê'ubuzi zarob'a na ï'manharĩ hã. Duré 'ri nho'u hã oru uptabi na si 'ri mono hã, aimawi na wazari ãna. Aiwa simhi ne hã sarob'a uptabi di duré.

19-20 Duré 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra nhana'rata uparizé mono wazarimhã, misi si êtê'ubuzi wa'âbâ za'êtê mono hã ïwamri mono bâ. 12 na êtê'ubuzi wa'âbâ za'êtê mono hã, ïwamri mono bâ, ïto pré wamri mono bâ, duré ïtob'uzé wamri mono bâ.

21 Duré 12 na 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa za'êtê mono hã, a'é tômo wawê ne ïtob'a 'manharĩ mono hã, misi si. Duré 'ri nho'ômo 'ri wa'wa 'ri nhi'rity wawê hã êtê'ubuzi pré oru uptabi na ï'manharĩ hã, ïwazari ô na. Aiwa simhi ne sarob'a uptabi di.

22 Tawamhã 'ri nho'ômo ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zé hã te ïwa sãmri ô di. Robaba di. Uburé Danhib'apito uptabi hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ïwaihu'u pe hã, duré Pone'ërebâi me oto 'râwi da'rata 're hâimana u'âsi zahuré mono na dâ'âsina, ïsôrôwa hã oto hâimana ô di.

23 Duré 'ri nho'ômo na hã bâdâ te te 're rob'uiwê mono ô di za oto, a'amo zama. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimirowa'a na te za oto te te 're rowa'a, Pone'ërebâ nhimirowa'a na zama.

24 Tawamhã daro mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã te za ïsimirowa'a na 're dahâimana za'ra. Duré dama ïpire za'ra norĩ hã te te 're ïda'madâ'â za'ra mono norĩ hã te za tinhibro hã ahâ uptabi na 'wasa, 'ri nho'u ïtêb u.

25 Tawamhã duré 'ridawa za'êtê mono hã 'ri nho'ômo 'wawi wa'ra 'ridawa za'êtê mono hã te za 'ridawa haré 're simasab u'âsi, ône u'âsi sitob ãna. Tame oto 're mara waihu'u mono ô wa, te za 'ridawa haré 're simasab u'âsi.

26 Tawamhã daro mono bâ te za danhibro hã 'wasari ni, 'ri nho'u ïtêb u. Uburé dawaihu'u pese na romhuri pese zéb ré, te za asisi ni.

27 Tawamhã marĩ ïwasédé hã da te 'mazasi za'ra ô di za. Duré 're ïdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré 're ïdazadawa nhipese za'ra mono norĩ hã ïtême 're danhisisi waihu'u mono ô di za oto. ïbaihã na 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono norĩ nhisi 're ïsimi'wara mono zém na, ïsisi, 're ïsimi'wara mono norĩ si, te za ïtême 're sisisi, Pone'ërebâ te na ïsisi ui'ééré ré mono hã.

Ñne romnhowa ïromhâimana mono hã, te ï'azabui mono hã.

22

1 Tawamhã hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa hã, tô ô hã ma tô duré ïzaprô, â u'â hã te 'madâ'â da. Â u'â hã da te 're âhuri mono wa, dato sina 're ïdanomro u'âsi mono zé hã. Simhi zarob'a uptabi ne â zarob'a uptabi di, â u'â hã. Panho'u 're ïpraba za'ra mono ne, te 'Re ïhâimana u'âsi mono norĩ simasisizéb zahâpâ hawi tipraba, Pone'ërebâi me.

2 'Ri nho'ômo wa'wa, 'ri nhi'rity ïnomro wa'wa, te tipraba. Duré wede hã â praba zaihã si'uiwa na ïsâna'rata si'uiwa hã te tame 're sa, ï'rã hã da te 're huri mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata, dato sina 're ïdanomro u'âsi mono zé hã. A'amo sidâpâsi ï'rãzé hã. Wahub sidâpâsi te 're 'rãi u'âsi. Duré ïsu hã daro mono bâ apâ ãma 're ïdazéptâ'â za'ra mono zéb da hã.

3 Duré marĩ ïwasédé hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ï'awê'ô pese mono hã, ïwa 're hâimana za'ra mono ô di za, 'ri nho'ômo ãma hã. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're ïda'awê'ô pese mono hã ïwa 're dahâimana za'ra mono ô di za.

Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono norĩ simasisizé hã te za 're hâimana, Pone'ërebâi me, danhib'apito simasisizém ne hã, te te ãma 're ïda'ab'madâ'â u'âsi zahuré mono zéb da hã. Taha wa, te za ïsib'a'uwê norĩ hã ãma 're wata u'âsi za'ra.

4 Te za duré ï'ubu hã te te siwi 're 'madâ'â u'âsi za'ra. Duré ïsisi na uihã ui'ééré ré, te za 're hâimana za'ra.

⁵ Tamemhã 're mara waihu'u mono õ di za. 'Re robra waihu'u mono õ dâ'âsina, rob'uiwêzém na da te 're rob'uiwê za'ra mono õ di za oto. Duré bádâ hã te te 're rob'uiwê mono õ di za oto. Uburé Danhib'apito uptabi, 'Re ìhâimana u'âsi mono si te za te te dama 're rowa'a. Tawamhã ìsib'a'uwê norĩ hã te za ìsadawa para pire na 're hâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

Ãne romhã ré ìromhâimana mono hã, ìnhotõ 'rowim ne, te ì'azabui mono hã, duré te ì'awaihu'u mono hã.

Zeusi apâ we timorizém na te te sina ìdapo're pu'uzé wasu'u

⁶ Tawamhã hãwa ãma romhuri'wa hã tô õ hã te duré ìma tinha, ãne:

— ãhã wasu'u hã tô sena. Tô sena wa, te za rob'umnhasi sina da te 're sazei pese za'ra, da te 're wawã za'ra mono ãna. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te tizadawa wasu'u'wa norĩ ma, Tipê'êzani hã te te tãma 're anhomri, taha na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. Ta hã 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô hãwa ãma tãma ìromhuri'wa hã we ìzatõ, tô sena za ìromhâimana mono zém na te aima awaihu'u sirõmo mono da, duré ìnhipai u ìsib'a'uwê norĩ ma, te aima ì'awaihu'u mono zéb zarina tãma waihu'u za'ra mono da. — ãne hãwa ãma romhuri'wa hã ma tô ìma waihu'u.

⁷ Tawamhã Zeusihi mreme hã wa tô wapa, tizazei'wa norĩ te te ìpo're pu'uzé hã. ãne te tinha:

— Ma'ãpé, waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei morĩ su apâ. ãhã wasu'u hã tô sena, ìbaihã na za ìromhâimana mono zém na rob'ui'ére hã ni'wa hã te te 're wapari pese mono wamhã, tãma 're rowê u'âsi mono di za. — ãne te tinha, Zeusi hã.

⁸ Wa hã Zuwã hã wa tô ãne uburé marĩ hã te awapari. Wa tô duré ãne te ab'madâ'â. Tawamhã ãne te awapari mono pari, duré ãne hã te ab'madâ'â mono pari, wa tô hãwa ãma romhuri'wai papara aime, ãma ìwata da, za ìromhâimana mono zém na te te ìma ì'awaihu'u mono ãma.

⁹ Tane nherê, te sina ì'uwati, ãma ìwata tõ da. ãne te ìma tinha:

— Tô'ã. ãne 'manharĩ tõ. Wa hã asine, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, wa 're ìhâimana, duré asisânawã norĩ ne hã, ìwasu'uwê na te te dama 're ìsadawa wasu'u za'ra mono norĩ ne hã. Duré ãhã wasu'u na ì'arob'ui'ére mono wapari pese 'wa norĩ ne hã wa hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ma'ãpé 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma si 're aiwata u'âsi mono. — ãne te ãma ìwada'u.

¹⁰ Tawamhã te duré ìma tinha, ãne:

— ãhã wasu'u hã za ìromhâimana mono zém na ì'arob'ui'ére mono hã asima sawi õ di za. ãma ronomro õ ré, za romhâimana mono na dâ'âsina, te za sõ'awi damã 're ì'awaihu'u mo.

¹¹ ãne na za romhutu na ìromhâimana mono zém na dama 're awaihu'u mono nherê, ni'wam norĩ hã tiwasété si õne haré te te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono wamhã, õhõ na si ãma 're hâimana za'ra mono tô. Duré ni'wam norĩ hã tihãiba na 're hâimana siwamnarĩ u'âsi za'ra mono wamhã, õhõ na si ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono tô duré, rob'rãsutu u hã. Duré ni'wam norĩ hã te te 're 'manharĩ wê u'âsi za'ra mono wamhã, wê u'âsi ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono. Duré ni'wam norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma si 're nomro u'âsi mono wamhã, tô õhõ na si 're nomro u'âsi mono tô, rob'rãsutu u hã. — ãne hãwa ãma romhuri'wa hã ma tô ìma waihu'u.

¹² Tawamhã Zeusihi mreme hã wa tô duré wapa, tizazei'wa norĩ te te ìpo're pu'uzé hã. ãne te tinha:

— Ma'ãpé waihu'u pese za'ra wa'aba. Wa za wei morĩ su apâ. We ìmorĩ wamhã, ìnhimipawa'âbâzé hã wa za we ìsiré ti'â, da te ìma 're ìromhuri wê za'ra mono zéb zarina te ãma da'apawa'âbâ mono da.

¹³ Wa hã duréhã marĩ õ ré hã wa tô 're ìhâimana. Uburé marĩ hã si'utõrĩ pese nheré, ìsarina ìsi'utõrĩ õ di za wa hã. Òne u'âsi, wa za 're ìhâimana u'âsi. — Æne Zesusihi mreme, te ìwapari hã.

¹⁴ Duré, ni'wam norĩ hã uza hãirã da, ti'uza te te 're ì'upsõi pese za'ra mono hã, ta norĩ ma si tãma 're rowê uptabi za'ra mono di za. Tane tiwasété wi, 're ìsipizari za'ra mono hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwasédé te te tãma 're ì'a'upsõi mono zé, te wasu'u, ì'uza hãirã hã. Ta norĩ si te za rob'rãi u'â hã te te 're huri, da te 're huri mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata ãma 're ìdanomro u'âsi mono zé hã. Ta norĩ si te za duré õne haré 'ri nho'õmo u 're sisisi, 'ridawa za'ëtê na, ni'wa te te tiwi sitob za'ra ãna.

¹⁵ Ni'wam norĩ si 'ri nho'õmo u 're sisisi waihu'u mono õ di za, marĩ ìwasété uptabi na 're ìdahâimana wasété uptabi za'ra mono norĩ hã, duré simi'â na 're ìdahâimana za'ra mono norĩ hã, duré dahâiba na 're ìdahâimana wasété za'ra mono norĩ hã, duré dapãrĩ'wa norĩ hã, duré romhâiba 'manharĩ ãma, 'Re ìhâimana u'âsi mono upana 're ìdawata za'ra mono norĩ hã, duré sadawa nhipese ze te, uburé dama 're ìsadawa nhipese za'ra mono norĩ hã. Ta norĩ hã 're sisisi waihu'u mono õ di za, 'ri nho'õmo u hã.

¹⁶ Tawamhã Zesusihi mreme hã wa tô duré wapa. Æne te ìma tinha:

— Wa hã Zesusi, wa tô hãiwa ãma ìma romhuri'wa hã we atême satõ, ã hã te ì'awaihu'u mono hã te te aima awaihu'u mono da, 'ri nho'õmo mono bâ ìzazei'wa norĩ, siré 're ìsi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ ma, awaihu'u mono da, ìsipai u. Wa hã apito Dawihi nhihudu, za ìsine ìpire na te 're ìda'ab'madã'â mono da hã. Wa hã awê u, wasi wawê 're ro'o pese mono ré, da'ãma 're ì'awê za'ra mono ne, wa za romhâimanazép té, te dama 're apisutu, ìmama nhib'a'uwê norĩ ma. — Æne te duré ìma siwasu'u, Zesusi hã.

¹⁷ 'Re ìhâimana u'âsi mono pẽ'ëzani hã te Pone'ërebâi mro da me, dazõ 're hãrã u'âsi zahuré, ãne:

— We 're anomro aba mono, â u'âsi u. — Æne te dazõ 're hãrã u'âsi zahuré.

Tawamhã ni'wam norĩ hã ãne hã te te 're wapari za'ra mono wa, â u'âsi u 're nomro mono wamhã, te za duré ìhãrã zahuré na dazõ 're hãsi u'âsi.

Da te 're 'rubu za'ra mono wa, da te 're ì'âhuri mono ne, ni'wam norĩ hã te te sima 're wê za'ra mono wamhã, te za tô â u'âsi u 're nomro, te te 're âhuri u'âsi mono da, wa'âbã ãna. Â u'â hã da te 're âhuri mono wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata 're ìdanomro u'âsi mono zé.

Zuwã, te te dama ãma ìrob'ui'ére 'rãsutu zé wasu'u

¹⁸ Wa hã Zuwã hã, wa za oto ãma aipo're pu'u sirõmo za'ra wa'wa ìmreme pire na, ãhã wasu'u na, ã ìbãihã na, za ìromhâimana mono zém na te ì'arob'ui'ére mono hã, 're ìwapari za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã ãhã wasu'u hã siwa'ru sihawim na te te ãma 're sa'ëtê za'ra mono wamhã, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're hã za'ra, ã ìbãihã na te te dama 're ìrob'manharĩ pipa mono zé ìsimi'wara mono zarina. Taha na, te za te te tãma 're sa'ëtê za'ra, ì'ahãri hã.

¹⁹ Duré ni'wam norĩ hã ãhã wasu'u hã za ìromhâimana mono zém na te ì'arob'ui'ére mono hawimhã tô senai õ newa, te te 're sani za'ra mono wamhã, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã rob'rãi u'â hã te te tiwi 're sawi za'ra, te te dame 're huri tõ mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono 'rata rowê na 're danomro u'âsi tõ mono da. Te za duré 'ri nho'u ìté hã ìwê uptabi hã te te tiwi 're sawi za'ra, ìwasédé hã ìwa 're ìhâimana mono õ hã. Æhã na, wa tô ã ìbãihã na ãma rob'ui'ére pa, ã 'ri nho'õmo na hã, duré rob'rãi u'âsi na hã.

²⁰ Tawamhã Zesusi hã te duré ìrême ma siwasu'u, ã te ãma ì'arob'ui'ére mono na te te ìma ì'awaihu'u mono 'wa hã. Æne te siwasu'u:

— Tô sena, wa za wei morĩ su apã. — Æne te siwasu'u.

Tane tô. Wanhîb'apito Zêzusi apâ we aimorĩ su'u tô.

²¹ Wa hã Zuwã hã wa za oto asawi za'ra wa'wa, ãrẽme ma. Wa ãsima te 're aiwẽ u'âsi za'ra wa'wa, Wanhîb'apito Zêzusi te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono da, duré te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da. ãne wa ai'ãma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa.